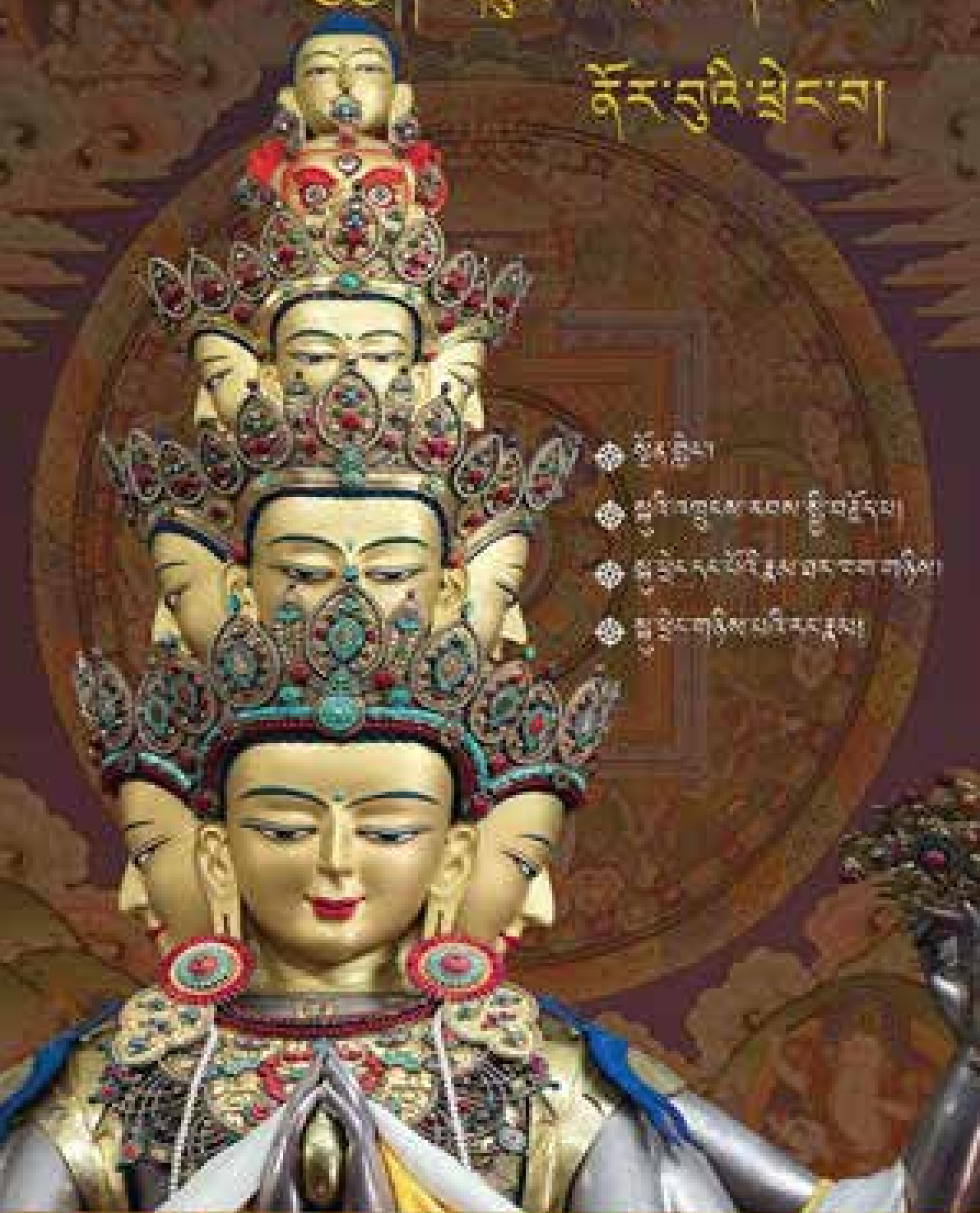

༄༅། འཁྲུངས་རབས་དེབ་ཐེང་
ནོར་བུའི་ཐེང་བ།

- ❖ ལྷོ་མ་རྒྱུ་ཡ།
- ❖ ལྷོ་མ་འཁྲུངས་རབས་རྒྱུ་འཕྲོད་པ།
- ❖ ལྷོ་ཐེང་དང་འོ་ལོ་རྒྱུ་ཐེང་འགྲུ་གཉིས།
- ❖ ལྷོ་ཐེང་གཉིས་པའི་རབ་རྒྱུ།

༡༡། འཕགས་པ་འཛིག་ཏེན་དབང་ཕུག་གི་ནམ་
སྒྲུལ་རིམ་བྱོན་གྱི་འབྲུངས་རབས་དེབ་ཐེར་ནོར་བུའི་
ཐེང་བ་བཞུགས་སོ།།

དེབ་ཐེང་དང་པོ།

༡༽ ཐོན་ཐེང་།

༢༽ སྒྲུལ་འབྲུངས་རབས་སྒྱི་བཟོད་པ།

༣༽ སྒྲུ་ཐེང་དང་པོའི་ནམ་ཐར་ཁག་གཉིས།

༤༽ སྒྲུ་ཐེང་གཉིས་པའི་རང་ནམ།

མདོ་སྨད་ཡ་སྒྲུའི་བྱ་ཐོན་གོ་མྱིག་ཆོགས་ཚུང་ནས་པར་འབྲེམས་བྱས།

ཅོམ་སྒྲིག་དང་དེབ་གཟུགས་རྩམ་འགོད་པ།	སོ་རུ་དར་རྒྱས།
རྒྱབ་ལ་རྩམ་སྟོན་པ།	ཤེས་རབ་དར་རྒྱས།
རྒྱབ་ལ་རྩམ་འགོད་པ།	ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ།
འབྲུལ་དེབ་བཅོ་སྒྲིག་པ།	རྩོམ་ཆེ་རིང་།

༡༡། འབྲུངས་རབས་དེབ་ཐེར་ཞོར་བྱའི་ཕྱི་ལ། བོད་དང་པོ།
 བོད་ལྗོངས་མདོ་སྨད་ཆོལ་ཁའི་ཡ་སྤྱའི་གྲ་སྟོན་གོ་སྒྲིག་ཆོག་པ་ཚུངས་པར་འགྲེམས་བྱས།

པར་དབང་། མདོ་སྨད་དབྱས་སྤྱི་ཁྱབ་རྒྱན་ལས་ཁང་ལ་ཡོད།
 པར་སྤྱོད། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ལོར་པར་གཞི་དང་པོ་བསྒྲིགས།
 པར་ཐེངས། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ལོར་པར་ཐེངས་དང་པོ་དབང་།

མཉེན་ཆས། Adobe InDesign CS6

དེབ་ཆེད། 6.2x9.2 Inches

ཡིག་གཟུགས། Monlam Uni OuChan

དཔེ་ཉན། ISBN 978-81-931323-0-2

ཙུམ་སྒྲིག་པའི་ཕྱོད་སྒྲེང་།

༡༡། ཕྱོགས་བརྩེ་རབ་འབྱམས་ཞིང་གི་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་གདུང་འཛོལ། ལམས་གསུམ་སྒྲེ་འགྲོ་ཡོངས་ཀྱི་སྒྲི་ལོ་རྒྱུ་། བསྟན་འཛིན་བྱེ་བའི་གཙུག་རྒྱན་དམ་པ། ལུང་དང་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་གང་ལའང་འགྲན་པའི་སྒྲོ་དང་བྲལ་ཞིང་མཐོང་ན་མི་མཐུན་པ་མེད་པའི་སྒྲུ་མཆོག་མཆོན་དཔའི་དཔལ་གྱིས་རབ་མཛེས། ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོས་རབ་རྟུ་ནམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་རྒྱས་ཤིང་། བདག་འཛིན་མ་རིག་པ་རྩངས་ནས་འབྱེན་པའི་གསུང་ཆངས་པའི་དབྱངས་ལྡན། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་མཐར་ཕྱིན་པས་བསྐྱེལ་བ་མི་མངའ་བའི་མཁྱེན་པ་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱ་མེད་པར་ཡང་གཅིག་རྟུ་མཉེས་གཤིན་པའི་བཅེ་བའི་ངང་ཚུལ་ཅན། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཀྱིས་སྤྲུགས་བསྐྱེད་དང་སྒྲོ་དགས་སྒྲིང་ལྡེའི་ལྷས་ཅན་མཐའ་དག་རང་བཞིན་ངང་གིས་དབང་རྟུ་བསྐྱུས་ཏེ་ཕན་བདེའི་ལམ་མཆོག་ལ་འགོད་པར་མཛད་པ། རྟུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་སྤྲུགས་རྗེ་དང་བཀའ་བྲིན་ལྷག་པར་ཆེ་བ། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་རྩར་སྒྲིག་གར་རོལ་ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་པད་དཀར་འཛིན་པ། རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པ་ཆེན་པོ་གང་ཉིད། པཎ་སྤུ་དང་རྒྱལ་སྒོན། གསུམ་ལྡན་རྩར་སྒྲིག་འཛིན་པའི་རྣམ་རོལ་རྟུ་འཕོས་པ་སོགས་ཀྱིས་

ཡངས་པའི་འཛམ་གླིང་གི་སྐྱེ་འགྲོ་སྐྱེ་དང་སྒོས་བདག་ཅག་ཁ་བ་རི་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་
 འདྲེན་པའི་སྤྲད་སྤྲུགས་བསྐྱེད་དང་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པ་ལས། བདེ་བས་
 སྤངས་ཤིང་སྤྲུག་བསྐྲུལ་གྱིས་མཁར་བའི་འགྲོ་བ་ཀྱའིང་སྐྱབས་དང་མགོན་དང་དཔུང་
 གཉེན་བྲལ་བ་རྣམས་རྗེས་སུ་བབྱུང་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཁག་མོས་ལྷན་རྒྱལ་གྱིས་
 ཅི་དགར་མཇལ་ཆོག་པ་དང་སྐྱེ་བ་སྲ་ཕྱིརི་གནས་ལུགས་རྟོག་ཞིབ་བྱེད་མཁན་ཡོངས་
 ལ་སན་ཐོགས་རེདི་དུལྟས་གཅིག་ཏུ་པར་འགྲེམས་བྱེད་འདུན་ཆེ་ཚུལ། སྐྱེ་སྤྱིར་ཡིག་
 ཆང་ནས་སྐྱེ་ནོར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་ཡ་སྟན་སེང་གསོལ་
 འདེབས་ཁྱས་པའི་བཀའ་ཕྱིར་ཐེབས་སུ། “སྐྱེ་བ་སྲ་ཕྱིརི་གནས་ལུགས་དཔྱོད་པའི་
 གཞི་ཞིག་ངས་པར་ཡོང་རྒྱུ། དེས་ན་ད་ཡོད་མཛད་རྣམ་ཁག་ནང་གསལ་བའི་སྟོན་
 རྗེས་ཆོགས་བཅད་མང་པོ་དང་། བར་སྐྱབས་ཆོགས་བཅད་ཁག་ འཆར་ཅན་མཇལ་
 ཁ་མཛད་སྟོན་རིགས་བཅས་དོན་གལ་ཆུང་ཞིང་། ཡིག་ཆོགས་ཆེ་བའི་གཞི་རྣམས་
 མ་བཀོད་པར། རོས་འཛིན་བྱ་སྤངས་དང་། སྟོབ་གཉེར་ངི་གནང་སོགས་སྟིང་དོན་
 ཉུང་བསྟུས་དུལྟས་གཅིག་ཏུ་དཔར་བསྐྱུན་བྱས་ན་འཕྱས་”ཞེས་ལམ་སྟོན་བཀའ་སྟོབ་
 སྐྱེ་ཐེབས་བཞིན་མཁས་པ་མཁས་པའི་རྩུང་ན་མཛོས་པ་འགས་བསྐྱེད་བསྐྱེགས་ཁོལ་
 བྱུང་གིས། <<འཕགས་པ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་གི་རྣམ་སྤྱུལ་རིམ་བྱོན་གྱི་འཁྱུངས་
 རབས་དེབ་ཐེར་ནོར་བུའི་སྤྱིང་བ>>ཞེས་པའི་དེབ་སྤྱིང་རྣམས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༧ ནས་
 སྲ་ཕྱི་པར་འགྲེམས་བྱས་པ་དེ་དག་མགོན་པོ་གང་གི་སྤྲུགས་རྗེས་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་ཆེར་
 འཕེལ།

ཡལོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ཡེ་ཤེས་དབྱིངས་དཔྱད་གྱིས་
 གཟིགས་པའི་ལམ་སྟོན་དེབ་སྤྱིང་བསྐྱེགས་པ་འདི་དག་གིས་བོད་ཀྱི་ཡང་སྤྱུལ་རོས་
 འཛིན་བྱ་བའི་ལམ་ལུགས་དང་དེ་ཡི་འཕྲིན་ལས་རྣམས་གཞན་འགྲན་མེད་པ་དང་

ཤེས་ནས་དང་པ་ཐོབ་པ་ཞིག་དགོས་པའི་གཏན་ཚིགས་སྤྱི་གོ་ཚད་པ་ཞིག་གནང་
 འདུག་པ་སྒོས་མེད་ཀྱང་དེ་བ་ཐེར་གྱི་ཐེང་བ་འདི་དག་གི་དཔེ་རྒྱན་ཆད་པའི་སངས་
 སེམས་དང་སྒོས་ལ་རྒྱལ་དབང་སྤྱི་ཐེང་རིམ་བྱོན་གྱི་སྤྱགས་རྩེ་བཀའ་འདི་སྤྱི་དང་། བྱད་
 པར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འོད་ཟེར་ཀྱན་འཕགས་དཔལ་བཅེགས་གྱི་
 རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་སྤྱི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་རྒྱལ་འདི་ན་པ་འདི་ག་ཉེན་དབང་ཕྱག་མི་
 ཡི་ཐོལ་གྱི་དུར་སྤྱི་ག་གར་གྱི་རྣམ་པར་རོལ་པ་བདག་ཅག་ཁ་བ་གངས་ཅན་པ་རྣམས་
 གྱི་མགོན་སྤྱབས་དང་དབྱང་གཉེན་གཅིག་ཕྱར་གྱུར་པ། སྤྱབ་པའི་བསྟན་ལ་འཕགས་
 ཡུལ་བཞུགས་བཅུ་བདུན་སོགས་ལས་ཀྱང་ལྷག་པ་འཇམ་གླིང་མཁས་གྲུབ་ཡོངས་གྱི་
 སྤྱི་ནོར་རྣམ་འདེན་ཕྱག་ན་པ་སྒོ་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ། དོན་གྱི་སྤྱད་དུ་མཆན་ནས་སྒོས་
 ན་ལ་རྩེ་བཅུན་འཇམ་དཔལ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་འདི་ན་རྒྱ་མཚོ་སྤྱད་
 གསུམ་དབང་བསྐྱར་མཚུངས་པ་མེད་པའི་སྤེ་ཞེས་མཆན་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་སྤྱི་དཔེ་ཞིའི་
 གཏུང་བསྐྱེལ་བའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་ཉིད། གངས་ལྗོངས་མདོ་སྤྱད་ས་ཡི་ཐིག་
 ལེར་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་མི་གསུམ་གྱི་བཞུགས་གནས་དང་། གངས་
 ཅན་མཁས་རྒྱའི་གཙུག་རྒྱན་འཇམ་དབྱངས་སྤྱི་མ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་གང་དུ་འཁྱུངས་
 པའི་གནས་སྤྱི་འབྱུང་དང་འདབས་འབྲེལ་སྤྱི་མཆོར་དུ་ཚུར་མཐོང་སྤྱི་བོའི་སྤྱང་
 འོར། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༥ བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཤིང་ཕག་ ཟླ་ ༥ ཆོས་ ༥ ཉིན་སྤྱིའི་
 མཆན་དཔའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞད་དེ་ཤེས་བྱ་རིག་པའི་གནས་མཐའ་དག་ལ་སྤྱངས་
 པ་རིམ་གནང་གིས་མཁས་པའི་བྱ་བ་གསུམ་གྱི་ས་རོལ་དུ་སོན་ཞིང་ཆོས་ཀྱན་སྤྱགས་
 སུ་རྒྱལ་པའི་མཁུན་དཔྱད་གོང་ན་མེད་པས། ཡངས་པའི་འདི་ག་ཉེན་ཁམས་འདིར་
 འཆོ་བའི་གཞུང་གནས་མིའི་རིགས་མཐའ་དག་གིས་གྲས་མཆོད་སྤྱར་ལེན་ངང་བཟང་
 བྱ་ཞིལ་པོ་བརྒྱུད་ཅུ་ཐམ་པ་བཞེས་པའི་དགའ་སྟོན་ཉེན་འབྲེལ་དུ་ལ་མགོན་པོ་གང་

གི་སྐྱའི་འཁྲུངས་རབས་ཀྱི་དེ་བ་ཐེང་འདི་ནམས་པར་འབྲེམས་བྱས་ན། ཡ་རྒྱལ་བའི་
 དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ནལ་འབྱོར་ངས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་དེ་ལྟར་མཛད། །ཐར་འདོད་
 ཟུང་ཀྱང་དེ་བཞིན་བསྐྱུང་འཆལ་ལོ། །ཞེས་ཐོན་བྱུང་སྟོན་པའི་ནམ་ཐར་རྗེས་འཇུག་
 གདུལ་བྱའི་ཉམས་ལེན་དུ་གོ་ནས་པན་བདའི་འབྱུང་གནས་རྒྱལ་བསྟན་འདིན་སྤེལ་
 གྱིས་རིགས་མཐུན་པའི་སྟེ་པོ་དེ་སྟེད་ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་མི་ཚོངས་པར་འཕལ་
 ཡུན་དགེ་བར་འཇུད་པའི་རྒྱ་མཆན་གཏན་ཆོགས་འདི་ལྟག་མི་དགོས་པས་ཡ་རྒྱལ་བ་
 དགུས་པའི་མཆོད་སྦྱིན་དུ་འཇུར་ནས་ཆོགས་སྐྱབས་པོ་ཆེ་གསོག་པའི་ངས་དོན་གྱི་
 བཟན་བཞུགས་སུ་རེ་སྟེ།

མདོ་སྨད་ཡ་སྐྱའི་བྱ་སྟོན་གོ་སྒྲིག་ཆོགས་ཚུང་ནས། སྤྱི་ནོར་ཡལོང་ས་
 ཡ་རྒྱལ་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་སྐྱའི་འཁྲུངས་རབས་ནམ་ཐར་གྱི་དཔེ་དེ་བ་འདི་དག
 ཕྱི་ལོ་ ༡༠༡༩ ལྷ་ ༥ པའི་ནང་གུས་པར་ཚོམ་སྒྲིག་ཡོང་བའི་རེ་སྟེལ་བྱེད་སྐབས་སྤྱི་
 སྤྱིར་ལས་བྲེལ་ཆེས་འཕེལ་ལྷན་དང་། ལག་ལེན་དངོས་ཀྱི་ནང་པར་ཙ་ལུ་སྒྲིག་ཅམ་
 མིན་པར་ཐེབ་ཁྱུས་དང་དོན་ཁྱུས། བསྐྱར་ཁྱུས། དཀར་ཆག་གསར་བཟོ། དེ་བ་གཞུགས་
 ཚུན་བཅོས་སྒྲིག་གི་ནམ་གངས་བརྒྱུད་དགོས་པའི་ལས་ཀ་མང་ནའང་། སྤྱིད་པའི་བྱུག་
 ཏུ་མཐའ་དག་གཅོད་བྱེད། རྒྱལ་བའི་གསུང་གི་གཅེས་ནོར། ཞི་བའི་སྟོག་ཅིག་ཕྱ་ཟབ་
 མོ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དང་བྱམས་པ་དང་སྟོང་རྗེའི་ཙ་བ་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་
 ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེས་ཡངས་པའི་འཛམ་གླིང་ཁྱོན་གྱི་སྟེ་པོ་ནམས་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་
 སྦྱོང་བའི་འཕགས་པ་འདིག་རྟེན་དབང་ཕུག་ཏུར་སྒྲིག་གོས་བཟང་ལྷབ་པའི་གར་དུ་
 རྫོས་ཤིང་། བསྐྱབ་གསུམ་ཡོན་ཏན་ནོར་བུའི་ཕུགས་རྒྱུད་གཏམས་པའི་རྒྱལ་བའི་ཞལ་
 སྦྱིན། བཀའ་ངོན་གསུམ་ལུན་གྱི་ཙ་བའི་སྐྱ་མ་སྤྱི་ནོར་ཡལོང་ས་ལྷ་མའི་ནམ་འདྲེན་
 ཡ་རྒྱལ་མགོན་ཡ་རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་གཞིགས་པ་ཆེན་པོ་ཕུགས་

དགེས་པའི་མཆོད་སྒྲིབ་ཏུ་འགྱུར་རེ་དང་། ལ་རོང་ཆེན་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ་ལ་སྐྱབས་
 མཆོག་གི་རྟེ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་མདོ་སྤང་ལ་རོགས་གང་པན་བྱེད་དགོས་པའི་སྤྱི་སྒྲོས་
 ལམ་སྟོན་གནང་བ་བཅས་ཀྱིས་ལྟན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་དང་། རང་ཉིད་ཀྱང་རྣམ་ཐར་འདི་
 རིགས་ལ་མཛོན་པར་དང་བའི་དད་པ་དང་། གང་ལ་གང་འདུལ་ཐབས་མཁས་ལུགས་
 གཉིས་ཀྱིས་སྤྱོད་འགྲོ་རྣམས་བསྐྱུངས་དང་སྦྱོང་བཞིན་རྗེས་འདྲིན་ཐུགས་བརྩེའི་བཀའ་
 རིན་རྣམས་དྲན་པའི་གྲས་པ་སུན་སུམ་ཆོགས་པས་རང་རྒྱུད་བསྐྱུལ་ཏེ་ཉིན་མཆོན་
 ལྟོས་མེད་ལྟ་བུར་ཁྱེད་སྤྱི་གུ་གི་ལས་ལ་ཁྱུགས།

༡༽ ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ ལོར་གཏན་འབེབས་དེབ་གཟུགས་སུ་བསྐྱབ་པ་སོར་བཞག་གིས་^༡མ་
 ཕྱི་དེ་དང་། བོད་རང་ནས་པར་བསྐོས་བཀྱིས་པའི་^༢སྤྱི་མོའི་ཤིང་པར་རྟིང་ཁྱུངས་ཁག་
 དང་། དེབ་གཟུགས་སུ་པར་དུ་བསྐྱབ་པ་སོར་བཞག་ཆེན་མིང་དང་ལྟ་ལྟན་གཙུག་ལག་
 ཁང་མཉམ་བསྐྱེལ་སེར་གཙུག་ནང་བསྟན་དཔེ་རྟིང་འཆོལ་བསྐྱུ་ཕྱོགས་སྤྱི་གུ་ཁང་དང་
 ཀྱང་གོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་སྐྱབ་ཁང་གཉིས་མཉམ་འབྲེལ་གྱིས་པར་དུ་བསྐྱབ་པ། ཀྱང་
 གོའི་བོད་རིག་པ་རང་ནས་པར་འབྲེམས་བྱས་པའི་ལ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེད་ལོ་ལྟ་བུར་རིམ་བྱོན་གྱི་
^༣མཛད་རྣམ་དེབ་ཕྱིང་སོགས་མ་ཕྱི་གསུམ་རེ་དང་ཞིབ་བསྟར་གྱིས་སྤེབ་ཁྱེད་ཐེངས་
 གཉིས་བྱས།

༡༽ དེ་ཅམ་ལ་ཆ་མ་བཞག་པར་སྤྲོད་ཁྱེད་ལྟས་སྐྱབས་ཀྱང་། རྣམ་ཐར་འདི་དག་དཀྱུས་
 གཅིག་ཏུ་བཀོད་པ་ཞིག་མིན་པར་གལ་འགངས་ཆེ་བ་རྣམས་བར་ལེན་གྱིས་བྱབ་པ་
 ཡིན་པས་གོང་གསལ་མ་ཡིག་ཕྱི་མ་གཉིས་མ་བོར་བར་བསྐྱར་བསྟན་གྱིས་དོན་སྒྲོན་
 འདུག་ངེས་མ་དག་རྒྱན་འབྲམས་རིགས་དང་དོན་ལ་འཁྱུལ་བ་མི་བསྐྱེད་པ་རྣམས་
 དེང་སྤྱོད་སྒྲོ་འཕེལ་ཆེའི་ཆོག་ཏུ་བཅོས། གཞན་གང་ཡང་བྱང་བའི་ཡི་གེ་དང་བརྟ་
 རྟིང་དོན་དེར་འདུག་ངེས་པས་ཆེར་བོད་ཤིང་པར་རང་ལ་ཁྱུངས་བཅོལ། དཔེ་དེབ་

འདི་རིགས་བོད་ཤིང་པར་ཁག་ལས་བརྟམ་པ་ཡིན་སྟབས་དེ་དག་དང་དེང་སྐབས་
 དེབ་གཟུགས་སུ་ཕབ་པ་གང་ལ་ཁྲུངས་བཅོལ་བའི་ཤོག་གྲངས་གསལ་འདེབས་དང་།
 སྐབས་བབ་ནང་དོན་བསྟུན་ནས་བཀོད་རིགས་ལ་བསྟུན་དང་། དཀྱུས་ཀྱི་བར་སྐབས་
 ཀྱི་ཆིག་རེ་བྱང་འཕྲི་ནས་དགོས་ངེས་ཆིག་ཉུང་བར་ལེན་གྱིས་བསྐྱེགས་པ་རྣམས་ལ་
 བརྟམ་ཞེས་མཆན་བྱ་བཏབ་ཡོད།

༡༽ དོན་ཞུས་ཀྱི་སྐབས་བོད་གནའ་རབས་ཀྱི་ཤིང་པར་ཁག་ལ་ཁྲུངས་གཏུགས་པར་
 དེབ་གཟུགས་སུ་བསྐྱུན་པ་ལས་གོང་འོག་འཁྲུག་པ་ (དེབ་ཕྱིང་གསུམ་པ། ཡསྟུ་ཕྱིང་ལྔ་པའི་
 རྣམ་ཐར་གྱི་ཁོངས་ཤོག་གྲངས་ ༡༡༥ ལ་གཟིགས།) དང་། རྣམ་ཐར་ཕན་ཚུན་གྱི་ཤོག་གྲངས་
 འཁྲུག་སྟོན་ (དེབ་ཕྱིང་ལྔ་པ། ཡསྟུ་ཕྱིང་བརྒྱད་པའི་རྣམ་ཐར་གྱི་ཤོག་གྲངས་ ༡༡། ཡསྟུ་ཕྱིང་བརྒྱ་
 པའི་རྣམ་ཐར་གྱི་ཁོངས་ཤོག་གྲངས་ ༤༡༩ དང་། ༤༩༡། ༥༡༩ ཁག་དང་། དེབ་ཕྱིང་དྲུག་པ། ཡསྟུ་ཕྱིང་
 བརྒྱ་གཅིག་པའི་རྣམ་ཐར་གྱི་ཁོངས་ཤོག་གྲངས་ ༡༠༠ དང་། ༡༠༡ ། ༡༡༠ ཁག་བཅས་ལ་གཟིགས།
 འདིར་ཨང་གྲངས་བཏབ་པ་རྣམས་མ་དེབ་ལས་གཞན་ལ་མ་ངེས།) རེ་འདུག་པ་རྣམས་སྐབས་སོ་
 སོར་གསལ་བཤད་ཁྲུངས་སྟེལ་བྱས།

ད་ལམ་གྱི་དེབ་ཕྱིང་འདི་དག་གྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ ལོར་ཐོག་མའི་པར་འགྲེམས་
 བྱས་པ་ལས་ཕལ་ཆེར་མ་འདས་པ་ཞིག་དགོས་པས་སྐབས་བབ་ཅམ་ལས་ཞིབ་བསྟར་
 མཐར་ཆགས་བྱས་ནས་ཕྱོག་རྒྱ་མ་བྱུང་ནའང་དེབ་གཟུགས་སུ་བསྐྱུན་པ་རྣམས་ལ་ད་
 ཏུང་ཆད་ལྟག་གི་སྟོན་འདུག་ངེས་པ་རེ་བྱང་ཡོད་བཟོ་འདུག་པས་སྟངས་ཕྱིན་འདི་དག་
 ལས་རྒྱ་ཆེ་ཅམ་དགོས་རིགས་ནས་བོད་ཤིང་པར་རང་ལ་ཁྲུངས་གཏུགས་རེའི་རྣམ་
 ཐར་སོ་སོའི་མཐུག་དཔེ་ཆ་རྣམས་གང་ནས་རྟེན་ཁ་གསལ་བྱས་ཏེ་བཀོད་ཡོད།

༢༽ དེ་ལྟར་བྱེད་དགོས་ཀྱིན་ཡང་སྤྱི་ནོར་གོང་ས་ཡསྟུ་བས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་
 གིས། ཡཀུལ་དབང་སྟུ་ཕྱིང་རིམ་བྱོན་གྱི་ཡང་སྟུལ་བྱོན་ཚུལ་དང་སྟུ་ཡོན་གསན་སྟོང་

གི་བརྒྱད་རིམ། སྐྱེ་ཆེ་དེའི་མཛད་འཕྲིན་གཙོ་བོ་ཁག་བྱར་འདོན་གྱིས་ཞིབ་འཇུག་གི་
 རིན་ཐང་ཅན་ཞིག་བསྐྱབ་བསྐྱེགས་དགོས་པའི་ལམ་སྟོན་བཀའ་སློབ་སྦྱི་ཐེབས་གཞིར་
 བཟུང་སྟབས་ཁྱད་སྟངས་བཅུན་སྟོན་ཆེད་ཤོག་གྲངས་དང་ཐིག་ཕྱིང་ཚུན་གསལ་འདེབས་
 དང་། དེབ་ཕྱིང་འདི་དག་ནང་བོད་གནའ་རབས་ཤིང་པར་ཁག་གི་དཔྱུས་བཞིན་
 རྣམ་ཐར་ཆ་ཆང་བ་མེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཆེད་ལས་གཞན་བོད་ཕྱི་ནང་གང་སར་པར་
 འབྲེམས་བྱས་པའི་རྣམ་ཐར་རེ་བྱང་ནང་ཆ་ཆང་བ་ཡོད་ཤག་གིས་བཀོད་འདུག། (དེབ་
 ཕྱིང་གཉིས་པའི་ནང་འཁོད། ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཕྱིང་གཉིས་པའི་རྣམ་ཐར་གཡང་པ་ཆོས་རྗེ་དང་
 དཀོན་མཆོག་སྐྱབས་གཉིས་གྱིས་མཛད་པའི་རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་སྟོན་ཤིང་།) པའི་འབྲུལ་
 པ་དང་མ་དག་རྒྱན་འབྲམས་རིགས་བརྒྱུད་པའི་ཆེད་དུ་འང་ཡིན།

༥༽ ཡ་རྒྱལ་པའི་རྣམ་ཐར་འདི་དག་ལ་སྦྱི་སྟོན་གྱི་ས་བཅད་རྒྱ་ཆེ་བ་ལས་གྲུབ་པ་
 རྣམས་དཀར་ཆག་དུ་བཏབ་པ་དེ་སྤྲོད་ཐུག་གཞིར་བཟུང་དོན་འདི་ལ་པའི་ས་བཅད་
 གང་རྒྱས་རེ་ཡོད་ན་གཟིགས་པ་པོ་རྣམས་ལ་པན་ཆེ་ཐོགས་པ་སྟོན་མེད་ཀྱང་། དེ་
 འདྲ་ཤེས་དཔྱད་གྱིས་མི་འདད་ན་འདས་སྐབས་བབ་སྦྱི་བྱེད་གནད་འགག་གལ་ཆེ་ཁག་
 ཆང་པའི་སྦྱི་སྟོན་གྱི་ཚུལ་དུ་རྣམ་ཐར་སོ་སོའི་སྦྱི་ཁོག་སྟོ་ངོར་འཆར་བྱབ་པ་སྤར་མེད་
 གསར་བཏོད་ཀྱི་དཀར་ཆག་དང་གཟིགས་བདེའི་ཆེད་དོན་ཅུང་མི་འདྲ་བའི་རིགས་ལ་
 བར་དུ་འབེབས་རེ་པབ་པ་བཅས་དེང་དུས་ཀྱི་ལྷགས་ལྟར་བྱས།

༦༽ རྣམ་ཐར་འདི་དག་ཞུ་སྒྲིག་བྱས་པའི་བརྒྱད་རིམ་ནང་དཔལ་ལྷན་སྟོད་རྒྱུད་གྲ་
 ཆང་གི་དཔེ་མཛོད་ཁང་དང་། འཕགས་ཡུལ་གི་རྟེན་གྱིས་པ་གྲ་ཆང་གི་ཆེས་མཐོའི་
 བོད་ཀྱི་རིག་གནས་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་དཔེ་མཛོད་ཁང་། ར་ས་གངས་སྦྱིད་བོད་ཀྱི་
 དཔེ་མཛོད་ཁང་གི་འབྲེལ་ཡོད་ལས་བྱེད་རྣམས་གྱིས་དཔེ་ཆ་གང་དགོས་མཁོ་སྟོན་
 གཡལ་པོ་གནང་བའི་བཀའ་དྲིན་གྱིས་མ་ཤེས་པར་བཞག་ལས་རྣམ་ཐར་སྐྱེས་གཙང་

འདི་དག་གྲུབ་པས་རོགས་རམ་བྱེད་པོ་དེ་དག་ལ་སྤྲུགས་ཟླ་ཆེ་བྲ།

ཤེས་མྱོ་ཞོར་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་བཀའ་ཆོས་ཤིག་གི་སྐབས།
དཔེ་དེབ་པར་བསྐྱན་བྱས་ན། མ་དག་པ་ཞིག་ལ་དག་པ་ངོས་འཛིན་གྱིས་མ་དག་རྒྱན་
འབྲམས་བྱས་ན་ལེགས་པོ་མེད་པས་དག་བཅོས་ཁྲུངས་འཕེར་བྱེད་དགོས་པའི་མན་
ངག་ལམ་སྟོན་གནང་བ་དང་དཔེ་དེབ་འདི་དག་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་སྟོང་བཅང་
གིས་ཁྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་འདིར་ལེགས་ཆོགས་ཅི་མཆིས། ཡགོང་ས་ལྷ་མིའི་རྣམ་འདྲེན་
ཡསྐབས་མགོན་ཡུལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་
སྤྲུགས་དགེས་པའི་མཆོད་སྤྱིན་དུ་གྱུར་ནས་སྐྱོ་ཆོ་ཡཞབས་པད་བསྐལ་བརྒྱུར་བརྟན་
པའི་རྒྱ་རུ་འགྱུར་བ་དང་།

དཔྱུས་གཅིག་ལྟ་བུར་ཤོག་ལྟེ་སྟོང་ཕྲག་མང་པོ་དུས་སྤང་ནང་ཁྱེད་ཀྱི་བྱེད་
དགོས་པས། ལུས་སེམས་བསྐྱེད་ཤིང་ཞིབ་ཆགས་ནན་ཏན་བྱས་ཁུལ་ཡང་། ད་དུང་
ཤའི་མིག་གིས་མ་མཐོང་བ་དང་སྤྲ་རྒྱས་ཀྱི་དབང་དུ་གྱུར་པའི་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་
པའི་ལས་བསགས་པའི་ནོར་འཁྲུལ་རིགས་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཡོད་ངེས་ལ་སོང་མཐོལ་
བཤགས་ཁྱེད་བ་དང་། ཤེས་ནས་སྤྱོད་པའི་གཟུར་གནས་སྟོན་ལྟར་རྣམས་ཀྱིས་ཡོ་བསྐྱེད་གི་
དགོངས་འཆར་ཡང་གནང་རེ་བཅས་འཁྲུངས་རབས་དེབ་ཐེར་ནོར་བུའི་སྤོང་བའི་
དཔེ་ཆོགས་བརྒྱུར་དུ་ཚོམ་སྤྱིག་བྱེད་པོ་འཕགས་ཡུལ་གི་རྟེན་བྱས་པ་གྲུ་ཆང་གི་སྟོབ་
སྤྱི་སོ་རུ་དར་རྒྱས་ནས།

བོད་རབ་གནས་ཤིང་ལྷག་ལོའི་དཔོ་ལྷའི་ཡར་ཆོས་ ༡༡ ཡསྐྱེའི་སྤྱ་གཟུའ་
ལྷག་པ། ཕྱི་ལོ་ ༡༠༡༥ ལྷ་ ༩ ཆོས་ ༡ ལ།

དཀར་ཆག

དང་པོ། སྒོན་སྒྲེང་།

ལྷ་མེད་ཡིག་ཆ་དང་།

༡༽ འཁྱུངས་རབས་ནོར་འཁྱེད་ཞེས་པའི་དེབ་ཁྱེད་འདི་བསྐྱུགས་དགོས་ཆུབ།..... 1
 ༢༽ རྣམ་ཐར་ཁག་གང་ལས་བརྒྱུས་པའི་ཁྱེད་ཀྱི།..... 2
 ༣༽ སྐྱ་ཁྱེད་རྒྱག་པ་བརྒྱན་པར་འཕོས་པའི་སྒྲོན་མོང།..... 4

གཉིས་པ། འཕགས་པ་འདི་ག་རྟེན་དབང་ལྷག་གི་རྣམ་སྤྲུལ་རིམ་བྱོན་གྱི་

འབྲུངས་རབས་ལྷི་བརྗོད་པ།

མཛད་པ་པོ། རྟེན་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཁོ།

༡༽ མཚོད་པར་བརྗོད་པ་དང་འཕྲིན་ལས་བཅོམ་བ། 9
 ༢༽ འཕགས་མཚོག་སྐྱུན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་འབྲོདོན་དུ་སྐྱགས་བསྐྱེད་ཚུལ། 12
 ༣༽ འཕགས་པ་སྐྱུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་ཁིང་ཁམས་རི་པོ་པོ་དྲ་ལའི་ལོ་རྒྱུས། 22

གསུམ་པ། རྒྱ་གར་དུ་སྐྱེས་ངས་གཟིགས་ཀྱི་ནམ་སྐུལ་སོ་དྲུག་ཕྱོད་ཚུལ།

༡༽ རྒྱལ་པོ་འཛིག་རྟེན་དབང་ལུག་.....	33
༢༽ ཁྱེའུ་སྒང་བ།.....	38
༣༽ ཁྱེའུ་གསལ་བ།.....	38
༤༽ རྒྱལ་བྱ་ཆགས་མེད།.....	42
༥༽ རྒྱལ་བྱ་ཀུན་ཏུ་དགལ།.....	46
༦༽ རྒྱལ་པོ་ལྷ་སྟེལ།.....	47

ཡེ རྒྱལ་བྱ་དགོན་ཅིག་འབངས།.....	50
༤ རྒྱལ་བྱ་དང་པ་བརྟན་པ།.....	58
༥ རྒྱལ་པོ་དཔལ་བཟང་།.....	65
༡༠ རྒྱལ་བྱ་དང་པ་རབ་བརྟན།.....	66
༡༡ རྒྱལ་བྱ་ཚོ་མོས་འཕེལ།.....	70
༡༢ བྱུང་གཤམ་འཛིན།.....	74
༡༣ དགེ་བསྐྱེན་བཅུན་པ།.....	78
༡༤ རོར་བྱ་བཟང་པོ།.....	79
༡༥ བྱུང་ཆེན་པ།.....	81
༡༦ བྱུང་རིན་ཆེན་སྤོང་པོ།.....	84
༡༧ བྱུང་པ་སྒྲ།.....	86
༡༨ བྱུང་འོད་ཟེར།.....	88
༡༩ བྱུང་བདག་གི་བྱ་བྱམས་པ།.....	91
༢༠ རྒྱལ་བྱ་མཆོད་སྒྲ།.....	93
༢༡ རྒྱལ་བྱ་བདེ་མཆོག་གམ་བ་ལང་སྤོང་།.....	96
༢༢ ལྷ་འོ་རྒྱལ་པོ།.....	100
༢༣ བྱུང་དགེ་འདུན་འཕེལ།.....	101
༢༤ སོ་རེང་པོ་རྩ་ཇ་བྱ་བ།.....	104
༢༥ གེ་སར།.....	106
༢༦ རི་བོང་།.....	110
༢༧ འོ་བརྒྱད་བྱིས་པ།.....	112
༢༨ རྩི་པོ།.....	115
༢༩ བྱམ་ཟེ་རིན་ཆེན་མཆོག་།.....	116
༣༠ བསམ་གཏན་བཟང་པོ།.....	117

༡༡ ཏུར་ཁྲོད་ནལ་འབྱོར་པ།	118
༡༢ མིང་ཕན་ཀླུ་པོ།	118
༡༣ རོ་ལོང་ཀུན་ཏུ་གྱ།	120
༡༤ ཀླུ་པོ་སྐྱབས་སྦྱིན།	123
༡༥ ཀླུ་པོ་གཙུག་ལག་འདྲིན།	125
༡༦ ཀླུ་པོ་དགའ་བ་དཔལ་ལམ་དགོ་བ་དཔལ།	129

བཞི་པ། བོད་གངས་ཅན་དུ་འཕགས་པ་སྐུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་

སྐྱགས་རྩེ་འདུག་ཚུལ།

༡ མདོ་བསྐྱན་བཅོས་སོགས་ལས་བོད་ཡུལ་འདི་འཕགས་པ་སྐུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་འདུལ་ཁིང་དུ་ ལུང་བསྐྱན་པ།	131
༢ འཕགས་པ་སྐུན་རས་གཟིགས་བོད་ཀྱི་ཆོས་ཀླུ་ནམ་སྐུལ་དུ་བྱོན་པ་གཉའ་ཁྲི་བཅན་པོ།	137
༣ ཇི་ཤོ་ལགས།	138
༤ རྩེ་འཕྲུལ་གནམ་གཞུང་གཅན།	139
༥ རྩེ་ཀླུ་པོ།	139
༦ ཁྲི་སྐྱ་དཔུང་བཅན།	139
༧ ལྷ་ཐོ་རི་རི་གཉན་བཅན།	139
༨ སྲོང་བཅན་སྐམ་པོ།	139
༩ འདུས་སྲོང་མང་པོ་རྩེ་རྒྱང་ནམ་འཕྲུལ་ཀྱི་ཀླུ་པོ།	145
༡༠ ཁྲི་སྲོང་རྩེ་བཅན།	145
༡༡ ཁྲི་རལ་པ་ཅན།	149

ལྷ་པ། བོད་གངས་ཅན་ཀྱི་ལྷོངས་འདིར་བཤ་གྲུབ་ཀྱི་ནམ་བར་བྱོན་ཚུལ།

༡ འཕྲོམ་སྟོན་པ་ཀླུ་བའི་འབྲུང་གནས།	153
༢ སྐྱ་སྐུལ་ཉང་ཉི་མ་འོད་ཟེར།	158
༣ གསུང་སྐུལ་གྱུ་རུ་ཆོས་དབང།	163

༤༽ ཐུགས་སྒྲུལ་པར་དབང་རྒྱལ།.....	168
༥༽ ཡོན་ཏན་གྱི་སྒྲུལ་པ་ཆོས་རྒྱལ་དབང་པོའི་སྒྲེ།.....	175
༦༽ འཕྲིན་ལས་གྱི་སྒྲེ་སྒྲུལ་འཕགས་ཆེན་སློབ་གྲོས་རྒྱལ་མཆོན།	184
༧༽ པརྟེན་པར་བཟླ།	190
༨༽ ལ་ཆེ་དགོན་པ་བ།	190
༩༽ ས་ཆེན་ཀུན་དགའ་སྤྱིང་པོ།	190
༡༠༽ འགྲོ་མགོན་ཆང་རིན་གཡུ་བྲག་བ།.....	192
༡༡༽ གཡའ་བཟང་བ།	196
༡༢༽ སུམ་སྟོན་ཡེ་ཤེས་གཟུངས།	198
༡༣༽ ལྷ་རྩེ་དགེ་བ་འབྱུང།.....	199
༡༤༽ བདག་ཆེན་རྩོམ་ཆང་སློབ་གྲོས་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་།	201
༡༥༽ དཔལ་ལྷན་སྒྲུ་མ་རིན་ཆེན་མཁྱེན་རབ་ཆོས་རྩེ།	204

རྒྱལ་བ། རྒྱལ་དབང་སྒྲུ་ཐོང་དང་པོ་པཎ་ཆེན་དགེ་འདུན་གྲུབ་གྱི་

རྣམ་ཐར་ཚོར་བྱའི་ཐོང་བ།

མཛད་པ་པོ། པཎ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་རྩེ་མོ།

༡༽ ཡུལ་དམ་པ་རྣམས་ལ་མཆོད་པར་བཛྲོད་བ།	209
༢༽ གང་ཞིག་བཙམ་བྱའི་རྣམ་ཐར་གྱི་ཆེ་བ།	210
༣༽ པཎ་ཆེན་དགེ་འདུན་གྲུབ་གྱི་སྒྲུའི་གཏུང་རུས།	214
༤༽ སྒྲུ་བརྟམས་པ་དང་གཞོན་དུས་ནས་སློབ་བསྐྱབས།	215
༥༽ བྱིས་དུ་བཞུགས་པ་ནི་ཉེས་པ་ཀུན་གྱི་སྒྲོར་གཟིགས་ནས་བཀའ་གདམས་པའི་གདན་ས་སྤར་ ཐང་དུ་ཆོགས་སྒྲུ་བྱའི་བསྐྱབ་སྒྲོམ་རིམ་བཞེས་དང་སློབ་པ་ཐོས་བསམ་ལ་གཞོལ་སྤྱོད་དབང་ལུང་ མན་ངག་མང་པོས་ཐུགས་རྒྱུད་གཏམས་པར་བྱས།	219
༦༽ དབྱས་ཐྱོགས་སྒྲུ་དམ་པའི་ཆོས་འཆོལ་བ་དང་རྩེ་བཅུན་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ཡབ་སྐུས་སོགས་ མཛུལ་ནས་དེ་དག་གི་གསུང་གི་བདུན་ཅི་ལ་ངོམ་མེད་ལོངས་སྒྲུ་སྤྱད།	226

༡༽ ཐོས་བསམ་གྱི་འདུག་པ་འཕྲོ་མ་ཆད་པར་གསང་སྤྱད་གཙང་། ལྷན་ཐང་སོགས་སུ་ཐེབས་ཏེ་ རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་འཆད་ཚུམ་གྱིས་རྒྱན་བསྐྱངས་ནས་འགྲོ་དོན་ལྷབས་པོ་ཆེ་གནང་།	230
༡༽ ལྷན་ཡང་དབྱས་གཙང་། བོ་དོང་སོགས་སུ་ཐེབས་བཞུགས་ཀྱིས་རྒྱལ་བསྟན་ཉིན་མོ་ལྷན་གསལ་ བར་མཛད་ཅིང་ཐེ་ཤེས་རབ་སེལ་འདི་དགོངས་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་སྤྱབ་།	241
༧༽ འཇམ་མགོན་ལྷ་མ་ཙོང་ཁ་པ་དང་ཐེ་ཤེས་རབ་སེལ། དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོ་སོགས་ཀྱི་ལུང་གིས་ཟིན་ པའི་གདན་ས་ཆེན་པོ་བཟླ་ཤིས་ལྷན་པོ་ཉིན་དང་བཞེན་པ་བཅས་གསར་བཞེངས་དང་འཆད་ཚུམ་ དང་ཐོས་བསམ་གྱིས་རྒྱལ་བསྟན་ཆེས་ཆེར་འཕེལ་རྒྱས་གནང་།	249
༡༠༽ རྩེ་བཅུན་མ་དང་མ་པམ་མགོན་པོའི་སྐུ་འདྲ་ཆེ་ལེགས་ཤིག་དཔོན་སློབ་རྣམས་ཀྱིས་འབུལ་ སྤྱད་ཀྱིས་གསར་བཞེངས་ཞུས།	263
༡༡༽ འཆད་ཉན་རྒྱན་མ་ཆད་པའི་ངང་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཉིན་བཞེངས་མཐའ་ལྷན་པས་འགྲོ་ རྣམས་རྩེས་སུ་བབྱང་།	272
༡༡༽ དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཞིང་སར་འཛད་པ་མེད་པའི་མཆོད་པ་རྒྱ་ཆེན་སྤྱབ་།	282
༡༡༽ བསྟན་འགྲོ་སྤྱི་བྱེད་དགོངས་ནས་བཀའ་ཚུམ་མང་དུ་གནང་བ་དང་ཕྱོགས་མཐའ་དབྱས་ཀྱི་ ལུལ་གྱ་མང་པོར་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་འདུག་པ་ཡངས་པོར་འཕྲོས་ཤིང་ཆོས་ཀྱི་ཁྲི་འཕང་དབང་བའི་བྱ་ སློབ་རི་སྟེང་བྱང་། བསྟན་པའི་སྟིང་པོ་འདུལ་བའི་བཅས་ཁྲིམས་གཅིག་པར་བབྱང་།	288
༡༤༽ ཞིང་འདིའི་གདུལ་བྱ་ཚོགས་ལ་ཉེ་བའི་ཆེ་སྤྱད་དུ་རྒྱལ་བསྟན་རིན་པོ་ཆེ་རི་ལྷན་འཛིན་སྐྱོང་ དགོས་ཚུལ་གྱི་གདམས་པ་གནང་སྟེ་ཐུང་ན་ལས་འདའ་བའི་ཚུལ་བསྟན།	293
༡༥༽ གདན་ས་བཟླ་ཤིས་ལྷན་པོར་ཡབ་ཆེན་དགེ་འདུན་གྱུ་གྱི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་ཆབ་དབང་བསྐྱར་ བ་དང་རྣམ་ཐར་གྱི་ཆེ་བཟོད།	297

བདུན་པ། ཡབ་ཆེན་དགེ་འདུན་གྱུ་གྱི་རྣམ་ཐར་ངོ་མཚར་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས།

མཛད་པ་པོ། ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཆོག།

༡༽ མཆོད་པར་བཟོད་པ་དང་རྣམ་ཐར་གྱི་སྤྱི་ཕྱོད།	303
༡༽ གཟིགས་པ་ལྷ་ལ་གཟིགས་ཏེ་སྐྱབས་ལྷམས་པ་དང་ལྷོག་སློབ་པའི་ངོ་མཚར་མཛད་པ།	304
༡༽ རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་བསྟེན་པར་ཚོགས་པའི་ངོ་མཚར་མཛད་པ།	306

༤༽ མཁས་གྲུབ་མང་པོའི་ཞབས་ལ་གདུང་ཉེ་ཐོས་བསམ་གྱིས་རྒྱས་འདའ་བའི་ངོ་མཚར་མཛད་པ།	307
༥༽ ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི་མ་ཚུལ་བྱིམས་ནམ་པ་གསུམ་ཡང་དག་པར་མངའ་བའི་ངོ་མཚར་མཛད་པ།	308
༦༽ རྒྱལ་བཀའ་དགོངས་འགྲེལ་སོགས་སྡེ་སྟོན་གསུམ་ལ་ཐོས་བསམ་གནང་བའི་ངོ་མཚར་མཛད་པ།	309
༧༽ མཁས་པའི་བྱ་བ་འཆད་ཚིན་ཚུམ་གསུམ་ལ་མངའ་བརྟེས་པའི་ངོ་མཚར་མཛད་པ།	313
༨༽ འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱུད་མགོ་སྟོམས་པ་འབྲེམ་སྟོན་གྱི་ནམ་ཐར་བཞིན་བསྐྱངས་པའི་ངོ་མཚར་མཛད་པ།	315
༩༽ སྐྱ་མཆེད་གསུམ་གྱི་ནམ་ཐར་བཞིན་མཆོག་གསུམ་བཀྱར་ཞིང་སྐྱབ་པ་ཉམས་བཞེས་གནང་བའི་ངོ་མཚར་མཛད་པ།	317
༡༠༽ ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལུང་བསྟན་སྣ་ཆོཌ་ལ་མངའ་བརྟེས་པའི་ངོ་མཚར་མཛད་པ།	323
༡༡༽ རྒྱལ་བསྟན་འབའ་ཞིག་གཅེས་པར་བབྱང་བའི་ངོ་མཚར་མཛད་པ།	329
༡༢༽ སྐལ་ལྷན་སྟོབ་འཁོར་རྒྱ་ཆེན་བསྐྱངས་པའི་ངོ་མཚར་མཛད་པ།	333
༡༣༽ ཞིང་འདིའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ནས་རེ་ཞིག་ཞི་དབྱིངས་སུ་གཤེགས་པའི་ངོ་མཚར་མཛད་པ།	335
༡༤༽ གདུང་རྟེན་བཞེངས་ཚུལ་དང་ནམ་ཐར་གྱི་སྤྱི་ཕྱོམ།	340
བརྒྱུད་པ། རྒྱལ་དབང་སྐྱ་ཐེང་གཉིས་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཆོའི་རང་ནམ་ཚུམ་འཕྲོ་ཅན།	
༡༽ མཆོད་པར་བརྟེན་ཅིང་རིགས་རྒྱས་གྱི་བྱང་བ་དང་སྐྱ་བཞུམས་པའི་མཛད་པ།	343
༢༽ མངལ་དུ་འདུག་པའི་ཆེ་ཡབ་ལུམ་གཉིས་ལ་མི་ལྷས་བྱང་པར་བ་བྱང་།	346
༣༽ སྐྱ་གཞོན་ཅུའི་སྐབས་ནས་སྟོན་གནས་རྩལ་གྱི་གསུང་ཐོགས་འབྱུག་མེད་པར་འདོམས་ཤིང་རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པའི་སྐྱ་སྐྱེར་ཞལ་གྱིས་བཞེས།	346
༤༽ རྒྱལ་བ་སྐྱ་གོང་མའི་ཉེ་གནས་ནམས་ཀྱང་ངོས་འཛིན་དང་གདན་ས་བཀྱ་ཤིས་ལྷན་པོར་ཆེད་	

ཐེབས་ཀྱིས་དགེ་འདུན་ལ་བསྟེན་བཀུར་མང་ང་ཞུས། ཡབ་ཚོས་ཇི་ཀྱན་དགའ་ཆུལ་མཚན་ལས་ས་
མས་ནས་བརྒྱད་པའི་ཚོས་སྐོར་དང་གདམས་པ་མང་དུ་གསན། 349

༥༽ རྒྱ་གོང་མའི་གདན་ས་མཐེལ་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོར་ཐེབས་ཏེ་ཆོགས་སྡེ་མ་དགེ་བསྟེན་དང་དགེ་
ཆུལ་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། གནས་རྟིང་ཀྱན་དགའ་བདེ་ལེགས་རིན་ཆེན་ཆུལ་མཚན་སོགས་དགེ་བའི་
བཤེས་གཉེན་དུ་མའི་ཞབས་ལ་གདུགས་ནས་མདོ་སྡགས་ཀྱི་ཟབ་ཚོས་ཀྱི་ཆེར་གསན་སྦྱོང་གནང་
ཡང་སྤྱོད་དབར་འགལ་གྱིན་ཞིག་ཤར། 355

༦༽ རྩོན་གྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་དུས་སུ་སྤྲིན་པ་ལྟ་བུར་དཔལ་ལྷན་འབྲས་དཀར་སྤྲངས་པའི་སྤྲིང་གིས་
མཚོན་གདན་ས་གསུམ་དུ་རིམ་ཐེབས་ཀྱིས་འཇམ་དབྱངས་ལེགས་པ་ཚོས་འཕྱོར་སོགས་ཕྱོགས་རིས་
མེད་ཀྱི་མཁས་པ་མང་དུ་བསྟེན་ནས་མདོ་སྡགས་རིག་གནས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་ཚོས་བཀའ་དགོངས་
འགྲེལ་མང་དུ་བྲིད་ཞུས་དང་ཚོམ་གྱི་འདུག་སྒོ་ཡང་འཕེལ། 361

༧༽ འབྲས་སྤྲངས་སུ་ཆོགས་ཕྱི་མ་བསྟེན་རྩོགས་སྤྱབ་པ་དང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་ལས་
དབང་ལུང་བྲིད་མང་དུ་ཞུས་ཤིང་འབྲོམ་གྱི་གདན་ས་རྩ་སྤྲིང་སོགས་སྟོ་ཁ་ཕྱོགས་སུ་གདན་ཞུས་
བཞིན་ལོ་ཤས་རིང་ཐེབས་བཞུགས་ཀྱིས་སྐྱ་མེར་གྱི་ཁྲོམ་ཆེན་འདུས་པར་འདོད་ཚོས་ཀྱིས་རེ་བ་
བསྐྱངས་པ་དང་སྤྱབ་པ་ཉམས་ལེན་ཡང་ལྗུར་སྤངས། 363

༨༽ གནས་ཆེན་ལྷ་རི་དང་སྟོ་ཁ་ཞེ་དང་འཕྱོས་ཆུལ་མཚན་ཅེར། གཙང་ཏྲ་ནག་དོ་ཇི་གདན། ཅིང་
ཐང་། ལྟ་ཆུ་རི་སོགས་ཡུལ་གྱི་ཆེ་ཆུང་དུ་མར་གདན་ཞུས་བཞིན་ཆེབས་བསྐྱར་གྱིས་སྤྲིས་ཆེན་དུ་མའི་
མདུན་ནས་དབང་བཀའ་ལུང་བྲིད་རེ་ཞུ་བ་དང་། མཚན་བཟོད་ཀྱི་ཀྲི་ཆེན་མཛད། སྤྱོད་བཟུ་སྟོང་
མང་པོར་ཟབ་ཚོས་མཐའ་གྲས་པས་རྩེས་སུ་བབྱུང་། 370

༩༽ རྩ་སྤྲིང་དུ་སྤྱབ་པ་ལྟར་ལེན་དང་གཙང་སྟོ་ཁ་ཕྱོགས་ཀྱི་དད་ལྷན་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱ་ནམ་དཀར་གྱི་ལས་ལ་
འདུག་པར་མཛད། ཆུལ་མེ་ཏོག་ཐང་དུ་བསྟན་པའི་གནས་གཞི་དགོན་པ་གསར་འདེབས་སོགས་སྤྱོད་
སྒོས་ཀྱི་འགྲོ་དོན་ཕྱོགས་བརྩུར་འཕྲོས་སྤར་པར་ཆེན་ལེ་ཤེས་ཅེ་མོས་དངོས་མཇལ་གནང་བའི་སྟོན་
ཞུ་འཕྱོར་པར་བཀའ་ལན་འཕྲོས། 376

༡༠༽ བེ་འབྲས་གཉིས་དང་རྒྱ་གོང་མའི་གདན་ས་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོ་དང་བཅས་པའི་ཚོས་རྩེ་ཁག་གི་
བཞུགས་ཁྲིར་མངའ་གསོལ་ཞུས་ཏེ་ཡོངས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ཀྱིས་གསོལ་བཏབ་བཞིན་དབང་

བཀའ་ཁྲིད་རྗེས་གནང་སོགས་མཁས་པ་མགྲ་བའི་ལེགས་བཤད་ཀྱིས་འཁོར་བ་མཐའ་ཅན་བྱས།	
.....	383
༡༡༽ ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་དང་དྲགས་ཀོང་སོགས་ཕྱོགས་རིས་མེད་ཀྱི་སྐྱེ་འགྲོ་གངས་མེད་པར་ཆོས་ཀྱི་	
ཆར་ཆེན་འབེབས་པ་དང་། དཔལ་ལྷན་ལྟ་མོའི་སྤྱོད་མཆོའི་གནས་སྒོ་ཡང་བྱས།.....	387
༡༢༽ ཉང་ཕྱོགས་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོན་པ་བསྐྱམས་ཤིང་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོ་དང་དཔལ་འཁོར་བདེ་ཆེན་	
སོགས་གནས་དང་ཡུལ་གྱི་མང་པོར་ཕེབས་ནས་སྐྱ་སེར་གྱི་ཁྲོམ་ཆོགས་སུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེན་	
བསྐྱར་ཏེ་རབ་དགའི་ས་ཐོབ་བཞིན་གནང་།.....	391
༡༣༽ ལྟ་རིར་ཕེབས་ཏེ་གྲུབ་དབང་བསྟན་པའི་ཉི་མ་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་དྲུང་ནས་དབང་བཀའ་ཁྲིད་རྗེས་	
གནང་བཅས་མང་དུ་བྱས། འབྲས་སྦྱངས་ཀྱི་གདན་ས་བ་གནང་དགོས་པའི་གསོལ་འདེབས་བསྐྱར་	
ནན་བཞིན་གནང་། ལྟ་ལྷན་ཆོ་འཕྲུལ་སྒོན་ལམ་ཆེན་མོར་སེའམས་གཉིས་ཀྱི་དགེ་འདུན་པ་སོགས་	
སྐྱ་སེར་གྱི་ཆོགས་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་ལ་ནམ་དཀར་དགེ་བའི་ས་བོན་གོང་ན་མེད་པ་བསྐྱབ་པར་མཛད།	
.....	396
༡༤༽ ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་འབྱུང་གནས་རབ་བྱུང་དང་བསྟེན་རྗེས་མང་དུ་སྦྱབ། འབྲས་སྦྱངས་	
དང་རྒྱལ། བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོ་སོགས་ཕྱོགས་མཐའ་དབྱས་བྲལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་གནས་གཞི་དུ་མར་འདོད་	
ཆོས་སྦྱལ་བ་དང་། རྒྱལ་གྱི་དགོན་པར་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ་བཟང་པོའི་བཞུགས་སྐྱངས་ཅན་	
དད་ལྷན་སྐྱེ་རྒྱའི་བསོད་ནམས་གསོག་པའི་ཞིང་སར་གསར་བཞེངས་ཀྱིས་རབ་གནས་བྱིན་འབེབས་	
གནང་།.....	399

དང་པོ། སྒྲོན་སྒྲེང་།

༡༽ འཁྲུངས་རབས་ནོར་འཕྲེང་ཞེས་པའི་དེབ་ཕྲེང་འདི་བསྐྱེགས་དགོས་ཆུན།

༢༡།། བར་ལམ་བོད་གངས་ཅན་ནང་ཆེས་ཆོངས་ལྷ་ལྗོངས་དཔྱང་གིས་མདོ་སྒྲགས་རིག་གནས་སུ་གཏོགས་པའི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་ཙམ་མེད་བཏང་བར་བརྟེན། བོད་ཀྱི་བྱི་རོལ་ཏུ་འཕྱོར་འཁོད་སྤྱི་སྒྲེར་ཁག་ནས་རྒྱལ་བཀའ་དགོངས་འབྲེལ་དང་བཅས་པའི་གསུང་རབ་སྤྱི་དང་། བྱེ་བྲག་རིས་མེད་སྤྱི་སྒྲུལ་མང་པོའི་གསུང་འབུམ་སྣ་མང་དཔར་བསྐྱུན་བཅུས་པས་དཔེ་རྒྱན་རྒྱ་ཆེར་བྱུང་འཕེལ་བསྐྱུན་དང་རིག་གཞུང་སྤྱིར་གསོའི་དགོ་མཆན་ཅི་ཆེ་བྱུང་བའི་སྐབས་འདིར། དཔེ་རྒྱན་དགོན་ངེས་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཡར་བྱུང་དབང་སྤྱི་ཕྲེང་ན་རིམ་གྱི་མཛད་ཅན་ཁག་ཀྱང་ཆ་ཆང་དཀྱུས་གཅིག་ཏུ་དཔར་བསྐྱུན་བྱུ་བྱུབ་པ་བྱུང་ན། མོས་ལྡན་དག་གིས་ཅི་དགར་མཇལ་ཆོག་པའི་སྐལ་བཟང་གོ་སྐབས་ཐོབ་རྒྱ་སྤྲོས་ཅི། དེང་དུས་སྤྱི་བ་སྤྱི་ཕྱིའི་གནས་ལུགས་ལ་རྟོག་ཞིབ་བྱེད་མཁན་མང་དག་མཆིས་པ་ནམས་ལའང་ཕན་ཐོགས་ཅི་ཆེ་ཡོང་གནས་ལ་དེ་དོན་དཔར་བསྐྱུན་བྱས་ཆོག་པ་ཞེས་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོར་སྤྱི་སྒྲེར་ཡིག་ཆང་ནས་སྐྱུན་སངས་གསོལ་འདེབས་བྱས་པའི་བྱིར་ཕེབས་སུ། སྤྱི་བ་སྤྱི་ཕྱིའི་གནས་ལུགས་དཔྱོད་པའི་གཞི་ཞིག་ངེས་པར་ཡོང་རྒྱུར། དེས་ན་ད་ཡོད་མཛད་ཅན་ཁག་ནང་གསལ་

ནམ་ཐར་ཐོན་སྒྲིང་།

བའི་ཐོན་རྒྱུ་ཆོག་མཆོག་པའི་མང་པོ་དང་། བར་སྐབས་ཆོག་མཆོག་པའི་ཁག་འཆར་ཅན་
མངལ་ཁ་མཛད་སྒྲིའི་རིགས་བཅས་དོན་གཤམ་ཆུང་ཞིང་། ཡིག་ཆོག་མཆོག་པའི་གཞི་
ནམས་མ་བཞོད་པར། རོས་འཛིན་ཞུ་སྒྲིངས་དང་། སྒྲོབ་གཉེར་ཇི་གནང་སོགས་སྒྲིང་
དོན་ཉུང་བསྐྱུས་དུས་གཅིག་ཏུ་དཔར་བསྐྱུན་བྱས་ན་འཕུས་ཞེས་བཀའ་འཁྲོལ་སྤྱུལ་
ཐོབ་བཀའ་དྲིན་གྱི་སྤུལ་དུ་གྱུར།

༡༽ ནམ་ཐར་ཁག་གང་ལས་བཏུས་པའི་ཁྱད་པར།

དེབ་ཐེར་འདིའི་མཆོད་བཞེད་ཁག་དང་། འཕགས་པ་སྐྱུན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་
ཐུགས་བསྐྱེད་ཚུལ། སྐྱུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་རི་པོ་པོ་ཏེ་ལའི་ལོ་རྒྱུས། རྒྱ་
གར་དུ་བྱུང་བ་སྐྱུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྤུལ་པ་གྲགས་ཆེ་བ་སུམ་ཅུ་སོ་དྲུག་ བོད་རྒྱུ་ཆོས་
རྒྱལ་དུ་སྐྱེ་བ་དངོས་བཞེས་པ་བཅུ་ཐམས་པ། འབྲོམ་རྒྱལ་བའི་འབྱུང་གནས། ཁྱི་སྲོང་ལྷ་
བཙན་གྱི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པའི་སྤུལ་པ་ལ། སྐྱེ་གོང་
མ་དག་ནས་རང་གི་སྐྱེ་སྤུལ་དུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་མཁས་གྲུབ་གྲགས་ཆེ་བ་དགུ་
བཅས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནམས་སྒྲིའི་སྤྱད་སངས་རྒྱུས་རྒྱ་མཆོའི་གསུང་རྒྱལ་མཆོག་ལྷ་པའི་ནམ་
ཐར་དུ་ཀྱུ་ལའི་གོས་བཟང་སྒྲིགས་བམ་བཞི་པ་ནས་བཏུས། རྒྱུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
དགེ་འདུན་གྲུབ་དཔལ་བཟང་པོའི་ནམ་ཐར་ངོ་མཆར་མཛད་བྱུང་ནོར་བུའི་སྤེང་བ་དང་།
ངོ་མཆར་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་སུ་གྲགས་པ་གཉིས་དང་། རྒྱུ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་མཆོ་དགྲུང་
གྲངས་ང་གཉིས་པ་ས་བྱི་བར་གྱི་མཛད་ནམ་རགས་བསྐྱུས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཛད་
པ་དང་། གཤམ་པ་ཆོས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་དང་། དཀོན་མཆོག་སྐྱབས་གཉིས་ནས་མཛད་པའི་རྟོགས་
བཞེད་དཔག་བསམ་ལྷན་པོ་བཅས་མཛད་ནམ་ཁག་གཉིས་རེ་འགོད་དགོས་པའི་རྒྱ་
མཆོན་ནི། གཅིག་ཏུ་མ་གསལ་བའི་གནད་དོན་མང་པོ་ཅིག་ཤོས་སུ་གསལ་བ་འདོར་
བར་པངས་ཤིང་། རྟོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་པས་ཀྱང་མི་བདེ་བར་བརྟེན་མཛད་ནམ་གཉིས་

སྐྱ་སྒྲེང་ཡིག་ཚང་།

ཀ་ལུས་དང་རྒྱ་གྲི་ཚུལ་དུ་བཀོད་ཅིང་། རྒྱལ་དབང་སྐྱ་ཕྱིང་དུག་པ་ཚངས་དབྱངས་
རྒྱ་མཚོ་ངོས་འཛིན་དེ་ལྟར་ཁྱེས་ལུགས་སྒྲོར་སྒྲེ་སྤིང་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་ལུ་
པ་དུག་པར་འཕྲོས་པའི་གཏམ་ན་བའི་བརུད་ལེན་སོར་བཞག་དང་། སྐྱ་ཚེའི་མཛད་པ་
བྱིངས་ནི། ལྟ་བུ་ན་དག་དབང་དོ་རྗེས་མཛད་པ་ལྟའི་ཏམ་བུ་རའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱ་དབྱངས་
ལྟར་བཀོད། རྒྱལ་དབང་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་ནས་བཟུང་། སྐྱ་ཕྱིང་བརུ་གསུམ་པའི་
བར་རང་རང་གི་མཛད་ནམ་ཁག་གཞིར་བཟུང་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་བསྒྲིགས་ཏེ། འཕགས་
པ་འཛིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་གི་ནམ་འཕྱུལ་རིམ་བྱོན་གྱི་འཕྱངས་རབས་དེབ་ཐེར་ནོར་
བུའི་ཕྱིང་བ་ཞེས་པ་འདི་དག་སྐྱ་སྒྲེང་ཡིག་ཚང་ནས་དོ་ཁྱར་གྱིས་དཔར་བསྐྱབ་ཞུས།

འདི་དག་ནི་གྲགས་ཆེ་བ་རགས་རིམ་ཙམ་སྟེ། གཞན་དུ་ན། རྒྱལ་དབང་དགེ་
འདུན་གྲུབ་པའི་མཛད་ནམ་གྱི་དབུ་ན། ལོ་ཆེན་ཐུགས་རྗེ་དཔལ་བ་ལ་སྒྲིགས་བམ་རིན་
པོ་ཆེའི་ལུང་གསན་པའི་ཆེ་འདི་ནས་སྤུ་ལ་གསན་པ་ལགས་ཞུས་པས་ཁོང་གི་ཞལ་
ནས། བདག་གིས་ཆོས་འཁོར་སྒྲུང་པ་ཆོས་རྗེ་སེངྒེ་རྒྱལ་མཆན་པ་ལ་ཞུས། ཁོང་འབྲོམ་
གྱི་སྦྱུལ་པ་བྱེད་འདུག་གསུངས། འོ་ན་བདག་ལ་བརྒྱུད་ཐག་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བར་བྱུང་ལགས་
ཞུས་པས། དེ་བས་ཁོ་བོ་བསོད་ནམས་བསགས། འབྲོམ་ལ་ཐོས་ནས་འབྲོམ་ལ་འཆད་
པ་ཡིན་གསུངས། ཞེས་གསལ་བ་ལྟར། ཆོས་འཁོར་སྒྲུང་པ་ཆོས་རྗེ་སེངྒེ་རྒྱལ་མཆན་པ་
ཡང་འབྲོམ་གྱི་སྦྱུལ་པར་སྤང་བ་དང་། རྗེ་གནས་རྟིང་པ་ཀུན་དགའ་བདེ་ལེགས་ཀྱང་
སྦྱར་རས་གཟིགས་གྱི་སྦྱུལ་པར་གསུངས་པ། ལྟག་པར་རྗེ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་སྐྱ་ན་
རྒྱུང་སྤིང་སྐྱབས། ཐོས་བསམ་གྱིང་པའི་ཞལ་སྤུ་ནས། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱའི་སྐྱེ་བ་གངས་
དུ་ཙམ་ཞིག་དགོངས་ཞུས་པར། དེད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་བརྒྱ་ལྟག་ཅིག་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་
བྲན། དེ་དག་གི་ནང་ནས་ཀྱང་མང་པོ་ཞིག་ནི་ཁ་སང་ད་ནང་གི་གནས་ཚུལ་བཞིན་
དུ་བྲན་ཡུལ་ན་གསལ་པོ་རང་ཞིག་འདུག་གསུངས། རྒྱལ་དབང་འཛམ་དཔལ་རྒྱ་

ནམ་ཐར་ཐོན་སྒྲིལ་།

མཆོད་སྐྱེ་དུས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་དོན་ཅེ་འཆང་དུ་ལའི་སྤྲེལ་མ་རིན་པོ་ཆའི་འཁྲུངས་རབས་དོན་
བསྐྱེས་ཞེས་པའི་དེབ་ཐེར་ཞིག་ན། བཀའ་གདམས་པ་སངས་རྒྱུ་དཔོན་དང་། ལྷ་ར་
ཐང་པ་སངས་རྒྱུ་སྒོམ་པ་གཉིས་ཀྱང་སྐྱེ་ཐྱིང་གསུ་བ་བྲངས་འདུག་པར་མ་ཟད།
རྒྱལ་དབང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་ལྷགས་བཀོད་གནང་བའི་འཁྲུངས་རབས་ཐང་ཁ་
བཅུ་གསུམ་དུ་གྲགས་པའི་ནང་དུ་ཡང་། ལྷ་ར་ཐང་སངས་རྒྱུ་སྒོམ་པ་གསལ་བ་དང་།
གཞན་ཡང་ཆོས་རྒྱལ་པའི་སྐྱེ་ཐྱིང་བ་རིམ་བྱོན་ནམས་ཀྱང་སྐྱེ་རས་གཟིགས་ཀྱི་
ནམ་འཕྱུལ་དུ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པས་མཚོན་འཕགས་པ་འདིག་ཏེན་དབང་ཕྱུག་གིས་
གདུལ་བྱ་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་བའི་སྤྲད་དུ། ཆོས་རྒྱལ། པཌ་གྲུབ། སྤོམ་བཙོན་སོགས་གང་
ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྐྱུལ་པའི་རོལ་གར་རིམ་དང་ཅིག་ཅར་བསྟན་པའི་ཚུལ་མཐའ་དག་
བྱིས་སྒྲེའི་གཞལ་བྱའི་ཡུལ་ལས་འགོངས་པའི་གནས་ཁོ་ནར་སྤྲང་ལགས།

༡༽ སྐྱེ་ཐྱིང་དུག་པ་བདུན་པར་འཕྲོས་པའི་སྐྱོན་སྤོང་།

སྐབས་འདིར་དོགས་སེལ་གསལ་བཤད་ཞུ་འོས་པའི་དོན་ཆོན་གཅིག་ལ།
སྐྱེར་བྱང་ཡོངས་གྲགས་སུ། རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐྱིང་དུག་པ་ཆངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་
དབྱང་གངས་ཉེར་ལྷ་ར་ཐེབས་པ་མེ་ཕག་ལོ་རྒྱ་ནག་ཕྱོགས་གདན་དྲངས་པའི་ཐེབས་
ལམ་ཀུན་དགའ་ལོར་དུ་སྐྱེ་གཤེགས། དེའི་རྒྱུ་ལོ་ས་བྱི་ལོ་སྐྱེ་ཐྱིང་བདུན་པ་བསྐྱལ་
བཟང་རྒྱ་མཚོ་འཁྲུངས་པར་བཤད། དེབ་འདིའི་ནང་སྐྱེ་ཐྱིང་དུག་པ་ཀུན་དགའ་ལོར་
ནས་གཅིག་ཕྱར་ཐེབས་དེ་དབྱང་གངས་དུག་ཅུ་བརྒལ་བ་བཞུགས་ཚུལ་འཁོད་པ་དེ་
ལྷ་ར་ཡིན་ནམ། གལ་ཏེ་སྐྱེ་ཐྱིང་དུག་པ་དབྱང་གངས་དེ་བཞིན་དུ་བཞུགས་པ་བདེན་ན།
སྐྱེ་ཐྱིང་བདུན་པ་དེའི་སྐྱེ་ཐྱིང་དུ་འཕྲུལ་འཐད་སྟམ་ན། རང་ཅག་སོ་སྐྱེའི་སྤྲང་ཚུལ་
འདི་གས་གཞལ་ན། དེ་འདྲའི་འགལ་འདྲར་མཐོང་བ་ཤིན་ཏུ་བདེན་མོད། འོན་ཀྱང་
གནས་ཚུལ་འདི་རིགས་ནི་རང་ཅག་གི་སྤྲང་ཚུལ་ལས་ཆེས་ཆེར་འདས་པ་འཕགས་

སྐྱེར་ཡིག་ཆང་།

ཆེན་དམ་པའི་སྐྱེའམ་པས་མ་གྱིས་མི་བྱལ་པ་ཞིག་འདྲ་སྟེ། སྐྱེའམ་དྲུག་པའི་མཛད་
ནམ་འདི་དག་ཆངས་དབྱངས་རང་གི་གསུང་ལ་གཞི་བཙུག་པ་ཡིག་བཟོད་ནས་གསལ་
བར་རྟོགས་ཐུབ་པས་མ་ཆང་། སྐྱེའམ་དྲུག་པས་ཕྱག་བཏབ་པའི་དགོན་ཁག་དང་། སློབ་
བརྒྱུད་ཁག་མདོ་སྨད་ཕྱོགས་དངོས་ཡོད་ཡོངས་གྲགས་སྟོན་སྟོན་ཡུལ་དུ་སྐྱེ་གདུང་ཡོད་
སར་ལོ་རེ་བཞིན་མི་ཆོགས་ཁྱོན་ཆེ་འདྲུ་འདྲོམས་ཕྱག་མཆོད་གསལ་འདེབས་བྱེད་པ་
བཅས་ཉེ་དུས་བར་ཐུན་མོང་བའི་མདོན་སྐྱེའམ་སྐྱོད་ཡུལ་དུ་ཡོད་པས་ན། མདོན་སྐྱེའམ་
ལ་བསྟོན་པར་སྐྱེའམ་ལྟུག་ཡང་། རྒྱལ་དབང་བདུན་པ་བསྐྱེའམ་བཟང་རྒྱ་མཆོ་ནི་ལྟ་
སྟེའི་ལུང་བཟླ་ཆེས་མང་ནས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བསྟན་པར་མ་ཟད། སྐྱེའམ་མཆོན་
དཔེ། མཛད་པའི་དོ་མཆར་སྟོན་གང་གི་ཆ་ནས་ཀྱང་སྐྱེའམ་རས་གཟིགས་ཀྱི་ནམ་རེལ་
ཏུ་ཡིད་གཉིས་ཐེ་ཆོམ་བྲལ་བ་མཛད་ནམ་དོ་མར་ཞིབ་ཏུ་གསལ་བ་ལྟར་ལགས། དེས་
ན། སྐྱེའམ་དེར་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུར་སྟོན་ཡོག་རྟོག་ཅན་དག་གི་བསམ་པ་རྟོགས་པར་
བྱ་བ་དང་། ལྟན་བཅར་མན་རྟེན་མི་སྤར་པན་གདགས་པའི་སྨད་དུ་ཀྱན་དགའ་ནོར་
དུ་གཤེགས་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཅིང་དེ་བཞིན་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱེའམ་ལྟུག་ལྟུག་ལྟུག་
སྐྱེའམ་ཆེད་དང་། གཙོ་བོར་དབྱུང་འཇུག་བོད་འབངས་སྐྱོང་བའི་སྨད་དུ་བདུན་པ་
བསྐྱེའམ་བཟང་རྒྱ་མཆོར་ཡང་སྐྱེའམ་ཉེ་འཁྲུངས། སྐྱེའམ་དོན་གྱི་གདུལ་འོས་མདོ་སྨད་དང་།
སྟོན་ཡུལ་གྱི་གདུལ་བྱ་རྩིས་སུ་འདྲིན་ཆེད་ཀྱན་དགའ་ནོར་ནས་གནས་བསྐྱོར་བའི་
ཚུལ་དུ་གཤེགས་ཉེ་མདོ་སྨད་སྟོན་ཡུལ་ཕྱོགས་ཡུན་རིང་བཞུགས་པ་གདོན་མི་ཟ་བ།
དཔེར་ན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་གྲུབ་བཟླ་ཤིས་ལྟན་པོར་ཞི་བར་གཤེགས་
པའི་ཚུལ་བསྟན་ནས་དགའ་ལྟན་དུ་ཐེབས། རྩི་བཅུན་བྱམས་པ། རྩི་བོ་རྩི། རྩི་ཅོང་ཁ་
པ་ནམས་ལ་ཆོས་མང་དུ་གསན། བདག་གང་དུ་འགྲོ་དོན་ལ་ཕྱིན་པ་ལེགས་ཞུས་པར།
མེ་རྟོག་དགར་པོ་གཅིག་དང་། སེར་བ་རྟོག་གཉིས་གནང་ནས་འདི་གསུམ་བསྐྱེའམ་ལ་

ནམ་ཐར་ཐོན་སྒྲིང་།

གང་དུ་བབས་པའི་སར་འགྲོ་དོན་གྱིས་གསུངས། མེ་ཏོག་དཀར་པོ་རྟ་ནག་ཕུར་བབས།
སེར་བ་གཅིག་རྒྱུང་ཕྱོགས་དང་། གཅིག་ཁམས་སུ་བབས་ནས་སྒྲུལ་སྒྲུ་གསུམ་དུས་
གཅིག་ལ་བྱུང་བ་དང་། བཀའ་གདམས་པ་སངས་ཡོན་གྱིས་རྒྱ་མར་སྒོ་འབྱུར་གྱི་ཆང་
འདིར་བ་དང་། བསམ་ཡས་སུ་ཆོས་སྟོན་གྱི་གྲུལ་དབུ། བེའུ་ཕུ་རུ་བ་ལ་དམག་བྱངས་པ་
ནམས་དུས་གཅིག་ལ་མཛད། དགོ་བཤེས་བྱ་ཡུལ་པས། བྱ་ཡུལ། རྒྱངས་ཤོད། མལ་གོ་
གསུམ་ལ་དུས་གཅིག་དུ་གྲུལ་དབུ་མཛད་སྒྲུང་བ་འདི་རིགས་ལ་རང་རེས་འདི་བདེན་
འདི་བརྟུན་ཞེས་ཁ་ཆོན་གཅོད་པར་ག་ལ་རུས།

གཞན་ཡང་། མདོ་སྨད་པ་དགོ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ནས་བཙམས་བསྒྲིགས་
དེབ་ཐེར་དཀར་པོའི་ནང་། སྒྲོང་བཙན་དགྲའ་ལོ་བརྒྱད་རྩུར་བཞུགས་པ་དང་། སོ་བཞི་
ལས་མ་བཞུགས་པ། ཡབ་ཡུམ་གསུམ་མཉམ་དུ་གྲོངས་པ་དང་། ཆད་པའི་བསྟུན་གྱིས་
རིམ་ཅན་དུ་འདས་པ། ཀོང་རྩོ་ཤུལ་དུ་ཡུན་རིང་བཞུགས་པ་སོགས་མི་འདྲ་བ་འདི་
ཀུན། སྒྲུལ་པའི་རྒྱལ་པོའི་ནམ་པར་ཐར་པ་གཅིག་ཉིད་སྒྲོ་གྲོས་ཅིང་ཞིབ་ཀྱི་གདུལ་བྱ་
སོ་སོའི་ངོར་མི་འདྲ་བར་སྒྲུང་བ་ཅམ་ཡིན་ལ། ནམ་པ་གཅིག་དུ་ན། རྒྱལ་པོ་ཡབ་ཡུམ་
གསུམ་སྒྲུལ་པའི་སེམས་དཔར་སྦྱིང་ནས་ཡིད་ཆེས་པ་དག་ལ་ནི། སངས་རྒྱས་པར་ཟད།
ས་ཐོབ་འཕགས་པ་གཅིག་གིས་ཀྱང་དུས་གཅིག་ལ་མཛད་པ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་དུ་མ་
ཟད། བརྒྱ་ཕྱག་སྟོན་པ་ལ་ཡང་འགལ་བ་རྩུང་ཟད་ཀྱང་འོང་བའི་དོན་མེད་ལ། དེ་མིན་
སེམས་ཀྱི་གཏིང་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆད་ཐིག་འདེབས་པའི་
བག་ཆགས་ཤིན་དུ་མཐུག་པ་ནམས་ཀྱིས་ནི། གཅིག་འདོད་ན་གཞན་འདོར་དགོས་པ་
འོས་མེད་ལགས་པས། རང་རང་གིས་ཇི་ལྟར་མོས་པ་ཞིག་བྱ་བར་ཟད་དོ། །ཞེས་བྲིས་
སྒྲུང་བ་ཤིན་དུ་བདེན་པས། རྒྱུས་བྱ་དམ་པས་ཡུལ་དུས་དང་། སེམས་ཅན་མོས་པ་སྒྲ་
ཆོགས་འདུལ་བའི་མཛད་པ་འདི་རིགས་ལ་ལོག་རྟོག་མི་བྱ་བར་དག་སྒྲུང་སྦྱོང་བ་ཁོ་ན་

སྐྱ་སྒྲེར་ཡིག་ཚང་།

ཁེ་ཆེ་བར་སེམས།

ཡང་དོན་ཚན་གཅིག་ལ། རྒྱལ་དབང་སྐྱ་ཕྱིང་བདུན་པའི་སྐྱ་དུས་ནས་བཟུང་
བོད་དུ་མན་རྩའི་ཨི་བན་སྤེབས་བསྟན་སྒྲོར། སྤྱིར་སྐབས་དེ་དག་དུ་མན་རྩའི་གཞུང་
དང་བོད་དབར་གྱི་འབྲེལ་ལམ་ནི་མཆོད་ཡོན་བཀྱར་རེས་གྱི་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་
བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། མཛད་ནམ་འདི་དག་གམ། གཞན་དག་ཡིག་ཆ་གང་ནས་
ཀྱང་བོད་འདི་རྒྱ་ནག་གི་ཆ་ཤས་སུ་ཁས་སྤངས་པ་དངོས་ཤུགས་བརྒྱུད་གསུམ་ནས་
མེད་ངེས་ཡིན། ལྷག་པར་བོད་སྟོད་ཨི་བན་དེ་དག་སྐབས་དེའི་མན་རྩའི་སྲིད་གཞུང་
གིས་བཏང་བ་ལས། རྒྱ་ནག་ཏན་མི་རིགས་ཀྱིས་བཏང་བ་མིན་ལ། སྐབས་དེར་རྒྱ་ནག་
ཏན་མི་རིགས་རང་ཉིད་མན་རྩའི་དབང་འོག་དུ་གནས་ཡོད། མན་རྩམ་རྒྱ་ནག་དབང་
བརྒྱུར་བྱེད་པའི་རིང་ལ་གོ་རི་ཡའི་ཡུལ་ལའང་མན་རྩའི་སྲིད་གཞུང་གིས་དབང་
བརྒྱུར་བྱས་ཡོད་ཀྱང་། ད་ཆ་གོ་རི་ཡ་རང་དབང་རྒྱལ་ཁབ་དུ་གྱུར་བྱིན་པའི་ཚུལ་ཡང་
གསལ་པོར་ཤེས་དགོས་གལ་ཆེ། འདི་དག་ནི་དེབ་ཐེར་འདི་ལས་འཕྲོས་པའི་གསལ་
བཤད་གྱི་ཚུལ་དུ་སྤེལ་བ་ལགས།

རྟེན་བཞུགས་སྐར་ཐེག་ཆེན་ཆོས་སྤྱིང་སྐྱ་སྒྲེར་ཡིག་ཚང་ནས། གནས་བཏུན་
སྤེ་པའི་ལྷགས་གྱི་སྟོན་པ་བདེ་བར་གཤེགས་ནས་ལོ་ ༡༥༡༡ བོད་རྒྱལ་ཁབ་དབུ་བརྟེན་
གྱི་ལོ་ ༡༡༠༤ ལྷི་ལོ་ ༡༧༥༥ ལྷ་ ༥ ཆོས་ ༦ རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་མེ་ལྷལ་ལྷ་ ༥ ཆོས་
༡༡ ལ།

གཉིས་པ། རྣམ་ཐར་དུ་ཀླ་ལའི་གོས་བཟང་གི་འཕྲོ་མ་ཐུད་སྒྲེགས་བམ་
བཞི་བ་ལས་འཕགས་པ་འདི་ག་རྟེན་དབང་ཕྱག་གི་རྣམ་སྤྱལ་རིམ་བྱོན་
གྱི་འབྲུངས་རབས།

༡༽ མཆོད་པར་བརྗོད་པ་དང་འཕྲིན་ལས་བཅོལ་བ།

༄༅། (༡༠ ཉ་ཀ ༥ འ་༡)བྱང་ཆུབ་སྒྲིང་པོ་མ་འབྲུགས་གཙང་མ་ཀྱ་ཤའི་སྟན་ལ་གཡོ་
མེད་དམ་བཅས་བདེ་བའི་སྦྱིལ་མོ་ཀྱང་བཀོད་དགོངས་པ་མངོན་བཞག་ཉིང་འཛིན་
རྟོག་མེད་ཡུལ་ལ་ཆེར་གཟིགས་གང་། །དགའ་རབ་དབང་ཕྱག་སྒྲེ་དང་བཅས་པས་མ་
བཟོད་རབ་ཏུ་གཏུམ་པོའི་དཔུང་གི་ཆོགས་བཅས་འགྱུད་པར་བརྩམས་ཀྱང་རྗེ་བའི་
མཆོན་རྣམས་འདྲམ་མཉེན་མེ་རྟོག་སེལ་མའི་ཁམས་སུ་འབབ། །འདོད་པའི་གཡོ་
སྦྱས་བསྐྱབས་བར་བཅོན་གང་མཁའ་དབྱིངས་ལྷན་ལ་ཆུན་པོར་སྟོག་མཆོངས་འབྲས་བྱས་
སྟོངས་པ་མཐུན་པའི་རྒྱུན་གྱི་བསོད་ནམས་དང་ནི་ཡེ་ནས་ཤེས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས།
།འགལ་རྒྱུན་ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་སྤངས་འབྲས་བྱ་སྐྱ་གསུམ་ཡོངས་སུ་བྱུབ་པ་
བྱ་རམ་ཤིང་པ་སྟ་མའི་གཙུག་རྒྱན་སྲིད་དང་ཞི་བ་ཀུན་གྱིས་བསྐྱགས་ཡུལ་གང་དེར་
འདུད། །

ཆངས་པ་བདེ་འབྲུང་སྲིད་མེད་བྱ་སོགས་ཆེ་བར་མངོན་རྫོམ་ཉེས་མང་སྲིད་
པའི་མཆོ་ཆེན་མ་བཀལ་འདོད་དང་ཁྲོ་བ་གཉི་ལྷག་སྟོན་གྱི་ཆོགས་ཀྱང་མཐར་མ་བྱས།

རྫོགས་བྱེད་ལ་སོགས་སྟོན་པར་གྲགས་ཀྱང་ཁ་ཅིག་རྟག་དང་ལ་ལ་ཆད་པའི་ལམ་གོ་ལ་
སྟོང་པོ་བྱང་ཚུབ་མཆོག་གི་དགའ་བའི་རོ་བྲལ་དེ་ནམས་ལས་རིང་ཞིག་ཆོགས་གཉིས་
བྱ་དཀའི་ཁུར་གྱི་དཔག་བསམ་སྟོང་བྱ་གཡུར་ཟ་ལྡེམ་པར་བསྟེན་སྲིང་མི་མངའ་འགོ་
བ་ཀྱན་ལ་བྱམས་པ་དོན་ལྡན་འབྲས་བུ་རོ་བདའི་གཡང་ཆགས་པ། ཞེ་མ་སངས་རྒྱས་
དྲི་ཟའི་རྒྱུད་མང་བདུད་སྟེ་དཔུང་གི་སྒྱ་ཆེན་འཇིག་པའི་མཐུ་མངའ་སྟོན་ཟད་ཡོན་
ཏན་འབའ་ཞིག་པ་ཡི་གཏེར་དེར་ནམ་པ་ཀྱན་ཏུ་འདུད། །

དཔལ་གྱི་མགུར་ནས་གཞོམ་དུ་མེད་པ་རྩལ་གསུམ་ཡོངས་རྫོགས་ནམ་དཔྱིད་
མཆོག་གི་གདོང་ལྗེ་སྒྲ་དབྱངས་མི་ཟད་བརྒྱད་ཁྲི་དང་ནི་བཞི་སྟོང་གྲངས་ཀྱི་ཆོས་
ཕུང་པོ། ཡིད་ཅན་ཁམས་དང་དབང་པོར་འཆམས་པའི་རབ་སྟན་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་
གསང་མཐོར་སྟོག་པའི་སྐད་ཀྱིས་སྒྲིབ་གཉིས་ལག་ལྡན་འདར་དང་ལྟན་ཅིག་དོན་སྟོང་
ཤུབས་ལས་ཕུང་། ཁ་ཡི་འོག་རོལ་ལག་འགྲོའི་སྟེ་ཆེན་ས་སྒྲ་ལེགས་བྲིས་ནོར་འཇིན་
ཁྱོན་སྟོད་སྟེ་དགུར་བཅས་ཏེ་འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་རྒྱུད་པའི་རིམས་ཀྱི་འཇིགས་པ་
ཆེན་པོ་ཡི། སྟོག་ལེན་བཀྲ་ཤིས་གཡས་སུ་འཇུག་པའི་སྟེ་བ་ལྷ་པ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་དམ་
པའི་ཆོས་ཀྱི་རབ་དཀར་འཇིན་ཁྲི་གདུག་པའི་གཤེད་དུ་ཐུར་དེར་དངོས་ཀྱན་འདུད། །

རྒྱལ་བ་བསྐྱེད་པའི་མ་སྐད་ས་བོན་ཆོས་ཀྱི་གཞི་ལ་རབ་ཏུ་གནས་ཏེ་མངོན་
དུ་ཐུར་ལས་རྒྱལ་བའི་རྩ་གྲུ་མི་ལྟོག་འཕེལ་བར་ངེས་མཐོང་རིག་གོ་ལ་གྱི། ཡོན་ཏན་
རྒྱ་སྐར་བྱེ་བའི་དབུས་ན་གཞན་ལ་ཕན་པར་དགའ་བའི་འཕྲིན་ལས་བདུད་ཅི་སྟོང་དུ་
འཇོག་པས་མཐའ་མེད་མཁའ་དང་མཉམ་པོར་སོང་བའི་ལུས་ཅན་གྱི། ལས་དང་ཉོན་
མོངས་ཆ་བའི་རིག་བྱ་རྟོན་པོའི་གདུང་བ་མ་ལུས་འཕྲོག་ལ་ཉེར་དཔའ་རྟག་ཏུ་དགའ་
བ་ཕན་དང་བདེ་བའི་དམ་པའི་གྲིབ་ཏུ་བསིལ་བ་ཅན། ཁ་སོད་ནམས་ཡོན་གནས་
མཆོག་ཏུ་ཐུར་པའི་འཕགས་ཆོགས་དགེ་འདུན་མཆོན་མོའི་མགོན་པོ་རབ་དཀར་བརྩ་

ཕྱི་སྤྱི་སངས་རྒྱལ་ཆུ་མཆོ།

དུག་ཆ་ཤས་ཀྱན་ནས་རྫོགས་པ་ས་གསུམ་གཙུག་རྒྱན་ཁྱོད་ལ་འདུད། །

བསོད་ནམས་བརྒྱ་པའི་མངོས་སྐྱུ་མཆན་དཔེའི་བསྐྱོན་མ་པར་བཞད་ལས་
མཆོག་གི་བསུང་ཞིམ་འཕུལ་དེ་མཐོང་དང་རིག་གང་དོན་ལྡན་འགྱུར་ལ་མཆར་བའི་
དངོས་ཅི་ཞིག ། ཁྱོས་དང་བསམ་པ་དྲན་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་ཉེས་མང་ཚུ་ཡི་སྤྱིན་བུས་རྟག་
ཅེན་མཐའ་མེད་ཡ་ང་འཁོར་བའི་མཆོ་གྲོང་འཇིག་པའི་མཐུ་ནི་ཡོངས་སུ་མངོན་པར་
གྱུབ། ། ཞེ་མ་ཆེ་དང་ཡེ་ཤེས་དཔག་མེད་བརྟེན་པའི་མགོན་པོ་བཅེ་ལྡན་མི་ཟད་ཐུགས་
རྗེའི་གཏེར་མངའ་བསྐྱལ་མང་ཆོགས་གཉིས་མ་ལུས་རྫོགས་པའི་ཕུལ་བྱང་ལྷ་ཡི་
མཆོག ། དགའ་སྦྱིད་ཆོར་བ་སྟོམ་པོར་གྱུར་པའི་བདེ་བ་ཅན་ཞེས་དོན་མཐུན་དག་པའི་
ཞིང་དེའི་སྟོན་པ་སྤྲན་མེད་གང་མཆོད་དོ་བསྐྱལ་བར་ཆེ་ཡི་དངོས་གྲུབ་སྟོལ། ། རྒྱལ་བ་
ཀུན་གྱི་སྤྱིང་རྗེ་ཡི་ནི་སྤྱི་ཡི་གཟུགས་གྱུར་ཆད་མེད་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་འཁོར་མཐའ་
ལྟར་རབ་ཏུ་ཆེས་ཡངས་འཇིག་རྟེན་ལ་ནི་མངོན་པར་དབང་ཕྱག་ཅིང་། ། མཐའ་བུལ་
དཔག་ཏུ་མེད་པ་གསྐྱའི་རྒྱུད་གི་རྩལ་ཆོགས་གྲངས་ལས་རིང་པོར་ཡོངས་བཀལ་རྒྱད་
ལཱའི་སེམས་ཅན་ཁམས་གྱི་མགོན་པོ་གཅིག་ཕུ་དེ་ནི་བསྐྱེས་མཆན། ། སྤྱི་ཕུན་མིང་ཏུ་
གཏན་བཅོམ་ཡེ་ཤེས་སྤང་བའི་མངོན་དུ་འབར་བའི་སངས་རྒྱལ་ས་ལ་ཐོག་མ་མེད་
ནས་མངོན་པར་ཕྱིན་ཀྱང་ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་བཅོམ་ལྡན་གྱི། ། ཟབ་རྒྱའི་འཕྲིན་ལས་འབྱུམ་
སྤེའི་སྟོ་བརྒྱ་འབྱེད་ལ་བྱད་པར་ཅན་གྱི་སེམས་དཔའི་ངང་ཚུལ་གྱུ་འཇིན་ཞིང་བདག་
རོ་རྗེ་ཉི་མ་རྟག་མཆོད་ཆེ་རབས་ཕྱིན་ལྷབས་སྟོལ། །

(༡༡ བ་ལ། ༡༡ འ་༡) གསེར་གྱི་རི་དང་གྲུར་ཀུམ་ཚུ་གཏེར་འཆར་ཀའི་
མདངས་ལྡན་ཆ་ཟེར་ཅན་གྱི་སྤང་བརྟན་དོས། ། མཆན་དཔེའི་འཁོར་ལོར་དག་པའི་
རང་བཞིན་བརྒྱ་ཕྱག་གཅིག་དང་བཅུ་གཉིས་རྒྱན་གྱིས་བཟླ་བ་མེད། ། རྒྱད་བྱང་གཏམ་
གྱི་རི་མོ་དེ་དག་ཡོངས་རྫོགས་སྟོད་གྱུར་ལང་ཆོས་དེགས་ཚུམས་གཞོན་ནུའི་སྐྱར། ། སྤྱིང་

ན་འཇམ་པའི་དབྱངས་སུ་རབ་བསྟན་ལྷག་པའི་ལྷ་ཀྱེ་ཡེ་ཤེས་སྤང་བའི་སྒོ་བྱེ་མཛོད།
ཤུགས་བསྐྱེད་སྟོན་ལམ་གྲངས་རྒྱུ་ཆོས་ཀྱན་རིག་པའི་ལམ་མཆོག་སྟེར་མཁས་
དབྱངས་ལྟན་མའི། ཤུགས་སྐྱེད་མཆོར་སྟེན་ལྷ་བས་མི་ངོམ་དུག་ཅུའི་སྒྲ་ཆོགས་
ཀྱན་འདུས་ན་དའི་གསུང་། སྟོན་པ་ཉེར་ཞིའི་ཤུགས་ནི་སྟོན་ལྷ་རབ་རྒྱས་ཆངས་པའི་
དབྱངས་དང་ཆུ་གཏེར་ལས། རྒྱལ་བར་ངེས་སོ་མཆོ་བྱང་ལྷ་མོས་དག་གི་འདོད་པ་མ་
ལུས་འཛོལ་མཛོད། ལྷ་ཡི་དབང་པོར་གདེངས་ཅན་གྱིས་བཞིན་ཆུ་ཁུར་གྱིས་ལྷི་
ཆུ་འཛིན་ཐེང་བས་མཁའ་ལ་བཞིན། རྣམ་མཁའ་ཡིས་ནི་ས་གཞིར་རབ་འབྲུངས་
ལོ་ཏོག་ལ་བཞིན་དེས་ཀྱང་ལུས་ཅན་ཆོགས་ལ་བཞིན། དངོས་གྲུབ་རིན་ཆེན་འདོད་
པའི་དབྱིད་འཛོལ་དུས་དབྱའི་དབང་པོ་འཁོར་འདས་ལྷག་རྒྱ་ཟེལ་གཞོན་དང་། འཛིགས་
པ་དག་ཀྱང་འཛིགས་བྱེད་ལ་སོགས་ཡི་དམ་ལྷ་ཡིས་བར་ཆད་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བར་
མཛོད། མིག་སྟོན་དང་ནི་བྱ་ཅུའི་ལྷན་པོར་དགོད་དང་དག་ཤུལ་འཛིགས་ཅུང་ལ་
སོགས་ནམ་འགྱུར་གསལ་བའི་གར་དགྲ་དང་། རྟ་གདོང་གིས་རི་བསྐྱལ་པའི་ཞུགས་
དང་ཆོངས་བྱེད་སྟེན་གྱི་ཕྱོགས་ཀྱན་བཏབ་པའི་རྒྱང་ནག་འཛུབ་མས་རབ་བསྐྱེར་
ཏེ། བསྟན་དང་དེ་འཛིན་འགོ་ལ་ཕན་ཕྱིར་བགྲང་དགའི་ཞིང་བགོད་རྩེ་འཕྲུལ་ཤུགས་
འཆང་སྤང་དོར་འབྱེད་པ་དམག་ཐོར་ལ། མཐུ་ལྟན་ཟངས་ཀྱི་བཅུ་ཆེ་ལྷམ་སྤིང་འོད་
ལྟན་དཀར་སོགས་ཆོས་སྟོང་སྤང་མས་ཚུལ་འདི་འགྲུབ་པའི་འཕྲིན་ལས་མཛོད། །

༡༥ འཕགས་མཆོག་སྟེན་རས་གཟིགས་གྱིས་འགོ་དོན་དུ་ཤུགས་བསྐྱེད་ཚུལ།

(༡༩ བ་༡། ༡༤ འ་༦)ཅེས་ཤིས་པ་བཞེད་པའི་ཆོག་གིས་ལམ་ཡངས་པར་བྱས་
ནས་བསྟེན་རྒྱལ་བ་ཀྱན་གྱི་ཤུགས་བཅེ་བ་སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོའི་རང་གཟུགས་འཕགས་པ་
སྟེན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷག་གི་སྟེད་འབྲུངས་རབས་རགས་བསྟེན་ཅམ་སྤིང་བར་བྱ་
བ་ནི། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་སྟོང་རྩེ་པད་དཀར་གྱི་ཤུགས་ལ་བམ་ཟེ་རྒྱ་མཆོའི་རུལ་དུ་

ཕྱི་སྤྱི་སངས་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ།

ལྷུང་པའི་ཆོ་དང་པོར་ཐུགས་བསྐྱེད་ཚུལ་དང་། (༡༩ བ་༦། ༡༥ བ་༥) མདོ་སྤྱི་དྲིན་ལན་
བསབ་པ་ལྷན་ན་དཔུལ་བའི་ཤིང་རྟ་འདྲེན་པའི་གྲང་དུ་ལྷུང་པའི་ཆོ་དཔུལ་སྤྱང་གིས་
གྲོགས་ལ་རལ་གྱི་བསྐྱེད་པས་སྤྱིང་རྩེ་སྤྱིས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་སེམས་བསྐྱེད་པར་གསུངས།

(༡༩ བ་༦། ༡༥ བ་༥) སྤང་པོ་གསུམ་པར་ཆོང་དཔོན་གྱི་བྱ་མངོན་དགར་ལྷུང་
ཆོ་སངས་རྒྱལ་མངོས་ཆེན་ལ་ཐུགས་བསྐྱེད་ཚུལ་སོགས་ལུགས་མང་དུ་བཤད་པ་ལྷན་།
ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་རྒྱལ་བ་སྤྱས་བཅས་ཡོངས་ལས་བརྩེ་བ་ཆེ་བའི་
འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་འདི་ཡང་བསྐྱེད་པ་ཆེན་པོ་འདྲིན་པ་ཞེས་
བྱ་བར་སེམས་བསྐྱེད་པ་སོགས་བསྐྱེད་པ་དབག་ཏུ་མེད་པའི་གོང་ནས་ཐུགས་བསྐྱེད་
ཚུལ་སྤྱོད་ཆོགས་ཡོད་པ་གཞིར་བཅས་(༡༠ ཉ་༥། ༡༥ བ་༡། བསྐྱེད་)ཀྱང་། སངས་རྒྱལ་
རིན་ཆེན་སྤྱིང་པོའི་དྲང་དུ་ཐུགས་བསྐྱེད་ཅིང་། (༡༠ ཉ་༥། ༡༥ བ་༡)སྤང་བསྐྱེད་པའི་
ཚུལ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབྱ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་
རིན་པོ་ཆའི་སྤྱིང་པོས་རྒྱལ་པོ་ཆེ་བས་གྱི་མུ་ཁྱུང་ལ་ཁྱོད་མ་འོངས་པའི་དུས་ན་བསྐྱེད་
པ་གྲངས་མེད་པ་གཞུང་ལྷུང་གི་བྱེ་མ་སྤྱིང་འདས་ནས་བསྐྱེད་པ་གྲངས་མེད་པ་གཉིས་
པ་ལ་བབས་པ་ན། འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བདེ་བ་ཅན་ཞེས་བྱ་བར་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་དབྱ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་ཆོ་དབག་ཏུ་མེད་ཅེས་བྱ་བར་
འགྱུར་རྟེ། ཐུགས་བརྩེ་ཁོར་ཁོར་ལུག་ཏུ་འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞུང་ལྷུང་གི་བྱེ་མ་
སྤྱིང་དག་ཀྱང་སྤང་བར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་།

(༡༠ བ་༡། ༡༥ བ་༧། བུས་) དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཆེ་བས་གྱི་མུ་ཁྱུང་གྱི་བྱ་ཐུ་བོ་
མིག་མེ་འདྲུམ་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསལ་རྟོ། །

(༡༠ བ་༡། ༡༥ བ་༡༡) བཅོམ་ལྷན་འདས་བདག་གིས་ངན་སོང་རྣམས་སུ་
བལྟས་ལགས་ན། སེམས་ཅན་གང་དག་དེར་སྤྱིས་པ་དེ་དག་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་དབྱ་པོ་

རབ་དྲུ་མི་བཟད་པ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་ལགས་སོ། །བདག་གིས་མཐོ་རིས་རྣམས་
སུ་བལྟས་ལགས་ན་སེམས་ཅན་གང་དག་དེར་སྐྱེས་པ་དེ་དག་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
པར་གྱུར་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྤར་ངན་སོང་རྣམས་སུ་ལྟང་ལགས་སོ། །བདག་གིས་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་བལྟས་ལགས་ན་མི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་འདྲིས་པར་
གནས་ཤིང་། ཆོས་ཀྱི་སྤྱུ་ལེན་སྤྱུ་པ་ན་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་བས་པས། ལྟ་བའི་རྩ་
སྤྱུ་ལེན་འདྲི་བའི་སྤྱུ་ལེན་ཅིང་ལྟ་བའི་རྩ་བ་ན་གནས་ལགས་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་བདག་
གིས་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་ཆོག་གིས་རྒྱ་ཆེར་གོ་བར་བགྱི་ཞིང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་བདག་གིས་སྤྱུ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དྲུ་ཡོངས་སུ་
བསྐྱོད་བར་བགྱི་ལགས་སོ། །གང་གི་ཆེ་བདག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པ་ན་
སེམས་ཅན་གང་དག་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་གནས་པར་གྱུར་པ་རྣམས་དང་། འདིགས་པས་
སྤྱུག་པ་རྣམས་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྤྱུ་ལེན་སྤྱུ་པར་ཁྱེད་པ་རྣམས་དང་། ཁྱེད་པ་རྣམས་
དང་། ཁྱེད་པ་རྣམས་དང་། སྤྱོད་པ་མ་མཆིས་པ་རྣམས་དང་། སྤྱུ་བས་མ་མཆིས་པ་རྣམས་
དང་། དཔུང་གཉེན་མ་མཆིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་རྗེས་སུ་བྱ་བར་འགྱུར་ཞིང་མིང་
ནས་ཀྱང་བརྗོད་པར་གྱུར་ཅིག བདག་གིས་ཀྱང་ལྟ་བུ་རྣམས་ཐོས་ཤིང་། ལྟ་བུ་མིག་གིས་
མཐོང་བར་གྱུར་ཅིག སེམས་ཅན་དེ་དག་སྤྱུག་བསྐྱེད་དག་ལས་ཡོངས་སུ་ཐར་བར་མ་
བགྱིས་པར་བདག་སྤྱུ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མཛོན་པར་རྫོགས་
པར་འཆང་རྒྱ་བར་མ་གྱུར་ཅིག བཅུན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་གང་གི་ཆེ་བདག་སྤྱོད་
ལམ་ཀྱི་བྱང་པར་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཀྱི་སྤྱད་དྲུ་ཡུན་རིང་པོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
སྤྱད་པ་སྤྱོད་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཆེ་བདག་གི་རེ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྱུར་ཅིག

ཕྱི་སྤྱི་སངས་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ།

མཆིས་པ་གཉིས་པ་ལ་བབ་པ་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བདེ་བ་ཅན་ཏུ་སྒྲ་ན་མེད་པ་
ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པ་འཆང་རྒྱ་བར་འགྱུར་ཞིང་།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་ཆེ་དཔག་
མེད་ཅེས་བགྱི་བར་གྱུར་ནས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ན་སེམས་ཅན་
ཡོངས་སུ་དག་པ་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཛད་པ་མཛད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཆེ་དཔག་མེད་གྱིས་བསྐྱལ་པ་དཔག་ཏུ་མ་མཆིས་པ་ཇི་སྤྱི་སངས་རྒྱལ་
གྱི་མཛད་པ་མཛད་ཅིང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡོངས་སུ་མཐར་ཐུག་ནས་སྤང་པོའི་ལྷག་མ་མ་
མཆིས་པའི་བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེར་ཞུགས་
ནས་ཀྱང་དམ་པའི་ཆོས་ཇི་སྤྱི་ཅིག་ཏུ་གནས་པར་འགྱུར་བའི་ཡུན་དེ་སྤྱི་ཏུ་བདག་
གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་སྟོན་པར་བགྱི་ཞིང་། བདག་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔར་གྱུར་ནས་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཛད་པ་ཡང་བགྱི་ལགས་སོ། །

གང་གི་ཆེ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་ཆེ་དཔག་མེད་གྱི་དམ་པའི་
ཆོས་ནམ་གྱི་སྟོན་ལ་རྒྱབ་པར་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་གྱི་ནམ་གྱི་ཐོ་རངས་བདག་སྒྲ་ན་མེད་
པར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་བགྱི་
ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བདག་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་
ལུང་བསྟན་ཏུ་གསོལ། དེ་བཞིན་ཏུ་བདག་གིས་ཐོགས་བརྩའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
གརྒྱའི་ལྷང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་དག་ན་སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་དག་བཞུགས་དེ་
འཆོ་ཞིང་གཞིས་པའི་སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དག་ལ་ཡང་བདག་སངས་རྒྱལ་
དེ་དག་གིས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལུང་བསྟན་ཏུ་གསོལ་
ཞིང་ཆོག་གིས་གསོལ་བ་གདབ་པར་བགྱི་ལགས་སོ། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་པོ་ཆའི་སྟོང་པོས་རྒྱལ་བུ་མིག་མི་འཇུག་ལུང་

བསྟན་ནས་འདི་སྐད་ཅེས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་དོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་གང་གི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱི་ངན་
སོང་ནམས་སྤུང་བ་ལྟས། མཐོ་རིས་ནམས་སྤུང་བ་ལྟས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
སྤྱག་བསྐུལ་ལ་ཡང་བལྟས་ཤིང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐུལ་ལས་ཐར་བར་
བྱ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྟོང་མེད་ལྟེན་པས་
ན། རིགས་ཀྱི་བྱ་དེའི་ཕྱིར་ཁྱོད་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་ཅེས་བྱའོ། སྤྱན་རས་
གཟིགས་དབང་ཕྱག་ཁྱོད་ནི་སེམས་ཅན་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་འབྱམ་ཕྲག་མང་པོ་ནམས་
སྤྱག་བསྐུལ་ལས་ཐར་བར་བྱེད་པར་འགྱུར་དེ། རིགས་ཀྱི་བྱ་ཁྱོད་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔར་གྱུར་པ་ན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་ཁྱོད་
ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འོད་དཔག་མེད་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་བསྐྱལ་པ་
གངས་མེད་པ་གསྐྱའི་ལྷ་ང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་གཉིས་པ་ལུས་པ་ན། བཅ་ཀྱི་སྟོད་ལ་དམ་པའི་
ཆོས་རྒྱལ་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བཅ་ཀྱི་ཐོ་རངས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་བཀོད་པ་དུ་མའི་
དུང་དུ་རྫོང་མེད་གདན་ལ་འདུག་ནས་སྐྱ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
མཛོད་པར་རྫོགས་པར་འཆང་བྱ་བར་འགྱུར་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབྱེ་བཅོམ་པ་
ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འོད་ཟེར་ཀྱན་ནས་འཕགས་པ་དཔལ་བཅེགས་
རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས།

(༡༥ ཉ་༡། ༡༥ འ་༡༠) ཡང་། རྒྱལ་པོ་བཀའ་འབྱམས་སོགས་ལས་གསུངས་པ་
ལྟར་བསྐྱལ་པ་དགུ་བརྒྱ་དགུ་བརྒྱ་ཙུ་གཅིག་གི་སྟོན་རོལ་སངས་རྒྱས་འོད་མཛད་ཡེ་
ཤེས་ཏོག་འཛིག་ཉེན་དུ་བྱོན་པའི་ཆོ་མེ་ཏོག་ལྷན་པ་དང་གསེར་གྱི་དོང་ཅེ་ཕུལ་ནས་
བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་དང་ཆོགས་བསགས་པ་སྟོན་དུ་བྱས་ནས་ཆོས་
ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྟོམས་པས་སངས་རྒྱས་ཏེ་མཆོན་འོད་ཟེར་ཀྱན་ནས་འཕགས་པ་དཔལ་
བཅེགས་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བར་གསོལ་བའི་དོན་སངས་རྒྱས་ཟིན་ལ། རྣམ་པ་ས་བརྒྱའི་

ཕྱི་ཕྱི་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཆོ།

བྱང་མེས་ཀྱི་ཚུལ་བསྟན་པ་མི་འགལ་བ་ནི། དཔེར་ན།

(༡༤ ཉ་༥། ༡༥ འ་༩) བསྐྱ་དཀར་པོ་ལས། བསྐྱལ་པ་བྱེ་སྟོང་བསམ་གྱིས་མི་
ཁྱབ་པ། ཉེ་ཡི་ཆད་ནི་ནམ་ཡང་མེད་པ་ནས། བྱང་ཆུབ་མཆོག་རབ་དེ་ནི་ངས་བརྟེས་
ཏེ། ཁ་ནི་རྟག་ཏུ་ཆོས་ཀྱང་རབ་འཆད་དོ། ཞེས་པའི་ལུང་དང་། རྒྱུ་ལྡན་མར། ཆོས་
ཀྱི་སྐྱེ་ལས་མ་གཏོས་ཀྱང་། སྐྱེ་ལས་པའི་རང་བཞིན་སྣ་ཆོགས་ཀྱིས། སྐྱེ་བ་མངོན་པར་
སྐྱེ་བ་དང་། ཉམས་ལྡན་གནས་ནས་འཕོ་བ་དང་། ཞེས་སོགས་མངོན་པ་བརྟག་ཏེས་
མཐའ་དག་ཚུལ་བསྟན་ཅིང་ཏུ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱལ་ནས་སྐྱེ་ལས་སྐྱེ་བའི་
ཚུལ་བཟུང་བར་བཞེད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་རྒྱུ་ལས། ཀྱན་
བཟང་ལོངས་སྟོན་རྟོགས་པ་ལས། ཀྱུ་ལས་པའི་སྐྱེ་ལས་པ་གངས་མེད་ཅིང་། རྒྱུ་པར་མི་
མངོན་འཛིག་ཏེན་དུ། རྟོང་ཅ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱར་སྒྲུང་དོ། ཞེས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལས་ལོངས་
སྐྱར་བཞེངས་པའི་བྱགས་རྩེ་ཆེན་པོའི་རང་དེ་ལས་གང་འདུལ་གྱི་སྐྱེ་ལས་སྐྱར་ཤར་བར་
གསུངས།

(༡༤ བ་༣། ༡༦ ཐ་༡༠) བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་སྐུན་རས་གཟིགས་
དབང་ཕྱག་ལག་པ་སྟོང་དང་མིག་སྟོང་དང་ལྡན་པའི་ཆོག་ཞིབ་མོ་ལས་ཀྱང་། དེ་ནས་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཀྱན་དགའ་བོས་འདི་སྐད་ཅིས་གསོལ་དོ། བཅུན་
པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་སྟོང་པོ་དྲུང་པོ་འདི་སྟོན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོ་འདིའི་མིང་ཅི་ཞེས་བགྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྐུན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་ཅིས་བྱའོ།
ཁ་དོ་འདྲིན་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། འོད་ཟེར་དང་མིག་དང་ལག་པ་སྟོང་ཡོད་པ་ཞེས་ཀྱང་
བྱའོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྐུན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་དེའི་རྩ་འཕྲུལ་
དང་མཐུ་ནི་དཔག་ཏུ་མེད་ཅིང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པོ། འདི་ནི་འདས་པའི་བསྐྱལ་པ་

དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྤྲེལ་གསུ་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྒྱུགས་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ་ཆོས་
སྤང་བའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ནི་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་སྒྲོན་
ལམ་གྱི་དབང་གིས་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་ཕྱིར་འདིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་གཟུགས་སུ་སྤང་ངོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནམས་དང་མི་མཛེད་ཀྱི་བདག་པོ་
ཆངས་པ་དང་། ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་ཕྱིན་དང་། ལྷའི་འཁོར་དང་། བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
དེ་ལ་མཆོད་པ་གིས་ཤིག དེ་ལ་བརྟམས་པར་མ་བྱེད་ཅིག ལྷ་དང་མི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
རྟག་ཏུ་མཆོད་པར་གིས་ཤིག མིང་ཡང་བཞེད་ཅིག དགེ་བའི་རྩ་བ་སྦྱེ་ཞིང་སྤིག་པ་དུ་
མའང་བྱང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་།

(༡༥ བ་༦ ༡༡ འ་༡) འཕགས་པ་དགོན་ཅོག་བརྟེན་པའི་ལེའུ་གསུམ་པ་
གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་བསྟན་པ་ལས་ཀྱང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ནམས་ཀྱི་རང་གི་སྦྱོང་ཡུལ་གང་ལགས། བཀའ་སྩལ་པ། རིགས་ཀྱི་བྱ་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རང་གི་སྦྱོང་ཡུལ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། འཁོར་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་
ཡོངས་སུ་འདྲིན་པས་མི་སྟག་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོང་པའི་ཕན་ཡོན་དང་།
ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་འདོད་པ་མེད་པ་དང་། ཉིང་མཆམས་སྦྱོར་བ་
མེད་པར་ཡང་ཤེས་ལ། ཁམས་གསུམ་དུ་ཡང་ཉིང་མཆམས་སྦྱོར་བ་དང་། སེལ་བ་དང་།
སྤྱད་པ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་ནམས་སྟེལ་བ་དང་། ཚུལ་ལ་མཁས་པ་དང་། བསྟུ་བ་ཤེས་
པ་དང་། དགེ་བ་ཐམས་ཅད་གསོག་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། ཟད་པ་ཡང་ཤེས་ལ་བསོད་
ནམས་ཀྱི་ཆོགས་མི་ཟད་པ་ལ་ཡང་མཁས་པ་དང་། སྦྱོང་བ་མེད་པར་ཡང་རབ་ཏུ་རྟོགས་
ལ་བསམ་བཞིན་དུ་སྦྱོང་བ་ལ་ཡང་མཁས་པ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། ཞི་བའི་སྒོ་ཤོས།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཀྱི་སྦྱང་ལྷན་པ་ལ་སྦྱོང་བ་དང་། འཆི་འཕོ་དང་། འབྱུང་
བ་མེད་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྦྱོང་བ་དང་། འཆི་འཕོ་དང་།

འབྲུང་བ་ཡང་སྟོན་དོ། །ཞེས་གསུངས།

(༡༥ བ་༡། ༡༩ བ་༡) རྒྱལ་པོ་བཀའ་འབྲུམ་དང་ཟ་མ་ཏྲོག་གི་མདོ་སོགས་
ཕྱོགས་མཐུན་པར་རྒྱབ་ཕྱོགས་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་ཁམས་ཞེས་གྲགས་པ། འཐབ་ཚེད་
དང་ཀས་ཤིང་རྒྱད་པ་སོགས་ཀྱི་མིང་ཡང་མི་གྲགས་པའི་དག་པའི་ཞིང་དེར་སྟོན་པ་
མཆོག་སངས་རྒྱལ་སྤང་བ་མཐའ་ཡས་དེས་སྟོ་པོས་འདུལ་བ་ལ་སྦྱར་རས་གཟིགས་
དང་། མོས་འདུལ་བ་ལ་སྟོལ་མར་དགོངས་ནས་སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོས་འགོ་དོན་བྱེད་པ་
ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་ངེ་འདྲིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས། སྦྱར་གཡས་པ་ལས་འོད་ཟེར་དཀར་
པོ་ཞིག་བྱུང་བ་སྦྱར་རས་གཟིགས། གཡོན་པ་ལས་འོད་ཟེར་སྟོན་པོ་ཞིག་བྱུང་བ་སྟོ་
སྟོལ་མར་སྦྱལ་པར་དགོངས། དེ་ཡང་ཞིང་དེར་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་པའི་རྒྱལ་པོ་བཟང་
པོ་མཆོག་ལ་བཅུན་མོ་སྟོང་ཡོད་པ་ལ་སྤྲས་མེད་ལ། ཡུལ་དེར་མཆོ་པ་སྤྲ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་
དེ་ལ་མེ་ཏྲོག་པ་སྤྲ་སྟེ་བ་རྒྱལ་པོས་དགོན་ཅོག་ལ་མཆོད་པ་བྱེད་པའི་ཆེ་ཀང་མགྲོགས་
ཀྱིས་མེ་ཏྲོག་ལེན་པ་ན་མ་ཞིག་གི་ཆེ་མེ་ཏྲོག་པ་སྤྲའི་སྟོང་པོ་གཅིག་ལ་ཡལ་ག་ཆོད་ཀྱི་
གཤོག་པ་ཅམ། ལོ་མ་སྤུབ་ཅམ། དེའི་དབྱས་ན་མེ་ཏྲོག་གསུམ་པ་ཅམ་ཞིག་འདུག་པ་
ངོ་མཆར་སྟེས་ཏེ་རྒྱལ་པོར་གསོལ་པས་རྒྱལ་པོས་དེའི་ནང་ལ་རྩུས་སྟེས་སྦྱལ་པའི་སྟེ་
ཞིག་བཞུགས་ངེས་པ་ཡིན། སྦྱར་བྲངས་ལ་མཆོད་གནས་བྱའོ་གསུངས་ནས་དུས་དེ་
ཉིད་དུ་རྒྱལ་ཁྲོན་བཅུན་མོ་སོགས་འཁོར་ཆོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པས་རོལ་མོ་དང་། བ་
དན་ལ་སོགས་བསྐྱམས་ཏེ་བྱོན་པ་ན་པ་སྤྲའི་སྟིང་པོ་ཁ་བྱེ་བའི་ནང་ཁྱེད་བཅུ་དྲུག་ལོན་
པའི་མཆོན་དཔེས་བརྒྱན་པ་སྟེ་མདོག་དཀར་པོ་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བར་རལ་པའི་ཅོད་
པན་ཅན་རིན་པོ་ཆེ་སྟོ་ཆོགས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་དར་གྱི་སྟེད་དཀྱིས་བྱས་པ། རི་དྲུགས་ཀྱི་
པགས་པ་ཕྲག་ལ་བཀའ་བ་ཞལ་ནས་ཁམས་གསུམ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྟིང་རེ་རྩེ་
ཞེས་པའི་སྟེ་སྟོག་པ་ཞིག་བྱོན་པར་ཐུར་དོ། །རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་དད་པས་ཕྱག་དང་

བཅས་ཤིང་ཉ་ལ་མཆོད་པའི་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་བཅས་ཏེ་ཕོ་བྲང་དུ་སྐྱེན་
ངངས་མཚན་ཡང་པར་སྤྲོད་པོ་དང་པར་སྤྲོས་སོགས་གྲགས།

རྒྱལ་པོས་སྟོན་པ་སྤང་བ་མཐའ་ཡས་ལ་སྐྱལ་པ་འདི་གང་ལགས། མཚན་ཅི་
ཞིག་གསོལ་ཞུས་པས། སྐྱལ་པ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་དུས་གསུམ་ཀྱི་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ཐུགས་ལས་སྐྱལ་པའི་འཕགས་པ་སྐྱེན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་བྱ་བ་དེ་ཡིན་ནོ།
རིགས་ཀྱི་བྱ་འདིས་ནི་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
དོན་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས། ཟླ་བ་ཉ་ལ་བབས་དུས་རྒྱལ་པོས་མཆོད་པ་དང་
བཀྱར་སྟོན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱས་པས་སྐྱལ་པའི་བྱེད་དེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་
རྗེས་སུ་བྱ་ནས་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་བྱེད་པར་དགོངས་ཏེ་ཁམས་གསུམ་དུ་གཟིགས་
པས་སེམས་ཅན་ནམས་དུག་ལྡན་གསལ་གྱིང་འཁོར་བའི་སྐྱག་བསྐྱེད་མེ་ལྟར་འབར་བ་
གཟིགས་ཏེ་སྤྲོད་རྗེས་སྐྱེན་ཆབ་ཤོར་རོ། །དེ་ཡང་སྐྱེན་གཡས་པ་ནས་སྐྱོལ་མ་དང་
གཡོན་པ་ནས་ཁྲོག་ཏེ་ཅན་བྱོན་ཏེ། སྐྱོལ་མའི་ཞལ་ནས་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་བྱེད་
པར་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱོངས་ཤིག་གསུངས། ཁྲོག་ཏེ་ཅན་མས་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་
བྱེད་པར་ཐུགས་གཡིང་མ་མཛད་ཅིག། ཁོ་མོ་ཅག་གཉིས་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་བྱ་ཁྲོད་ཀྱི་
གྲོགས་བྱའོ་གསུངས་ནས་སྤྲོད་སྐྱེན་གཉིས་སུ་ཐིམ་མོ། །

(དཔེ་རིང་ཤོག་གངས་བཅུ་དྲུག་ནས་ཤོག་གངས་ཀྱིས་བཅད་པའི་སྟེ་ཚན་འགའ་གཞུང་མ་
ཕྱིར་གོང་དུ་ཡོད་པ་དེ་དོན་གསལ་བར་སྟོན་ཕྱིར་བར་འདིར་བཅུག་འདུག།)

(༡༩ བ་༣། ༩༡ འ་༩) ཟ་མ་དོག་བཀོད་པའི་མདོར་སྐྱེན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་
རིགས་དྲུག་ཏུ་འགྲོ་དོན་མཛད་ཚུལ་སོགས་གཞན་ལས་བྱང་པར་འཕགས་ཆོས་མང་
ཞིང་། འཕགས་པ་སྐྱེན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་ཅེས་མཚན་ཤོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་

ཕྱི་མིང་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཚོ།

ཡང་དམ་པའི་ཚོས་པར་དཀར་པོའི་ལེའུ་ཉེར་བཞི་པ་ལས། བཙེམ་ལྷན་འདས་ལ་འདི་
སྐད་ཅེས་གསོལ་དྲོ། །བཙེམ་ལྷན་འདས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
སྟུན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་ཅིའི་སྐད་དུ་སྟུན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་ཅེས་བགྱི།
དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་པ་དང་། བཙེམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོ་སྟོན་གྱིས་མི་ཟད་པ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་དྲོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་
ལ་སེམས་ཅན་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་ལྷོད་རི་སྟེང་ཅིག་སྟུག་བསྐལ་གང་དག་མྱོང་བར་
ཀྱུར་པ་དེ་དག་གིས་གཤེད་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྟུན་རས་
གཟིགས་དབང་ཕྱག་གི་མིང་ཐོས་ན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྟུག་བསྐལ་གྱི་སྤང་པོ་དེ་ལས་
ཡོངས་སུ་ཐར་བར་འགྱུར་རོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་སེམས་ཅན་གང་དག་བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྟུན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་གི་མིང་འཛིན་པ་དེ་དག་
གཤེད་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྟུན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་གི་གཟི་བཞིན་གྱིས། མེད་
སྤང་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལས་རབ་དུ་ཐར་བར་འགྱུར་རོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་གཤེད་ཚུ་སྤང་དག་
གིས་བྱིར་ལ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྟུན་རས་དབང་ཕྱག་ལ་
བོས་ན། ཚུ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གཏིང་ཚུགས་པར་
བྱེད་དོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་གཤེད་སེམས་ཅན་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་ལྷོད་རྒྱ་མཚོའི་ནང་དུ་
ཀྱུར་ཞུགས་དྲོ། འགྲོན་བྱ་དང་། གསེར་དང་། འོར་བྱ་དང་། ལྷ་ཉིག་དང་། བེལ་ཆ་དང་།
དུང་དང་། མན་ཤེལ་དང་། རྩེ་སྟེང་པོ་དང་། བྱ་ཆ་དང་། སྟུག་དང་། ལྷ་ཉིག་དམར་པོ་
ལ་སོགས་པའི་བྱིར་དོང་བ་དེ་ནམས་རྒྱུད་ནག་པོས། སྟེན་མོའི་སྤྱིང་དུ་འཕྱག་པར་ཀྱུར་
ལ། དེ་ནས་སེམས་ཅན་གཅིག་འགའ་ཞིག་གིས་སྟུན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་ལ་བོས་
ན། དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྟེན་མོའི་སྤྱིང་དེ་ནས་ཐར་བར་འགྱུར་རོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དེའི་

ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་ཅེས་
བཏགས་སོ། །ཞེས་དང་།

(༡༥ ཉ་༥། ༡༩ འ་༤) དམ་པའི་ཆོས་པསྒྲ་དཀར་པོ་ལཱུ་ཉེར་བཞི་པ་ལས།
བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྒོ་གྲོས་མི་ཟད་
པ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་དྲོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་གང་དག་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཞུགས་ཀྱིས་
སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་པའི་འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དག་ཡོད་དོ། །གང་དག་
ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་གཞུགས་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་པའི་འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དག་ཀྱང་ཡོད་
དོ། །སེམས་ཅན་ཁ་ཅིག་ལ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྤྱན་རས་
གཟིགས་དབང་ཕྱག་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཞུགས་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་དོ། །ཁ་ཅིག་ལ་ཉན་
ཐོས་ཀྱི་གཞུགས་ཀྱིས། ཁ་ཅིག་ལ་ཆངས་པའི་གཞུགས་ཀྱིས། ཁ་ཅིག་ལ་བརྒྱ་ཕྱིན་གྱི་
གཞུགས་ཀྱིས། ཁ་ཅིག་ལ་དྲི་ཟའི་གཞུགས་ཀྱིས། ཁ་ཅིག་ལ་གནོད་སྦྱིན་གྱི་གཞུགས་
ཀྱིས། ཁ་ཅིག་ལ་དབང་ཕྱག་ཆེན་པོའི་གཞུགས་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་དོ། །འཁོར་ལོས་བསྐྱར་
པའི་རྒྱལ་པོས་འདུལ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ནི་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་པའི་རྒྱལ་པོའི་
གཞུགས་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་དོ། །ཞེས་སོགས་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
མཛད་པར་གསུངས་སོ། །

༡༥ འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་རི་བོ་པོ་ཉ་ལའི་ལོ་རྒྱུས།

དེ་ལྟ་བུའི་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་གི་ (༡༥ བ་༡། ༡༥ བ་
༥) བཞུགས་གནས་དང་རྣམ་སྤྱུལ་སྦྱེ་འཕྲིང་ཆོད་བཟུང་དཀའ་ནའང་། བཞུགས་པའི་
གནས་ངོ་བོ་འཕ་གྲགས་ཆེ་བ་ནི། ཏུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕྱིན་གྱིས་

ཕྱི་སྤྱི་སངས་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ།

བརྒྱབས་ཤིང་བསྐྱབས་པའི་ལྷོ་ཕྱོགས་ལེགས་པར་སྐྱར་བའི་རྒྱ་དུ་པོ་ཏ་ལ་སྟེ། བོད་
རྒྱ་དུ་པོ་ཏ་ལ་དང་ལ་འཛིན་པ་སྟེ་གུ་འཛིན་གྱི་གཞལ་མེད་ཁང་ཆེན་པོ་ནི། འོན་ཡོད་
ཞགས་པའི་སྟོང་པོའི་གཞུངས་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་པོ་ཏ་ལ་གཞི་རིའི་ཅེ་མོ་འཕགས་
པ་སྐྱུན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་གི་གནས། ས་མ་ལ་དང་། ཏ་མ་ལ་དང་། ཅམ་པ་ཀ་
དང་། རྩ་དན་མེད་པ་དང་། ཨ་ཏི་སྐུ་ཀ་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་དང་། ལྷ་ཚོགས་པའི་རིན་
པོ་ཆེའི་སྟོང་པོས་ཡང་དག་པར་བརྒྱན་པ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་།

འཕགས་པ་སྐྱུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་མཚན་བརྒྱ་ཙུ་བརྒྱད་པ་འགྱུར་མི་འདྲ་བ་
གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་ཆེན་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རིང་བསེལ་གྱི་ཟ་མ་ཏོག་ཅེས་བྱ་བ་
ལས་ཀྱང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་འཕགས་པ་སྐྱུན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་གི་གནས་རི་
གུ་འཛིན་གྱི་ཅེ་མོ་མེ་ཏོག་དྲི་ཞིམ་པོ་སྐྱ་ཚོགས་བཟམ་པ། འཛམ་བུ་ཚུ་བོའི་གསེར་ཁ་
དོག་བཟང་པོ་ལྟར་སྐྱང་བ་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱ་ཚོགས་སྐྱང་བའི་ས་ཕྱོགས་ན་བཞུགས་ཏེ། ལྷ་
དང་སྐུ་དང་གཞོན་སྐྱུན་དང་དྲི་ཟ་དང་སྐྱ་མ་ཡིན་དང་ནམ་མཁའ་ལྗང་དང་མིའམ་ཅི་
དང་སྟོ་འབྲེ་ཆེན་པོ་དང་མི་དང་མི་མ་ཡིན་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་འབུམ་སྟེ་མ་དག་
གིས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་བསྟེ་བསྟང་དུ་བྱས། སྤྲ་མར་བྱས། རི་མོར་བྱས་ཏེ་མཚོད་
ཅིང་བརྗེད་ནས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ཞིང་མདུན་གྱིས་བལྟས་ནས་ཚོས་སྟོན་ཏོ། ཞེས་དང་།

སྐྱུན་རས་གཟིགས་སེལ་སྟེ་སྟེའི་གཞུངས་ལས་ཀྱང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་འཕགས་
པ་སྐྱུན་རས་གཟིགས་འཛིག་ཉེན་དབང་ཕྱུག་གི་པོ་བྱང་རི་པོ་པོ་ཏ་ལའི་ཅེ་མོ་ན་རིན་
པོ་ཆེའི་ཁང་བཟང་རིན་པོ་ཆེ་དང་སྐྱ་ཏོག་དང་། འོར་བུ་དཔག་མེད་གྱིས་སྐྱས་པ། འོད་
གྱིས་སྟོང་གསུམ་བྱུང་པ། མེ་ཏོག་དྲི་ཞིམ་པོ་སྐྱ་ཚོགས་གྱིས་ཀྱུན་ནས་བརྒྱན་པའི་ས་
ཕྱོགས་དེ་ན། ཞེས་སོགས་དང་། འཕགས་པ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སྐྱུན་རས་གཟིགས་
དབང་ཕྱུག་ཕྱག་སྟོང་སྐྱུན་སྟོང་དང་ལྷན་པ་ཐོགས་པ་མི་མངའ་བའི་སྐྱགས་མེ་ཆེན་

པོའི་སེམས་རྒྱ་ཆེར་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གཞུངས་ལས། བཙམ་ལྷན་འདས་
ཤུག་ཐུབ་པ་རི་པོ་པོ་ཏེ་ལའི་སྟོང་འཕགས་པ་སྟུན་རས་གཟིགས་དབང་ཐུག་གི་གཞལ་
མེད་ཁང་རིན་པོ་ཆེ་བཀོད་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ན་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་
ཀྱིས་རབ་ཏུ་བརྒྱན་པའི་རིན་པོ་ཆེ་སེའི་གདན་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱལ་མཆན་དང་བ་དན་
དག་གིས་འཁོར་བར་བཀོད་ཅིང་དབྱངས་པ་ལ་བཞུགས་ཏེ། ཞེས་དང་།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་སྟུན་རས་གཟིགས་དབང་ཐུག་ལག་པ་
སྟོང་དང་མིག་སྟོང་དང་ལྷན་པའི་ཆོ་ག་ཞིབ་མོ་ལས། བཙམ་ལྷན་འདས་ཤུག་ཐུབ་པ་
རི་བྱ་འཛིན་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་སྟུན་རས་གཟིགས་དབང་ཐུག་གི་
གནས་ན་རིན་པོ་ཆེ་བཀོད་པའི་འཁོར་གྱི་བྱམས་ན་བཞུགས་ཤིང་བཙམ་ལྷན་འདས་
རིན་པོ་ཆེ་སེའི་ཁྲི་ལ་བཞུགས་ཏེ། ཁྲི་དེ་ནི་རིན་པོ་ཆེའི་མཆོག་སྣ་ཆོགས་དུ་མས་
སྤྲས་པ། རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་རྒྱལ་མཆན་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བཞེགས་པ་ལྟའི་བ་
དན་འབྱང་བ་སྟེ། དེའི་ཆེ་སངས་རྒྱས་བཙམ་ལྷན་འདས་སེའི་ཁྲི་དེ་ཉིད་ལ་བཞུགས་
ནས་ཞེས་སོགས་དང་། འཕགས་མ་སྟོལ་མའི་མཆན་བརྒྱ་ཅུ་བརྒྱད་པ་ལས། དཔལ་
ལྷན་ཡིད་འོང་པོ་ཏེ་ལ། །སྣ་ཆོགས་ཁམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་སྤྲས། །སྣ་ཆོགས་ལྷོན་པ་བཟླ་
བ་སྟེ། །སྟེ་གཉིས་དུ་མས་སྤྲ་འབྱིན་པ། །འབབ་ཆུ་སྣ་ཆོགས་ཅ་ཅོ་ཆེ། །རི་དྲགས་སྣ་
ཆོགས་རྒྱ་བ་སྟེ། །མེ་ཏོག་སྣ་ཆོགས་རིགས་རྣམས་ཀྱིས། །ཀྲུན་ཏུ་བྱི་ཡིས་བཀང་བ་སྟེ།
།སྣ་ཆོགས་ཡིད་འོང་འབྲས་བུར་ལྷན། །རྒྱང་པ་དུག་པ་སྤྱི་ཡི་སྤྲ། །མིའམ་ཅི་ཡིས་སྤྱ་
སྟན་ལེན། །སྤང་ཆེན་ཁྱོས་པས་ཡང་དག་ཁེངས། །རིག་འཛིན་གྲུབ་པའི་ཆོགས་རྣམས་
དང་། །བྱི་ཟ་རྣམས་ཀྱང་སྤྱི་ལེན་པ། །ཐུབ་པ་འདོད་ཆགས་བྲལ་རྣམས་དང་། །བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་ཆོགས་གཞན་དང་། །ས་བརྒྱའི་དབང་ཐུག་མགོན་རྣམས་དང་། །འཕགས་
མ་སྟོལ་སོགས་ལྟ་མོ་རྣམས། །རིག་པའི་རྒྱལ་མོ་སྟོང་རྣམས་ཀྱིས། །ཉག་ཏུ་ལེགས་པར་

བསྟེན་པ་ལོ། །ཞེས་སོགས་དང་།

རྒྱལ་པོ་བཀའ་འབྲུམ་ལེན་བརྒྱུ་པ་ནས། བོ་བྱང་རི་བོ་པོ་ཏ་ལའི་ཆེ་མོ་ས་
ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་རིན་པོ་ཆེ་གསེར་དང་། དདུལ་དང་། ལྷ་ཏིག་དང་། བེལ་ཏུ་དང་། ཏུང་
དང་། མན་ཤེལ་དང་། བྱ་ཏུ་དང་། ཨ་སྤྱུ་གར་པ་དང་། གཞན་ཡང་མེ་ཏོག་གི་རྣམ་པ་
པར་དང་། ཀྱུ་ལྷ་དང་། བུ་རྩ་རྩི་ཀ་དང་། ཅམ་པ་ཀ་དང་། ལྷ་ངན་མེད་པ་དང་། པ་ཏུ་ཤ་
ཀ་དང་། མཚུ་ཤ་ཀ་དང་། བ་ལི་ད་དང་། སིན་གན་རྩི་དང་། ཀེ་ས་ར་དང་། མདོག་མངེས་
དང་། མདོག་མངེས་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པས་གང་བ། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་འབྲས་བྱ་བྱ་
མས་གང་བ། བྱའི་ཆོགས་མང་པོ་སྐད་སྟན་པར་སློག་པ། རི་དྲགས་དང་སེམས་ཅན་གྱི་
ཆོགས་མང་པོ་ཡོད་པ། རི་བོ་དེ་ལྟ་བུ་བཟ་ཤིས་པ། བྱིན་ཆེ་བ། ཉམས་དགའ་བ་ཞིག་
ཡོད་དེ། རི་དེའི་ཆེ་མོ་ན་འཕགས་པ་སྟུན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷག་གི་བོ་བྱང་རི་བོ་
ཆེ་སྟེ་ཆོགས་ཀྱི་ཁང་པ་བཅེགས་པ་གྲུ་བཞི་པ། ཀ་བ་བཞི་བྱུག་པ། ཕྱོགས་བཞིར་རིན་
པོ་ཆེའི་སྟོ་བཞི་ཡོད་པ། མཉམ་པ་ཆ་མངེས་པ། ཉམས་དགའ་བ། བཟ་བ། བརྟན་པ།
ལྟ་ན་སྟུག་པ། ཐེམ་སྐྱུ་བཞི་དང་ལྟན་པ་དཔངས་སུ་དཔག་ཆད་གསུམ་ཡོད་པ། རྒྱར་
དཔག་ཆད་ལྟ་ཡོད་པ། རོས་དང་པོ་རིན་པོ་ཆེ་ཤེལ་ལས་བྱས་པ། རོས་གཉིས་པ་དདུལ་
ལས་བྱས་པ། རོས་གསུམ་པ་པར་རྒྱ་ག་ལས་བྱས་པ། རོས་བཞི་པ་ཨི་རྩ་རྩི་ལ་ལས་བྱས་
པ། ལྷར་བཞི་པོ་རིན་པོ་ཆེ་མཁྱད་ལས་བྱས་པ། འོག་གི་གཞི་རིན་པོ་ཆེ་ཀེ་ཀེ་རུ་ལས་
བྱས་པ། ལྷང་རིན་པོ་ཆེ་མཐོན་མཐིང་ལས་བྱས་པ། མའད་ཡབ་དང་པོ་གསེར་ལས་
བྱས་པ། ལྷ་འཛིན་གཉིས་པ་དདུལ་ལས་བྱས་པ། ལྷ་འཛིན་གསུམ་པ་གཡུ་ལས་བྱས་
པ། ལྷ་ཏིག་གི་ང་བ་དང་ང་བ་བྱེད་པས་བརྒྱན་པ། རིན་པོ་ཆེ་སྟེ་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱས་
པའི་རྩི་ལ་བྱ་གཡེར་ཁས་གཡོགས་པ། རྩི་ལ་བྱ་ལ་ལ་ནི་འབྱང་བྱ་བརྒྱག་ནས་དར་གྱི་
ལྷན་པོ་དུ་མས་མངེས་པར་བརྒྱན་པ། མེ་ཏོག་གི་ལྷན་པོ་དུ་མས་གཡོགས་པ། ཁང་པ་

དེའི་ནང་ན་རིན་པོ་ཆེ་བའི་རྒྱུ་ཆའི་གཞི་ལ་དབུལ་ཁུན་མའི་ཡི་གེ་བྱག་མ། ཨོ་མ་ཁི་པ་རྒྱེ་
རྒྱུ། ཞེས་པ་འབྱུར་བྱ་དོད་པ་ཡོད་དོ། དེས་ཀྱང་མ་འོངས་པའི་བྱས་ན་འགྲོ་བ་མང་པོའི་
དོན་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཁང་པ་དེའི་དབུས་ན་སེམས་ཀྱི་ཉི་ཟླ་པ་རྒྱའི་གདན་མཛེས་
པ་བཀྲ་བ་བཤམས་ནས། དེ་ན་ལྟ་དང་། ལྟ་དང་། གཞོད་སྦྱིན་དང་། ཇི་ཟ་དང་། ལྟ་མ་
ཡིན་དང་། བམ་མཁའ་ལྡིང་དང་། མིའམ་ཅི་དང་། ལྟ་འབྲེ་ཆེན་པོ་དང་། མི་དང་མི་མ་
ཡིན་ལ་སོགས་པ་འཁོར་འདུས་པ་མང་པོ་ཡང་རིགས་ཀྱི་བྱ་སྦྱོན་རས་གཟིགས་ཁྱོད་ལ་
དགའ་བ་དང་གྲུས་པས་གནས་སོ། ཞེས་དང་།

ཁྱོ་སྤྱ་བ་རྒྱ་ཆའི་དགོངས་པ་ལྟར་ན། རྒྱལ་པོ་སྐྱེས་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ཡུལ་འཁོར་
བྱ་མར་དབང་བྱེད་པ་དེའི་ཡུལ་དུ་ལོ་བརྒྱ་གཉིས་སུ་ཆར་མ་བབས་པར་སྤྱ་གོ་ཆེན་པོ་
བྱུང་བས། སྤྱེ་བོ་ནམས་རྒྱ་འཕྲོག་གསོད་པ་སོགས་ཀྱིས་མ་རུངས་པར་གྱུར་པ་ན། རྒྱལ་
པོའི་མི་ལམ་དུ་ར་རྩེའི་ནགས་ཀྱི་སྤྱིལ་པོ་རབ་ཏུ་དཀར་བ་ཞིག་ན་དགོ་བསྟེན་ཞི་བའི་
གོ་ཆ་ཞེས་བྱ་བ་མདོག་དཀར་པོ་སྤྲི་ལི་བ་སྤྲི་ར་དཀར་པོ་མེ་ལྷེ་རིས་སུ་འབྱེལ་བ། སྤྱིན་
མཆམས་སུ་སྤྱེད་དཀར་པོ་དུང་གཡས་འབྱེལ་འབྱེད་པ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱི། དེ་ལ་བསྟེན་
བཀྲར་ནས་གསོལ་བ་ཐོབ་དང་། དེ་ཉིད་རི་པོ་པོ་ཏུ་ལར་སོང་སྟེ་སྤྱགས་རྩེ་ཆེན་པོ་
གདན་བྱངས་ན་སྤྱགས་རྩེའི་སྟོབས་ཀྱིས་འབྱོན་པར་འགྱུར་བས། བྱོན་པ་ཙམ་གྱིས་ས་
སྤྱགས་མཐའ་དག་ཏུ་བདེ་ལེགས་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ལོ་ལེགས་པ་ནད་ཞི་བ་བྱང་ལྷབ་
ཐོབ་པ་སོགས་འབྱུང་བར་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར། ནགས་ཀྱི་དགོ་བསྟེན་དེ་རྩོ་བོ་སྤྱགས་རྩེ་
ཆེན་པོ་ལ་དད་པ་ཐོབ་པ་ཞིག་ཡིན་པས་རང་གི་སྤྱིལ་བྱང་དུ་འགྲོ་བར་མི་འོས་པ་མིན་
པས་ཁས་སྤངས་སོ། །དེས་རྩི་རྩེ་གདན་ཀྱི་དགོར་ཆང་ནས་བྱུང་བའི་ཡི་གེ། ཁ་བྱང་།
སྤྱིང་བྱང་། ཞེ་བྱང་དང་བཅས་ཁྱིམ་ཏེ་འཆོ་བའི་ཆ་རྒྱུན་དང་བཅས་རྒྱ་མཆོར་འགྲོ་
བའི་ཆོང་པ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་འགྲོགས་ནས་སོང་བ་ལས་རིང་ཞིག་ནས་ལམ་སོ་སོར་

ཕྱི་ཕྱི་སངས་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ།

སོང་སྟེ་ཆོང་པ་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་། དུག་བཅལ་ནས་རི་ལྷོ་འོས་པའི་སྐྱེས་པ་མོ་དག་
ཀྱང་རྩོམ་ལ་འབྱུང་བར་བསྐྱར་ཏེ་དེ་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་ལམ་དུ་ཁྱེད་ཀྱིས་
གྱིས་ལམ་ལོགས་པ་ཞིག་ན་ཡང་བ་དུ་མ་དང་བཅས་ཏེ་སོང་བས། རྟགས་ཁྱུང་རིང་པོ་
ཞིག་ན་བྲག་ཁྱུང་ཆུ་ཡོད་པ་ཞིག་ཏུ་རྩལ་མོ་འདུག་ནས་ཟས་ཟོས་ཏེ་ཡིད་གདུང་བས་
སྐྱུན་རས་གཟིགས་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་། གྲོགས་དང་ཐ་དད་དུ་སོང་བས་མི་དག་འ་
བཞིན་དུ་འདུག་པ་ལས་གཉིད་ལོག་པའི་མི་ལམ་ན་སྤྱིན་གྱི་གོ་བར་ན་ལྷགས་ཀྱི་ལུ་གུ་
བརྒྱད་ལག་པས་འཐེན་པ་ན་ཆུ་བདེ་རྒྱལ་པོའི་པོ་བྱང་དུ་བབས་པ་སོགས་ལྷས་དགེ་བ་
དུ་མ་མཐོང་ནས་གཉིད་སད་པས་དག་འ་བ་བྱུང་པར་ཅན་སྐྱེས་ཏེ་སེམས་ཅན་ལ་སྤྱིང་
རྩི་ཆེན་པོས་རྩོམ་གདན་འདྲན་པ་ལ་སྐྱོ་བ་མེད་པའི་ཡིད་དམ་བཅས་ཏེ། ཆུ་ཕྱས་རུབ་
ཅམ་དང་། རྟེན་པ་རུབ་ཅམ་དང་། མགྱིན་པ་རུབ་པ་ཅམ་ཉིན་དུ་མ་བཀལ་ནས་སོང་
ངོ།།

གཡང་ས་རི་པོ་གཅིག་ཅམ་དང་། རི་པོ་བཅུ་ཅམ་པ། ཉི་ཤུ་ཅམ། བཞི་བཅུ་
ཅམ་གྱི་དབངས་ཡོད་པའི་གཡང་ས་ལས་རི་མ་གྱིས་བབས་ཤིང་འདྲེགས་ནས་སོང་ངོ།
།མཚོ་ཆེན་པོ་ཞིག་གིས་བར་ཆོད་ནས་མ་ཐར་བར། ལམ་ཡིག་བལྟས་པས། རྩི་བཅུན་མ་
སྐྱོལ་མར་གསོལ་བ་ཐོབ་ཅིས་བྱུང་བས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ན། བྱུང་མེད་ཀྱན་མོ་ཞིག་
གིས་བྱུ་བཏང་ནས་བཀལ་ལོ། ཀྱན་མོས་སྐྱས་པ། རྟོད་རྩོམ་སྐྱུན་རས་གཟིགས་དང་
པས་མཇལ་བར་འདྲོད་ན་སེམས་ཅན་སྐྱུ་ལའང་འཆོ་བར་མ་བྱེད་ཅིག་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ན་
རྩོམ་པོའི་རྩོམ་ལང་སེམས་ཅན་ནམས་ཡིན་ནོ། །ལམ་ཡང་བ་གང་དུ་འང་སྐྱག་དང་བྱེད་
ལ་སོགས་པ་བྱུང་ན་སྐྱགས་རྩི་ཆེན་པོར་ཤེས་པར་གྱིས་ལ་འཆོ་བར་བྱེད་པ་ལ་ལན་མ་
བྱེད་ཅིག་གསུངས། དགེ་བསྟེན་གྱིས་ལམ་ཐག་རི་ཅམ་ན་སྐྱགས་རྩི་ཆེན་པོ་བཞུགས་
ངོས་པས། ཀྱན་མོས། རྟེན་མི་ཤེས་པ་རྟོད་གྱིས་ལམ་ཐག་ངོས་ནས་ཅི་བྱ། འཁོར་བའི་

ལམ་ཐག་རི་ཙམ་ཡོད་པ་དེ་ཡོད་དོ། ཞེས་གསུངས། དེ་ནས་སོང་བ་ལས་ལམ་དུ་གཅན་གཟན་མི་བསྐྱུན་པ་དང་འཕྲད་ཀྱང་ཆུན་མོས་བཤད་པའི་དོན་དྲན་པར་བྱས་པས་གཞོད་པ་མ་བྱུང་། ངམ་གྲོག་སྐྱས་ཀྱང་བཞོད་མི་ནུས་པས་བར་ཆོད་པའི་ཆེ་ལམ་ཡིག་བལྟས་པས། ཏྲ་མགིན་དྲན་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བྱུང་ནས་དེར་གསོལ་བ་བཏབ་པས་སྐྱལ་ཆེན་པོ་ཞིག་འོངས་ནས་ཟམ་པར་བྱས་པ་ལ་བཀལ་ནས་སོང་ངོ་། །

སྐྱལ་དེས་ཁྱོད་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་མཇལ་བར་འདོད་ན་སྐྱ་མ་ལ་མ་དད་པར་མ་བྱེད་ཅིག ཅིའི་ཕྱིར་ན་རྫོ་བོའི་ཐུགས་རྗེས་ཀྱན་ལ་བྱབ་པ་ལས་ཁྱོད་འདུལ་བ་ལ་ལྷའི་གཟུགས་ཀྱིས་ཅི་བྱར་ཡང་མེད་པས་སྐྱ་མ་དེ་ཉིད་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ཏེ་བཏང་བ་ཡིན་ནོ། ། དུས་ནམ་ཡང་སྐྱ་མ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཞོག་སྐྱ་མས་བྱིན་ཅི་ལོག་དུ་བསྐྱུན་ཀྱང་སེམས་ཀྱིས་སྐྱར་བ་མ་འདེབས་ཤིག རང་གི་ཡུལ་བཞག་ནས་ཡང་བའི་གནས་སུ་སྐྱ་ཞིག་འཆོལ་བར་བྱེད་ཅེས་གསུངས།

དེ་ནས་སོང་བ་ལས། བསམ་པ། ང་འདི་ཙམ་དུ་དཀའ་བ་སྦྱོད་དགོས་པ་འདི་རྫོ་བོ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་དོན་དུ་ཡིན། རྫོ་བོ་སྐྱབ་ཐབས་གསུང་མཁན་ངའི་སྐྱ་མ་དེ་ཡིན་པས་སྐྱ་མ་དེ་ཉིད་བདག་ལ་སྐྱག་བསྐྱེད་སྐྱབ་པའི་བསྐྱལ་མར་ཟད་དོ་སྐྱ་མ་པ་ལས། སྐྱལ་གྱི་ཆོག་དྲན་ནས་བསམ་པ་དེ་སྐྱར་ལོག ཡང་ནགས་མཐུག་པོར་མེ་ཤོར་བས་ཕྱོགས་མཚམས་ཐམས་ཅད་འབར་ཏེ་འགོ་ས་མ་རྟེན་པས། ལམ་ཡིག་བལྟས་པས། ཁྱོ་གཉེར་ཙན་མ་ལ་གསོལ་བ་ཐོབ་ཅེས་བྱུང་བས། དེ་ལྟར་བྱས་པས་ནམ་མཁའ་ལ་སྒྲིན་འདུས་ཆར་བབས་ཏེ་འབྲུག་གི་སྐྱ་ལས། ཁྱོད་རྒྱལ་པོ་དང་རང་གི་ཡུལ་མིར་ཁྱོ་བའི་སེམས་མ་སྐྱེད་ཅིག དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ན། རྒྱལ་པོ་དང་ཡུལ་མིས་ཁྱོད་སངས་རྒྱས་མཇལ་བར་བསྐྱལ་བ་ཡིན་ནོ། རྒྱལ་པོ་ལ་མ་དང་མའི་འདུ་ཤེས་ཞོག་ཅིག རྒྱལ་པོས་བྲིན་དུ་གཞོ་བ་མ་བྱས་ཀྱང་འགྱོད་པ་མ་སྐྱེད་ཅིག དགོ་བསྐྱེན་གྱིས་ངས་རི་ཙམ་བྱིན་ན་རྫོ་

ཕྱི་སྤྱི་སངས་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ།

བོ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་མཇུག་རྒྱུ་ལྟེན་པ་སྤྱི་རྒྱུ་ལྟེན་པ་ལྟེན་པ་དང་མཇུག་
བར་འགྱུར་རོ་གསུངས།

དེ་ནས་སོང་བ་དང་རི་བོ་པོ་ཏ་ལ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་དུ་སྤྱི་བས་པ་ན་རི་བོ་རི་རོས་
མེ་ལོང་ལྟར་གཟར་བར་གྱུར་པས། འགྲོ་མ་ཤེས་པར་ལོ་གཅིག་བསྐྱེད་པས། དོན་ཡོད་
ཞགས་པ་ལ་གསོལ་བ་ཐོབ་ཅིས་ཕྱིར་བ་ལྟར་བྱས་པས་རྩ་ཐག་གི་ཞགས་པ་སྤྱི་
གདང་བྱ་ཅན་ཞིག་ཕྱིར་ནས་དེ་ལ་འདྲིམས་པས་རིས་འགའ་ནི་རྒྱུ་ལྟེན་པ་སྤྱི་
རྒྱུ་ལ་ཁད་དང་། རིས་འགའ་སྤྱི་བར་འདྲིམས་ཕྱིར་བ་ལྟར་པའི་ཆོ། རྒྱལ་པོ་སྤྱི་
ལ་དབང་པོ་ཆེས་བསྐྱེད་ནས། ང་འདི་ཅམ་དུ་སྤྱི་བས་ཕྱིར་བྱེད་དུ་བཅུག་གལ་ཏེ་རོ་བོ་
ཕྱོད་ཀྱང་དཀའ་བ་སྤྱི་བ་ནི་རྒྱལ་པོས་མི་མཐོང་བས། དེ་ན་དུ་གཞོ་བའང་ཅང་མི་འོང་
སྤྱི་བ་ལས། ཞོང་གི་འབྲུག་གི་སྤྱི་བ་དེ་དཔེ་པས་ཞི། དེ་ནས་པོ་ཏ་ལ་ཉི་ཆེ་མོ་ན་པོ་བྱང་
རིན་པོ་ཆེ་སྤྱི་ཆོགས་པ་ལས་བྱུང་བ་སྤྱི་བ་ནས་ཡང་མཐོང་མ་ཕྱིར་བའི་གནས་སྤྱི་
སྤྱི་ཆོགས་པ་འདུག་གོ།

དེ་ན་རོ་བོ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་ཆོས་འཆད་པའི་ཁྱི་དཀར་པོ་གསུགས་རིམ་
པ་དུ་མ་སྤྱི་བ་ཞིག་མཐོང་ནས་དེར་སྤྱི་བ་ན་སྤྱི་བ་དང་སྤྱི་བ་ལྟེན་པའི་
ལམ་འཆོལ་ནས་མ་རྟེན་པ་དང་། སྤྱི་བ་ཤིང་གི་ཆེ་མོ་ནས་ཁྱེད་ཞིག་གིས། སྤྱི་བ་སྤྱི་
མཐུག་པོས་རབ་དུ་གནགས། ཁྱེད་དང་ཞི་སྤྱི་བ་ན་སྤྱི་བ་དེ། སྤྱི་བ་རྗེ་དཔེ་ན་པས་ལམ་
ཡང་འཆོལ། ཤེས་རབ་ཉི་ཆེ་བས་ཅི་མཐོང་། ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ལ་བསམས་ནས་
སྤྱི་བ་བཤགས་དང་སྤྱི་བ་རྗེ་རྗེ་འབད། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱི་བ་དཔེ་ན་པར་བྱས་པས་སྤྱི་བ་ལམ་
མཐོང་ནས་ཁྱི་རི་དུང་དུ་སྤྱི་བས་པ་ལས། རོ་བོ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་
གཤེགས་ཟིན་ནས་མེ་ཏོག་འཐོར་ཏེ་འདུག་གོ། ཉི་མ་དུ་མར་ཤིང་ཏོག་གིས་འཆོ་ཞིང་
སྤྱི་བ་ཀྱང་རོ་བོ་འཕྱོད་དུ་མ་བཅུབ་པ་དང་། ཡི་ཐུག་སྤྱི་བ་ཆེན་པོ་རིན་པོ་ཆེ་ཉི་མེས་

སྐས་ཅན་ཞིག་འདུག་པའི་སྟེགས་ལ་འདུག་སྟེ་མགོ་སྒོ་ལ་བསྟད་དེ་ཉལ་བས། གཉིད་
ཀྱི་ནང་ན་མི་རེ་དཀར་པོ་དྲུང་སོ་འཁོར་མར་ཡོད་པ་ལ་སྟེན་བྱས་སྟེ་ན་པོ་ཅན་ཞིག་
ན་པེ། སྟགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་གང་གྲགས་པ། སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་བྱ། གང་ལ་སེམས་ཅན་
སྟིང་བཅེ་བྲལ། ཉེ་ནི་སངས་རྒྱས་མཐོང་ཡོད་མིན། རྣམ་ཞིག་འགྲོ་བ་སྟིང་རྗེས་བྱ།
ཉེ་ཆེ་སངས་རྒྱས་འདྲེན་པ་མཐོང་། སྟོ་བའི་ཞབས་ལ་མགོ་བསྟད་ཀྱང་། བཅེ་མེད་
སྟོབ་པ་མི་མཐོང་ངོ་། ཞེས་གསུངས་པས་གཉིད་སངས་བསམས་པ། ད་དྲུང་ངས་
སྟིང་རྗེ་བསྟོམ་པ་མཐར་མ་བྱིན་པས་ངོ་བོ་མི་མཐོང་བ་བསྟན་གྱི། ད་དྲུང་སྟིང་རྗེ་སྟུང་
དགོས་སྟམ་སྟེ་སྐར་པོ་བྲང་གི་བྱི་རོལ་རྒྱང་རིང་པོར་སོང་སྟེ། སྟིལ་བྱ་ཞིག་བཅས་ཏེ་
སེམས་ཅན་མ་ལུས་པར་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྟོམས་སོ། །

རི་ཞིག་ན་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་ལ་སྟེན་ནས་མ་བཅོས་པའི་བསམ་པ། རོ་པོ་
འཛམ་བུ་སྤྱིར་དུ་གདན་དྲངས་ལ་སྟེ་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་པན་གདགས་པའི་སྟོ་སྟེས་
མ་ཐག་ཏུ་པོ་བྲང་གི་སྟོ་ནས་བུ་མོ་གཉིས་འོངས་ཏེ། མིང་པོ་ཚུར་ཤོག རོ་པོ་སྟགས་རྗེ་
ཆེན་པོའི་ཞལ་ཁོ་མོ་ཅག་གིས་བསྟན་ཏོ། ཞེས་བོས་ནས་བྱི་རོལ་གྱི་སྟོ་བྱེད། ཉེ་ཆེ་
ཏིང་ངེ་འཛིན་བྱང་པར་ཅན་སྟེས་སོ། ཉེ་བཞིན་དུ་སྟོ་རེ་རེ་བྱེ་བ་ལས་ཏིང་ངེ་འཛིན་
རེ་རེ་སྟེས། སྟོ་དགུ་བརྒྱ་དགུ་བརྒྱ་ཅ་དགུ་བྱེ་བའི་ནང་ན། རིན་པོ་ཆེ་སྟོ་ཆོགས་ལས་
གྲུབ་པའི་པར་ལྗང་སྟོང་པོ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་བཀོད་པ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་འདུག་
དེའི་དབུས་ཀྱི་སྟོང་པོ་ལ་རོ་པོ་སྟགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དངོས་སུ་བཞུགས། སྟོང་བྱ་གཞན་
དང་གཞན་དག་ལ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་དང་གཞན་དག་
བཞུགས་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་གིན་ཏུ་དགྱེས་པས་ཆེད་དུ་བཞེད་པ་མཛད་ནས། གཅིག་
གིས་གཅིག་གི་བྱུག་མཐིལ་དུ་དགེ་བསྟེན་བཞག་ནས་འཛམ་བུ་སྤྱིར་པའི་སྟེས་བྱ་སྟིང་
སྟོབས་ཆེའོ་ཞེས་སོགས་བསྟགས་པ་བཞེད། དཀའ་བ་འདི་ཙམ་གྱིས་འོང་བ་ངོ་མཆར་

ཕྱི་ཕྱིད་སངས་རྒྱུ་རྒྱ་མཆོ།

ཆེ། འདོད་པ་གང་ཡིན་སྒྲོས་གསུངས་པས། གུས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པ་སྦྱིས། ལྷག་
བྱས། རྒྱལ་པོའི་བྱ་ཡིག་རྟེན་རིན་པོ་ཆེའི་སོགས་མ། འབྲས་ཀྱི་སྒྲེ་མ་སྤར་བ་གང་། ལི་
ཁྲིའི་མེ་རྟོག་གི་ཕྱང་བ་གཅིག་ཤིང་རྟོག་ཨ་ཕའི་འབྲས་བུ་གསུམ་ནམས་སུལ། ཆོང་པ་
ནམས་ཀྱིས་སྦྱིས་བསྐྱར་བ་ནམས་ཀྱང་སུལ། ཇི་ལྟར་ཀྱུར་པའི་ཚུལ་དང་སྦྱོན་འབྲེན་
པའི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱས་པར་གསལ། ཇོ་བོ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་དེ་ཐམས་ཅད་བཞེས་ནས་
སངས་རྒྱུ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནམས་ལ་དངོས་པོ་སོ་སོར་བགོས་ཏེ་སུལ་ནས་
འཛམ་བུ་གླིང་དུ་ཕེབས་པ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ་དངོས་ཀྱིས་ཤར་ཕྱོགས་དེ་སྤྱི་གོ་ཁྲིའི་
ཆལ་དུ་ཕེབས་པས་ཁར་ས་ཤྲ་ཁྲིའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་གྲགས་པ་དང་། ཞེས་དང་།

སངས་རྒྱུ་ཞི་བ་དང་གསང་བ་གཉིས་ཀྱིས་བྱོན་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་ན། རིའི་རྩ་
བར་སྒྲོལ་མ་ལྟའི་ཆོགས་ལ་ཆོས་སྟོན་པ། རྟེན་པར་ཁྲོ་གཉེར་ཅན་ལྟ་མིན་དང་གཞོན་
སྦྱོན་གྱི་ཆོགས་ལ་ཆོས་སྟོན་པ། ཆེར་འཕགས་པ་བཞུགས་པར་ཁོང་ནམ་གཉིས་ལས་
མ་དག་པར་རྩ་བར་ཀན་མོ་བ་ལང་བྱ་འཆོ་བ། རྟེན་པར་བུ་མོ་ལུག་བྱ་འཆོ་བ། ཆེར་
འཕགས་པའི་རྩོམ་ལས་མ་མཐོང་ཞེས་དང་། མན་ལུང་གྲུ་བྱ་དང་མཁྱེན་བཟེ་ལོ་རྩ་བ་
སོགས་ནས་ཀྱང་གོང་གསལ་ནམས་དང་ཕྱོགས་མཚུངས་ཅམ་གསུངས་ཤིང་། དེ་དག་
ནམས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་ནམས་དགོངས་པ་གཅིག་དུ་བསྒྲིལ་ན། མ་ག་རྟེན་སྟོན་བེ་དའི་
ལུལ་སོགས། དེའི་ལྟོ་ཕྱོགས་རྒྱ་མཆོ་དང་ཉེ་བའི་འབྲམ་ན་ཤྲ་ཁྲིའི་མཐུ་ལ་སོགས་པའི་
ལུལ་ཆེན་གསུམ། དེ་དང་ཉེ་བར་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྦྱངས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན། དེའི་ཡང་
སྟོན་རི་བོ་གྲུ་འཛིན་གང་ཟག་འཕགས་པ་དང་གྲུབ་པ་ལས་སོ་སོ་སྦྱེ་བོས་བཞོད་པའི་
ལུལ་མིན་པར་མཐའ་རྒྱ་མཆོས་བསྐྱོར་བའི་དབུས་སུ་རི་བོ་དཔངས་མཐོ་བ་མེ་ལོང་
ལྟར་གཟར་བ་དཔངས་སུ་དཔག་ཆད་གསུམ། རྒྱུར་ལྟོ་ཡོད་པའི་རྩ་བར་འཕགས་མ་
སྒྲོལ་མས་ལྟའི་ཆོགས་དང་། རྟེན་པར་ཁྲོ་གཉེར་ཅན་མས་ལྟ་མིན་ལ་ཆོས་སྟོན་པའི་

ཅེར་རིན་པོ་ཆའི་གོང་བཀོད་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་སྤྱན་སྲུང་ཆོགས་པ། སྒོ་སྒྲོང་ཕྱག་
ཡོད་པའི་དབྱུས་སྲུ་པོ་བྲང་བྱ་བཞི་པ་ཕྱོགས་བཞིར་སྒོ་བཞི་ཡོད་པ། ཕྱོགས་མདོག་ཤར་
ཤེལ། ལྷ་བེཊུཅུ་སྒོན་པོ། ལུབ་པར་རྩ་ག་བྲང་དང་མཆམས་ལྡང་ལ། འོག་སེར་པོ། ལྷང་
སྒོན་པོ། མདའ་ཡབ་བེཊུཅུའི་གཞིར་དངུལ་ཁྱེན་མའི་ཡིག་དྲུག་འབྱར་དོད་དུ་ཡོད་པ་
གསུམ་གྱི་དང་པོ་གསེར། གཉིས་པ་དངུལ། གསུམ་པ་གཡུ། ལུ་ཉིག་དང་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་
ཆོགས་གྱི་དྲ་བ་དྲ་བྱེད་གྱིས་སྤྲས་པའི་ནང་ཀ་བ་བཞི་ཡོད་པའི་ནང་ན་པར་འདྲི་སྒྲོང་པོ་
སོགས་མཆོད་པའི་རྩལ་དང་། བྱ་དང་བྱང་བ་སོགས་འདབ་ཆགས་དུ་མས་སྤྲས་པ། དེ་
ཟེའི་བྱ་མོ་དང་ལྷ་དང་ལྷ་མོ་མང་པོ་སྤྱ་གར་གྱིས་ཅེ་བ། པར་འདྲི་སྒྲོང་པོའི་སྒྲོང་རིན་པོ་
ཆའི་ཁྲི་མཐོན་པོ། དེའི་སྒྲོང་གདུགས་དཀར་པོ་དུ་མ་སྤབ་པའི་དབྱུས་སྲུ་འཕགས་པ་
སྤྱན་རས་གཟིགས། པད་སྒྲོང་རྩེད་བ་རེས་བཏེགས་པར་འཁོར་སངས་རྒྱས་དང་བྲང་
རྩལ་སེམས་དཔའ་དང་། གཞན་ཡང་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་ལྷ་དང་སྤྱ་དེ་བཞུགས་ལྷོན་
མེད་ཅེ་ལྷ་འབྲེ་ཆེན་པོ་སོགས་དཔག་དུ་མེད་པར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བཞིན་དུ་
བཞུགས་སོ། །

གསུམ་པ། རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་རྣམ་ སྤྱུལ་སོ་དྲུག་བྱོན་པའི་ཚུལ།

༡༽ རྒྱལ་པོ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་

དེ་ལྟར་རྒྱལ་ཀྱན་སྟོང་ཐེངས་རང་གཟུགས་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་
དབང་ཕྱུག་དེས་དག་དང་མ་དག་པའི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་མཐའ་དང་མཉམ་པ་ན་གང་
ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྤྱུལ་པ་མཐའ་ཡས་པའི་སྟོན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བསམ་གྱིས་མི་
བྱུང་པ་མཛད་པ་ལས། རྒྱ་གར་དུ་སྤྱོད་པ་སྤྱུལ་པའི་སྤྱོད་གསལ་ཆེ་བ་སོ་དྲུག་བྱོན་པའི་དང་
སོ་རྒྱལ་པོ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་ནི།

(༡༠ བ་༡། ༤༡ འ་༩) ཡུལ་སྤྱོད་གཅན་དུ་རྒྱལ་པོ་སྤྱོད་དབང་རྩ་སྤྱོད་ཀྱིས་བྱ་བ་
ལོངས་སྟོང་ཆེ་ཞིང་བཅུ་མོ་ལྷ་བརྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་སྤྱོད་པས་བྲམ་ཟེ་མོ་གཅིག་
ལ་མོ་བཏབ་པར་རི་རྒྱལ་གྱི་ལྷ་ལ་མཆོད་ན་འོང་ཟེར་བ་བཞིན་བྱས་པས། བཅུ་མོ་
རྣམས་ཀྱི་ཐ་ཆུང་དེ་མ་མེད་ཅེས་བྱ་བར་བྱ་མཆོད་དང་ལྷན་པ་ཞིག་བཞུགས། བྲམ་
ཟེ་ལྷས་མཁན་ལ་བཞུན་པས་ཤིན་ཏུ་བཀྲ་ཤིས་ཟེར་མཆོད་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་
ཏུ་བཏགས། བཅས་སྟོན་རྒྱ་ཆེན་སོ་བྱས། རྒྱལ་བྱ་བསྐྱུང་བ་དང་། ཅིང་མོ་ཅེ་བ། ལུ་ཞོ་
ལུང་བ། པང་དུ་འཆོ་བ་སོ་སོར་མ་མ་རེ་བསྟོན། རྒྱལ་བྱ་ལོ་བཅུ་དྲུག་ལོན་པ་ན་རིག་
བྱེད་དང་སྤྱོད་ལ་བྱང་པར་གྱུར། ཡབ་ཀྱིས་སོ་བྱང་བཅིགས་ནས་གདན་སར་འདོན་
པར་བཅམས་ཀྱང་སྤྱིན་པ་སྟོན་དུ་རྟོགས་པ་བྱེད་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས་འོད་

མཛད་ཏོག་གི་སྐྱུན་སྲུང་མཛོད་པ་འབྲུལ་བར་བྱོན། ལམ་དུ་བྱ་མོ་གཉིས་དང་ཕྱད། མེ་
ཏོག་སྐུལ་བཙུན་མོ་བྱེད་པའི་སྒོན་ལམ་བཏབ། རྒྱལ་པོའི་སྐྱུན་པ་ལ་གེགས་མི་བྱེད་
པར་ཁས་ལྷངས། རྒྱལ་བུ་དང་འགྲོགས་ཏེ་གསུམ་གས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་དུ་གཤེགས།
བྱང་ཚུབ་ཀྱི་མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད།

དེ་ནས་རང་ཡུལ་དུ་ལོག་པའི་ལམ་ཁར་རྒྱལ་བུས་བྱ་མོ་གཉིས་ལ་ཡབ་ཡུམ་
མིང་ཡུལ་སོགས་དྲིས་པས་བྱ་མོ་གཅིག་གིས། ངའི་ཡུལ་གྲགས་པ། ཡབ་རྒྱལ་པོ་གྲགས་
པའི་འབྲུང་གནས། ཁོ་མོ་རང་ཉི་ཁྱེ་སྒོན་མ་བྱ་བ་ཡིན་ཟེར། གཅིག་ན་རེ། ཡུལ་པ་སྐྱེ།
ཡབ་རྒྱལ་པོ་དྲི་མ་མེད་པ། མིང་ནམ་མཁའི་སྒོན་མ་ཡིན་ཟེར་རོ། དེ་ནས་རྒྱལ་བུས་
བྱ་མོ་གཉིས་ཀྱི་ཡབ་སོ་སོར་སྒོན་པོ་ཏྟ་བ་བརྒྱ་རེ་རིན་དང་བཅས་བརྒྱངས་ཏེ་གཉིས་ཀ་
བཙུན་མོར་བསྐྱས་སོ། རྒྱལ་པོ་ཡབ་ཀྱིས་རྒྱལ་བུར་རྒྱལ་སྲིད་ཕོག་པ་ལ། རྒྱལ་བུ་མི་
དག་འ་ནས་བཤུམས། ཅི་ཡིན་བྱས་པས། ང་ཉིད་ཡབ་ལ་བྱ་བ་གཅིག་གསོལ་ན་གནང་
ངམ་ཟེར། ཅི་འདོད་པ་བྱ་ཡིས་མ་བཤུམས་གསུངས་པས། སེམས་ཅན་དབྱུལ་ཁིང་ཉམ་
ཐག་པ་འདི་ནམས་སྒྲིང་རྩེ་བས་གཏེར་མཛོད་ནམས་བདག་ལ་སྒྲོལ། སྒྲིང་མེད་ལ་སྒྲིང་
པོ་ལེན་ཕྱིར་སྐྱུན་པ་བྱེད་པར་སྒྲོའོ་ཞུས་པས། ཡབ་ཀྱིས་ཅི་འདོད་པ་ལ་ལོངས་སྒྲོད་
ཅིག་ཅེས་པའི་ལུང་ཐོབ། ཁྱོད་གི་སྒོ་བཞིར་སྐྱུན་པའི་ཁང་པ་བཙུགས། དཔག་ཚད་
སྒྲོང་ཚུན་ཀྱི་སེམས་ཅན་གོས་འདོད་པ་ལ་གོས། ཟས་འདོད་པ་ལ་ཟས། རིན་པོ་ཆེ་དང་།
བཞོན་པ་འདོད་པ་ལ་དེ་བཞིན་ཏེ་གང་ལ་ཅི་འདོད་ཐམས་ཅད་ལོ་གསུམ་ཀྱི་རིང་
པངས་མེད་དུ་བཏང་སྟེ་སའི་སྟེང་ཐམས་ཅད་གྲགས་པས་བྱབ་པར་བྱས་སོ། །

བཙུན་མོ་ཉི་ཁྱེ་ཁྱེའི་སྒོན་མ་ལ་སྐྱས་གཅིག་འཁུངས་པར་འོད་ཟེར་ཏོག་ཅས་
བཏགས། དེའི་ཆེ་མཐའ་འཁོབ་བྱེ་མ་ཤིང་བྱང་གི་རྒྱལ་པོ་ཤིང་ཁྱི་ཅན་བྱ་བ་མ་རུངས་
པའི་སེམས་དང་ལྟན་པ་དེས། རྒྱལ་པོ་སྐྱེད་བྱངས་རྩ་སྐུ་ལ་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་གཞན་

ཕྱི་མེད་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཆོག་

ལས་འཕགས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་སྤངས་ན། རང་ཉིད་དཔལ་འབྱོར་རྒྱལ་ཤིང་རྒྱལ་བུ་
འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱག་གི་གྲགས་པ་ཉམས་པར་རིག་སྟེ་ཐབས་ཀྱིས་སྤོང་བར་བཏང་།
རྒྱལ་བུས་ཀྱང་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་རྫོགས་ཕྱིར་ཕངས་པ་མེད་པར་བྱིན་ཏེ་སྤོང་
བ་པོ་འབྲོས་སུ་བཅུག དེ་ནས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཞོར་བུ་བྱིན་པ་རྒྱལ་སྟོན་ཅམས་ཀྱིས་གོ་
བས་ཐམས་ཅད་ཏ་ལས་ཏེ་བརྒྱལ་བར་རྒྱར་རྗེས་མཐའ་དག་བགོས་ཏེ་འཕྲིན་པའི་ལྷེ།
ལེན་པ་པོའི་ལག་པ། སྟེར་མཁན་གྱི་མགོ་པོ་གཙོད་པའི་སྤྲིམས་བྱེད་པར་ཐག་བཅད་
ཀྱང་། ཡབ་ཀྱིས་དེ་བཞིན་མི་རིགས་པས་མི་མེད་འདྲའི་ཡུལ་བདུད་རི་ནག་པོ་བྱ་རྟོག་
སྒྲ་ཅན་དུ་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙུའི་བར་རྒྱགས་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཤིང་། སྤྲིང་བོས་ཏེ། ཁྱོད་
ཀྱིས་ཡིད་བཞིན་ཞོར་བུ་བྱིན་པ་ཏ་ཅང་ཐལ་ཆེས་པས་འདི་ལྟར་འགོ་བར་གྱིས་སོགས་
གྱི་སྤྲིམས་བསྒྲགས་ནས་ད་ལྟ་སོང་ཞིག་གསུངས་པས། སྤྲིང་ན་རེ། ཡབ་ཀྱི་བཀའ་མི་
བཅག འོན་ཀྱང་མདང་ནམ་མཁའི་སྟོན་མ་ལ་བུ་མོ་གཅིག་བཅས་པས་ཞག་བདུན་
སྦྱིན་པ་གཏོང་བར་བྱ་བེར་བ་བཞིན་གནང་། དེར་རྒྱལ་བུས་བཙུན་མོ་གཉིས་ལ་ཡང་
བའི་ཡུལ་དུ་འགོ་མི་རིགས་རྩལ་རྒྱ་མཆན་དུ་མའི་སྟོན་ནས་བཤད་ཀྱང་བསྟོག་མ་རྣམས་
པར། བདག་ཅག་གི་སོག་ལ་བབ་རུང་སྦྱིན་པའི་གོགས་མི་བྱེད་ཅིང་འབྲལ་མི་པོད་
པས་རྒྱལ་བུ་གར་བྱོན་དུ་འགོ་བར་སྟོན་ཐག་བཅད། ཡུམ་ལ་བྱི་ཕྱག་བཅུལ། ལོ་ཉི་ཤུ་ཙུ་
ལྟ་སོང་ནས་མངལ་བའི་སྟོན་ལམ་བཏབ།

དེ་ནས་རྒྱལ་བུ་ཉིད་ཆེབས་པའི་རྟ་གཅིག་བཙུན་མོ་གཉིས་ལ་རྟ་རེ། བཟའ་
བ་སྤང་པོ་ཆེའི་རྒྱབ་ཁལ་གཅིག་ཅམས་བརྒྱངས་པ་ལྟར་ཡབ་ཡུམ་གསུམ་རྟ་ལ་ཆེབས།
སྤྲིང་གཉིས་བཙུན་མོ་རེས་པར་དུ་བཏབ་སྟེ་ཐོན་པ་ན། བཙུན་མོ་ལྷ་བརྒྱས་སུ་ཉིག་གི་
རྩལ་པོ་རེ། རྒྱལ་པོན་རྒྱག་རྩལ་གསེར་གྱི་དོང་ཅེ་རེ། ཡུལ་མི་ཅམས་ཀྱིས་རིན་པོ་ཆེ་སྟེ་
རེ་ཅམས་སུལ། རྒྱལ་བུས། ཡབ་ཡུམ་རྒྱིན་ཅན་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ཆོ། སྤྲིམས་ཅན་

ཐམས་ཅད་པ་མར་འཁྱར་བར་ཤོག། ཁེས་སོགས་ཀྱི་སྒོན་ཆོག་གསུངས། སྐྱེ་བོ་མཐའ་
དག་སྐྱེ་ལྷགས་འདོན་པ་སོགས་འཕྲེང་བའི་རྣམ་འཁྱར་དུ་མ་བསྟན་ཏེ་ཞག་བདུན་
ཀྱི་བར་བསྐྱལ། དེ་ནས་སོང་སོང་པ་ལས་བྲམ་ཟེ་དབུལ་པོ་གསུམ་གྱིས་ཕྱག་བྱས་ཏེ་ཏྲ་
གསུམ་པོ་བསྐྱངས། དགྲེས་བཞིན་དུ་སྟལ། དེ་ནས་ཡབ་ཡུམ་གསུམ་ག་སྐྱང་པོ་ཆེར་
ཆེབས་ནས་བྱོན་པས་དབུལ་པོ་གཅིག་དང་ཕྱད་དེ་སྐྱང་པོ་ཆེ་སྒོང་བ་ལྟར་བྱིན། རིམ་
པར་བྱིན་པ་ན་མི་ལྷ་བྱུང་སྟེ་ཁྱེད་ལྷའི་གོས་བྱིན་ཟེར་བ་བཞིན་གནང་། རྒྱལ་བྱས་
སྟེ་དངས་བཅུན་མོ་གཉིས་ཀྱིས་སྲས་འཁྱར་ཏེ་བྱོན་པ་ན། ལམ་དུ་བྱ་མོ་བདུན་གྱིས་
བཟའ་བརྟུང་ཞིམ་པོ་བྱིན། སུམ་རུ་ཚ་གསུམ་པའི་ལྷས་གྲོང་བྱིར་བཟང་པོར་སྐྱལ་ཏེ་
བསྟེན་བཀྱར་བྱས། བདུད་རི་དང་ཉེ་བ་ན་ཆུ་ཆེན་པོ་ཞིག་འདུག་པར། དེད་ངན་སྒོང་
རྣམས་ལ་ལམ་ཐོང་གསུངས་པས། ཆུ་ཡར་ཆད་མར་ཆད་ལ་སོང་སྟེ་ཐོན། དེ་ནས་མི་
མེད་འདྲེའི་ཡུལ་དེར་སླེབས། དེ་ཡང་ཕུ་ནི་དཀར། མདའ་གནག་བར་རྩ་རི་དམར་ཟིང་
ངེ་བ། འགས་སྐྱག་པ། བྱ་སྟེ་ཆོགས་སྐྱད་སྒོག་པ། འབབ་ཆུ་དང་ཉྭ་ཀ་མང་ཞིང་ཞིམ་
པ་རི་དྲགས་དང་གཅན་གཟན་སྟེ་ཆོགས་རྒྱ་བ་ཞིག་འདུག། གཅན་གཟན་རྣམས་ཀྱིས་
བསུ་བ་བྱས། ལྷ་སྐྱ་རྣམས་ཀྱིས་རིན་པོ་ཆེའི་ཆར་པས། དེ་ནས་རི་དེར་བསྒོམས་ནས་ལོ་
བརྒྱ་སོང་བའི་དགེ་སྒོང་གཉིས་དང་མཇལ། བཀའ་མཆིད་མཛད། བཞུགས་ས་མཐུན་
རྒྱུན་འདྲིམ་པའི་ས་དམིགས་བསྟན། མ་འོངས་པར་འཁོར་དུ་སྐྱེ་བའི་སྒོན་ལམ་བཏབ།
དེར་རྒྱལ་པོ་ཉིད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་བསྒོམ། བཅུན་མོ་གཉིས་ཀྱིས་ཤིང་ཏོག་བརྟུས་
ཏེ་ཡབ་སྲས་གསོ། མིང་སྲིང་གཉིས་བྱ་རི་དྲགས་རྣམས་དང་ཆེ་ཞིང་བག་ཐེབས་པར་
ཡོད་པའི་ཆོ། བྱེ་མ་གསེར་སྒྲིང་ནས་འོངས་པའི་བྲམ་ཟེ་གཅིག་གིས་སྲས་ལྷམ་སྲིང་
གཉིས་པོ་བསྐྱངས། རྒྱལ་པོས་ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་བྱིན། སྲོས་ཀྱི་དོགས་ནས་བྲམ་ཟེས་
ཤིང་སྒོང་ལ་བཅིངས་ཏེ་བཞག། དེར་གནས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྷས་ས་ལ་རྟེབ་

ཕྱི་སྤྱི་སངས་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ།

ཅིང་དུ། ཡུམ་གཉིས་པོས་སེམས་ཀྱིས་ཚོར་ཡང་སྲིན་མོ་ཞིག་གིས་ལམ་བཀག་སྟེ་མ་
ཐར། དེ་ནས་བཙུན་མོ་གཉིས་རང་གི་བསྟོན་གནས་དང་ཉེ་བར་སླེབས་པ་ན། མིང་སྲིང་
གཉིས་མི་འདུག་པས་བརྒྱལ་ལོ། །རྒྱལ་པོས་ཅན་དན་གྱི་ཚུས་ལྷག་བྱས་ཏེ་གསོས། བྲམ་
ཟེ་ལ་བྱིན་པའི་ལོ་རྒྱུས་དང་། སྤར་སངས་རྒྱལ་གྱི་དྲུང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ། སྦྱིན་པའི་
གོགས་མི་བྱེད་པར་དམ་བཅས་པ་སོགས་རྒྱལ་པར་གསུངས་ཏེ་བཤུམས་སོ། །

ཡབ་ཡུམ་གསུམ་གྱི་སྦྱན་ཆབ་ཆར་དུ་བབས་པ་མཚོ་ཆེན་པོ་གཅིག་དུ་གྱུར།
བཙུན་མོ་གཉིས་ཀྱང་སེམས་གསོས་ཏེ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྤྱལ། ཞག་བདུན་ནས་མཚོ་དེར་
པར་འདབ་མ་སྟོང་ལྟ་ཞིག་སྦྱེས། མེ་ཏོག་རེར་སངས་རྒྱལ་སྟོང་བཞུགས་པ་བྱུང་བས།
ཕྱག་སྟོང་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་པའི་རྒྱལ་པོ་སྟོང་། །ཞེས་པའི་བསྟོན་པ་འདི་སྤུལ་ཞིང་
སྟོན་ལམ་དཔག་དུ་མེད་པ་འདེབས་པར་མཛད།

དེ་ནས་ལྟའི་དབང་པོ་དང་གཞོན་སྦྱིན་དཔལ་འབར་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོའི་
སེམས་བརྟག་པའི་བྱིར་བྲམ་ཟེར་སྒྲུལ་ཏེ་བཙུན་མོ་གཉིས་བསྐྱངས་པས། སངས་པ་
མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་བྱིན། གོམ་པ་བདུན་བདུན་བྲིད་དེ་སྤར་ཡང་རྒྱལ་པོར་སྤུལ།
བརྒྱ་བྱིན་གྱི་མཐུས་བྲམ་ཟེར་བྱིན་པའི་མིང་སྲིང་ཡབ་མས་རྒྱལ་པོར་བཅོངས་ཏེ་རང་
གི་ཡབ་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་དུ་སླེབས། ཆ་པོ་དང་ཆ་མོ་ཡིན་པར་ངོ་ཤེས་ནས་ཁྱུས་བྱས་པར་
པར་སྐྱངས་རྒྱ་མཚན་རྣམས་ཞིབ་པར་དྲིས་སོ། །དེ་ནས་ཡབ་ཤིན་དུ་འཁྱོད་དེ་འཕྲིན་
ཡིག་བརྒྱུད་པ་སྟུང་། མི་རིང་བར་རྒྱལ་བུ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱག་ཡབ་ཡུམ་བདུད་
རི་ནས་བྱིར་ཕེབས། ལམ་དུ་བྱེ་མ་ཤིང་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པོས་ཕྱག་བྲས། འཁྱོད་བཤགས་
བཛྲོད། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་སྤར་སྤུལ། དེ་ནས་རང་གི་ཡུལ་དུ་རྒྱལ་སྟོན་འབངས་
གསུམ་གྱིས་བཀོད་པའི་བྱད་པར་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པས་བསུ་བ་བྱས། ཡབ་ཡུམ་
གཉིས་དང་མཇུག། ཕྱག་ལ་འཇུས་ཏེ་དགའ་བ་དང་སྦྱོར་པ་ལྟོན་འགྲན་པའི་རྣམ་པ་

མཛད། འདིག་ཉེན་དབང་ཕྱག་ཉིད་ལ་བང་མཛོད་ནམས་ཕུལ། སྦྱིན་པ་སྲར་བས་ཀྱང་
རྒྱ་ཆེར་བཏང་བསྐྱས་སྟེ་འགྲོ་བ་མང་པོའི་དོན་མཛད་དོ། །

༡༽ བྱུ་སྒང་བ།

གཉིས་པ། (༡༡ བ་༡ ༥༩ འ་༡༠)བྱུ་སྒང་བ་ནི་གསལ་བའི་སྦྱིས་རབས་ལས།
བསྐལ་པ་འདིར་སྟོན་མེར་སྦྱུའི་གྲོང་དུ། རྒྱལ་བུ་དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ།
ཟས་གཙང་གི་སྐས་སུ་བལྟམས་པའི་དུས་སུ་ཁོ་བོ་བྲམ་ཟེའི་བྱུ་སྒང་བ་ཞེས་བྱ་བར་
ལྷུར་ཏེ། ཁོ་བོ་གྲོང་ཁྱིམ་གྱི་སྟོན་འདུག་པའི་ཆེ། རྒྱལ་བུ་སྟོན་པོའི་ཆོགས་དཔག་ཏུ་
མེད་པས་བསྐྱོར་ཏེ། གྲོང་ཁྱིམ་གྱི་སྟོན་ལ་བྱོན་པ་དང་ཁོ་བོ་འདྲོམ་སྟེ། རྒྱལ་བུའི་ཞལ་ནས་
བྲམ་ཟེའི་བྱུ་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱ་དང་འབྲས་སྟེ་འཆོལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཁྱོད་གྲོང་
ཁྱིམ་གྱི་སྟོར་བག་མེད་པར་མ་འདུག་ཅིག། སྲར་ཚུལ་གྱི་མཐུས་དེང་སང་ཡང་
འདིར་མིར་སྦྱིས་སོ། །དེང་སང་ཡང་ཚུལ་གྱི་མཐུས་དང་ལྡན་པར་གྱིས་ཤིག། མ་འོངས་པ་
ན་བྲམ་ཟེའི་བྱུ་གསལ་བར་ལྷུར་ཏེ་ལས་འབྲས་ལ་མཁས་པར་སྦྱོད་ཅིང་ལས་འབྲས་
བདེན་རྒྱུ་ལ་ཐེ་མི་ཆོམ་པར་སྦྱབ་པ་ཉམས་སུ་གྲངས་ཏེ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལས་མི་
ཉམས་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་བག་ཡོད་ཀྱི་ཐབས་ཀྱིས་བསྐྱབས་པས་དེ་
འདས་པའི་བྱི་མའི་དུས་ཤིག་ན་བྱུ་གསལ་བར་ལྷུར་ཏེ། །

༡༽ བྱུ་གསལ་བ།

གསུམ་པ། (༡༡ བ་༢ ༥༩ ཐ་༡)བྱུ་གསལ་བ་ནི། སྟོན་མེར་སྦྱུའི་གྲོང་ན་
བྲམ་ཟེ་ལེགས་སྦྱིས་ཞེས་བྱ་བ་བྲམ་ཟེའི་རིག་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པ་ཞིག་ལ།
རྒྱུང་མ་ཡིད་འོང་མ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པ་དེ་ལ་བྱུ་ཞིག་སྦྱིས་པ་དེ་རྒྱུང་དུའི་དུས་ནས། སྟོ་
གསལ་བ་ཆན་པོའི་སྦྱོད་པ་བྱེད་པ་ཞིག་བྱུང་། དེར་མ་ན་རེ་འདི་སྦྱིས་ཅམ་ཉིད་ནས་

ཀློང་པོའི་སྤྲེལ་པ་བྱེད་པ་སྤྲེལ་པ་ཞིག་འདྲུག་པས་ལས་ཅན་ཞིག་ཡིན་པའི་མིང་
ཡང་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་བར་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྲེལ་པ་ཞིག་འདྲུག་པ་འདི་ལ་རིག་བྱེད་
ཐམས་ཅད་སྤྲེལ་བ་དགོས་ཟེར་ནས། ཡབ་ཡུམ་གྱིས་བསྐྱབས་པས་ཆོག་མེད་དུ་ཤིས་
པ་ཞིག་བྱུང་། དེས་ལོ་བདུན་ལོན་པ་ན། རིག་བྱེད་ལ་མཁས་པ། སྤྲེལ་པ་ཐམས་ཅད་
ཡ་མཚན་གྱི་གནས་སུ་བྱེད་པ་ཞིག་བྱུང་སྟེ། དེའི་ཆོ་སེར་སྐྱར་བྲམ་ཟེ་རིག་བྱེད་ལ་
མཁས་པ་ཐམས་ཅད་འཆོག་པ་ཉེ་རིག་བྱེད་ལ་བཅད་པས་མ་ཐུབ། སྐབས་ཤིག་སྤྲེལ་
དུས་སུ་གྱུར་པ་ན་སེར་སྐྱའི་སྤྲེལ་པ་མཚོ་མོ་ངང་པ་ལྗིང་ཞེས་བྱ་བ་སྤྲེལ་པ་
ཅད་དགའ་མགུར་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེར་བྱིན་པ་ན་བྱེད་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོ་འདྲ་དེར་
ཡོད་པས་མཐོང་ནས་གསལ་བའི་ཐད་དུ་བྱུང་སྟེ་དགའ་ཞིང་ཆགས་པའི་གཏམ་མང་
པོ་སྤྲེལ། གསལ་བས་ཀྱང་དེ་ལན་དུ་མའི་འཕྲོས་གཏམ་བྱེད་ཅིས་དང་། བྱེད་པར་བྱེད་
བརྒྱ་ཕྱག་སྤྲེལ་ན་མཁས་པ་ཡིན། བདག་ནི་དབེན་པར་འགྱུར་དམ་པ་ཆོལ། གསན་
ནམ་བྱེད་བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མ་ནམས། ཁོ་པོའི་ཐེ་ཆོམ་ཆོད་ན་དགོས་པ་ཡིན། ཞེས་སྤྲེལ་པ་
དང་། བྱེད་དག་ན་རེ་གྲོང་བྱེད་སེར་སྐྱ་འདི་ནི་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྲེལ་པས་གང་འདོད་
པ་འབྱུང་བྱེད་ཅི་ལྟར་དགོས་པ་བཞིན་དུ་གནས་འདི་ཉིད་དུ་འབྱུང་མཆི། བདག་ཅག་
ནམས་ཀྱང་བྱེད་དང་ལྟན་ཅིག་དུ་དམ་པ་ཆོལ་ཞིང་བྱེད་དང་མཐུན་པར་སྤྲེལ་དོ་ཞེས་
སྤྲེལ་པ་དང་། གསལ་བ་ན་རེ་འོ་ན་རང་རང་གི་པ་མ་གར་ཡོད་པའི་སར་སོང་ལ་གནས་
དབེན་པ་དང་གྲོགས་པོ་དང་། སྤྲེལ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོད་ཅིས་ཤིག་སྤྲེལ་པ་དང་བྱེད་
དག་གསལ་བ་ལ་བཞུགས་ཞིང་དག་གཅིག་ནི་མ་རྒྱུ་འབྲུལ་བར་ཡང་མ་སོད་པར་ཡོད་
པ་ལ། སྤྲེལ་པ་ཐམས་ཅད་ཤིག་ནས་ངང་པ་གཅིག་གིས་སྤྲེལ་དངས། ངང་པ་དགུ་རིམ་གྱིས་
རིམ་གྱིས་བྱུང་སྟེ་མཚོ་དེའི་ནང་དུ་བབས་སོ། ཉེར་བྲམ་ཟེ་འཛིགས་མེད་ཀྱི་སྤྲེལ་པ་
ངང་པ་སྤྲེལ་པ་གཙོ་བོ་དེ་དབྱུས་དང་། འཁོར་བརྒྱད་པོ་སྤྲེལ་བཞི་མཚམས་བརྒྱད་

དུ་གནས་ཏེ་བྲམ་ཟེའི་བྱེད་གསལ་བར་བལྟས་ནས་སྟན་པའི་སྐྱ་མང་པོ་བསྐྱགས་
པར། སེར་སྐྱའི་གྲོང་བྱིར་འདི་ནི་ནམ་གཡེང་ཆེ། སེར་སྐྱའི་རྒྱལ་པོ་འདི་ཡང་མི་ལ་
དགའ། བྱེད་ཡུན་རིང་གནས་འདིར་བསྐྱད་ཡུར་ན། རྒྱལ་པོས་གྲོང་དུ་མནར་ན་མི་
རུང་ངོ་། ཞེས་ཟེར་རོ། བྲམ་ཟེའི་བྱེད་གསལ་བས་སྐྱས་པ། ཇི་བཞིན་སེར་སྐྱའི་གྲོང་
བྱིར་ནམ་གཡེང་ཆེ། རྒྱལ་པོ་འདི་ཡང་མི་ལ་ཤིན་ཏུ་དགའ། ཁོ་པོ་བྱིམ་དུ་མནར་ན་
མི་རུང་བས། བཤེས་གཉེན་དབེན་པའི་གནས་མཆོག་བསྟན་པར་བྱ། ཞེས་བཅོམ་པ་
དང་། ངང་པས་སྐྱས་པ། ཞེ་མ་ལས་ཅན་བྱེད་གཟུགས་མངོས་པོ། མཆོ་མོ་ངང་པ་ལྗིང་
ཞེས་གྲགས་པ་ཡི། ཇདགའ་བའི་ཆལ་རབ་མེ་ཏོག་རྒྱས་པ་འདིར། བྱེད་བརྒྱ་ཕྱག་མང་
པོས་བསྐྱོར་བྱས་ནས། ཇདགའ་བའི་ཉམས་སྐྱོང་གནས་འདིར་འཁོད་པ་ལ། བདག་ཅག་
མཁའ་ལྗིང་དབྱིངས་ལས་འདིར་འོངས་ཏེ། གཡུ་ཡི་མཆུལ་དབྱིབས་ལེགས་ལྟ་ན་སྟུག
མི་གཙང་རྟོག་པས་མ་གོས་དྲངས་པ་མཐོང་། བདག་ཅག་སེམས་ཀྱི་སྟོན་བྲལ་ངང་པ་
དགྲ། ལེགས་པར་འཁོད་དེ་ཁྱོད་ལ་མཆོད་པར་བྱེད། ཇ་ནི་འདི་གསོན་ཁྱོད་ལ་སྟོང་
གཏམ་སྟེ། འདི་ནས་ལྟོ་ཕྱགས་རྒྱང་གྲགས་ལྷ་བརྒྱུར་སོང་། ཇི་ན་དབེན་པའི་རི་བྲག་
ཆེན་པོ་ཡོད། བྲམ་ཟེའི་བཙུན་པ་སྟོ་གོས་འདིགས་མེད་བཞུགས། ཇི་ལས་གདམས་པ་
འོང་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཆོད། སྐྱབ་པ་ཅེ་གཅིག་མཛོད་ཅིག་རིགས་ཀྱི་བྲ། ཁྱོད་ཀྱི་སྟོན་གྱི་དགེ་
བའི་བཤེས་གཉེན་ཡང་། མཁས་པ་དེ་ཡིན་ལྷ་བརྒྱའི་ཐ་མར་ཡང་། ཁྱོད་ཀྱི་མགོན་པོ་
དེས་བྱེད་གདམས་པ་ལེན། བྱེད་ཐེ་ཆོམ་མ་བྱེད་གནས་དེར་སོང་། ཞེས་ཐོས་པ་དང་
ཡབ་ཡུམ་ལ་ཁྱས་པས་ཡུམ་ཡིད་འོང་མས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཆེད། ཁོ་མོ་མངལ་བཟང་རྒྱལ་
སྐས་འབྱུངས། བྲམ་ཟེ་སྟོ་གསལ་བྱ་བར་གྲགས། ཁྱོད་ནི་སྐུལ་པར་ཐེ་ཆོམ་མེད། མ་
བསྐྱབས་རང་བྱུང་ཆོས་གསུང་བ། གསལ་དག་སྟན་པའི་ཆོག་གིས་སྟེ། འདྲ་པའི་ཉི་
མ་སྟོས་སུ་ཤར། བྱ་སྟེགས་འཆལ་བའི་ཆོགས་འདོམས་པའི། ཆོས་ཀྱི་དོ་རྩེ་དཔའ་པོ་

ཕྱི་ཕྱིད་སངས་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ།

སྟེ། ཀུན་རྒྱལ་ཐལ་ལེ་སྟོན་ཕྱོགས་སུ། རྒྱུད་གྲགས་ལྷ་བརྒྱའི་རི་བྲག་དུ། བྲམ་ཟེ་མཁས་
པ་སྟོང་སྟག་གིས། ཀུན་གྲག་གི་ནོར་བུ་མཚོད་བྱེད་པའི། མཁས་པའི་མཁས་པ་འདིགས་
མེད་ལ། ཏིང་སང་སེར་རྒྱའི་གྲོང་ཁྱིམ་དུ། བྲམ་ཟེ་མཁས་པ་དག་གི་ཆོགས། ཕྱོགས་
ནས་བསྐོར་ཏེ་བཙུང་ཁྱུར་ཁྱུར་། བཙུང་པར་མ་རྩས་གསལ་བ་ཞོད། ཀུན་མཁས་པ་ལེན་
དུ་འགྲོ་བ་ལེགས། ཏི་ཕྱི་ཁོ་མོ་ཅིར་ཁྱུར་ཁྱུར་། བརྒྱབ་ལ་བར་ཆད་མི་བཅུད་དོ། ཏི་
བཞིན་དུ་ཡབ་ཀྱི་འདུག་ནང་བ་བྱུང་བ་ལྟར་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་དང་བཅས་ཏེ་སྟོན་ཕྱོགས་
དཔེན་པའི་ནགས་ཁོད་དུ་བྱིན་པ་དང་། བྲམ་ཟེའི་བཙུན་པ་སྟོན་གྲོས་འདིགས་མེད་
ཅེས་བྱ་བ་བྲམ་ཟེའི་བཙུན་པ་སྟོན་གསལ་བ་བརྒྱད་མདུན་ན་བདར་ཏེ་མ་འདྲེས་
མ་སྟགས་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་མཐོང་དོ། ཏིར་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་སུ་ཞུགས་ཏེ་
སོར་བཙུའི་ཐལ་མོ་སྟེ་བོར་སྐྱར་དག་སྟན་པས་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་འདོན་ཞིང་། ལྷ་མའི་
ཞབས་སྟེ་བོར་སྐྱངས་ཏེ་ཕྱག་བཙུའི་ཆོས་བཞིན་དུ་ལན་གསུམ་བསྐོར་ནས་མདུན་དུ་
ཅོག་ཅོག་བྱར་འདུག་སྟེ་འདི་སྐད་ཅེས་གསལ་བ། འདིག་ཏེན་སྟོན་མ་སྐྱབས་གཅིག་
ལ། འདས་དང་མ་འོངས་ཀུན་དུ་ཡང་། ཀུན་གྲག་གི་མགོན་པོ་ཡིན་ཞེས་ཐོས། ལྷ་མ་
ཁྱིམ་གྱི་ཕྱགས་ཇེ་ཡིས། ཀུན་གྲག་གི་ཉོན་མོངས་བསལ་དུ་གསལ། ཞེས་སོགས་ཆོགས་
སུ་བཅད་པ་དུ་མ་ཞུས་པ་དང་། ལྷ་མའི་ཞབས་ནས། བྲམ་ཟེའི་ཁྱེད་གསལ་བ་ཞོད། ཏི་
ཡི་བྱུང་དུ་འོངས་པ་ལེགས། འབྲས་སུ་རྒྱ་ལ་མི་འཁྲལ་པས། བེ་ཆོམ་མ་བྱེད་སྟོན་གྲོས་
ཅན། ཐར་པའི་བཙན་ས་གང་ཡིན་པ། བེ་ཆོམ་སྐྱངས་ཏེ་བརྒྱབས་ན་འབྱུང་། ཆོས་ཀྱི་
གནས་ལུགས་གང་ཡིན་པ། སྟོན་འདོགས་སྐྱར་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ། ཞེས་སོགས་ནང་
དོན་དང་སྐྱར་བའི་གསུང་དུ་མ་དང་། ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ལའང་། བྱིམ་ན་གནས་ཁྱུང་
སེམས་དཔའ་མཚོག་ ལེགས་སྐྱེས་དང་ནི་ཡིད་འོང་མ། ཏིན་ལྟན་སེམས་དཔའ་སྐྱས་
སུ་བརྟམས། ཆོ་རབས་ཀུན་དུ་བདེ་བར་བྱེད། ཏིང་གི་བྱ་ལ་མ་ཆགས་པར། སེར་རྒྱའི་

གོང་དུ་གཞན་དོན་མཛོད། ཉེ་ནི་བདག་གི་གདམས་པ་ཡིན། ཁྱིམ་སོགས་གསུངས་
ཤིང་། དེ་ལན་ཡབ་ཡུམ་གྱིས་རྒྱས་པར་ཁྱུས། ཁྱེད་གསལ་བས་ཀྱང་། བསམ་གཏན་གྱི་
ཁང་བུ་མི་ཆེ་བ་ཞིག་བྱས་ཏེ་འཇིག་རྟེན་འདིའི་ཐེ་ཆོམ་ཐམས་ཅད་བཅད་ནས། སྤྲ་མ་
སློ་གྲོས་འཇིགས་མེད་ཀྱི་བྱང་དུ་རབ་དུ་བྱུང་སྟེ་སྐྱབ་པ་ཆེ་གཅིག་དུ་མཛད་དུས་བདུད་
གཅིག་གིས་སྤྲ་མར་བརྩམས་ཏེ་བར་གཅོད་སོགས་དུ་མ་བྱུང་ཡང་མ་བཞིགས་པར་ལོ་ལྔ་
བཅུ་ཙུམ་ལྔའི་བར་སྐྱབ་པ་ལ་ནན་ཏན་དུ་མཛད་དོ། །

༤། རྒྱལ་བུ་ཆགས་མེད།

བཞི་པ། (༡༥ བ་༡། ༥༧ འ་༩)རྒྱལ་བུ་ཆགས་མེད་ནི། སྟོན་ཡུལ་གོ་ཁུ་ཤ་སྤྱི་ན།
རྒྱལ་པོ་འོད་ཟེར་དཔལ་དང་། བཅུན་མོ་ལེགས་ལྡན་མ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པ་ལ། སྤྲས་རྒྱལ་
སྲིད་སྦྱོང་དང་། ཆགས་པ་མེད་ཅེས་པ་གཉིས་འབྲངས། དེ་ཡང་རྒྱལ་སྲིད་སྦྱོང་དེ་ནི་
སེམས་རྩལ་ཆེ་བ་ནོར་དང་ལོངས་སྦྱོང་ལ་དགའ་བ། རྒྱལ་སྲིད་ལ་བདག་འཛིན་དང་
དྲེགས་པ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད། མ་ཆགས་པ་ནི་ཞི་བ། དུལ་བ། ཆོག་ཤེས་པ། དག་སྟན་པ།
ཁྱེད་དག་ལའང་རང་ཉིད་སྟོབ་དཔོན་གྱི་ཚུལ་དུ་ཆོས་སྟོན་པ། དགོན་མཆོག་དང་པ་མ་
ལ་གུས་པ། གོ་ཁུ་ཤ་སྤྱིའི་སྤྱོ་བོ་མཐའ་དག་དང་གིས་འདུད་པ་ཞིག་ཡོད་དོ། །

ནམ་ཞིག་རྒྱལ་པོ་འོད་ཟེར་དཔལ་རི་དྲགས་གཤོར་དུ་བྱེན་པ་ན། བྱགས་
གསེབ་ཅིག་དུ་དགེ་སྦྱོང་ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་གསོལ་བ་ཞིག་འདུག་པར། རྒྱལ་པོ་
འཁོར་བཅས་ཀྱིས་རྟ་ལས་བབས་ཏེ་ཕྱག་བྱས། ནང་པར་བདག་གི་ཕོ་བྲང་དུ་གདུགས་
ཆོད་ལ་འབྱོན་པར་ཁྱུས་པས། དགེ་སྦྱོང་གི་ཞལ་ནས། ཁྱེད་ཐོབ་པར་དགའ་བའི་མི་
ལུས་ཐོབ། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་རྒྱལ་རིགས་འདི་ལྟ་བུར་སྦྱེས་ནས་བྱ་རི་དྲགས་གཤོར་
བས་དོན་མེད་པར་བྱས། ཁྱད་པར་རི་བྲག་འདིར་གནས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་དེད་
ཀྱིས་སྦྱོབ་པ་ཡིན་པར་ཁྱེད་ཀྱིས་བསད་པས་ང་བསྐྱུས། གདུགས་ཆོད་ལ་ཡོང་བའི་སྐལ་

ཕྱི་སྤྱི་སངས་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ།

པ་མེད་གསུངས་པས། འདིས་བདག་གི་མིང་ཤེས་ཤིང་། རོ་སྤྱང་མེད་པར་གདམས་ངག་
འབོགས་ལྷགས་ཀྱིས་འཕགས་པ་ཡིན་པར་གོ་སྟེ། རོངས་པ་རྣམས་བཤགས། ཕྱིན་ཆད་
སྟོམ་སེམས་བཀྱིད་པ་དང་། སང་ཅི་ནས་ཀྱང་འབྱོན་པར་བྱས་པ་ན། འཕགས་པ་ཆགས་
པ་མེད་པ་དག་སྟོང་གི་ཚུལ་བཟུང་བ་དེའི་ཞལ་ནས། འོ་ན་ཁྱོད་ཀྱི་བྱ་ཆགས་པ་མེད་པ་
ང་ལ་སྟེར་དགོས་གསུངས། རྒྱལ་པོས་རྒྱལ་སྤྱི་བྱས་འཛིན་པས་ན་མི་གསུང་བར་བྱ།
གཞན་ཅི་གསུང་བསྐྱབ་བྱས་པས། ཆེ་རབས་དུ་མར་ངའི་རྒྱལ་སྤྱི་སྟོང་བའི་བྱ་ཡིན་
ཚུལ་སོགས་རྒྱལ་པོར་གསུངས། རྒྱལ་པོས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ཁས་སྐྱངས་ནས་རང་གི་
གནས་སུ་ལོག་པ་ལས་རྒྱལ་སྤྱི་སྟོང་ན་རེ། མི་དབང་རི་དྲགས་ཀྱི་ཤ་ག་རེ། རྒྱལ་པོས་
སྐྱས་པ། རྟོན་ཆད་རི་དྲགས་དུ་མ་བསད། །དེ་ནི་པ་མ་ཉིད་དོ་ཞེས། །དེ་རིང་རི་བྲག་ཉིད་
དུ་ཐོས། །ཁྱར་འགྱོད་ད་རིང་སྟོས་ཅི་འཆལ། །ཞེས་པས་རྒྱལ་སྤྱི་སྟོང་དེ་འཇུག་མཛད་
ནས། མི་དབང་གཞན་གྱི་དབང་སོང་ན། །པལ་པ་དགྱི་བར་ཅི་མི་བྱས། །ཞེས་སོགས་
བཅན་ས་འཛིན་དགོས་པའི་བྱ་བ་བྱལ། དེ་ནས་རྒྱལ་པོས་ཆགས་པ་མེད་པས་རྒྱལ་
སྤྱི་འཛིན་མི་སྤྱི་པའི་ཕྱིར་རབ་དུ་འབྱུང་དགོས་པ་དང་། རྒྱལ་སྤྱི་འཛིན་ཉིད་ཀྱི་
ཁྱིམ་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་བྱེད་དགོས་པའི་གསུང་རྣམས་བཤད་པས། རྒྱལ་
སྤྱི་འཛིན་རབ་དུ་དགའ་སྟེ་རང་གི་གཙུང་གང་ན་བར་སོང་ངོ་། །དེར་ཆགས་པ་མེད་
པ་དེ་ཁྱེད་སྟོང་ཕྲག་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ནས་ཅེད་མོའི་ཚུལ་གྱིས་ཆོས་སྟོན་པ་ལས་འདི་
ལྟར་ཐོས་སོ། །

སོས་ཀ་རབ་དུ་བཀྱ་བའི་མེ་ཉོག་ལ། །བྱང་བའི་བྱས་བརྟེན་དགའ་བའི་སྤྱ་
འབྱིན་ཀྱང་། །ནམ་ཡེར་གཅིག་གིས་བཀྱག་མེད་མོག་པོར་བྱེད། །དུས་དང་རང་བཞིན་
འཇུར་བ་ཤིན་དུ་མཆར། །ཁྱེད་མེ་ཉོག་འབྲུ་བ་སྟོང་ཕྲག་དག །ད་ལྟ་གཞོན་ནུ་ཡིད་
འོང་ལྟ་ན་མཆར། །གང་ཞིག་ཀླས་ཏེ་ཁྱེད་ལ་ལྟ་བྱེད་ཀྱང་། །རང་བཞིན་དུས་འཇུར་མ་

འོངས་ཀྱས་པའི་ཆོ། རྒྱུ་བོ་བྱང་བ་འདྲ་བའང་ཡིད་མི་ཆགས། ཞེས་སོགས་མི་རྟག་པ་
ལས་བརྒྱམས་པའི་ཆོག་སྟན་ཅིང་འདེབས་པ་ཐོས་པ་དང་། གཙུང་གི་ཞབས་ལ་ཕྱག་
བྱས་ཏེ། ལུ་བོ་མེ་ཏོག་འདྲ་བ་ནགས་སུ་འགོ། ཁོ་བོ་མཛེར་སྤྱུ་མ་འདྲ་བ་བྱིས་དུ་ལྷས།
ཞེས་སོགས་སྒྲས་ནས་སྟན་གཉིས་པ་མའི་བྱིས་དུ་བྱིན་ནོ། །

རྒྱལ་པོ་འོད་ཟེར་དཔལ་གྱི་བསམ་པ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པ་ལ་འཕགས་པ་
འབྱོན་པ་སོགས་ཀྱི་གཏམ་བཤད་ན་དོ་རྒྱབ་རང་སོང་ནས་འདིར་མི་འོང་བ་བྲིད་སྟུམ་
སྟེ། རི་དྲགས་ཀྱི་ཤ་ལྷགས་ཤིག་མདུན་ན་བཞག་སྟེ་བསྐྱད་པ་དང་། སྒྲས་ཆགས་པ་མེད་
པས་སྒྲས་པ། རྩོན་ཆོ་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་པར། རྩིན་ལན་བཅལ་བས་མི་འཁོར་བའི།
ཁ་མ་རི་དྲགས་ལྟ་བུ་ནམས། རྩོད་ཀྱིས་བསད་པར་བྱས་ལགས་སམ། ཡབ་ན་རེ། ས་མ་
ཡིན་མིན་མ་ཤེས་ཆོ་སོག་ཕྱལ་བར་ཁྲིལ་བ་མ་བྱེད་སོགས་བཀའ་མཆིད་དུ་མ་གསོལ།
ཆགས་པ་མེད་པས་གཉིད་དང་རྟུགས་པ་སངས་དཀོན་ཅོག་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་
འདེབས་ཤིང་འདུག་གོ། རྟེན་ནས་ནང་པར་འཕགས་པ་སོ་བྱང་གི་ནང་དུ་བྱོན་པ་དང་།
རྒྱལ་བྱ་ཆགས་པ་མེད་པས་ཞབས་ལ་སྟེ་བོས་གཏུགས། བཀྱར་སྟེ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་
པས་གདན་བཤམས་པར་བཞུགས་པར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལྟར་དགུས་ཤིང་ཞལ་གྱིས་
བཞེས། དགོ་སྟོང་གི་ཞལ་ནས། འོར་མང་ཡང་འོར་བུ་རིན་ཆེན་དཀོན། མི་ལྷས་ཐོབ་
པ་མང་ཡང་དད་ལྡན་ཏུང་། རྩོད་ཀྱི་འཆིང་བ་བདག་གིས་འགོལ་གྱིས་ནགས་སུ་
གཤེགས་གསུངས། རྒྱལ་པོ་ཡབ་ལུམ་སྒྲས་བཅས་ཀྱིས་དད་པའི་སྟོན་གཡོས་གཙང་
སྒྲ་དང་ལྡན་པ་བྱངས། འཕགས་པས་ཀྱང་དེ་དག་ཆོགས་རྫོགས་པའི་བྱིར་གསོལ་ཞིང་
བྱང་རྩལ་དུ་བསྟོར་མཛད། དེར་རྒྱལ་བྱ་ཆགས་པ་མེད་པས་ཡབ་ལུམ་གྱི་མདུན་དུ་
ཐལ་མོ་སྒྱུར་ནས། ལུང་ཅམ་ཞིག་བྲལ་ཀྱང་གཏན་དུ་མི་འབྲལ་བའི་བྱིར་ནགས་ཁྲོད་
དུ་འགོ་བའི་གནང་བ་རྒྱུ་མཆོན་དུ་མའི་སྟོན་ནས་ཁྱས་པས་ས་མ་ན་རེ། བྱ་ཁྲོད་འཕགས་

ཕྱི་སྤྱི་སངས་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ།

པའི་རྗེས་སུ་བཏང་ན་མ་འོངས་པའི་ཆོ་རེད་གཉིས་པ་མ་དང་བྱེད་བྱར་འགྱུར་ངེས་
སམ། སྤྱི་ལོ་ལྷ་ནས། འཕགས་པ་དཔང་པོ་མཛོད་ཅིག་མ་འོངས་ལྷ་བརྒྱའི་ཐ་མ་
ལ། ཁ་བ་ཅན་གྱི་ཡུལ་གྱི་མགུལ། ཞོ་རྒྱན་མཁའ་འགྲོས་མིང་བཏགས་པའི། འོད་ཟེར་
དཔལ་ཞེས་བདག་གི་པ། ཡབ་བཞེར་སྤྱོད་གཤེན་འབྲོམ་དུ་གདལ། མ་གཅིག་ལེགས་
ལྷན་དད་པ་ཅན། ཁྱེད་འོད་བཟའ་ལན་གཅིག་ཅེས་གྲགས། ང་ནི་གངས་རིའི་མགུལ་
དེར་བལྟམས། དེ་ཆོ་ཆགས་པ་མེད་པས་འདྲིན། འཕགས་པ་འཁྱུལ་པར་མ་གྱུར་ཏམ།
ཞེས་ཁྱེས་པས། འཕགས་པས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཡིན་ཚུལ་གྱི་ཆོགས་བཅད་གསུངས་པ་ན།
ཡབ་ཡུམ་ན་རེ། བྱ་དེ་ལྟར་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཐོགས་མེད་དང་ལྷན་ཞིང་གོང་ལ་ཉེས་
དམིགས་སུ་ལྟ་ན་འགྲོ་དོན་ལས་ཉམས་སྤྱིད་པས་འཕགས་པའི་གནས་ག་ལ་བ་དེར་
སོང་ཞིག་ཅེས་གནང་ངོ། །

དེ་ནས་ཡབ་རྒྱལ་པོས་འཕགས་པ་ལ་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
དང་བདག་པ་མ་གཉིས་གྱི་ཆོགས་རྒྱུ་ཆགས་པ་མེད་པ་སྤྱིང་དང་འབྲ་བ་འདི་
འཕགས་པ་ལ་འབྱུལ་གྱིས་བརྩེ་བའི་སྒོ་ནས་བཞེས། སྤར་རི་དྲགས་མང་པོ་བསད་པའི་
འོངས་པ་བཟོད་པར་གསོལ། ད་ནི་རང་གི་སྒོག་ལ་བབ་ཀྱང་པ་མར་གྱུར་པ་དག་གསད་
པར་མི་བྱའོ། ཞེས་གསོལ་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་མཉེས་ནས་སྒོན་ལམ་འདེབས་པར་མཛད་
དེ། ཡུད་ཙམ་ཞིག་ལ་འཕགས་པ་ཆགས་པ་མེད་པའི་རྩ་འཕྱུལ་གྱི་ཤུགས་ལས་རྒྱལ་བུ་
ཆགས་པ་མེད་པའང་བྱངས་ཏེ་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་ནས་མི་སྣང་བར་གྱུར་ཏོ། དེར་ཆགས་
པ་མེད་པ་ཡབ་སྤྱིས་གྱིས་ནགས་ཆེན་པོའི་ཁྱོད་དུ་སྦྱོར་བ་དང་། ལོ་མའི་སྤྱིལ་བུ་ཞིག་
རྒྱལ་བུ་ཆགས་མེད་ལ་གཏད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་མཁན་པོ་དང་སྒོ་བ་དཔོན་བདག་གིས་བྱ། ཁྱོད་
ནི་ཆགས་པ་མེད་པ་རབ་ཏུ་འབྱེན་པ་ཞེས་བྱ་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་གྱིས། ཞེས་སོགས་
ཟབ་མོ་སྤོང་བ་ཉིད་ལས་བརྩམས་པའི་ཆོས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གསུངས། རྒྱལ་བུས་དེ་

བཞིན་དུ་ལོ་སྐྱམ་ཅུ་ཙ་དགའི་བར་གཉིད་སྐྱགས་ལེ་ལོ་སྤངས་ཏེ་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་
འགྲོ་བའི་དོན་ལ་བཙོན་འགྲུས་ཆེན་པོ་སྤྱད། ལོ་སྐྱམ་ཅུ་ཙ་དགའི་ཉིན་པར་སླ་མ་
ཆགས་པ་མེད་པ་བྱོན་ཏེ། མ་འོངས་འབྱུང་འབྱུར་ལུང་བསྟན། དབྱགས་དབྱུང་གཟེངས་
བསྟོད་དོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་བྱས། དཀོན་ཚལ་གསུམ་གྱི་བདེན་པ་དང་། །ཆོས་དབྱིངས་རང་
བཞིན་དག་པའི་མཐུས། །དེ་བཞིན་སྐྱབ་སྐྱམ་ཆོགས་པར་ཤོག །ང་ནི་བདེ་བ་ཅན་དུ་
འགྲོ། །སླ་མ་ཉག་ཏུ་མི་འབྲལ་ཞིང་། །རི་སྤྱི་ཁྱོད་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ། །འགྲོ་དོན་དཔག་ཏུ་
མེད་པར་བསྒྱུ། །ཞེས་བདེ་བ་ཅན་དུ་འཕོ་བ་བཏབ་སྟེ་སོང་ངོ་། །

༥༽ རྒྱལ་བྱ་ཀུན་ཏུ་དགའ།

ལྷ་པ། (༡༥ བ་༡ ༥༥ བ་༩)རྒྱལ་བྱ་ཀུན་ཏུ་དགའ་ནི། ཡུལ་ཡངས་པ་ཅན་
ཞེས་བྱ་བ་ན། རྒྱལ་པོ་དགའ་རབ་ཅེས་པ་ལ་བཙུན་མོ་དགའ་བྱེད་མ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་
པ་ལ། བྱ་དགའ་བའི་དཔལ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཀུན་ཏུ་དགའ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ཡོད་
དེ། དེར་རྒྱལ་པོ་དགའ་རབ་ཅེས་བྱ་བ་དེ། ཕྱི་རོལ་པའི་སྟོན་པ་དང་། བྱང་པ་གཉིས་
ཀའི་རྒྱན་བདག་བྱེད་པ་ལས། རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་ཤར་རུབ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཤར་དུ་
བྱང་པ་དག་བཞུགས། རུབ་ཏུ་སྐྱེགས་པ་སྟོན། དེར་རྒྱལ་བྱ་དགའ་བའི་དཔལ་ཞེས་
བྱ་བ་དེ་ཕོ་བྲང་ཤར་དུ་བཞག་སྟེ། བྱང་པ་དག་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བྱེད་དུ་བཅུག རྒྱང་
ཤོས་ཀུན་ཏུ་དགའ་དེ་ཕོ་བྲང་རུབ་ཏུ་བཞག་སྟེ། སྐྱེགས་པ་དག་ལ་བསྟེན་བཀྱར་དུ་
བཅུག་གོ། །དེར་རྒྱལ་པོ་ཀུན་ཏུ་དགའ་དེས་པ་མའི་ངག་མི་བཅག་པར་བྱ་བའི་བྱིར་དུ།
སྐྱེགས་པ་དེ་དག་ལ་བསྟེན་བཀྱར་ནི་སྐྱབ་སྐྱམ་ཆོགས་པར་བྱས། ཕྱག་མི་འཆལ་
ཞིང་སླ་བ་བཅད་པ་སོགས་བྱས་པས་སྐྱེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་ཏེ་ཆོད་བཞུས་པས།
འདི་ནང་པའི་ལྷ་ཞིག་གི་སྐུ་ལ་པར་ཤེས་ཏེ་བྱར་ངན་བྱེད་པར་མི་སྐབ་པས་རྒྱལ་པོའི་
དྲུང་དུ་བྱིན་ཏེ་རྗེ་སྐུ་ཀུན་དགའ་འདི་བདག་ཅག་ལ་མི་མོས་པས་ཡུལ་གཞན་དུ་འགྲོ་

ཕྱི་སྤྱི་སངས་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ།

རྒྱལ་པོར་ཁྱེས་པས། ཀུན་དགའ་འཛོལ་དུ་བཏང་བས་མ་རྟེན་པར། དེར་རྒྱལ་པོ་ཉིད་
ཀྱིས་ནང་པ་ཡོད་པའི་ཕོ་བྲང་དུ་ཕྱིན་པ་དང་རྒྱལ་བུ་ཀུན་ཏུ་དགའ་ནང་པའི་རབ་ཏུ་
བྱང་བ་དེ་དག་ལ་ཕྱག་འཆའ་བ་མཐོང་བ་ཀུན་དགས་རང་སེམས་འདུལ་བའི་ཐབས་
རྟོགས་དགོས་པའི་ཆོགས་བཅད་དུ་མ་སྤྲུལ། རྒྱལ་པོས་སྤྲེགས་སྤྲོན་པར་ཕྱག་འཆའ་
ཞིང་བསྟོད་པ་ཀྱིས་སོགས་བྱས་པས་བཤམ་པའི་བྱར་ཕྱག་བྱས་པ་སོགས་མཐོང་བའི་
གཅེན་དགའ་བའི་དཔལ་སྤྲེགས་ཀྱི་ཞབས་ཏྲོག་ཏུ་བརྗེ་སྟོམ་དགའ་བའི་དཔལ་ལ་
རྒྱ་མཚན་གསུངས་པས། དེས་ན་བདག་སྐྱེ་ལ་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མས་བརྒྱན་པའི་
དགོ་སྟོང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་འོད་ཟེར་སྟིང་པོ། འཁོར་དབྱ་བཅོམ་པ་ཆིག་བརྒྱས་
བསྐྱོར་ཏེ་བཞུགས་པ་ལ་འདུད་པར་མི་བྱེད་པར་སྤྲེགས་གདོལ་པ་བྱི་དང་ཕག་པ་
དང་། བ་ལང་གི་བརྒྱལ་ཞུགས་སྟོད་པ། ཇིན་ཆེ་བའི་པ་མ་བསད་དེ་ཤ་ཁྱག་ལ་འོངས་
སྟོད་པ། ཆོ་འདྲིའི་འདུན་མ་འབའ་ཞིག་ལ་ཞེན་པ། ཐར་པའི་ལམ་ལ་སྐྱད་ཅིག་ཀྱང་
མ་ཞུགས་པས། མའི་དོང་ངམ་མི་གཙང་བའི་འདམ་ཁྲོད་ལྟ་བུ་དེར་ཅིས་ཏེ་འགྲོ་ཞེས་
འོད་ཟེར་སྟིང་པོའི་བསྐྱགས་པ་དང་བཅས་སྤྲུལ་པ་སྤྲེགས་འོད་ཟེར་སྟིང་པོའང་སྐྱད་ཅིག་
གིས་ཐེབས་ཏེ་ནང་དོན་གྱི་གསུང་མང་བ་དང་མ་འོངས་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ་སོགས་
ལུང་བསྟན། དེ་ཡང་རྒྱལ་བུ་ཀུན་ཏུ་དགའ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ་བདུན་ལོན་ནས། ཕྱི་རོལ་སྤྲེགས་
སྤྲེགས་བྱེད་ཀྱི་བསྟན་པ་བསྐྱབས་ནས། རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་ནས་ཕྱིར་བཏོན། ནང་པ་
སངས་རྒྱལ་པའི་དགོ་འདུན་གྱི་དབུ་འཕང་བསྟོད། རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་འཁོར་བཟུ་ཤིས་
པར་བྱས། བམ་ཟེ་རིག་བྱེད་མ་ཞེས་བྱ་བ། ཕྱི་ནང་གི་རིག་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་ལྟ་
མོ་ཁྲོ་གཉེར་ཅན་གྱི་སྤྲུལ་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཕོ་བྲང་འདིར་སྤྲུན་བྱངས། རྒྱལ་སྤྱི་ཚོས་
བཞིན་བསྐྱུངས་སོ། །

༤༽ རྒྱལ་པོ་ལྟ་སྤྲུལ།

དུག་པ། (༡༩ ཉ་ཉ། ༥༦ བ་༡༠) རྒྱལ་པོ་ལྷ་སྐྱེས་ནི། ཡུལ་ལྷ་རྩ་ཏ་སྤྱིར་རྒྱལ་པོ་
བསོད་ནམས་འཕེལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། བཅུན་མོ་ལྷས་བྱིན་མ་ཁབ་ཏུ་སྤངས་པར་སྐས་ལྷ་
སྐྱེས་དང་ལྷས་བྱིན་གཉིས་འབྱུངས་ནས་ཡུལ་དེར་བཀྲ་ཤིས་པར་གྱུར་ཅིང་། རྒྱལ་པོ་
ནག་པོ་བྱལ་འདུག་ཅེས་བྱ་བ་སྤྱིར་ཡང་ཕྱག་དོག་ཆེ། བྱང་པར་དུའང་རྒྱལ་པོ་བསོད་
ནམས་འཕེལ་ལ་རུ་བ་བ་ཡོད་པ་དེ་རང་གི་ཕོ་བྲང་གི་སྒོ་ན་ཡོད་པ་ལ། ལྷ་རྩ་ཏ་སྤྱིར་
སྤང་མོ་རྒྱན་མོ་ཞིག་ཁོའི་གན་དུ་བྱུང་སྟེ་བས་སྤངས་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ན་རེ། བྱོད་གང་
ནས་འོངས། སྤང་མོ་ན་རེ། ལྷ་རྩ་ཏ་སྤྱིར་ནས་འོངས། རྒྱལ་པོ་ན་རེ། ང་ལ་ནག་པོ་བྱལ་
འདུག་ཅེས་མ་གྲགས་སམ། བྱོད་ལྷ་རྩ་ཏ་སྤྱིར་རྒྱལ་པོ་བསོད་ནམས་འཕེལ་ཞེས་བྱ་བ་
ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱིན་གཏོང་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱེད་ཟེར་བ་ལ། དེ་ལ་མི་འདོད་པར་འདིར་འོང་
བ་ཅི་ཡིན། སྤང་མོ་ན་རེ། རྒྱལ་པོ་བསོད་ནམས་འཕེལ་དེ་སྤྱིན་གཏོང་ཡང་རྒྱ་ཆེན་པོ་
བྱེད། དེད་ལའང་སྟེར་ཏེ་རྒྱལ་པོ་བསོད་ནམས་འཕེལ་ནི་རྒྱལ་བུ་སྒོན་འབངས་དང་
བཅས་པ་བྱིད་ལ་དེ་རྒྱུད་མི་ཟེར་བ་གདའ། རྒྱལ་པོས་སྐྱས་པ། འོ་ན་ཁོང་ནམས་ཅི་ཟེར།
ངས་རྒྱལ་པོ་ལ་དངོས་སུ་མ་ཐོས་ཏེ། ལན་ཅིག་གོང་བྱིར་གྱི་དབུས་ན་ཡོད་པ་ན། ཁོ་ལ་
བུ་ལྷ་སྐྱེས་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་བས་ཞིམ་པོ་བྱིར་ནས་བྱུང་སྟེ་ང་ལའང་བྱིན་སྤང་
པོ་གཞན་མང་པོར་ཡང་བྱིན་ནས། བསྐབ་བྱ་འདི་རྒྱུད་ཟེར། བྱིད་ནམས་ལྷ་རྩ་ཏ་སྤྱིར་མི་
སྤྲ་མང་བ་བསོད་ནམས་ཚུང་བ། རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་བུ་སྒོན་པོ་དང་བཅས་པའང་རྒྱལ་པོ་བྱལ་
འདུག་ལ་ལྷོས་ནས་མི་དཔའ་བ་རང་གི་རྒྱལ་སྤྱིད་ཁོ་ན་ལ་ཆགས་པ་དམན་ཆ་སྤངས་
ནས་སྤོད་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱལ་པོ་བྱལ་འདུག་བྱ་བ་ཞོར་ལོངས་སྤྱོད་ཆེ་བ་དཔའ་ཞིང་སྟེར་
སྤོད་པ་ཡིན་པ་ལ། ཁོང་མི་ཆེ་བས་སུས་ཀྱང་སྤོང་མི་བྱས། བྱིད་རང་ནམས་བྱིན་ན་ཁོང་
གིས་ཕོངས་པ་མེད་པར་བྱེད་མོད་ཟེར་ཞིང་གདའ་འོ། ཞེས་སྐྱས་པ་དང་། ནག་པོ་བྱལ་
འདུག་བྱ་བ་ཆོ་གང་ལ་འདྲམ་པ་གཅིག་ཀྱང་མི་འོང་བ་དེ་འདྲམ་སྐུལ་བྱས་ནས། རྒྱལ་

ཕྱི་ཕྱིད་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཆོ།

བྱ་དེ་དེ་སྐད་ཟེར་བ་བདེན་ནམ། སྤང་མོས་སྤྲུལ་པ། གྱེ་རྒྱལ་པོ་དེ་ལྟར་མི་ཟེར་ན་ལྟོ་ནི་
དེར་མ་པོངས་པ་འོང་། ཟན་མོ་འདི་ན་ཚུར་བསྐྱོད་པར་དགའ་བ་ལས། ཅི་བྱེད་ཟེར་བ་
དང་། རྒྱལ་པོ་ན་རེ། ཁོང་དེ་སྐད་ཟེར་བ་ལེགས། ངས་ཟེར་རྒྱ་དེ་ཁོང་གིས་བྱས། ཁོང་
ཆོས་རྒྱལ་པ་བྱ་ཡིན་པས། རང་གི་ཉེས་པ་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱང་བསྐྱགས། གཞན་གྱི་འཁྲུལ་
པ་ཆེ་ཡང་མི་སྤོང་བར་ཡོན་ཏན་དུ་བརྗོད། དེ་དག་གིས་སྤར་ཆོག་དང་བསམ་པ་མི་
རིགས་པ་འགའ་རེ་བྱས་པས་དེ་ཡང་འཆག་པ་དང་། ཁོང་གི་སྤྱང་དུ་དགའ་བར་
སྤོང་དུ་འགྲོ། སྤང་མོ་ཁྱོད་ཀྱང་སྤྱེ་བོ་གཞན་དག་སྤར་མར་སྤྲོ་བ་ལ་ཁྱོད་དང་པོར་སྤྲོ་བ་
ལེགས་ཟེར་ནས་གོས་དང་འཆོ་བ་བྱིན་ནོ། །

དེ་ནས་ཁྱབ་འདུག་ལྟ་སྤྱོད་གི་དྲུང་དུ་བྱིན་ཏེ་དངོས་སུ་ང་རྒྱལ་བསྟན་ན་མི་
དྲུང་སྟམ་ནས། ལྟ་སྤྱོད་གི་རྟ་ལས་བབས་ནས་འོངས་ཏེ། རྒྱལ་པོའི་སྤྱོད་དུ་སྤྱོད་པ་
དང་། དགའ་བའི་གཏམ་མང་པོ་ལ་བསྟེན་གསེར་སྤང་སྤྱང་དུ་མ་ཕུལ་ལོ། ཁྱི་བ་
དང་རྒྱ་ལན་དང་ཁེངས་གཅོག་བསྟེན་བཀྱར་སོགས་རྒྱས་པར་བྱས། གཙུང་ལ་ཁྱབ་
འདུག་གི་བྱ་མོ་སྟེར་བར་དན་བཞག་བཀྱིས་ནས་ལྟ་སྤྱོད་ཀྱིས་ཡབ་ཀྱི་དྲུང་དུ་བྱིན་
ནས། གྱེ་མི་དབང་ནག་པོ་ཁྱབ་འདུག་ཅེས་བྱ་བ་འདུལ་བར་དགའ་བ་དད་པ་དང་སྤོང་
རྒྱུས་ཕུལ་བ་ནི། གཙུང་ལ་བྱ་མོ་སྟེར་ཟེར་བས། བདག་ཅག་གིས་ཁས་སྤངས་སོ། ཁྱི་འེ་
བྱིར་རྒྱལ་པོ་འདི་ལ་རྟ་དགར་གོས་དགར་ཅན་སྤོང་། དེ་བཞིན་ཁ་དོག་གཞན་བཞི་
སོ་སོ་ནས་ཀྱང་བྱས་པའི་རྟ་པ་ལྟ་སྤྱོད་གིས་སྤྱེལ་མ་སྤྲུལ་མོ་བསྐྱུ་བ་བཅས་བརྒྱུ་རྩ་
ཁྱུས་པ་ལྟར་ཡབ་ཀྱི་འདུག་ནང་སྟེ། བཙུན་མོ་འབྱོར་པ་དང་གཙུང་ལ་འདུག་བསྐྱུ་བ་
རྒྱ་ཆེར་མཛད། དྲང་སྤོང་ལྟར་བ་རི་དྲགས་ཀྱི་ནགས་གསེབ་ན་དག་བཅོམ་པ་ཕྱགས་
རྒྱུ་འེ་སྤྱོད་ཞེས་པའི་དྲུང་དུ་ཕེབས་པར་དགོངས་ཏེ་ཡབ་ལ་ཁྱུས་པས་གནང་བ་གནང་
སྟེ་འཕགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཕྱགས་རྒྱུ་འེ་སྤྱོད་ག་ལ་བ་དེར་བྱིན་པ་དང་། འཕགས་པ་

ཐུགས་རྗེའི་སྤྲིན་གྱིས་གཟིགས་ཏེ། དགའ་བའི་ཚིག་སྒྲོག་པ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་རབ་
ཟད་པའི། །ཁྱེ་ལུ་གསལ་དག་བདེན་སྟེ་བ། །རྒྱལ་སྤྱི་འཆིང་བ་དུ་མའི་རྒྱ། །ཆགས་པའི་
གནས་ལ་མ་ཆགས་པར། །ནགས་ཀྱི་ཁྲོད་དུ་འོངས་པ་ལེགས། །དེ་ཅི་ཅི་གཅིག་སྐྱབ་པ་
གྱིས། །ཞེས་སོགས་སྟུལ་ཏེ་རབ་དུ་བྱུང་། །སྤྲིན་གྱི་ཕོ་བྲང་དུ་ཕྱོན་པ་དང་ཡབ་སོགས་ལ་
མཆན་པར་གྱུར་ཅིང་མ་འོངས་པའི་དུས་ཀྱི་ལུང་ཡང་དུ་མ་བསྟན་ཏོ། །

༥༽ རྒྱལ་བུ་དཀོན་ཅོག་འབངས།

བདུན་པ། (༡༧ ཉ་ལ། ༥༩ བ་༥)དཀོན་ཅོག་འབངས་ནི། ལྷོ་ཕྱོགས་བེ་ཏའི་ཡུལ་
ན་རྒྱལ་པོ་དཔལ་ལྷན་དང་། བཅུན་མོ་དཔལ་ལྷན་མ་གཉིས་ཀྱི་སྤྲིན་མོ་ཀྱན་དུ་བཟང་
མོ་བྲན་མའི་འཕུལ་གྱིས་མཐར་སྐྱགས་པ་ལྟར་གྱུར་པ་བྲན་མོ་གཉིས་དང་བཅས་གྲོང་
ཁྱིམ་བདེ་ལྷན་དུ་སོང་བའི་དེའི་རྒྱལ་པོ་བདེ་སྦྱོད་དང་ཕྱང་དེ་ཡོན་ཏན་རིས་པས་
འབྲས་ཕུལ་གང་གིས་མི་བརྒྱའི་ཟས་དང་། བལ་འདབ་གཅིག་གིས་གོས་ལྗངས་སོགས་
ཡོན་ཏན་བཤད་ཅིང་། ང་ལ་མགོན་སྐྱབས་དཀོན་ཅོག་ཡོད། །དཀོན་ཅོག་གསུམ་གྱི་
ཕྱིན་རྒྱལ་གྱིས། །བདག་གི་འདོད་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད། །ཟས་གོས་དག་ཀྱང་དེ་ཡིས་
སྦྱོལ། །སངས་རྒྱས་དག་ལ་སྐྱབས་འགོ་བས། །རྩོད་གསེར་ལ་བྱས་པ་ཡི། །གཞོན་ནུ་
བདག་ལ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །བདག་ནི་ཆོས་ལ་སྐྱབས་འགོ་བས། །ཞིད་པ་དུང་ལ་བྱས་པ་
ཡི། །གཞོན་ནུ་བདག་ལ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །དགེ་འདུན་དག་ལ་སྐྱབས་འགོ་བས། །རྩོད་
གཡུ་ལ་བྱས་པ་ཡི། །གཞོན་ནུ་བདག་ལ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །དཀོན་ཅོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་
འགོ་བས། །དུང་སོ་བཞི་བཅུར་ཆང་བ་ཡི། །བཞིན་བཟང་གཞོན་ནུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར།
།ཞེས་སོགས་སྟེས་པས་རྒྱལ་པོའི་བཅུན་མོར་ལྷངས། །ལྷ་བ་དབྱ་ལོན་པ་ན་སྤྲིན་མཆན་
ཉིད་ཆང་བ་བཅའ་བར་བཅུམ་དུས་བྲན་མོ་གཉིས་ཀྱིས་ཡབ་མ་མ་འཆོལ་དུ་བཏང་།
བཅུན་མོ་ལ་སྦྱོ་ཆུ་ཞུས་ཏེ་སྤྲིན་བསྐྱམས་པ་ཐེམ་འོག་དུ་སྤྲིན། དེ་ཤུལ་ཁྱི་གུའི་རོ་བཅུན་

ཕྱི་མེད་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཆོག་

མིའི་པང་དུ་བཅུག་པས་རྒྱལ་པོ་འཕྱོར་ནས་བཅུན་མོར་འཆད་རྒྱུ་མ་བུང་བས་རྒྱལ་པོ་
བསྐྱུས་པར་གོ་ནས་བྲན་མོ་གཉིས་བཅུན་མོ་བྱས། དེར་དགོན་ཅོག་འབངས་ཀྱིས་མ་
འོངས་པར་དགོན་ཅོག་བསྐྱུན་པའི་ཕྱིར་རྒྱལ་པོ་ནམ་གཤེགས་ལ་ཐེམ་པའི་འོག་ནས་
ན་བཟའ་འཐེན་པས་རྒྱལ་པོས་བཟག་དགོས་བྱས་པས་བྲན་མོ་བཅུན་མོར་བཏོན་པས་
མ་ཐེམ་ནས་བཏོན་ཏེ་ལ་ཐེམ་ལ་སྤྲས། དེ་བཞིན་ཅོག་ཅེ་རྟ་བེས་སོགས་ལ་སྤྲས་ཀྱང་
རིམ་པར་ཉགས་རེ་བུང་བས་སྐྱེད་མོས་ཆལ་དུ་སྤྲས། དེར་ལྡང་པ་ཅེ་མོ་གསེར་སོགས་
མཆན་ཉིད་གོང་བཤད་ལྟར་ཆང་བ་སྐྱེས་པ་རྩི་བོས་མཐོང་སྟེ་རྒྱལ་པོར་ཁྱུ་རིང་ལྡང་བུ་
ལྷག་གིས་བོས་པ་རྒྱལ་པོ་ཡིད་གཉིས་སུ་གྱུར་ནས་སྤར་ཡང་ཀྱན་དུ་བཟང་མོར་བྲིས་
པས། མངོན་སུམ་དུ་མ་གྱུར་པའི་ཆིག་རྩུན་དུ་འཁྱུར། བདག་གིས་མཆོད་རྟེན་དང་བྱི་
གུ་སྐྱེ་མ་ཁྱེས། དགོན་ཅོག་གསུམ་གྱི་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱིས་སྤར་ཁྱེས་པ་བཞིན་དུ་སྐྱེས་སོ་
སྤྲས་པས། འོ་ན་གར་སོང་གསུངས་པ་ལ། དེ་ནི་ཁོ་མོས་མ་འཆལ་ཞེས་ཟེར་བས། འོ་ན་
ཁྱོད་ཀྱིས་རྩུན་སྤྲས་སམ། དེ་ཡང་མ་སྤྲས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

དེ་ནས་མི་རིང་བར་ལྷག་དེར་ལུ་གུ་སྟོད་གསེར་སོགས་མཆན་ཉིད་རི་ལྟར་
བཤད་པ་ལྟར་སྐྱེས། རྩི་བོས་སྤྲས་མ་རྩུས་པ་ལུ་གུས་རྩི་བོར་ཁྱོད་རང་ཉོལ་ལ་འཕྱོས་མ་
བུང་བར་མ་ལང་ཞིག སོ་བུང་བཅིག་ཅེས་པ་འཕྱོས་བུང་བ་དང་ལངས་པས་སོ་བུང་
མཆན་ཉིད་དང་ལྟན་པ་ཞིག་སྐྱེད་ཅིག་ལ་གྱུབ། རྩི་བོས་བྲིས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་
བདེན་པའི་ཚུལ་དང་རྩི་བོར་ས་མར་མ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་མེད་པས་ལྷག་ཆོར་ཡང་
བྱམས་པ་དགོས་པའི་བསྐྱེད་བྱ་མངོན། སྤང་ཆས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོའི་སར་བྱོན་ཏེ་སོ་བུང་
གི་སྟོ་བརྩུངས་པས་རྒྱལ་པོ་དང་མངལ་གཏམ་རྒྱུས་ནམས་ཐོ་ལོང་གསུངས་པས་རྒྱལ་
པོས་ཀྱན་དུ་བཟང་མོའི་བུ་དེ་ཡིན་ནམ། སྐྱེད་མོས་ཆལ་གྱི་ལྡང་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་
ཡིན་ནམ་ཞེས་སོགས་བྲིས་ནང་དུ་བྱོན་བྱས་པས། རྩི་བོས་བདག་གི་སྟོ་བུང་ནས། ཐོས་

མུངས་མུང་ཟད་བཤད་པ་ལའང་། །བཅུན་མོས་བཟོད་པར་མི་རུས་ན། །ནང་དུ་འོངས་
ན་མྱོས་པར་འགྱུར། །ཞེས་ཟེར་མི་སྣང་བར་གྱུར་ནས་སྤར་རང་གི་སྤྱལ་པའི་ཕོ་བྲང་
ནས་རྗེའུ་དེ་རྒྱལ་པོ་བཅུན་མོ་སློན་འབངས་དང་བཅས་སྤྱན་འཛིན་བྲང་དུ་བཏང་ནས་
བསྟེན་བཀུར་བཏབ་སྟེ་ཡབ་རྒྱལ་པོ་ལ། གྱེ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། སེམས་ཅན་ཉོན་མོངས་
ལས་ཀྱིས་བསྐྱབས། །རང་གི་བྱ་ཡང་མི་ཤེས་ན། །ཕྱི་མའི་བདེ་སྦྱིད་རི་ལྗར་རིག་ཏུ་འཕེར་
ན་གུན་ཏུ་བཟང་མོ་བཞིན། །བདུད་གྱེ་རིགས་ནི་བར་ཆོད་མང་། །དམ་པའི་ཆོས་ནི་རྟེན་
པར་དཀའ། །མཐུན་པའི་གྲོགས་ནི་ཉོན་སྤར་འདྲ། །དཔེར་ན་གུན་ཏུ་བཟང་མོ་བཞིན།
།ཁང་ལ་བརྟགས་དཔྱད་མི་གཏོང་བའི། །བྱས་པ་གང་དེ་ལས་རོ་ཡིན། །གནས་ལྷགས་
དོན་ནི་མ་གོ་བར། །ཐ་སྣང་ཆོག་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་། །སྦྱེས་བུ་དེ་ནི་སྟེན་པ་ཡིན། །དཔེར་
ན་གུན་ཏུ་བཟང་མོ་བཞིན། །གྱེ་རྒྱལ་པོ་གུན་ཏུ་བཟང་མོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་
པོ་དཔལ་ལྷན་གྱི་ལྷ་གཅིག་མ། །སེམས་ལྷན་བརྒྱལ་སྦྱོར་བདག་མ། །འབངས་འཁོར་
འབྱམ་གྱིས་བསྟོད་ལུལ་ཡིན། །འདི་གྲོགས་ངན་གྱིས་བསྐྱས་པའི་རྗེས་སུ་ཁྱོད་རྒྱལ་
པོ་འང་འབྲང་ངམ་ཟེར་བས། རྒྱལ་པོ་ན་རེ། གུན་ཏུ་བཟང་མོའི་སྤྱི་རྣམས་རྣམས་ཀྱི་གསེར་རྟེན་
པ་དུང་། རོ་སྤྲད་གཡུ་ལ་བྱས། སོ་དུང་སོ་ཁོར་མར་ཡོད་པ། རྒྱལ་པོའི་མཆན་ཕྱན་སྤྲུམ་
ཆོགས་པ་དང་ལྷན་པ་དེ་ལྷ་བྱ་ཞིག་དཀོན་ཅོག་གི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱེ་ཞེས་ཟེར་བ་
དེ་ཁྱོད་ཅག་ཡིན་ནམ་ཞེས་སྤྱི་པས། དེར་རྒྱལ་བུས་སྦྱོང་གསེར་བཅོ་མ་ལྷ་བྱ། རྟེན་
པ་དུང་དཀར་ཕྱིས་པ་ལྷ་བྱ། རྒྱ་སྤྲད་གཡུ་མདོག་ལྷ་བྱ་དེ་བཟན། །ཞལ་འཇུག་མཛད་
པས་ཆོམས་དུང་ལྗར་དཀར་བ་བཞི་བཅུར་ཆང་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཆན་དང་འདྲ་བ་
དེ་ཡང་བཟན་ཏེ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། གུན་ཏུ་བཟང་མོའི་མགོན་སྐྱབས་སངས་རྒྱས་ཡིན།
།སངས་རྒྱས་སྦྱོང་མདོག་ཅི་འདྲ་འདི་འདྲ་བ། །བདག་གི་ལུས་ཀྱི་སྦྱོང་གྲང་གསེར་དང་
འདྲ། གུན་ཏུ་བཟང་མོའི་མགོན་སྐྱབས་དམ་ཆོས་ཡིན། །དཀར་པོ་ཆོས་ཀྱི་སྦྱོང་མདོག་ཅི་

ཕྱི་སྤྱི་སངས་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ།

འདྲ་བ། བདག་གི་རྟེན་པའི་མདོག་ཀྱང་དེ་འདྲའོ། ཀྲུ་ཏུ་བཟང་མོའི་མགོན་སྐབས་
དགེ་འདུན་ཡིན། རྒྱུ་གསུམ་ཉེས་པས་མགོས་དག་པ་ཡིས། ལྷུས་ཀྱི་སྤྲོད་ནི་གཤུ་ཡི་
མདོག་ཏུ་གདའ། རྒྱལ་པོ་དགོན་ཅོག་གསུམ་གྱིས་བྱིན་བཏུབས་པའི། འདྲ་ལྷན་ཀྲུ་
ཏུ་བཟང་མོ་བཞིན་བཟང་མ། རྒྱས་ཀྱི་སྤྲོད་པོ་ཁོ་བོ་དགོན་ཅོག་འབངས། མི་དབང་
ཁྱེད་ཀྱི་སྤྲོད་ཀྱང་ཁོ་བོ་ཡིན། ཞེ་མ་དབྱུང་ནས་ཐེ་ཆོམ་མི་གཅོད་པར། ཁྱེད་ཀྱིས་སྤྲོད་
སུ་མ་བཟུང་ཡལ་བར་དོར། ཁྱེས་ཆོགས་སུ་བཅད་དེ་སྤྲོད་པ་དང་། རྒྱལ་པོས་གནོད་
འགྱུར་ཀྱི་སྤྲོད་ནས་སྤྲོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནམས་རྒྱས་པར་གསུངས། སྤྲོད་ཀྱི་བྱ་མོ་བདུད་མོ་
གཉིས་ཀྱང་བསྐྱལ། ཀྲུ་ཏུ་བཟང་མོ་བཅུན་མོ་དང་རྒྱལ་པོ་ལ་དགོན་ཅོག་ལ་སྐབས་
སུ་འགྲོ་དགོས་པའི་བསྐྱལ་བྱ་སོགས་ཡབ་ཡུམ་སྤྲོད་བཅས་ཆོས་ཀྱི་སྤྲོད་མོའི་དུས་
འཕགས་པ་ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་ཐམས་ཅད་སྤྲོད་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་
མེད་སྤྱི་དཔལ་ཐམས་ཅད་སྤྲོད་པ་ལྟུང་ལྟུང་དང་གོགས་དན་བདུད་ཀྱི་བྱ་མོ་སྤྲོད་
ཕྱོགས་འདི་ན་གོགས་མེད་པས་ཨོ་རྒྱན་ཡུལ་དུ་མཁའ་འགྲོ་གསང་བ་ཡེ་ཤེས་ལེན་དུ་
སྤྲོད་ཐོང་གསུང་བའི་ལུང་བསྟན་བྱུང་བ་དང་། རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་ཡུལ་འདི་ན་ཉོན་མོངས་
པ་མ་འདྲེས་པའི་བྱ་མོ་མ་མཐོང་། ས་མས་རིགས་བཟང་བ་འདོད་ཀྱང་རིགས་བཟང་
གིས་བསྐྱེད་སྤྱི་དཔས་ངེས་པར་ཨོ་རྒྱན་ཡུལ་དུ་འགྲོ་བའི་ཡབ་ཡུམ་ལ་གནང་བ་ཞུས་
པས་ཁོལ་ནའང་སྤྲོད་ཐོས་མེས་ཀྱིས་ཡུལ་བེ་ཏར་བྱོན་པ་བཞེད་གསུངས་པ་ལྟར་ཡུམ་
ཀྱི་སྤྱི་དཔ་དང་བཅས་ཏེ་བེ་ཏར་བྱོན་མེས་དང་སྤྲོད་མོ་སོགས་རྒྱས་པར་མཛད་ནས་མེས་
རང་གིས་སྤྲོད་པའི་མོ་བྱང་དུ་སྤྲོད་བྱངས།

དེ་ནས་ལྷན་དུ་བདེ་ལྷན་དུ་གཤེགས་ཏེ་ཡུམ་ཀྲུ་ཏུ་བཟང་མོ་དང་མེས་རང་
བཅས་སོ་སོས་གནས་ལུགས་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དུ་མ་གསུངས། བེ་ཏརི་རྒྱལ་པོ་རང་
ཡུལ་དུ་གཤེགས། དགོན་ཅོག་འབངས་ཀྱིས་སྤྲོད་པའི་རྟ་མཚོག་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ས་

ཉེན་བརྒྱུག་ཉེས་ལ་གཙོད་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེར་ཆིབས་ནས་ཨོ་ཟུན་ལྷུང་དུ་གཤེགས།
རིམ་པར་དྲི་བ་དང་དཀའ་སྡོད་མཛད་ནས་རི་ནག་པོའི་གཙུག་ལག་ཁང་མཁའ་འགོ་
མ་བྱེ་བ་འབྲུམ་གྱི་ཆོགས་ཁང་དེར་མཁའ་འགོ་མ་གཅིག་འདུས་གཉིས་འདུས་ནས་བྱེ་
བ་འབྲུམ་ཅམ་འདུས། དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་དེའི་སྟེང་དུ་ཤ་ལྷ་བདུད་ཅི་ལྷ་ལ་སོགས་
པ་ཆོགས་གྱི་ཡོ་བྱད་མང་པོ་བཤམས་ནས་ཆོགས་འཁོར་བྱེད་པའི་དུས་སུ་ལས་གྱི་སློབ་
དཔོན་མ་གཅིག་ན་རེ། དོན་བཤེད་ཁྱེད་ལ་ཆོགས་ཇུས་ཅི་ཡོད། ད་ལྟ་འདི་ཡིན་བྱ་བ་
རང་མེད། འོ་ན་ཁྱོད་ལ་ཅི་དགོས། མཁའ་འགོ་མ་གསང་བ་ཡེ་ཤེས་དགོས་ཏེ། དཔག་
ཚད་ལྷ་བརྒྱའི་པ་རོལ་ནས་མཁའ་འགོ་མ་རྣམས་གྱིས་འདིར་ལུང་བསྟན་ཏེ་འོངས་
པ་ཡིན་སྟེར་ཡང་དཀའ་སྡོད་ཆེན་པོ་བཞིས། བདག་ལ་འགོ་དོན་ལས་མེད་པས། ཁྱོད་
གྱིས་བསྟན་འཆལ་ཞེས་ཞུས་པ་དང་། ཆོགས་གྱི་སློབ་དཔོན་མ་ན་རེ། དཔའ་བོ་ཆེན་པོ་
འདིར་བྱོན། ཁྱེད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྲས་གྱི་སྤྱོད་པོ་གཅིག་མེ་ཤེས་པས་སྐྱབས་སྐྱབ་
སྐྱད་མཁའ་འགོ་མ་གསང་བ་ཡེ་ཤེས་འདོད་ཟེར་ནས། དེ་ནི་ཁྱོད་གྱི་མ་ཡིན་མོད། མ་
དང་གྲོགས་བྱེད་དམ། དེ་ནི་ཁྱོད་གྱི་ལྷ་ཡིན་མོད། ལྷ་དང་གྲོགས་བྱེད་དམ། གཞན་ཡང་
ཞིང་ཁམས་འདི་ཁྱོད་གྱི་ཞིང་ཁམས་ཡིན་མོད། གནས་འདི་ན་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་
རིག་པ་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་གཙོ་བོ་བྱེད་པར་དུ་འང་ཁྱེད་གྱི་སྐྱེ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་
པའི་སྒྲ་མ། མཆོའི་པར་ལྷ་རྟེན་སྟོང་དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པ། གནས་འདི་ཐམས་
ཅད་པོ་བྲང་ཆེན་པོ་ལྷ་རྟེན་གྱིས་སྟོབས་པ། སྐྱེ་བ་བདུན་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཐམ་པར་
དགེ་སྟོང་ཚུལ་ཁྲིམས་གཙང་མ། ཉེས་ལྷུང་གི་དྲི་མས་མ་གོས་པ་རྒྱ་གར་དུ་གྲུབ་ཐོབ་
ལྷ་བརྒྱར་གྲགས་པ་ལ། འདི་འདུལ་བ་འཛིན་པ། མདོ་སྡེ་འཛིན་པ། མདོན་པ་འཛིན་
པ། རིག་པ་འཛིན་པ། དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་གྱི་ཆ་ལྷགས་ཁོ་ནར་སྟོན་ནོ། ཉེ་ལྟ་བུ་དེ་ཁྱོད་
གྱི་སྒྲ་མ་ཡིན་ལ་གནས་འདི་ན་བཞུགས་པ་ལ་དེའི་ཡུམ་ཡང་མཁའ་འགོ་མ་འདི་ཡིན་

མོད། ད་ཁྱོད་རང་ལ་ཅིས་ཀྱང་དགོས་ན་ཁྱོད་རང་བཞིན་གྱིས་དབང་ཐོབ་པ་ཞིག་ཡིན་
 ཀྱང་། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་གྱིས་གསུངས་ནས་དབང་བསྐྱར་ཏེ། ད་སྦྱོར་
 བུ་དམ་པ་དོན་ཆེན་སྐྱབ་པ་ལ་བཟོད་སྟོབས་ཆེ་དགོས་པས་ལྟ་བུ་རངས་སུ་སོང་ལ་
 སྤྱིན་པོའི་ལག་ན་མི་སྤྲོད་དམར་ཚར་རེ་བ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པ་དེ་ལོང་ལ་ཤོག མཁའ་
 འགྲོ་མ་གསང་བ་ཡེ་ཤེས་ལེན་པ་ལ་དེ་ངས་པར་དགོས་པའི་རྣམས་ཡིན་གསུངས་ནས་
 ལུང་བསྟན་ལྟར། ལྟ་བུ་ཡུལ་དུ་ཞུགས་ནས་རྒྱལ་པོ་མཚོ་སྐྱོང་དང་མངལ་ཞིང་མ་
 འོངས་ལུང་བསྟན་ཡང་གསུངས་ཏེ་ཆོས་ལ་བཀོད། ལྟ་བུ་རངས་སུ་སྦྱོབ་པ་ན་མི་ཁྲག་
 གི་མཚོ་བསྐྱེད་མི་ཤའི་མཁར་བཅུགས་པ་སོགས་ལ་སྤྲོད་རྗེ་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྦྱོར་
 པའི་མཐུས་སྤྱིན་པོ་རྣམས་ཀྱང་སེམས་ཞི་སྟེ་བར་དུ་གཅོད་པར་མ་གྱུར་པའི་ཐུར་བུ་མོ་
 མཚན་དཔེས་སྤྲོས་པ་མགོ་ལ་རིགས་ལྡེ་རྒྱན་གྱིན་པ་ལག་ན་ཁ་ཏྲི་ག་ཤོགས་པ་ཞིག་
 བྱུང་སྟེ་ཅི་དགོས་པའི་དོན་ཆེགས་བཅད་སྤྲོས་པས་རྒྱལ་པོས་དེའི་ལན་དུ། ཁོ་པོ་མཁའ་
 འགྲོའི་ཆོགས་ཀྱིས་བཏང་། མི་སྤྲོད་བཅུ་དྲུག་ལོང་ཞེས་ཟེར། ཞེས་སོགས་ཀྱི་མཐར།
 ང་ལ་མི་སྤྲོད་བཅུ་དྲུག་སྟོལ། ཞེས་སྤྲོས་པས་མཁའ་འགྲོ་དེས། མི་སྤྲོད་བཅུ་དྲུག་སྟོ་
 བཏགས་ཏེ། རེད་ཅག་མཁའ་འགྲོ་བཅུ་དྲུག་ཡིན། ཁྱོད་ལ་ཅི་དགོས་བཤད་དུ་གསེས།
 རྟེན་ན་བདག་གིས་བསྟན་པར་བྱ། ཞེས་ཟེར་བ་རྒྱལ་པོས་གསང་བ་ཡེ་ཤེས་དགོས་
 སྟར་དཀའ་ལྷུང་ཆེན་པོ་ཉམས་སུ་ཁྱོད་ཚུལ་སྤྲོས་པས། འོ་ན་རྒྱལ་པོ་མཚོ་སྐྱོང་གི་པོ་
 བང་སྟོ་ཕྱོགས་ཚུ་མིག་མགོ་དགྲ་སྟོན་ཤིང་ཡལ་འདབ་རྒྱས་པའི་བྱང་དུ་སྟོད་ཀྱི་དེར་མི་
 སྤྲོད་བཅུ་དྲུག་ཀྱང་ཁྱེར་ཡོང་གི་ཟེར་བ་རྒྱལ་པོས་རྗེ་ལྟར་ཟེར་བའི་པོ་བང་གི་སྟོ་དེར་
 ཕྱིན་པ་ན་སྤང་མོ་ཆུན་མོ་ཞིག་འདུག་པས་མཁའ་འགྲོ་མའི་འདུ་ཁང་ཡིན། ཁྱོད་རང་
 ཡང་སྟོད་ཅས་པ་ལྟར་བསྟན་པས། མཁའ་འགྲོ་བཅོ་ལྔ་རིམ་གྱིས་བྱུང་སྟེ་སྤང་མོ་ཆུན་
 མོ་དེར་ཕྱག་བཙལ་ཞིང་མཁའ་འགྲོ་མ་ཞིག་གིས་ཁོང་ཁ་སང་ནས་རི་ནག་པོའི་གཙུག་

ལག་ཁང་དུ་གསང་བ་ཡེ་ཤེས་དགོས་ཟེར་ནས་བྱང་བ་ལ་ཁོ་མོ་ཅག་གིས་ཐག་མི་ཆོད་
པས་བྱེད་ཐུན་འདྲེན་དུ་བཏང་ངོ་། །ད་དཔའ་པོ་འདི་ལ་གསུང་ལེགས་པར་བྱོན་ཟེར་
བ་དང་། རུར་གྱི་ཆོགས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་མ་དེ་ན་རེ། ཅིས་ཀྱང་གསང་བ་ཡེ་ཤེས་དགོས་
ན། ལུན་པོ་བཅེགས་པ་ནགས་ཀྱི་འདབས། ཀགསེར་གཡུ་བརྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ།
མཁའ་འགོ་སྒྲ་ཆོགས་འདུ་བའི་གནས། དམ་པས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ཡོད། ཉེ་ན་
ཁྱོད་ཉིད་རྗེས་འདྲིན་པའི། རྩོད་འདྲིན་པ་དྲི་མ་མེད། སྦྱལ་པའི་དགེ་སློང་དུ་མས་
བསྐྱོར། ཆོགས་འཁོར་རྒྱ་ཆེན་བསྐྱོར་ཞིང་ཡོད། ཉེར་སོང་དབང་ཁྱེས་བཀའ་ལྷུང་ནོས།
ཀགསང་བ་ཡེ་ཤེས་དེར་གསལ་མཆི། ཞེས་པ་དང་། རྒྱལ་པོས་ལམ་ཐག་སོགས་དྲིས་ཏེ་
གཤེགས་པའི་སྤྲ་མའི་སྦྱལ་པའི་བྱ་དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་ཙམ་བཞེས་པ་ཐུག་གཡས་ན་
རྩ་ཡབ་ཐོགས་པ། གཡོན་ན་རིལ་བ་སྦྱི་སྦྱགས་བསྐྱམས་པ། ཞི་ཞིང་དུལ་བ་མཆོན་དང་
ལུན་པ་གཅིག་བྱང་སྟེ། ཡུལ་ཐག་རིང་པོ་ནས་བྱོན་པ་དང་། རྣམ་པ་འདི་དག་གཟིགས་
པས་སྦྱང་ལ་བ་དང་། ཐུགས་སྦྱོར་བར་མ་གྱུར་ཏམ།

དཔལ་གྱི་ཕོ་བྲང་དམ་པ་ན། རྒྱལ་བ་དྲི་མེད་ལྷམ་མེར་བཞུགས། འཇིག་
རྟེན་དོན་ལས་མ་གཡོས་པར། ཆོགས་འཁོར་རྒྱ་ཆེན་བསྐྱོར་ཞིང་གདའ། བག་ཡོད་
རྣམ་དག་གྲས་པའི་ཚུལ། རྩེ་གཅིག་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ངང་། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ལམ་
ཁྱེས་ནས། རྒྱལ་བའི་དྲུང་དུ་གཤེགས་པར་བྱ། ཀགསུངས་ནས། དཔལ་གྱི་ཕོ་བྲང་ག་
ལ་བ་དེར་སྦྱན་དངས་སོ། །དེ་ནས་དཀོན་ཅིག་འབངས་ཀྱིས་ཕོ་བྲང་ཆེན་པོའི་ནང་
དུ་ཁྱེགས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་སྦྱོན་མེ་དྲི་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྦྱལ་པའི་དགེ་སློང་
བརྒྱ་ཐུག་གཅིག་གིས་བསྐྱོར་བའི་གདན་གྱི་གྲང་ལ་བཞུགས་པ་མཐོང་། དེར་རྒྱལ་བུས་
སོར་མོ་བཅུའི་ཐལ་མོ་སྦྱི་བོར་སྦྱར། ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དང་བཅས་ཏེ་ཞབས་སྦྱི་བོར་
གཏུགས་ཏེ་ཐུག་བཅའ། སྤྲ་མའི་ཞལ་ནས། མཐར་ཐུག་མཁའ་སྦྱོད་གནས་སུ་འདྲེན།

།འཕྲུལ་དུ་ཐུན་མོང་དངོས་གྲུབ་སྟེ། །ང་ཡི་མ་ཡིན་ཁྱོད་ཀྱི་ཡུམ། །ང་ལྟ་གསང་བའི་
བྲག་ལ་གནས། །ཞེས་ལུང་བསྟན་དེར་མ་ཟད་མ་འོངས་པའི་ལྟས་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་
སྒྲའི་ལུང་བསྟན་སོགས་དུ་མ་བྱུང་།

དེ་ནས་སྤྱི་མའི་གསུང་བཞིན། རྫོ་རྫོ་བྲག་གི་བྱང་ལྗེ་བས་ན་གསང་བའི་བྲག་
ཁུང་ཞེས་བྱ་བ་མཁའ་འགྲོ་མས་སྤྱུལ་པ་འདོམ་གང་གྲུ་བཞི་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེར་རྒྱལ་
བྱ་བྱོན་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་མ་ལོ་བརྒྱ་ཙམ་ལོན་པ་འདྲ་བ་མགོ་བོ་དཀར་བྱ་རེ་བ། སོ་
ཙེ་མོ་གསུམ་ལ་རྩ་བ་གཅིག་དུ་བྱས་པ་དེ་འདྲ་བ་ཞིག་འདུག་སྟེ། དེས་རྒྱལ་བྱ་མཐོང་
བ་དང་། བྱིས་པ་ཁྱོད་ཅི་བྱེད་ཟེར་བར། ཁྱོད་འདོད་པ་ཡིན་བྱས་པ་དང་། ང་སྤྱི་ཡིན་པར་
འཁྱུལ། བྱིང་མཁའ་འགྲོ་མ་གསང་བ་ཡི་ཤེས་བྱ་བ། སྤྱི་མ་རྒྱུ་མ་མེད་པའི་ཡུམ་ཡིན་
མོད། འོ་ན་འཁྱུལ་ནས་འདུག་མཁའ་འགྲོ་མ་གསང་བ་ཡི་ཤེས་དེ་ལ་རྣམས་པ་མི་མངའ།
འཁོར་ཡང་བྱེ་བ་འབྱམ་ཙམ་ཡོད་པ་ལ་ཁོ་མོ་རེང་མོ་རྣམས་ཤིང་འཁོགས་པ་འདི་འདྲ་
བ་ཞིག་ལས་མེད་པ་ལ། བྱིང་རྒྱལ་བྱ་གཞོན་ནུ་ལྟ་བུས་ཆོག་མི་ཤེས་པ་ཞིག་འདུག་ ལུ་
ཅག་གཉིས་རང་མི་འགྲིག ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ཡང་ཐག་རིང་ང་ལ་འཁོས་ཀ་མེད་པས་
དཀྱིལ་འཁོར་ཡང་འདི་འདྲ་ཞིག་ལས་བྱ་བར་མ་རུས་ཟེར་ནས། ལྷ་གང་པ་གཅིག་
བསྟན། ལུ་ཅག་གཉིས་བསྐྱོངས་ནས་ས་ཕྱོགས་དེར་མི་སྤྱོད་པས་ཟེར་རོ། །དེར་རྒྱལ་བྱ་ན་
རེ། ལོ་བརྒྱ་པས་སྟོང་ལོན་ནའང་ལོན། ལས་ལ་ངན་ཏེ་འགྲོ་བར་མ་རུས་ཀྱང་ལྷར་ཏེ་
འགྲོ། འོན་ཀྱང་ལས་ལ་མི་ངན། རྩེ་འཕྲུལ་གྱི་ཤུགས་དྲག་སྤར་དཀར་སྤྱད་དུ་མ་བྱས་
ཏེ་བཙལ་ཀྱང་དུས་དེང་སང་ལས་མ་རྟེན། ད་ཁར་བྱུང་བ་ལ་ལྷེས་མི་འཕྲུལ་འཆལ་
ཞུས་པས། དེར་ཁོང་གི་ཞལ་ནས་ཁྱོད་ལ་ངས་ཆོག་ན་དོ་རུབ་འདིར་སྤྱོད་ཆོགས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་རྩུང་དུ་ཞིག་ཀྱང་བསྐྱོར། ང་དབུལ་བས་ཆོགས་རྩེས་རྒྱ་ཆེན་པོ་མེད་དེ། མཛེ་
མོའི་ལྷ་དང་པ་ཐོད་རྩུང་གང་ཡོད། ཁྱོད་ལའང་བྱིན་ངས་ཀྱང་སྤྱད་གསུངས་ནས་མཆུལ་

ཁུ་གང་ཡོད་པ་དེ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོལ་ཅིང་གངའ་བ་ལ། རྒྱལ་བུས་ཁྱེས་པ། སྒོན་ཆད་ཟག་
པ་འཕེལ་བའི་རྒྱ། འདོད་ཡོན་རོ་མཆོག་བརྒྱ་པ་བོས། ཉིང་སང་བར་དུ་འདིར་ལས་
ཀྱང་། ཁྱིམ་ཁྱིམ་སྐད་དུ་རྒྱ་སྒྲོལ་ཏོག །ཆགས་པའི་གདུང་བ་ཞི་མཛད་པའི། མཛེ་ལྷ་
བདུད་ཅི་སྟེར་བ་ལེགས། ཞེ་མ་ཁྱོད་ཀྱང་ལོངས་སྟོད་ན། བདག་ལོངས་སྟོད་པར་ཅིས་
མི་རིགས། ཁྱིམ་སྒྲུས་པ་དང་། ལོང་འདྲུམ་སྤུལ་ཏེ་ཆོམས་ཅི་གསུམ་པ་དེའི་གསེབ་ནས་
འོད་ཟེར་ཞིག་འཕྲོས་ཏེ། དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ལ་ལན་གསུམ་བསྐྱོར་ནས་དཔལ་གྱི་ཕོ་བྲང་
ག་ལ་བ་དེར་སོང་། མཁའ་འགོ་བྱེ་བ་འབྱུང་ཡང་ཆོགས། རྩོམ་འདྲིན་པ་བྱི་མེད་སྒྲ་
མའང་ཕེབས་ཏེ་ལྷ་གི་རྣམས་ཀྱིས་རྩོམ་འདྲིན་སྤྱུ་བཞེངས། སྒྲ་མས་དེ་ལན་ཚུལ་དང་གསང་
བ་ལེ་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་འོངས་ལུང་བསྟན་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་ཤིང་། དཀོན་ཚུགས་
འབངས་ཉིད་ཀྱི་འང་ཡང་ལན་གསུངས། མཁའ་འགོ་མ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སོ་སོས་
གནས་གང་ཟག་བཅས་མ་འོངས་པའི་ལུང་རྒྱས་པར་བསྟན། ཤ་ལྷ་བདུད་ཅི་ལྷ། འདོད་
ཡོན་ཆེན་པོ་ལྷ། ལུང་པོ་ལྷ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྷའི་ངོ་བོ་ལ་རྣམ་པ་མཁའ་འགོ་མ་
དང་། དཔལ་བོའི་ཆ་ལུགས་སུ་གནས་པ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཆོད་ཅིང་
རོལ་ལོ། རྒྱལ་བུ་དཀོན་ཚུགས་འབངས་དང་། མཁའ་འགོ་མ་གསང་བ་ལེ་ཤེས་ནི་རང་
རང་གི་རྩ་འབྲུལ་དང་སྒྲ་མ་རྩོམ་འདྲིན་པའི་བྱིན་རྒྱབས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུད་ཅེས་ཞིག་
ལ་བདེ་སྟོད་སྤུལ་པའི་ཕོ་བྲང་དུ་ལྷགས་སོ། །ཡལ་ལུམ་ལུག་རྩི་བཅས་པ་དང་མཛལ་
ཞིང་སྤྱིང་མོ་དང་། སྒྲ་མས་རྣམས་ཀྱི་གནས་དང་འབྲེམ་སོགས་མ་འོངས་དང་སྟེ་བ་དེ་
འབྲལ་སྤོང་བཅན་སྒྲུལ་པོ་སོགས་ཀྱང་ལུང་བསྟན་ཏོ། །

༡༽ རྒྱལ་བུ་དད་པ་བརྟན་པ།

བརྒྱད་པ། (༤༩ ཉ་༦། ༥༥ ཐ་༦)དད་པ་བརྟན་པ་ནི། སྒོན་ཤར་ཕྱོགས་སྒྲོན་
ལར་རྒྱལ་པོ་སྒྲོན་ཞེས་བྱ་བ་འཁོར་མངའ་རིས་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་མཐའ་རྒྱས། རྒྱལ་

ཕྱི་ཕྱིད་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཆོ།

འབངས་སྐར་མའི་ཆོག་ལྟར་གྲངས་མང་། རྒྱལ་བརྒྱུད་ཉི་ཟླ་བཞིན་དུ་བེལ་ཆེ། དགེ་
བའི་མཆོ་ལ་དད་གུས་ཀྱི་པ་སྒོ་འཁྱུངས་ཏེ། རང་གི་པོ་བྱང་ལྟའི་གཞུང་ལས་ཁང་འདྲ་
བ་དེར། འཇིག་རྟེན་གྱི་མགོན་པོ་སངས་རྒྱལ་དང་། དེའི་ཡུམ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་
བརྒྱ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་དང་། དེ་ལ་སློབ་པར་བྱེད་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྣ་རེ་སྤྱད་བ་ཡན་
ཆད་དང་། དགོན་ཅོག་མཆོད་ཅིང་ངན་སྒོར་ལ་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་དམ་པའི་སྦྱོད་པ་དང་
ལྷན་པ་ཞིག་ཡོད་པར། བརྒྱན་མོ་ཞོར་འབྲིན་མ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད་དེ། དེ་ལ་སྐས་
གཅིག་འཁྱུངས་ཏེ། སྦྱིས་མ་ཐག་ནས་མི་དུ་བཞུགས་པ་དང་། དགོན་ཅོག་གི་རྟེན་
གསུམ་མཐོང་བ་ན་དེའི་ཕྱོགས་སུ་པ་མས་བབྱང་ཡང་མི་ཉན་པར་འགྲོ། གུས་པའི་རྣམ་
འགྱུར་མང་པོ་བྱེད་པ་ཞིག་བྱང་བས། མ་ན་རེ་བྱུ་འདི་ལྟར་ཆུང་བ་ནས། དགོན་ཅོག་
གི་ཕྱོགས་སུ་འདི་ལྟར་དད་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཆེ་བ་ཞིག་འདུག ད་གཞོན་འདི་ལ་དད་པ་
བརྟན་པ་ཞིག་འོང་བེད་ནས་བྱུ་དེའི་མིང་ཡང་དད་པ་བརྟན་པར་བཏགས། དེ་བཞིན་
དུ་ཆེར་སོང་ཞིང་དད་པ་བརྟན་པ་དགོན་ཅོག་གི་ཕྱིར་ཤ་ཁྲག་ཐོང་བེད་པ་གཏོང་
རྒྱས་པ་ཞིག་བྱང་། གཞུགས་ཀྱང་གསེར་གྱི་ཁ་དོག་ལྟ་བུ། བལྟ་བས་ཆོག་མི་ཤེས་པ་
ཀུན་གྱི་ཡིད་འཕྱོག་པ་ཞིག་བྱང་། དེར་སྤིག་ཅན་གྱིས་བར་གཅོད་བྱ་དགོས་སྐྱེས་པར།
བདེ་བ་ཅན་ན་དགེ་སྒོར་ལྷ་ངན་དང་བྲལ་བ་ཞེས་བྱ་བ། མངོན་པར་ཤེས་པ་ཐོགས་པ་
མེད་པ་མངའ་བ་དེས། བརྒྱན་མོ་ཞོར་འབྲིན་མ་དེ་ལ་བདུད་སྤིག་ཏོ་ཅན་གྱིས་བར་དུ་
བཅད་དེ་དགོང་བར་མཁྱེན་ནས། རྩ་འཕུལ་གྱིས་ལྷན་ལའི་པོ་བྱང་དུ་བྱོན། ཁྱོད་གྱིས་
བསམས་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་། །ང་ནི་ཐོགས་པ་མེད་པར་འོང་། །སྦྱོལ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡི།
།ཁྱོད་གྱི་བཤེས་གཉེན་ང་ཡིན་མོད། །ཅེས་སོགས་གསུངས་ཤིང་།

གཞོན་བྱེད་གྱིས་སྦྱོར་ཤིང་སོགས་ལ་གཞོན་པ་བྱེད་པའི་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་
བལྟས་པས་རྩ་བར་གཞོན་པའི་མཆོན་མ་བྱང་སྟེ་རྒྱལ་པོས་ལྷགས་མདའ་ལྷགས་

གཞུས་བསྐྱགས་པའི་གནོད་བྱེད་ཕག་ནག་དེ་བསྐྱལ་ཀྱང་ཁྱ་བོ་སྤྱིང་རྗེའི་སེམས་ཀྱིས་
ཤོར། ཡུམ་བདེ་བ་ཅན་དུ་བར་ཆད་ཀྱི་དབང་གིས་གཤེགས། ཡབ་མུ་ངན་གྱིས་ནོན་
པར་རྒྱལ་བུས་སྤྱིང་སྦྱོང་བའི་ལྷ་མོ་ཞིག་ཁོ་བོས་བཅལ་གྱི། དེ་མ་རྟེན་བར་བུད་མེད་
ཡ་མཚན་ཅན་གཞན་མཐོང་ཡང་ཁབ་དུ་མ་བཞེས་ཤིག་ཅེས་གསོལ། ཕག་ཁྱ་མོ་དེ་
འཆོལ་བར་ནགས་གསེབ་དུ་ཞུགས་ཀྱང་མ་རྟེན་པར་བུ་མོ་མཚར་བ་ཞིག་རྟེན་པ།
ཕག་ཁྱ་དེ་ཡིན་པར་མཆེན་ཀྱང་བཅེ་བས་བསྐྱལ་མ་རྒྱས་པར་ལུས་པ་ཡབ་ཀྱི་བཅུན་
མོར་ལྷུ་ར་ནད་བརྩུ་བཏབ་སྟེ་ཡབ་ལ་འདི་ལས་གསོས་པར་སྤྲོན་མེ་རྟོག་ཀྱི་ཤ་ན་ལེན་
དེ་རྒྱལ་བུ་འདིས་ལོན་ཞེས་གསོལ་བས་རྒྱལ་བོས་དེ་ལྟར་དུ་སྤྲོས་དང་པ་བཏན་པར་
གསུངས་པ་དྲིན་ཅན་གྱི་ས་ཡིན་པས་དེའི་བཀའ་མ་བཅག་པར་བྱོན་པར་སྤྲོན་ཡུལ་དུ་
ལམ་སྤང་བ་དང་མཇུག། དེས་རྒྱ་མཚན་དེ་བ་བྱུང་བ་ལོ་རྒྱུ་རྣམས་བཤད་པས། མེ་
རྟོག་ཀྱི་ཤ་ན་བྱ་བ་དེ་མོ་ལ་ཕན་པའི་སྤྲོན་མིན། དེ་ནི་སྤྲོན་པའི་རྒྱལ་བོ་ལྟ་མཁྱེན་
བཅུའི་བུ་མོ་ཡིན། སྤྲོན་ཞེས་པ་ནི་མཚར་བ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། མེ་རྟོག་ཅེས་ཟེར་བ་
མངོས་པ་ལ་བཏགས་པ་ཡིན། ཀྱི་ཤ་ན་ཟེར་བ་མིང་དངོས་ཡིན། དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་མི་ལོན་
ཅེས་སོགས་མི་ལོན་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་སྤང་ཚུལ་ཞིབ་པར་བཤད་ཅིང་བྱེད་ལུགས་ཀྱི་
བསྐྱབ་བྱ་བས། ང་ལ་རྟ་གར་བསམས་པར་སྤྲོས་པ་བལ་གྱི་སྤང་བོ་ཆེ་བྱ་བ་ཡོད་པས་
དེ་ལ་ཁྱེད་བསྐྱོན་ལ་བཏང་དགོས་དུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནའང་ངེས་མེད་དུ་བྱིན་ན་མི་
རུང་བས། ཆོས་བཅོ་ལྷ་ལ་སྤྲོན་བུ་རྣམས་གསོ་སྦྱོང་གི་དུས་ཡིན་པས། དེའི་དུས་བྱིན་
ན་ཉེས་དམིགས་མི་འབྱུང་། ཞེས་དང་། སྤྲོན་པའི་སྤྲོ་སྤང་བའི་གཏམ་དེ་བའི་ལན་དང་
བཅས་བསྐྱབ་བྱ་དང་རང་གི་ལྟ་གང་ཡིན་ལ་བྱག་བྱས་ཏེ་སོང་ཞེས་པ་ལྟར་བྱིན་པའི་
ལྟ་བུ་རངས་སུ་བྱོན་པ་དང་། ལུགས་རི་ལ་བལྟས་པས་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་འཕང་མཐོ་བ་རྟ་
མཁྱོགས་བུལ་རན་པའི་ཉིན་ལམ་བཅོ་བརྒྱད་རེ་ཡོད་པའི་ངོས་ལ་སྤྱོད་པའི་ལ་ཆོད་པར་

བྱས་ཏེ། ཁྱིའི་ལྷགས་རི་དང་པོའི་སྒོ་བརྒྱུད་ས་པས། སྤྱིན་པོ་མགོ་གཅིག་པ་བྱུང་སྟེ། དེ་
རིང་བསྟེན་གནས་སྤྱང་བ་མིན་ན་མི་རྟ་གཉིས་ཀྱིས་སོ་རྩ་མངར་ཙམ་འོང་བ་གདའ་བ་
ལ། དེ་རིང་སྒྲུལ་པ་སྤྱང་བའི་དུས་ཡིན་པ་ལ་མི་རྟ་གཉིས་པོ་འདིའི་མཆན་ལྟས་ཀྱིས་
ནང་དུ་རང་ཡང་བཏང་དགོས་པ་གཅིག་འོང་ངམ། འོན་ཀྱང་གཏམ་ངེས་ཤིང་མཉན་
ན་གོ་བས། བྱེད་གང་ནས་ཅི་ལ་འོངས། སུ་ལ་དོན་གཉེར་དུ་འོངས་ཞེས་ངེས་པ་དང་།
ལམ་སྤྱང་གིས་སྤར་རི་སྐད་བསྐྱབས་པ་བཞིན་སྤྱོད་སོ། །སྒོ་འབྱེད་ཀྱི་སྟོན་མོ་ལ་གཡུ་
རྩོག་ཅིག་སྟེ་ལ་བཏགས་སོ། །དེ་ནས་སྒོ་བདུན་པའི་བར་དུ་ཡང་གཡུ་རྩོག་རེ་རེ་བྱིན་
ཅིང་། སྒོ་བ་དང་ངེས་ལན་སྤར་བཞིན་དུ་བྱས་སོ། །

དེར་སྒོ་བདུན་འདས་པའི་ནང་དུ་སྟེབས་པ་དང་། སྤྱིན་པོ་སྤྱིན་མོ་སྤྱིན་ལྷག་
དང་བཅས་པ་མང་པོ་མཐོང་སྟེ། ཟ་བ་དང་བསད་སེམས་མེད་པའི་སྟེང་དུ་ཆགས་
སེམས་ཆེན་པོ་སྟེས་པ་ལ། རྒྱལ་བུས། སྤྱིན་པོའི་རྒྱལ་པོ་ལྷ་མགྲིན་བརྩའི་སྒོ་གང་ན་
ཡོད་ངེས་པས། གཏམ་ལན་གསེར་གྱིས་ཉོས་ཀྱང་མི་ཁྱུག་པ་དེ་དག་རྒྱལ་བུ་ལ་གཏམ་
ལན་འཇལ་བ་སྤྱོད་ཐོབ་དུ་བྱས་ཏེ། ལ་ཆ་དང་རྒྱ་སྟེགས་ཀྱི་ཁང་བུ་སྒོ་བཞིར་གཏོད་
པ་ཡོད་མོད་ཀྱི། ཤར་ཕྱོགས་ནས་འོངས་པ་ཤར་ཕྱོགས་ལ་སོང་ཞིག་ཅེས་ཐོས་པ་དང་།
ཕོ་བྲང་གི་ནང་དུ་བྱིན་པ་དང་། གསེར་ཁྱི་ཆེན་པོ་མི་ལྷགས་མཉེད་མའི་འབོལ་ལྷན་
བཏིང་བའི་སྟེང་ན། སྤྱིན་པོའི་རྒྱལ་པོ་ལྷ་མགྲིན་བརྩའི་མགོ་བརྩ་གཅིག་པ་རྩེ་མོ་རྟ་
མགོར་ཡོད་པ། སྤྱོད་རྩ་བྱིན་ཀྱང་བག་འཁུམས་ནས་འགོ་བཞིག་གདའ་བ་དེ་ཁྱི་དེ་
ལས་ལངས་ནས་བྱུང་སྟེ་མགྲིན་པ་དང་པོ་ནས་བརྒྱུད་ལམ་སོགས་ཀྱིས་མཆོན་ངེས་པ་
དང་། དེ་ལན་རྒྱལ་པོས་རྒྱས་པར་བསྐྱགས་ཤིང་། གདམས་ངག་རྩུ་འཕྱུལ་དང་བཅས་
པ་བསྟན། རྒྱལ་པོས་ཆོག་རྣམས་ཐོས་པ་དང་། སྤར་ནས་མཆན་དཔེས་སྤྱོད་པའི་ལྷས་
མཐོང་བ་དང་། སྒོ་བུར་དུ་ནམ་མཁའ་ལས་ཐོག་ཆེན་པོ་བྲངས་ཏེ་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་གི་

མདུན་ན་བྲག་རི་ཆེན་པོ་གནམ་སྟེག་པ་ཙམ་ཡོད་པ་དེ་ལ་བརྒྱབ་པས། བྲག་རིའང་
ཐོག་གི་རྩམ་པར་མེ་ལྷེ་འབར་ཏེ། ལ་ཆའི་ཁང་བྱ་འདུ་བ་སྟམ་བྱེད། ལྷགས་རི་བདུན་
པོའང་མེར་ཞིང་གཡོ། མཁར་དགུ་བརྒྱ་དགུ་བརྒྱ་ཙམ་གཅིག་པོའང་མཚུལ་བཏེག་པས་
རྒྱན་འགྲུལ་བ་ལྟར། ལིང་ལིང་འདེག་ཅིང་འདིག་པ་སྟམ་བྱེད། སྟོན་པོའི་རིགས་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདིགས་ཤིང་སྒྲག་སྟེ་དངངས། ལྷས་ཆེན་པོ་དེ་མཐོང་བས། སྟོན་པོའི་
རྒྱལ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱལ་བུའི་མདུན་དུ་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་སྟོག་མི་གཙོད་པ་དང་། ལྷ་དཀོན་
ཙོག་གསུམ་ལ་སྦྱབས་སུ་འགྲོ་བར་དམ་བཅས། རྒྱས་པོས་པོ་བྱང་གི་ནང་རིམ་པར་
བྱིན་པ་དང་གཡུ་གསེར་དདུལ་སོགས་ཀྱི་བྱ་མོ་རིམ་པར་ཡོད་པ་དང་ཐུག་ནས་བྲི་བ་བྲི་
ལན་བྱས།

སྟོན་པོ་མར་འབྱོར་པ་དང་ཆོགས་བཅད་སྒྲས་པས་ནང་ནས་སྟོན་པོ་བྲི་བ་དང་།
སྟོས་སྣ་ཙམ་བརྒྱད་ཀྱི་དུད་པ་འཐུལ་ཞིང་མེ་ཏོག་ཀྱ་ཤ་ན་ཁ་དོག་དཀར་སྟོན་པོ་ཆའི་
རིགས་ལྷ་སོགས་རྒྱན་སྣ་ཆོགས་པས་བརྒྱན་པ་འོད་ཁ་དོག་ལྷ་ཕྱོགས་བརྒྱར་འཕྲོ་བ།
ལག་ན་རིན་པོ་ཆའི་སྟོས་པོར་ཐོགས་པ་དེ་ལས་ཀྱང་སྦྱར་བའི་བྲི་སྟེན་སྟེན་ཆོགས་པ་
ཕྱོགས་བརྒྱར་འཕྲོ་བ། འཁོར་དུ་བྱ་མོ་སེར་ལྗང་སྟོན་ལྗང་གཉིས་དང་བྱད་མེད་ཁ་དོག་
མི་འདྲ་བ་ལྷ་སྟེ་བདུན་པོ་དེ་དག་རེ་རེ་ལ་ཡང་བྲན་མོ་ཁ་དོག་བདུན་པ་རེས་བསྒྲོར་བ་
བྱང་སྟེ་བདུན་བདུན་གྱིས་ཡན་ལག་བདུན་པ་དང་ཉེར་སྟོད་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་པ་
སྣ་ཆོགས་ཕུལ་མེ་ཏོག་ཀྱ་ཤ་ནའི་གསུང་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་དབྱངས་གཅིག་པར། རྒྱན་ལ་
ཡི་ཆོས་རྒྱལ་ཁྱོད། བསྐྱེད་པ་ཀྱིས་མ་གོས་བཞིན། འཁོར་གནས་འཁོར་བས་མ་གོས་
པའི། སྦྱོན་རས་གཟིགས་བྱིར་གནས་འདིར་བྱོན། བདག་དང་འཁོར་བཅས་འདིར་
ཆོགས་པས། རྩམ་དག་དགའ་བས་ཀུན་སྒྲངས་ནས། བྲི་མེད་མཆོད་ཆོགས་འདི་སྦྱར་
ཏེ། ཆོས་རྒྱལ་ཐུ་བོ་བྱེད་ལ་འབུལ། ཞེས་སོགས་དུ་མའི་ལན། བལྟ་བས་མི་ངོམས་

ཕྱི་སྤྱི་སངས་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ།

ཡིད་འཛིན་པའི། འཛིག་ཏེན་སྒོལ་མ་འཁོར་བཅས་ནམས། རྣང་སྒོང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་
སྒོ། གསལ་ལ་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཚུལ། མ་ཡངས་ཅེ་གཅིག་བག་ཡོད་པར། སྤྱིང་བུའི་སྒྲ་
སྐད་ལྟ་བུའི། རྒྱ་རྒྱེན་ཏེན་འབྲེལ་ཆོགས་པའི་ཆོས། བྲག་སྒོང་འབྲེལ་ཆགས་བཤད་
ཀྱིས་ཏེན། ཁྱིམ་པའི་ལན་དང་། དེ་ལན་མེ་ཏོག་ཀྱ་ཤ་ནས་ཀྱང་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དུ་
མ་མཛད་ཅིང་། རྒྱལ་བྱས་ཀྱང་རིན་པོ་ཆེའི་གསེར་གྱི་ཁྲི་ལ། གཡུ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་
སྣ་ཆོགས་ཀྱིས་སྤྲས་པའི་དབྱས་སུ་བཞུགས་སོ། རྟེན་སྒྱུལ་པའི་བུ་མོ་མེ་ཏོག་ཀྱ་ཤ་ནས།
རྒྱལ་བུ་ལ་གྱས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། རང་གིས་ལག་བདར་ཏེ་དེའི་རྗེས་སུ་བུ་མོ་དག་
ཀྱང་འཇུག་ཅིང་། ལྷ་དང་མིའི་བས་སུན་སུམ་ཆོགས་པར་སྦྱར་ཏེ་རྒྱལ་བུ་ལ་མཆོད་དོ།
།

ལྷ་མགྲིན་བརྩ་མ་གཏོགས་སྤྱིན་པོ་ནམས་ཀྱི་སྒོར་མ་ཕྱར་བར་དུར་ཁྲོད་
བསིལ་བ་ཆལ་དུ་གཏོང་བ་དང་སྒོ་བརྒྱུ་འབྲེད་པའི་བཅས་ཁྲི་དམར་པོ་བར་འཇུག་པ་
སོགས་གོས་ངན་ཇི་སྟེད་ཀྱིས་རྒྱས་པོ་ལ་ངན་བྱས་པ་མེ་ཏོག་ཀྱ་ཤ་ནས་དེ་ལས་བསྒྲིག་
ཐབས་རྒྱལ་པོར་བསྐབས་པ་ལྟར་བྱས་པས་སྦྱོན་མ་བྱུང་།

རྒྱལ་བུ་དང་ཀྱ་ཤ་ན་གཉིས་ལྷན་ལར་གཤེགས་པར་ཐག་བཅད། ཀྱ་ཤ་ནས་
རྒྱལ་བུ་ལ་རྫོང་བ་ཅི་དགོས་ཟེར་ན་མི་དགོས་བུ་མོ་དགོས། དེས་པར་ནོར་སྟེར་ན་རིན་
ཆེན་བུམ་པ་དགོས་ཞུས་སོགས་བསྐབས་བྱ་དང་བཅས་ཏེ་འཁོར་གྱི་བུ་མོ་བདུན་དང་
ལྷན་དུ་ལྷ་མགྲིན་བརྩའི་དུང་དུ་རྒྱལ་བུ་བཏང་། བུ་མོ་བདུན་གྱིས་ཀྱ་ཤ་ན་ལྷན་ལར་
གཤེགས་པའི་དུས་ལ་བབས་ཚུལ་སོགས་ཞུས་པ་དང་། མགྲིན་བརྩས་རྒྱལ་བུ་ལ་ངི་བ་
བྱས་པར་ཀྱ་ཤ་ནས་བསྐབས་པ་བཞིན་གསོལ་བས་ཀྱ་ཤ་ན་སྟེར་བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་
ཤིང་རྫོང་བར་ཡང་། ལྷ་འདྲི་གོང་ཁྲོལ་འདྲིར་གནས་པའི། སྤྱིན་པོའི་ཆོགས་ཀྱི་བདེ་
སྦྱིད་དག། བྱམ་པ་འདི་ཡིས་སྟེར་བྱེད་ནའང་། ཁོར་གཞན་མི་འདོད་འདི་ཁྲོལ་མཛོད།

ཁེས་གསོལ་བ་བཏབ་ན་དགོས་འདོད་འབྱུང་བ་རིན་པོ་ཆེའི་བྱམ་པ་བྱིན་པ་དང་།
རྒྱལ་བྱས་སྐར་ལོག་སྟེ། ལྷ་མོ་ལ་གཟིགས་པ་སྤུལ་བ་དང་། ལྷ་མོ་ན་རེ། མི་བྱིད་ཀྱིས་
རྟེན་དང་བཀྲར་སྟེ་སྐར་བར་བྱས་ཏེ། ཁེངས་ཟློགས་མི་བྱེད་པར་དགོན་ཅོག་གསུམ་ལ་
སྟོ་གཏད་པས་འདོད་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་འགྱུའ། བར་ཆོད་གང་གིས་ཀྱང་མ་ཚུགས།
བྱིད་ཀྱི་ཡུལ་དེར་འགོ་བ་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་བྱམ་པ་ལོན་པ་ནི་རྟེན་པའི་མཆོག་ལེགས་
པར་རྟེན་དོ། །དེ་ནི་ནང་པར་སྒྲུ་ལའི་གནས་སུ་འགོ་བར་བྱེད་པ་སྟེ་པོའི་འཆོ་བ་
ལས་སྟོབ་པ་འདི་ཞེས་དགོས་ལུགས་དང་བཅས་ཏེ་ལམ་དུ་སྐྱེའི་རྒྱལ་པོ་གཉིས་ཀྱི་འང་
བསྟེན་བཀྲར་བྱ་མོ་རེའང་སྤུལ་ཏེ་སྐར་ཀྱི་སྟེན་པའི་ལམ་སྐྱེད་བ་དེ་རྩོ་བོ་བྱིང་དཀར་
བ་སོགས་སུ་ལྷུང་ཡང་བསྟན།

སྒྲུ་ལར་ཉེ་བ་དང་ཀྱ་ཤ་ནའི་ཞལ་ནས་རྒྱལ་བྱ་ལ་ཡབ་ཀྱི་བྱུང་དུ་སོང་ལ་
རྗེའི་བཙུན་མོ་ལ་པན་ན་ཀྱ་ཤ་ན་ནི་ཡོད། དེར་མ་ཟད་ཡང་ཤ་ན་དང་། གསུམ་ཤ་ན་
ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་ཀྱིས་ཤིག་ཅེས་བསྐྱབས་པ་སྟེ་ཡབ་ལ་གསོལ། ཡབ་ཀྱིས་བཙུན་མོ་
ལ་གསུངས་པས་བཙུན་མོས་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལུགས་རི་གཅིག་དུ་ཚུད་པ་སོགས་མི་
འགྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་དགོས་ཞེས་ལན་གཉིས་སྐྱེས་པས་རྒྱལ་པོས་མེ་ཏོག་ཀྱ་ཤ་ནར་
གསོལ་བས་ནོར་སྐལ་དུ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་དང་། སྐྱེའི་བྱ་མོ་གཉིས་དང་བཅས་ཐམས་
ཅད་འབད་མེད་དུ་འགྱུར་ཅིང་། དེས་ནད་དྲག་ལྷལ་ཀྱི་རྒྱལ་བུའི་དྲིན་བསབ་པར་མི་
ཆོངས་སྟོད་ཀྱི་བསྟེན་བཀྲར་འདེབས་ཞེས་བདུད་མོ་དེས་རྒྱལ་བྱ་བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའ་ལ་མི་ཆོངས་སྟོད་ཀྱི་བསྟེན་བཀྲར་བྱེད་རྒྱ་བྱུང་ན་དེའི་དབང་གིས་རྒྱལ་བྱ་ལ་
བར་ཆད་ཀྱང་ཐེངས་ཤིང་། དེར་མ་ཟད་ཁོ་མོ་གཟུགས་མངོས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་རྒྱལ་
བྱས་ཀྱང་མི་ཆོངས་སྟོད་པལ་ཆེར་བྱེད་དེ་བྱས་ན་བྱས་ཅམ་ཉིད་ཀྱིས་ལེགས་ཆོགས་
པལ་ཆེར་ཉམས་པར་འགྱུར་སྟེ་ལན་སྐྱེས་པ་ཡབ་ཀྱིས་རྒྱལ་བྱ་ལ་སྐྱེས་པས། རྒྱལ་

བྱས་དེས་ལན་མི་སྤྲོ་བར་ཀྱ་ཤ་ནར་བཤད་པས། རེད་བདུད་མོའི་སྤྲོ་བ་ཡིན་པས་སྤོན་ལ་མོའི་ནད་དེ་མ་གསོས་ན་མི་རུང་བས། བྱེད་བྱ་མོ་གཉིས་ཀྱང་གསེགས་སོ་བཟེན་ནས་མོའི་རྩེ་བྱོན་པ་དང་། ཀྱ་ཤ་ནའི་འོད་དང་གཟེ་བྱིན་སྤྲོ་བ་སྤྲོ་བ་མོ་གས་པ་དེ་མོས་མ་བཟོད་པར་མིག་འདེགས་མི་རུས་པ་ཅམ་དུ་ཞུས་པར་གྱུར་པ་ལ་ཀྱ་ཤ་ནས་སྤྲོ་བ་པ། བཅུན་མོ་བྱེད་སྤྲོ་བ་གཞི་དག་པོ་བྱུང་བཟེན་ནས། རྒྱལ་བྱ་གཞོན་ནུ་འདི་ཤ་བཟེན་པོ་ལ་བསྐྱོས་ཏེ་ང་ལེན་དུ་བྱུང་ན་དེ་བྱེད་ལ་ཅི་དགོས།

བདུད་མོས་སྤྲོ་བ་པ། བྱེད་སྤྲོ་བ་པ་མོ་ཡིན་པས། ང་ལ་ཕན་པ་ཞིག་མཛོད་ཅིག་ འོ་ན་རྒྱལ་པོའི་རྩེ་འདྲེང་དོ་བཟེན་ནས་བྱིད་དེ། ཀྱ་ཤ་ནས་རྒྱལ་པོ་ལ་སྤྲོ་བ་པ། མི་དབང་བྱེད་ཀྱི་བཅུན་མོ་འདི་ན་བཟེན་ནས་སྤྲོ་བ་པ་ལས་བསྐྱོས་ཏེ་ང་ལེན་དུ་བྱུང་བ་ལ། ངས་འོངས་པ་ཡིན། བྱེད་ཀྱི་བཅུན་མོ་འདི་སྤྲོ་བ་པ་ལས་ཡིན་ཞེས་དེས་པས་བཤད་རྒྱུ་མ་བྱུང་བར། ལྷ་ལྷ་མོའི་རིགས་མིན་པ་ཤེས། ཀྱ་ཤ་ནའི་ཞལ་ནས། གང་ལྟར་ཡང་དགར་པོའི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་ཐམས་ཅད་མ་དགའ་བས། རེད་ཀྱིས་བྱས་པའི་རྒྱུ་འབྱུང་དགོས་པས་གསེགས་བཟེན་ནས། རྒྱལ་པོའི་སྤྲོ་བ་པ་ལས་གང་བའི་འབྲམ་དུ་བྱིད་དེ། རྒྱུ་འབྱུང་བཅུག་སྟེ། ལྷ་ནག་པོའི་བྱ་མོ་དེ་ལ་བྱེད་ལ་མིང་པོ་འབྲམ་མེད་དམ་པོས་དང་བྱས་པས། དེས་ཀྱང་མིང་པོ་ལག་མངས་ཞེས་པོས་པ་དང་། སྤང་དམར་པོ་མིག་གཅིག་པ་རྒྱ་གཅིག་པ་ཡོད་པ་ཞིག་རྒྱ་ནང་དེ་ནས་བྱུང་སྟེ། རྒྱ་གཅིག་པོ་དེས་མོའི་ཞབས་ནས་སྤྲོ་བ་པ་ལས་བྱེད་ཀྱི་བཅུན་མོ་ལྷ་ལྷ་མོའི་རིགས་མིན་པ་ཤེས། ཀྱ་ཤ་ནའི་སྤྲོ་བ་པ་ལས་བཅུན་མོ་སྤྲོ་བ་པ་ལས་མ་བཟོས་པར་དེས་འབྱུང་གིས་སྤྲོ་བ་པ་ལས་བྱུང་བའི་བྱུང་དུ་རབ་དུ་བྱུང་། མཚན་དེས་འབྱུང་དཔལ་དུ་བཏགས། དད་པ་བཟན་པར་སྤྲོ་བ་པ་ལས་སྤྲོ་བ་པ་ལས་ཀྱ་ཤ་ནས་སངས་རྒྱལ་འདྲིན་དང་། ཁྱོ་གཉེར་ཅན་ཀྱི་སྤྲོ་བ་པ་དུང་སྤྲོ་བ་པ་ལས་སྤྲོ་བ་པ་ལས་རྒྱལ་པོ་ལྷ་ལྷ་མོའི་རིགས་མིན་པ་ཤེས། རྒྱུ་འབྱུང་དཔལ་དུ་བཏགས། དད་པ་བཟན་པར་སྤྲོ་བ་པ་ལས་སྤྲོ་བ་པ་ལས་ཀྱ་ཤ་ནས་སངས་རྒྱལ་འདྲིན་དང་། ཁྱོ་གཉེར་ཅན་ཀྱི་སྤྲོ་བ་པ་དུང་སྤྲོ་བ་པ་ལས་སྤྲོ་བ་པ་ལས་རྒྱལ་པོ་ལྷ་ལྷ་མོའི་རིགས་མིན་པ་ཤེས། རྒྱུ་འབྱུང་དཔལ་དུ་བཏགས། དད་པ་བཟན་པར་སྤྲོ་བ་པ་ལས་སྤྲོ་བ་པ་ལས་ཀྱ་ཤ་ནས་སངས་རྒྱལ་འདྲིན་དང་། ཁྱོ་གཉེར་ཅན་ཀྱི་སྤྲོ་བ་པ་དུང་སྤྲོ་བ་པ་ལས་སྤྲོ་བ་པ་ལས་རྒྱལ་པོ་ལྷ་ལྷ་མོའི་རིགས་མིན་པ་ཤེས།

གསུམ་འབྲུངས་ཤིང་མཆན་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་བཏགས། དགུང་ལོ་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་ཙ་
བདུན་ལ་སྐྱེ་ཆེའི་དུས་བྱས་བདེ་བ་ཅན་དུ་གསེགས་སོ། །

༧༽ རྒྱལ་པོ་དཔལ་བཟང་།

དགྲ་པ། (༤༤ བ་༩ ཟ ༩) རྒྱལ་པོ་དཔལ་བཟང་ནི། སྟོན་བསྐལ་པ་མང་
པོའི་སྟོན་རོལ་ཁམ་རྒྱུ་ཡུལ་དུ་རྒྱལ་པོ་དཔལ་བཟང་ཞེས་པར་སྐྱེ་བ་བཞེས་པ་ཡིན་
ལ། དེའི་རྒྱ་མཆན་ནི། དད་པ་རབ་དུ་བརྟན་པའི་སྐྱེས་རབས་ཀྱི་འཕྲོས་དོན་ལས།

རྒྱུ་ཆེ་བསྐལ་པ་མང་པོའི་དུས། ། ཡུལ་དེར་རྒྱལ་པོ་དཔལ་བཟང་ཞེས། ། རྒྱུ་
 རྒྱུ་ཆེ་ལ་སྒོན་པོ་ནི། ། དཔལ་དང་དཔལ་གྱལ་བ་འབྱུང་། ། དཔལ་ནི་ཕྱི་ཡི་སྒོན་པོ་
 ཡིན། ། དཔལ་གྱལ་ནང་གི་སྒོན་པོ་ཡིན། ། བཅུན་མོ་ལྷ་མོ་ཕྱིར་ལྷན་ཡིན། ། དེ་ལ་སྐས་
 མེད་སྒོན་པོ་གཉིས། ། བྱ་བཞིན་བསྐྱངས་ཏེ་རྒྱལ་སྲིད་པོག། ཕྱི་སྒོན་དཔལ་ནི་འདི་སྐྱམ་
 དུ། ། ཁ་ནི་ཕྱི་སྒོན་སྒོ་མི་འབེབས། ། དཔལ་གྱལ་ནང་དུ་བསྐྱེན་བྱེད་དེ། ། ཁོར་དང་སྦྱིང་
 གཏམ་ཁོ་ལ་སྦྱར། ། འོན་ཀྱང་ང་ལ་འང་ཁོར་པོག་མོད། ། རྒྱལ་པོ་འདི་ཉིད་གནས་གྱི་བར།
 ཕྱི་ཡི་གཉེར་ཁ་ཁོ་བོས་བྱ། ། དེ་ནས་དཔལ་གྱལ་དོར་བྱས་ཏེ། ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀ་བདག་
 གིས་བྱ། ། དེ་ཆེ་རྒྱལ་པོའི་བསམ་པ་ལ། ། བྱིས་པའི་རིགས་ནི་རྟོགས་པ་ངན། ། བདག་
 གིས་བྱ་བཞིན་བསྐྱངས་ན་ཡང་། ། འིན་ལན་མི་ཁྱུང་འདོར་བ་སྲིད། ། དེ་བས་དགོན་
 ཅོག་མཆོད་བྱས་ན། ། གཏན་དུ་བཟང་སྐྱམ་མཆོད་པར་བྱས། ། འིང་པོར་མ་ལོན་ཕྱི་སྒོན་
 གུམ། ། རྒྱལ་པོས་དགེ་བྱས་ཁོར་ལྷག་དག། ། བཅུན་དཔལ་གྱལ་ཉིད་ལ་བྱིན། ། འིང་པོར་
 མ་ལོན་རྒྱལ་པོ་གཤེགས། ། དཔལ་གྱལ་རྒྱལ་པོའི་བྱ་བ་བྱེད། ། རྗེ་ཡི་དོན་དུ་དགོན་ཅོག་
 མཆོད། ། འབངས་ལ་བྱམས་ཤིང་མ་རབས་བསྐྱངས། ། བམས་ཅད་བསྟོད་ཅིང་བཀྱར་
 བར་གྱུར། ། ཅིས་པ་ལྟར་རོ། །

༡༠༽ རྒྱལ་བྱ་དད་པ་རབ་བརྟན།

ཕྱི་མེད་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཆོ།

བཙུ་པ། (༤༧ ཉ་ཉ། ༧༡ འ་༤) དད་པ་རབ་བརྟན་ནི། རྣམ་ལར་སླ་མ་མུ་ངན་
བྲལ་གྱིས་འབྱོན་པར་བདེ་བ་ཅན་ནས་བསྐྱལ་ཞིང་བར་ཆད་འབྱུང་བ་སོགས་ལྷང་
བརྟན་པ་ལྟར་དད་པ་བརྟན་པའི་སྤྲུལ། སངས་རྒྱལ་འཛིན་གྱི་ཡང་སྤྲུལ་རྒྱལ་པོ་སངས་
རྒྱལ་དཔལ་ཞེས་བྱ་བ་ཡབ་དང་། ཡུམ་ནི་བྲམ་ཟེའི་བྱ་མོ་མེ་འོད་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་རིག་
བྱེད་ཀྱི་སྦྲ་མཐའ་དག་ལ་མཁས་ཤིང་གཙང་སྦྲ་དང་ལྟན་པ། སླ་མཆོད་ཀྱང་ནང་པའི་
དགེ་སྦྱོང་འབའ་ཞིག་ལ་གྲུས་པར་བྱེད་པ་ཞིག་ཡོད། དེ་ལ་སྤྲུལ་ལྷམས་སྤྱུ་འདུག་པ་ན་
མི་ལམ་སོགས་ལ་མཚན་པ་བྱུང་བ་བཞིན། དེ་ནས་སྦྲ་བ་དགུ་ནས་འཁྱུངས་ཏེ། དེ་ཡང་
རྒྱལ་བྱ་མཛེས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལྟ་ན་སྤྲུག་པ་དད་པ་དང་སྤྱིང་རྩེ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་
ཏན་ཐམས་ཅད་སྦྱིས་མ་ཐག་ནས་ཆེ་ཞིང་རབ་ཏུ་བརྟན་པ་ཞིག་བྱུང་སྟེ། མ་ན་རེ། མི་
ལམ་དུ་བྱུང་བ་བཞིན་འདི་ནི་དད་པ་རབ་ཏུ་བརྟན་པ་ཞིག་འདུག་ཟེར་ཏེ། རྒྱལ་བྱའི་
མིང་ཡང་དད་པ་རབ་ཏུ་བརྟན་པ་ཞེས་བཏགས། དེའི་རུབ་མོ་སྦྲུ་མ་མཁན་ཞིག་ལའང་
བྱ་ལྟ་ན་སྤྲུག་པ་ན་བ་གཡས་པའི་ནང་ནས་བྱེད་མཆིལ་པའི་དང་སྦྱོ་སྦྱིས་པ་དེ་འདྲ་
ཞིག་བཅས་པས་མིང་ཡང་བྱེད་སྦྲུ་མ་མཆིལ་པར་བཏགས།

དེའི་ཆེ་སླ་མ་མུ་ངན་བྲལ་དེ་དགེ་སྦྱོང་བདེ་སྟེར་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱུ་འཁྱུངས་ཏེ།
རྣམ་ལ་དང་ཉེ་བའི་དབེན་གནས་ཤིག་ན་བཞུགས་པ་དེས་རྒྱལ་པོ་ལ་སྤྲུལ་བཅས་པར་
མཁྱེན་ནས་པོ་བྲང་དུ་བྱོན་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ན་རེ། བྱ་དད་པ་རབ་ཏུ་བརྟན་པ་འཁྱུངས་
པ་ལ། བྱེད་བདེ་སྟེར་བྱོན་པ་རྟེན་འབྲེལ་འབྲིག་པས་བྱ་འདིའི་བར་གཙོད་ཐམས་ཅད་
ཞི་བར་མཛོད་ཅིག་ཞུས་པས། དགེ་སྦྱོང་བདེ་སྟེར་གྱི་ཞལ་ནས། བྱེད་ཀྱི་བྱ་འདིའི་བར་
ཆད་ངས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་སེལ་སེལ་བ་ཞིག་ཡིན་གྱིས་གསུངས་ནས། རྒྱལ་པོ་
ལ་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་བྱིན། དགྲུང་ལོ་བཙོ་ལྷ་ལ་ཡུམ་གྲུམ་ཞིང་སྤར་གྱི་ལས་ཀྱིས་བདུད་
མོ་ཡབ་ཀྱི་བཙུན་མོར་གྱུར། དེའི་ན་རྩུ་ལ་ཐན་དབང་གིས་ཁམ་ནའི་ཡུལ་དུ་བྱོན་པ་

ཀྱལ་པོ་དཔལ་གྱུ་མ་པ་དང་། བྲམ་ཟེ་དཔལ་གྱུ་མ་ཀྱལ་སྲིད་སྐྱོང་བ་དང་འགྲིག་
སྟེ་བྲི་བ་དུ་མ་ཁུས་ལན་དུ། ལྷོ་ཕྱོགས་སྐྱོད་ལ་ཀྱལ་པ། ཁངས་ཀྱས་དཔལ་ཞེས་ཁོ་བོ་
ནི། ཁྲད་པ་རབ་དུ་བརྟན་པར་གྲགས། ཁའོ་ལྷའི་ལོ་ལ་མ་གྱུ་ཞིང་། ཁྲོ་བྱར་མས་
བསྐྱད་གནས་འདིར་འོངས། ཀྱུ་ནི་སྟོན་སོང་མཐུ་བཅན་ཏེ། བྲམ་ཟེས་ལན་དུ། འཕྲལ་
སྤང་ལྷར་སྤང་ཕྱགས་སུ་དག། ཁྲོ་བྱར་མ་དེས་བཟང་བར་བྱས། ཁྲ་ནི་རྟ་བརྒྱ་སྤང་པོ་
བརྒྱ། མ་དེ་སྟོང་དང་སྟོན་པོའི་ཆོགས། ཁྲད་དགོས་ཀྱལ་པོའི་འབྱོར་པ་ནམས། ཁྲོད་
ལ་འབྲལ་གྱིས་བདེ་བར་སྦྱོད། ཁདག་གི་བྱ་མོ་ཕྱིང་ལྷན་མའང་། ཀྱལ་སྲིད་བསྐྱང་
ཕྱིར་བཞེས་སུ་གསོལ། ཀྱལ་བྱས་ལན་དུ། ཆེ་མཐར་ཕྱིན་པ་ང་ལ་ཉོན། སྟོན་ཆེ་ང་ནི་
དཔལ་བཟང་ཞེས། ཁ་ཡི་ཕྱི་སྟོན་དཔལ་ཡིན་ན། ཁདལ་གྱུ་ཁྲོད་ནི་ནང་སྟོན་ཡིན།
ལུས་གྱིས་མ་སྦྱོད་ཁྲེད་གཉིས་བྱ། ཁས་བསགས་འབྱོར་པ་གཉིས་གྱིས་སྦྱོད། ཁྲེད་སང་
དཔལ་གྱི་འབྱོར་པ་ཁྲོད། ཁྲོད་གྱི་འབྱོར་པ་ང་ལ་བྱིན། སྟོན་གྱི་ལས་འབྲེལ་འདིར་ཡང་
སྦྱིན། མ་ཟད་མ་འོངས་དག་དུ་ཡང་། འདི་བཞིན་རྒྱུ་དུ་འབྲེལ་བར་སྦྱོད། ཁི་སྐད་
གསུངས་བཞིན་བསྐྱང་བར་འཆལ། ཞེས་ཀྱལ་བྱས་ཕྱིང་ལྷན་མ་དང་ཀྱལ་སྲིད་སྟོན་
འབངས་དང་བཅས་པ་བཞེས་སོ། །

བཅུན་མོ་ཕྱིང་ལྷན་མ་དེས་འཕྲལ་གྱི་བསྟེན་བཀྱར་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་བྱས་
ཏེ། ཀྱལ་བྱ་དང་ལྷན་ཅིག་དུ་མི་གནས་པར་ཕོ་བྲང་གི་སྟོ་ཕྱགས་མ་མ་ཕྱེ་ཞིང་། སྟོན་དང་
ནས་བསྐྱམས་ཏེ་ནང་པར་ཉི་མ་ཤར་ཅམ་ན་འོངས་ནས་ཡང་བསྟེན་བཀྱར་བྱས་ཏེ་ཕོ་
བྲང་གི་སྟོ་སྟོར་ཀྱལ་བྱ་དང་གཉིས་མིག་མང་ཆེ་བར་བྱེད་དོ། ཀྱལ་པོའི་བསམ་པར་
འདི་ལ་གྲོགས་གཞན་ཞིག་ཡོད་པར་ངས་པས། སྟོན་པོ་སྦྱུ་མ་མཆིལ་པ་དེ་འགྲུགས་པའི་
ཐབས་མཛད་པས་སྟོན་པོ་ཁྲུགས། སྟོན་པོས་མཆིལ་པའི་གཞུགས་སུ་བྱས་ཏེ་བརྟགས་
པས་ཕྱིང་ལྷན་མར་གྲོགས་ལྷ་བྱར་སུད་ལྷ་པ་འཕྲལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་འདུག་པ་དང་།

ཕྱི་མེད་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཆོ།

གཏམ་གྲུབ་པ་སོགས་རྒྱལ་པོ་དང་པ་རབ་བརྟན་ལ་བཤད་པའི་ནང་པར་མིག་མང་ཅེ་
བའི་དུས་རྒྱལ་པོ་ལ་དེའུ་དེའི་ཚུལ་དུ་འདོག་པ་དང་། གསུང་ལུགས་ཁྲུས་པ་རྒྱལ་པོས་
དེ་བཞིན་དུ་བྱས་པས་འཕྲེང་ལྷན་གཞིང་བར་གྱུར། དེར་སློན་པོས་སྐྱེ་འབྱུང་གི་དམག་
དང་འདུ་བ་ལ་སྐྱུལ་ནས་ལྷར་ཤུ་ཐོར་དང་ལྷས་གཏན་གྲོགས་ཡོང་མིན་མཆིལ་མའི་
ཤུལ་མེ་ཏོག་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་བརྟན་པ་བྱས་པ་མེ་ཏོག་སྐྱེས་ཀྱང་སློན་པོས་ལྷས་མ་མཐོང་གོང་
བརྟོགས་པ་སོགས་སྤངས་ལྷན་མ་འདོད་ལྷ་དང་བྲལ་ཏེ་རྒྱལ་པོ་ལ་གྲུས་ཐབས་དུ་མ་བྱས་
པས། སྤངས་ལྷན་མས་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ་ཕོ་བྲང་གི་ཅེ་ནས་ནང་ཐམས་ཅད་མ་ཆང་བ་
མེད་པར་གཟིགས་པ་ལུལ། མི་རིགས་པ་འགྲོད་ཆངས་བྱས།

དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་དང་ལྷན་ཅིག་དུ་ཕོ་བྲང་ན་བཞུགས་པའི་དུས་སུ་སློན་པོ་སྐྱེ་
མ་མཐའ་ལ་འང་ཞོར་རྩེ་ཆེན་པོ་བྱིན་རང་གི་བུ་བཞིན་དུ་བསྐྱུངས། སྐྱེ་མ་མཐའ་
གིས་ཀྱང་སྟོ་སྟུང་ལའི་ཡུལ་དུ་བྱིན་ཏེ། རྒྱལ་པོ་སངས་རྒྱལ་དཔལ་གྱི་སྟན་དུ་འང་མི་
དབང་གི་སྲས་ཆེན་པོ་ཁམ་ནའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་སྦྱོང་ཞིང་མ་རུངས་པ་ཐམས་ཅད་
འདུལ། མ་རུས་པ་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ལ་འགོད། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་འབའ་ཞིག་ལ་
སྦྱོང་ཅིང་ཡོད་དོ། །ཡབ་ཀྱི་ཞལ་ནས་ཀྱང་ངའི་སྲས་སྤྱགས་རྩེ་ཅན་དེ། དེ་འདྲ་བའི་བྱིར་
ངས་གཏོང་རུས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་སྤར་སོང་ལ་རྒྱལ་བུ་དེ་ངའི་ཙམ་སྐྱུན་རྫོངས་ལ་ཤོག
ཅས་པ་ལྷར་སྐྱུན་བྱངས་ཏེ་ཡབ་སྲས་སྤངས་མོ་དུ་མ་མཛད། མ་འོངས་པ་ན་ཆོས་རྒྱལ་
དགེ་བ་དཔལ་པོད་དུ་འབྲོམ་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ་སོགས་ལུང་དུ་མ་བརྟན། སྟུང་ལའི་
རྒྱལ་སྤྱི་དུང་སྲས་དང་པ་རབ་དུ་བརྟན་པར་གཏད་དེ་རྒྱལ་པོས་འདི་སྐད་དུ། བྱངས་
མེད་བསྐལ་པའི་མགོན་པོ་མཆོག་ཁད་ལྟེན་དེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། བྱིད་ལ་མཛོན་ཤེས་
སོགས་མེད་ལྷན། དེ་རིང་གནས་འདིར་བྱོན་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་དང་།
དགེ་སྦྱོང་བདེ་སྟེར་ཞེས་བྱ་བ་དེ་རང་གི་ཕོ་བྲང་དུ་བྱོན་ནས་རྒྱལ་པོ་སངས་རྒྱལ་དཔལ་

ལ་འདི་རྒྱད་དུ། རྒྱལ་སྲིད་བྱ་ལ་གཏོད་ལ་ཁྱོད་རང་ངའི་རྗེས་སུ་རབ་རྒྱ་བྱང་། ཞེས་གསུངས་པས། རྒྱལ་པོ་རབ་རྒྱ་དགུས་ཏེ་ང་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་རབ་རྒྱ་བྱང་དུ་གསོལ། དུས་ལ་བབ་པར་མཁྱེན་ནས་རབ་རྒྱ་བྱང་བའི་མཆན་ཡི་ཤེས་དཔལ་དུ་བཏགས་ནས་དད་པ་རབ་བརྟན་གྱིས་རྒྱལ་སྲིད་བསྐྱུངས་པར་ཕྱིང་ལྡན་མར་སྤྲས་སུ་རྒྱལ་པོ་དཔལ་འཁུངས་པར་དད་པའི་འོད་ཅེས་བཏགས། དཔལ་གྲུབ་འཁུངས་པར་དད་པའི་ལྷ་ཞེས་བཏགས། དད་པའི་འོད་རྒྱ་ལ་འཛིན་དུ་བརྟུག ལྷ་ལམ་ན་འཛིན་དུ་བརྟུག དད་པ་རབ་རྒྱ་བརྟན་པ་རང་དགྲ་ལོ་དོན་ལྡར་པོ་ཏ་ལར་རང་འཕོ་བཏབ་སྟེ་ཕེབས་སོ། །

༡༡༽ རྒྱལ་བྱ་སྟོ་གྲོས་འཕེལ།

བརྟུ་གཅིག་པ། (༤༡ བ་༥། ༡༤ བ་༡)རྒྱལ་བྱ་སྟོ་གྲོས་འཕེལ་ནི། རྟོན་རྒྱ་ནག་པོའི་ཡུལ་དུ་ཤང་གནས་པའི་སར་རྒྱལ་པོ་ལྷགས་འབར་དང་། བརྟན་མོ་ལྷགས་མོ་བྱ་བ། རང་པ་དང་ཕྱི་པ་གཉིས་ཀའི་ལྷ་བ་འཛིན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ། དེའི་ཆོ་བོ་ཏ་ལ་ན་ཁྱེའུ་སྟོ་གྲོས་འཕེལ་ཞེས་བྱ་བ་སྤུལ་པ་སྣ་ཆོགས་འགྲེད་པ་དེས། ནག་པོ་ལྷགས་འབར་སྐྱབས་ཡུལ་ཆ་གཉིས་སུ་འཛིན་པ་འདི་གཅིག་རྒྱ་འགྲིལ་བར་བྱའོ་དགོངས་ནས་བརྟན་མོ་ལྷགས་མོའི་ལྷ་མས་སུ་ཞུགས། སྤྲིས་མ་ཐག་ལྟ་དབང་བྱུག་ཆེན་པོ་ལྟར་གཟུགས་བཟང་ཞིང་ངར་ཆེ་བ་སྤྲེལ་པ་ཞིག་བྱང་། མིང་ཡང་སྟོ་གྲོས་འཕེལ་ཉིད་དུ་གྲགས། ཡུལ་དེ་ཕྱི་པ་དང་བོན་ལྷགས་ལ་དགའ་བས་དེའི་ཆོས་ལྷགས་ཀྱི་རྩལ་ལ་དགོས་གསུངས་ཡབ་ཀྱིས་བྲི་ཐུན་དུ་བརྟུག་པའི་བཙོན་མང་པོ་བཏོན། དེ་ལ་བརྟན་ནས་ལས་རྒྱ་འབྲས་ཟབ་ཅིང་སྤྲ་བའི་རྒྱ་མཆན་ཡང་ཤུགས་ལ་བྱང་བས། ཕྱི་རོལ་གྱི་སྟོན་པ་དག་ཡིད་མ་ཆེས་པར་ཁྱོད་ལྟ་གང་གི་ཡིན། ཕྱི་ནང་བར་གསུམ་གྱི་ཆོས་གང་བདེན་ཟེར་བ་ལ། རྒྱལ་བྱས་སྤྲས་པ། སེམས་ཅན་དག་ལ་སྟོ་རིགས་རེ། མིང་ཡང་དེ་དང་མཐུན་པར་འདོགས། ལྷ་ཡང་ཐ་དད་དུ་མ་རྒྱད། རྒྱ་གར་ནང་པའི་སྟོ་རོ་ན། ཁང་

ཕྱི་སྤྱི་སངས་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ།

ནི་མགོན་པོ་སྐུན་རས་གཟིགས། རྒྱུ་གྲོས་འཕེལ་ཞེས་འབོད་པར་བྱེད། བོན་པོ་གཤེན་
ལྷ་འོད་དཀར་ཞེས། ཏྲ་ལྷ་ལྷགས་འབར་བྱ་བ་འབོད། བྱི་པ་དབང་ལྷག་ཆེན་པོ་ཞེས།
ཁོས་ཀྱང་དེ་དང་མཚུངས་པར་སྤྲ། སྐུད་ན་ཆད་མེད་བཞི་ལྷན་བཟང་། ཞེས་དང་།

གཞན་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་པ་མར་བཟུང་བའི་སྡིང་རྩེ་ཡོད་ན་ཆོས་
ལྷགས་གང་ཡང་བཟང་། དེ་མེད་ན་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བ་ལས་འོས་མེད་ཚུལ་ལོ་རྒྱུས་
དང་བཅས་ལེགས་པར་བཤད་པས། རྒྱལ་པོ་ཡབ་ཡུམ་དང་སྟོན་པ་མཐའ་དག་ནང་
པའི་ཆོས་ལྷགས་སུ་རྒྱུད། ཡབ་ཡུམ་དེ་གཉིས་ལ་སྤྲུང་ཡང་སྤྲུང་ཡང་འབར་དང་ཡང་
ལྷགས་ཞེས་པ་གཉིས་འབྲུངས། བྱ་གསུམ་ཡོད་བཞིན་དུ་པོ་བྱང་མ་གཏོགས་རྒྱལ་སྤྱི་
ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་མེད་དུ་སྦྱིན་པར་བཏང་སྟེ། ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཆགས་པ་མེད་པའི་
གནས་སུ་སོང་ངོ་།

རྒྱལ་བྱ་གསུམ་ལོ་གཞོན་པ་དང་རྒྱལ་སྤྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱང་མེད་པས་སྟོན་པ་
བརྩ་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱོད་པའི་ཆོག་སྤྲུས་པར། རྒྱལ་བྱས་རྒྱལ་སྤྱི་དྲུག་གི་སྤོང་པོ་འབྲ་བའི་
རྒྱ་མཚན་གསུངས་པས་ལྷག་པར་ཡང་དད་དེ་ནང་པའི་ཆོས་ལ་སྤྱོད་ཅེས་པར་གྱུར། རེ་
ཞེས་ཡང་ལྷགས་ན་རེ། ས་མ་ནི་བྱ་ལ་བཅེ་བས་སྤག་ན་ནོར་སྐལ་གཅིག་བཞག་མཆི་
ཞེས་གསོལ་པས། མ་ལྷགས་མོ་བཞུགས་ཤུལ་ནས་གསེར་བུམ་པ་གང་བཏོན། དེ་ནས་
བྱ་རྒྱུད་བ་གཉིས་གྲོས་བྱས་ཏེ། གཅེན་ཆེན་པོ་དང་ནོར་ལྷན་འདྲིའི་བཞག་རང་རེ་
གཉིས་ངན་སྤྲུགས་བསྐྱབ་པར་འདོད་ཟེར་གཅེན་གྱིས་བསྐྱོད་ཀྱང་བཤོལ་མ་ཐེབས་
པར་སོང་། རྒྱལ་བྱ་སྤྱོད་གྲོས་འཕེལ་གྱིས་སྟོན་པ་བརྩ་གཉིས་པོ་པོ་བྱང་དུ་སྐུན་བྲངས་
ནས་བཞུགས་སུ་བརྩུག་ཡང་འབར་ཡང་ལྷགས་གཉིས་ལོ་གསུམ་ནས་འོང་བས། ཡང་
འབར་གྱིས་རྒྱལ་སྤྱི་བཟུང་། ཡང་ལྷགས་ཆོས་སྟོབ་དུ་རྒྱུག་གསུངས་ཏེ་ཨ་སུ་རའི་
བྲག་ཕྱག་དུ་བྱོན། དེ་ཡང་ཨ་སུ་ར་གསང་བའི་བྲག་ཕྱག་ཅེས་བྱ་བ་ཅེ་མོ་མཐོ་བ། སྦྱིན་

དང་ན་བུན་འབྲིགས་པ། རོས་ཅི་ཤིང་ནགས་ཚལ་རྒྱས་ཤིང་དུག་སྒྲུལ་དང་གཅན་
གཟན་གདུག་པ་ཅན་གནས་པ། སྤང་ཁྲག་མཆོ་འབྲིལ་བའི་ནང་ན་དུང་དང་ཚུ་སློན་
གྱིས་གང་བ། གཟུགས་མེད་སྤྲ་སྤྲ་འབྲིན་པའི་བྲག་ཁྱུང་ན་སྤ་མ་ཨ་མ་ལྷ་ཏི་པ་ཆེ་
ཚུང་རིམ་པ་གསུམ་མ་དང་དུ་བསམ་གཏན་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བཞུགས་པར། གསེར་བུམ་
པ་གང་པོ་ཆ་གསུམ་དུ་བཏང་སྟེ། ཆ་གཅིག་ཨ་མ་ལྷ་ཏི་པ་ཆེན་པོར་སྤུལ་ནས། ང་ཡི་
ཞིང་ཁམས་ཁ་བ་ཅན་གྱི་ལྗོངས། བྱམས་པས་འདུལ་བྱེད་ཞིང་ཁམས་རྒྱབ་མོ་དེར།
ཁད་པའ་བོ་ཁྱོད་བྱོན་ས་བདག་ཁྱུ་གཉན་དང་། ཁད་དང་དང་ལྷ་མིན་གདུག་རྒྱབ་ཆེན་
པོའི་ཆོགས། མ་ལུས་བྱིད་གྱིས་འདུལ་བྱེད་སྤུལ་བ་ཅན། ཁད་དང་ཅི་དུས་ལས་འདོམས་
ཤིང་ཆིམ་པར་བྱེད། ཞེ་མ་བྱིད་ལ་ཆགས་པ་མི་མངའ་ཡང་། ཡང་འབར་ཡང་ལྷགས་
ལ་སོགས་འགོ་དོན་དུ། སྤྲུགས་རྗེས་བཞེས་ལ་དེ་དག་ཞི་བར་མཛད། ཁད་གེ་རྩ་ཆོས་
དབྱིངས་དག་པས་མཆོག་ཏུ་བསྟོ། ཞེས་བྲུས་པ་དང་།

སྤ་མའི་ཞལ་ནས། ལེགས་པ་ལེགས་པའི་ལམ་བྱུགས་ལེགས་པར་མཆི།
ཁད་གེ་གིས་གཞན་དོན་དག་ཀྱང་གཙོ་བོར་བདེ། ཞེས་གཞན་མི་གསུང་བར་བཞུགས།
གསེར་གྱི་སུམ་ཆ་ཨ་མ་ལྷ་ཏི་པ་འབྲིང་པོར་སྤུལ་ཏེ། རྒྱ་ནག་ང་རྒྱལ་དེགས་པའི་ལམ་
བྱུགས་པ། ཞེས་སོགས་སྤ་མ་ལྷ་ཏི་པ་ཞུས་པས། ཆོས་ཀྱི་ཆོས་མཆོག་ཆད་མེད་མཆོག་
ཏུ་བཟང་། གདུག་པ་གང་གིས་འཆོ་ཆེ་མ་བླ་གྱིས། ཡང་གསེར་གྱི་སུམ་ཆ་ཨ་མ་ལྷ་
ཏི་པ་ཚུང་བའི་བྲག་ཏུ་སྤུལ་ཏེ། རྒྱ་གར་ཕྱོགས་རིས་མེད་པར་སྤ་མ་བྱིད། སྤུལ་པ་དུ་
མས་གང་དང་མཐུན་པའི་ཆོས། སྟོན་ཅིང་མ་རུངས་གདུག་པ་འདུལ་བར་བྱེད། ཅིས་
སོགས་བྲུས་པས་སྤ་མ་སྤྲོན་ནམ་མཁའ་ལ་ཅེར་གཟིགས་ནས། དཔེ་མེད་དཔེ་འདས་
སྤྲད་བྱ་སྤྲོད་བྱེད་མེད། ཆགས་སྤང་འདིས་ཆོད་བྱིར་མེད་ངང་དུ་བྱིར། ཞེས་གསུངས་
ཏེ། རལ་གྱི་གཅིག་གནང་ངོ། ཁད་རྒྱལ་བུས་སྤ་མས་གནང་བའི་རལ་གྱི་བསྐྱམས་ནས་

ཕྱི་ཕྱི་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཆོ།

ཕྱི་ཕྱི་གཅན་གཅན་ནམས་ཀྱིས་བྱ་བར་བཅམས་ཀྱང་བྱམས་དང་སྤྱི་ཇི་བསྐྱོམས་
པའི་མཐུས་གྲོགས་སུ་ཤར་ཏེ་དཔག་ཆད་དུ་མའི་བར་བསྐྱུལ། དེ་ནས་བསིལ་ཐང་ཞེས་
བྱ་བའི་གྲོང་ཁྱིམ་ཞིག་ན་མི་མང་པོ་དགའ་སྤྱད་གི་ནམ་འཁྱུར་དུ་མ་སྟོན་ཅིང་། དཔའ་
བོ་ཞིག་ལུས་ལ་མཆོན་ཆ་དུ་མས་བརྒྱན་ན་ཞོན་ནས་འགྲོ་བར་སྐྱེ་བོ་མང་པོས་འཐེན་
ཅིང་དུ་བ་མཐོང་། ཅི་ཡིན་དེས་པས། གྲོང་ཁྱིམ་འདིའི་རྒྱལ་པོ་འདིགས་བྱེད་བྱ་བ་ལ་
བཅུན་མོ་ཤིན་ཏུ་མཆར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེར་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱིས། རྒྱལ་པོས་དབུ་མཛད་
སྟོན་འབངས་མང་པོ་བཀོད་སྤྲོད། དེང་སང་གྲོང་ཁྱིམ་བ་ནམས་ཀྱི་མི་རེར་ཞག་རེའི་བྱ་
རེས་བསྐྱོར་བ་མི་འདིར་བབས་ནས་འགྲོ་བ་ཡིན་ཚུལ་ཟེར་བ་ལ། རྒྱལ་བྱས་དེའི་ཆ་བ་
ཏུ་འགྲོ་བར་ཁས་སྒྲུངས་པས་ཤིན་ཏུ་དགའ་སྟེ། མི་དེས་རྒྱན་གོས་ཐམས་ཅད་ལུགས་

དེ་ནས་རྒྱལ་བྱས་པོ་བྱང་དེར་སོང་བ་ན་ཏུ་དང་སྒྲུང་པོ་མ་ཏེ་ལ་སོགས་པ་ཞོར་
མང་པོས་གང་ཞིང་། ལུགས་སུ་མཛད་མོ་གཅིག་གི་རྩར་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲི་གཅིག་འདུག་
པའི་སྟེང་དུ་བཞུགས་པའི་ཆོ། མཛད་མོས་ཅེར་བལྟས་ཏེ། མི་ཁྱོད་དག་བཞིན་བཟང་སྟོན་
པ་ཅན་ཞིག་གདའ་སྟེ་སོགས་སྤར་ཐམས་ཅད་ཐོས་པའི་ལོ་རྒྱུས་དང་རྒྱལ་དང་བཅས་
བཤད་བྱུང་བས་སྤྱི་ཇི་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྐྱེས། སྤར་མས་གནང་བའི་རལ་གྱི་དེ་ཕྱིག་
པའི་ལོགས་ལ་བཀལ། སྐྱེ་བོ་དེ་དག་གིས་བསྐྱུར་བའི་རལ་གྱི་ལག་པར་བཟུང་ནས་
བཤུད་པས། ཉི་མ་དམར་ཐག་ཆོད་པ་དང་། མཛད་མོས་མར་མེ་ཆེན་པོ་ཞིག་བལྟམས་
ནས་བྱུང་། རེ་ཞིག་ན་མཛད་མོའི་ན་བྱག་ནས་སྤྱུལ་ནག་པོ་གཉའ་ཤིང་ཅམ་ཐོན་བྱུང་།
རྒྱལ་བུའི་རྟོག་པར་རལ་གྱི་འདི་གཉིས་གང་གིས་བསྐྱུལ་སྟམ་པ་དང་། སྤར་མའི་རལ་གྱི་
དེ་ལུགས་ནས་བཞི་ཆ་ཅམ་འཕར་འདུག་དེ་བཞིན་དུ་སྤྱུལ་རི་ལྟར་དོན་པ་ལྟར་རལ་གྱི་
ཡང་དོན་པས། སྤྱུལ་དེ་མར་ལ་རུབ་སོང་། དེར་རྒྱལ་བྱས། དུག་སྤྱུལ་ནག་པོ་མ་རུབ་ཅིག་
ཁམས་ནས་ལྷོག་ན་དཔའ་བོ་མིན། ཁམས་ནས་མ་སྤུབ་རང་ལ་ངན། མི་སྤུབ་སྟོ་བ་

སྒྲིན་པ་ཡིན། ཞེས་སོགས་སྒྲུས་པས། དུག་སྒྲུལ་དེ་འདྲོམ་པ་བདུན་ཙམ་དུ་ཐོན་བྱང་བ་
དང་། སྒྲ་མས་གནང་བའི་རལ་གྱི་དེ་ཡང་པར་སོང་སྟེ་རྟེན་པ་དུམ་བུ་སྒྲུམ་ཐུ་སོག་ཉིས་
སྒྲ་བཅད་དོ།

དེ་ནས་སྒྲར་གྱི་མངོ་མོ་དེ་གཟུགས་བྱད་སྒྲུན་སྒྲུམ་ཆོགས་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་
ཞུས་བྱས། གོས་རྒྱན་གསར་པ་དག་བགོས་ཏེ་རྒྱལ་བུར་ཕྱག་བཙལ་ནོངས་པ་བཤགས།
སྒྲར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱང་གསོང་པོར་ཞུས། བསྟེན་བཀྱར་ཡང་དག་པར་བྱས་ཏེ་བཙུན་མོར་
བཞེས། ཡུལ་དེའི་རྒྱལ་པོ་མཛད། སྒྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱལ་པོ་དང་སྒྲ་མ་སྒྲུན་
མོང་དུ་བབྱང་། ཆོས་ལ་སྦྱོད་པར་གྱུར་དོ། །དུས་རེ་ཞིག་རྒྱ་ནག་དུ་ཤར་གི་ཡུལ་རང་གི་
ཕོ་བྲང་ག་ལ་བ་དེར་བྱིན་པ་དང་། ཡང་འབར་གྱིས་རྒྱལ་པོ་བྱས། ཡང་ལྷགས་བྱི་ནང་
གི་ཆོས་ལ་མཁས་པར་བྱས་ནས་སྒྲུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱང་ལོན། རྒྱལ་བུ་གཉིས་
ཀྱང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཀྱར་ཞིང་འདུག་པས་རྒྱལ་པོ་སྟོན་གྲོས་འཕེལ་གྱིས་ཆོས་བསྟན་
པས་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་དོ།

༡༡༽ བྱུང་དགའ་འདྲིན།

བཙུག་ཉིས་པ། (༥༠ བ་༩། ༡༢ འ་༢) བྱུང་དགའ་འདྲིན་ནི། སྟོན་ཡུལ་སྐྱ་རྒྱ་
ཏ་སྒྲིར་བྱིས་བདག་དགའ་བའི་རྒྱང་མ་དགའ་འོད་ཅེས་པ་ལ། བྱ་ཉེར་དགའ་ཞེས་བྱ་
བ་གཟུགས་མངོས་པ། ལྷ་ན་སྒྲུག་པ། ཀྱན་དང་མཐུན་པ་ཞིག་འམུངས་ཏེ། དད་པ་ཆེ་
བ་ཡུལ་དེའི་རྒྱལ་པོ་ལྷ་སྦྱོང་གིས་ཀྱང་པང་དུ་ལེན་ཅིང་། འདི་ལྟར་དུ་འཆར་ན་ཅི་མ་
རུང་ཟེར་ལ་སྒྲ་རེ་བཞིན་མཐོ་དང་སོར་གྱིས་གཞལ་བ་སོགས་དགའ་བའི་རྣམ་འགྱུར་
སྟོན་པ་ཞིག་ཡོད་ལ། དེ་ལོ་ལྷ་ལོན་པ་དང་གཙུང་དགའ་འདྲིན་ཞེས་པ་ལྷ་བས་ཆོག་
མི་ཤེས་པ་ཞིག་བལྟམས། སྒྲ་བ་ལྷ་ཙམ་ལོན་པ་ན་ཉེར་དགས་ཞུར་ཏེ་རྒྱལ་པོའི་བྱང་
དུ་བྱིན། དགྱེས་པའི་རྣམ་འགྱུར་དུ་མ་བསྟན། སྒྲུན་གཉིས་ཏྲག་ཏུ་བཞིན་འཇུག་ཞིང་

ཕྱི་མེད་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཚོ།

མཚོག་ཏུ་དུལ་བས། སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱིས་འདི་གཉིས་ལ་ཁོ་བའི་གོ་སྐབས་ནམ་ཡང་མི་སྤང་
ཞེས་སྒྲེང་། ལན་ཅིག་རྒྱལ་པོ་ལྷ་སྐྱོང་སྐྱོང་མོས་ཚལ་ན་ཡོད་ཆོ། དུག་སྒྱུལ་ཞིག་མདུན་
དུ་བྱང་བར། རྒྱལ་པོ་ན་རེ། ཉེར་དགའ་རང་ཅག་ལ་གནོད་པ་འདི་ཁྱོད་གྱིས་སོད་ཅིག་
གསུངས་པར། བྱེད་སྒྲིག་གཅོད་པ་ནི་རིགས་ངན་བཤན་པའི་བྱ་ཡིན་ལ། བདག་གི་
པ་མ་ནི་དགོ་ཕྱགས་འབའ་ཞིག་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་རིགས་ལས་ཉམས་སུ་རུང་ངམ།
རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། དེད་ཀྱི་བྱིས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བཀའ་སྒྲོག་པ་ལས། སེམས་
ཅན་འདི་ལྷ་བྱ་བྱང་བ་ལ་ཅི་མ་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་བསྐྱུགས་པར་བཤད་གདའ་ཞུས་པས་ཤིན་
ཏུ་ཡ་མཚན་ཏེ། ཁྱོད་སྒྱུལ་པ་ཞིག་ཡིན་ནམ་ཟེར། ཉེར་དགའ་ན་རེ། སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་རང་རང་གི་ལས་ཀྱི་སྒྱུལ་པ་ཡིན། ཞེས་སྒྲུས་པས། རྒྱལ་པོའི་བསམ་པར་འདི་ཁྱད་
དུ་འཕགས་པ་ཞིག་འདུག་པ། རབ་ཏུ་འབྱུང་མོད་ཀྱི་གཞན་གྱི་སྒྲ་མཚོད་དུ་ཤོར་ན་མི་
རུང་སྟམ་ནས། བྱེད་ཁྱོད་བྱིས་དུ་གནས་སམ་རབ་ཏུ་འབྱུང་ཞེས་དེས་པས། བྱིས་དུ་
གནས་ན་མི་ལུས་ཐོབ་པ་དོན་མེད་དོ་ཟེར། འོ་ན་ཁྱོད་རབ་ཏུ་གང་ལ་འབྱུང་། མཁན་
སློབ་གང་བཟང་ནའོ། རྒྱལ་པོ་ན་རེ། རྗེ་གདན་ན་ཤུག་བཤེས་གཉེན་བྱ་བ་གང་ཟག་
བཟང་པོ་ཞིག་བཞུགས། དེར་རབ་ཏུ་བྱུང་། ཁྱོད་གང་ཟེར་བ་ངས་བསྐྱུབ་ཀྱི་གསུངས།

དེ་ནས་ཉེར་དགའ་ལོ་དགུ་ལོན་པ་དང་པ་མ་ལ་རབ་ཏུ་འབྱུང་བའི་གནང་བ་
ཞུས་པར་པ་མས་གནང་དུ་མ་འདོད་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་མ་བསྟན་ཀྱང་། ངས་བྱིས་བཟུང་
ནས་པ་མའི་འདོད་པ་བསྐྱང་བར་འདོད་ན་བྱ་སྐལ་ཆད། ཅིས་ཀྱང་བྱེད་ལ་བྱ་གཉིས་
གྱིས་བྱིས་འཛིན་དགོས་ན་དགའ་འཛིན་གྱིས་ལུས་ཀྱི་བཀོད་པ་ཅི་ཡང་འགྲེད་སྒྲུས་པ་
དང་། དགའ་འཛིན་ལོ་བཞི་ལོན་པ་དེ་ན་རེ། ལྷ་རྩ་ཆ་སྤྱི་འདི་ན་ཀུན་གྱིས་ཁུར། རྒྱལ་
པོ་དེགས་པ་ཅན་དེས་ཁྱོད་མཐོང་ཆོ། བྱ་མཐོང་བཞིན་དུ་ཁྱ་བཞིན་ལག་གིས་འཁྱེར།
ཁྱོད་པོའི་ཆོགས་རབ་རྒྱལ་པོའི་རྗེས་སུ་སྟོད། ཉེར་དགའ་མཐོང་བར་དགའ་འོ་ངས་

འདེགས་ཞེས། རྒྱལ་སློན་དེགས་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་བཀུར་བར་བྱེད། །ཡུལ་ཁམས་འདི་
ན་གཅེན་པོ་ཚད་ཡིན་ཏེ། ཁོད་མ་ཡུལ་འདིར་མི་བཞུགས་བདག་འདྲ་ཡིས། བྱི་ལུ་རི་
མོའི་གཞུགས་འདྲས་ཆར་མི་པོ་ད། གཅེན་པོ་དོ་རྩེ་གདན་དུ་གཤེགས་ཐུར་ན། ཁ་ཡང་
བཤུལ་དེར་ཐུགས་རྩེས་འཁྲིད་པར་བྱ། ཞེས་སོགས་སྒྲུབ་པ་ན། ས་མ་གཉིས་ཀྱང་ཉེར་
དགའི་བྱད་ལ་བལྟ་ཞིང་དགའ་འདྲིན་པར་གིས་འབྱུང་ལ་མཆི་མ་འདྲག་བཞིན་དུ་
གནས་པ་ལས། ཉེར་དགས། རྒྱལ་པོ་དེགས་པ་སློན་པོས་རབ་བཀུར་ཀྱང་། ཁ་ཡི་བདེ་
འབྲས་ཐར་པར་མི་བྱིན་པས། གཞུང་དང་ས་མ་དག་ལ་བཅེ་བའི་བྱིར། རོ་རྩེ་གདན་དུ་
ངེས་འབྱུང་དཀའ་བ་སྟོང་། ཚེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་མང་དུ་གསོལ་བས། ས་མ་གཉིས་
ཀྱང་འདི་གཉིས་སྒྲུལ་པ་ཞིག་ནི་ཡིན་པར་འདུག གཉིས་ཀ་རབ་དུ་བྱུང་སྟེ་བྱིམ་སྟོངས་
ཀྱང་བྱ་རྒྱུ་མེད་སྟེ་ཁོ་ཐག་ཆོད་ནས་གནང་བ་བྱིན།

དེ་ནས་ཉེར་དགས་རང་གི་ས་དང་གཞུང་ཡང་ཁྲིད་དེ། རྒྱལ་པོའི་པོ་བྱང་དུ་
བྱིན། དགའ་འདྲིན་གྱིས་རྒྱལ་པོར་དམ་པའི་ཚོས་ལས་བརྒྱམས་པའི་ཚོགས་བཅད་རོ་
མཆར་བ་དུ་མ་བཅོད་པས་ཚོས་ཀྱི་སྟོན་ནས་འདེགས་ཤིང་སྒྲག་པར་གྱུར། ཉེར་དགའ་
རྒྱལ་པོ་ལྷ་སྟོང་འཁོར་དང་བཅས་པའི་དབྱུག་སྤྱ་བཅུག་ནས། རོ་རྩེ་གདན་དུ་སླ་མ་
ཤུག་བཤེས་གཉེན་གྱི་བྱང་དུ་བྱིན། རྒྱལ་པོས་སླ་མ་ལ་འདི་རབ་དུ་འབྱུང་དུ་གསོལ་
ཞུས་པས། རྒྱལ་པོ་ལྷ་སྟོང་སྒྲུལ་པའི་བྱི་ལུ་འདི་ཁྲིད་ནས་འོང་བ་ལེགས་ཀྱིས་འདིའི་
གཞུང་གང་ན་ཡོད། ལྷ་རྩ་ཆ་སྟེའི་ཤིང་བྱང་ནའོ། ཁོས་ཅི་སྟེ། ཡང་ན་ང་ཡང་གཅེན་
དང་བསྟོང་། ཡང་ན་འགྲུམ་སོགས་ཟེར་རོ་ཞུས་པས། སླ་མའི་ཞལ་ནས་དཀོན་ཅོག་
བརྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་མདོ་དུ་མ་ནས་ལུང་བསྟན་པའི་བྱི་ལུ་དགའ་འདྲིན་དེ། གཞོན་
ཀུར་གྱུར་པ་འདི་ལྷ་བྱས་སྟོང་པ་དེ་བཞིན་སྟོང་བ་ཤིན་དུ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། ཉེར་
དགའ་ཡུད་ཅམ་ཞིག་ལ་གཞུང་དགའ་འདྲིན་ཁྲིད་ཤོག་གསུངས་པས། ཉེར་དགས་

ཕྱི་སྤྱི་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཆོ།

སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་ལ་རང་གི་གཙུང་དགའ་འདྲིན་ཁྱུང་བྱང་སྟེ། མཆོད་གཉིས་ཀམ་ཕྱག་
འཆལ་ཞིང་དགའ་འདྲིན་གྱིས་ཁྱེས་པ། ཞེ་མ་ལུས་ནི་རྩལ་ཕྱན་ཅམ། རྒྱལ་པའི་
འཆིང་བ་རི་ལྟར་བཟིང། མི་གཙང་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱི་བྱ་བཞིན། ལྷག་བསྐལ་གྲོང་འདབ་
ངན་པ་ལ། བདེ་འདྲིན་ཆོངས་པའི་ཁྱོད་དུ་ཁྱེས། ཞེས་སོགས་དང་། གཟིགས་ཤིག་
ཉི་མའི་སྒྱུན་ལྟར་པ། བཙེ་བ་བཙེ་བར་མི་མཛད་ན། ལྷང་བ་ལྷང་གྱུར་འདྲིན་འགྱུར་
རམ། ཁྱོད་དང་འོད་ཟེར་སྤངས་ནས་ནི། ཉི་མས་ཉིན་མོར་བྱེད་དམ་ཅི། ཞེས་སོགས་
ཁྱེས་པས། སྤྱི་མའི་ཞལ་ནས། གཟུགས་སྒྱུ་རྩལ་ཕྱན་ལྟ་བུ་ལ། སྟིང་རྗེའི་འཆིང་བ་རི་བོ་
ཅམ། ཞེས་ཅན་གང་གིས་སྐད་གྱུར་གྱུར་ཀྱང་། སྟིང་རྗེའི་རི་བོ་ཟད་མི་འགྱུར། ཞེས་དང་།
ཞེ་མ་དགའ་འདྲིན་སྐྱགས་རྗེ་ཅན། ལྷ་ཡི་གནས་ན་བཞུགས་པའི་ཆོ། ལྷ་བྱ་ཡེ་ཤེས་
རྒྱལ་མཆོན་ཞེས། འཛམ་གླིང་གནས་འདྲིན་རྒྱལ་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཁྱེལ་ན་མཆོག་ཏུ་
མཛད། མ་འོངས་མི་ཡུལ་གངས་རིའི་མགུལ། ཉེར་དགའ་ཡེ་ཤེས་སྟིང་པོ་ཞེས། ཁྱོད་
ནི་རྒྱལ་བའི་འབྱུང་གནས་ཡིན། ཞེས་སོགས་ལུང་བསྟན་མང་པོ་གསུངས་ཤིང་། ཉེར་
དགའ་རབ་ཏུ་ཐུངས་སོ། །

དེ་ནས་དགའ་འདྲིན་རྒྱལ་བོ་དང་བསྟོངས་ཏེ་ཕྱིར་ལོག་པའི་ལམ་དུ་རྒྱལ་
བོས་ཆོད་བགམ་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་གྲོགས་ངན་གྱི་དབང་དུ་
སོང་ན་མི་རུང་བས་རྒྱལ་བོར་མངའ་གསོལ་ཞིང་། ངས་ཁྱོད་བཞིན་དུ་བྱའོ་གསུངས་
པས། རྒྱལ་བོ་རྒྱལ་བོའི་བྱ་བར་བཟང་། སེམས་པ་སེམས་པ་ཉིད་དུ་རིགས། ཞེས་སོགས་
སྟེས། རྒྱལ་བོས་ཟས་གོས་སྒྱུན་སྒྱུ་ཆོགས་པ་མང་པོ་གནང་བ། དགའ་འདྲིན་གྱིས་
པངས་པ་མེད་པར་དབུལ་སོངས་ལ་བྱིན། བ་མ་དང་རྒྱལ་བོ་ལ་ལས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་
ཆོས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བཤད་ཅིང་། ལྷག་པར་རྒྱལ་བོས་ལོ་སྒྱུ་ཅུ་ཅམ་དགའ་འདྲིན་
གྱིས་རི་སྐད་ཟེར་བ་བཞིན་སྟོགས་མི་དགོ་བ་དང་མ་འབགས་པར་ལྷ་དགོན་ཅོག་

གསུམ་ལ་མི་བྱེད་པའི་དད་པ་བསྐྱེད་པ། སློན་འབངས་མཐའ་དག་དགེ་བ་བཅུའི་ལམ་
ལ་བཀོད། གཞན་ཡང་མུ་སྟེགས་ཀྱི་ནལ་འབྱོར་པ་ཞིག་གིས་སྟོགས་ཆུང་འཕངས་པ་
རྒྱལ་པོའི་སློན་པོས་བཟུང་ཡང་བྱམས་པའི་སེམས་ཀྱིས་བཏང་བ་དང་། མུ་སྟེགས་པ་
མང་པོས་བཟུང་སྟེ་དཀོན་ཅིག་ལ་སྐྱབས་འགོ་འདོར་ན་གཏོང་། དེ་མིན་གསེད་དོ་ཞེས་
གི་བཏོན་ཀྱང་། སྟོང་རྗེའི་སེམས་ཁོ་ན་དང་ལྷན་པའི་ཆོག་སྟན་ཅིང་འདེབས་པས་མུ་
སྟེགས་པ་ཅི་བྱ་གཏོལ་མེད་དུ་གྱུར། དེ་ལྟར་དགྲུང་ལོ་བདུན་ཅུ་དོན་བརྒྱད་ཀྱི་བར་མི་
དགེ་བ་བཅུ་སྟངས། དགེ་བ་བཅུ་དང་དུ་སྟངས། ཉག་ཏུ་དད་པ་བརྟན་པར་མཛད་དེ་པོ་
ཏ་ལར་གཤེགས་སོ། །

༡༩༽ དགེ་བསྟེན་བཅུན་པ།

བཅུ་གསུམ་པ། (༥༩ བ་༡ ༥༠ འ་༦) དགེ་བསྟེན་བཅུན་པ་ནི། སློན་ལྷ་རྒྱ་
ཏ་སྒྲིམ་བདག་བསེད་ནམས་འདྲིན་དང་། ཆུང་མ་དཔལ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ནོར་དང་
ལོངས་སྟོང་སྟན་སུམ་ཆོགས་པ་དད་པ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་ཡོད་དེ། ལོང་གཉིས་ལ་བྱ་མེད་
པས་རྒྱབ་གཅིག་དཀོན་ཅིག་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་བྲག་ཏུ་བཏབ་ནས་བླ་ལ་ཞུས་པར།
ཐོ་རངས་ཆེ་ལམ་དུ་རྩྭ་རྩྭ་གདན་གྱི་མཆོད་འབུལ་བ་དགེ་སྟོང་ཞིག་གིས། བྱོར་ལ་བྱ་
འདོད་ན་དེང་སང་རྒྱ་གར་ཤར་རྒྱབ་ན་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོ་ལྷ་བྱ་མངའ་བའི་དགེ་བསྟེན་
བཅུན་པ་བྱ་བ་ཡོད་པས། དེ་བྱོར་གཉིས་ཀྱི་བྱར་གཏོང་དོ་གསུངས། བྱོར་གྱི་མཆོན་ཅི་
ཡིན་ཞུས་པར་ཆོས་མཆོག་ཅེས་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས། དེ་ནས་ལོ་གཅིག་ལོན་པ་དང་
བྱ་བཅས་ཏེ། ས་མ་ན་རེ། འདི་དགེ་སྟོང་ཆོས་མཆོག་གིས་བྱིན་པའི་བྱ་ཡིན། མཆོན་
ཡང་ཁོ་རང་གིས་བཏགས་པ་དེས་ཆོག་ཅེས་དགེ་བསྟེན་བཅུན་པར་གསོལ། དེ་ནས་
བཟུང་དགེ་འདུན་ནམས་སྟོན་མ་བྲངས་ཀྱང་ནང་དུ་འབྱོན་པ་ཞིག་བྱུང་། བམ་ཞིག་
ནལ་འབྱོར་པ་ལྷ་བའི་གོས་ཀྱི་ནལ་ཞིག་བྱིམ་ན་བྱུང་སྟེ། སི་ཀ་བྱོར་མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་

ཕྱི་སྤྱི་སངས་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ།

ཡུལ་དུ་འགྲོ་བེད་ནས་འདིར་སྡོད་པ་ཅི་ཡིན། བྱིས་ན་རེ། ད་རུང་མ་རབས་ཁ་ཅིག་
དུས་ལ་མ་བབ་ཅེས་སོགས་དྲི་མལ་མང་དུ་མཛད། རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་རྒྱལ་སྤྱི་ཞི་བ་
ལྟ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་གྲུབ་ཐོབ་མང་པོ་གཏམ་སྒོ་བྱར་བ་རེ་སྤྱི་ཏེ་གར་སོང་ཆ་མེད་དུ་
སོང་། ཁྱོད་ཁྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདུད་ཅིང་དད་ནས་གར་མཁན་ལ་བལྟ་བ་ལྟར་
འདུས། ལོ་བདུན་ལོན་པ་དང་། ས་མ་ལ་དོ་རྩེ་གདན་དུ་འགྲོ་བའི་གནང་བ་ཞུས་པ་མ་
བྱིན་པར་སྤོང་མོ་བྱེད་བཞིན་པའི་ཆུང་། སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་ཐོག་བབས་སུ་བྱོན།
དེར་དགེ་བསྟེན་གྱི་སྒྲོམ་པ་ཞུས། ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཆོས་མང་པོ་བསྐྱབས། གཞན་
ཡང་པ་རྩེ་ཏེ་མཁས་སོ་ཅོག་ལ་བསྟེན་བཀུར་ཞིང་བྱི་ནང་གི་རིག་གནས་མཐའ་དག་
ལ་སྦྱངས་པས་མཁས་པའི་གྲགས་པ་ཆེན་པོ་བྱུང་། འགྲོ་བ་རྣམས་གང་ལ་གང་འདུལ་
གྱི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲིན་ཅིང་གོལ་བར་མཛད། ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མ་བཟླ།
དམན་ཆ་སྒངས་ནས་ཀྱ་སུ་ལུའི་སྡོད་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ལ་བཀོད་པ་
ཡིན་ནོ།

༡༤༽ རྟོན་བྱ་བཟང་པོ།

བཙུ་བཞི་པ། (༡༩ ཏུ་ཤ ༡༡ འ་༩) རྟོན་བྱ་བཟང་པོ་ནི། སྡོན་ཡུལ་སྤྱར་བཅས་
ཞེས་བྱ་བ་ན། བྱིས་བདག་སྤྱ་འདྲིན་དང་རྒྱུང་མ་སྤྱའི་འཕྲེང་བ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱི་
འཕྲེངས། མཚན་རྟོན་བྱ་བཟང་པོར་བཏགས། དེའི་ཆེ་བྱིས་བདག་གི་བསམ་པ་ལ། བྱ་
འདི་རབ་རྩ་བྱུང་ན་ནི་བདག་ཅག་ས་མ་དང་ད་ལྟ་འབྲལ། རབ་རྩ་མ་བྱུང་ན་ནི་བརྒྱུད་
ནས་འབྲལ་བར་སྤྱི། འབྲལ་བ་མཉམ་པོ་ལ་བྱི་ཐག་རིང་བ་བཟང་། འོན་ཏེ་བྱ་རང་
ལ་དྲིའོ་བསམས་ནས་འཚོལ་དུ་བྱིན་པས། ལམ་དུ་རྣལ་འབྱོར་མ་ཞིག་དང་སྤྱ། དྲི་
བ་བྱས་པས་རྟོན་བྱ་བཟང་པོ་འོད་མའི་ཆལ་ན་བྱ་ཀ་ལན་ཏ་ཀ་དང་སྤྱ་ཞིང་འདུག་གོ་
ཟེར། སྤྱ་འདྲིན་རབ་རྩ་དག་འཕྲེ་འོད་མའི་ཆལ་དུ་བྱིན་པ་ན། ཤིང་དེའི་མེ་རྟོག་གི་

དབུས་སུ་བྱ་ཀ་ལན་ཏ་ཀ་བསྟན། འདབ་མ་དང་ཡལ་ག་སྟོང་གི་ཁར་འཁོར་སྟོང་ཕྱག་
གཅིག་འདུས། རྟོར་བཟང་ཉིད་ཤིང་ལྟོན་པ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་གནས་ཤིང་དབུས་ཀྱི་ཀ་
ལན་ཏ་ཀས་རྟོར་བྱ་བཟང་པོར་སྟོང་བའི་ཆིག་ལ་སྟོང་འདྲིན་གྱིས་དབྱད་པ་ན།

འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་གཏིང་མཐའ་ཟབ། །ལས་ཀྱི་དབང་གིས་འཕྲོམས་པ་ཡི།
།སེམས་ཅན་དཔག་མེད་དེར་ཕྱིན་ནས། །གང་དུ་ཕྱིན་ཀྱང་མཐའ་མ་རྟེན། །བདེ་བའི་
སྐས་ལ་ཕྱིན་མ་རུས། །གཞན་ཡང་ནད་འབྱིན་དུག་གི་ཆུ། །འཁོལ་མ་ལྡ་ཡིས་རྟག་ཏུ་
དེར། །འབབ་ཅིང་ཕྱིར་ཡང་ལྡ་འཕྲོས་ཏེ། །དཔག་མེད་དྲག་པོའི་ནད་ཀྱིས་གདུངས། །ཞེ་
མ་སྟན་པ་ཆེན་པོ་ཁྱོད། །དེ་དག་བཟོད་པར་ཅི་བདེར་སྟོད། །ཅིས་སོགས་སེམས་ཅན་གྱི་
དོན་བྱེད་པར་བསྐྱལ་བའི་ཆིག་མང་པོ་དང་། །དེའི་ལན་རྟོར་བཟང་གི་སྟོང་བ་ལ་དཔྱད་
ཅིང་འདུག་པའི་ཆོ། །སྟེང་ཕྱིང་བའང་སྟེབ་སྟེ་གཉིས་ཀས་དབྱད་པར། །རི་ལྷར་ནམ་
མཁའི་མཐའ་བྱབ་ན། །རྒྱད་ཅན་གང་གིས་བྱབ་པར་གྱུར། །བདག་གི་བཀོད་པའང་དེ་
ཅམ་སྟེ། །རྒྱད་ཅན་ལའང་དུག་གི་ཆུ། །དྲག་པོ་འཁོལ་མ་ལྡ་ལྟན་རེ། །རྟག་ཏུ་འབབ་
ཅིང་རང་རྒྱད་བསྟེན། །མེ་དྲོག་གཞན་དུ་འཕྲོས་པ་ཡིས། །ཚོངས་པ་འགའ་ཞིག་བསྐྱས་
པར་གྱུར། །དེ་དག་ཀུན་ལ་མཐའ་མེད་ཕྱིར། །ཉི་མའི་འོད་ཟེར་སྟོང་ལྟན་ཡང་། །ལུན་པ་
མ་ལུས་འདྲོམས་མ་རུས། །ཞིས་དང་། །རྒྱ་མཚོ་སྟང་བྱས་འཕྱངས་ཀྱང་རུང་། །རི་བོ་རྒྱང་
གིས་བྱིར་ཀྱང་སྟེན། །ང་ཡིས་གཞན་དོན་གཡེལ་བ་དང་། །དམ་བཅའ་ཉམས་པར་མི་
འགྱུར་རོ། །ཞིས་པར་གོ་ནས། །སྟེང་ཕྱིང་བས་སྟོང་འདྲིན་ལ་སྟོངས་པ། །འགྲོ་བ་གཞན་སྟང་
བསྟེན་པ་ན། །མཁའ་པ་ཚོངས་པར་འགྱུར་བ་སྟེན། །མ་དབྱད་ཅ་ཅོ་འཆོར་བར་ཟད།
།དབྱད་ན་ལེགས་བཤད་ཆིག་འདུས་བརྒྱན། །ཞིས་སོགས་སྟོངས་པས་སྟོང་འདྲིན་ན་རེ། །ཅུ་
གསིང་མེ་དྲོག་བཟ་བ་ན། །སྟང་བྱ་རབ་འཆོར་སྟན་པའི་སྟེ། །ང་དང་ང་འདས་གོ་འགྱུར་
གྱི། །གཞན་གྱི་བྱས་རྟེན་མཐོང་བ་ཅམ། །ཞིས་ལན་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་གསོལ། །རྟོར་བྱ་

ཕྱི་ཕྱི་སངས་རྒྱལ་རྒྱལ་མཆོ།

བཟང་པོས་པ་མར་སྤྲུག་པ། བྱིད་མཉེས་བྱིད་གསུངས་ཁོ་བོས་བསྐྱབ། །ང་དགའ་ང་ནི་
ཐར་པར་འགོ། བྱིད་འདྲེན་བྱིད་ཀྱི་མར་གྱུར་པ། །ངས་འདྲེན་ང་ཡི་དམ་བཅའ་ཡིན།
ཁེས་སོགས་ཀྱི་མཆིད་སྤེང་བ་དང་། ཀ་ལན་ཏ་ཀ་ནམས་ཕྱོགས་གཞན་དུ་འཕྱར་སོང་
ངོ། །

དེ་ནས་པ་མ་དང་བཅས་པ་དགའ་ཞིང་སྒྲོ་བཞིན་དུ་རང་གི་བྱིམ་དུ་འོངས་
ཏེ། བྱ་ལ་ཟས་སྤྲུག་སྤྲུམ་ཆོགས་པ་བྲངས་ནས། དེ་རིང་གི་ཀ་ལན་ཏ་ཀ་གཙོ་འཁོར་དེ་
ནམས་གང་ཡིན་གསུང་དུ་གསོལ་ཞུས་པས་ནོར་བཟང་ན་རེ། གཙོ་བོ་དེ་སྤྲོ་མ་མར་མེ་
མཛད་ཆེན་པོ་ཡིན། གཞན་ནམས་སངས་རྒྱལ་སྒྲོང་གི་སྤྱལ་པ་སྟེ་བསྟན་པའི་གཙོ་བོ་
ལ་དེ་ལྟར་བསྐྱོར་འདུག དེ་དག་ནང་པར་དགེ་འདུན་གྱི་ཆ་ལྷགས་སུ་རབ་དུ་འབྱིན་
དུ་འབྱོན་པས། མཆོད་རྟགས་མང་པོ་སྒྲུར་གསུང་བ་ལྟར་སྟོན་གྱུ་བའི་ཆོ། ནང་པར་
དཔལ་མར་མེ་མཛད་བཟང་པོ་དགེ་སྒྲོང་གི་དགེ་འདུན་སྒྲོང་གིས་བསྐྱོར་ཏེ་འོད་མའི་
ཆལ་དུ་ལྷགས་པ་དང་། མཆོད་རྟགས་སྤྱར་བ་དག་སྤྱལ། ནོར་བུ་བཟང་པོ་རབ་དུ་བྱུང་སྟེ།
མཆོན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རིན་ཆེན་དཔལ་དུ་གསོལ་ནས་དགེ་འདུན་ནམས་མི་
སྤང་བར་གྱུར་ཏོ། །

དེ་ལྟར་བྱིམ་ནས་བྱིམ་མེད་པར་རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་། འོག་པའི་འཆོ་བ་མཐའ་
དག་སྤངས། སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་ཉག་དུ་འཆོ་བར་བྱས་པ་སོགས་
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྒྱུད་པ་སྤྲུགས་པོ་ཆེས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལེགས་པར་མཛད་
དོ། །

༡༥༽ བྱིམ་སྒྲུབ་བ།

བཙོ་ལྔ་པ། (༡༥ ཉ་༡། ༡༩ བ་༩) བྱིམ་སྒྲུབ་བ་ནི། སྒྲོན་ལུལ་མ་ག་རྩར་ཡབ་
བམ་ཟེ་ཉི་མ་དང་། ལུམ་སྐར་ལྷན་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྲུལ་སྤྱུ་འཕྱངས། མིང་སྒྲུབ་ཞེས་པར་

བཏགས། སྐྱེད་མར་སེར་གསེར་བཙེ་མ་ལྟར་ཡོད་པ། བ་མས་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་སྐྱས་པ་
ཅམ་གྱིས་སྒོར་བེན་པ། ཀུན་གྱི་སྦྱོད་ལུལ་ལས་འདས་པ་ཞིག་བྱུང་། བཏག་དབྱེད་
མཁན་པོ་དག་ན་རེ། བྱེད་འདི་རབ་དུ་བྱུང་ན། ལུ་སྟེགས་པའི་རྒྱལ་མཆན་བབས་
གྱིས་འཛིག་སངས་རྒྱས་པའི་བ་དན་ཕྱོགས་བཅུར་རྒྱས་པ་འབྱུང་བེར་རོ། །རེ་ཞིག་གི་
ཆོ། ལུ་སྟེགས་ཀྱི་སྟོན་པ་བྱུང་འདུག་གིས་དངོས་སུ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ཤིང་རིག་པ་ལ་
མཁས་པ་ཞིག་དོན་ཅེ་གདན་དུ་ཚོད་པ་ལ་བྱུང་བ། པལྗེ་འབྲུག་པར་ཅན་མང་པོ་བཞུགས་
པ་རྣམས་ཁོའི་ལན་སྟོག་པར་དགོངས་ཏེ་ཆོགས་པ་དང་། བྱེད་སྐྱ་བ་བྱུང་སྟེ་དེ་དག་ལ་
ཕྱག་བཙུང་ནས། དམ་པ་རྣམས་དབེན་པར་བཞུགས་ཤིག་དེ་རིང་ཁོ་བོས་ཞབས་ཏོག་
པ་བཀྱི་ཡི་བེར། ལུ་སྟེགས་པ་རྣམས་ལ་སྐྱས་པ། ལྷང་འདོད་བསམ་པ་ངན་པ་ཡིས། ཁྱོ་
ཅན་ལོག་པའི་ལམ་ལ་འགྲོ། རྩོད་པའི་གཞི་ཉིད་སྐྱ་ཡིན་པས། ཁགས་དང་ཟུར་བྱིན་
སྐྱ་བར་བྱོས། རྒྱུན་དང་ཉེར་སྦྱོར་བསྟན་པར་འཆལ། དེ་ཆོང་ཡིས་དེ་ཉིད་དབྱེད།
ཁེས་པ་སོགས་སྐྱ་ཆད་ཀྱི་རིག་པ་དུ་མས་ལུ་སྟེགས་པ་རྣམས་པམ་པར་བྱས། དེ་ནས་
ལུ་སྟེགས་པ་རྣམས་གྱིས་མཛེ་པའི་ཤར་ངན་སྟགས་བཏབ་དར་གྱིས་གཏུམ་པ་བྱེད་སྐྱ་
བར་བྱིན། བྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་འཛིན་པར་རི་བོང་གི་གཟུགས་བྱས། དེའི་ལོག་པར་ལུ་སྟེགས་
པ་རང་གིས་བྱིན་པའི་རྣམ་བཟུག་ཡི་གེ་དུག་པ་དང་སྦྱར་བའི་སྟགས་བསྐྱས་པས། ལུ་
སྟེགས་པ་དེ་དག་སྐྱ་ཞོམ་མིག་ཚུ་དང་སྐྱ་ཚུ་འཛིག་ལུས་ཐམས་ཅད་སྐྱར་བར་གྱུར།

པལྗེ་སོགས་ནང་པ་རྣམས་སྟོང་ཆེ་དུག་པོ་དང་། རྒྱ་བ་ལ་དག་པའི་སྤང་བ་
རྒྱ་ཆེན་པོ་སྟེས། དེར་ལུ་སྟེགས་པ་རྣམས་ན་རེ། བྱེད་འདི་ལྟ་བུའི་རྒྱས་མཐུ་ཡོད་པ་
ཅི་ཡིན་སོགས་བྲིས་པར། ནང་པ་ནང་ལ་དག་བྱེད་ཚུ། ཁགས་པ་བཟང་གཟུངས་གྱིས་
མི་མཐུན་བསྐྱོག་ བྱམས་པ་བྱམས་པས་པན་པར་འཛིན། ཞེས་སོགས་རིག་པ་བརྒྱ་
ཕྱག་གིས་ལན་ཆོག་བཙད་སྟག་གིས་སྐྱས་པ་ན། དེ་དག་ཀྱང་ལྟ་བ་ངན་པ་ལས་བྱིར་

ཕྱི་ཕྱི་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཆོ།

ཕྱོགས་ཏེ། རང་རང་གི་གནས་ནས་འབྱོར་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྤངས། དགོན་ཅོག་མཆོད་པ་
ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱལ་པ་དང་མཐུན་པའི་ཆོགས་བསགས། སྤར་གྱི་ལས་ལ་འགྱོད་
ཅིང་འཆགས་པ་དང་། ཡི་གེ་དྲུག་པ་ཆོད་མེད་བཞི་དང་སྒྱུར་ཏེ་བསྟན་པས་ལུས་སྤར་
ལྟར་གྱུར། དེ་རྗེས་དཀའ་ཐུབ་སྤྱད་ནས་བསྐྱབས་པས་མཐར་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་ཐོབ་སྟེ་
མཁའ་སྐྱོད་དུ་གཤེགས། དེ་ནས་རྡོ་རྗེ་གདན་གྱི་དགེ་འདུན་ནམས་ཀྱིས་བསྐྱལ་བ་ལྟར།
སྤར་མ་སངས་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས་སྐད་པ། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྟོན་པ་མ་ལུས་པ་ཐུགས་ལ་རྟོགས་
ཤིང་། ཉེས་ལུང་གི་རི་མས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་གོས་པ་དེ་ལ་རབ་དུ་བྱུང་བ་རྒྱུད་ཆོད་མཐོ་
བས་སྟོན་པ་གསུམ་ག་ཐོབ་པ་ཅམ་དུ་གྱུར། མཆོན་ཡང་ཡེ་ཤེས་སྟོང་པོ་བྱ་བར་གསོལ།
བདེན་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་པའི་བསྟན་བཅོས་བཅུ་མས། སྤྱལ་པ་དུ་མས་སེམས་ཅན་གྱི་
དོན་དཔག་དུ་མེད་པ་མཛད། སྐབས་ཤིག་སངས་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྒྱ་ལེ་རྒྱར་བཞེངས་
པའི་གཙུག་ལག་ཁང་ན། ཡེ་ཤེས་སྟོང་པོ་བཞུགས་ཡོད་པ་ལས་ཁྱེད་དཀར་པོ་ཞིག་
གིས་མེ་ཏོག་དཀར་པོ་ལ་མ་བྱེ་བ་ཞིག་སྤྱལ་ནས། འདི་འདྲ་བའི་ནང་དུ་འདི་འདྲ་བ་
འབྱུང་གིས་འདི་ལྟར་སྤོངས་པའི་ཆུ་ལ་དུ་གནས་ན་རུང་གསུངས་ནས་མི་སྤང་བར་གྱུར་
ཏོ། །དེ་ལྟར་གསུང་བ་སྐྱེ་བོ་མཐའ་ཡས་པས་མཐོང་ཞིང་ཐོས་པས་ལས་སད་དེ་ཆོས་
ཁུས་པར། ལུས་འདི་སོས་ཀའི་མེ་ཏོག་འདྲ། ཤིན་དུ་མཛེས་ཏེ་རྒྱུན་མི་ཐུབ། ཆོ་འདི་
ཉི་མའི་འོད་དང་འདྲ། ཤིན་དུ་གསལ་ཏེ་ཡུད་ཅམ་ཡིན། སྐྱེ་འཆི་ཉི་མའི་འཆར་རུབ་
འདྲ། རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་བབས་ཀྱིས་བབས། སྤྱག་བསྐྱལ་ཆེན་པོའི་ཕྱིང་བ་ལ། བདེ་
བར་འདྲིན་པ་ཤིན་དུ་སྤྱོད། བཀྲ་གྱི་མདུན་མ་སྤྱལ་དུས་འདིར། དལ་བར་མ་བསྐྱད་
བཅོན་འགྲུས་སྐྱེད། ཅིས་སོགས་གསུངས་པས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ལ་སྟོ་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་
ངེས་པར་གྱུར།

དེ་ནས་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་མདོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་

གནས་སུ། བསྐྱེད་མ་གྱིས་མ་གོས་པ་ལྟར་གྲོང་ཡུལ་འདྲ་འཛིན་ཆུང་གཡེང་ཐམས་
ཅད་སྤངས། ཉན་རང་གི་སེམས་ཀྱིས་དབེན་པའི་དགོན་པ་བསྟེན་ཏེ། གཞན་དོན་
འབའ་ཞིག་ལས་མ་གཡོས་པར་བཞུགས་སོ། །

༡༥༽ བྱུང་རིན་ཆེན་སྟོང་པོ།

བཅུ་དྲུག་པ། (༡༥ ཉ་ལ། ༡༥ ཐ་༥) བྱུང་རིན་ཆེན་སྟོང་པོ་ནི། སྟོན་གྲོང་བྱེར་
སྐྱེད་ཞེས་བྱ་བར། ཡབ་ཇེ་རིགས་རིན་ཆེན་དང་། ཡུམ་གསེར་འཕྲིང་གཉིས་ཀྱི་སྐྱས་
སུ་འམུངས། ཁང་པ་ཐམས་ཅད་འོད་ཀྱིས་གང་བ་སོགས་ལྟས་བྱུང་པར་ཅན་མང་པོ་
བྱུང་བས་མའི་བསམ་པ་ལ་ལྟས་འདི་ལྟར་ཡོང་ལུགས་ཀྱིས་བཅས་མ་ཐག་སྐྱེ་ཤེས་པ་
ཞིག་ཡིན་སྟེ་སྐྱེས་སྟེ། བྱོད་ལྟའམ་ལྟའམ་སུ་ཞིག་ཡིན། འོད་འདི་བཞིན་ཆེ་བ་ཞེས་
སྐྱས་པས། བྱས་མ་ལ་ཅེར་གྱིས་བལྟས་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་འོད་དང་འཇའ་རྒྱུ་པ་ལ་
འོད་ཁང་རྒྱུང་གང་བ་བྱུང་བ་ལ་ཡ་མཆན་རྒྱ་ཅི་ཡོད་ཟེར། དེར་མ་རབ་ཏུ་དགའ་ནས་
བྱུང་འདི་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་པོ་འཛིན་པ་ཞིག་འོང་བར་སྤང་བས་མིང་ཡང་
རིན་ཆེན་སྟོང་པོར་འདོགས་ཞེས་མཆན་གསོལ།

དེ་ནས་ཆེར་ལོངས་པ་དང་། ས་ན་རེ། གང་ནས་སུ་ཞིག་གནས་འདིར་
འམུངས། དཔེགས་པ་གང་གིས་བདག་གི་བྱ། ཆོས་དང་དཔལ་འབྱོར་གང་ལ་བཙོན།
ཁག་སུང་གི་སྒོ་ཕྱེ་བསྟན་པར་འཆོལ། བྱུང་ན་རེ། ལེགས་པའི་ལམ་མཆོག་ཀྱན་འགོ་
ཡང་། ཁག་སུང་གི་རྒྱུ་ལས་འདིར་ཤར་མོད། དེས་བཟུང་ཆོག་གི་དོན་མ་མཆིས།
འོན་ཀྱང་ལས་ཀྱིས་གནས་འདིར་བལྟམས། ཡབ་ཡུམ་རྟག་ཏུ་བདེ་ལེགས་པའི། ཁ་ཡི་
ཆོས་དང་མཐུན་སྤྲད་དུ། དགེ་བའི་གོགས་ཀྱིས་བསྐྱུང་བར་བྱ། ཁ་ནི་སྐྱེ་བ་མི་གཉེར་
ཀྱང་། བྱོད་གཉིས་བྱུང་དང་སྐྱུར་སྤྲད་དུ། སྐྱེ་བ་ཅམ་ཞིག་བསྟན་པར་ཟད། ཡབ་ཀྱིས་
སྐྱས་པ། དེང་སང་བདག་ཅག་པལྟོ་འདྲ། སྐྱུལ་པའི་བྱུང་བལྟམས་པར་གྱུར། ཡུལ་འདི་

ཞིང་ཁམས་གཙང་མ་འདྲ། རྒྱུ་མེད་ཁྱེད་གནས་པར་གྱུར། རི་ལྷར་བདག་གིས་བསྐྱབ་
བྱས་ན། རི་བོ་རྒྱག་པར་གྱིས་གསུངས་ཀྱང་། རྡོ་ཉིད་དོར་བར་མི་བྱའོ། ཞེས་སོགས་
སྒྲུབ་པ་དང་། ཁྱེད་ཀྱི་ཞལ་ནས། འདིག་རྟེན་ཀྱན་ལ་པ་མ་དག། རིན་རབ་མཆོག་རྒྱ་
རབ་རྒྱ་གསུངས། རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་སྒྲ་ཆེ་ཡིས། གཏོར་བར་བྱས་ཀྱི་པ་མ་ཡི། རིན་ལན་
བཟང་བར་བྱས་མ་ཡིན། འདིག་རྟེན་སྒྲོལ་མ་དེ་སྐད་གསུང་། རྡོ་ལྷ་བས་ན་ཁྱེད་དང་
ནི། འདིག་རྟེན་མ་ལུས་བདག་གི་གཉེན། རིན་སྒྲོན་ཕྱིར་ན་དང་སྐད་དུ། ལམ་མཆོག་
བཟང་ལ་འདུག་པར་བཞི། ལ་མ་ཆེ་འདི་རི་ལྷར་ཡང་། རན་ཕྱིད་ཅམ་ཞིག་སྐྱས་ཀྱང་
ཡོང་། གཏན་གྱི་ཆེ་ནི་དེ་ལྷར་མིན། རྒྱུང་དུས་ཆེན་པོ་མ་དོར་བར། རྒྱབ་བྱས་དུས་སུ་
རྒྱབ་པར་མཛོད། ཅིས་སོགས་མི་རྟག་པ་དང་བདག་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་ཆོགས་སུ་
བཅད་པ་མང་པོ་དག་བརྟན་པས། ཡབ་ཡུམ་གཉིས་དད་པ་ཆེན་པོ་འབྱུངས། མིག་ནས་
མཆི་མ་འཛག་བཞིན་དུ་འདི་སྐད་སྒྲུབ། །

ཆོས་ཀྱི་ཆར་པར་བརྒྱུ་པ། རི་ལྷར་རྒྱལ་པོས་མནར་གྱུར་ཏེ། རྡམ་ཆོས་
གཏོར་བར་མི་བྱེད་ན། རྡོ་ལྷ་ལུས་དང་སྒོག་འབྲལ་ཞེས། གནད་ལ་དགར་ཡང་མི་གཡོ་
བར། ཁྱོད་ཀྱི་གསུང་ནམས་ཉམས་སུ་སྒྲངས། དཀོན་ཅོག་གསུམ་ལ་སྒོ་ཕུགས་གཏོད།
དགེ་བ་ཐམས་ཅད་མཆོག་རྒྱ་བསྒོ། རྒྱོན་ལམ་དག་པས་བར་མཆོམས་སྒྱུར། དགའ་
ཞིང་སྒོ་བཞིན་ཐར་པར་འགྲོར། ཞེས་མགིན་གཅིག་རྒྱ་སྒྲ་ཞིང་། རྒྱ་ལྷན་གྱི་ཡུལ་གང་
ནས་སྒྱེ་བོ་དུ་མ་ཆོགས་པའི་དབུས་སུ་བྱ་བྱ་ཁྱེད་ཞིང་འགྲོ་འདུག་གི་སྒྱུད་ལམ་བྱས་པས།
སྒྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཡ་མཆོན་སྒྱེས། མེ་རྟོག་འཛོར། གོས་ལེགས་པོ་དག་སྐུལ་ཞིང་ཆོས་
ཁུས་པས། རིན་ཆེན་སྒྲིང་པོའི་ཞལ་ནས། ཁྱོད་ཁྱེད་དབུས་ཀྱི་སྒྱེ་བོ་ནམས། ཡུད་ཅམ་
ཞིག་ལ་འདུ་བྱེད་ཅིང་། ཐ་མར་མི་སྡོད་ལྷུར་དུ་འགྲོ། རྡོ་བཞིན་ལུས་དང་ཆེ་སྒོག་ཀྱང་།
ཡུད་ཅམ་ཞིག་ལ་འདུ་བྱེད་ཅིང་། མི་བརྟན་ལྷུར་དུ་འབྲལ་བར་འགྱུར། ཞེ་མ་ས་དང་

གནད་དུ་བྱིན། ལྷ་མེ་དོག་གི་ཆར་པ་བ། ལྷ་མེ་སྤྱི་སྤྱི་ཆར་འབེབས་པ་སོགས་བཟླ་
ཤིས་པའི་དགེ་མཚན་དུ་མ་བྱུང་ངོ་། །

དེ་ནས་ཀྱང་ངི་སྤྱི་གཞན་གྱི་མགོན་དུ་མ་བྱུང་བར་བ་སྤྱི་བན་རྒྱ་ཉིད་ལ་
སྤྱི་འདོགས་གཅོད་པའི་བྱིན། རང་གི་ཁང་པར་བཞུགས་པའི་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལྟར་
མཚན་མའི་ཆ་ནགས་སྤྱི་གཞན་གྱི་ ཉིན་མོ་འཆོ་བ་གསོལ་བ་སོགས་པལ་ཆར་བྱིན་
དེ་ཉིད་དུ་བཞུགས་ཤིང་ཆོས་མང་པོ་གསུངས། བྱིན་པ་སྤྱི་དགུང་ལོ་བརྒྱུད་ལོན་སྐབས་
དགེ་རྒྱལ་གྱི་སྤྱི་པ་བཞུགས། མཁན་པོ་རིན་པོ་ཆེ་གྱི་བོད་ཐོད་བཞིན་བཟུང་ཏེ་བསྟོད་
པ་ནི།

ངི་ལྟར་སྤྱི་པོ་བཟང་གུར་ཀྱང་། །དཔག་ཆད་བརྒྱུད་ཁྱིའི་རྒྱལ་མི་ཐེག
།མཁན་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ནམ་མཁའ་ཡི། །མཐས་བྱུང་སྤྱི་དང་བཅུད་གུར་པ། །ཐུགས་ཀྱི་
དཀྱིལ་དུ་སྤངས་ནས་ནི། །སྤྱི་ཁྱིའི་རབ་ཏུ་འདེགས་པར་མཛད། །ཅིས་སོགས་བརྟེན་
དོན་སྤྱི་སྤྱི་ཆོགས་པའི་ཆོགས་སྤྱི་བཅད་པས་བསྟོད་ཅིང་གསོལ་བ་ན། །སྤྱི་མའི་ཞལ་
ནས། །ཏུབ་ཅིག་སྤྱི་མེད་ཆེ་ལམ་ན། །གཞུགས་མེད་གཞུགས་ཀྱི་རི་བོང་རྒྱ། །འདོམ་
མེད་འདོམ་པ་བཅོ་བརྒྱུད་པས། །ང་མེད་ང་ལ་བརྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུར་ན། །འབྲལ་མེད་འབྲལ་
ཆོས་ཆེ་སྤྱི་འབྲལ། །ཁྱོད་འདེན་ཁྱོད་ཀྱི་འདེན་པ་མེད། །ཡུལ་མེད་ཡུལ་ལ་ཐུག་
འཆལ་བ། །ལས་ཅན་ལས་རོ་མེད་པར་གྱུར། །ཞེ་མ་ཞེ་མེད་ཞེ་ཉིད་དེ། །ཆོས་མེད་ཆོས་
ཀྱི་སྤྱི་མའི་ཟད། །སྤྱི་ལྟར་སྤྱི་མེད་བཅས་པས་འབྱུང་། །ངོ་བཟང་ངོ་བོ་མེད་པར་དཔྱོད།
།སྤྱི་ཡང་པ་སྤྱི་འདི་ལ་ཉིན། །གཉིད་མེད་ཆེ་ལམ་ཆེས་པ་ན། །སྤྱི་པ་གཅིག་གིས་རྒྱ་
མཆོ་འབྱུངས། །ཞེ་མ་རྒྱལ་ཅམ་མ་ལུས་པས། །རྒྱལ་ཀྱི་བོ་སྤྱི་པར་གྱུར། །ང་ཡང་པལ་
ཆར་རྒྱལ་ཆེ། །རྒྱལ་ཁོ་བོ་སྤྱི་པར་གྱུར། །སྤྱི་པ་པ་སྤྱི་སྤྱི་པ་ཡི། །རྒྱལ་པ་མཆིས་
སམ་དཔྱོད་པར་མཛད། །ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི་འདམ་བུ་ཡིན། །སྤྱི་པར་འདོད་ན་རྒྱལ་ལྟར་

ཆོལ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་ཟེན་པ་མེད་པའི་སྒྲིབ་ཀྱི་ཕྱི་ཕྱོད་པར་ཅན་དེ་
ནམས་ཐོས་པ་དང་། བསྐྱེད་གསུང་ལན་དུ།

ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་དོན། །ངེས་པ་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་ཐོས། །འོད་གསལ་སེམས་
ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད། །དག་པའི་དབྱིངས་སུ་ཆོམ་པར་གྱུར། །སྒྲུ་མ་དམ་པ་ང་ལ་གསོན། །སྒྲོས་
དང་བྲལ་བའི་ནམ་མཁའ་ལ། །ཆེར་ཆེར་སྒྲོག་པ་འོད་ཀྱི་སྒྱ། །ལྟང་ལྟར་སྟོན་པའི་ང་རོ་
ཅན། །གསལ་དག་སྟོན་པའི་ཆོག་འབྱུང་ལ། །དབྱུང་པས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཐིམ། །ཞེས་
སོགས་མང་པོ་དང་། སྒྲུལ་པའི་སྒྲུ་མ་དེ་འབྱུང་བ། །བདག་གི་གཉེན་པོ་མཆོག་གྱུར་ཏེ།
།ཁྱིད་ཀྱི་གནས་སུ་བྱང་དུ་གསོལ། །

ཞེས་ཚུལ་དུ་མའི་སྟོན་པ་གསོལ་བ་བཏབ་པས། རྒྱུར་ནས་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་རྒྱ་
མཆོ་ཆེན་པོ་ཡིན་བཞིན་དུ་སྒྲུ་མའི་ཐུགས་རྗེའི་རྒྱ་བོ་ཐུགས་བཞིན་སྒྲུབས་ཏེ། སྒྱེ་
གནས་བཞིས་བསྐྱེད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་སྒྱུབས་གནས་དམ་པར་གྱུར། སྐལ་ལྷན་གྱི་
གདུལ་བྱ་དུ་མ་འདུས། གང་ཟག་ཆོས་ཀྱི་མིག་ཅན་ཤེས་བྱ་ལ་མཁས་པ་དང་། ལས་
དང་པོ་བ་ཆོགས་ལམ་ལ་ཟེན་པ་དུ་མ་བྱུང་བ་སོགས་འགྲོ་དོན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་
མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

༡༥༽ ཁྱེད་འོད་ཟེར།

བཅོ་བརྒྱད་པ། (༥༧ ཉ་ཨ། ༡༩ འ་༩) ཁྱེད་འོད་ཟེར་ནི། སྟོན་ལུལ་ཡངས་པ་
ཅན་ན། ཡབ་རྗེ་རིགས་འོད་དཔལ་དང་། ལུལ་འོད་ལྷན་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱེས་སུ་འབྱུངས།
དེ་ཡང་མིག་རྒྱུ་ཞིང་སྒྲ་སེར་བ། སྐད་ཀྱང་རྟ་སྐད་བཞིན་དུ་འཆོར་ཆགས་པ་ཞིག་
བྱུང་སྟེ། བལྟམས་མ་ཐག་ལུལ་དེར་དུག་གི་མཆོ་རྒྱུད་ཡོད་པ་བསྐྱམས། དེ་ལ་བཞེན་
ནས་གཅོང་ནད་ཅན་མང་པོ་ཡོད་པའང་གསོས། ནམ་ཞིག་དུས་སྟོན་ཆེན་པོའི་སྐབས་
དགེ་སློང་འོད་དཔག་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ཡོན་ཏན་དུ་མས་ཐུགས་རྒྱུད་ཐུག་པ་དེ་རང་གི་

ཕྱི་སྤྲེལ་སངས་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ།

ཁྱིམ་དུ་བྱོན། བསྟེན་བཀུར་དག་གསོལ་བེན་པ་ན། འོད་དཔལ་འོད་དང་ལྷན་པ་ལས་
བྱུང་བའི་བྱ་འོད་ཟེར་དེ་ང་ཡི་ཙམ་སྤྲིད་ཤོག་གསུངས་པ་དང་ཁྱེད་སྐྱབ་བ་བདུན་ལོན་
པ་དེ་མའི་པང་ནས་འཕར་ཏེ་དགེ་སྤྲོད་གི་བྱུང་དུ་བྱིན། ཕྱག་བཙལ་བས་སྐྱེ་བོ་ཐམས་
ཅད་ཡ་མཚན་པར་གྱུར་ཅིང་མིང་ཡང་འོད་ཟེར་དུ་གྲགས། ཐལ་མོ་སྐྱེ་བོར་སྐྱར་ཏེ་
འདི་སྐྱད་ལོ།

འགྲོ་བའི་སྦྱོན་མེ་འོད་དཔག་མེད། །མཁའ་དབྱིངས་བྱབ་པར་སྤང་བྱེད་པ།
།བདག་གི་སྒོ་པད་ཁ་འབྱེད་པའི། །རབ་འཛེར་བྱེད་ལ་གྲུས་ཕྱག་འཚལ། །དེ་ནས་དགེ་
སྤྲོད་འོད་དཔག་མེད་གིས་ཁྱེད་འོད་ཟེར་གི་མགོ་ལ་ཕྱག་བཞག་སྟེ། མགིན་སྟོན་ཅན་
ནི་རྟུར་བག་ཅན། །འཛེར་འཛེར་གཙུག་ན་རྟ་མཚོག་འབར། །ཐིག་གྲོགས་གང་གི་
གཉེན་པོར་ནི། །དེ་སྐྱག་མཚོན་ཆར་བ་དུ་འཛིན། །ཞེས་སོགས་གནས་འདིར་བལྟམས་
པ་ལེགས་ཚུལ་དང་། ལྷ་བདུད་བྲོས་པ། བད་ཀན་འདུས་ནད་རང་སར་ཞི་བ། ཐིག་
གྲོགས་སྤོང་ལྷགས། འགྲོ་བའི་ལྷན་པ་སེལ་དགོས་ལྷགས་སོགས་ཆོགས་སུ་བཅད་ནས་
གསུངས་པས། ཁྱེད་སྐྱབ་སྐྱེ་མའི་ཕྱག་སོར་གཅིག་ལ་འདུས་ཏེ། འདི་སྐྱད་དུ། རྒྱལ་བ་འོད་
དཔག་མེད་པ་ཡི། །མདུན་ན་འོད་ཟེར་མེ་སྟག་ཙམ། །རྒྱས་པར་གྱུར་ཏེ་ཉི་མ་ཡི། །དཀྱིལ་
འཁོར་ལྷ་བྱུར་གྱུར་པ་ན། །བྱེད་གི་སྐས་མཚོག་བཟང་པོ་རྣམས། །གང་དང་གང་དུ་
བསྐྱུང་བར་བྱ། །འོད་ཟེར་ང་ཡི་འོད་ཟེར་དག །དགའ་ལྷན་ལྷ་ཡི་གནས་སུ་འཕྱོ། །རྒྱལ་
བ་བྱེད་གི་སྐས་གི་མཚོག །རྒྱལ་བ་བྱེད་གི་སྐྱེ་མའང་ཡིན། །དེ་ཡི་མདུན་ན་རི་མ་མེད།
།འཁོར་གི་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་སྟོན། །དེ་ཆོ་ང་ཡང་ཁྱོད་གི་སྐས། །འཁོར་གི་ཐོག་མ་བཟང་
པོ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་དང་། མ་དག་གངས་རིའི་ཁྲོད་དག་ཏུ། །འོད་དཔག་མེད་པ་མར་
མེ་མཛད། །གནས་ལྷ་མཁུན་པ་གདམས་པའི་གཏེར། །རྒྱུད་ཅན་མ་ལུས་སྟོན་བྱེད་ཆོ།
།རྒྱལ་བའི་འབྲུང་གནས་འཁོར་གི་གཙོ། །ཆངས་སྦྱོད་དཔལ་ལྷན་དགེ་ལ་བསྟེན། །ལས་

ཅན་མཆོག་ལ་སྒྱུར་བར་ཤོག། ཅེས་སྒྲོན་ལམ་བཟུང་བ་དང་།

དགེ་སློང་འོད་དཔག་མེད་ཀྱིས། བཟ་ཤིས་པ་ཐམས་ཅད་འདིར་ཤོག། འདིའི་
སྒྲོན་ལམ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་ཤོག། ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། བྱོད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་
སྒྲོ་དང་། མི་ཤེས་པའི་སྒྲོ་དང་། རང་དོན་གྱི་སྒྲོ་དང་། བཟང་སྟོམས་སུ་གནས་པ་ལ་
སོགས་པ་མི་དགེ་བའི་སྒྲོ་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་སྟོམས་ཤིག། སྒྱེས་བྱ་རྒྱུ་དང་འབྲིང་
དག་དང་། མཆོག་གི་ཆོས་རྣམས་ཡོངས་རྫོགས་ཤིང་། སྤང་བྱ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་
མཛོད། སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་བདེ་ལེགས་བརྟེན། ཞེས་དེ་ཉིད་དུ་ཡང་སྟོམ་པ་
ཐམས་ཅད་གནང་། དགེ་སློང་འོད་དཔག་མེད་ཀྱིས་གཙོ་བོ་བྱས་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་
དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་བསྟེན་ནས་ཆོས་ཀྱིས་ཆིམ་པར་མཛད་དོ། །

དེ་ནས་རེ་ཞིག་གི་ཆེ་སྒྲ་མའི་ཞལ་ནས། བཟ་དུས་ལ་བབ་པའི་སྐབས་འདིར་
འོང་གི་དེང་བདག་ཅག་ནགས་ཁོད་དུ་འགྲོ་འོ། །རི་ལྟར་མ་འོངས་ཀྱི་བར་དུ་ཉོན་མོངས་
པའི་སེམས་ཅན་དག་སྒྱུབས་ཤིག་གསུངས་ནས་ནགས་ཁོད་དུ་གཤེགས།

ཁྱེད་ལོ་བདུན་ཅམ་ལོན་པ་ན། ས་མར་སྤྲས་པ། རྟོར་ཡོད་སྦྱོད་པར་མི་བྱེད་པ།
ཁེར་སྒྲའི་དབང་གིས་ཡི་དྲགས་ཉིད། ཁྲགས་པ་མེད་པར་སྦྱོད་པ་གང་། འོངས་སྦྱོད་
ལྷན་གྲུབ་རྒྱལ་པོ་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པས། དེ་གཉིས་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་བཞི་མདོར་ཕྱིན་
ཏེ་དད་ལྡན་ལོངས་སྦྱོད་ཀྱིས་ཡོངས་པ་དག་བདག་ཅག་གི་བྱིམ་དུ་ཤོག། ཆོས་འདོད་པ་
ལ་ཆོས་དང་། རྟོར་འདོད་པ་ལ་རྟོར་སྦྱིན་པར་བྱའོ་ཞེས་སྤྲས་པས་དད་པ་ཅན་རྣམས་
གནས་དེར་འདུས། བསྟན་པ་ལ་དགའ་བའི་ལྷ་དང་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་མཆོད།
མདོར་ན་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མཛད། དེར་
འདུས་རྣམས་ལ་ཆེ་དང་ལྡན་པ་འོད་ཟེར་ཀྱིས་ལས་རྒྱ་འབྲས་ལས་བརྩམས་པའི་ཆོས་
དཔེ་དང་བཅས་ཏེ་གོ་སྤྲ་ཞིང་ཁྱེར་བདེ་བའི་ཚུལ་དུ་གསུངས་པས་ཆོགས་པ་ཐམས་

ཕྱི་སྤྱི་སངས་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ།

ཅད་རྗེས་སུ་ཡི་རང་། རང་རང་གི་སྐལ་བ་དང་འཚམ་པའི་སྒོམ་པ་སྤངས། ཡུལ་དེའི་
སྤྱི་གཞི་པའི་ལྷ་བ་མོས་པ་རྣམས་ཀྱང་འགའ་ཞིག་ཡུལ་གཞན་དུ་དེངས། སལ་ཆེ་
བ་འོད་ཟེར་གྱི་ཆོས་ལུགས་སྤངས་ཏེ་དགེ་བ་ལ་སྦྱོད་པར་གྱུར་ཏོ། ། དེ་ལྟར་སྤྱི་གཞི་
གྲོགས་པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་རྗེས་ལྟར་སྤངས་ཤིང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སྤྱོད་སྤྱོད་
ཆོགས་པ་བསྟེན་ནས་འགྲོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་ཡོན་ཀནས་དམ་པ་མཛད་དོ། །

༡༩༽ བྱིས་བདག་གི་བྱ་བྱམས་པ།

བཅུ་དགུ་པ། (༥༩ བ་༥། ༩༠ འ་༥) བྱམས་པ་ནི། སྒོན་ཡུལ་ཡངས་པ་ཅན་
ན། ཡབ་བྱིས་བདག་ཀྱན་དགའ་དང་། ཡུམ་ལེགས་སྦྱིན་མ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱས་སུ་བཞུགས།
ས་མ་སོགས་ཆོས་ལ་སྦྱོད་པ་མཐོང་ན་དགའ་བའི་རྣམ་འགྱུར་དུ་མ་སྒོན་ཅིང་སྦྱེ་ལས་
འོད་ཟེར་དཀར་པོ་འསྐྱོ་བ། འོད་དེ་གང་ལ་སོག་ཀྱང་བྱམས་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པར་
འགྱུར་བ་ཞིག་བྱུང་བས་མིང་བྱམས་པར་བཏགས། ས་མས་བྱ་བྲིད་དེ་གྲོང་བྱིར་གྱི་བཞི་
མདོར་བྱིན་པས། ལྷའི་འོད་ཟེར་གྱིས་དེར་འཁོད་ཐམས་ཅད་བྱམས་པར་གནས་པ་བྱུང་
ཡང་།

ལན་ཅིག་གྲོང་བྱིར་དུ་སོང་བ་ན་བསོད་སྟོམས་པ་ཆེན་པོ་ཀུན་དུ་བཟང་པོ་
དང་ཕྱད། དེའི་ཞལ་ནས། བྱིས་པའི་ལུས་སྤངས་པ་ལ་བྱ་འདི་ལྟར་སྦྱེ་བ་བསོད་ནམས་
བསགས། འདི་ནི་སྦྱུལ་པར་འདུག་སོགས་གསུངས་པས། བྱིས་པ་རེ། བྱི་ནང་ཆོས་
རྣམས་མ་ལུས་པ། སྦྱུལ་པ་ཉིད་དུ་ཟེད་གྱུར་ན། ཁོ་པོ་འབའ་ཞིག་སྦྱུལ་པའམ། བྱི་ལ་
སྒོས་ཆོས་མ་གསུང་ཞིག་ འོན་ཀྱང་དོན་ལ་བདེ་བར་བྱ། ཤེས་བཞིན་སྤངས་བྱིར་ནང་
པར་བྱོན། འགྲོ་བའི་དོན་དུ་མི་འགྱུར་བའི། ལས་ནི་གང་བྱས་དམན་པ་ཡིན། ཁང་
པར་ས་མ་ལ་སོགས་པའི། འགྲོ་བའི་དོན་དུ་ངེས་པར་བྱོན། ཞེས་ཞུས་པས། བསོད་
སྟོམས་པའི་ཞལ་ནས། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྦྱུལ་པ་ནའང་། ཉིང་སྦྱུལ་བདེ་གཤེགས་

སྤྱལ་པ་ཡིན། །ཞེ་མ་སྤྱལ་པར་བྱད་མེད་ཀྱང་། །མཆོག་གི་སྤྱལ་པ་དགོན་པའི་མཆོག་
།ཅེས་སོགས་གསུངས།

དེ་ནས་ཁང་པར་བྱི་དོར་བྱས། །མཆོད་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བཤམས་པ་དང་
ནང་པར་ཉི་མ་ཤར་ཅམ་ན། །བསོད་སྟོམས་པ་ཆེན་པོ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་བཙུག་ཉིས་དང་
བཅས་ཏེ་བྱོན། །བསྟེན་བཀུར་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་མཛད། །དེ་ཆེ་བྱེད་བྱམས་པས་ཕྱག་
བཅའ་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ། །གང་ཞིག་སྤང་བའི་སེམས་ཀྱིས་ནི། །ཁལ་ལ་གཞོད་པ་བྱས་
ཀྱང་པས། །སྤར་ལན་རང་གི་ལྷག་ཏུ་འོང་། །མི་བདེའི་སེམས་ནི་བརྟུང་མར་འབྱུང་།
།ཁལ་ལ་གཞོད་ཅིང་རང་གི་ཡང་། །དགེ་ཅུ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་བྱེད། །དེ་བས་སྤང་
བའི་སེམས་སྤངས་ཏེ། །གང་ཏུ་བདེ་བར་བྱིན་ན་བདེ། །ཞེས་དང་། །བདག་ཀྱང་བྱམས་
པའི་མིང་མཐུན་པར། །ཆགས་མེད་གནས་སུ་བསྟེན་བྱེད་ཅིང་། །དགེ་བ་རྒྱས་པར་བྱིན་
ཀྱིས་རྫོབས། །ཞེས་བྱས་པས། །བཀའ་ལས། །བྱམས་པའི་མཆོན་ལྷན་ཡིད་འོང་བ། །རི་
རྒྱུད་གསུངས་པ་རབ་མཛེས་ཤིང་། །གང་གི་བཀའ་ཡང་དེ་ཉིད་དེ། །ཞེས་སོགས་དང་།
ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་སྤངས་ནས་སྟོང་རྗེས་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ཆགས་པ་དང་།
རབ་བྱུང་གི་རྒྱལ་མཆོན་བཟུང་ན་འགྲོ་བའི་འབྲེན་པར་འགྱུར་ཞིང་། །སྤང་བ་བྱུང་ཡང་
ཆགས་པ་མེད་ཚུལ། །ལྷ་མའི་འབྲོར་པར་མ་བཟད་ན་བྲིམས་ལྷན་གྱི་འཆོ་བ་མི་པོངས།
སྟོན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རྒྱལ་སྤིང་ཀྱང་སྤངས་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་ན། །བདག་འདྲ་བྱེ་
ཏེ་ཕུ་རི་ལྷ་བུ་སྟོས་ཅི་འཆལ་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་པས།

བྱིས་བདག་ཀྱན་དགའ་ན་རེ། །སྟོན་ཆད་མེ་དོང་ལྷ་བུ་ཡི། །མ་དག་བྱིས་ན་
གནས་ཀྱང་ཀྱང་། །ཀྱན་དགའ་ལེགས་སྦྱིན་མ་ཞེས་གྲགས། །དེང་སང་རྒྱལ་ལྷན་སྤྱལ་
པ་ཡི། །བྱེད་བྱམས་པ་བལྟམས་ཀྱང་ཏེ། །ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོ་གནས་འདིར་བྱོན། །སྟོང་པོ་
མེད་པའི་ལོངས་སྟོང་དག །བསྟོན་སྟོང་པོ་དམ་པར་མཛད། །ལེགས་སྦྱིན་མས་གསོལ་

ཕྱི་ཕྱི་སངས་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ།

བ། ཞེ་མ་གསུང་གི་བདུད་ཅི་ཐོས། རྩོན་ཆད་བཟའ་བདུང་ཕྱན་ཆོགས་ལས། ལེགས་
མཚོག་རབ་ཏུ་སྦྱིན་མ་རུས། བདེ་འབྲས་དཔལ་འབྱོར་རིན་ཆེན་དེ། འཛམ་མཁའི་
མཐས་བྱབ་པ་མ་ལ། མཉམ་པ་ཉིད་ཏུ་སྦྱིན་པར་འདོད། བྱེད་བྱམས་པས་གསོལ་བ།
སྦྱབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་སྦྱོན་མ་ཉིད། འདྲུག་ཁྱི་བཅུན་མའི་ཆོགས་སྤངས་ནས། རྒྱལ་སྤྱི་མེ་
ཏོག་རྒྱིང་པ་བཞིན། འཕྲི་རྩྭ་ནར་དཀའ་བ་སྦྱུད། བདུད་སྤེ་སྤངས་ནས་རྩོགས་སངས་
རྒྱས། རང་ལ་ཉོན་མོངས་མི་མངའ་ཡང་། གང་གི་དོན་ཏུ་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར། མང་པོ་
བྱང་ཚུབ་མཚོག་ལ་སྦྱར། ཞེ་མ་འབྲན་ལྷ་མེད་པ་དེ། བྱ་ངན་འདས་ཚུལ་རབ་བསྟན་
ནས། བདག་འདྲ་མོངས་པ་བཟན་འཁྱར་རམ། འདི་འདྲའི་ལོངས་སྤྱོད་ཅིས་མི་སྤོང་།
ལྷས་འདི་ཅི་སྟེ་འདོར་མི་བྱེད། ཏེ་བས་ལྷར་ཏུ་རབ་ཏུ་འབྱུང་། སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་
པན་པ་ཡི། བྱམས་པ་ཞེས་བྱར་བྱིན་གྱིས་སྦྱོབས། ཞེས་གསོལ་བ་དང་།

སྤྱ་མའི་ཞལ་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དམིགས་ཡུལ་ཏུ་མངོད་ལ། རྒྱལ་
སྤྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་དབང་ཏུ་མ་སོང་བར་གཏན་གྱི་བཅན་ས་བཟུང་བའི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་
བྱང་བར་བྱའོ། ཞེས་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྤྲོམ་པ་གནང་བས། ཡབ་ཡུམ་སྲས་གསུམ་གྱིས་
སྤྲོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་འཐོབ། འབྱོར་པ་མཐའ་དག་ཀྱང་སྦྱབས་ཡུལ་ནམས་
ལ་སྤུལ་ཞིང་སྟིང་ཇེ་འེག་ནས་ལ་སྦྱིན་པར་བཏང་། གང་ཏུ་རང་ལ་སྤང་བ་དང་། རང་
གིས་གཞན་ལ་སྤང་བ་དང་། མི་བདེ་བའི་སེམས་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཏེ། བདེ་བ་ནས་
བདེ་བའི་གནས་སུ་བྱིན། གནས་གང་ལའང་ཆགས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཤིང་ཆགས་
པ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འགྲོ་བའི་དོན་ལ་བཅོམ་པར་མངོད་དོ། །

༡༠༽ རྒྱལ་བུ་སེཛེ་སྒྲ།

ཉི་ཤུ་བ། (༦༠ ཉ་༡། ༧༡ འ་༥) སེཛེ་སྒྲ་ནི། རྩོན་གྲོང་ཁྱིམ་མཚོག་ཏུ་རྒྱལ་
པོ་དཔའ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་མཚོན་ཆ་དང་གོ་ཆ་སྲ་བ། འཁོར་དང་བཞོན་པ་རགས་ཤིང་

འབྱོར་པ་རྒྱས་པ། མོ་བྲང་བཅན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་དང་། བཅུན་མོ་གོ་ལ་ཞེས་པ་
གཤིས་མཆོག་ཏུ་བཟང་བ་གཉིས་ལ་དགེ་སློང་སེའི་དེ་རོས་གནང་བའི་བྱ་ཡིན་ཏེ།
མཆན་ཡང་སེའི་སྒྲར་གསོལ། དེ་ནས་ཉིན་གཅིག་སྒྲ་མ་སེའི་དེ་རོ་བྱོན་ཏེ། འདི་ལྟ་
གང་ཏུ་བདེ་བའི་ཆོས་མཐོང་བ་དེར་མི་བདེ་བ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་བཅོན་པར་སོང་ཞིག་
གསུངས་པས། རྒྱལ་བུ་སེའི་སྒྲར། སྒྲ་མ་དམ་པ་གསན་ཏུ་གསོལ། །ལུས་ཀྱི་ནམ་འགྲུ་
བསྟན་གྱུར་ཏེ། མི་བདེའི་གཞོན་པ་ཟེལ་གཞོན་ནམ། །འོན་ཏེ་སྒྲ་ཆེན་རབ་བསྒྲགས་
པས། །བདེ་བའི་གནས་སུ་འབད་པར་བྱེད། །ཅེས་ཞུས་པས། སྒྲ་མའི་ཞལ་ནས། དེ་ཞིག་
ལུས་སྟོབས་མ་བསྟན་ན། །བྲགས་པ་དག་ལ་ཅེ་མི་འགྱུར། །ལུས་སྟོབས་སྒྲ་མེད་མཐོང་
གྱུར་ནས། །བྲགས་པ་ངང་གིས་འཕེལ་བར་འགྱུར། །ཡབ་རྒྱལ་པོས་གསོལ་པ། ཐུགས་
རྒྱུད་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོ་བྱེད། །འཆལ་པས་མ་གོས་སྟོན་ལམ་དབང་། །བདག་གི་སྟོབས་
ཆེན་རབ་རྒྱས་པའི། །སྟོན་ལམ་སྟོབས་ཆེན་གདབ་ཏུ་གསོལ། །སྒྲ་མའི་ཞལ་ནས། ལས་
འབྲས་ཐམས་ཅད་མི་བསྐྱེད། །ཆོས་ཉིད་དག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། །རིན་ཆེན་
གསུམ་གྱི་བདེན་པ་ཡིས། །མཐུ་སྟོབས་བསམ་མི་བྱུང་པར་ཤོག །ཅེས་གསུངས་ཤིང་མི་
སྤང་བར་གྱུར་ཏེ། །

དེ་ཡང་རྒྱལ་བུ་སེའི་སྒྲ་དེ་ནི། འོ་གཅིག་ཙམ་ལས་མ་སོང་ཡང་བདུན་ལོན་
པའི་བོངས་ཆོད་ཅན། རལ་པ་སྟོན་པོས་རྟེན་སོ་ཙམ་ཉིལ་ལེ་བ། གཞོན་ཏུ་ནས་རྒྱལ་
པོའི་ཆས་དང་ལྷན་པ་ཞིག་ཡོད་ལ་ནམ་ཞིག་ཡབ་ལ་རྟ་པ་བརྒྱས་བསྐྱོར་ཏེ་རྟ་དང་
གོས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཁ་དྲོག་ནམ་པ་ལྡར་བྱས། རྒྱལ་བུ་ཉིད་དབུས་ཀྱི་གདོང་
ཙམ་ལ་ཞུགས་ནས། རྩ་མཆོག་གི་བྱང་ནས་པར་བྱིན་པ་དང་། ས་མེར་མེར་གཡོས་པ་
ལས། རྒྱལ་པོ་སྟོན་མེད་ཅེས་བྱ་བྱོལ་ཏུ་མ་ང་རྒྱལ་དང་ལྷན་ཞིང་སེའི་ཡབ་དཔའ་བོ་
ལ་དབྱ་ཆར་བྱེད་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་རྟ་པ་ཉིས་བརྒྱ་གྲས་ཏེ་རི་དྲགས་གཤོར་བར་

ཕྱི་སྤྱི་སངས་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ།

ནགས་གསེབ་ན་གནས་པས་ཐོས་ནས་སྒྲག་སྟེ་བཞུགས་པ་དང་། རྒྱལ་བུ་སེལ་ཡབ་སྲས་
སྟོན་འབངས་རྟ་པ་བརྒྱ་དང་བཅས་བྱུང་བ་མཐོང་ཞིང་། ར་རྒྱལ་གྱིས་གདོང་བཞུན་
ནས་འོངས་པ་དང་། ལམ་ཁའི་རྩོད་དང་པ་བོང་སྟོང་དུ་མ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་
བུ་སེལ་དཔུང་དང་བཅས་པའི་སྣ་ལ་སྟོད་མི་ཚུགས་པར་གཡས་གཡོན་དུ་འཕར་ཞིང་།
འགྲོ་བ་མཐོང་བས། སྟོད་མེད་འཁོར་བཅས་རབ་དུ་སྒྲག་སྟེ་ནགས་དེའི་གསེབ་དུ་སྟོག་
པར་བཅུམས་པ་དང་། ནགས་དེ་ཉལ་བར་གྱུར་ནས་འགྲོ་ས་མ་བྱུང་། དེ་ནས་གཞན་
ཞིག་དུ་འགྲོ་བར་ཚོམ་པ་ན། རྒྱལ་བུ་སེལ་ཐོག་ཆེན་པོ་པལ་སྟེ་སྤྱིགས་མཛུབ་ཀྱི་ཅེར་
སྒངས་ནས་འཕངས་པས། ཐང་གཅིག་གི་དཀྱིལ་དུ་བརྒྱབ། ཐོག་རོང་སྟོད་ནས་སྟོད་
མེད་འགྲོ་བའི་ལམ་མ་བྱུང་བས་ཁོའི་རྟོག་པར། དཔའ་བོའི་བསོད་ནམས་ལས་སེལ་
སྟེས་པས་ངས་མི་ཐུབ་པར་སྤང་། ད་རིང་ཁོ་རང་ལ་འདུད་པར་བྱ་དགོས་སྟུམ་སྟེ། རང་
གི་རྟ་དང་ཆས་སེལ་རྩལ། རྟ་གཞན་དང་ཆས་གཞན་རྒྱལ་པོ་དཔའ་བོར་སྦྱིན་ཞིང་།
འཁོར་ཉེས་བརྒྱའི་རྟ་དང་མིར་བཅས་པ་ནི་འབུལ་མ་འདོད་པས། རྒྱལ་པོའི་དགོངས་
པ་ལ། སྤྱིག་ཅན་འདི་བུལ་ན་མི་དང་རི་དྲགས་ཐམས་ཅད་བདེ་ཞིང་། རང་གི་སྤྱིང་
ལའང་ཕན་པས་ཤིན་དུ་དཔའ་ཁྱམ་པར་བྱའོ་སྟུམ་སྟེ། ལག་ན་མཛུང་གཅིག་ཡོད་པ་
ས་ལ་བསྟུན་པས། སྟོད་མེད་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཡོད་པའི་ས་ཁོལ་བྱར་གྱིང་མོར་
སོང་སྟེ་ཡར་ལ་ཐར་བར་མ་རུས་པ་ལ། སྟོད་མེད་ན་རེ། མཐུ་སྟོབས་ཆེན་པོ་ཁྱོད་གྱི་
བཀའ་ལས་མི་འདའ་བར་བྱ་ཡི། རེ་ཞིག་རྟ་ཉེས་བརྒྱ་རྒྱན་དང་བཅས་པའང་འབུལ་
བར་བཀྱིའོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་སྤྱིང་གྱང་བསྟུབས་སོ། །བདག་ཅག་འདི་ནས་ཐོན་པར་གྱིས་
ཤིག་ཟེར་བ་ལ། རྒྱལ་བུ་སེལ་ན་རེ། འོ་ན་ཁྱོད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྤང་འདོད་
གྱི་སེམས་འདོར་རམ་མི་འདོར། འདོར་ན་རྒྱལ་སྤྱིང་མེད་གྱང་སྟེ། མི་འདོར་ན་འདི་
ཉིད་དུ་བརྒྱག་པར་བྱའོ་གསུངས་པས། ཁོ་ན་རེ། མཐུ་སྟོབས་ཆེན་པོ་ངེ་རྒྱད་གསུང་བ་

བཞིན་དུ་བགྱེད་ཟེར། དེར་རྒྱལ་བྱས་ས་སྤར་གང་སྤངས་པས་ཐམས་ཅད་སྤྲོད་དུ་ཐོན་
བྱུང་སྟེ། ཀུན་ཀྱང་རྟ་དང་ཆས་མེད་པར་རང་གི་ཡུལ་དུ་ཕྱིན་པ་དང་། ཡུལ་པ་དག་ན་
རེ། དེ་རིང་རྒྱལ་པོ་དཔའ་བོ་ལ་བྱ་སེལྟེར་བྱ་བ་འམྲུངས་པ་དེས་ཁྱ་ཅག་གི་རྒྱལ་པོ་སྟོན་
ཅན་པམ་པར་བྱས་སོ་ཟེར་ཏེ་ཡུལ་ཕྱོགས་གྲགས་པས་བྱབ་པར་གྱུར།

དེ་ནས་ཡབ་ཀྱིས་སྲས་ལ། བདུད་སྟོན་ཅན་འདུལ་བ་ལ་སྟོང་རྩེ་མེད་པ་འདྲ་
བ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན། སྟོང་མེད་ཁོ་སེམས་རྒྱུད་ཉོན་མོངས་པ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་ཁ་དང་ཞེ་
མི་བསྟུན་པར་ཉོན་པའི་སྐབས་སུ་འདུད་པ་སྐད་ཟེར་གྱང་བརྒྱག་པར་བྱས་ན་དངོས་
སུ་སེམས་ཅན་དུ་མ་ལ་ཕན། བརྒྱད་ནས་ཁོ་རང་ལ་ཕན། ད་གཟོད་གྱང་ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་
པ་ལ་མི་གཞོད་པ་ཞིག་འོང་བ་ཡིན་ཏེ་གཞོན་སྟོན་བྱུང་གསུངས་པས། སྲས་ན་རེ། ཡབ་
བདེན་མོད་ཀྱིས། འོན་ཏེ་འདིའི་ཆེ་སྟོག་ཕྱལ་གྱང་ཁོའི་སྟོག་ལན་ཆགས་པ་ལས། ད་
གཟོད་ལས་ཀྱིས་ཁོ་བོའི་བསྟན་པ་ལ་ལྟག་པར་གཞོད་པ་ཞིག་འོང་མཆི་གསུང་ངོ་། དེ་
ལྟར་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱལ་སྲིད་ཆོས་བཞིན་དུ་བསྐྱུངས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་
ཐབས་ཀྱིས་སྦྱོན་པར་མཛད་དོ། །

༡༡༽ རྒྱལ་བྱ་བདེ་མཆོག་གམ་བ་ལང་སྟོང་།

ཉེར་གཅིག་པ། (༦༡ ཉ་༥། ༥༩ འ་༡) རྒྱལ་བྱ་བདེ་མཆོག་གམ་བ་ལང་སྟོང་
ནི། སྟོན་གྲོང་བྱེར་རྩོམ་འཛིན་ཏུ་ཡབ་རྒྱལ་པོ་བདེ་བ་དང་། ཡུམ་བརྟན་མོ་བསམ་འདྲིན་
མ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་འམྲུངས། དེ་ཡང་ཡུལ་དེར་སྤྱུ་བདུད་ཆོས་ལ་གནག་པ། སྤུལ་དུ་
སྤུལ་ནས་སྟེ་བོ་ཕལ་པ་དང་། ལྷག་ཏུ་སྤུལ་ནས་རྒྱལ་པོ། སེལྟེར་བརྟུས་ནས་བྱབ་ཐོབ་
དང་དམ་པ་རྣམས་ལ་བར་ཆོད་བྱེད་པའི་མཐུ་བོ་ཆེ་ཞིག་ཡོད་པ། རྒྱལ་པོ་ཡབ་ཡུམ་
དགོན་ཅོག་ལ་དད་པས་གཞོད་པར་མ་རུས་ཤིང་། རྒྱལ་བྱ་བདེ་མཆོག་གིས་སེམས་ཅན་
རྣམས་ལ་སྟོང་རྩེའི་བསམ་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱུངས་ཏེ། བྱིས་པ་དྲུག་བརྒྱ་འཁོར་དུ་ཁྱིད།

ནེ་ལུ་གསིང་དང་ཚུ་ཤིང་གཉན་ས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅར་སྤྱེ་དེ་འདྲོན་པའི་རྣམས་དུ་མ་སྦྱར།
སྤྱེ་གདུག་པ་ཅན་མང་པོ་གནས་ནས་བཏོན་པའི་ཆོ། རང་གི་སྤྱི་མཆོད་རྟིང་པ་དག་
སྤོང་མི་བསྐྱོད་པ་བྱོན་ནས། བྱིད་ཀྱི་བྱ་ཏ་ཅང་དག་ཤུལ་ཆེས་པས་སྤྱེ་བདུད་ཀྱི་གཙོ་
བོས་གྲོང་བྱིར་ཀྱི་དེགས་པ་ཅན་རེ་གཉིས་ལ་གནོད་པ་འོང་བ་ཐབས་ཀྱིས་འདུལ་བྱིར།
སྤྱི་འདི་རིགས་ངན་བཟའ་མི་གཉིས་ཀྱི་བྱར་འཕོ་བ་ཐོབ། བྱིད་རང་གཉིས་མི་བསྐྱོད་
པའི་ཞིང་དུ་འཕོས། ངས་ཀྱང་གོགས་བྱས་ཏེ་མི་བརྗེད་པའི་དངོས་སྤྱེ་བྱངས་ཡབ་
ཡུམ་གསུམ་འདི་ཉིད་དུ་འཛོམས་པར་འགྱུར་ཞེས་ལུང་བསྟན་ནས་མི་སྤྱང་བར་གྱུར་
ཏོ། །དེ་ནས་ལུང་བསྟན་ལྟར་ཡབ་ཡུམ་སྤྱི་གསུམ་འགྲུམ་པའི་ཚུལ་བསྟན། སྤྱི་བདེ་
མཆོག་ནི། བྱིང་བྱིར་དེ་ན་རིགས་ངན་འོད་དེ་དང་འོད་ལྡན་ཞེས་བྱ་བའི་བྱར་འཁྱུངས།
རང་ཉིད་ཀྱི་གནས་ནས་བསྐྱད་པའི་སྤྱེ་དེ་དག་བ་ལང་དུ་བཀྱག་ནས་བསྐྱུངས་པས་
མིང་བ་ལང་སྐྱོད་དུ་གྲགས། དེར་རྩོམ་ལྟ་རྒྱལ་པོ་མེད་པས་རྒྱལ་པོ་མེད་དེ་བ་དཔལ་
ཀྱིས་རྒྱལ་མིང་བཟུང་ཡང་སྤྱེ་བདུད་དེས་ལོགས་པ་བཀྱམས། དེ་རྗེས་རྒྱལ་པོ་རིམ་
པར་བསྐྱོས་པ་སྤྱི་བ་གསུམ་དང་། ཞག་གསུམ་སོགས་ཆོགས་རྗེ་ཉེར་འདས་པར། ཡུལ་
པ་ནམས་ན་རེ། བ་ལང་སྐྱོད་འདི་མཐུ་དང་དག་ཤུལ་ཆེ་བས་རྒྱལ་པོར་བསྐྱོའོ་བེར་རོ། །

དེ་ནས་རྗེ་བཙུན་མ་སྐྱོལ་མ་གཞུང་ལྟ་མོར་བྱས་ཏེ་འདི་སྐད་དུ། འགོ་བ་
ཡོངས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱལ་བྱོད། རིང་པོར་མི་ཐོགས་རྒྱལ་པོར་བཀོད། རྒྱ་འཕྲོམས་གང་གིས་
སྤོ་བྱར་དུ། རྒྱ་འཕྲོམས་འགའ་ཞིག་རྒྱལ་བསྐྱོས་ཀྱང་། ཆོ་སྤྱོད་ཉིད་ལ་གཟན་པར་
ཟད། རྒྱལ་པོས་རྒྱལ་པོ་མཛོད་ཅིག་རྗེ། རང་གི་སྤྱི་མཆོད་པའི་ཆོ། སྤོང་དང་
གྲུང་དང་ཐོ་རངས་ལ། དུག་སྤྱེ་སྤྱེ་དང་སེར་འོང་། རྟག་དུ་སྤྱི་དང་དགའ་བལ་
བས། བདུད་དང་པས་རྒྱལ་པོར་འཛོམས་པའི། སྤྱི་བས་བསྐྱོད་འདིགས་པ་རབ་སྤོངས་
ལ། ཡེ་ཤེས་སྤོན་མ་ཆེར་སྤོར་ཞིང་། ཤེས་རབ་མཆོན་འདི་གནད་དུ་བསྟན། དེ་ནས་

གཏན་གྱི་རྒྱལ་པོར་འཇུག། ཞེས་སྤྱིང་ག་ནས་རལ་གྱི་ཞིག་ཕྱངས་ཏེ་བ་ལང་སྦྱོང་ལ་
བྱིན་ནོ། །བ་ལང་སྦྱོང་གིས་སྤྲོས་སྤྲོས་པ། སྤྱལ་པའི་ལྷ་མོ་གཟུགས་མངོས་མ། །པན་
བདེའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྲོ་འབྱིན་མ། །འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་པན་སྤྲད་དུ། །བདག་ལ་གདམས་པ་
གནང་བ་ལེགས། ཞེས་སོགས་ཞུས་པས། ལྷ་མོ་དེ་འོད་དཀར་པོ་ཞིག་ཏུ་བྱས་ནས་སྤྱི་
པོར་ཐིམ་མོ། །

སྤྱི་པོ་མཐའ་དག་ཁ་མཐུན་པར་བ་ལང་སྦྱོང་རྒྱལ་བྱིད་དུ་བསྐྱོས། དེའི་རུབ་
མོ་རྒྱལ་པོ་སྟན་ལ་འདུག་པ་དང་དཔའ་བར་འགྲོ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་
བཞག་པ་ན། བཅ་གྱི་སྲོད་ལ་དུག་སྤྱལ་ནག་པོ་འདོམ་པ་ལྷ་ཙམ་ཡོད་པ་ཞིག་བྱང་སྤྱི་
བར་དུ་གཙོད་པར་བཅུམས་པ་ལ་སྤྱལ་རང་ཉིད་སྤྲག་ནས་ཕྱིར་ལོག། བཅ་གྲུང་ལ་སྟག་
ཤིན་ཏུ་འཛིགས་པ་ཞིག་བྱང་ཡང་སྲོད་ལྟར་ལོག། ཐོ་རངས་ཀྱི་ཆར་སེལ་ཆེན་པོ་ཞིག་
ཏུ་སྤྱལ་ནས་བྱང་བར་རྗེ་བཙུན་མས་གནང་བའི་རལ་གྱི་དེ་བསྟན་པས་ལུས་དུམ་བུ་
གཉིས་སུ་སོང་། དེ་ལྟར་དུས་གསུམ་དུ་འཛིགས་པ་གསུམ་གྱིས་གཞོད་པར་མ་རྟུས་
ཀྱང་མཐོ་བའི་སེམས་བཅག་སྟེ་སྤྱི་མའི་གདམས་ངག་བྲན་པར་བྱས་སོ། །ནང་པར་
སྤྱི་པོ་ནམས་རྒྱལ་པོ་དེ་ཡང་སྤྲོ་བཞིན་བཀུམས་ཡོད་མོད་ཀྱི་ཕྱང་པོ་བསྟན་བའི་བྱ་བ་
ལ་འདུག་སྟུང་སོང་བ་ན། རྒྱལ་པོ་སྤྱི་ལྷ་མོ་མེར་བཞུགས་འདུག་པས་ཡ་མཚན་སྤྱིས།
གཏན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོར་མངའ་གསོལ། རེ་ཞིག་ནས་སྤྱི་མ་མི་བསྦྱོད་པ་བྱིན་ཏེ་ལུང་
བསྟན་པ་ལྟར། བུ་མོ་གཟུགས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་གཞོན་ཤ་ཅན་ཞིག་གིས་གསེར་
ཕྱོད་དུལ་དཀར་གྱི་མེ་ལོང་གང་ཁྱེར་ནས་བྱག་ཏུ་བུལ། ཁྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་བྱིད་སྦྱོང་བའི་
བཙུན་མོ་བཞི་ཟེར་བ་ལྟར་བཙུན་མོར་བཞེས། གཞན་ཡང་རིགས་བཟང་མ་དུ་མ་ཞིག་
ཁབ་ཏུ་བསུས་སོ། །

མི་རིང་བར་སྤྱི་མ་མི་བསྦྱོད་པ་དང་པརྩིད་དུ་མ་པོ་བྱང་དུ་སྤྱུན་བྲངས། བསྟན་

ཕྱི་ཕྱིད་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཆོ།

བཀྲར་ཕུན་སུམ་ཆོག་པ་བསྐྱབས། དེ་དག་གིས་བསྟན་བཅོས་དུ་མཁང་བཅུ་མས།
བཅུན་མོའི་ནང་ནས་ཇེ་རིགས་མ་གཅིག་གིས་དགེ་སྤྲོད་པ་ལ་ལྷག་པར་
གུས་འདུད་ལྷུང་སྒྲངས་པས། ཁྱོད་ཅི་འདོད་གསུངས་པར། རྒྱལ་པོ་འདི་བཅུན་མོ་མང་
བས་ཁོ་མོ་ཉིད་ལ་འཆལ་ལོ་ཟེར། དེར་སྒྲ་མས་ཐོད་པ་ཞིག་གི་ནང་དུ་ལྷན་པ་འབྲུ་ཤིག་
ཤིག་པ། ཡིག་འབྲུ་གསུམ་གྱི་མགྲར་དབྱངས་སྒྲིག་པ་ཞིག་བསྐྱར་ཏེ་རྒྱལ་པོར་དྲོངས་
གསུངས་པ། བཅུན་མོས་ཟས་ཏ་ཅང་དམན་ཏེ་རྒྱལ་པོར་འདྲེན་མ་རུས་པར་རྒྱལ་པོ་
བས། དེར་གནས་པའི་སྤྱ་རང་དབང་མེད་པར་དབང་དུ་འདུས། དེ་ནས་རེ་ཞིག་སྡོན་
གྱི་ཡབ་བདེ་བ་དེ་ཉིད་ཁྱེད་རལ་པ་སྡོན་ཉིད་ལེ་བ་ཞིག་ཏུ་སྤྱལ་ནས་བྱང་བ་བཅུན་མོ་
ཇེ་རིགས་མའི་མངལ་དུ་འདུག་པར་མཛད། སྐས་དེ་འཁྲངས་པ་དང་པར་ཁྱེད་མང་པོ་
དེར་འདུས་པ་ཞིག་འགྲིག་པས་མིང་དཔལ་ལྡན་ཆོས་སྤྲོད་དུ་བཏགས། དེ་ལ་ཨོ་རྒྱལ་
ནས་སྤར་གྱི་བཅུན་མོ་བསམ་འདྲིན་མ་དེ་ཉིད་བཅུན་མོར་བྱང་བ་ལ་སྤྱལ་པའི་ལྷ་
མོར་གྲགས། དེ་ནས་སྒྲ་མ་མི་བསྤྲོད་པས། རྒྱལ་བྱ་དཔལ་ལྡན་ཆོས་སྤྲོད་ལ་རབ་ཏུ་
བྱང་བ་ནམས་བཞུགས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་དགོས། དེ་ཡང་རྒྱ་མཆོའི་སྤྲོད་
དུ་བཞེངས་ན་སྒྲ་ཆེ། སྤྱི་པོ་བྱང་གི་སྤྲོད་དུ་བཏབ་ན་འཕྱོར་པ་ཆེ་ཞེས་གསུངས་པས།
རྒྱལ་བྱ་ན་རེ། རྒྱ་མཆོ་བསུབ་པའི་སྟོབས་ཁོ་པོ་ལ་མེད་ཞུས་པ་ན། དེའི་སྤྲོན་མི་འབྱུང་།
ཁྱོད་གྱི་ཡབ་འདིས་ད་སྟེ་མི་རབས་བདུན་ལ་ཉེ་བ་ན་གངས་རིའི་ཁྲོད་དུ་གསེར་ལྡན་
དང་གཡུ་ལྡན་ཞེས་པའི་སྤྱ་གཉིས་གནས་པའི་སྤྲོད་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་འོག་མིན་སྤྱག་
པོ་བཀོད་པ་དང་མཚུངས་པ་བཞེངས། སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འདྲེན་པར་བྱེད་
ན། རྒྱ་མཆོ་འདི་ལྷ་བྱ་ཅིས་མི་བསུབས་ཞེས་གསུངས་ཏེ་མི་སྣང་བར་གྱུར། ཅུང་ཟད་
ཐེ་ཆོམ་སྟེ་ཡབ་ལ་ཞུས་པས། དེ་དེ་བཞིན་ནོ་གསུངས། དེ་ནས་རྒྱ་མཆོ་བསུབ་པར་
བཅུ་མས་པ་སྤྱས་གྲོགས་བྱས་ཏེ་བསྐྱམས། དེའི་སྤྲོད་དུ་སོ་པག་གི་བཅལ་བཀྲམ་གཙུག་

ལག་ཁང་བཅིགས་པས་རྒྱ་མཚོ་སྤུངས་པའི་ལྷ་ཁང་དུ་གྲགས། དེར་བཞུགས་མི་རྣམས་
ལ་གྲང་གཞི་རྩེ་ཟུང་བྱུང་ནས་ཆ་བ་གསུམ་གྱི་སྤྲན་བསྟེན་པས་ཆ་བ་གསུམ་པའི་ལྷ་
ཁང་དུ་འང་འཁོད། གཙུག་ལག་ཁང་དེའི་ནང་དུ་པཌྲིཏ་ལྷ་བརྒྱ་ཅམ་གྱིས་བསྟན་པའི་
བྱ་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

༡༡༥ ལྷའི་རྒྱལ་པོ།

ཉེར་གཉིས་པ། (༥༩ ཉ་༩། ༧༥ འ་༥) ལྷའི་རྒྱལ་པོ་ནི། བསྐལ་པ་འདིའི་སྟོན་
ཚུ་པོ་ཡ་ལྷ་ནའི་སྤིང་ན་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱལ་སྤིང་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པ། རྒྱུ་པོ་ཐམས་ཅད་ཆོས་བཞིན་དུ་སྦྱོང་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་སྤྲས་མེད་པས་འདི་སྟོན་
དུ་སེམས་ཏེ། དེས་པར་འབྱུང་བའི་མཁན་པོ་ཞིག་རྟེན་ན་རབ་དུ་བྱུང་སྟེ་དམ་པའི་
ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤིང་བཟུང་བར་བྱའོ་སྟམ་ཅེ་གཅིག་དུ་གནས་པ་ལས། བམ་ཞིག་བྱིས་པ་
རལ་བུ་སེར་ཉིལ་ལེ་བ། རིན་པོ་ཆེ་འབར་བའི་འཁར་བ་བྱེར་བ་ཞིག་བྱུང་ནས། རྒྱལ་
པོ་ཆེན་པོ་བྱེད་རང་གཅིག་ཕུ་བཅན་ས་ཟིན་པས་གར་ཆོག་སེམས་ཅན་ཤིན་དུ་མང་
ཞིང་ཐམས་ཅད་བྱེད་ཀྱི་པ་མར་མ་གྱུར་པ་མེད། དེས་པར་བྱུང་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚུལ་
བཟུང་ན་འགྲོ་དོན་རྒྱ་ཆུང་། དེ་བས་རྒྱལ་སྤིང་བཟུང་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གྱིས། སྤོང་
བྱེར་ཁྱི་ཕྱག་གཅིག་འདུག་པ་འདི་བྱོད་ལ་གཞན་གྱི་བྱེར་མ་ཡིན་ནོ། །མ་འོངས་པ་ཆེ་
ལོ་བརྒྱུ་པའི་དུས་ན་སངས་རྒྱས་ཤུག་ཐུབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་པ་སྟོན་པས་མའི་དུས།
བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སྤྱིབ་པ་རྣམ་པར་སེལ་བས་བྱོད་བསྐལ་ཏེ། ཞེས་སོགས་བོད་དུ་
སྤྲུལ་པ་འབྱུང་བར་ལུང་དུ་མ་བསྟན། དེར་ལྷའི་རྒྱལ་པོའི་སྤྲུགས་ཀ་ནས་བྱེད་དཀར་པོ་
ཞིག་བྱུང་སྟེ། ཨོ་མ་ཁི་པ་རྟེན་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་བསྟན་གསལ་བྱེད་ལྷ་བྱུང་ལན་གྱི་
ཚུལ་དུ་སྤྲུགས།

དེ་ལྷར་སྟོན་མའི་བྱེད་ཀྱན་དུ་བཟང་པོ། ཕྱི་མའི་བྱེད་སྤྲུག་རས་གཟིགས། དེ་

ཕྱི་སྤྱི་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཆོ།

གཉིས་དང་ལྟེ་རྒྱལ་པོ་བསྐྱེད་སྟེ་ཆུ་བོ་ཡ་ལྷ་ནའི་འགྲམ་དུ་བྱོན་པ་ན། ཤིང་ལྗོན་པ་
གཅིག་གི་དྲུང་དུ་རྩ་དང་ཁྱི་གཉན་ས་ལའི་པགས་པའི་སྟེང་། ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་
བགོས་ཤིང་སྟོད་ལམ་མཛེས་པ་དྲི་པོ་ཀ་ར་གྱི་རྩྭ་ན་བཞུགས་འདུག་པ་ལ། རྒྱལ་པོས་
བྱག་གསུམ་བཅའ་བས། མགོན་པོ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་ང་ལ་བྱག་ཅི་སྟེ་མཛད་
གསུངས། ལྟེ་རྒྱལ་པོས་བྱ་མེད་པས་རབ་རྩ་བྱུང་བར་འདོད་ནའང་ཁྱེད་འདིས་མ་
འོངས་པའི་འབྱུང་ཆུལ་དང་བཅས་རབ་རྩ་བྱུང་དུ་མ་སྟེར་བས་ཁྱི་དྲུང་དུ་འོངས།
དེ་ནི་ལྟར་ལེགས་ཁྱུས་པས། ཀྱན་རྩ་བཟང་པོ་ལ་འཁྲུལ་པ་ག་ལ་མངའ། ཆོས་རྒྱལ་ཁྱོད་
ལ་མུ་ངན་མེད། ཁྱོད་བྱས་ཅི་ཞིག་བྱེད་ཅིས་སོགས་ཆོས་རྒྱལ་མུ་ངན་མེད་ཀྱིས་མཆོད་
རྟེན་བྱེ་བ་བཞེངས་པ་དང་། དག་བཅོམ་པ་གྲགས་པས་རབ་གནས་བྱེད་པ་སོགས་ལུང་
བསྟན།

གཞན་ཡང་ཁྱོད་ནམ་མཁའ་དི་སྤྱི་མ་བཞུག་གི་བར་ཇི་པོ་ལྷ་བུའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་ཐུགས་དམ་བཅས་ནས་འདོད་པ་ལ་སྟོད་ཅིང་ཉོན་མོངས་པས་མ་གོས་
པར་འགྲོད་ན་བྱས་ན་སེམས་ཅན་ལ་ངས་པར་པན། དེས་ན་སྤྱིང་འདི་ཉིད་དུའང་ཁྱིའོ།
ཀྱན་རྩ་བཟང་པོ་ཟེར་བ་བཞིན་དུ་ཞེས་སོགས་སྤྲུལ་ལྟར། ཆོས་རྒྱལ་རྣམས་དང་སྦྱར་
སྤང་པ་ལུང་བསྟན། འཕྲོད་ཉིད་ལ། ལྗོན་པའི་ཚ་ནས་ཤམ་ཐབས་སྟོན་པོ་ཅན་ལྷགས་
མདའ་གཞུ་ཐོགས་པ་ཞིག་བྱུང་སྟེ། རྒྱལ་པོ་ལ་མདའ་བརྒྱབ་པས། མཐར་ཁྱོད་རང་
གི་སྟེང་དུ་འབབ་པར་རྒྱར་ཅིག་ཅིས་སོགས་སྤང་དར་དང་ལྷ་ལུང་དཔལ་གྱི་རྩྭ་རྩེ་
སྐབས་ཀྱི་འབྱུང་འཁྱུར་དང་སྟོན་ལམ་མཛད།

དེ་ནས་རྒྱལ་པོས་སྤྱུལ་པའི་དགེ་སྟོང་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས། རིག་འཛིན་གྱི་
རྣལ་འབྱོར་མ་གཅིག་བཅུན་མོར་གནང་། དེ་ལ་ལྟེ་སྤྱིས་བཀྲ་ཤིས་ལྟེ། དཔལ་གྱི་ལྟེ།
ལྟེ་གཙུག་ལྟེ་གསུམ་འཁྲུངས། ཡབ་སྤྱིས་བཞི་པོས་སྤྱིང་དེ་བགོ་བཤའ་བྱས་པས་བཞི་

ཆ་རེ་ཐོབ་སྟེ་སོ་སོས་ཆོས་ཀྱི་བྲིམས་བཀྲལ། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཆོས་བྱས་པས་མི་རབས་
མང་པོ་བཀྲ་ཤིས་པར་གྱུར་དོ། །

༡༩༽ བྱུང་གེ་འདུན་འཕེལ།

ཉེར་གསུམ་པ། (༥༥ ཉ་༡ ༧༧ བ་༥) བྱུང་གེ་འདུན་འཕེལ་ནི། མ་ག་རྒྱའི་
ཡུལ་པ་རྣོ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ན། བྱིམ་བདག་དཔལ་སྤྲས་ཞེས་བྱ་བ་འབྱོར་བ་ཅན་དང་
གཞི་ཡང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ། རྒྱུ་མ་འོད་མངོས་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད་དེ། དེ་
ལ་བྱུང་ཞིག་བཅས་པ་དགེ་འདུན་འཕེལ་དུ་བཏགས། རྒྱུ་ཅུ་ནས་ཐམས་ཅད་ལ་མིག་
རིག་རིག་ལྟ་ཞིང་ཆོས་གོས་ནམ་གསུམ་བྱིར་ཤོག་ཅེས་དང་། དེའི་རྒྱ་མཆན་སོགས་
གསུང་བ་དང་ནར་སོན་པ་ན། ལྷག་པར་ཆོས་སྟོན་བཟོད་འབྲས་རྫོགས་པར་བྱེད། རི་
དྲགས་རོ་བཞིན་ཆགས་པ་མེད་ན་བདེ། རང་ཉིད་སྤྲས་ཏེ་མེད་པར་བྱས་ན་བཟང་། ཁ་
མ་མ་འཕྲེང་བདེ་བའི་གནས་སུ་ཐོང་། གསུངས་པས། ས་མ་གཉིས་མ་དགའ་སྟེ། བྱ་
བྱིར་ཏེ་གྲོང་བྱིར་བྱི་དབུས་སུ་བྱིན་པ་ན། གྲོང་པ་དག་ན་རེ། བྱིམ་བདག་རིན་ཆེན་
གཉིས་ཅིས་ནོངས་ཟེར་བས། ཁོ་ཐོ་ཅག་གཉིས་བྱ་དང་བྲལ་ཞེས་ཐོས་ཟེར། གྲོང་བྱིར་
བ་ཡིས་བྱ་ལ་སྤྲས་པ། དྲིན་ཅན་གྱི་ས་མ་བཞག་སྟེ་སྤྲས་གར་འགྲོ་ཟེར། སྤྲས་ཀྱིས་སྤྲས་
པ། དྲིན་ཅན་གྱི་ས་མ་དང་ཡུན་རིང་པོར་བྲལ་གྱིས་དོགས་ནས་མི་འབྲལ་བའི་ཐབས་
ལ་འགྲོ་ཟེར། སྤྲས་ཡང་གྲོང་བྱིར་བས་ཐབས་འདིར་དབྱེད་པར་རིགས་པར་གསོལ་བས།
བྱུངས། བྱི་ཐུན་གཅིག་ཏུ་ས་མ་དང་། ལྷན་ཅིག་སྤྲས་བསྐལ་སྤྱོད་གྱུར་ན། མཉམ་དུ་
སྟོག་འགགས་ཡུན་མི་འཛོ། གཅིག་གིས་གཅིག་འདྲེན་ག་ལ་རུས། རང་ནི་བདེ་བའི་
གནས་སུ་འགྲོ། མེ་དོང་ལྟ་བུ་སྟོངས་པར་བྱེད། རྒྱུ་མ་བདེའི་གནས་སུ་ས་མ་འདྲེན།
དེ་ལྟར་ལེགས་ཀྱི་བྱིམ་པ་རྣམས། ཞེས་གསུངས་པ་དང་།

སྤྲས་པའི་དགེ་སྟོང་ཞིག་བྱུང་ནས། གཞན་དོན་ཡལ་བར་ཐོར་ནས་རང་ཉིད་

ཕྱི་ཕྱིད་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཆོ།

གཅིག་ཕུ་ཞི་བདེའི་བསམ་པས་བསམ་མཐའ་དགོན་པར་གནས་པ་ཙམ་ཉན་རང་གི་
དབེན་པ་བསྟེན་ལུགས་ཡིན་པས། དེར་མ་སོང་བར་རང་ཉིད་ཞི་བདེ་དོན་དུ་གཉེར་
བའི་འཁྲི་བ་བཅད་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོགས་པར་སྦྱོང་ཅིག་ཅེས་
གདམས་པ་གནང་བ་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ན་རེ། འདི་ལྟ་བུ་གསུང་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོགས་པ་ཐོས།
མཐར་དགོ་བ་ནི་མཆོག་དུ་བཟང་ངོ། །ད་དུང་ནར་མ་སོན་གྱི་བར་དུ་གཅན་གཟན་
གདུག་པ་ཅན་ལ་སོགས་པས་ཐོས་དོགས་རེ་ཞིག་མི་གཏོང་བར་བྱས་ཀྱང་། ལྷན་
ཤིག་གོང་ཁྱེད་གྱི་མཐའ་ན་པར་དགོ་འདུན་འཕེལ་སོང་བས། གོང་ཁྱེད་བས་བརྟེ་བའི་
སྟོན་སྟེན་རྣམས་ན་པར་ཕྱིན་ཅོད་ན། ཅེ་སྦྱང་ཞིག་གི་མདུན་ན་སྦྱོང་ཤིང་མཐོག་པོ་ཆོ་བཅད་
ནས་དེ་ལ་སྟེར་ཞིང་། ཁྱོད་ལྟ་བུའི་ལུས་ལེན་པ། ངའི་ལུས་འདི་ཁྱོད་ཀྱིས་དུ་མ་ཞིག་
བསྐྱུངས་ཀྱི། ད་ལན་སྟོན་གཏད་མི་ཐུབ་པར་འཛིག་པའི་ལུས་འདི་ཁྱོད་ཟོ་ཞེས་སྦྱོང་ལུས་
སྟེར་བ་མཐོང་ཞིང་ལྟས་དུ་མ་བྱུང་བས་ཡབ་ཡུམ་ཐུགས་མ་བདེ་བར་བྱིར་བྱོན་པས་དེ་
བཞིན་དུ་གྱུར་པ་དགོངས་ཏེ་བརྒྱལ་བར་གྱུར་པའི་དུས་སུ་ཁྱེད་ན་རེ། རིན་ཅན་པ་མ་
ཐུང་ན་ཏོ། །ཀྱན་འཕྲོ་རིག་པ་སྟེར་གྱུར་ཏོ། །བདག་གི་ལུས་ངན་སྦྱུག་བསྐྱེལ་སྦྱོང་། །དང་
པོ་སྦྱོང་བའི་སྦྱུག་བསྐྱེལ་ཞིང་། །ཐ་མར་ཉམས་པ་འདི་འདྲར་གྱུར། །ཟག་བཅས་ལུས་
འདིས་ཅི་ཞིག་བྱ། །བདག་གི་བསམ་པ་སྤྱོད་ཆོགས་ཤིང་། །རིན་ཆེན་གསུམ་གྱི་བདེན་
པ་ཡིས། །ཐ་མའི་ཐུང་ན་བསལ་བྱིར་དུ། །ལུས་འདི་མ་ཉམས་སྤར་བཞིན་གྱུར། །ཅེས་
གསུངས་པ་དང་། །ལུས་སྤར་བཞིན་དུ་སོས་པར་གྱུར།

དེ་ནས་པ་མ་གཉིས་ཀྱི་མགོ་ཐོག་དུ་བྱག་བཞག་ནས་ཐུང་ན་མི་བྱེད་པ་དང་
ཆོས་དུ་མ་གསུངས་པས། །ཡབ་ཡུམ་ན་རེ། །ཨེ་མ་མིག་གཅིག་ཨེ་མ་ཏོ། །སྤར་འདས་
ཉེས་པར་མཐོང་ན་ཡང་། །སྤོང་ཆད་འོངས་པར་བཞིན་ལགས་སམ། །ངེས་པར་ལུས་
འདི་སྟེར་གྱི་དོགས། །ད་ནི་བྱ་སྐལ་མི་བཅད་བྱིར། །བྱ་ཁྱོད་ལུན་རིང་གནས་པར་མཛོད།

ཁང་དུ་གནས་པར་བག་ཡོད་ཅིང་། ཆོས་སྤྱོད་བར་ཆད་མི་བགྱིའོ། ལྷན་ན་རེ། ལེགས་
པར་བྱིན་ནོ་པ་མའི་བཀའ། བྱིད་ཀྱི་དིན་ལན་བསབ་པའི་བྱིར། བས་མཐའི་གནས་
སུ་འགོ་བར་བགྱི། དཀོན་ཅོག་གསུམ་གྱིས་མཁན་སློབ་མཛོད། ཅིས་གསུངས་མ་ཐག་
རབ་དུ་བྱུང་བ་ལྟ་བས་ཆོག་མི་ཤེས་པ་ཞིག་དུ་གྲོང་གིས་གྱུར་ཏོ། དེར་ཁྱེད་ལྟ་བུ་ཅམ་
ཡ་མཆན་དུ་གྱུར་ནས། བྱིད་ཀྱང་བས་མཐའི་གནས་ལ་བརྟེན་པར་བྱེད་ན། བདག་
ཅག་ནམས་ཅིས་ཏེ་མི་བརྟེན་ཟེར་ནས་རབ་དུ་འབྱུང་བར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་དང་།
དེར་སྦྱུལ་པའི་དགེ་སློང་དགེ་འདུན་འཕེལ་གྱིས་གནང་བ་དྲིས་ནས་རབ་དུ་བྱུང་། དགེ་
འདུན་འཕེལ་གྱིས་བས་མཐའི་གནས་སུ་རང་རང་བཅན་ས་ཟེན་པ་དང་མ་འོངས་བོད་
དུ་འོང་བ་སོགས་ལུང་དུ་མ་བསྟན་ཅིང་ཁྱེད་པལ་པ་མང་པོའང་ཆོས་ལ་བཀོད་དོ། །

༡༤༽ མོ་རེང་པོ་རྒྱ་ཇ་བྱ་བ།

ཉེར་བཞི་པ། (༥༩ ཉ་ཀ ༡༠༡ ཐ་༩) མོ་རེང་པོ་རྒྱ་ཇ་བྱ་བ་ནི། སྟོན་ཡུལ་ལྷ་
རྒྱ་ཁ་སྒྲིར་ལས་ཀ་སྦྱབས་འགོ་དང་ནོར་ལ་དད་པ། ཟས་སློང་མོ་ལ་བརྟེན་པ་ཞིག་བྱུང་།
དེས་རེ་ཞིག་བོད་མདོ་ཁམས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱིན་ནས། བྱིམ་བདག་ཅིག་ལ་ཟས་བསྐངས་
པས་ཟན་མར་གཅིག་བྱིན་ནས་དེ་ཁྱེད་ཏེ་བྱིན་པ་ན། བྱི་ཆད་པོ་སྟོབས་མེད་པ་ལམ་གྱི་
བཞི་མདོ་ན་ཉལ་བ་གཅིག་མཐོང་། འདི་ནི་ཟས་ལ་བརྟེན་དགོས་ལ་བཟའ་རྒྱ་མེད་པ་
སྤྱིང་རྩེ་སྟམ་ནས་ལག་གི་ཟས་དེ་རྒྱུང་གིས་རུང་བར་བྱས་ཏེ་བྱིན། དེ་ནས་ཡུལ་ཞིག་
གི་དབུས་སུ་བྱིན་པ་ན་མི་བག་རེ་གཟེར་གྱིས་གུམ་པ་མཐོང་། སྐར་ཁང་བཟང་གཅིག་
གི་ནང་དུ་བྱིན་པ་ན་མཛོ་རྟ་དུ་མའི་དབུས་ན་ཁམས་པའི་བྲན་གུམ་པ་མཐོང་། སྒྲིག་
མོ་གཡོས་འཕྲོ་ལ་ཐབ་འགུམ་དུ་གུམ་པ་མཐོང་། ལང་ཆོ་གཞོན་རུ་བར་དོར་འབྱེལ་ཏེ་
གུམ་པ་མཐོང་། རྩེ་དཔོན་ཁྱི་ལ་བསྐད་ཟས་ཀྱི་འཕྲོ་ལ་གུམ་པ་མཐོང་།

དེ་ཆེ་རྒྱ་ཇས་འདི་སྐད་དུ། བག་མེད་འཆི་བདག་བྱུང་བའི་ཆེ། སྒྲིག་མོ་

ཕྱི་ཕྱི་སངས་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ།

གཞོན་ནུའི་ལང་ཚོ་ཡང་། དབང་མེད་དུས་ལ་གུམ་པ་མཐོང་། རྩི་དཔོན་རང་དབང་
མ་ཐོབ་པར། བཅས་དང་བཤམ་ཏེ་གཞན་དུ་གྱུར། བྲན་ཁོལ་དབང་མེད་གྱུར་པ་ཡང་།
མི་ཁོམ་བཞིན་དུ་གུམ་སྟེ་གདལ། འདི་བཞིན་ནམ་ཞིག་འཆི་བའི་ཆེ། དཀོན་ཅོག་
གསུམ་གྱིས་མཁུན་པར་མཛོད། བྱིས་པ་འདི་ཡི་ཆོགས་བསག་ཕྱིར། མཚོད་ཡུལ་
དམ་པ་བཅའ་བར་བྱ། རྟིང་མ་ཐག་དུ་བྱིས་འདིར་འོངས། ཞེས་ཟེར་ཏེ་ཕྱིར་བྱུང་ནས་
རྒྱ་ལམ་ཞིག་ལ་ཞུགས་ཏེ་འོངས་པ་ན་ཨྲ་ལྷ་རྩྭ་གསུམ་དང་ཕྱད་ནས་དེ་ལ་འདི་རྟེན་དུ།
རྟོག་མེད་ཆ་ལུགས་འདིན་པ་གསུམ། མཐུ་དང་རྒྱས་པ་དཔལ་མངའ་ན། བྱིས་བདག་
ཆེ་སྟོག་བཤམ་བ་མཐོང་། བྱིས་འདིར་གཤིན་སྡོང་བྱ་བར་རིགས། ཨྲ་ལྷ་རྩྭ་གསུམ་པོ་ན་
རེ། རྩི་ཐག་དུ་དེ་འདིན་པས། དབང་བསྐྱར་མཚོག་དུ་རབ་དུ་བསྐྱགས། རྣམ་རྟོག་
མི་བྱེད་གཡང་དུ་ལེན། རྩ་རྟོངས་ག་ལ་བ་དེར་འདེང་། ཟེར་ཏེ་རྩ་རྟོངས་བྱིས་དུ་བྱིད་
པ་དང་། ཨྲ་ལྷ་རྩྭ་གསུམ་གྱིས་རོ་གཅིག་བཤས། གསུམ་གས་དག་པོའི་གཏོར་མ་ཆེན་པོ་
བཏང་། མར་མེ་ཆེན་པོ་ཆེར་སྐར་བ་ན། སྟོད་ལ་གཟུགས་ཆེན་མིག་གིས་གང་བའི་མི་
མ་ཡིན་བྱུང་སྟེ་མཐོངས་ཁུང་གི་སྟེང་ནས་ཕུས་བཏབ་པས་ཁང་ནང་གི་མར་མེ་ཆེན་པོ་
བསད་དེ། བབས་ནས་ཨྲ་ལྷ་རྩྭ་བཀྱམ་པར་བརྩམས་པ་ན། གཅིག་གིས་གཏོར་མ་བརྒྱབ་
པས་འགྲེལ་མ་ཐག་དུ་ལངས་ནས་གསུམ་ག་བཀྱམས་རྩ་རྩེ་ལ་འདི་རྟེན་དུ། བྱང་ཚུབ་
སེམས་གྱིས་མ་བརྟལ་ན། དག་པོ་ལྟ་བུས་དག་མི་ཐུལ། བྱོད་སྟོ་དཀོན་ཅོག་གསུམ་
ལ་ངས། རྟོ་རུབ་དེ་ཡིན་སང་མི་བྱོད། གཞན་དུ་གབ་པས་ག་ལ་ཐུབ། དབྱུགས་ཕྱང་
བཟའ་ཟོ་ཁོ་པོ་འགྲོ། ཟེར་ནས་སོང་།

ཡང་རྒྱ་ལམ་ལ་ཞུགས་ཏེ་བྱིན་པ་ན། དགེ་སྟོང་བཤེས་པོ་བསོད་སྟོམས་པའི་
ཆ་ལུགས་སུ་ཞུགས་པ་ཞིག་དང་མཇལ་ཏེ་འདི་རྟེན་དུ། ཉན་ཐོས་གཟུགས་འབྲེལ་
དུལ་ཅན། དམ་པ་ཡིན་ན་བྱིས་གཅིག་ན། གདུག་པས་དུ་མའི་ཆེ་སྟོག་ཕུལ། མདང་

གི་དུས་སུ་རྟོག་མེད་བཅོམ། བྱིད་སྐྱབ་བྲངས་ན་ངེ་ལྟར་མཆི། མཐུ་དང་རྒྱས་པ་དཔལ་
མངའ་འཇམ། དགེ་སློང་དེ་ནི་འདི་སྐད་དུ། ཁང་ཆས་རྒྱས་མཐུ་ག་ལ་མཆི། མཐུས་སྟོང་
མཐུ་ཉིད་དབྱིངས་སུ་ཐིམ། འོན་ཀྱང་ལྟོ་ཕྱིར་བྱིམ་དེར་འདེང་། ཁྲད་པོའི་ཆེ་སྟོག་
བྲལ་ཡང་སྟ། དེར་རྒྱ་ཇ་ཡང་གྲུས་པ་ཞིག་བྱང་ནས་ནང་དུ་སྐྱབ་བྲངས་ནས་ཆབ་
ཆས་བསྟེན་བཀྱར་ནས་འདི་དག་ལ་གཟེགས་ཤིག་བྱས་པས། མར་མེ་དང་ལྷ་བཞོས་ལ་
སྟོགས་པའང་མ་བཅོས་པར་མཛད། རྒྱ་རྒྱ་པཌ་པཌ་ལ་སྟོགས་པ་མི་གསུང་བར་ཐུགས་
དམ་དཀྲུས་མ་མཛད་ཅིང་བཞུགས་པ་ལ་རྒྱ་ཇས་མདང་གི་བྱང་ལུགས་དང་། རོ་རྒྱབ་
ཀྱང་མི་མ་ཡིན་བྲག་པོ་འོང་། ཐུགས་དམ་འདིས་འོང་ངམ་མི་འོང་ངམ། ང་ཡང་གཔ་
སྟེ་སྟོང་། དགེ་སློང་ན་རེ། མདང་ཡང་གཔ་པས་ཐུབ་པ་མིན། དཀོན་ཅོག་གིས་བསྐྱབས།
ལྷ་དཀོན་ཅོག་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་ཐོབ། སྒར་ཡང་དཀྲུས་མ་འདིས་རྩལ་མོ་བདུལ་བ་
ཡིན། སྟོང་ལམ་འདིས་ཁྱོད་ཀྱང་དུ་མ་ཞིག་བསྐྱངས། ད་གཟོད་ཀྱང་ཡུལ་འདི་ནས་
ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཤིང་གི་བྱེ་བྲག་ཇ་ཤིང་འདི་འབྲ་བ་འཆོང་དུ་འགོ་བའི་དུས་སུ་སྟོང་
ལམ་འདིས་སེམས་ཅན་འདུལ་གསུངས་ནས་སྤར་ཡང་ཅོག་ཤར་དགེ་སྦྱོར་མཛད་ཅིང་
བཞུགས་པ་ན། མདང་བཞིན་དུ་མིག་མང་དེས་མཐོངས་སྟེང་ནས་ཐུས་བཏབ་པས་
མར་མེ་བསད་པར་མ་རུས། བབས་ཏེ་སྤྱ་འདེབས་སུ་བྱང་བ་ན། དགེ་སློང་གིས་སེ་གོལ་
གཅིག་གཏོགས་པས་མིག་མང་གན་རྒྱལ་དུ་འབྱེལ། དེའི་ཆེ་དགེ་སློང་ན་རེ། ངའི་པ་
མ་སྐྱེན་བདག་སྟོག་དང་ཕྲལ་ནས་སྟོབ་མ་ལྷ་རྩྭ་གསུམ་ཡང་མེད་པར་བྱས། ད་ཁོང་
གསུམ་གྱིས་བྲག་པོའི་ལས་བྱས་ནས་ཁྱོད་ཐལ་བར་གཏོང་གི། གཞན་ཡང་གྲོང་ཁྱིམ་
བའི་ནད་རིམས་གཅོད་པར་མི་བྱེད་ན་འདི་ཉིད་དུ་བསྐྱུག་པར་བྱེད་དོ། ཞེས་གསུངས་
པ་དང་། ཁོས་མནའ་བསྐྱལ་དམ་པ་བཏགས། དེ་ནས་དེ་ལྟར་གྲོང་ཁྱིམ་བའི་ནད་རིམས་
ཆད་དོ།

༡༥། གེསར།

ཉེས་ལྡན་པ། (༥༥ ཉ་༥། ༡༠༡ བ་༥) གེསར་ནི། ལྷ་རྩ་ཏ་སྤྱིར་སྤོན་རྒྱལ་པོ་པར་
དང་། ལྷ་རྩལ་བྱ་བ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་པར་ལ་གེསར་བྱ་བའི་བྱ་དང་། ལྷ་རྩལ་ལ་བྱ་
མོ་འདབ་མཛེས་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད། གེསར་ལ་མ་བཟང་མོ་བྱ་བ་ཡོད་ལ། རྒྱལ་པོ་པར་དེ་
དབང་ཆེ་བས་ལུལ་ཐམས་ཅད་ཁོའི་དབང་དུ་འདུ། དེའི་དུས་སུ་འདབ་མཛེས་དེ་གེ་
སར་ལ་དམིགས་ཤིང་། རྒྱལ་པོ་པར་ལ་བཟོ་མོ་བྲེ་ཏེ། ལྷ་རྩལ་ལ་སྦྱིད་མ་སྟེ་གཉིས་པོ་
རང་རང་གི་བྱིམ་གྱི་གཏམ་ནམས་སྦྱིལ་རེས་བྱེད། དེ་དབྱེན་དུ་སོང་ནས་ཆེ་བོ་གཉིས་
མི་འཆམ་དུས་རེ་ཞིག་ན་རྒྱལ་པོ་པར་གྲུམ། དེ་དུས་གེསར་གྱི་སྤོན་འབངས་ནོར་དང་
བཅས་པ་ལྷ་རྩལ་ལ་ཤོར། བྲེ་ཏེ་ལའང་བཟང་ལྷ་མ་བྱུང་། དེར་གེསར་གྱི་མས་བྲེ་ཏེ་ལ་
གྱོད་རྣལ་ཞིང་ང་ལ་མི་དག་བཟང་མོ་ཟེར་བ་མ་གཏོགས་ངན་མ་ཟེར་བ་མེད་པ་ལ་ཁྱོད་
ཀྱིས་གཏམ་ངན་ཕྱིར་བསྐྱུལ་བས། འདི་འདྲ་ཞེས་གྱོད་རྣལ་བས། བྲེ་ཏེ་ཡང་འགྲན་པའི་
གཡོག་མོ་ལ་ཤོར། དེ་ནས་གེསར་མ་མད་ལ་འབྱོར་བ་མེད་པར་བཟང་མོས་ཕྱགས་ཤིང་
སྤན་ཏེ་གོང་བྱིར་དུ་བཅོངས་ནས་མ་མད་གཉིས་བཟང་པ་ལ་ཁ་བ་བབས་ཏེ་ཕྱགས་ཤིང་མ་
ལོན་བརྒྱགས་ཆད། བར་སྐལ་ལས་ཅུང་ཟད་བྱུང་ནས་བཟང་མོ་སོང་བའི་ལུལ་དུ་སྤོ་བྱུང་
དུ་བསོད་སྟོམས་པ་ཞིག་བྱུང་། གེསར་གྱིས་མཁར་གསེལ་གྱི་སྦྱོར་ནས་དད་དེ་བྱུང་
དུ་ཕྱིན་པ་ན། བསོད་སྟོམས་པ་ན་རེ། གེསར་ལོངས་སྤྱོད་ཆེ་ཞིང་དེས་ཕན་ཐོགས་པ་ནི་
སྦྱིན་པ་དག་པའི་འབྲས་བུའོ། །མཁོ་དུས་སུ་སྤེལ་པ་ནི་དུས་ལ་འདོམས་པའོ་གསུངས་
པ་དང་། གེསར་ན་རེ། འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ལ་རྒྱ་དགོས་ཏེ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སུ་
སོང་།

བསོད་སྟོམས་པ་ན་རེ། འབྲས་ཟེར་མ་གཅིག་ལས་མ་བྱུང་ཡང་ལུལ་ཅིག་གེ་
སར་གྱིས་ནང་དུ་བཅོལ་བས། འབྲས་ལུལ་ཆུང་གང་རྟེན་ཤིན་དུ་དགའ་སྟེ་ནང་དུ་

སྤྱན་དངས་བསོད་སྟོམས་པ་ན་རེ། ཟངས་ཆེར་གཏོད་ལ་ཆོས་ཟེར། དེར་ལྷ་རྒྱ་ཁ་སྒྲིའི་
ཁལ་ཉི་ཤུ་ཤོང་བའི་ཟངས་སུ་བཙོས་པས་འཕེལ་གྱིས་གང་ངོ། ཁྲིང་ལ་ལྷུང་བཟེད་
བཀའ་སྟེ་དངས་པ་ན། ལྷུང་ལའི་པོ་བྲང་གི་ཉིང་ཐོག་ན་འདབ་མཛེས་ཡོད་པས་མཐོང་
སྟེ་མཆིལ་མའི་རྒྱང་མདའ་བཏང་བས་བསོད་སྟོམས་པའི་ལྷུང་བཟེད་དུ་ཕོག་ནས་
སྤྲགས་པར་བཏང་ངོ། ཁྲིང་མི་རྟོག་པར་གསོལ་ཁྲིང་གདའ་བ་ལ་གེ་སར་སྒོ་མ་བདེ་
ནས་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་བསགས་པ་འདིས་བདག་གི་བསྟེན་བཀའ་མ་དག་པར་
བྱས། བརྗེས་ན་དགོར་དུ་འགྲོ། མ་བརྗེས་ན་འབགས་པ་ལ་གསོག་འདོག་དུ་འགྲོ་སྟམ་
པ་ན་འཕགས་པས་མཐུན་ནས། སེམས་དང་སྦྱོར་བ་དངོས་དག་ཅིང་། ཁྲིང་དང་ཆོས་
དབྱིངས་ནམ་དག་པས། ཁགས་སྐབས་མཐར་ཐུག་ཡོངས་དགེ་བའི། ཁེ་སར་སྤྱན་སྟམ་
ཆོགས་པར་ཤོག ཁ་མའི་དྲིན་ལན་གཞལ་བར་དཀའ། བཟང་མོ་ནང་དུ་བཟང་བར་
མཆོད། རྟོགས་མཐར་སོང་ལ་རྟེད་པ་ཆོལ། རྟེད་དང་བསྐྱུང་རིན་ཁོ་བོས་སྦྱིན། ཁེས་
མི་སྣང་བར་གྱུར།

ད་ལྟ་རང་མས་སྟེབས་ནས་འབྲས་ཆན་ཁལ་ཉི་ཤུ་ཙམ་བསྟན་པས་མའི་
ཁམས་གསོས་སོ། ཉེད་དུས་སུ་མ་ལ་འདི་སྐད་དུ། འཕགས་པའི་བྱིན་ལྲབས་འདི་བོ་
ལ། བྱིམ་དུ་དད་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྟོད། ཁོ་དུག་གཞོན་ཅུ་འཕགས་བཟུང་བས། རྟེད་
པ་བཀའ་རྟེན་བསྐྱུང་བར་བྱ། མ་ན་རེ། དེ་སྐད་མ་ཟེར་བྱིད་ཤིན་ཏུ་ཆུང་། ལུ་ན་རེ།
སྟེ་རེ་ཆུང་སྟེ་ཐང་ཤིང་སྟེ་ལ། མདེ་ལུ་ཆུང་སྟེ་སྤང་པོ་འདོམས། འདོམ་གང་གྱུ་བཞིས་
གནམ་མཁར་བཙེག ཁ་འབྲེང་ཁོ་བོ་ད་ལྟ་འགྲོ། ཁེས་ཤར་གྱི་ནགས་ཁོད་ཆེན་པོ་
ཞིག་དུ་བྱིན་པས་ཅི་བསམས་པའི་ལྷམ་རྟེད། ལུབ་གྱི་ནགས་ཁོད་དུ་བྱིན་པས་ལྷ་སྟམ་
གྱིས་འཆོ་བའི་གཡལ་རྒྱལ་བྱིན། རིང་པོ་མ་ཐོགས་པར་རང་གི་བྱིམ་དུ་སྟེབས། མའི་
དབྱགས་ཐུང་སྟེ་གཡལ་རྒྱལ་ནས་སྤྱན་སྟམ་ཆོགས་པར་བྱུང་སྟེ་མ་ལ་བྱིན།

དེ་ནས་ལྷན་ལའི་འབྲོར་པ་མི་མངོན་པར་མ་མད་གཉིས་སྦྱིད་པོ་དེ་མཐོང་
ནས་ཆོད་ལྟ་བའི་ཕྱིར་དུ་འདབ་མཛེས་རྒྱན་དང་འབྲོར་པས་སྒྲས་ནས་གོ་སར་ལ་བྱིན།
འདབ་མཛེས་ཀྱིས་བྱིས་དུ་མི་དགའ་བའི་ཚུལ་བཞུག། གོ་སར་གྱི་ལྷ་མ་ཡ་གཅིག་དུ་
འདབ་མཛེས་ཀྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་བཅུག། གཅིག་དུ་རང་གིས་བཅུག་སྟེ་རྒྱ་མཆོའི་ཚུ་སྟེ་ཡིད་ལ་
བྱས་པས་སྐད་ཅིག་ལ་དེ་ཉིད་དུ་སྟེ་བ། གོ་སར་གྱིས་ཁྱོད་དང་དབང་བའི་མི་ཡིན་པས་ང་
ལ་དགར་མ་ཆོར་གྱི་རྟིང་ལ་འདིར་སྟོད་བྱས་པས། འདབ་མཛེས་བྲེད་ནས་ཁྱེད་པ་
པོ་ལྟུལ། དེ་ནས་གོ་སར་གྱིས་འདབ་མཛེས་ཀྱི་པང་པར་མགོ་བཞག་ནས་གཉིད་ལོག་
པས་འདབ་མཛེས་ཀྱིས་གོ་སར་བཞག་སྟེ་ལྷ་མ་གྱོན་པ་ཁང་ཡིད་ལ་བྱས་པས་དེར་སྟེ་བ།

གོ་སར་གཉིད་སང་མ་ཐག་ལྷ་མ་དང་བཅས་པ་མི་འདུག དེར་བར་སྤང་ལས་
སྒྲ་ཞིག་བྱུང་སྟེ། གོ་སར་མཆོ་ལ་མ་སྒྲག་པར། རྩེ་གཅིག་ཤུགས་ལ་རབ་དུ་ཞོན། བདེ་
བར་བདེ་བའི་སྐམ་ལ་ཐར། ལྷ་རྒྱུ་མ་དང་ཕྱད་པར་འགྱུར། ཞེས་པ་གྲགས་ཏེ་བལྟས་
པས་སེམས་ཅན་དམར་པོ་རྩ་གཅིག་པ་ཞིག་མདུན་ན་འདུག་པ་ལ་ཞོན་པས་ལྟ་ཅམ་
ཞིག་ལ་རྒྱ་མཆོའི་མཐའ་ལས་ཐོན་ཏེ། སེམས་ཅན་མི་འདུག་པར་སྦྱིབ་ཤིང་གཅིག་
རྟེན། དེ་བྱིར་ནས་གོང་བྱིར་གྱི་དབུས་ཤིག་དུ་བྱིན་པ་ན་སྦྱེ་བོ་མང་པོ་ལྟུལ་སྟོན་བེ་
ཞིང་འདུག་པ་དང་ཕྱད། སྐལ་བསྐྱེད་པས་མི་སྟེར་ནས་གྲལ་མགོ་མ་ཞིག་གི་བས་ལ་
ཐོས་པས་མི་འགོགས་པར་ཐོས་ཀྱང་མ་འགྲངས་བེར་ནས་ལྷ་མ་རྩ་གཅིག་དུ་སོང་ལྟུལ་
དུ་བྱིན་པས་མི་རྟོག་དམར་སེར་གཉིས་འདུག་པ་ལ་དམར་པོ་དེ་ཐོས་པས་སྟེ་ཞུ་ཞིག་དུ་
གྱུར་ཏེ་ཤིང་རྟོག་ཡོད་པའི་སྟོན་པ་ལ་འཛེགས་ནས་ཤིང་རྟོག་ཐོས། སྤར་བབས་ནས་མི་
རྟོག་སེར་པོ་ཐོས་པས་མི་རུ་སོང་། སྟུལ་པས་སྟུལ་པའི་སྒྲགས་རྟེན་ནས་མི་རྟོག་དམར་
སེར་བྱིར་ཏེ་ལྷན་ལ་གྱི་སྟོན་དུ་བྱིན་ནས་བོས་ཏེ་སྟོན་དུ་བྱ་སྟེ་ལ་མཆོན་ཅན་ཞིག་
མཆིས་པས་ཞག་ཤས་བཅོན་ས་བྱིད་ལ་འཆོལ་གྱིས་བྱིས་དང་རང་ལ་ཁྱེ་ཞེས་བོས་ནས་

མེ་ཏོག་དམར་པོའི་རྒྱུན་གྱིས་སྤྱུ་གཅིག་བྱས་ཏེ་སྒོ་བྱང་དུ་འདུག་པ་ན། སྒོན་པོས་
ནང་དུ་ཁྱིད་དེ་དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ལ་ཕྱག་བྱེད་པ་དང་གྲས་པའི་རྣམ་འགྱུར་དུ་མ་བསྟན་
པ་དང་། རྒྱལ་པོ་དག་འཁྱེད་འདི་འདབ་མངེས་ལ་མ་བསྟན་ཅིག མཐོང་སྟེ་བདག་ཏུ་
བཟུང་ན་གཞན་གྱི་སྒོ་གཏད་པ་བསྟུས་པར་འགྲོ་གསུངས། དེ་ནས་སྤྱུ་འདབ་
མངེས་རྒྱ་འགྲལ་བྱེད་པ་ན། སྤུས་མོ་འདུགས་པ་དང་གྲས་པའི་རྣམ་འགྱུར་དུ་མ་བྱས་
པས་འདབ་མངེས་དག་འནས་བདག་ཏུ་བཟུང་། ལན་ཅིག་འདབ་མངེས་ཀྱི་ཟས་ཀྱི་
གསེབ་ཏུ་མེ་ཏོག་བཅུག་ནས་ལོངས་སྤྱད་པ་དང་། འདབ་མངེས་སྤྱུར་གྱུར་རང་གི་
ལྷམ་བྱེད་ཏེ་རང་གི་ཁང་པར་འོངས། ལོ་བདུན་གྱི་བར་དུ་སྤྱུ་འདུག་བསྟུལ་ཕྱོད་བར་
བྱས་ཏེ་སྤར་མིར་བསྟུར། དེ་ནས་གེ་སར་རྣམ་འཕྲལ་ཆེ་བླགས་ཏེ་ཡུལ་སྤྱག་ནས་སྤར་
གྱི་འཕྱོར་པ་ལྷག་དང་བཅས་ཏེ་ཕྱིར་གཏད། རང་གི་སྒོན་པོ་རྣམས་ཀྱང་བྱེད་དེ་ཉེས་པ་
བཟོད་པར་གསོལ་ཞིང་གེ་སར་གྱི་ཞབས་ལ་གཏུགས། དེར་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་
གྱི་འཁོར་ཐམས་ཅད་དང་། རང་གི་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཆོས་ལ་བཀོད་དོ། །

༡༦༽ རི་བོང་།

ཉར་དུག་པ། (༦༥ ཉ་མ། ༡༠༦ བ་༡) རི་བོང་ནི། ལྷ་རྒྱལ་སྤྱི་འཐུས་ཕྱོགས་
མཐའ་འཁོབ་ན་ཕོ་རེང་པོ་དབུལ་ཞིང་གཉེན་དང་བུལ་བ་ཞིག་མཆིས་པས། འབྲས་
ཁལ་གཅིག་གི་ཞིང་ཡོད་པ་བཏབ་ནས་སྐྱབས་འགྲོ་བག་རེ་བྱེད་ཀྱིན་ཞིང་ཐོག་ཏུ་མ་
ཕྱིན་པའི་བར་དུ་པན་སེམས་དང་ལྡན་པའི་རི་བོང་ཞིག་འོངས་ནས་ཁོའི་ཞིང་གི་ས་
ལུའི་ལྡང་པ་བོས། ལན་གཅིག་ཞིང་སྟེང་དུ་ཕྱིན་པ་ན་བཏབ་པའི་འབྲས་བུ་མ་མཐོང་
ནས་སེམས་འཕྲུགས་ཏེ་མདའ་གཞུ་བྱེད་ཏེ་ཟ་བ་པོ་སྤྱག་པ་ན་རི་བོང་མཐོང་སྟེ་ཕོ་རེང་
པོ་ན་རེ། ཁོ་བོའི་ལྷོ་འདིས་འཆོ་བ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་མེད་པར་བྱས་ཟེར་ནས་མདའ་རྟེག་
པར་རྩོམ་པ་ལ། རི་བོང་ན་རེ། ཕོངས་པར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་ལ། །བཟང་བྱས་ལན་

ཕྱི་ཕྱི་སངས་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ།

དུ་བདེ་བ་མཆིས། །འཁྲུགས་པར་མ་བྱེད་སྤྱག་བསྐྱལ་རྒྱ། །དེ་བས་ང་ཟེར་མཉན་ན་བདེ།
།མི་དེའི་རྟོག་པ་ལ། །ཁྱོད་ཀྱི་ཆོས་བཤད་དང་། །འདི་ཡི་འབྱོར་པ་དང་བྲལ་བར་བྱས། །འོ་
ནའང་ཕན་འདོགས་ལྷགས་ངེའོ་སྙམ་སྟེ། །ཁྱོད་ཀྱིས་ང་ལ་བཟང་ལན་ཅི་འདྲ་བྱེད་ངེས་
པས། །རི་བོང་ན་རེ། །རི་དྲགས་རྒྱལ་པོ་རི་བོང་ལ། །རྩ་ཡིས་ཕོངས་པ་མི་གདའ་སྟེ། །ཞིམ་
ཞིམ་འདྲ་ནས་ས་ལུ་ཐོས། །ཟུམ་ཆེས་པས་མཆུ་ལ་གོད། །ཟེར་ཏེ་རི་བོང་མི་འབྲོས་
པར་དགོད་ཅིང་འདུག་པ་ལ་བལྟས་པས་མཆུ་རལ་བ་མཐོང་། །

།འོ་རི་རྟོག་པ་ལ། །འདི་ཡི་བག་ཐེབས་ལྷགས་སམ་སྤྱལ་པ་ཞིག་ཡིན་ཉེན་ཡོད་
སྙམ་ནས་ཕན་བྱ་འཆལ་ཞེས་སྤྲོས་པ་དང་། །རི་བོང་ན་རེ། །ད་དུང་འབྲས་ཡོས་ཆང་
དུ་ཆོས། །ཞེས་སོགས་ངེ་སྐད་ཟེར་བ་བཞིན་དུ་བསྐྱབས་པ་ནམས་གྲུབ་སྟེ་སྤྱལ་པའི་
རི་བོང་གིས་སྤྲངས། །མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཡོད་པའི་ཆུའི་འགམ་ན་སྤང་མ་དང་
རྩ་དུམ་ལ་སོགས་པ་དུ་མས་བཀའ། །མདའ་དུམ་དང་གཞུ་དུམ་གྱིས་ཐོར་རེ་ལོང་རེ་
ཁེངས་པར་བྱས། །བྱེ་འགམ་རྟ་རྩེས་ཀྱིས་བཀའ་ནས་རྒྱལ་པོའི་སྐོ་དུང་དུ་བྱིན་ཏེ། །རྒྱལ་
པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་མི་ཤེས་པ། །ཞེས་སོགས་སྤྲོས་པས། །རྒྱལ་པོའི་རྟོག་པ་ལ་ལྟའི་སྤྱལ་པ་ཡིན་
པར་ཐག་ཆོད། །གཞན་རི་བོང་གིས་འདི་འདྲའི་ཆོས་སྤྲོ་མི་ཤེས་སྙམ་ནས་ལན་སྤྲོས་པ།

།རི་བྲག་དབེན་པར་བཞུགས་པ་ཡི། །རི་བོང་གཟུགས་ཅན་ལྟ་མཆོག་ཁྱེད།
།མཆོད་པ་བྱ་ཕྱིར་གནས་འདིར་བཞུགས། །ཆོད་ལྟའི་མི་དེ་ནང་དུ་བོས། །ཞེས་ཟེར་ནས་
རང་གི་སྒོན་པོས་མི་དེ་རྟེན་པས་ཕོ་བྲང་གི་ནང་དུ་བོས་ནས་བསྟེན་བཀྱར་བ་ན། །མི་དེ་
དཔའ་ལུམ་ནས་སྤྱལ་པ་ལ་འདི་སྐད་དུ། །ཁྱེད་ཐབས་མཁས་ཏེ་ད་གཞོད་འདྲོལ་མཆིའོ་
ཟེར་བས་རྒྱལ་པོ་ཐེ་ཆོམ་ཐོས་ཏེ། །ལྷ་ཁོང་ཅི་ཟེར། །མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བྱ་བ་བསྟེན་
བཀྱར་རུང་དུས་ཀྱང་རྒྱལ་ནས་འོང་བ་ཡིན། །སྤུ་མོ་འདི་འདྲ་བ་ལ་གྲོགས་མེད་པས་
བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་ཞིང་དུ་ལྷུར་དུ་འགྲོ་བས་ལྷས་རྒྱལ་པོ་ལ་གྲོལ་བར་གྱིས་ཤིག་ཟེར། །དེ་ནས་

ཀླས་པོས་ཆིག་དེ་མ་ཐེག་ནས་རྟ་པ་ལྷ་བརྒྱ་འབྱོར་ཆོགས་བསམ་མི་བྱབ་པ་དང་བཅས་
ལྷའི་ལྷ་མོ་བརྒྱུད་ས་པ་སྐྱུལ་པའི་རི་བོང་གིས་སྒྲ་བྱངས། ལྷོ་རྩབ་སྤྱིན་ལུལ་ལོང་ཀ་ཀྲོག་
མོ་བྱ་བར་བྱིན་ནས་སྐྱུལ་པས་འདི་སྐད་དུ། མི་ནོར་ཡོད་བཞིན་མི་ཟ་བའི། སྤྲིག་ཅན་
ཆེ་སྤྲིག་འབྲལ་བ་གང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་གསུངས་ཤིང་། དེ་ནས་སྤྱིན་
པོས་དམག་དབུང་མཐོང་ནས་རྩམས་སྐབས་སུ་དོང་དགུ་རིམ་དུ་བྲོས། སྐྱུལ་པས་ཀྱང་
རིམ་པ་རེ་རེའི་བྱིར་འབྲངས་ནས། སངས་རྒྱུ་སྐྱོབ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི། ཞེས་པ་ནས།
ད་ནི་དགོན་ཅོག་ཡང་ཡང་བོས། ཟེར་བའི་བར་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་ཟེར་ཏེ་སྤྲགས་སྤྲག་
པར་བསྐྱུལ་ནས་རྒྱལ་པོ་དམག་འདི་སྤར་བྱས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ཉེས་པས་དེ་ལ་སྤྲག་པ་བྱན་
ཅ་ན་འགྲོད་ཀྱི། ལྷ་གསུམ་པོ་དེ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་ན་དམག་ལྷུང་དུ་དེངས་ཤིང་ཐར་རོ།
།ད་ཀྱན་འཆོ་བ་དག་སྟེ་རྩའི་ཆེ་མོ་རྩའི་དྲངས་མ། གནས་མལ་ཤིང་བྱང་ལག་པ་བྱང་
སྟེ་གྱེན་ལ་མགྲོགས་པ་ཞིག་ཡིན་ཟེར་ནས་བྱད་དེར་སོང་ངོ་། །

༡༥༽ ལོ་བརྒྱད་བྱིས་པ།

ཉར་བདུན་པ། (༤༩ ཉ་༡། ༡༠༥ འ་༥) ལོ་བརྒྱད་བྱིས་པ་ནི། སྤོན་དུས་རྩབ་
ཕྱོགས་ཀྱི་ནགས་ཁོད་ཅིག་དུ། ཤིང་ཏྲོག་ཁོན་ཟ་བའི་བྱིས་པ་ལོ་བརྒྱད་པ་ཞིག་ཡོད་ལ།
དེའི་ཆེ་དམག་སྤྲག་གཅིག་དང་སྤྲག་པོའི་སྤུ་གུ་གཅིག་བཅས་གསུམ་པོ་ལས་དབང་
གིས་ནགས་ཁོད་དེར་འདུས་ནས་ཆེད་མོ་སྒྲ་ཆོགས་ཆེ་ཞིང་གནས་པ་ན། ལྷ་མོ་མངོས་
མ་ཡིད་དུ་འོང་བ་གསུམ་བུང་སྟེ། སྤར་རྩབ་ཀྱི་དགོན་སྟེ་ཆེན་པོ་ཞིག་ལ་སོང་བར།
དམག་སྤྲག་ན་རེ། ང་ལ་ཉོན་དང་གྲོགས་པོ་གཉིས། ལྷ་ན་མངོས་པ་འདིར་བུང་བ།
ཁག་སུམ་ཀྱི་གྲོགས་སུ་སྤངས་ན་བཟང་། སལ་ཆེར་དབང་གིས་སྤྲག་པར་འགྱུར། ཞེས་
ཟེར་བ་དང་། སྤྲག་པོའི་བྱས་སྤྲིས་པ། རོར་ལ་མི་དགའ་སུ་ཡང་མེད། སལ་ཆེར་རོར་
ཀྱིས་སྤྲག་པར་མཆི། ལོ་བརྒྱད་བྱིས་པ་ན་རེ། ཐམས་ཅད་སྤོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཡིན། དེས་

ཕྱི་སྤྱི་སངས་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ།

མེད་ཁོ་བོས་ཁྲུག་ཀྱང་སྲིད། །ཅེས་སྒྲུས་པས་ཁོང་གཉིས་མ་ཉན་ཏེ་ལོ་བརྒྱད་བྱིས་པར་
མ་ཏེ་ལ། འབྲི་ལ། ལྷག་ལྷ་བཅས་ཡོད་པ་ཆང་མས་དེ་དང་དོད་མཉམ་གྱི་རྒྱལ་བཞག་
ནས་ཞག་བདུན་ཚུན་སྲས་ཁྲུག་བཏུ་བའི་ཆད་དོན་བྱས།

ཐོག་མར་དམག་སྤྱག་གིས་ཞག་བདུན་བསྒྲུགས་ཀྱང་མ་ཁྲུག་ དེ་བཞིན་དུ་
སྤྱག་པོའི་བྱས་ཀྱང་ལྷ་མོ་མ་ལོན་པར་ལོག་བྱང་བ་ལས། ལོ་བརྒྱད་བྱིས་པས་དགོན་སྡེ་
དེའི་ཆོགས་ཁང་གི་སྒོ་དྲུང་དུ་བསྐྱད་པས། སྤང་མོ་སྒོ་མ་ཉིལ་ལེ་བཞིག་བྱང་སྟེ་ཁྱོད་
ལ་ཅི་དགོས་ཟེར། རྒྱ་མཚན་རྣམས་བརྗོད་པས། སྤང་མོ་ན་རེ། འོ་ན་ལྷོ་ཡི་ལྷོན་ཅ་ན།
།དེར་སྡོད་གཅིག་དུར་མིག་མང་ཅེས། །དེ་ཆེ་ལྷ་མོ་དེར་འོང་གིས། །ཡེ་ཤེས་ལྷ་མོ་གྲོགས་
ཤོག་ཅིག །ཁོ་བོ་དཔའ་བོར་གྱུར་ཅིག་སྒྲོས། །ཞེས་ཟེར་བ་ལྟར་ལྷོན་པའི་རྩ་བར་མིག་
མང་ཅེ་ཞིང་བསྐྱད་པ་ན། རྣལ་འབྱོར་མའི་གཟུགས་ཅན་གཞོན་ནུ་མངོས་མ་ཞིག་དེར་
བྱང་ནས་འཇུག་ཐུལ་ཏེ་ལོག་ནས་སོང་། དེ་མ་ཐག་དུ་སྤང་མོ་བྱང་ནས་ཁྱོད་གྱི་འདོད་
པ་གྲུབ་བམ་ཟེར། བྱང་ཚུལ་བརྗོད་པས། མོ་ན་རེ། དོ་ནུབ་ལྷོན་པའི་རྩ་བ་འདི་རུ་ཉོལ་
ལ་བྱ་གཉིས་འོང་སྟེ་ཅི་ཟེར་ཉོན་ཟེར་བ་བཞིན་ཉལ་བས། དེར་ཤིང་ལྷོན་པ་གཅིག་ལ་
མོ་འདོམ་དགུས་འཁྱུང་ཅམ་དང་། གཅིག་ལ་མོ་འདོམ་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་རྩེར་ཉི་མ་
ནུབ་པ་ན་འུར་སྒྲ་ཆེན་པོ་བྱང་། འདོམ་དགུ་པའི་རྩེར་ཁྱུང་སྤྱག་ཅིག་བབས། གཡས་
གཡོན་དུ་གྲུག་གྲུག་གསུམ་བྱས་དེ་ནས་དྲང་པོར་ཚུགས་པར་གྱུར། རེ་ཞིག་ལོན་པ་
ན། འདོམ་བཅོ་བརྒྱད་པའི་རྩེ་མོར་སྤྲ་མ་ལས་ལྷབ་གྱིས་ཆེ་བའི་བྱང་གཅིག་བབས།
དེ་ལ་ཁྱུང་སྤྲ་མ་ན་རེ། ཏ་ཤང་དེ་བ་འདིར་སྤྱགས་སམ། །ཤར་དུ་འབྱོར་པ་ཆེ་ལགས་
སམ། །ལུས་འཕགས་སྤིང་དག་བཟང་གྱུར་ཏམ། །ཞེས་ཟེར་བའི་ལན་དུ། ཕྱི་མ་ན་རེ།
འདིར་སྤོབ་ལུས་འཕགས་སྤིང་ཤེས་ན། །མི་རོ་རྟ་རོ་དཔག་མེད་གདའ། །ཟོས་པས་ལྷོ་
བ་གྱུ་བྱར་ཁེངས། །དོ་རྩེ་གཞོན་ནུ་སྤར་སྤོབ་བམ། །ནུབ་ཕྱོགས་བདེ་ཞིང་བཟང་འཕེལ་

ལམ། རྩོན་པའི་ཚ་ན་ཅི་འདུག་ལྟོས། ཞེས་སྒྲུས་པར། བྱ་ཕྱག་གིས་རྩོན་པའི་ཚ་བ་ན་
མི་གཅིག་གདའ། ཟས་ཆད་ངི་ཙམ་གྱིས་བྱིད་ཀྱི་ལྟོ་བ་ཁེངས་ཟེར་བ་ལ། བྱང་ཆེན་ན་
རེ། སྤང་པོ་ཆེའི་ཤ་སྟོང་ཕྱག་གཅིག་གིས་ཁོ་པོའི་ལྟོ་བ་ཁེངས་པར་འགྱུར་ཟེར་ཏེ། ཐོ་
རངས་བྱ་གཉིས་འཕུར་སོང་ངོ། །

དེ་ནས་ཀན་མོ་བྱང་སྟེ་མདང་ཅི་ཟེར་འདི་བར། གོང་བཞིན་བཞེད་པས་ཀན་
མོ་བྱིར་སོང་། རིང་པོར་མ་ལོན་པར་བྱ་མོ་མངེས་མ་ཞིག་གིས། སྤང་པོ་ཆེའི་ཤ་སྟོང་
བསྐྱལ་ཏེ་སོང་བ་ལས་དེ་རུབ་ཏུ་ཤང་དེ་བས་སྟེབ་སྟེ་གཅིག་མ་གཏོགས་སྤང་ཤ་ཐམས་
ཅད་ཟོས། བྱང་ཟད་ལོན་པའི་ཆོ་བྱ་ཕྱག་དེ་བྱང་བར་བྱང་ཆེན་གྱིས་སྤང་ཤ་དེ་ཏི་ག་
གྱིས་ལ་མི་འདི་ལ་ཅི་དགོས་ངེས་ལས་གང་ཟེར་སྐྱབས་ཟེར་བས། ལོ་བརྒྱད་བྱིས་པས་
བདག་ལ་ཡེ་ཤེས་མཁའ་འགྲོ་དགོས་སྒྲུས་པས། བྱ་དེ་ས་ལ་བབས་ནས། བྱོད་རང་ང་ལ་
ཞོན་མ་འདིགས་པར་མཁའ་འགྲོའི་གནས་སུ་སྟེལ་ཟེར་བ་ལྟར་ཞོན་ཏེ་རུབ་ཀྱི་མཁའ་
ལ་བྱིན་པ་ན། རྒྱ་ཕིབས་སྟོན་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་དགོན་སྟེ་ཞིག་གི་སྒྲ་ཡེར་སྟེབས།
དེ་ནས་ཕུགས་སུ་ཞུགས་ཏེ་བྱིན་པ་ན་གཞན་སུ་ཡང་མི་འདུག་ཅིང་། རྒྱ་མ་རུ་གཅིག་
གདའ་བ་དེ་བྱིར་ནས་སྤར་ལོག་བྱ་ཞོན་ནས་ཤར་གྱི་མཁའ་ལ་བྱིན་པ་ན། རྣལ་འབྱོར་
མ་གཅིག་དང་ཕྱད་རྒྱ་མ་རུ་དེ་ཕྱོགས་སོང་། སྤར་ཡང་བྱ་ལ་ཞོན་ནས་རུབ་ཀྱི་མཁའ་
ལ་བྱིན། སྒྲ་ཡེར་བབས་ཏེ་ནང་དུ་ཞུགས་པའི་ཆོ། ལྷུང་གི་བྱ་མོ་གཞོན་རུ་མ་དེ་བྱང་
སྟེ་དགའ་བཞིན་ནང་དུ་པོས། དེ་ནས་ཡེ་ཤེས་མཁའ་འགྲོ་མ་འབུམ་ཆོགས་ཏེ། དཔའ་
པོ་ཆེན་པོར་རབ་ཏུ་གསོལ། སྤར་རྩུ་འཕུལ་གྱིས་སྤར་གྱི་ནགས་ཁོད་དེར་བྱིན་པ་ན།
དམག་ཕྱག་གཉིས་པོ་ན་རེ། བདག་ཅག་གཉིས་གྱིས་མ་ལོན་ནས། རྟེ་འདྲ་ངལ་བར་
མ་གྱུར་ཏམ། ཟེར་བ་ལ་བྱིས་པ་ན་རེ། ལེ་ལོ་སྟོམས་པའི་སེམས་སྤངས་པས། ཁོ་པོས་
མཁའ་འགྲོ་གྲོགས་སུ་ཐོབ། བདག་གི་བརྒྱལ་ཞུགས་གཞན་དོན་ཡིན། ཁྱེད་པའི་རྒྱལ་

དེ་བྱིན་ན་ལེགས། །མི་སྟེར་ན་ཡང་རྟག་ཏུ་འདྲིམ། །ཞེས་སྒྲུས་པ་དང་། རེ་ཞིག་ན་ལྟ་མོ་
དེར་བྱུང་ནས། ངན་པའི་རྒྱལ་གྱིས་དགོས་པ་མེད། །ད་ལྟ་བདེ་བའི་གནས་སུ་འདོང་།
།མ་ཉི་ལ་སོགས་བཅོ་ལྔ་ཡང་། །ཁྲིག་སྟེ་འདོད་པས་གདུངས་ལ་བྱིན། །ཞེས་གསུངས་ཉི་
གཞན་ལ་སྟོང་རྩེད་སེམས་དང་ལྷན་ཞིང་འདུ་འཛིན་གཡེང་བའི་བྱ་བ་རྒྱུ་རིང་དུ་དོར་
ནས་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་ཚུལ་གྱིས་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་དོ། །

༡༡༽ རྩེ་བོ།

ཉེར་བརྒྱད་པ། (༥༠ ཉ་ལ། ༡༠༧ འ་༩) རྩེ་བོ་ནི། རྩོན་མ་ལའི་འདབ་ན། རྒྱལ་
བྱ་སྒྲུབ་ཞེས་བྱ་བའི་འཁོར་དུ། བྱུང་མེད་གཅིག་ཅོར་དང་བྱ་ཡིས་སོངས་ནས་ཡོད་
པར། འཕགས་པ་འདིག་ཉེན་དབང་ཕྱག་གི་ཐུགས་རྟེན་བྱ་ཞིག་སྟེ། ཆེར་ལོངས་པ་
དང་མ་ལ་གྲས་ཤིང་རྩེ་བོ་ཁོ་ན་བྱས་ཉི་བརྒྱུད་ལ། ལན་ཅིག་རྩེ་བོས་གཡུ་གཅིག་རྟོད་པ་
ཤིན་ཏུ་དགའ་སྟེ་མ་ལ་བྱིན་པས་མགྲོན་ནས་བྱ་ནང་དུ་ཁྲིད། འབྲས་ཆང་བྱིན་པ་འཕྲང་
བའི་ཆོ། ཕྱོགས་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་བྱུང་བ་ཆང་དེར་ལྷུང་ནས་གུམ་པ་ན། མོད་ལ་བྱུང་
བ་གཞན་ཞིག་བྱུང་སྟེ། རྒྱུ་མདུད་མགོ་ཞེས་མིང་འབོད་ཅིང་། དཀར་ནག་ཕྱེད་དེ་
གང་དུ་ཐལ། །སྐད་སྟོན་འཆོར་ཉི་མེ་གདའ་བ། །ཟེར་ཞིང་མུ་ངན་བྱེད་པ་མཐོང་བས་
སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ་སྟེ། འོན་ཀྱང་ཆོག་དེ་ལ་གད་མོ་ཤོར་བར་དོན་མེད་དུ་མ་ངན་མ་
དེ་ཐེ་ཆོམ་བོས། གསོང་པོར་སྒྲས་ཀྱང་རྩྭ་ཡིན་ཟེར་རྒྱལ་པོའི་སར་སོང་ནས། རྒྱལ་
པོ་ཆེན་པོ་སྒྲུབ་པ་ལ་གསོན་ཅིག འུ་ཅིའི་བྱ་ངན་རྩེ་བོ་དེ་ནི་རྒྱལ་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིམས་
ལ་མི་སྒྲག་པར། བདག་གིས་ཆང་བྱིན་པའི་ལན་དུ་རྩྭ་གྱིས་བསྐྱུ་བྱུ་བྱུང་བས། རྒྱལ་
པོས་ཆང་པས་བཅད་པར་རིགས་སོ་སྒྲས་པས། བདེན་པར་བཟུང་སྟེ་རྩེ་བོ་བྲི་ཐུན་དོང་
དུ་བརྒྱུར། དེ་ནས་གཡུ་མཐིང་གི་སྒྲུལ་པའི་བྱིའུ་མཆིལ་པ་ཞིག་གིས་རྩེ་བོའི་སྟེང་དུ་
ཚུ་ཤེལ་བརྒྱུར་བས་འོད་ཀྱིས་གང་ཞིང་བསིལ་བར་གྱུར་པ་ན། རྒྱལ་པོ་རབ་དུ་དགའ་

སྟེ་ཁྱི་ལྷན་ནས་སྟེང་དུ་བཏོན། དེའི་ཆེ་ཡུལ་དེར་ཐན་པ་ཆེན་པོ་བྱང་བར་རྩི་བོས་སྟེང་ལ་པན་དུ་མ་ཐབས་སྣ་ཆོགས་ཀྱིས་བཏགས་པས་ཆར་བབས་ཤིང་ལོ་ཏོག་སྟན་སྟམ་ཆོགས་པར་གྱུར། དེ་རྩིས་སྟེང་ལ་ཡུལ་དུ་བོས་ཏེ་རྩལ་གསུམ་རྟེན་བྲེས་སྟེང་བཞག གནས་འདིར་གང་བྱང་བབྱང་ཞིག་ཟེར་བ་ལྟར་བསྟུགས་པས་སྤལ་པ་སྤྱལ་སྟེག་པ་བཅས་པའི་གཟུགས་སྟེང་ལ་གསུམ་བྱང་བའི་མཐར། སྟེག་པ་བབྱང་བས་ཤིན་ཏུ་མངོན་པའི་བྱ་མོར་གྱུར། སྟེང་པོར་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་ཡུལ་དུ་བསྟུལ་བ་ན། བྱ་མོས་སྤྱལ་པའི་ཕོ་བྱང་བཞེངས་ཤིང་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་རང་སར་བསྐྱོད། དེ་ནས་ཡུལ་ཁམས་རྣམས་སྤྱལ་བ་དུ་མས་དམ་པའི་ཆོས་ལ་བཀོད་དོ། །

༡༩༽ བྲམ་ཟེ་རིན་ཆེན་མཆོག་

ཉེར་དགྲུ་པ། (ཡེ་བ་ཡ། ༡༡༠ འ་༦) བྲམ་ཟེ་རིན་ཆེན་མཆོག་ནི། སྟོན་གྲོང་ཁྱིར་ཞིག་ན་བྲམ་ཟེའི་རིགས་གཙང་སྤྱང་ལྷན་ཞིང་རིག་བྱེད་ལ་མཁས་པ་རིན་ཆེན་མཆོག་ཅེས་བྱ་བ་ཡོད། གྲོང་དེའི་སྟམ་མདོ་ན་མངོ་མོ་ཞིག་ཟས་མེད་ནད་ཀྱིས་གདུངས། ལྷང་བར་ཡང་མ་རྩས་པར་གནས་པ་བྲམ་ཟེ་རིན་ཆེན་མཆོག་གིས་མཐོང་བས་སྟོང་རྩིས། རང་ཉིད་གཙང་སྤྱང་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་ཡང་མངོ་མོ་ཁྱར་ཏེ། དཔེན་པའི་གནས་སྟེང་ཟས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བསྟུངས། ཀྱན་ཀྱིས་མངོ་མོ་བཤེས་མེད་མ་ཞེས་མིང་ཡང་གཅིག་བྱ་ཉིད་དུ་འབོད། དེ་ཆེ་བྲམ་ཟེས་ཡང་ཡང་སྤྲས་ཁར་འོངས་ཤིང་སྟོང་རྩིས་ཆེན་པོས་མངོ་ཞི་བའི་དམིགས་པ་དུ་མ་བསྟན། སྟུབས་སྟེང་གོ་བ་བསྐྱས་པར་བྱིན། སྟེང་པའི་པགས་པ་སོགས་འདྲམ་པོ་གོས་སྟེང་གཡོགས། མའི་རྟག་རྣམས་བཀྲས་ཤིང་སྟོན་ཀྱིས་གསོས། དེའི་ཆེ་སྟེང་པོ་མ་རུངས་པ་འགས་བྲམ་ཟེའི་རིགས་ལས་ཉམས་སོ་ཞེས་པའི་འབྲུ་སྟོང་སྟེང་བ་སྣ་ཆོགས་བཏབ་ནའང་། རྟག་ཏུ་གཞན་དག་མཐོང་བའི་ཆེ་སྟེག་དོག་དང་སེར་སྣ་མེད་ཅིང་སྟེན་པ་ལ་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་གཞན་ལ་ཡོད་པའི་

ཕྱི་མེད་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཆོ།

དངོས་པོ་བཟང་ན་ཕྱག་དོག་མེད་ཅིང་། ངན་ན་ཐབས་ཀྱིས་སྤོང་བ། གཞན་གྱི་སེམས་
བསྐྱེད་བའི་ཕྱིར་ཚོད་པ་མི་བྱེད་ཅིང་། བཟོད་པས་བརྒྱན་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་དང་ལྷན་
པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པས་སེམས་ཅན་མང་པོའི་དོན་མཛད་དོ། །

༡༠༽ བསམ་གཏན་བཟང་པོ།

སུམ་ཅུ་པ། (༡༡ ཉ་༩ ༡༡༡ ཐ་༤) བསམ་གཏན་བཟང་པོ་ནི། དཔལ་གྱི་ཡང་
མགུལ་དུ་བསམ་གཏན་བཟང་པོ་ཞེས་དབེན་པའི་གནས་སུ་དགེ་སྤྱོད་གི་དཀའ་བ་
སྤྱོད་པ་ཞིག་ཡོད་པར་གྲོང་ཁྱིམ་གྱི་ཇི་ཐོ་ཞིག་ཉིན་རེ་བཞེན་དུ་དད་པའི་སེམས་ཕན་
བུ་རེ་སྐྱེས་ཏེ་འོངས་ཀྱི་ནུལ་ལོ། དོན་མེད་དུ་ཀྱུ་ཙོ་དུ་མའི་སྒོ་ནས་འཐབ་དགོས་པ་
ཡོད་པར་བསམ་གཏན་བཟང་པོས།

སྤོང་ཡང་བག་མེད་ཀྱི་པ་ཡི། ཁྱེད་སང་བག་མེད་ཇི་ཐོའི་ལུས། ལྷུགས་
སོགས་དུ་མ་བསྐྱེད་ཀྱི་ཀྱང་། ཁྱེད་པ་ཀྱིས་འདེབས་བྱེད་པར་བཟད། ཁྱེད་པ་དབང་
བ་གཅིག་ཀྱང་མེད། སྤྱོད་ཅན་མ་འཕོད་བསམ་གཏན་འདྲིམས། ཁྱེད་ཏེ་དད་ན་ཅ་
འདིར་སྤོང་། ཁྱེད་པ་སྤོང་པའི་ལྷ་ཡོད་ཅིང་། འཛད་པ་མེད་པའི་བདེ་སྤྱོད་ཡོད། ཁྱེད་
གིས་མི་འཕྲོག་ཞོར་བཟང་སྤྱོད། ཁྱེད་དུ་གནས་འདིར་མ་འདུག་སོང་། ཞེས་བརྗོད་
པས། ཇི་ཐོས། ཁོ་ཐོས་དད་དེ་འདིར་འོངས་ན། བག་ཐེབས་སྐད་ཀྱང་འདོན་དབང་མེད།
འདི་དག་སྤོང་བ་ལས་ཀ་ཡིན། ཁྱེད་ཀྱི་གཙམ་པས་སྤོང་མི་འགྱུར། ཁྱེད་ཏེ་གོ་མ་ཆོད་
ཀྱི་ནུལ་ན། སྤོང་དུ་ཀྱི་པའི་ཆོ་འདི་ལ། ཁོས་མེད་ཟས་ཀྱིས་ཐོངས་ཀྱི་དོགས། ཁྱེད་ཐོག་
མ་བབ་ཉི་ཆོ་བ། ཞེས་སོགས་ལྟོག་པའི་ཆོག་སྤྱོད་པས། བསམ་གཏན་བཟང་པོ་སྤོང་ཇི་
དཔག་དུ་མེད་པ་སྤོང་ཏེ་མཐའ་ལ་ཡན་པའི་ལྷུགས་སོགས་སྐད་ཅིག་ཉིད་ལ་རྩ་འཕྱུལ་
གིས་མཐུན་དུ་བསྤོང་ནས། ཇི་ཐོ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྤྱོད། ལྷུགས་ཤིང་ཀྱུ་ཙོས་མ་བཟབ་
ཀྱང་། བསམ་གཏན་བཟང་པོས་གནས་འདིར་བསྐྱེད། ཁྱེད་དོན་གཉེར་དང་འདི་

ཚུལ་འདྲ། །

ཞེས་སྒྲུས་ཀྱང་མ་ཉན་པས་གཞན་དུ་སོང་བ་ཤིང་གི་ཚལ་པ་རྒྱང་པར་བྱག་
ནས་སྒྲེ་སྒྲགས་འདོན་ཅིང་འདུག་པའི་ཆེ་བས་མ་གཏན་བཟང་པོས་དེར་བྱིན་པས།
རྒྱད་ཅིག་ཉིད་ལ་རྒྱང་པའི་ནད་གསོས་ཀྱང་དགའ་བར་མ་ཆོར་ཞིང་། ཇིན་ལན་དུ་མི་
སེམས་ཀྱང་ཐབས་དུ་མའི་སྒོ་ནས་རྩི་བོ་མཐོ་རིས་ཀྱི་ལམ་དུ་བཀོད་པའོ། །

༡༡༽ དུར་ཁྲོད་ནལ་འབྱོར་པ།

སོ་གཅིག་པ། (༡༡ བ་༡། ༡༡༡ ཐ་༡) དུར་ཁྲོད་ནལ་འབྱོར་པ་ནི། སྟོན་དུར་ཁྲོད་
ཆེན་པོ་བསེལ་བའི་ཚལ་ན། རྟོག་མེད་གར་དགའ་རོ་ཉལ་ཞིག་ཏུ་སྒྲེས། དེར་བསྐྱལ་
བའི་རོའི་རུས་པ་ནམས་གདན་དུ་བཏིང་། རོ་གོས་ནམས་གོས་སུ་སྟོན། རོ་བས་བཞེང་
བདག་ལྟ་རྒྱན་དུ་འདོམས་བཞིན་དུ་གནས་པ་ལས། བཅའ་ཞིག་གི་ཆེ་ཅེ་སྤྱང་དམར་
མོ་གདུག་པ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་གིས། རོ་ཡོད་བཞིན་དུ་ནལ་འབྱོར་པར་འཛིང་བས། མི་
རིང་དམར་པོ་ཞིག་སྒོ་བྱར་དུ་བྱུང་སྟེ་ཅེ་སྤྱང་དེད། དེ་ལ་ནལ་འབྱོར་པས་འདི་རྒྱང་
དུ། མི་དམར་སྟོབས་ཆེན་གནས་འདིར་ཤོག །ཤ་བཅོ་མེད་མ་ཡིན་ནོ། ཉེ་རིང་མ་བྱེད་དེ་
ཞོག་ལ། བྱམས་པའི་རལ་གྱི་གནད་དུ་བསྐྱུན། རྟིང་རྩིས་འཁོར་བའི་སོག་རྩ་ཆོད། །མ་
ཟེན་ཤེས་རབ་རྒྱང་མདའ་འཕོངས། །གཅིག་གིས་ཆོག་གི་ཐབས་མཁས་པོ། ཞེས་སྒྲུས་
པ་དང་། མི་དམར་མ་ཉན་པར་རྟིང་རྩིས་མདའ་གཅིག་བསྐྱུན་པས་སྤྱང་མོ་རྩས། དེ་ལ་
ནལ་འབྱོར་པ་བྱམས་པ་དང་རྟིང་རྩིས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྒྲེས་ཏེ་རང་གི་གནག་ཤ་ནས་
བཅད་ཅེ་སྤྱང་མོར་བྱིན་པས་རིང་པོར་མ་ཐོགས་པར་གསོས། དེ་ནས་ཐབས་ཀྱིས་ཐར་
པའི་ལམ་ལ་བཀོད། ལན་ཅིག་ཅེ་སྤྱང་མོ་དེས་བཟུང་བ་ལ་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གནས་
པ་ན་བྱུང་མེད་རུས་པའི་རྒྱན་ལྡན་དམར་ཁོ་འཇུག་པའི་མདངས་ཅན་མ་ཞིག དགའ་
བའི་གར་བྱེད་བཞིན་པར་མདུན་དུ་བྱུང་། རྟོག་མེད་ཆེན་པོ་ཅི་དགའ་འབུལ། ཞེས་

ཕྱི་སྤྱི་སངས་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ།

ཟེར་བར། འོ་ན་ག་ཟེ་མོ་འདི་དྲོངས་སྤྱོད་པས། དེ་ཡི་སྤྱིང་བཏོན་ནས་སྤང་མེད་འོད་དུ་
ཡལ་ཏེ་སོང་ངོ་། །

༡༡༥ སྤྱིང་ཕྱན་རྒྱལ་པོ།

སོ་གཉིས་པ། (༡༡ ཉ་༣། ༡༡༣ འ་༤) སྤྱིང་ཕྱན་རྒྱལ་པོ་ནི། སྤོན་སྤྱིང་ཕྱན་ཞིག་
གི་རྒྱལ་པོར་གྱུར་པའི་ཆོ། སྤྱོད་རྒྱལ་པོ་འོད་སྟག་ཅེས་པ་དང་། བཅུན་མོ་འོད་ལྗན་མ་
བྱ་བ་འཁོར་གཡོག་དཔལ་གྱིས་བརྒྱན་ཅིང་གནས་པ་ལས། རེ་ཞིག་འོད་སྟག་ནགས་
ཁོད་ཅིག་དུ་སོང་བ་ཡུན་རིང་པོར་མ་བྱུང་བས་སྤོན་པོ་ཞིག་བཏྲར་བཏང་བ་ན། ནགས་
ཀྱི་ཁོད་དུ་མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞིག་གིས་འོད་སྟག་བཟུང་། ཡན་ལག་བཀྱིགས་ཏེ་
ཤིང་ལ་བཀལ་འདུག་པ་དང་། སྤོན་པོ་ལོག་སྟེ་འདི་རྒྱུད་དུ། ལྟ་ཡི་སྤྱོད་ནགས་ཁོད་
ན། མཐའ་འཁོབ་རྒྱལ་པོས་ཤིང་ལ་བཀལ། ཁྲིལ་བར་མ་རུས་ངི་ལྟར་བཀྱི། ཞེས་སྤྱོད་
ཐམས་ཅད་སྟག་བསྟུལ་གྱིས་བཅིངས་ཤིང་བྱ་ཐབས་དང་བྲལ་བའི་ཆོ། སྤྱིང་ཕྱན་རྒྱལ་
པོས་ལྷགས་གཞུང་དང་། ལྷགས་མདའ་ཟངས་གཤོག་སྤོན་པ་ཐོགས་ཏེ་ཤིན་དུ་འཇིགས་
པའི་གཟུགས་ཀྱིས་ནགས་ཁོད་དེར་སོང་བ་ན། མཐའ་འཁོབ་རྒྱལ་པོ་དབྱུང་བཅས་
འཁོད་དེ་སྤང་བའི་དབུས་སུ་ཕྱིན་ཏེ་མདའ་བཀང་ནས། ཐང་ཤིང་ཆེན་པོ་གཅིག་ལ་
བསྟུན་པས་ཐང་ཤིང་འགྲེལ་ཏེ་ཤིང་གཞན་མང་པོ་མནན་པར་རྒྱལ་པོ་ཤིན་དུ་སྟག་སྟེ་
འདི་རྒྱུད་དོ། །

སྟོབས་ཆེན་ཁྱོད་ནི་སྟེ་ཞིག་ཡིན། འདོད་པ་སྟོས་ཤིག་ཅི་ཟེར་བསྟུབ། ཟེར་བ་
དང་། དེ་ལ་སྤྱིང་ཕྱན་རྒྱལ་པོས། བདག་གི་ལུས་བསྐྱེད་གཞོན་ནུ་འདི། ཁོ་ན་མེད་ཁྱོད་
ཀྱིས་ཅི་སྟེ་གསོད། སྟོབས་ཀྱི་རི་བོ་སྟེལ་རུས་ཀྱང་། ཁྱེད་ལ་ཕྱག་བཞག་ཁྱེད་འདི་དེ།
ཞེས་སྤྱོད་པ་དང་། མཐའ་འཁོབ་རྒྱལ་པོ་ན་རེ། དཔའ་བོ་ཆེན་པོ་སྟོབས་ཡོད་བཞིན་དུ་
བརྩེ་བར་དགོངས་ཤིག སེལྟེ་དེ་གནས་ལ་མ་ཡིས་ཅི་སྟེ་ཁྲིལ་དེའི་ཕྱིར་བདག་གི་བྱ་མོ་

ནོར་དང་བཅས་པ་ཡང་རྒྱལ་པོ་འདི་ཉིད་བཀོལ་ལ་སྤྱོན་ནི་ཞེས་འདྲ་སྟག་བཏང་། བྱ་
མོ་བྱིན་ཏེ་ནོར་དང་ཆོས་ལ་བཀོད་དོ། །

དེ་ནས་རིང་ཞིག་ན། འདྲ་སྟག་ན་རེ། རྒྱལ་པོ་བྱིད་བསད་པར་འོས་པ་མི་
གསོད་ཅིང་། གཉེན་དུ་མི་འོས་པ་གཉེན་དུ་སྦྱོར་བ་འདི་ཅི་ཞིག་ཟེར་ཞིང་ལེ་ལན་
འདེབས་པར་སྤྱིང་ཕན་རྒྱལ་པོས་སྤྲོས་པ། འདི་བསད་ན་ཡུལ་དེར་འཁྲུག་པ་དུ་མ་ལྷང་
ཞིང་། བྱི་མ་རང་ཉིད་ལ་སྟོག་གི་ལན་ཡོང་བ་ལས་མ་མཆིས་ཞེས་པ་སོགས་ལས་རྒྱ་
འབྲས་ཀྱི་ཆོས་མང་པོ་བཤད་དེ་རིམ་གྱིས་ཐར་པ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ལམ་ལ་བཀྱི་བར་མཛད་
དོ། །

༡༡༽ རྟོ་ལོང་ཀུན་ཏུ་རྒྱ།

སོ་གསུམ་པ། (པ་༡ བ་༡ ༡༡༡ འ་༥) རྟོ་ལོང་ཀུན་ཏུ་རྒྱ་ནི། རྟོན་ཡུལ་སྤྱི་རྒྱ་
ཏུ་སྤྱོད་བྱ་བ་ན་ཆོང་དཔོན་དགེ་བ་བཟང་པོ་བྱ་བ་ཡོད། དེ་ལ་སྟོན་པོ་བྱ་གཉིས་ཡོད། བྱ་
གཅིག་ལ་རྟོ་ལོང་ཀུན་ཏུ་རྒྱ་ཟེར། གཅིག་ལ་ནེ་ཙོ་གཡུ་མཐིང་ཟེར། རྒྱང་མ་མ་ཁོལ་བྱ་
བ་གཟུགས་དང་སྒྲ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཞིག་ཡོད། དེ་ལ་བྲན་མོ་མཆུ་སྤྱང་བྱ་བ་བཟང་
བ་དང་ལས་ཀ་གཉིས་རེ་མ་པོ་འོང་། གཞན་སྟོ་གཏད་མི་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡོད། སྤྱི་རྒྱ་ཏུ་
བྱང་པོས་ན་བྱིམ་བདག་དགེ་བ་བཟང་པོ་བྱ་བ་ཆོང་དཔོན་གྱི་སྟོང་གོགས་ཤིག་ཡོད།
ཆོང་དཔོན་རྒྱ་མཆོར་ནོར་བུ་ལེན་དུ་འགོ་ཁར་བྱིམ་བདག་དགེ་བ་བཟང་པོའི་ཁང་
པར་མགོན་ལ་བྱིན་པའི་དུས་སྟུ། ང་བྱིའི་རྒྱ་མཆོ་ལ་འགོ་བའི་ཤུལ་དུ་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་
གི་རྒྱང་མ་ལ་ཆོད་ལྟོས་ལ་གཞན་སྤངས་ཤིག་ཅེས་སྟོང་གཏམ་དུ་བསྐྱོས་ཏེ་སྤྲོས་རང་
གི་བྱིམ་དུ་འོངས་ནས། བྱ་རྟོ་ལོང་ཀུན་ཏུ་རྒྱ་ཁྱོད་གང་ལའང་གོ་ཆོད་པས་བྱི་གཉེར་
འོང་བར་གྱིས། ནེ་ཙོ་ཁྱོད་རིག་པ་སྤྱང་ཞིང་སྤྲོ་བ་མཁས་པས་ནང་གི་གཉེར་འོང་བར་
གྱིས་ཤིག ཁྱེད་གཉིས་ཀྱིས་བྱི་ནང་ཐམས་ཅད་སྦྱོངས་ཤིག མ་ཁོལ་གྱིས་ལུས་དང་

ཕྱི་ཕྱི་སངས་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ།

གཏམ་ཐུབ་པར་གྱིས་ཤིག བྲན་ལ་གཡོག་གི་གཉེར་ཁ་ལས་མེད་པས་མ་བཙོལ་བའི་
མདུན་མ་མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་སོགས་བསྐྱོས་ནས་ཆོང་དུ་ཕྱིན་ཤུལ་ཡུལ་དེར་དགེ་བ་
བཟང་པོ་བྱ་བའི་ལྷན་མོ་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་ཆུང་མ་དང་བྲན་མོས་ཀྱང་ལྷན་མོར་འགྲོར་
བཅམས་པ་དང་། བྱ་སྒོ་ལོང་ཀྱན་ཏུ་རྒྱ་ན་རེ། བྲན་མེད་གྱི་ལུས་ལ་དག་ཡོད། བྱ་བྱེད་
མང་པོས་བྱར་འདྲེན། ཕྱིས་གྱི་གྲོད་རྣལ་བས་ད་ལྟའི་བཞོལ་འདེབས་དགའ་བ་ཡིན།
མ་ཁོལ་བྱེད་ལ་བྱིམ་བདག་མི་ཟེར་རམ། ཕྱིའི་གཉེར་ཁ་ལ་ཁྱོད་མ་བསྐྱོས་ཁོ་བོ་བསྐྱོས།
བསྐྱོས་པ་བཞིན་དུ་གྱིས་ཤིག་ཟེར། གཡོག་མོ་མཆུ་སྤྱང་བྱ་བ་དེ་ན་རེ་བྱ་དན་ལ་མིའི་
རྟོགས་མཆེད་མེད། སྤྱ་ཏ་མ་མང་། བལ་དུད་གསེད་བྱིམ་དུ་སྡོད་ཟེར་ནས་རྩེ་མོའི་ཏ་
མཐུར་བྲིད་ནས་སོང་།

དེར་སྒོ་ལོང་ཀྱན་ཏུ་རྒྱ་ན་རེ། བེ་ཙོ་ལ་ངའི་ཟས་སྐལ་དང་ལས་སྐལ་གཉིས་ཀ་
ཁྱོད་གྱིས་གྱིས་ཤིག ངན་མ་དེ་གཉིས་དག་ཁུར་ནས་དག་གཡལ་བ་ཏུ་སོང་སྤང་ཚུལ་ཞིག་
བལྟས་ལ་འོང་གིས་ཟེར་ནས་འཕྱར་ཏེ་སོང་། དེ་ནས་ཀྱན་ཏུ་རྒྱས་ཕྱིན་པ་དང་། ཁྱོང་
བྱི་གྱི་བཞི་མདོ་ན་སྐྱེ་བོ་དུ་མ་ཆོགས་ནས་སྤུ་གར་དུ་མ་བྱེད། གང་ལེགས་གང་མི་
ལེགས་དང་། སྤུ་བཟང་སྤུ་མི་མཆར་བ་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་སྤེང་།

དེ་ནས་ཁྱོམ་འདུ་བའི་ལྷོ་བྱར་གཅིག་ན། མཆོད་རྟེན་བང་རིམ་བརྒྱ་གསུམ་
པ་ཞིག་འདུག་པའི་བང་རིམ་དང་པོ་ལ་བསྐྱད་ནས་དཔྱད་པ་དང་། བྱིམ་བདག་དགེ་
བ་བཟང་པོ་བྱ་བ་དེ་ཁྱོམ་དེ་ན་རྒྱན་དང་གོས་ལ་སོགས་པ་ལྟག་པ་ཞིག་བྱས་ནས་སྐྱེ་བོ་
ཐམས་ཅད་གྱིས་བསྟོད་ཅིང་མ་ཁོལ་དཔོན་གཡོག་གི་རྩར་བྱང་ནས་བྱིམ་བདག་ན་རེ།
དེ་རིང་ཁྱོམ་འདི་ཙམ་ཞིག་ཆོགས་པ་ལ་ཁྱ་ཅག་གཉིས་ལས་ལྟག་པ་ཞིག་རང་མི་འདུག་
ཁྱ་ཅག་གཉིས་མཐུན་པར་རིགས་སོ་ཟེར་བར། མ་ཁོལ་གྱིས་ཁས་མ་སྤངས་ཀྱང་བྲན་
གྱིས་ཆོང་དཔོན་ལྷོག་ཀྱང་མི་ཡོང་། ལྷོག་ཀྱང་ལུས་མི་འཛད་ཅེས་ཟེར། མ་ཁོལ་གྱི་

མགུལ་ནས་གཡུ་གཅིག་བྱིམ་བདག་ལ་བཏགས། བྱིམ་བདག་ལ་དོ་རྒྱབ་བྱོན་ཅིག་ཟེར།
ཀུན་ཏུ་རྒྱས་ནི་ཙོ་གཡུ་མཐིང་ལ། ཐོགས་བཟང་རྟེན་པ་རབ་ཏུ་དགའ། ཁྲོ་གཏད་ཐུབ་
པ་ཐོགས་ཀྱི་མཆོག་ལྷེ་མིག་བཟུང་ལ་སྒོ་ཆ་སྒྲུལ་། འན་མས་དག་པོ་བཀུག་ནས་ཡོད།
ཁྱས་པས་གཡུ་མཐིང་གིས་ལྷེ་མིག་ཉ་ར་བྱས་ནས་སྒོ་བསྐྱམས་ཏེ་ཁང་པའི་ཡང་ཐོག་
ལ་གནས་པ་ན། དག་གཞན་མ་བྱུང་། རྩེ་བཟན་གཉིས་བྱུང་། མ་ཆོར་བ་བཞིན་དུ་བྱས་
ནས་སྒོ་བྱེ། བུ་ཏུ་ཚུད་པ་དང་སྐར་སྒོ་བསྐྱམས་ཏེ་ལྷེ་མིག་སྐྱས་སོ། །

བཟན་ན་རེ། བྱ་ཀུན་དོ་རྒྱབ་མངོན་ཆོན་སྐྱུངས་ལ་དབེན་པར་ཉོལ། མཐོན་
ཆེན་འོང་བར་ཡོད་དོ་ཟེར། དེ་ནས་སྒོད་ཀྱི་ཆ་ལ་སྐེབ་པ་ན། མཐོན་པོས་སྒོ་རྩེ་སྐེབས་
ཏེ་སྒོ་མ་བྱེད་པས། བཟན་ན་རེ། བྱ་དན་ཀུན་ག་ན་ཡོད་ལྷེ་མིག་བྱིར་ལ་ཤོག མཐོན་པོ་
སྐེབས་ནས་ཡོད། གཡུ་མཐིང་ན་རེ། མཐོན་པོ་བྱུང་གི་དོགས་ནས་བསྐྱམས། སྒོད་དུས་
མཐོན་པོ་དག་རུ་ལྗང་། ཁ་རོག་སྒོད་ཟེར་བྱོད་ཀྱི་འཐག སྐྱིར་ཡང་བསྐྱེད་པ་ཉན་
པར་གྱིས། ཟེར་ནས་འབག་ཅིག་འབུག་ཅིག་མེད། མཐོན་པོས་ན་མ་བྱེད་བར་བསྐྱེད་པས་
ཏེ་ལོག་ནས་སོང་བ་དང་། རྩེ་མོས་མར་མེ་བཏེག་སྟེ་ཀུན་ཏུ་རྒྱར་བདེན་གསོལ་དང་
ཆ་བ་གསོལ་བྱས་པས། བཟན་གྱིས་རྩེ་མོའི་རྒྱང་ཐག་བྱངས། བཟུང་བཏུང་ཚུང་བའང་
དགའ་བར་གདའ། ཞིས་སོགས་སྐྱས།

ཡང་སང་ཉིན་མཆོད་རྟེན་བང་རིམ་གཉིས་པ་ནས་དབྱད་པས་བྱིམ་བདག་
དང་མ་ཁོལ་རྩེ་བཟན་ཁ་སང་གི་བྱ་བར་འགྱོད་བརྒྱལ་ཞིང་དོ་རྒྱབ་ཤོག་གླིང་བར། ཀུན་
ཏུ་རྒྱས་ལྷེ་མིག་སྐྱས་པ་དང་། བཟན་མོས་བྱ་ཐལ་ཐུད་ལ་བརྒྱབས་པའི་ཆོ། མཁའ་ལ་
སོང་སྟེ་གཤོག་ཆགས་ཡིན། ཁ་ལ་སོང་སྟེ་འབོལ་སར་སོང་། རུལ་གྱིས་གང་སྟེ་སྐྱེགས་
པས་འགྲོ། ཆོང་དཔོན་མཉེས་ན་དེ་གས་ཆོག ཟེར་ཁང་སྟེང་དུ་འགྲོ་བའི་ཐེམ་སྐྱས་
བཅུ་གསུམ་ཡོད་པའི་གཉིས་པའི་ཁར་བསྐྱད་ནས་མ་ཁོལ་ལ་དེད་དཔོན་མ་སྐེབ་བར་

ཕྱི་ཕྱིད་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཆོ།

ལུས་སེམས་ལ་གྲོས་ཐོབ། རྒྱུ་ན་ཁམས་གསོས་སོགས་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་འཆད་དེ་སྒྲིག་
ཅིས་པོ་རེད་རྒྱ་ཇོ་འཁྱིས་རབས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་མ་རིམ་པ་ལྟར་ཐེམ་སྒྲིག་
རེད་ལྟར་ནས་གཤམ་རེད་པོ་ལོ་བརྒྱད་བྱིས་པ། རྒྱ་པོ། བྲམ་ཟེ་རིན་ཆེན་མཆོག་
བསམ་གཏན་བཟང་པོ། དུར་ཁྲོད་ན་ལ་འབྱོར། སྤྱིང་ཕན་རྒྱལ་པོ་ནམས་ཀྱི་སྒྲིབ་རྒྱུད་
ཀྱིས་རྒྱུ་མ་བཅུ་འེ་བར་དང་། བཅུ་གཅིག་པར་མ་འོངས་ལུང་བསྟན་སྒྲོན་ལམ་དང་
བཅས་པ། བཅུ་གཉིས་པ་ལ་ཕྱི་ལམ་དང་སྒྲགས་གཡུ་མཐིང་གི་ཆེ་བ། བཅུ་གསུམ་པ་
ལ་ལྟ་སྤྱད་འོད་ཟེར་མཆོག་དུ་སྒྲིག་པ་སོགས་སྣ་ཆོགས་པའི་གཏམ་སྤྱིང་རྒྱུས་པ་དང་
ནམ་ལངས་པས་འདོད་པ་སྒྲིད་པའི་དུས་ལས་ཡོལ་བའི་ཐབས་བྱས། ཉིན་བཅུ་གསུམ་
ཀྱི་རིང་ལྟར་མོ་ཡང་སྣ་ཆོགས་ཤིང་གཡུ་ཡང་བཅུ་གསུམ་བསྒྲུལ།

ཕྱི་རྒྱུ་བྲན་གྱིས་བྱིས་བདག་ཁང་པའི་རྒྱུ་ནས་ཡར་འཐེན་པ་དང་། བྱ་
གཉིས་ཀྱིས་ཟུར་རེར་བསྟན་ནས་ཀྱན་དུ་རྒྱས། འཐེན་ཅིག་འཐེན་ཅིག་ཡར་ལ་འཐེན།
ཁབ་དུ་འཐེན་ཅིག་གཏམ་ངན་འཐེན། ཁྱེད་དོངས་ཤིག་བྱུར་ངན་དོངས། མི་འདོད་
སྒྲོ་ཅར་བྱུང་དུ་ཆ། ཞེས་དང་། གཡུ་མཐིང་གིས། ཐོང་ཞིག་ཐོང་ཞིག་སྒྲེ་ཆད་དོ། ལྷུར་
ཅིག་ལྷུར་ཅིག་ཉིན་ནས་གདལ། ལུས་ཐོབ་ལུས་ཐོབ་ལུང་ནས་བྱུང་། ཞེས་སོགས་སྒྲིག་
པས། བྲན་མཆུ་སྤྱང་དགོད་བྲོ་བ་སོགས་ནས་ཐག་པ་ཤོར་ཏེ་བྱིས་བདག་གི་མགོ་ཆག་
པའི་སྒྲིད་ཐོས་པ་དང་། ཀྱན་རྒྱས། ལུང་ཇོ་ལུང་ཇོ་གཏམ་ངན་ལུངས། ཆག་གོ་ཆག་གོ་
མགོ་རྒྱ་ཆག ཆད་དོ་ཆད་དོ་ཁོ་ཐག་ཆད། ལྷུར་མི་ལྷོག་པ་ཉིད་དུ་ངས། ཏ་ཏ་ཟེར་བ་
དང་། གཡུ་མཐིང་གིས། ཀྱན་དུ་བསྒྲུབ་བསྒྲོ་ངན་ཡིན། གཞན་བསྒྲུས་རང་གི་ལྷན་དུ་
འཁོར། ཞེས་སོགས་སྒྲིག་ཤིང་། ནང་པར་དེད་དཔོན་ཆེན་པོ་མ་འབྱོར་གྱི་བར་སྒྲིག་པ་
ལས་མ་འགལ་བར། ཆོང་དཔོན་གྱིས་བསྒྲོ་བ་བཞིན་དུ་ཡིད་དམ་བཅན་པར་བྱས་སོ། །

༡༤། རྒྱལ་པོ་སྤྱབས་བྱིན།

སོ་བཞི་པ། (མཆ ༡༥ ༡༡༦ འ་༤) རྒྱལ་པོ་སྐྱབས་སྦྱིན་ནི། ཁྱོད་ཁྱེད་བདེ་ལྡན་
 དུ་ཆོས་སྦྱོང་བའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་ལ་བཙུན་མོ་ཆགས་མེད་སྟེར་ཞས་
 བྱ་བ་དང་། སྟོན་པོ་ཀུན་དུ་འགྲོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དེ། བཅ་ཞིག་ཡུལ་དེར་སྟོན་པ་གཏིང་
 ཤིན་དུ་ཟབ་པ་ཞིག་ལ་སྤང་པོ་ཆེ་ལུངས། རོ་རུལ་བའི་དིས་སྒྲ་གཙང་སྤྱོད་ཅན་ནམས་
 གཞན་དུ་བྱོས། རྒྱུན་དེས་ཚུ་ཐམས་ཅད་བསྐྱམས། ཁྱོད་ཁྱེད་བ་ནམས་སྤྲུག་བསྐྱེད་པར་
 ལྟར་པ་ན། རྒྱལ་པོ་སྐྱབས་སྦྱིན་སྟེང་རྩེ་སྟེས་ཏེ་སྟོན་པོ་དང་འགྲོགས་ནས་སྟོན་པའི་
 ཁར་སྟེབས་པ་དང་། རང་གི་ལུས་སྟོན་པོ་སྤྱང་དུ་བཅུག། བཅ་པར་ཤེས་པ་སྟོན་པའི་
 བར་དུ་སྤང་པོ་ཆེའི་རོ་ལ་འཇུག་པར་བྱིན་པས། དེའི་བར་དུ་སྟོན་པོས་རྒྱལ་པོའི་ལུས་
 ལ་ཁྱགས་རང་གི་ལུས་ལ་འང་ཆ་བཏོད་དེ་ཉམས་པར་བྱས་སོ། །

དེ་ནས་རྒྱལ་པོས་སྤང་ཆེན་གྱི་རོ་བྱངས་ཏེ་སྟེང་དུ་ཐོབ། རྩོགས་ཤིག་ན་ནེ་
 ཅོའི་རོ་མ་ཉམས་པ་ཞིག་འདུག་པ་དེ་ལ་ཁྱགས། སྦྱིད་མོས་ཆལ་ན་ཆོང་པ་མང་པོ་
 སྟོད་པའི་སར་བྱིན། བག་ཐེབས་པའི་གཏམ་མང་པོ་དང་། ལྷག་པར་ཆོས་ལས་བཙམས་
 པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དུ་མ་བཤད་པས་དེ་ནམས་ཡ་མཚན་ཏེ་ནེ་ཅོ་བདག་དུ་བཟུང་།
 ཉིན་གཅིག་ནེ་ཅོས་རང་གི་ཕོ་བྲང་གི་སྟེང་དུ་བྱིན་ཏེ་སྤར་གྱི་ཚུལ་ལ་བརྟགས་པས།
 རང་ལུས་སྟོན་པོས་བཟུང་། བཙུན་མོ་ཤུགས་རིང་འབྲིན། ཕོ་བྲང་གི་བཀྲག་ཀྱང་
 ཉམས་ནས་འདུག་པ་ལ། བཙུན་མོར་སྤྱོད་པ། སྤར་རྒྱལ་སྟོན་བཙུན་མོར་བཅས་པ་
 མཐུན་ཞིང་ཕོ་བྲང་ཡང་ཉམས་དགའ་བར། དེང་འདི་ལྟར་ཉམས་པ་བག་ཐེབས་པར་
 སྟོས་བྱས་པས། བཙུན་མོ་ན་རེ། སྤར་སྤང་པོ་ཆེའི་རོ་སྟོན་པར་ལུངས་པ་རྒྱལ་སྟོན་
 གྱིས་འདོན་པར་བྱོན་པ་ནས་བཟུང་། སྟོན་པོའི་བསོད་ནམས་ལས་བྱུང་བ་ལ་དེ་མེད་
 པས་ཉམས་སམ་འོན་ཏེ་རྒྱལ་པོ་ལ་བར་ཆོད་བྱུང་བ་གང་ཡིན་ཅུང་འདི་ལྟར་ཞལ་ཆ་བ།
 རྒྱལ་སྤྱིད་ལོངས་སྦྱོད་དག་ཀྱང་ཉམས་པར་ལྟར་ཏེ་བེར།

དེ་ནས་ནི་ཅོས་བཅུན་མོ་ཆགས་མེད་མ་ལ་སྤར་རི་ལྟར་བྱང་བའི་རྒྱ་མཚན་
 རྣམས་ཞིབ་དུ་སྤྲུལ། ད་ལྟེ་ཁྱོད་རང་ཆོང་པ་རྣམས་ལ་ང་ཉོས་ཏེ་ནང་དུ་ཁྱུང། རྒྱལ་པོ་
 ཟས་ཟ་བའི་ཆོ། ས་སྤར་གསེབ་ནས་ངེད་ཀྱིས་ལངས་ཏེ་གཤོག་པ་སྤྲུགས་པས། རྒྱལ་
 པོས་ང་གསོད་པར་བྱེད། དེ་ལ་ཁྱོད་རང་ང་ཡི་ནི་ཅོ་ཞེས་དུས་ཤིག་དང་། ནི་ཅོ་གསོ་
 ཡི་མ་དུ་ཞེས་ལུས་བཞག་ནས་དེ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པས། དེ་དུས་ངེད་རང་གི་ལུས་
 ལ་ཞུགས་པར་བྱའོ་ཞེས་རྒྱས་པར་བསྐྱབས་སོ། །བཅུན་མོར་བ་དུ་དགའ་སྟེ་རིངས་པར་
 ཆོང་བའི་དབྱས་སུ་ཕྱིན་ནས་ནི་ཅོ་ཆོངས་སྤྲུལ་པས། རིན་ཐང་ཆེན་པོ་དགོས་ཟེར་
 ཆོང་མ་ཉན་པ་ལས་ནི་ཅོ་ན་རེ། འདབ་ཆགས་མཁའ་ལ་འཕྱར་ན་ཅི་ཞིག་བགྱི། ཁོ་བོ་
 བཅུན་མོར་ཆོངས། རིན་དུ་བཞོན་པ་གཅིག་དང་མ་ཏེ་གཉིས་སྟེན་ཟེར་བ་ལྟར་བཅལ་
 རྣམས་ཉོས། རྒྱལ་པོའི་ཁབ་དུ་སོང་ནས་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་གཏམ་སྤྲུལ་ཤིང་བཅུན་
 མོས་དགའ་བའི་རྣམ་འགྱུར་བསྟན་པས། རྒྱལ་པོས་ལྷག་བསྟན་ཏེ་ནི་ཅོ་བཀུམས།
 བཅུན་མོས་སྤར་བསྐྱབས་པ་ལྟར་བྱས་པས། ངས་གསོ་ཡི་ཟེར། རྒྱལ་པོས་ལུས་བཞག་
 རྣམས་ནི་ཅོར་ཞུགས། གཏམ་སྤྲུལ་ཞིང་འཕྱར་ཞིང་བྱེད་པའི་ཆོ། རྒྱལ་པོ་སྤྲུབས་སྟེན་གྱི་
 སེམས་རང་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ལ་འཇུག་པར་བྱས་པ་ན་ཁང་པ་འོད་ཀྱིས་གང་སོ་བྱང་རྒྱས་
 པར་གྱུར་ཏོ། །ཁྱོན་པོ་ནི་ཅོའི་ལུས་ཉིད་དུ་གནས་པ་ལ། རྒྱལ་པོས་དྲིན་ལན་ལོག་པར་
 འཇལ་བ་སོགས་ཁྲིལ་བའི་ཆོག་ཅུང་ཟད་གསུངས། ཁྱད་པར་བཅུན་མོ་ཆགས་མེད་
 མ་ལ་ཆོགས་གཉིས་གསོག་དགོས་ལུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་མང་དུ་བཤད་པས། བཅུན་
 མོས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དཔག་དུ་མེད་པ་འབྱུང་བའི་སྟོན་ལམ་རྒྱ་ཆེན་པོ་
 བཏབ། ལན་ཅིག་བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུའི་རོ་མ་ཉམས་པ་ཞིག་རྟེན་དེ་རྒྱལ་པོས་དྲི་བཟང་གི་
 རྒྱས་བཀུས་ནས་སྟོན་པའི་རྣམ་ཤེས་དེར་བཀུག། སྤྲུལ་བཟོ་གསོ་སོགས་རིག་གནས་
 མཁས་པར་བསྐྱབས། མཐར་སྤྱུལ་པའི་དགེ་སྟོང་གིས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་བྲམ་ཟེའི་

ཁྱེད་རབ་དྲ་འབྱུང་དྲ་བཅུག་པ་སོགས་གནོད་ལན་པན་པས་བསྐྱབས་ཤིང་། བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པས་འགོ་བ་ནམས་ཀྱི་མགོན་སྐྱབས་དམ་པ་མཛད་དོ། །

༡༥༽ རྒྱལ་པོ་གཙུག་ལག་འཛིན།

སོ་ལྷ་པ། (༡༥ བ་༡ ༡༡༥ ཐ་༤) རྒྱལ་པོ་གཙུག་ལག་འཛིན་ནི། སྲོང་བཙན་
སྐམ་པོའི་སྐྱེ་བརྒྱད་དུ་ཐང་ཡིག་ནས་བཤད་པ་ལྟར་རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་ལ་དུམ་བུ་
གསུམ་སྟེ། རྩྭ་ལ་དང་། ཨོ་ཏི་བི་ཤ་ཉི་འོག་ལ་གཏོགས་པས་ཉི་འོག་ཤར་ཕྱོགས་པ་
ཟེར། བྱང་ཤར་གྱི་ཡུལ་ཀ་མ་རུ། ཉི་ཕུ་ར། ཉ་པ་མ་ནམས་ལ་གི་རི་མཆ་སྟེ་རིས་བསྐྱོར་
བ་ཟེར། དེ་དག་ལས་ཤར་ཕྱོགས་སུ་བྱེན་པ་བྱང་ངོས་ཀྱི་རི་ལ་ཉེ་བའི་ནམ་ག་ཏའི་ཡུལ་
ནམས་དང་། རྒྱ་མཚོ་ལ་ཉེ་བའི་ཡུལ་སུ་ཁྱི། བལ་ཀྱ་སོགས་ར་ཁང་གི་ཡུལ། ཉི་ས་མ་ཉི།
མཁོ་ལ་སོགས་པ་མུ་ཉང་གི་ཡུལ། གཞན་ཚུ་དང་། ཀམ་ལྷོ་ཇ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་སྦྱི་མིང་ཀོ་གི་ཞེས་བྲགས་པ་ལས། རྩྭ་ལའི་བྱེ་བྲག་བརྩོར་གྱི་ཡུལ། དཔལ་
ཀྱི་པོ་བྱང་རྩ་ཕུ་རི་ཞེས་བྱ་བར། བརྩོར་གྱི་རྒྱལ་རིགས་སྤྱལ་པ་ཆེན་པོ་རིམ་པར་
བྱོན་པའི་གདུང་ཤུ་ཀྱའི་སྐས་སུ་འཁུངས་པ་རྒྱལ་པོ་གཙུག་ལག་འཛིན་བྱ་བ། བཙུན་
མོ་སུམ་བརྒྱ་དང་དྲུག་ཅུ། ཕྱི་ནང་གི་སློན་པོ་བདུན་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུར་བཅས་ཉེ་བརྩོར་
ཀྱི་རྒྱལ་ཁམས་ཡོངས་ལ་དབང་བསྐྱར་པ་ལས། བཙུན་མོ་ཉེ་དུ་ཀེར་ཉི་མ་བརྒྱད་དུས་
གཅིག་ལ་ཤར་བ་སོགས་མི་ལྟས་བྱང་པར་ཅན་བྱང་པར་བརྟེན། རྒྱལ་བུ་འཁུངས་པར་
ཐག་བཅད་ཀྱང་ཆོ་བ་རྫོགས་ནས་སྐས་མོ་ཞིག་བལྟམས། མཚན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་སོ་
གཉིས་ཆང་བ་སོགས་ཡ་མཚན་ཞིག་བྱང་བས། བྲས་བེ་མཚན་ལྟས་མཁན་པོར་བསྟན་
པར། མི་ཡི་བུ་མིན་ལྟ་ཡི་སྐས་མོ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་མཁའ་འགོ་མ་ནི་མི་ཡུལ་བྱོན་པའི་ལ་
བྱིས་པའི་བདག་དེ་སུ་ཡིན་པུ། འཁོར་ལོ་སྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོར་སྟོས་ཅི་དགོས་པའི་ལ་
བྱིས་མེད་རབ་དྲ་བྱང་བ་ནུ། ཆོ་ལུས་གཅིག་གིས་བརྩོར་རྒྱལ་ཁམས་འདེན་པའི་ཞེས་

ལྷང་བསྟན་ཅིང་།

མིང་ལྷ་ལྷམ་མན་རྟ་ར་བར་བཏགས། དགྲང་ལོ་བཅུ་གསུམ་ལོན་ཆེ་ལང་ཆོའི་
དཔལ་ཡོན་མངོན་པར་མཐོ་བས་སྦྱེ་དགུ་ཀུན་གྱི་ཡིད་རང་དབང་མེད་པར་སྟོགས་ཏེ།
རྒྱ་དཀར་ནག་བེལྟར་གླ། ཨོ་རྒྱན། ལ་ཆེ་སོགས་རྒྱལ་ལག་བརྩའི་སྟོང་མི་དུས་གཅིག་དུ་
འདྲོམ་པས་རྒྱལ་པོ་མཛད་དཀར་གྱུར། ལྷ་ལྷམ་རང་ལ་ཁྱོད་རང་གང་དགའ་བ་ཞིག་ལ་
སྟེར་བས་འདོམས་གསུངས་པར། འདི་ཕྱི་གཉིས་སྟུག་ཁྱིམ་ཐབ་ང་མི་བྱེད་ཅེས་བྱེད་དབང་
བྱུང་ན་དམ་པའི་ཆོས་ཤིག་བྱེད་ཅེས་བྱེད་དབང་མ་བྱུང་ལུས་འདི་སྦངས་ནས་སུ་ཆོས་
བྱར་ཡོད་པའི་ལུས་ཤིག་སྟོན་ལམ་འདེབས་ཅེས་སོགས་རྒྱ་མཆོན་དུ་མའི་སྟོན་ནས་གསོལ་
ཀྱང་མ་གནང་ཞིང་། གཡོག་མོ་ལྷ་བརྒྱའི་དགྲིལ་དུ་བརྩལ། ཆོང་དུས་སུ་ཤ་ཉོ་བར་བྱིན་
པའི་ལམ་ནས་བྲམ་ཟེའི་ཤ་རྟེད། རྒྱལ་པོར་ཕུལ་བ་ཞལ་དུ་སོང་མ་ཐག་བདེ་བ་མེ་ལྟར་
འབར་ཞིང་སྟན་ལ་ནས་འདོམ་གང་འཕར་བ་སོགས་བྱུང་བས་སྦྱེ་བདུན་ཤར་རིག་སྟེ་
རིལ་བུ་དཔག་དུ་མེད་པ་བྱས། རིན་པོ་ཆེ་སྟོན་བདུན་གྱིས་སྟོན་དུ་བརྩལ་ནས་མཐར་
དུར་ཁྱོད་དགའ་བའི་ཆལ་དུ་གཏེར་དུ་སྦྱས།

དེ་ནས་མན་རྟ་ར་བས་པོ་བྱང་གི་གསང་སྟོན་ནས་བྲོས་ཏེ་པོ་ཆོས་ཆལ་དུ་ཆོས་
ལ་གཞོལ་ཞིང་མཉམ་པར་བཞག་པས། རྒྱལ་པོ་ཁོ་ཐག་ཆོད་ནས་སྟོགས་ཀྱི་བུ་མོ་སྟོང་
མི་རྣམས་ལ་ལྷ་ལྷམ་ཆོས་བྱས་པའི་འཕྲིན་ངག་བརྒྱུད་ཏེ་སྟོག་གཡོག་མོ་ལྷ་བརྒྱ་དང་
བཅས་པ་མཁན་པོ་ཞི་བ་འཆོར་རབ་བྱུང་བྱེད་དུ་བརྩལ། མི་རིང་བར་སྟེལ་ལོ་ཕག་གི་
ཟླ་བའི་ཆོས་བརྩའི་ཉིན་ཨོ་རྒྱན་སངས་རྒྱལ་གཉིས་པ་དང་མངལ། ཡོག་རྣམ་གསུམ་
སོགས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བས་དུས་འདའ་བར། ལས་མ་དག་གི་བ་ལང་རྩི་པོས་
མཐོང་ཞིང་སྟོན་བཏགས་པས་རྒྱལ་པོ་ཐུགས་སྦྱོར་ཏེ་སྟོན་དཔོན་ཆེན་པོ་ཏེ་ལ་ཉིལ་མར་
གྱི་མེར་བསྟེགས། མན་རྟ་བ་ཆོར་མའི་དོང་དུ་བསྒྱུར། མི་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔར་སྟོན་པའི་

དེལ་བསྐྱགས། ཞག་བདུན་སོང་ཡང་དུད་པ་མ་ཆད་པས་ཡིད་མ་ཆེས་པར་བཟླར་བྱིན་
པ་ན། མེ་ལྷེ་ཐམས་ཅད་ཕྱིར་འབར། ནང་ཚུའི་རྒྱ་མཚོར་ཡུར་པའི་དབུས་སུ་པར་སྤོང་
པའི་སྤོང་བྱེད་ལོ་བརྒྱད་པ་ལྟ་བུས་ཆོག་མི་ཤེས་པ་ལྟ་ལྟམ་འདྲ་བའི་བྱ་མོ་བརྒྱ་ཡིས་
བསྐྱོར་བ་ཞིག་འདུག་པ་སོགས་གཟིགས་པས་ཤིན་ཏུ་གཞོང་ཞིང་འགྱོད་དེ་བཤགས་པ་
བྱས། ཆོགས་སུ་བཅད་པས་བསྟོད། རྒྱལ་པོ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིའི་ཆས་མ་ལུས་པར་སྤུལ་ཏེ་ཤིང་
ཏྱའི་ཐག་པ་མགུལ་གྱིས་དུད་ནས་སོ་བྱང་དུ་གདན་དྲངས། ལྷ་ལྷམ་འབོད་པར་བཅུན་
མོས་བྱོན་ཀྱང་མི་ལོ་ཉེར་ལྷ་མ་འཐེམ་ཞེས་འབྱོན་མ་ཉན། སྤར་རྒྱལ་པོ་རང་གིས་བྱོན་
ནས་སྤྱོད་དྲངས། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་གཅུག་ལག་འཛིན་གྱིས་རྒྱལ་བྱིད་དང་། ལྷ་ལྷམ་
མན་རྩ་ར་བ། ཡིད་བཞིན་ཞོར་བྱ་སོགས་མཐའ་དག་པངས་པ་མེད་པའི་ཡིད་གྱིས་སྤུལ།
བཀའ་འདུས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་སོགས་ཟབ་རྒྱས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་སྤུལ།

བམ་ཟེ་སྐྱེ་བ་བདུན་པའི་ཤ་རྟེད་དེ་འགོ་པན་རྒྱབས་པོ་ཆེ་མཛད། མཐའི་
རྒྱལ་པོས་མཐོ་འཆམས་ཤིང་དམག་ཆས་པར་བྱབ་འདུག་རྒྱ་ཏུ་ལ་བཏང་བས་ཐམས་
ཅད་ཏུ་ལས་ཏེ་གྱུས། དེ་ནས་རྗེ་འབངས་ཉི་ཤུ་ཙུག་ཅིག་ལ་དུར་ཁྲོད་ཆེན་པོ་དགའ་
བའི་ཆལ་མཁའ་འགོ་འཁྲིགས་པའི་ཡང་དབེན་དུ་དབང་བཞི་རྒྱུགས་པར་བསྐྱར།
འཁོར་བ་མ་སྟོངས་བར་དུ་གུ་རུ་པར་འཕྱེད་ལས་པར་སྟོན་ལམ་བཏབ། ལྷ་ལྷམ་གྱིས་
ཡབ་ཀྱི་སྐྱེ་བརྒྱད་ཁྱུས་པས། འདས་པའི་སྐྱེ་བ་མང་པོ་དང་། མ་འོངས་པར་སྤུལ་པའི་
དགེ་སྟོང་ཨ་ཀར་མ་ཏི། ལྷ་ལྷམ་མན་རྩེ་བཟང་མོ། ཨ་ཀར་ཅན་བྲ། ལྷ་སྤྲས་སྤྲིག་གི་
སྤྲས་ལྷ་རྗེས་སོགས་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་འདྲེན་པ་ལ་ལན་མང་སྐྱེ་བ་ལེན་
པར་ལུང་བཟླན། སྤྲས་སུ་རྣམ་ར་ང་ཀུན་སྦྱོང་དང་། མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཚོ་གཉིས་
བྱང་བའི་ཀུན་སྦྱོང་ལ་རྒྱལ་བྱིད་གཏད་དེ་བྱི་མའི་དུས་སྟོན་ལ་གཤེགས་པ་འདིས་སྟོབ་
དཔོན་ལ་གསོན་སྤྲིག་བྱང་བ་ནི་སྤྱིར་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་གདུལ་བའི་དུས་ལ་བབས་པས་

ཕྱི་སྤྱི་སངས་ཀྱིས་ཀྱི་མཆོ།

ཐུགས་རྗེ་ཡུལ་ལ་འདུག་པའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་ཞིང་ཀྱལ་པོ་རང་གི་རིགས་ཀྱི་
ཀུས་པ་སང་པར་ཉེ་བས་མཆོམས་སྒྱུར་བར་སྤང་ལ།

དེ་ཡང་དྲང་དོན་དུ་རྗེ་ལྷ་མས་དེབ་ཐེར་དཔྱིད་ཀྱི་ཀྱལ་མོའི་སྒྲུ་དབྱངས་
སྟ། འཕྱོང་ཀྱས་ཞབས་དྲུང་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་སྐབས་རྗེང་ལ་མེ་ཤོར་བ་ཁོང་
ཀྱལ་པོ་གཙུག་ལག་འཛིན་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཡིན་པས་སྟོབ་དཔོན་ལ་གསོན་བསྐྱེད་ཀྱི་ནམ་
སྐྱེན་ཡིན་པར་གནང་བ་དང་། དེས་དོན་དུ་ཀྱུ་ལ་ཀ་པའི་ནང་སྟོབ་དཔོན་ལ་གསོན་
བསྐྱེད་མཛད་པ་ནི་ཆེ་བ་འབྱིན་པ་སྟེ་སྟོན་པ་དུག་དང་ལྷས་བྱིན་ལེགས་སྐར་སོགས་
སངས་ཀྱི་སྒྲུལ་པར་གསུངས་པ་དང་འདྲ་ཞེས་སྒྲུལ་བ་ལྟར་རོ། །

༡༤༽ ཀྱལ་པོ་དགའ་བ་དཔལ་ལམ་དགེ་བ་དཔལ།

སོ་དུག་པ། (༡༧ ཉ་༡། ༡༣༠ འ་༡) ཀྱལ་པོ་དགའ་བ་དཔལ་ལམ་དགེ་བ་དཔལ་
ནི། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཆོས་མཆོན་མོ་འོད་གསལ་དུ་པཌ་ཆེན་
དགེ་འདུན་ཀྱི་མཆོ་དང་མཛལ་བའི་དུས་སྟོན་དེད་ཆོས་སྦྱོང་བའི་ཀྱལ་པོ་དགའ་བའི་
དཔལ་གྱི་དུས་གསུང་རབ་པ་མིང་ཆོས་བཟང་བཤེས་གཉེན་བྱ་བ་རབ་བྱུང་ལོ་བརྒྱ་
དུག་ཅམ་ཐུབ་ཅེས་སོགས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ལྟར། བཤད་མ་ཐག་པའི་ཀྱུ་གར་རྩོ་རྗེ་
གདན་གྱི་ཤར་ཕྱོགས་ན་ཡུལ་ཆེན་པོ་སྒྲུ་ལའི་བྱེ་བྲག་ཟ་ཉོར་ཞེས་པ་མི་བྱིམ་འབུམ་
ཕྱག་ཉི་ཤུ་ཙུ་བདུན་ཡོད་པའི་གྲོང་ཁྱིམ་གྱི་དབུས་སུ་ཀྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་བདེ་བ་ཀྱས་པ་
འབྱོར་པ། སྐྱེ་བོ་མང་པོས་གང་བ་གསེར་གྱི་ཀྱལ་མཆོན་ཅན་ཞེས་པ་ཡོད། དེའི་ནང་ན་
འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷ་མ་ལུས་པར་ཆང་བ། ཀྱལ་པོའི་མདུན་དུ་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་
ཆེབས་སྟོང་དང་ལྷན་པ་ཆེབས་རེར་ཟས་སྒྲིམ་མི་གཅིག་པ་རེ་ཡོད་པར་གང་འདོད་པ་དེ་
འདུན་དུ་བསྐྱོར་ནས་འབྲེན་ཞིང་། མི་འདོད་པ་ཀྱབ་དུ་འཁོར་བ། ཀྱལ་སྤྱི་གྱི་ཆ་ལ་
བ་སྤང་མོའི་འགྲོས་ཆད་བདུན་ཡོད་པ། དེ་ལྟ་བུ་ལ་མངའ་ཐང་དུ་སྦྱོད་པ་ཟ་ཉོར་ཀྱལ་

པོ་གཙུག་ལག་འཛིན་དང་ཞི་བ་འཆོ་སོགས་ཀྱི་གདུང་རིམ་པར་བྱོན་པ་ལས་ཆོས་ཀྱི་
རྒྱལ་པོ་དགེ་བ་དཔལ་ཞེས་པ་དཔལ་ཞིང་རྒྱལ་པོ་དཔལ། སྤང་དོར་གྱི་གནས་ལ་གཞན་
བྱིང་མི་འཛོག་པ་དགོན་ཅོག་ལ་གྲུས་པ། ཡ་རབས་དམ་པའི་མཛད་སྟོན་ལྷན་གྱིས་
གྲུབ་པས་ཟ་ཏོར་གྱི་སྦྱེ་དགུ་མཐའ་དག་དགེ་བ་བརྩ་དང་ལྷན་པའི་བཀའ་བྲིམས་གྱིས་
ལེགས་པར་སྦྱོང་བ་དེ་ལ། བརྩན་མོ་དམ་པ་དཔལ་གྱི་འོད་ཟེར་ཞེས་པ་ཁབ་ཏུ་བཞེས་
པར་སྤྲས་དགུ་ཡོད་པར་གྲགས་ཀྱང་གཙོ་བོ་གསུམ་གྱི་ཆེ་བ་པར་སྤྲེའི་སྟོང་པོ། འབྲིང་པོ་
དྲེ་པོ་ཀར་སྟེ་རོ་བོ་རྩེ་དཔལ་ལྷན་ཨ་ཏི་ཤ རུང་བ་དཔལ་གྱི་སྟོང་པོས་དགེ་སྦྱོང་མཛད་
ནས་བིརུ་ཅ་རྒྱར་གྲགས་པ་གསུམ་གྱི་ཡབ་དེའོ། །

དེ་ལྟར་རྒྱ་གར་བ་རྣམས་རྒྱལ་པོ་འཛིན་ཏེན་དབང་ཕྱག་བསྐལ་པ་དགུ་བརྩ་
ཅ་གཅིག་གི་གོང་སྟུན་རས་གཟེགས་འཆང་རྒྱ་བའི་སྐབས་ཀྱི་སྦྱེ་བརྩུད་དང་། ལྷའི་
རྒྱལ་པོ་བསྐལ་པ་འདིའི་སྟོན་རོལ་སོགས་དང་། མ་ནས་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གྱང་སྟོན་བསྐལ་
པ་མང་པོ་ཞིག་གི་གོང་བཅས་ཐམས་ཅད་སྟེ་བྱི་དང་ཐུགས་རྩུད་གཅིག་པ་ལས་སྦྱེ་བ་
རིམ་ཅར་ཡིན་མིན་སྟོས་དཔོགས་པ་ཞིག་མི་འདུག་ཅིང་། བོད་རྒྱལ་རྣམས་དང་སྟེ་
བྱིའང་གཉའ་བྲི་བཅན་པོ་སོགས་ལས་བྱི་མ་མང་བ་བཅས་གོ་རིམ་སྟོན་ཆོགས་པ་ཞིག་
མཆིས་ཀྱང་འདྲིར་སྟེགས་བམ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་གསུངས་པ་རྣམས་ཞུས་ལན་ནོར་བུའི་
ཕྱིང་བའི་ཅ་ཆོག་ལ་བརྟེན་པའི་གོ་རིམ་རྩེ་སྤྲ་མའི་བཀའ་ཚུམས་སོགས་ལ་ཡང་གནང་
བ་ལྟར་དང་། ཟ་ཏོར་རྒྱལ་པོ་གཙུག་ལག་འཛིན་དང་། རྣམ་ལའི་རྒྱལ་པོ་དགེ་བ་དཔལ་
གཉིས་ཀྱང་འམུངས་རབས་གས་ནས་རྒྱ་གར་བར་སོང་གཤིས་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱེབས་པའི་
རྒྱ་གར་བ་གྲགས་ཆེ་བ་སུམ་ཅུ་སོ་དྲུག་རྣམས་སོ། །

བཞི་པ། བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ གྱི་ཐུགས་རྗེ་འདུག་ཚུལ།

༡༽ མདོ་བསྟན་བཅོས་སོགས་ལས་བོད་ཡུལ་འདི་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་གྱི་འདུལ་ཞིང་དུ་
ལུང་བསྟན་པ།

(མཁ བ་༤། ༡༡༡ བ་༤) བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་
གཟིགས་གྱི་ཐུགས་རྗེ་འདུག་ཚུལ་ནི། མདོ་སྤེ་པར་དཀར་པོ་འགྱུར་མི་འདྲ་བ་ཞིག་
དུ། སྟོན་པ་འོད་མའི་ཆལ་ན་བཞུགས་པའི་དུས་སྤྱིན་མཆམས་གྱི་མདོད་སྤྱུ་ལས་འོད་
ཟེར་ཁ་དོག་ལྷ་འཕྲོས་ཏེ་བྱང་ཕྱོགས་ཁ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁམས་ལ་སོང་། དེར་གཟིགས་
ཏེ་ཞལ་འདྲུམ་མཛད་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྐྱིབ་པ་ནམ་སེལ་གྱིས་དེའི་རྒྱ་རྒྱུན་
བཤད་དུ་གསོལ་ཞེས་ཞུས་པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། རིགས་
གྱི་བྱ་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱལ་གང་གི་འང་གདུལ་བྱར་མ་གྱུར་པའི་གནས་འདི་སྤྱིན་
དུ་མས་གང་བའི་མཐའ་འཁོབ་ཁ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁམས་དེར་མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་
དམ་པའི་ཆོས་ཉི་མ་ཤར་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་འདུག་ཞེ། སེམས་ཅན་དེ་
ནམས་ཀྱང་ཐར་པ་བྱང་ཆུབ་གྱི་ལམ་ལ་འགོད་པར་འགྱུར་རོ། མཐའ་འཁོབ་དེ་འདུལ་
བའི་གཉེན་པོ་ནི་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཡིན་ནོ། རྟེན་གང་ཞེ་ན། འཕགས་པ་
སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་དེས་སྟོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་སྟོད་པའི་ཆོ།
སངས་རྒྱལ་སྟོང་གི་སྤྱན་སྲར་སྟོན་ལམ་བཟུང་ཞེ། བདག་གི་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱལ་

གང་གིས་ཀྱང་ཞབས་ཀྱིས་མ་བཅགས་པའི་གནས་མཐའ་འཁོབ་ཁ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་
ཁམས་ན་ཡོད་པའི་སེམས་ཅན་འདུལ་དཀའ་བ་དེ་རྣམས་ཐར་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ལ་
འགོད་པར་གྱུར་ཅིག མཐའ་འཁོབ་དེའང་བདག་གིས་འདུལ་བའི་ཞིང་དུ་གྱུར་ཅིག
བདག་འདི་སྲིན་ལ་སོགས་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་ས་མ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཅིག་འགྲོ་བ་སྒྲོལ་
བའི་དེད་དཔོན་ལྟ་བུར་གྱུར་ཅིག སྲིན་པ་སེལ་བའི་སྒྲོན་མེ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཅིག དུས་
གསུམ་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གསུངས་པའི་
ཆོས་ཐམས་ཅད་མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་ཡུལ་དེར་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་
གྱུར་ཅིག སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ཀྱིས་དཀོན་ཅོག་གསུམ་གྱི་མཆོན་ཐོས་ཏེ་སྐབས་སུ་
སོང་ནས་བདེ་འགྲོ་མཐོ་རིས་ཀྱི་ལུས་འཐོབ་སྟེ་དམ་པའི་ཆོས་ལ་འོངས་སྟོན་པར་གྱུར་
ཅིག ཅེས་སྒྲོན་ལམ་བཟབ་པ་ལྟར་རྒྱལ་པོ་བཀའ་འབུམ་དང་མདོ་བཅས་ཏོག་བཀོད་པ་
གཉིས་ཕྱོགས་ཅམ་མཐུན་པར་སྟོན་པ་ཟུང་ན་ལས་འདའ་བར་དགོངས་པ་ན་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་སྟུན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་གིས་གྲོང་བྱིར་རྩ་མཆོག་ཏུ་
ཕྱིན་ཏེ་ཞབས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་བྱས་ནས་བྱས་མོ་གཡས་པའི་ལྷ་ང་ས་ལ་བཅུགས་ཏེ་
བྱང་ཕྱོགས་ཁ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁམས་ཞབས་ཀྱིས་མ་བཅགས། གསུང་གིས་མ་བསྐྱངས་
ན་འདི་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་བཞུགས་པར་བྱ་ཞེས་བྱས་པས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་
བཀའ་སྩལ་པ། བྱང་ཕྱོགས་ཁ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁམས་ནི་ད་ལྟ་དུང་འགྲོའི་རྒྱལ་ཁམས་
སུ་སོང་བས་སེམས་ཅན་མིའི་མིང་ཡང་མེད་པའི་སྲིན་པ་སྲིན་ནག་ཏུ་གྱུར་པ་ཤི་བ་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་ངན་འགྲོའི་འདིག་ཉེན་དུ་མཆོ་ལ་ཁ་བ་བབས་པ་བཞིན་འགྲོ་བ་ཡིན་
པས་མ་འོངས་པའི་དུས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱོད་ཀྱིས་འདུལ་བར་འགྱུར་གྱི། སྒྲོན་
ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟུལ་པས་གདུལ་བྱ་མིའི་འགྲོ་བ་བསྐྱེད། དེ་ནས་ཟང་ཟིང་
གིས་བསྐྱས། དེ་ནས་ཆོས་ཀྱིས་སྐྱས་ཤིག་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏེ་ཞེས་པ་དང་མཚུངས་པ་

ཕྱི་སྤྲོད་སངས་རྒྱུ་རྒྱ་མཆོ།

སྤྱི་འགྱུར་དོན་རྒྱུ་ཤིག་པའི་གཏེར་ཁ་དུ་མ་ལས་བྱུང་བའི་ཐུགས་རྒྱུ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྒོར་
ནམས་སྤྱི་གསུངས་ཤིང་།

གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུ་གཏེར་མ་ལས། སྤྱི་འགྱུར་ཐུགས་ཆོས་རྒྱུ་ཡུལ་དུ་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཐའ་ཡས་རིགས་མཆོག་དུ་གྱུར་པའི་ཆོ། སྤྱི་འགྱུར་དོན་རྒྱུ་འཆང་
གིས་ཆོས་རྒྱལ་ཡི་རྒྱ་རྒྱ་ཏི་སོགས་འཁོར་མཐའ་ཡས་པའི་ནང་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་མཐའ་ཡས་རིགས་མཆོག་ཉོན་ཅིག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ནི་འགྲོ་
བ་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱི་འགྱུར་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། ཇི་སྤྱི་འཁོར་བ་མ་སྤྱི་འགྱུར་བར་དེ་སྤྱི་འགྱུར་འགྲོ་
བའི་རྒྱུ་ཐུགས་མཐོན་དམ་པར་འགྱུར་རོ། །བྱང་པར་གངས་ཅན་གྱི་ཡུལ་དུ་གཟུགས་གྱི་
སྤྱི་འགྱུར་བྱེད་བྱ་སྤྱི་འགྱུར་ཏི་སྤྱི་འགྱུར་གསུམ་གྱི་ཆོས་གྱི་བསྟན་པ་དར་བར་བྱེད་ཅིང་འགྲོ་བའི་
དོན་ལ་སྤྱི་འགྱུར་པར་འགྱུར་རོ། །མཐའ་ཡས་རིགས་མཆོག་གངས་ཅན་གྱི་ཡུལ་དེ་ནི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྤྱི་འགྱུར་རས་གཟིགས་གྱིས་འདུལ་བའི་ཞིང་ཡིན་
ཏེ། ཞེས་དང་། གངས་ཅན་གྱི་སྤྱི་འགྱུར་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྱི་འགྱུར་རས་གཟིགས་
མཐའ་ཡས་རིགས་མཆོག་ཁྱོད་གྱིས་འདུལ་བའི་ཞིང་དུ་གྱུར་པས་ན་གནས་དེར་ཁྱོད་
གྱིས་སྤྱི་འགྱུར་གསུམ་དང་སྤྱི་འགྱུར་དོན་རྒྱུ་ཤིག་པའི་ཆོས་གྱི་བསྟན་པ་རབ་དུ་གསལ་བར་
འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱུང་ཞིང་།

དེ་དང་མཐུན་པར་འཕགས་ཡུལ་གྱི་པའི་ཏི་རིགས་གྱི་བསྟན་བཅོས་ནམས་
སྤྱི་འགྱུར་པོད་སྤྱི་འགྱུར་རས་གཟིགས། རྒྱ་ནག་འཇམ་དབྱངས། རྒྱ་གར་སྤྱི་འགྱུར་པོད་འདུལ་ཞིང་
གིས་སྤྱི་འགྱུར་སྤྱི་འགྱུར་པོད་པར་བཤད་པ་དང་། སྤྱི་འགྱུར་བམ་རིན་པོ་ཆེ་དཀོན་ཅོག་འབངས་
གྱི་སྤྱི་འགྱུར་རབས་གྱི་ཆོ་རྒྱུ་ཡུལ་དུ་དེ་མེད་སྤྱི་འགྱུར་པོད་པའི་དུས་སྤྱི་འགྱུར་པོད་ཐུགས་
ཀར་འོད་ཟེར་དོན་རྒྱུ་ཡུལ་ལྷ་སྤྱི་འགྱུར་པོད་གཡས་སྤྱི་འགྱུར་ནས་ལན་གསུམ་བསྒོར་ནས་
དཀོན་ཅོག་འབངས་གྱི་ཐུགས་ཀར་ཐིམ།

དེར་དགོན་ཅོག་འབངས་ཀྱི་ཞལ་ནས། །མཚུངས་པ་མེད་པའི་སྤྲུལ་མཆོག་
།རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ། །འོད་ཟེར་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུ་དེ། །ཁྱོད་ལ་བསྐྱོར་ཏེ་བདག་
ལ་ཞུགས། །བཟང་པོའི་ལྷས་སུ་ཁོ་བོས་ཤེས། །ང་ནི་སྤྲུལ་གྱི་སྤྱོད་པར་གྱུར། །ཁྱེད་ལ་ལན་
གསུམ་བསྐྱོར་བ་དེ། །སྤྲུལ་ཡང་ཁྱེད་ཀྱིས་བསྐྱུངས་པའི་རྟགས། །ང་ཡང་ཁྱེད་ཀྱིས་
འཛིན་པར་ཤེས། །ང་ལྟ་མཆོག་ཏུ་བྱགས་རྗེས་འཛིན། །ཞེ་མ་གཡས་སུ་བསྐྱོར་བ་ནི།
།དམ་ཆོས་ལམ་དུ་འགྲོ་བར་ཤེས། །བདག་གི་སྦྱིང་ལ་ཞུགས་པ་ནི། །ཁྱེད་ཀྱི་གདམ་པས་
ཕན་པར་འཆོལ། །ཞེས་ཞུས་པ་དང་།

བར་སྤྲང་ལས་གཞུགས་མེད་པའི་སྤྲུལ་ཞེས་བྱུང་བ་ནི། །འཛིན་རྟེན་ལྟ་བུར་
བཅས་པའི་སྐྱབས། །རྒྱལ་བ་ཡབ་སྤྲུལ་བའོ་བ་མཛད། །དེང་སང་ཨོ་རྒྱན་ཡུལ་དུ་
ཆོགས། །མ་འོངས་གངས་རིའི་ཁོད་དུ་འདུ། །སྦྱོར་ཆད་རྡོ་རྗེ་གདན་དུ་འཛོམ། །བསྐྱལ་
པ་བྱེ་བ་བསམ་ཡས་སུ། །ཡབ་སྤྲུལ་ཅན་དན་རི་བཞེན་དུ། །འབྲལ་མེད་འགྲོ་བའི་ཕན་
བདེ་འབྱུང་། །ཞེས་གྲག་གོ། །དགོན་ཅོག་འབངས་ཀྱི་ཞལ་ནས། །གྲག་སྤོང་སྟན་པའི་སྤྲུ་
དབྱངས་ཐོས། །དུས་གསུམ་དགེ་བའི་ལུང་བསྟན་བྱུང་། །དཀར་པོའི་ལྟ་མཆོག་ཡིན་
པར་ཤེས། །དེང་སང་རྟེན་འབྲེལ་འཛོམ་མོ་རྗེ། །རྗེའི་ཞལ་ནས་དགོན་ཅོག་འབངས་
མ་འོངས་པའི་དུས་ན་གངས་རིའི་མགུལ་དུ་འདུ་ཞེས་པའི་སྤྲུ་དེ་ཐོས་སམ་གསུངས།
བདག་གིས་ཐོས་པས་དེ་ལྟར་ཆོགས་སུ་བཅད་དེ་ཞུས་སོ་ཞེས་སྤྲུས་པ་དང་།

སྤྲུ་མའི་ཞལ་ནས། །འདི་ནས་ཤར་ཕྱོགས་ན་རྡོ་རྗེའི་གདན་ཞེས་བྱ་བ་དུས་
གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་གནས་ཡོད།
དེའི་བྱང་ཕྱོགས་ན་བོད་ཁ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་ཡུལ་
ཆེན་པོ་བྱམས་པ་དང་སྦྱིང་རྗེ་དང་བྲལ་བའི་མི་མ་ཡིན་དག་སོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་
པས་དེ་ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ངན་སོང་གསུམ་དུ་བསྐྱུར་བར་བྱེད་པས་

དེང་སང་བོད་ཁམས་དེར་བདག་གི་སྤྱལ་པ་མཐུ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་བཏང་ལ་སྡོན་ལ་མི་
མ་ཡིན་དྲག་པོ་དེ་དག་བཏུལ་ཏེ་གཞོན་འཆོ་དང་གཏུག་རྩུབ་ཞི་བར་བྱ། སྐྱེ་བོ་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་བདེ་སྦྱིད་དང་བཟ་ཤིས་པར་བྱའོ། །ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱལ་པ་རྒྱལ་པོ་ཞིག་ཐོང་ལ་བོད་
ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཡོངས་སུ་རྫོངས། སྤྱལ་པ་མང་པོ་ཡང་ཁྱེ། རྒྱ་ནག་དང་
བལ་པོའི་ཡུལ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱལ་པ་དངོས་ཡོད་པས་གནས་དེར་སྦྱན་
རྫོངས། བོད་ཁམས་དེ་འཛིགས་པ་ཆེ་བས་ལྷ་མོ་ཞི་ཁྱོག་ཉིས་སྦྱན་རྫོངས། འཛིགས་པ་
བརྒྱད་ལས་སྦྱོབ་པར་བྱེད་ཅིང་དེ་ནས་ཡུལ་ཀྱི་དབུས་སུ་འཁྱུར་རོ། །ཞེས་དང་།

མཁའ་འགོ་མ་རྣམས་ཀྱི་རྟོ་རྟེན་གྱིས། མར་རྟོ་རྟེན་གདན་ཀྱི་བྱང་ཕྱོགས་ན།
ཁགས་ཕྱར་རྒྱལ་བོད་ཅེས་བྱ་བ་ཡོད། །རི་མཐོན་པོ་གནམ་ཀྱི་ཀ་བ་ཡོད། །མཚོ་དམའ་
མོ་གཡུ་ཡི་མར་ཡོད། །གངས་དཀར་པོ་ཤེལ་ཀྱི་མཚོད་རྟེན་ཡོད། །སྤང་སེར་པོ་གསེར་
ཀྱི་ལྷན་པོ་ཡོད། །རི་ཞིམ་པོ་སྦྱན་ཀྱི་བདུག་སྟོན་ཡོད། །སྟོན་བཟ་བ་གསེར་ཀྱི་མེ་རྟོག་
ཡོད། །དབྱར་བཟ་བ་གཡུ་ཡི་མེ་རྟོག་ཡོད། །ཁྱེ་གངས་རིའི་མགོན་པོ་སྦྱན་རས་གཟིགས།
ཁགས་དེ་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་ཡོད། །ཞིང་དེ་ན་ཁྱོད་ཀྱི་གཏུལ་བྱ་ཡོད། །

ཁྱེ་གངས་རིའི་མགོན་པོ་སྦྱན་རས་གཟིགས། །རི་པར་སྟོང་ལྡན་དབྱིབས་
ལེགས་པ། །དུས་དབྱུག་གསུམ་དཀར་པོ་ཤེལ་ཀྱི་མདོག་ །དུས་དབྱར་གསུམ་སྡོན་པོ་
གཡུ་ཡི་མདོག་ །དུས་སྟོན་གསུམ་སེར་པོ་གསེར་ཀྱི་མདོག་ །དུས་དབྱིད་གསུམ་ཁྲ་པོ་
གཟི་ཡི་མདོག་ །མདོག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རི་པོ་ལ། །ལྷས་བྱང་པར་འཕགས་པའི་
མཚན་མ་ཡོད། །དུང་དཀར་པོ་གཡས་སུ་འབྱེལ་བ་ལ། །དར་དམར་པོ་རྒྱ་གའི་ཅོད་
པན་ཡོད། །མི་ཁྱོད་ཀྱི་སྟན་པ་ཕྱོགས་བརྩར་འཕེལ། །དཔལ་བེའུས་རི་རྟེན་བརྒྱན་པ་
ལ། །ནགས་བཟ་ཤིས་ཡལ་འདབ་རྒྱས་པ་ཡོད། །མི་ཁྱོད་ཀྱི་བུ་སྟོབ་ཕྱོགས་བརྩར་འཕེལ།
།རི་བོགས་ཆད་གཡུ་ཡི་བུམ་པ་ལ། །རྒྱ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་རྒྱ་མིག་འབབ། །མི་ཁྱོད་

ཀྱི་ཐུགས་རྗེས་བསིལ་བར་བྱེད། གནམ་སྒོན་མོ་གཡུ་བྱའི་གདུགས་སུ་ཐུབ། ལས་
ཉོན་མོངས་ཚད་པ་ཞི་བར་བྱེད། མི་ཁྱོད་ཀྱི་དགོ་བཤེས་འཕེལ་བའི་རྟགས། ཁི་ཟུར་
གསུམ་བྲག་གཞུང་གནམ་དུ་མཐོ། ཁྱེད་མཁའ་འགྲོའི་རྒྱལ་མཚན་སྦྱང་བ་འདྲ། མི་
ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་སྤེལ། ས་ཅེ་བརྒྱད་ལུང་པ་ཕྱོགས་སུ་གྱེས། ཀྱི་འཁོར་
ལོ་ཅིབས་བརྒྱད་ཐུབ་པ་འདྲ། མི་ཁྱོད་ཀྱི་མི་མཐུན་གཙོད་པའི་རྟགས། ཐང་ཆེན་པོའི་
དཀྱིལ་ན་རི་རྒྱུད་ཉལ། མཚོ་ཆེན་པོའི་ནང་གི་ཉ་མོ་འདྲ། མི་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱན་སྔ་འཕེལ་
བའི་རྟགས། ཀྱི་གངས་རིའི་མགོན་པོ་སྤྱན་རས་གཟིགས། མི་ཁྱོད་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་དེ་ན་
ཡོད། ཞིང་དེ་ན་ཁྱོད་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ཡོད། འབྲུ་སྣ་ཚོགས་སྤྱོད་པའི་ཞིང་ས་ཅན། འབྲུ་
བང་མཛོད་རྒྱས་པའི་རྟགས་སུ་བཟང་། ཤིང་སྣ་ཚོགས་སྦྱེས་པ་ནགས་ཀྱི་ཁྱོད། གནམ་
ཁང་བཟང་འཕེལ་བའི་རྟགས་སུ་བཟང་། ལྷ་མི་ཆེ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཡོད། ལྷ་མི་རྒྱུད་རྒྱ་
མཚོ་དཔག་མེད་འབབ། ལྷ་སྟོམས་པས་ཡུལ་མི་རྟག་ཏུ་བདེ། ཀྱི་གངས་རིའི་མགོན་པོ་
སྤྱན་རས་གཟིགས། གནམ་དེ་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་ཡིན། ཞིང་དེ་ན་ཁྱོད་ཀྱི་གདུལ་
བྱ་ཡོད། །

ཤར་ལྷན་པོ་ཅེ་ནས་ཉི་མ་འཆར། ཕྱོགས་གཞན་གསུམ་མི་ནོར་ཤུགས་ལ་
ཤེས། འཆར་མི་སྔ་སྔ་དུས་བསམ་གཏན་འཕེལ། འཆར་མི་ཕྱི་ཉི་འོད་སྤྱོད་པ་ལ། ལྷས་
བག་ཕེབས་བདེ་བར་སྦྱོད་པར་བྱེད། ཁྲས་མི་སྔ་པོ་རབ་འདུན་སྒངས་འཕེལ། ཁྲས་
མི་ཕྱི་མཛངས་མའི་ལས་རྣམས་འབྱུབ། ཀྱི་གངས་རིའི་མགོན་པོ་སྤྱན་རས་གཟིགས།
ཡུལ་བཟང་ཤིས་འབྱུང་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཞིང་། ཞིང་དེ་ན་ཁྱོད་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ཡོད། ཅིས་དང་།

སྤྱི་མ་དེ་མ་མེད་པའི་ཞལ་ནས། བོད་ཤར་རྒྱལ་ཡུལ་ཀྱི་མགོན་པོ་འདི། མི་ཁོ་
བོའི་སྤྱི་མ་ཀྱི་ཐུ་བོ་ཡིན། ཐུགས་མ་སྦྱིབ་ཐམས་ཅད་ས་ལེ་ཡང་། ཐུགས་སྤྱི་མ་པའི་རྒྱལ་
ཀྱིས་འགྲོ་དོན་སྦྱོད། རྗེ་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་པའི། ཡུལ་བྱང་ཕྱོགས་ཁ་བ་

ཕྱི་སྤྱི་སངས་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ།

ཅན་ལྗོངས་དེ། ཁྱིམ་སྒོགས་དང་། ༡༡ ༩༥། ༡༢༡ འ་ལྟོག་ཅོག་འབངས་ཀྱི་སྒྲིམ་
རབས་ལས། སྤྱིར་སེམས་ཅན་ཡོངས་ཀྱི་མགོན་པོ་ཡིན། སྒྲོས་གངས་རིའི་ཁྲོད་དུ་རྒྱལ་
སྤྱི་སྒྲོད་། ཁྱིམ་༡༡ ༩༥། ༡༢༡ འ་འབོད་ཀྱི་ཆོས་རྒྱལ་ཞེ་དུག་མཐའ་དག་འཕགས་པ་
འཇིག་རྟེན་དབང་ཕུག་གི་ཕུགས་རྗེའི་སྐུ་འཕུལ་དུ་བསྟན་ལ།

༡༢ འཕགས་པ་སྐུ་རས་གཟིགས་བོད་ཀྱི་ཆོས་རྒྱལ་ནམ་སྐུལ་དུ་ཕྱོན་པ་གཉའ་ཁྲི་བཅན་པོ།

བསྐྱུས་དེ་དག་ལས་དངོས་སུ་བབྲངས་པ་བརྟུ་བྱང་བ་ནས་དང་པོ་གཉའ་ཁྲི་
བཅན་པོ་ནི། དེ་ཡང་འཕགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁམས་ལ་གཟིགས་པ་ན།
(༡༡ ༩༥། ༡༢༡ འ་༡) སྟོད་མངའ་རིས་ཀྱི་ཡུལ་ནི་གཡའ་རི་དང་གངས་རི་སྐང་པོ་ཆེ་
དང་རི་དྲགས་ཀྱི་ཡུལ། བར་དབུས་གཙང་གི་ཆ་ནི་བྲག་དང་སྐང་ལྗོངས་རི་དྲགས་
དང་སྤྱི་ལོ་ཡུལ། སྐང་མདོ་ཁམས་ཀྱི་ཆ་ནི་ཆེ་ཤིང་དང་ནགས་ཚལ་ཀྱི་ཡལ་ག་སྐྱག་
པོས་བྲབ་པ་སྤྱི་དང་བྲག་སྤྱིན་ཀྱི་ཡུལ། འགོ་བ་ཀུན་ཀྱང་སྟོག་གཙོད་སྟོགས་ངན་
སོང་གི་རྒྱལ་བག་མེད་དུ་ཡོངས་སྤྱད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཡུལ་གྱི་དེ་དག་གི་འོག་དུ་དམུལ་
བའི་གནས་ལྷགས་ཀྱི་ཟ་མ་རྟོག་ལྟ་བུ་སྐྱག་བསྐུལ་མི་བཟད་པའི་སྟོད་དུ་མཁྱེན་ནས་
འཕགས་པ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕུག་ཕྱག་སྟོང་སྐུན་སྟོང་གི་སྐུའི་ནམ་པས་ལྟ་སའི་ཐད་
ཀྱི་འཇིན་མའི་ངོས་སུ་ཕྱོན་ནས་དམུལ་བའི་གནས་ཀྱང་འཆི་མེད་ལྟའི་དགའ་ཚལ་
ལྟར་བྱིན་གྱིས་བརྟུབས། བོད་ཀྱི་འགོ་བ་དེ་ནམས་ཀྱི་དབུས་སུ་འཕགས་པ་དང་སྟོལ་
མའི་སྐུལ་པ་སྤྱི་དང་བྲག་སྤྱིན་མཛའ་བ་ལས་བོད་ཀྱི་མིའི་རྒྱལ་ཁམས་འཕེལ་བར་
གྱུར། དེའང་རྩ་བའི་རྩམ་ཆེན་ཡེ་སང་དཀར་པོ་གནམ་ཀྱི་འདྲ་ཐག་ཅན་དང་གཅིག་
ཡེ་མོན་ནག་པོ་ཁྲོའི་ཕ་བོང་འབྲ་བ་གཉིས། སྤྱང་ཁྲིད་ཡེ་ཤེས་ལྟའི་སྟོན་མེ་དང་
གསུམ། མོན་རྩ་ནག་པོ་ཁྲིའི་ར་ལྗང་ཅན་དང་བཞི་དེ་ནམས་ལས་མང་དུ་མཆེད་པ་
དེ་དག་གི་མགོན་དུ་སྤྱེགས་བམ་རིན་པོ་ཆེ་ནས། དང་པོར་སྤྱིབ་པ་ནམ་པར་སེལ་བས་

བསྐྱུལ་ནས་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་འགོ་བ་དང་ཞེས་པའི་དོན་དུས་ཐོག་ཏུ་བབས་དེ་འཆད་
ཚུལ་གཉིས་ཡོད་ནའང་དམག་བརྒྱ་པ་ཞེས་པའི་སྲས་སུ་འཕགས་པས་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་
བྱེད་པོས་མི་ལས་འདས་པ་ཞིག་བལྟམས་དེ་མིག་མས་འགྲིབས་སུ་ཡོད་པ། གཡུའི་མྱིན་
མ་ཅན། སོ་དྲུང་སོ་ཁོར་མར་ཡོད་པ། ལག་པ་འཁོར་ལོའི་ཡན་ལག་ཅན་ལྟ་བུར་ཡོད་
པའི་མཆན་ལྡན་ཞིག་བྱུང་བ། ཡབ་ཀྱིས་ལྟ་འདྲའི་སྤྱུལ་པར་དགོངས་ནས་སྤྱགས་པས།
པད་དཀར་འཛིན་པའི་ཡེ་ཤེས་མཆོག་གི་འོད་ཟེར་ཀྱིས་སྤང་བ་བསྐྱུར་དེ་ལྟ་རི་གྲང་
མཐོའི་ཆེ་ལ་བྱོན་ནས་གཟིགས་པས། ཡར་ལྷུང་གི་ཡུལ་ནི་མཐོ་རིས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ས་ལ་
འཕོས་པ་ལྟར་བཟང་ཞིང་། ཡར་ལྟ་ཤམ་པོའི་གངས་རི་འདི་ལྟན་པོའི་མངོས་སྤྱག་ལ་
ཆགས་པའི་ཚུ་ཤེལ་ཀྱི་དབང་པོ་ཉ་གང་བས་འབྱུང་པ་ལྟར་མཁྱེན་ནས་ལྟ་རི་རོལ་པའི་
ཆེ་ལ་གཤེགས་ནས་ལྟ་སྐྱོལ་ལ་བབས་ཏེ་བཙན་ཐང་སྒོ་བཞིར་ཞབས་བྱུང་གི་འཁོར་ལོ་
བསྐྱོད་པས་བོན་པོ་སོགས་ཡོན་ཏན་ཅན་ཀྱི་མི་བརྒྱ་གཉིས་སྤྱགས་སྐྱོང་བས་མཐོང་སྟེ་
གང་ནས་འོངས་ཞེས་གཏམ་དྲིས་པར་མཁའ་ལ་མཛུབ་མོ་ཀེར་བས་ལྟ་ལས་ཆད་པར་
གོ་ནས་བོད་ཁམས་ཀྱི་རྗེར་འོས་སོ་ཞེས་གཏའ་བར་ཁྱི་བྱས་ཏེ་བཏེགས་ནས་འོངས་
པས་རྗེ་གཏའ་ཁྱི་བཙན་པོ་འམ་ཁྱི་བཙན་འོད་ལྡེར་ཡང་གྲགས་པ་དེས་སོ་བྱང་ཡུམ་བུ་
སྤྲ་སྤང་བཞེགས་སོ། །

༡༥ ཨི་ཤོ་ལེགས།

གཉིས་པ། (༡༦ ཉ་ལ། ༡༩༠ ཐ་མ) ཨི་ཤོ་ལེགས། དེའི་སློན་པོ་ཁྱུ་ཁྱུ་ལས་
སྐྱེས་ཀྱི་བུ་ལྟ་བུ་མགོ་དཀར་ཀྱིས་བྱས། འཕུལ་སློན་མཛེངས་པའི་མི་བདུན་ཀྱི་གཉིས་
པ་ཡིན་ཅིང་། མཛེངས་པའི་ལས་སུ་སྤང་ཞིང་དུ་ཕྱོས། ཞིང་ལ་དོར་ཁ་བཞེས། འབྲོག་
ལ་ཐུལ་བཞེས། ཐུ་ཚུ་ཡུར་དུ་བྱངས། མདར་ཚུ་གོ་མིག་ཏུ་བསྐྱེལ། རྫོང་བུ་བའི་དུལ་
བྱངས་ལྷགས་གསུམ་བཏོན། ཚུ་ལ་བམ་པ་བརྒྱགས་པ་སོགས་མཛད་དོ། །

ཕྱི་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཆོ།

༤༽ ལྷ་འཕྲུལ་གནམ་གཞུང་གཙུག་ལག་པོ།

གསུམ་པ། (༡༡ ཉ་༥ ༡༩༠ འ་༤) ལྷ་འཕྲུལ་གནམ་གཞུང་གཙུག་ལག་པོ།

༥༽ ལྷ་རྒྱལ་པོ།

བཞི་པ། (༡༡ བ་༡ ༡༩༠ འ་༥) ལྷ་རྒྱལ་པོ།

༦༽ ཁྱི་སྒྲ་དཔུང་བཙན།

ལྷ་པ། (༡༡ བ་༣ ༡༩༠ འ་༥) ཁྱི་སྒྲ་དཔུང་བཙན།

༧༽ ལྷ་ཐོ་ཐོ་རི་གཉན་བཙན།

དུག་པ། (༡༡ བ་༣ ༡༩༠ འ་༣) ལྷ་ཐོ་ཐོ་རི་གཉན་བཙན། རྒྱལ་པོ་འདི་དེ་
དུས་འཕགས་ཡུལ་དུ་རྒྱལ་པོ་ཇི་ཁང་སྟེང་དུ་གསང་སྟེགས་སྟེགས་སྟེགས་བཅ་གྱི་
ཆར་བབ་པའི་ཆེ་ཕོ་བྲང་ཡུམ་བུ་སྒྲ་སྒྲ་གི་སྟེང་དུ་ཟ་མ་ཏོག་རྒྱུད་གིས་བྱེད་བ་དུས་
མཆུངས་པར་ཡང་གྲགས་ལ་གང་ལྟར་སྒྲ་ཀོང་ཕྱག་བརྒྱ་པ། གསེར་གྱི་མཆོད་རྟེན།
མདོ་སྟེ་ཟ་མ་ཏོག་གི་སྟེང་པོ་ཡི་གེ་དུག་པ། ཅིན་རྣམ་ཞི་དེ་རྟོག་པོར་རྣམས་མཁའ་ལས་
བབས་ཏེ་གཏུང་རབས་ལྷ་ནས་འདི་དེ་དོན་ཤེས་པ་འབྱུང་བའི་ལུང་བསྟན་གྱི་སྒྲ་ནམ་
མཁའ་ལས་བསྒྲགས་པས་ཡི་གེ་མེད་པའི་དོན་མ་ཤེས་ཀྱང་ངོ་མཆར་དུ་བབྱུང་ནས་
ཕོ་བྲང་གི་དཀོར་ཁང་དུ་མིང་གཉན་པོ་གསང་བར་བཏགས་ནས་མཆོད་པ་དང་བཅས་
ཏེ་བཞུགས་སུ་གསོལ་བའི་མཐུས་རྒྱལ་པོ་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་པ་སྤར་ན་ཆོད་དར་ལ་
བབ་པའི་ལང་ཆོ་ལྟར་ཡ་མཆན་དུ་གྱུར་ཅིང་ལོ་བཞི་བཅུ་ཉི་ལྔ་ཆེ་བསྐྱེད་ཀྱི་ ཡོངས་སུ་
བསྒྲིལ་བས་ལོ་བརྒྱ་ཉི་ལྔ་འུ་བར་དུ་བཞུགས་སོ། །

༨༽ སྟོང་བཙན་སྒྲམ་པོ།

བདུན་པ། (༡༡ ཉ་༡ ༡༩༡ འ་༢) སྟོང་བཙན་སྒྲམ་པོ་ནི། འཇམ་དཔལ་རྩ་བའི་

རྒྱུད་ཆེན་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསྟན་འདི་ལ། །རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་བྱ་བ་བྱེད།
།བྱང་གི་ཚྭ་གསལ་བཞེན་ནས་ནི། །དེ་ཡི་ཆེན་འབྱུང་བར་འགྱུར། །སྣ་ལྟན་ཡུལ་ཞེས་བྱ་
བ་ཡི། །གངས་ཅན་རི་ཡི་ནང་གནས་པའི། །རྒྱལ་པོ་མི་ཡི་ལྟ་ཞེས་པ། །ཁི་ཙ་བི་རྣམས་
རིགས་སུ་འབྱུང་། །དེ་ཡང་སྤྲུགས་ཀྱི་དོན་སྒྲུབ་སྟེ། །ལོངས་སྟོང་ཆེ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར།
།རིག་པ་ལོངས་སྟོང་ལྡན་ཞེས་བྱ། །མི་ཡི་བདག་པོས་དེ་ཡང་གྲུབ། །ལོ་ནི་བརྒྱད་ཅུར་
རྒྱལ་སྤྱི་བྱེད། །ཅིས་དང་། །འཛིག་རྟེན་སྟོན་མ་ཞེས་གྲགས་དང་། །སྣ་མོ་གོས་དཀར་
མོ་དང་ནི། །དཀར་མོ་ཆེན་མོ་གཞན་པན་བཙོན། །ཞེས་དང་། །ཐང་ཡིག་ཤེལ་བྲག་མ་
ལས། །ཁ་བ་ཅན་དུ་གནས་རི་ཞེས་བྱའི་རྒྱུད་མེད་བཅན་སྣམ་པོ་ཞེས་བྱའི་རྒྱལ་པོར་
སྟེ། །ཞེས་དང་།

སྤྲུགས་བམ་རིན་པོ་ཆེ་དགོན་ཅོག་འབངས་ཀྱི་སྤྱིས་རབས་ལས། །མཁའ་
འགྲོའི་གཙོ་མོ་གསང་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཕྱག་གཡས་པ་རྒྱ་མ་རུ་དང་གཡོན་པ་བཟླ་ཤེས་
ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་མཛད་ཅིང་ཆངས་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་རི་མེད་སྒྲ་མ་གཙོར་གྱུར་ཀྱི་དགོན་
ཅོག་འབངས་ཡབ་སྐུ་ལ་གསོལ་བ། །རྗེ་རྗེ་རྗེ་འཛིན་པ་བདག་ལ་གསོན། །མི་ཁྱོད་
ཀྱི་སྐུ་ཀྱི་ཐུ་བོ་འདི། །ཐུགས་མཛོན་པར་ཤེས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱང་། །ངས་མི་ཤེས་ཉམ་
ཐག་ཉན་ནོ་སྟེ། །ཅིས་སོགས་དང་། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། །རྗེ་དགོན་ཅོག་འབངས་འདི་
བོད་དུ་འགྲོ། །བོད་སྟོ་བྱར་རྒྱལ་པོ་ཆོས་ལ་སྟོན། །བོད་མཐའ་འཁོབ་ཡུལ་རྣམས་འདུལ་
བར་བྱེད། །ང་རྒྱ་ནག་ཡུལ་ནས་དེར་བྱངས་ཏེ། །མི་ཁོ་ལ་ཉོན་མོངས་མི་མངའ་ཡང་།
།ང་འཛིག་རྟེན་སྟོན་མ་ཟག་མེད་ལ། །མི་ཁོ་ཡི་བཙུན་མོ་བྱེད་དོ་སྟེ། །ཁ་གཞན་དོན་
དཔག་མེད་སྤེལ་བྱིར་དུ། །བྱ་རིག་པའི་བྱེད་རྒྱུ་སྤེལ་ལོ་སྟེ། །རྒྱ་ནག་པོའི་མཆོད་
གནས་བོད་དུ་འབྱེད། །བོད་ཡུལ་ཀྱི་དབུས་སུ་བྱེད་དོ་སྟེ། །ས་པར་འདབ་བརྒྱད་ཡུལ་
ཀྱི་དབུས། །གནམ་འཁོར་ལོ་ཆེབས་བརྒྱད་ཕུབ་པའི་འོག །ཚྭ་གསལ་བཟླ་ཤེས་རྟགས་

ཕྱི་མེད་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཆོ།

བརྒྱད་ཡོད་པའི་ས། གནས་སྤྱན་སྤྱན་ཆོག་པ་དམ་པའི་ཡུལ། མི་ཁྱོད་ཀྱི་ཁིང་ཁམས་
དམ་པ་ཡིན། གནས་དེ་རྩ་ལས་ཅན་དཔག་མེད་འདྲ། ཆོས་བདེ་སྤོང་རོལ་པའི་སྤྱ་
ལེན་ཁིང་། ཉམས་བཟ་ཤིས་བདེ་བར་སྤྱོད་ངོ་ཞེས། ཁ་གསང་བ་ཡེ་ཤེས་མགྱུར་དུ་
སྤྱོད་ཀྱིས། སྤྱན་དེ་ལ་གཏད་དམ་ཡབ་སྤྱན་གཉིས། ཞེས་མགྱུར་དུ་དགོན་ཅོག་འབངས་
སྤོང་བཅན་སྤྱུང་པོར་སྤྱོད་བ་བཞེས་པ་དང་གསང་བ་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་བཟར་སྤྱུལ་ཏེ་ངོ་པོ་
གདན་འདྲེན་པ་སོགས་གནས་གང་ཟག་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་དང་།

སྤྱོད་ཀྱིས་བཟ་ལེའུ་དེ་ཉིད་ལས་སྤྱུང་མ་ངེ་མ་མེད་པ་མཆོ་ལས་སྤྱོད་པའི་ངོ་རྒྱུས།
ཞེ་མ་དགོ་སྤོང་བདག་གི་རིག་པ་ནི། ཤེས་བྱ་སྤྱུང་ལ་སྤྱོད་པ་ཅི་ཡང་མེད། འབྲུང་
བཞིས་མ་སྤོང་དུས་ཀྱང་སྤྱོད་པ་མེད། གང་དུ་འགྲོ་ཡང་འཆིང་བའི་སྤྱོད་པ་མེད།
འདི་ནས་སྤྱོད་བ་གཞན་གྱིས་མ་ཆོད་པར། བོད་ཁམས་མགོན་མེད་ཡུལ་དུ་སྤྱོད་ཀྱིས་
སྤོང་། བོད་ནི་རྒྱལ་པོ་དག་ལ་ཆོད་མར་འདྲིན། མི་དབང་མཛོད་ལ་བོད་ཁམས་བདེ་
བར་སྤྱོད་ཀྱིས།

ཞེས་དགོན་ཅོག་འབངས་སྤྱོད་བ་བར་མ་ཆོད་པར་འབྱོན་པར་ལུང་བསྟན་པ་
ལྟར། ཡབ་རྒྱལ་པོ་གནམ་རི་སྤོང་བཅན་དང་། ཡུམ་ཆེ་སྤོང་བཟའ་འབྲི་མ་སྤོང་དཀར་
གྱི་སྤྱུང་སྤྱུང་མཁུན་ཉི་མའི་གཉེན་ཞི་བ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་
ལོ་སྤོང་དང་ལྷ་བརྒྱ་ཉག་མ་བརྒྱད་འདས་པ་འགལ་བ་ཞེས་པ་ས་མོ་སྤྱང་གི་ལོ་ལ་ཕོ་
བང་བྱམས་པ་མི་འཇུག་གི་དུ་སྤྱོད་འཇུངས་ཤིང་ཡབ་སོགས་གྱིས་དབྱ་གཙུག་གི་ཨ་
མི་དེ་ལ་གཞིགས་པས་རྒྱལ་པོ་མགོ་གཉིས་པར་ཡང་གྲགས། དེ་དང་དུས་མཚུངས་སུ་
རྒྱ་བལ་གྱི་བཟའ་གཉིས་ཀྱང་བཞུགས། དགུང་ལོ་བརྒྱ་གསུམ་བཞེས་པ་ནས་ཡབ་གྱིས་
འདིགས་པ་མེད་པ་སེལ་ཏེ་ཁྱི་ལ་སྤོང་གི་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོར་དབང་
བསྐྱར།

དེ་ཆེ་རྒྱལ་པོའི་ཐུགས་དགོངས་ལ་ང་ཁ་བ་ཅན་པའི་འགོ་དོན་བྱེད་པ་ལ་
དབང་བསྐྱར་བ་པོ་ཞིག་བྱུང་ན་ཅི་མ་རུང་སྟམ་དུ་དགོངས་པའི་ཆོ། དཔལ་ཀུན་ཏུ་
བཟང་པོས་རིན་པོ་ཆེའི་བྱམ་པ་ལྟའི་བདུད་ཅིའི་ཚུས་གང་བས་སྐྱུ་ཁྱུས་གསོལ་ཞིང་
ཨ་མི་ཏ་ལྟ་བུ་སྟེ་བྱུར་ཆག་ཨ་མི་དེ་ལ་དོན་འོད་དཔག་མེད་དེས་བྱག་གཡས་བརྒྱུད་སྟེ་
རྒྱལ་པོའི་དབུ་ལ་རེག་ནས་དབང་བསྐྱར་བས་བཞེད་པར་དཀའ་བའི་སྒྲུལ་པ་སྣ་ཆོགས་
འབྱེད་པ་དང་གཟིགས་པ་སོགས་ངོ་མཚར་བའི་མཆན་མ་མཐའ་ཁྲས་པར་གྱུར་ཏེ། པོ་
ཏ་ལའི་རི་འདིའི་ཚེ་ལ་སོ་བྱང་བཏབ་ནས་བཞུགས་ན་མཐའ་བཞིའི་དྲེགས་ལྡན་གྱི་
རྒྱལ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་དབང་མེད་པར་གྲུས་པས་འདུད་པའི་དབང་ཐུག་བརྒྱུད་
ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་ལྷན་གྱིས་བྱབ་པར་དགོངས་ནས་བཤུལ་དུ་ཞུགས་ཏེ་གེ་རེའི་
འཕྲང་དུ་ཐེབས་པ་ན་ཡིག་རྒྱག་རང་བྱོན་ཞལ་གཟིགས་ནས་སྐྱུ་ཁྱུས་གསོལ་ཞིང་
གསོལ་བ་བཏབ་པས། དེ་ལས་དབང་པོའི་གཞུ་ལྟར་བཀྲ་བའི་འོད་ཟེར་ཁ་དོག་སྣ་ལྟ་
འཕྲོས་པ་ལ་རིའི་བྲག་ལ་སྦྱོན་རས་གཟིགས། སྒྲོལ་མ། ཏ་མགྱིན་གསུམ་གྱི་སྒྲུའི་སྣང་
བརྟན་རང་བྱོན་དུ་ཤར་བ་ལ་ཕོག། དེ་ལས་ཀྱང་ཡི་གེ་རྒྱག་པ་ལ་རྩུར་ཕོག་པའི་འོད་
ཟེར་གྱི་འཕྲང་བ་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ངོ་མཚར་བའི་གཟིགས་མོར་གྱུར་པ་ལ་འཇའ་
མདངས་ཞེས་སྐྱེ་བོ་ནམས་སྤེང་ངོ། །

དེ་ནས་བལ་པོའི་ལྟ་བུ་བཟོ་དག་གི་སོར་མའི་སྒྲུ་རྩལ་གྱིས་སྐྱུ་དང་གསུང་གི་ཉེན་
ནམས་ངེ་ལྟར་བྱོན་པ་བཞིན་དུ་གསལ་བར་བསྐོས། རིམ་བཞིན་རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་
པོ་ཏ་ལར་ཐེབས་ནས་འཆི་བ་མེད་པའི་སོ་བྱང་ས་ལ་འཕྲོས་པ་ལྟར་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་
ཀུན་གསལ་བུ་མོའི་འགྲམ་སྟེགས་ལྟར་མཐོ་བཅན་གྱི་སོ་བྱང་བཞེངས་ནས་སྒྲུལ་པའི་
དཔུང་དམག་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བཞུགས་པས་མཐའི་རྒྱལ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དབང་
དུ་འདུས་ཤིང་ཞབས་ལ་གཏུགས། ཐུ་མི་ཨ་རུའི་བྱ་སམ་སྟོ་ཏ་ལ་ཡོན་སོགས་བསྐྱར་ཏེ་

ཕྱི་ཕྱི་སངས་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ།

འཕགས་ཡུལ་དུ་སྐྱེ་དང་ཡི་གེ་སློབ་པར་བཏང་བ་ཕྱིར་འབྱོར་པའི་ཆོ་རྒྱལ་སློན་གཉིས་
མོ་བྱང་མ་རུར་མཚམས་བྱས་ཏེ་ཡི་གེ་དང་སྐྱེ་སློབ་པའི་ཚུལ་མཛད་པས་བོད་རྒྱུད་
ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་སྐྱེ་དང་ཡི་གེའི་རིགས་མི་འདུག་པས་སྤྱི་མིས་འཇམ་དབྱངས་ལ་
གསོལ་བ་བཏབ་པས་བོད་ཀྱི་ཡི་གེའི་གཞུགས་སྡེ་བ་དབྱངས་གསལ་རྣམས་སྤྱགས་ལ་
ཤར། བོད་རྒྱུད་དུ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཡི་གེ་དུག་བསྟན་ཅིང་། སུམ་རྟགས་སོགས་བོད་
ཡུལ་དང་འཚམས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་བརྒྱད་མཛད་ནས་རྒྱལ་པོ་ལ་སྤུལ།

ཤར་ཕྱིན་འབྱམས་པ། རིན་པོ་ཆེ་ཏོག་གི་གཞུངས། སྤུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་མདོ་
རྒྱུད་ཡི་གེ་ཉེར་གཅིག་སོགས་ཆོས་དུ་མ་བསྐྱར། ཡི་གེ་འདྲི་ལྟོག་གི་སློབ་བཏོད། མི་
ཆོས་གཙང་མ་བཅུ་དུག་གི་བྲིམས་བསྒྲམས། ལྷས་ལྷང་བསྟན་པ་ལྟར་སློན་མཚམས་
ནས་སྤུལ་པའི་དགེ་སློང་ཨ་ཀར་མ་ཏི་ཤྱི་ལ་སློབ་ཏེ་ཅན་དན་སྤུལ་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་ལས་བཅུ་
གཅིག་ཞལ་རང་བྱོན་དང་། ཅན་དན་ཏ་རིའི་སློང་པོ་ལས་ལྷ་ཏི། དབུ་ཁང་། འཇམ་མ་
ལི། ལོ་ཤེ་ཤར་རྣམས་བྱོན་པའི་བཅུ་གཅིག་ཞལ་དང་ལོ་ཤེ་ཤར་གཉིས། གཞན་ཡང་
གནས་ཆེན་བརྒྱད་ཀྱི་ས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འཁོར་བ་འཇིག་ འོད་སྤངས།
ཤུག་སྤུབ་གསུམ་ཀྱི་རིང་བསྐལ། རྒྱ་བོ་ནེ་ར་རྩྭ་ནའི་བྱེ་མ་དང་རྩྭ་འི་རྩྭ་པོ། པོ་ཏ་ལའི་
ཅན་དན་གོར་ཤའི་དུམ་བུ་རྣམས་སྤུན་བྱངས་ཏེ་སློན་མཚམས་སུ་བཅུ།

སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤྱང་ངོར་རྒྱལ་པོའི་སྤུན་གཤམས་ལས་འཁོར་ལོས་
བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོར་སྤུལ་ཏེ་ནི་པ་ལའི་ཡུལ་ནས་ཁོ་གཉེར་ཅན་ཀྱི་སྤུལ་པ་ངོ་མོ་ཁྱི་
བཅུན་དང་། ཉེན་སྐལ་དང་ཞོར་སྐལ་ལ་སློན་པ་དགྲང་ལོ་བརྒྱད་པའི་ཆད་ངོ་བོ་མི་
བསྐྱོད་དོན་དང་བྱམས་པ་ཆོས་འཁོར། ཞོར་བུ་རྩྭ་དེ་ལ། སྤྱག་ཤ་དེ་ལ། བཱེུ་བྱའི་ལྷང་
བཟེད་སོགས་དང་བཅས་ཏེ་བོད་དུ་སྤངས།

སྤུན་མོང་བའི་སྤྱང་ངོར་རིན་པོ་ཆེ་བཱེུ་བྱའི་ཁྲབ་ཀྱི་ཉེན་བལ་པོའི་རྒྱལ་པོར་

ཕྱི་སྤྱི་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཆོ།

བློ་མཁུ་ནས་ཕྱི་སྤྱི་གསུམ་དང་རྒྱུད་ཀྱི་ཆ་ལག་མང་རབ་བསྐྱར་ཅིང་། བསྐྱར་པའི་སྲོལ་
བཏོད། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱི་སྤྱི་གསུམ་པ་དང་། དངོས་སུ་འཆད་ཉན་མ་བྱུང་ཡང་རྒྱལ་པོ་
རང་གིས་སྐལ་ལྷན་མང་པོར་སྒྲོག་ཆོས་སུ་དེང་སང་རྒྱལ་པོ་བཀའ་འབུམ་དུ་གྲགས་པ་
གསུངས་ཤིང་། སྤྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞི་ཁྲིའི་གདམས་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སོགས་
ཕྱོགས་སྟེ་ཉམས་སུ་སྤངས་པས་ཟབ་མོའི་ནལ་འབྱོར་ལ་སྦྱོད་པའི་རལ་པ་ཅན་བརྒྱ་ཕྱག་
ཅམ་རྒྱལ་དུ་བྱུང་། ཡེར་པར་སྒོམ་གྱི་བཅུགས། དགྲུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་ཆ་གཉིས་པ་ལྷགས་
ཁྲིར་སྤྱགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྤྱགས་ཀར་ཐིམ་ཞིང་ཞལ་གདམས་སོགས་གསུངས་ཀྱང་།
སྤྱན་མོང་བའི་སྤྱང་ངོར་པན་ཡུལ་ཟལ་མོ་སྤྱང་དུ་གཤེགས་སོ། །

༩༽ འདུས་སྲོང་མང་པོ་རྗེ་རྒྱུང་ནམ་འཕྲུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ།

བརྒྱད་པ། (༡༥ བ་༣། ༡༩༦ བ་༣) འདུས་སྲོང་མང་པོ་རྗེ་རྒྱུང་ནམ་འཕྲུལ་
གྱི་རྒྱལ་པོ་ཡབ་འདས་ནས་ཞག་འགའ་ཞིག་སོང་བ་དང་འཁྲུངས། འདིའི་རིང་ལ་
རྒྱལ་པོ་ལ་ནག་པོས་སྤང་པོ་ཆེའི་ཕྱུ་གུ་ཐེག་པ། རྒྱལ་པོ་གམ་གྱིས་གཡག་གུས་པོ་
ཆེ་ཐེག་གཞོན་རྒྱལ་མཆན་གྱི་མདའ་སྟེང་ཁ་མས་བྱ་ཁྲིའི་རྟེན་པ་བཅད། དབས་རྟོད་
སྤངས་བཅན་གྱིས་ཐིག་རྒྱུང་གསུམ་ལ་མདའ་རྒྱུང་གིས་སྟེན། འགོས་གཡག་རྒྱུང་གིས་
ཤ་བའི་རྩིད་བྱ་བྱེ་མས་བཀའ་བ་ལྷན་ལ་བསྒྲོར། ཅོག་རོ་འབྲོང་གཞོན་གྱིས་འབྲོང་ཐུར་
དུ་རྒྱགས་པ་ཁྱེན་ལ་འཐེན། གཞོན་ཁྲི་བདུན་གཡུ་རྒྱུན་གྱིས་རྟ་གཡང་ལ་མཆོངས་པ་
ཁྱེན་ལ་འཐེན་ཅུས་པ་སྟེ་ཆལ་བོ་ཆེ་བདུན་བྱུང་ངོ། །

༡༠༽ ཁྲི་སྲོང་ལྷ་བཅན།

དགུ་པ། ཁྲི་སྲོང་ལྷ་བཅན་ནི། (༡༥ བོང་བ་༥། ༡༩༡ བ་༤) ཡབ་ཁྲི་ལྷ་གཙུག་
བརྟན་དང་། ཡུམ་གོང་ངོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་སྐྱེ་ཆོགས་ཞེས་པ་རྒྱུ་རྟའི་ལོ་ལོ་བྱང་བྲག་

དམར་དུ་ཆོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྤོང་ལྗེ་བཙན་སྐྱབས་ལྟམས། དུས་དེར་རྒྱལ་པོའི་བཙན་མོ་སྣ་
ནམ་བཟས་ཀྱང་རྒྱལ་པོའི་སྲས་ཤིག་མངལ་དུ་ཆགས་པ་སྐད་ཟེར་ནས་ཀོང་ཨོའི་སྲས་
ཕྱོགས་ཏེ་ཁོང་རང་ལས་སྐྱེས་པ་ལྟར་བྱས་ནས་རྩེ་སློན་ནམས་ཐེ་ཆོམ་དུ་གྱུར་པས་
ཞལ་ཆེ་གཙོང་པའི་སློབས་པ་མ་བྱུང་ཞིང་། ཀོང་ཨོ་ཡི་མ་རངས་པར་བོད་ཀྱི་ས་དབྱུང་
བཟང་བ་འགའ་ཞིག་ཉམས་སུ་བཅུག། མི་རིང་བར་སྲས་ཞབས་འདུགས་ཀྱི་དགའ་
སྟོན་ལ་བཙན་མོ་གཉིས་ཀྱི་པ་མིང་དང་སློན་འབངས་ནམས་འཆོགས་པའི་དབུས་སུ་
རྒྱལ་པོས་འབྲས་ཆང་གིས་བཀང་བའི་གསེར་ཀྱི་ཕོར་པ་སྲས་ཀྱི་ལག་ཏུ་གཏད། སློང་
གསེར་སྐྱོགས་ཆང་གིས་གང་བ་འདི། །བྱ་ཁྲོད་རང་གི་ཞང་པོའི་ལག་ཏུ་སློང་། །མ་གང་
ཡིན་ཀྱི་ཡིད་ཆེས་དེ་ལ་བྱེད། །ཀུན་དམ་པས། སྲས་ཀྱིས་རིན་པོ་ཆེའི་ཕོར་པ་རྒྱ་ནམས་
ཀྱི་ལག་ཏུ་གཏད་ནས། ང་ཁྲི་སྤོང་ལྗེ་བཙན་རྒྱ་ཆ་ཡིན། སྣ་ནམ་ཞང་གི་དོན་མི་འཆོལ།
ཀུན་དམ་པ་དང་། ཀོང་ཨོ་ཡིད་རབ་ཏུ་དགའ་སྟེ། ཆོ་སློན་མའི་ལས་ཀྱི་འཕེན་པ་ཡིས།
།ང་རྒྱ་ནམ་འོངས་པའི་བྱ་མོ་ལ། །རྩེ་འབྲན་མེད་རྒྱལ་པོའི་སྲས་ཤིག་འཁྲུངས། །ཞེས་
སོགས་ཀྱི་གཏམ་སྒྲུས་ནས་སྤར་ས་དབྱུང་ཉམས་སུ་བཅུག་པ་ནམས་གསོས།

རྒྱལ་པོ་སྐྱབས་ཀྱི་ཆུང་དུ་ནས་ཆོས་ལ་བག་ཆགས་སད་པར་སྤིག་སློན་ནམས་
ཀྱིས་རྒྱུན་བྱས་མཛད་དགའ་ཡང་ཐབས་མཁས་པ་ཆེན་པོས་ཏེ་བར་བྱིད་དེ། ཟ་ཏོར་
ཀྱི་མཁན་པོ་ཤུལ་རྩེ་ཏུ་སྐྱབས་དངས། པོ་བྲང་རྒྱུང་འཆུབ་ཏུ་ཁ་ཆེ་ལྷ་ནན་དས་ལོ་ཙཱ་
བྱས་ནས་དགེ་བ་བཅུ། ལམས་བཙོ་བརྒྱད། རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་གསུངས་
པར་སྤིད་པའི་ལྷ་ཆེན་ནམས་མ་དགའ་བར་ཤམ་པོས་ཡར་ཁྱུང་འཕང་ཐང་ཆུར་བསྐྱར།
ཐང་ལྷས་དམར་པོ་རིར་ཐོག་དང་། བསྟན་མ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་མི་ཕྱགས་ལ་ནད་སོགས་
ལྷ་སྤིན་གདུག་པ་ཅན་ནམས་མ་ཐུལ་བའི་རྟགས་དུ་མ་བྱུང་བས་མཁན་པོས་ང་རྒྱ་
མཆོན་ཏེད་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་སྐྱུངས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ལྷན་ཡང་ལྷ་སྤིན་ནམས་མི་

ཕྱི་ཕྱི་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཆོ།

ཐུལ་བར་འདུག རྒྱལ་པོ་ཉིད་དང་སྟོན་མཆོད་རྟེན་བྱ་བ་ལ་ཤོར་བ་ཞེས་པའི་དུས་
སོགས་སུ་སྟོན་ལམ་གྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཇོ་མ་བུའི་སྤྱིང་ན་ཆེ་བའི་རིག་ལྡན་གསུང་བ་
པ་ཨོ་རྒྱལ་གྱི་སྟོབ་དཔོན་པ་སྒྲ་འབྱུང་གནས་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པས་སྟོན་བྱངས་ན་བཅོད་
པོའི་རྣམ་པར་དཀར་བའི་ཐུགས་ཀྱི་བཞེད་པ་མཐའ་དག་འབྱུང་བར་ལུང་བསྟན་ནས།
མཁན་པོས་བལ་པོར་བྱོན།

དེ་ནས་སྤྱིར་བཏགས་པོས་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མཛད་པས་འབངས་མཐའ་
དག་ཆོས་བྱ་བར་ཁས་སྐྱབས། མཁན་པོས་ལུང་བསྟན་པ་དེ་མི་ལམ་དུ་བྱུང་བ་ལྟར་
མཛད་ནས། སངས་རྒྱལ་སྤང་བ་མཐའ་ཡས་ཡེ་ཤེས་མཆོག་གི་སྒྲོས་གར་ལས་སིན་
རྒྱ་རྒྱ་མཆོའི་སྤྱིང་དུ་སྒྲུ་འཁྱུངས་ཤིང་འཆི་མེད་ཆེའི་རིག་འཛིན་དང་ཐུག་རྒྱ་ཆེན་
པོ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བརྟེན་པ། དུས་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་མཐུན་པའི་སྟོབ་དཔོན་
ཆེན་པོ་མཆོ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྡོ་རྗེ་སྟོན་བྱངས། རྒྱ་འཕུལ་དུ་མ་བསྟན་ཅིང་ལམ་བར་
གྱིས་དབུས་བོད་ཀྱི་ཕྱི་བརྒྱུད་གདུག་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་དམ་ལ་བཏགས་ཏེ་བྱུང་མཁར་
མདར་བཅོད་པོ་དང་མཛུལ།

ཉོན་ཅིག་པད་འབྱུང་བཀའ་ལ་ལྟ་འདྲེ་ཉོན་མེད་ལྟེན་ཁམས་ན་མཚུངས་
མེད་སྐྱུལ་པའི་སྐྱེ་མངལ་གྱིས་མ་གོས་མཆོ་སྐྱེས་རྡོ་རྗེ་ཡིན་མེད་ལུས་ལ་གང་གིས་མི་
ཚུགས་འཆི་མེད་ཐོབ་མེད་ཅེས་སོགས་གསུངས་ཤིང་། བཅའ་མཁའ་ལ་རྡོ་རྗེའི་འགྲོས་
མཛད་པའི་གྲིབ་མའི་སར་མང་ཁྲིད་དེ་(ཨོ་ཏ)འུ་རིའི་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་དཔེ་བྱས་
ཉོན་མོ་མི་དང་མཆན་མོ་མི་མ་ཡིན་གྱིས་བརྟེན་ནས་བསམ་ཡས་མི་འགྱུར་ལྟར་
གྲུབ་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེད་པ་གཤམ་མེད་དུ་གྲུབ། མཁན་སྟོབ་གཉིས་དང་པཎ་
ཆེན་ལྷན་གར་སྟོབ་སོགས་གྱིས་རབ་ཏུ་གནས་པ་མཛད། མཁན་པོས་སད་མི་མི་བདུན་
རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་སོ་ཐར་འདུལ་བའི་བསྟན་པའི་རྩ་བ་བཙུགས། སྟོབ་དཔོན་བི་མ་ལ་མི་

ཏྲ་སོགས་འཕགས་ཡུལ་གྱི་པཎ་བྱུང་མང་པོ་དང་། ལོ་རྒྱ་བ་པ་གོར་བེ་རོ་ཅ་ནས་མཆོན་
སྐད་གཉིས་སྟེ་བ་མཐའ་དག་བསགས་ཏེ་ཐེག་པ་གོང་འོག་མདོ་སྟགས་གྱི་ཆོས་ནམས་
བརྒྱུར་ཁིང་འཆད་ཉན་གྱིས་གཏན་ལ་པལ། གསང་སྟགས་ནང་གི་ཆོས་ནམས་ཤིན་ཏུ་
གཏན་པའི་ཟབ་ཆོས་སུ་མཛད། ཐུན་མོང་བ་ནམས་ཕྱིར་སྟེལ། སྟོབ་དཔོན་གྱི་སྐྱ་གསུང་
ཐུགས་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་གྱི་གནས་ནམས་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། རྗེ་འབངས་དགྲ་དང་
ཉེར་ལྷ་སོགས་ལ་སྤྲུལ་སྟེགས་ཐུགས་གསུམ། སྐབ་པ་ཆེན་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་མྱི་བྱེ་བྲག་
སོགས་སྟོན་གྲོལ་གྱི་གདམས་པ་སྟེལ། སོ་སོས་བྱུང་པའི་མཆོན་མ་བྱུང་པར་ཅན་རེ་
བསྟན། མདོ་རྒྱུད་སེམས་ཕྱོགས་སོགས་རྒྱུད་ཐེ་རྒྱ་མཆོའི་སྟོན་གྲོལ་གྱི་གདམས་པ་རྒྱ་
ཆེར་གནང་།

རི་བྲག་མཆོ་གསུམ་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། ཆོས་དང་ནོར་གྱི་གཉེར་ཁ་གངས་
མེད་སྟེགས་ཤིང་། རྒྱལ་པོ་ལ་བྱོད་གྱི་ཡུལ་འདི་བཟང་པོར་བྱ་དགོས་པས་ངམ་ཤོད་གྱི་
བྱེ་མ་ཆལ་དང་ནེའུ་གསིང་དུ་བརྒྱུར། གཏོལ་དང་སྟག་ལ་ཤར་བྱུང་དང་ཡུལ་པོ་ཆེ་
ཚུན་གྱི་ཆབ་མེད་པ་ནམས་སུ་འབྱུང་བ་འཆོ་ཐབས་སུ་གམ་པ་ཀུན་ཁིང་སར་བརྒྱུར།
ནམ་ཐོས་སྟེགས་ལ་ནོར་སྤངས་ནས་འཛམ་བུ་གླིང་གི་དཀོར་ནོར་ཡོད་དོ་ཅིག་གི་འབྱུང་
ཁུངས་བོད་དུ་ཡོང་བར་བྱ། གཙང་པོ་འདི་ལས་ཆེ་བ་ཞིག་ཁོ་བོས་རྒྱ་གར་དུ་སྟུགས་སུ་
བཅུག་པས་འདི་ཡང་སྟུག་དུ་འདུག། རྒྱ་ནོར་སོགས་མཐའི་རྒྱལ་པོ་མཐའ་དག་དབང་
དུ་འདུ་བ་སོགས་བྱེད་པའི་བཀའ་སྟེལ་བས། ཉམས་སད་ཆེད་མཛད་པར་གསོལ་བ་ན།
དཀྱིལ་འཁོར་བཞེངས་ནས་སྤྲོ་ཞིག་དགོངས་པ་མཛད་པས་བྲག་དམར་གྱི་སྐྱམས་
ཞིག་དུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དོལ་བར་མིང་སྟུ་རྗེའི་དུ་བཏགས། ད་དུང་མཛད་དགོས་ཁྱེས་པས།
བྲག་དམར་མཆོ་མོ་མགུལ་སྟར་བྱེ་མར་ཡོད་པ་ལ་ནེའུ་གསིང་དུ་སྟོ་བྱམ་གྱིས་སོང་།
དེའི་ཕྱི་རོ་བྲག་སྟེ་བའི་གདོང་དུ་ནགས་ཆེན་པོ་སྐད་ཅིག་ལ་བྱུང་བ་ལ་མིང་སྟེ་བའི་

ཆལ་དུ་བཏགས།

ཡང་དེའི་སངས་ལྷ་རྩོད་གོངས་པ་མཛད་པ་ལས། སྤར་བྱང་མཁར་ལ་ཕུ་ཆུ་
མེད་པ་ལ་ཕུ་ཆུ་ཆེན་པོ་ནས་གྱིས་བྱང་། སྒོན་པོ་ནམས་གྱིས་འདུན་ས་ཆུང་བར་གྲོས་
བྱས་ནས་ཞིང་དང་ན་ཡར་སྤྱང་གིས་ཆོག་ཡུལ་འདི་བཟང་པོར་བཏང་ནས་ཀྱི་གར་དུ་
གཏོང་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ་འོང་ཞེས་སྤྲིག་སྒོན་སྒྱུད་པ་ངན་པའི་གཞོང་གིས་སྒོ་བ་དཔོན་
ཆེན་པོའི་རྩུ་འཕུལ་དང་མངོན་གྱིས་མ་བཟོད་པས། ད་བྱ་བའི་འཕྲོས་ནམས་བཞོལ་ལ་
སྤགས་མཁན་འདི་ག་རང་ཡུལ་དུ་བཏང་བ་འཐད་ཅེས་སོགས་སྤྱིང་བ་མངའ་བདག་
གིས་སྒོ་བ་དཔོན་ལ་ཞུས་པས། རྩེ་ཡི་ཁ་ལོ་སྒོན་གྱིས་བསྐྱར། བོད་ཀྱི་འདྲེ་སྒོན་གཏུག་
པ་ཆེ། ཁེམས་ཅན་ལས་ངན་སྒྱུད་པ་ལ། ཀྱུལ་བ་ནམས་ཀྱི་རྩུ་པའང་བརྟགས། ཞེས་
འབྲེན་པར་བཞེད་དེ། མན་ངག་ལྷ་ཕྱིང་སོགས་ཟབ་ཆོས་ནམས་ཀྱུལ་སྒོན་ལ་གསུངས།
མ་འོངས་པ་མཁྱེན་ནས་བསྟན་པ་སྤྱང་བའི་དག་སྤགས་མང་པོ་སྐལ་ལྷན་ནམས་ལ་
གནང་ཞིང་། ཆོས་སྒྲན་ཅིས་སོགས་གཏེར་གྱིས་ས་སྤྱིང་བཀའ་། ལྷ་འདྲེ་དམ་བཞག་
དང་སྒྱུན་སྤྲེག་ལན་གསུམ་གྱུ་བ་ན་ཀྱུལ་པོ་སྐྱ་ཆེ་དང་ཆབ་སྤྱིད་འཕེལ་རྒྱར་གསུམ་པ་
མ་གྱུ་བ་པ་བོད་སྤྱིའི་བསོད་ནམས་ལ་མ་དབང་། ཆོས་ཀྱུལ་ཉིད་དགྲང་ལོ་ལྷ་བཅུ་ཙ་
དགྲུ་ལ་རྩེ་བཅུན་འཇམ་དཔལ་རྩོམ་རྩེའི་སྤགས་ཀར་བསྐྱས་ནའང་མ་དག་པའི་སྤྱང་རོར་
ཆད་པའི་སྒྲན་གྱིས་བྱ་ངན་ལས་འདས་སོ། །

༡༡༽ ཁྱི་རལ་པ་ཅན།

བཅུ་པ། (༡༥ བ་ལ། ༡༧ འ་༩) ཁྱི་རལ་ནི། སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་པད་དཀར་ལེའུ་ག་
དུག་པ་ལས། ཀུན་དགའ་བོང་འདས་ནས་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ན་གོང་ཁྱིར་རྩོམ་འཛོག་
ཅེས་བྱ་བ། ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་མཆམས་སུ་སྒྲགས་པར་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་ཁྱིམ་
བདག་རལ་པ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ཕྱག་པ། རྩོར་ཆེ་བ། འོངས་སྒྱུད་ཆེ་བ། བསོད་ནམས་དང་

ལྷན་པ། ཤེས་རབ་དང་ལྷན་པ། གཟུགས་བཟང་བ། མངོས་པ། ལྷན་སྒྲུག་པ། ལ་དོག་
བཟང་པོ་རྒྱས་པ། མཆོག་དང་ལྷན་པ། དད་པ་ཅན་དང་གཞན་ཞིག་འབྱུང་སྟེ། དེས་
ངའི་ལུས་དང་ཉན་ཐོས་ནམས་ལ་བསྟེ་སྟངས་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། སླ་མར་བྱེད་པ་དང་། རིམ་
གྲོར་བྱེད་པ་དང་། མཆོད་པ་དང་བཞེད་པ་ལ་སློབ་རུ་འགྱུར་ཏེ། རིམ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་གྱི་
ཆོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་ནས་མ་འོངས་པའི་དུས་ན་བསྐལ་པ་སྟོང་རྫོགས་པ་
དང་སླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་
རྒྱ་བར་འགྱུར་ཏེ། བསྐལ་པ་བཟང་བྱེད་པ་བྱ་བ་ལ་བཀོད་པ་ཆེན་པོས་ལེགས་པར་
བརྒྱན་པའི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་སུ་ཀུན་ཏུ་སྤང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དེ་བཞིན་གསེགས་པར་
འགྱུར་རོ། ཀུན་དགའ་བོ་བྱིམ་བདག་རལ་པ་ཅན་དེ་ཡང་ངའི་བསྟན་པ་འདི་ལྟ་དང་
མི་ནམས་ལ་རྒྱས་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་གྱི་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མེ་བྱི་ལོ་ལ་བལྟམས་
ལང་ཆོ་གཞོན་ནུའི་དུས་ཉིད་ནས་སྟོན་གྱི་བག་ཆགས་བཟང་པོ་སང་པའི་ནམ་འགྱུར་
ཅི་ཡང་མཛད་ཅིང་། བྱང་པར་སྤྱི་ཐོག་ཏུ་ཐེབས་ནས་རྒྱལ་ཐབས་གྱི་བྱ་བ་ལེགས་བྱས་
གྱི་རྒྱར་བསྐབས་ནས་འབྲས་བུའི་དགའ་སྟོན་ལ་སྦྱད་པར་རབ་ཏུ་ཆས་པ། ཆོས་སྟོན་
བྲན་ཀ་དཔལ་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱིས་བྱས། མེས་གྱི་ལྷ་ཁང་རྟིང་པར་ཞིག་གསོ་དང་གསར་
དུ་འོག་ཁང་གསུམ་རྡོ། བར་ཐོག་གསུམ་ས་པག་ རྟེང་ཐོག་གསུམ་ཤིང་ལས་བྱས་པའི་
འུ་ཤང་རྡོ་དཔེ་མེད་བཟ་ཤིས་དགེ་འཕེལ་གྱི་ལྷ་ཁང་བཞེངས། རྟེང་ཁང་དུ་མཆོག་
གསུམ་དམ་པའི་རྟེན་ནམས་བཞུགས། བར་ཁང་དུ་ལོ་པཌ་ནམས་ཆོས་བསྐྱར། འོག་
ཁང་དུ་རྗེ་སྟོན་ནམས་སྟེ་བཞིའི་སྟོ་འཕར་བརྒྱ་པག་ཏུ་བྱེ།

སྒྲ་སྒྲུར་བམ་གཉིས་པ་ལས། རྟེན་ལོ་བཅན་པོ་སྤྱི་ལྟེ་སྟོང་བཅན་པོ་བྲང་གྱིའི་
འུ་ཤང་རྡོ་ན་བཞུགས། རྟེང་སྦྱང་གྱི་དམག་རྗེ་དང་རྒྱན་ཆེན་བུལ། གར་ལོག་གི་པོ་
ཉས་ཕྱག་འཆལ་ཞེས་སོགས་ལྟར། ཉི་འོག་གི་མཁན་པོ་ཇི་ན་མི་ཉ། སུ་རེན་བོ་རྟེ།

ཕྱི་སྤྱི་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཆོ།

ཏྲ་ན་ཤི་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་ཏུ་མ་དང་། ལོ་རྒྱུ་བ་སྐྱེ་ཅོག་སོགས་གདན་འདྲོམ་པར་བྱས་
ཏེ། སྤར་ཡབ་མེས་ཀྱི་རིང་ལ་མདོ་སྤགས་ཀྱི་ཆོས་པལ་ཆེ་བ་བསྐྱུར་བྱིན་ནའང་། ཡུལ་
དབྱུས་འགྱུར། ཞོ་རྒྱན། བལ་ཡུལ། རྒྱ་ནག་སོགས་སྐད་ཏུ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱུར་
བའི་བོད་སྐད་ལ་བསྐྱུར་ཏུ་མ་བརྟུབ་པ་འགའ་ཞིག་སོ་སོའི་རང་སྐད་ཏུ་བཞག་པས་
གོ་དཀའ་ཞིང་། བརྒྱུད་དང་སྤེལ་འགའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་འགྱུར་མི་བདེ་བ་དང་།
བསྐྱུར་དཀའ་ཞིང་ལེགས་སྐྱུར་གྱི་སྐད་དང་མི་མཐུན་པ་རྣམས་དབྱུས་འགྱུར་གྱི་རྒྱ་དཔེ་
སྤྱི་སྤྱི་ཏའི་ལུགས་གཞིར་བྱས་པ་རྣམས་དང་སྒོ་བསྐྱུར། རྒྱ་དཔེའི་བཅད་ལྷག་སྤེལ་མའི་
སྤེལ་སྐྱུར་སོགས་བོད་སྐད་ལ་ངེ་བཞིན་མི་འབྱུང་ཞིང་། དེ་དང་བསྐྱུར་ན་གོ་མི་བདེ་
བས་དོན་རྟོགས་སྤྱི་བ་གཅི་བོར་བྱས། རྒྱ་སྐད་ཏུ་ཆོག་བསྒྲུབས་པ་རྣམས་དེ་ལྟར་བསྐྱུར་
ན་གངས་ཅན་ལྟེངས་ཀྱི་སྐད་ཏུ་འབྱུག་འགྲོ་བ་དག་སྤེལ་ཏེ་བསྐྱུར་བ་སོགས་དམ་པའི་
ཆོས་ཏུ་མ་བསྐྱུར་བཅོས་མཛད།

སྤེལ་གྱི་བཅོས་ལུགས་བཞི། གཤམ་ཆེ་ལ། ཡ་རབས་ཀྱི་རྒྱུན་བདུན། མཛད་སྤེལ་
མི་བཅུ་གཉིས། མོ་ལྟང་ཉེར་བརྒྱད། མོ་ལྟང་བཅུ་གཉིས། ཕྱག་རྒྱུན་དུག་རྒྱལ་ལོ་གདན་
བཞི། རྒྱུན་གྲལ་བརྒྱད། ཕྱག་ཀ་ཙ་བུ་བརྒྱད། མཛད་སྤེལ་བཞི་སོགས་བོད་ཀྱི་སྤེལ་
རྣམས་མ་ཉམས་ཤིང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་དབྱུས་སྤེལ་དར་ཡུག་བཏགས་པའི་སྤེལ་ཏུ་བཀྱར་
བ་དང་། དེ་དག་རེ་རེ་ལའང་འབངས་མི་ཁྲིམ་བདུན་བདུན་སྤེལ་བ་སོགས་སྤེལ་དུད་
དཔག་མེད་མཛད་ཅིང་མཐོ་བའི་གཉའ་གཞོན། དམའ་བ་ཐབས་ཀྱིས་སྤྱོད་བའི་མངའ་
འབངས་བདེ་སྤྱིད་དང་ལྷན་པ་ལ་སྤྱིག་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱིས་མ་བཟོད་པའི་ཞལ་ལྷག་པའི་
ངོས་སུ་གཙུག་ཏེ་བཀྲོངས་སོ། །

ལ་ལྷུངས་རབས་ཤི་བཞོད་པ།

ལྷ་པ། བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྷོངས་འདིར་པཎ་གྲུབ་གྱི་ནམ་པར་རོལ་ཏེ་ བྱོན་པའི་ཚུལ།

༡༽ འབྲོམ་སྟོན་པ་རྒྱལ་བའི་འབྲུང་གནས།

(༡༩ ཉ་ཉ། ༡༩༩ འ་༡༡) གངས་ཅན་པཎ་གྲུབ་ཏུ་བསམ་བཞིན་དངོས་སུ་བྱོན་
པའི་སྐྱེ་ལྷོང་བཅོ་ལྔ་བྱོན་པ་ལས་དང་པོ་ འབྲོམ་སྟོན་རྒྱལ་བའི་འབྲུང་གནས་ནི་སྤྱི་
ཐེ་ཆེན་པོ་པད་དཀར་ལས། དེ་ན་དགེ་བསྟན་ཆོས་འཕེལ་ཞེས་བྱ་བ་རྩུ་འཕྱལ་ཆེ་བ།
མཐུ་ཆེ་བ། དབང་ཆེ་བར་གྲགས་པ། གསལ་བ། དུལ་བ། འདིགས་པ་མེད་པ། མང་དུ་
ཐོས་པ། དེས་པར་བྱེད་པ་ལ་མཁས་པ་ཞིག་འབྱུང་། ཞེས་དང་། ཀུན་དགའ་བོ་བྱིམ་
བདག་ཆོས་འཕེལ་དེ་ཡང་ངའི་བསྟན་པ་འདི་རྒྱ་ཆེར་རྒྱས་པར་བྱེད་པར་འཇུག་རོ།
ཞེས་དང་། དགོན་མཆོག་འབངས་ཀྱིས། གྱེ་རང་རྒྱུད་ཐོག་ཐུལ་བ་ཡི། ཁོང་དགེ་
སློང་དཔལ་ལྷན་ཁུར་བའི་བྱིར། ཁང་ཆངས་སྟོད་དཔལ་ལྷན་དགེ་བསྟན་དུ། ལུས་
དམན་པའི་ཚུལ་དུ་གནས་པར་བྱེད། གྱེ་གོས་ལའང་བརྟན་པར་མི་བྱེད་ན། ཁོང་དགེ་
སློང་མཆོད་པར་ཅིས་མི་རིགས། ཞེས་སྤྲས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་གྱི་མཁའ་འགོ་མ་ཞིག་ན་
རེ། བྱོད་བོད་གྱི་རྒྱལ་པོར་སྐྱེ་བསྟན་ཏེ། ཁོད་མཐའ་འཁོབ་སློན་པར་བྱས་གུར་ནས།
ཁྲམ་པོ་ཏ་ལ་ཡི་ཅེ་མོ་ལ། ཆོས་དགེ་བ་བརྩུ་ཡི་འོད་ཟེར་འབྱེད། རི་གངས་གྱི་རྩ་བས་
བསྐྱོར་བ་ཡིས། ཐང་སེར་པོ་གསེར་གྱི་མཚལ་ལ། རྩིབས་ལྷ་བྱུང་སྟོང་གིས་ལེགས་
བརྒྱན་ཏེ། རྩི་རྒྱལ་བ་སྟོང་གིས་བྱིན་ལྷབས་པའི། ཁགས་ངེ་མ་མེད་པའི་མཆོད་རྟེན་

ཡོད། ཅེས་སོགས་ཁྲི་རལ་ཡན་རྒྱལ་པོར་སྐྱེ་བ་བཞེས་པ་དང་། དེ་ནས་སྤར་འབྲོམ་དུ་
ཐེབས་པའི་གནས་ཕྱོགས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེར་བཤད་ཅིང་ཁྱད་པར་སླ་མ་ངི་མ་མེད་པའི་ཞལ་
ནས། ཁྱོད་ཀྱིས་ལུས་སློག་ལ་མི་ལྟ་བར་བཅལ་བས་མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་
གྲུབ་རྟེན་དོ། །ངའང་མ་འོངས་ལྷ་བརྒྱའི་ཐ་མར་གྱུར་པ་ན་འང་གསང་བའི་བྲག་ཕྱག་ཏུ་
རི་ལྟར་ལུང་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་མཁའ་འགྲོ་མའི་སྐད་དུ། ར་སྐྱེང་ཞེས་བྱ་བའི་ཕོ་བྲང་
དུ་ལུས་དང་སློག་ལ་མི་ལྟ་བར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྒྱལ་
བུའི་ཞལ་ནས། སླ་མ་གསུང་བ་བཞིན་དུ་མཁའ་འགྲོ་མའི་བརྟན་སྐད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པ་ར་སྐྱེང་ཞེས་བྱ་བ་དེར་དཀོན་ཅོག་གསུམ་གྱི་ཐུགས་རྗེ་དང་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་ལ་
བརྟེན་ནས་རྒྱལ་པོ་བདེ་སྟོན་ཅེས་བྱ་བ་འདི་བོད་ཀྱི་རིགས་ལ་བཟང་བ་འབྲོམ། དེའི་
ནང་ནས་ཡག་བཞེར་མཁའ་འགྲོ་མས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་བརྟན་སྐད་སྐྱེ་གཤེན་
ཞེས་བྱ་བ་དང་། མ་གྲུན་ཏུ་བཟང་མོ་འདི་མཁའ་འགྲོ་མས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་བརྟན་
སྐད་ཁུ་འོད་བཟའ་ལྟ་གཅིག་ཅེས་བྱ་བ་སྦྱལ་པའི་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་འབྱུང་རྟེ། བྱང་མྱ་
སྐྱེ་མོའི་ཡུལ་དུ་རི་དྲགས་ལྟར་ཁོ་བོ་སྐྱེད་དེ་སོགས་ཡབ་ཡུམ་རིགས་རུས་གསལ་བར་
བསྟན།

གཞན་ཡང་། ལྷ་ཤིང་ཤུག་པའི་སློབ་ངད་རྒྱན་མི་ཆད་པའི་ཕྱོགས་བཞིར།
ཤེལ་ལྷན། གསེར་ལྷན། ཟངས་ལྷན། གཡུ་ལྷན་ཞེས་བཞིས་གཅོས་ཉིས་ཁྲི་ཆེག་སྟོང་
ཙ་གཉིས་ཡོད་པ་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ལྷན་དུ་གནས་ཏེ། ཤུག་པ་ཉིས་ཁྲི་ཆེག་སྟོང་གི་ཙ་བ་
སའི་འོག་ནས་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱེལ་བ་དང་། ས་མཆམས་ན་ཡོད་པའི་ཤུག་པའི་ཙ་བ་རེ་
རེར་ཡོད་པ་དང་། དེ་དག་གི་ཡལ་ག་དུ་མར་གྱེས་པ་དང་། སྐྱོགས་པའི་རིམ་པ་བདུན་
དུ་གནས་པ་ཉིད་དང་། རྒྱལ་མཆོན་བསྐྱང་བའམ་གདུགས་ཐུབ་པ་ལྟར་མཛེས་པ་ཉིད་
དང་། ཤིང་ཐོག་རྒྱུམ་པ་རུས་པ་ཅན་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། རོ་ཁ་བ་ཉིད་དང་། བད་མི་སྐྱེད་

ཕྱི་ཕྱི་སངས་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ།

པ་ཉིད་དེ་བརྒྱད་དོ། །ཤུག་པ་ཉིས་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་གི་རྩ་བ་ས་འོག་ཏུ་གཉིས་ལ་སྒྲེལ་བ་ནི།
ཨ་ཏི་ཤ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྒྱལ་བའི་འབྲུང་གནས་ཞེས་བྱ་བ་གདམས་པ་ཟབ་མོ་ཐོག་
མཐའ་བར་གསུམ་དུ་དགེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་དང་ལྷན་པའི་སྟོབ་མ་དབྱས་སུ་བྱུག་བརྒྱ་
བདུན་རུ་རྩ་ལྔ་དང་། དམ་པ་དེ་དག་ལས་ཀྱང་མཆེད་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་
དང་། གཙང་དུ་ལྔ་བརྒྱ་རྩ་ཆ་གཉིས་ལས་མང་པོར་མཆེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། གཞན་ཡང་
མདོ་ཁམས་ལ་སོགས་པ་ཕྱོགས་བརྒྱར་མཆེད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོ་ཡིན་ནོ། །ས་
མཚམས་ན་རྩ་བ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་ནི་ཐམས་ཅད་བཀའ་གདམས་སུ་གཅིག་པའི་རྟེན་
འབྲེལ་ཟབ་མོ་འོ། །དེ་ལས་ཕྱོགས་བརྒྱར་ཡལ་ག་དུ་མ་གྲས་པ་ནི་རིགས་གསུམ་མགོན་
པོའི་སྦྱལ་པས་གཙོ་བྱས་སྦྱོར་བྱ་དམ་པ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་མ་གཡོས་པར་འདྲིན་
པ་སྦྱོར་བྱ་དམ་པ་ཆིག་རྒྱ་བྱུང་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འབྲུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོ་འོ།
ཤུན་པ་རིམ་པ་བདུན་དུ་ཡོད་པ་ཉིད་ནི་ལྔ་བརྒྱ་དུས་ཀྱི་ཐ་མར་འགོ་བ་འདྲིན་པར་
སྟོན་ལམ་ཐེབས་པའི་རྒྱལ་བ་བདུན་གྱིས་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་སྟོབ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་
ཟབ་མོ་འོ། །

ཤིང་ཐོག་རྒྱུམ་པོ་རུས་པ་ཅན་ནི་འདུལ་བ་མདོ་སྡེ་མདོན་པ་ཁ་ཆེ་ལ་གཡང་
ས་རྒྱུང་བའི་ཆོས་འཕྲུལ་སྟེ་སྤྱགས་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སངས་རྒྱས་ངེས་
པར་འཐོབ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོ་འོ། །རོ་ཁ་བ་ནི་སེམས་ཅན་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གང་
གིས་ཀྱང་ཚུགས་པ་མེད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོ་འོ། །དྲི་མི་ཞིམ་ཡང་ནད་མི་སྦྱིད་པ་ནི་
འཕྲུལ་དུ་དཀའ་སྟེ་སྤྱགས་ཤིན་ཏུ་དགེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོ་འོ། །འདི་དག་ནི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུའི་ཡན་ལག་སྟན་སུམ་ཚོགས་པའོ། །ཞེས་སོགས་གནས་དང་གང་
ཟག་གསལ་བར་བསྟན་པར་ལྟར། ཡུལ་བྱང་ཕྱོགས་རྩ་སྟེ་མོར་འབྲོམ་གྱི་རིགས་ལས་
ཡབ་སྐུ་གཤེན་ནམ་སྟག་གསུམ་ཞུ་བ་ཞེན་དང་། ཡུམ་ཁྱེད་འོད་བཟང་མ་ཁྱེད་འོད་བཟང་

གཉིས་ཀྱི་སྐས་སུ་རབ་བྱུང་དུ་མ་སླེབ་པའི་ཆེས་འགོ་བྱུག་ནས་ལོ་སོ་གཉིས་པ་ཤིང་ཕོ་
འབྲུག་གི་ལོ་ལ་བལྟམས། མི་རིང་བར་ཡུམ་གུམ། ཡབ་ཀྱིས་བག་མ་གཞན་ཞིག་སྤངས།
ཉིན་གཅིག་མ་ཡར་དེས་བ་ཞིག་བཞེས་བྱེད་པ་དཀྲོག་ཅིས་མ་ཡར་མས་བརྟུངས་
པས། འདི་དང་འཐབ་པ་ལས་འོལ་བའི་རྟ་བྲིད་བྱས་ན་སྤྲ་སྤྲ་ཐོན་ནས་བྱོན། རྩོམ་མེ་
བཅུན་གཞོན་ལྟ་འདྲ་དང་མཇུག། ཤིན་ཏུ་དང་བས་སེམས་འཕྲོག་པར་འགྱུར། གཡུང་
ཆོས་མགོན་ལ་ཡི་གེ་གསན། སྤྲ་ནམ་རྩི་དབང་ཕྱག་ལ་དགེ་བསྟེན་གྱི་སྒྲིམ་པ་བཞེས་
མཆོན་རྒྱལ་བའི་འབྱུང་གནས་སུ་གསོལ།

དགྲའ་ལོ་བཅུ་བདུན་བཞེས་དུས་ཆོད་དཔོན་ཞིག་གི་རྟ་བྲིད་བྱས་ཁམས་སུ་
ཐེབས། ཆོད་དཔོན་གྱིས་སྒྲིམ་ཆེན་མཆོད་གནས་ཤིག་ལ་སྤུལ་ནས་ཆོས་བསྐྱབས་པས་
སྒྲོལ་བྱུང་། དེ་ནས་སེ་བཅུན་དང་མཇུག། མཛོན་པ་དང་གསང་སྤྲུགས་རྟིང་མའི་ཆོས་
མང་པོ་གསན། པརྟེན་སྒྲུའི་ཆེར་མ་ཞེས་སྒྲི་ཏི་ལ་བི་མརྟ་སྤྲུགས་སྤྲ་གསན། སེ་བཅུན་གྱི་
ཞབས་ཏོག་ཏུ་འགྱུར་བར་མཛད། དེ་རྗེས་མངའ་རིས་ན་པརྟེན་མཁས་པ་ཞིག་ཐེབས་
པ་དེ་ཡུན་རིང་མི་བཞུགས་པ་འདུག་ཟེར་བའི་གཏམ་གསན་པས། སྤྲུག་ཆུ་ཁ་བརྟུང་
ཐེབས་པ་ལམ་ནོར་ལ་ཉེ་སྐབས་བརྟེན་ལྟུང་པོ་དང་ཤ་བ་འཐེང་པོས་ལམ་བསྟན། དེ་
དུས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེའ་པི་ཀ་ར་སྤུ་རངས་སུ་བཞུགས་དུས་སྒྲོལ་མས། ད་སྟེ་ཞག་
གསུམ་བཞི་ལ་བོད་ཀྱི་ཧུ་པ་སི་ཀ་འབྱོན་པས་དེ་ལ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོལ་མེད་ཤིག་གསུངས་པ་
ལྟར། ཞག་གསུམ་ནང་པར་རྩོལ་ཆུན་བྱ་ར་མཛད་པས་མ་བྱུང་། སྒྲོལ་མས་རྩུན་གསུང་
སྤྲིད་དམ་གསུངས་གྲོང་གསེབ་ཏུ་ཆོས་སྟོན་པར་བྱོན་ཤུལ་དུ་འབྱོམ་ཐེབས། འཁོར་
ནམས་ཀྱིས་རྩོམ་པ་ལྟ་འདྲ་སྤྲུགས་ཤིག་བྱས་པས། ང་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྲ་མ་མཇུག་བར་
སྤྲིད་ཅིག་གི་སྤྲ་མ་འདེམས་གསུངས་གྲོང་གསེབ་ཏུ་བྱོན། སྤང་ཁ་ཞིག་ཏུ་མཇུག། ཕྱག་
སྤུལ་བར། རྩོམ་མཐུན་ཉེ་ཕྱག་དབྱུར་བཞག་བཟ་ཤིས་བཞེད། དེ་ནས་གཟིམ་ཁང་དུ་

ཕྱི་སྤྱི་སངས་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ།

ཐེགས་ལྷུ་པའི་དབང་བསྐྱར་སོགས་ཞུས། མངའ་རིས་སུ་ཁྱེ་བ་དགུ་བཞུགས། དེ་ནས་
རྩོག་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱང་རྩོག་པོ་ཡབ་སྐུ་དང་གདན་འདྲོམ། རིམ་གྱིས་གཙང་
དང་དབྱུག་སུ་ཐེགས། དེ་ནས་རྩོག་པོ་ལྷ་སྟོན་གྱིས་ཐང་པོ་ཆེར་གདན་བྲངས།
འབྲོམ་ལ་འཕྲང་ཁ་བེར་རྒྱུ་གིས་རྩ་སྒྲིང་དུ་དགོན་པ་འདེབས་པ་དང་སྒྲ་མཚོ་དུ་
བསྐྱུལ་བར། རྩོག་པོ་དང་ཤི་བྲལ་བྱེད། དེ་རྒྱུ་ཆེ་ལ་བར་ཚད་མ་བྱུང་ན་ཁྱོད་ཀྱི་མཚོད་
གནས་ངས་བྱེད་གསུངས། རྩོག་པོ་ཐང་པོ་ཆེར་སྐྱེ་མཉེལ་བར་ཡོད་པ་ཐབས་གྱིས་
སྐྱུན་བྲངས། རྩོག་པོ་ཡབ་སྐུ་རྣམས་གྱིས་ཡེར་པ་ལྷ་རི་སྒྲིང་པོར་ཁྱེ་བ་ཁྱེ་ལན་གྱི་སྐོགས་
བཅ་རིན་པོ་ཆེས་དབྱུག་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དཔག་དུ་ཐེད་པ་བསྐྱོར། བྲན་ཀ་སོགས་ལྷ་
འདྲེ་མ་རུངས་པ་མང་པོ་བདུལ། ཕྱི་སྟོན་གསུམ་གྱི་སྒྲིང་པོ་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་
རིམ་པ་དང་། ཐུབ་དབང་། ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོ། སྒྲོལ་མ། མི་གཡོ་བ་སྟེ་ལྷ་བཞི། འདུལ་བ།
མདོ་སྟེ། མདོན་པ་སྟེ་ཆོས་གསུམ་དང་བཅས་ལྷ་ཆོས་བདུན་ལྟན་དུ་གྲགས་པའི་གཡེང་
བ་འདུ་འདྲི་ཆེ་འདྲི་བྱ་གཞག་རྣམས་དོར་བ། ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུ་གི་བཀའ་མ་ལུས་པ་
ལས་པོར་རྒྱ་རྒྱལ་ཅམ་མེད་པར་གང་ཟག་གཅིག་འཚང་རྒྱ་བའི་མཐུན་རྒྱུན་དུ་སྟོན་པ་
གདམས་པའི་མཚོག་དུ་བྱེད་པ་བཀའ་གདམས་པའམ། རྒྱལ་བའི་བཀའ་ལས་ཡི་གེ་ན་
གཅིག་ཀྱང་བཞག་རྒྱ་མེད་པ་གདམས་ངག་དུ་གོ་བའི་བཀའ་གདམས་ཞེས་པའི་སྟོལ་
བཏོད།

རྩོག་པོ་དགུང་ལོ་དོན་གཉིས་པར་ཉེ་བ་ན། མཁའ་འགྲོ་རྣམས་ང་ལ་
མཚོད་པ་བྱེད་པ་མཐོང་ངམ་གསུངས་པ་སོགས་ཞུས་གདམས་མང་པོ་གནང་སྟེ་ཤིང་
རྩྱའི་ལོ་དབྱུ་གྱེ་བའི་ཆོས་བཙེ་བརྒྱུད་ལ་དགའ་ལྟན་དུ་གསེགས། འབྲོམ་སྟོན་གྱི་
སྟོན་དུ་འཕྲང་ཁ་བེར་རྒྱུ་གིས་བསྐྱུལ་བ་ལྷར། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས། ལྷ་བརྒྱ་
དུས་ཀྱི་ཐ་མ་ལ། ཁངས་རྒྱས་བསྟན་པ་གར་རྒྱས་པ། ཁྱུང་ཕྱོགས་ཁ་ཅན་ལུལ་གྱི་

དབུས། ཁོགས་དང་། དང་པོ་རུ་ལ་དེ་འོག་སྒྲིང་། ཁེས་དང་། སྒྲིགས་བམ་རིན་པོ་ཆེ་
རང་ནས་དུ་མར་ལུང་བསྟན་པའི་རྩ་སྒྲིང་རྒྱལ་བའི་དབེན་གནས་ཆེན་པོ་འགའ་ཞིག་
ཏུ་མེ་སྒྲེ་ཞེས་ཀྱང་མེ་མོ་བྱའི་ལོ་ལ་བཏབ་ཅིང་། རྩོམ་པོ་ལྷགས་ཚུལ་རྒྱས་པར་བྲིན།
སྟུན་གཞིར་མཛོ་བྱང་བ་ནི་གདུག་པ་ས་བདག་གི་ངར་ཆག་པ་དང་། དགའ་ལྡན་དུ་
སྒྲེ་བར་ཆེ་མཇུག་མཛོ་བྱང་ན་འཕྲོད་པ་སོགས་སྟོ་དུ་མའི་དགོས་པ་ལ་བརྟེན་ཤིང་སོ་
འབྲུག་གི་ལོ་ལ་སྒྲུའི་བཀོད་པ་བསྟུས་སོ། །མཆན་གྱི་ནམ་གངས་ནི་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོ།
དགེ་བསྟེན་ཆོས་འཕེལ་སོགས་མང་དུ་སྤྲང་ངོ་། །

༡༽ སྒྲུ་སྒྲུལ་ཉང་ཉི་མ་འོད་ཟེར།

གཉིས་པ་ཉང་ཉི་མ་འོད་ཟེར་ནི། (༧༡ བ་༡། ༡༥༧ འ་༡༠) རྒྱའི་སྒྲི་ལུང་
ལས། རྩོམ་ཆར་མཆོག་གི་གཏེར་སྟོན་ཉེར་ལྔ་འབྱུང་ཞུ་བ། གསང་གཏེར་ཉེར་ལྔས་བོད་
ཡུལ་འགོངས་བར་འགྱུར་ཞུ་བ། སྒྲིགས་གཏེར་ཉེར་ལྔ་མངའ་བདག་སྒྲུལ་པས་འདོན་ཞུ་བ། ཞེས་
དང་། ཆོས་རྒྱལ་མཆོད་མཆན་ཅན་གྱིས་ཡུལ་པ་སྤྲིང་ནས་སྟུན་དངས་པའི་ཚྭ་གོལ་
པ་སྒྲ་རྩ་གའི་ཁ་བྱང་ལས། ལན་ཅིག་ལྔ་བརྒྱ་ཐ་མར་གྱུར་པའི་ཆེ་ཞུ་བ། འགྲོ་བའི་སྒྲིག་
བསྟུན་སྒྲིབ་བྱེད་སྒྲིགས་རྩེའི་གཏེར་ཞུ་བ། བརྒྱ་དང་ཅ་བརྒྱད་བྱེད་པ་སར་སྒྲིག་ཀྱང་ཞུ་བ། ཉི་ཤུ་
ཅ་ལྔ་ཁྱད་པར་སྒྲིགས་གཏེར་ཞུ་བ། ད་ལྟའི་མགོ་ནག་སྒྲི་ཡི་རྒྱལ་པོ་ཚྭ་ཞུ་བ། སྟོན་ལམ་དག་
པའི་སྒྲེ་བ་ནམ་ལྔས་འདོན་ཞུ་བ། ཞེས་དང་། སྒྲིགས་སྒྲིབ་གསང་འདུས་ཐེམ་ཡིག་མེད་པའི་
ཞལ་གདམས་ལས། གདུལ་བྱ་ཁོལ་ཅེའི་སྤང་བ་ལ། མངའ་བདག་ཉང་དང་ཆོས་དབང་
སོགས། སྒྲུལ་པ་སྒྲུ་ཆོགས་བཀྱེན་ནས་ནི། འགྲོ་དོན་དཔག་མེད་བྱེད་པ་དང་། སྒྲིག་གཏེར་
གསུང་གཏེར་སྒྲིགས་གཏེར་དང་། སྒྲིགས་ཀྱི་ཡང་གཏེར་ལ་སོགས་པ། ཆོས་ཀྱི་གཏེར་
སྟོ་དཔག་མེད་འབྱེད། ཅེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟར། སྟོན་དཔོན་དང་ཆོས་རྒྱལ་
ཆངས་པ་ལྟའི་མེ་ཏོག་གམ་མངའ་བདག་ཁྱི་སྟོང་ལྟེན་བཅན་གྱི་སྒྲིག་སྒྲིབ་སྒྲིགས་ཡོན་

ཕྱི་ཕྱི་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཆོ།

འཕྱིན་ལས་ཀྱི་སྐྱུལ་པ་གཙོ་ཆེ་བ་ལྟ་བུ་པར་འབྱུང་བར་གསུངས་པའི་སྐྱུ་སྐྱུལ་ནི།

ཐང་ཡིག་ཤེལ་བྲག་མ་ལས། གཏམ་ཤུལ་སྤར་རྩིས་སྤྲོས་པའི་གཏེར་ཁ་འདི་
མི་བཞག་འདོན་པའི་དུས་རྟགས་བསྟན་ནས་བྱང་ཅུང་མངའ་བདག་སྐྱུལ་པ་ཉང་རལ་
ཞེས་བྱ་འབྱུང་ཅུང་ཞེས་དང་། རྒྱལ་པོ་བཀའ་ཐང་ལས། རྩི་གཅིག་རྒྱལ་པོ་ཁྱི་སྤོང་ལྟ་
བཅོན་ཁྱོད་ཅུང་གཟུགས་སྐྱུ་གཉིས་ཀྱིས་འགོ་བའི་དོན་མཛད་པ་ཅུང་ལོངས་སྤྱོད་རྩིགས་
སྐྱུ་བསམ་ཡས་ལྟོ་སྤྱོད་ཀྱི་ཅུང་མཐོང་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཤར་སྤྱོད་སྤྱོད་ཅུང་
སྤྱོད་རྩིགས་སྐྱུ་དབུ་སྤྱོད་ལོར་འབྱེལ་ཅུང་གསང་སྤྱོད་སྤྱོད་རྩིགས་སྐྱུ་མཆོར་མངའ་བཞེས་
པའི་ཅུང་སྤྱོད་མཆོག་འབྱུག་ལོ་ཉི་མ་འོད་ཟེར་ཅུང་ཞེས་དང་། སྤོང་དཔོན་ཆེན་པོའི་རྩམ་
ཐར་ཟངས་སྤོང་མའི་ལེའུ་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཅིག་པར་ཅུང་མངའ་བདག་རྒྱལ་པོ་ཉིད་ཅུང་སྤྱོད་
བཅུ་བདུན་བཅུད་པའི་ཐ་མ་ལ་ཅུང་འདི་ནས་ལྟོ་ལྟོ་མཆོམས་སྤྱོད་ལུ་རྩི་རྩི་དམར་པོ་
ཁ་ཕྱེ་བ་འབྱུང་བ་ཞིག་གི་ནང་དུ་ཅུང་སྤོང་པ་འབྱུག་ལོ་པ་ཤེས་རབ་ཆེ་བ་ཅུང་རྩི་རྩི་ཆེ་བ་ཅུང་
བཅོན་འབྱུག་ཆེ་ལ་སྤྱོད་པ་ལ་བཅོན་པ་ཅུང་དམ་ཆོག་གཙུག་ལ་སྤོང་སེམས་ཆུང་བ་ཅུང་
ཁོང་ཡངས་ཤིང་ཁ་ཉུང་བ་ཅུང་རྩི་ཞི་ཞིང་གཞན་ལ་སྤོང་སྤོང་མི་འདེབས་པ་ཅུང་རིག་པ་
གསལ་ཞིང་ཡིད་གཞུང་བ་ཅུང་ཁ་དོག་དཀར་ལ་ངང་རྩི་རིང་བ་ཅུང་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་སྤྱོད་
ནས་ཅུང་རྒྱལ་པོ་ཉིད་ལ་བདག་གི་གདམས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་ཕྱད་ནས་སྤྱོད་པ་
དེས་རྩི་ཆོད་པར་འབྱུར་རོ་ཅུང་རྒྱལ་པོ་སྤྱོད་པ་བཅུ་བདུན་བཅུད་པའི་ཐ་མ་ལ་ཅུང་མངའ་
བདག་ཉང་རལ་པ་ཅན་སྤྱོད་མཐའ་སྤྱོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའོ་ཅུང་ཞེས་དང་།

གཞན་ཡང་། ཐུགས་གཏེར་གཅིག་ནི་སྤོང་བྲག་སྤོང་མོ་སྤོང་རྩིས་ཅན་ལ་སྤོང་།
ཁྱོད་པར་མཁའ་འགྲོའི་སྤོང་སྤོང་ཡིན། མངའ་བདག་སྤོང་ཡི་སྤོང་པས་འདོན་པར་
འབྱུར། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཉང་ཉི་མ་འོད་ཟེར་ནི། སྤོང་བྲག་གཏམ་ཤུལ་གྱི་
ལུལ་འདོང་པ་སེར་དཔོན་ཞེས་པར་བྲམ་ཟེ་ཉང་གི་རིགས། ཡལ་ཉང་སྤོང་ཆོས་ཀྱི་

འཁོར་ལོ་དང་། ཡུམ་ཡེ་ཤེས་སྒྲོན་ནམ་པར་བདེ་བ་ཅུལ་གཉིས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་མེ་པོ་འབྲུག་གི་ལོ་སྐར་མ་རྒྱལ་གྱི་ཉིན་པར་སྐྱེ་འབྱུངས། དགུང་ལོ་བརྒྱད་ལོན་པའི་དུས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཤུག་སྐབ་པ་མངལ་བ་སོགས་སྐྱབ་ལྷས་དུ་མ་དང་། ཆང་གིས་བཟི་བ་ལྷ་བུའི་ཉམས་ལུང་བ་རྒྱ་གཅིག་བྱུང་། རུབ་གཅིག་སློབ་དཔོན་པར་འབྱུང་གནས་ཡིན་ཟེར་བ་ལྷ་རྩྱུ་རྟ་དཀར་ཞོན་པ། རྟའི་མིག་པ་བཞི་བུད་མེད་རེ་རེས་བཏེག་པ་ཞིག་མངལ། གསོལ་བ་དག་དུ་བཏབ་པས་རིན་པོ་ཆེའི་བྱམ་པ་བདུད་ཅིས་གང་བ་བསྐྱམས་ཏེ་སྐད་ཅིག་མར་དབང་བཞི་ཡོངས་རྒྱལ་སྐྱུར། གནམ་རལ་བའམ། ས་གཡོས་བའམ། རི་འགྲལ་བ་ཅམ་གྱི་ཉམས་གསུམ་ཤར། སྒྲོད་པ་སྣ་ཆོགས་མཛད་པས་མི་ཀུན་གྱིས་སྒྲོན་པར་གྲགས། ས་རྩོས་རྟ་མགིན་དཔའ་གཅིག་གི་དབང་བསྐྱུར། མཛོད་སྤུ་གངས་ཀྱི་ར་བར་བསྐྱབས་པས་ཞལ་དངོས་སུ་གཟིགས་པ་སོགས་སྐབ་པའི་མཆན་མ་མང་དུ་བྱུང་། མཁའ་འགྲོའི་ལུང་བསྐྱབ་ལྷར་སྐྱ་བོ་ལྷོག་བྲག་རྩེ་ཕེབས། ཡེ་ཤེས་མཁའ་འགྲོ་འབྲུག་མེད་མས། མ་རིག་ཐུན་ལེལ་ཉི་མ་ཤར་དང་མངལ། རྒྱེས་བུའི་མཆན་ནི་ཉི་མ་འོད་ཟེར་བཟང་། ཟེར་ནས་མཆན་ཉི་མ་འོད་ཟེར་དུ་གྲགས་སོ། །

རུབ་གཅིག་སྐྱང་བ་གསལ་ལ་རིག་པ་དྲངས་པ་སྐྱེ་བ་སྤྱི་བྱི་དྲན་པ་སོགས་བྱུང་བ་དང་ནམ་ལངས་ཉི་མ་ཤར་དུས་དངོས་སུ་རྣལ་འབྱོར་གོས་དཀར་ཅན་ཞིག་གིས་གཏེར་ཁ་འདི་དང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་ལྷགས་ཀྱི་ལུང་བསྐྱབ་གསལ་བར་བྱུང་བ་བཞིན། གཏེར་གནས་ཆེན་པོ་བྲག་སྤོན་མོ་སྤར་རྩེས་ཀྱི་རྩ་བར་ཕེབས། བྲག་སྤོན་གནམ་མཆོངས་དང་། ལུ་བྲུག་སྐད་འདོན་པ་འདྲ་བའི་ཐད་ནས་ཀྱང་མ་རྟོད། སྒོད་ལ་རྟ་པ་དམར་པོས་སྐྱག་སྐྱམ་དང་གཟིག་སྐྱམ་བཀལ། དར་ཐོད་སྐད་པ་ཐོང་གི་སྒྲིང་དུ་བཞག་ནས་དངོས་སྐབ་འདོད་ན་འདི་ན་ཡོད་ཟེར་ནས་སྐྱམ་གཉིས་སུལ། ཐོ་རངས་བཞེངས་ཏེ་བྱོན་པའི་ལམ་དུ་བུད་མེད་ཅིག་གིས་དེའུ་དཀར་པོར་རྒྱའི་སྒྲོམ་གཉིས་

ཕྱི་ཕྱིད་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཆོག་

བཀའ་བའི་ནང་ནས་སྐྱེས་སྐྱེས་པ་ཏོན་ཏེ་པང་དུ་བསྐྱར་བ་སོགས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཤར། དེའི་
སང་ཉིན་གཏེར་སྒོ་ཕྱེད་དེ་ཤོག་མེར་ཇའི་བྱམ་པ་གང་དང་། ཟངས་ཀྱི་སྒོམ་བྱ་ཞིག་
བྱུང་བར། ཟངས་སྒོམ་ནས་སྐྱེས་ཇེ་ཆེན་པོ་འགོ་བ་འདུལ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ནང་གསང་
གསུམ། འགོ་འདུལ་མ་གཏི་ཀ་ ཕྱི་ནང་གསང་སྐྱེས། སྐྱེས་ཇེ་ཆེན་པོའི་སྐྱེད་དང་ཆོས་
སྒོར། བྱ་རུ་བྱག་སྐྱེས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་སྐྱེས་ཐབས། བྱ་རུའི་སྐྱེས་གསུང་སྐྱེས་ཀྱི་སྐྱེས་ཐབས་
རྒྱལ་འབྲིང་བསྐྱེས་པ་སོགས་མང་དུ་བྱུང་། ཁོང་དུ་བྱད་མེད་ཀྱིས་སྐྱེས་པའི་སྐྱེས་སྒོམ་
ནང་ནས་མཁའ་འགོ་མ་དབང་སྐྱེད་ཀྱི་སྒོར་དང་། གསང་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒོར་སོགས་
མཁའ་འགོ་མའི་ཆོས་སྒོར་མང་དུ་བྱུང་། ཇའི་བྱམ་པའི་ནང་ནས། མགོན་པོའི་སྐྱེས་
ཐབས་རྒྱུད་ལུང་མན་ངག་དང་བཅས་པ། ཡུལ་བདག་གི་སྐྱེས་ཐབས་ལས་མཐའ་ངན་
སྐྱེས་ཀྱང་མང་དུ་བྱུང་། འོན་ཀྱང་གསེར་ཕྱེ་རིལ་བ་གང་། དུང་སྒྲོགས་ཤ་བ་ཅན། སྐྱེན་
མའི་སེམས་མོ་བཅས་བྱུང་། སྐྱེན་ཉིན་སྐྱེན་པའི་སྐྱེས་གཅིག་དང་། སྐྱེ་བདུན་ཐོད་པ། དམ་
ཇས་མང་པོ་རྣམས་བྱུང་།

དེ་རྗེས་ཆོང་པ་ཞིག་གིས་མཁོ་མཐིང་ལྟ་ཁང་དུ་ཕྱིན་པས་ལྟའི་མཚུབ་མོ་ཆག་
པ་ངས་ཉིད་པས་ཁྱོད་ཀྱིས་ལྟ་ཁང་དུ་སྒྲོལ་ཟེར་བྱིན་པ། ཐེབས་ལམ་དུ་ཡུར་བར་སྐྱེས་
ནས་མཚུབ་མོ་གྲུལ་ཏེ་ཆག་པའི་ནང་ནས་གཏེར་གྱི་གནས་ཡིག་བྱུང་བར་བཞེན། མཁོ་
མཐིང་རྣམ་སྐྱེད་སྐྱེས་རྒྱལ་ནས་གཏེར་སྒོམ་སྐྱེས་པོ་དང་སྐྱེ་བོ་གཉིས་བཏོན། དེ་ཡང་སྒོམ་
སྐྱེས་ནང་ནས། བཀའ་བརྒྱུད་བདེ་གཤེགས་འདུས་པའི་རྒྱུད་ལུང་མ་བྱ་སོགས་ཆོས་
ཆོན་སྐྱེས་ཀྱི་པོ་ཏེ་ཆུང་དུག ཤོག་རིལ་འདུས་པའི་སྐྱེས་ཐབས་ཁོལ་དུ་བྱུང་བ་མང་
པོ། སྒོམ་སྐྱེད་ནང་ནས་རྟ་མགིན་སྐྱེས་གསུང་སྐྱེས་ཀྱི་སྐྱེས་པ། གཞན་ཡང་རྟེགས་པ་
བཅོ་བརྒྱད་དང་། ཕྱི་དཔོན་སྐྱེས་ཀྱི་སྐྱེས་ཐབས་སོགས་མང་པོ། སྐྱེ་བདུན་ཤ གཞུང་
ལྟ། རྟ་མགིན་སྐྱེས། ལྷགས་ཀྱི་དོ་རྗེ་དང་། སུར་པ། སྐྱེན་ཀྱི་བྱམ་པ་སོགས་བྱུང་། བསམ་

ཡས་མཆིམས་ཕུ་ནས་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་བཤད་འབྲེལ་སོགས་གཏེར་ཁ་ཆེན་པོ་ཞིག་
བཏོན། གནམ་སྐྱས་ཅན་གྱི་སྲིན་བྱ་བྲག་དང་། དཔེན་གནས་བྲག་རི་ལྷ་ཁང་ལ་སོགས་
པ་ནས་སླ་མའི་སྐྱབ་ཐབས། སྤང་བསྐྱོག་ལ་སོགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་པ་བཏོན་ནོ།
།འཆོ་རྒྱལ་གྱི་སྤྱལ་པ་རྩོ་འབུམ་མ་ཁབ་ཏུ་བཞེས། སླ་མ་སྤྱ་གསུམ་འདུས་པའི་སྐྱབ་པ་
ལོ་གསུམ་མཛད་པས་སློབ་དཔོན་པར་དངོས་སུ་ཞལ་མཛལ་གསུང་གི་གནང་བ་དུ་མ་
ཐོབ། ལུ་ཏིག་ཤེལ་གྱི་སྤང་གོང་དུ་སླ་མའི་ཐུགས་སྐྱབ་མཛད་པས། འཆོ་རྒྱལ་ཡིན་ཟེར་
བའི་བྱད་མེད་དཀར་མོ་རས་སྟོན་ཨང་རག་ཅན་དར་དཀར་གྱི་སྟོད་གཡོགས་གྱོན་པ་
བྱང་སྟེ། དུར་ཁྲོད་བསེལ་བའི་ཆལ་དུ་འདོང་ཟེར་བ་བཞིན་བྱོན། རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་
བརྒྱད་ཀྱི་བཀའ་བརྒྱད་བྱེ་བྲག་གི་དབང་ནམས་རྒྱས་པར་བསྐྱར་ཅིང་རྒྱད་གཏང་གུ་རུ་
པར་མཁོ་ཞི་ཁྲོ་བདེ་གཤེགས་འདུས་པའི་དབང་བསྐྱར། དུང་དཀར་གཅིག་གཏང་ནས་ད་
སོང་ཞིག་གསུངས་པའི་ཉམས་སྤང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱུང་།

ཆོས་གསན་པའི་སླ་མ་ནི། ཡབ་ཉང་སྟོན་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ། རྒྱ་སྟོན་པ་དོན་
ལྡན། ཞིག་པོ་ཉི་མ་སེལ་སྤྱི་མཆེད། སླ་མ་དར་སྟོན། མལ་ཀ་བ་ཅན་པ། སློབ་དཔོན་ཆོས་
གསུམ་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྩོ་རྩེ། སློབ་དཔོན་འདུལ་བ་འཛིན་པ། རྒྱལ་སྐས་ཁམ་བྱ་དཔལ་
པ། གུ་རུ་ཁྲོ་བོ་ཆེ། སྟོན་པ་ཁ་ཆེ་སོགས་ལ་སྤྲུལ་མཆོན་ཉིད་མང་བ་བྱས།

གྲུབ་ཐོབ་དངོས་གྲུབ་མགོན་ལ་བདེ་འདུས་ཀྱི་གཏེར་ཁ་ཡོད་ཚུལ་བྱས་པས།
དེ་དང་འབྲེལ་བའི་བཀའ་མ་རྩོང་འཕྲང་སྒྲོར་ཡོད་ཚུལ་དང་། ལྷ་སའི་ཐུགས་རྩེ་ཆེན་
པོའི་སྤིང་ནས་ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོའི་ཟབ་ཆོས་ཤོག་ཕྱིལ་ལྷ་གཏེར་ནས་བཏོན་གཏེར་
བདག་བྱིད་རང་ཡིན་ཟེར་ཐུལ། ཐུམ་ཐང་དགེ་བསྟན་བྲག་བཙན་ནས་རྩོགས་ཆེན་
གུ་རུ་བཞི་པས་སྤྱ་དངས་པའི་ཆོས་དང་སྐྱབ་ཐབས་སོགས་གཏེར་ཁ་ཆེན་པོ་ཞིག་
སྤྱན་དངས། སྤན་སྐྱབ་མཛད་སྐབས་སྤན་གྱི་ལྷ་མོས་ཨ་རུ་ར་དངོས་སུ་ཐུལ། སྤྱ་ལུས་

ཕྱི་ཕྱི་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཆོ།

ཀྱི་སྒྱུ་ལ་ཀྱང་མ་ཞིག་པར་མཁར་འབྱོན་པ་དང་། ཞབས་ས་ལ་མི་རེག་པ་སོགས་ཀྱི་རྩ་
འཕྱུལ་བསྟན། བཀའ་འབྲུམ་ཆོས་འབྲུང་ཆེན་མོ་ནམ་མཚེ་དེ་མེད་སོགས་དང་། བྱ་སྒྲོབ་
བྱི་མ་འདྲས་མཛད་པའི་འཁྲུལ་བ་འདྲ་ཁ་ཤས་བཅས་གསུང་རྩོམ་རིགས་མང་། ཞིག་པོ་
བདུད་ཅི། སྐྱུ་བ་ལ་སོ་བ། སྒྲོལ་ཞིག་ཆེན་པོ། སེ་སྟོན་ཁྲི་པ་སོགས་སྟོན་ལྟན་གྱི་སྒྲོབ་མ་
མང་པོ་བྱུང་ཞིང་། བྱད་པར་དུ་རིགས་ཀྱི་སྐྱུ་གཉིས་ལས་ཆེ་བ་ནམ་མཁའ་འོད་ཟེར་
ལ་དཔེ་མཛོད་ནམས་གཏད་ཀྱང་བྱིན་རྒྱབས་དབང་གི་རྩ་བོ་ནི་རྩུང་བ་ནམ་མཁའ་
དཔལ་ལ་བབས། དེ་ལྟར་བསྟན་འགྲོའི་དོན་ནམས་མཐར་བྱིན་ཏེ། དགྲུང་ལོ་བྱུག་ཅུ་རེ་
བརྒྱད་པ་ལ་ཞལ་ཆེམས་དང་ལུང་བསྟན་མང་པོ་མཛོད་ནས་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་
སུ་ཐིམ་པའི་རྩུལ་བསྟན་ཏོ། །

༡༥ གསུང་སྒྲུལ་གྱ་རུ་ཆོས་དབང་།

གསུམ་པ། གསུང་གི་སྒྲུལ་པ་གྱ་རུ་ཆོས་དབང་ནི། (༧༩ ཉ་༥ ༡༥༡ འ་༢) རྒྱལ་
བའི་གསུང་རབ་ལས། མཐའ་བཞི་གངས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བའི་ར་བ་རུ། སྐྱུ་པའི་རྣལ་
འབྱོར་མེ་ལོང་འཛིན་པ་འབྲུང་། ཞེས་དང་། ཆོས་དབང་རང་གཏེར་ལས། སྒྲ་མའི་
ཐུགས་སྐྱབ་ཐུགས་དམ་བྱད་འཕགས་སྐྱོར་མེད་གཙོ་བོ་དགོས་པ་ཀྱན་འབྲུང་ཐུགས་
གཏེར་གཅིག་མེད་སྟོན་གནམ་སྐྱུ་ཅན་གྱི་བྲག་ལ་མཆིས་མེད་ཐུགས་གཏེར་ལྡེ་ལས་
བྱད་འཕགས་འདི་ཁོ་ན་མེད་ཅི་བྱིར་ང་ཡི་སྟོང་ལོ་མིག་འབྲས་ཡིན་མཐར་ཐུག་ཡིན་
ལོ་སྟོང་གི་དཀྱིལ་དུ་ཆོངས་མེད་ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་དེ་སྐད་དུ། ཐུགས་གཏེར་གཅིག་
ནི་སྟོན་གནམ་སྐྱུ་ཅན་ལ་སྟོན་མེད་མེད་ཀྱང་ཐུང་པར་སྐྱབ་སྐྱོར་ཡིན་མཐའ་བདག་
གསུང་གི་སྒྲུལ་པས་འདོན་པར་འགྱུར་མེད་ཞེས་སོགས་ལུང་གིས་བསྟན་པ་ལྟར་གྱ་རུ་
ཆོས་ཀྱི་དབང་ཐུག་ནི། སྟོན་ཆོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྟོང་ལྟེ་བཅན་གྱིས་སྐྱུ་པས་བོན་ལ་བསྟོན་བར་
བོན་པོས་ཐོག་འབེབས་པར་བརྩམས་པ། མཐུ་བ་མའི་ཅེ་ལ་སྐྱངས་ཏེ་སྐྱར་བོན་གྲོང་དུ་

འཕངས་པས་སྒྲགས་བོན་ཚབས་གཅོད་པའི་མཐུ་སྟོབས་ཅན། བེ་རོའི་སྟོབ་མ་སྤང་རྩེ་
བཅན་ཁྲོམ་གྱི་བརྒྱད་པ་བར་མ་ཆད་པ། ཡབ་དགེ་བཤེས་སྟོན་ཉི་དང་། ཡུམ་མ་གཅིག་
དཀར་བཟའ་མོ་དགོན་པ་སྦྱིད་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཚུ་སླེ་དབྱིད་རའི་
ཆེས་བཅོ་ལྷའི་ཉི་ཤར་ལ། ཡུལ་སྟོ་ལ་ཡག་རྩེ་བར་སྤང་གྲོང་བྱ་བར་སྐྱེ་འབྱུངས། ཡབ་
ཀྱིས་འཇམ་དཔལ་མཆན་བཞེད་བཞེད་པའི་ཆོག་མཆམས་ལ་རྟེན་འབྲེལ་བརྟགས་
པས། ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ། ཁེགས་པའི་ལམ་ནི་སྟོན་པ་པོ། ཁེས་པ་དང་
འགྲིག་པས་མཆན་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་ཏུ་གསོལ། ཡུམ་གྱི་ཞལ་ནས་ངའི་སླ་མ་སེ་འབྲོ་
ཆེན་པོས། ཁྱོད་ལ་བྱ་གཅིག་སྐྱེ་བ་ཡོད་པས་དེ་ལ་མིང་འཇམ་དཔལ་མཆན་བཞེད་
ལས་དྲས་པ་ཞིག་ཐོགས་གསུངས་པ་ཡོད་ཟེར་ནས། འཇམ་དཔལ་རྩོམ་བརྟགས།
དབྱང་ལོ་བཅུ་གསུམ་པའི་སྐབས་ཉམས་སྤང་ལ་རྩོམ་སྟོལ་མས་བྲིད་ནས་ཤེལ་མཁར་
དབྱ་ཐོག་གི་ཆེར་བསྐྱལ། རྩོམ་སྟོལ་དཔལ་དང་མཇལ། མཁའ་འགྲོ་གདོང་བཞི་པ་
གཅིག་གི་ཞལ་སོ་སོ་ནས་ལུང་བསྟན་དང་། མདའ་དཀར་སྟོ་ལ་པ་གཅིག་གཏད་ནས་
ལུང་བསྟན་ཏེ་ཐུགས་ཀར་ཐིམ། མཁའ་འགྲོ་མ་རིགས་མི་གཅིག་པ་མང་པོས་བརྩོ་
ལུང་བསྟན་བྱེད་པ་སོགས་བྱུང་། རང་ཉིད་ཀྱི་ཡབ་ལས་ཡིག་རྩེས། ཆོས་འབྱུང་། རིག་
བྱེད། བོན། རྒྱུང་། སྐྱུ་འབྱུང་ལྟར་ལུགས་དང་ཡང་ལུང་སོགས་གསང་སྟགས་ཀྱི་
ཆོ་ག་ཕྱག་ལེན་བྱི་ནང་གི་ཆོས་མང་པོ་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པའི་གསན་སྦྱོང་གནང་། ཕྱག་
རྩོར་དང་ལུང་པ་གཤེན་རྩེ་ནམས་ཀྱི་བསྟེན་པ་མཛད། སླ་མ་སེ་འབྲོ་གྲང་གསར་བ་ལ་
སྐྱེ་འབྱུང་རོང་ལུགས་སྟོར་སོགས་རྟིང་ལུགས་དང་།

གཞན་ཡང་ཆད་མ་རིགས་ཐིགས། མངོན་པ་ཀུན་བརྟུལ། སྦྱོད་འཇུག་དཀྲུག་
རྩོར་སོགས་ཀྱི་ཆོས་གསན། སྟོབ་དཔོན་མཐའ་སྟོར་བ་དང་། མཚུར་སྟོན་ཡབ་སྲས་ལ་
ཡང་ཆོས་མང་དུ་བྱས། ཡབ་གཤེགས་པའི་འདད་ལ་མངའ་བདག་འགྲོ་མགོན་སྐྱུན་

བྱངས་དུས་འགྲོ་མགོན་གྱིས། བྱོད་ཀྱིས་ཟབ་མོ་ཐུགས་ཀྱི་གཏེར་གཅིག་མ་དེ་རྟེན་རྟེན་
འོ་སྒོལ་ལ་མདུན་མ་གཅིག་ལས་མེད་ཅིང་། ངའི་གཏེར་ཆོས་ཀྱི་བདག་པོ་ཡང་ཁྱོད་ལ་
གཏོད་ཀྱི་ཚུལ་བཞིན་ཉམས་སུ་ལོང་ཞིག་གསུངས། བྱ་རུ་པརྱའི་དབང་སྟོགས་མཐའ་
དག་གནང་། དགྲུང་ལོ་བཙོ་བརྟུང་པར་ས་སྐྱ་ལོ་རྩ་དང་མཇུག་མཐའ་བསྐྱེད་ཞུས། རྒྱ་
ནག་རི་བོ་ཅེ་ལྷར་བྱོན་ཏེ་རྩེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི། རྩོམ་ཀླ་ཡ་རྩམ་རྩོམ་ཏུ།
སྟོགས་གསུང་གི་གནང་བ་སྦྱལ་ཞིང་ཆོས་སྒོ་བརྟུང་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་ལུང་ཐོབ་སྦྱུང་པའི་
གདེངས་དང་བཅས་པའི་ཉམས་ཤར།

དེ་ཡང་བོད་ཀྱི་གཏེར་གཅིག་མ་ཟབ་མོ་ཐུགས་ཀྱི་གཏེར་བྱང་དཀའ་བ་
གཞན་གྱིས་སྤྱད་ཀྱང་ལས་འཕྲོས་ཐུག་ཏུ་འབྱོར་པར་བཤད་ཅིང་། འདིར་རྣམ་ཐར་
ཡང་སྐྱོ་གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་རེ་རེ། བལ་བོ་རྩ་རོ་གཙུག་འཛིན་གྱིས་
ཞུས་པའི་གསང་རྣམ་སྟོགས་མང་ལ། གཏེར་གྱི་ལོ་ཆིགས་ཀྱང་བཙུགས་མ་བཙུགས་ཀྱི་
བཙུ་དགྲུ་སྟོགས་སྣ་མང་བས་སྒྲིག་དཀའ་ཞིང་། གཏེར་ཁའི་གྲངས་ཀྱང་སྣ་ཆོགས་ཤིག་
འདུག་ཅུང་གཏེར་བྱང་ཆེན་མོ་ལྷར་བཙུན་བདུན་དང་། ཐུགས་གཏེར་གཅིག་བཅས་བཙོ་
བརྟུང་དམ་འབྲོག་ཏུ་བོ་གངས་རྩེ་ངས་ནས་རང་བྱོན་བསྟན་པའི་གཙོ་བོ་གཏེར་ནས་
བཞེས་པའི་གཏེར་ཁ་བཙོ་བརྟུང་ཐུགས་གཏེར་དང་བཙུ་དགྲུར་བྱེད་པའི་སྒྲོམ་ཆིག་
གནམ་སྐྱས་ཅན་དང་བྲག་འཕྲང་རྟ་མགྲིན་ཞབས། ཁོན་མཁར་སྟེང་དང་རྟ་མགྲིན་
དབེན་ཅའི་སྒོ། མཁོ་ཡི་གཤེན་དམར་རྟ་མགྲིན་སྒྲོམ་ཆོས་ལ། ཁྲས་མཁར་སྐྱོ་བོ་ཐུག་
རིང་ཐུག་མཐེབ་མ། བསམ་ཡས་ལྷ་རྩ་ཐུགས་སུ་མོན་བུམ་ཐང་། ཆིས་ཀྱི་ལྷ་ཁང་རོང་
བྲག་ཏུ་བོ་གངས། རང་གཤེན་ཏུ་གཏེར་དང་བཅས་པ་སྟེ། ལས་འཕྲོད་དབང་གིས་
ཆོས་དབང་བདག་དང་མཇུག་ཞེས་དང་།

དབང་པོའི་སྒྲིས་བཙོ་བརྟུང་སྒོ་འབྱེད་ཅེས་སྟོགས་གསུངས་པའི་གཏེར་

འདོན་པར་ཐོགས་པ་ན། གཏེར་སྤང་སྤྱ་བདུད་མགོ་དགུ་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་མཁའ་འགོ་
ཡུམ་གྱི་ཆ་བྱང་ཅན་གཉིས་ཀྱི་ལྷ་མིག་གཏད། གྱེ་ཆང་སྒོ་ཕྱེ་བས། གཏེར་བཅུད་བྱ་མོད་
ཁྱུང་ཅམ་པ་གཅིག་བྱང་། དེ་ལ་ཞོན་ནས་གནམ་རིམ་པ་བཅུ་གསུམ་གྱི་སྤྱིང་འཇའ་
འོད་འཁྲིལ་བའི་གྲར་ཁང་དུ་སངས་རྒྱས་རྩོམ་ཆེ་སེམས་དཔའི་ཞལ་གཟིགས། རིག་པ་
རྩལ་གྱི་དབང་ཐོབ། བདུད་ཅིའི་བུམ་པ་གཏད། དེ་ནས་གཏེར་བྱང་ལྟར་སྒོ་ཕྱེ་བས།
སྒོ་རྒྱའི་སྤྱ་བདུད་མགོ་དགུ་པ་ཁྱུ་གང་ཅམ་ཞིག ཟངས་ཀྱི་གཏུ་སྤྱལ་སྤྱིང་ཤིག་གི་བ་
གཅིག་དང་གཉིས་བྱང་བ་ལས། སྤྱ་གཟུགས་ཀྱི་ནང་ནས་གདམས་སྒྲོར་ཆོ་བཞི། ཟངས་
གའི་ནང་ནས་མན་ངག་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱད་ཁྱོན་ངེལ་བར་མན་ངག་རྒྱུད་གཞུང་འགྲེལ་པ་
ལྷ་བརྒྱ་དང་བདུན།

ཤོག་རྩལ་སྤྱིང་དང་ཉིས་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་དོན་གསུམ་སོགས། ལྷ་རྩོགས་སྤྱགས་
གསུམ་ཆང་བ་གནམ་སྒྲིམ་བྲག་ནས་ཐོན། བྲག་མོ་འཕྲང་ནས་ཟབ་གཏེར་ཉེར་ལྷའི་
ལྷ་མིག་གཤིན་རྩེའི་སྒྲོར་སོགས། བསམ་ཡས་རྟ་མགིན་སྤྱིང་གི་ཞབས་གཡས་འོག་ནས་
གྲུ་རུ་དར་ནག་བེར་ཆེན་སོགས་ཡར་སྤྱངས་པ་བཙོན་སེང་ལ་ཁ་བྱང་བསྐྱར་ཏེ་དེས་
བཏོན། མོན་མཁའ་སྤྱིང་པ་བོང་གཡུ་རྩམ་གྱི་འོག་ནས་སྤྱི་ཆབ་པར་གྲུ་རུ། སྤྱི་འབག་
དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱབ་པ། བཅུད་ལེན། རོ་སྤོད། ཆོ་སྤྱབ་སོགས་སྤོ་བྲག་གི་བྲག་རྟ་མགིན་
འགྲུལ་ནས་དཔུལ་གྱི་བུམ་པ་མན་ངག་བཞི་ལྟན། གྲུ་རུ་པར་ཁྱའི་གསེལ་སྤྱིང་བུམ་ཟེའི་
ཐོད་པ་སོགས། སྤོ་བྲག་དབེན་ཆ་ལྟ་ཁང་གི་སྒོ་སྤྱང་བདུད་ཅི་འཁྲིལ་བའི་སོག་དབྲག་
ནས་དུར་ལོང་ནག་པོ་གཞན་གྱིས་བཏོན་ཟིན་ནས་མ་བྱང་ཡང་ཤིང་གི་རྩོམ་རྩེ་དང་
དམ་ཆོས་ཡེ་ཤེས་མིག་གཅིག་སོགས། མཁོ་ལྟ་ཁང་གི་གྲང་རིས་གཤིན་རྩེ་དམར་པོའི་
སྤྱགས་ཀ་ནས་འཇམ་དཔལ་རྒྱུད་ཀྱི་ཡང་སྤྱིང་སྒྲོར་སོགས་གཉན་སྤོན་རྩེ་ལ་འདོན་
པར་བཏང་། བྲག་རྟ་མགིན་སྤྱབ་ཁང་སྒོམ་ནས་སྤྱི་ཆབ་ཀྱི་བདུད་འདུལ་སོགས།

ཕྱི་སྤྱི་སངས་རྒྱལ་རྒྱལ་མཆོ།

སྟོ་བྱག་ཆོས་ཀྱི་ལ་མོ་ནས་སྤྱགས་རྩེ་ཆེན་པོའི་སྐྱོད་དང་སྐྱབ་སྐྱོར་སོགས། བྱོ་བོ་ལྷུང་གི་
སྤྱས་མཁར་དགུ་ཐོག་ནས་མར་པ་ལོ་ལྷའི་ཆོས་དྲུག་སྤྱས་མཁར་མ་འདོན་པར་བྱང་པ་
སྟོམ་ཆེན་ཞིག་བཏང་། མཁར་རྒྱུ་དཔལ་གྱི་སྤྱག་རིང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་འོག་ནས་འདུས་
པ་བསྐྱོར་དགུ་སོགས། མཁོ་ལྷ་ཁང་གི་སྤྱང་བ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་བྱག་མཐེབ་ནས་ཆེ་དཔག་
མེད་དང་བཅུད་ལེན་སྐྱོར་སོགས་ཨ་ཇོ་ཇོ་བསོད་ཀྱིས་སྤངས་ཏེ་སྤུལ། བསམ་ཡས་དབྱ་
ཅེའི་འོག་ཁང་ནས་ཁ་བྱང་བྱང་བ་ལྟར་རྟ་མཁྱིན་སྤིང་གི་སྤྱགས་རྩེ་ཆེན་པོའི་གདན་
རྒྱུ་ནས་སྐྱོ་གསུང་སྤྱགས་རྩེན་སོགས། སྟོ་བྱག་མཁར་རྒྱུ་སྤྱགས་སྤྱར་ཅན་ནས་བྱད་རྟ་
ཐོད་ཐེང་རྩལ་གྱི་སྐྱོད་དང་ཐོད་སྐྱོ། བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་གསང་འདུས་སོགས། མོན་བྱམ་
ཐང་ནམ་སྤང་གདན་འོག་ནས་གཤིན་དམར་དང་ལོག་གཞོན་རྩོ་རྩེ་སོགས། གཙང་ཉང་
རོ་ཅིས་ཀྱི་ལྷ་ཁང་ནས་ཤེལ་བྱམ་ནང་ནས་ཉམས་ལེན་སྐྱོར་དགུ་སོགས། རིང་རྒྱུང་གི་
བྱག་ལྟང་ལྟང་མ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཕེལ་གདུང་ལྷ་བརྒྱ་སོགས། གཏེར་
བྱང་དངོས་ལ་ཆོས་དབང་རང་གི་སྤྱགས་རྒྱུད་ལ་གབ་པའི་གཏེར་དུ་གསུངས་ཀྱང་
གཙང་ཏ་བོ་གངས་རྩྭ་ངས་ནས་རང་བྱོན་བསྐྱན་པའི་གཙོ་བོའི་སྐྱོད་དང་མཛོད་དྲུག་
སོགས་གཙང་པ་དཔལ་གྱགས་ཀྱིས་སྤངས་ཏེ་སྤུལ་ཞིང་། ཀྱན་རུ་བཟང་བོ་དགོངས་
པའི་སྟོང་གཏེར། སྤྱགས་རྒྱུད་ལ་གབ་པའི་དོན་གྱི་གཏེར་བཅས་བཅུ་དགུར་འཐད་ལ།

དེ་ནས་སྐྱབ་པ་སྟེང་པོར་མཛོད་པས་མཚན་མ་དང་མཚན་མ་མེད་པའི་སྐྱབ་
རྟགས་དུ་མ་བྱང་། དགུ་ཁ་སྐྱབ་བྱམ་ནང་ལ་ལོ་རྟོག་སྤིན་པ། ལྷོ་སྟོན་དགོན་པར་པ་
བོང་ལ་ཞབས་རྩེས་བཞག་པ། སྐྱའི་བཀོད་པ་དྲུག་དུས་གཅིག་རུ་སྟོན་པ། བམ་མཁའ་
ལ་འཕྱར་བ་སོགས་རྩྭ་འཕུལ་ཀྱང་ཡ་མ་བྱང་མང་བོ་བསྐྱན།

ཆོང་དུས་རིན་ཆེན་སྤིང་དུ་སྐྱོ་གསུང་སྤྱགས་རྩེན་དང་། བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཕོ་
བྱང་བཞེངས། རབ་གནས་སྤུན་སྤུམ་ཆོགས་པ་མཛོད། ལྷའི་བྱ་ཉི་མ་དང་ལྷ་བ། ཡར་

ལྷ་ཤམ་པོ། དགོན་པ་སྟེ་དགོན་གྱི་སྤྱ་བཅན། དགེ་བསྟན་ཤེའུ་མཁའ་རི། ཤལ་གྱི་འབའ་
ར་ནག་པོ་སོགས་ཡིད་གཟུགས་ལྷ་མ་སྲིན་གྱི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་དམ་ལ་འདུས་ཤིང་
འཕྲིན་ལས་སྦྱབ་པར་ཁས་ལྷངས། གཙང་ཉང་སྤང་གྱི་སྟེ་པ་གནས་གཞི་པ་སྦྱན། ལྷ་
ཁུད་དཔོན་འཕན་ཤ། རྒྱ་མིག་རིང་མོའི་དཔོན་ཆེན་ཤག་རྟོ། དཔོན་གྲགས་འབུམ།
དཔོན་དགོན་གཉེན་བ། དཔོན་སེངྒེ་རྒྱལ། བྱ་རྟོག་ཆང་དཔོན་རྒྱལ་སེང་། གཞུང་འབྲོག་
ཨ་མེས་སོགས་གྱིས་ཞབས་ནས་བཀྲེག་སྟེ་བསྟན་བཀུར་གྱ་ལྷ་པ་ཁྱེས། ཡོན་མཆོད་དུ་
གྱུར། དེ་བཞིན་དུ་ས་སྦྱ། ཆལ། འབྲི་གུང་པ། འབྲུག་པ། ཞིག་པོ་ཉི་སེང་། བར་སྤངས་
པ། བོ་དོང་པ་སོགས་ཕྱོགས་བྲལ་གྱི་དགེ་བཤེས་ཆེན་པོ་གྱུན་གྱིས་ཀྱང་སོ་སོའི་འཁོར་
བསྟུས་སྣ་ལེན་དང་ཞབས་ཏོག་དུ་མ་མཛད་དེ་སྤྲ་མཆོད་དུ་མངའ་གསོལ་ཞིང་། མནལ་
ལམ་སྐོར་སོགས་བཀའ་འབུམ་པོ་ཉི་གསུམ་དུ་ཉེ་ལ། རིགས་ཆོས་གཉིས་ཀའི་སྤྲས་གྱི་
སྤྱ་པོ་པར་དབང་ཆེན། རིགས་སྤྲས་རྒྱུང་བ་མཆོན་ལྷན་ཉེ་མ། ཆོས་སྤྲས་སྤྲན་ལུང་ཤུག་
འོད། སྤྱབ་ཐོབ་མ་ཉི་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་སྟོད་ལྷན་གྱི་བུ་དགུས་ཐོག་དངས་བུ་སྟོབ་ཀྱང་
མཐའ་ལས་ཤིང་།

གསུང་ལས། སྤྲང་བན་ཆོས་གྱི་དབང་ཕྱག་བདག་ཆེ་འདིའི་རྣམ་རྟོག་འགྲེལ་
བའི་ཆོ། ཉ་ཆོས་ཉི་ལྷབ་ལྷ་འཆད་འད། བྱ་སྟོབ་ཉི་དུང་ཅ་ལག་གྱུན། ཉི་ལ་མི་དགའ་
སྤྲས་ཅི་བྱ། ཉི་བཞིན་གྱུན་གྱིས་མཁྱེན་པར་མཛོད། ཉི་ལྷར་ལྷ་དན་འདས་པ་ན། ཉང་
དོན་ལྷན་གྱིས་གྱུབ་པ་ཡིན། ཞེས་མཛད་པའི་ཐ་མ་བསྟན་ཏོ། །

༤༽ སྤྲགས་སྤྱལ་པར་དབང་རྒྱལ།

བཞི་པ། སྤྲགས་སྤྱལ་པར་དབང་རྒྱལ་ནི། (༧༥ ཉ་༡ ༡༥༥ འ་༡) རྒྱའི་སྤྱི་
ལུང་ལས། མངའ་རིས་སྟོད་ནས་ཨོ་རྒྱལ་སྤྱལ་པ་གཅིག་ཏུ་ རྒྱ་འབྲུལ་སྟོན་ཅིང་བསྟན་
པའི་སྟོན་མེ་སྤར་ ཞེས་དང་། ལེགས་ལྷན་རྩིས་སྤོར་མོ་སྤར་རྩིས་ནས་བཏོན་པའི་

ཕྱི་ཕྱི་སངས་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ།

རིག་འཛིན་ཡོངས་འདུས་ཀྱི་ཁ་བྱང་དོན་སྟོན་གནད་གསལ་ལས། བཞི་བཅུར་ཉེ་དུས་
ཐུགས་གཏེར་ངེས་པར་ཕྱད། དངོས་དང་ཉམས་སུ་ང་ཡིས་དབང་བཞི་བསྐྱར། དཔའ་
བོ་མཁའ་འགྲོས་བསྐྱལ་མ་ཐེངས་གསུམ་འོང་། དེ་དུས་ཐེ་ཆོམ་མ་བྱེད་གནད་ཐེམས་
ཡིན། རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཐུགས་ཀྱི་སྒྲོང་སྒྲོམ་ན། ལྷ་མའི་སྒྱུ་བ་པ་ཡོངས་འདུས་རྣམ་
གསུམ་ཡོད། སྐྱ་སྒྲོག་འབྲུག་གི་ལོ་ལ་བབས་པའི་དུས། གཏེར་བདག་བྱ་དཀར་སྒྲུག་
མོད་གཏོར་མས་མཆོད། རང་ཉིད་དབང་བྲག་ང་རྒྱལ་ལྡན་པ་ཡིས། བདེན་པ་བདར་
ཞིང་དམ་བསྐྱག་གནད་ཐེམ་ཡིན། དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་ཆོགས་སྒྲོང་བརྒྱ་ཅས་བཀའ་
། གནས་ཆེན་ཀུན་ལྷུ་འཕྱོར་དགུ་ཞེན་མེད་བྱ། ཆོས་བརྒྱད་སྤང་ཞིང་ཆེ་འདི་སྒོ་
ཡིས་བཏང་། ས་གཅིག་མི་གནས་གནས་ཆེན་ཀུན་ཏུ་སོང་། དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོས་
ལུང་སྟོན་གཏེར་དང་ཕྱད། ཅེས་དང་།

རིག་འཛིན་ཡོངས་འདུས་ཀྱི་སྒྱི་ལུང་མདོར་བསྐྱས་སྟེང་པོ་ལས་འཁྲུངས་
གནས། འདི་ནས་ཉེ་མ་རུབ་ཕྱོགས་སུ། ཡང་འདུལ་བྲ་དུན་ཅེ་ཡི་ལྟོ། གེ་གར་གྱི་ཡི་
ཁ་གཞོན་བྱང་། རི་རྒྱལ་སྤང་ཆེན་འཁྱིང་འབྲའི་འདབས། རྒྱ་ཆེན་བྲག་པོ་འབབ་
པའི་འགམ། སྒོ་བོ་མ་ཐང་ཞེས་བྱའི་ཕུར། རྗེ་རིགས་སྤྲུགས་འཆང་རྣལ་འབྱོར་པ། ས་
མ་རྒྱལ་མཆོན་གཉིས་ཀྱི་བུ། ཀུན་བཟང་དགོངས་པའི་སྒྲོང་ནས་བསྐྱུན། བི་མ་འཆོ་
རྒྱལ་སྒྱལ་པའི་སྤྲུག་སྤྲུག་ཆོགས་སམ་མཐའ་རུ་འབྱུང་། ལྷམས་ནས་རྩྱ་ཕྱི་འའི་
སྐྱ་སྒྲོག་ཅིང་། རྒྱེས་པའི་ལོ་ནས་བདེ་སྦྱིད་ལྡན། ཡུལ་ཁམས་བདེ་ཞིང་བསམ་དོན་
འབྲུབ། རྒྱ་ཁམས་ལུག་གམ་སྤེལ་ལོ་པ། བདག་གིས་བྱིན་རྒྱབས་པར་རྒྱལ། ཞེས་
མངའ་རིས་སྒོ་བོ་གེ་གར་ཀྱི་ཡུལ་དང་སྤྲུགས་འཆང་འཇམ་དབྱངས་རྒྱལ་མཆོན་ཡབ་
ཡུམ་གཉིས་ཀྱི་མཆོན། སྤྲུག་བདུན་ཆོགས་ཞེས་པས་མངའ་རིས་པའི་ཆེན་སྒྲུ་མཆོད་
བདུན་ཀྱི་གཉིས་པ་ཡིན་པས་བར་ཆོགས་དང་། མཐའ་རུ་འབྱུང་ཞེས་པས་ལེགས་ལྡན་

ཇི། ལུག་གམ་ཞེས་པས་པཌ་ཆེན་དང་། ཟེའུ་ཞེས་པས་ལེགས་ལྷན་ཇིའི་འབྲུངས་ལོ་
མཆན་སོགས་གསལ་བར་བསྟན། ཟུབ་ཐབས་ཡོན་ཏན་གཏེར་མཛོད་ཀྱི་ལུང་བསྟན་
དུ། ང་ཡི་ཐུགས་རྗེས་སྤུལ་པའི་རིག་འཛིན་ནིུ། པར་རྒྱལ་པོ་ཡེ་ཤེས་རོལ་པ་རྩལུ།
ཕྱི་ལྟར་རབ་བྱུང་སྟགས་པའི་ཆ་ལུགས་ཅནུ། ཞེས་པའི་རབ་བྱུང་གིས་གཅེན་དང་
སྟགས་པའི་སྒྲས་གཙུང་གི་ཆ་ལུགས་བསྟན་པ་སོགས། ཟུ་མཆན་འདི་དག་ལ་བཞེན་
ནས་གཏེར་ཆོས་འདི་ལ་གཏེར་སྟོན་ཉིས་ཆོགས་ལ་སྒྲ་མ་གོང་མ་ནམས་དང་རྗེ་སྒྲ་མ་
འདིའང་བཞེད་ལ།

མཆེད་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་གཙོ་ཆེ་བ་ནི། ཡོན་ཏན་གཏེར་མཛོད་ཀྱི་ལུང་
བསྟན་ལས། བདེ་གཤེགས་རིག་འཛིན་ཡོངས་རྫོགས་འདུས་པའི་ཆོསུ། གཏེར་ནས་
འབྲིན་པའི་སྒྲིམ་བུ་རྩུ་འཕུལ་ཅནུ། པར་རྒྱལ་པོ་ཡེ་ཤེས་རོལ་པ་རྩལུ། མངའ་རིས་
གཙང་གི་ཕྱོགས་ནས་སྟོག་བཞིན་འབྱུགུ། དབུས་གཙང་སྟོ་ཡི་ཕྱོགས་སུ་འབྱུག་བཞིན་
གྲགསུ། ལམས་ཡུལ་རྒྱ་ཡི་ཡུལ་དུ་གྲགས་པ་ནིུ། ལུས་ལ་ཉགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་སྒྲི་བོར་ཤརུ།
རྒྱ་གམ་འབྲིན་ལས་ཕྱག་གི་མཐིལ་ན་གསལུ། ཟུན་མིག་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་ཕྱག་
ཞབས་སྒྲསུ། འཛོམས་བྱེད་རྩྱི་གི་ཡི་གེ་རྒྱང་ལ་མཛོནུ། ལྟེ་བར་བུམ་པའི་ཕྱག་རྒྱ་སྒྲེ་
བས་བརྒྱནུ། སྟོད་པ་མ་ངེས་ཐོགས་མེད་རྒྱང་ལྟར་རྒྱུ། ཉིང་འཛིན་མི་གཡོ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་
བུར་བཏནུ། སྟགས་དང་ཕྱག་རྒྱའི་ཆོ་འཕུལ་རྒྱན་ཆད་མེདུ། ཡོ་རྒྱན་དང་དང་ཉག་ཏུ་
བཀའ་བཀྲོས་འཆངུ། དེ་དང་སུ་ཕྱད་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྒྲིུ། ཞེས་དང་།

གཞན་ཡང་པད་སྤིང་ཀུན་གསལ་མེ་ལོང་སོགས་དུ་མ་ནས་ལུང་བསྟན་པ་
ལྟར་མངའ་རིས་པཌ་ཆེན་པར་དབང་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས་རོལ་པ་རྩལུ་ནི། རིགས་ལྟ་རིགས།
རུས་གཉའ་ཁྲི་བཅན་པོའི་བརྒྱད། ཆོ་འབྲང་བོད་ཡུལ་དཀར་པོར་བཀོད་པ་ལས་བྱུང་
བ་བྱུང་ཐང་མངའ་བདག་ལས་རིམ་པས་བརྒྱད་པ། ཡབ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་རིན་

ཕྱི་ཕྱི་སངས་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ།

ཆེན་རྒྱལ་མཚན། ཡུལ་འབྲོ་ལྷན་ཁྲིམ་པ་རྒྱན། འཁྲུངས་ཡུལ་སློབ་མ་ཐང་གི་ལྷན་གྲུབ་
ཆོས་སྤངས་སུ་མེ་མོ་ལྷག་གི་ལོ་ལ་བཞུགས། མཚན་པར་དབང་རྒྱལ་དུ་གསོལ། དགྲུང་
ལོ་བརྒྱད་པ་ལ་དགེ་བསྟེན་མཛད། ཡབ་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་གཙུག་པོར་གཟིགས། དགྲུང་
ལོ་བརྒྱ་གཅིག་པ་ནས་རྒྱུད་སྤེའི་ཐོས་བསམ་དང་། བརྒྱ་གཉིས་པ་ལ་གཞུང་བསྐྱར་དང་
བཅས་པའི་བཤད་གསར་གནང་། ཡབ་མར་པའི་རྣམ་འཕྲུལ་ཡིན་པས་གཟིགས་སྒྲུང་
གི་ཐོག་མར་དུད་སོལ་ལྟ་མོ་བྱུང་། གྲུབ་མཚན་གྱི་ཐོག་མ་ལྷ་འོད་བརྒྱན། བྲག་དཀར་དུ་
དགྲ་བཅོམ་པ་ཆོས་བསྟན་བཟང་དང་མཛལ་ནས་སྐྱ་མར་བསྟེན།

གྲུབ་མཚན་བསྟན་ཚུལ་ནི། གསུངས་ལས། བྲག་དམར་གྱི་མཚོ་ལ་རོ་སྟོམས་
བྱས། །སྐྱབ་ནགས་ཀྱི་རྒྱལ་རྩོག་པས་བཞིས། །ལྷ་ལྷང་གི་བྲག་ལ་བྱ་ལྷར་ལྷིང་། །བ་གམ་
ཅན་བྲག་ལ་བྱི་ལྷར་འཇུག། །མགོ་བོ་ཅན་བྲག་གི་ལོགས་ལ་རྒྱགས། །ཁེས་སོ། །དགྲུང་
ལོ་ཉེར་གསུམ་པ་ལ་སློབ་ལོ་ལྷ་བར་ལམ་འབྲས་ཁྱུས། །ཉེར་ལྷ་པ་ལ་སློབ་ལམ་ཆེན་
བསོད་ནམས་ལྷན་གྲུབ་ཀྱིས་མཁན་པོ། འཁོར་ལོ་སྟོམ་པ་དགོན་ཅོག་ཆོས་རྒྱལ་གྱིས་
སློབ་དཔོན། རབ་འབྲམས་ཀྱན་དགའི་མཚན་ཅན་གྱིས་གསང་སྟོན། རྒྱལ་མཚན་
རྒྱལ་གྱིས་གྲིབ་ཆོད་པ། རབ་འབྲམས་བསོད་ནམས་དཔལ་པས་གྲོགས་དན། མཁན་
ཆེན་ཀྱན་བསོད་པ་སོགས་དད་པའི་དགེ་སློང་ཉི་ཤུ་ཙུའི་དབུས་སུ་ཉི་ཕྱེད་ལ་དགེ་
བསྟེན། ཕྱི་མར་དེར་དགེ་ཚུལ། དེའི་ཕྱི་མ་དགེ་སློང་གི་དངོས་པོར་རྒྱུར་ཏེ་ཚུལ་གསུམ་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པས་ཐུགས་རྒྱུད་གཏམས། མཚན་དགེ་
སློང་པར་དབང་རྒྱལ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་
དུ་གསོལ། མཁན་སློབ་དེ་རྣམས་ལ་ཆོས་མང་དུ་གསན། ཡབ་རྗེ་དམ་པ་ལ་རྒྱུད་ལྷང་
མན་དག་རྒྱ་ཆེར་གསན་ནས། བྲང་སོ་གཏོར་སྟོན་ཤྲུབ་བཟང་པོ་ལ་བྱང་གཏོར་སྟོར་
ཁྱུས།

གཞན་ཡང་མཁས་བཙུན་ནམ་མཁའ། སྒྲ་འབྲུམ། གྲུ་གེ་ནམ་རྒྱལ་དཔལ་
བཟང་། གློ་གྲོས་དཔལ་མགོན། འཇམ་དབྱངས་ཀྱན་བསམ་པ། བྱབ་ཆེན་དཀར་པོ། རྩེ་
སངས་རྒྱས་སྦྱོབ་པ། རབ་འབྲུམས་པ་དཀོན་ཅོག་བསམ་བྱབ། བལ་པོ་རྩྭ་ན་གླི་ཡབ་
སྲས། རོར་ཆེན་ལྷ་མཆོག་བཟང་པོ། ལོ་ཆེན་དཀོན་ཅོག་ཆོས་རྒྱབས་སོགས་ལ་ཟབ་པ་
དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་དཔག་མེད་གསན། དེ་དག་གི་གཙོ་བོ་འཇམ་དབྱངས་ཞལ་གཉིས་
ཞེས་ཡབ་རྩེ་འཇམ་དབྱངས་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཆོན་དང་གློ་བོ་མཁན་ཆེན་གཉིས་
ཡིན། དེ་ནས་དབྱས་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས་པའི་དགོངས་པ་ཤར། རི་བོ་བཟང་བཟང་དང་ངམ་
རིང་སོགས་སུ་འདྲེན། གཙུང་ལེགས་ལྷན་རྩེ་དང་བཅས་གཙང་ས་སུ་གཏུ་བྱུར་ཡང་
དབེན་པ་སྐྱགས་འཆང་རྒྱ་ཉོར་རྩི་རྩེ་དང་མཇལ་སྦྱུ་འཕྱལ་སོགས་ཞུས།

དགྲུང་ལོ་ཞེ་གསུམ་པར་ཆོས་འཁོར་ལྷ་སར་ཕེབས། ཕྱག་སྐོར་སློན་ལམ་རྒྱ་
ཆེན་པོ་གནང་། རྩེ་བཙུན་མ་སྒྲོལ་མས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་གཞུང་སྤེལ་དང་ཐར་པ་
སྤྲིང་དུ་བྱོན། རྩོག་རིན་པོ་ཆེ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཛིན་ལ་རྩོག་དཀྱིལ་ནམས་ལེགས་
པར་གསན་ཅིང་ཐུགས་ཐག་ཆོད། བྲ་ཐང་དུ་ཞུ་ལུ་ལོ་ཆེན་ཆོས་སྦྱོང་བཟང་པོར་གཤེད་
དམར་སྐོར་ཞུས། ཆོས་འཁོར་བསམ་ཡས་སུ་བྱོན། གནས་རྟེན་ནམས་མཇལ། སློན་
ཀྱི་བག་ཆགས་དུ་མ་སད། ཀ་ཤོག་ཆོས་རྩེ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཆོན། ཀོང་ཆེན་ནམ་
མཁའ་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་མཆོ། སྒྱལ་སྦྱུ་ཆོས་ཀྱི་དབང་པོ་ནམས་དང་བྱང་པར་ལྷོ་བྲག་
བཙན་གྱོ་དགོན་དཀར་བ་བྱབ་ཆེན་ནམ་མཁའི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་བྲག་རྟགས་མཛོན་
སུམ་དུ་སློན་པ་ལ་ཆོས་བཀའ་དུ་མ་གསན།

དེ་ཡང་གཙུང་ལེགས་ལྷན་རྩེ་ལྷོ་བྲག་སྤོན་མོ་སྤེལ་ཅན་གྱི་ཁ་བྱང་རྟེན་
པ་དང་བསྟུན། བསམ་ཡས་དབྱ་ཅེའི་སྤྲིང་ཁང་ནམ་སྤང་སྤྲིང་ངམ་གསང་སྤོང་ནས་
ཟབ་ཆོས་རིག་འཛིན་ཡོངས་འདུས་སོགས་སྤེལ་གཏོར་ཁ་ལྷ་སྦྱན་བྲངས། དེ་ནས་

གཙང་དུ་བྱོན། བསྟན་འགྲོའི་དོན་དུ་མ་གནང་སྟེ་སླར་དབྱས་སུ་ཕེབས། ལམ་ཞོར་དེང་
སྐབས་རྡོ་རྗེ་བྲག་ཡོད་པའི་ཐད་དུ་བཞུགས།

སྐྱེ་ཆའི་ཉེན་འབྲེལ་འགྲིག་ཚུལ་ནི། གསུང་ལས། བྲག་རྡོ་རྗེ་རུ་བྱལ་གཅིག་
ངལ་གསོས་པ། ལོ་སྟོར་གཅིག་ཆེ་སྟག་འཁྱོལ་བའི་བད། ལ་དེ་ཉིད་ནས་སླར་ཡང་
ཤར་ལ་བྱིན། བྲག་ཕུར་པའི་དབལ་ཁ་ཕུར་དུ་བྱུག བད་དེ་ཀུན་ཡང་སྒྲུང་སྟོང་བྱང་
འདུག་གི། ལམ་བསྐྱེད་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཟིན་པའི་བད། སླར་དེ་ནས་ཀྱང་རྗེས་
འདུག་ནམ་པ་བརྒྱད། མི་བདག་ཉིད་ལ་རྗེས་སུ་བྱིར་འབྲང་བ། རྟོགས་མཚམས་
བརྒྱད་ནས་བརྒྱད་འཛིན་ཡོང་བའི་བད། ཞེས་སོ། །

དེ་ནས་པལ་ཆེར་བསམ་ཡས་བྱ་ཆལ་གྱི་སྟོག་དུ་བཞུགས་ཤིང་། རྟོགས་བྲལ་
གདུལ་བྱའི་རེ་འདོད་སྟོང་བ་དང་། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་མཐའ་དག་གསོ་བ།
སྤྱི་འཇུག་བཀའ་གཏེར་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་སྟོང་བར་མཛད། དུམས་པ་སྤྱིང་
དུ་ལོ་ཆེན་བསོད་ནམས་ནམ་རྒྱལ་ལ་སངས་རྒྱལ་མཉམ་སྟོར་དང་། རྗེ་བཙུན་བསོད་
ནམས་རྒྱལ་མཆོག་ལ་དུམས་སྤྱིང་པའི་ཆོས་སྟོར་གསན། ཉན་ཐོས་ནམ་པ་བདུན་དང་།
བདེ་མཆོག་ ཆོས་སྟོང་སྟེ་ལྷ་སྟགས་ཀྱི་ཞལ་གཟིགས། བསམ་ཡས་མཆིམས་ཕུར་སྐྱེ་
མཆིམས་མཛད་པས་ཆོས་རྒྱལ་ཁྱི་སྟོང་དང་གྲུ་རུ་ཆོས་དབང་གི་སྐུལ་པར་ལྷང་བསྟན་
ཐོབ། བཀའ་བརྒྱད་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་དབྱགས་དབྱང་ཞིང་དམ་ཅན་བྲག་
དུ་ཁོལ་བའི་རང་སྤྱང་། སྤྱི་མ་རིག་འཛིན་གྱི་ཁོམ་ཆོགས་འདུས་ཏེ། ཁྱོད་ནི་རིག་
འཛིན་པ་རྣམས་རྒྱལ། ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་འགོ་བ་འདྲེན། ཞེས་སྟགས་གསུངས།

ཡི་དམ་ཞལ་གཟིགས་ཚུལ་ནི་བཀའ་ལས། ཆེ་མཆོག་རྟོན་དབྱིངས་རྡོ་རྗེ་ཐོད་
པ་དང་། ཏུས་འཁོར་བདེ་མཆོག་འཁོར་ཆེན་གདན་བཞི་དང་། བཀའ་བརྒྱད་དཀྱིལ་
འཁོར་དགུ་ཡི་གཞལ་ཡས་ཁང་། རྒྱུད་སྟེ་ཀུན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ནམ་མཁའ་གང་། ཞོ་

རྒྱན་ཡབ་ཡུམ་གསང་འདུས་གཤེད་དམར་སོགས། ཁྲ་སྒྲུང་ལྷ་ཡི་འཁོར་ལོ་གྲུབ་པ་
ཀུན། ཁགས་ལྷགས་ལྷ་བ་ཉིད་དང་བསྐྱེབས་ཏེ་བྱས། ཁེས་དང་།

བསྐྱེད་པ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་ཡིན་ཚུལ་ཡང་། ཆོས་རྫོགས་ཆེན་
ཀྱི་རི་རྒྱལ་ཅེ་མོར་བྱིན། ཁགད་གྲུབ་ཆེན་ཀྱི་བཀའ་བརྒྱུད་སྤྱིང་བཞིར་བརྒྱལ། ལམ་
འབྲས་བུ་ཡི་ཉེ་ཁྱེད་མཁའ་ལ་འཆར། དུས་འཁོར་ལོ་ཡི་དབྱིངས་སུ་རྩལ་སྤྲུང་རྫོགས།
ཆོས་ཕྱག་ཆེན་ཀྱི་འདོད་ཡོན་རོ་བརྒྱ་མཉམ་པ་། ལམ་ཆོས་དྲུག་གི་རྫོགས་གར་ཅི་ཡང་ཅེ།
རྫོང་དབུ་མའི་ཁང་པར་སྤྱིད་ཉལ་བྱས། བཀའ་མདོ་སྤེའི་དགོར་ནོར་ཅི་ཡང་བསགས།
ལུང་འདུལ་བའི་སྤྱིད་ཆལ་ཀུན་ནས་མཛེས། ཁལྷོག་བསྐྱེད་འཕྱིར་བའ་ཆེན་ཐབས་རེ་
མཁས། རྒྱ་ལྷོ་སྤྱིད་གིས་ས་རྒྱ་མང་དུ་བཅད། དབྱ་རྒྱ་གི་སྤྱིད་དུ་སྤྱིད་ལུལ་བསྐྱུངས།
བདུད་ཞི་བྱེད་ཀྱི་སྤྱན་པ་མཁས་པས་བྱིན། ཁགས་རིགས་གསུམ་ཁ་ལོ་འཁོར་ལོ་སྤྱི་མ།
ཁངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་རུ་གསང་བ་འདུས། རིག་འཛིན་ཀྱི་གལ་དུ་དབྱེས་རྩོར་བ། བདུད་
བཞི་ཡི་དབྱ་ལ་ནག་ཅིང་རུམས། ཁདོད་དྲུག་གི་ང་རོ་སྤྱོད་ས་བཅུར་སྤྱོད། སྤྱིད་ཞི་
ཡི་དབྱ་ལོ་འཛིགས་པར་བྱེད། ང་བདག་གི་རྩ་བ་གཤེད་དམར་པོ། རྒྱ་མ་ཡི་ཆོས་ལ་
ཆེན་པོ་རེལ། ཁངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་རུ་མཉམ་སྤྱོད་བ། ངཔལ་ཆེན་མཆོག་གི་དོ་རྩེ་སེམས།
ཁལའ་འགྲོ་ཡི་ཆོགས་སུ་རྒྱ་མཆོར་འབྱེད། རྩམ་རྟེན་དྲ་བ་ཆོས་སྤྱོད་སྤྱོད། རང་བྱུང་
གི་ཡི་ཤེས་ཀུན་དུ་བཟང་། ལམ་འབྲས་ཀྱི་རྩལ་འབྱོར་པསྤྱོད་དབང་། རྫོགས་ལ་ནང་
བྱེད་རྟེན་ནས་གདའ། སྤྲུང་བ་སེམས་སུ་རྟེན་ནས་གདའ། ཁེས་གསུངས་ཤིང་བཀའ་
འབུམ་ཡང་ཤིན་ཏུ་མང་བར་ཡོད་ཆོད་སྤྲུང་།

ཡང་བྱ་བུལ་བའི་བརྒྱལ་ཁྲུགས་འཛིན་གཤིས་ཡིག་ཆ་པལ་ཆེར་མི་འདུག་
ཀྱང་ཡོངས་གྲགས་སྤྱོད་གསུམ་རྩམ་རེས་རྩམ་ཐར་རྩི་ལན་དབང་སྤྱོད་མནལ་ལམ་
སོགས་པོ་གསུམ་དུ་ཉེ་བ་འདུག་ཅིང་། རྒྱུན་གཏན་འོན་སྤྱོད་ལྷན་གཟིམ་ཁང་གསར་

ཕྱི་སྤྱི་སངས་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ།

དུ་བཏབ་པར་བཞུགས། འབྲི་བྱང་ནས་ཚོས་རྒྱལ་རིན་ཆེན་ཕུན་ཚོགས་གདན་དྲངས་
ཏེ། སྐྱ་མཆེད་གཉིས་དང་གསུམ་གྱིས་བསམ་ཡས་སུ་རབ་གནས་མངའ་གསོལ་སོགས་
རྟེན་འབྲེལ་མང་དུ་གནང་བས་བོད་ཁམས་སུ་ལོ་བཅུ་གསུམ་གྱི་བར་བདེ་སྦྱིད་འབྱུང་
བའི་སློའ་འགྲིག དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་ཞིང་འདིའི་གདུལ་བྱ་རྩོགས་པར་མཁྱེན་ཏེ། འོན་མེད་
ལྷན་གྱི་སླ་བྲང་དུ་སྟག་ལོ་སྟེ་བ་བརྒྱད་པའི་ཆོས་གཉིས་ལ་འཇའ་འོད་རོལ་མའི་སླ་
དང་བཅས་ཏེ་ཟབ་མོ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཏོ། །

༥༽ ཡོན་ཏན་གྱི་སྤྱལ་པ་ཆོས་རྒྱལ་དབང་པོའི་སྤེ།

ལྷ་པ། ཡོན་ཏན་གྱི་སྤྱལ་པ་ཆོས་རྒྱལ་དབང་པོའི་སྤེ། (༡༠༠ ཉ་༥། ༡༤༡ བ་༩)
རང་གཏེར་ལྷ་རྒྱལ་པ་སྤིང་ནས་དམ་རྒྱུང་གོལ་དང་ལྷན་ཅིག་སྦྱན་དྲངས་པའི་ལུང་
བསྟན་ལས། སྐྱ་ཡི་གཟི་བརྗེད་མཆོད་རྟགས་བཅུ་གསུམ་ལྷན་པདེན་པའི་ངག་འབྲུབ་
སྒྲ་དབྱངས་ཆངས་པའི་གསུང་ལྷན་སྦྱགས་ཀྱི་བྱིན་སྒྲབས་དགོངས་པའི་གཏིང་དཔག་
དཀའ་ལྷན་བདག་དང་རྒྱལ་པོའི་ཡོན་ཏན་སྤྱལ་པ་སྤེ། འཕྲིན་ལས་ནམ་པ་ལྷ་ལ་རང་
དབང་སྦྱོང་ཅེས་སྒྲོབ་དཔོན་དང་མངའ་བདག་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྤྱལ་པར་བསྟན་ཅིང་།
རིགས་དང་ཡུལ་ཕྱོགས་ཀྱང་། ད་ལྟའི་བཅུན་མོ་བདུད་སྟོན་དམ་སེལ་གྱི་བར་གཅོད་
ལོག་པའི་དབང་དུ་མ་ཤོར་ན་ལྷན་པའི་ཕྱོགས་མི་ཉག་ཙ་ཤིང་གི་རྒྱལ་རིགས་
ཁྱིམ་འབྲུག་གི་ལོ་པར་སྦྱོང་། ཞེས་རྟེན་འབྲེལ་འགྲིག་ན་བསམ་ཡས་ནས་བརྩིས་
པའི་རྩལ་ལ་སྦྱོང་བྱང་དུ་མི་ཉག་ཏོང་ཁུན་རྒྱལ་པོ་ཙ་མའི་རིགས་སུ་འཁྲུངས་པ་དང་།
དབྱང་སྤིང་ཁྱིམ་ལོ་པ་སོགས་གསལ་བར་བསྟན་ཅིང་། གལ་ཏེ་བཅུན་མོས་བར་གཅོད་
དབང་བཅན་ན་དེ་ཡི་སྟོན་རིགས་བྱ་སྤེ་ལོ་པར་འབྱུང་དང་པོའི་རྟེན་འབྲེལ་མ་
ལོག་སྦྱོང་བྱེད་ནི་ད་ལྟ་ལྷན་སྦྱང་བུ་དཔལ་གྱི་སེམས་འདི་སྟོན་ལམ་བདེན་པའི་སྦྱོང་བརྒྱད་
མང་དུ་འབྲེལ་ལྷན་དུ་མི་འགྲོགས་སྟོན་རིགས་སྦྱོང་པ་ན་པ་ལྟར་བཅེ་ཞིང་འཕྲིན་

ལས་སྒེལ་བར་བྱེད་པ། བཅོན་པ་ལྟ་བུ་པོའི་རིགས་སུ་ཐལ་བ་ནི། སྐྱེད་བྱེད་མ་ནི་ཉང་
བན་རིག་པ་མཆོག་པོ། མ་བཅོས་ཆེ་ཡི་དུས་བྱེད་སྐྱོང་དང་འོད་པོ། ལྷས་དང་བཅས་ནས་
ཞིང་ཁམས་འཕོ་ཚུལ་སྟོན་པ། ཡབ་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མ་བཟུང་ཡུན་རིང་འགྲོགས་པ། སྐྱེས་པའི་
ཚུལ་དེ་སྟོན་འབྲེལ་བཀ་ཆགས་ཅན་པོ། སྟོན་ལམ་མཐུ་བཅོན་ཡུམ་ནི་ད་ལྟ་ཡི་དེ་དང་
དང་དངོས་འབྲེལ་པའི་འོད་ཟེར་འགྲེད་པ། ཅེས་སོགས་དེ་ཉིད་ཉེན་འབྲེལ་མ་འབྲུག་
ན་མི་ཉག་ཅ་ཤིང་གི་རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་འཕེལ་འབྱུག་གི་ལོ་པར་སྟེ། ཉེན་འབྲེལ་མ་འབྲིག་
ན་རྒྱལ་བ་རྒྱུད་དེའི་སྟོན་པོའི་རིགས་བྱང་ཁང་གསར་བའི་བྱ་བ་སྒྲེལ་ལོ་པར་སྟེ། དེ་ཆེ་
བྱ་མ་བཅོས་གོང་ནས་པ་མི་འཁོ། རྒྱལ་རིགས་སུ་སྐྱེས་ན་པ་དང་ཡུན་རིང་དུ་འགྲོགས་
པར་བཤད་ཅིང་།

གཞན་ཡང་སྐྱེ་གསུམ་རིགས་འདུས་ཀྱི་ཆེའི་དོན་དབང་གི་གཏད་རྒྱུ་
སྐབས་ལས། མངའ་བདག་རྒྱལ་པོའི་སྟེ་བ་བཅུ་བདུན་ཆེ་པ། རྒྱལ་པོས་བཞེངས་པའི་
གཙུག་ལག་གཉིས་ཀྱི་མཆོམས་པ། རྩོད་མདོ་ཆུ་བོ་ཆེན་པོ་རྒྱུག་པའི་འགྲམ་པ། ས་ཁམས་
ཀྱི་འབྲུག་ལོ་པ་སྟོང་ཇེ་ཅན་པ། དྲག་ཤུལ་ཆོ་རོལ་སྟོང་པ་རིགས་བཞིའི་རྟགས་པ། དཀར་
དམར་སྟེ་བ་རྒྱལ་གྱི་མགོ་བོ་ཅན་པ། ལག་གཡས་དྲག་པོ་མཆོན་ཆའི་རི་མོ་གསལ་པ། ལྷ་
བ་བྱམ་པའི་དབྱིབས་ལ་སྟེ་བས་མཆོན་པ། མཁའ་འགྲོ་དབང་རྒྱུད་བཟླ་གཡོན་སྟེ་བ་
ཅན་པ། ཞི་འབྲུབ་རྒྱུད་གཡོན་རི་མོ་པ་རྒྱུའི་ཚུལ་པ། རྟགས་དང་ལྟན་པའི་སྐྱེས་བྱ་དེ་དང་
ཕྱད་པ། ཅེས་ལུང་གསལ་བར་བསྟན་པ་ལྟར་ཆོས་རྒྱལ་བཀ་ཤིས་སྟོན་པས་རྒྱལ་ལས། ཆེ་
མཆོག་འདུས་པ་རྩལ་ནི་རུ་བཞེར་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་གཡས་རུའི་སྟོང་། སྟོན་
ཆོས་རྒྱལ་དུས་ས་གཞོན་དུ་བཅུ་པ་པོ་མཆོན་པ་རྒྱུད་དང་། འབལ་ཚུང་ལྟ་ཁང་གི་བར་
མཆོམས། རྩོད་བཞེད་ནང་ཆོན། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་པད་འབྱུང་གིས་བར་ཕྱག་རྩོད་དུ་
མིང་འདོགས་མཛད་པ། དེ་བཅས་པའི་མཐའ་ན་རྒྱུ་ལྟར་ཆེན་པོ་པ་རྒྱུ་སྟེ་གཡས་རུ་གཅོད་

ཕྱི་སྤྱི་སངས་ཀྱིས་ཀྱི་མཆོ།

པོ་ཀྱུ་ཞིང་འབབ་པའི་སྟེགས་བུ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་གནས་བསྐྱོས་ཀྱིས་པོའི་པོ་བྱང་རྡོ་རྗེ་
ཅེ་ལྟ་པའི་རང་བཞིན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གསང་རྫོང་དེའི་གཟིམ་ཁང་བདེ་ལྷན་ཞེས་པར་སྟུན་
མོང་ལྷགས་ཁྱིའི་ལོ་ཀྱུ་ལྷའི་དམར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆེས་བཅུར་ངོ་མཆར་བའི་ལྷས་མང་
དང་བཅས་སྐྱབས་ལྟེན།

རིགས་བརྒྱད་ནི་ཀྱུ་ནག་རྟོང་ཁུན་གྱི་ཀྱུ་ས་ནས་རིམ་གྱིས་འངར་ཡུལ་དང་།
རབ་སྟོང་ཆར་སྐང་བཟུང་སྐབས་ཀྱུ་པོ་བཞིར་གྱེས་པའི་བྱེ་བྲག་ཅིག་གིས་གཡས་ཅུ་
བྱང་གི་ས་བཟུང་སྟེ། སྟོན་གྱི་ལས་སྐལ་སྟོན་ནས་སེུ་ཀྱུ་པོར་གྲགས་པའི་ཀྱུ་བརྒྱད་
ལས་རིམ་པར་མཆོག་གསུམ་སྟེ་མར་བཀྱར་ཏེ་སྟེན་མ་མཆིས་པའི་སྤྱི་ཁྱུས་བསྟེན་སྟངས་
དང་རི་མོར་བྱེད་པའི་ཡོན་གྱི་བདག་པོ་ནམ་མཁའ་རིན་ཆེན་ཞེས་པ་ཡབ་དང་ཡུམ་ནི་
སྟེ་བདག་ཆེན་པོ་ལྟ་ས་རྫོང་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྲས་མོ་ཆོས་སྦྱོང་འཛོམས་ཆེན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་
ཉིད་དོ།

དེ་ལ་རྗེ་གྲོལ་མཆོག་ཞབས་གྱིས་དཔལ་བཀྱ་ཤིས་སྟོབས་ཀྱུ་དབང་པོའི་
སྟེར་མཆན་གསོལ་ཞིང་། ཕྱག་མཐེབ་གཡོན་ལ་སྦྱུལ་གྱི་མགོ་བོ་འདྲ་བའི་སྟེ་བ་ཡི་གེ་
ཨས་མཆན་པ། ཕྱག་མཐེབ་གཡས་ལ་ཐོག་གི་རི་མོ། བུམ་པ་ལྟ་བུའི་སྟོ་བའི་ངོས་ལ་སྟེ་
བ་ལྷུམ་པོ། བརྒྱ་གཡོན་ནང་ལ་མིག་འདྲའི་སྟེ་བ། ཞབས་གཡོན་ལ་བརྒྱའི་རི་མོ་སོགས་
ལུང་བསྟན་དང་། དངོས་སུ་མཐུན་པའི་མཆན་རྟགས་བརྒྱ་སྟོང་མངའ་ཞིང་། དགྲུང་
ལོ་བརྒྱད་པ་ལ་དུས་ཞབས་པ་ཤུ་འོད་སྟེ་མར་བསྟེན་ནས་དུས་འཁོར་སྟོན་ཆེན་
སོགས་གསལ། དགྲུང་ལོ་བཅུ་གཅིག་པར་གནས་ཆེན་རི་བོ་བཀྱ་བཟང་མཇལ་བའི་
རྒྱུན་གྱིས་བར་ཆོད་སེལ་ཞིང་བག་ཆགས་སད། ལོ་ཆེན་རྩྭ་ལྷ་པོ་མཇལ་ཞིང་མཆན་
བསོད་ནམས་ཀྱི་མཆོའི་སྟེར་གསོལ། རང་གཏེར་ལས། གཏེར་ཆོས་པརྒྱའི་གསུང་དང་
མ་སྤྱད་ནུ། བཅུ་བཞི་པ་ལ་ཆེ་ཡི་བར་ཆོད་འབྱུང་ུ། དེ་དུས་བར་གཅོད་བདུད་དབང་

མ་གུར་ནུ་རང་གཏེར་ཟབ་མོའི་སྐལ་བ་ངེས་པར་འབྱིན་ུ་ཞེས་པའི་ལྷང་བསྟན་ཐོག་
དུ་བབས་ཏེ་ལྷ་འཇུག་ཆོས་སྒོར་འདུག་པའི་ཐོག་མ་རྗེ་ཀུན་དགའ་གྲོལ་མཆོག་ཞབས་
ཀྱིས་སླ་མ་གསང་འདུས་ཐོད་ཐྱིང་ཙམ་ཙམ་བའི་དབང་། ལྷམ་པོ་བཞི་དབང་དང་གྲ་པའི་
ངོ་དམར་སོགས་ཆོས་བཀའ་སྦྱལ་བས་གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་གི་རྟེན་འབྲེལ་འགྲིག་

དགྲང་ལོ་བརྩ་གསུམ་པར་གྱིད་སྦྱོང་གི་རྒྱལ་ཐབས་བདག་གིར་མངོད། དེ་
སྐབས་སུ་མཆན་གོང་སྟེང་དག་པོ་སྟོབས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་འདིགས་བྲལ་
ཚུགས་ལས་ནམ་པར་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཞེས་ཀྱང་གྲགས། ཞེ་དགོན་པ་བསོད་ནམས་
ཙེ་མོར་བདེ་མཆོག་དང་དུར་ཁྱོད་བདག་མོའི་སྒོར་སོགས་གསན། དགྲང་ལོ་བརྩ་
བདུན་ཐོག་ལུབ་དགོན་དུ་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེའི་རང་
གཟུགས་བྱམས་པ་ཆོས་རྒྱལ་མཆན་ཞེས་གྲགས་པའི་སླ་མ་ལེགས་པར་བརྟགས་མཐར་
ཡིད་ཆེས་ཀྱི་གནས་སུ་སོན་ཏེ་ཏི་ཤིར་བཀྱར། དྲང་གཏེར་ལས་བྱུང་བའི་དག་པོ་ཐུགས་
ཀྱི་སྐབ་པས་སྒྲ་དངས། འངམ་དཔལ་ཕྱག་རྒྱ་ཟེལ་གཞོན་ཀྱི་སྒོར་སོགས་སྐྱ་ཆེ་སྟོན་
མའི་སྟོན་ལམ་ཀྱི་བཀོ་སྐལ་ལས་བྱུབ་པ་ནམས་པལ་ཆེར་གསན། སྐར་བུར་ཆོར་སྟུན་
དངས་ནས་རྫོགས་ཆེན་དགོངས་པ་ཟང་ཐལ་སོགས་ཆོས་ཚུལ་དི་སྟེད་གསན་པའི་ཆོ།
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་ཐུགས་རྒྱད་ལ་ཞུགས་པའི་གསལ་སྒྲུང་ལ། སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་
སྐྱ་གཟི་མདངས་ཅན། ཕྱག་གཡས་དོ་རྗེ་དང་བཅས་པའི་བེ་ཚོན་སྤུས་སྟེང་དུ་འདྲིན་
ཅིང་། གཡོན་ཀ་སྤྲ་ལ་ཨ་མེ་ཏས་གང་བ་ཐུགས་ཀར་བརྩུང་བ་ཞིག་ཞལ་གཟིགས།
གཞན་ཡང་དག་པའི་གཟིགས་སྒྲུང་མང་པོ་ཤར།

ཁྱད་པར་ཡོངས་འདྲིན་ཀུན་ཀྱི་གཙོ་བོ་མངའ་རིས་རིག་འདྲིན་ཆེན་པོ་
ལེགས་ལྷན་བདུད་འདོམས་དོ་རྗེ་ཏི་ཤིར་བཀྱར་སྟེད་དབུས་ཚུ་བོ་རིར་སྟུན་
འདྲིན་དུ་མངགས་པ་རིག་འདྲིན་རྗེས་ཀྱང་མཁྱེན་ནས་ཡར་ཐེབས་པ་དང་འགྲིག་སྟེ་

ཕྱི་སྤྱི་སངས་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ།

བྱང་ངམ་རིང་དུ་སྐྱུན་དངས་ཏེ་རི་སྤྱི་དགོངས་པ་ཚོས་དབྱིངས་སུ་མ་ཐིམ་གྱི་བར་
མཉེས་པ་གསུམ་གྱིས་ལེགས་པར་བསྟེན་པར་སྤྲ་འཁྱར་བཀའ་གཏེར་གཙོ་བོར་གྱུར་
པའི་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚོས་ཚུལ་དུ་མ་ལེགས་པར་གསན། མོ་བྱང་གི་ཉེ་འདབས་
གསང་རི་ཞེས་པར་གསང་སྤྲུགས་ཐེག་མཆོག་སྤིང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་རྟེན་དང་
བརྟེན་པར་བཅས་པ་བཞེངས་ཤིང་སྤྲ་འཁྱར་བཤད་སྐྱབ་ཀྱི་སྤྲེ་ཆེན་པོའང་འདུགས་
པར་མཛད།

གཞན་ཡང་ཡོངས་འདྲིན་སྤྲ་མ་རིག་འདྲིན་རྗེའི་སྤྲས་པསྐྱ་ཚོས་རྒྱལ་ལུ་
དགོན་པ་སྤྲུགས་སྤྲས་སྤོ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན། ཚུ་ཤུར་བ་སོ་སྟོན་ལེགས་ལུན་རྗེ་རྗེ་སོགས་
རྟིང་ལུགས་དང་། ཚོས་རྒྱལ་རིན་ཆེན་སྤྲུག་ཚོགས་སོགས་འབྲི་ལུགས། བདག་ཆེན་
བསོད་ནམས་དབང་པོ་སོགས་ས་ལུགས། རྗེ་དྲུང་དབང་ལྷག་རྗེ་རྗེ་སོགས་ཀར་ལུགས།
ཀུན་མཁྱེན་པསྐྱ་དཀར་པོ་སོགས་འབྲུག་ལུགས་ཏེ་གསུང་ལས། བཀའ་དྲིན་ཆེན་པོས་
རྗེས་བབྱང་བཅུ་སྤྲག་བཞི། ཞེས་པ་ལྟར་ཕྱོགས་དང་རིས་སུ་མ་བཅད་པའི་མཁས་གྲུབ་
ཀྱི་བཤེས་གཉེན་བཞི་བཅུ་བཀལ་བར་མདོ་རྒྱུད་སྤྲ་འཁྱར་བྱི་འཁྱར་སོ་སོའི་དབང་
ལུང་མན་ངག་རི་སྟེང་པ་སྟེ་བཀའ་མའི་སྒྲོར་དང་། གཏེར་ཚོས་ཁྱུངས་བཅུན་བཤུ་ཤིས་
ཀྱི་གྲངས་ཏེ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཀྱི་ངེས་གནས་སོ་སོའི་བརྒྱད་པ་ཟམ་མ་ཆད་པ་ལས་བྱུང་
བ་ནམས་གསན་ཏོ། །

ར་ལུང་སོགས་གང་བའི་རིག་བྱའི་རྩལ་སྤྲན་འབྲུལ་བའི་གནས་ནམས་སུ་
དགྲུན་དུས་གཏོར་མ་དང་ཆེ་རྩལ་མི་འབྲུག་པར་བདུད་ཚིར་འཁོལ་བའི་རྒྱན་འཛག་
པ་དང་། སྤྲུགས་སྤྲོ་ལངས་པའི་ནམ་པས་སྤྲ་ཚུར་དང་བཅས་པའི་རྗེ་བའི་མཚོན་ཆས་
འགའ་ཞིག་གི་མགོ་བོར་བསྐྱུན་ཀྱང་ཤ་སྤྲུགས་རུས་གསུམ་ལ་སྦྱོན་མེད་པའི་ཁར།
ལུས་ཀྱི་ནད་རྟིང་དང་སེམས་ཀྱི་གེགས་བསལ་བ་མང་ཞིང་། གདོན་བཞེགས་མ་རུངས་

པར་ལྷ་སྟངས་ཀྱིས་གཟིགས་པའམ་སྤང་མཉུན་བཏགས་སམ་ཕྱག་གིས་ལྷུལ་བ་ཙམ་
ཀྱིས་ཀྱང་ནད་གདོན་རང་གྲོལ་དུ་འགོ་བ་དང་། ཁམས་ཀོང་སྟོ་བྲག་དབུས་གཙང་
སོགས་ལྷུལ་བྱ་མང་པོར་རྩོམ་ལ་ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་རྩིས་གསལ་དོད་མངོན་སུམ་
དུ་བཀོད་པ་སོགས་རོ་མཚར་མང་ཡང་ཐམས་ཅད་བཞེད་ཀྱིས་མི་ལང་སྟེ་སྤྱུ་འབྱུལ་བ་
བའི་རོལ་མོར་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ཡང་སྤྲུགས་ཚུང་རྩིས་ངན་དང་འཁོར་ལོ་ཆང་ཆུང་ལ་བརྟེན་བསྐྱགས་སྟོད་
ཀྱི་བསམ་ངན་སྒྲོམ་མཁན་ནམས་དང་མི་འབྲསྟེ། ལྷ་བའི་རྒྱལ། སྒྲོམ་པའི་ཆལ། བསྟེན་
སྒྱབ་ལས་སུ་རུང་བའི་སྟོད་པས་ལས་ཆེན་པོ་གང་ལ་ཡང་ཐལ་ཆུད་པའི་ཕྱིར་སྤང་དར་
ཀྱི་རྩིས་ཞུགས་མི་དགེ་བཅུ་དང་མཚམས་མེད་ལྷ་ལ་དགའ་བ་ནམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་སྟོབ་
དཔོན་ཆེན་པོས་བཀའ་རྟགས་དམ་ཆོག་གིས་མནན་པའི་རྩོམ་སྟོང་བྲག་པོའི་
སྒྱུར་བཞེངས་པ་དག་བསྐྱུལ་བའི་ལས་ལ་ཞུགས་པས་དག་ཕྱོགས་སུ་བཙོ་དམར་ཡང་
ཡང་རྒྱགས། དགུན་དུས་གནམ་ལྷགས་ཀྱི་ཐོག་བབས། སྟོག་ཆགས་ཀྱི་རིགས་དུ་མའི་
ཆོ་འབྱུལ་སོགས་ལྷས་ངན་མང་པོས་སྤྱངས་ཏེ་དག་བོ་པལ་ཆར་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་
ཀྱི་ལྟ་མོར་བཏང་། འབྲུག་ལོ་དཔོན་སྟོབ་ཁ་ཤས་ཀྱི་གོང་སྤྲུགས་པ་དགུས་ཆས་རྩིས་
ཐབས་ཀྱིས་བསམ་ལས་སུ་ཐེབས། ཞུ་བ་ལོའི་གྲིང་ནས་གཏེར་ཁ་སྤྱི་ལ་གཅེས་པའི་
ཞལ་བྱང་དང་། སྟོང་གོལ་པར་རྒྱ་གའི་ཟ་མ་ཏོག་ལུང་བསྟན་བཞིན་དུ་ཐོན། དེ་གཏེར་
ཁའི་སྟོ་འབྲེད་ཀྱི་ཐོག་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཕྱིན་ནས་གཏེར་སྟོན་ཆེན་པོར་མཚན་ཐོགས།

དེ་ནས་མི་རིང་བར་གསང་སྟབས་དགོས་རྒྱུ་ཡིན་ཡང་། དུས་སྐབས་ཀྱིས་མ་
བདེ་བར་དཔོན་སྟོབ་འོས་རིགས་དང་བཅས་པས་རོང་ལ་ཐེབས། གཙང་རོང་གི་ནང་
ཆན་རོང་ཆུང་གདགས་ཀྱི་བྲག་ངོས་ལ་མཐིང་སྟོན་གཡུ་འབྲུ་བའི་མཚན་རྟགས་ཅན་
བྲག་ལྟང་ལྟང་མ་དང་ཉེ་བར་ཐེབས་མཚམས། བྲགས་ཉམས་ཁུར་ནས་ཆམ་ཆོམ་མེད་

ཕྱི་ཕྱི་སངས་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ།

པར་སྡོན་ལ་ཐལ་ལེར་ཐེགས་ནས་བྲག་མེ་ལོང་གི་ངོས་ལྷོ་ལ་ཐོག་ཆད་གཉིས་
ཅོམ་ལ་འཛེགས་ནས་ཡར་ཅོམ་ཐེབས་བསྟུན། བྱག་གཡོག་རྣམས་སྐྱ་ཐབ་ལྟ་བུ་བྱང་
དོགས་ཏ་ལས་སྐད་ངན་བཏོན་པ་གསན་པའི་རྒྱན་གྱིས་ཚུང་ཟད་བྱགས་ཉམས་སད་
ནས་གཟིགས་པས། སྡོ་ཕུར་མའི་རྩ་བ་སྟོམ་པ་གང་ཅོམ་ཞིག་ལ་ཞབས་མཐེབ་གཡོན་
པ་བརྟེན་ནས་གཡང་ཟ་ཆོད་ཆོད་འདུག།

སྟོབ་དཔོན་པརྣས་རྒྱུག་གསུང་བའི་སྐབས་ནི་ཤེས་བྱ་འདི་ལ་མི་སྲིད། ང་
འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་ལངས་ནས་འདིར་འོངས་པ་ནི་མིན་ཞིང་ཅི་འོང་ཤོག་སྟམ་
དགོངས་པ་དང་ལྟན་ཅིག་བྱགས་ཉམས་སྐྱར་བྱགས་ཅན་ལུར་ནས་ཡར་ལིངས་
བཏང་བས་བྲག་སྟེང་དུ་ཐེབས། དེ་ན་སྡོན་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོས་བདུད་རིགས་དམ་
ལ་བཏགས་གནས་མཆམས་སྟག་དགེ་བའི་གཏེར་གནས་ཞེས་བྱ་བའི་སྐབ་སྟག་མདོ་
ན་ཆེར་ཕུང་ཆེན་པོ་སྟེས་པས་སྟག་པའི་སྟོ་མི་མདོན་པར་བྱས་པ་དེར་ཐེབས། མི་
ཐོག་མང་པོའི་བར་སྐྱེ་པོའི་རྒྱ་འགྲུལ་ཆད་པའི་སྐབས་ཀྱིས་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་མི་གསལ་
ཡང་། ཞམ་རིང་པ་ཆོས་ལྷག་ལམ་བསྐྱོར་ནས་སྐྱ་གཞོགས་སུ་སོན། ཆོགས་ཀྱི་ཡོ་བྱང་
བསགས་ཏེ་བྱིན་རྒྱལས་མཛད་མཆམས། འདོམ་གང་གྲུ་བཞི་ཅོམ་གྱི་བྲག་སྟོ་བྱེ་བའི་
འོག་ཏུ་ཚུད་པར་ཉེ་སྐབས་བྲོས་ཤིག་གསུངས། བྲག་བྱག་མཚུབ་གཡོན་པས་བརྟེན་
རྒྱུས། ཁོང་རྣམས་ཡ་ཆད་བྲོས་ཟིན་པ་ཅོམ་ལ་བཏང་བས་ལུར་སྐྱ་དང་ཤངས་སྐྱས་ལུང་
པ་ཁེངས་པ་ཅོམ་དང་བཅས་གྲོག་པོར་ལུང་བས་གྲོག་ནང་ཡོངས་སུ་གང་བར་གྱུར་རྟོ། །

དེ་ནས་གྲུ་རུ་མཚོ་སྟེས་རྡོ་རྗེ་སྐྱ་གསུམ་རིགས་འདུས་ཀྱི་ཆེ་དབང་སོགས་
དང་། ཀམ་གྲུ་རུའི་ཆོས་སྐྱོར་སྟུན་བྲངས་ཤིང་། བར་ཞིག་ཏུ་ཉིང་རུ་ན་ཐོད་པ་ཟམ་སྟག་
ནས་གྲུ་རུའི་དམ་ཇས་ཁྱད་མཆར་གྱི་གཏེར་བཞེས། གཞན་ཡང་ཉང་གཞུང་ན་ནོར་
གཏེར་བཞེས་རྒྱ་ཡོད་པ་ལ་སྡེ་རིགས་ཀྱི་སྐབས་མ་བདེ། ཕྱིས་གནས་གསར་བྱོགས་ན་

དེང་སང་སེར་བྲག་འབབ་གྱི་ཨེ་འདུག་ཅེས་ཡུལ་མི་བྱང་བ་ཆོར་ངི་མལ་ཡང་ནས་
ཡང་དུ་མཛད་ཅིང་། དེའི་རྗེས་ལ་སེར་བྲག་གི་འོད་པས་གད་པ་ཆད་པའི་འོག་ནས་
གསེར་གཡུ་སོགས་ནོར་མང་པོ་ཐོན་པ་རྟེན་མཁན་འགའ་བྱང་བེད། དེ་ནས་ལྷོ་བྲག་ལ་
ཕྱོན།

ཉང་ཉི་མ་འོད་ཟེར་གྱི་འཁྲུངས་ཡུལ་འདྲོད་དུ་ཆེད་གཏད་པའི་ཡར་ལམ་
ཆོས་དབང་གི་གདུང་དཔོན་གྱིས་སྣ་བགྱིས་ཏེ་ཕྱོན་པའི་གཡོན་ཕྱོགས་ན་བྲག་གི་རོས་
ལ་མཚུབ་མོ་བཙུགས་ནས་སྐྱག་པ་ས་གི་ན་མཆོད་རྟེན་བྱིན་རླབས་ཅན་ཞིག་ཡོད་ཟེར།
དེ་རྒྱབ་མངའ་བདག་གི་འཁྲུངས་ཡུལ་གྱི་གོང་ཚམ་དེར་གཟིམ་པའི་ཐོ་རངས་མཁའ་
འགོ་མས་ལུང་བསྟན་པ་བཞིན་མ་རྒྱུད་སྤིང་པོ་དོན་གསུམ་སྒྲོར་གྱི་གཏེར་ཁ་ལེགས་
པར་ཐོན། རྗེ་འབྲི་གུང་པས། ཁོ་པོ་ཅག་གི་སྐྱེས་རབས་རི་འབྲ་ཡིན་བདག་པོའི་བྱང་
གིས་བརྟག་པ་དང་ལུང་བསྟན་མཛོད་གསུང་བ་ལ་འདི་ཉིད་ཀྱིས། བརྟག་པ་བྱེད་མི་
དགོས། དཔེ་མཛོད་མ་གཏི་ཁྲོད་ན་ཉིད་རང་གི་འཁྲུངས་རབས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་པོ་
ཏི་གཅིག་འདུག དེའི་དཀྱིལ་སྒྲིབ་ཚམ་ན་ཡོད་པས་གཟིགས་པ་ཞུ་གསུང་། དེ་འཕྲལ་
བྲག་མཛོད་པས་བཅའ་ཀྱང་དཔེ་ཆ་མང་བས་གང་ཡིན་ཏེ་མ་གོ། སྐར་སྐར་མ་གཉིས་
ཀྱིས་ཀྱང་ཕེབས་ནས། སྐྱེགས་བམ་རྟིང་པ་ཡུན་རིང་ཞལ་མ་བྱེ་བའི་སྐབས་ཀྱིས་སྐྱེགས་
ཐག་ཀྱང་རྩུང་རུལ་ཉམས་ཡོད་པ་ལ། ཤོག་བྱ་ཡང་དུམ་ཚམ་འབྱར་བ་གཅིག་ལ་བྲག་
མཚུབ་གཏད་ནས་འདི་ན་ཡོད་གསུང་། ཞལ་བྱེ་མ་ཐག་ཆོག་མཆམས་ཀྱང་བདེ་སྐྱག་
ཏུ་རྟེན། པོ་ཏི་དེ་ཡང་རིག་འདི་ན་ཆེན་པོ་ཨོ་རྒྱན་སྤིང་པའི་གཏེར་ཆོས་བཀའ་འདུས་
རྒྱ་མཚོ། སངས་རྒྱས་སྤིང་པའི་དགོངས་འདུས། མངའ་རིས་པཌ་ཆེན་གྱི་རིག་འདི་ན་
ཡོངས་འདུས་གསུམ་ལ་འདུས་པ་སྤྲ་བྱེ་བར་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་མཛད་པའི་ནང་ཆོན་
དང་པོ་དེའི་པོ་ཏེ་འཁྲུང་ཡིན་འདུག་ཅིང་།

ཕྱི་ཕྱི་སངས་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ།

དེས་ན་ལུང་བསྟན་གྱི་ཆོག་དོན་ནི། གཏོར་སྟོན་ཨོ་ཁྱུན་སྤྱིང་པ་རང་གི་སྟོན་
གྱི་སྦྱོར་རབས་དང་། ཕྱི་དུས་གྱི་སྦྱོར་རབས་འབའ་ཞིག་ཏུ་འདུག་པ་ལྟར་ཡིད་ཆེས་
གྱི་སྟོན་སྦྱོར་རབས་ཐང་ཁ་ཡང་བྱིས་ཞེས་སྤྱིང་ངོ་། །ཡང་གཏོར་སྦྱོལ་བའི་རྩིས་སུ་
འཛིགས་སུ་རུང་བའི་ཆ་བྱད་ཅན། མགོ་ལྷས་མིག་གིས་ཁེངས་པ་མང་པོ་རུབ་རུབ་
འགོ་གི་འདུག གཙང་སྤྱི་དགོས་ཟེར་བས་ཕྱིན་ཆད་གཏོར་བཤམས་པས་གཏོར་མ་
སྦྱོལ་བར་འགོ་རྩལ་ཆད་བྱུང་བེད།

དེ་ནས་ཀོང་པོ་རྒྱ་ལར་གཟིམ་སྟོག་ནང་དུ་ཤོག་སེར་འབེབས་པར་མཛད།
དབང་བསྐྱར་སོགས་ཆོས་དེའི་སྟོན་དེ་རྒྱས་པར་གནང་དུས་ཆར་ཆེན་པོ་དཔེ་མེད་
བབས་ཀྱང་ཕྱི་ལོགས་སུ་བཀའ་པའི་སྐབ་རྟེན་གྱི་ཐང་སྐྱུ་ལ་རུང་བྱད་ལྟོན་པ་ཙམ་ཡང་
མེད་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་བསྟན། ཅ་དོང་ནས་གཏོར་བཞེས་རྒྱ་གཅིག་ཡོད་འདུག་ཀྱང་། ངན་
གཏད་སྐས་དོགས་གྱི་སྟོན་འཛིན་པ་ཅེ་ལ་སྦྱང་ནས་བཏང་ཡོད་པ་ཆོས་གཏོར་ཁའི་
ཚྭ་གས་སུ་འབྱོན་དུ་ཡེ་མ་བརྟག་པའི་གཏོར་བདག་དེའི་འཆུབ་ཆ་དང་། སྤར་ནས་ལུང་
བསྟན་གྱིས་ཟིན་པའི་འཆུབ་འཁྱུར་གཉིས་འདོམ་པའི་གནས་གྱིས། རི་ཕན་ཚུན་ལྷག་
པའི་སྟེ་འགྲིག་པས་གཙང་པོ་རྒྱག་ས་འགགས་ནས་མཚོ་ལྷ་བྱར་འབྱེལ་བ་རྩེ་མཐོ་རྩེ་
མཐོར་འཕགས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ནགས་ཆལ་དང་བཅས་པའི་རི་པགས་པ་ཁྱུས་ཤིང་
ལྷག་པ་དང་། ཁང་བྱིམ་སོགས་ཞིག་པའི་ལྷར་སྦྱང་དང་ཆེས་སྦྱས་ལུང་པ་ཁོ་ལ། གཞིས་
བྱེས་གྱི་མི་ཐམས་ཅད་སྟོ་འཆབས་ཏེ་གང་དུག་གི་རམ་ཅི་དུག་གིས་བཏེག་དཔོན་སྟོན་
ནམ་པས་ཀྱང་ནགས་ཆལ་བཅད་ཅིང་གྱུན་ལམ་གསར་བཙོས་ལ་བྲོས་པའི་རྩིས་ལ་
རྒྱས་ཀྱང་བདས། འབྲོས་འདེད་དེ་འདྲའི་བར་ཞིག་ལ་ས་བོང་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་ངོས་ལ་
ཕྱག་གཡོན་པ་རུང་བྱད་བརྟེན་པས་ཕྱག་རྩིས་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཞིང་དོད་པ་བསྐྱབ།

དེ་ནས་རིམ་པར་ཡུལ་གྲོང་སལ་ཆེར་རྒྱུར་བྱས། ད་ལྟེ་ཞག་གསུམ་ཙམ་

ན་ཅེ་ལྷ་སྒྲིང་ཡང་ཆབ་ཞུགས་མཛད་པ་འདྲ། སྒྲགས་པ་འདི་པས་གཏད་བཅུག་པར་
འདུག་ཟེར་གོང་སྒྲིང་པ་ནམས་གྲོས་ངན་སྒྲིང་སྒྲིབས། བདེན་སྒྲོབས་བཞེད་པ་དང་ལྷན་
ཅིག་གཏོར་ཟེར་འཕངས་པའི་མཛད་ལ། གཙང་པའི་འགྲོ་ལམ་བྱེ་ནས་རྒྱུང་བཏང་བ་
ལྷར་ཞོམ་ནས་སྒར་ཤུལ་དུ་ཚུད་ཉེན་ལས་གྲོལ། གདུལ་བྱ་འཕྲིན་ལས་རྒྱས། ལམས་ཀ་
ཐོག་ཞབས་དྲུང་དཔལ་གཙོར་གྱུར་གྱི་སྒྲ་འགོ་ཆེ་བ་བརྒྱད་ཅུ་ཙམ་གྲངས། སྒྲ་བཅ་མང་
པོ་དང་བཅས་པ། དགེ་འདུན་བརྒྱུ་པོ་བཙོ་ལྷ་སྒྲོར་ལ་ཆོས་བཀའ་ཆེ་ཕན་འགྲོགས་ཆེ་
མཛད་པ་སོགས་དབྱུས་གཙང་ལམས་གསུམ་ལ་ཆོས་འཁོར་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱོར།

སྒྱུ་ཆོ་ཐུང་བས་བསྐྱན་བཙོས་ཏེ་ཅང་མང་བ་མེད་ཀྱང་ནམ་ཐར་སྐྱབ་ཐབས་
འཐུལ་སེལ་ཕྱག་ལེན་སོགས་དང་གསོ་དབྱུང་བདུད་ཅི་བྱམ་པའི་སྒྲོར་བཅས་པོ་
གཉིས་ལ་ལོངས་པ་མཛད་ཅིང་། དེ་ནས། ལྷ་བཅུ་ཙམ་བཞི་ཆེ་ཡི་འཕྲང་ལ་སྒྲིམས་
ཞེས་གསུངས་པས་ཆེ་འཕྲང་དེ་ལ་གཟབ་ཆ་ཐུབ་ན། ཆེ་ཡི་ཆད་ཀྱང་དགྲ་བཅུ་ཙམ་བཞི་
འཆོ་ཞེས་སྒྱུ་ཆོ་རིང་པོར་ལོང་རྒྱ་ལ། ཟབ་གཏོར་གསར་བཞེས་ཆེ་འང་རི་བཞིན་དུ་
གསང་མ་བདེ་བ་དང་། སྒྲ་རྒྱུགས་སྒྲགས་གསུམ་ལོངས་རྒྱུགས་ཆང་བ། ཐག་ལ་འཕྲེད་
གྱི་གཏོར་ཡང་བཞེས་མ་ཐུབ་ཅིང་། ཞིང་ལམས་གཞན་གྱི་གདུལ་བྱ་ཆེ་བར་དགོངས་པ་
སོགས་ཉེན་འབྲེལ་ཆོགས་པའི་རྒྱས། དགྲུང་ལོ་ལྷ་བཅུ་དག་གསུམ་དུ་ཕེབས་པ་དགེ་བྱེད་
རྒྱ་པོ་སྒྲག་ལོའི་དབྱིད་སྒྲ་འབྲིང་པོ་སྒྲར་མ་ནག་པས་ཉ་བའི་ཉེར་གཅིག་གི་སྒྲོད་འཁོར་
ལ་བྱམས་སྒྲིང་མཆོད་ཉེན་ཆེན་མོའི་མདུན་དུ་ཕེབས་མཆོམས། ཐུགས་ཀྱིས་མ་བཟོད་
པའི་གུ་དོག་དྲུང་དོགས། ཞབས་དྲུང་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེ་དཔོན་སྒྲོབ་ཁ་ཡར་ཐབས་ཀྱིས་
སྒྲོན་ལ་རྒྱུང་གྲུ་མཛད་རྒྱུ། སྒྲ་གྱི་སྒྲ་དག་པོ་དང་བཅས་གཞུགས་སྒྲིའི་སྒྲ་བ་བསྐྱབ་
ཏེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་མོ།

༦༥ འཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྒྲུ་སྐུལ་འཕགས་ཆེན་སྒོ་གོས་རྒྱལ་མཆན།

ཕྱི་ཕྱི་སངས་ཀྱི་སྐུ་མཆོ།

དྲག་པ། འཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྐུ་སྐུ་འཕགས་ཆེན་སྒོ་གྲོས་ཀྱི་མཆོན་ནི། (༡༠༥
ན་༥ ༡༥༩ ༨) བཟང་པོ་གྲགས་པའི་རྒྱུད་གི་གཏེར་མ་ཞལ་ཆེམས་སྐྱགས་ཐིག་ལས།
རྒྱ་ནག་པོའི་ཡུལ་དུ་ཆེ་ལོ་དྲག་ཅུ་ཁ་རལ་གྱི་དུས་སུ། ལྷ་སྐས་སྐུ་ཁྱི་བཙན་པོ་ཁྱོད་སྐུ་
སྐུར་ནག་པོ་ཏོར་གྱི་རྒྱལ་པོ་སེ་ཆེན་ཞེས་པར་སྐྱེས་ནས་དམ་པའི་ཆོས་དར་བར་བྱེད་
པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་དང་།

རྒྱུ་ལུང་ཆེན་མོ་ནས། སྐུ་ལུང་སྐུ་ལས་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ས་འདྲི་ལྷ་ཞེས་
སེ་ཆེན་རྒྱལ་པོ་དེས་འགྲོ་མགོན་འཕགས་པ་ལ་ཐོག་མར་བོད་ཁྱི་སྐྱོར་བཅུ་གསུམ།
བར་པ་ལ་བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ། ཐ་མ་ལ་རྒྱུ་མི་ཡུར་ཆེན་མོ་བཙན་པ་དང་། སངས་
རྒྱུ་ཀྱི་འཕེལ་གདུང་གིས་ཐོག་དངས་པའི་ཟང་ཟིང་གི་དངོས་པོ་སྟེ་འབྲུལ་ཆེན་
གསུམ་བྱས་པའི་ཐ་མ་ལ། ཐོས་ཡུག་ནག་པོ་བདུན། དེའི་རྒྱུ་སྐུ་དཀར་པོ་གཅིག་སྐུ་
བས་འཕགས་པའི་ཞལ་ནས་དེད་རང་གཉིས་སྐུ་བ་བདུན་གྱི་རིང་ཕྱོགས་འདྲིར་མ་
སྟེ། དེ་ནས་ཁྱོད་རྒྱལ་པོ་གསེར་གྱི་མིང་ཅན་དང་། དེད་ཆུ་ལས་བྱས་པའི་མིང་ཅན་དུ་
གྱུར་པའི་ཆེ་མཇལ་ནས་འགྲོ་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱེད་གསུངས་པའི་འཕགས་པ་རིན་པོ་ཆེ་
རྒྱུ་མ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཡལ་མ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཆོ་རྒྱུ་མཆོན་
དང་། སེ་ཆེན་རྒྱལ་པོ་ནི་གསེར་གྱི་མཆོན་ཅན་ཨལ་ཐན་རྒྱལ་པོ་ཡིན་པར་ལྟར་ཁྱུངས་
ཀྱིས་འགྲུབ་ཅིང་།

ནམ་ཐར་དུ་ཀྱུ་ལར་འཕགས་པ་ལས་རྒྱ་མི་རྒྱུད་ཅམ་ཡིན་གནང་ཚུལ་ལས་
གསལ་བར་མི་སྣང་ཡང་འཕགས་པ་རང་ཡིན། དེ་ལས་རྒྱ་མི་རྒྱུད་བ་ཡོད་ཚུལ་
གནང་བ་སྒྲིང་སྟངས་ཞབས་དུང་གིས་སྒྲིང་སྟོད་དཀོན་ཅོག་དཔལ་འབྱོར་ལ་དེ་འབྲལ་
གསུངས་པ་ཁོང་གི་རིག་འདྲིན་སྐུ་པའི་སྐུ་པར་འཕྲིན་ལས་སོགས་ལ་ཁྱེས་ངེས་ཡིན་
འདུག་པ་ལྟར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་འཕགས་པ་ནི། འཁོན་གྱི་གདུང་རབས་རིམ་པར་

བརྒྱད་པ་སློབ་དཔོན་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་བྱ་བའི་སྐུ་སྲུ་རབ་བྱུང་བཞི་
པའི་ཤིང་ལྷག་ལ་གཡས་རྩ་ངམ་རིང་སྐུ་ལྷང་དུ་བཞུགས། འབྲུངས་ལྟས་ཡ་མཚན་པ་
འཕགས་པ་ནམས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དང་། དགྲུང་ལོ་གསུམ་པར་སྐྱབ་ཐབས་མཆོ་སྦྱོར་
ཐུགས་ནས་གསུངས་པས་ཡ་མཚན་པ་བྱུང་བས་མཚན་ཡང་འཕགས་པ་ཞེས་གསོལ།
སྐུ་ན་ཕ་ཡང་སྡོན་གནས་རྗེས་སུ་བྲན་པའི་མཛད་པ་དུ་མ་བསྟན། དགྲུང་ལོ་ལྔ་ནས་
བདུན་གྱི་བར་ལ་ས་སྐུ་བརྒྱུད་ཆེན་པོ་ཉིད་ལ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་སློ་མང་དུ་
གསན་ཅིང་ཐུགས་སྐུ་ཆུད། དགྲུང་ལོ་བརྒྱད་པ་ལ་ཆོས་འཁོར་ཆེན་པོ་བསྐྱོར་ཏེ་དབུས་
གཙང་གི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཁྱི་ཕྱག་དུ་མ་དང་། ཆོས་སྐྱབ་པའི་སྡོན་པ་གདུགས་
འཛིན་པའང་སྟོང་ཆང་བར་འདུས་པ་ནམས་ལ་བརྟག་གཉིས་དང་འབྲུངས་རབས་སོ་
བཞི་པ་སོགས་ཆོས་མང་དུ་གསུངས། འདུས་པ་ནམས་ཀྱང་འཆད་ཉན་འབེལ་གཏམ་
ཁོ་ནས་ཉན་མཚན་འདའ་བར་གྱུར། དེ་དག་ལ་བསྟེན་བཀུར་ཞབས་ཏོག་གྱ་ལྗོམ་པ་
གནང་།

དེ་ཡང་ས་སྐུ་བརྒྱུད་པས་ས་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ལྱུང་པར་བརྟེན། ཉོར་གྱི་
རྒྱལ་པོ་གོ་ཏན་གྱིས་གདན་བྲངས་ཏེ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་སྐུ་མཆེད་དང་
བཅས་པ་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁམས་སུ་བྱོན། དབུས་སུ་ས་པཌ་གྱིས་མཁན་པོ། དགེ་
བའི་བཤེས་གཉེན་ལུལ་ཕུ་བས་སློབ་དཔོན། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སྦྱོར་མོ་ལུང་པ་
ལ་དེའི་བསྐྱབ་ཆ་ནམས་ཞུས་ཏེ་རབ་དུ་བྱུང་། མཚན་སློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་
པོ་ཞེས་གསོལ། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་མདོ་ཁམས་དང་། མདོ་སྦྱང་དང་། བྱང་པོས་ཀྱི་སའི་
ཆར་བྱོན་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་འཁོར་འབའ་ཞིག་བསྐྱོར། དགྲུང་ལོ་བརྒྱ་བདུན་
བཞེས་སྐབས། ས་པཌ་གྱིས་ཆོས་དུང་དང་ལྷུང་བཟེད་སོགས་གནང་སྟེ། བསྟན་པ་དང་
སེམས་ཅན་གྱི་བྱ་བ་གྱིས་ཤིག་སྡོན་གྱི་དམ་བཅས་པ་བྲན་པར་གྱིས་ཤིག་གསུངས་ནས་

ཕྱི་ཕྱི་སངས་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ།

བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་གཏད་ཅིང་། དེ་རྗེས་ས་པཎ་མུ་ངན་ལས་འདས། རིན་གྱིན་གྱི་རྒྱལ་
རབས་ལྔ་པ། ཁོར་ཡུག་རྒྱ་མཚོའི་བར་གྱི་སའི་བདག་པོ། མི་དབང་གོ་པེ་(སེ་ཆེན་གན་
དུའང་གྲགས།)ལའི་པོ་བྲང་དུ་བྱོན། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྤྲུལ་དང་བཙུན་མོ་ཁྱོན་འབངས་
དང་བཅས་པས་ཞབས་གྱི་པ་སྒོ་ལ་གཏུགས་ཤིང་། ཏི་ཤིར་བཀྱར་དཔལ་གྱི་རྩོམ་རྩེའི་
དབང་བཀའ་སོགས་དམ་པའི་ཆོས་གྱིས་ཆོས་པར་མཛད། ཏོར་ཡིག་གསར་བཙུགས།
གོ་པེ་ལ་མཚོག་ཏུ་དད་དེ་བོད་ཁྱི་སྒྲོར་བཙུགས་མ་སྤུལ་ཏེ་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོར་གྱུར། རི་
བོ་ཆེ་ལྷར་ལྷོངས་རྒྱ་བར་ཕེབས། འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་གནས་ལ་བསྟོད་པ་རྒྱ་ཆེར་
གནང་། དགྲང་ལོ་ཉེར་གཅིག་པར་བསྟོན་པར་རྒྱུགས། སྤར་ཡང་རྒྱལ་པོའི་པོ་བྲང་དུ་
བྱོན།

ཟིན་ཤིང་གི་སྟོན་པ་རིང་དུ་སྦྱངས་པས་རང་གི་གཞུང་ལུགས་ལ་མཐར་སོན་
པ་བཙུ་བདུན་ཡང་དག་པའི་རིགས་པས་ཕམ་པར་མཛད། དེ་དག་གིས་ཀྱང་ལྟ་བུ་དཔེ་
པ་སྦྱངས་ཏེ། སྦྱེ་བོ་བསམ་ལས་འདས་པ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པར་བཙུག་པ་སོགས་ཤར་
ཕྱོགས་གྱི་གཏུལ་བྱ་རྣམས་སྟོན་པར་མཛད་ནས། རིམ་གྱིས་དགྲང་ལོ་སོ་གཅིག་ལ་
བོད་ཡུལ་གྱི་རྩོམ་གཏུན་དཔལ་ལྷན་ས་སྦྱར་ཕེབས། དཔལ་འབྱོར་ལོངས་སྟོན་རྣམ་
མང་ཐོས་སྤྲུལ་ལ་འགྲན་ལུས་ཤིང་། སྦྱ་གསུང་ཐུགས་ཉེན་གསར་བཞེངས་དང་། མཚོད་
འབུལ་སྟོན་གཏོང་སོགས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་གནང་། ཁ་ཆེའི་པ་རྩིས་ལྷོ་ཏ་ལྷ་ག་
ཏ་ལྷ་ཏ་ལ་ཀ་ལྷ་པ་སོགས་སྦྱའི་བསྟན་བཅོས་མང་པོ་གསན་སྦྱོང་མཛད། ཆོས་ཀྱང་
མང་དུ་ཁྱུས། སྟོ་བོ་ལོ་རྩ་བ་ལ། འཇམ་དཔལ། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ། སྟོལ་མ། མི་གཡོ་
བ། ཕྱག་རྩོར། རྣམ་འཛོམས་ཏེ་ལོ་རྩ་བའི་ཆོས་དུག་ཏུ་གྲགས་པའི་སྒྲོར་གྱི་དབང་ལུང་
ཕྱག་འཁྱིད་དང་བཅས་པ་དང་། གཞན་ཡང་ཆོས་བཀའ་མང་དུ་གསན། མཆིམས་ནམ་
མཁའ་གྲགས་ལ་ཉི་མེ་ལྷ་སྟོང་གི་འབྲེལ་པ་སོགས་དང་། སྟོབ་དཔོན་གཉན་འོད་སྦྱང་

ལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་འཇམ་དཔལ་དྲག་པོ་སྒྲགས་ཀྱི་དབང་བདུན། ཆོས་སྒྲོར་ཆ་ལག་
ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པ།

གཞན་ཡང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡོན་ཏན་དཔལ། སློབ་དཔོན་ཆོགས་
མཆོག་པ། ཞང་ཁུང་པ་རྩོམ་འོད་ཟེར། སློབ་པ་དཔལ། དཔལ་ཆ་ལོ་པ། བཤེས་གཉེན་
ཉི་མ་དཔལ། ཞང་མངོན་པ་བ་རྩོམ་རིན་ཆེན། འབྲུམ་པ་འོད་ཟེར་ཤེས་རབ། འདུལ་
འཛིན་ཤུག་བྱང་ཆུབ། སྒྲུལ་བཙོན་སེལ་ཟེལ་གཞོན། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་འབྲས་
ཁུད་པ། སྒྲུལ་བཙོན་མངོན་པ་བ། རྩོམ་འཛིན་ཆོས་མགོན་པ། དགེ་བཤེས་ལྷ་བཙུན་པ།
སངས་རྒྱས་འབྲུམ་པ། མཆིམས་བྱ་བ་རྣམས་ལ་གསང་སྒྲགས་རྩོམ་ཤེག་པའི་དབང་།
རྩོམ་གནང་། འབྲིད་སྒྲགས་དང་། གངས་ཅན་གྱི་ལྷོངས་ན་འཁྱུར་རོ་ཅོག་གི་བཀའ་
དང་བསྟན་བཅོས་པལ་ཆེ་བའི་ལུང་རྣམས་གསན་ཏེ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་
མཆོ་ཆེན་པོ་གྱུར།

དེ་ནས་སྤར་ཡང་ཤར་སྒྲགས་རྒྱལ་པོའི་གདན་འདྲན་གྱི་མོ་ཉ་འབྱོར་པ་ལྟར།
བཞེད་པར་དཀའ་བའི་རྒྱ་པོ་དུ་མ་སྒྲགས་ལས་བཀའ་ཏེ་རིམ་གྱིས་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོར་
ཐེབས། སྤང་པོ་ཆེ་རིན་པོ་ཆེའི་བྱ་བས་སྒྲས་པའི་བྲི་དང་རིན་པོ་ཆེའི་བྱ་ར་བཅེགས་
མངོན་པར་འཕྱང་བའི་གདུགས། རྒྱལ་མཆོན། འཕན། བ་དན། རོལ་མོའི་ཆོགས་ཤིན་
ཏུ་རྒྱས་པ་དང་བཅས་པ་རྒྱལ་པོའི་འབྱོར་པ་ཆེན་པོས་བསུ་བ་དང་། མཆོད་པའི་ཁྱད་
པར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མཛད་ཅིང་པོ་བྱང་ཆེན་པོར་གདན་དངས། ཟབ་རྒྱས་དམ་པའི་
ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩི་དཔག་མེད་ལྟས། རྒྱ་བན་གོས་ནག་ཅན་རྣམས་ལ་འང་རྣམ་དག་གི་
སྒྲུལ་པ་འབྲོགས་སུ་བཅུག ས་སྤྱང་ཐམས་ཅད་མཆོད་རྟེན་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་དང་།
དུར་སྒྲིག་གི་རྒྱལ་མཆོན་འཛིན་པས་ཁྱབ་པར་གྱུར་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་
ཆེ་ཉི་མ་ཤར་བ་ལྟར་མཛད། སྤར་ཡང་སའི་བདག་པོའི་སྒྲས་རྒྱལ་བྱ་ཨ་རོག་ཆེ་དཔྱང་

ཕྱི་ཕྱི་སངས་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ།

ཆོགས་ཡན་ལག་བཞི་ལྟན་དང་བཅས་པས་ཞུས་རིང་བ་བྱས་ཏེ་རིམ་གྱིས་གདན་ས་
ཆེན་པོ་ཉིད་དུ་ཕེབས། དབུས་གཙང་གི་ཆེ་དགུ་མཐའ་དག་ནས་ཆོས་ལྷ་བ་དང་མཆོད་
འབུལ་བསྟེན་བཀྲར་ལྷ་བར་ཡོང་། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱིས་ཆོམ་པར་མཛད། ཟང་ཟིང་གི་
སྦྱོན་པའི་ཆར་ཆེན་པོ་ཕབ།

མེ་མོ་སྒང་གི་ལོ་གོང་མ་གོ་པེ་ལའི་སྤྲས་ཀྱི་ཐུ་བོ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རིམ་
གྱིན་གྱིས་ཡོན་བདག་བྱས། དབུས་གཙང་གི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དགེ་འདུན་དང་
བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཚུ་མིག་རིང་མོར་གདན་དྲངས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དཔག་དུ་མེད་
པ་བསྟོར། དགེ་འདུན་གྱི་ཕྱག་བདུན་ལ་གསེར་འབྲེད་དང་། ཞབས་ཏྲོག་སྤྲོ་སྤྲོ་
ཆོགས་པ་བསྐྱབས། གན་ཤོག་སྟོན་པོ་ལ་གསེར་གྱིས་བྲིས་པའི་བཀའ་འཁྱུར། སེང་
ལྷེང་གི་སྒྲིགས་ཤིང་། གོས་ཆེན་གྱི་ན་བཟའ་བཟའ་པོ་དང་བཅས་པ་བཞེངས། རྒྱལ་པོ་
ལ་གདམས་པའི་རབ་དུ་བྱེད་པ་དང་། ཤེས་བྱ་རབ་གསལ། བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་ཕྱིང་བ། རྣོ་
བུའི་ཕྱིང་བ། སྤྱིང་ཡིག་ཤོ་ལོ་ཀ་བརྒྱ་ཙ་བརྒྱད་པ། བསྟོད་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ། བཀྲ་ཤིས་
རྒྱ་མཚོ་རྣམས་དང་། གསང་འདུས། དུས་འཁོར། འཁོར་ལོ་སྟོན་པ། གྱེ་རྡོར་སོགས་རྒྱད་
སྟེ་མང་པོའི་དཀྱིལ་ཆོག་སྐྱབ་ཐབས། འབྲེལ་པ། ཕྱག་ལེན་མན་ངག་སོགས་ཀྱི་བསྟན་
བཅོས་ཀྱང་རི་སྟེད་ཚོམ་པ་གནང་།

སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་རྣམ་པ་ལ་རྟེན་ཏེ་ལ་སྤྲོ་མ་ས་སྐྱ་པ་ཆེན་པོའི་རྣམ་ཐར་
གསུངས་ཏེ་དམ་པ་དེ་རྣམས་ལ་ཡོན་ཏན་དེ་ལྟ་བུ་མངའ་ཞིང་། ངས་ཀྱང་བསྟན་པའི་བྱ་
བ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་ཅི་རྒྱས་སུ་བགྱིས་པས། ད་ནི་ཚྭ་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་
དུ་བྱེད་དགོས་པས་གོ་བར་གྱིས་ཤིག་གསུངས། འབྲུག་གི་ལོ་ལྔ་བ་བརྒྱ་པའི་ཆོས་
གསུམ་གྱི་མཚན་མོ་དཔལ་གྱི་རི་ལ་སྟོབ་དཔོན་སྐྱ་སྐྱབ་ལ་དབུ་མ་རིག་ཆོགས་ལྷས་པ་
དང་རིག་པའི་རྒྱལ་མོ་མ་བྱ་ཆེན་མོ་མངོན་སུམ་དུ་བཞུགས་པ་སོགས་སྦྱོན་ལྷས་གསལ་

བར་བྱང་། དེ་རྗེས་སྒྲ་བ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཉི་ཤུ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་ཆ་ལ། མཚོད་པའི་
ཆོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཤམས། རྟོན་བྱིས་ཕྱག་དུ་བསྐྱམས་ནས་མུ་དན་ལས་འདའ་བ་ཆེན་
པོའི་ཚུལ་བསྟན་ཏོ། །

༥༽ པརྟེན་པ་སྒྲ་བཟླ།

བདུན་པ། (༡༠༧ བ་༥། ༡༧༣ འ་༥) བལ་ཡུལ་དུ་པརྟེན་པ་སྒྲ་བཟླ་ནི། སྒྲུགས་
བམ་རིན་པོ་ཆེ་དགོན་མཚོག་འབངས་ཀྱི་སྒྲུགས་རབས་ལས། སྒྲུལ་པ་གཅིག་ནི་བལ་
པོའི་ཡུལ་དུ་འགྲོ། ཞེས་བྱི་མེད་སྒྲ་མའི་སྒྲུལ་པར་བསྟན་པ་དང་། པརྟེན་དགེ་འདུན་
གྲུབ་རང་གི་སྒྲ་གོང་མ་ཡིན་པར་ཐུགས་ཀྱིས་གསེས་པ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བསོད་
ནམས་རྒྱ་མཚོའི་ཐུགས་དམ་འོད་གསལ་དུ་རྗེ་གོང་མས་བལ་ཡུལ་པརྟེན་པ་སྒྲ་བཟླ་གི་
དུས་གསུང་རབ་པ་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་ཐུབ་པ་སོགས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་ན་རྒྱ་བལ་གྱི་མཁས་
པ་དུ་མ་བསྟེན་པའི་སྒྲ་ཚད་བཟོ་གསོ་ནང་དོན་སོགས་ལ་མཁས་པའི་མཐར་སོན་པ་སྒྲ་
ཆེ་རིང་པོ་ཞིག་བྱང་ཆོད་ལས་ནམ་ཐར་སོགས་ཁོ་བོས་སྤར་པན་མ་མཐོང་ངོ་། །

༦༽ ལ་ཆེ་དགོན་པ་བ།

བརྒྱད་པ། (༡༠༩ ཉ་༩། ༡༧༩ འ་༩) ལ་ཆེ་དགོན་པ་བ་ནི། ལུ་ཕྱོགས་ཀ་སྒྲི་
རའི་ཡུལ་དུ་བསྐྱམས། པརྟེན་འགྲོ་བཟང་སྟོང་པོ་སོགས་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྟེན་
ཏེ་མདོ་སྒྲུགས་ཀྱི་ཆོས་དུ་མ་གསན་ཅིང་གྲུབ་པ་བརྟེན། ཟངས་མཁར་ལོ་རྒྱ་བར་རྒྱལ་
ཆེན་ནམ་སྒྲས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་གནང་སྟེ་འདི་བསྐྱབས་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་ནམས་ཞིག་
གསོ་གྱིས་ཤིག་གནང་བ་ཙམ་ལས་ནམ་ཐར་སོགས་ཁོ་བོས་སྤར་པན་མ་མཐོང་བ་ཞིག་མ་
བྱུང་ནའང་སྒྲ་མ་དེ་བབས་ནས་གྲུབ་བཅུན་ཞིག་བྱང་ངམ་སྟམ་མོ། །

༧༽ ས་ཆེན་ཀུན་དགའ་སྟོང་པོ།

ཕྱི་སྤྱི་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཆོ།

དགུ་པ། (༡༠༥ ཉ་པ། ༡༢༩ འ་པ) དཔལ་ལྷན་ས་སྐྱ་པ་ཆེན་པོ་ཀུན་དགའ་
སྤྱིང་པོའང་(ཕྱ་ཕྱི་འཕགས་པའི་ཕྱོད་ཡང་ཕྱི་ཆོན་དབང་གིས་འདི་འབད།) སྐྱ་རས་
གཟིགས་ཀྱི་སྐྱལ་པར་གྲགས་ཆེ་ཞིང་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་སྐྱལ་པ་བཞིར་གྱིས་པ་
སོགས་མཛད་ལ། བཅས་ཅད་མཁྱེན་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཆོས་ས་ཆེན་གྱི་ནམ་སྐྱལ་
དུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་སྐྱལ་སྐྱེ་འཕྲང་ཁ་བས་མཛད་པའི་ནམ་ཐར་དུ་བསྐྱེགས་ཤིང་།
གནམ་ལྷགས་དྲོ་མེ་དང་མགོན་པོ་ཤིང་དུང་མའི་ལོ་རྒྱུ་སྐྱ་ཉེན་དེ་ནམས་ས་ཆེན་
བགྱིས་པོ་དེས་གཉེར་དུ་སྐྱས་པར་འདུག་གསུང་སྟོན་གནས་རྗེས་དྲན་གྱིས་བཞེས་པ་
དང་། ལྷ་ཁང་ཆེན་མོར་ཐེབས་པའི་དུས་རྒྱུ་སྐྱོ་བྱར་དུ་དྲོལ་ལུད་སོགས་ངོ་མཆར་པའི་
རྟགས་དུ་མ་བྱུང་བས་ཀུན་གྱིས་རྗེ་བཙུན་བཙེ་ཆེན་སྤྱིང་པོའི་ནམ་སྐྱལ་ལོ་ཞེས་པ་
ལྷར་འཇམ་དབྱངས་འཁོན་གྱི་གདུང་རབས་རིམ་པར་བརྒྱད་པ་བཤེས་གཉེན་དགོན་
ཅོག་རྒྱལ་པོའི་སྐྱས་སྐྱ་གཙང་སྟོད་གྲོམ་པའི་ཡུལ་གྱི་སྟོད་དུ་རབ་བྱུང་གཉིས་པ་རྒྱ་
སྐྱལ་གྱི་ལོར་འཁྱུངས། རྒྱུང་དུ་ནས་ཡིག་རྩིས་དང་བརྟག་པ་བརྒྱད་སོགས་ལ་སྟོབྱང་
བར་གྱུར།

ཡབ་བཤེས་གཉེན་དགོན་རྒྱལ་བ་དང་། བ་རི་ལོ་རྒྱ་བ་རིན་ཆེན་གྲགས་པ།
དར་མ་སྤྱིང་པོ། དགེ་བཤེས་བྱུང་། དགེ་བཤེས་མེ་ལྷང་ཅེར། བཤེས་གཉེན་སྐྱེ་རྒྱུ་བ།
མལ་ལོ་རྒྱ་བ། སྐྱ་རངས་པ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཁུལ་པ། རྗེ་དགོན་པ་བ། སྐྱ་ར་ལུག་
རྒྱུང་། སྐྱ་ར་ཨ་སྐྱབས། དྲོ་མེ་གདན་པ། བལ་པོའི་པཱིཏ་པཱ་ཤྱི། རྒྱ་གར་གྱི་ནལ་འབྱོར་
པ་རྟ་དྲ་རྟ་ལ། བལ་པོའི་པཱིཏ་རྟ་བཟླ་ནམས་ལ་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་
བཅས་པ་དང་། དབང་ལུང་མན་ངག་གངས་ཅན་ན་དར་རོ་ཅོག་པལ་ཆེ་བ་གསན་
ཅིང་ཐུགས་སྐྱེ་རྒྱུད་པར་མཛད། བྱུང་པར་ས་སྐྱའི་འཇམ་དབྱངས་བྲག་ཁུང་དུ་འཇམ་
དབྱངས་བསྐྱབས་པས། རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲི་ལ་བཟང་པོའི་འདུག་སྐྱངས་ཀྱིས་བཞུགས་པ་

མངོན་སུམ་དུ་ཞལ་གཟིགས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཉམས་ལེན་གྱི་སྤྲིང་པོ་བསྟུས་པ་ཞེན་
པ་བཞི་བྲལ་གྱི་གདམས་པ་སོགས་གསན་ཅིང་། རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་ཤེས་བྱ་
རབ་འབྱམས་ལ་སློའི་སྣང་བ་ཐོབ། དེ་ཕྱིན་ཆད་མི་དང་མི་ལ་བ་པ་ལྟར་གསུང་སྒྲིང་
མཛད། འཇམ་དབྱངས་འཁོན་གྱི་བརྒྱུད་པ་ཞེས་པའི་མཆན་ཡང་སྤྲ་མ་འདིའི་སྐྱེ་རིང་
ནས་བྱུང་། ལྷག་པར་ས་སྐྱར་སྐྱེ་མཆམས་ལ་བཞུགས་སྐབས་ནལ་འཕྱོར་དབང་ཕྱག་
བེར་མ་པ་གཙུག་འཁོར་ལྷ་ཞལ་གཟིགས་བསྟོན་པ་མཛད། དེའི་མཆམས་ནས་ནང་དུ་
སྐྱེན་བྲངས་སྒྲ་གཅིག་གི་བར་སྤྲ་མེད་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱུད་སྤེ་བདུན་ཅུ་ཙུག་གཉིས་གྱི་
དབང་བྱིན་སྐྱབས་སོགས་གསན།

སློབ་མ་ཡང་མཆོག་ཐོབ་པ་གསུམ། བཟོད་པ་ཐོབ་པ་བདུན། ལམ་སྣ་བེན་པ་
བརྒྱུད་ཅུ། གཞན་ཡང་ཆེ་བར་གྲགས་པ་དཔལ་ཆེན་ཆེ་ལོ། ཁམས་པ་ཨ་སེང་། བྱང་
སེམས་སྒྲ་བ་རྒྱལ་མཆན། འགྲོ་མགོན་པག་མོ་བྱ་པ། གཤེན་རྟོག་སེང་། བེ་ཆེ་སྤྲས་སྟོན་
སོགས་ཀྱང་ཞབས་གྱི་པ་སྒྲོར་འདུད་ཅིང་། གསུང་གི་གསང་བ་ན་བའི་རྒྱན་དུ་འཛིན་
པར་བྱེད། བསྟུ་བའི་དངོས་པོ་བཞིས་འགྲོ་བའི་དོན་ལམ་འབྲས་སོགས་ཆོས་འཁོར་
དགྲུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་ཙུག་གྱི་བར་དུ་བསྒྲོར་བ་དང་། རྣམ་འབྲེལ་བཅུ་གཅིག་སོགས་
བསྟན་བཅོས་ཀྱང་མང་དུ་མཛད། དེ་ནས་ཉག་འཛིན་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་གཞུག་
པའི་ཕྱིར། ལྷག་གི་ལོ་ཐ་སྐར་གྱི་སྒྲ་བ་དཀར་པོའི་ཆོས་བཅུ་བཞིའི་ཉིན་དཔའ་བོ་དང་
ནལ་འཕྱོར་མའི་ཆོགས་གྱིས་བསུས་ནས་སྤུལ་པའི་སྐྱེ་བཞིའི་རྣམ་པས་གཅིག་ནི་རུབ་
ཕྱོགས་བདེ་བ་ཅན་དང་། གཉིས་པ་པོ་ཉ་ལའི་རིའི་ཆེ་མོ། གསུམ་པ་ཨོ་རྒྱུ། རོ་བོ་ཉིད་
བཞི་པ་བྱང་ཕྱོགས་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་རྣམས་སུ་གཤེགས་སོ། །

༡༠༽ འགྲོ་མགོན་ཞང་རིན་གཡུ་བྲག་པ།

བཅུ་པ། (༡༠༧ ཉ་པ། ༡༣༥ བ་༤) འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་ཞང་རིན་པོ་ཆེ་གཡུ་བྲག་

ཕྱི་ཕྱི་སངས་རྒྱལ་རྒྱལ་མཆོ།

པ་ནི། ཟ་མ་ཏོག་ལས། དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་དགེ་བསྟན་ཆེན་པོ་ལི་ཙ་བེའ་བྱི་
མ་མེད་པར་གྲགས་པ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །ཀྱི། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ཉོན་
ཅིག ཁྱོད་མ་འོངས་ལྷ་བརྒྱུས་ཀྱི་སྟོགས་མ་ལ་བྱང་ཕྱོགས་ཁ་བ་ཅན་གྱི་རི་རྒྱུད་ཚུ་
བོ་ཆེན་པོའི་དཀྱིལ་ན་ཡུལ་བྱེ་མ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་འབྲས་བུ་གོ་ཆ་ཅན་སྐྱེ་བ་དེར་སྐྱ་
འཁྲུངས་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཆོ་ཁྱོད་ཀྱི་པའི་མིང་ནི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱའོ།
ཁའི་མིང་ནི་དགེ་བསྟན་མ་ཞེས་བྱའོ། །རིགས་ནི་རྗེ་འུའི་རིགས་སོ། །བསྟན་པར་རྫོགས་
པའི་མཆན་ནི་བཙོན་འགྲུས་གྲགས་པའོ། །ཞེས་དང་།

རལྱའི་སྐྱེ་ལྷང་ལས། ཨོ་རྒྱན་ང་སྐུལ་འགོ་འདུལ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་ གཡུ་བྲག་པ་
ཞེས་ཆོས་བརྩའི་བསྟན་འཛིན་འབྱུང་ ཞེས་དང་། རྡོ་རྗེ་གི་ལྷང་བསྟན་སྐྱེ་བབ་
རྒྱ་མཆོ་ལས། ཨོ་རྒྱན་སྐྱེ་སྐུལ་མགོན་པོ་སྟོང་སྟོབས་ཅན་ བསྟན་པའི་སྟོག་ཤིང་གྲང་
ཐང་པ་ཞེས་འབྱུང་ ཞེས་སོགས་ཨོ་རྒྱན་གྱི་སྐུལ་པར་གསུངས་ཤིང་། ཞང་རང་གི་སྟོང་
བཅན་གྱི་དུས་ཐུགས་ཀྱིས་གསོས་ཤིང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཆོ་
དགྲུང་ལོ་གསུམ་པའི་དུས་ཐུག་གཡས་སྟོགས་མཛུབ་ནམ་མཁར་བསྟན། སྐྱོན་ཏུ་རེ་
གཟིགས་ནས་པར་འབྱུང་གནས་སྟེ་བརྒྱད་འདུལ་བ་ཡིན་གསུང་བ་སོགས་འབྲོམ་སྟོང་
བཅན་སོགས་སྐྱེ་གོང་མ་ཁ་ཤས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་དུས་སྐྱོན་མཛུག་གཉིས་ཐུག་སོར་
གྱིས་ཅུང་ཟད་མནན་ལ། ང་སྤྱོད་ཞང་དུ་གྱུར་པའི་དུས་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་གསུང་
ཞལ་གྱིས་བཞེས་ལ།

དེ་ཡང་གདུང་བུས་ཞང་། འཁྲུངས་ཡུལ་ལྷ་ས་ཆ་བ་གྲ། ཡབ་སྟགས་པ་རྡོ་རྗེ་
སེམས་དཔའ། ཡུམ་བཙུན་མ་ས་མང་སྦྱིད་ཀྱི་སྐས་སུ་རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ཆུ་ཡོས་
ལོར་བལྟམས། སྟོབ་དཔོན་སྟོན་པ་ལ་མདོ་སྟོར་དང་། སྟོབ་དཔོན་རྫོག་པ་ལ་སྟགས་
ཐུན་མོང་བ་གསན། དགྲུང་ལོ་བཙོན་བརྒྱད་པར་པ་ཆན་གྱི་བརྟན་པ་བྱས་པར་བཞེན།

ལོ་གསུམ་མངོན་སྲོད་ཀྱི་ལས་མངོན་དེ་འགལ་བྱེད་ནམས་ཚར་བཅད། དེ་ནས་མདོ་
ཁམས་སུ་བྱོན། སློབ་དཔོན་མང་སྟོན་ལ་དགེ་བསྟེན་གྱི་སྟོམ་པ་ལྷ་ལྟན་བཞེས། དགྲང་
ལོ་ཉི་ཤུ་ཙུག་པ་ལ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཁར་སྟོ་བར་བསྟེན་པར་རྫོགས།
མཚན་ཤུག་འདི་དགེ་སློང་བཙུན་འགྲུས་གྲགས་པར་གསོལ། དཔལ་ཆ་ལོའི་སྤྱན་སྐར་
བྱོན། སྤྱི་ལུས་ཀྱི་བ་སྤྱོད་ཀྱི་ལོ་དང་ཤེས་པ་འགྱུར་བ་སོགས་བྱུང་། མདོ་སྤྲེལ་གཉིས་
ཀ་ནས་རྩ་བའི་སྒྲ་མར་བསྟེན། ཅི་གསུང་དང་དུ་སྒྲངས་པས་རྒྱུང་བུམ་པ་ཅན་སོགས་
ཡོན་ཏན་དུ་མ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས། མགར་གྲོང་དགོན་པར་འདག་སྦྱར་མངོན། མནལ་ལམ་
དུ་ཐིག་ལེ་ཡང་ཡང་ཟགས་པས་སྤྱོད་ཁམས་ངན་པར་བྱུང་སྟེ། སྟོན་དགར་ཆོས་རྒྱུ་ཡེར་
པ་བའི་དྲུང་དུ་བྱོན། དབང་ལུང་མན་ངག་གསན་པས་སྐར་དང་མི་འདྲ་བའི་ཉམས་
དཔག་དུ་མེད་པ་སྦྱེས།

ཡང་དཔལ་ཆེན་ཆ་ལོ་དང་མངལ། གདམས་ངག་ལྟག་མ་ནམས་ལྷུས། དབྱ་
མཁར་གཡའ་ལུང་། འབྲོང་བུ་ནམས་སུ་བསྟོམས་པས་གྲུབ་པའི་མཚན་མ་མང་དུ་
བརྟེས། སློབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་དྲགས་པོ་སྟོམ་པ་བྱིན་རྒྱབས་ཅན་ཚུལ་ཁྲིམས་སྟོང་པོ་
དང་མངལ། དུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྟན་ཅིག་སྦྱེས་སྦྱོར་སོགས་ཟབ་རྒྱས་དམ་པའི་ཆོས་མང་
པོ་གསན་ཅིང་བསྟོམས་པས། སྐར་གྱི་གོ་བ་ནམས་ཁ་ཤས་ལྟ་བུ་ལས། འདི་རེས་སྤྲང་
སེམས་རང་ངོ་འཕྲོད་པར་གྱུར། སྒྲ་མ་འོལ་ཁ་བ་དང་མངལ་ཆོས་མང་དུ་ལྷུས། གྲུང་
ཐང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་རྟེན་བཞེངས་ཀྱི་དགོངས་པ་བསྟན། གཞན་ལ་དགེ་
བསྐྱེད་མངོན་ཀྱང་འབུལ་མི་མ་བྱུང་བར་དྲག་ཞན་ལ་གཞིགས་པའི་དོམ་སྒྲངས་ནས།
དབུ་ཅེ། སྟོ་འབུར། བྱམས་སོགས་གཙུག་ལག་ཁང་བྱུང་པར་འཕགས་པ་དང་ལྟ་ཆེན་
གྱིས་ཐོག་དྲངས་སྤྱོད་གསུང་བྲགས་རྟེན་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཞེངས་གྲུབ་ནས་དོམ་སྒྲངས་པའི་
མི་ནམས་ལ་བྱེད་རང་ནམས་ཆོགས་རྫོགས་པའི་བྱིར་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་པ་

ཡིན། གཞན་ནས་ཀྱང་འབྱུང་བ་ཡོད་པས་དབང་ཡོན་ལ་སྤུལ་ཅིག ང་ལ་ནི་ནས་སྤུལ་
གང་ཡང་འཇལ་རྒྱུ་མེད་དོ་གསུངས་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤུལ།

རི་རྒྱ་ལམ་རྒྱུ་ཁྲིམས་བསྒྲམས། དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་བཙུགས། ཡི་དམ་བདེ་
མཆོག་དང་ཆོས་སྦྱོང་ཡེ་ཤེས་མགོན་པོ་ཕྱག་བཞི་པ་གཙོ་བོར་མཛད་ཅིང་། དེའི་ལས་
མཁན་བྱ་རྒྱུ་གཤོང་ཅན་གྱི་སྤྱུལ་པ་མགོན་གྱི་དོམ་ནག་སྟོང་དཀར་མིང་འབྲོང་ཁྱེར་
བྱ་བ། སྤྱི་མ་ནང་པར་ཐེབས་རྒྱུ་དོན་ལྡན་ཐེབས་ས་དེར་སྟེབ་པ། དེའང་མི་ཡོད་
དུས་དཀྱུས་བཞིན་དང་། མེད་དུས་ནམ་མཁར་འགྲོ་བ་ཞང་གི་རྟོགས་དན་འཕྲིན་
ལས་སྦྱབ་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་སྤྱི་དངས་ཏེ་ཕྱང་རྒྱབ་བཅད་པོ་དང་། གདོལ་པོ་བཅད་
པོ་སོགས་ལོག་པར་འབྱུང་བའི་རིགས་དྲག་པོའི་སྒོ་ནས་བདུལ། ཕྱང་རྒྱབ་བཅད་པོའི་
སྒོ་སྟོང་ཡན་ལག་སོགས་མནན་པར་བརྒྱབ། མཐར་མགོན་གྱི་དེའང་ཆེའི་དུས་བྱས་
པའི་གཟུགས་བཅད་པོའི་སྒོ་སྟོང་སོགས་ཀྱི་སྟོང་ལོ་ཟད་ཀྱི་ཉེར་དགུའི་སྟོང་ལ་མནན་
ཏེ་འགྲོ་བ་ཀྱན་གྱི་ལྷས་ངན་དང་སྤིང་ན་ཆགས་ཆེ་བསྒྲོག་པའི་སྒོན་ལམ་མཛད་ཅིང་
འབྱམ་རྒྱུང་ཡང་བཞེངས། འབྱམ་མོ་ཆེ་བཅིག་པའི་གཞི་བཏིང་། ཞབས་ཏྲིག་ཉེ་གནས་
དར་མ་གཞོན་ལྷས་བསྒྱབས།

ཞལ་མཐོང་གསུང་ཐོས་པས་ཉམས་རྟོགས་བྱུང་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བ་དང་
ནད་གདོན་ཞི་བ། སྦྱ་ལུས་མི་སྤྱང་བ་དང་། བཀོད་པ་དུ་མར་སྤུལ་བ། ཡི་དམ་མང་པོའི་
ཞལ་གཟིགས་པ། རྒྱ་ལ་མི་བྱིང་བ། རྩོལ་ཞབས་རྩེས་འདོག་པ། འཛམ་སྤིང་བྱེ་བ་ཕྱག་
བརྒྱར་སྤྱི་མར་ཞང་རེ་རེ་བཞུགས་པ་སོགས་རྒྱ་འབྱུལ་མངོན་པར་འདུ་བཀྱི་བ་མང་པོ་
བསྟན། མདོ་རྒྱུད་སྦྱིར་བསྟན་བཅོས་མ་མཛད་ཀྱང་སྒྲོམ་བྱིད་སྦྱབ་ཐབས་གཟིགས་སྤྱང་
ཞལ་གདམས་མགུར་མའི་རིགས་སོགས་བཀའ་འབྱམ་བཀའ་རྒྱ་མ་བཅས་པོ་ཏྲ་བཅུར་
ལོངས་པ་མཛད། དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་དོན་གཅིག་པ་རྒྱ་མོ་སྤང་གི་ལོ་ལ་གཟུགས་སྦྱ་

ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ། སྐྱུ་པར་འབྱམ་ཆེན་གྱི་བང་རིམ་གསུམ་པའི་སྟེང་དུ་ཞུན་ལ་
སུལ་བས་ཐུགས་ལྷགས་སྟུན་གསུམ་བྱོན་པ་དེར་བཞུགས་པ་ཡིན་ནོ།

༡༡༽ གཡའ་བཟང་པ།

བརྩ་གཅིག་པ། (༡༡༠ བ་པ། ༡༢༢ འ་༩) གཡའ་བཟང་པ་ནི། རྟོ་རྩེ་སྤིང་པའི་
ལུང་བསྟན་སྟེ་བབ་རྒྱ་མཆོ་ལས། ཐུག་རྟོན་སྟུལ་པ་རྟོགས་པའི་ཉི་འོད་བདེལ་མ་རིག་
སྟུན་སེལ་གཡའ་བཟང་པ་ཞེས་འབྱུང་ཅེ། ཞེས་པ་ལྟར། དེ་ཡང་ཡབ་སྦྱང་མོ་ལྷམ་དང་།
ཡུམ་ཞང་ལྷམ་འབྱམ་སྟེད་ཅེས་པ་མཁའ་འགྲོ་མ་ཞིག་གི་སྲས་སུ་ས་མོ་སྤང་གི་ལོ་ལ་
གཙང་ཞལ་གྱི་དམར་མོར་སྟེ་བྱི་ངེས་པ་མ་མཐོང་ཡང་རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ནང་ཅམ་
ལ་འམུངས། རང་གིས་སྟོང་བཅན་སྐམ་པོའི་སྟེ་རྒྱུད་ཐུགས་ཀྱིས་དྲན་ལ། གཞོན་པའི་
དུས་བྱ་ཞིང་དུ་བསྐྱལ་བ་དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་ལ་མཁས་པ་ཞིག་བྱུང་། གནས་པོ་ན་
རེ། ཁྱོད་རང་བཙུན་པ་བྱས་ན་འཐད་པར་འདུག་ཟེར་བས་སྤྱི་ན་མཁན་པོ་ཆོས་སྟོན་བྱ་
བ་གཙང་པ་ཞིག་ལ་རབ་དུ་བྱུང་། མཆོན་ཆོས་ཀྱི་སྟོན་ལམ་དུ་བཏགས།

དེ་ནས་འཆད་དཀར་དུ་སྟོབ་དཔོན་རྣམས་ལ་འདུལ་བ་དང་བཀའ་གདམས་
གསན། དེ་ནས་དགེ་སྟོང་མཛད་པར་དགོངས་ཏེ། རྒྱ་དུར་དགོན་པར་དགྲང་ལོ་བཙོ་
བརྒྱད་པ་ལ་མཁན་པོ་ལྷུ་བས་དཀར་དང་སྟོབ་དཔོན་གོང་གད་པ་གཉལ་དར་མ་གཟི་
བརྩེད་ལ་བསྟེན་པར་རྟོགས། གནུབས་འདུལ་བ་འདྲིན་པར་གྲགས། དགྲང་ལོ་ཉི་ཤུ་
ཅ་ལྷ་པ་ལ་ཉི་ཟླ་སྤང་དུ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་ཆོས་གཞི་བྱུང་བས་ཆོ་ཞར་ཆོས་པ་མཛད་ནས་
འདུལ་བ་མདོ་ཅ་ཐུགས་ནས་གསུངས། སྐལ་ལྷན་ཡེ་ཤེས་སེལ་བྱ་བ་སངས་རྒྱས་དངོས་
ཤིག་བཞུགས། སྤང་མས་གདུགས་སུལ། བག་མོ་བྱ་པའི་བྱ་ཆེན་ཡིན་ཟེར་བ་གསན་
ནས་དད་པ་སྟེས་ནས་ཟ་རར་བྱོན་པས་ཞལ་མཛལ་བ་ཅམ་གྱིས་སྤྲ་མའི་ཐུགས་དང་
གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྟོགས་པ་འམུངས། གཙང་དུ་བྱོན་ནས་ཞིག་པོ་བདུད་ཅི་དང་།

ཕྱི་མེད་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཚོ།

སློབ་དཔོན་པ་སྤང་དང་རྒྱུ་རྩེ་དཔོན་གྱི་ཞལ་མཇུག། འཕན་ཡུལ་བྲག་དཀར་
དུ་བྲག་དཀར་བ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། བྱ་ཡུལ་གཞུགས་སློམ་ལ་སྐྱབས་འགོ་ཞུས།
དེ་ནས་ཚུར་འབྲི་གྲང་ལ་བྱོན་པས་ཟླ་འབྲི་གྲང་པ་མཇུག་ནས་ཚོས་སྤྱན་གཅིག་ཀྱང་
གསལ། དགྲང་ལོ་སྐྱམ་ཅུ་པར་འབྱམ་ཤིང་དུ་འཛིག་ཏེ་སློབ་བཏང་གི་སྐྱབ་པ་མཇུག།
དེའི་ཕྱི་ལོ་བའི་སྐྱན་སྐར་བྱོན། རྩོད་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་བམ་གསུངས་པ་ལ་
ཐོབ་ཞུས་པས། སློབ་དཔོན་དཔོན་པོ་ལ་བཀའ་གནང་སྟེ་དཔོན་པོས་རྣལ་འབྱོར་མའི་
དབང་གནང་། དེར་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཁྱུངས་པ་ལ། འབྱམ་ཤིང་
དུ་དགྲན་སེ་བ་ལ་མེ་ཏོག་བྱང་བས་ལྷས་མེ་ཏོག་ཕྱལ་བའི་སྐྱན་གསལ་བྱང་། ཡབ་སྐྱེན་
པ་ལ་འགོངས་ཁར་ཞིག་པོ་བདུད་ཅི་བྱང་ནས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས།

མཐའ་ལུང་དུ་བཞུགས་པའི་ཆོ་རྒྱུ་འབྲས་ལེགས་པར་མཐུན་པ་ལ་སོགས་
པའི་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་འཁྱུངས། སློབ་དཔོན་གཞུགས་སློམ་ལ་ལོ་རྩེ་བའི་
ཆོས་རྒྱལ་དང་ཆོ་སྐྱབ་ཞུས། གཞུགས་སློམ་དེ་སྐྱམ་པའི་ཉེ་གནས་ཡིན། དེ་ནས་ལོ་དེ་
གྲང་རྒྱལ་ལ་བྱོན་པས་བཞུགས་སྐྱིང་འདོད་པ་མ་བྱང་བས་ལོག་ནས་ཁམ་བུ་ལ་ལེ་ལ་
སྦྱོད་སྤྱན་གཅིག་ཞུས། ཟ་ར་བས་འབྲི་ཀྱིས་སྟོན་ནས་ཤིང་རྩོངས་ཤིག་གསུངས་པ་ལ་དེ་
མ་གྲུབ་པས་ཟ་ར་བའི་ཞལ་ནས། རྩོད་ཀྱིས་མ་བྱངས་ཀྱང་ངའི་ཤིང་འབྲེན་པའི་ཐབས་
མ་ཆག་གསུངས། སོ་རྒྱལ་པ་ཤིང་བྱི་ལ་ཁ་ཆེ་པ་ཁ་ཆེན་བོད་དུ་བྱོན། ཤམ་བུས་ཡོན་
བདག་བྱེད་པར་ཁས་ལེན་ནས་སོ་བརྒྱུད་པ་མེ་ཕོ་སྐྱལ་ལ་གཡའ་བཟང་བཏབ། དེའི་ཕྱི་
ལོ་མེ་ཕོ་ཕོས་ལ་ཟ་ར་བ་གཤེགས། དེ་ནས་ཆོགས་པ་བསྐྱུངས། སྐབས་ཤིག་ཏུ་རང་ཉིད་
སྟོང་བཅན་སྐམ་པོ་ཡིན་པ་དང་། བྱ་འབྱུག་བཅིགས་ལུགས། རྟོན་དང་ཆོས་ཀྱི་གཏེར་
སྐས་ལུགས་མང་པོ་གསུངས།

ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འདིས་དཔོན་པ་བཏབ་རྗེས་ནས་གཞུགས་སྟོན་སྤྲད། མཚོ་སྒྲ་སྟོ་

བྲག ཡར་ལྷུང་ཤར་རྩབ་ནམས་སུ་ཡོན་བདག་སོ་སོས་ཆོས་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོར་གདན་
བྲངས་ཏེ་ཆོས་གསུངས་པའི་ཆོས་ཁྲི་ཡང་ལྟོ་བྲག་དུ་བཞི་བཅུ་ཙམ་ལ། གཉལ་དུ་བཞི་
བཅུ་ཙམ་བདུན་བྱུང་ཞིང་། དེ་ནམས་མཆོད་རྟེན་རེ་བས་བྱིན་རྒྱབས་ཆེ་གསུངས། གནས་
གཞན་དང་ཡར་ལྷུང་ཤར་རྩབ་ནམས་སུ་ཆོས་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་མཛད་པ་དང་ཆོས་ཁྲི་
དུ་མ་བྱུང་། བྱར་ཨོག་ཡན། སྒྲ་འབྲམ་མན། དྲགས་པོ་སྟོང་ཁ་ཡན། མོན་མཁར་མགོན་
པོ་གདོང་མན། བྱ་ཤུལ་ཆ་ཁོད་ཚུན། གངས་པར་སེར་ཚུ་ཁ་ཡན། ལྟོ་བྲག་གཏམ་ཤུལ་
ཚུན། ཡར་ལྷུང་བྱ་སའི་བར་ལ་ལམ་རྒྱ་མཛད། དང་སྟོང་གཟུང་ཞལ་གཟིགས་གྱི་མི་
འབྱུང་བར་སྤང་བ་དང་བྱུང་བ་གསོ་བའི་ཐབས་དུ་མ་གསུངས། གཞན་དོན་ཡུན་རིང་
དུ་མཛད་ནས་དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་ཙམ་པ་ལྷགས་མོ་སྤུལ་གྱི་ལོ་ལ་གཤེགས་སོ། །

༡༡ ་ སུམ་སྟོན་ཡེ་ཤེས་གཟུངས།

བཅུ་གཉིས་པ། (༡༡༣ ཉ་༣། ༡༡༥ འ་༦) སུམ་སྟོན་ཡེ་ཤེས་གཟུངས་ནི། ཁྲི་སྟོང་
གི་སྤུལ་པར་ཁྲུངས་ཆེ་ལ་ཡུལ་དུ་མཆོམས་སྟེ་མོའི་མདར་སུམ་པའི་སྤུལ་སུ་འཁྲུངས།
རིག་གནས་གཞན་ནམས་ལ་སྤྱངས་པ་མཐར་བྱིན་དུ་མཛད་ནས་རྗེ་བཙུན་གཡུ་ཐོག་
པ་ཡོན་ཏན་མགོན་པོ་དང་མཛལ་ནས་ཞབས་པད་བསྟེན་ཏེ། རྩོགས་དུས་རྒྱལ་བ་
ཐམས་ཅད་གྱི་སྤྱུ་གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་ཐམས་ཅད་གཉིས་སུ་མེད་པའི་
ཡེ་ཤེས་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པ། མཆོན་བཟོད་པར་དཀའ་བ་གཡུ་ཐོག་ཞབས་གྱི་སྤུན་སྲར་
རྗེ་དེ་ཉིད་གྱི་ཐུགས་རྗེའི་བཀའ་ངོན་གྱིས་མཆོ་བ་དུ་མཆོམས་སུ་སྤྱུས་པའི་སུམ་སྟོན་
ཡེ་ཤེས་གཟུངས་བདག་གིས་སྟོན་གསུམ་གྱས་པའི་སྟོན་ནས་ལོ་གངས་དུ་མར་ཞབས་ལ་
གཏུགས་ཤིང་མཉེས་པ་ནམ་པ་གསུམ་གྱིས་མཉེས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞུང་
དང་གདམས་པའི་ཟབ་བརྒྱད་བཀའ་ལྷུང་ཕྱག་ལེན་ལྷག་མ་མེད་པ་བུམ་པ་གང་བྱའི་
ཚུལ་དུ་པ་ཐོགས་སུ་ཐོག འཕྱགས་གོལ་མེད་པའི་ཟབ་གནད་མཐའ་དག་ནི་བསྟན།

ཕྱི་མིང་སངས་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ།

ཉམས་འཁྲིད་ཟབ་མོའི་རྒྱ་བར་ནས་ནི་བཏོན། སྤགས་ཀྱི་སྤྲུལ་དམ་པར་ནི་དབང་
བསྐྱར་རོ། །

མཚུངས་པ་མེད་པའི་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་འདི་ཉིད་དྲུག་པ་ཀྱན་དུ་བཟང་པོ་རྟོ་
རྗེ་འཆང་དངོས་སུ་ཁ་ཅམ་ཆེག་ཅམ་མིན་པར་ཞེ་ཐག་པ་ནས་ཐག་ཆོད་ཅིང་། དེའི་
ཕྱིན་རྒྱལས་ཀྱིས་བདག་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེ་བྱང་དུ་འདུག་པའི་གནས་ལྷགས་སྤྱན་
མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ལྟ་བ་བཟུང་ཅིང་ཕྱ་བ་ཡང་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བདེ་
སྤྱོད་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་རང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་འབད་མེད་ལྟུན་གྱིས་སྤྱབ་པའི་རྟེན་
འབྲེལ་ཡང་དག་པར་འགྲིག་ལ།

བྱད་པར་དུ་ཡང་གསོ་བའི་གཞུང་ལྷགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་ལྷན་
རྒྱུད་བཞི་ཆ་ལག་དང་བཅས་པའི་བཀའ་གཏད་ནི་ཁོ་བོ་གཅིག་ཕུ་ལས་གཞན་དུ་མ་
གནང་ཞིང་། ཁོ་བོ་ལ་བརྒྱུད་པ་གང་ཐུག་ཆད་ཐམས་ཅད་ནི་འཁོར་བ་མ་སྟོངས་བར་
དུ་རང་དོན་བཅན་ས་ཟིན་ནས་གཞན་དོན་གསོ་བ་རིག་པས་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་
བསམ་གྱིས་མི་བྱེད་པའི་ཀྱིས་མི་ལང་བ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་ཀྱང་
དགྱེས་བཞིན་དུ་མཛད།

རྒྱུད་བཞི་ཆེག་བརྒྱུད་དུ་གདམས་ཏེ་ཆེའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་བདག་པོ་ཆངས་པ་
བཞིན་དུ་སྤྲན་སྤགས་བྱང་འབྲེལ་གྱི་འགོ་དོན་རྒྱ་ཆེར་མཛད་དོ། །

༡༩༽ ལྷ་རྗེ་དགེ་བ་འབྱུང་།

བཙུག་ཁག་པ། (༡༡༩ བ་༩། ༡༥༠ འ་༦) ལྷ་རྗེ་དགེ་བ་འབྱུང་ནི། རྟོ་རྗེ་སྤིང་
པའི་ལུང་བསྟན་སྤྱི་བབ་རྒྱ་མཚོ་ལས། སྤགས་རྗེ་ཆེ་ལྷན་ཉམས་དབྱངས་སྤྲུགས་པ་
འཐོར་ཅུང་། དགེ་བ་འབྱུང་དང་ཞིག་པོའི་མིང་ཅན་འབྱུང་ཅུང་། ཞེས་ལུང་གིས་ཟིན་ཅིང་
སྟོང་བཅན་སྤྲུལ་པོའི་ལྷ་སྤྱུལ་དུ་གྲགས་ཆེ་ལ། བྱད་པར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡོན་

ཏན་རྒྱ་མཆོས་ལྷ་སར་ཕེབས་པའི་དུས་དགེ་འབྲུམ་གྱིས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཞབས་
 ཏོག་མཛད་པའི་སློང་ཞིག་ལ། འཁོར་བ་འདིར་ལན་མང་འཁོར་ཅ་ན་འདི་རུ་སྐྱེ་བ་མ་
 སླངས་པའི་མཐའ་མི་འདུག་གསུངས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་དེ་ནི། སྐྱིད་སྦང་སྒྲོངས་སུ་
 མི་བྱིམ་ལྷ་བརྒྱའི་མགོན་དུ་འབྱུངས། ལྷ་སའི་རྒྱ་ཕེབས་ཀྱི་གྲོ་མོག་སློབ་དང་ཤིང་ཆག་
 པ་རྣམས་འཆོས་པ་ཡིན་པས་ཁྱོད་ཆོ་ལ་དེའི་གྲོགས་དན་ཁྱེ་བ་ཡིན་ལྷ་ས་བ་རྣམས་ལ་
 གསུངས་པས། ཁོང་རྣམས་འདིས་རྒྱ་ཕེབས་འགྲུབ་དོགས་མེད་ཁོར་ལ་ཆང་ཞིག་
 བྲངས་ནས་གཏོང་བེར་བ་སོགས་མ་དད་པའི་རྣམ་པས་དང་དུ་མ་སླངས།

ཡང་གཙང་དུ་གཞི་ར་བཞེང་བའི་དུས་སུ་ཉང་སྟོད་དུ་བྲངས་ལ་སོགས་
 པའི་ཆ་རྒྱུན་གྱི་བསོད་སྟོམས་ལ་བྱོན་པ་ལ་བྲངས་མང་བ་བྱུང་བས་ལྷ་ཇེ་དགེ་འབྲུམ་
 འདིས་མི་མ་ཡིན་ཆེན་པོ་ཞིག་འགྲུབ་ཡོད་པར་འདུག་ཟེར་བ་བྱུང་། དེ་ནས་ལ་སྟོད་
 གྲང་ཐང་དུ་སླ་མ་ཞང་སྟོན་ཞིག་པོའི་སྤྱན་སྦར་མང་ལ་དུ་གཤེགས་པའི་གཙང་མ་ཁ་
 རུལ་གྱི་སྒྲིག་ནས་ཡར་བྱོན་ཅ་ན་ཁ་རྒྱུང་ཆེན་པོ་འཆུབས་ནས་ཤིན་ཏུ་འོ་བརྒྱལ་བར་
 བྱུང་། མགྱུར་གསུངས་པས་ཁ་རྒྱུང་ཐམས་ཅད་རང་ཡལ་དུ་སོང་སྟེ་ཆོང་བ་ཀྱན་དང་
 རྣལ་འབྱོར་པ་ཆོ་ཡང་མོས་གྲས་སྤྱན་མོང་མིན་པ་སྐྱེས། ཡང་ཁ་རག་ལ་བཞུགས་པའི་
 དུས་སུ་ལྷ་མ་མོ་ཡེ་ཤེས་མཆོག་གདན་འདྲེན་དུ་བཏང་བྱུང་སྟེ་རང་ཡལ་དུ་ཕེབས་
 དུས་ཉི་འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་བྱིམ་པ་བྱེད་པར་གསོལ་བས། ཕོ་ཤེས་རབ་ཅན་ཞིག་མ་
 ཡིན་ཏེ། །ངས་སངས་རྒྱས་རང་གི་སེམས་ལ་བཅ་ལ། ཁོ་འདུན་མ་མཁན་ཞིག་མ་ཡིན་
 ཏེ། །ངས་འདིག་ཉིན་གྱི་བྱ་བ་རྒྱབ་ཏུ་བསྐྱུར། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་ཀྱི་མགྱུར་
 མང་དུ་གསུངས། ཡང་ངོ་གདན་གྱི་ཞལ་ནས། ལྷག་པོ་ཉི་མ་ཁྱོད་ལྷ་ཇེ་དགེ་འབྲུམ་གྱི་
 ཡོན་བདག་ཏུ་འདུག་པ་ཁྱོད་གྱིས་ཁོང་ལ་བཤོལ་ཞིག་ཐོབ་ལ། འདི་སྟོ་ཤོ་ཆོད་པོ་ཞིག་
 འདུག་པས་རྒྱ་གར་རམ་སྟོ་བལ་གཅིག་ལ་གཤེགས་པའི་དོགས་པ་ཡོད་པས། ཁྱོད་གྱི་

ཕྱི་ཕྱིད་སངས་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ།

འདི་གར་ཡང་མ་བཏང་ཞིག འདིས་ད་གདོད་ལྟ་ས་ལ་ཕན་ཐོགས་པ་ཞིག་ཡོང་བར་
འདུག་པས། འགྲོ་བའི་དོན་དུ་འགྱུར་རོ་གསུང་སྐད།

ཡང་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེ་རྗེ་ཡན་ལག་བདུན་པའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། ལྷ་རྩེ་དགེ་
འབྲུམ་ཁྱོད་ཀྱིས་ལྟ་ས་ལ་ཕན་ཐོགས་པ་ཞིག་ཡོང་བར་འདུག་གསུངས་པ་ལྟར་སྒྲར་
ནས་ལྟ་སའི་ངོ་རྒྱུ་སོགས་ཞབས་དྲོག་ཅི་བསམས་གྲུབ་པར་བྱང་བས། ཐུགས་
དགོངས་ལ་ཁོང་རྣམ་གཉིས་ལ་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཐུགས་ལ་མངའ་བར་འདུག་
དགོངས་ཐུགས་དད་འཕེལ། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་རེ་ས་ལྟ་ས་ལ། ལྷ་འབྲེ་མི་གསུམ་
བན་དུ་བཀོལ། རི་རྩོ་ཁྱུང་དུ་ཕབ་ནས་བཞག། སྦྱིད་ཤོད་ཀྱི་གཙང་པོ་སྤྲུམ་སྤྲུ་བཅུག
ཞྭ་གས་མའི་དུས་སྤྲུལ་པ་བསྟན། ཞེས་སོགས་མགྱུར་དུ་མ་གསུངས།

ཡང་ཐུགས་ཁ་རི་ལ་བཞུགས་པའི་དུས་སྤྲུལ་ས་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་ཁང་པའི་
ནང་ཀུན་དུ་ཡང་ཆུ་རྩོལ་ར་མོ་ཆེའི་སྒྲོའི་ཐེམ་པ་ལ་ཞོན་པ་སོགས་རྒྱལ་ལས་ཆུ་མཐོ་
བར་བྱང་བས་སྒྲོང་བཅན་སྒྲམ་པོར་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་མགྱུར་གསུངས་པས་ཆུ་ཡང་
བྱི་ཞིང་ཉང་དོགས་མལ་རྩོ་མན་གྱི་རི་རྩོ་རྣམས་ལྷུང་རྩོས་བདས་ཏེ་རྒྱལ་སྤྲུ་ཆིག་པ་
སོགས་ངོ་མཚར་བའི་ཉྐགས་བསྟན། ཡང་དཀར་པོ་ཆོས་ལུང་དུ་སྒྲ་མ་ཆོས་རྩེ་ལོ་རས་
མཇལ་དུ་གཤེགས་པ་ལ་ནག་པོ་བྱུ་ལ་བྱོན་པས། བྱུ་པ་བོང་གི་མགོ་ལ་ཁལ་ནས་ལོག་
ལ་ཁད་བྱང་བའི་དུས་སྤྲུལ་མགྱུར་གསུངས་པས་བྱུ་མ་ལོག་པར་ཐོན་ནས་བྱུ་ནང་ན་ཡོད་
པའི་འབྲུལ་པ་ཀུན་གྱི་ཡང་ད་རེས་སྒྲ་མའི་སྦྱ་རིན་དང་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱིས་རེད་ཆོའི་སོག་
མགོ་བཏོན། སྒྲ་མ་སྦྱ་རིན་ཆེའི་ཟེར་ནས་བྱིན་རྒྱབས་ཞུས། དམ་པ་འདིའི་རྩ་བའི་སྒྲ་
མ་ཁང་སྟོན་ཞིག་པོ་དང་། རི་སྦྱོད་རས་པ། ཆོས་རྩེ་ལོ་རས་གསུམ་ཡིན་ལ། མཐར་ཡ་
མཚན་པའི་མཇེད་པ་དུ་མ་དང་བཅས་ཏེ་གཤེགས་སོ།

༡༩། བདག་ཆེན་རྩོ་རྩེ་འཆང་སྒོ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་།

བཙུ་བཞི་པ། (༡༡༩ བ་༣། ༡༩༩ བ་༡༠)བདག་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་སློབ་ཤོས་རྒྱལ་
མཆན་དཔལ་བཟང་པོ་ནི། ས་ཆེན་ཀུན་དགའ་སྤྱིང་པོ་ཉིད་རང་རིགས་འཁོན་གྱི་
རིགས་སུ་སྤྲོད་ཡང་འབྱོན་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡབ་འཇམ་དབྱངས་ཆེན་པོ་དང་།
ཡུམ་དཔལ་འབྱུང་རྒྱལ་མོའི་སྤྲོས་སུ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་མིག་དམར་ཤིང་པོ་བྱི་བའི་
ལོ་ལ་ཤབ་དགེ་སྤྱིངས་ཀྱི་སའི་ཆ་ལྷམ་མོ་གཡང་གྲོང་ཞེས་པར་སྤྱོད་འབྱུངས། ས་གཡོས་
ཀྱིས་གཟིམ་ཁང་དེ་བ་རྒྱ་མཛོན་པར་མཁྱེན་ཏེ་བྱི་རོལ་དུ་འབྱོན་པ་སོགས་བྱུང་དུ་
འཕགས་པའི་རོལ་ཅེད་དུ་མ་བསྟན། ཡི་གེ་འབྲི་སྟོག་སོགས་རིག་པའི་གནས་ལ་
གསན་སྦྱོང་མཛད། ཡབ་ཉིད་ལ་གསུང་ངག་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་ཟབ་ཆོས་ལྷག་ལེན་ཕྲ་ཞིབ་ཚུན་ཆད་ཞིབ་ཆ་དང་བཅས་ནོད་དེ་ཆུང་དུ་ནས་
ཆོས་སྒྲོར་འདི་དག་གི་མངའ་བདག་ཉིད་དུ་བཞུགས། དགྲུང་ལོ་བདུན་པ་ལྷགས་པོ་རྟ་
ལོར་འཇམ་དབྱངས་དཀོན་ཅོག་བཟང་པོ་ལ་རབ་དུ་བྱུང་། མཆན་སློབ་ཤོས་རྒྱལ་མཆན་
དཔལ་བཟང་པོར་གསོལ། དགྲུང་ལོ་བརྒྱད་པར་དཔལ་ས་སྤྱིའི་ཆོས་གྲུ་ཆེན་པོར་ཆེ་
འདོན་མཛད། བཙུ་བཞི་པ་ལ་བཞི་ཐོག་གི་གདན་སར་བྱོན་ཏེ་རྒྱལ་ཁབ་དམ་པར་
དབང་བསྐྱར། ཉང་སྟོད་འཇམ་དབྱངས་དཀོན་ཅོག་བཟང་པོ་དང་། རྗེ་བཙུན་ཀུན་
དགའ་དབང་ལྷག་ལ་དཔལ་གྱི་རྡོ་རྗེའི་བཀའ་བབས་བཞི་སོགས་སྤྲུགས་མཆན་ཉིད་དུ་
མ་གསན། ལུས་ཆེན་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དཀོན་ཅོག་རྒྱལ་མཆན་ལ་དགྲུང་ལོ་བཙེ་
ལ་པ་ལ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྟོམ་པ་དང་། དགྲུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་པ་ལ་དགེ་སྦྱོང་གི་དངོས་པོ་
མཛོན་དུ་ལྷར་ཏེ་དུར་སྤྱིག་གི་རྒྱལ་མཆན་འཆང་བ་མཛད། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འདི་
ཉིད་ལ་སྤྱིར་ཆོས་བཀའ་དུ་མ་དང་བྱུང་པར་དཔལ་ལྷན་ས་སྤྱི་པའི་ཆོས་པལ་ཆེ་བ།
ཡང་སྟོས་ཆད་མ་སྟན་བརྒྱད་བཞིའི་མན་ངག་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་གསན་ཞིང་། སྤྲོ་མ་
རྣམས་ཀྱི་མཆོག་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

ཕྱི་ཕྱི་སངས་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ།

གཞན་ཡང་ཆོས་རྒྱུ་སངས་རྒྱལ་དཔལ་བཟང་། སྤྱབ་ཆེན་དགོན་ཅོག་སྒོ་གྲོས།
ཆོས་རྒྱུ་སྒོ་རིན་པ། དཔལ་ལྷན་རྒྱལ་པོ་སོགས་དུ་མར་དམ་པའི་ཆོས་མང་པོ་གསན།
མདོ་ཁམས་སུ་འབྱོན་པའི་དུས་ཀར་ལྷགས་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཕྱག་དོག་གི་ནམ་འགྱུར་དུ་མ་
བསྟན་པར་ལས་སྒྱུར་མཛད་པས་རྟགས་མཆན་མདོན་དུ་གྱུར་ཏེ་སྟན་པའི་གྲགས་པས་
ཁྱབ། མ་ཆུ་ལ་གཏོར་མ་འཕེན་པས་གསུམ་གཉིས་ཙམ་བྱི་སྟེ་སྐར་པ་ཐམས་ཅད་བདེ་
བར་འགྲིམས་ཆོག་པ་བྱུང་། སྐར་པ་སྐར་པ་གྲགས་མེད་དུ་ཕེབས། བཞི་ཐོག་སྒྲ་བྲང་ཆོས་
གཞིས་དང་བཅས་པ་གཅེན་ལ་སྤུལ་ནས་རང་ཉིད་བྱ་བུ་ལོ་ནར་ཐུགས་གཞོལ། རྒྱལ་
མཁར་ཅེ་པ་དང་ཡོན་མཛོད་གྱུར། ལ་ལུའི་རྒྱ་ཆོན་ནང་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་དུས་
རྒྱུ་རྒྱུ་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་བརྒྱ་ལྷ་བརྒྱ་ཅ་བདུན་ལག་མཐིམ་གྱི་རི་མོ་ལྷར་མདོན་
སུམ་དུ་གཟིགས། གཞན་ཡང་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་དབང་དུག་ཅུ་པའི་ཕྱག་ལེན་གྱི་འཁྲིད་
གནང་དུས་ཞལ་མཐིང་ནག་ཏུ་སོང་བ་དང་། རྩ་ཅོ་སྒྲ་སེང་ངེ་བ་མཐོང་བ། དུག་ཅུ་པ་
མཛད་སྐབས་གཏོར་མར་མེ་འབར་བ། ཞབས་ས་ལ་མ་རེག་པར་ཕེབས་པ། མགོན་པོ་
ལྷ་བརྒྱུད་པའི་བསྟན་པའི་སྐབས་མདོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ། འདོད་ཁམས་དབང་ཕྱག་
མས་ཞལ་བསྟན། དམ་ཉམས་འདི་ངས་བསྐྱལ་གྱི་བསྐྱེད་བ་ཚོམས་གསུངས། ཞལ་བཞི་
པ་དངོས་སུ་གཟིགས་པ་སོགས་ཡི་དམ་ཆོས་སྤང་དུ་མ་དང་མི་ལབ་པ་ལྷ་བྱུར་གྱུར།

སྒྲ་བྲང་དཀར་པོར་ཕེབས། སྒྲ་བྲང་མགོན་ཁང་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་
པ་བཞེངས། སྐྱེད་ལྷས་སུ་བདུད་ཅི་རིལ་བུ་བསྐྱབས་པས་རྟགས་ཡ་མཆན་ཅན་མང་པོ་
དང་། ཁྱད་པར་རིལ་བུ་ཁར་སོང་བའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་བརྒྱ་གཉིས་ཚུན་
ལ་ངེས་པར་འཆང་རྒྱ་བ་ཡོད་དོ་ཟེར་བའི་མཁའ་འགྲོའི་ལུང་བསྟན་བྱུང་། དཔལ་ལྷན་
ཅེར་བྱོན་སྒྲ་བ་བདུན་སྟེ་མཆོམས་གནང་། གནས་དེར་མགོན་ཁང་གི་བཀོད་པ་དང་རྒྱུ་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་ནས་མ་མགོན་པོའི་སྐྱེ་བརྒྱུན་གཏོར་ཆོགས་དང་བཅས་པའི་ཞལ་བཀོད་

གནང་བ་སོགས་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེ་ལ། སློབ་མ་ནི་ཆོས་རྒྱུ་དཔལ་བཟང་སོགས་
པན་ཚུན་བཀའ་བྱིན་རྒྱུ་མཛོག་པ་བཞི། པཌ་ཆེན་ཤྲཀ་མཆོག་པ་སོགས་འཛམ་
སྐྱིད་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་མཆོག་ཆེན་པོ་ལ། གཞན་ཡང་ཆེན་པོར་གྲགས་པའི་སྐྱེས་བུ་
གཉིས། གསང་བ་འཛིན་པའི་དམ་པ་བརྒྱད་ཅམས་ཀྱི་ནང་ནས་སློབ་མའི་གཙོ་བོ་ནི་
རྩོམ་འཆང་ཀྱན་བཟང་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་སློ་ལྡན་ཤེས་རབ་ཀྱན་དགའ་རྒྱལ་མཆན་ཡིན།
དགྲུང་ལོ་ལྷ་བརྒྱ་དགཉིས་པ་ཤིང་ཡོས་ཏྱར་ལྷ་དགྲུ་པའི་ཆོས་བཞིའི་ཉི་མ་ཤར་རྩོས་
ལ་བཞི་ཐོག་སྐྱ་བྱང་དུ་རོ་མཆར་བའི་ལྷས་བསམ་གྱིས་མི་བྱས་པ་དང་བཅས་གཟུགས་
སྐྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངང་དུ་བསྐྱབས་མཛད་དོ། །
༡༥༽ དཔལ་ལྡན་སྐྱ་མ་རིན་ཆེན་མཁྱེན་རབ་ཆོས་རྒྱེ།

བཙོ་ལྷ་པ། (༡༡༩ བ་ལ། ༡༤༩ ཐ་༡༠)དཔལ་ལྡན་སྐྱ་མ་རིན་ཆེན་མཁྱེན་རབ་
ཆོས་རྒྱེ་ནི། མངའ་བདག་རྒྱལ་པོའི་སྐུ་ལ་པར་ལྷང་གིས་བེན་པ་བྱང་བ་ཆོས་རྒྱལ་
དབང་པོའི་སྒྲེ་ཉིད་ཨེ་མི་ཆོས་ལྡན་དུ་ཕེབས་དུས་མཁྱེན་རབ་རྒྱེའི་སྐྱ་ཆོས་སོགས་ཉེར་
མཁོའི་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་ཕྱག་ལ་ལོན་ཁྱེན་ལས་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་བར་
ཐུགས་ཀྱི་བག་ཆགས་སང་པ་སོགས་ཁྱུངས་དུ་མ་ལྟར། འཕགས་པ་སྐྱེན་རས་གཟིགས་
དབང་ཕྱག་རང་བྱོན་དུ་བཞུགས་པའི་གནས་གཙང་ཉང་སྤྲད་ཞ་ལུ་གནས་གསར་དུ་
སྐྱེའི་གདུང་རབས་ཉེར་བཞི་པ་ཡབ་སྐྱེ་ཞང་དཔལ་འབྱོར་བཟང་པོ་དང་། ཡུམ་ས་སྐྱ་
མལ་མགོན་པའི་དཔོན་སློ་གྲོས་ཀྱི་སྐས་མོ་རིན་ཆེན་སངས་རྒྱུ་འཛོམ་པའི་སྐས་སུ།
ཡོས་བྱའི་ལོར་ལྷམས་སུ་བཞུགས་ཤིང་། རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ས་འབྲུག་ལོ་ས་ག་ལྔ་
བའི་ཆོས་བཙོ་ལྷ་ལ་དགེ་མཆན་དུ་མ་དང་བཅས་བལྟམས། མཆན་དག་དབང་རྒྱལ་
མཆན་དུ་གསོ་ལ། སྐྱ་རྒྱུ་དང་སྐྱ་རིམ་པ་གཞི་མཐུན་མཆོད་གནས་བཤེས་གཉེན་བཟང་
པོས་མཛད། སྐྱ་ཞང་ཆོས་རྒྱེ་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་བ་ལ་གཤེད་དམར་དང་འཆི་མེད་

ཕྱི་ཕྱི་སངས་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ།

རྩ་སྤྲོད་སྐད་ཀྱི་གསལ་བྱ་བ། དགྲུང་ལོ་བཅུ་གཅིག་པ་ལ་སྤང་ཆེན་བྲག་ཏུ་གཤེད་དམར་གྱི་
བསྟེན་པ་ཡོངས་རྫོགས་གནང་། མཁས་པ་ནོར་བཟང་པ་དང་། ཅན་ལྷོ་ལ་གཤེད་དམར་།
ཕྱག་རྩེ་སྤྲོད་ཆེན་ཞེས་པའི་དྲུག་ཏུ་མ་གསན། ཆེ་ཐར་གྱི་ར་མ་ཆུན་མོ་ཞིག་ཡོད་པ་ལྟག་རྩེར་
གསོད་མ་འདྲུག་གསུངས་ཀྱང་བཤན་པས་བསད་པས། གསོལ་བའི་བྱེ་ལ་རྣམ་སྲས་
དྲག་གཏོར་བཅས་སྐྱེ་མཚལ་བྱགས་ཀྱལ་ཀའི་ཚུལ་གྱིས་འཕེན་པ་མཛད་པས་བཤན་
པ་གྱིར་གྱི་བ་སྤྲོད་ཀྱི་གསལ་མཚན་མཛོད་དུ་གྱུར།

དགྲུང་ལོ་བཅུ་ལྔ་ལྷན་དུ་སྤྲོད་སྤྲོད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བྱའི་གདན་ས་
ལྷ་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་མཚན་པ་ལ་དགེ་ཚུལ་གྱི་ཆོགས་ཡང་དག་པར་
བཞེས། མཚན་རིན་ཆེན་མཁྱེན་རབ་མཆོག་གྲུབ་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་གསོལ། དཀའ་
བཞི་རིན་ཆུན་པ་ལ་རྩེ་དབྱིངས། ཆོས་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་ལ་ཡོ་ག རྩེ་རྩེ་འཆང་ཀུན་
དགའ་བཟང་པོར་ལམ་འབྲས་སྤྲོད་ཆེན་ཆོས་བཀའ་དཔག་མེད་གསན། སར་བྱེན་གཞུང་
འབྲེལ་ཐུགས་འདྲིན་མཛད། དགྲུང་ལོ་ཉེར་གཉིས་པ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་
མཁན་པོ་མཛད་དེ་བསྟེན་པར་རྫོགས། མཁན་ཆེན་འདིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་
བསྐྱེད་ནས་བཟུང་སྤྲོད་ཐུགས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་པལ་ཆེ་བ་གསན་པས་སྤྲོད་པའི་གཙོ་བོར་
གྱུར། སྤྲོད་དཔོན་རིན་ཆེན་དཔལ་གྲུབ། ཐུས་ཆེན་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་མཚན། དཔལ་
ལྷན་ས་སྐྱེ་བ་སྤྲོད་ཐུགས་དབང་ཐུག་རྒྱལ་མཚན། གྲུང་ཏུ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ། མཁན་ཆེན་
བྲག་པ་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན། གྲུབ་ཆེན་ནམ་མཁའ་ཚུལ་ཁྲིམས། རས་ཆེན་ལྷ་
བ་རྒྱལ་མཚན་སྤྲོད་པ་ལྟན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་སྐྱོར་བསམ་གྱིས་
མི་བྱུང་བ་གསན། རྩེ་ཐུས་ཆེན་ལ་འཁོར་ལོ་སྤྲོད་པ་གསན་དུས་ཞལ་བཞི་ཕྱག་བཅུ་
གཉིས་པར་ཆོས་ཐུན་གཅིག་གི་བར་གཟིགས་སྤང་བྱུང་།

སྤྲོད་མཁན་རྩེ་དབྱིངས་ལོ་ཤེས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་སྤྲོད་པ་ལོ་གསུམ་གྱི་བར་སྐབས་པ་

མཛད་དེ་གསུང་ངག་ལམ་འབྲས་ལ་གཙོ་བོར་གནང་། འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་གྱི་
ལྷ་བ་ཐུགས་ལ་འབྱུངས། ལུས་ཆེན་རིན་ཆེན་སྒོ་གྲོས་དང་སངས་རྒྱས་འཕེལ། ཀུན་
མཁྱེན་གོ་རམས་པ་སོགས་རྗེས་སུ་བབྱུང་། ལྷ་སར་ཕེབས་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་
པ་མངལ་ཞིང་གསེར་ཆབ་སྟན་ཤལ་དང་ཞབས་སྒྲོར་འབུམ་ཐེར་མཛད། སྒྲོར་ལམ་
ནས་ཡེ་ཤེས་མཁའ་འགྲོ་མ་སྟོན་མོ་ཞིག་གིས་གསེར་བདུལ་མ་ཞོག་པ་ལྟུང་། རོ་བོ་བརྩ་
གཅིག་ཞལ་མངལ་ཞིང་སྟོན་ལམ་ཤུགས་དྲག་བཏབ་པས་ཁྱོད་མཐོང་ཐོས་དྲན་རེག་
གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ངན་སོང་དུ་མི་འགྲོ་བས་སེམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྦྱེད་ཅིག་ཅས་
པའི་གསུང་བྱོན།

གཉན་མཁར་ནག་རང་བྱུང་ཤེལ་གྱི་མཆོད་རྟེན་སྟོབ་དཔོན་པལ་འབྱུང་
གནས་སུ་ཞལ་གཟིགས་པ་དང་། ཡེར་པའི་རི་རྣམས་མཁའ་སྟོན་དཀར་དམར་དུ་
གཟིགས་པ་སོགས་ངོ་མཚར་བ་དུ་མ་བྱུང་། ཤངས་ཟབ་ཕུར་བྱོན་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་
པལ་འབྱུང་གནས་དང་ཆོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྟོང་ཡོན་མཆོད་གྱི་གཟིགས་སྣང་བྱུང་། རོ་རྩེ་
འཆང་གི་གསེར་སྒྱ་རྒྱབ་མཐོ་བདུན་པ་ཞིག་བཞེངས་ཏེ་གཟུངས་འབུལ་རབ་གནས་
ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་མཛད། རྒྱ་མཁར་ཟངས་པ་བྲག་ཁྲུང་དུ་བདུད་ཅི་རིལ་བུ་བསྐྱབས་
པས་ལྷང་པ་རི་བཟང་གིས་ཁྲབ་པ་དང་། ཕྱེད་དང་གསུམ་འཁྱུར་ཅམ་དུ་འཕེལ་བ་
དང་། བདུད་ཅི་ཁོལ་བ་སོགས་དཔག་མེད་བྱུང་། དབུས་སུ་ན་ལེན་འེམ་ཁྲི་ཐོག་ཏུ་ཕེབས།
མགོན་ལང་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པ་བཞེངས། རབ་གནས་གྱི་སྐལ་བས་བྲམ་
གཟུགས་སྒྱ་མདོག་དང་རྣམ་འཁྱུར་འཁྱུར་བ་སོགས་ངོ་མཚར་བའི་ལྷས་དུ་མ་བྱུང་།
བདེ་མཆོག་གི་བསྐྱེད་རིམ། གྱི་རྟོག་དང་ཀུན་རིག་གི་བཤད་སྒྲུབ། དུས་འཁོར་གྱི་སྐབ་
ཐབས་སོགས་ལེགས་བཤད་སྡེ་མ་དག་གི་གསལ་བྱེད་ཆ་ལག་ཏུ་གྱུར་པའང་དཔག་
མེད་བརྩམས།

ཕྱི་སྤྱི་སངས་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ།

ཡོངས་འཛིན་བཅུ་གཉིས་ཙམ་བསྟེན་པའི་ནང་ནས་གཙོ་བོ་རྗེ་ལུས་ཆེན།
སྟོབ་མ་དཔལ་ལྷན་ས་སྐྱ་པ་བདག་ཆེན་དོན་གྲུབ་རྒྱལ་མཚན་སོགས་བསམ་ལས་
འདས་པ་བྱུང་། དེ་ནས་བྱད་མེད་དམར་སེང་དེ་བ་ཞིག་གིས་ད་མཁའ་སྟོན་གྱི་ཞིག་
གསོས་གྲུབ་པས་འབྱོན་པ་ཁྱེའི་བ་དང་། སྟོན་སྟོབ་དཔོན་པལ་སྐྱེས་ལྷ་འདུལ་བྱུང་སྐྱབ་
གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་དུ་བཞུགས་པ། རྒྱལ་པོ་ཁྱི་སྟོང་ཕྱེ་བཙན་ལ་སྐྱེའི་བར་ཆད་གྱིས་
དགོངས་པ་བཞིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་རྒྱལ་པོ་དང་། འབྲོམ། ཆོས་དབང་སོགས་
རིམ་པར་སྐྱེ་ནད་བྱུང་བ་ལྟར་རྗེ་འདི་པ་ཡང་ཞབས་དུས་གཡས་པའི་གོང་དུ་སྐྱེ་ནད་གྱི་
སྐྱེན་བྱུང་བའི་རྟེན་བྱས། མེ་སྐྱེལ་ཏོར་ལྷ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆོས་བཙུན་གྱི་སྟོན་ལ་
གཟུགས་སྐྱེའི་བཀོད་པ་ཆོས་སྐྱེ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་མོ། །

ཞིབ་བསྟར་བྱངས་བཅོལ་ཡིག་ཆ།

- ༡༽ དུ་ཀྱུ་ལའི་གོས་བཟང་འཕྲོ་མཐུད་སྒྲིགས་བམ་བཞི་པ་ང་པ་ལ་བོད་ཤིང་པར་དཔེ་རིང་ལ་ཤོག་
གྲངས་ ༡༤༠ ར་ས་གངས་སྐྱིད་བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་གི་དེབ་འཁོད་ཨང་ ༡༡༩༤
- ༢༽ སེར་གཙུག་ནང་བཞུན་དཔེ་རྟིང་འཆོལ་བསྐྱེ་ཕྱོགས་སྒྲིག་ཁང་གིས་བསྒྲིགས་པ་གངས་ཅན་བྱང་
ལོར་དཔེ་ཆོགས་ཀྱི་སྐྱེའི་དེབ་གྲངས་ ༡༥༤ པ། ཕྱི་ལོ་ ༡༠༠༩ ལོར་གྲུང་གོའི་བོད་རིག་པ་ནས་པར་
འགྲེམས་བྱས། ར་ས་གངས་སྐྱིད་བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་གི་དེབ་འཁོད་ཨང་ ༡༣༡༩༢

༡༡༥༥ རྩེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགོ་འདུན་གྲུབ་པ་དཔལ་བཟང་པོའི་
ནམ་ཐར་ངོ་མཚར་མཛད་བྱུང་ནོར་བུའི་འཕྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

༡༥ ཡུལ་དམ་པ་ནམས་ལ་མཆོད་པར་བརྗོད་པ།

༡༡༥༥ ན་མོ་ལོ་གེ་ཤུ་རྒྱ་ཡ། རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཁྱེན་བཅེ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པའི་
ངོ་བོ་རྩེ་བཅུན་ཆོས་ཀྱི་རྩེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགོ་འདུན་གྲུབ་པ་དཔལ་བཟང་
པོའི་ནམ་པར་ཐར་པ་ངོ་མཚར་མཛད་བྱུང་ནོར་བུའི་ཕྱེང་བ་ཞེས་བྱ་བ། རྩེ་བཅུན་སྒྲ་མ་
དམིགས་པ་མེད་པའི་ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་དེའི་ཞབས་ལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་
ཕྱག་འཆལ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་རྩེས་སུ་གཟུང་དུ་གསོལ། །

ཆོགས་གཉིས་སྤྱིན་དཀར་འདྲུམ་པ་ལས་འོངས་ཤེས་བྱའི་མཁའ་ལ་ཐོགས་
མེད་རྒྱ། མཁྱེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆ་ཤས་ཡོངས་རྫོགས་མཚན་དཔེའི་རི་དྲགས་
གཟུགས་ཀྱིས་བཀྲ། སྤྱིན་ལས་འོད་དཀར་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོ་བས་གདུལ་བྱའི་སྤྱིང་གི་
ཐུན་པ་སེལ། སྐྱེ་བའི་སྐྱབས་པ་དགོ་འདུན་གྲུབ་ལ་ནམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཕྱག་བཞུའོ། །

ཐབས་ལ་མཁས་པའི་ཆད་མེད་ཐུགས་རྩེ་ཅན། གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པ་འཕགས་
མཆོག་ཐུགས་རྩེའི་ལྷ། སྤྱིགས་དུས་བསྟན་པའི་གསལ་བྱེད་དགོ་འདུན་གྲུབ། བྱོར་ནི་
བདག་སོགས་མགོན་མེད་ནམས་ཀྱི་མགོན། བཀའ་གདམས་བསྟན་པའི་གངས་རི་ལ་
གནས་ཤིང་། བཀའ་ལྟགས་མན་ངག་རལ་པའི་བྱུང་གིས་བརྗོད། ཆོས་བརྒྱད་རྒྱལ་
ངན་མ་ཆོགས་སྐྱག་མཛད་པའི། སྐྱེ་བའི་སེལ་དགོ་འདུན་གྲུབ་ལ་འདུད། །

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་མེད་དང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་ནམ་ཐར་ངོ་མཚར་མད་བྱང་ནོར་མེད།

གང་སྐྱེ་མཚན་དཔེ་བཟང་པོས་བརྒྱན་ཀྱང་རྒྱན་གྱི་དྲེགས་པ་ཅུང་ཟད་མེད།
|ཁྱིད་གསུང་ཞི་བའི་ལམ་ནས་འདྲེན་ཀྱང་ལམ་མིན་སྟོན་ནམས་ཚར་གཅོད་ཅིང་།
|ཐུགས་ནི་འགོ་ལ་བྱམས་ཤིང་བརྟན་ཀྱང་འགོ་ཀྱན་རྒྱུད་ལ་རབ་དུ་གཡོ། |སྐྱེས་མཚོག་
|ཁྱོད་ཞབས་རིང་ན་གནས་ཀྱང་ཁྱོད་ཞབས་བདག་གི་སྤྱི་བོར་ལེན། |

མ་ལུས་འགོ་བའི་ལག་པད་སྤྱི་བོར་རྩམ་པ་ཡིས། |ཁྱོད་པན་བྱས་པའི་གཙུག་
|ཐུད་གཅོད་མས་མགོན་ཁྱོད་གྱི། |ཞབས་འོག་ས་རྩལ་དག་ཀྱང་གུས་པས་བསྟེན་བསྐྱེ་
|ན། |བསྟན་པ་རིན་ཆེན་མཚོག་དེ་གཅེས་སྤྱོད་ཅིས་མི་གཟུང་། |གངས་མེད་རྒྱལ་བས་
|དཔག་མེད་བསྐྱལ་པ་རུ། |བརྗོད་ཀྱང་པ་མཐའ་རྟེན་པར་མི་སྤྱོད་བའི། |ཁྱོད་གྱི་ཡོན་ཏན་
|ཐུང་པོ་ཅི་འདྲ་བ། |དེ་འདྲ་བདག་གིས་བརྗོད་པའི་ཡུལ་ལས་འདས། |འོན་ཀྱང་དམ་
|པའི་བཀའ་དང་དད་ལྡན་གྱི། |བུ་སྟོབ་མང་པོས་རིང་ནས་བསྐྱལ་བ་དང་། |བདག་ཀྱང་
|མཚོག་དུ་དད་ཅིང་གུས་པ་ཡིས། |སྤྱོད་པའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་ལ་ངལ་མ་གྱུར། |གང་གི་
|ཐུགས་རྗེའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་འོངས་པའི། |བྱིན་ལྡབས་རྒྱ་རྒྱན་བདག་སྟོའི་ཆལ་དུ་བབས།
|དེ་ཡི་ངང་ལ་བདག་སྟོད་དད་པ་ཡི། |ཡིད་འོང་མེད་ཀྱི་ཀྱན་ནས་རྒྱས་པར་གྱུར། |དགེ་
|འདུན་གྲུབ་ཅེས་ས་སྟངས་མཛེས་པའི་དཔལ། |བཟང་པོའི་མཚན་ཅན་སྤྱོད་པའི་ཡོན་
|ཏན་མཚོ། |བསྐྱུབས་ལས་བྱུང་བའི་ནོར་བུའི་ཕྱིར་བ་འདི། |སྐྱལ་བཟང་ན་བའི་རྒྱན་
|དུ་བདག་གིས་བྱ། |གཞོན་ནུ་ཉིད་དང་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཚུལ། |བསྟན་པའི་བྱ་བས་
|ཉིན་མཚན་འདྲའ་བ་དང་། |སྤྱོད་ཡང་བསྟན་པ་འབའ་ཞིག་གཅེས་པར་དགོངས། |འདི་
|དག་སྤྱོད་ཚོགས་གཏམ་གྱི་སྟེང་གཞི་ཡིན། |

༡༥ གང་ཞིག་བརྩམ་བྱའི་ནམ་ཐར་གྱི་ཆེ་བ།

༥ དེ་ཡང་། བདག་ཅག་ནམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྡན་འདས་ཀྱི་
|རིང་ལུགས་པ་ཆེན་པོ། |འདི་གཉིད་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱ་མེད་པར་ཡང་གཅིག་དུ་མཉེས་

གཤེན་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན། རིང་མོ་ཞིག་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲིད་པ་རྒྱབས་པོ་
ཆེ་དག་གི་ས་རོལ་ཏུ་བྱོན་པ། སྤྱན་མོང་དང་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་
པའི་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེའི་ཆོགས་ཀྱིས་སྤྱགས་ཀྱི་བང་མཛོད་ཡོངས་སུ་གཏམས་པའི་
བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་མཆོན་བཅོམ་པར་དཀའ་བ་འདི་ནི། བསྐལ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་
སྤྲོ་རོལ་ནས་ས་བརྩ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མཛད་དེ། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་
དབང་ཕྱག་དེ་ཉིད་རང་ཅག་རྣམས་དང་འགྲོ་བ་རིས་མཐུན་པར་སྦྱེ་བ་བཞེས་པའི་དགེ་
བའི་བཞེས་གཉེན་གྱི་རྣམ་པར་བསྟན་པས་དོན་མཛད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་ཁོང་ཏུ་ཚུད་
པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་གོར་མ་ཆག་སྟེ། དེ་ཡང་རྒྱབ་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་ཁམས་སུ་ཡང་
དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྣང་བ་མཐའ་ཡས་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དེས་སྤྲིང་
ཇེ་ཆེན་པོས་འགྲོ་དོན་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ཏེ་སྤྱན་
གཡམས་པ་ལས་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དང་སྤྱན་གཡོན་པ་ལས་ལྷ་མོ་སྟོལ་མ་
སྟུལ།

ཡང་རྗེ་བཙུན་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བར་དགོངས་
ཏེ་སྤྱགས་རྗེའི་སྤྱན་གྱིས་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ལ་གཟིགས་པས་འཁོར་བའི་
སྤྱག་བསྐལ་མེ་འོབས་དང་འདྲ་བ་ན་སྤྲིང་རྗེ་བར་གཟིགས་ནས་སྤྱན་ཆབ་ཤོར། དེ་ལ་
སྤྱན་ཆབ་གཡམས་པ་ལས་ལྷ་མོ་སྟོལ་མ། གཡོན་པ་ལས་ལྷ་མོ་ཁྲོ་གཉེར་མ་བྱོན་ནས།
རིགས་ཀྱི་བྱ་ཁོ་མོ་ཅག་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་ཁྲོད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་གྲོགས་
བྱའོ་གསུངས་ནས་སྤྱན་གཡམས་གཡོན་གཉིས་ལ་ཐིམ་པར་གྱུར་དོ། །ཡང་སྐད་ཅིག་
དེ་ཉིད་ལ་རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་སངས་རྒྱས་སྣང་བ་མཐའ་ཡས་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་
དབྱ་ཐོག་ཏུ་བྱོན་ནས་འོད་ཟེར་རབ་ཏུ་འབྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་
པར་བཞག་ནས། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་མེད་དང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་ཐར་འོ་མཚར་མད་བྱུང་ནོར་མེད།

མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱེད་པར་དབང་བསྐྱར་ཏེ། སྐྱེ་ལས་འོད་
ཟེར་དཔག་མེད་སྟོན། འོད་ཟེར་གྱི་སྣ་ལ་སྤྱན་རས་གཟིགས། ལྷ་མོ་ཞི་ཁྱོ་གཉིས། དེ་གེ་
དྲུག་པ་རྣམས་སེམས་ཅན་གྱི་ཀྱངས་དང་མཉམ་པར་སྤྱལ་ནས་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་
ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་བྱི་གང་མེད་པར་གཟིགས་ནས། ད་ནི་བདག་གིས་སེམས་
ཅན་གྱི་དོན་འཁོར་བ་མ་སྟོངས་བར་དུ་བྱེད་ན། བདག་ལག་པ་སྟོང་མིག་སྟོང་དང་ལྷན་
ཞིང་། ལག་པ་སྟོང་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་སྟོང་དང་། མིག་སྟོང་བསྐླལ་པ་བཟང་
པོའི་སངས་རྒྱས་སྟོང་དུ་གྱུར་ནས་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱིས་འགྲོ་བའི་དོན་བྱེད་པར་
གྱུར་ཅིག་ཅེས་བཅོད་པ་དང་། སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་ལ་ཕྱག་སྟོང་གི་མཐིལ་ན་སྤྱན་སྟོང་
ཡོད་པའི་ཞལ་བརྩུག་ཅིག་པར་གྱུར་ཏོ། །

དེ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་སྟོང་བ་མཐའ་ཡས་ཡབ་སྲས་ལྷ་མོ་ཞི་ཁྱོ་གཉིས་རྣམས་
གྱིས་མ་དག་པའི་འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་སྤྱུ་ཡང་ལ་ལ་ལ་ནི་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བ་
དང་། ལ་ལ་ལ་ནི་ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་། འགའ་ཞིག་ཏུ་ནི་བརྒྱ་བྱེད་དང་ཆངས་པའི་
གཟུགས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་བྱིས་པ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཚུལ་
ལ་སོགས་པ་གདུལ་བྱ་དང་འཚམ་པའི་སྐྱའི་རྣམ་པར་འཕྱལ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ངེ་
ལྟར་ནས་མཁའི་ལམ་ལས་ལྷོ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་ཉིད་གྱིས་ས་སྟོང་གི་ཚུ་སྟོང་ཐ་
དད་པ་དག་གི་ནང་དུ་ཅིག་ཅར་རང་གི་གཟུགས་བརྟན་སྟོན་པ་བཞིན་དུ་འབད་ཚོལ་
མེད་པར་སྟོན་ཅིང་། བྱད་པར་བོད་ཁམས་འདིར་ཡང་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྤྱལ་པའི་
རྒྱལ་པོ་སྟོང་བཅའ་སོགས་རྒྱལ་སྟོན་མང་པོ་དང་། རྒྱལ་བ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་སྤྱལ་པ་
མཁན་སྟོབ་མང་པོ་བྱོན་ནས་ལྷ་ས་ལ་སོགས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་མང་པོ་དང་དགེ་
འདུན་གྱི་སྡེ་མང་པོ་བཙུགས་ཏེ་བསྟན་པའི་བྱ་བ་མཛད་ལ། དུས་བྱིས་ཀྱང་རྒྱལ་བ་
འོད་དཔག་མེད་དེ་ཉིད་ཆགས་མེད་བསོད་སྟོམས་པ་ཆེན་པོ་དང་། སྤྱན་རས་གཟིགས་

དེ་ཉིད་བདག་གི་སྒྲ་མ་བཟང་པོའི་མཆན་ཅན་གྱི་བསྟན་འདིན་ཆེན་པོར་གྱུར་ཏེ། ལྷ་
ས་ལ་སོགས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་མང་པོར་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོར་མིང་བཏགས་པའི་
རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་མཉེས་པར་བྱེད་པའི་མཆོད་ཆོགས་དར་ཞིང་རྒྱས་པའི་འཕྲིན་
ལས་མཛད་དེ། ལས་ཅན་གྱི་གདུལ་བྱ་མང་པོ་སྟོན་གྲོལ་གྱི་ལམ་ལ་འགོད་པར་མཛད་
དོ། །

ལྷག་པར་བོད་དུ་བསྟན་པའི་འཕེལ་འགྲིབ་ཆེ་བར་བྱུང་བའི་དུས་སུ་བདག་
ཅག་རྣམས་གྱི་སྒྲ་མ་རྩེ་བཙུན་སྟུན་རས་གཟིགས་གྱི་རྣམ་འཕྲུལ་དེ་ཉིད་བོད་ཡུལ་བྱང་
ཕྱོགས་ན་འབྲོམ་ལ་མི་རིགས་བཞི་ཡོད་པའི་འབྲོམ་ངར་པའི་རིགས། འབྲོམ་སྟོན་པ་
རྒྱལ་བའི་འབྲུང་གནས་ཞེས་པར་སྐྱེ་བ་བཞེས་ཏེ། རྒྱལ་བ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རྣམ་
འཕྲུལ་པ་རྩེ་དྲུག་པོ་ལ་རྩེ་རྒྱ་གར་ནས་སྟུན་བྱངས། ལྷ་མོ་དཀར་སྟོང་གཉིས་དང་
བཅས་པས་བོད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཆེས་ཆེར་གསལ་བར་མཛད་ཅིང་། སྤར་
ཡང་འབྲོམ་སྟོན་པ་རྒྱལ་བའི་འབྲུང་གནས་དེ་ཉིད་བོད་ཡུལ་སྟོང་ཕྱོགས་གྱུར་མ་ཞེས་
པའི་རུ་ཁྲོད་དུ་བདག་ཅག་རྣམས་གྱི་སྒྲ་མ་མཆན་བཛྲོད་པར་དཀའ་བ་འདི་ཉིད་དུ་
སྐྱེ་བ་བཞེས་ཏེ་བསྟན་པ་གསལ་བར་མཛད་ཚུལ་འོག་ནས་འབྲུང་བ་ལྟར་ཡིན་པར་
གདོན་མི་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་བདག་ཉིད་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གཏན་
ཆོགས་གཏམ་དུ་སྤྲིང་བ་མང་དུ་ཐོས་ཤིང་། བྱད་པར་རྩེ་རང་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ནས། དང་
པོ་ལ་སྟོད་ལ་ཆོས་བར་ལ་འགོ་དུས་སྤར་ཐང་དུ་བྱུང་བའི་ཆེ་མེ་ལམ་ན། ཁྲོད་རྒྱལ་བ་འོད་
དཔག་མེད་དང་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་མཉམ་པ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་པའི་ལུང་བསྟན་གཅིག་
ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་ན་ཁོང་ལ་ཕྱིན་ལས་དེ་ཙམ་ཞིག་མེད་པ་འདྲ་གསུང་། ཡང་སྟུན་རས་
གཟིགས་ཀྱི་གོས་སྐྱ་བཞེངས་དུས་བཟླ་ཤིས་ལྟར་བོའི་འདུ་ཁང་དུ་རྩེ་འོག་གསུང་ནས།
དེ་དང་སང་བཟོ་བོ་རྣམས་ལ་རྒྱལ་པོ་བཀའ་ཆེམས་ཤིག་འཆད་ཀྱིན་ཡོད། ཆོ་འདིར་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་མེད་དང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་ནམ་ཐར་འོ་མཆར་མཛད་བྱུང་ནོར་མེད་།

གཞན་ལ་ལུང་ཁྱེད་མེད་ཀྱི་ཁྱོད་རང་ཡང་ཉོན་གསུང་། ཡང་། ངའི་རྗེས་འབྲང་ནམས་
སྒྲོལ་མས་སྒྲོབ་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཤིང་དམ་བཅས་པ་ཡིན་པས་བྱིད་ནམས་ཀྱིས་རྗེ་
བཙུན་མ་ལ་གསོལ་བ་ཐོབ་ཅེས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུང་ཞིང་།

ཡང་། འོ་ཆེན་ཐུགས་རྗེ་དཔལ་བ་ལ་སྒྲིགས་བམ་རིན་པོ་འཛི་ལུང་གསན་པའི་
ཆོ། འདི་ནས་སུ་ལ་གསན་པ་ལགས་ཁྱུས་པས་ཁོང་གི་ཞལ་ནས། བདག་གིས་ཆོས་
འཁོར་སྐང་པ་ཆོས་རྗེ་སེའུ་རྒྱལ་མཆན་པ་ལ་ཁྱུས། ཁོང་འབྲོམ་གྱི་སྐྱུལ་པར་བྱེད་པར་
འདུག་གསུང་། འོ་ན་བདག་ལ་བརྒྱུད་ཐག་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བར་བྱུང་ལགས་ཁྱུས་པས། དེ་
བས་ཁོ་བོ་བསོད་ནམས་བསགས། འབྲོམ་ལ་ཐོས་ནས་འབྲོམ་ལ་འཆད་པ་ཡིན་གསུང་།
གཞན་ཡང་དེ་འདྲ་བའི་གསུང་ཤིན་ཏུ་མང་ཞིང་། འོག་ནས་ཀྱང་བྱུང་གིས་མང་དུ་
འབྱུང་བ་དང་། ཞིབ་ཏུ་ནི། སྒྲིགས་བམ་རིན་པོ་འཛི་དང་རྒྱལ་པོ་བཀའ་ཆེན་སོགས་
ལས་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་ཚུལ་དེ་ནི། སྐྱེ་བོ་པལ་མོ་ཆེ་དག་གིས་བསམ་
པར་བྱ་དགའ་བའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་ཅག་དད་པ་དང་བསམ་པའི་
སྒྲོབས་དམན་པ་དག་གི་རང་བཞིན་དང་སྐལ་བ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ཉེ་བར་གཟིགས་པའི་
དབང་གིས་རྗེ་སྐུ་མ་རང་ཉིད་ཀྱང་དོན་འདི་དངོས་སུ་ཞལ་གྱིས་འཆེས་པར་མི་མཛད་
པའི་ཕྱིར་གནས་འདི་ནི། སྐུ་བས་འདིར་ཞིབ་ཏུ་བསྒྲུད་པར་བགྱི་བར་མི་ལུས་སོ། །

(༥ ཉ་༥ ༡༡ བ་༡) དེ་ལྟ་ན་ཡང་འདིར་ནི། དེ་ཞིག་དམན་པ་དག་ལ་ཡང་
ཐུན་མོང་དུ་སྤང་བ་ཅམ་གྱི་མཛད་པ་ཉིད་ལ་ཉེ་བར་བཞེན་ནས་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཁོང་དུ་
ཚུད་པའི་ནམ་པར་ཐར་པའི་ཆ་ཤས་འགའ་ཞིག་དད་པའི་སོར་མོ་ལན་ཅིག་མ་ཡིན་
པར་བསྒྱུད་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་གཏམ་དུ་བྱ་བའི་མེ་ཉོག་གི་ཕྱིང་བར་བརྒྱས་ཏེ། སྐལ་
བཟང་སྐྱེ་བོ་དག་གི་རྣ་བ་ལ་དགོད་པར་བྱའོ། །

༡༥ པཎ་ཆེན་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་སྐྱེའི་གདུང་ཅུས།

ཕྱེད་དེ་ཡང་འདི་སྐད་ཅེས་རྩེ་སུ་ཐོས་ཏེ། རྩེ་བཙུན་སྒྲ་མ་འདི་སྐྱེ་བལྟམས་པའི་
མཛད་པ་བསྟན་པའི་ཡུལ་ནི། སྒྲ་མ་དག་ལ་གྲགས་པ་དང་པོ་ཁམས་ཀྱི་ཡུལ་ནས་ཆད་
པའི་འབྲོག་པ་ས་སྐྱ་པའི་གྲར་མགོན་ཀྱི་དཀར་མེ་རུ་བ་ཡིན་པས་གྲར་མ་བ་ཞེས་ཟེར།
རྩེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ནས་གྲར་རུ་རིན་སྤངས་ཞེས་པའི་གྲ་པ་གཅིག་ཡོད་པ་ལ། ང་ཡང་
ཁྱོད་ཀྱི་མི་ཆོན་ཡིན། གྲར་མ་ཞེས་པ་བརྟུགས་པ་ཡིན། དེས་ན་གྲར་རུ་རུ་བ་ཞེས་
པ་ཡིན་གསུང་། དེ་ལྟ་བུའི་འབྲོག་པའི་ས་ཆ། དཔལ་ལྷན་ས་སྐྱའི་བྱ་འདབས། ཆོས་
དར་ཞིང་མཁས་གྲུབ་མང་པོ་བརྒྱུད་མར་བྱོན་པའི་སྐད་ཀྱི་ཡུང་ལག ཞག་དང་བན་
སྤིང་གཉིས་ཀྱི་མཆོམས་ཀྱི་ལྷ་ར་ཞིག་ཡིན་ལ། འདིའི་ཡབ་ནི། དཔལ་ཞིང་སྤྱིན་ལ་བྱང་
བ། འབྱོར་ཞིང་གཏོང་པོད་ཆེ་བ་སོགས། སྐྱེ་བོ་གཞན་ཀྱི་ཡིད་དུ་འཐད་པའི་ཆོས་ཀྱིས་
རྒྱུད་ལྷག་པ་མགོན་པོ་རྩི་རྩེ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ཡུལ་ནི། གཡོ་སྐྱེ་ཆུང་ཞིང་སེམས་ཀྱི་
ངང་རྒྱུད་བཟང་བས་རང་བཞིན་ཀྱི་ནལ་འབྱོར་མ་ཞིག་གོ་ཞེས་སྐྱེ་བོ་དག་མཐུན་པར་
སྤྱང་བ། རྩི་མོ་ནམ་སྤྱིད་ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། སྒྲ་དྲགས་ལ་ནལ་འབྱོར་མ་སུན་ཁྲིས་ཞེས་བྱ་བ་
ཡིན་ལ། ཡབ་ཡུམ་དེ་གཉིས་ལ་སྲས་པོ་བཞི་དང་སྲས་མོ་གཅིག་སྟེ་ལྷ་ལས། རྩེ་སྒྲ་མ་
འདི་ནི། སྲས་པོ་གསུམ་པ་ཡིན་ཞིང་།

འདིའི་གདུང་རུས་ནི། སྤྱིར་གྲར་མ་རུ་བ་འདི་ལ་ངར་པའི་ཆོ། མི་སྐྱེག་པའི་
ཆོ། ཆོང་སྐྱེག་པའི་ཆོ། བསགས་ཆོ་དང་མི་རིགས་བཞི་ཡོད་པའི་ངར་ཆོ་ཡིན། གདུང་
རུས་ངར་ཡིན་པས་འབྲོམ་དང་གདུང་གཅིག་ཀྱང་ཡིན། སྒྲ་མ་འདི་དང་གདུང་ཆོས་
གཅིག་པར་གཏོགས་པ་ལ་མི་སྟོང་ཕྲག་ལོངས་པ་ཡོད་ཅིང་། བདུན་རྒྱུད་མ་ཆད་པའི་
གཉེན་དང་སྐྱག་གི་གཉེན་མཆོམས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཞིག་སྟེ། དེ་དག་ལས་སྤྱི་མཉམ་
རབ་ཏུ་བྱུང་བ་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་མཛད་པ་མང་པོ་བྱུང་ངོ་ཞེས་གྲགས་ལ།

༤། སྐྱེ་བལྟམས་པ་དང་གཞོན་དུས་ནས་ལྷོག་བསྐབས།

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་དང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ངོ་མཆར་མཛད་བྱུང་ནོར་ཐེང་།

ཕྱ དེས་ན་སྤྲེལ་འདི་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་དང་རྒྱས་དང་ཆོ་འབྲང་སྤྲེལ་སྤྲེལ་
ཆོག་ས་པ་དང་ལྡན་པར་སྤྲེལ་བཤད་པའི་ལྟ་ར་དེར་(རབ་བྱུང་བདུན་པ་)ལྷག་ས་མོ་
ལུག་(ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༡)གི་ལོ་ལ་ཡུམ་ལས་ཉེ་བར་བལྟམས་པ་དེའི་ཆོ་དབུ་གདུགས་ལྟ་བུ།
དབུ་ལ་བ་དབྱེས་ཆེ་ཞིང་ཤངས་ཀྱི་གཟེངས་མཐོ་བ་དང་། སྤྲེལ་ཤལ་རིང་དུ་འཕྱང་ཞིང་
སྐྱེ་ལུས་སྐྱབས་བྱེད་པ། དབང་པོ་གསལ་ཞིང་པགས་པའི་མདོག་མེ་ཏོག་ཀྱང་ལྷན་
དཀར་བས་འདིག་ཉེག་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་གཞན་དང་མི་མཐུན་པའི་དཔལ་གྱིས་མངོས་པ། མིག་
གི་བདུད་ཅི་ཞིག་བཅས་ལ། མཆན་ཡང་པར་རྒྱ་རྩེ་རྩེ་ཞེས་བཏགས་སོ། །

འདིར་རྩེ་སྤྲེལ་མའི་གསུང་ནས། དང་པོ་ད་སྐྱེས་པའི་རྒྱབ་མོ་འབྲོག་པ་ལ་དག་
ངག་བྱུང་སྟེ་མས་ང་རྩེའི་གསེབ་དུ་སྤྲེལ་ཏེ་བྲོས། སང་ལྟར་འོངས་པས་བྱ་རོག་ཅིག་
གིས་བྱ་རོག་གཞན་དང་གཅན་གཟན་སོགས་ཀྱིས་གཞོད་པ་བྱེད་པ་བསྐྱུངས་ཏེ་བྱ་ཆ་
མ་ཤི་བར་འདུག་པ་ལ། མོ་མོ་ཞིག་ཡོད་པ་ན་རེ། ལྷ། སྐྱོབ་པའི་སྤྱང་མ་ཞིག་ཡིན་ན་
ནི། རུ་བ་ཡང་མི་འབྱེད་ཐང་། མ་ཡང་མི་འཁྲིད་ཐང་། གཞོད་པའི་འདྲེ་ཞིག་ཡིན་ན་
ནི། བྱ་རྒྱུང་ཡང་མི་སྤྱང་ཐང་། ཟེར་ཏེ་བྱ་རྒྱུང་ཁུར་ཏེ་བྲོས་ནས་བྱིན་ཟེར་ཅིང་། ང་རང་
གི་བྲན་ཡུལ་ནའང་དེ་འདྲ་ཞིག་འདུག བྱ་རོག་དེ་དཔལ་མགོན་ཞལ་གྱི་རྣམ་འཕྱུལ་དུ་
འདུག མགོན་པོ་འདིས་བྱིས་ཀྱང་དེ་དུས་ཀྱི་དིན་ངོ་དང་། ཁྱོད་ལྟ་བུའི་བལྟན་འདིན་
ལ་ང་ལྟ་བུའི་ཆོས་སྐྱོང་བལྟན་དགོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཡང་ཡང་གསུང་གིན་ཡོད་གསུང་
སྟེ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་རྣམ་ཐར་རོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་གཞོན་ནུ་དེ་ཉིད་ནི། བྱིས་པའི་གནས་སྐྱབས་ཉིད་ནས་ཀྱང་བྱིས་
པའི་རྒྱད་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཤིང་། བག་མེད་པར་རྩེ་བ་མཐའ་
དག་ལས་ངང་གིས་ལོག་ཉེས་སྦྱོད་རྣམས་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་བསྐྱམས། སྒོ་བྲོས་དཔག་
པར་དཀའ་ཞིང་དམ་པའི་ཆོས་ཆོལ་བ་ལ་ངང་གིས་ཞུགས་པ་སོགས་བྱུང་རྒྱུ་མེད་པས་

དཔའི་སྟོད་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་ནམས་དང་། བྱད་པར་རང་དང་མཉམ་པའི་བྱིས་པ་མང་པོ་
བསགས་ནས་དེ་དག་ལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་འཆད་པའི་ནམ་པ་མཛད་ཅིང་། གཞན་
ཡང་ཉེན་བཞེངས་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་དང་། ཆོས་ཁྱིམ་དང་། ཆོས་རྒྱུ་ཆེག་པ་ཡིན་
གསུངས་ནས། ཉེན་མཆན་ཀྱན་ཏུ་བྱུག་དལ་བར་བཞུགས་པའི་སྐབས་མེད་པ་ལྟ་བུ་
ཞིག་ཡོད་པ་ནི། བྱིས་པ་གཞན་དག་སྐྱེས་ཙམ་ཉིད་ནས་བྱ་ལོ་ལེན་པའི་ཀྱན་སྟོད་དག་
ཆེད་ཏུ་བསྐྱབས་པར་བྱ་མི་དགོས་པ་རི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་ཏུ་གྱུར་ཏོ། །

དེ་ནས་རྗེ་སྐུ་མ་འདི་ཡབ་ཡུམ་ནམས་ཀྱང་ནོར་དག་ལ་ཤོར་ཏེ་སྐུ་མ་ཚུགས་
པར་རེ་ཞིག་ལ་ཁ་སྟོད་ཀྱི་གྲོང་ཡུལ་ནམས་སུ་བཞུགས་ཏེ། སརྩེ་ཏ་སྤྱི་ཏི་བོད་ཏུ་བྱོན་
པ་ལྟར་རྗེ་འདིས་ཀྱང་གྲོང་པ་དག་གི་རྗེ་བོ་སོགས་མཛད་དེ་སེམས་ཅན་ལ་པན་པར་
མཛད། བྱད་པར་ཅེན་དཀར་བྱ་བའི་ཡུལ་ཏུ་བཞུགས། དགུང་ལོ་ལྔ་པའི་ཆེ་ཉིན་རེ་
བཞིན་བྱོགས་གཞན་ཞིག་ཏུ་འབྱོན་གྱིན་འདུག ལྷམ་མོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་ལྟར་བྱིན་
པས་རྗོ་མང་པོ་ལ་མ་ཉི་བྱུག་བྱིས་མཛད་དེ་བཞོ་ཡིན་འདུག ཅི་མཛད་ཞུས་པས། འདི་
ལ་ངའི་ས་མའི་སྤྱི་བ་སྟོང་བྱེད་པ་ཡིན་གསུང་། ས་མ་ད་ལྟ་མ་གྱི་ལགས་ཞུས་པས། ས་མ་
གྱི་བ་དང་མ་གྱི་བ་མང་པོ་ཡོད་པས་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་བ་སྟོང་ཡིན་གསུང་། དེ་འདྲའི་
མ་ཉི་དེ་ཡུལ་དེ་ན་ད་ལྟ་ཡང་ཡོད་པར་གྲགས། དེ་ནས་ཁ་སྟོད་མཐོང་སྟོན་བྱ་བར་ཡུམ་
སྐུ་ནམས་ཀྱིས་བྱོན། ཡུལ་དའི་བྱུག་པོ་ཞིག་གི་ར་རྗེ་མཛད་དེ་རི་གདོང་ཞིག་གི་བྲག་
ལྗོངས་ལ་འབྱུངས་དང་། འབྱུག་སུམ་དང་། རྩྱ་དང་རྩྱེལ་སོགས་པའི་གསུང་ཡིག་
འབྱུ་མང་པོ་དང་། གདུགས་དང་། རྒྱལ་མཆན་དང་བ་དན་སོགས་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་
མང་པོ་བྱུག་བྱིས་སུ་བཞོ་བ་མཛད་པ་ད་ལྟ་ཡང་ཡུལ་དེ་ན་བཞུགས། དེ་ནས་ཞུགས་
རོང་བྱ་བར་ཐེབས་ཏེ་འགྲོ་དོན་མཛད་པ་ཡིན་ཞེས་དུས་བྱིས་སྟོབ་དཔོན་བྱང་དཔལ་བ་
ཞེས་པ་ལ་རྗེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་པར་གྲགས།

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་མེད་དང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་ནམ་ཐར་ངོ་མཆར་མཛད་བྱུང་ནོར་མེད།

དེ་ནས་སྤར་ཐང་གི་ཕུ་དགེ་སྤྱོད་བྱ་བར་བཞུགས། དགྲང་ལོ་བདུན་པའི་ཆོ་
ཡབ་དེ་སྐྱེ་གཤེགས། དེའི་ཆོ་རྗེ་འདིས་སྟོན་པ་སྟོན་པའི་རྒྱལ་པོའི་མདོ་ཞིག་ཕྱག་བྲིས་
མཛད་དེ་བཞེངས། འདི་ལ་བདག་གི་ཕའི་སྐྱབ་སྦྱོང་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་གསུང་ཞིང་མདོ་དེ་
ད་ལྟ་ཡང་ཕྱག་དཔེའི་ཁོད་ན་བཞུགས། དེ་ནས་ཡབ་ཡུམ་དག་འཁྱོར་པ་རྒྱུ་བས་སྤར་
ཐང་དུ་དགེ་འདུན་གྱི་ཆོགས་ལ་བསྐྱེད་པ་ལ་བྱོན། དེ་ལ་ཡང་ན་བཟའ་མེར་པོ་རེ་བཞེས།
དབུ་སྐྱ་བེགས་ཏེ་བྱོན། དེ་ལ་མི་རྣམས་ཀྱིས་བཙུན་རྒྱུ་རག་སྐྱར་འབོད།

རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ནས། ངས་ནི། ཆོ་འདི་ལ་ཁ་དོག་ནག་པོ་དང་ཁ་མ་བསྐྱར་
བའི་གོས་གྲོན་མ་གྱིང་གསུང་། དེའི་ཆོ་སྤར་ཐང་ན་གདན་ས་བཙུ་བཞི་པ་སྟོན་པ་
སྟོན་པའི་རྒྱལ་པོའི་སྐུ་ལ། གནས་ལྷ་རིག་པ་གྲུབ་པ་ཤེས་རབ་ཅེས་མཆོན་ཡོངས་སུ་
གྲགས་པ་དེ་བཞུགས་པས་དམ་པ་དེས་རྗེ་སྐྱ་མ་འདི་ཉིད་བསྟན་པ་འཛིན་པའི་སྐྱེས་
ཆེན་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་འོང་བར་དགོངས་ཏེ། སྤར་ཐང་དུ་བྱོན་པ་ཞིག་ལ་བྱུང་དུ་བོས་
ཏེ། ཁྱེད་དེ་བཞིན་མ་བྱེད། དགེ་འདུན་གྱི་དཀོར་འདི་སྐྱེ་བོ་ཁྱིམ་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་སྦྱི་བས་
ད་ནི་རབ་བྱུང་གི་ཆས་རྣམས་མ་འཁྱོར་གྱི་བར་དུ་དགེ་བསྟན་ཅམ་ལ་གནས་ན་ཁྱད་
ཆེ་བས་གསུངས་ནས་དགེ་བསྟན་དུ་རྫོགས་པར་བསྐྱབས་ཏེ་མཆོན་སྤར་གྱི་དེ་ཉིད་
གནས་པ་ལ་མི་རྣམས་ཀྱིས་བཙུན་རྒྱུ་རག་དོར་ཞེས་འབོད།

ཕྱིས་རྗེ་འདི་ལ། སྐྱ་སྐྱེ་སྤར་ཐང་པོར་པ་རྗེ་ཏ་བཟླ་ཞེས་པར་འཁྱུངས་ཞེས་
པ་རི་ལྟར་ལགས་ཞུས་པས། བདག་གི་ཆོ་འདིའི་ཕྱིས་པའི་མིང་ལའང་པ་རྒྱ་རྫོ་རྗེ་
ཟེས། པ་རྒྱ་ཞེས་པ་རྫོ་རྗེའི་སྐྱེད་དོད་ཡིན་གསུང་། དེ་ནས་སྤར་ཐང་མཁན་པོའི་གསུང་
ནས། ད་རེ་ཞིག་ལ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་པས་སྟོག་ཡིག་ལ་སྦྱོངས་ཤིག་
གསུངས་ནས། དེ་དུས་ཀྱི་སྟོག་དཔོན་རྒྱ་སྟོན་ཅན་པ་ཞེས་པ་སྟོབ་མ་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོ་
བསྟན་པ་ཞིག་ལ་གདད་དེ། སྦྱོང་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ཅམ་གྱིས་ཐོགས་མེད་དུ་མཁྱེན་

པ་བྱུང་། དེ་ནས་རྒྱ་སྟོན་པའི་གསུང་གིས། ད་ནི། ང་བས་ཁྱོད་མཁས་པར་འདུག་པས་
ངའི་སློབ་མ་རྣམས་ཁྱོད་ཀྱིས་སྦྱངས་ཤིག་གསུངས་ནས། དེ་དུས་ཀྱང་སྟོག་གིས་བྱ་སློབ་
སྦྱང་བ་སོགས་མཛད།

དེ་ནས་ཡང་། དེ་དུས་ཀྱི་ཡིག་དཔོན་ཤུག་དཔལ་ཞེས་པ་ལ་ཡི་གེ་སྦྱང་བའི་
ཚུལ་བསྟན། དེ་ཙམ་ཀྱིས་ཡི་གའི་རིགས། རྒྱ་ཡིག་ བོད་ཡིག་ རྟོར་ཀྱི་ཡི་གེ། རྒྱ་གར་ཀྱི་
ཡི་གེ་ལའང་། ལུ་ ལུ་ བོད་ཡིག་ལའང་། ཆེ་ཡིག་ ཚུང་ཡིག་ དེ་ལའང་། འབྲུ་མ།
ཆོག་བྲིས། ལྷུ་མ་བྲིས་སོགས་ཐམས་ཅད་ཐོགས་པ་མེད་པར་མཁྱེན་ཏེ། དེ་ལྟར་མཁྱེན་
ཅིང་རབ་དུ་བྱུང་བའི་རྗེས་སུ་འང་སྤར་ཐང་དུ་སྟོག་ཡིག་གིས་བྱ་སློབ་མང་པོ་བསྐྱུངས་
པས་མི་རྣམས་ཀྱིས་དཔོན་ཡིག་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཅེས་དེ་དུས་སུ་འབོད་པའང་བྱུང་
ཞིང་།

དེ་ལྟར་ཡིག་རིགས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཕྱག་ཚད་ལ་རྗེ་སླ་མ་རང་ཉིད་
གསན་སྦྱང་མཛད་དུས་ཀྱི་ཕྱག་དཔེ་པལ་ཆེ་བ་ཕྱག་བྲིས་མཛད་དེ་བཞེངས། ཆོས་བར་
སོགས་ལ་བྱོན་དུས་གཙུག་ལག་ཁང་གང་དུ་བྱོན་སར་འཕན་གཤུགས་རྒྱལ་མཆོན་
སོགས་ཕུལ་བ་རྣམས་ལ་དཀར་ཆག་བྲིས་མ་རེ་མཛད། ཕྱིས་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོའི་བྱི་
ནང་ཀྱན་དུ་སླ་མ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཆོན་དང་མ་ཁི་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་པལ་
ཆེ་བ་དང་། བྱང་པར་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ནང་ན་ཡོད་པའི་ལུ་སོགས་ཡིག་རིགས་
པལ་ཆེ་བ་རྣམས་ཕྱག་བྲིས་ཡིན་ཞིང་། རྗེ་འདིས་མཛད་པའི་ཕྱག་བྲིས་ཆད་ལྷག་ནོར་
གསུམ་ཀྱི་སྟོན་དང་བལ་བར་རྗེ་རང་ཉིད་ཀྱང་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ཡིན་
པའང་གདོན་མི་བ་བ་ཡིན་ནོ། །

(༡ བ་༡ ༡༧ བ་༦) རྗེ་བཙུན་སླ་མ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་གྲུབ་
པ་དཔལ་བཟང་པོའི་རྣམ་ཐར་ངོ་མཆར་མད་བྱུང་ནོར་བུའི་བྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལས།

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེད་དང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་ནམ་ཐར་ངོ་མཆར་མཛད་བྱུང་ནོར་མེད།

གཞོན་ནུ་ཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཡོངས་སུ་བརྗོད་པའི་རིམ་པར་བྱེ་བ་སྟེ་དང་པོའོ། །

༥༩ བྱིམ་དུ་བཞུགས་པ་ནི་ཉེས་པ་ཀུན་གྱི་སྒོར་གཟིགས་ནས་བཀའ་གདམས་པའི་གདན་ས་སྤར་
ཐང་དུ་ཆོགས་སྔ་ཕྱིའི་བསྐབ་སྒྲོམ་རིམ་བཞེས་དང་སྒྲོག་པ་ཐོས་བསམ་ལ་གཞོལ་སྤྱད་དབང་ལུང་
མན་ངག་མང་པོས་ཐུགས་རྒྱུད་གཏམས་པར་བྱས།

ལྔ་ དེ་ལྟ་བུའི་གཞོན་ནུ་དེ་ཡང་སྟོན་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་གོམས་པར་བྱས་
པའི་རིགས་ཀྱི་ནུས་པ་ཡོངས་སུ་སད་པས་བྱིས་པའི་གནས་སྐབས་ཉིད་ན་ཡང་འདི་
ལྟར་དགོངས་ཏེ། བྱིམ་པའི་ཉེན་ལ་ཆོས་བྱེད་པ་ནི། བྱིམ་མེད་འབར་བའི་ནང་ན་གནས་
པ་ལྟ་བུ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཉེན་ལ་ཆོས་བྱེད་པ་ནི། བསིལ་བའི་ཁང་པ་ན་གནས་
པ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་པར་མང་པོ་གསུངས་ཤིང་། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཉེན་ལ་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་སྟུང་དུ་དགོངས་ལ། དེ་
ལ་ཡུམ་ན་རེ། སྤྱིར་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་ད་ལྟ་རབ་བྱུང་མཛད་པ་ལ་ཆ་རྒྱུན་སྤུངས་བྱ་སྟེ་བོ་
ཡ་གཅིག་སྤྱི་འདི་མ་གཏོགས་གང་ཡང་མེད། ཡབ་དེ་གཤེགས། ལྷམ་སྤིང་གཞན་ནམས་
རྒྱུང་བྱས་པས། རེ་ཞིག་ཐེན་པ་དྲག་གསུངས། དེ་ལ་རྗེའི་གསུང་ནས། འོ་ན་ད་ལྟ་རབ་
ཏུ་འབྱུང་དུ་རུང་མི་རུང་བཟག་པའི་ཕྱིར་རང་རེའི་སྤུངས་བྱ་དེ་ལ་ཆོས་རྒྱུར་སྤྱིག་ཅིག་
གིས་གསུང་། ཡུམ་གྱིས་སྤུངས་བྱ་སྟེ་བོ་ལ་ཆོས་རྒྱུར་སྤྱིག་འོང་དོན་མེད་དམ་གསུངས་
ནས། ཆོས་བྱས་པས་རྒྱུར་སྤྱིག་ཁ་དོག་ཤིན་ཏུ་མཛོས་པར་བྱུང་། ཡུམ་ཐུགས་ཡིད་ཆེས་
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཐབས་མཁས་དེ་ལྟར་མཛད་དེ། དགྲུང་ལོ་བཙོ་ལྷ་པ་ཤིང་མོ་བྱའི་
ལོ་ལྔ་བ་གསུམ་པའི་ཉེར་གཅིག་གི་ཉིན་དཔལ་ལྷན་སྤར་ཐང་དུ་སྟོགས་དུས་ཀྱི་སྤབ་
པ་ཆེན་པོ་གྲུབ་པ་ཤེས་རབ་པས་མཁན་པོ་དང་། དེ་དུས་ཀྱི་བྱང་པའི་ཆེན་པོ་སྟོ་ལྷན་
པ་ཞེས་པས་སྟོབ་དཔོན་མཛད་དེ། རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་ཆོགས་སྔ་མ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲོམ་པ་
ཡང་དག་པར་མཐོས་ཏེ། མཆན་ཡང་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་དཔལ་ཞེས་བྱ་བར་གསོལ།

བཟང་པོ་ཞེས་པ་རྗེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པ་ཡིན་ཞེས་གསུང་ངོ་། །

དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་འདི་སྟམ་ཏུ་དགོངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་བཙུངས་ལྷན་
འདས་ཀྱི་རྗེས་སུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དག་གི་ལས་སུ་བྱ་བ་ནི། གཉིས་ཏེ། འདི་ལྟར་སྟོག་
པ་ཐོས་བསམ་དང་། སྐྱབ་པ་བསམ་གཏན་གྱི་རིམ་པའོ། །དེ་བས་ན་བདག་གིས་ཀྱང་
དང་པོར་སྟོག་པ་ཐོས་བསམ་གྱི་སྟོན་ས་རྒྱལ་བའི་གསུང་གི་རྒྱ་མཆོར་མཁས་པའི་དེད་
དཔོན་ལ་བརྟེན་ཏེ། བཙོན་པའི་གྲུ་བོ་ཆེ་དུས་དང་མཐུན་པའི་རྒྱུད་གིས་བསྐྱོད་ནས་
ནམ་པར་དཔྱོད་པའི་སྐྱུ་བ་འདྲིན་པས་འཇུག་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་གངས་རིས་བསྐྱོར་
བའི་ཁ་བ་ཅན་གྱི་སྟོངས་འདིར་སྟོན་གྱི་ཆོས་རྒྱལ་ནམས་དང་། ལོ་པཌ་མཁས་གྲུབ་
རིམ་པར་བྱོན་པ་ནམས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ཤིང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཡོངས་སུ་
རྟོགས་པའི་སྟོན་མེ་ཆེས་ཆེར་དང་པོར་གསལ་བར་མཛད་པ་དང་། བར་ཏུ་བཤེས་
གཉེན་དམ་པ་དག་གིས་རྒྱས་པར་མཛད་ཅིང་། ད་ལྟའང་རྒྱན་ཅུང་ཟད་གནས་པའི་
ཡུལ་གྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི། དབུས་གཙང་གི་སའི་ཆ་འདི་ཉིད་ཡིན་ལ། བྱད་པར་
རང་གི་གདུལ་བྱའང་དབུ་ཅུ་སྟོ་བྱང་གིས་ཐོག་དངས་དབུས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་
ཤས་ཆེ་ཞིང་། ལྷག་པར་སྟོན་ནས་སྟོན་ལམ་གྱིས་འབྲེལ་བའི་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་
པོ་ཅོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་དམ་པའི་ཆོས་འདྲིན་པའི་སྟོན་ལམ་ལེགས་པར་གྲུབ་སྟེ། རྒྱལ་
བའི་བསྟན་པ་ཉིན་མོ་ལྟར་གསལ་བར་མཛད་ཀྱིན་ཡོད་པས། དེའི་དྲུང་དུ་འགོ་བར་
བྱའོ་སྟམ་པའི་བཞེད་པ་འབྲུངས་ཏེ་དམ་པའི་ཆོས་ཆོལ་བ་ལ་དཔའ་ཞིང་བརྟུལ་པོད་
པ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྟག་ཏུ་ཏུ་ལྟར་ལེགས་བཤད་འཆོལ་བ་ལ་རིངས་པར་ཆས་
པ་ཞིག་གོ། །

དེའི་ཆེ་སྒྲར་ཐང་ཉེར་འདྲིན་ཆེན་པོའི་གསུང་ནས། ད་དྲུང་རེ་ཞིག་སྒྲར་ཐང་
ཏུ་བཞུགས། རྒྱར་བཞིན་སྟོག་ཡིག་སོགས་ཀྱི་སྟོན་ས་པན་ཐོགས་ཆེ་བར་མཛད་པ་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་བྱེད་དང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་ནམ་ཐར་ངོ་མཆར་མཛད་བྱུང་ནོར་བེད།

དང་། ཟུང་པར་ངོ་པོའི་བཀའ་རྒྱུད་འདི་ལ་བསྟེན་རྫོགས་སྤྱོད་ཆེན་རྒྱུད་འདི་ངེས་པར་
དགོས་པས་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱང་འདིར་བྱེད་དགོས་གསུང་ཞིང་། རྗེ་རང་གི་ཁྱ་བོ་དགེ་
བཤེས་ཆོས་ཤེ་བེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་ངེས་ཀྱང་། མཁན་པོའི་གསུང་བཞིན་དུ་གཞན་
དུ་མ་འགོ་བར་འདིར་ཀ་སྟོད་བེར་ན་ཆེས་པ་ལའང་བརྟེན་ཅིང་། ཁོང་ནམ་གཉིས་
བཀའ་དྲིན་ཆེས་པ་ལ་བརྟེན་རེ་ཞིག་བཞུགས་དགོས་ཤིང་། དེ་དུས་སྤར་ཐང་ན་མཐུ་
པརྟེན་སྐྱོ་ཕྱི་ཞེས་པའི་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ། སྟན་དངགས་མེ་ལོང་
དང་། འཆི་མེད་མཛོད་དང་། སྤྱོད་མཆོམས་སྟོར་ལྷ་པ་རྣམས་གསན་ཅིང་། གཏུམ་པོ་
དཀར་པོའི་རྗེས་གནང་སོགས་ཀྱི་བཀའ་ཡང་མང་རབ་གསན་ལ། གཞན་ཡང་བྱང་
ཆེན་ན་བཞུགས་པའི་སྐབས་ཆེན་བསོད་ནམས་སྟོ་གྲོས་ཞེས་གྲགས་པ་དང་། དཔོན་སྟོན་
ཐུབ་པ་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་པ་དང་། སྟོན་པ་དགེ་བ་དཔལ་ཞེས་པའི་སྐྱེས་ཆེན་རྣམས་
ལ་དབང་ལུང་འཁྲིད་སོགས་མང་པོ་ཞུ་བ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་ས་བསྟན་པའི་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེར་
མཛད་དོ། །

དེ་དག་གི་གནས་སྐབས་སྤྱུང་། རྗེ་འདི་ཉིད་ལ་དད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་གསོལ་
བ་འདེབས་ཤིང་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བཀའ་སྩལ་ཉན་ནས་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྟོབ་མར་ཁས་
ལེན་པའི་སྡེ་སྟོད་འཛིན་པའང་དུ་མ་ཞིག་བྱུང་ལ། བདག་ལགས་སྤྱོད་པ་དག་ནི།
འདི་འདྲ་བའི་དམ་པའི་མགོན་ལ་བརྟེན་པ་ལས་འདོད་པའི་གནས་ཐོབ་པར་འགྱུར་
ཀྱི་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ལོ་སྟུང་དུ་བསམས་ནས། རྗེ་འདིའི་ཞབས་འབྲིང་དུ་ཁས་ལེན་
པར་བྱེད་པ་དག་ལ་ཕན་གདགས་པར་འདོད་པ་དང་། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་ལ་
ཡོངས་སྤྱོད་པ་ཡང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ཡིན་ཞིང་སྤར་ཀྱི་ཉེར་འཛིན་ཆེན་པོའི་
གསུང་དང་དུ་སྤང་བའི་ཕྱིར་གདན་ས་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྷན་སྤར་ཐང་དུ། རྗེ་འདི་ཉིད་
ཀྱིས་དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་བཞེས་པ་ལྷགས་པོ་སྟག་གི་ལོ་ལྔ་བ་གཉིས་པའི་གྲལ་ཆོས་བཅུ་

གཅིག་གི་ཉིན་ཆོག་སྔ་མའི་མཁན་པོ་གནས་ལྟ་རིག་པ་གྲུབ་པ་ཤེས་རབ་པས་མཁན་
 པོ་དང་། ཆོག་སྔ་མའི་ཡང་སློབ་དཔོན་སློ་ལྟ་པས་ལས་སློབ། དེའི་གདན་ས་པ་ཆེན་
 པོ་གྲགས་པ་ཤེས་རབ་པས་གསང་སྟོན་མཛད་ཅིང་མཆན་ཉིད་ལྟ་པའི་ཁ་སྐོང་གྲངས་
 ཆང་བས་དད་པའི་དགེ་འདུན་མཛད་ནས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་སྟོམ་པ་ཡང་དག་
 པར་བཞེས་ཏེ། ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལྷའི་ཆུ་བོས་
 ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་བུམ་བཟང་ཉི་བར་གཏམས་ཤིང་། ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་ཉིན་གྱི་
 ཡོན་གནས་གཅིག་ཕྱར་གྱུར་ཏོ། །

དེ་ནས་སྤར་ཐང་ཉེར་འཛིན་ཆེན་པོའི་གསུང་ནས། ད་དུང་རེ་ཞིག་འདི་གར་
 བཞུགས། གྲུ་སྐོར་ཞིག་གམ་བཤད་གསར་ཞིག་མཛོད། བཀའ་གདམས་ཆོས་སྐོར་ཆང་
 མ་ཞིག་ཀྱང་ཉན་པ་འཐད་ཅེས་ནན་གྱིས་ཞལ་ཏ་གནང་བ་ལ་བརྟེན་ཆེན་པོ་སློ་ལྟ་
 པ་ཞེས་པས་བོས་ནས། བྱེད་སློབ་གཉེར་ཞིག་བྱེད་ཟེར་བ་བདེན་ནམ་གསུང་། སློབ་
 གཉེར་ཞིག་བྱས་ན་བསམ་པ་ཡོད་ཞུས་པས། པོ་ཉི་གཅིག་སློབ་བམ་འགའ་ཡར་སློབ།
 གཅིག་སློབ་ན་པར་བྱིན་སློབས། མང་པོ་སློབ་ན་ཐོག་མར་ཆད་མ་བསྐྱབས་ན་དགའ་
 བ་ཡིན་གསུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས། རྣམ་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་དང་། མཁས་པའི་དབང་པོ་ཉ་
 དཔོན་པ་དེ་ཆད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ལ་མཁས་པར་བྱེད་ཀྱིན་འདུག་པས། ཁོང་གིས་མཛད་
 པའི་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རྒྱུ་དེ་གཉིས་ཕྱག་བྲིས་མཛད་དེ་བཞེངས། དེ་དུས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་
 ཆེན་པོ་ཨ་ལྷ་ཡ་གྱི་ཉི་ཞེས་པས་སློབ་དཔོན་མཛད་དེ་རྒྱུ་དེའི་སྟེང་ནས་སྤར་ཐང་དུ་
 གྲུ་སྐོར་ཞིག་མཛད། དེ་ནས་ཉེར་འཛིན་ཆེན་པོའི་དུང་དུ་དཔལ་གྱི་དོ་རྩེ་ལྷ་དགུ་
 ཐོག་དྲངས་པའི་དབང་བཀའ་མང་པོ་དང་། གྱར་གྱི་མགོན་པོ། སྤན་པའི་རྒྱལ་པོ། ཐུབ་
 པ་གནས་བརྟན་བརྟུ་དུག་གི་ཆོག་སློལ་མ་མཚུལ་བཞི་པ། དོན་ཡོད་ཞགས་པའི་སྐོར།
 དབྱངས་ཅན་མ་སོགས་ལྷ་མང་པོའི་རྩེས་གནང་བཀའ་ལྷང་སོགས་མང་པོ་དང་། དབྱ་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་མེད་དང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་ནམ་ཐར་ངོ་མཆར་མཛད་བྱུང་ནིར་མེད།
མ་ལུགས་སུ་གྲགས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་འདུག་པའི་སྡོམ་པ་ལེན་པ་སོགས་ཀྱང་མཛད་
ཅིང་། གཞུང་དྲུག་གིས་ཐོག་དྲངས་བཀའ་གདམས་ཆོས་སྐོར་པལ་ཆེ་བ་ནམས་གསན་
ནོ།།

འོན་ཀྱང་བྱང་ས་དང་སྒྲིགས་བམ་རིན་པོ་ཆེ་གཉིས་དུས་ཕྱིས་གཞན་ལ་ཁྱེ་
དགོས་བྱུང་བ་འདི་ལ་ཉེན་འབྱེལ་ཞིག་ཡོད་པ་འདྲ་གསུང་། སྐབས་སྐོར་བཀའ་ལུང་ཁྱེ་
དུས་རིན་པོ་ཆེ་པའི་གསུང་ནས། བྱེད་ལ་སྐྱེ་ཆེ་རིང་པོ་ཡོང་བའི་མཆན་མ་ཞིག་བྱུང་
བས། རྒྱུ་ཤྱེ་ཉེར་གཅིག་རེའི་དམ་བཅའ་གྱིས་གསུང་། རི་ལྟར་བྱུང་ཁྱེས་པས། བཅུ་
ཕྲག་བརྒྱད་ལྟག་མཆོན་པའི་སེང་གྲི་ལ། སྐབས་པའི་རྒྱལ་པོ་དབུ་སྐྱེ་དྲུང་མདོག་ཅན།
ཁོས་འཆད་ཆེ་རིང་ནད་མེད་ལྟས་ཡིན་གསུང་། ཞེས་གསུང་། དེ་དང་ཕྱིས་སྤྱིང་པོ་
རྒྱུ་ལྟ་སྤྱོད་པའི་སྐོར་ནས་སྐྱེ་བ་བརྟག་པ་མཛད་དུས་མནལ་ལམ་དུ་རྒྱལ་ཆབ་
བྱམས་པ་རབ་བྱུང་གི་ནམ་པ་ཅན་ཞིག་ལ། བདག་འདི་ནས་བྱང་ཤར་གྱི་མཆམས་སུ་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཤུག་ཐུབ་པའི་ཞིང་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བར་ལུང་བསྟན་དུ་གསོལ་ཞེས་
གསོལ་བ་བཏབ་པས། དེར་སྐྱེ་བ་དཀའ་གསུང་། འོན་པའི་བཅན་དུ་སྐྱེའམ་ཁྱེས་པས།
དེར་སྐྱེ་སྐྱེ་གསུང་། འོན་གང་དུ་སྐྱེ་ཁྱེས་པས། ཉོན་མོངས་པའི་གཞོད་པའི་རི་མ་ཐམས་
ཅད་དང་བྲལ་བ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཀྱི་འདུན་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མུ་ངན་མེད་
མཆོག་དཔལ་ལ་སོགས་པས་ལུང་སྟོན་པའམ། བརྟེན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུང་། དེ་
ལ་རྗེའི་གསུང་ནས། བརྟེན་པ་ཞེས་པ་ནི། བས་འཕུལ་ར་བརྟེན་སུ་བྱུང་བས་རྒྱ་གཞན་
བསགས་པ་ནི། ཆེར་མེད། དང་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་གིས་ལུང་བསྟན་ཅིག་དང་། དམ་
བཅའ་ཞིག་གྱིས་གསུང་བ་ད་བར་མ་ཆག་པས་ཆེ་རིང་པོ་ཞིག་འོང་བ་ལ་དགོངས་པར་
འདུག་ཅེས་ཕྱིས་གསུང་ངོ་།།

དེ་ལྟར་ན་སྤྱིར་ཐང་ཉེར་འཛིན་ཆེན་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་

ཡོན་ཏན་ནི། ལྷག་པའི་ཚུལ་བྱིམས་ཉེས་ལྟར་གི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཞིག་
མངའ་བས་གནས་བཏན་འདུལ་བ་འདྲིན་པ་གསེར་རིའི་ཕྱོང་བའི་དབྱུས་ན་ལྷན་པོ་
ལྷར་མངོན་པར་འཕགས་ཤིང་། བདག་པས་གཞན་གཅིས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
བཅོས་མིན་ཐུགས་རྒྱད་ལ་རྒྱན་ཆགས་པར་མངའ་བས་འགྲོ་བ་ཀླན་ལ་བྱ་གཅིག་པ་
ལྷར་དགོངས་ཏེ། བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པར་གཞིགས་ན་དཔྱལ་བའི་མེ་
ཡང་པརླའི་ཆལ་ལྷར་གཞིགས་ནས་འདུག་པ་ལ་ཡ་མི་ང་ཞིང་རང་གི་ཆེད་དུ་དག་
པའི་ཞིང་གི་འགྱོར་པ་ཡང་ཆེ་ལམ་གྱི་དགའ་སྟོན་ལྷར་གཞིགས་ནས་བསྟོས་པ་མེད་
ཅིང་། བསྐྱེད་རྒྱུས་ཀྱི་ཉིང་རེ་འདྲིན་ཤིན་ཏུ་བཏན་པོ་བརྟེན་པས་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་སོ་སོ་རྒྱུ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཕལ་མོ་ཆེ་དག་གིས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཅམ་ཡང་བྱ་དགའ་བའི་རྒྱལ་སྤྱས་ཀྱི་
སྟོང་སྟོབས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་མངའ་བས། རྒྱལ་བའི་རྒྱན་སྒར་ཁས་བླངས་པའི་དམ་ཆེག་
ལས་མི་གཡེལ་བའི་སྤང་མ་བྱུང་པར་ཅན་དང་དཀར་ཕྱོགས་སྟོང་བའི་ལྷ་དག་གིས་
དངོས་སུ་བསྟེན་བཀུར་ཞིང་ལེགས་སོ་གསོལ་བའི་ཆེག་གིས་མངོན་པར་བསྟུགས་པ།
གཞན་ལ་ཆོས་སྟོན་པའི་ཕྱིན་ལས་ལྷར་མཛད་པ་ལ་དགོངས་པ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པར་
ཐུར་ཏོ།

དེས་ན་སྤར་ཐང་ཉེར་འདྲིན་ཆེན་པོ་འདིས་རྗེ་འདི་པ་གཞོན་ནུ་ཉིད་ནས་
བདག་གིར་མཛད་དེ་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆའི་བདག་པོ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་འཁྱུར་བར་
དགོངས་ནས་ཐུགས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གཅིས་པར་བཟུངས་ཏེ་སྟོན་གྱི་སྟོན་ཤིང་ཆེན་པོ་
མངོན་པར་འཁྱུབ་པའི་རྒྱ་ཁྱ་ལྷར་ལེགས་པར་བསྐྱུངས། རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་བསྟེན་པར་
རྒྱུགས་པ་དང་། རྗེ་རྗེ་ཐེག་པའི་སྟོར་ཡང་སྟོན་པར་མཛད་ཅིང་། དབྱུས་ཕྱོགས་ལ་
འགྱོན་པའི་རྫོང་བདའ་དང་དོ་དམ་སོགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་མཛད་པས་བཀའ་དྲིན་ཆེ་

ཡུལ་དབང་སྐྱེའི་དང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་ཆུ་ཐར་ངོ་མཚར་ཆད་བྱུང་ནོར་མེད།

བའི་སྒྲ་མ་གཅིག་ཏུ་མཛད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དགོངས་ཏེ་སྒྲ་མ་འདི་གཙོ་བོར་བཞུགས་
ཤིང་འཁོར་སྤར་ཐང་མཁན་བརྒྱད་དང་། བཀའ་དྲིན་མཐོན་པའི་སྒྲ་མ་བཅུ་ཕྱག་
བཞིས་བསྐོར་བའི་བྲིས་སྐྱེ་ཆེན་པོ་རིན་པོ་ཆེ་འབའ་ཞིག་གི་རང་བཞིན་ཅན་ཞིག་
ཀྱང་སྤྱི་མོའི་དུས་སུ་བཞེངས། དུས་ཕྱིས་མེད་ཞལ་ནས། ང་ལ་བཀའ་དྲིན་མཐོན་པའི་
སྒྲ་མ་ལྟ་བུ་ཅམ་ཞིག་ཡོད་གསུང་སྟེ་ཕྱིས་ཀྱང་བཀའ་དྲིན་མཐོན་པའི་སྒྲ་མ་བཅུ་
ཅམ་ཡོད་ལ། དེ་ཆུས་ཀྱི་ནང་ནས་ཆེ་འདིར་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བ་སྒྲ་མ་འདི་དང་མེས་
རབ་སེལ་གཉིས་དང་། སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བ་མེ་བཅུན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་
པོ་ཡིན་ནོ། །ཞིས་གསུང་ངོ་། །

(༡༡ བ་༡། ༡༢ ཐ་༥) རྗེ་བཅུན་སྒྲ་མ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་
དཔལ་བཟང་པོའི་ཆུ་ཐར་ངོ་མཚར་ཆད་བྱུང་ནོར་བུའི་ཕྱིང་བ་ཞིས་བྱ་བ་ལས། རབ་
ཏུ་བྱུང་བ་དང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ཡོངས་སུ་སྤང་བའི་རིམ་པར་བྱེ་བ་སྟེ་གཉིས་པའོ།
༥།

༦། དབྱས་ཕྱོགས་སུ་དམ་པའི་ཆོས་འཆོལ་བ་དང་མེ་བཅུན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ཡབ་སྐུས་སོགས་
མཛལ་ནས་དེ་དག་གི་གསུང་གི་བདུད་ཅི་ལ་ངོམ་མེད་ཡོངས་སུ་སྤྱད།

༧། དེ་ནས་འདི་ལྟར་དགོངས་ཏེ། དེ་ཡན་ཆད་ཉེར་འདྲིན་ཆེན་པོའི་གསུང་
དང་དུ་སྤངས། བསྟེན་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་པན་གང་ཆེད་སྒྲོ་ནས་འགྲོ་བའི་དོན་
བྱས། ད་ནི། སྤར་ནས་ཡིད་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཡོད་པ་བཞིན་དམ་པའི་ཆོས་ཆོལ་བ་
དང་། རྗེ་བཅུན་ཆོས་ཀྱི་ཀྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་དྲུང་དུ་སྐྱར་དུ་འགྲོ་བར་བྱའོ་སྟུམ་
དུ་དགོངས་ཏེ། འདིར་མེ་རང་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ནས། ད་དབྱས་ཕྱོགས་ལ་སྒྲོ་བ་གཉེར་ལ་
ཅིས་ཀྱང་འགྲོ་སྟུམ་དུ་བསམས་ནས་དེ་ལྟགས་ཀྱི་གཤམ་བྱས་པས་དབྱ་མཛད་ཆོས་
ཤེས་མཁན་ཆེན་པའི་དྲུང་དུ། དགེ་བཤེས་འདི་དབྱས་ལ་སྒྲོ་བ་གཉེར་ལ་འགྲོ་བ་གདའ་

བས་བཤོལ་འདེབས་པར་བྱ་བྱས་པས། མཁན་ཆེན་པའི་གསུང་ནས། ཅིས་ཀྱང་ཐོང་གསུངས་ནས་སློབ་གཉེར་ལ་བཏང་བས་སྐྱ་རིན་ཆེ་ཞིང་། ཡང་དབུ་མཛད་ཆོས་ཤེས་སློབ་དཔོན་སློ་ལྡན་པ་ལ། དགེ་བཤེས་འདི་དབུས་ཕྱོགས་ལ་འགོ་བར་གདའ། བཏང་བ་མི་དྲག་ལགས་བྱས་པས། སློབ་དཔོན་པས་བོས་ནས། བྱེད་སློབ་གཉེར་ལ་དབུས་ལ་འགོ་བ་ཨེ་ཡིན་གསུང་བ་ལ། བདག་དབུས་ཕྱོགས་ལ་སློབ་གཉེར་ལ་བྱིན་ན་བསམ་པ་ཡིན་བྱས་པས། བྱེད་རང་གི་སློ་ལ་ཤར་བའམ། གཞན་གྱིས་བསྐུལ་བ་ཡིན་གསུང་། བདག་རང་འགོ་སླིང་འདོད་པ་ལགས་བྱས་པས། འོ་ན་ཅིས་ཀྱང་བྱིན་པ་དྲག་གསུང་བས་སྐྱ་རིན་ཆེ།

དེ་ནས་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙུ་ལ་སློབ་དཔོན་རབ་མཆོག་པ་དང་བསྐྱེབས་ནས་དབུས་ཕྱོགས་ལ་བྱིན་པ་ཡིན་ཞེས་དུས་ཕྱིས་གསུང་། དེ་ནས་དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔ་པ་ཤིང་མོ་ལྷག་གི་ལོ་ལ་དབུས་ཕྱོགས་ལ་བྱོན་ཏེ། ཁ་འབྲུག་ཏུ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཀུན་བཟང་པ་ལ་ཆད་མ་དང་དབུ་མ་སོགས་ཀྱི་ཐུགས་སྦྱོང་མཛད། དེ་རྗེས་ཐང་པོ་ཆེར་བྱོན། ཆོས་རྒྱུ་རིན་པོ་ཆེ་རོང་སྟོན་ཤུ་རྒྱལ་མཆན་དེར་བཞུགས་པ་ལ་དབྱར་ཆོས་སློབ་བཟུང་དང་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་པར་བྱིན་གྱི་ཆོས་རེ་གསན། དེ་རྗེས་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ས་སྦྱོང་མིའི་དབང་པོ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆན་གྱིས་བཀྲ་ཤིས་རྩོམ་སྐྱུན་དངས་པའི་དྲུང་དུ། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཀུན་བཟང་པའི་ཕྱག་ཕྱི་མཛད་དེ་བྱོན་ནས། དེར་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཆད་མ་རྣམ་ངེས་ཀྱི་དོགས་གཙོད། དང་ངེས་རྣམ་འབྱེད། ཚ་ཤེའི་རྣམ་བཤད། སླ་མ་ལྔ་བརྒྱ་པའི་རྣམ་བཤད། ཚ་ལྷུང་གི་རྣམ་བཤད་སོགས་མང་པོ་གསན་ཅིང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཡང་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་དགེས་པར་བྱུང་སྟེ། འདུལ་བའི་བསྐྱེད་ཀྱི་མཛད་པར་ཅན་སྟེ་ལ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱིག་པའི་བྱིར་དུ་མཐང་གོས་བཞེས་འཕྲོ་ཞིག་གི་གནང་བྱིན་ཀྱང་མཛད། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་དྲུང་དུ་དེར་ཡང་ཐུན་སོགས་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་མེད་དང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་ནམ་ཐར་ངོ་མཆར་མཛད་བྱུང་ནོར་མེད།

ཀྱི་ཐུགས་སྦྱོང་ལེགས་པར་མཛད་པས་བཀའ་དྲིན་ཆེན་པོ་ཞེས་གསུང་།

དེ་ནས་རྗེ་བཙུན་ཙཱ་ཁ་པའི་གསུང་གིས། མང་པོ་ཆེད་སྤྱང་པ་ཉི་མ་རྒྱལ་
མཆན་པ་ལ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བཀའ་ཞིག་ལྷ་བ་ལ་ཕྱིན་པ་ལེགས་ཞེས་
བསྐྱལ་ཏེ་དེར་བྱོན། རྗེ་དེ་བ་ལ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་མི་བསྦྱོད་པ་དང་། རྗེ་རྗེ་
འཇིགས་བྱེད་བཙུན་གསུམ་མ་དང་། གཤེད་དམར་བཙུན་གསུམ་མ་དང་། གཤེད་དམར་
ལྷ་ལྷ་མ་སོགས་ཀྱི་བཀའ་མང་པོ་གསན་ནོ། དེ་ནས་དཔོན་སློབ་ནམས་དགེ་ལྡན་དུ་
བྱོན། རྗེ་ཤེས་རབ་སེལ་གསང་སྤྱ་ལ་བྱོན། དགེ་ལྡན་དུ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེད་དྲུང་དུ་རྗེ་སྤྱི་མ་
འདིས། བདག་གསང་སྤྱར་རྗེ་ཤེས་རབ་སེལ་དྲུང་དུ་ཕྱིན་ན་བསམ་པ་ལགས་ལྟས་
པས། ཅིས་ཀྱང་ལེགས་གསུངས་ནས་སློབ་དཔོན་རབ་མཆོག་པ་དང་གཉིས་ལ་སྤྱི་རུ་
གསེར་ཞོགང་། རུལ་གཟན་ལེགས་པོ་ཞིག་གནང་། གསེར་དེ་ཁོང་པ་ལ་ཐུལ། གཟན་
དེ་རྗེ་འདི་པས་བསྐྱམས་ཏེ་དགུན་ཆོས་ལ་གསང་སྤྱར་ཐེབས། རིགས་འབྲིང་མན་ཆད་
ལ་མ་བརྟེན་པར་དང་པོ་ནས་ཆད་མའི་རིགས་ཆེན་མཛད། ཐུགས་གསལ་བ་དང་སྟོན་
པ་བཟང་བའི་སྟོན་པའི་གྲགས་པ་ཡང་རྒྱ་ཆེར་བྱུང་ངོ་། །

དེ་ནས་མེ་མོ་སྤྱུའི་ལོ་ལ་འབྲས་སྤངས་ཀྱི་འགྲམ་བཏིང་། སློབ་དཔོན་རབ་
མཆོག་པ་དེར་འཆད་ཉན་པ་ཞིག་ལ་བྱོན། དེ་ནས་རྗེ་འདི་པས་སྟོན་ཆོས་སོགས་ལ་
དགེ་ལྡན་དུ་ཐུགས་ཐེབས། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ། འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་
གི་ཙ་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་པ། ཐུགས་དབང་། སྤྱི་དཀྱིལ་གྱི་ལུང་སོགས་སྤྲུགས་ཆོས་མང་པོ་
གསན་ཅིང་། རྒྱལ་ཆབ་རྗེ་ལ་ཆད་མ། བར་ཕྱིན། དུམས་ཆོས་ཕྱི་མ་སོགས་ཀྱི་བཤད་
པ་མང་དུ་གསན་པས་ས་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པའི་ཐྱོགས་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བ་ཡིན་
གསུང་། ཡང་གསང་སྤྱར་ཐེབས་ཏེ་རིགས་ལུང་འགྲིམ་པ་སོགས་ཀྱི་ཐུགས་སྦྱོང་མཛད།
སྟོན་དགེ་ལྡན་ལ་ཐེབས་ཏེ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་དང་རྒྱལ་ཆབ་རྗེ་སྟེ་ཡབ་སྲས་གཉིས་ལ་མདོ་

སྐྱེས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱ་ཆེར་གསན་པ་དང་། འདུལ་འཛིན་ཆེན་པོ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆན་པ་
ལ་བྱང་ངེས་ནམ་འབྲེད་ཆར་གཅིག་དང་། གཞན་ཡང་ཆོས་བཀའ་ཅི་རིགས་གསན།
དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་གསང་སྤྱོད་ལྡན་གཉིས་ལ་ལོ་གསུམ་ཅམ་ཞིག་བཞུགས།

དེ་ནས་ས་མོ་ཡག་གི་ལོ་རྒྱུ་བཅུ་ཙཱ་ཁ་པ་ཆེན་པོ་སྟོན་ལུང་གི་ཚུ་ཆུན་
ལ་བྱོན་ཏེ་སྤྱི་འབྲས་སྤྱངས་སུ་ཕེབས་པའི་ཆེ་རྒྱུ་འདིས་ཀྱང་དེར་བྱོན་ཏེ་ལམ་རིམ་
གྱི་འཁྲིད། རྒྱ་རོ་ཆོས་བྱུག་དབུ་མ་འཇུག་པ། གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་
མང་དུ་གསན། དེ་ནས་རྒྱུ་བཅུ་ཙཱ་ཁ་པ་ཆེན་པོ་སེ་ར་ཆོས་སྤྱངས་སུ་ཕེབས། ཆོས་
རྒྱུ་ལྟ་ལེ་ཤེས་པ་ལ་འདུལ་བའི་བསྐྱབ་བྲིམས་ནམ་པར་དག་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ། དཔལ་
གསང་བ་འདུས་པ་དང་བདེ་མཆོག་གི་རྩ་རྒྱུད་ལ་འཆད་ཉན་རྒྱུ་བཅུ་གས་པའི་གྲུ་ས་
ནམ་པར་དག་པ་འཇུགས་པའི་ཞལ་བཀོད་དང་ཆོས་དཔོན་བསྐྱོ་བ་ལ་སོགས་པ་མཛད་
ཅིང་དེའི་རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱིག་པའི་ཕྱིར་དུ་གནས་དེར་གསོ་སྦྱོང་མཛད། རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་
པོ་གཉིས་ཀྱི་དབུ་ནས་ཆོས་སྤྱན་རེ་གསུངས། དེ་ནས་ཡར་ལམ་བྲག་དཀར་བ་ལ་ཡང་།
བདེ་ཆེན་ཅེར་དེ་ལྟ་བུའི་གྲུ་ས་འཇུགས་པའི་ཞལ་བཀོད་མཛད་བཞེད་དུ་འདུག་པ་ལ།
བདག་གི་རྒྱ་མ་འདིས་ཀྱང་རྒྱུ་སེ་ར་བ་སེལ་དང་ཡབ་སྐུ་གཉིས་ཀས་སེ་ར་ཆོས་
སྤྱངས་སུ་རྒྱུ་རིན་པོ་ཆའི་བྱང་དུ་བྱོན། གསོ་སྦྱོང་དང་། རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གཉིས་གསུང་
བའི་ཆོས་རྒྱུ་ཆེད་དུ་བསམས་ནས་བྱོན། བྱང་པར་རྒྱུ་སེ་ར་བ་སེལ་དེ་དགོངས་པ་ལ།
རྒྱུ་བཅུ་ཙཱ་ཁ་པ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུད་ཀྱི་འཆད་ཉན་འཇུགས་པའི་རྩི་རྒྱུ་སྟོན་
དཔོན་ཞིག་བདག་གི་སྤྱི་མ་འདི་ལ་རེ་ཞིང་། དེའི་བཀའ་ལྟར་ཞིག་གནང་བར་ཞུ་ཞེས་
རྒྱུ་བཅུ་ཙཱ་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ལ་དངོས་སུ་ཞུས་ཀྱང་འདུག དེ་ལྟ་བུར་རྒྱུ་སེ་ར་བ་འདི་
ཉིད་འདི་ལྟར་དགོངས་ཏེ། སྤྱིར་འདུལ་བའི་བསྐྱབ་བྲིམས་ནམ་པར་དག་པ་ཞིག་བྱེད་
པ་ལ་འདུལ་བ་ཤེས་དགོས་པར་འདུག བྱང་པར་གྲོ་ས་འདི་འདུལ་བའི་འབྱུང་ཁུངས་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་མེད་དང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་ནམ་ཐར་ངོ་མཆར་མཛད་བྱུང་ནོར་མེད།

ལྷ་བྱར་འདུག་པས་དེར་འདུལ་བ་སློབ་ཏུ་འགྲོ་སྐྱམ་དུ་དགོངས་ཏེ་དེའི་རྒྱ་མཆན་རྩེ་
བཅུན་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞུས་པས། འདུལ་བ་སློབ་པ་ལ་ཉམས་སུ་ལེན་འདོད་
ཀྱི་བསམ་པས་སློབ་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ངོ་མཆར་ཆེ་གསུངས་ནས་ཆོས་
ཀྱི་མཐུན་སྐྱེན་དུ་རིན་པོ་ཆེ་ཞོག་དང་གནང་། དེའི་ཆ་ཤས་ཤིག་ལ་ལྷ་ས་ནས་ཆམ་པ་
བསྐྱབས་ཏེ་སློལ་ལ་བྱོན། ལམ་དུ་མ་ཐེག་པར་རྩལ་གཟན་ཀྱི་སྐྱམ་པ་གཅིག་པོག་ལ་
དྲུབས་པའི་ནང་དུ་ཆམ་པ་ཐོགས་གཅིག་བཞག། དེར་རྩོལ་བྱག་བྲིས་མཛད་དེ། འདི་
སུ་དང་སྤང་པས་ལོངས་སྤྱད་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་དོ། ཞེས་བྲིས་པ་བཞག་ལ་གྲོ་སར་བྱོན།

དེའི་དུས་སུ་རྩེ་ཤེས་རབ་སེལ་པས་དམར་སྟོན་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་བྱང་དུ། དགེ་
བཤེས་འདི་བདག་གི་སློབ་མའི་དྲངས་མ་ཡིན་པས་འདུལ་མཛོད་སྤུལ་དུ་ཕྱིན་པ་
ཞིག་སློབ་པ་ཞུ་བའི་ཞུ་ཡིག་ཀྱང་སྤུལ། དམར་སྟོན་དཔལ་ལྷན་རིན་ཆེན་པ་དང་
རྒྱ་མཆོ་རིན་ཆེན་པ་གཉིས་ལ་ལོ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་མདོ་རྩ་བ་དང་མདོན་པ་མཛོད་
ལེགས་པར་གསན། བྱད་པར་རྒྱ་མཆོ་རིན་ཆེན་པ་ལ་ལུང་སྟེ་བཞིའི་ལུང་ཡང་གསན་
ལ། དམར་སྟོན་པའི་ཞལ་ནས། དེད་ཀྱི་སློབ་མ་གཙང་ཕྱོགས་ན་བྱེད་དང་དཀའ་བཅུ་
པ་གཞོན་ནུ་རྒྱལ་མཆོག་གཉིས་ལས་འདུལ་བ་ལ་མཁས་པ་མེད་པས་བྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་
བསྟན་པ་ལ་ཕན་པའི་འཆད་ཉན་ལེགས་པོར་མཛོད། ངས་ཀྱང་ལོ་བཅུ་དྲུག་ནས་ད་
ལྟའི་བར་དུ་འཆད་ཉན་མ་ཆག་པར་བྱས་པ་འདི་བསྟན་པ་འབའ་ཞིག་ལ་བསམས་
པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས། དེར་བཞུགས་པའི་རིང་ལ། ཆེ་གཅིག་རྩེ་བཅུན་ཅོང་ཁ་
པ་ཆེན་པོ་གཞན་དོན་ལ་གཤེགས་ཟེར་བའི་སྐད་ཆ་གསན་པ་ལ་རྩེ་འདིའི་བྱགས་
དགོངས་ལ། སྦྱོད་པ་ལ་གཤེགས་པ་ཡིན་ཏེ་འོང་། ཁོང་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་
སྐབས་ནི་མེད་ལས་ཆེ་སྐྱམ་པ་ཞིག་བྱུང་གསུང་སྟེ། འདི་ལ་གནད་ཀྱི་དགོངས་རྒྱ་ཆེན་
པོ་ཞིག་ཡོད་དོ། །

པཎ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་རྩེ་མོ།

པ། ཐོས་བསམ་གྱི་འདུག་པ་འཕྲོ་མ་ཆད་པར་གསང་སྤྲོད་གཙང་། ལྷན་ཐང་སོགས་སུ་ཕེབས་ཏེ་
རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་འཆད་ཚུམ་གྱིས་རྒྱན་བསྐྱེད་ས་ནས་འགྲོ་དོན་ལྷབས་པོ་ཆེ་གནང་།

༥ དེ་ནས་སྤྱི་ཡོད་གསང་སྤྲོད་ཕྱགས་ཕེབས། ལྷན་གྱི་ཕྱགས་སྦྱོང་གི་འཕྲོ་
རྒྱུ་ལེགས་པར་མཛད། སྤྱི་ལོ་དེ་ལྟེན་མཐོང་སྟོན་པ་ཞེས་པའི་གྲུ་ཆང་ཞིག་གི་
འཆད་ཉན་པ་མེ་ཤེས་རབ་སེལ་མཛད་ཀྱིན་ཡོད་པའི་གདན་སར་མེ་འདི་པ་དང་
ཤར་དྲགས་པོའི་པ་རྩེ་ཏེ་བྲག་ཤིས་རྒྱལ་བ་གཉིས་བསྐྱོད་བཞག་མཛད་དེ་ལོ་ཁ་ཡར་
འཆད་ཉན་ཀྱང་མཛད། དེ་དྲུས་གསང་སྤྲོད་བྲག་ཕྱག་ཅིག་དུ་ཕྱགས་དམ་མཛད་པའི་
མནལ་ལམ་དུ་བྱང་ཤར་ཕྱོགས་ནས་ཐུབ་དབང་གི་སྐྱེ་ཤིན་དུ་ཆེ་བ་ཞིག་གཟིགས་པའི་
མཛོད་སྐྱེ་ནས་ལྷ་བ་ཉ་གང་བ་ཞིག་ཆད་དེ་མེ་རང་ཉིད་ལ་ཐེམ་པ་ཆིས། དེ་མེ་ཤེས་
རབ་སེལ་ལ་ཞུས་པས། སངས་རྒྱལ་གྱི་འཕྲིན་ལས་འདུག་ཅིང་ཆེ་རིང་པོ་འོང་བའི་
ལྷ་ཡིན། དེ་དུ་ཆེ་ལམ་དུ་འང་བྱེད་མགོ་སྐྱེ་ཡེར་ཡེར་འཆད་ཉན་བྱེད་ཀྱིན་འདུག་
པ་ཆིས་གསུང་། ཡང་དེ་དྲུས་མནལ་ལམ་ལ་ནམ་མཁའ་ནས་ཨོ་སྐྱ་གྱི་ཤུ་རི་ཕྱི་ཟེར་བ་
ཞིག་ལ་ལྷ་འི་རྒྱུ་པར་ནར་ཏེ་བྱང་བ་མེ་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་ཐོག་དུ་བབས་པ་དང་། ང་འཆོངས།
ང་འཆོངས། ཟེར་བ་ལན་གསུམ་བཞེད་པ་དྲུས་མཉམ་པ་ཞིག་བྱང་གསུང་།

དེ་ནས་མེ་པོ་རྟ་ལོ་ལ་གཙང་ཕྱོགས་ལ་ཕྱགས་ཕེབས་ཏེ། དེ་སྐོར་ལ་དབུས་
ཕྱོགས་སུ་ལོ་བཅུ་གཉིས་བཞགས་ཞེས་གསུང་། དེ་དྲུས་མེ་ཤེས་རབ་སེལ་དང་ཡབ་
སྐུ་ཕྱོགས་མཐུན་དུ་གཙང་ལ་བྱོན། བྱང་ཆེན་དུ་གྲུ་པ་བདུན་ཅུ་ཙམ་ལ་འཆད་ཉན་
མཛད། རིགས་ལྷང་ཡང་ཤིན་དུ་འཕེལ་བར་བྱང་། དེ་ནས་གྲུ་ཆོགས་ཀྱང་ཐེ་ཆེ་ལ་སོང་
སྟེ་སྤྱི་ཐང་། བྱང་ཆེན། ཉན་གཤིས་ལྷང་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་རིམ་གྱིས་ཆོས་བར་ལ་བྱོན་ཏེ། ལོ་ལྷ་
དྲུག་གི་རིང་ལ་འཆད་ཉན་འཕེལ་བར་བྱང་། དེ་དྲུས་ལྷགས་པོ་བྱི་ལོ་ལ་སྤྱི་ཐང་དུ་
འདུག་པའི་རྒྱུ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་དུ་གསལ་བའི་མེ་ལོང་གི་རྩེ་པ་ཡང་མཛད།

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་མེད་དང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་ནམ་ཐར་ངོ་མཚར་མད་བྱང་ནོར་མེད།
 སྐར་ཡང་གསང་སྤྱི་འཆད་ཉན་ལ་གདན་འདྲན་བྱང་ཡང་མ་ཐེབས།
 ཡང་དེ་དུས་རྒྱལ་ཚབ་ཆེ་དང་མཁས་གྲུབ་ཆེ་ཡབ་སྲས་གཉིས་གནས་རྟིང་
 དུ་ཐེབས། དེའི་བྱང་དུ་ཆེ་ཤེས་རབ་སེལ་དང་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་བྱོན་ཏེ་རྒྱལ་
 ཚབ་ཆེ་ལ་སྦྱིར་ཆོས་མང་པོ་དང་། བྱང་པར་དུ་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བདུས་ཀྱི་རྒྱུ་དེ་
 གསན་རིམ་གྱིས་ཆེ་འདི་པས་ཕྱག་བྲིས་མཛད་དེ་གཞན་ལ་ཡང་གསུངས་ལ། མཁས་
 གྲུབ་ཆེ་ལ་ཡང་། ཆེ་འདི་པས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་ཡོད་ཅམ་ཞིག་ཀྱང་དེ་དུས་མཛད་པ་ཡིན་
 བོ།།

དེ་ནས་དྲགས་པོ་དཔོན་སློབ་ཐོགས་གཅིག་སྐར་ཐང་དུ་སྤེབས་ཏེ། དཔོན་
 སློབ་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་བསྐྱེལ་ཏེ་ལ་སྟོན་ལ་ཆོས་བར་ལ་འགྲོ་དགོས་ཟེར་
 བ་ལ། རང་རེ་ནམས་སྟོན་ལ་བྱོན། དེད་དཔོན་སློབ་ནམས་ཆེས་ལ་འོང་གསུངས་ཏེ།
 ལྷགས་མོ་པག་ལ་ཆེ་ཤེས་རབ་སེལ་དང་ཡབ་སྲས་ཕྱོགས་མཐུན་ལ་སྟོན་ལ་ཆོས་བར་
 ལ་བྱོན། ཡར་ལམ་གཅིན་ལུང་དང་ཆུ་འདུས་སོགས་སུ་བྱང་སེམས་སྤྱུང་དཔལ་བས་
 སྦྱོན་བདག་མཛད་དེ་ཆོས་བར་མཛད། བྱང་པར་ཆུ་འདུས་སྟག་ཆེའི་ཆོས་བར་དུས་ཆེ་
 སླ་མ་འདིའི་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་འདུལ་འཛིན་སྟོ་གྲོས་སྲས་པ་ལ་བར་
 ཆད་ཀྱི་མཚན་མ་ཅུང་ཟད་ཅམ་གྱིས་སྦྱོན་བྱས་ཏེ་སྦྱོན་ཡ་གཅིག་ཐིམ་པ་དེ་བྱང་། དེ་
 ལ་ཆེ་སླ་མ་འདིས་ལྷ་མོ་དམག་ཟེར་ལ་གཏོར་མ་ཕུལ་ཏེ་ཡུས་གསོལ་བས། དེའི་རྒྱབ་མོ་
 མན་ལ་ལམ་དུ་བྱད་མེད་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ་ཞིག་ན་རེ། བྱོད་ཀྱི་སློབ་མའི་མིག་ཚབ་
 ཡོང་བའི་སྐལ་ལྷན་གྱི་སློབ་མ་གཅིག་སང་ཉིན་འོང་བ་ཡོད་དོ་གསུང་བ་ཞིག་མིས།
 དེའི་ནང་བར་སྐལ་ལྷན་གྱི་སློབ་མ་གཅིག་བྱང་བ་དེས་ངའི་བསྟན་པ་ལ་པན་ཐོགས་
 ཆེ་བ་ཞིག་བྱང་གསུང་།

ཡང་དེར་མནལ་ལམ་དུ་ཆེ་བཙུན་མ་སྟོལ་མའི་སྐྱེ་འོད་དང་འོད་ཟེར་གྱི་སྤང་

པོའི་དབྱུག་ན་བཞུགས་པ་ཞིག་བྱང་བའི་ཞབས་ལ་འཇུག་ཏེ། བསོད་ནམས་འདི་ཡིས་
 ཆེ་རབས་ཀྱན་ཏུ་བདག་ །ཅེས་པའི་ཆོགས་བཅད་འདི་བྱས་པར་སྤྲིས། ཞེས་གསུང་།
 དེ་ནས་རྩེ་ཤེས་རབ་སེངྒེ་ཕྱིར་ཕེབས། རྩེ་འདི་པ་དཔོན་སློབ་ནམས་ཀྱིས་ལ་སྟོང་སྟོ་
 ལ་ཆོས་བར་ལ་བྱོན། ཡུལ་འཁོར་ཆོས་སྤྲིངས། ཤེལ་དཀར། ལྷ་ཉི་མདོ་ནམས་སུ་ཆོས་
 བར་མཛད། བྱང་པར་ཆོས་སྤྲིངས་སུ་གཡུལ་རྒྱལ་བ་ཡོན་འབྱུང་ཞེས་པ་གདན་དྲངས་
 ཏེ་ཁོང་ལ་དབྱངས་འཆར་གྱི་རྒྱུད་ཆ་ལག་དང་བཅས་པའི་བཤད་པ། ལག་ལེན་གྱི་ས་
 རིས་སོགས་ཞུས་ཏེ་ལེགས་པར་སྦྱངས། དེའི་དུས་སུ་རྩེ་འདི་པས་མཛད་པའི་དེ་སྟོར་
 གྱི་ཡིག་ཆ་ཡང་མང་པོ་ཡོད་དོ། ཤེལ་དཀར་དུ་ཆོས་བར་དུས་ཀྱན་མཐུན་ཆོས་སློབ་
 དཔོན་སློབ་ཐོགས་ཤིག་ཆོས་བར་ལ་བྱོན་པ་དང་མཛུལ་ཏེ། སན་ཚུན་སྤྱགས་ཕེབས་
 པའི་ཆོས་ཀྱི་འབེལ་གཏམ་མང་པོ་མཛད་པས་གཉིས་ཀ་སྤྱགས་ཆོམ་པར་བྱུང་། དེར་
 བདག་གི་ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་མཁས་པའི་དབང་པོ་དཔལ་ལྷན་ཆོས་སྦྱང་ཞེས་པ། རྩེ་
 སླ་མ་འདི་ལ་སངས་རྒྱས་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མཛད་ཅིང་། ཆོས་སྦྱིད་དང་། བྱང་པར་
 མཛོན་པ་མཛོད་ཆར་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་གསན་པ་དེས་ཀྱང་ཕྱག་ཕྱིར་སྤེལས་སོ། །

ཡང་དེ་དུས་པཌ་ཆེན་ཕྱོགས་ལས་ནམ་པར་རྒྱལ་བའི་སློབ་མ་མཁས་གྲུབ་
 དཔལ་ལྷན་སངས་རྒྱས་པ་ཞེས་པ་དང་། རྩེ་འདི་པ་ཤེལ་དཀར་ཆོགས་སུ་བཀོ་སྤྲིང་ལ་
 བཞེངས། གཉིས་ཀ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིད་སྟོན་པའི་གནས་སུ་བྱེད་པ་བྱུང་། དེས་ཀྱིན་
 བྱས་ནས་པཌ་ཆེན་ཕྱོགས་ལས་ནམ་པར་ལ་མཛུལ་ནས་ཆོས་ཞུ་བའི་འདུན་པ་དག་པོ་
 ཞིག་བྱང་སྟེ། དཔོན་སློབ་ནམས་ཀྱིས་པསྐྱ་ཆོས་སྤྲིངས་ལ་བྱོན། ཡར་ལམ་སླ་འཁོར་དུ་
 ས་དམ་པའི་སྐྱ་གདུང་ཀ་རུ་ལ་མཛུལ། སྦྱིར་དེ་ལ་མཐོང་ཚུལ་སྤྲ་ཆོགས་ཤིག་ཡོད་པ་ལ།
 རྩེ་འདི་པས་དམ་པ་རང་གི་སྦྱར་དངོས་སུ་གཟིགས་པ་ཡིན་ཟེར་བའི་ལོ་རྒྱུས་དཀོན་
 གཉེར་གྱིས་བཙོན་པ་ད་ལྟའི་བར་དུ་ཡོད་པ་ལ། དུས་ཕྱིས་བདག་གིས་ཀྱང་སླ་འཁོར་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་དང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་ནམ་ཐར་ངོ་མཚར་མད་བྱུང་ནོར་ཐེང་།

དུ་ཕྱིན། སྐྱ་གདུང་དང་མཇལ་དུས་དགོན་གཉེར་གྱིས་སྤར་གྱི་མཐོང་ཚུལ་ནམས་རྫོང་
ཀྱིན་འདུག དེ་ནས་འདིར་སླེབས་དུས་རྗེའི་དུང་དུ་རྒྱ་མཚན་སྤུལ་བས། བདག་གིས་
དམ་པ་རང་གི་སྐྱར་མཐོང་གསུང་བ་དངོས་སུ་ཐོས། དེ་ནས་པར་ཆོས་སྤིངས་སུ་བྱོན་
ཏེ། པཌ་ཆེན་དང་མཇལ། ཞག་ཤས་དེར་བཞུགས། ཆོས་མང་དུ་ཞུས། བྱད་པར་སྒྲོལ་
མ་ཉེར་གཅིག་མ། སྒྲོལ་མ་ལྟ་བུ་བདུན་མ་སོགས་ཀྱི་དབང་དང་། རྗེ་བཙུན་མ་དཀར་
སྒྲོ་གཉིས་དང་། དབྱངས་ཅན་མ། གདུགས་དཀར་སོགས་ཀྱི་རྗེས་གནང་མང་དུ་ཞུས།
པཌ་ཆེན་གྱིས་ངེ་བ་མང་པོ་མཛད་པ་ནམས་ལ་ལན་སྤུལ་བ་ནམས་ལ་འང་ཐུགས་ཤིན་
ཏུ་དགུས་པར་བྱུང་ནས། ད་ཕྱིན་ཆད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱིས་ཞེས་
པའི་མངའ་གསོལ་ཡང་མཛད་དོ། །

དེ་ནས་སྤར་ཡང་ཤེལ་དཀར་དུ་སླེབས་ཏེ་ཆོས་བར་མཛད། དེ་དུས་ལུབ་
གཅིག་གི་མནལ་ལམ་དུ་རྒྱལ་ཆབ་རྗེ་བྱོན་ནས། རྗེ་བཙུན་མ་ལ་གསོལ་གདབ་ཀྱི་རྗེས་
སུ། བཅོམ་ལྷན་འདས་མ་མཆོད་བྱས་པས། ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་འདི་ལན་གསུམ་རེ་
གྱིས་གསུང་བ་ཆིས། དེ་ལ་བརྟགས་ན་དེ་དུས་རྒྱལ་ཆབ་རྗེ་གཞན་དོན་ལ་གསེགས་
པར་འདུག་པས། ང་པོ་ཏ་ལ་ནས་བདེ་བ་ཅན་དུ་འགྱོ། བྱད་ཀྱང་དེ་ལྟར་མཛོད་ཅེས་
པར་གོ་ནས། ཆོགས་བཅད་ཆོགས་སུ་མ་ཆག་པར་བཙུགས་གསུང་།

དེ་ནས་ཚུ་པོ་བྱི་བའི་ལོ་ནག་པ་ལྷ་བའི་ཆོས་བཞི་ལ་ཆད་མ་ནམ་འགེལ་གྱི་
རྗེ་ཀླ་འདིའི་ཚུམ་པ་ཡང་མཛད་དོ། །དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ས་སྐྱར་སླེབས། གྱར་གྱི་མགོན་པོ་
ལ་མཇལ་བར་བཞིན་དེ། དགོན་གཉེར་ལ་མཇལ་ཁ་ཞུས་པས་ཁོང་ན་རེ། ངས་མགོན་
པོ་ལ་ཞུ་ཡི་བེད་ཏེ་སོང་། ཅི་ཡིན་ནམ་སྐྱམ། རེ་ཞིག་ནས་བྱུང་སྟེ། སྤར་ཐང་དུ་འཕྲད་
པའི་མི་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཤོག་གསུང་གིན་འདུག་ཟེར། རྗེའི་གསུང་ནས། སྤར་ཐང་
ཉར་འཛིན་ཆེན་པོ་ལ་གྱར་གྱི་བཀའ་ཞིག་ཐོབ་པ་དེ་ལ་དགོངས་པ་འདྲ་གསུང་། དེ་

ནས་རྒྱུ་འབྲུམ་མོ་ཆེ་སྒྲོར་ལ་ཆོས་ཐོག་གཅིག་བཞུགས་ཏེ་ཆོས་བར་མཛད། དེ་སྒྲོར་
 གྱི་ཤྱ་ཆང་ཁ་ཡར་དང་རིགས་ལྷུང་སོགས་ཕྱོགས་མཐུན་མཛད་དེ་བསྟན་པའི་བྱ་བ་
 རྒྱས་པར་མཛད་དོ། དེའི་ཆེ་ཁོང་ནམས་ཀྱིས་གནས་ཁང་མི་ཡོང་ཟེར་བ་ལ། མན་ལ་
 ལམ་དུ་ཨ་ནེ་རྒྱུང་མ་ཡིན་ཟེར་བའི་བྱུང་མེད་ཅིག་བྱུང་ནས། འབྲུམ་པའི་སྒྲོར་འདི་
 ང་རང་དབང་བས་གནས་ཁང་ཡོང་ཟེར་ཅིང་། སང་ཉིན་བྱུང་མེད་ཅིག་ལ་བབས་
 བས། འབྲུམ་པའི་སྒྲོར་འདི་ང་རང་དབང་བས་གནས་ཁང་ཡོང་གི་ཨ། གཞན་ཡང་། མི་
 ཆེན་གྱིས་ཚུམ་པ་སྟོན་པོ་སྟེར་གྱི་ཨ། གཞན་ཡང་། རྩོད་པ་རྒྱལ་གྱི་ཨ་ཟེར་དོ། དེ་ནས་
 གནས་ཁང་ཡང་བྱུང་ཞིང་། བྱང་སེམས་ས་མཆོ་མས་སོགས་བཟང་པོ་སྤུལ་ཏེ་ཆོས་ཀྱང་
 འཕེལ་བར་བྱུང་། དེ་དུས་རྗེ་འདི་པས་མཆོད་རྟེན་གྱི་དྲུང་དུ་ཐུགས་དམ་ལ་བཞུགས་
 པས། རྟེན་འབྱུང་མཐའ་བྲལ་གྱི་དོན་ལ་ངེས་པ་ཆེས་ཆེར་རྟེན་དེ། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་
 རྟེན་རྗེ་གསུམ་གྱི་དོན་ལ་ཆེ་གཅིག་ཏུ་འཛོག་པས་དུས་འདའ་བ་ཞིག་ཡོད་ཅེས་དམ་པ་
 དག་གསུང་དོ། །

དེ་ནས་ཚུ་མོ་སྤང་གི་ལོ་སྤྱིར་ཡང་སྤྱར་ཐང་དུ་བྱོན། རྩེ་ཤེའི་ནམ་བཤད་རིན་
 པོ་ཆེའི་ཕྱིང་བའི་ཚོམ་པ་མཛད་དེ་འཆད་ཉན་གྱི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་པག། དེ་རྗེས་རི་
 ལྷུང་དུ་ཕེབས། དེའི་ཆེ་རྗེ་ཤེས་རབ་སེལ་སྟེ་སྤྱར་རྗེ་སྤྱ་མ་འདི་པ་ལ་སྟོད་ལ་ཆོས་བར་ལ་
 བྱོན་པའི་སྒྲེལ་མར་ཚུ་འདུས་བར་བྱོན། དེ་ནས་ཕྱིར་བྱོན་ཏེ་དགེ་ལྡན་དུ་རྒྱལ་ཆབ་
 རྗེ་ལ་དུས་འཁོར་གསན་པ་ལ་ཕེབས་བཞེད་ཡིན་པ་ལ། རྟ་ནག་ཏུ་དགེ་སྦྱོང་དཀར་
 པོ་བས་སྦྱན་ངངས་ཏེ་རི་ལྷུང་ཆོས་སྟེ་སྤུལ། ཞལ་བདག་མཛད་ནས་ལོ་ཤས་བཞུགས།
 དེ་དུས་སྤྱ་ཤངས་པ་ཀྱན་མཐུན་ཆེན་པོ་དང་དེའི་གདན་ས་པ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
 ཚུལ་བྲིམས་དཔལ་བཟང་པ་གཉིས་ལ་ཆོས་བཀའ་མང་དུ་གསན། གསང་བ་འདུས་
 པའི་རྒྱུད་གྱི་འཆད་ཉན་ཡང་འཕེལ་བར་མཛད། དེ་ཐད་དུ་རྗེ་སྤྱ་མ་འདི་ཡང་ཕེབས་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་མེད་དང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་ནམ་ཐར་ངོ་མཚར་མད་བྱང་ནོར་མེད།

ཏེ་དེ་དུས་ཡབ་སྐུ་ལ་བཀའ་བཀྲོས་མཛད། རྗེ་ཤེས་རབ་སེལ་དགེ་དགེ་ལྷན་དུ་མཁས་གྲུབ་
རྗེ་ལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསན་པ་ལ་བྱོན། རྗེ་འདི་པས་རི་བྱང་གི་གདན་སར་བསྐོ་
བ་སོགས་ཀྱི་ཞལ་ཏ་དུང་ཆེན་དགེ་སྦྱོར་བ་དང་ཡོན་མཚོད་འདྲོམས་པ་ལ་གནང་སྟེ་
དབུས་ཕྱོགས་ལ་ཕེབས། རྗེ་འདི་པས་རི་བྱང་ཆོས་སྡེའི་ཞལ་བདག་མཛད། དུང་ཆེན་
དགེ་སྦྱོར་བས་སྦྱིན་བདག་མཛད་དེ་རྟེན་འབྲེལ་བྱང་པར་ཅན་བསྐྱིག་པའི་ཕྱིར་དུ་རྗེ་
བཙུན་བྱམས་པའི་སྐུ་བྱང་པར་ཅན་ཞིག་བཞེངས། གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྐོ་སྦྱར་དང་རྩོ་
གཙུག་འདིར་བསོགས་ཀྱི་སྐོ་ནས་ཆོས་སྡེ་ལ་སྐུ་པ་ཆེ་བར་མཛད། བྱང་པར་དུ་དུས་
ཆེན་ལ་སྐོན་ལམ་ཆེན་མོ་བཙུགས་ཏེ་ད་བར་མ་ཆག་པར་མཛད། དེ་དུས་སུ་རྟ་ནག་
ན་ཆོས་རྗེ་ཞུ་ནན་ད་པ་བཞུགས་པ་ལ་དཔལ་མགོན་ཆེན་པོ་གདོང་བཞི་པའི་བཀའ་
ལུང་གསན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་མགོན་པོ་འདི་སྤར་ཡང་མནལ་ལམ་དུ་བྱོན་ནས་
ཡུས་ཡུས་བྱེད་པ་ཞིག་ལན་མང་དུ་ཡོད་ཅིང་། བྱང་པར་དེ་དུས་སུ་ཐོ་རངས་ཤིག་ནམ་
མཁའ་ནས་སྐྱེ་ཞིག་ལ། དང་པོ་སྐྱེས་ཙམ་ནས་བཟུང་སྟེ་སྤང་སྦྱོར་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་
ཏེ། ད་དུང་གཏོར་མ་མ་བྱིན། ད་དུང་ཡང་ཁྱོད་ལྟ་བུའི་བསྐྱེད་འདྲིན་ལ་ང་ལྟ་བུའི་ཆོས་
སྦྱོར་གིས་སྤང་སྦྱོར་བྱེད་པ་དགའ་མོ་ཡིན་ཏེ་ཟེར་བ་གཅིག་བྱུང་བས་ཁྱུས་པ་ཡིན་
གསུང་།

སྤར་རྗེ་ཤེས་རབ་སེལ་དེའི་གསུང་ནས། དགེ་འདུན་གྲུབ། ཆོས་སྦྱོར་མ་མང་།
མངས་ན་ཆེའི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར། བྱང་པར་མགོན་པོ་ཞལ་དང་དམ་ཅན་ཆོས་རྒྱལ་
གཉིས་མི་མཐུན་པ་ཡིན་གསུང་བ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ། རྗེ་འདི་པས་དང་པོ་ལ་སྟོད་ལ་
ཕེབས་དུས། ལྟོ་སྤང་གི་གང་སོ་ཕྱོགས་སུ་ཆར་འབབས་ཤིག་ལ་བྱོན་དུས་ཡུལ་པ་དེ་
ནམས་ཀྱིས་ཁོང་དཔོན་སྦྱོར་གིས་རང་རེའི་གཞི་བདག་ལ་གནོད་པ་སྦྱེལ་གྱིན་འདུག་
ཟེར་ནས་འཕྲོག་འདྲོམས་བྱས་པས། དེའི་རུབ་མོ་མི་ལམ་དུ་དཔལ་མགོན་ཆེན་པོ་བྱོན་

ནས། ངའི་གྲོགས་ལ་ཆོས་རྒྱལ་ཐོང་། རེད་གཉིས་ཀྱིས་ཡུལ་མི་རྣམས་ལ་གཞོན་པ་སྦྱེལ་
གསུང་བ་ཞིག་བྱང་བས་ཁོང་གཉིས་མཐུན་པ་ཡིན་ཞེས་གསུང་ངོ་། །

རི་ཁྲད་དུ་བཞུགས་དུས་རྒྱབ་གཅིག་མནལ་ལམ་ལ་མི་ཞིག་གིས། གདུང་རུས་
ཡིན་ཟེར་བ་སྒྲེར་མ་གང་སྤུལ་བྱང་བ་དང་དེ་འབྲུ་རུ་སོང་བ་མིས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟ་
ནག་སྤུའི་རྡོ་རྗེ་གདན་ན་སྤྲ་མ་དོན་ཡོད་པ་བྱ་བ་མངོན་ཤེས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་
དེ་ལ། རྗེ་འདི་པས་སྦྱ་སྦྱེ་སྤྲ་བྱི་སོགས་ཀྱི་ལུང་བསྟན་ཞུ་བ་ལ་བཏང་བས་ཁོང་གི་ཞལ་
ནས། སྦྱ་སྦྱེ་སྤྲ་མ་ལ་བལ་པོར་པཌ་ཆེན་ཞིག་དུ་འཁྲུངས། སྦྱ་ཆེ་འདི་ལ་སྦྱབ་པ་བྱས་
ན་གྱུབ་པ་འཕོབ། སྦྱེ་བ་བྱི་མ་ལ་དགའ་ལྡན་དུ་འཁྲུངས། སྦྱ་ཆེ་བདུན་ཅུ་ཐུབ། རི་ཁྲད་
དུ་བཤད་ཉན་མཛོད་ན་དུག་ཅུ་ལས་མི་ཐུབ། གནས་ངེས་མེད་དུ་བཤད་ཉན་མཛོད་ན་
སྦྱ་ཆེ་རིང་བར་འོང་། བྱི་མ་ལ་རྒྱ་ནག་དུ་ཕྱིན་ལས་འབྲུང་ཞེས་གསུང་བ་དང་། གཞན་
ཡང་ད་ལྟ་ཤར་ཕྱོགས་སུ་བྱོན་ན་སྤྲ་མ་བྱང་པར་ཅན་ཞིག་དང་མཇལ། མ་བྱོན་ན་
མི་མཇལ། ཡི་དམ་འཇམ་དབྱངས་ཞི་ཁྲོད་འབྲེལ་ཆེ། ཆོས་སྦྱོང་ཕྱག་དུག་པ་དང་
འབྲེལ་ཆེ། སྦྱ་ཆེ་སྤྱང་ཐབས་རྟ་མགིན་ལྷགས་རལ་ཅན་ལ་བསྟེན་པ་བསྦྱལ་ན་བཟང་
ཞེས་པའི་ལུང་བསྟན་བྱང་བ་ལ་བརྟེན། རྟ་ནག་སྦྱོལ་མ་པའི་སྤྲ་མ་འཇམ་དབྱངས་
བསམ་གྱུབ་རྡོ་རྗེ་བྱ་བ་ལ་རྟ་མགིན་ལྷགས་རལ་ཅན་གྱི་རྗེས་གནང་དང་། རྡོ་རྗེ་སྤྲ་
པའི་བཀའ་གསན་ཏེ་རྟ་མགིན་གྱི་བསྟེན་སྦྱབ་ཀྱང་མཛོད།

གཞན་ཡང་སྤྲ་མོ་རི་པོ་དགེ་ལྡན་དུ་བཞུགས་དུས་མནལ་ལམ་ལ་རྗེང་བུ་ཞིག་
གི་དཀྱིལ་དུ་སྦྱ་ཆོགས་པར་སྤྱོད་པའི་སྦྱེང་དུ་རྒྱལ་བ་ཤུག་ཐུབ་པ་ལ་འཕགས་པའི་
གནས་བཟན་བཅུ་དུག་གིས་བསྐྱོར་ནས་བཞུགས་པ་ཆོས་སྦྱོང་གི་སྦྱ་ལྟངས་ལྟངས་སྦྱོག་
པའི་ཆལ་དུ་རྗེང་བུའི་མཐའ་ནས། དངོས་གྱུབ་སྦྱོལ་ཞེས་ཞུས་པས་མཆོག་གི་དངོས་
གྱུབ་གནང་བའི་སྦྱང་བ་ཞིག་བྱང་། གནས་སྐབས་ཀྱི་དངོས་གྱུབ་ལ་སྦྱོ་ཅེ་གཏད་ནས།

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་མེད་དང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་ནམ་ཐར་ངོ་མཆར་མཛད་བྱུང་ནོར་མེད།

ད་དུང་ཡང་དངོས་གྲུབ་སྒྲོལ་ཞེས་ཞུས་པས། གཙང་གི་རྒྱགས་ལྷག་ཁམས་སུ་འབྱེར་
བར་ཤོག །ཅེས་གསུང་བ་ཞིག་བྱུང་། མནལ་སད་པ་ན་སྐྱེ་ཆེའི་མཇུག་ལ་ཁམས་སུ་
ཕྱིན་ལས་འོང་བ་ཞི་ཡིན་སྟེ་མ་པ་ཞིག་བྱུང་ནའང་། ཕྱིས་བརྟགས་ན་སྒྲ་མ་དོན་ཡོད་
པའི་ལུང་བསྟན་ལྟར་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་ཁམས་སུ་སྐྱེས་ནས་ཕྱིན་ལས་རྒྱ་ཆེན་ཞིག་འོང་བ་
ཡིན་ལས་ཆེ་ཞེས་ཟེ་རང་ཉིད་གསུང་ངོ་། །

དེ་ནས་ཡང་སྒྲར་ཐང་ཕྱོགས་ལ་ཕེབས། བྱང་ཆེན་སོགས་སུ་ཆོས་བར་མཛད།
དེ་ནས་བོ་དོང་ལ་བྱོན། དཔལ་ལྷན་དམག་བོར་ལྷ་མོ་འདི་སྐྱེ་སྐྱེ་མང་པོ་ནས་ཀྱི་ཆོས་
སྦྱོང་ཡིན་པ་ལ་སྒྲར་ཟེས་གནང་ཞུ་བ་སོགས་མ་མཛད་པས། དེ་ཞུ་བ་ལ་དེ་དུས་བོ་དོང་
ན་རྒྱལ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེའི་དངོས་སྟོབ་རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་བཟང་དཔལ་བ་ཞེས་པ་བཞུགས་
པས་དེར་བྱོན། ལྷ་མོའི་ཟེས་གནང་དགོས་ཞུས་པས་ཁོང་གི་ཞལ་ནས། མདང་ཆེ་ལམ་
བཟང་། ལྷ་ཕྱོགས་འདི་ནས་རྒྱུད་ནག་འཆུབ་མའི་དཀྱིལ་ནས་དགེ་སྦྱོང་ཞིག་བོ་དོང་
གི་སྒོ་རྩེ་སྐོབ་སྐྱེས་བྱུང་བ་ལ་འདི་ནས་བྱད་མེད་རྒྱན་ཅན་ཞིག་སོང་སྟེ། བསྟན་འཛིན་
ཆེན་པོ་ལ་བསྐྱེད་བ་བྱ་བེར་ནས་བྱུང་བ་ཆིས། ད་རེས་རང་འབྲུག་མོ་དོར་གྱིས་འབྱེར་བ་
འདྲ། ཏ་ཏ་གསུང་ཞིང་། ལྷ་མོ་འདིའི་བཀའ་ལྟར་མན་ངག་དང་བཅས་པ་རྫོགས་པར་
གནང་། གཞན་ཡང་ཁོང་པ་ལ་རྒྱལ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་འབྲུམ་གྱི་ལུང་སོགས་
ཆོས་མང་རབ་གསན་དོ། །

དེ་ནས་བྱང་ཆེན་དུ་ཕེབས་ཏེ་སྐུ་བས་ཤིག་དུ་བདག་གི་བསམ་པ་ལ་འཆད་
ཉན་འདི་ངེ་ལྷ་བྱ་ཞིག་འོང་སྟེ་མ་ཡོད་པ་ལ། རུབ་གཅིག་ཆེ་ལམ་ན་སྒྲར་རི་བོ་དགེ་ལྷན་
དུ་བཞུགས་དུས་ཞལ་འདྲིས་ཡོད་པའི་དགེ་སྦྱོང་ཆོས་མཐུན་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་བྱུང་ནས།
ཁྱེད་ཀྱི་དོན་དེ་ངས་ཆེ་ལམ་དུ་བརྟག་གིས་གསུངས་ནས་གཉིད་ལོག་པའི་ཚུལ་མཛད།
དེ་ནས་གཉིད་སད་དེ་ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཞིག་མཛད་ནས། སུན་ཆོགས་གྲོལ་ཐོབ་ཅིག་

འོང་བའི་རིགས་སུ་ནི་ཡོད། བདེན། ཞེས་དང་། སྐྱག་མི་དགོས་སྒོ་འདུན་དགོན་མཆོག་
ལ་གཏོད་ལ་སྒོ་ལྟོས་ཆོས། ཞེས་ཤུགས་དྲག་དུ་བེར་བ་ཞིག་མིས་པས་ད་ནི། ང་རང་སྒོ་
དགོན་མཆོག་ལ་གཏོད་ལ་བཤད་ཉན་བྱེད་པར་ཐག་གཅད་སྟམ་པ་ཤུགས་ལ་འཁྱུངས་
གསུང་ངོ་། དེའི་ཆེ་འདི་ལྟར་དགོངས་ཏེ། བྱང་ཆེན་འདིར་ཆོས་བར་འབྱུང་དང་། སྐབས་
སུ་ཤུགས་དམ་བྱེད་པའི་ཁང་པ་ཞིག་དགོས་པར་འདུག་སྟམ་དུ་དགོངས་ཏེ། དེའི་
མཐུན་ཞུན་གིང་ཆ་སོགས་བསྟན་པའི་སྦྱིན་བདག་ཆེན་མོ་ཤུག་དཔལ་པ་ལ་བཀའ་
ལུང་གནང་ཞིང་། ཁོང་གིས་ཀྱང་གང་དགོས་སུ་ཏེ་ས་གཞི་དེར་བྱས་ན་གདུལ་བྱ་
འཕྲིན་ལས་རྒྱ་ཆེར་འོང་བའི་མཆོན་ལྟས་སོགས་ཀྱང་ཡོད་པས་ཐེག་ཆེན་པོ་བྱང་ཞེས་
པའི་གཟིམ་ཁང་ཆེན་པོ་མེ་པོ་འབྱུག་གི་ལོ་ལ་བཏབ། དེ་དུས་བྱང་ཆེན་ན་སྦྱབ་ཆེན་
བསོད་ནམས་སྒོ་གོས་པ་ཞེས་པ་བཞུགས་པ་ལ་ཁོང་རང་གི་བཀའ་འབྱུང་གི་ལུང་དང་།
གཞན་ཡང་ཤངས་པའི་ཆོས་སྐོར་ཅི་རིགས་པ་ནམས་གསན། ཡང་དེའི་ཆེ་དཔོན་སྟོན་
སྦྱབ་པ་དཔལ་ཞེས་པའི་སྦྱབ་ཆེན་ཞིག་ལ་མགོན་པོ་བཞི་སྦྱགས་ཀྱི་བཀའ་དང་གཞན་
ཡང་བཀའ་ལུང་ཅི་རིགས་གསན་ཅིང་མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་པའི་བཀའ་ཡང་གསན་
ནམ་སྟམ་མོ།

དེ་ནས་སྤར་བཀྱ་ཤིས་རྫོང་ཁར་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཆོད་མ་ནམ་
ངེས་ཀྱི་དོགས་གཅོད་གསན་པའི་བེན་རིས་ནམས་དང་། དགེ་ལྡན་དུ་རྒྱལ་ཆབ་རྗེ་ལ་
ནམ་འགྲེལ་གསན་པའི་གསུང་རྒྱན་ནམས་ལ་གཞི་བྱས་ཏེ་ཆོད་མའི་བསྟན་བཅོས་
ཆེན་པོ་རིགས་པའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་མེ་མོ་སྦྱལ་གྱི་ལོའི་ལྷ་བ་བཙུ་པ་ལ་རྫོགས་པར་
མང་ད། དེ་ཕྱིན་ཆད་རྗེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་ནས་ལེགས་པར་གསུང་
ཞིང་། དེའི་བར་དུ་ཕྲིན་ལས་ཀྱང་རྒྱས་པར་བྱུང་། དེ་ནས་ཏྲ་ལག་རི་བྱང་དུ་ཕེབས།
ཤངས་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོའི་དཔོན་པོ་ཆོས་རྗེ་སྒོ་བཟང་པ་རི་བྱང་ཆོས་སྤེའི་གདན་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་མེད་དང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་ཐར་པོ་མཆོར་མཛད་བྱུང་ནིར་མེད།

སར་བསྐྱོད་གཞག་མཛད་དེ་ཆོས་བར་ལ་བཞུགས་དུས་ཏའི་སི་དུ་ཆེན་པོས་སྐར་ཐང་
མཁན་པོ་ལ་གདན་འདྲེན་གྱི་ཆེབས་འདི་ཙམ་ལ་སླེབས་པ་ཡོད་ཟེར་བའི་པོ་ཉ་བ་བྱུང་
བས་ཀྱིན་བྱས། དེའི་ཆེ་རྒྱུ་འདིའི་དགོངས་པ་ལ་སྐར་ཐང་ཉར་འཛིན་ཆེན་པོ་དེ་སྤྲོ་མོ་
ནས་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་དགོངས་པ་གཏད་པར་འདུག་ནའང་། དེ་བས་ད་དུང་རེ་ཞིག་
གནས་ངེས་མེད་དུ་བཤད་ཉན་དང་རང་གི་ཐོས་བསམ་གོང་འཕེལ་བྱས་ན་དགའ་བ་
འདུག བྱད་པར་མཁས་གྲུབ་རྗེ་ལ་སྐར་ཆོས་འབྲེལ་ཡོད་ཙམ་ཞིག་ལས་མ་བྱུང་།

ད་དུས་འཁོར་གྱི་ཆོས་སྐྱོར་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པ་ཞིག་ཞུ་བ་ལ་ཡང་ད་ལན་འགོ་
སྐྱམ་དུ་དགོངས་ཏེ། ཆོས་བར་གྱི་རང་ནས་གསང་ཐབས་སུ་མཛད་ནས་བྱོན། རི་བོ་དགེ་
འཕེལ་དུ་ཕེབས། དེའི་ཆེ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་དུ་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་གཞན་
དོན་ལ་གཤེགས་ཟེར་བའི་སྐད་ཆ་གསན་ནས། ད་ནི་རེ་ཞིག་ཕྱིན་ཀྱང་དོན་མ་གྲུབ་པོ་
སྐྱམ་དུ་དགོངས་ཏེ་དགེ་འཕེལ་དུ་ཟླ་བ་གཅིག་ཙམ་སྐྱེ་མཆོམས་མཛད་དེ་བཞུགས་
པའི་རྒྱུ་གཅིག་མནལ་ལམ་ན་ད་ལྟ་བུ་ཤིས་ལྷན་པོའི་རྒྱལ་རི་འདིའི་རྣམ་པ་ཅན་
གྱི་རི་ཅེ་ན་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བཞུགས། རྐྱེད་པ་ཙམ་ན་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འདུལ་འཛིན་
བཞུགས། དེའི་སྐད་ཙམ་ན་རྗེ་རང་ཉིད་བཞུགས་འདུག།

དེ་ནས་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། རྗེ་སྤྲེའུ་འདི་ལ་ཡར་རྒྱ་བ་གཏོད་
ལ་གསོན་དང་། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་རང་རེ་པ་ལ་ལུང་བསྟན་མང་པོ་མཛད་ཀྱིན་
འདུག་ཟེར་བ་ལ་རྗེ་འདི་པས་ལེགས་པར་གསན་པས་གསུང་གི་སྐྱད་བྱངས་མང་པོ་
ཞིག་སྒྲིག་པ་ཡལ་ཆེར་མ་གོ། གསུང་གི་ཆ་ཤས་ཤིག་ལ། དགེ་འདུན་གྲུབ་ཅེས་པོས་པ་
ལ་བརྟེན་ནས། ས་ཕྱོགས་འདིར་ཆད་མ་རྣམ་འབྲེལ་གྱི་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་
ཞིག་འོང་བ་ཡིན། ཞེས་གསུང་བ་ཞིག་གསལ་བར་ཆོར་བས་ལུས་ཀྱི་བ་སྐྱེ་གཡོ་བ་ཞིག་
བྱུང་། ཅི་ལ་ལྟ་བ་ཡིན་ནམ། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་རྗེ་དང་མཇལ་བ་ཁོང་སྤྲེའུ་བ་ཞིག་འོང་བ་ཡིན་

ནམ་སྐྱམ་པ་ཞིག་བྱང་།

ཡང་མི་ལམ་དེ་ཀའི་འཕྲོ་ལ་ཏའི་སི་ཏུ་ཆེན་པོ་དེ་གོས་འགང་དཀར་པོ་ཞིག་
ཟུན། རོ་ཁོག་ཅིག་ལག་ཏུ་ཁྱེར་ནས་རི་དའི་ཅེར་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པ་ལ་མངལ་གྱིན་
འདུག་པ་མིས། དེ་ནི། ཁོང་གིས་ཆོ་འདིར་རྗེ་དང་མངལ། དམ་བཅའ་ལུལ་བྱས་པའི་
ལོ་རྒྱུས་འདུག་པ་ལྟར་དགའ་བ་ཡིན་ནམ་སྐྱམ་ཞིང་གོང་གི་མི་ལམ་དེ་ཡང་དགོན་པ་
འདེབས་པའི་གནས་ལུང་བསྟན་པ་འདྲ་སྟམ་སྟེ། རེ་ཞིག་ལ་འདི་ཡིན་སྟམ་པའི་ངེས་
པ་མ་རྟེན་པར་ཡིད་ལ་བཞག་སྟེ་གང་ཡིན་བརྟག་པ་ལ་ཞུགས་སོ། །

༡༽ སྐར་ཡང་དབུས་གཙང་། བོ་དོང་སོགས་སུ་ཕེབས་བཞུགས་ཀྱིས་རྒྱལ་བསྟན་ཉིན་མོ་ལྟར་གསལ་
བར་མངོན་ཅིང་རྗེ་ཤེས་རབ་སེལླེའི་དགོངས་རྒྱུ་ཆེན་ལྷུབ།

དེ་ནས་ས་སོ་རྟའི་ལོ་ལ་དགེ་འཕེལ་ནས་རྗེ་རང་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་འཛིན་བདག་
གི་ཡོངས་འཛིན་ཆེན་པོ་དྲི་མེད་བཤེས་གཉེན་པ་ཕྱག་ཕྱིར་བྲིད་དེ་སྐར་ཡང་དབུས་
ཕྱོགས་ལ་བྱོན། མར་ལམ་སྟེ་མོ་རྒྱལ་བྱེད་ཆལ་དུ་ཕེབས་དུས་སྐུ་ལྷས་ལ་འཁྱུ་བའི་སྣང་
གཞི་ཞིག་བྱང་བ་ལ་ཞལ་ཐོན་དམ་པར་མངོན་པས་རྗེ་བསྟན་ལ་སོང་བའི་རྒྱབ་གཅིག་
མན་ལ་ལམ་དུ་མཁའ་འགོ་མ་རུས་རྒྱན་དང་དབུ་རྒྱན་གསེལ་བ། ཕྱག་གཡས་ན་ཏ་མ་
རུ་བསྐྱམས་པ་ཞིག་ཏ་མ་རུའི་སྒྲ་དང་བསྟན་ནས། རང་གི་སྟོང་ཁར་ལྷ་བའི་དཀྱིལ་
འཁོར་ཤར་ཤར་བྱས་པ། ཞེས་ཡང་ཡང་གསུང་བ་ཞིག་མིས་པས། བད་འདི་ཆ་བའི་
བད་མིན། གང་བའི་བད་ཡིན་ཟེར་བར་འདུག ཁ་སློང་སྟམ་དུ་ཆ་བའི་ཟས་བསྟེན་པས་
པན་སོང་། ཞེས་གསུང་ཞིང་སྐབས་དེར་སྟེ་མོ་སྐུ་ཞང་ཆོས་རྗེ་ལ་འཆི་བདག་འདོམས་
པའི་དབང་ཞིག་ཀྱང་ཞུས་གསུང་ངོ་། །དེ་ནས་དགེ་ལྡན་དུ་ཕྱག་ཕེབས། བྱང་ཅེ་བ་ཆོས་
རྗེ་ནམ་མཁའ་དཔལ་བ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་བྱིན་རྒྱལ་སྐྱེད་ཀྱི་
དབང་ལུང་མན་ངག་སོགས་དང་། ཆོ་དཔག་མེད་ལྟ་དགའི་དབང་ཡང་གསན་ཅིང་།

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེས་ཐེང་དང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་ནམ་ཐར་ངོ་མཆར་མཛད་བྱང་ནོར་མེད།

ཁོང་གིས་མཛད་པའི་དེའི་སྐྱབ་དཀྱིལ་ཞིག་འདུག་པའི་ཡིག་མཁན་ཡང་མཛད་དོ།
ཁག་ཞན་ཡང་སྐྱགས་ཀྱི་བཀའ་ལྟར་མང་པོ་གསན་ཅིང་། སྤུན་མོང་བ་བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་
རིམ་པའི་འཁྲིད་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ནས་བརྒྱད་པའི་སློ་སྦྱོང་སྟན་བརྒྱད་ཆེན་མོ་སོགས་ཟབ་
ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་མང་པོ་གསན། དཔོན་སློབ་པན་ཚུན་སྐྱགས་ཤིན་ཏུ་ཕེབས་པར་
བྱུང་། ཡང་དགེ་ལྡན་དུ་རི་ཅེ་ཞིག་ཏུ་མི་ལམ་སྐྱག་པས། སོ་བདུད་བྱོ་བདུང་ཆེམས་སེ་
ཆེམས། ཁྱེད་བ་ཞིག་བྱུང་བས་དགེ་ལྡན་དུ་བསྐྱད་ན་ཅུང་མི་དགའ་བ་ཡིན་པ་འདྲ་
ཞེས་ཀྱང་གསུང་ངོ་། །

དེ་ནས་དབྱར་དེ་འཆད་ཁར་བྱོན། ལྷ་བྱུར་ཁང་པ་བསོད་ནམས་ལྷན་གྲུབ་པ་
དེ་དུས་སློ་སྦྱོང་གི་བདག་པོར་བྱེད་ཀྱིན་འདུག་པས་ཁོང་པ་ལ་གཙོ་བོར་སློ་སྦྱོང་དང་།
གཞན་ཡང་བཀའ་གདམས་ཀྱི་ཆོས་སྒྲོར་མང་དུ་གསན། དེ་ནས་སྟོན་ཀ་རྒྱལ་པོ་སྤྲིངས་
སུ་བྱོན། ལྷན་སྐྱབ་པ་རིན་ཆེན་འཕེལ་བ་བཀའ་གདམས་ཀྱི་ཆོས་སྒྲོར་མང་དུ་ཁྱེས་ཏེ་
ཤིན་ཏུ་གྱས་པར་མཛད། དེ་ནས་ཨེ་མི་དུ་བྱོན། དེ་ན་འཇམ་དབྱངས་རིན་ཆེན་རྒྱལ་
མཆན་ཞེས་པའི་སླ་མ་བྱུང་པར་ཅན་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་སྐྱེ་སྐྱེ་མ་ནས་
འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་སླ་མ་ཡིན་ཞིང་། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྒྲོར་ལ་སྐྱར་ནས་སྐྱགས་བཞེད་
ཆེ་བར་ཡོད་ནའང་དེ་བར་མ་གྲུབ་པར་སླ་མ་དེ་ཉིད་ལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སློན་བྱེད་
ཀྱི་དབང་རྩལ་པ་དང་། གྲོལ་བྱེད་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དུག་གི་འཁྲིད། རྒྱུད་འབྲེལ་གྱི་
བཤད་པ་རྒྱས་པ། མན་ངག་ཆ་ལག་དང་བཅས་པ་ནམས་དང་། ལྷ་བསྐྱས་ཀྱི་རི་མོ་ཙམ་
ཞིག་དང་པོ་གསང་སྐྱར་སྐྱགས་སྦྱོང་གི་དུས་མཛད་ཅིང་དབྱངས་འཆར་སོགས་ཀྱང་
སྐྱ་མོར་ལ་སྟོད་སྟོར་མཛད་ཀྱང་དུས་འཁོར་གྱི་ས་བྲིས་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པའང་འདིར་
མཛད། གཞན་ཡང་རྒྱུད་འབྲེལ་གྱི་ལྟང་དང་། བཀའ་རྗེས་གནང་སོགས་མང་པོ་ཁྱེས་ཏེ་
འདི་ཕྱི་གཉི་གར་བཀའ་རིན་ཆེ་བའི་སླ་མ་གཅིག་ཏུ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ནས་རི་བོ་དགེ་ལྷན་དུ་ཕེབས་ཏེ་བྱང་ཆེར་ཆོས་རྒྱུ་ནམ་མཁའ་དཔལ་བ་ལ་
 ཆོས་བཀའ་མང་པོ་ཞུ་དགོས་ཡོད་པ་ནམས་ཞུས། ཀོང་པོ་ཙ་རི་དང་མདོ་སྤངས་སོགས་
 ལ་སྐྱབ་པ་ལ་འབྱོན་པའི་ཐུགས་རྩེ་གཏད་ཡོད་ནའང་དེ་དུས་ཕྱག་ཕྱི་པ་དབོན་པོ་དོན་
 རྒྱལ་ཞེས་པས་ད་ལྟ་གདན་མ་བྱངས་ན་འདིར་མི་བཞུགས་པ་འདུག་ཟེར། གཙང་
 རྩོགས་ལ་བྱ་བཏང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གཙང་རྩོགས་ནས་གདན་འདྲེན་པ་སྤེལ་ས། བྱང་
 རྩེ་བ་དང་འཆད་ཁ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཐུགས་བཞེད་ལ་བྱང་རྩེ་བའི་གདན་ས་ལ་ཐུགས་
 བཞེད་ཆེ་བར་ཡོད་སྐབས་སུ་རྒྱུ་རྩེ་བཅུ་ན་མ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་བཀའ་བགྲོས་
 ཤར་དུས་རྒྱུ་ཞེས་ཞུས། ཁོང་ནམ་གཉིས་ཐུགས་དམ་བཟང་བས་ངེད་རང་དཔོན་
 སློབ་ཀྱང་གསོལ་བ་བཏབ་པ་དྲག་ཅིས་བཀའ་བསྐོས་ནས། བྱང་རྩེ་ཞིང་དུ་གཙང་པ་
 རྩམས་དང་རྩོགས་གཅིག་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་ཆེ་ཉམས་སྤངས་ལ་རྒྱུ་ཞིག་གིས་དར་
 རྩོག་གཙང་རྩོགས་ལ་བསྐྱོད་བྱུང་བས་ངེད་རང་གཙང་རྩོགས་ལ་འགྲོ་བ་ཞིག་འཆར་
 བ་འདུག་གསུང་། སང་ཉིན་བརྟག་པ་མཛད་དུས་འཆད་ཁ་པ་རྒྱལ་ཆབ་བྱམས་པ་ལྟར་
 བཟང་པོའི་འདུག་སྐྱངས་མཛད། ཞལ་རྒྱལ་རྩོགས་ལ་གཟིགས་ནས་ཟན་རིལ་བསྐྱེལ་
 བས་གཙང་རྩོགས་སུ་འབྱོན་པའི་བརྟག་པ་བབས། དེ་རྒྱུ་རྩེ་ཞེས་ཞུས་སྐབས་བ་
 ལ། བྱང་ནས་ཀྱི་ཞལ་གཙང་རྩོགས་ལ་གཟིགས་པ་དང་། བཞུགས་སྐྱངས་འདིས་གཙང་
 རྩོགས་སུ་བརྟག་པ་འབབ་པར་དེ་གོང་དུ་གོ་ལགས་ཤིང་། བྱམས་བཞུགས་དེའང་ཕྱིས་
 རྒྱུ་རྩེ་བཅུ་ཀྱི་སྐྱེ་བྱུང་པར་ཅན་ཞིག་བཞེངས་པའི་ལྟས་ཡིན་པ་འདུག་གོ། ཞེས་གསུང་
 འོ། །དེ་ནས་གདན་འདྲེན་པ་ནམས་ཀྱིས་ཞུ་བ་སྐུལ་བ། ད་ཡབ་སྐུ་རྩོགས་མཐུན་དུ་
 ཕེབས་ཏེ། གཙང་རྩོགས་སུ་མདོ་སྤངས་སྤེལ་བའི་བཤད་ཉན་མཛད་ན་བསམ་གྲུབ་
 རྩེ་པ་སོགས་ཀྱིས་སྦྱིན་བདག་ཀྱང་མཛད་པ་ཡོད་པས་ཅིས་ཀྱང་འབྱོན་པ་དགོས་ཞེས་
 བཞུགས་ཀྱིས་སྐུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐུགས་པོ་སྤྱུང་འོ་ལ་གཙང་རྩོགས་ལ་ཕེབས། སྤར་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་མེད་དང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ངོ་མཆར་མཛད་བྱུང་ནོར་མེད།

ཐང་དུ་བྱོན། དེ་སྐོར་ལ་སྣར་ཐང་བྱང་ཆེན་གཉིས་སུ་པལ་ཆེར་བཤད་ཉན་མཛད། བྱང་པར་སྣར་ཐང་དུ་འདུལ་བའི་སྤང་འབྲུམ་ཆེན་མོ་དང་སོ་ཐར་གྱི་རྒྱུ་ཀའི་ཚུམ་པ་མཛད།

དེ་ནས་བསམ་གྲུབ་ཅེ་ནས་ཇེ་དཔོན་སློབ་གཉིས་ཀ་གདན་དྲངས་ཏེ་མདོ་སྐགས་ཀྱི་འཆད་ཉན་མཛད་པའི་བདག་ཁྱེན་བཟང་པོ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་མཛད། དེ་ནས་བྱང་ཆེན་སྣར་ཐང་སོགས་སུ་རིམ་པར་བྱོན་ཏེ་བཤད་ཉན་གཙོ་བོར་མཛད། དེ་དུས་དགོངས་པ་ལ། སྤྱི་དུས་བོད་འདིར་ལོ་ཆེན་ཡབ་སྲས་ཀྱི་རིང་ལ་བཤད་ཉན་དར་བར་བྱུང་འདུག་ནའང་གཞི་གསུམ་གྱི་ཕྱག་ལེན་ཆེར་མ་བྱུང་། ད་འདུལ་བའི་བསྐྱབ་སྤྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་གཞིར་བཟུང་སྟེ་དེའི་སྟེང་ནས་བཤད་ཉན་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་ཞིག་བྱ་དགོས་ཏེ། དེའི་ཉེན་འབྲེལ་དུ་བསྐྱབ་སྤྲིམས་ཀྱི་བཅའ་ཡིག་ཆེན་མོ་འདི་ཚུ་མོ་ཕག་གི་སྒྲ་བ་དུག་པའི་ཡར་ཆེས་ལ་དཔལ་བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོར་མཛད། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་གཞི་གསུམ་གྱི་ཕྱག་ལེན་བར་མ་ཆད་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱི་གོང་སྤེལ་ལོ་དེ་ལ་བྱང་ཆེན་དུ་བཞུགས་པའི་སྐབས་ཤིག་དུ་ཇེ་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀ་ལ་སྐུ་དོག་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་མཆན་མ་བྱུང་སྟེ། ཇེ་ཤེས་རབ་སེལ་བསམ་གྲུབ་ཅེའི་གཟིམ་ཁང་བདེ་གསལ་དུ་བསྐྱུང་བའི་ཚུལ་བཞུགས། སྐུ་ཆག་གི་མཆན་མ་བསྒྲོག་པའི་ཕྱིར་དུ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱག་བཟང་པོ་རྒྱལ་མཆན་པས་མགོན་པོའི་གཏོར་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མཛད་པས་མཆན་མ་ངན་པ་བསྒྲོག་སྟེ་སྐུ་ཁམས་བཟང་བར་བྱུང་ནས་རྒྱུད་ཀྱི་འཆད་ཉན་ལ་ཤིན་ཏུ་འགྲུས་པར་མཛད། ཇེ་སྤྱི་མ་འདི་པས་བྱང་ཆེན་དུ་སྐུ་ཆག་གི་མཆན་མ་བསྒྲོག་པའི་ཕྱིར་དུ་སྐུ་མཆམས་སྒྲ་བ་དགྲ་ཙམ་གྱི་བར་དུ་དམ་པར་མཛད། དེ་དུས་ཐུགས་དམ་ལ་ཤིན་ཏུ་འགྲུས་པར་མཛད་ཅིང་། བྱང་པར་ཇེ་བཙུན་མ་དཀར་མོའི་ཆེ་སྐབ་གཙོ་བོར་མཛད་པ་ཡིན་ལ། འདི་ལ་ཇེ་རང་གི་གསུང་ནས། སྤྱིར་ཇེ་བཙུན་མ་དཀར་མོ་འདི་ལ་བཞེན་ནས་གཙོ་བོར་ཆེ་བསྐྱབས་ན་ཞར་ལ་ཤེས་རབ་འཕེལ་ཞིང་།

གཙུག་པོ་རྒྱུ་རབ་བསྐྱབས་ན་ཞུ་ལ་ཅིག་ཤོས་འཕེལ་བར་གསུངས་པས་དེའི་དུས་
སུ་ཇི་བཙུན་མ་དཀར་སྤེའི་བསྟོད་པ་འདི་དག་དང་། སྤྲ་མ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་བསྟོད་པ་
ནམས་དང་། གཞན་ཡང་འདོད་ལྷ་ཆོས་སྦྱོང་སོགས་ཀྱི་བསྟོད་པ་གསོལ་འདེབས་དང་
སྟོན་ལམ་སོགས་ཀྱི་ཚཱ་པ་འདི་ནམས་ཀྱང་བྱས་ཤིང་། དེ་ཡང་བྱེད་འདོད་ཅམ་གྱིས་
ཡིད་ལ་ལམ་སྟེ་ཤར་ནས་ཁ་ནས་ཆིག་ཏུ་འདོན་པ་ཞིག་བྱང་གསུང་།

གཞན་ཡང་དེ་དུས་སུ་ཇི་བཙུན་མ་དཀར་སྤེའི་གཉིས་དང་། རྩི་ཇི་འཇིགས་
བྱེད་དཔའ་གཅིག་དང་། མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་པ་སོགས་ལྷ་དང་ཆོས་སྦྱོང་མང་པོའི་ཞལ་
གཟིགས། བྱེད་པར་དཔལ་མགོན་གདོང་བཞི་པ་བྱོན་ནས། བྱེད་པ་རྩི་ཆེན་པོ་ཡིན་
པས་ངའི་བསྟོད་པ་ཞིག་ཚཱ་མས་གསུངས་ནས་བསྟོད་པ་འདི་མཛད་དོ། །ཡང་དེ་དུས་
ཐོ་རངས་མནལ་ལ་སོང་མ་སོང་ཞིག་ལ་བྱད་མེད་དཀར་མོ་ཞིག་གིས་རིན་པོ་ཆེའི་
སྟོད་བདུད་ཅིས་གང་བ་ཞིག་ངངས་པ་ཆིས། དེ་ཇི་ཤེས་རབ་སེལ་ལ་ཞུས་པས། ཤིན་
ཏུ་བཟང་གསུང་། གཞན་ཡང་སྐྱེ་མཚམས་དེའི་མཇུག་ལ་མདོ་སྟེ་སོགས་བཀའ་འཇུག་
ནམས་ལ་གཟིགས་རྟོག་མཛད་པས་ཉིན་མོ་དེ་ཅམ་གཟིགས་པ་ཐམས་ཅད་མཚན་མོ་
ཐུགས་ལ་འདོན་པ་སོགས་ཐུགས་དམ་གྱི་བོགས་ཀྱང་ཆེ་བར་བྱང་གསུང་དོ། །

དེ་ནས་སྐྱེ་མཚམས་གྲོལ་ནས་བསྟོད་པ་གསོལ་འདེབས་ནམས་ཀྱི་ལྷང་མཛད་
དུས་ཇི་བཙུན་མའི་བསྟོད་པ་ནམས་ཀྱི་ཆེ་ཇིའི་གསུང་ནས། འདི་ལྷར་ན་ཇི་བཙུན་
མའི་ཞལ་གཟིགས་པ་འདྲ་མོ་འདུག ཏ་ཏེ་གསུང་། ཡང་ཇི་ཤེས་རབ་སེལ་ཇི་ཅོང་ཁ་
པ་ཆེན་པོའི་བྱད་ན་བཞུགས་དུས་ཇི་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས། བྱེད་རང་གཙང་ཕྱགས་སུ་
བྱོན་ལ་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་ཉན་མཛད། གཞོད་སྦྱིན་མ་ཆེན་མོ་ཞིག་གིས་སྦྱིན་བདག་གི་
གཙུག་པོ་བྱེད། སྟོབ་མའི་གཙུག་པོ་སྦྱེ་བ་མང་པོར་གཤིན་ཇིའི་གཤེད་ཀྱིས་ཇིས་སུ་བཟུང་
བའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་གིས་ཐོག་ངངས་སྐལ་ལྷན་མང་པོ་འབྱུང་། ཞེས་པའི་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་མེད་དང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་ནམ་ཐར་ངོ་མཆར་མཛད་བྱུང་ནོར་མེད།

ལུང་བསྟན་ཡོད་པ་ལྟར་དེ་དུས་སུ་བྱང་སེམས་ཤྲུག་དཔལ་བས་ལྷན་པོ་ཅེར་གདན་
བྲངས་ཏེ་སྐགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱོར་བར་མཛད། དེ་ནས་སེམས་ཅེར་
ཕྱོན། དེར་རྗེ་འདི་པ་དང་སྐལ་ལྷན་ཀྱི་སློབ་མ་འགའ་ཞིག་ལ་གསང་བ་འདུས་པའི་
རིམ་ལྡེའི་འཁྲིད་གནང་། རྒྱུད་འགྲེལ་ཀྱི་བཤད་ལུང་ཞིག་ཀྱང་མཛད་དེ་སྤྲོ་ཡང་
དབུས་ཕྱོགས་ལ་གཤེགས་པ་ལ་རྗེ་འདི་པས་ཆ་ཤོད་བར་སྐྱེལ་མ་ཐེབས། བསམ་གྲུབ་
ཅེར་ཕྱོན། དེ་ནས་ཤངས་ཕྱོགས་ལ་མཛད་དེ་རྗེ་ཤེས་རབ་སེམས་བ་དགེ་ལྷན་ལ་གཤེགས་
སོ། །དེ་ནས་རྗེ་འདི་པས་ཤིང་མོ་བྱི་བའི་དགུན་ཆོས་ལ་ཤབ་ཀྱི་བདེ་ཆེན་ཅེར་ཐེབས།
བྱང་སེམས་ཤྲུག་དཔལ་བས་ཞབས་ཏོག་མཛད། དེ་ནས་བྱང་ཆེན་ལ་ཐེབས། དེ་དུས་
བྱང་ཆེན་དུ་མནལ་ལམ་ཞིག་ལ་སྐྱེས་མཆོག་ལྷ་ནན་ཆོས་རྗེ་ཕྱོད་ནས། བྱེད་པ་སེམས་
ཀྱན་དོན་བྱེད། གསུང་བ་ལ་རྗེ་འདི་པས་ལན་དུ། འོང་བ་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་དོན་
ཀྱང་མི་འོང་གསུངས་ནས་བཞད་པ་ཞིག་ཟིན་གསུང་། གནས་དེ་དང་སྤྲོ་ཐང་སོགས་
སུ་ཆོས་བར་མཛད།

དེ་ནས་སྐྱེགས་བམ་རིན་པོ་ཆེའི་ལུང་ཡང་སྤྲོ་ནས་མ་གསན་པས་གསན་
འདོད་ཆེ་བ་དང་། སྐྱ་ཀ་ལྷ་པའི་ས་བྱིས་ཡོངས་སུ་རྗེགས་པ་ཞིག་མཛད་བཞེད་ཀྱིས་
ཀྱན་ནས་བསྐངས་ཏེ། ལོ་དེའི་སྟོན་མཚུག་ལ་དཔལ་སྤིངས་ལ་ཕྱོན་ཏེ། ལོ་རྩ་བ་ཆེན་
པོ་ཐུགས་རྗེ་དཔལ་བ་ལ་སྐྱེའི་ས་བྱིས་ཐོགས་ཤིག་ཞུས། ཡོངས་སུ་རྗེགས་པ་ཉིང་སོར་
མཛད་པར་ཞུས་ཏེ་ཤིང་མོ་སྤང་ལོའི་དགུན་ཆོས་ལ་བོ་དོང་ལ་ཕྱོན། ཆོས་ཐོག་གཅིག་
བཞུགས། ཆོས་གྲོལ་མཆམས་ཤིག་ཏུ་སྤྲོ་བྱང་སེར་པོར་གྲགས་པ་དེར་ཐོ་རངས་ཤིག་
མགོ་སྤྲོ་ནས་ཡོད་ཅ་ན་བར་སྤང་ལ་བྱུང་མེད་དུས་པའི་སྐད་ལྟར་བ་ཞིག་བྱུང་། མགོ་
སྤྲོ་བ་བསངས་ཏེ། ཅི་བྱུང་བ་ཡིན་དྲིས་པས། དའི་མིང་པོ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་
གཅེས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་གཤེགས་པས་དུ་བ་ཡིན་ཟེར། དེ་སུ་ཡིན་བྱས་པས། དེ་བཤད་

ན་ཁྱོད་ཀྱང་མུ་ཅན་བྱེད་དུ་འོང་བས་མི་སྡུ་བེད། ཅི་ཡིན་ནམ་སྐྱམ་དུ་སེམས་མ་བདེ་
བ་ཞིག་བྱུང་། ཡང་དེ་དུས་ཐོ་རངས་ཤིག་སྐྱར་གྱི་བྱད་མེད་དེའི་རྒྱད་ལྟངས་བ་ཞིག་བྱུང་།
མགོ་བོ་བསངས་ཏེ་ཉན་པས། དེ་ན་ཁྱོད་ཀྱི་དགོན་པ་ཡོད། བཀུ་ལ་བྱ་དག་ཀྱང་དེར་
འདུ་ཞིང་། ཁོ་མོ་འང་ཁྱོད་ཀྱི་རྩེས་སུ་འབྱང་། ཁྱོད་ཀྱི་རྩེས་འབྱང་སྐྱོབ་པར་བྱེད། ཅེས་
བེད།

དགོན་པ་རི་ལྷ་བྱ་ཞིག་འོང་། དགོན་པའི་མིང་ལ་རི་རྒྱད་བེར་བྱས་པས། ལག་
པ་གཉིས་ཐལ་མོ་ཁོང་སྟོང་དུ་སྐྱར་ཏེ། དགོན་པ་འདི་ལྷ་བྱ་ཞིག་འོང་། དགོན་པའི་མིང་
ལ་སྐུ་བྱུང་ཅན་བེད། དེ་མཁའ་འགྲོའི་བརྟུ་རྒྱད་ཡིན་ནོ་ཨང་བེར་ཏེ་ཡལ་སོང་། ཡང་
དེ་དུས་ལྷ་མོ་འདིའི་ཞལ་ནས། རྟེན་འབྲེལ་བྱུང་པར་ཅན་ཡོད་པས་ཆོགས་སུ་མ་ཁི་
བརྒྱ་རྩ་ལྷ་མོ་འདི་མཆད་པར་ཚུགས་ཤིག་གསུང་། ཡང་དེ་དུས་དགེ་བཤེས་གཅིག་ལ་ལྷ་
མོ་འདི་སྐུ་བྱུང་བ་པ་བྱོན་པ་ལ། ངས་བཤད་སྐབས་གང་བྱས་ན་བསྟན་པ་དང་སེམས་
ཅན་ལ་ཕན། དགོན་པ་ག་ན་ཡོད། དགེ་ཚུལ་ཞིག་ཀྱང་ག་ན་ཡོད་ཞུས་པས། དེའི་ཞལ་
ནས། བཤད་སྐབས་དང་བྱུང་པར་འཆད་ཉན་བྱས་ན་བསྟན་པ་ལ་ཕན་སྟོབས་ཆེ། དགོན་
པ་ཞིག་མ་གི་ན་ཡོད། མིང་ལ་སྐུ་བྱུང་ཅན། དེ་ཡང་བརྟུ་རྒྱད་ཡིན་ནོ་ཨང་། དགེ་ཚུལ་
ཞིག་ཕ་གི་ན་ཡོད། སྤྱིང་རྩེ་རྩེ་ཞིག་ཕ་གི་ན་ཡོད་དོ་བེད་ཏོ། །

དེ་ནས་ཆོས་བར་ལུང་ནག་ཤེལ་དཀར་རྩེར་ཐེབས་པའི་སྟེང་དུ་ས་གཡོ་བ་ལ་
སོགས་པའི་ལྷས་སྐྱ་ཆོགས་བྱུང་། དེ་ནས་རི་བོ་དགེ་ལུན་དུ་རྩེ་ཤེས་རབ་སེལ་གཤེགས་
བེར་བའི་རྒྱད་ཆ་འབུལ་མཁན་སྟེབས། མང་ང་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་བྱུགས་དགོངས་
རྩེགས་པའི་བསྟོ་བ་དང་། དགེ་ལུན་ལ་འགྲོ་བའི་འབུལ་སྐྱད་སྐྱ་མ་ཡང་དེ་ནས་མཛད་
པ་ཡིན། དེ་ནས་ཡང་བདེ་ཆེན་རྩེར་ཐེབས་ཏེ་དབྱིད་ཆོས་ནས་སྟོན་གྱི་བར་བཞུགས།
སེལ་རྩེ་ནས་ཞབས་ཏོག་བསྐྱབས། རྩེ་འདི་པས་ལུན་པོ་རྩེར་བྱོན་ཏེ། ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཟེང་དང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་ནམ་ཐར་ངོ་མཆར་མང་བྱུང་ནོར་ཟེང་།

ཇི་ལ་གཤིན་ཇིའི་གཤེད་ཀྱི་འཁྲལ་འཁོར་ཆེན་མོ་དེ་ཞུས། དེ་ནས་བདེ་ཆེན་ཅེར་སྟོན་
ཆོས་ལ་ལོ་ཆེན་སྤྱགས་ཇི་དཔལ་བ་སྐྱུན་ངངས་ཏེ་སྤར་གྱི་ཀ་ལྷ་པའི་ས་བྲིས་ཀྱི་འབྲོ་
དང་། སྤེབ་སྦྱོར་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་སོགས་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཀྱང་མང་དུ་
གསན།

ཁྱད་པར་ཀ་ལྷ་པའི་གཞུང་དོན་འགའ་ཞིག་ལ། འདི་རང་འགྲེལ་པ་དང་
བསྐྱུན་ན་འདི་ལྟར་ཡིན་པ་འདྲ་ཞེས་ཡར་ཞུས་པས་ཁོང་གིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ། རོ་
མཆར་ཆེ། ཁྱེད་རང་སྤྲུལ་ནས་མཁས་པར་འདུག ང་ལ་སྟོབ་མི་དགོས་པར་འདུག་གོ་
གསུངས་ནས་ཤིན་ཏུ་དགྲེས་པར་བྱུང་། གཞན་ཡང་སྟོལ་མ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་ཇེས་
གནང་སོགས་བཀའ་ཡང་འགའ་པེ་གསན་ཅིང་། ཁྱད་པར་སྤྲུལ་ནས་ཡང་ཡང་ཡིད་ལ་
གཅགས་པའི་སྒྲེགས་བམ་རིན་པོ་ཆེའི་ལུང་གསན་དུས། རྩེད་ནས་ཀྱིས་སྤྲུལ་གསན་
ཞུས་པས་ཁོང་གི་ཞལ་ནས། བདག་གིས་ཆོས་འཁོར་སྒྲུང་པ་ཆོས་ཇི་སེམས་རྒྱལ་མཆན་
པ་ལ་ཞུས། ཁོང་འབྲོམ་གྱི་སྦྱལ་པར་བྱེད་པར་གདའ་གསུང་ཞིང་།

གཞན་ཡང་དེ་དུས་ཁོང་གི་གསུང་ནས། སྒྲེགས་བམ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་འབྱུང་
བ་ལྟར་ད་སྟེ་ཡུན་མི་རིང་བར་ཁྱེད་རང་གི་ཡུལ་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱུན་འཛིན་གྱི་དགེ་སྟོང་
བགྲེས་པོ་ཞིག་ འབྲོམ་གྱི་ནམ་ཐར་ཞུ་བེར་འོང་གིས། དེ་དུས་དགེ་སྟོང་དེ་ལ་འབྲོམ་གྱི་
འདུ་ཤེས་ཞོག ཁྱེད་རང་སྐྱུན་རས་གཟིགས་སུ་སྟོམས་ལ་སྒྲེགས་བམ་རིན་པོ་ཆེ་ལེགས་
པར་སྟོན་ཅིག་གསུང་གིན་འདུག་པ་དང་མཐུན་པར་ཁོ་བོ་སྐལ་བར་ལྷན། སྒྲེགས་བམ་
རིན་པོ་ཆེ་འདི་འབྲོམ་ལས་ཐོས་ནས་འབྲོམ་ལ་འཆད་པར་འདུག་པས་ད་ནི། ཆོས་
བདག་པོ་ལ་འབྲོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ནས་སྤྱགས་དགྲེས་པར་བྱུང་ལ། འདི་
ནམས་ལ་བརྟགས་ན་ཡང་ཇི་སྒྲ་མ་འདི་ཉིད་འབྲོམ་སྤྱགས་ཇི་ཆེན་པོའི་སྦྱལ་པ་ཡིན་
པར་གདོན་མི་བ་བ་ཡིན་ནོ། །

གནས་དེར་བཞུགས་པའི་ངང་ནས་སྤར་འབྲུལ་སྤྲད་བྱས་པའི་སྤྲད་དངོས་
ནམས་ཀྱིས་རྗེ་ཤེས་རབ་སེངྒེའི་དགོངས་པ་རྫོགས་ཐབས་ལ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་དུ་མང་
སྟོལ། འབྲུལ་བ་འབྱེད་བཅས་སོགས་ཀྱི་རྫོང་བདའ་ཡང་དེ་ནས་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ནས་མེ་མོ་སྟག་གི་ལོའི་དགུན་ཆོས་ལ་བོ་དོང་ལ་བྱོན་ཏེ་ཆོས་བར་མཛད། སྤྱིན་བདག་
ནམས་ཀྱིས་ཞབས་ཏྲོག་སྤྲོད་སྤྲོད་ཆོགས་པ་བསྐྱབས་ཤིང་། བྱད་པར་སྟོན་པ་དམག་ཐོར་
འདིས་ཉེ་གནས་བྱད་པར་ཅན་ཞིག་སྤྲུལ་ཏེ་སྤྲད་སྟོབ་ཚུལ་བཞིན་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།
།དེ་ནས་ཤལ་གྱི་བྲག་གཞུག་གི་ཅེ་རྒུལ་དུ་ཕེབས། བྱད་ཅེ་བ་ནང་པ་དཔལ་འབྱོར་པས་
ཞབས་ཏྲོག་མཛད་དེ་ཆོས་བར་མཛད། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་སྤར་ཐང་དུ་ཕེབས་ཏེ་དཔོན་
སྟོབ་ནམས་ཀྱི་སྤྱི་རིམ་ལ་བཀའ་འཁྱུར་གྱི་གསུང་སྟོན་མཛད་པ་ཡང་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་
ལོ་རེ་བཞིན་རྒྱན་མ་ཆད་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

(༡༦ བ་༦། ༥༥ བ་༩) རྗེ་བཙུན་སྤྲམ་མ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་གྲུབ་
པ་དཔལ་བཟང་པོའི་ནམ་ཐར་ངོ་མཆར་མཛད་བྱུང་ནོར་བུའི་བྲེང་བ་ལས། གཙུ་བོར་
བཤད་ཉན་གྱི་སྟོན་སྤྲུལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་ཕན་པར་མཛད་པའི་རིམ་པར་བྱེ་བ་སྟེ་
གསུམ་པའོ། །

༩༽ འཇམ་མགོན་སྤྲམ་མ་ཅོང་ཁ་པ་དང་རྗེ་ཤེས་རབ་སེངྒེ། དཔལ་ལྡན་སྟོན་སོགས་ཀྱི་ལུང་གིས་ཟིན་
པའི་གདན་ས་ཆེན་པོ་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོ་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་བཅས་གསར་བཞེངས་དང་འཆད་ཚོམ་
དང་ཐོས་བསམ་གྱིས་རྒུལ་བསྟན་ཆོས་ཆེར་འཕེལ་རྒྱས་གནང་།

༩ དེ་ནས་སྤར་ཐང་དུ་རྗེ་འདི་པས་ཉེ་གནས་ཆེན་པོ་དོན་གྲུབ་གྲགས་པ་ལ།
ངེད་ལ་ཆེ་འདིར་རྗེ་ཤེས་རབ་སེངྒེ་སྤྱི་རིམ་ཆེ་བ་ཡིན། དེའི་སྤྱི་རིམ་བསལ་བྱིར་དུ་ཆོས་
ཕྱོགས་ནས་བཤད་ཉན་བྱས་ཏེ་ལག་རྗེས་ཤིག་འཛོག་ འཛིག་རྟེན་ཟང་ཟིང་གི་ལོངས་
སྤྲོད་ཕྱོགས་ནས་ནང་རྟེན་དུ་རྟེན་བཞེངས་ཤིག་བྱས་ཏེ་ལག་རྗེས་དོད་པ་ཞིག་བྱས་ན་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེའི་དང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་ནམ་ཐར་འོ་མཚར་མཛད་བྱུང་ནིར་མེད།

བསམ་པས། ཉེན་དེ་བཞུགས་ས་ཞིག་སྤར་ཐང་གི་སྤྱི་སྒོས་གང་འཐད་ཅིག་ཏུ་དཀར་
མེའི་རྒྱན་གང་འབྱོར་གཅིག་དང་བཅས་ཏེ་བྱུང་ན་བསམ་པ་དེད་རང་གི་འདོད་མོས་
ཡིན་པས་ཅིས་ཀྱང་དགོས་ཞུས་པས་དེ་ལ་ཁོང་པ་ན་རེ། ཉིད་ཅག་གི་དེ་འདྲ་ལ་སྒོང་
རྒྱུ་སྒྲོལ་བའི་ཆེན་དང་བཅས་པ་དགོས་ཀྱིན་ཡོད། དེད་ལ་འབྲུལ་རྒྱ་མེད་པས་འདིར་
བཞུགས་ས་མི་འོང་གསུང་བས་དེར་ཡི་ཆད་པ་ཞིག་བྱུང་། ཡང་ཉེན་དེའི་བཞུགས་ས་
ཞིག་སེལ་བའི་ཆེད་ཞུས་ནས་དཔལ་སྤེའི་སམ་གངས་ཅན་གང་འཐད་ཏུ་དགོས་ཞུས་པ་
ལ་འང་དགོན་ཁག་གཞན་གྱིས་ཆགས་སྤང་གིས་བཀག་སྡོམ་བྱུང་། ཡང་སྤང་གསལ་གྱི་
སྤྱན་འདིར་འབྲུམ་བཅུགས་པ་ཅམ་བྱས་པ་ལ་འང་གཞན་དག་གིས་བཀག་སྡོམ་བྱུང་
བ་ལ། ད་ནི། ཇི་ལྟར་བྱས་ན་འོང་སྤྱོད་ཏུ་དགོངས་པ་བཏང་བས། དང་པོ་རྗེ་བཙུན་ཙོང་
ཁ་པས་ལུང་བསྟན་པ་དེ་དང་། ཕྱིས་པོ་དོང་ཏུ་ལྟ་མོ་འདིས་ལུང་བསྟན་པའི་དགོན་པ་
དེ་ཡང་འདི་ག་ཡིན་པ་སྤྲིད། བྱུང་པར་སྤར་རྗེ་ཤེས་རབ་སེལ་བསམ་གྲུབ་ཅེ་ནས་སྤར་
ཐང་ལ་འབྱོར་རེས་ཀྱིས་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོའི་དགོན་ས་འདི་ལ་ཕྱག་མཛུབ་གཏད་དེ། ས་
ཕྱོགས་འདི་ན་དགེ་འདུན་གྲུབ་མགོ་བོ་སྐྱེ་ཡེར་ཡེར་ཆོས་འཆད་ཀྱིན་འདུག་པ་ཞིག་
སེམས་སྤང་ལ་དུས་རྒྱུན་དུ་འོང་གསུང་བ་ཞིག་ཡང་ཡང་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན། ས་ཕྱོགས་
འདི་ག་དགོན་པའི་གནས་སུ་བཟང་བར་གཟེགས་ཏེ་འདི་ཉིད་ཏུ་དགོན་པ་འདེབས་
པར་སྐྱགས་ཐག་བཅད་ལ། སྤྱིར་སྤར་མོ་ནས་ལྷ་མ་ལྟ་དང་བཅས་པས་ལུང་བསྟན་དེ་ལྟར་
ཡོད་ཕྱིན་རྗེ་རང་ལ་ངེས་ངེས་ཡོད་ནའང་སྤངས་པའི་ཚུལ་དུ་དེ་ལྟར་མཛད་དོ། །

དེ་ནས་ནང་ཉེན་བཞེངས་པར་དགོངས་ཏེ་ཕྱག་ན་ཡོད་པའི་རྣམ་རྒྱུས་
བསྐྱེམས་པས་ཞོ་བརྩ་བཞི་བྱུང་སྟེ་ཉེན་ཆེན་པོ་རང་ཞིག་མི་འབྲུབ་པ་འདྲ་དགོངས་པ་
ལ་སྒོ་རི་མཁན་པོ་དང་དྲུང་གསོལ་དགེ་བ་གཉིས་ན་རེ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་པ་དེ་
བཞིན་ཡིན་ན་བསམ་གྲུབ་ཅེའི་མི་དྲག་པ་རྣམས་ལ་སྤྱི་པ་ནས་ང་ཆང་དང་ཕྱོ་བཞེས་

གནང་ནས་རྗེ་རང་གིས་དགེ་བསྐྱེད་ཀྱི་བཀའ་ལྟར་ཞིག་གནང་བ་ཟེར་བ་ཞུས་པས། དེ་
 བཞིན་བྱེད་གསུངས་ནས་སྦྱིན་བདག་དང་གྲུ་པ་བྱ་སྟོབ་རྣམས་ལ་དགེ་བསྐྱེད་རྒྱ་ཆེར་
 མཛད་པས་ཉིན་གཅིག་རང་ལ་དར་རྒྱས་པ་རང་གིས་གསེར་ག་འཕྲ་མང་དང་། གསེར་
 གྱི་སྒྲ་ཆ་གཅིག་རྒྱུ་རིངས་པས་གསེར་ག་གཅིག་བྲང་ཆ་ལ་བས་གསེར་ག་གཅིག་རྒྱ་
 བར་བས་གསེར་ག་གཅིག་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་བྲངས་པའི་གསེར་བྲངས་ཀྱི་འབྲུལ་བ་
 སྟོབས་ཆེ་བ་དང་། བས་ཁལ་སྟོང་རྩ་ཅན་ཅམ་ཞིག་བྱུང་ཞིང་། དེ་ནས་ཀྱང་རིམ་གྱིས་
 བྱུང་བའི་སྦྱུང་དངོས་རྣམས་བསམ་གྲུབ་ཅེར་བཞག། ལྷུ་དུ་བཞེངས་པའི་ཐུགས་
 འདུན་བཏང་སྟེ། མེ་མོ་ཡོས་ལོའི་དགུན་ཆོས་ལ་གནས་རྟིང་ལ་བྱོན། དགུན་ཆོས་དང་
 བོ་ལ་ཨ་མེ་ཡོལ་དུ་བཞུགས། དེ་ན་བཞུགས་པའི་གནས་རྟིང་མཁན་ཆེན་ཞིག་གིས་རྗེ་
 འདི་པ་ལ་སྟེན་ཟུར་པའི་སྒྱ་སྒྱེ་བ་བཞེས་པ་ཡིན་ཟེར་བའི་ལུང་བསྟན་ཀྱང་ཡོད། དེར་
 རྟེན་བཞེངས་ཀྱི་ལྷ་བཟོ་བ་ཞིག་སྤྲུལ་སྟེ་དགོངས་ཏེ་དགོན་མཆོག་ལ་གསོལ་
 བ་བཏབ་པས་དགེ་བཤེས་ཤིག་གི་མི་ལམ་དུ། བཟོ་བོ་ཆོས་སྟོང་དར་གྱིས་བྱེད་ཟེར་བ་
 ཞིག་བྱུང་བས། ཆོས་སྟོང་དར་བྱ་བ་ག་ན་ཡོད་དམ་སྟེ་དགོངས་པ་ལ་ཉེ་གནས་
 ཤག་མགོན་ན་རེ། དཔོན་ཆོས་སྟོང་དར་དེ་རྗེ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ལ་མོས་པོ་རང་
 ཞིག་ཡོད། འདི་ག་ཟེར་ལགས་ཞུས། དེ་ནས་སྤང་ཕྱར་ཐེབས། དགུན་ཆོས་གཉིས་པ་
 མཛད། དེའི་མཇུག་ལ་དེ་ན་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པའི་རྟེན་ངོ་མཆར་ཅན་ཞིག་འདུག་པ་
 དེའི་བྱང་དུ་བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་སྟོན་ལམ་ཡང་མཛད། དེའི་ཆེ་བསམ་གྲུབ་ཅེ། གཞིས་
 ཀ་རིན་སྤངས་པའི་ཕྱག་དུ་བྱུང་ཟེར་བའི་སྐད་ཆ་ཡང་དེར་བྱུང་། དེ་ནས་སྤང་ཐང་ལ་
 བྱོན། དཔྱིད་ཆོས་མཛད། དེ་ནས་བསམ་གྲུབ་ཅེར་བྱོན། དཔོན་ཆོས་སྟོང་དར་ལ་བཀའ་
 ལྟར་གནང་། དེའི་ཆེ་རང་ཉིད་ཀྱི་མནལ་ལམ་ལ། དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་བསམས་དོན་
 འབྲུབ་པ་ལ་དགེ་འདུན་གྱི་དགེ་སྟོན་དགེ་འདུན་བཟང་། ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དབྱར་

ཡུལ་དབང་སྐྱེའི་དང་པོ་དགེ་འདུན་གྱུ་གི་ནམ་ཐར་ངོ་མཆར་མཛད་བྱུང་ནོར་མེད།
ཆོས་ཀྱི་ཆོས་སྒྲིམས་ལ་དཀའ་བཞི་འདྲིན་པ་དགེ་འདུན་བསམ་གྱུ་བ་བསྐྱོས་ཤིང་
འདིས་བཞེད་དོན་ཀྱང་གྱུ་བ་བོ། །

དེ་ནས་མེ་མོ་ཡོས་ལོའི་དབྱར་སོས་ནས་བཅུམས་ཏེ་བསམ་གྱུ་བ་ཆེའི་བྲག་
དམར་སྒྲ་བྱང་དུ་རྟེན་བཞེངས་ཀྱི་མགོ་བཅུགས་ཏེ་ལྷགས་བྱང་བས། ཐད་ལ་མ་བྱུང་
བ་ལ་ཉང་སྟོང་པའི་དཀའ་བཅུ་པ་ཞིག་མི་ལམ་བཟྟག་ཏུ་བཅུག་པས། ཁོང་གི་མི་ལམ་
དུ་ཆ་ལྷགས་མཛེས་པའི་བྱང་མེད་གསུམ་མི་རྒྱུ་གི་སྤིང་བུ་འབྱུང་ཅིང་འདི་སྐད་ལོ། །

སྐྱེས་བྱུང་མ་པའི་ཐུགས་ཀྱི་སྦྱོར་པ་གཏིང་ནས་བསམ། ཁང་དང་གང་དུ་
བཞུགས་པ་དེས། འོད་དཔག་མེད་པའི་སྟོན་ལམ་མ། འགྲོ་ལ་དགེས་པའི་འཇུག་སྟོན་
མ། ཡང་དང་ཡང་དུ་སྦྱོར་འདྲེན་ནོ། ལྷགས་སྤྱད་རྗེ་བཅུན་སྟོན་མ་འཆལ། ཁགས་
བསྟོད་གེགས་མེད་འབྱོན་པ་ལ། ཐུབ་དབང་མངལ་སྐྱེས་ཀྱི་བསྟོད་པ་འཆལ། དཔེ་
དཀར་ཀྱི་ཚོམ་པ་རུང་ཟད་ཡོད། རྟ་མགྲིན་ནག་པོའི་སྟོག་པ་འཆལ། དེད་ཆོ་ཡང་སྤྱི་
གདོང་ཅན་གཟུངས་ཀྱི་དཔལ་དང་། མཁས་གྱུ་བ་མ་བསྟེན་པ་ཡིན། ཡང་དང་ཡང་
དུ་འོང་གིན་ཡོད་ཟེར་གྱིན་འདུག ཡང་ན་ཁ་ཅིག་ན་བྱུང་མེད་སྟུག་མོ་གཅིག་ན་རེ།
བར་ཆད་མི་འོང་། ཐིན་ལས་དང་གྲོགས་དན་དེད་ལྷམ་བྲལ་གྱིས་བྱེད་པ་ཡིན་ཟེར་བ་
ཞིག་མིས་ལགས་ཞུས་པས། དེ་མ་ཐག་ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་ལ་བདུད་དཔུང་བྱེ་མར་འཐག་
པ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟོད་པ་དེ་མཛད་དེ་ལྷགས་སྤྱད་ལ་རྗེ་བཅུན་མའི་སྐྱེ་བཞེངས་ཤིང་།
དེ་ནས་སྟོན་པའི་སྐྱེ་བྱུ་བ་མཐོ་ཉེར་ལྷ་པ་ཞིག་གི་ལྷགས་བྱང་བས་བྱིན་སྐྱབས་ཀྱི་གཟི་
འོད་འབར་ཞིང་ངོ་མཆར་བར་བྱོན་ནས་རྟེན་དེའི་ཐུགས་ཀར་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་
པོས་ཐོག་བྲངས་རྩ་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་རིང་བསྐལ་མང་པོས་
གཏམས་པའི་དདུལ་གྱི་རྒྱལ་བ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་སྐྱེ་རྗེ་བཅུན་ཤེས་རབ་སེལེའི་དབྱ་
ཐོད་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་ཆོགས་པས་བཀོད་པ་དང་བཅས་པ་བཞུགས་ཤིང་། གཞན་ཡང་སྐྱེའི་

སྟོང་སྟངས་ཀྱི་ཆར་གཟུངས་སྟགས་བྱིན་ལྟམས་ཅན་མང་པོ་བཤད་ཆོད་དང་མཐུན་པར་
བཞུགས། བྱད་པར་སྐྱེའི་སྟངས་ཀྱི་ཆ་ལ་འདུལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་སྟེགས་བམ་མང་པོ་
ཇི་བཙུན་ཙོང་ཁ་པའི་མཐར་གོས་དང་བཅས་པ་རྟེན་འབྲེལ་བྱད་པར་ཅན་བསྟེན་
པའི་ཕྱིར་དུ་བཞུགས།

མདོར་ན་དེ་ནས་བརྩམས་ཏེ་རྟེན་གྱི་ནང་བཞུགས་སོགས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་
པར་འབྲུག་ལོ་ལྷ་བ་གསུམ་པ་ཡན་ལ་རྟོགས་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ནས་རྟེན་ཡར་
ཕྱོགས་ལ་སྐྱབ་འདྲེན་ནམ་སྟམ་དུ་དགོངས་ཏེ་དར་རྒྱས་པ་ལ་ཁབ་ཚོག་གི་གསུམ་གྱི་
གནང་སྦྱིན་མཛད། བཀའ་བཀྲོས་མཛད་པ་ལ་རྟོ་རིང་བའི་དཔོན་པོ་ན་རེ། ཇི་བྱེད་རང་
དགོན་མཆོག་ལ་གསོལ་བ་ཐེབས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་དགོན་མཆོག་ལ་གསོལ་
བ་བཏབ་ནས། བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་གང་དུ་བཞུགས་ན་པན་པ་ཆེ་བར་ལུང་
བསྟན་པ་ཞིག་མཛད་པར་བྱ། ཡར་མར་ལ་བྱད་པར་མ་བྱུང་ན་འདི་ཕྱོགས་ལ་བཞུགས་
པ་ཞིག་ལྷ་ཟེར། དར་རྒྱས་པའི་ལྷ་བ་ལ། ད་སྐྱེ་འདི་གང་དུ་བཞུགས་ཀྱང་གཙུག་ལག་
ཁང་གི་ཞབས་ཏྲིག་བདག་རང་གིས་བྱེད་པ་ལགས་པས་ཡོན་མཛོད་རིང་དུ་མི་གཏོང་
བ་ལྷ་ཟེར། དེ་ནས་བསམ་གྲུབ་རྩེར་གཞི་བྱས་ཀྱི་དགེ་འདུན་མང་པོ་བསགས་ནས་
ཇི་བཙུན་མ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་འདི་ཕྱོགས་ལ་བཞུགས་པ་ལུང་བསྟན་བྱུང་། དེ་
ནས་དགོན་པའི་འགྲམ་གདིང་བར་བཞེད་དེ་དངོས་ཀྱི་སྦྱིན་བདག་དར་རྒྱས་པ་དཔོན་
བསོད་ནམས་དཔལ་བཟང་བས་མཛད་ནས།

རབ་བྱུང་ཞེས་པ་མེ་མོ་ཡོས་ལོའི་སྦྱིན་དུག་ལྷ་བའི་ཡར་ཆོས་བཟང་པོ་ལ་
ཇི་རང་ཉིད་སྦྱིན་བདག་དང་བཅས་པ་འདིར་ཐེབས། ས་བརྟག་པ། གཞི་བདག་ལ་
གཏོར་མ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོ་ག་རྒྱས་པར་མཛད་དེ། སའི་ཆ་འདིར་གཙུག་ལག་
ཁང་། འདིར་སྐྱ་བྱང་། འདི་རྣམས་སུ་བྱང་ཁང་སོ་སོ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་ཏེ། གཙུག་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་མེད་དང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ངོ་མཆར་མཛད་བྱུང་ནོར་མེད།
ལག་ཁང་བྲི་གཙང་ཁང་དབུས་མ་དང་བཅས་པའི་འགྲམ་བཞིང་སྟེ། བཟ་ཤིས་ལྷན་པོ་
དཔལ་གྱི་བདེ་ཆེན་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྤིང་བཏབ་པོ། །

དེ་ཡང་གཙང་ཁང་ཆེན་མོ་ལ་ཀ་བ་དྲུག་གི་ས་དང་། འདུ་ཁང་ལ་ཀ་བ་བཞི་
བརྩ་ཞེ་བརྒྱད་ཀྱི་ས་ཡོད་ཅིང་། བྱམས་ཁང་ལ་ཀ་བ་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་ས་དང་། སྟོལ་མ་ལྷ་
ཁང་ལ་ཀ་བ་བཞིའི་ས་དང་། བཀོན་ཁང་ལ་ཀ་བ་གཉིས་ཀྱི་ས་རྣམས་ཕྱིས་བཞེངས་པ་
ཡིན་ནོ། །

དེ་ནས་ས་པོ་འབྲུག་གི་ལོའི་དབྱུག་ཆོས་ལ་ལྷང་ནག་གད་རྫོང་བྱ་བར་ཕྱགས་
ཕེབས། ཆོས་ཞག་ཞེ་ལྷའི་བར་དུ་ཞབས་ཏྲོག་བཟང་པོ་བསྐྱབས། གསུང་ཆོས་རིགས་
ལྷང་སོགས་འཕེལ་བར་བྱུང་། དེ་ནས་ཁྲོ་ཕུའི་རྒྱལ་བ་བྱམས་པའི་དྲུང་དུ་བྱོན། དཔལ་
སྤིངས་པ་དང་སྤང་རྩ་བའི་མི་ཉག་བཟང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་སྦྱིན་བདག་མཛད་དེ་ཞག་
བརྩ་དྲུག་གི་བར་དུ་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོ་བརྩུགས། དེའི་རིང་ལ་རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་ལ་
མཛོད་འབུལ། སྟན་དར། འཕམ། གདུགས་སོགས་འབུལ་བ་དང་། བསྟོད་པ། བསྟན་
པ་རྒྱས་པའི་སྟོན་ལམ་སོགས་ཐུགས་དམ་འཕེལ་བར་མཛད། དེར་སྐྱེ་བའི་ཆོགས་ཇི་
སྟེད་འདུས་པ་རྣམས་ལ་འང་ལས་བཟང་པོའི་འབྲེལ་བ་འཛོག་པ་སོགས་ཀྱང་མཛད།
འདི་དང་སྤྱི་ཤོང་ནས་ཀྱང་གནས་འདིར་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོ་ལན་གཅིག་སྟེ་ལན་གཉིས་
མཛད་དོ། །

དེ་ནས་དཔལ་སྤིངས་འབུམ་པར་ཕྱགས་ཕེབས་ཏེ་ཆོས་བར་མཛད། དེ་ནས་
སྤར་ཐང་ལ་བྱོན། དབྱིད་ཆོས་དེའི་རིང་ལ་བསྟན་པ་ལ་དགོངས་ཏེ་སྟན་པའི་རྒྱལ་
པོའི་མདོ་ཆོག་གི་པར་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་འདེབས་པ་དང་། རྟེན་གྱི་ནང་བཞུགས་ཀྱི་
གཟུངས་པར་མང་པོ་ཡང་རྗེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་ཅིང་གཙོ་བོར་འཆད་ཉན་རྒྱུ་མ་
ཆད་པར་མཛད། དེ་ནས་རྗེ་རང་གི་སྤར་ཐང་གི་བྲང་ཁང་བྱང་ནས་ཕྱག་དཔེ་ལྟ་རྟེན་

ཕྱག་རྒྱུ་གི་དངོས་པོ་གང་ཡོད་པ་ནམས་སྐྱེལ་བ་ལ་གྲུ་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་བསམ་གྲུབ་
 ཅེར་ཉིན་གཅིག་བྱོན། སྤར་ལོག་སྟེ་དེ་ནས་ཆོས་བར་ནམ་སྤྱིང་གི་གཞིས་ཀར་
 ཐེབས། དེའི་ཆོས་སྒྲིག་གཅིག་ཙམ་མཛད་དེ་ཆོས་མཆོམས་ལ་དེར་བཞུགས་ནས་བཀ་
 ཤིས་ལྷན་པོར་ཉིན་རེ་ཞིང་བྱོན་ཏེ་སྤང་བ་ཀ་བ་ཉི་ཤུ་ཙམ་བཞིའི་སའི་འགྲམ་འདིང་བ་
 དང་། གཙུག་ལག་ཁང་གི་མཁར་ལས་སོགས་ལ་ཤིན་ཏུ་འགྲུས་པར་མཛད་དེ་གཙང་
 ཁང་གི་ཐོག་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་གི་བྱམས་སྟོན་ལ་ཀ་བའི་སྤར་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ཕུབ།
 བྱད་པར་གཙང་ཁང་ལ་ཐོག་ཕུབ་པའི་དུས་ཀ་བ་སྟོ་ཤར་མ་བཙུགས་ནས་གྲུང་བརྒྱབ་
 པ་དང་མཉམ་དུ་འཇའ་ཆོན་གཅིག་སྟོང་འཇུགས་སུ་ཀ་བ་ལ་ཕྱག་འཇའ་ཆོན་གཅིག་
 ཀ་བ་ནས་དུང་ཅེ་ན་ཁ་ལ་ཕྱག་པ་དཔོན་གཞོན་སྐྱེན་གྱིས་དངོས་སུ་མཐོང་། རྒྱང་མ་
 བས་སྐྱེ་བོ་མང་པོས་གྲུང་མཐོང་ཞིང་། ཐོག་ཁེལ་ནས་དབུ་ཅེའི་སྟེང་དུ་འཇའ་ཕྱག་པ་
 སོགས་ལྟས་བྱད་པར་ཅན་མང་པོ་བྱང་།

དེ་ནས་ཉིན་ངོ་མཆར་ཅན་དེ་ལྟ་ཁང་གི་དབུས་སུ་གདན་དྲངས། དེའི་ཆེ་ཡང་
 ས་གཡོ་བ་དང་མེ་ཏོག་གི་ཆར་འབབ་པ་སོགས་ཉི་མ་ལྗེའི་བར་དུ་བྱང་། དེ་ནས་གྲུང་
 ཐོགས་ཤིག་དང་། སྟོས་ཀྱི་གྲུ་ཁང་ཐོགས་ཤིག་གི་འགྲམ་འདིང་བ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་དེར་
 སྒྲིབ་པ་ལྟ་པའི་གཟའ་སྐར་ཆོས་གྲངས་འཛོམས་པ་ལ་ཕྱོགས་ནས་ཀྱི་བུ་སྟོབ་མང་པོ་སྐྱེན་
 དྲངས། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་བཞེངས་ཏེ། བར་ཉིན་ངོ་
 མཆར་ཅན་དེ་ལ་དེའི་སྟོན་ནས་རབ་དུ་གནས་པ་དང་མངའ་གསོལ་རྒྱས་པར་མཛད་དོ། །

དེ་ཡང་དགོན་པ་མ་བཟུང་གོང་དུ་ཕྱགས་རྩི་མང་པོ་གནས་དེར་བྱིན་པའི་བུ་
 མོ་བཟང་མོ་ཟེར་བ་ཞིག་ན་རེ། དགོན་པའི་སྤང་བར་ལ་བ་ལང་ཤོར་སོང་ཟེར་བ་ལ་སྒྲིབ་
 བོ་ནམས་ཀྱིས། ཁྱོད་སྟོན་འདུག་ཟེར་བ་བྱང་། དུས་ཕྱིས་མོ་ན་རེ། དགོན་པ་མདའ་རྒྱང་
 གང་གིས་སྟོགས་ཆད་ཅིག་ལ། སྤགས་པ་རྒྱན་ཆ་བཟང་པོ་བཟུགས་པ་ཞིག་གིས་དགོ་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་བྱེད་དང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་ནཱ་ཐར་ངོ་མཆར་མཛད་བྱུང་ནོར་བེད།

འདུན་དང་སྐྱེ་བོ་མང་བོ་ལ་ཆོས་གསུང་བ་མཐོང་བེར་ཏེ། ཡང་དུས་ཕྱིས་དགེ་བཤེས་
ཤིག་གིས་དགོན་པའི་ལྷག་གི་པ་བོང་གྲུ་བཞི་ཞིག་གི་སྟེང་དུ་བཤར་བྱང་བྱས་པས་རུབ་
མོ་མི་ལམ་དུ་བྱུང་མེད་གཅིག་བྱུང་ནས། ངའི་སྒྲ་མའི་ཆོས་ཁྲིའི་སྟེང་དུ་མ་སྟོན་བེར་
ནས་སྐྱང་བ་བྱུང་ངོ་ཞེས་བེར། སྤྲ་གོང་ནས་དགོན་པའི་མིང་ལ་ཡང་ཁ་ཅིག་གངས་
ཅན་ཆོས་འཕེལ་བེར། ལ་ལ་དཔལ་འབྱོར་ལྷན་པོ་བེར། ཡང་དེའི་དུས་སུ་རྩེ་སྒྲ་མ་འདི་
གཙུག་ལག་ཁང་འདིའི་བྱམས་འདིར་གྱུར་དཀར་པོ་ཞིག་གི་ནང་དུ་བཞུགས་པའི་ཐོ་
རངས་ཤིག་སྤར་གྱི་བྱུང་མེད་དེའི་སྐད་བར་སྤང་ལ་ལྷང་བ་ཞིག་བྱུང་བ་ལ་གསན་པས།
དགོན་པའི་མིང་ལ་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོ་གྱིས། སྤར་གྱི་མཁའ་འགྲོའི་བརྒྱ་སྐད་དེས་ཁྲོལ་
ལོ་ཨང་གསུང་བ་ཞིག་བྱུང་བས་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོ་ཞེས་པ་ལྷ་མོ་འདིས་བཏགས་པ་ཡིན།
དཔལ་གྱི་སྡེ་ཆེན་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་ནཱ་པར་རྒྱལ་བའི་སྤྱིང་ཞེས་པ་རྩེ་རང་གིས་
བྱས་པ་ཡིན་གསུང་ངོ། །

ཡང་དེ་དུས་སུ་དགོན་པའི་མདུན་གྱི་ནི་ཐང་དེར་རབ་བྱུང་ཞིག་བསྐྱབས།
དེ་གནས་དེར་རབ་བྱུང་བྱེད་པའི་ཐོག་མ་ཡིན་པས་མིང་ཆོགས་པ་རྒྱ་མཆོ་འཕེལ་དུ་
བཏགས། རབ་བྱུང་སྐྱབ་པའི་དུས་རྩེ་ཞལ་དགོན་པ་ཕྱོགས་ལ་བསྟན་ཏེ་གཟིགས་པས་
སྤར་རི་བོ་དགེ་འཕེལ་དུ་མི་ལམ་ལ། རྩེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པས་ལྷང་བསྟན་པའི་གནས་དེ་
འདི་ཡིན་པར་གོར་མ་ཆག་པར་འདུག་སྟུང་དུ་བྱགས་ངེས་དང་། རྒྱ་པར་རྩེ་ཡབ་སྐས་
གསུམ་གྱི་བཞུགས་ས་སོགས་ལ་ཆེར་དབྱེད་པས་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ངེས་ཤེས་བྱུང་།
དེའི་ཕྱིར་དགོན་པ་འདི་རྩེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པ་ཡབ་སྐས་དང་ལྷ་མོ་འདིས་ལྷང་བསྟན་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུང་། རྒྱ་པར་སྟེགས་བམ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་ཀྱང་དགོན་པ་འདི་ཉིད་གྱི་
ལྷང་བསྟན་མང་དུ་གསུངས་ཤིང་། ཆོས་གསལ་བར། སྤང་ཆེན་བཞེངས་དང་བཞུགས་
འདྲ་བ། །མཐར་སྟག་བསམ་གཏན་ལྷན་གྲུབ་ཤོག །ཅིས་དང་། ལྷ་བས་མི་ངོ་མས་གཟི་

བརྩེད་ཅན། །མཚུངས་པ་མེད་པའི་བག་ཤིས་གནས། །བག་ཤིས་ལྷན་པོ་རྒྱས་འགྱུར་ཤོག
།འདོད་དགུ་འབྱུང་བའི་རིན་པོ་ཆེ། །དེ་དང་མཐུན་པ་དཔག་བསམ་ཤིང་། །དགོས་འདོད་
འབྱུང་བའི་བག་ཤིས་གནས། །བག་ཤིས་མཆོག་རབ་རྒྱས་འགྱུར་ཤོག །ཅིས་སོགས་ཀྱི་
བག་ཤིས་ལྷན་པོའི་རྒྱབ་རི་དང་། །གནས་ཀྱི་དབྱིབས་དང་། །དེའི་གང་ཟག་དང་། །དེས་
བསམ་གཏན་འགྱུར་ལྷགས་དང་། །རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་འབྱོན་ལྷགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
ལུང་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཇི་རང་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ལས་དངོས་སུ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ནས་རྣམ་སྲས་སྤྱིང་དུ་དབྱར་ཞལ་བཞེས་མཛད་པའི་ཞབས་ཏྲོག་བསམ་
གྲུབ་ཅེ་ནས་བསྐྱབས། །དགག་དབྱེ་ཐོན་ནས་ཇི་དཔོན་སྟོབ་ཀྱིས་བག་ཤིས་ལྷན་པོར་
ཐེབས་ཏེ། །དེར་གཞི་པབ་སྟེ་བཞུགས་པའི་ཐོག་མ་དེ་ནས་མཛད། །དེའི་དུས་སུ་དར་
རྒྱས་ནང་པ་དཔོན་བསོད་ནམས་དཔལ་བཟང་བས་དགོན་པའི་གཞི་རྟེན་ལ་གཞིས་
མཁར་བའི་བོགས་སྡོ་ཆགས་སོགས་ཀྱི་ཡོང་སྟོ་རྣམས་ཕུལ་ཏེ་ལོ་རེ་བཞིན་དབྱར་ཆོས་
ལ་གསོལ་སོགས་འབུལ་བར་མཛད་དོ། །

དེ་ནས་ས་མོ་སྐུལ་ལོའི་དགུན་ཆོས་ནས་བརྩམས་ཏེ། །གྲུ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་
བག་ཤིས་ལྷན་པོར་བཞུགས་སའི་མཐིལ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཆེ་ཇི་སྤྱི་མ་འདིས་སྤྱི་
བྱང་རྒྱལ་མཆོན་མཐོན་པོའི་སྐྱམ་ཐོག་ཅིག་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་བཞུགས་པའི་དགུན་
ཆོས་གཉིས་འདིར་མཛད། །དེ་ནས་དབྱིད་ཆོས་ལ་སྤྱི་ཐང་དུ་ཐེབས། །དཔོན་སྟོབ་ཏུང་
ཤས་ཤིག་ལས་མ་བྱུང་ཡང་གསུང་ཆོས་རིགས་ལུང་སོགས་ཤིན་ཏུ་འཕེལ་བར་བྱུང་། །དེ་
ནས་སྤྱི་ཐང་བག་ཤིས་ལྷན་པོར་ཐེབས་ཏེ་བཞུགས། །དེ་ལྟ་བུའི་རྟེན་བཞེངས་མཁར་
ལས་སོགས་ཀྱི་ངང་ནས་ཀྱང་སྤྱིར་བཤད་ཉན་རྒྱན་མ་ཆད་པར་མཛད་ཅིང་། །ཁྱད་པར་
ལོ་དེ་ལ་གྲུ་ཆོགས་ཀྱང་ཅུང་ཟད་རྩུང་བ་ལ་བརྟེན། །ཇི་སྤྱི་མ་འདིས་གསུང་ཆོས་ཐམས་
ཅད་བཟབས་བཤད་དང་། །ཁྱད་པར་དུ་ཆད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ལྟ་དབང་སྟོའི་འགྲེལ་པ་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་མེད་དང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་ནམ་ཐར་ངོ་མཆར་མཛད་བྱུང་ནོར་མེད།

སོགས་རྒྱ་འགྲེལ་མང་པོ་དང་། རྒྱུ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཆོ་སོགས་བོད་རྒྱུ་མང་པོ་
ཡང་གཟིགས་ནས། ལེགས་པར་བཤད་པའི་གསུང་གི་ཟིན་བྱིས་བྱ་སྟོབ་སྡེ་མ་དག་གིས་
བྱས་པ་ཡང་ཡོད་དོ། ཁོ་དེའི་དབྱར་ཞལ་བཞེས་ཀྱང་དེར་མཛད་དེ། གནས་དེའི་དབྱར་
ཞལ་བཞེས་ཀྱི་ཐོག་མ་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། རྟེན་ཐོ་རངས་ཤིག་མི་ལམ་དུ་ཆེ་བཅུན་
ཅོང་ཁ་པ་ཕྱོན་ནས། དགེ་འདུན་གྲུབ། ཁྱོད་བདག་གཞན་བཞེ་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
སྟོམ་མམ་གསུང་བ་ལ། དཔེ་ལ་བལྟས་ཏེ་སྟོམ་གྱིན་ཡོད་ཞུས། སྟོམ་དགོས་གསུང་བའི་
དོན་དུ་གོ།

དེ་ནས་ལྷགས་པོ་རྟ་ལོའི་དགུན་ཆོས་གོལ་མཆམས་ཤིག་དུ་ཆེ་སྤྲུལ་འདི་རི་
བོ་དགེ་ལྡན་གྱི་མཁན་པོ་ལ་གདན་འདྲེན་པ་ལ་སྤྲུལ་པ་དཀའ་བཅུ་པ་སྦྱིན་པ་དཔལ་
བ་དང་དགེ་སྟོས་དཔལ་ལྡན་རིན་ཆེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཐོག་དྲངས་དཔོན་སྟོབ་ཐོགས་
ཤིག་གིས་སྤེབས། ལུ་བ་ཕུལ་བས། ཆེ་སྤྲུལ་འདི་གསུང་ནས། བདག་དེར་མི་འགོ། དེའི་རྒྱ་
མཆོན་ཡང་དགོན་པ་འདི་ཡང་བཏབ་མ་ཐག་དུ་སོང་བས་རྒྱན་བཏན་པ་ཞིག་མ་བྱུང་
དོགས་ཤིང་། ཁྱད་པར་སྤར་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བསྟན་པ་སྦྱི་སྟོས་འབའ་ཞིག་ལ་
བསམས། ད་དུང་ཡང་ཆེ་བཅུན་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་འབའ་ཞིག་ལ་བསམས་
ཏེ་འདི་གར་སྟོད་པ་ཡིན་གསུངས་ཏེ་མི་འཕྱོན་པར་ཐག་བཅད་དོ།

དེ་ནས་ལྷགས་མོ་ལུག་གི་ལོ་ལ་ལྷ་རྒྱལ་ཆེར་ཕེབས་ཏེ་དགུན་ཆོས་དང་པོ་
མཛད། དགུན་ཆོས་གཉིས་པ་ལ་སུལ་སྤར་ཕྱོན། དཔོན་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་པོ་སྐྱེ་མཆེད་
ཀྱིས་ཞབས་ཏྲོག་བསྐྱབ་ཏེ་ཆོས་བར་དང་། དེ་ན་རྟེན་ངོ་མཆར་ཅན་གཉིས་འདུག་
པ་དེའི་བྱང་དུ་བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་སྟོན་ལམ་ཡང་མཛད་དོ། རྟེན་ས་བདེ་ཆེན་ཆེར་
ཕེབས། སེཁྱེ་ཆེ་ནས་ཞབས་ཏྲོག་བསྐྱབས། ཆོས་ཐོག་གཉིས་ཀྱི་བར་ལ་གསུང་ཆོས་
རིགས་ལུང་སོགས་ཀྱང་འཕེལ་བར་བྱུང་། དེ་ནས་སྤར་ཡང་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོར་ཕེབས།

དབྱར་ཞལ་བཞེས་མཛད། རྩེ་མོ་སྤྱི་ལོ་དགུན་ཆོས་ལ་རྒྱལ་ཁྲར་ཕེབས། དར་རྒྱས་པས་
ཞབས་ཏྲོག་བསྐྱབས། དགུན་ཆོས་གཉིས་པ་ལ་ཡང་དཔལ་སྤྲིངས་ལ་བྱོན། དེར་ཆོས་
ཐོག་གཉིས་བཞུགས། བྲག་གཞུག་པ་དང་། དགེ་བཤེས་བསོད་ནམས་འཕེལ་སྐྱེ་མཆེད་
ཀྱིས་ཞབས་ཏྲོག་བསྐྱབས། དཔལ་སྤྲིངས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དེར་བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་
སྟོན་ལམ་ཡང་མཛད་དོ། །

དེ་ནས་སྤྱི་ལོ་དབྱར་ཞལ་ཕེབས་ཏེ་ཆོས་ཐོག་གཉིས་མཛད། སྤྱི་ལོ་བཟླ་ཤིས་
ལྷན་པོར་ཕེབས་ཏེ་དབྱར་ཞལ་བཞེས་མཛད། དེའི་ལོ་དགེ་འདུན་གྱི་སྤྱི་བསོད་ཆེན་
མོ་འདི་ཡང་བཙུགས་པ་ཡིན་ནོ། །རྩེ་མོ་བྱེད་དགུན་ཆོས་ལ་ཐག་གི་གདོང་དཀར་
དུ་ཕེབས། འདི་པས་ད་ལན་དང་། དེར་མ་ཟད་རིམ་པར་ཞབས་ཏྲོག་ཚུལ་བཞིན་
དུ་བསྐྱབས་ཏེ་སྤྱི་བཤག་གི་གཙོ་བོ་ཞིག་མཛད། དེ་ནས་འདིར་ཕེབས། སྤྱི་ལོ་
མཁན་པོ་བསོད་ནམས་མཆོག་གྲུབ་པ་གདན་ས་ཐེལ་དུ་གཤེགས་པའི་དགོངས་པ་
རྒྱལ་ཐབས་དར་རྒྱས་ནས་དགོན་པ་འདིར་ལགས་པར་བསྐྱབས་སོ། །དེ་ནས་བཟུང་
སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་བཟླ་པར་དུ་བཤད་ཉན་རྒྱུ་མ་ཆད་པའི་ངང་ནས་སྤྱི་དགོས་ཀྱི་མཁར་ལས་
སོགས་ཀྱང་ལགས་པར་མཛད་དོ། །དེ་ནས་ཤིང་མོ་བྱི་ལོའི་དགུན་ཆོས་ལ་རྟ་ནག་རི་
ཁུང་དུ་ཕེབས། ལྷ་རྒྱལ་རྩེ་པས་ཞབས་ཏྲོག་བསྐྱབས་ཏེ་དགུན་ཆོས་དང་པོ་མཛད། དེ་
ནས་དགུན་ཆོས་གཉིས་པ་ལ་ཡང་ནག་གད་རྩེ་དུ་ཕེབས། ཞབས་ཏྲོག་ཚུལ་བཞིན་དུ་
བསྐྱབས་ཏེ་ཆོས་བར་མཛད། དེ་ནས་ཡང་ལྷ་རྒྱལ་རྩེར་ཕེབས་ཏེ་ཆོས་བར་མཛད། སྤྱི་
ལོ་སྤྱི་ལོ་དབྱར་ཞལ་ཕེབས་ཏེ་ཆོས་ཐོག་གཉིས་མཛད་ནས་བཟླ་ཤིས་ལྷན་པོར་ཕེབས་ཏེ་
དབྱར་ཞལ་བཞེས་མཛད་དོ། །དེ་ནས་ཤིང་མོ་པག་གི་དགུན་ཆོས་ལ་རྟ་ནག་རི་ཁུང་དུ་
ཕེབས་ཏེ་དགུན་ཆོས་མཛད། སྤྱི་ལོ་བཟླ་ཤིས་ལྷན་པོར་ཕེབས། བཤད་ཉན་ཚུལ་
བཞིན་དུ་མཛད་དོ། །

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་མེད་དང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ངོ་མཆར་མཛད་བྱུང་ནིར་མེད།

མེ་མོ་བྱི་བའི་དགུན་ཆོས་ལ་གདོང་དཀར་བས་ཐག་རྫོང་རུབ་ཏུ་སྐྱུན་བྱངས་
ཏེ་ཞབས་ཏྲོག་ཚུལ་བཞིན་དུ་མཛད། སྤར་ཡང་འདིར་ཐེབས་ཏེ་བཞུགས། ཡང་མེ་མོ་
སྤང་ལའི་དགུན་ཆོས་ལ་གདོང་དཀར་དུ་སྐྱུན་བྱངས་ཏེ་ཞབས་ཏྲོག་ཚུལ་བཞིན་དུ་
བསྐྱབས། དེ་དུས་རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཆོམས་གཅིག་གྲུལ་བ་གདོང་དཀར་བ་ནང་པ་དཔལ་
འབྱོར་བ་ལ་གནང་བ་ལ། ཁོང་གིས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་དུས་ཕྱིས་རྗེ་བཙུན་མའི་སྐྱེ་
མཆར་ཞིང་དོད་པ་ཞིག་རིང་བསྐལ་གསུམ་གྱི་དབུ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་བྱོན་པ་ཀུན་གྱི་
མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། དེ་དུས་མནལ་ལམ་དུ་རྗེ་ཤེས་རབ་སེལ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་
བ་ཞིག་ལ་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཞིག་གིས། ཆོས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་སེམས་
བསྐྱེད་ཡིན། །ལྟ་བའི་མཐར་ཐུག་སྟོང་ཉིད་ཡིན། །རྒྱུད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་གསང་འདུས་
ཡིན། །གསུངས་ནས་རལ་གྱི་གཉིས་གཏད་སོང་བ་ཆེས་གསུང་ངོ་། དེ་ནས་ཡང་འདིར་
ཐེབས། གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཐོག་འབྲིགས་པའི་ཐུགས་འདུན་བཏང་བའི་ཆོ་རྗེ་འདི་
པའི་མནལ་ལམ་དུ་མི་དཀར་པོ་ཞིག་ན་རེ། ང་ཚོར་ཀྱི་མོ་ལྟ་ཡིན། སྐྱུན་རས་གཟིགས་
ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་པ་ལ་ཤིང་འབྲུལ་དུ་འོངས་པ་ཡིན་ཟེར་ཏེ་ཤིང་མང་པོ་
འདིར་སྐྱེབས་པ་ཆེས། གཞི་བདག་བཟང་ར་འདི་ཡིན་པ་འདྲ་གསུང་།

ཡང་ཁ་ཅིག་གི་ཆེ་ལམ་དུ་འབྲོག་པའི་བྱེད་དཀར་པོ་ལྷ་ཆེ་རིང་གྱོན་པ་
འགའ་ཞིག་གིས་གཡག་མང་པོ་ལ་ཤིང་བཀལ་ཏེ། སྐྱུན་རས་གཟིགས་ལ་འབྲུལ་ལོ་
ཞེས་ཟེར་ཏེ་འདིར་སྐྱེབས་པ་ཆེས་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། དོན་ལ་ཡང་རྗེ་རང་ཉིད་ཀྱི་གདུང་
ཆོས་སུ་གཏོགས་པའི་འབྲོག་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོའི་ལ་མོ་ནས་ཤིང་རྣམས་གཡག་ལ་
བཀལ་ཏེ་བསྐྱལ་ལ། ཤིང་ཐོགས་ཤིག་གནས་རྟིང་། དཔལ་འཁོར་ལོ་སྡེ་ཆེན་སོགས་
ནས་ཚུལ་བྱངས་ཏེ་འདིར་སྐྱེབས། དེ་ནས་ཤིང་བཟོ་བའི་དཔོན་མཁས་པ་གཉིས་ཀྱིས་
ཐོག་བྱངས་བཟོ་བོ་མང་པོས་བཟོ་བཙུགས་ཏེ་དེའི་རིང་ལ་བཟོ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ཉམས་སྣང་།

ལ་ཉིན་མོ་མི་དང་མཆན་མོ་མི་མ་ཡིན་གྱིས་ལས་བྱེད་པའི་སྤང་བ་དང་། མི་ལམ་མི་བ་
སོགས་མང་དུ་བྱུང་ཞིང་། དེ་ནས་ལེགས་པར་ཚོམ་པ་བྱས་པས་ཟུར་དུ་ཐོག་འབྲགས་
ལེགས་པར་གྲུབ་ཅིང་། དེ་ལོ་དབྱར་དེ་གཟེམ་ཁང་རྒྱལ་མཆན་མཐོན་པོའི་ཀ་དྲུག་
མའི་གནས་བརྟན་ལྟ་ཁང་གི་རི་མོ་འདི་ཡང་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཆེ་རྒྱུ་ཞེས་ཞུས་
དཔོན་མོ་ཆེ་བསམ་གཏན་པ་ལ། ལྟ་མོ་འདིའི་སྐྱ་སྐྱོ་རྒྱབ་འདིར་འབྲི་བའི་ལུགས་ཡིན་
ནའང་། ལྟ་ཤར་གྱི་བྱར་འདི་ན་ཉལ་ཉིབ་དང་། ཤབ་ཤིབ་མང་པོ་བཟེར་ཅིང་། ང་འདིར་
སྤྲོད་བེར་གྱིན་འདུག་པས་འདིར་བྲིས་གསུངས་ནས། ཞལ་རུབ་གཟིགས་ལ་མདུན་དུ་
གཏོར་མ་དང་བཅས་པ་བཞུགས་སོ། །

དེ་ནས་ས་པོ་སྟག་ལོའི་དགུན་ཆོས་ལ་སེལ་ཅེར་ཕེབས། བདག་མོ་དོ་རྩེ་ཆེ་
རིང་མས་ཞབས་ཏྲོག་བཟང་པོ་བསྐྱབས། གསུང་ཆོས་ཀྱང་འཕེལ་བར་བྱུང་། དེ་དུས་
གྲུ་པ་འགའ་ཞིག་ལ་ན་ཆ་འདྲ་བྱུང་བ་ལ་རྩེའི་ཞལ་ནས། འདིའི་དགོན་པའི་ལྟ་མོ་
འདིའི་གཡོ་ཞིག་ཡིན་ཆོད་དུ་འདུག འདི་མགོན་པོ་ཕྱག་བཞི་པའི་ཡུམ་ཨེ་ཀ་རྩེ་
ཡིན། རེད་རང་གི་ལྟ་མོ་འདི་དང་ཡང་གཅིག་པར་འདུག མགོན་པོ་ཕྱག་བཞི་པ་འདི་
བདག་ལ་སྐྱའི་སྤང་བ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྟོན་པ་ཞིག་ཡོད་པས་འདི་ལ་གསོལ་མཆོད་
བྱས་ན་པན་པ་ཆེ་བར་འོང་ངོ་གསུང་། དེ་ནས་དགུན་ཆོས་གཉིས་པ་ལ་བོ་དོང་ལ་
ཕེབས། དགེ་བཤེས་ནམ་བཟང་པ་སྐྱ་མཆོད་ཀྱིས་ཞབས་ཏྲོག་བསྐྱབས། དེ་དུས་སུ་ས་
སྐྱ་པ་ཆོས་རྩེ་སང་རྒྱལ་བ་ཞེས་པ་དེ་ན་བཞུགས་གྱིན་འདུག་པ་ལ་རྩེ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ས་
སྐྱ་པའི་དམར་པོ་སྐྱོར་གསུམ་གྱི་མན་ངག་བྱུང་པར་ཅན་དང་། ཉ་མགིན་ཡང་གསང་
གི་བཀའ་དང་། དེའི་བཀའ་སྤྲོད་བཅའ་ཅེ་ལྷམ་དལ་གྱི་རྩེས་གནང་མན་ངག་དང་བཅས་
པ་ནམས་ཞུས་ཤིང་། རྩེ་འདི་པས་ཀྱང་ཁོང་པ་ལ་ཁྲོས་མ་ནག་མོའི་བཀའ་ཡང་གནང་
བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཆེ་གོང་གི་བཀའ་ལྟར་འདི་ནམས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་ཡང་ཆང་བར་བསྐྱབས་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་དང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་ནམ་ཐར་ངོ་མཆར་མཛད་བྱུང་ནོར་ཐེང་།

ཏེ་ཕྱིས་བཅུ་ཙེ་ལྷམ་བྲལ་ལ་དགོན་པ་འདིའི་ཕྱི་ནང་གི་གཉེར་གཏད་ཀྱང་ལེགས་པར་
བཅོལ་བ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ནས་ལྷ་རྒྱལ་ཆེར་ཕེབས་ཏེ་ཆོས་བར་མཛད་། དེ་དུས་བདག་གི་
སྤྲུལ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་དཔལ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་ཀྱིས་སྤྲུལ་པ་དེའི་ཉེ་སྐོར་གྱི་སྤྲུལ་དགའ་ལྡན་ཞེས་པའི་
དབེན་གནས་ཤིག་ན་ཐུགས་དམ་ལ་བཞུགས་པ་དེས། རྗེ་སྤྲུལ་པ་འདིའི་བྱུང་བྱུང་མཛུལ་
བ་ལ་བྱོན་ཏེ་གསུང་རབ་ཀྱི་འབེལ་གཏམ་སྤྱི་དང་། བྱུང་པར་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་
དགོངས་པའི་བཤད་སྐྱབ་རྒྱལ་བཞིན་དུ་མཛད་པར་དཔོན་སློབ་མཐུན་གྲུབ་དུ་ཐུགས་
དམ་འཆར་བ་སོགས་མཛད་དོ། །

དེ་ནས་སྤྲུལ་ཐང་ལ་བྱོན། བྱུང་ཆེན་གྱི་ཐེག་ཆེན་པོ་བྱུང་དུ་རིན་པོ་ཆེ་ཀུན་
དགའ་དཔལ་ལྡན་པ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་ཤངས་པའི་ནེ་གུའི་ཆོས་སྐོར་ཆང་མ། མགོན་
པོ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་རྗེས་གནང་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཁྱེས། དེ་ནས་སྤྲུལ་ཐང་དུ་
བྱོན་ཏེ་སྤྲུལ་ཐང་མཁན་པོ་གྲགས་པ་དོན་གྲུབ་པ་ལ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམ་ཐོས་སྤྲུལ་གྱི་
བཀའ་ཁྱེས་ཤིང་། དུས་ཕྱིས་ཁོང་པ་ལ་བྱང་སའི་ལྷང་ཞིག་ཁྱེས་ཡིན་ནའང་མ་གྲུབ།
དེ་ནས་འདིར་ཕེབས། ཕིར་ཐོགས་རྒྱལ་པོ་དཔོན་མོ་ཆེ་སྤྱན་ཐང་པ་དཔོན་སློབ་ཀྱིས་
གཙུག་ལག་ཁང་གི་ལྗེ་བས་ཆེན་གཉིས་ལ། རྒྱལ་བ་དོན་རྗེ་འཆང་ལ་གྲུབ་ཆེན་བརྒྱུད་
ཅུས་བསྐྱོར་བ་དང་། ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཕགས་པའི་གནས་བརྟན་བརྟུ་དུག་གིས་
བསྐྱོར་བའི་ཞིང་ཁམས་གཉིས་ཀྱི་རི་མོ་རྫོགས་པ་དང་། མཛད་བརྟུའི་ཞིང་བཀོད་ཆེན་
མོའི་སྐྱེ་རིས་རྣམས་མཛད་ཅིང་། བྱུང་པར་རྒྱལ་བ་དོན་རྗེ་འཆང་ཆོས་འཆད་དུ་མཛད་
པ་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མཛད་དོ། ། དེའི་ཆོ་རུབ་གཅིག་མནལ་ལམ་
ལ་རྣམ་སྤྲུལ་སྤྱིང་གི་འཁྲིས་ཀྱི་རི་འདིའི་སྤྱིང་ན་ཡི་དམ་དོན་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཞལ་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཕྱག་མཆན་ཐམས་ཅད་ལ་པོད་ཁ་རེ་བསྐྱམས་པ་གཟིགས་ཤིང་།
འདི་ཕྱིས་བརྟགས་ན་དགོན་པའི་ཉེ་སྐོར་དུ་དུས་ཟིང་ཆེན་པོ་འོང་བའི་ལྷས་ཡིན་པ་

འདྲ་གསུང་། དེ་ནས་ཞིང་བཀོད་གཞན་ནམས་ཀྱང་ལྟ་བུ་བཅུན་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་
དང་། བཤེས་གཉེན་སངས་རྒྱས་བཟང་པོ་དང་། དཔོན་མོ་ཆེ་བསམ་གཏན་པ་སོགས་རི་
མོ་བ་སོ་སོ་ནམས་ཀྱིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

༡༠༽ རྩེ་བཅུན་མ་དང་མ་པམ་མགོན་པོའི་སྐུ་འདྲ་ཆེ་ལེགས་ཤིག་དཔོན་སློབ་ནམས་ཀྱིས་འབུལ་
སྤྱད་ཀྱིས་གསར་བཞེངས་ཞུས།

ལྟ་ ཡང་སྐབས་ཤིག་དུ་རྩེའི་དགོངས་པ་ལ། རྩེ་ཤེས་རབ་སེལ་དེའི་བཀའ་ངིན་
བསམ་བྱིན་དུ་སྤར་གྱི་རྟེན་བཞེངས་དགོན་པ་དང་བཅས་པའང་ཡིན་མོད། ད་དུང་
སྤགས་ལ་བརྟེན་པའི་སྐུ་ངིན་བསམ་བྱིན་དུ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་གསེར་སྐུ་ལྟ་
གུངས་ཚང་མ་ཞིག་བཞེངས་པ་དང་། དགོན་པ་འདིར་ཡང་རྒྱད་ཀྱི་འཆད་ཉན་རྒྱུ་
བཅུགས་ཤིག་ཀྱང་འཇུགས་པར་བཞེད་དེ། བདག་གི་སྤྲ་མ་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་བཟང་
པོ་བཟླ་ཤིས་ལ་འདིར་རྒྱད་ཀྱི་བཤད་ཉན་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་མཛོད་གསུངས་ཏེ། དེའི་
རྟེན་འབྲེལ་དུ་དཔལ་ལྡན་སྤྲ་མའི་དབང་བྱམ་ཡིན་ཟེར་བའི་བྱམ་པ་བཟང་པོ་ཞིག་གི་
གནང་སྦྱིན་ཀྱང་མཛད། གཞན་ཡང་དཀའ་བཅུ་པ་དཔལ་ལྡན་བཟང་པོ་ཞེས་པ་ལ་
རྒྱགས་རྟེན་རིན་པོ་ཆེ་གནང་སྟེ། རྒྱད་འཆད་སྤུབ་པ་ཞིག་ཀྱིས་ཤིག་གསུངས་ཏེ་དབུས་
ཕྱོགས་ལ་བཟངས། ཐ་ན་བདག་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་དེ་མཐུན་གྱི་བཀའ་ལྟར་གནང་ནའང་
གདུལ་བྱའི་སྐབས་ཀྱིས་སྤགས་བཞེད་བཞིན་གྱི་མཛད་པ་མ་གྲུབ། འོན་ཀྱང་རེ་ཞིག་
ལ་གསང་བ་འདུས་པ་རིགས་ལྗེའི་སྐུ་དང་། བདག་ཅག་གི་ཆེ་སྐུ་ལ་དམིགས་པའི་
རྩེ་བཅུན་མ་དཀར་མོའི་སྐུ་ཞིག་བཞེངས་པར་བཞེད་དེ། ཐོག་མར་རིགས་ལྗེ་བཞེངས་
པའི་རྒྱ་དང་ཡོན་ཇོངས་དབུས་ཕྱོགས་ལ་བཟངས་ཏེ་སྤུལ་པའི་བཟོ་བོ་སྤེལ་ཆུང་པ་ལ་
སྤུལ་ནས་ལེགས་པར་བཞེངས་པའང་འདིར་སྤེབས། དེ་ནས་སྟག་ཅེ་པའི་ལྟ་བུ་བཟོ་བ་
མཁས་པ་ཞིག་གིས་ཐོག་མར་རྩེ་བཅུན་མ་དཀར་མོའི་བཟོ་ཆད་ཀྱི་སྟན་སྐུ་ཞིག་སྤུལ།

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་དང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་ནམ་ཐར་ངོ་མཚར་མཛད་བྱུང་ནོར་ཐེང་།

དེ་ནས་ཁོང་གིས་ཇི་བཅུན་མའི་གསེར་སྐྱ་མདའ་ཚད་ཅམ་མཚར་ཁིང་བྱིན་རྒྱབས་
ཆེ་བ་གཅིག་བཞེངས་ཏེ་སྤུལ་བ་ལ་ཁོང་ཡོན་རྫོངས་སོགས་ཀྱིས་མཉེས་པར་མཛད་དོ།
ཡང་སྐབས་ཤིག་ཏུ་གཙང་ཁང་དབུས་མ་འདིར་རྟེན་བཞེངས་ཐོགས་ཤིག་མཛད་པ་ལ།
ཉང་སྟོང་གནས་གསར་བའི་ལྷ་བཟོ་བ་དཔོན་སྟོབ་འགའ་ཞིག་གིས་བསྟན་པའི་གཙོ་
བོའི་ལྷམ་གཉིས་གན་རྟོ་ལ་དང་བཅས་པ། གཡས་གཡོན་ཏུ་རྒྱལ་བ་ཆེ་དཔག་མེད་
དང་སྟན་པའི་རྒྱལ་པོ། ཤར་རུབ་ཏུ་ཉེ་བའི་སྤྲུལ་ཆེན་བརྒྱུད་ཀྱི་སྟན་སྐྱེ་ནམས་སྐྱེ་ཚད་
ཆེ་ཁིང་མཚར་ཆགས་དང་ལྷན་ལ་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་གཟི་འོད་འབར་བ་བཞེངས་སོ། །

ས་མོ་ཡོས་ལོའི་དགུན་ཆོས་ལ་གནས་རྟིང་ལ་བྱོན། སྤང་སྤུ་བས་ཞབས་ཏྲོག་
བརྒྱབས། གསུང་ཆོས་རིགས་ལུང་སོགས་འཕེལ་བར་བྱུང་ཁིང་། དེའི་ཆེ་དེ་སྐོར་གྱི་
བན་སྐྱེའི་ཆོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་བཀའ་གདམས་སྒྲིགས་བམ་རིན་པོ་ཆེའི་ལུང་
གནང་ཁིང་། དགེ་བའི་ས་བོན་འཛོག་པར་མཛད་ལ། ཇི་བཅུན་གྱི་སྐྱེ་བྱུང་པར་ཅན་
འདི་བཞེངས་པའི་འབྲུལ་སྤྱད་སྤྱུ་མ་ཡང་དེ་ནས་མཛད་དོ། །དེ་ནས་འདིར་ཕེབས་ཏེ་
ལོ་དེའི་དབྱར་བདེ་བ་ཅན་པ་གནས་བརྟན་ཆོས་བཟང་ཞེས་པས་བཞུགས་ཁྲིའི་སྟེང་
གི་འབོལ་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་གཡུ་གདན་གྱི་འབོལ་ཡུག་ཐོགས་ཤིག་སྤུལ། དེ་ནས་
བཟུང་སྟེ་ཡུན་རིང་གི་བར་དགེ་སྐོས་རེ་རེས་འབོལ་ཡུག་རེ་སྤུལ་བས་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་
ཞིག་བྱུང་ཁིང་། དེའི་གནད་ཀྱིས་དགེ་འདུན་གྱི་གཡུ་གདན་རང་རེའི་འདི་བས་བཟང་
བ་གནའང་མེད་ཅིང་། འདི་ནི། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་འདུག་
གོ། དེ་ནས་ཇི་སྤྲུལ་འདིའི་དགོངས་པ་ལ། སྤྲུལ་ནས་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པ་མནལ་ལམ་ཏུ་བྱོན་ཏེ། ཇི་བཅུན་བྱམས་པའི་སྐྱེ་ཞིག་བཞེངས་ནས་བསྟན་པ་དང་
སེམས་ཅན་ལ་སན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བའི་ལུང་བསྟན་ཅིག་ཡོད་པ་དང་། གཞན་
ཡང་རང་གི་སྟོབ་མ་ཉམས་རྟོགས་ཅན་འགའ་ཞིག་གི་ཉམས་དང་མི་ལམ་ལ། ཇི་

བཙུན་གྱི་སྐྱུ་བཞེངས་ན་པན་ཐོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་འོང་བེར་བ་མང་པོ་ཡོད་པ་སོགས་ལ་
བརྟེན་ནས། རྩེ་གསང་བ་འདུས་པའི་ལྷའི་སྐྱུ་ཚང་མར་བཞེངས་པའི་འདུན་པ་ཡོད་
པའི་རིགས་ལྷ་མ་གཏོགས་ལྷག་མ་རྣམས་བཞེངས་དགོས་ཡོད་ནའང་གསེར་སྐྱ་ནི།
ཅུང་མི་འབྲུབ་པ་འདྲ། ལྷེར་སྐྱ་ཆེ་རབ་ཅིག་བཞེངས་ཨེ་ཐུབ། འོན་ཀྱང་དགོན་མཆོག་
ལ་ཐུགས་རྗེ་ཡོད་པས་གསོལ་བ་བཏབ་ན་གསེར་སྐྱ་ཡང་བཞེངས་ཐུབ་སྟམ་དུ་དགོངས་
ཏེ། གནས་རྟིང་དུ་འབུལ་སྟུང་སྟེ་མ་མཛད་དུས་ཐོག་མ་རང་ལ་གསེར་གྱི་ཏྲོག་ཅིག་
བྱང་བས། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྩ་ལེགས་གསུངས་ནས་ཐུགས་མཉེས་སོ། །

ད་ནི་ཐོགས་ཐམས་ཅད་དུ་དགེ་བསྐྱུལ་གྱི་འབུལ་སྟུང་རྒྱ་ཆེར་བྱས་ཏེ། རྩེ་
བཙུན་བྱམས་པའི་སྐྱུ་སྐྱུ་ཚད་ཆེ་བ་གཅིག་བཞེངས་པར་བྱའོ་སྟམ་དུ་དགོངས་ཏེ།
བདག་ཅག་གོགས་མཆེད་ལྷ་ལ་ཞལ་ཏ་ནན་གྱིས་གནང་སྟེ་ཐོག་མར་སྟོ་བྱང་གཉིས་ལ་
འབུལ་སྟུང་ལ་བརྒྱུད་ཤ། དེ་དུས་ནི་རིང་རིན་པོ་ཆེ་པས་རིན་པོ་ཆེ་ཞོ་དུག་ཅུ་རེ་ལྷའི་
འབུལ་བས་ཐོག་བྱངས་སོ་སོ་ཐ་དད་ནས་འབུལ་བ་རྒྱ་ཆེ་བར་བྱང་ཞིང་། དེ་དག་གི་
སྐབས་སུ་ལྷ་དང་ཆོས་སྦྱོང་གིས་སྦྱང་སྦྱོབ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱས་པ་སོགས་ངོ་མཆར་བའི་
ལྷས་མང་པོ་དང་བཅས་ཏེ་སྟོན་བཅས་མའི་དུས་ཉེས་སྟོན་མེད་པར་འདིར་སླེབས། དེ་
དུས་ཏའི་སི་དུ་རྣམ་རྒྱལ་གྲགས་པས་རྩེ་བཙུན་གྱི་སྐྱུ་བཞེངས་པ་ལ་ཡང་འབུལ་བ་
སྟོབས་ཆེ་བ་མཛད་ཅིང་། རྩེ་འདི་པ་ལ་གསུང་རབ་གྱི་བྱི་བ་ཐུན་མོང་བ་ཐོགས་ཤིག་
ཡོད་པ་ལ་ལན་སྐབས་བབ་ལ་བསྐྱིད་གསུང་བ་ཡང་ཡོད་དོ། །དེའི་ཆེ་བདག་གོགས་
མཆེད་རྣམས་གྱི་ནང་ནས་དགེ་བཤེས་སྟོ་བཟང་ཞེས་པ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་བརྟུ་
ཞུགས་ལ་གནས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་གོགས་མཆེད་གཉིས་མངའ་རིས་སྟོང་ལ་འབུལ་
སྟུང་ལ་བརྒྱུད་ཤ། དེའི་ཆེ་ཁོང་རྣམས་ལ་མངའ་རིས་རྒྱལ་པོ་དོ་བོ་གྲགས་འབུམ་ལྷེ་ཞེས་
བྱ་བས་སྤང་མང་པོ་རི་བའི་གཡུ་མོ་ཆེས་ཐོག་བྱངས་འབུལ་བ་མང་པོ་དང་། གཞན་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་མེད་དང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་ནམ་ཐར་ངོ་མཆར་མད་བྱང་ནོར་མེད།

ཡང་དེ་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱ་སྒྲོབ་སྦྱིན་བདག་ནམས་ཀྱིས་དད་འབྱུལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་
དང་བཅས་ཏེ། ལྷགས་མོ་སྦྱུལ་ལོའི་སྟོན་དུས་ཉེས་སྟོན་མེད་པར་འདིར་སླེབས། དེའི་
ཆེ་ཡར་ངོའི་ཆོས་བརྒྱད་ཅིག་ལ་རྗེའི་ཞལ་ནས་ལྷ་བརྩན་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆན་ལ།
རྗེ་བརྩན་གྱི་སྐྱེ་ཆད་ངི་ཅམ་འོང་གི་བརྟག་པ་ཞིག་ཕྱེད་དགོས་པ་འདུག་པས། བྱང་
ལོགས་ཤིག་ལ་ཕྱག་མཐོ་དྲུག་གི་ཆད་མཛད་ནས། འདི་ལ་དཔེས་པའི་ཞལ་ཞིག་གིས་
གསུང་། ཁོང་གིས་གིས་པས་ཆད་འཕྱུགས་ནས། མཐོ་དགུ་ཅམ་དུ་སོང་བ་དང་རྗེའི་
ཞལ་ནས། སླ་མ་ཞང་གིས་ལྷ་ཆེན་དཔལ་འབར་བཞེངས་དུས་ཉེ་གནས་ཀྱིས་སྟོག་གིང་
ཆད་འཕྱུགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྐྱེ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་བྱུང་བེད། འོ་སྐྱོལ་ལ་ཡང་སྐྱེ་
ཆེན་པོ་ཞིག་འོང་བ་ཡིན་ཡོད་གསུང་། དེ་ནས་ཞལ་གིས་ནས་མཆོད་པ་སྤུལ། གསོལ་བ་
བཏབ་པས་དེའི་རྩལ་མོ་ལྷ་རི་ཆེ་ནས་མེར་སྐྱམ་གྱི་གསོལ་བེམས་ལེགས་པ་ཞིག་འབྱུལ་
བ་ལ་བཏང་བྱུང་བས། རྟེན་འབྲེལ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཞེས་གསུང་། དེའི་ཐོ་རངས་མནལ་
ལམ་དུ། སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ཐོབ་ཟེར་བའི་སྐྱེ་ལྷང་བ་ཞིག་བྱུང་གསུང་། དེའི་ཉིན་པར་
ཆེ་ཞོལ་པའི་མོ་རང་མོ་ཞིག་གིས་རྗེའི་བྱང་དུ་གསེར་ཞོ་དོ། ཟངས་ཤུག་ཅིག་ནས་ཁལ་
སུམ་ཅུ། སྐྱམ་བྱ་བྱུབས་གཅིག་ནམས་སྤུལ་བས་དགྱེས་ཏེ། རང་རེའི་རྟེན་བཞེངས་འདི་
ལ་བར་ཆད་མེད་ཅིང་། ལོངས་སྟོན་དང་འགྲོ་དོན་ཡང་ཆེན་པོ་འོང་བ་འདུག་གསུངས་
ནས་ཤིན་ཏུ་དགྱེས་པར་གྱུར་ཏོ།

ལོ་དེའི་དབྱིད་མགོན་ཁང་འདིའི་ནང་དུ་རྟེན་བཞེངས་པ་ལ། བདག་གི་སླ་མ་
ནལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱག་བཟང་པོ་རྒྱལ་མཆན་པས་ཞལ་བཀོད་སྦྱིན་བདག་སོགས་
ཀྱི་བདག་ཆེན་མཛད་དེ། ཡི་དམ་མགོན་པོ་དཀར་ནག་འཁོར་དང་བཅས་པའི་སྐྱེ་
ནམས་བྱིན་སྐྱབས་དང་གཟི་བུ་ཆེད་ཆེ་བར་བཞེངས། ལྷ་མོའི་སྐྱེ་འདི་རྗེས་ལ་བཞེངས་
སོ། །དེའི་སྟོན་བདག་གིས་ཀྱང་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་འདིའི་སྐྱེ་བྱང་དུ་བསྐྱེད་དེ་ཕྱག་དཔེ་འབྲི་

བ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མཉེས་པར་བྱས་ཏེ། རྩེ་རང་གི་སྐྱ་སྐྱེ་སྤྱིའི་མཛད་པ་ནམས་ཞིབ་
 ཏུ་བྱས། དེ་ནས་ལྷགས་པོ་འབྱུག་གི་ལོ་ལ་དགོན་པ་འདིར་བཞུགས་ཏེ། ཕྱིས་རྩེ་རང་གི་
 བསྟན་འཛིན་ཆེན་པོ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སངས་རྒྱས་དཔལ་རིན་པ་དབྱུས་ཚྭ་གས་
 ལ་འབྱུལ་སྤྱད་ལ་རྫོང་བ་དང་། འདི་སྐོར་གྱི་བུ་སྟོབ་སྤྱི་སྟོས་ནམས་ལ་འང་འབྱུལ་སྤྱད་
 རྒྱ་ཆེར་མཛད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་རྩེ་བཙུན་གྱི་ཞབས་
 ཏུ་དུ་སྦྱོར་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་དཔལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཁྱད་
 པར་ཅན་བསྒྲིག་པའི་ཕྱིར་དུ་རྩེ་བཙུན་གྱི་སྐྱེ་འདི་བཞེངས་པ་ཡིན་པས། ཞེས་པའི་
 བཀའ་ལླང་ཚྭ་གས་ཐམས་ཅད་དུ་གནང་ཞིང་། སྤྱགས་ལ་ཡང་དེ་འབའ་ཞིག་དགོངས་
 པའི་སྒོ་ནས་མཛད་པ་ལ། ད་ལྟ་བཙོ་བ་ཇི་ལྟ་བུ་དྲག་སྒྲུལ་དུ་དགོངས་པའི་ཆེ་སྟོབ་
 དཔོན་ནམས་བསགས་ནས་བཙོ་བོ་སུ་དྲག་གི་བཀའ་བཀྲོས་མཛད་པས་ཁ་ཅིག་ནི།
 སྤེལ་ཆུང་པ་དྲག་ཟེར། ཁ་ཅིག་ནི། བྱང་པའི་དཔོན་བཟླ་ཤིས་རིན་ཆེན་པ་དྲག་ཟེར།
 སལ་ཆེར་ཞལ་མཐུན་པར་བལ་པོ་རང་དྲག ལྟ་ཆེན་འདི་ཙམ་བཞེངས་པ་ལ་བལ་པོ་
 མཁས་ཤིང་རྒྱ་ཡང་གོན་ཆུང་ཟེར།

གནས་བརྟན་དོན་རྒྱལ་བ་ན་རེ། གྲོས་སྤྱ་ཤེས་རབ་ཅན་གྱིས་ཐོན། གྲོས་
 ཐག་བསོད་ནམས་ཅན་གྱིས་ཆོད་ཟེར་བ་ཡིན། རྩེ་རང་གི་དགོངས་པ་ལ་གང་ཤར་བ་
 ཞིག་མཛད་པར་བྱ། བྱང་ཙམ་བྱང་ན་བལ་པོ་མཛད་ན་དགའ་བ་ཡིན་ཞུས་པས་རྩེའི་
 དགོངས་པ་ལ། བལ་པོ་བྱས་ན་ཡོན་རྫོངས་ནམས་ལ་གསེར་དབྱལ་དང་གོས་དར་རྒྱང་
 དགོས་པར་འདུག་དགོངས་ནས་དེ་རུབ་ཐག་མ་ཆོད་པར། ད་དགོན་མཆོག་ལ་གསོལ་
 བ་བཏབ་ནས་བྱེད་གསུངས་ནས་དེ་རུབ་འཐེན། དེ་རྟེན་སྟོབ་དཔོན་ནམས་སྤྱན་དྲངས་
 ནས་ཟན་རིལ་བྱས་ཏེ། རྩེ་བཙུན་མ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས། བཙོ་བོ་བཟླ་ཤིས་རིན་
 ཆེན་ཆུང་ཟད་དོ་མཐོ་ཡང་བར་ཆད་ཆེ་བར་ལྷང་བསྟན། དེ་རུབ་ཡོན་ཆབ་ཀྱི་སྤྱིང་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་མེད་དང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་ནམ་ཐར་ངོ་མཚར་མད་བྱང་ནོར་མེད།

དུ་དཀར་མེད་དུད་པས་ཞག་ཆགས་པ་བཞིན་བྱས་ནས། མི་ཉི་ཟེར་བའི་ཡི་གེ་ལ་རྒྱའི་
ནམ་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ཞིག་བྱང་བས་ཐམས་ཅད་ངོ་མཚར་བར་གྱུར་ཏེ། དེའི་རུབ་
མོ་ཐུགས་དམ་པ་ཞིག་གི་མི་ལམ་དུ་བྱད་མེད་རྒྱན་ཅན་མང་པོ་ཆོགས་པའི་དབྱས་ན་
བྱད་མེད་སྒྲུག་མོ་མདའ་དར་ཤོ་སྤྱང་ཅམ་ཁྱེར་བ་ཞིག་ན་རེ། བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་དེ་ལ་
འདི་སྐད་སྒྲོས། ཁྲོ་དམན་ནམས་ནི་འདོད་ཡོན་སྲིད་པས་བཅིང་། ཁེམས་དཔའ་ནམས་
ཀྱི་སྦྱོད་རྒྱལ་དཔག་མི་རུས། །ལུས་སྟོག་ལོངས་སྦྱོད་གཡོ་མེད་བྱང་རྒྱབ་བསྒྲོ། ལུས་
བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་མི་པམ་མགོན་པོའི་ཆད། །རྒྱལ་སྤྱས་སྟོབས་པ་ཞན་དུ་མ་འདུག་ཅིག ཏེ་
ཏེ། ཟེར་བ་ཞིག་དང་། མགོན་པོ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ལ་གསོལ་བ་ཐོབ། མི་གསར་གྱི་ཁ་
ནས་གཏམ་ཡོང་བ་ཡིན། ལྷ་བཟོ་བ་བོད་ཀྱིས་བྱས་ན་ཤི་ཆད་ཏེ། སྟོད་ཕྱགས་ཀྱི་འབྲུལ་
སྤྱད་པ་ནམས་འདུན་ཐོག་ཏུ་འབབ་ཟེར་བ་ཞིག་བྱང་། དེའི་ཉིན་པར་སྟོན་ཆེན་ལྷ་
བཅན་ལ་མོ་ཕུ་ཞིག་མཛད་པས། ལྷ་བཟོ་བ་བོད་ཀྱིས་བྱས་ན་བར་ཆད་ཆེ། བལ་པོས་
བྱས་ན་དཔའ་པོས་དཔའ་པོ་འབྲིད་པ་ཡིན་པས་བཟང་ཟེར་བ་བྱང་། དེའི་ཆོ་ལྷན་པོ་
ཚེར་ཉེན་བཞེངས་ལ་བལ་པོ་ཐོགས་ཤིག་འདུག་པ་ལ་ཞལ་ཏ་གནང་བས་ཁོང་ནམས་
འདོད་པ་ཆེས་པས་མ་འགྲིག དེ་ནས་སྤར་བརྟག་པ་བབས་པ་དང་མཐུན་པར་ལྷ་བཟོ་
བ་ལ་སྟོད་བྱང་ནས་འབོད་པར་ཐག་བཅད། ལོ་དེའི་དབྱིད་ཏའི་སི་ཏུ་བའི་རིས་ལན་
ནམས་བདག་ཅག་ནམས་ལ་གསུང་ཆོས་སུ་གནང་སྟེ་རྩོམ་པ་མཛད་དེ་འབྲུལ་བ་དང་
ལྷ་བཟོ་བ་འབོད་པ་ཕྱོགས་མཐུན་དུ་བདག་གིས་ལོ་དེའི་སྟོན་གཞུག་བྱང་ལ་བྱིན། ལུས་
པ་སོགས་ལ་འབྲུལ་སྤྱད་བྱས། དགུན་ཆོས་ལ་ངམ་རིང་དུ་བྱིན་ཏེ་རིས་ལན་ཕུལ། ཏའི་
སི་ཏུ་བས་ཀྱང་དགུས་པ་ཆེན་པོ་མཛད། ལྷ་བཟོ་བ་ནི། ཐང་སྟོང་རྒྱལ་པོར་གྲགས་པས་
གོགས་བྱས་ཏེ་བཀའ། དེ་ནས་ངམ་རིང་སྟོན་ལམ་གྲོལ་ནས་འདིར་སྟེབས་དུས་ལྷགས་
མོ་སྐུལ་གྱི་དབྱིད་ཆོས་ལ་དགེ་བཤེས་བསོད་ནམས་འཕེལ་གྱིས་ཞབས་ཏོག་བསྐྱབས་ཏེ་

གསུང་ཆོས་འཕེལ་བར་འདུག། དེ་དུས་བདག་གིས་བྱང་ནས་གྲུ་པ་གཅིག་ཕུལ་བ་ལ།
 རྗེ་རང་གི་གསུང་དང་མཐུན་པར་བསྟན་པ་ལ་ཕན་ཐོགས་པ་ཞིག་བྱང་ངོ་།།

དེ་ནས་དབྱར་ཆོས་ལ་བདག་གི་སྒྲ་མ་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་
 མཆན་པས་ཁྱེད་པོ་མཛད་ནས། སྒྲིགས་བཅའ་རིན་པོ་ཆེ་ཞིབ་ཏུ་གསུངས་ཏེ་མང་པོ་
 དད་པའི་ས་ལ་བཀོད། དེ་དུས་རྗེ་རང་གི་བསྟན་འདོན་ཆེན་པོ་མཁས་པ་སྟོབས་ལྡན་
 འོད་ཟེར་བས་རྗེ་ལ་སྒྲིགས་བཅའ་འདི་ལ་ཆོས་མིན་ཁྱེད་མཁན་འདུག་པས་དེ་ལྟར་ལགས་
 ཁྱེད་པས། ཆོས་ཡིན་མིན་ཆ་མེད། སེམས་ལ་ཤིན་ཏུ་ཕན་གསུང་ངོ་། ཁོ་དེའི་དབྱར་
 གཞུག་ནས་བྱམས་ཁང་གི་མཁར་ལས་ཀྱང་མཛད། དེ་ནས་སྤུལ་ལོའི་སྟོན་གནས་
 ཉིང་ནས་ཟངས་མགར་བ་བོས་ཏེ། ཟངས་མགར་བ་ཁ་ཅིག་གིས་སྤང་ཕྱར་ཟངས་ལེབ་
 འཆོས་པ་སོགས་ཀྱི་མགོ་བཅུམས། དེ་ནས་ད་བཟོ་པོ་སུ་དྲག་གམ་ཟེར་བ་ལ་རྗེའི་ཞལ་
 བུ་དག་ལ་ལྡན་ནས་བེ་ཤུ་ཀམ་འོང་བ་ཡིན་གསུངས་ནས་བཞད་ཀྱིན་འདུག། དེ་ནས་
 སྒྲ་པ་གཅིག་ཙམ་ན་སྤར་ཐང་པ་དཔོན་པོ་བྱང་རིན་ཞེས་པས་ཉེན་གྱི་བཟོ་ཕྱད་ལ་རྗེ་
 བཅུན་གྱི་སྒྱུ་འདིའི་ལྷགས་བཏང་སྟེ་ངོ་མཆར་བར་བྱོན། དེ་ནས་འོང་གི་ཞལ་བཀོད་
 དང་འབྲོང་ཆེ་བའི་ཟངས་མགར་བས་བརྟུངས་བྱས་པས་འོང་ཟེར་ནས་འོང་གཉིས་
 ཀྱིས་བྱེད་པར་ཐག་ཆོད་པ་ལ་གྲུ་པ་ནམས་མ་དགེས་ཤིང་། བྱད་པར་ཟངས་མགར་བའི་
 མི་ལམ་དུ་བྱད་མེད་ཅིག་གིས་སྒྲས་ལེབ་ཀྱི་མགོ་ནས་བསྒྲིལ་བ་མིས་ཟེར་ནས་ཐེ་ཆོ་མ་
 དུ་ཡོད་པ་ལ་དེའི་ཆེ་སྤུལ་པའི་བཟོ་པོ་ནམས་སྤྱན་རས་གཟིགས་དང་སྟོལ་མས་རྒྱད་
 བསྒྲུལ། དཔལ་ལྡན་ལྟ་མོས་ལམ་སྤང་མཛད་ནས་ཆུ་འདུས་སུ་སྒྲིབས། དེ་ནས་བྱང་
 ཆོས་རྒྱལ་བས་ལྟ་བཟོ་བ་ནམས་བྲིད་ནས་འདིར་སྒྲིབས། རྗེའི་བྱང་དུ་རྒྱ་མཆན་ཕུལ་
 བས་རྗེའི་གསུང་ནས། ཤིན་ཏུ་ལེགས། མི་གསར་གྱི་ཁ་ནས་གཏམ་བྱང་། སྤང་ཆ་དུས་
 ཀྱི་སྒྲམ་པ་བྱ་བ་ཡིན་གསུང་།

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་བྱེད་དང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་ནམ་ཐར་ངོ་མཆར་མཛད་བྱུང་ནོར་བེད།

དེ་ནས་སང་ཉིན་བཟོ་བོ་ནམས་ལ་ཟངས་ལེབ་ནམས་བསྟན་པས་ཁོང་ནམས་
ན་རེ། ད་ནི། རྒྱ་ཡང་ལྷངས་ཤིང་། ཟངས་ལེབ་ནམས་ཀྱང་ལེགས་པོ་འོང་བེར་ནས་
དབྱའི་ཚུགས་ངངས་ཏེ་བཟོ་ཚུགས་སོ། །བཟོ་བོ་ན་རེ། བདག་གིས་ཉིན་མོ་བཟོ་ལག་
པས་བྱེད། མཆན་མོ་ཡིད་ཀྱིས་བཟོ་བྱེད་པས་མཚུགས་ལ་ལེགས་པ་འོང་བེར། རྗེའི་
གསུང་ནས། ཚུགས་དཔོན་པོ་བྱང་རིན་གྱི་འདི་ལ་དག་གམ། ཡང་ན་དགོན་མཆོག་ལ་
གསོལ་བ་བཏབ་ན་གསུངས་པས་བཟོ་བོ་ན་རེ། དགོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་པ་རང་ཡིན་
མོད། ང་ལ་བཟོ་པས་བསྐྱབས་པ་ཡིན་གྱི་དགོན་མཆོག་གིས་བསྐྱབས་པ་མེད་ཟེར་ཏེ་
ཁོང་རང་གི་སྤྱིང་དུ་བཞག རྗེའི་གསུང་ནས། དཔོན་མོ་ཆེ། ལུ་ཅག་སྟོན་ལ་དབྱ་དེ་ཆེ་
བ་གཅིག་བྱས་པས་དེ་ནས་མི་འགྲུབ་ཁ་མེད་ཡིན། ད་ལྟ་ནི། རྒྱ་ཡང་ཆེན་པོ་རང་མི་
གདའ་གསུངས་པས་བཟོ་བོ་ན་རེ། དེ་ཀ་བྱེད། ལེགས་པོ་འོང་། རིན་པོ་ཆེ་པ་ཚུ་མིག་
བཟང་པོ་དང་འདྲ། འཕྲལ་ལ་མེད་ཀྱང་འཕྲལ་ལ་སྐྱེས་ཏེ་འོང་བེར།

དེ་ནས་བོད་ཀྱི་བཟོ་བོས་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་མ་བྱུང་བས་བལ་པོ་ནམས་རྫོམ་པ་
ཅུང་ཟད་སྐྱེས་ཏེ་གཡེལ་དུ་སོང་བ་དང་། དཔོན་མོ་ཆེའི་ཕྱི་ལམ་ལ་རྒྱལ་ཆེན་ལྟ་ཁང་
ན་མི་ནག་པོ་ཆེན་པོ་ཞིག་ལག་པ་གཡོན་པ་སྤྲིགས་མཛུབ་བྱས་ཏེ་བཟོ་བོ་ནམས་ལ་
བཅུགས་ནས་བསྤྲིགས་པའི་ཚུལ་བྱེད་ཀྱིན་འདུག་པ་མིས་པས་དཔོན་མོ་ཆེ། ཨ་མ་བེར།
ཅི་བྱུང་བྱིས་པས། འདི་བཞེན་བྱུང་བེར། སྐྱག་ནས་ཕྱིན་ཆད་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མ་ཡིངས་
པར་བཟོ་བྱས་པས་ཐོག་མར་དབུ་ལེགས་པར་གྲུབ། དེ་ལ་རབ་གནས་མཛད་དེ་གསོལ་
བ་བཏབ་པས་མཛོད་སྤྱུ་ལ་མེ་ཏོག་གཅིག་ཆགས་ཤིང་། བྱང་པར་སྟན་རྒྱན་གཡས་ཀྱི་
འབྱར་དབྱས་མ་ལ་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པའི་སྐྱུ་ཡིན་ཡང་བེར། ཁ་ཅིག་རྗེ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུ་
ཡིན་ཡང་བེར། མདོར་ན་སྤྲ་མའི་སྐྱུ་རང་བྱོན་ཤིན་ཏུ་མཆར་བ་ཞིག་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་མཐུན་གྲུབ་ཏུ་བྱོན།

གཞན་ཡང་དེའི་ཆོ་ཆོས་སྒྲིང་གི་གཏོར་སྒྲུབ་འཇུགས་པ་སོགས་ཀྱི་རིམ་གྱི་
 འཇུགས་པ་དང་བཅས་ཏེ་བལ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བཟོ་ལེགས་པར་བཅུམས། དེའི་ཆོ་སྒྲུ་
 རིམ་པ་རྣམས་དང་བཟོ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ཉམས་སྒྲུང་ལ་ཉེན་མོ་མི་དང་མཚན་མོ་མི་མ་
 ཡིན་གྱིས་བཟོ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུང་བ་རྒྱན་མི་འཆད་ཅིང་། དེ་ལྟར་བསྒྲུབས་པས་རིང་པོར་མ་
 ཐོགས་པར་བྱ་ཏེ་ཤུ་ཙུའི་སྒྲུ་ཆད་དང་ལྷན་པའི་རྩེ་བཅུན་གྱི་སྒྲུ་ངོ་མཆར་ཅན་དེ་རྒྱ་
 མོ་ལུག་གི་ལོ་ལ་གྲུབ་སྟེ། ཉེན་གྱི་ནང་བཞུགས་ལ་ཡང་དམ་པ་མང་པོའི་རིང་བསྐལ་
 སོགས་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲུ་གདུང་རིང་བསྐལ་དང་ལྷན་ཞིང་། རྒྱ་རིན་པོ་ཆེ་
 ལས་གྲུབ་པའི་ལུགས་སྒྲུ་མང་པོ་བཞུགས་ཤིང་། གཞན་སྒྲུའི་སྟོང་སྟངས་ཀྱི་ཆ་ལ་བཤད་
 ཆོད་དང་མཐུན་པའི་གཟུངས་སྒྲགས་མང་པོ་དང་། གསུང་རབ་པོ་ཏེ་མང་པོ་བཞུགས།
 གཞན་ཡང་སྒྲན་སྒྲ། འབྲུ་སྒྲ། ཟས་སྒྲ། གོས་དར་གྱི་སྒྲ་མང་པོ་སོགས་མ་ཆང་བ་མེད་
 པར་བཞུགས། གཞན་ཡང་ཉེན་གྱི་ནང་བཞུགས་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་གཞན་སྒྲུ་ལ་ཡང་
 རྒྱས་མེད་པར་རྩེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཚན་མོ་བྱོན་ཏེ། ཉེན་གྱི་ཐུགས་ཀར་བཞུགས་སྒྲུ་
 གསོལ་ནས་གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་སྟོན་ལམ་མང་པོ་ཡང་མཛད་ཅེས་གྲགས་སོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་ཉེན་ངོ་མཆར་ཅན་དེའི་རབ་ཏུ་གནས་པ་ལུག་ལོ་རྒྱུ་བ་ལྟ་པའི་
 ཡར་ཆོས་བཟང་པོ་ལ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་དགྱིལ་འཁོར་བཞེངས་ཏེ། དེའི་
 སྟོན་ས་རབ་ཏུ་གནས་པ་རྒྱས་པར་མཛད། དེའི་དུས་ནམ་མཁའ་ལ་འཇའ་ཆོན་གྱི་
 གུར་དང་། མེ་ཏོག་གི་ཆར་འབབ་པ་སོགས་ངོ་མཆར་པའི་ལྟས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་
 ཁྱད་པར་རྩེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་རྩེ་བཅུན་གྱི་ཞབས་བྱང་དུ་བཞུགས་ཏེ་གསོལ་བ་ཅེ་
 གཅིག་ཏུ་བཏབ་པས་རྩེ་བཅུན་བྱམས་པ་སྣམ་སྒྱུར་དོ་ཆོས་མ་གྱུན་པའི་དགེ་སྟོང་གི་
 རྣམ་པ་ཅན་གཅིག་སྒྲུ་དེ་ཉིད་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཐིམ་པའི་སྒྲུང་བ་བྱུང་ཞིང་། དེའི་
 ཐོ་རངས་དེ་ལྟ་བུའི་དགེ་སྟོང་ཞིག་གིས། ཁྱོད་ཀྱིས་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་བྱེད་དང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་ནམ་ཐར་ངོ་མཆར་མང་བྱུང་ནོར་བེད།
 པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་གྲུབ་བྱིན་པས་དགའ་བ་སྒྲོམས་ཤིག་ཅེས་པའི་ལྷང་བསྟན་ཀྱང་བྱུང་
 ལ། དེ་ནི། སྤར་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ལྷང་བསྟན་དང་། བདག་གི་སྤྲ་མ་
 མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོའི་མནལ་ལམ་ཡང་ཆད་མར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

༡༡༽ འཆད་ཉན་རྒྱུན་མ་ཆད་པའི་ངང་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་བཞེངས་མཐའ་ལྡན་པས་འགོ་
 རྒྱུ་མས་རྒྱུ་བཟུང་།

༥ གཞན་ཡང་དེའི་དུས་སུ་དག་བཅོམ་པ་འཆར་ཁ་ཞེས་པའི་རྩེ་རང་གི་སྒོ་བ་
 མ་ཞིག་གི་གཟིགས་སྒྲུང་ལ་ཉི་མ་གཉིས་ཤར་བྱུང་བའི་སྤྲ་མ་དེ་ད་ལྟའི་ཉི་མ་འདི་དང་།
 ཕྱི་མ་དེ་འདི་བས་ཆེ་བ་གཅིག་བྱུང་བ་དེའི་འོད་ཟེར་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ནང་ཐུབ་
 བྱུང་། གཞན་ནི་མ་གོ། ང་རང་འཁྲལ་པ་ཡིན་པར་འདུག་སྟམ་དུ་དགོངས་ནས་གཞན་
 ལ་ཡེ་མ་བཤད་ཅེས་གསུང་ངོ་། །བྱམས་པ་ལྷ་ཁང་གི་སྒོ་འདི་ཡང་། ཉན་ཞེས་པའི་
 ཡུལ་ནས་སྤྱོ་མོ་བཟ་ཤིས་སྦྱིད་ཅེས་པའི་རྩེ་རང་གི་དགེ་བསྟན་མ་ཞིག་གིས་སྤུལ་བར་
 གྲགས་ཤིང་། རྩེ་བཙུན་གྱི་ལྷེ་མ་གཉིས་ཕྱིས་རྩེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཞེངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ནས་ཤིང་པོ་སྤུའི་ལོ་ལ་མཛད་པ་ཀུན་ལས་གསུང་གི་མཛད་པ་མཆོག་
 དུ་དགོངས་ནས། ཕྱོགས་ཀྱི་ཡིག་མཁན་མང་པོ་བསྐྱུས་ཏེ་ཐུགས་དམ་བཀའ་འཇུག་
 གྱི་གསུང་རབ་རྒྱུས་བཞེངས་ཤིང་། གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྒྱ་མཛད་ཆེན་མོའི་རི་མོ་
 མཛད་དགོས་རྒྱུས་ཀྱང་དཔོན་མོ་ཆེ་སྟན་ཐང་པས་ལེགས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།
 །ལོ་དེའི་དབྱིད་ཀ་བདག་གིས་བྱང་ཆེན་དུ་ཆོས་བར་ཞིག་ལ་ཕྱིན་དུས་སྤར་ནས་ཀྱི་
 གཞི་ནད་དག་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་རྒྱུན་དབང་གིས་ལངས་ཏེ་ཤི་ལ་ཐུག་པའི་ཆོ་རྟེན་
 འབྲེལ་བསྐྱིག་པའི་ཕྱིར་དུ་ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྱིང་པོ་ཏི་གཅིག་རྩེའི་དྲུང་དུ་སྤུལ་ཏེ་
 གདམས་པ་ཞིག་ཁྱེ་བ་ལ་བཏང་བས་དེའི་ལན་དུ། ད་ལན་མི་འཁོ། གལ་ཏེ་ན་འདི་ལྟར་
 གྱིས་གསུང་བའི་ཞལ་གྱི་གདམས་པ་ཕེབས་པ་ཙམ་གྱིས་སྒོ་བདེ་བར་བྱུང་། དེའི་ཆོ་

བདག་གི་བསམ་པ་ལ་དང་པོ་སྤྱེའུའི་ལོ་ལ་རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་གནས་འདིར་སྤྱགས་
དམ་མཛད་པས་བར་ཆད་ཀྱི་མཆན་མ་བསྒྲོག་པ་ཡིན་འདུག ང་རང་ཡང་གནས་
འདིར་མཆོམས་དམ་པ་ཞིག་བྱེད་དོ་སྙམ་ནས་ལོ་དེའི་སྐབས་བདུན་པ་ནས་བཅུ་མས་ཏེ་
དགེ་སྦྱོར་ལ་ཤིན་ཏུ་འགྱུག་པར་བྱས་སོ། །

དེ་ནས་བདག་གིས་བྱང་ཆེན་དུ་སྐྱབས་བཅུ་མཆོམས་དམ་པར་བྱས་པས་བར་
ཆད་བསྒྲོག་པའི་མཆན་མ་ཡང་ཅི་རིགས་བྱུང་སྟེ་དབུས་ཕྱོགས་ལ་འགོ་འདྲོད་པ་དང་།
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སློ་གྲོས་སྤྲས་པ་ལ་ཆོས་ཤིག་ལྷུ་འདྲོད་སྤྲར་ནས་ཡོད་པ་རྣམས་
ཀྱི་གནང་བ་ལྷུ་བ་ལ་ལོ་དེའི་སོ་ག་འདིར་འོངས། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་དུ་དེའི་རྒྱ་
མཆན་སྤུལ་བས་རྗེའི་ཞལ་ནས། དབུས་ཕྱོགས་ལ་འགོ་དོན་མེད། བསྟན་པ་སྤྱི་སྒྲོས་ལ་
བསམས་ཏེ་ད་དྲུང་འདིར་ཀ་འཆད་ཉན་བྱས་ན་རྩོ་བོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་
པ་ཡང་འདི་ཕྱོགས་ན་ཀ་བཞུགས། ཡང་སྤྱགས་དམ་སྐབས་བྱེད་ན་ཡང་འདིར་ཀ་སྟོང་།
ངེད་ཀྱང་དགོན་པ་འདིའི་ཐོད་ལ་སྐྱབས་སྟེ་ཞིག་འདུགས་འདྲོད་ཡོད་པས་དེར་དཔོན་
སློབ་གཉིས་ཀྱི་ཞབས་ཏོག་བྱེད། ད་ལན་དྲུང་འདུལ་བ་པ་ལ་ཆོས་ཉན་དུ་འགོ་ན་ཁོང་
ལ་ལྷ་མོ་འདིའི་བཀའ་ཞིག་དང་། བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་གྱི་འཁྲིད། ལྷ་བའི་འཁྲིད། བྱང་
པར་འདུས་པའི་རིམ་ལྡེའི་དམར་ཁྲིད་ཅིག་རྣམས་ལྷས་ཏེ་ལྷུར་བར་འདིར་བྱོན། བདག་
གིས་ཀྱང་དེ་རྣམས་ལེགས་པར་ཐོབ་སྟེ། ད་ན་སོ་རྣམས་ནས་བརྗེད་འདུག དང་པོ་དཔེ་
ཆ་མང་པོ་བྲིན་པ་ཞིག་ཡོད་དེ། ད་ཆོག་རེ་རེ་ལ་འང་དཀའ་ལས་ཆེ་བར་འདུག དོན་
ལ་འཆི་བ་ཁོ་འོང་བར་འདུག ཤི་ནས་གར་འགོ་ནི་ཆ་མེད་གསུང་། དེ་ལ་བདག་གིས།
རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ནི། ཕྱི་མ་ལ་སྤྲར་བདེ་བ་ཅན་དུ་འབྱོན་བཞེད་ཡོད་ནའང་། ཕྱིས་དགའ་
ལྷན་དུ་འབྱོན་བཞེད་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེས་མི་ཀུན་སྤྱིར་བར་འདུག་ལགས་ལྷས་པས་རྗེའི་
ཞལ་ནས། ཁོ་བོ་ལ་དེ་ལྷ་བུའི་འདྲོད་པ་སྤྲར་ཆུགས་པ་མེད། རྗེ་བཙུན་གྱི་སྐྱབས་བཞེད་ས་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་མེད་དང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ངོ་མཆར་མཛད་བྱུང་ནིར་མེད།

པ་འདི་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཇི་བཙུན་གྱི་འཁོར་དུ་སྐྱེས་ཏེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་
ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་བསམས་ཏེ་བྱས་ཤིང་། བདེ་བ་ཅན་སོགས་ན་གདུལ་
བྱ་ཡང་དག་པ་འབའ་ཞིག་ཡོད། དེ་བས་མ་དག་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་འདུལ་བའི་
ཕྱིར་དུ་རེ་ཞིག་ལ་མ་དག་པའི་ཞིང་འདིར་ཀ་སྟོད་འདོད་ཡོད་པ་ཡིན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་
བཀའ་ལུང་རྒྱ་ཆེ་ལ་གནད་ཆེ་བ་མང་པོ་གསུངས། དེ་ནས་བདག་གིས་འགྲོ་ཁར་ཕྱག་
སྐུལ་བས། ལྷན་དུ་སླེབས་པ་མཛོད་ཅིག་གསུང་། དེ་ནས་ཤིང་མོ་བྱའི་ལོ་ལ་མཁར་ལས་
རྟེན་བཞེངས་སོགས་ཅི་རིགས་དང་། བྱད་པར་བཀའ་འཇུག་གྱི་འཕྲོ་རྣམས་ཡོངས་སུ་
རྒྱུགས་པར་མཛད་དོ། །

དེ་ནས་མེ་པོ་བྱི་ལོའི་དགུན་ཆོས་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྩི་རིན་པོ་ཆེ་ཀུན་དགའ་བདེ་
ལེགས་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཆན་དཔལ་བཟང་པོས་སྤྱན་དངས་ཏེ་གནས་རྟིང་ལ་ཐེབས།
གསུང་ཆོས་རིགས་ལུང་སོགས་འཕེལ་ཞིང་སྐྱེ་བཙུན་གྱི་ཆོགས་མང་པོ་ལའང་གསུང་
ཆོས་ལེགས་པར་གསུངས། གོས་སྐྱེ་ཆེན་མོ་བཞེངས་པའི་འབྲུལ་སྤྱད་ཀྱང་དེ་ནས་
མཛད། དེ་ནས་འདིར་ཐེབས་ཏེ་དགོངས་པ་ལ། སྤར་ནས་སྐྱེ་ཆད་ཆེ་བའི་ངའི་སྐྱེ་
ཞིག་བཞེངས་ན་ཆེ་རིང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་གསུང་བའི་རྩི་བཙུན་མའི་ལུང་བསྟན་
གཅིག་ཡོད་པ་དང་། ད་དུང་ཡུན་རིང་དུ་གནས་ན་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་སན་
ན་ཅི་མ་རུང་སྟམ་སྟེ། སྤར་རྩི་བཙུན་གྱི་སྐྱེ་བཞེངས་པའི་ཟངས་གསེར་དང་ཡོ་བྱད་
ལྷག་རྣམས་ལ་རྩི་བཙུན་མ་དཀར་མའི་སྐྱེ་ཞིག་བཞེངས་འདོད་ཡོད་པ་ལ། སྤར་ཡང་
བལ་པོ་རྣམས་སྟག་ལུང་ནས་འདིར་སླེབས་པ་དང་། ཉང་སྟོད་ནས་ཐེབས་པ་གཉིས་
རྟེན་འབྲེལ་འགྲིག་སྟེ། བལ་པོ་རྣམས་ན་རེ། རིན་པོ་ཆེ་པའི་དགོངས་པ་མཛོགས་
ན་ངེད་ལམ་ལ་མགོ་མི་ཐོན་པས་ངེད་ཀྱིས་ཀྱང་ཞབས་ཏོག་ཏུ་འཇུག་བ་ཞིག་བྱེད།
རིན་པོ་ཆེ་པས་ཀྱང་ངེད་བལ་ཡུལ་དུ་མགོ་ཐོན་པ་ཐུགས་དམ་སྐྱབས་འོག་ཏུ་འཇུག་

དགོས་ཟེར། དེ་ནས་བཟོའི་ཚྭ་པ་མཛད་དེ་རྒྱལ་མཐོ་བཅུ་དྲུག་དང་ལྷན་པའི་རྩེ་
བཅུན་མའི་གསེར་སྒྲི་དང་། གཡས་གཡོན་དུ་རྩེ་བཅུན་མ་སྟོན་མོ་དང་སྟོལ་མ་ཡིད་
བཞིན་ནོར་བུའི་སྟོན་སྒྲི་གཉིས་མཚར་ཆགས་བྱིན་ལྷབས་དང་ལྷན་པར་གྲུབ་སྟེ། རང་
བཞུགས་ལ་ཐུགས་ཀ་ན་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲི་གདུང་རིང་བསྐལ་མང་པོ་དང་།
མགིན་པ་ན་རྩེ་བཅུན་མ་རང་གི་སྒྲི་འདིམ་པ་ལས་རང་བྱུང་དུ་བྱོན་པ་མཐོ་གང་ཅམ་
ཞིག་བཞུགས་ཤིང་། གཞན་ཡང་སྟོད་སྦྱང་གི་ཆ་ནམས་གཟུངས་སྟགས་སྒྲི་ཆེ་སྤང་
བའི་སྟོལ་ཆིག་དང་བཅས་པ་མང་པོ་འཁོར་ལོ་དང་བཅས་པ་བཤད་ཆོད་བཞིན་དུ་
བཞུགས་པའི་རྟེན་ངོ་མཚར་ཅན་འདི་ལེགས་པར་གྲུབ་པའི་རབ་ཏུ་གནས་པ་ལོ་དེའི་
ཟླ་བ་བརྒྱད་པའི་ཆེས་གངས་བཟང་པོ་ལ་ལེགས་པར་བསྐྱབས། དེའི་ཆེ་ནམ་མཁའ་
ལ་འཇའ་འོད། མེ་ཏྲོག་གི་ཆར་འབབ་པ། ཟུང་པར་བར་སྤང་ལ་སྟོ་བུར་དུ་གཞིའི་སྒྲི་
སྤིང་སྟོད་པ་ནམས་ཀྱིས་སྤིང་སྦྱང་དང་། སྤིང་སྦྱང་པ་ནམས་ཀྱིས་ཅིག་ཤོས་ན་གྲགས་
པར་ཐོས་པ་སོགས་ངོ་མཚར་བའི་ལྷས་མང་པོ་བྱུང་ཞིང་། བཟོ་བོ་ནམས་ཀྱང་རྒྱགས་
ཡོན་གྱིས་ཆིམ་པར་མཛད་དོ། །ལོ་དེའི་དབྱར་ཆོས་ཀྱི་དུས་བདག་གིས་དབྱས་ཕྱོགས་
ལ་འགོ་བའི་ཕྱིར་དུ་འདིར་སྟེབས། རྩེའི་དུང་དུ་རྒྱ་མཚན་ཕུལ་བས། ཆོས་རྩེ་ཆོས་རྒྱལ་
བ་ལ་དུས་འཁོར་ཁྱུང་འགོ་ན་དེ་དང་། དུང་སྦྱིན་པ་བ་ལ་སྦྱོར་དུག་གི་འཁྲིད་ཅིག་
དང་། རྒྱུད་འབྲེལ་གྱི་བཤད་པ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་ཉོན་ལ་འཆད་ཐུབ་པ་ཞིག་གིས་ལ་ཤོག་
གསུངས་ཏེ་རྒྱགས་རྟེན་ལ་རིན་པོ་ཆེ་ཐོགས་ཤིག་གནང་སྟེ་བྱིན།

(༤༩ བ་༡། ༩༥ བ་༩) དེ་ནས་ས་པོ་བྱི་བའི་དགུན་ཆོས་ལ་ལྷ་རྒྱལ་ཆེར་ཆོས་
བར་ལ་ཐེབས། དགུན་ཆོས་གཉིས་ཀ་མཛད། ཞབས་ཏྲོག་རྩལ་བཞིན་བསྐྱབས་ཏེ་
གསུང་ཆོས་རིགས་ལུང་སོགས་ཀྱང་འཕེལ་བར་བྱུང་། དེ་ནས་འདིར་ཐེབས། རྒྱ་ནམ་
མཁའ་དཔལ་གྱིས་གོས་ཡུག་དམར་པོ་གཅིག གཞན་ཞིག་གིས་གོས་ཡུག་གནམ་ཁ་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་མེད་དང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་ནམ་ཐར་ངོ་མཆར་མཛད་བྱུང་ནིར་མེད།

གཅིག་ བྱེད་བས་གོས་ཡུག་གཅིག་ ཆོས་རྒྱུ་མན་ལྷང་པས་གོས་ཡུག་གཅིག་སྤུལ་བ་
ནམས་ཀྱིས་ཐོག་དྲངས་རང་གི་ལག་ཏུ་བྱུང་བའི་གོས་དར་ནམས་དོན་ཡོད་པར་བྱ་བ་
དང་། ཕྱི་རབས་འཕྱོར་ལྷན་སྐྱེ་བོ་ནམས་ཀྱི་དམིགས་ཀྱིན་ཏུ་བསྟན་པའི་གཙུག་པོའི་
གོས་སྐྱེ་ཆེན་མོ་བཞེངས་པར་དགོངས་ཏེ། ལྷག་པའི་ལྷས་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་
པེར་ཐོགས་ནམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྤྲན་སྤྲོད་ཀྱི་པ་དཔོན་སྟོབ་སྟུན་དྲངས་ཏེ་བཟོའི་
ཆོས་པ་མཛད། དེ་ཙམ་གྱིས་གོས་ནམས་ཀྱང་སྤར་བྱུང་བ་དང་། དེ་ནས་རྒྱན་མ་ཆད་
པར་འབྲུལ་མི་བྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རིང་པོར་མ་ཐོགས་པར་སྐྱབ་བ་གསུམ་ལ་དཀྲུག་
སུ་འདོམ་བཅོ་བརྒྱད་དང་། ཞིང་ཏུ་འདོམ་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ཆད་དང་ལྷན་པའི་སྐྱེ་བཟང་
ཞིང་མཆར་ཆགས་བྱིན་སྐྱབས་དང་ལྷན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྲུབ་སྟེ། གོས་སྐྱེ་
འདིའི་ཐུགས་ཀ་ན་རྒྱུ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་སྟོན་ལམ་གྱི་ཆོག་
མང་པོ་བྲིས་ནས་བཞུགས་ལ། དེའི་རབ་ཏུ་གནས་པ་ཡང་ངོ་མཆར་བའི་ལྷས་མང་པོ་
དང་བཅས་ཏེ་གྲུབ་ཅིང་། བྱུང་པར་འདིའི་སྐྱེ་རིས་དགོན་པའི་མདུན་གྱི་ནེ་ཐང་ཏུ་
བཏབ་པའི་ཆོ་སྐྱེ་རི་ཙམ་འོང་བ་བལྟ་བའི་ཕྱིར་མདུན་གྱི་དར་རྒྱས་པའི་སྟེ་དཀར་ཆེན་
པོ་འདིའི་ལོགས་ལ་འགྲེམས་པར་མཛད་པ་ལ་དཔོན་མོ་ཆེས་ཕྱག་གི་ལྷང་བཟེད་ཡན་
ཆད་རྫོགས་པ་འོང་ཞེས་དང་། གཞན་དག་གིས་སྐྱེ་ཆད་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པ་འོང་ཞུས་
ཏེ་བཀྲམ་པས་ཞལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས་པ་ཙམ་ཞིག་བྱུང་བ་ལ། དཔོན་སྟོབ་ཐམས་
ཅད་བཞད་གད་ཐེག་པ་ཞིག་བྱུང་ཞིང་དེའི་ཆོ་རྒྱུ་ཞེས་ཞུས་ནས། རྟེན་འབྲེལ་ལེགས། དེ་
རིང་ནམ་མཁའ་ཤིན་ཏུ་དྲངས་པ་ལ་སྤྱིན་རིན་པོ་ཆེ་ཆ་དགྲུ་པའི་ནམ་པ་མང་པོ་དང་།
ཉི་མ་ལ་འཇའི་གྲར་སྤུལ་པ་སོགས་ཀྱང་འདུག་གསུང་ཞིང་། ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐུན་སྦྲང་
ཏུ་གྲུབ་པ་བྱུང་ངོ་།

(༡༩ ཉ་ལ། ༧༧ ན་༡) དེ་ལྷན་གྲུབ་པའི་ལྷག་གོས་ཡུག་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་ལ་རྒྱེ་

བཙུན་མའི་གོས་སྐྱ་ཞིག་བཞེངས་གསུང་།

དེ་ནས་ཤིང་མོ་སྒྲང་ལོའི་དགུན་ཆོས་ལ་ཉང་སྟོང་མཁར་ཁ་ལ་ཕེབས། དགུན་
 ཆོས་ལྷ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་བཞུགས། མཁར་ཁ་བས་ཞབས་ཏྲིག་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་བསྐྱབས།
 གསུང་ཆོས་རིགས་ལུང་སོགས་ཀྱང་འཕེལ་བར་བྱང་། དེའི་ཆེ་མན་ལུང་ཆོས་རྩེས་
 མན་ལུང་དུ་སྐྱབ་བྱངས། དེ་ན་བཟན་སྟོན་མཐའ་བལ་གྱི་སྐྱ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་བྱང་དུ་
 རུབ་གཅིག་བཞུགས་པ་ལ་སྐྱ་དེའི་གསུང་ནས། ཉོན་ཆ། ཞེས་པའི་གསུང་ལྟར་བཞིག་
 བྱང་གསུང་། དེ་ཅི་ལགས་ཞུས་པས། བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་ལགས་སམ་གསུང་། གཞན་
 དག་ནི། སྟོང་ཉིད་གྱི་ལྷ་བ་ལགས་སམ་ཡང་ཟེར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སྐྱ་མ་བཟན་སྟོན་དེ་རྩེ་
 ཤེས་རབ་སེའི་སྐྱ་སྐྱེ་ལྷ་མ་ཞིག་ཡིན་ཟེར་བའང་འཐད་པར་གོ། དེའི་དུས་སུ་རྩེ་
 བཙུན་མའི་གོས་སྐྱ་ཞིག་བཞེངས་པའི་འབྲུལ་སྐྱད་ཀྱང་མཛད་པས་གོས་ལྷག་སོགས་
 ཆ་ཁྱེན་གྱི་དངོས་པོ་སྟོབས་ཆེ་བ་བྱང་། དེའི་ཆེ་སྐྱ་མོ་ནས་མངའ་རིས་ནས་ཏུ་རྩ་
 དཀའ་བཙུ་པ་ནམ་མཁའ་བཙོན་འགྲུས་ཞེས་པའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་དེས། ཀ་དན་
 ཁ་སྟོང་གི་འབྲུལ་བ་དང་བཅས་ཏེ། འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བའི་རྣམ་བཤད་རྒྱས་པ་ཞིག་
 མཛད་དགོས་ཞེས་ནན་གྱིས་བསྐྱེལ་བ་ལ་བཞེན་ནས་ཚོམ་པ་དེའི་མགོ་ཡང་འདི་ནས་
 བཙུགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་འདིར་ཕེབས། གོས་སྐྱའི་བཟོ་རྣམས་བཅུ་མས། དེའི་ངང་
 ནས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྒོ་ཁང་དུ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞེད་པའི་བཟོ་རྣམ་པ་ཡང་མཛད་
 ཅིང་། བྱད་པར་རྒྱལ་པོ་མིག་མི་བཟང་གི་སྐྱབ་མཆོད་རྟེན་ལ་མི་གཟིགས་པའི་ཚུལ་
 དང་། ནང་གི་སྒོའི་གདོང་ལ་མགོན་པོ་བེང་དང་དཔལ་རྟ་མགྱིན་གྱི་སྐྱ་འབྲི་བ་སོགས་
 ལ་གནད་བྱད་པར་ཅན་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྩེ་རང་ཉིད་གསུང་།

དེ་ནས་རྩེ་བཙུན་མའི་གོས་སྐྱ་རྩེ་འདོམ་བརྒྱུད་དང་། ཞེང་དུ་འདོམ་བྱུག་
 གི་ཆད་དང་ལྷན་པ། རྒྱ་བཟང་ཞིང་བྱིན་ལྷབས་གྱི་གཟི་འོད་འཕྲོ་བ་དང་བཅས་པ་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་མེད་དང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་ནམ་ཐར་ངོ་མཆར་མཛད་བྱུང་ནོར་མེད།

ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལྷུར་དུ་གྲུབ་སྟེ། རབ་དུ་གནས་པ་ཡང་ངོ་མཆར་བའི་ལྷས་མང་པོ་
དང་བཅས་ཏེ་ལེགས་པར་གྲུབ་པོ། ཁོས་སྐྱེ་འདིའི་མཛོད་སྤྱོད་ལྷ་ལྷ་ཏིག་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་
བདུན་ཅུ་དོན་ལྡེ་ཁྲོམ་ཆོགས་སུ་ཡོད་པའི་དབྱས་ན་ཆར་འབབས་ཤིག་གི་དུས་སུ་གཞི་
བདག་ནི་སེར་བས་རྩེ་རང་ཉིད་ལ་ཕུལ་བའི་རིན་པོ་ཆེ་ཆུ་ཤེལ་ཞིག་དང་། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་འཕེལ་གདུང་། སྤང་པོར་འཁྱུངས་པའི་སྐྱེ་གདུང་། མཆིམས་སྟོ་བཟང་
གྲགས་པའི་སྐྱེ་གདུང་། སྤར་ཐང་ཉེར་འདྲིན་ཆེན་པོའི་སྐྱེ་གདུང་། རིང་བསེལ་མང་པོ་
དང་བཅས་པ་བཞུགས་ཤིང་། ཕྱག་གཡས་ལ་བྱུ་རུ་ལྷ་མེན་ནམས་འདྲེས་པ་བརྒྱ་དང་
ཉེར་ལྷ། ཕྱག་གཡོན་ལ་བྱུ་རུ་ཉིས་བརྒྱ་དང་གསུམ། མགུལ་པ་ལ་བྱུ་རུ་དགུ་བརྒྱ། ཤངས་
ཀྱི་ཆེ་ལ་སྟོས་ཤེལ་བཟང་པོ་ཞིག་དང་ལྷ་ཏིག་ནམས་ཡོད། སྐྱེ་འདི་ལ་གསེར་ཤོག་ཕྱིད་
དང་ཉིས་བརྒྱ། གང་གསེར་ཞོ་གསུམ། དདུལ་ཞོ་གསུམ་ནམས་ཀྱང་ཕུལ་ཡོད་དོ། །

རྒྱལ་ཆེན་གྱི་སྐྱེ་ནམས་དང་རྒྱལ་ཆེན་ལྷ་ཁང་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་ནམས་ལ་
ཕྱོགས་སྟོང་བཅོ་ལྷ་དང་། གཞོད་སྤྱིན་གྱི་སྤེ་དཔོན་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེའི་རི་མོ་ལྷ་བཟོ་བ་
སྟོབས་པོ་ཆེ་དང་། དཔོན་མོ་ཆེ་སྤྱན་ཐང་པ་ཞེས་བྱ་བས་ལེགས་པར་གྲུབ་སྟེ། སང་རབ་
གནས་བྱེད་པའི་དོ་རུབ་ལྷ་བཟོ་བའི་ཉམས་སྤང་ལ་ཕྱོགས་སྟོང་གི་སྐྱེའི་ནམ་པ་ཅན་གྱི་
མི་རྟ་མང་པོའི་གཟུགས་སྤྲ་ཆོགས་དང་། སྐྱ་སྤྲད་དར་དིར་མང་པོས་གང་ཞིང་། མཐར་
དེ་ནམས་དམ་ཆོག་པ་སོ་སོ་ལ་ཐེམ་པའི་ཉམས་སྤང་བཟང་པོ་བྱུང་བའི་སང་ཉིན་
མངའ་གསོལ་རྒྱས་པར་མཛད་དོ། །

དེ་ནས་ལྷགས་པོ་སྟག་ལོའི་དགུན་ཆོས་ལ་ལྷ་རྒྱལ་ཆེར་ཕེབས། ཞབས་ཏྲོག་
ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱབས། གསུང་ཆོས་རིགས་ལུང་སོགས་ཀྱང་འཕེལ་བར་བྱུང་། དེ་དུས་
རྩེ་ཤེས་རབ་སེམས་སྟོབས་ལ། རྩེ་རང་ཉིད་ཀྱི་འདྲ་སྟོབས་མ་ཡིན་པ། ཉགས་ཤོད་པ་སངས་
རིན་ཞེས་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་འདུལ་བ་སྟོབས་ཆེན་

དང་བཅས་ཏེ་རྩེ་འདི་ཉིད་མངལ་བ་ལ་སླེབས། དེ་ནས་ཁོང་ནལ་འཁྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་
སྐོར་ཁྱབ་ལ་གངས་ཅན་དུ་རྩེ་འདི་པས་རྫོང་བ་སོགས་ཀྱིས་དོད་མ་ཡང་མཛད་དོ། །

དེ་ནས་དགུན་ཆོས་གཉིས་པ་ལ་རོག་ཆོར་ཕེབས། ཞབས་ཏྲག་ཚུལ་བཞིན་
དུ་བསྐྱབས། གསུང་ཆོས་རིགས་ལུང་སོགས་ཀྱང་འཕེལ་བར་བྱང་། དེ་ནས་ཕྱིར་ལམ་
གངས་ཅན་ཆོས་འཕེལ་དུ་ཕེབས། དེར་བསྟེན་རྫོགས་ཐོགས་ཤིག་བསྐྱབས་ཤིང་དེར་
ནགས་ཤོད་པས་མར་ལམ་བཟླ་ཤིས་སྟུན་པོར་རྩེ་བཙུན་མ་དཀར་མོའི་ཆེ་སྐྱབ་ཁྱབ་པའི་
སྟུན་གསན་ཀྱང་འབྱུང་གིན་འདུག བདག་གིས་ཀྱང་རྩེ་འདི་དུང་དུ། བདག་ཀྱང་དེར་
སང་སྐྱའི་ས་རིས་དང་། སྟུན་དངགས་མེ་ལོང་ཞིག་ཁྱབ་ལ་ལོང་ཁྱུས་པས། འོ་ན་སྐྱབ་
མཛོད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཅིས་ཀྱང་སླེབས་པ་ཤོག་གསུང་། དེ་ནས་འདིར་ཕེབས་ཏེ་རྩེ་ཤེས་
རབ་སེལ་འདི་དུས་མཛོད་ཀྱི་འདུས་པའི་སྐྱབ་མཛོད་རྒྱན་མ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་མཛད། དེ་
ནས་ལོ་དེའི་དབྱར་གནས་བཙུགས། དེ་ལ་བདག་གིས་ཀྱང་སྐྱུ་དུང་དུ་སླེབས། དབྱར་
ཁས་སྤངས་ཏེ་གསུང་ཆོས་ཁྱབ་བར་བཅུམས་པ་དང་། སྤར་ཐང་དུ་མཁན་ཆེན་བཟོད་
པ་སྐྱུ་ཁམས་བསྟེལ་བའི་སྐྱུ་རིམ་ལ་བདག་འགྲོ་དགོས་བྱུང་སྟེ་རྩེ་འདི་དུང་དུ་ཁྱུས་པས།
ཅིས་ཀྱང་འགྲོ་དགོས་ཤིང་གལ་ཏེ་གསོལ་བ་མ་ཐེབས་པར་འདིར་མ་སླེབས་ནའང་
དགག་དབྱེ་སྤར་ཐང་དུ་བྱས་པས་ཆོག་གསུང་སྟེ་དེ་བཞིན་བྱུང་ངོ་། །

དེ་ནས་ལྷགས་མོ་ཡོས་བྱའི་ལོ་ལ་དགུན་ཆོས་དང་པོ་གནས་རྟེང་ལ་བྱོན།
གསུང་ཆོས་རིགས་ལུང་སོགས་འཕེལ་བར་བྱང་ནས་འདིར་ཕེབས། དེའི་ཆེ་རྩེའི་
དགོངས་པ་ལ། ད་ནི་རྩེ་བཙུན་སྟུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་གོས་སྐྱུ་ཞིག་བཞེངས་དགོས་
པར་འདུག དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་རང་རེ་བཀའ་གདམས་པ་ཡིན་པས་བཀའ་གདམས་
ལྟ་བཞིའི་སྐྱུ་ཞིག་དགོས་ཤིང་། བྱད་པར་རྩེ་བཙུན་སྟུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྐྱུ་དང་རྩེ་
བཙུན་མ་སྐྱོལ་མའི་སྐྱུ་གཉིས་དགོས་ལ། ལྟོ་བྲག་ཕྱག་རྩོར་བའི་ལུང་བསྟན་ལའང་།

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་མེད་དང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ངོ་མཆར་མཛད་བྱུང་ནོར་མེད།

བྱུང་ཕུ་པ་ཡི་བསྟན་པ་ནི། རྫོང་རྒྱུད་འདི་ལས་སྡེ་གཞན་པའི། གཙུག་ལག་ཁང་གི་
ཆོས་རྫོང་སྤང་། ཆོས་རྫོང་མ་མོ་བསྟན་ན་དར། མཁན་པོ་ཁ་མཆུ་སྤངས་པས་རྒྱས།
རྫོམ་ཆེན་རྒྱལ་མཆན་བཙུགས་པས་བདེ། ཁ་མཆུ་ཞི་བའི་ཐབས་ཀྱང་མ་ཉི་དང་
གཙུག་ཏྱར་འདོན་དགོས་པར་གོ། ཞེས་པའི་ལུང་བསྟན་འདིས་ཀྱང་རང་རེའི་དགོན་
པ་དང་། མཁན་པོ་དང་། ཆོས་རྫོང་དང་། སྤྱིན་བདག་དང་། རྫོམ་གྲུ་དང་། རིམ་གོ་ལ་
མ་ཉི་སོགས་ཀྱང་ལུང་བསྟན་པར་འདུག་པས་དེའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་དང་། བྱུང་པར་སྡེ་
མོ་ནས་ལྷ་མོ་འདིས། ཆོགས་སུ་མ་ཉི་བརྒྱ་ཙེ་དང་ལོ་རེ་ལ་སྒྲོལ་མ་འབུམ་གཏྱར་རེ་
མ་ཆག་པར་ཆུགས་ཞེས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྐྱལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་གཉིས་ཀྱང་སྡེ་
མོ་ནས་མ་ཆག་པར་བཙུགས་ཤིང་། དགོན་པ་ནས་བསམ་གྲུབ་ཅེའི་བར་ལ། མཉི། སྤ་
མ། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཆན་རྣམས་རྩོལ་འབྱར་དུ་བརྒྱུས་པ་འདི་རྣམས་སྡེ་མོ་
ནས་བཞེངས་པ་ཡིན།

ད་ནི། འཕགས་པའི་གོས་སྐྱེ་ཞིག་བཞེངས་པར་བྱའོ་སྟམ་དུ་དགོངས་ཏེ་ཡོད་
པ་ལ། སྤར་ཐང་ནས་ཆེན་པོ་ཆོས་རྒྱལ་དོན་གྲུབ་པས་གོས་འགངས་དཀར་ཡུག་གཅིག་
སྤལ་བ་ལ་གཞི་བྱས་ཏེ། རི་མོ་བ་ལྷ་བཙུན་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆན་ཞེས་བྱ་བ་དང་བཟོ་
བོ་རྣམས་གྱིས་བཟོའི་ཚུམ་པ་བྱས། དེའི་སྐབས་སུ་རྩེ་ཉིད་གྱིས་ཁོང་རྣམས་ལ་མཉི་
བཀའ་འབུམ་གསུང་གིན་འདུག དེའི་དུས་སུ་བདག་གིས་ཀྱང་སྤར་སྟན་གསན་སྤལ་
བ་ལྟར་གྱི་དོན་ལ་སྐྱེ་བྱུང་དུ་སྟེབས། འདོད་ཆོས་རྣམས་ཞུས་ཤིང་། སྤྱིན་གྱི་མཐོན་
མཐིང་གི་རྒྱ་ལ་གོས་ལྷགས་ནག་ཁ་སྟེལ་ཞིག་སྤལ་བས་དགྱེས། གདན་ས་འདིར་
སྟེབས་ནས་བདག་གི་མིག་འདི་ད་ཡན་དཔེ་ལྷ་བ་ལ་མ་འགྱེབས་ཅམ་བྱུང་བ་འདི་
ཡང་དེའི་ཉེན་འབྱེལ་གྱིས་ཡིན་སྟམ་མོ། ཡང་དེའི་དུས་སུ་རྩེའི་ཞལ་ནས་བདག་ལ་
འདི་སྐད་དུ། རེད་ཁོང་རྣམས་ལ་མ་ཉི་བཀའ་འབུམ་ཞིག་འཆད་གྱིན་ཡོད། ཆོ་འདིར་

གཞན་ལ་ལུང་ཐོབ་པ་སོགས་མེད་དེ་བྱིད་རང་ཡང་ཉོན་ཅིག་གསུངས་ནས་ཉན་ཏེ། དེ་
ལྟ་བུའི་གསུང་དེ་ལ་ཡང་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡོད་དོ། །

དེ་ལྟར་བསྐྱབས་པས་རིང་པོར་མ་ཐོགས་པར་འཕགས་པའི་སྐྱ་ཚུ་ཞིང་ལ་
འདོམ་བརྒྱད་དང་དྲུག་ཏུ་ལྡན་པའི་གོས་སྐྱ་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་གཟི་འོད་འབར་བ་ཡོངས་
སུ་རྒྱུགས་པར་གྱུབ་སྟེ། རབ་གནས་བསྐྱལ་བཟང་ལྟ་ཁང་དུ་དགེ་འདུན་ཆོགས་པས་
ལེགས་པར་མངོད། དེའི་དུས་སུ་རྩེའི་ཞལ་ནས། དེ་རིང་ཤེས་པ་གཅིག་གིས་མ་ཉི་
སྐྱལ་ཅིག་གསུང་བ་དང་། བདག་ལ་ཡང་། བྱིད་ཀྱིས་འཕགས་པའི་པོ་བསྟོད་ཅིག་
སྐྱལ་གསུངས་ནས་བསྐྱལ་བས་ཞོར་འདེགས་མཁན་ཆེན་པོ་མེད་པ་ཞིག་གི་ངང་ནས་
བདག་རང་གི་ཆང་མར་ཐོན་པ་ཞིག་བྱུང་། དེ་ལ་ཉེན་འབྲེལ་ཞིག་ཡོད་དམ་སྟུམ། དེའི་
ཉེན་ཆོགས་པ་ལ་མང་པ། གུང་ཆོགས་བཟང་པོ་དང་། བཟོ་བོ་རྣམས་ཀྱང་རྒྱགས་ཡོན་
སོགས་ཀྱིས་མཉེས་པར་བྱས་སོ། །

དེ་ནས་ཚུ་པོ་འབྲུག་གི་ལོ་ལ་རྗེ་བཙུན་མི་གཡོ་བ་སྟོན་པོ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་
པོ་ཕྱག་དྲུག་པ། དཔལ་ལྡན་དམག་ཐོར་ལྟ་མོ། དམ་ཅན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཀྱི་གོས་
སྐྱ་ཚུ་ཞིང་དུ་འདོམ་གསུམ་དང་དོའི་ཆད་དང་ལྡན་པ་གཟི་བརྩི་ཆེ་བ་བྱིན་རྒྱབས་ཆེ་
བར་བཞེངས་ཤིང་།

གཞན་ཡང་བསྐྱལ་པ་བཟང་པོའི་སངས་རྒྱས་སྟོང་གི་སྐྱ་མཆན་དང་བཅས་པ་
དང་། ཅ་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲ་མ་མང་པོའི་སྐྱ་མཆན་དང་བཅས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་སུམ་ཅུ་
སོ་ལྔ་མཆན་བཅས་དང་། ཕྱོགས་བཙུའི་སངས་རྒྱས་དང་བདེ་བར་གཤེགས་པ་བརྒྱད་
རྣམས་མཆན་དང་བཅས་པ་དང་། གཞན་ཡང་འདོད་ལྟ་མང་པོའི་སྐྱ་མཆན་དང་
བཅས་པ་རྫོ་ལ་འབྱར་དུ་བརྒྱུ་པའི་སྐྱ་རྣམས་རིན་པོ་ཆེ་འབའ་ཞིག་གི་རང་བཞིན་དུ་
བཞེངས་ཤིང་། དེའི་རྫོ་རྣམས་ཀྱང་སྤྱིར་འདི་སྟོར་ན་དེ་ལྟ་བུའི་རྫོ་དཀོན་ཞིང་། ཕྱོགས་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་དང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་ནམ་ཐར་ངོ་མཆར་མད་བྱུང་ནོར་ཐེང་།

ནས་ཉིས་བརྒྱ་འབྲུལ་ཞེས་སོགས་བྱུང་ཡང་བཞེད་པ་མ་གྲུབ་པར་རྗེ་རང་ཉིད་ཕྱོན་ཏེ་
དགོན་པའི་ཉེ་ཕྱོགས་ནས་གཏེར་ནས་ཐོན་པར་མཛད་དོ། །

གཞན་ཡང་གཟེམ་ཁང་རྒྱལ་མཆན་མཐོན་པོའི་སྤེང་གི་སྒྲོལ་མ་ལྟ་ཁང་དུ་རྗེ་
བཙུན་མའི་སྐུ་དང་སེང་ལྷེང་ནགས་ཀྱི་ཞིང་བཀོད་ཀྱི་རི་མོ་ཡང་སྤྲ་མོའི་དུས་མཛད་
ཅིང་། རི་མོའི་སྤྲ་མོས་དང་བྱིན་རྒྱབས་དང་ལྷན་པར་བཞུགས། གཞན་ཡང་མཆོད་ཁང་
ཆེན་མོའི་མཛད་བཅུ། དེའི་མདའི་འཕྱོང་ཆེན་རྒྱལ་བ་བྱམས་པའི་ཞིང་བཀོད་ཀྱི་རི་
མོ་རྒྱམས་དང་། དགོན་པ་མ་བཏབ་གོང་དུ་ཐུགས་དམ་བྲིས་སྐྱེ་སོགས་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་
ཀྱི་རྟེན་མང་པོ་དང་། ཕྱིས་བཞེངས་པའི་ཐུགས་དམ་བྲིས་སྐྱེ་རྒྱམས་ཏེ། མདོར་ན་བཤད་
ཉན་རྒྱུན་མ་ཆད་པའི་ངང་ནས་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་བཞེངས་པ་འདི་རྒྱམས་ལ་རྗེ་
རང་ཉིད་ཀྱི་རབ་གནས་བཞུགས་ཤིང་། དེའི་ཆེ་རྟེན་དེ་དང་དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་དངོས་སུ་
ཐིམ་པའི་སྤྲང་བ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པས་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་དངོས་དང་བྱད་པར་རུང་
ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

(༥༩ ཉ་༡། ༡༠༦ བ་༩) རྗེ་བཙུན་ལྷ་མ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་གྲུབ་
པ་དཔལ་བཟང་པོའི་རྒྱམ་ཐར་ངོ་མཆར་མད་བྱུང་ནོར་བུའི་ཕྱིང་བ་ལས། གཙུག་པོར་སྐྱེ་
གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་བཞེངས་ལས་བརྒྱམས་པའི་རིམ་པར་བྱེ་བ་སྟེ་བཞི་པའོ། །

༡༡༽ དགོན་མཆོག་གསུམ་ཀྱི་ཞིང་སར་འཛད་པ་མེད་པའི་མཆོད་པ་རྒྱ་ཆེན་སུལ།

ལྷ དེ་ནས་ཡང་རྗེ་འདིའི་དགོངས་པ་ལ་སའི་སྤྱིང་པོ་འཁོར་ལོ་བཅུ་པའི་མདོ་
ལས། ཁམས་གསུམ་དག་ན་བདེ་ཞིང་སྦྱིད་པ། ཐམས་ཅད་དགོན་མཆོག་ལས་བྱུང་
བས། ཉེ་བས་བདེ་ཞིང་སྦྱིད་པ་འདོད་པས། དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་མཆོད་ལ་བརྩོན་
བྱ། ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་མདོ་མང་པོ་དང་། བཀའ་གདམས་པའི་བཤེས་གཉེན་སྤྲ་
མ་རྒྱམས་ཀྱིས་ཀྱང་དགོན་མཆོག་གི་མཆོད་པ་ལ་ཕན་ཡོན་དཔག་དུ་མེད་པ་གསུངས་

ཤིང་། རང་ཉིད་ལ། ད་ནི། འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ལ་ནན་ཏན་བྱའོ་ཞེས་པའི་ལུང་བསྟན་གྱི་
 བྱུང་བས། ཆོ་གཞུག་འདི་ལ་དགོན་མཆོག་གི་མཆོད་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ་སྟུང་དུ་
 དགོངས་ཏེ། སྒར་གོས་སྐྱ་རྣམས་བཞེངས་པའི་རྒྱའི་ལྷག་རྣམས་དང་། ལྷག་ཏུ་བྱུང་བའི་
 གོས་དར་སོགས་ལ་དགོན་མཆོག་གི་མཆོད་རྩིས་ལ་དམིགས་ཏེ། རབ་རྣམས་ལ་སྤྲེ་
 གཞུག་ལག་ཁང་གི་ཤར་རུབ་ལ་སྤེལས་པའི་གོས་ཀྱི་སྤྲེ་བཟང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་
 དྲངས་གཞུག་ལག་ཁང་གི་ནང་ལ་བྱབ་པའི་སྤྲེ་མང་པོ་དང་། འབྲིང་རྣམས་ལ་གོས་
 དར་ཀྱི་གདུགས། རྒྱལ་མཆོན། འཕན་མང་པོ་དང་། གཞན་ཀ་རས་ལས་བྱས་པའི་ཁ་
 དོག་སྒྲ་ཆོགས་པའི་འཕན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འདིར་ཡང་སྤུལ་ཞིང་། གཞན་ཡང་སྒྲ་ས།
 ར་མོ་ཆེ། དགེ་ལྡན། སྒར་ཐང་། ཁྲོ་སྤ། གནས་རྩིང་། བོ་དོང་སོགས་སུ་འཕན། གདུགས།
 རྒྱལ་མཆོན་སོགས་གྲངས་མེད་པ་སྤུལ། བྱུང་པར་གོས་སྐྱ་རྣམས་ཀྱི་ལྷག་གོས་དར་
 རྣམས་ལ་འཕན་བརྒྱ་ལྷག་པ་བྱས་པ་རྣམས་ལ་རིམ་པ་གཉིས་བྱས་ཏེ།

རིམ་པ་གཅིག་ལ། ཇོ་བདེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག བསོད་ནམས་ཚུ་གཉེར་ལས་
 འབྲུངས་པའི། བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོ་རྒྱས་གྱུར་ཅིག གདུལ་བྱ་སྤྲིང་བཞིས་ཡོངས་སྐོར་
 བའི། བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོ་རྒྱས་གྱུར་ཅིག བྲུབ་མཐའ་རྣམ་བཞིའི་བང་རིམ་ཅན། བཀྲ་
 ཤིས་ལྷན་པོ་རྒྱས་གྱུར་ཅིག རྣམ་གཡེང་རྒྱང་གིས་མི་བསྐྱོད་པའི། བཀྲ་ཤིས་ལྷན་
 པོ་རྒྱས་གྱུར་ཅིག བཀྲ་འཕྲུང་རྒྱལ་ཆེན་བཞུགས་པའི་གནས། བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོ་
 རྒྱས་གྱུར་ཅིག འོན་གཉེར་ལྷ་ཕན་འདུ་བའི་གནས། བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོ་རྒྱས་གྱུར་
 ཅིག བཀྲ་འཕྲུང་གསེར་རིས་བསྐོར་བའི་གནས། བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོ་རྒྱས་གྱུར་ཅིག
 འདུལ་འབྱོར་རོལ་མཆོ་འབྱེལ་བའི་གནས། བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོ་རྒྱས་གྱུར་ཅིག ལེགས་
 བཤད་རྒྱ་སྐར་བཀྲ་བའི་གནས། བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོ་རྒྱས་གྱུར་ཅིག བྲུབ་ཆེན་ལྷ་དབང་
 བཞུགས་པའི་གནས། བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོ་རྒྱས་གྱུར་ཅིག རྒྱལ་སྐུ་ཉེ་དབང་བཞུགས་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་མེད་དང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་ནམ་ཐར་ངོ་མཆར་མཛད་བྱུང་ནོར་མེད།

པའི་གནས། བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོ་རྒྱས་ཀྱི་ཅིག་ཆོས་ཀྱི་རྩ་ཆེན་སྒྲོག་པའི་གནས། བཀྲ་
ཤིས་ལྷན་པོ་རྒྱས་ཀྱི་ཅིག་ ལྷ་ཡིས་དོན་མཐུན་མཆོད་གསེལ་བའི། བཀྲ་ཤིས་ལྷན་
པོ་རྒྱས་ཀྱི་ཅིག་ བཀྲ་ཤིས་ལྷན་ཅིང་བཟིང་ཆགས་པའི། བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོ་རྒྱས་ཀྱི་
ཅིག་ ཅིས་པ་ནམས་དང་།

རིམ་པ་གཉིས་པ་ལ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་དགོངས་སུ་གསེལ། དཀོན་
མཆོག་གསུམ་པོ་སྤྱན་འདྲེན་ནོ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་གནས་འདིར་གཤེགས།
དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་མཆོད་པ་འབུལ།
དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྒྲིག་པ་བཤགས། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཡི་རང་ངོ་། དཀོན་
མཆོག་གསུམ་གྱིས་ཆོས་འཁོར་སྐོར། དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་རྟག་ཏུ་བཞུགས། དཀོན་
མཆོག་གསུམ་གྱི་ཞབས་བྱུང་བྱ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་མཆོད་དགེ་ཆོགས་གྱིས།
དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་འདུན་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་གྲུབ་པ་དང་། དཀོན་
མཆོག་གསུམ་གྱི་དཔལ་འབྱོར་གྱིས། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སེམས་ཅན་ནམས།
དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སོང་ནས། དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་མི་འབྲལ་ཤོག
ཅིས་པའི་རྗེ་རང་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ནམས་བྱིས་ཏེ་འཕན་རིམ་པ་འདི་གཉིས་གཙང་ཁང་
ཆེན་མོར་འབུལ་བ་མཛད་དོ། །

གཞན་ཡང་སྤར་གྱི་རྟེན་བཞེངས་ནམས་ཀྱི་རྒྱའི་ལྷག་ཁྲོ་བཅས་དང་། འཁར་
བའི་སྤེར་མ། ལྷག་འགག་ལི་འགག་བཅས་ལྟེན། གཏོར་ཆ། ལྷག་བུམ། བཟོ་རས་སོགས་
ཐམས་ཅད་ལའང་དཀོན་མཆོག་གི་མཆོད་རྟེན་ལུགས་སུ་སྤྱག་པའི་ཉིང་མོར་གཟུགས་
མ་རེ་རེར་ཆུ་བན་གཉིས་ལྷག་ཅམ་ཤོང་བ་བདུན་ཆར་གཉིས། མཐུལ་བྱ་སྐོར་མ་
བདུན་ཆར་ནམས་དང་། བྱང་པར་རྗེ་བཙུན་གྱི་བྱུང་བྱ་དཔུལ་གྱི་དམ་དཔེ་གཉིས་གྱིས་
ཐོག་བཅས་དཔུལ་ཞོ་ལྷ་བརྒྱ་དང་བདུན་ཅུ་དོན་བྱག་ལ་རྒྱ་བྱས་པའི་དཔུལ་སྐོང་རིན་

པོ་ཆེའི་འཕྲ་བཏབ་པ། དགེ་ལེགས་དཔལ་འབར་སྐྱོང་བྱ་འདི། །དགེ་ལ་འདུན་པ་གྲུབ་
པའི་དཔལ། །དགེ་འདུན་གྲུབ་གྱིས་སྤུལ་བ་ཡིས། །དགེ་འདུན་དོན་རྣམས་འགྲུབ་པར་
ཤོག། ཅེས་རྩེ་རང་ཉིད་ཀྱི་མཛད་བྱང་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྤུལ།

གཞན་ཡང་། སྤྱིར་མཆོད་པའི་ཡུལ་དགོན་མཆོག་གསུམ་དང་ཁྱད་པར་དགེ་
འདུན་ཡིན་པར་དགོངས་ཤིང་། དེ་ལ་དམིགས་ཏེ་དགེ་འདུན་གྱི་ཐུག་ཚུལ་འདི་སྤྲོ་མོ་
ནས་རྒྱན་མི་འཆད་པ་བཅུགས་ཤིང་། ཁྱད་པར་རྒྱ་མོ་སྤུལ་ལོའི་དཔྱད་ཆོས་གཉིས་ལ་
གྲུ་པ་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་ཅམ་རེ་ལ་གསོལ་སོགས་བཟང་པོ། གསོལ་ཐུག་སོགས་ཀྱི་ཞབས་
ཏོག་བསྐྱབས་ཏེ་ཆོས་འཁོར་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱོར། དེ་ཕན་ཆད་དགེ་འདུན་གྱི་ཞབས་ཏོག་
ལ་དམིགས་ཏེ། ཐ་ན་རྩེ་རང་ཉིད་ལ་གཞན་གྱིས་གསོལ་བ་ཞུས་པའི་སྤྱད་མཐེབ་ཅམ་
ནས་བསགས་ཏེ་དགེ་འདུན་གྱི་ཐུག་སྤོར་རྒྱན་མ་ཆད་པར་མཛད་དོ། །

དེ་ནས་ལོ་རེ་བཞིན་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོ་རྒྱན་མ་ཆད་པར་ཡོད་པ་འདི་སྤྲོ་མོ་
ནས་ཡིན་ལ། ད་ནི། རྩེ་བཅུན་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་ལྷ་སར་གླང་གི་ལོའི་རྒྱ་བ་དང་པོ་
ལ་བཅུགས་པའི་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོ་དང་མཐུན་པར། དགོན་མཆོག་གི་མཆོད་པ་སྤྱི་
དང་ཁྱད་པར་མར་མེ་སོགས་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྟོན་ལམ་ཞིག་མཛད་པར་དགོངས་ཏེ། རྩོགས་
ཐམས་ཅད་དུ་འབྱུང་སྤྱད་པ་བརྒྱུད་ཀྱི་དེ་ནས་འདྲུལ་སྤྱད་པ་བརྒྱུད་ཀྱི་དངོས་པོ་
དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱུང་བ་རྣམས་འདིར་སྤེལ་ཏེ་ཤིང་པོ་རྟ་ལོའི་ཆོ་འཕྱུལ་ཆེན་པོའི་
རྒྱ་བ་ལ། གནས་རྟིང་རིན་པོ་ཆེས་ཐོག་དངས་འཕྱུགས་ཀྱི་བུ་སྟོབ་ཀྱི་བསྟན་འདོན་ཆེན་
པོ་རྣམས་ཀྱང་སྤྱན་དྲངས་ནས་ཆོགས་པ་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་ཅམ་གྱིས་སྟོན་ལམ་བཅུགས།
དེའི་དུས་དགོན་མཆོག་གི་མཆོད་པ་ལ་འཕན། གདུགས། རྒྱལ་མཆོན་ལ་སོགས་པ་
ལྷ་ཁང་སོ་སོར་མང་པོ་དང་། ཡོན་ཆབ་བརྒྱ་ཕྲག་བཀལ་བ་ཉིན་རེ་བཞིན་གསར་དུ་
མཛོད་པར་བཤམས་པ་རྣམས་ལ་ཁ་ཆེ་གྱུར་གྱུ་མ་སྤངས་པའི་ཁྱུ་བས་ཁ་ལེགས་པར་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེའི་དང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་ནམ་ཐར་དོ་མཆོར་མཛད་བྱུང་ནིར་མེད།

བརྒྱུར་བ་མང་པོ་དང་། བདུག་སྒྲིམ་གྱི་རྒྱལ་མཆོན་དང་གདུགས་དང་། ཇི་བཟང་གི་
སྒྲིམ་གྱི་ཕྱེ་མ་བྲེས་གཞལ་དགོས་པ་མང་པོ་ནམས་སྒྲིམ་སྟོན་ཐ་དད་དུ་མངོན་པར་
བསྐྱེགས་པ་དང་། རྒྱ་བོད་ཀྱི་རིང་བུ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསྐྱེགས་པའི་ཇི་བཟང་པོས་
ཕྱི་ནང་ཐམས་ཅད་དུ་ཉིན་མཆོན་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་ཅིང་། དུ་བ་ནམས་ནི། སུ་ཚུན་སྒྲ་
མདུད་པའི་ལྷ་ལྷེ་བྲེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཕྱི་ནང་ཐམས་ཅད་དུ་ཇི་བཟང་གི་སྒྲིམ་ཆུས་ཆག་
ཆག་ལེགས་པར་བཏབ་པ་དང་། ཉན་ཁལ་སུམ་བརྒྱ་ཅམ་རེ་ལ་རྒྱ་བྱས་པའི་ཞལ་ཟས་
ལ་མར་གྱི་རྒྱལ་སྲིད་སྒྲ་བདུན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་ཡིད་འཕྲོག་པས་བརྒྱན་པ་མང་པོ་
དང་། མར་མེ་ལ་མར་ཁལ་སུམ་སྟོང་ཅམ་རེ་ལ་གཞི་བྱས་སྟོང་བུ་རྒྱ་མཚོ་གཙུག་ལག་
ཁང་གི་ནང་ན་འདོམ་གྱུ་བཞི་དང་། བསྐྱལ་བཟང་ལྟ་ཁང་ན་ཕྱོགས་གཉིས་ལ་འདོམ་
གསུམ་རེ་དང་ཕྱོགས་གཉིས་འདོམ་གཉིས་ཀྱི་ཆོད་དང་ལྷན་པ་གཉིས། གཞན་སྟོང་བུ་
རི་ལྷར་རིགས་པ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་མར་གྱིས་ལེགས་པར་བཀའ་བ་ལ། སྒྲིམ་ཕྱེ་མང་པོ་
ལེགས་པར་བཏབ་པའི་སྟོང་བུ་རི་ལྷར་འཆོམ་པ་ལས་འབར་བའི་མར་མེའི་བྲང་བས་
ལྷའི་ལམ་ལ་འབྲིགས་པའི་རྒྱ་རྒྱར་གྱི་ཆོགས་ལ་འཕྱུ་བ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སོ་སའི་
འོད་ཟེར་གྱིས་མཆོན་གྲུང་ལ་བབ་པའི་ལྷན་པའི་ཆོགས་དཔུང་དང་བཅས་པའང་རབ་
ཏུ་ཁྱུ་ཞིང་དོ་ཆ་བས་སའི་འོག་དུ་སོང་སྟེ་ཀུན་གྱི་མིག་ལམ་དུ་མི་མངོན་པར་གྱུར་
ཏོ། །དེའི་ཆོ་མཆོན་མའི་གྲུང་ལའང་སྟེང་དུ་མངོན་པར་བལྟས་པ་ན་ནམ་མཁའ་མར་
མའི་འོད་གྱི་གོས་དང་བཅས་པས་ཁ་དོག་དམར་སྐྱ་ཉིད་དུ་མཐོང་བ་མ་གཏོགས། རྒྱར་
མ་གཅིག་གི་གཟུགས་ཀྱང་མཐོང་བའི་ཡུལ་ལས་འདས་པར་གྱུར་ཏོ། །མདོར་ན་དེའི་
ཆོ་སྟོང་བུ་རྒྱ་མཚོར་དཀར་མེ་ཆེན་པོ་སྤར་བ་དཔོའི་ལྷ་བ་ནས་བཟུང་སྟེ། ལྷ་མཆོད་
ཆེན་མོའི་བར་དུ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་འབར་བ་ལ་དབྱར་ཆར་ཆེན་པོ་བབས་ཀྱང་། རྒྱ་
ནམས་གཏིང་དུ་སོང་ཞིང་མར་ཁར་ཐེག་པས་སྟོང་བུ་ལ་ཆོག་སྒྲ་དང་བཅས་ནས་མར་

མེ་འབར་བ་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པས་འདི་ལྟ་བུ་ཡང་བདག་ཅག་
ནམས་ཀྱིས་བསམ་པར་བྱ་དགའ་བའི་ནམ་ཐར་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་མཆོད་པའི་བྱེ་བྲག་མཐའ་ཡས་པ་དང་། རྒྱལ་སྤྱི་དེན་པོ་
ཆེ་སྣ་བདུན་ལ་སོགས་པའི་བཀོད་པ་ཡིད་འཕྲོགས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་བཅས་
པས་མངོན་པར་མཆོད་དེ། རྣམས་དང་། དུག་རྒྱ་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་བྱིན་གྱིས་
བསྐྱབས་ནས་མདོ་སྤེ་དང་རྒྱུད་སྤེ་ནས་འབྱུང་བའི་ཆོ་ག་ནམ་པར་དག་པས་མངོན་
པར་མཆོད་ཅིང་། བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་འབའ་ཞིག་ལ་དགོངས་པའི་ཐུགས་ཀྱི་
ཤུགས་དྲག་པོས་བསྟན་པ་རྒྱས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་ཕན་བདེ་འབྱུང་བའི་སྟོན་ལམ་
ནམ་པར་དག་པ་ཉིན་རེ་བཞིན་མཛད་ལ། དེའི་ཆེ་ལྟ་མཆོད་མི་མཆོད་ནམས་ཀྱི་སྤྱིན་
བདག་གི་མཐིལ་ལེན་ཡང་སྤྲ་བྲང་རྒྱལ་མཆན་མཐོན་པོ་ནས་མཛད་དེ། ཞག་བར་
གཉིས་ཙམ་གྱི་རིང་ལ་དགེ་འདུན་སྟོང་དུག་བརྒྱ་ཙམ་རེ་ལ་ཆ་དོ། རྣ་མ། ཕྱི་ར་དང་
བཅས་པ་ལེགས་པར་བསྐྱབས། དེའི་ཆེ་སྐྱེ་བོ་མི་ནག་པའི་ཆོགས་འདུས་པ་ནི། ཐིན་
ཏུ་མང་སྟེ་ཁྲི་སྟག་ཡོད་པར་མངོན་ལ། ཐུགས་རྗེའི་ཤུགས་ཀྱིས་དེ་ཙམ་དུ་ཆོགས་པའི་
སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཕན་ཚུན་ཆིག་རྩལ་མོས་འཐབ་མོ་མངོན་མཆན་ཅན་བྱེད་པ་
གཅིག་ཀྱང་མ་མཐོང་ཞིང་། གཞན་དུ་ན་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་རྒྱུད་འཇམ་པ་
དང་། དད་པ་ཆེ་བ་དང་། དགེ་བ་ལ་སྟོབ་ལ་སོགས་པའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པས་
ཉིན་མཆན་ཁོར་ཡུག་ཏུ་ཕྱག་དང་། རྟོར་བ་དང་། སྟོན་ལམ་འདེབས་པ་དང་། མ་ཁི་
འདྲེན་པ་སོགས་འབའ་ཞིག་གིས་དུས་འདའ་བར་གྱུར་ནོ། །

དེ་ཡང་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོ་མཛད་པའི་དུས་སུ་
འདི་རྟེན་སྤངས་ལྟེ། སྟོན་རྒྱལ་རབས་ཀ་ཁོལ་མ་ལས་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་མཛད་པ་དང་།
རྩོ་བོ་དེན་པོ་ཆེ་ལ་མཆོད་པ་མཛད་པའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་མང་པོ་ལྷང་བསྟན་པ་ནམས་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་མེད་དང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་ནམ་ཐར་ངོ་མཆར་མཛད་བྱུང་ནོར་མེད།

ཀྱང་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཤ་སྟག་གི་ནང་ནས། དགེ་སྲོང་བྱང་སེམས་ཤར་ཕྱོགས་
སྐྱེ་འབྱུངས་པ། ཞེས་སོགས་འདིས། རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ལྷང་བསྟན་པ་ཡིན་
ཞེས་སྐྱེད་བ་དང་མཐུན་པར་སྟེགས་བཅ་རིན་པོ་ཆེར་ཡང་། མར་མེ་མཛད་ཀྱང་གནས་
མཆོག་འདིར། སྟོལ་མར་བཅས་ཏེ་སྐྱེལ་སྟོང་འགྲེད། །ལྟག་པར་ཆགས་མེད་བསོད་
སྟོམས་པས། ཕྱོགས་བཞིའི་ལས་ཅན་དབང་དུ་སྟུང། །ང་ཡི་མཆོད་ཆོགས་རྒྱས་པར་
བྱེད། །སྟན་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་གསོལ་བ་འདེབས། །སྟུན་རས་གཟིགས་དབང་བཟང་
པོར་སྐྱེལ། ཞེས་པའི་ཆགས་མེད་བསོད་སྟོམས་པ་དེ་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་དང་།
བཟང་པོར་སྐྱེལ་བ་དེ་བདག་གི་སྤྲ་མ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་དཔལ་བཟང་པོ་ཡིན་པས་དེ་
དུས་ཀྱི་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོ་དང་མཐུན་པར། འདིར་ཡང་རྗེ་སྤྲ་མ་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་ལམ་ཆེན་
མོ་ཇི་སྟངས་བཤད་པ་བཞིན་དུ་མཛད་པར་གདོན་མི་བླ་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ནས་རྗེའི་ཞལ་ནས། ད་ནི། དཀར་མེའི་ལྟག་ལ་སོགས་པ་འདི་ནམས་དང་།
གཞན་ཡང་ཕྱོགས་སུ་འབུལ་སྟུང་བཟངས་ཏེ་སང་པོད་འདི་བས་ཀྱང་མཆོད་ཆོགས་རྒྱ་
ཆེ་བའི་སྟོན་ལམ་ཞིག་བྱ་གསུང་སྟེ། འདི་ནི། དགོངས་པ་ཅན་དུ་གོའོ། །མདོར་ན་རྗེ་
སྤྲ་མ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་ཆེ་འདི་ལ་འདུལ་བའི་བསྐྱབ་བྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་གཞིར་
བཟུངས། གཞི་གསུམ་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་མ་ཉམས་པའི་ངང་ནས་བཤད་ཉན། ཉེན་བཞེངས།
གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་པ། དཀོན་མཆོག་གི་མཆོད་པ། གསུང་རབ་ཀྱི་ཚྲིམ་པ་མཛད་
པ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་མཛད་པ་ནི། སྟོན་ཆད་
གངས་རིའི་ཁྲོད་ཀྱི་ཆེན་པོ་གང་གི་འང་ནམ་པར་ཐར་པས་བསྐྱུན་པར་བཟོད་པ་མ་
ཡིན་ནོ། །

༡༩༽ བསྟན་འགྲོ་སྟེ་བྱེད་དགོངས་ནས་བཀའ་ཚུལ་མང་དུ་གནང་བ་དང་ཕྱོགས་མཐའ་དབུས་ཀྱི་
ཡུལ་གྱ་མང་པོར་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་འདུག་པ་ཡངས་པོར་འཕྲོས་ཤིང་ཆོས་ཀྱི་བྲི་འཕང་དབང་བའི་བྱ་

སློབ་དེ་སྟོན་བྱུང་། བསྟན་པའི་སྟིང་པོ་འདུལ་བའི་བཅས་ཁྲིམས་གཅིས་པར་བཟུང་།

༥ འོ་ན་གསུང་རབ་ཀྱི་ཚྭ་པ་མཛད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་སྟེ་མ་ན། སྤྱིར་རྗེ་འདིའི་
བཞེད་པ་ལ་རང་གི་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་ནམས་ཀྱི་རྒྱུ་འདི་གཞན་པ་ལ་གཞོད་དོགས་པ་དང་།
ཡང་སྤྱིར་རང་གིས་འཆད་པའི་རྒྱུ་འགའ་ཞིག་གི་ཆོས་བདག་གིས་གཞོད་དོགས་ནས་
ཚྭ་པ་ཆེར་མ་མཛད་ལ། འོ་ན་ཀྱང་གཞན་གྱི་ཕྱི་བསྟན་སྤང་བའི་ཕྱིར་དུ་གྲངས་ཅམ་
བཞེད་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་སྤང་འདུམ་ཆེན་མོ། མདོ་རྩའི་རྒྱུ་
ཆེན། སོ་སོར་ཐར་པའི་རྒྱུ་ རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རྒྱུ་ སྤྱི་དོན་རིགས་པའི་རྒྱུ། ཅ་འདུག་
གཉིས་ལ་རྒྱུ་རེ། ཐུབ་པའི་བསྟོད་པ་ལུང་ཀྱན་ལས་བཏུས་པ། བདུད་དཔུང་ཕྱེ་
འཐག་མ། སངས་རྒྱུ་གྱི་གསུང་ལ་བསྟོད་པ། རྒྱལ་ཆ་བ་རྗེའི་བསྟོད་པ་ཀྱན་ཏུ་བཟང་
པོ། རྣམ་དཔྱོད་ལང་ཆོ་མ། མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བསྟོད་པ། བྱང་རྩེ་བ་
ནམ་མཁའ་དཔལ་བ་ལ་བསྟོད་པ། སྤྱན་རྒྱ་བསོད་ནམས་ལྷན་གྲུབ་པ་ལ་བསྟོད་པ།
སྤྱན་རྒྱ་རིན་ཆེན་འཕེལ་ལ་བསྟོད་པ། འཇམ་དབྱངས་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཆོན་ལ་བསྟོད་
པ། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་དཔལ་བཟང་ལ་བསྟོད་པ། རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་
དབྱངས་ལ་བསྟོད་པ། སང་ལྗེ་ནགས་ཀྱི་སྒྲོལ་མའི་བསྟོད་པ། དེའི་ཕོ་བྲང་ནགས་ཀྱི་
བསྟོད་པ། རྗེ་བཙུན་མ་དཀར་མོའི་སྤྱབ་ཐབས། དེའི་བསྟོད་པ། མི་གཡོ་བ་སྟོན་པའི་
སྤྱབ་ཐབས། འདུས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་རབ་གནས་ཀྱི་ཆོག ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མའི་
བསྟོད་པ། འདིའི་བསྟོད་པ་ཆེ་བ་གཅིག་ཡོད་གསུང་སྟེ་མ་རྟེན། རྡོ་རྗེ་ཁྱུང་ཁྱའི་བསྟོད་
པ། སའི་སྟིང་པོའི་བསྟོད་པ། མགོན་པོ་གྱི་གྲག་གི་བསྟོད་པ། མགོན་པོ་ཞལ་བཞི་པའི་
བསྟོད་པ། དམ་ཅན་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་བསྟོད་པ། དེའི་སྒྲོག་པ་རྒྱས་པ། དམ་ཅན་གསང་སྤྱབ་
དམར་པའི་བསྟོད་པ། རྩ་སྟེན་སྤྱིའི་བསྟོད་པ། དམག་ཟོར་ལྷ་མོའི་བསྟོད་པ། དེའི་གཏོར་
ཆོག་མདོར་བསྟུས། ཉམས་མཁྱུར་ཤར་གངས་རི་མ། ཀ་མད་ལ་གས་པའི་ཉམས་མཁྱུར།

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་མེད་དང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་ནམ་ཐར་ངོ་མཆར་མཛད་བྱུང་ནོར་མེད།

ལྷ་རྒྱལ་ཆེར་མཛད་པའི་ཉམས་མགྲུར། དཀོན་བཅེགས་ནས་འབྱུང་བའི་སྟོན་ལམ།
དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཡན་ལག་བདུན་པའི་བསྟོན་པ། མགོན་པོ་ལ་མངའ་གསོལ་གྱི་
ཆོགས་བཅད། འོད་དཔག་མེད་གཙོ་འཁོར་ལ་བསྟོན་པ་སྟོན་ལམ་དང་བཅས་པ། སྟོན་
ལམ་ཆེན་མོའི་དུས་སུ་མཛད་པའི་སྟོན་ལམ་མདོར་བསྟུན། བྱམས་ཆེན་བཞེངས་ཏེ་
མཛད་པའི་སྟོན་ལམ་མདོར་བསྟུན། སེམྱེ་གདོང་ཅན་གྱི་སྟོག་པ་བྱ་ཐབས། རྩ་སེར་པོ་
ལ་ཚུ་འབུལ་བའི་ཆོག ཏའི་སི་དུ་ནམ་རྒྱལ་གྲགས་པའི་བྲིས་ལན་ནམས་ཡོད་ལ།

གཞན་ཡང་སྡེ་མོ་ནས་མཛད་པའི་སྐར་ཆེས་ཀྱི་ཡི་གེ་འགའ་རེ་ཡོད་ཀྱང་
འཕྲོ་དེ་ནམས་མ་གཏོགས་མེ་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལ་གཞན་གྱིས་བྲིས་བྲིས་བྱས་པ་
འགའ་ཡར་དང་། བྱང་པར་མེ་ཉིད་ལ་པོ་ཏི་ཉི་ཤུ་ཙམ་ཉན་པའི་སྐྱོར་མགོ་ལོ་མང་པོར་
མཛད་ཅིང་། བྲིས་བསྟན་འཛིན་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་འདར་སྟོན་བྱང་ཚུབ་དཔལ་ཞེས་པ་
དེས་པར་ཆད། འདུལ་མཛོད། ཚ་འདུག་སོགས་ལ་བྲིས་བྲིས་འགའ་ཡར་ཡོད་པ་ནམས་
མ་གཏོགས་གཞན་མེད་དོ། །

དེ་ལྟར་མེ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་འཆད་ཚོད་ཚོམ་གསུམ་གྱི་སྟོན་རྒྱལ་བའི་བསྟན་
པ་ཆེས་ཆེར་གསལ་བར་མཛད་པའི་སྟོན་རྒྱལ་བྱ་སྟོབ་བྱུང་བ་ནི། སྡེ་མོ་ནས་སྐས་ཀྱི་
གཙོ་པོ་འདུལ་འཛིན་དཀར་ནག་གཉིས་སུ་གྲགས་ཤིང་། དའི་དང་པོ་ནི། བདག་གི་སྒ་
མ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་སྟོ་གོས་སྐས་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི། འདུལ་འཛིན་དཔལ་
ལྷན་བཟང་པོ་ཞེས་པ་མདོ་སྐགས་རབ་འབྱམས་ལ་མཁས་ཤིང་མེ་འགོས་ཀྱི་སྐྱ་སྐྱེ་བ་
བཞེས་པར་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གཞན་ཡང་སྐྱུར་གྲངས་ལས་འདས་ཤིང་། བྱང་
པར་དབུས་ཕྱོགས་ན་རི་པོ་དགེ་ལྷན། གསང་ཕུ། འབྲས་སྐྱུངས། གཙང་ནས་སྤར་ཐང་།
ཞུ་ཕུ། གནས་རྟིང་། པོ་དོང་། ངམ་རིང་། ཤེལ་དཀར་སོགས་ཀྱི་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་དང་།
གཞན་ཡང་ཆོས་སྡེ་ཆེ་ཆུང་མང་པོའི་དེ་དུས་ཀྱི་མཁན་པོ་ནམས་མེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་བྱ་

སློབ་ཏུ་མ་གྱུར་པ་མེད་ལ། གཞན་ཡང་དེ་དུས་མངའ་རིས་དང་དབྱུས་གཙང་ཁམས་གསུམ་གྱི་བཤད་ཉན་བྱེད་པའི་བསྟན་འདིན་རྣམས་ལ་ཡང་ཕལ་ཆེར་རྩི་འདི་ཉིད་ཀྱི་སློབ་མར་མ་གྱུར་པ་མེད་པ་དང་། ཡང་སློབ་རྩི་འདི་ཉིད་ཀྱི་ལུགས་སློབ་འདིན་ཅིང་། བཟ་ཤིས་ལྷན་པོ་ལ་བཞེན་ནས་བཤད་ཉན་བྱེད་པའི་བསྟན་འདིན་ཆེན་པོ་ཡང་མང་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ།

དེ་ལྟ་བུས་ན་སྟོན་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་སྟོན་པ་བྱ་ངན་ལས་འདའ་ཚུལ་བསྟན་ནས་ལོ་མང་པོ་དག་འདས། བཀའ་སླུང་པ་པོ་རྣམས་ཞི་བའི་དབྱིངས་སུ་གཤེགས་པ་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བཀའ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐྱབ་བ་འདེབས་པ་དག་གིས་ཁྱབ་པར་གྱུར་ཏེ། རེ་ཞིག་ལ་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་ཐེག་ཆེན་རྩབ་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་ཆེ་འཕགས་པ་སྐྱབ་བྱོན་ཏེ་རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་མཐའ་དག་གཞི་ནས་གསོས་ཤིང་། ལོག་པར་སྐྱབ་བ་ཐམས་ཅད་ཆར་བཅད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྟན་པ་ཆེས་ཆེར་གསལ་བར་མཛད་པས་འཕགས་ཡུལ་དུ་མགོན་པོ་སྐྱབ་བ་རྒྱལ་བ་ཉིད་ལས་ཀྱང་བཀའ་ངིན་ཆེ་བར་གྲགས་ཤིང་བྱབ་ལ། དེ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བྱི་དུས་ཀྱི་ཐ་མ་ལ། རྒྱལ་བས་ཚུལ་ཁྲིམས་གཞིར་བྱས་ནས་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་རྩིས་སུ་འགོ་སྟོན་མི་འབྲུལ་པར་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་འབད་པས་འགོག་ཅིང་། སྟགས་དང་ཕ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་གཉིས་ཆ་གྲང་ལྟར་འགལ་བར་བསམས་ནས་དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བའི་བསྐྱབ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་སྟོང་ཐག་པ་ནས་སུན་འབྱིན་པར་བྱེད་ཅིང་། ཁྱད་པར་དུ་ཡང་སྟེ་སྟོན་འདིན་པ་དག་པར་སྟོམ་བྱིན་ཆད། ཆང་སྟོག་སྟགས་འདོལ་ཉོག་དུ་སྟོན་པ་ལ་ངོ་ཆ་བའི་གནས་སུ་མི་བྱེད་པ་དང་། བྱ་ས་ཆེན་པོ་དག་གི་རབ་བྱུང་ཕལ་ཆེ་བས་ཀྱང་གདིང་བ་ལྷུང་བཟེད་སྟགས་དག་སྦྱིང་གི་ཡོ་བྱད་ངོ་ཤེས་པའང་དཀའ་བར་གྱུར་ཅིང་། ལྷ་གོས་མཐང་གོས་སྐྱམ་སྟན་སྟགས་བྱར་སྐྱར་བ་ལ་སྟགས་པ་ནི། རྣ་བས་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་མེད་དང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་ནམ་ཐར་ངོ་མཆར་མཛད་བྱུང་ནོར་མེད་།

ཀྲང་མ་ཐོས་པར་གྱུར་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཁ་བ་ཅན་གྱི་སྒྲོང་ས་འདིར་རྒྱལ་བའི་བསྟན་
པ་གཞུགས་བརྟན་ཅམ་ཞིག་ལྷག་མར་གྱུར་པའི་ཆོ། རྗེ་བཙུན་ཅོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་བྱང་
ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་འདིར་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་གསོ་བའི་སྤང་དུ་ཉེ་བར་བྱོན་ནས། རྒྱལ་
བའི་བསྟན་པ་མཐའ་དག་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་གཞི་བསྐྱངས་ཏེ་
གསལ་བར་མཛད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པ་ཞིག་ན་བདག་གི་རྗེ་སྤྲུལ་དམ་
ཆོས་འདྲིན་པའི་སྒྲོན་ལམ་ལྷབས་པོ་ཆེ་གྲུབ་པ་འདི་ཉིད་བྱོན་ཏེ། དེང་སང་ཁ་ཆེ་དང་
རྒྱ་ནག་གི་བར་ཐམས་ཅད་དུ་དགེ་སྦྱོང་གི་རྟགས་དང་ཆ་ལྷགས་ནམ་པར་དག་པ་དེ་ལྟ་
བྱ་དང་། ཆང་སྒོག་སྦྱོང་བ་དང་། སྦྱིན་ལེན། རུང་མུ། རུབ་ལྷག་ཉལ་སྤྱང་ལ་སོགས་པ་
བསྐྱབ་པའི་གཞི་སྤྲུལ་མོ་ཅམ་ལའང་ནན་ཏན་དུ་བྱེད་པའི་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་དང་མཐུན་
པས་བྱབ་པར་གྱུར་པ་འདི་འདྲ་བ་ནི། བདག་ཅག་གི་སྤྲུལ་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
འབའ་ཞིག་གི་བཀའ་རིན་མ་ཡིན་ན་གཞན་གང་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བར་གྱུར་པ་
སོམས་ཤིག།

གཞན་ཡང་རྒྱུད་སྤེ་དང་མཐུན་པའི་དོ་རྗེ་འདྲིན་པ། སོ་སོར་ཐར་པ་དང་
མཐུན་པའི་འདུལ་བའི་ཀུན་སྦྱོང་ནམ་པར་དག་ཅིང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་
པའི་གནས་མཐའ་དག་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤེ་སྦྱོང་དང་མཐུན་པར་གཅེས་སྤྱོད་བྱེད་པ།
སྤྲུལ་པ་གསུམ་གྱི་ཆུ་བོ་ཡན་ལག་བརྒྱུད་དང་ལྷན་པས་ཐུགས་རྒྱུད་རྟོག་པ་མེད་པར་
གཏམས་པའི་སྤེ་སྦྱོང་འདྲིན་པ་སྦྱོང་པས་མང་པོ་ཞིག་རུབ་ཇ་ལན་རྒྱ་ར་ནས་བཟུང་སྟེ།
ཤར་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་ལ་ཐུག་པའི་རྒྱ་ནག་པོའི་རྒྱལ་ཁམས་ཡན་ཆད་དུ་ཅི་རིགས་པར་
བྱབ་པར་གྱུར་པ་འདི་ལྟ་བུ་ནི། བདག་གི་རྗེ་སྤྲུལ་འདི་ཉིད་འབའ་ཞིག་གི་མཛད་དུ་བྱུང་
བའི་སྤེན་ལས་དཔག་པར་དཀའ་བ་ཡིན་ནོ། །

(༡༩ བ་༩། ༡༡༩ བ་༤) རྗེ་བཙུན་སྤྲུལ་མ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་གྲུབ་

པ་དཔལ་བཟང་པོའི་རྣམ་ཐར་ངོ་མཚར་མཛད་བྱུང་ནོར་བུའི་སྤེང་བ་ལས། གཙོ་བོར་
དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་མཆོད་པ་ལས་བརྒྱུ་མས་པའི་རིམ་པར་བྱེ་བ་སྟེ་ལྔ་པའོ། །

༡༤༽ ཞིང་འདིའི་གདུལ་བྱ་རྫོགས་ལ་ཉེ་བའི་ཆོ་སྐད་དུ་རྒྱལ་བསྟན་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ལྟར་འདྲིན་སྦྱང་
དགོས་ཚུལ་གྱི་གདམས་པ་གནང་སྟེ་བྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཚུལ་བསྟན།

༥ དེ་ལྟར་བསྟན་པ་དང་གདུལ་བྱའི་དོན་མཛད་དུ་བྱུང་བ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་པས་
གངས་རིའི་ཁྲོད་ཀྱི་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པའི་སྐུ་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་དག་གི་དོན་ནི། སལ་
ཆེར་མཛད་པ་མཐར་བྱིན་པ་ལ་ཉེ་བར་གྱུར་པ་ཤིང་ཕོ་རྟའི་དབྱིད་ཆོས་ཀྱི་ཆེ་རྒྱ་
འཇམ་དབྱངས་སྟོན་ལམ་དཔལ་མཛུལ་བ་ལ་ཕེབས། སྟེགས་བམ་རིན་པོ་ཆེའི་ལུང་
ཁྱལ། རྩེའི་གསུང་སྤེང་མང་པོ་མཛད། རི་བོ་དགེ་ལྷན་གྱི་མཁན་པོ་ལ་ལུང་བསྟན་
ཏེ་བྱིར་བྱོན། ལོ་དེའི་སྟོན་ཉང་སྟོད་ཀྱི་ཚུ་ཆོན་ལ་བྱོན་ན་སྐུ་ལུས་ལ་ཤིན་ཏུ་འཕྲོད་
པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསལ་བ་འདེབས་པ་དག་གིས་རྒྱན་བྱས་ཤིང་། དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི།
ཀུན་ཏུ་རྒྱ་རབ་བཟང་དང་རི་ཟའི་རྒྱལ་པོ་བཞིན་དུ་སྐུ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་སུ་གདུལ་
བའི་སྐུ་བོ་མང་པོ་ཞིག་གི་དོན་བྱ་བར་ཡང་དགོངས་ཤིང་། རྩོན་ནས་རང་ཉིད་ཀྱིས་
སྟོན་པར་མཛད་པའི་སྐུ་བོ་མཐའ་ཡས་པ་དག་ལ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་གསུང་གི་ཐ་
མ་སྦྱལ་བར་བཞེད་ནས། བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོ་ནས་བྱགས་བཏེག་སྟེ་ཆབ་ཆོན་ཁར་བྱོན།
འོན་ཀྱང་ཆབ་ཆོན་ལ་ནི། ཅུང་ཟད་འདྲུག་པ་ལས་མ་མཛད། གཙོ་བོར་ཉང་སྟོད་སུ་
མདའི་སྐུ་བོའི་ཆོགས་མཐའ་ཡས་པ་དག་དང་། བྱད་པར་རང་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་
ཆོས་སྟེ་ཆེ་ཆུང་ན་བཞུགས་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་ཆོས་དང་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་སྦྱེས་
གནང་ཞིང་། བསྟེན་བཀྱར་བ་དང་འབྲེལ་བ་མཛད་དུ་བྱུང་བ་དག་བདག་གིར་མཛད་
པ་དང་། ཐ་ན་ཞལ་མཐོང་ཞིང་གསུང་ཐོས་པ་ཙམ་གྱི་སྟོན་ནས་ཀྱང་དོན་དང་ལྷན་པར་
མཛད་དེ་སྤྲུང་ཡང་འདྲིར་ཕེབས།

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་མེད་དང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་ནཱ་མར་ངོ་མཆར་མཛད་བྱུང་ནོར་མེད།

དེ་ནས་སྣར་ཐང་འདི་རང་རེའི་ཚ་བའི་བྲ་ས་དང་འབྲེལ་ཆེ་བས་དེ་ཕྱོགས་
ལ་འདོ་ལི་ལ་གདན་བྱངས་པའི་འདོ་ལིའི་སྣ་ལ་འཇའ་ཆོན་བྱག་པ་དང་། སྣར་ཐང་
དུ་ཐེབས་པའི་ཆེ་ཡང་གར་བཞུགས་སུ་ནཱ་མཁའི་དབྱིངས་ནས་འཇའ་ཆོན་ཀ་བ་
བཙུགས་པ་ལྟར་བྱག་པ་སོགས་ཀྱི་ལྟས་མངོན་སུམ་དུ་བབ་པར་གྱུར་ལ། དེ་དུས་སྣར་
ཐང་དུ་བཞུགས་ས་ཡང་གཟིམ་ཁང་རང་དུ་མཛད། འབྲོན་ཁར་དགེ་བཤེས་སྤེན་ལས་
དཔལ་འབར་ཞེས་པ་རྩེ་རང་གི་སྤྲ་མོའི་དུས་ཀྱི་བྲ་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་བྲང་ཁང་དུ་
གདན་བྱངས་པས་རྩེའི་ཞལ་ནས། ངའི་བྲ་པའི་སྤྲ་ཤོས་ཡིན་པ་དང་། སྣར་ཐང་དུ་འོང་
བའི་ཐ་མའང་ཡིན་སྲིད་པས་འགྲོ་དགོས་གསུངས་ཏེ་བྱོན། དེ་ནས་དར་རྒྱས་སུ་བྱོན། དེ་
ནས་ཁང་གསར་དུ་བྱོན་ཏེ། དེ་དུས་ཁང་གསར་བ་ལ་ལྷང་བསྟན་ཡང་མཛད། དེ་ནས་
སྣར་ཡང་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོར་ཐེབས། སྤྲ་བྲང་དུ་ཐེབས་པ་ན། ད་ནི། རང་རེའི་དགོན་པ་
རང་དབང་ཐོབ་པ་འདིར་སྐྱབས་བྱུང་བས་སློབ་དེའོ་གསུང་།

དེ་ནས་སྣར་ཉང་སྟོད་ཚུ་ཆོན་ཀྱི་དུས་ན་ཞལ་སྐྱུག་ཅུང་ཟད་འོང་བའི་སྐྱེ་
ཁམས་མ་བདེ་བ་ཅམ་ཡོད་ལ། འདི་ནས་བསྐྱུང་བྱག་ཆེན་པོ་མེད་པར་ཅུང་ཟད་ཐུགས་
ཉོག་པ་གསལ་བ་ཅམ་ཀྱི་བར་ལ་སྐྱེ་རིམ་ཡང་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྐྱུབས། རྩེ་རང་གིས་
གཙོ་བོར་ནང་གི་ཉིང་ངེ་འཇིན་ལ་མཆོག་དུ་གཞོལ་བའི་ཐུགས་དམ་ལ་བཞུགས་པར་
གྱུར་ཏེ། དེའི་སྐབས་ཤིག་དུ་ས་ཆེན་པོ་སློབ་དུ་གཡོ་བ་དང་། རྩེ་བཙུན་མ་དཀར་
མོའི་གསེར་སྐྱ་ལ་སྐྱུན་ཆབ་འཇག་པ་སོགས་ཀྱང་བྱུང་ཞིང་། རྩེའི་ཞལ་ནས། ད་ནང་
ཐོ་རངས་སྣར་ཀྱི་བྱད་མེད་དུས་པའི་སྐད་དེ་ཡང་གྲག་པས་ད་རང་རི་ལྟར་ཡིན་ནམ་
གསུང་། དེ་ནས་དགུན་སྒྲ་ར་བའི་གནམ་སྟོང་གི་ཉིན་འབྲོང་ཅེ་ཆོས་རྩེ་ཆོས་སློབ་
སོགས་གསུམ་ཀྱི་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་མཁན་པོ་མཛད། དེའི་ཉིན་མེ་ཉོག་གི་ཆར་འབབ་
པ་སོགས་ངོ་མཆར་བའི་ལྟས་མང་པོ་བྱུང་། དེ་ནས་དགུན་སྒྲ་འབྲིང་པོ་རྒྱལ་ཀྱི་སྒྲ་བའི་

ཆོས་བཞིའི་ཉིན་མོ་བྱ་སློབ་འགའ་ཞིག་གིས་བརྟན་བཞུགས་ཀྱང་ཕྱལ། དེ་ནས་ཆོས་
བདུན་ལ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ཐོག་ངངས་སློབ་དཔོན་གཞིར་བཞུགས་ནམས་ལ་
བྱོན་གསུངས་ཏེ་སྐྱེ་བྱུང་བྱེད་པ་ལ་རྩེའི་ཞལ་ནས། རང་རེ་རྣམ་པའི་དགོངས་རྒྱ་
ལ། གང་དང་ཅིའི་རྒྱ་མཚན་རྣམས་རིམ་ཅན་དུ་ཞུས་པ་ལ་ཆང་ཞིང་། སྐབས་དོན་གྱི་
གཙོ་བོ་བྲིད་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་བདེ་སྦྱིད།
ཁྱད་པར་བཟྱ་གིས་ལྷན་པོའི་བསྟན་པ་ལ་བསམས་ནས་རི་སྒྲིང་འཆོའི་བར་དུ་འདྲིར་
བཞུགས་ནས། བཤད་སྒྲུབ་ཚུལ་བཞིན་དུ་མཛད་ན་ངེད་ཀྱི་བསམ་པ་ཡང་དེ་ཀྱང་ས་
རྩོགས་པ་ཡིན་གསུང་བ་ལ་སོ་སོ་ནས་ཞུ་བར་མ་སློབས། རེ་ཞིག་ནས་སེམས་དཔའ་
ཆེན་པོས། ཁོང་རྣམས་བཀའ་བཞིན་དུ་བགྱིད་ཞུ་བར་འདུག་ཞུས་པས་རྩེའི་ཞལ་ནས།
འོ་ན་ཁོ་བོ་ནི། འཁྱོད་པ་མེད་པར་ཆེའི་དུས་བྱའོ་གསུངས་ནས་དབུ་ཕྱར་ནས་བཞུགས།
དེ་ནས་ཁོང་རྣམས་སྐྱེ་རིམ་སྤྱབ་པའི་སྟོག་ལ་བྱོན།

སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ཅུང་ཟད་བཞུགས་ནས། ཐུགས་དམ་གྱི་གསལ་
འདེབས་དགོས་པར་གདའ་ལགས་སམ་ཞུས་པས། མི་དགོས། ཕྱིར་སོང་གསུང་ཞལ་ཏེ་
གཞན་ཞིག་ཡོད་དེ་ད་ལན་ལ་མི་དགོས་པ་འདུག་གསུང་། དེ་དག་གི་ཆོ་ཡི་དམ་གྱི་ལྟ་
མང་པོའི་གཟིགས་སྤང་ཁྱད་པར་ཅན་མང་དུ་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་དུ་མ་མཛོན་མོད་ཀྱི།
སྐྱེ་བྱུང་ན་འཁོད་པ་དག་གིས་རི་ལྟར་མཆིས་པ་ཞུ་བ་རྩི་མ་ཐོགས་སོ། །དེ་ནས་མཚན་
མོའི་རིང་ལ་ཐུགས་དམ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བཞུགས་ཏེ། ཕྱི་རོལ་ནས་མངོན་པ་ལ་རྩི་རྩེ་
བཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་མཛད་པར་མངོན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། མདོར་ན་དེའི་ཆོ་འཆི་བ་
འོད་གསལ་ཆོས་སྐྱེ་དང་སྤེལ་བའི་མན་ངག་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་པར་ངས་སོ། །

དེ་ནས་(རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་)ཤིང་རྩ་(བྱི་ལོ་ ༡༤༧༤)ཀུལ་ལྷ་བའི་ཆོས་
བརྒྱད་ཀྱི་ཐོ་རངས་ཞབས་རྩི་རྩེ་སྦྱིལ་གྱང་། ཐུག་གཉིས་མཉམ་གཞག་མཛད་དེ། སྟོང་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་མེད་དང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་ནམ་ཐར་ངོ་མཆར་མད་བྱང་ནོར་མེད།

པ་གསུམ་རིམ་གྱིས་ཐིམ་ནས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་
མངོན་དུ་མཛད་དེ། དེ་ཡང་སྤར་མཉེལ་བ་སོགས་ཀྱིས་སྐྱེ་མཛད་ས་ཚུང་ཞིག་ཚུང་བར་
ཡོད་ནའང་། དེའི་ཆེ་སྒོ་བྱར་དུ་སྐྱེ་ལུས་ཟླ་བ་རྒྱས་པ་ལྟར་གྱུར་ཏེ། སྤར་གྱི་སྐྱུའི་གཉེར་
མ་ནམས་ཀྱང་མེད་པར་བལྟ་བར་མི་བཟོད་པའི་འོད་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་ལྡན་ཞིང་། དེ་
ཡང་ཁ་ཅིག་ནི། སྐྱུའི་འོད་དམར་སེལ། ཁ་ཅིག་ནི་དཀར་སེལ། ཁ་ཅིག་ནི་གསེར་བཙོ་
མ་ལྟ་བྱར་སྤང་ངོ་། ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་བས་ན་རྗེ་འདི་ནི། དེའི་ཆེ་འོད་གསལ་དོན་དམ་
པའི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་དེ། འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་བསྐུར་བའི་སྒོ་ནས་བར་དོ་སྐྱེ་
མའི་སྐུར་བཞེངས་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་མངོན་དུ་མཛད་པ་ཡིན་
པར་གཤོན་མི་བླ་བ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་ཕྱི་མ་རྒྱ་ནག་དུ་སྐྱེ་སྐྱེ་བ་བཞེས་པར་གསུངས་པ་སོགས་རིམ་ལྔར་ཡིན་ཞེ་
ན། རྗེ་རང་གི་གསུང་ནས། སྤུལ་པས་སྐྱེ་བ་འཛིན་པ་ཡིན་པས་མི་འགལ་གསུང་བ་ལྟར་
ཡིན་ནོ། །དུས་དེ་དག་གི་ཆེ་ནམ་མཁའ་ནི། ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ་མངོན་དུ་
མཛད་པའི་ཚུལ་ནི། འདི་འབྲུའོ་ཞེས་འདིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་གོ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་
དུ་གིན་དུ་གཡའ་དག་པར་གྱུར་ཏེ། ཐ་མལ་གྱི་སྤྱིན་དང་རྩལ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་
དང་བྲལ་ཞིང་ས་གཞི་རྩུང་གི་རྒྱ་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ནས་བསེར་བྱ་སྤྲ་མོའི་འགོ་
འོང་ཡང་རྒྱན་ཆད་པ་ཞག་བཞི་བརྩ་ཞེ་ལྷ་ཙམ་གྱི་བར་བྱང་ལ། གཞན་ཡང་ལྷ་ནམས་
ཀྱི་མཆོད་པ་མེ་ཏྲིག་སྣ་ཆོགས་པ་ནམས་ནི། སལ་ཆེ་བ་ཀྱུ་ལྟར་དཀར་ཞིང་ལྷ་ཏྲིག་
ལྟར་འོད་གསལ་བ། ཟླ་བ་ལྟར་འཆོར་བ་ལག་མཐེལ་ཙམ་དང་ཤིང་རྟའི་འཕང་ལོ་ཙམ་
དཔག་དུ་མེད་པ་དང་། ཁ་དོག་ཀྱང་འགའ་ཞིག་ནི་སྟོན་པོ། འགའ་ཞིག་ནི་སེར་པོ།
འགའ་ཞིག་ནི་དམར་པོ་སོགས་ཆར་ལྟར་བབས་པར་གྱུར་ཏོ། །

གཞན་ཡང་སྐྱུའི་ཐད་བྱང་དུ་འཇུག་ཆོན་ཁ་དོག་སྣ་ལྷ་པ་གིན་དུ་བྱངས་ཤིང་།

འོད་འཛེར་བ་རྣམ་པར་བཟྱ་བ་ཞིག་ཡུན་རིང་པོའི་བར་དུ་གནས་པར་གྱུར་ལ། སལ་
 ཆེ་བར་ནམ་མཁའི་ལམ་ཐམས་ཅད་འདྲའ་ཆོན་དཀར་པོ་སྒྲ་བྱེ་ལྟར་བྲིས་པ་དང་། བ་
 དན་ལྟར་འཕྱང་བ་དང་། དགོན་པའི་གཡས་གཡོན་ཐམས་ཅད་འདྲའ་ཆོན་སྒྲ་ཆོགས་
 པས་ལྷ་ལྷེ་ལྟར་ཁྲིག་གིས་གང་བ་ལ་སོགས་པ་ཞག་མང་པོའི་བར་དུ་བྱང་ཞིང་། དཔལ་
 པོ་དང་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་པར་བསྒྲགས་པའི་འཁར་རྩ་སོགས་རོལ་མོའི་
 གྱེ་བྲག་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་མཆན་གྱང་ལ་གྲག་པ་དང་། ཉིན་མོ་ཡང་གཞི་རྩུང་བའི་
 སྒྲ་ཆེན་པོ་གྲག་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཐེ་ཆོམ་དུ་གྱུར་ནས་བརྟགས་ཀྱང་མི་ཞིག་གིས་བརྟུངས་
 པ་མ་ཡིན་པར་ངེས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་གྱི། གཞན་དུ་གཞན་ངེ་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་གནས་གང་
 དུ་བརྟུངས་པ་སོགས་གང་དུའང་བརྟག་པར་མ་རྟུས་པར་ཡུན་རིང་དུ་སྒྲ་ཤིན་ཏུ་གྲག་
 པར་ཡང་སྤང་ངོ་། མདོར་ན་བཙམ་ལྷན་འདས་རྩ་མཆོག་ཏུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་
 རྩལ་བསྟན་པའི་ཆོ། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་པར་མཆོད་པ་ངེ་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་འདིར་
 ཡང་གྱུར་ཏོ། །

(༡༩ ཉ་༡། ༡༢༧ འ་༥) རྩེ་བཙུན་སྒྲ་མ་དམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་དགེ་
 འདུན་གྲུབ་པ་དཔལ་བཟང་པོའི་རྣམ་ཐར་ངོ་མཚར་ཟུང་བྱང་ནོར་བུའི་ཕྱེང་བ་ལས།
 མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་མཛད་པ་ངེ་ལྟར་བསྟན་པའི་རིམ་པར་བྱེ་བ་སྟེ་དུག་པའོ། །

༡༥༽ གདན་ས་བཟྱ་ཤིས་ལྷན་པོར་པཌ་ཆེན་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་ཚབ་དབང་བསྐྱར་
 བ་དང་རྣམ་ཐར་གྱི་ཆེ་བཟོད།

ཕྱ དེ་ནས་གསོལ་འདེབས་དངོས་གཞི་ཐོན་འཕྲལ་ལ་རྩེ་སྒྲ་མ་འདིའི་མཛད་
 སྟོལ་མི་ཉམས་པའི་སྒྲ་དུ་གདན་ས་པའི་བསྐྱོ་གཞག་ལ་སྤར་ཐང་པ་གཞུང་བརྒྱ་སྒྲ་
 བ་བཟྱ་ཤིས་བཟང་པོ་ཞེས་པ་ལ། རྩེ་སྒྲ་མ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྤུ་མོ་ནས་དགོངས་པ་གཏད་
 པ་དང་གཞན་ཡང་མཁས་པའི་དབང་པོ་དཔལ་ལྷན་རྩལ་ཁྲིམས་ཞེས་པ་གདན་སའི་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་མེད་དང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་ནམ་ཐར་ངོ་མཚར་མད་བྱུང་ནོར་མེད།

འོས་སྤྱི་མནལ་ལམ་དུ་བྱུང་བ་སོགས་འགའ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་བཞེད་པ་བཞིན་མ་གྲུབ།
ཡང་བདག་གི་སྤྱི་མ་འདུལ་འདྲིན་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འདི་མེ་སྤྱི་མ་དང་སྐྱེ་སྐྱེ་སྤྱི་
མེ་མང་པོ་ཞིག་ཏུ་རེས་འགའ་དཔོན་སྟོབ། རེས་འགའ་པ་མ་བྱ་ཆ། རེས་འགའ་ལག་
པ་གཡས་པ་དང་འདྲ་བའི་གོགས་སྤྱི་ལྟར་ཅིང་ཕྱི་མ་ལ་ཡང་རྒྱ་ནག་ཏུ་དཔོན་སྟོབ་ཏུ་
འགྱུར་བར་གསུངས་ལ། དེའི་གནད་ཀྱིས་འདིར་ཡང་རྒྱལ་ཆབ་དམ་པར་འགྱུར་རྒྱུར་
འདུག་ནའང་། སྤྱི་མ་ནས་སྤྱི་མ་འདི་ཉིད་ཀྱི་འོག་ཏུ་འཆད་པ་པོའི་ལྷགས་སྤྱི་མཛད་པ་
སོགས་ཤིག་དང་། བྱད་པར་མེ་སྤྱི་མ་དབྱུས་སྤྱི་གས་ལ་ཉིང་མ་བྱོན་པའི་སྐབས་ལོ་གསུམ་
ཅུ་མ་གྱི་རིང་ལ། སྤྱི་མ་ཆབ་ཀྱི་ཞལ་བདག་མཛད་ཀྱང་དེ་ཞིག་ནས་སྤྱི་མ་ཆེ་འདིར་རྒྱལ་
ཆབ་མི་མཛད་པར་ཐག་བཅད། དུས་ཕྱིས་མེ་སྤྱི་མ་འདི་ཉིད་ལ་སྐལ་ལྷན་གྱི་སྟོབ་མ་ཁ་
ཅིག་གིས་མེ་ཉིད་སྤྱི་མམས་བཟང་རིན་ལ་རྒྱལ་ཆབ་ཅིག་བསྟོན་བ་གནང་ན་ཞུས་ཀྱང་
དང་དུ་མ་བཞེས། ཕྱིས་ཆོས་མེ་སྟོན་ལམ་པ་འདིར་ཕེབས་དུས་སྟོབ་དཔོན་ནམ་པས་
དེ་མཐུན་གྱི་རྒྱ་མཆན་སྤུལ་བ་ལ་ཡང་བེ་རོ་གཡག་འགའ་གྱི་དཔེ་གསུངས་ནས་དང་
དུ་མ་བཞེས། ཡང་བསྐྱར་ནས་ནན་གྱིས་ཞུས་པས། འོ་ན་བཟླ་པ་གཅིག་ཅུ་མ་གྱིས་
གསུངས་ནས་བཟླ་པ་བྱས་དུས་རེ་ཞིག་མ་བསྟོན་པ་བཟང་ཟེར་བ་བབས། སྤྱི་མ་ཡང་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ཉང་སྟོན་ནས་འདིར་ཕེབས། མེ་སྤྱི་མའི་དུང་དུ་དཔོན་སྟོབ་
ནམས་ཀྱིས་རྒྱ་མཆན་ཞིབ་ཏུ་སྤུལ་བས། བྱེད་རང་ནམས་བཟླ་པ་གྱིས་གསུང་། བཟླ་
པ་མཛད་པས་བདག་གི་སྤྱི་མ་མཁས་སྤྱི་མ་ཆེན་པོ་བཟང་པོ་བྱ་གིས་ཞེས་བྱ་བ། མདོ་
རྒྱུད་མ་ལུས་པའི་དོན་ལ་མཁྱེན་པ་སོགས་པ་མི་མངའ་ཞིང་མཐུ་སྟོབས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་
མེ་སྤྱི་མའི་བསྟན་པ་འདྲིན་པར་བསྟན་སྤྱི་མ་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆེས་ཆེར་བསྟགས་པའི་
བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ། སྤྱི་མའི་རྒྱལ་ཆབ་ཏུ་དབང་བསྐྱར་བར་བཟླ་པ་བབས་ཏེ། དེའི་
རྒྱ་མཆན་མེ་སྤྱི་མ་ལ་ཞུས་པས་མེའི་ཞལ་ནས། བྱེད་རང་ནམས་མཐུན་སྤྱི་མ་དུ་གྲུབ་དེ་

ཀམ་བྱ་བོ། །ཞེས་གསུང་།

དེ་ནས་མུ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པའི་སྒྲ་བ་ཕྱི་མ་དགུན་སྒྲ་ཐ་ཚུང་གི་ཉ་ལ། རྗེ་སྒྲ་མ་མཁས་བྱ་བ་ཆེན་པོ་བཟང་པོ་བཟླ་ཤེས་པ་སྒྲ་མ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྲི་ལ་བཞུགས་ཏེ། གཟིམ་ཁང་དུ་བྱགས་པ་བ་ནས་བདག་སོགས་རྗེས་འདྲུག་ཡོངས་ཀྱི་གཙུག་རྒྱན་དམ་པར་བཞུགས་ཤིང་། རྗེ་སྒྲ་མ་ཉིད་ཀྱི་མཛད་སྒོལ་དམ་པ་རྒྱན་མི་འཆད་པའི་བདག་རྒྱན་དུ། འདུལ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ཞལ་སྤྲུལ་ནས་ཐོག་མ་མཛད་པའི་ཡོངས་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་མགྲིན་གཅིག་དུ་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་ཆེན་པོའི་བདག་པོར་མངའ་གསོལ་ཏེ། དེ་ཡང་རྗེ་རང་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་ཆེམས་ལ། ངའི་རུས་པ་འདི་དགོས་པ་ཁྱད་པ་ཅན་མང་པོ་ཡོད་པས་ཅིས་ཀྱང་མེ་ལྷ་ལ་སྤུལ་ཅིག་གསུང་བ་ལ་སྒྲ་བ་དེའི་ཉེར་གཉེས་བར་དུ་ནི་སྤྱགས་དམ་མ་གྲོལ། དེ་ནས་སྤྱགས་བཞེད་བཞེན་བསྐྱབ་རྒྱུ་ལ་དདུལ་འབུམ་མ་གྲུབ་པར་རེ་ཞིག་གཟིམ་ཁང་རྒྱལ་མཆན་མཐོན་པོའི་སྒྲོལ་མ་ལྷ་ཁང་དུ། མཆོད་རྟེན་ཁང་བྱ་མ་ཞིག་གི་ནང་དུ་སྐྱེ་གདུང་རིན་པོ་ཆེ་དྲི་བཟང་གིས་སྤྱགས་པའི་ན་བཟས་ལེགས་པར་གཡོགས་ཏེ་བཞུགས་སུ་གསོལ།

དེ་ནས་ས་པོ་ཁྱིའི་བརྒྱད་མཆོད་ཆེན་མོའི་ཉིན་སྤར་རྗེ་སྒྲ་མའི་བཀའ་ཆེམས་བཞེན་དུ་རྗེ་པཌ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་སྐྱེ་གདུང་རིན་པོ་ཆེ་ཞུགས་ལ་སྤུལ་ཏེ། གསོལ་བ་བཏབ་པས་དབུ་ཁྲམས་མ་ཞིག་པ་རིལ་པོ་རིང་བསྐལ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་གཏམས་པ་དང་། གཞན་སྐྱེ་གདུང་ཐམས་ཅད་དུང་གཡས་འབྱེལ་དང་རིང་བསྐལ་གྱིས་གཏམས་པ་དང་། གཞན་ཡང་སྤྲུང་ཐལ་སོལ་བ་སོགས་ལའང་རིང་བསྐལ་རི་སྟོད་དང་བཅས་པ་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་བྱིན་སྒྲུབས་ཀྱི་རྟེན་དུ་བྱོན་ནོ། །

(༦༩ ཉ་༡། ༡༩༩ འ་༥) མདོར་ན་སྒྲ་མ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིའི་རྣམ་པར་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་བྱེད་དང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ངོ་མཆར་མད་བྱུང་ལོ་མེད་།

ཐར་པ་བྱ་སློབ་སྒྲ་མ་མཁུན་རབ་ཀྱི་དབང་ཕྱག་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པར་
རིགས་མོད་ཀྱི་སྒར་མཛད་པ་མ་བྱུང་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་རྩེ་སྒྲ་མ་འདི་ཉིད་གསང་སྟོད་
སྐས་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ལ་གནས་པས་གདུལ་བྱ་སྟོ་དམན་པ་འགའ་ཞིག་འདི་རིམ་ལྟ་
ཞིག་སྐྱམ་དུ་དོགས་པར་གྱུར་ལ། དེ་དག་སྤང་བའི་ཕྱིར་དང་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རབ་དུ་
གྱུར་པ་རྣམས་དད་པ་ལྷག་པར་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་དུ་མདོར་བསྐྱས་ཅམ་ཞིག་དགོས་པར་
མཐོང་ཞིང་། དེ་ལ་ཡང་རྩེ་རང་ཉིད་ཀྱི་བྱ་སློབ་འགའ་ཞིག་དང་། གཞན་ཉམས་རྟོགས་
ཅན་དུ་བྱེད་པའི་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་གི་ཉམས་དང་། མི་ལམ་འདི་ལྟ་བུ་བྱུང་ཞེས་
པའི་གཏམ་སྟེང་བ་སྣ་ཆོགས་ཤིག་ཡོད་ནའང་ཕལ་ཆེར་ལ་ངེས་པ་མི་སྤང་སྟེ། དེས་ན་
འདིར་ནི། རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་མདོན་སྐྱམ་དུ་གྱུར་པའི་མཛད་པ་དང་། རྩེ་སྒྲ་མ་
རང་ཉིད་ཀྱི་གསུང་དང་། གཞན་ཡང་སྐྱེས་བྱ་དམ་པ་དག་གི་གསུང་ནས་དངོས་སུ་ཐོས་
པ་རྣམས་ལ་གཞི་བྱས་ཏེ་རུང་ཟད་ཅིག་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྩེ་བཅུན་སྒྲ་
མ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་དཔལ་བཟང་པོའི་རྣམ་ཐར་ངོ་མཆར་མད་
བྱུང་ལོ་མེད་བུའི་བློང་བ་ལས། སྤོན་ལས་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་གནས་པའི་རིམ་པར་བྱེ་བ་
སྟེ་བདུན་པའོ། །

(༦༩ བ་༡། ༡༩༦ ཐ་༩) དེ་ལྟར་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཁུན་བཅེ་གཅིག་
དུ་བསྐྱས་པ། ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། ལྷ་བརྒྱ་པ་རྣམས་ཀྱི་གཙུག་གི་ནོར་བུ།
སྟིགས་མའི་དུས་འདིར་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་རྒྱལ་བ་ཉིད་དང་མཆུངས་པ། རྩེ་དགུ་
མ་ལུས་པའི་གཉེན་གཅིག་སུ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་དཔལ་བཟང་
པོའི་རྣམ་ཐར་ངོ་མཆར་མད་བྱུང་ལོ་མེད་བུའི་བློང་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། ལུང་དང་མདོན་
པར་རྟོགས་པའི་ནོར་གྱིས་སྤྱགས་ཀྱི་བང་མཛོད་ཡོངས་སུ་གཏམས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྩེ་
ཀྱན་དགའ་བདེ་ལེགས་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་པོའི་བཀའ་ནན་ཆེར་

བཀྲ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་ཅེ་མོ།

བསྐྱེད་ཅིང་། གཞན་ཡང་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་ཞིག་གིས་ཡང་ཡང་བསྐྱེད་བ་
ལ་བཞེན་ནས། རྩེ་སྒྲ་མ་དེ་ཉིད་ལ་མི་ཕྱེད་པའི་དད་པ་བརྟན་པོ་དང་ལྷན་ཞིང་ཞབས་
རུལ་ལ་ཉེ་བར་གཏུགས་པའི་བཀའ་ངེན་གྱིས་འཆོ་བ། རྒྱུ་ཉི་དག་སྤོང་ཡེ་ཤེས་ཅེ་
མོས་སྐབ་པའི་བསྟན་པ་ལོ་ལྷ་སྟོང་དུ་གནས་པ་ལས། སྐྱན་མོང་བ་ལྟར་ན་ལོ་སྐྱུ་སྟོང་
དྲུག་བརྒྱ་ཉེ་ཤུ་ཙ་དྲུག་འདས་པའི་ཙ་བདུན་པ་དང་། སྐྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལྟར་ན་སྐྱར་
ལོ་ཉིས་སྟོང་སྐྱུ་བརྒྱ་ཉེ་ཤུ་ཙ་བདུན་འདས་ཤིང་ཙ་བརྒྱད་པ་ཀུན་དགའ་ཞེས་པ་ཤིང་
མོ་སྟག་གི་ལོ་འོ་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་དཔོ་ལྷ་བའི་ཉེར་ལུང་སྐྱ་དྲོ་ཆ་ལ། བཀྲ་ཤིས་
ལྷན་པོ་དཔལ་གྱི་བདེ་ཆེན་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་གི་གཟིམ་
ཁང་རྒྱལ་མཆོན་མཐོན་པོ་འི་རྣམ་ཐར་ལྟ་ཁང་དུ་རྫོགས་པར་སྦྱར་བའོ། །སྐུ་མཆོ་ལོ།

རྣམ་ཐར་འདི་ཞིབ་བསྟར་ཁུངས་བཙུལ་ཡིག་ཆ།

༡༽ བོད་ཤིང་པར་དཔེ་རིང་ལ་ཤོག་གངས་ ༤༩ ར་ས་གངས་སྦྱིད་བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་གི་དེབ་
འཁོད་ཨང་ ༢༤༩༠

༢༽ ཁེར་གཙུག་ནང་བསྟན་དཔེ་རྟིང་འཆོལ་བསྟར་ཕྱོགས་སྒྲིག་ཁང་གིས་བསྒྲིགས་པ་གངས་ཅན་ཁྱད་
ལོར་དཔེ་ཆོགས་ཀྱི་སྦྱིང་དེབ་གངས་ ༡༤༩ པ། ཕྱི་ལོ་ ༡༠༡༡ ཁེར་གཙུག་ནས་པར་འགྲེམས་བྱས། ར་
ས་གངས་སྦྱིད་བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་གི་དེབ་འཁོད་ཨང་ ༡༣༩༢༤

༡༡༥ ལྷ་མ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྣམ་ཐར་དོ་མཆོར་མཛད་པ་བརྟུ་
གཉིས་པ་བརྟུགས་སོ།།

༡༥ མཆོད་པར་བརྗོད་པ་དང་རྣམ་ཐར་གྱི་སྤྱི་ཕྱོད།

༣༡། སྒྲ་མ་དམ་པ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ།
 རྣམ་དཀར་དགེ་ལ་འདུན་པའི་བྱ་ཆེན་གྱིས།
 རྣམ་མང་གྲུབ་མཐའ་རྒྱ་མཚོའི་མཐར་མོན་ནས།
 རྣམ་གྲོལ་ནོར་བུའི་དཔལ་འབྱོར་སྣེ་ལ་མཛད་པ།
 རྣམ་འབྲེན་དེད་དཔོན་བཟང་པོ་རྒྱལ་ཁྱུར་ཅིག།
 དགེ་ཚོགས་སྤྱ་མེད་གྱིས་བསྐྱབ་སྒྲ། འདུན་ལྡན་ཡིད་གྱི་རེ་སྒོར་གསུང་། ཁྲུབ་
 མཚོག་བདུད་མིའི་དཔལ་ལྡན་ཐུགས། བཟང་པོའི་སྤྱིན་ལས་ཅན་དེར་འདུད། ཁོས་པ་
 རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་སོན། རྟོགས་པ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་བརྟེས། འགྲོ་མང་དགེ་ལ་འདུན་
 མཛད་པའི། རྟོན་གཉིས་སྐྱབ་གྲུབ་ལ་ཕྱག་འཆའ་།

གང་གི་ཡོན་ཏན་དཔག་ཡས་ན་མ་མཁའི་མཐའ། ཁྲོ་ཆེན་གྱིས་ཀྱང་གཞུལ་
བར་མི་སྒྲོད་དེ། འོན་ཀྱང་བདག་ཉིད་དད་པ་ཁོ་ནའི་རྒྱལ། ཁྲིའི་འདིར་ཅུང་ཟད་
བརྗོད་ལ་མི་རིགས་མེད།

དེ་ལ་བདག་ཅག་གི་སླ་མ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སླ་མར་མཛད་པ། རིག་
བའི་གནས་མཐའ་དག་ཐུགས་སྲུ་ཆུད་པ། སྐབ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་སླ་མ་མཉེས་པར་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་དང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་ནམ་ཐར་ངོ་མཆར་མཛད་པ་བརྩ་གཉིས།
 མཛད་པ། ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་ཀྱི་སྤྲ་མར་གྱུར་པ། དམ་པའི་ཚོས་འཛིན་པའི་སྟོན་ལམ་
 ལེགས་པར་གྲུབ་པ། རང་བས་གཞན་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་
 ལྷན་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དོན་རི་ལྟ་བུ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གཟེགས་པ་དེའི་ནམ་
 པར་ཐར་པ་ཆེ་ལོང་ཅམ་གཏམ་དུ་བྱ་བ་འདི་ཡིན་ཏེ།

སྐྱབ་བལྟམས་བསྟན་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་།
 མཁས་བརྩན་བཟང་གསུམ་ཞབས་ལ་གཏུགས།
 སྟོམ་པ་གསུམ་གྱི་བྲིམས་དང་ལྷན།
 རྩེ་སྟོད་གསུམ་ལ་སྦྱངས་པ་མཛད།
 འཆད་ཚོད་ཚོམ་པའི་སྟོབས་པ་ཐོབ།
 ཚོས་བརྒྱད་མགོ་སྟོམས་འབྲེམ་རྗེ་བཞིན།
 སྐྱ་མཆེད་གསུམ་གྱི་ནམ་ཐར་བསྐྱངས།
 ལུང་བསྟན་ངོ་མཆར་སྣ་ཚོགས་བརྟེས།
 ཐུབ་བསྟན་འབའ་ཞིག་གཅེས་པར་བབྱངས།
 སྐལ་ལྷན་སྟོབ་མའི་འཁོར་ཚོགས་རྒྱས།
 ཞི་བའི་དབྱིངས་སུ་གཤེགས་པ་སྟེ།
 ངོ་མཆར་མཛད་པ་བརྩ་གཉིས་སོ།
 ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

༡༥ གཟེགས་པ་ལྡ་ལ་གཟེགས་ཏེ་སྐྱབ་བལྟམས་པ་དང་སྟོག་སྟོབ་པའི་ངོ་མཆར་མཛད་པ།

དེ་ལ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་གང་དུ་སྐྱབ་བལྟམས་པའི་ཡུལ་ནི། དབུས་གཙང་
 རུ་བཞི་ལས་གཙང་རུ་ལག་གི་སའི་ཆ། དཔལ་ལྷན་ས་སྐྱ་དང་འདབས་ཆགས་པ་སྟང་
 གྱི་ལུང་པའི་ལག་ཅིག་ཏུ་གྱུར་མའི་རུ་པར་ངར་ཆོའི་རིགས་སུ་(རབ་བྱང་བདུན་པ་)

ལྷགས་མོ་ལྷག་(ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༡)གི་ལོ་ལ་སྐྱུ་བལྟམས་སོ། །ཡབ་མགོན་པོ་དོ་རྩེ་ཞེས་བྱ་བ་
དང་། ཡུམ་དོ་མོ་ནམ་མཁའ་སྦྱིད་ཅེས་པ་གཉིས་ལ་སྲས་གསུམ་དང་། སྲས་མོ་གཅིག་
སྟེ་བཞི་འཁྲུངས་པའི་གསུམ་པ་ཡིན་ལ། མཚན་པ་སྟེ་དོ་རྩེ་ཞེས་བྱ་བར་བཏགས་སོ། །ཁྱ་
མ་ཆེན་པོ་འཁྲུངས་པའི་རུབ་མོ་རུ་བ་ལ་དབྱ་ཇག་བྱང་། འོར་ཁྱེར་མི་རྣམས་ཀྱང་ཁྱིད་
པའི་ཆོ། ཡུམ་གྱིས་བྱ་རྒྱུ་ལ་ན་བཟའ་གཡོགས་ཏེ། རྩེ་གསེབ་ཏུ་སྲས་ནས་བྱིན། སང་
ཨ་ཕྱི་མོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་བལྟར་བྱིན་པས། བྱ་རྒྱུ་སྲས་པའི་ཉེ་འཁོར་ན་བྱ་རྩེག་དང་
གཅན་གཟན་མང་དུ་འཁོར་བ་མཐོང་བས། སྤངས་ཏེ་དྲུང་དུ་བྱིན་ཅན། བྱ་རྩེག་དང་
གཅན་གཟན་མང་པོས་ཟ་བར་བརྩམས་པ་ལ། བྱ་རྩེག་སྐྱུམ་ལ་ཆེ་བ་ཞིག་གིས་གཞན་
རྣམས་དྲུང་དུ་འཁོར་དུ་མི་འཇུག་པར་སྤང་བ་མཐོང་བས་དོ་མཚན་སྦྱེས་ཏེ། སྦྱོབ་པའི་
ལྷ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་རུ་བ་ཡང་དབྱས་མི་འཁྱེར་ཐང་། གཞོད་པའི་འཇེ་ཞིག་ཡིན་ན་བྱ་
རྒྱུ་ཡང་སྤང་མི་ཐང་ཟེར་ནས། བྱ་རྒྱུ་སྐྱུ་དངས་ཏེ་སོང་།

དེ་ནས་རེ་ཞིག་སྐྱ་མ་ཚུགས་པར་ཁ་སྟོད་ཀྱི་གོང་རྣམས་སུ་བོད་ཀྱི་དོ་ཤེས་
རྣམས་ལ་བརྟེན། ཆེར་ཡོངས་ནས་གོང་པའི་རྩེ་བོ་སོགས་ཀྱང་མཛད་ཅིང་བང་
མགྲོགས་པས་ཤ་བ་སྐྱུ་རེ་ཞེས་སྐྱ་དྲུགས་མིང་དུ་ཆགས་སོ། །དབྱང་ལོ་བདུན་ལོན་
པའི་ཆོ་ཡབ་འདས། ཡུམ་སྲས་རྣམས་སྤོ་དགོ་བཤེས་ཆོས་ཤེས་ཟེར་བ་ལ་བརྟེན་ཏེ་
སྤར་ཐང་དང་དེའི་ཉེ་འཁོར་རྣམས་སུ་བཞུགས་སོ། །དེ་ནས་དཔལ་སྤར་ཐང་གི་མཁན་
རབས་བརྒྱ་བཞི་པ་ཆོས་ཀྱི་རྩེ་གྲུབ་པ་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན། ཡོངས་སུ་རྩོགས་པའི་དགོ་
བརྟེན་ཀྱི་སྟོམ་པ་བཞེས། སྤགས་ལས་སུ་རུང་ཞིང་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་ཡངས་པར་
གཟིགས་ནས། ཆོས་ཀྱི་རྩེ་གྲུབ་པ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱུ་ཀྱི་འབྲས་བུ་བཞིན་བཅས་
སོ། །དེ་དུས་སྤར་ཐང་ན་སྟོག་དཔོན་བརྒྱ་ལྷན་ཅན་དྲ་པ་ཞེས་སྦོབ་མ་ཡང་མང་དུ་རྟེན་
པ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ་སྟོག་སྤངས་པས་ཆོགས་རྒྱུང་དུས་མཁས་པར་མཁྱེན། ཡིག་དཔོན་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་དང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་ནམ་ཐར་ངོ་མཆར་མཛད་པ་བརྟུ་གཉིས།

ཤུག་དཔལ་ཞེས་པ་ལ་ཡི་གེ་བསྐྱབས་པས་འབད་ཚེ་ལ་ཆེན་པོ་ལ་མ་བཞུགས་པར། ལུ་
ལྷ་རྟུ་རྟོར་ཡིག་གསར། གཟུབ་མ། འབྲུ་མ། ཆོག་བྲིས། ཡིག་སྣ་ལ་སོགས་པའི་ཡི་གེའི་
རིགས་མང་པོ་ལ་མཁས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན། སློབ་དཔོན་ནམ་པ་གཉིས་ཀྱང་བདག་
ཉིད་ཆེན་པོ་འདིའི་མི་གཞི་དང་། ཐུགས་རབ་དང་ཕྱག་རྩལ་ནམས་ཀྱིས་ཐུགས་སློགས་
ནས་བཀའ་གནང་སྟེ། སྟོན་ཕྱག་པ་དང་། ཡིག་ཕྱག་པ་ནམས་ཀྱི་སློབ་མ་ཡང་སྦྱང་བར་
མཛད།

སླ་མ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ནམ་ཐར་ངོ་མཆར་མཛད་པ་བརྟུ་གཉིས་པ་
ལས། སྐྱེ་བལྟམས་པའི་མཛད་པ་སྟེ་དང་པོའོ། །

༡༽ རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་བསྟན་པར་རྫོགས་པའི་ངོ་མཆར་མཛད་པ།

༥ གཉིས་པ་བསྟན་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཚུལ་ནི། ཡུམ་ལ་རབ་ཏུ་འབྱུང་
བར་ཞུས་པས་གནང་བ་ཡང་བྱིན། བདག་ཉིད་ཀྱང་མདོན་པར་དད་པའི་དབང་གིས་
དགྲུང་ལོ་བཙོ་ལྷ་པ་ལ་འཕགས་པའི་གནས་བརྟན་ཆེན་པོའི་ནམ་འབྲུལ་མཁན་ཆེན་
གྲུབ་པ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མཁན་པོ་དང་། ཆེན་པོ་སློ་ལྷན་པ་ཞེས་པས་སློབ་དཔོན་མཛད་
དེ་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲིམ་པ་ཡང་དག་པར་མཐོས་ཏེ། མཆན་དགེ་འདུན་
གྲུབ་པ་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བར་གསོལ་དོ། །དེ་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སེམས་
ཀྱིས་མཁན་སློབ་ཀྱི་སྦྱན་སྲར་ཀླ་རི་ཀླ་ལ་སོགས་པ་གསན་ཏེ། དགེ་ཚུལ་གྱི་བསྐྱབས་པའི་
མཆམས་ལ་ཤིན་ཏུ་གྲུས་པར་མཛད་ཅིང་དམ་པའི་ཆོས་འཆོལ་བ་ལ་བརྟུལ་པོད་པར་
གྱུར་དོ། །

དགྲུང་ལོ་ཉི་ཤུ་བཞེས་པ་ན་ཆོགས་སྡེ་མའི་མཁན་པོ་གནས་སྡེ་རིག་པ་གྲུབ་
པ་ཤེས་རབ་ཉིད་ཀྱིས་མཁན་པོ་དང་། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་སློ་ལྷན་པས་ལས་ཆོག་པ་
དང་། ཆེན་པོ་གྲགས་པ་ཤེས་རབ་པས་གསང་སྟེ་སྟོན་པ་མཛད་དེ། ལ་སྒྲོང་བར་འོས་པ་

གངས་ཚང་བའི་དགེ་འདུན་ལས་བསྟན་པར་རྫོགས་པའི་དགེ་སྤྱོད་གི་དངོས་པོ་བརྟེན་
ཏེ་སྤྱབ་པའི་བསྟན་པ་ངི་མ་མེད་པ་ལ་ཞུགས་ལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྱུར་ཏོ། །

སྤྱི་མ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ནམ་ཐར་ངོ་མཆར་མཛད་པ་བརྟེན་གཉིས་པ་
ལས། རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་བསྟན་པར་རྫོགས་པའི་མཛད་པ་སྟེ་གཉིས་པའོ། །

༤༽ མཁས་གྲུབ་མང་པོའི་ཞབས་ལ་གཏུང་ཏེ་སྐོས་བསམ་གྱིས་དུས་འདའ་བའི་ངོ་མཆར་མཛད་པ།

༥༽ གསུམ་པ་མཁས་བརྩན་བཟང་གསུམ་གྱི་ཞབས་ལ་གཏུགས་པའི་ཚུལ་
ནི། སྤྱིར་ཆོས་གསན་པའི་སྤྱི་མ་དུག་ཅུ་ཙམ་ཡོད་གསུང་ཞིང་། བདག་གིས་སྐོས་པ་
ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། སྤྱིར་གྱི་སྟོག་ཡིག་གི་སྟོབ་དཔོན་གཉིས་དང་། མཁན་ཆེན་གྲུབ་པ་ཤེས་
རབ། སྟོབ་དཔོན་སྟོ་ལྟན་པ། སྟོབ་དཔོན་གྲགས་པ་ཤེས་རབ། ཆེན་པོ་སྐྱེ་བྱེ། ཡོངས་
འཛིན་ཨ་བླ་ཡ་གི་རྟེ། དཔོན་སྟོན་གྲུབ་པ་དཔལ། གྲུབ་ཆེན་བསོད་སྟོ་བ། སྤྱི་མ་ཀུན་ལྟན་
པ། མཁན་ཆེན་གྲགས་པ་དོན་གྲུབ། རྩེ་བརྩན་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ། རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་
རིན་ཆེན། འདུལ་འཛིན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆོན། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།
གནས་བརྟན་ཆོས་བཟང་པ། རྟོར་སྟོན་ནམ་མཁའ་དཔལ། ཞ་ལུ་བ་ལེགས་པ་རྒྱལ་
མཆོན། རོང་སྟོན་ཤུག་རྒྱལ་མཆོན། རྩེ་བརྩན་ཤེས་རབ་སེམྱེ། དེའི་སྟོབ་ཚུང་བཟ་ཤིང་
ནམ་རྒྱལ། སྤྱི་བྱང་ཆོས་རྩེ་ཉི་མ་རྒྱལ་མཆོན། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཀུན་དགའ་བཟང་
པོ། དམར་སྟོན་དཔལ་ལྟན་རིན་ཆེན། དམར་སྟོན་རྒྱ་མཚོ་རིན་ཆེན། འཇམ་དབྱངས་
རིན་ཆེན་རྒྱལ་བ། ལྟ་བསོད་ནམས་ལྟན་གྲུབ། སྤྱི་མ་རིན་ཆེན་འཕེལ། ཤངས་པ་ཀུན་
མཁྱེན་ཤེས་རབ་དཔལ་བཟང་། ཆོས་རྩེ་ཨ་ནན་ད་པ། ཆོས་རྩེ་སྟོལ་མ་པ་སངས་རྒྱས་
རིན་ཆེན། སྟེ་མོ་སྤྱི་ཞང་ཆོས་རྩེ་རིན་ཆེན་བཟ་ཤིས། པཎ་ཆེན་ཕྱོགས་ལས་ནམ་རྒྱལ།
སྤྱི་མ་ཡོན་འབྱུང་བ། ལོ་རྩེ་བ་ཕྱགས་རྩེ་དཔལ། རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་བཟང་པ། ཆོས་རྩེ་རྒྱལ་
མཆོན། འཕགས་འོད་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ནམས་ལ་བཟུང་སྟེ་དང་རྟེན་པ་དང་གྱི་ཞུ་དང་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་དང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་ནམ་ཐར་ངོ་མཆར་མཛད་པ་བརྟུ་གཉིས།

རིམ་གྱོ་མཛད་དེ་གྲུས་པས་བསྟེན་ནས་བཀའ་ལྷང་འཁྲིད་བཤད་པ་ཕྱག་ལེན་མན་
ངག་ལ་སོགས་ལེགས་པར་རྩད་བཅད་དེ་མདོ་རྒྱད་མན་ངག་ཐམས་ཅད་ལ་ནང་བྱན་
རྒྱལ་པར་མཛད་དོ། །

ཁྱད་པར་བཀའ་རིན་མཚུངས་པ་མེད་པའི་སྒྲ་མ་གསུམ་ནི། དང་པོར་བཀའ་
རིན་ཆེ་བ་མཁན་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་གྲུབ་པ་ཤེས་རབ། བར་དུ་བཀའ་རིན་ཆེ་བ་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པ་སྒྲོ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ། ཐ་མར་བཀའ་རིན་ཆེ་བ་མཁས་གྲུབ་ཤེས་
རབ་སེལ་ཡིན་ལོ། །

སྒྲ་མ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ནམ་ཐར་ངོ་མཆར་མཛད་པ་བརྟུ་གཉིས་པ་
ལས། མཁས་བརྩན་བཟང་གསུམ་གྱི་སྒྲ་མ་ངི་ལྟར་བསྟེན་པའི་མཛད་པ་སྟེ་གསུམ་
པའོ། །

༥༥ ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི་མ་རྩལ་ཁྲིམས་ནམ་པ་གསུམ་ཡང་དག་པར་མངའ་བའི་ངོ་མཆར་མཛད་
པ།

༥༥ བཞི་པ་སྟོམ་པ་གསུམ་གྱི་རྩལ་ཁྲིམས་དང་ལྟན་པའི་རྩལ་ནི། སྒར་བཤད་
པ་ལྟར་མཁན་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་བྱང་དུ་རབ་བྱུང་བསྟེན་རྩོགས་བསྐྱབས་ནས་རྩལ་
ཁྲིམས་ནམ་པར་དག་པ་སྟུན་གྱི་འབྲས་བུ་ལྟར་བསྐྱངས་པར་མཛད་པས། གནས་བརྟན་
འདུལ་བ་འདྲིན་པ་བྱུར་སྒྲིག་འདྲིན་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། བསྟོད་པར།
ཤེས་རབ་མཆོག་གིས་བག་ཡོད་ལེགས་བསྐྱངས་པས། །སྐལ་བཟང་ཁྱོད་ལ་དོན་དང་
བཅས་པར་གྱུར། །བདེ་གཤེགས་བསྟན་ལ་ཉེས་ལུང་རི་མས་དབེན། །དེ་སྤང་བྱུར་སྒྲིག་
འདྲིན་པའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར། །ཅིས་སོ། །

རྩོ་པོའི་མན་ངག་ལམ་གྱི་རིམ་པར་རིལ་བ་ལམ་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་ཡང་།
མཁན་ཆེན་པ་ཉིད་ལ་གསན་ཏེ། ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་པར་མཛད་ཅིང་། དེ་ཉིད་གྱི་

བྱང་ཏུ་སྒྲོན་པ་དང་འབྲུག་པའི་སྒྲོམ་པ་ངོ་བོ་ནས་བརྒྱད་པ་དང་། དབུ་མ་ལྷགས་སུ་
གྲགས་པ་ས་སྐྱ་པ་ནས་བརྒྱད་པ་གཉིས་ཀ་གསན་ཏེ། བདག་གཞན་བཞེ་བའི་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་དང་ལྡན་པས། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་རིངས་པར་ཆས་པ་ཞིག་སྟེ། ཉིད་ཀྱི་
ཞལ་ནས་ཀྱང་། པ་མ་སངས་ལྟར་དཀར་བའི་བཙེ་སེམས་ཅན། །པ་མ་འདི་ཀུན་འཁོར་
བར་འབྱམས་པ་ལ། བ་སྐྱ་གཡོ་འགྲུལ་མེད་པ་མི་བྱང་བས། །མ་ལུས་འགྲོ་བའི་དོན་ཏུ་
བྱང་ཆུབ་སྐྱབས། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དཔལ་གྱི་དོ་མེ་དང་སྒྲོལ་མ་ལྟ་བུ་བདུན་མ་
སོགས་སྒྲགས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་དབང་ཡང་མཁན་པོ་ཉིད་ལ་གསན་ཏེ། རིག་པ་འདྲིན་
པ་སྒྲགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་དང་ལྡན་པས་དགེ་སློང་དོ་མེ་འདྲིན་པ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ།
དཔལ་ལྡན་དོ་མེ་འཆང་གིས་རབ་བསྒྲགས་པའི། །རྒྱད་ཕྱེ་རྒྱ་མཆོའི་དེ་ཉིད་རབ་རྟོགས་
ནས། །ཟབ་ལམ་རིམ་གཉིས་ནོར་བུ་ལེན་པ་དེ། །མགོན་པོ་ཁྱོད་ལ་དོན་དང་བཅས་པར་
གྱུར། །ཅེས་བསྟོད་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་ལྟར་ན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྒྲོམ་པ་གསུམ་དང་གཞན་ཡང་བསྐྱབ་སྟོད་
ལ་སོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོད་པ་དང་། བཀའ་གདམས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱོར་མང་
པོ་གསན་ཅིང་། སྒྲགས་ཀྱི་ལུང་མན་ངག་ཀྱང་གསན་ཏེ། ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གཉིས་
ཀས་ལེགས་པར་བསྐྱངས་པས་མཁན་པོ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ནི་བཀའ་བྲིན་སྒྲ་ན་མེད་པ་
ཞིག་ཏུ་འདྲིན་ཏོ། །

སྒྲ་མ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ནམ་ཐར་ངོ་མཆར་མཛད་པ་བརྒྱ་གཉིས་པ་
ལས། སྒྲོམ་པ་གསུམ་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནམ་པར་དག་པ་དང་ལྡན་པའི་མཛད་པ་སྟེ་བཞི་
པའོ། །

༦༽ རྒྱལ་བཀའ་དགོངས་འགྲུལ་སོགས་ཕྱེ་སྟོད་གསུམ་ལ་ཐོས་བསམ་གནང་བའི་ངོ་མཆར་མཛད་པ།

༩༽ ལཱ་པ་ཕྱེ་སྟོད་གསུམ་ལ་སྐྱངས་པ་མཛད་པའི་ཚུལ་ནི། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་

ཡུལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་དང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་ནམ་ཐང་འཛིན་པ་བཅུ་གཉིས།

འདིས་ཕྱེ་སྟོང་གསུམ་དང་ཕྱི་ནང་གི་རིག་པའི་གནས་ཀྱན་ལ་སྦྱངས་པ་མཛད་པ་ཡིན་
ཏེ། རབ་དུ་མ་བྱང་གོང་དུ་ཡོན་ཏན་ཀྱན་གྱི་གཞི་མ་སྟོག་ཡིག་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས་
ཤིང་། དབུས་ལ་མི་འབྱོན་བར་དུ་སྤར་ཐང་དུ་སྟོག་ཡིག་གི་སྟོབ་མ་མང་དུ་བསྟེན་
པའང་མཛད། སྤར་ཐང་དུ་ཆེན་པོ་ལོ་རྒྱུ་བ་སྐྱེ་བྱི་ལ་སྟན་ངག་མེ་ལོང་དང་། འཆི་
མེད་མཛོད་དང་། མཚམས་སྦྱར་ཐུང་པ་རྣམས་གསན་ཅིང་། ཕྱིས་སྐྱེ་པ་ཐུགས་རྗེ་དཔལ་
ཞེས་པའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་ཀ་ལྷ་པའི་ས་རིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གསན་ཏེ་
ཐུགས་སྦྱང། དཀའ་བའི་གནས་རྣམས་འབེལ་གཏམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཐབ་པས་ལོ་
ཆེན་ཡང་ཤིན་ཏུ་དགེས། ཕྱེབ་སྦྱོར་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཀྱང་གསན་ཏེ། ཕྱེ་ལྷའི་
གཙུག་ལག་མ་ལུས་པ་ལ་སྟོ་གྲོས་བྱང་བར་མཛད།

སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་གྱིས་མཛད་པའི་འདུལ་བའི་མདོ་འགྲེལ་པ་བཞིའི་
འཆད་ལུགས་དང་བཅས་པ་འཕན་ཡུལ་གྲོ་སར་དམར་སྟོན་པ་ཁྱ་དཔོན་ལ་གསན་
ཅིང་སྦྱངས་པས། དགག་སྐྱབ་གནང་གསུམ་གྱི་བསྐྱབ་པའི་བཅས་མཚམས་མ་ལུས་
པ་ཐུགས་སྦྱང། གཞན་ཡང་སོ་ཐར་སུམ་བརྒྱ་པ་རྩ་འགྲེལ་ལུང་ཕྱེ་བཞི་སོགས་ཀྱང་
གསན་ཏེ། འདུལ་བའི་ཆིག་དོན་ལ་མཁས་པའི་གྲགས་པ་ཐོབ། ཆོས་མདོན་པ་མཛོད་
ཀྱང་དམར་སྟོན་པ་ཡབ་སྐུ་ལ་གསན་ཅིང་མཁས་པར་མཐུན། མདོན་པ་ཀྱན་ལས་
བདུས་ནི་རྒྱལ་ཁོང་དར་མ་རིན་ཆེན་ལ་གནས་རྟིང་དུ་གསན། དེ་དུས་ཕྱག་ཕྱིར་
མཁས་གྲུབ་ཆོས་རྗེ་བཞུགས་འདུག་པ་ལའང་ཆོས་འབྲེལ་མཛད།

རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་དང་སྟོན་པ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་སྐྱབ་པ། ཕྱེ་
བདུན་མདོ་དང་བཅས་པ་ལས་ཆད་མ་རྣམ་པར་འགྲེལ་པ་ཐོག་མར་སྤར་ཐང་ཉིད་དུ།
ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་ཨ་ལྷ་ཡ་གི་ཉི་ལ་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཉ་དཔོན་གྱི་རྒྱུ་ལྷའི་
སྟེང་ནས་གསན་ཏེ། སྤར་ཐང་དུ་སྤྱ་སྟོར་ཡང་མཛད། དེ་རྗེས་འོན་གྱི་བཟ་ཤིས་དོ་ཁར་

རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ལས་ཚད་མ་རྣམ་པར་ངེས་པ་ཆོས་མཆོག་གི་འགྲེལ་པའི་
སྟེང་ནས། དཀའ་གནས་ལེགས་པར་དཔྱད་པ་གསན་ཏེ། ཟིན་བྲིས་ཀྱང་མཛད། རྗེ་དང་
མ་མཇལ་གོང་དུ། རྗེའི་བྱ་ཆེན་དབྱ་ཚད་གསང་གསུམ་ལ་མཁས་པ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
པོ་ཀུན་བཟང་པ་ལ་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཆོག་དོན་དང་། དཀའ་གནས་རྣམས་གསན་
ཏེ། དངོས་སྟོབས་རིགས་པའི་རྐང་ཚུགས། ཕྱིས་ནས་མཁས་པ་ཤེས་རབ་སེམས་དང་།
རྒྱལ་ཚབ་དམ་པ་ལ་ལེགས་པར་གསན་ཅིང་། མཁས་པའི་མདུན་ས་གསང་སྤྱོད་
ཐོག་གི་བརྟན་ལ་བདར་བས། རིགས་པར་སྤྲོ་བའི་གཙུག་གི་ནོར་བུར་གྱུར་པ་ཡིན་
ཏེ། བསྟོད་པ་ལས། རྩོགས་སྤང་གྲགས་པའི་གསུང་རབ་ནམ་མཁའ་ལས། ལེགས་པར་
འཐོན་པའི་གྲུབ་མཐའ་ནམ་མཁའི་ལྷགས། རིགས་པའི་སྟོག་སྤང་སྟེང་དང་བཅས་པ་
དེས། །པས་ཆོལ་ལྟ་མིན་སྟེ་དང་བཅས་པ་འདར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དབྱ་མའི་ཆ་བ་དང་། དབྱ་མ་ལ་འདུག་པ་དང་། དང་ངེས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་
ཡང་རྗེ་ཉིད་ལ་གསན་ཅིང་། རྒྱལ་ཚབ་མཁས་པའི་དབང་པོ་དང་། མཁས་པ་ཤེས་རབ་
སེམས་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་གསན་ནས། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་སོ་སོའི་དགོངས་པ་ཐུགས་སུ་
ཚུད།

ཁྱད་པར་ཟབ་མོ་དབྱ་མའི་ལྟ་བ་རྗེ་བཙུན་གྱིས་སྤྲོ་མ་དབྱ་མ་པ་ལ་གསུངས་
པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ལྟ་བ་ཐུགས་སུ་ཚུད་པས་སྤིད་པའི་ཆ་བ་དབྱང་
ཕྱངས་པ་ཡིན་ཏེ། བསྟོད་པར། འཇམ་དབྱངས་གསུང་གི་འདབ་བཟང་མེ་ཏོག་ལ།
།སྟེང་ཉིད་སྤང་ཅི་ཟབ་མོའི་བཅུད་ཆགས་པ། །ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་དཔྱད་རོ་འཛིན་དམ་པ་
དེས། །བསྟེན་པས་ཟབ་ལམ་བདུད་ཅིའི་དགའ་སྟོན་ཐོང་། །ཞེས་མདོ་སྟེའི་རྩོགས་ལས།
མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པ། ཐོག་མར་རོང་སྟོན་སྤྲོ་བའི་སེམས་
ལ་གསན་ཅིང་། སྤང་ནས་རྒྱབ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཏོར་སྟོན་ནམ་མཁའ་དཔལ་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་དང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་ནམ་ཐར་ངོ་མཆར་མཛད་པ་བཙུག་ཉིས།

དང་། དཔལ་ཤེས་རབ་སེམྤ་རྣམས་ལ་གསན། ལྷག་པར་རྒྱལ་ཚབ་སླ་མ་ལ། དཀའ་ཆེན་
བཞི་བྱམས་ཆོས་དབུ་མའི་ཕྱོགས་སྡེ་བདུན་མདོ་དང་བཅས་པ་སོགས་མཆན་ཉིད་ཀྱི་
བསྟན་བཅོས་ཆེན་མོ་རྣམས་གསན་ཅིང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཡང་སྦྱོང་བར་
མཛད། བསྐྱབ་སྦྱོང་སྦྱོས་ཆོམས་སོགས་སྦྱོང་ཕྱོགས་རྣམས་མཁན་ཆེན་གྲུབ་པ་ཤེས་
རབ་ལ་གསན་ཅིང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཡང་སྦྱོང་བར་མཛད། རྗེ་བཙུན་ཙོང་
ཁ་པས་མཛད་པའི་ལམ་རིམ་རྒྱས་པ་དང་། ལམ་རིམ་བསྐྱས་པ་ནི་རྗེ་ཉིད་ལ་གསན་
ཅིང་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས། སྤྲུལ་གྱི་བྱ་བོ་གཉིས་དང་དཔལ་ཤེས་རབ་སེམྤ་བ་ལ་
ཡང་གསན། ཤར་བ་པ་ནས་གཏུམ་སྟོན་ལ་བརྒྱད་པ་དང་། ཀ་མ་པ་ནས་ལུམ་པ་བ་ལ་
བརྒྱད་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་ནི། སྤར་ཐང་དུ་མཁན་པོའི་དུང་དུ་གསན། ཤར་
བ་པ་ནས་འཆད་ཁ་པ། སེ་སྦྱིལ་བུ་པ། ལྷ་ཆེན་པོ་སོགས་ནས་བརྒྱད་པའི་ལམ་རིམ་
དང་། བྱད་པར་སློ་སྦྱོང་སྟན་བརྒྱད་ཀྱི་སྟོར་རྣམས་ལྷ་ཟུར་ཁང་པ་བསོད་ནམས་ལྷན་
གྲུབ་ལ་གསན་ཅིང་ཉམས་སུ་བཞེས་པས། དུང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་རྟོགས་པ་བྱད་པར་
ཅན་འབྱུངས། རྟོར་སྟོན་པ་ལའང་རྗེའི་ལུགས་ཀྱི་སློ་སྦྱོང་ལམ་གྱི་རིམ་པར་བསྐྱིགས་
པ་གསན། སླ་མ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས་ཁུ་ཅག་གིས་སློ་སྦྱོང་འདི་ལེགས་པོ་འཆད་ཤེས་
གསུང་སྟེ། ཐུགས་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བའི་གཏམ་མོ། སྦྱན་སྤྲུལ་པ་ནས་བྱ་ལུམ་བ་ལ་བརྒྱད་
པའི་ལམ་རིམ་དང་། གཞན་ཡང་བྱ་ལུམ་བའི་ཆོས་སྟོར་རྣམས་ནི། རྒྱལ་སྟོང་པ་སྦྱན་
སྤྲུལ་རིན་ཆེན་འཕེལ་ལ་གསན་ཏེ། མདོར་ན་བདག་གི་སླ་མ་ཆེན་པོ་འདི་ལ་ངོ་བོ་རྗེའི་
གདམས་པ་མ་ལུས་པར་མངའ་བ་ཡིན།

རྒྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱི་བོ་དཔལ་གསང་བ་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་སྟོར་རྣམས་
ནི། རྗེའི་ཞལ་སྤྲུལ་ནས་དང་། འདུལ་འཛིན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆན། མཁས་པ་ཤེས་རབ་
སེམྤ་རྣམས་ལ་རྟོགས་པར་གསན་ཅིང་། དབང་བཀའ་རྣམས་ནི་ཐང་པོ་ཆེར་སླ་མ་ཉི་

ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཆོན།

མ་རྒྱལ་མཆོན་པ་ལ་གསན། བདེ་མཆོག་འཁོར་ལོའི་ཆོས་སྐོར་ནམས་ཀྱང་གཙོ་བོར་
རྩེ་ཉིད་ལ་གསན་ཅིང་། ཕྱིས་ནི་རྩེ་བཙུན་སྣར་ཐང་པ་ལ་འང་གསན་ནོ། །དཔལ་དུས་
ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབང་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་དང་། རྒྱུད་འབྲེལ་གྱི་བཤད་པ་ཞིབ་ཏིག་དང་
བཅས་པ། རྣལ་འབྱོར་ཡན་ལག་དྲུག་གི་འཁྲིད་ས་རིས་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་དང་བཅས་
པ། ཨེ་ཤི་དུ་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་མགོན་གྱི་སློབ་མ་འཇམ་དབྱངས་རིན་རྒྱལ་བ་ལ་
གསན་ཅིང་། རྒྱུད་འབྲེལ་གྱི་ལུང་དང་དབང་བཀའ་ཡང་མང་དུ་གསན། རྩོམ་འཆང་
ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ནི་འདུལ་བ་འདྲིན་པ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆོན་ལ་གསན་ཅིང་།
མདོར་ན་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་གཙུག་ལག་ལ་སླ་མ་མང་དུ་བསྟེན་ནས་མཁས་པར་སྦྱངས་པ་
ཡིན་ཏེ། རྒྱས་པར་ནི་གསན་ཡིག་ལས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

སླ་མ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ནམ་ཐར་ངོ་མཆར་མཛད་པ་བཙུག་ཉིས་པ་
ལས། སྡེ་སྡོད་གསུམ་ལ་ལེགས་པར་སྦྱངས་པའི་ལེའུ་སྟེ་ལྟ་པའོ། །

༥༽ མཁས་པའི་བྱ་བ་འཆད་ཆོད་ཆོམ་གསུམ་ལ་མངའ་བཞེས་པའི་ངོ་མཆར་མཛད་པ།

༥༥ དུག་པ་འཆད་ཆོད་ཆོམ་པ་ལ་མཁས་ཤིང་སློབས་པ་ཐོབ་པའི་ཚུལ་ནི། ཕྱི་
དང་ནང་གི་རིག་པའི་གནས་ལ་མཁས་པ་ནམས་ཀྱི་བྱ་བ་ནི་གསུམ་སྟེ། འཆད་པ་དང་
ཆོད་པ་དང་ཆོམ་པའོ། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ནི་གསུམ་གའི་པ་རོལ་དུ་བྱོན་པ་ཡིན་
ཏེ། འཆད་པའི་ཆོ་ཞལ་གྱི་མདངས་གསལ། གསུང་སྟན་ཅིང་འདེབས་ལ་ཐག་རིང་པོར་
ཡང་གྲག་པ། གསུང་ངག་དལ་ཞིང་ཆོད་ཆེ་བ་དོན་ངེས་པའི་ཡན་ལག་དཔེ་དང་བཅས་
པ་སློབ་མའི་སྟིང་ལ་འབབ་པ།གཞུང་གི་གཙོད་མཆམས་མཛད་པ་ཙམ་གྱིས་གོ་རྒྱས་པ་
འདྲ་བ་ཞིག་མཁྱེན།

པ་རོལ་དང་ཆོད་པའི་ཆོ་འཇུག་པའི་མདངས་དང་བཅས་ང་རོ་དག་པོ་དང་
བརྟབས་པ་མེན་པས། ཞལ་པོ་འཐག་ཡིན་ཆོག་དོན་གཉིས་ཀ་ལ་སྟོན་འཕྲལ་འཕྲལ་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་དང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་ནམ་ཐར་ངོ་མཆར་མཛད་པ་བཙུག་ཉིས།

ལ་བབྱང་བས་པས་ཀྱི་ཚོལ་བའི་སྒོ་བས་པ་འཕྲོག་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དང་
པན་ཚུན་ཡུན་རིང་པོར་རྩོད་པའི་ཆོ་ཡང་། པན་ཚུན་གྱི་ཁས་སྒྲངས་མ་འདྲེས་པར་སོ་
སོར་སྤང་པོ་སྤང་པོར་འཆར་བ་ཞིག་གསང་སྤར་རིགས་པ་སྦྱོང་དུས་ནས་ཡོད་པ་ཡིན་
གསུང་སྟེ། ཚུལ་འདི་ལ་ཁས་སྒྲངས་འབྱུགས་པའམ། རྩོད་པ་འཁྲུགས་པ་ནམ་ཡང་མི་
སྤིང་དོ།

ཚཱ་པ་མཛད་པའི་ཆོ་ཆིག་སྦྱོར་དང་རྒྱན་བཟང་པོས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་
ཡིད་མགུ་བར་མཛད་ཅིང་། བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཆིག་འགྲེལ་དང་དཀའ་
འགྲེལ་མཛད་པ་རྣམས་ཀྱང་སྡེ་ཕྱི་འབྲེལ་ཆགས་ཤིང་དོན་གསལ་ལ་ཆིག་ཉུང་དུས་
དོན་མང་པོ་གོ་བར་རུས་པ། སྒོ་གྲོས་རྒྱུང་དུས་ཀྱང་བདེ་སྒྲག་ཏུ་གོ་རུས་པ་ཞིག་འོང་
གིན་འདུག་སྟེ། དེ་ཡང་། སྐལ་བཟང་སྒོ་གྲོས་པ་སྒོ་ཁ་འབྱེད་པའི། གསུང་རབ་དལ་
གིས་འཆད་པའི་སྒྲ་མཁས་དང་། འོག་སྒྲ་ཕྱི་ཚོལ་སྒོ་བས་པ་འཕྲོག་བྱེད་པས། མཁས་
པའི་མདུན་སར་རྩོད་པའི་བྲི་ལ་དབང་། གསུང་རབ་དགོངས་དོན་ཚུལ་བཞིན་རབ་
འབྱེད་པའི། རྒྱུ་ལེགས་ཚཱ་པས་མཁས་རྣམས་དགའ་བ་བསྐྱེད། རྒྱ་བྱུང་མཁས་
པའི་བྱ་བ་གསུམ་པོ་འདི། འཇིག་རྟེན་འདི་ན་སྤྲོས་པའི་སྒོ་ན་མེ་ཡིན། ཞེས་བསྟོད་པ་
ལྟར་རོ།

རྒྱན་དུ་ཆག་མེད་གསུང་བ་ནི་དཀའ་ཆེན་བཞི་ཡིན། དེ་ཡང་ཆད་མ་རྣམ་
འགྲེལ་ནི་ལྟ་ཤྲད་གི་ལུགས་ལ་གཙོ་བོར་མཛད་ཅིང་། བོད་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་
ཡང་སྦྱོར་དོགས་པའི་གཞི་མང་པོ་བཀོད་དེ་རིགས་ལུང་སར་ཡང་དབྱེད་དགོས་སོ་
གསུང་ཞིང་། རང་གི་བཞེད་པ་ཡང་ཕྱོགས་གོ་ཅམ་ཞིག་གསུང་། ངའི་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་
གཞན་གྱིས་ནི་མ་གོ་གསུང་བའི་ཆོས་དམག་དང་ཟེར་མཆུ་ནམ་ཡང་མི་མཛད། པར་
ཕྱིན་ལ་ལེགས་བཤད་གསེར་འབྲེང་གི་བཤད་ཡམས་བཀོད་ཅིང་། སྤྱིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རང་

ལྷགས་རེ་འདྲིན་དུ་འབྱུག འདུལ་བ་དམར་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ཅིང་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ཉིད་ཀྱི་
གཞུང་སྲོང་། མངོན་པ་མཛོད་ནི་མཆིམས་རྒྱུ་ཆེ་ཆུང་ལ་བརྟེན་ནས་འཐད་མི་འཐད་
དཔྱིད་པར་མཛད། རྩ་འབྱུག་སོགས་ཇི་ཡབ་སྲས་ནམས་ཀྱི་ནམ་བཤད་ཡོད་པ་ནམས་
ནི་པལ་ཆེར་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་མཛད། རྩོན་ཡེ་མ་གཟིགས་པའི་དཔེ་ཞིག་ལ་
འཕྲལ་ལ་བཤད་པ་མཛད་དགོས་བྱུང་ཡང་སྤར་ནས་གཟིགས་གཟིགས་པ་འདྲ་བ་ཞིག་
འོང་གི་འདུག་ཅེས་སྤར་ཐང་མཁན་ཆེན་དཔལ་ལྷན་བཟང་པོ་གསུང་རོ། །

གསུམ་ཆོན་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཞན་ཡང་མངའ་སྟེ། བསྟོད་པ་ལས། རྩོངས་པའི་
ཐུན་སེལ་རྒྱ་ཆེན་ཐོས་པ་དང་། རིགས་ལམ་མ་འདྲེས་འབྱེད་པའི་སོ་སོར་རྟོག་ཀྱིས་
ལྷགས་དོན་ལ་ལྟ་བའི་ཉམས་ལེན་གསུམ། འཛམ་གླིང་འདི་ན་འདྲོད་པ་འདྲོ་བ་ཡིན།
ཞིས་དང་། ཐོས་པ་རྒྱ་མཆོད་བརྒྱུང་བས་མི་ངོམས་ཤིང་། བསམ་པ་ཡིད་ཀྱི་རི་མོ་ཅི་
ཡང་ཤེས། རྩོམ་བྱུང་རྟོགས་པ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཁྱོད། སྟོན་པའི་གྲགས་པ་སྲིད་ཅིང་
བར་དུ་གཡོ། ཞིས་སི་ཏུ་ནམ་རྒྱལ་གྲགས་པས་བསྟོད་པ་ལྟར་རོ། །

ངས་འབྱུང་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་ཟབ་མོའི་ལྟ་བ་གསུམ་ནི་ཐར་པ་དང་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པའི་སོག་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། འདི་ཉིད་ལའང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ངས་པ་འདྲེན་
ལྷགས་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་མངའ་བ་ནི། ཉོན་མོངས་གདུང་སེལ་ངས་འབྱུང་རྒྱལ་བྱིམས་
དང་། དཔག་ཡས་འགོ་ལ་བཅེ་བའི་ལྷག་བསམ་དང་། མཐར་འདྲིན་དྲ་བ་གཅོད་པའི་
ཤེས་རབ་སྟེ། སྟེང་འདི་ན་རིན་ཆེན་ནམ་པ་གསུམ། ཞིས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

སྤྲ་མ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ནམ་ཐར་ངོ་མཆར་མཛད་པ་བརྒྱ་གཉིས་པ་
ལས། འཆད་ཚྭ་ཚྭ་པའི་སྟོབས་པ་སོགས་ལ་མངའ་བརྟེན་པའི་མཛད་པ་སྟེ་དུག་
པའོ། །

༡༽ འདིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་མགོ་སྟོམས་པ་འབྲོམ་སྟོན་ཀྱི་ནམ་ཐར་བཞིན་བསྐྱུངས་པའི་ངོ་མཆར་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་དང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་ནམ་ཐར་ངོ་མཆར་མཛད་པ་བརྟུག་ཉེས།

མཛད་པ།

༥ བདུན་པ་འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་མགོ་སྟོམས་པ་འབྲོམ་རྩེ་རི་བཞིན་པའི་
ཚུལ་ནི། བཤེས་གཉེན་འབྲོམ་དེས་རྩ་སྐྱེང་གི་ཀ་གཉིས་མ་ལ་སྒྲོར་བ་མཛད་ཅིང་ཞལ་
ནས། འཇིག་རྟེན་མཁྱེན་པ་རྟེན་དང་མ་རྟེན་དང་། བདེ་དང་མི་བདེ་སྟན་དང་མི་སྟན་
དང་། བསྟོད་སྦྱང་ཅེས་བཅུ་འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་པོ། བདག་གི་ཡིད་ལྟལ་མིན་པར་
མགོ་སྟོམས་མཛོད། ཅེས་པའི་ཆིག་དེ་གསུང་ཞིང་ཆོས་བརྒྱད་མགོ་སྟོམས་པ་ཡིན་པར་
གདའ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ཡང་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་ཆེད་དུ་མ་གཏོགས།
རང་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་བཀྱར་དང་གྲགས་པ་སོགས་ལ་ནམ་ཡང་མི་གཟིགས། འཁོར་ཡང་
ཆོས་མཐུན་བྱུང་ན་མ་གཏོགས་མང་བ་ལ་མི་དགེས། སློབ་དཔོན་གཞན་ལྟར་རང་གི་
སློབ་མ་གཞན་གྱི་ཆོས་གྲུ་སོང་བ་ལ་བཀའ་མི་བཀྱོན། གཞན་གྱི་གྲུ་པ་རང་གི་ཆོས་
གྲུ་བྱུང་ཡང་རྟོག་དཔྱད་མི་མཛད། ཆོས་ལུགས་དང་སྡེ་པན་ཚུན་གྱི་སྟོགས་ཆ་ཡེ་མི་
གསུང་།

རང་དང་མཉམ་པའམ་དམན་པས་བརྟན་ཐབས་བྱས་ཀྱང་ཀོ་ལོང་མི་མཛད།
བཀྱར་བར་ཡང་ཞིང་འཁོར་ལ་ལོན་ཆེ། སྟོགས་མ་ལྷག་པར་འཇོག་ཀྱང་ལྷང་བའི་ཉེས་
པས་མི་གོས། ལྷ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་མ་གཏོགས་གཞན་སུ་ལ་ཡང་རེ་འཁང་མི་
རུང་། རྒྱ་མཚོ་ལྟར་ཐུགས་ཟབ་ལ་དཀྱེལ་ཆེ། རི་བོ་ལྟར་འཁོར་གྱི་ལོག་སྒྲུབ་དང་རྒྱེན་
ངན་གྱིས་མི་གཡོ། རྒྱ་མཚོའི་རྒྱབས་ལྟར་ཆོས་གསུང་བ་དུས་ལས་མི་ཡོལ་ཞིང་། ཤིང་
བལ་ལྟར་གཞན་དོན་དུ་སྒྱུ་བསྐྱོད་པ་ཡང་བ། ཉི་མ་ལྟར་གཟི་བརྒྱུད་ཆེ་བ། དྲང་སྟངས་
ལྟར་ཡོལ་དང་འདུ་འཇི་སྟངས་བ་བཅུན་པ་དང་མཁས་པའི་སྟེམས་པ་མི་འཆང་། ཞི་
ཞིང་དུ་ལ་དུ་ལ་ལྟར་མི་མཛད། མཆི་མ་ཅིད་ཅིད་དང་སྟིང་རྩེ་རྩེའོ་ལྟར་མི་མཛད། ཕྱག་
དོག་དང་འགྲན་སེམས་མི་མངའ། རང་བསྟོད་དང་གཞན་སྟོད་མི་མཛད། བར་དང་

གཟུང་དང་གཉའ་བོ་སོགས་སྟོགས་འཕུན་མི་མཛད། གསོལ་བ་དང་ན་བཟའ་གང་བྱུང་
གིས་ཆོག ན་བཟའ་དང་ཀུན་སྟོད་ལ་ཕྱི་ནང་མི་མངའ། སྟོབ་མ་དང་ཡོན་བདག་མི་ཉོ་
ཟུ་པ་དང་ཡོན་བདག་ལ་ཉེ་རིང་མི་མཛད། ཟུ་པ་དང་ཡོན་བདག་གི་ངོ་མི་འཛིན། མན་
ངག་དང་ལས་ཆོགས་མང་པོ་མི་འཆོལ། སྡེ་སྟོད་གསུམ་དང་སྦྱིས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་
གཞུང་སྟོང་། དགེ་བཤེས་སྟོན་པ་ལྟར་ཆགས་སྤང་སོགས་བྱིས་པའི་སྟོད་པ་ལས་རིང་བྱ་
ཟུར་ཏེ། ཉག་ཏུ་དམ་པའི་མཛད་པ་འབའ་ཞིག་གིས་བྱས་འདའ་བར་མཛད་དོ། །

དེ་ཡང་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས། གཞན་དང་ཚོད་པ་ཅམ་ལ་མི་ཆགས་ཤིང་། ཆོག་
གི་སྤྱ་བས་ནམ་ཡང་མི་ངོམས་པར། ཤོས་པའི་དོན་རྣམས་ཉམས་སུ་སྤངས་པ་ལས།
རྒྱལ་བ་དགེས་པའི་ལམ་ལམ་འཕྲུག་པར་འཁྱུར། ཞེས་དང་། དོན་དེ་ལྟར་དགོངས་
པའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས། སྦྱིར་ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་བཀའ་བློན་སོམས། སྟོབ་ཆོས་
མཛད་ཡོངས་ལ་དག་སྤང་སྟོངས། །དག་ནང་ན་འདུག་པའི་བདག་འཛིན་མུལ། ཞེས་
གསུང་བ་ལྟར་རོ། །

སྟོབ་མ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྣམ་ཐར་ངོ་མཆར་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་པ་
ལས། ཆོས་བརྒྱད་མགོ་སྟོམས་པའི་མཛད་པ་སྟེ་བདུན་པའོ། །

༧༽ སྦྱ་མཆེད་གསུམ་གྱི་རྣམ་ཐར་བཞིན་མཆོག་གསུམ་བཀའ་ཞིང་སྦྱབ་པ་ཉམས་བཞེས་གནང་བའི་
ངོ་མཆར་མཛད་པ།

ལྔ་ བརྒྱད་པ་སྦྱ་མཆེད་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་རྗེས་སུ་བསྦྱངས་པའི་ཚུལ་
ནི། སྟོན་པ་རིན་པོ་ཆའི་སྟོབ་མ་སྦྱ་མཆེད་གསུམ་ལ། རྣམ་པར་ཐར་པ་མི་འདྲ་བ་
གསུམ་ཡོད་དེ། སྤ་རྒྱུད་བ་ནི་དཀོན་མཆོག་གི་མཆོད་པ་ལ་ནན་ཏན་མཛད་ཅིང་ཤ་
གཟུག་རང་ཟ་གསུངས་ནས་སྦྱབ་པ་གཙོ་བོར་མཛད། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སྦྱན་པ་
བ་ནི་གནས་གཞི་དང་སྦྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཉེན་འབའ་ཞིག་བཞེངས། དགེ་བའི་བཤེས་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་དང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་ནམ་ཐར་ངོ་མཆར་མཛད་པ་བཙུག་གིས།

གཉིན་པོ་ཉོ་བ་ནི་འཆད་ཉན་དང་དགེ་འདུན་གྱི་ཞབས་ཉོག་ལ་བཙོན་པར་མཛད་པ་
ཡིན་ནོ།

སྤྲུལ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ཡང་དགེ་བཤེས་སྤྱ་རྒྱུད་བའི་མཛད་པ་སྦྱོར་བ་
ཡིན་ཏེ། སྦྱིར་གཞོན་རུ་ནས་དགོན་མཆོག་གི་མཆོད་པ་ལ་བཙོན་པ་ཞིག་ཡོད་གསུང་
ཞིང་བྱད་པར་དགེ་འདུན་གྱི་ཆོགས་པ་བསྐྱེད་ནས་ལོ་རེ་ཞིང་ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་དུས་
མཆོད་སློན་ལམ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད། ཁོ་སྤྱད་ཀྱང་ལྷན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཡང་སློན་
ལམ་གྱི་མིང་ཅན་གྱི་མཆོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལན་གཉིས་སུ་མཛད་པ་དང་། བཟླ་ཤིས་ལྷན་
པོར་བྱམས་ཆེན་བཞེངས་པའི་རབ་གནས་གྱི་དུས་ཞག་བདུན་གྱི་བར་དུ་མཆོད་པའི་
སྦྱིན་གྱི་སྤྱང་པོ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་ཅིང་། ཉིད་ཀྱི་གྲུ་བཞི་པ་ཤིང་པོ་རྟའི་ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་
དུས་ཞག་བཙུག་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ལྷ་མཆོད་མཛད་པ་ནི། རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་
ས་མོ་གླང་གི་ལོ་ལྷ་སར་སློན་ལམ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད་པ་ལྷ་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ནང་དུ་སྐོང་བྱ་
ལོགས་རེ་རེ་ལ་འདྲོམ་རེ་རེ་ཡོད་པའི་གྲུ་བཞི་པ་དང་། ཕྱི་ལྷོ་བྱམས་སུ་ལོགས་གཉིས་
ལ་འདྲོམ་གསུམ་གསུམ་དང་། ལོགས་གཞན་གཉིས་ལ་འདྲོམ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པའི་
སྐོང་བྱ་ཆེན་པོ་མར་དཀར་འབའ་ཞིག་གིས་བཀང་སྟེ་ཉིན་མཆོན་བར་མ་ཆད་པར་
སྤུལ་བ་དང་།

དེས་མཆོན་ནས་རྒྱ་སྤོས་དང་། ཨ་ཀ་རུའི་དུད་པ་བསངས་ཆེན་པོ་འབྲུ་བ་
དང་། ལྷ་བཤོས་ཁལ་སུམ་བརྒྱ་ཙམ་ལས་གྲུབ་པའི་ཆེན་པོ་དང་། གྲི་བཟང་གི་མཆོད་
ཡོན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། འཕན། གདུགས། སྤྲ་བྱེ་མང་པོ་དང་བཟང་པོས་མཆོད་
ཅིང་། གཙུག་ལག་དང་དགོན་གནས་གཞན་དུ་ཡང་མཆོད་པ་དང་། འཕན་དང་། ཙོང་
པན་སྤུལ་བ་ཡང་གྲངས་ལས་འདས་ཏེ་འདིར་ནི་མདོར་བསྡུས་པའོ།

སྤྲུལ་ཆེན་པོ་འདི་ལ་དང་པོ་ཉིད་ནས་སྐྱབ་པ་ཞིག་བྱེད། དེ་ཡང་ཀོང་པོ་ཙེ་

རིམ་མདོ་ཁམས་སྤངས་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་འབྱོན་དགོངས་པ་ཡོད་ཀྱང་། སྤྲོ་མ་ནམས་ཀྱི་
བཀའ་ལྟངས་སྤོངས་མ་ནམས་ཀྱིས་ཁྱེད་ལ་བསྟན་པའི་རྒྱུན་ལ་དགོངས་བཤད་
ཉན་གཅི་ཐོར་མཛད་ཀྱང་། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འདི་ནི་ཕྱིར་མདོན་མཆོན་མེད་པར་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཟབ་མའི་ལྟ་བུ་དང་། རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ངང་ལ་རྟག་
ཏུ་བཞུགས་ཤིང་། བར་སྐབས་བར་སྐབས་སུ་སྦྱ་མཆོམས་དམ་པ་རེ་ཡང་མཛད། བྱང་
པར་དུ་དགྲའ་ལོ་ལྷ་བརྒྱ་བཞེས་པ་ལྷགས་པོ་སྤྱེའུའི་ལོ་ལ། རྩ་བ་དགུ་ལྷག་གི་བར་དུ་
སྤར་ཐང་བྱང་ཆེན་དུ་སྦྱ་མཆོམས་ཤིན་ཏུ་དམ་པར་མཛད་དེ། ཡི་དམ་ལྟའི་བསྐྱེད་རིམ་
དང་རྣལ་འབྱོར་ཡན་ལག་དྲུག་གི་ཐུགས་དམ་ལ་ཤིན་ཏུ་འགྲུས་པར་མཛད་པས། ཡི་
དམ་ལྟའི་གཟེགས་སྤང་དང་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྫོགས་པ་བྱང་པར་ཅན་འཁྲུངས་སོ། །

ཕྱིས་བཀའ་ཤིས་ལྷན་པོར་གྲུ་ཆང་སོ་སོའི་ཚོད་པ་ཞིག་བྱང་དུས། ཆོགས་སུ་
ཞལ་ཏེ་ལ་ངས་བྱང་ཆེན་དུ་རྩ་བ་དགུའི་བར་མཆོམས་བཅད་པ་ཡིན། དེ་ཀའི་རྒྱུན་ད་
བར་བསྐྱེད་ན་ང་རང་གིས་ཀྱང་ལམ་སྤྱི་ཅན་ཅམ་ཡོང་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། བསྟན་པའི་
རྒྱུན་ལ་བསམས་ནས་འཆད་ཉན་འདི་བྱས་པ་ཡིན་པ་ལ། ད་འཆད་ཉན་གྱི་མཐའ་མ་
ཆགས་སྤང་གིས་འབྱེར་བ་འདུག་ཅེས་གསུངས་སོ། །

སྤྱན་སྤྲོ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱུག་ནི་བསྟན་པ་གནས་པའི་གཞི་མ་གནས་
གཞི་ཡིན་པས། གནས་གཞི་དང་ལྟ་ཉན་བཞེངས་པར་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་
ཉིད་ཆེན་པོ་འདིས་ཀྱང་སྤྲོ་མ་དང་ལྟས་ལྟངས་བསྟན་པ་བཞིན། བཀའ་ཤིས་ལྷན་པོའི་
དགོན་པ་འདེབས་པར་མཛད་དེ། དེ་ཡང་གཙང་ཁང་དབུས་མ་ཀ་བ་དྲུག་གི་ས།
གཡས་ན་བྱམས་ཁང་ཀ་བ་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ས། གཡོན་ན་སྤོངས་མ་ལྷ་ཁང་ཀ་བ་བཞིའི་
ས། སྤོངས་ཀྱི་མགོན་ཁང་ཀ་བ་གཉིས་ཀྱི་ས། འདུ་ཁང་ཀ་བ་བཞི་བརྒྱ་ཞེ་བརྒྱད་
ཀྱི་ས། རུང་ཁང་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ། ཕྱིའི་བྱམས་ཆེན་པོ་ལ་སྐོར་ཕྱི་བས། སྐོར་ཁང་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་དང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་ནམ་ཐར་ངོ་མཚར་མཛད་པ་བཙུ་གཉིས།

ན་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་ལྷ་ཁང་། སྐྱ་བྱང་ཀ་བ་ཉི་ཤུ་ཙུ་བཞི་ནམས་བཏབ། གཙུང་ཁང་
ནང་ན་སྤུབ་ཆེན་གྱི་སྐྱ་རྒྱ་གསེར་བྲངས་ལས་གྲུབ་པའི་ལུགས་མ་རྒྱབ་མཐོ་ཉི་ཤུ་ཡོད་
པས་གཙོ་བོ་མཛད། གཡས་གཡོན་གྱི་འཁོར་སར་སྟོན་པ་སྟོན་གྱི་སྐྱ་དང་། མགོན་པོ་
ཆེ་དཔག་མེད་ཉི་བའི་སྐས་བརྒྱད་དང་། སྟོ་སྤྱང་གི་ཁོ་བོ་ནམས་འཛིམ་པ་ལས་གྲུབ་
པ། སྤུབ་ཆེན་གྱི་མདུན་ཐད་ན་སྐྱ་རས་གཟིགས་ཡི་གེ་དྲུག་མའི་གསེར་སྐྱ་ཆེ་བ་
ནམས་སོ། །བྲམས་ཁང་ན་བྲམས་ཆེན་གྱི་སྐྱ་ཆེ་ཞིང་མཚར་ལ་བལྟ་བས་མི་ངོམས་པ་
རྒྱན་བཟང་པོས་སྐས་པ་ལོངས་སྟོན་རྫོགས་སྐྱའི་ཆ་བྱད་ཅན་སྐྱེ་ལ་གྲུང་གིས་བཞུགས་
པ། སྐྱ་ཡ་གཅིག་ལ་མཐའ་གང་གི་ཆད་ལས་མི་རྒྱུང་བ་སྐྱ་རྒྱ་གསེར་བྲངས་འབའ་
ཞིག་ལས་གྲུབ་པ། སྐྱལ་པའི་ལྷ་བཟོ་བ་བལ་པོས་བཞེངས་པ་དང་། དེའི་ལྗེ་མ་གཉིས་
དང་བཅས་པའི་གཞན་ཡང་ལྷ་ཆོགས་མང་པོ་དང་། སྐྱལ་མ་ལྷ་ཁང་ན་བལ་པོས་བྱིས་
ནས་བཞེངས་པའི་རྩ་མོ་ཡིད་བཞིན་འཁོར་ལོའི་གསེར་སྐྱ་ཆེ་ལ་མཚར་བ་གསུང་
འབྱོན་ལ་ཁད་པ་ལྷ་བྱ་གཡས་གཡོན་ན་སྐྱལ་མ་སྟོན་མོ་དང་སྐྱལ་མ་ཡིད་བཞིན་ནོར་
བྱ་བཞུགས། དེའི་སྟེང་གི་ལྷ་ཁང་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་དབུ་ཐོད་རིལ་པོ་དང་། སྐྱ་
གདུང་ནམས་བཞུགས་པའི་མཆོད་རྟེན་དབུལ་གྱིང་སྤང་གི་ཁལ་བཞི་ལས་གྲུབ་པའི་
སྤྱགས་ཀྱི་རྟེན་རྒྱལ་ཆབ་བཟང་པོའི་མཚན་ཅན་གྱིས་བཞེངས་པ་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་འོད་
འབར་བ་བཞུགས། གཙུང་ཁང་སྟེང་ན་སྤུབ་དབང་གི་གསེར་སྐྱ་དང་། གནས་བརྟན་
བཙུ་དྲུག་ལྗེར་བཟོ་ལས་གྲུབ་པ་ཆོས་རྗེ་ལུང་རིགས་པས་བཞེངས་པ། མགོན་ཁང་ན་
ཡི་དམ་ཆོས་སྟོང་གི་སྐྱ་ཙམ་བཞུགས་པ་དར་འདམ་ལས་གྲུབ་པ་བྱིན་རྒྱབས་དང་ལྷན་
པ། སྐྱ་བྱང་ན་འང་སྐྱལ་མའི་ཕོ་བྱང་གི་ཞིང་བཀོད་དང་གནས་བརྟན་བཙུ་དྲུག་གི་
ཞིང་བཀོད་དང་། གཞན་ཡང་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་བཞེངས་པའི་སྐྱལ་མ་དཀར་སྟེང་གསེར་སྐྱ།
བྲམས་པའི་ལུགས་ཐུད་མགོན་དཀར་གྱི་སྐྱ། གསང་འདུས་ཀྱི་རིགས་ལྷ་ལ་སོགས་པ་

ལྷགས་སྐྱོད་དང་། ལྷེར་བཟོ་དང་ཐང་ཀ་ལ་སོགས་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་དེ་བྱིར་མ་ལང་
ངོ་། །ཀུན་གྱི་ཉིན་མདོ་དང་རྒྱུད་ཀྱི་བཀའ་འགྲུར་རོ་འཆོལ་བཞེངས། རྩེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་
བྲིས་ཀྱིས་བཞེངས་པའི་དཔེ་ཆ་ལ་མང་དུ་མཆིས་སོ། །

ཕྱིའི་མདོ་བྱམས་ཀྱི་ནང་ན་བསྐལ་བཟང་གི་སངས་རྒྱུ་སྟོང་གི་སྐུ་མཆོན་
དང་བཅས་པ་རྩོལ་འབྱར་དུ་བཞོས་པ་སྐུ་ཤ་རྣམས་ལ་གསེར་བཟང་པོ་འབའ་ཞིག་
གསོལ་བ་གཞན་ཡང་བདེ་གཤེགས་བརྒྱུད་དང་། སངས་རྒྱུ་སྐུ་སྟོང་ལ་འདོད་ལྷ་སྐྱ་
མའི་ཆོགས་དང་བཅས་པ་རྩོལ་སྐུ་བ་བཞེངས་སོ། །བྱུང་དབང་གི་གོས་སྐུ་ཆེན་པོ་
སྤྱིད་དུ་འདོམ་བཅོ་བརྒྱུད་ཞེས་དུ་འདོམ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པ་གཅིག་གིས་ཐོག་གུངས་
པའི་བཀའ་གདམས་ལྟ་བུ་མཐོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་པ། ལས་ཀྱི་གཤེན་རྩེ་དང་དཔལ་ལྷན་
ལྟ་མོ་སྟེ་གོས་སྐུ་ཆེ་ཆུང་བདུན་བཞེངས་པར་མཛད་དོ། །

གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱག་སྐུ་སྐྱ་སྐྱ་བ་དེས་མི་གཡོ་བའི་བསྟེན་པ་རང་ཡང་དུང་
ཕུར་དགུ་སོང་བཟུང་། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིས་ཀྱང་རྩོམ་ཡིད་བཞིན་འཁོར་ལོ་ལ་
སོགས་པའི་ཡི་དམ་ལྷའི་བསྟེན་སྐུ་མཐའ་ཕྱིན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

སྐུ་མ་འདིས་པོ་ཏོ་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་རྩེས་སྐུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། བཤེས་
གཉིན་པོ་ཏོ་བ་དེས་གྲུ་པ་སྟོང་ལས་མི་ཉུང་བ་ལ་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་ཀྱི་བཤད་པ་
མཛད་ཅིང་། ལམ་ཀྱི་རིམ་པ་ཡང་རྩོད་པར་མཛད་པ་ལགས་པར་གདའ།

སྐུ་མའི་ཞལ་སྐྱ་ནས་ཀྱང་གཙོ་བོར་བཤད་ཉན་གྱིས་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པར་
མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། དགྲའ་ལོ་སོ་སྐུ་ལ་གསང་ཕུར་འཆད་ཉན་མཛད། ལོ་གཅིག་ཙམ་
ཞིག་སོང་ནས་གཤེགས་ཤིག་བྱུང་སྟེ་རང་དབང་མི་ཐོབ་པར་དགོངས་ནས། རྩེ་བཅུན་
ཤེས་རབ་སེམས་དང་དཔོན་སྟོབ་གཉིས་ཀ་མེ་སོ་རྩ་ལོ་ལ་གཙང་ཕྱོགས་ལ་བཏེག། སྐར་
ཐང་དང་དེའི་དབེན་གནས་བྱང་ཆེན་སོགས་སྐུ་བཞུགས་ཏེ། རེས་འགའ་དཔོན་སྟོབ་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་དང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་ནམ་ཐར་ངོ་མཆར་མཛད་པ་བརྟུག་ཤིས།

ལྷན་དུ་དང་རེས་འགའ་དཔོན་སློབ་སོ་སོར་བཞུགས་ཏེ། དཀའ་ཆེན་བཞི། དབྱུ་མ་
རིགས་ཆོགས། བྱམས་ཆོས་བྱི་མ། བསྐྱབ་སྟོན། སྐྱེས་ཆོམས་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་ཆེན་
མོ་ནམས་བཤད་ཉན་གྱིས་གཏན་ལ་པབ། རྩོམ་པའི་མན་ངག་ལ་མ་གྱི་རིམ་པ་དང་ཐེག་
པ་ཆེན་པོའི་སློ་སྦྱང་ནམས་ཀྱི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས། རང་གི་སློབ་མ་ནམས་ཐེག་པ་
ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་བཀྱི་བར་མཛད་དོ། ཉེ་ཡང་བསྟན་བཅོས་ཆེན་མོ་ནམས་བཤད་པའི་
ཆོས་དང་མན་ངག་ནམས་སྐྱབ་པའི་ཆོས་སུ་ཡེ་མི་མཛད་པར་བསྟན་བཅོས་ཆེན་མོ་
ཉིད་ཀྱི་ཐོག་ནས་མན་ངག་ནམས་ངོ་སྟོན་པར་མཛད་ཅིང་གདའ། བཀའ་གདམས་ཞེས་
པའི་གོ་ཚད་ཀྱང་དེ་ཆོད་ཅིག་ན་ཡོད་པར་སྣང་ངོ། །

དགྲུང་ལོ་སོ་ལྔ་བཞེས་པ་ནས་བརྒྱད་ཅུ་ཀྱི་བཞི་བཞེས་པའི་བར་དུ་ལོ་ལྔ་
བརྒྱར་ཉེ་བ་ཞིག་གི་བར་རྟེན་བཀུར་གྲགས་འདོད་སོགས་སྤངས་ཏེ། དེས་པར་འབྱུང་
བའི་སེམས་དང་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་འབའ་ཞིག་གིས་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་
དགོངས་ནས། མདོ་དང་རྒྱུད་སྟེའི་གཞུང་ཆེ་བ་ནམས་དང་མན་ངག་ནམས་བཤད་པར་
མཛད་ཅིང་། སྤྱགས་རྗེའི་སྤྱགས་ཀྱིས་ཡུན་དེ་ཅམ་གྱི་བར་དུ་ཉིན་གཅིག་གི་ཆོས་ཆག་
པ་སོགས་ཀྱི་བར་གཅོད་ཀྱང་མ་བྱུང་ཞེས་མཐུན་པར་སྟེང་ངོ། །

པོ་ཏྲོ་བའི་ཞལ་ནས། ལ་ལས་དད་རྩལ་མེ་ལ་སྟེག། ལ་ལས་དད་རྩལ་མཁར་
དུ་ཆེག། ཁོ་བོ་ནི་དཀོན་མཆོག་སོ་ཅན་འདི་ཁོ་ན། དགེ་འདུན་སོ་ཅན་འདི་ཁོ་ན་ཞེས་
སྤྱང་བཟེད་ཀྱི་ལྷག་རོལ་དགེ་འདུན་ལ་སྟོབ་མཛད་དོ། །སྐྱེ་མ་ཆེན་པོ་འདིས་ཀྱང་
རྟེན་ཆེན་ནམས་དང་བཀའ་འབྱུར་གྲུབ་རྗེས་སུ། ད་ནི་ལག་ཏུ་གང་བྱུང་ནམས་དགེ་
འདུན་ལ་གཏོང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་གསུངས་ནས། འབྲུག་ལོའི་དགུན་ཆོས་སྡེ་རྟེན་
གཉིས་ཀར་དགེ་འདུན་སྟོང་ར་ཅན་ཅམ་ལ་གསོལ་སོགས་སྤུལ་ཏེ་ཞབས་ཏྲོག་གནང་།
ཕྱག་ཏུ་ཤ་མར་སྤྱད་གང་བྱུང་ཡང་དགེ་འདུན་ཀྱི་སྤྱག་སྟོར་ལ་སྟོབ་མཛད། ཐ་མ་

ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཆོན།

གསོལ་ཚོག་ཁད་ཤ་རྒྱ་རི་གཅིག་ཡན་ཆད་ཀྱང་དགེ་འདུན་གྱི་ཐུག་སྟོན་བྱེད་པ་ཡིན་
གསུངས་ནས་དགེ་འདུན་ཁོ་ནའི་ཞལ་དུ་ཐིམ་པར་མཛད་དེ། སྤྱང་བྱ་ཕྱག་རྒྱས་མང་
པོ་མཆིས་ཀྱང་། འདི་དག་དགེ་འདུན་དང་དཀོན་མཆོག་ལ་བསྐྱོད་པ་ཤ་སྟག་ལགས་
གྱི་ཁོ་བོ་རང་གིས་བདག་གིར་བཟུང་བ་ནི་ཆེར་མེད་གྱི་གསུང་། སྤྱིར་ཐུག་ཚུལ་ནར་
མའི་ཐལ་ཆ་དང་། སྟོན་ཡང་སྤྱང་བྱེད་ནས་སྦྱོང་བར་མཛད་ལ། ཆོས་སྤྱོད་པའི་སྟོབ་
དཔོན་རྣམས་ལ་ཡང་ཆོས་ཐོག་རེ་བཞིན་གསོལ་སོགས་འདེབས་པར་མཛད་ཅིང་།
བྱད་བཞིན་ཅན་དང་ཞོན་ཅན་དང་ཡ་ཡོད་དང་སྟོང་ག་ལ་སྟེར་བ་དང་ཁ་ལན་འཇལ་བ་
དང་མཆོག་ལ་སྤངས་ནས་དམན་པ་ལ་སྟེར་བ་སོགས་ནི་ནམ་ཡང་མི་མཛད་དོ། །

སྤྱི་མ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྣམ་ཐར་ངོ་མཆར་མཛད་པ་བརྒྱ་གཉིས་པ་
ལས། རྒྱལ་སྤྱོད་སྤྱོད་མཆོད་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་རྒྱུངས་པའི་མཛད་པ་
སྟེ་བརྒྱད་པའོ། །

༡༠༽ ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལུང་བསྟན་སྣ་ཆོཾ་ལ་མངའ་བཞེས་པའི་ངོ་མཆར་མཛད་
པ།

༥ དབྱུ་པ་ལུང་བསྟན་ངོ་མཆར་སྣ་ཆོགས་བཞེས་པའི་ཚུལ་ནི། འཇམ་དཔལ་
ཅ་བའི་རྟོག་པ་ལས། བྱང་གི་ཕྱོགས་ནི་ཐམས་ཅད་དུ། རྩོམ་པ་སྣ་ཆོགས་རི་ཞོལ་བཞེན།
ཁྱེས་གསུངས་ཏེ། སྤྱི་མ་ཆེན་པོ་འདི་ལ་དགེ་སྟོང་ལས་སྣ་ཆོགས་པ་ཞེས་གྲགས་པས།
རྩོམ་པ་སྣ་ཆོགས་པ་ཞེས་པས་གང་ཟག་དང་། རི་ཞོལ་བཞེན་ཅེས་པས་གནས་ལུང་
བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དོན་འདི་ཉིད་ཞལ་སྤྱོད་ནས་ཉིད་གྱི་གསུང་ལས་ཀྱང་བྱང་བ་ཡིན་ནོ།
ཁག་ཞན་ཡང་བཀའ་གདམས་སྟོགས་བཅས་ལས། སྤྱི་རས་གཞིགས་དབང་བཟང་པོར་
སྤྱུལ། ཁྱེས་པ་རྒྱུ་སྤྱི་མ་འདིའི་ལུང་བསྟན་དུ་མཁས་པ་དག་བཞེད་པ་འདི་ཡང་སྐབས་
འདིར་འོས་སོ། །

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་དང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་ནམ་ཐང་རོ་མཚར་མཛད་པ་བཙུག་ཉིས།

སྐར་ཐང་དུ་མཁན་པོའི་བྱང་དུ་སྐན་སྤེའི་རྗེས་གནང་བྱས་དུས་མཁན་པོའི་
གསུང་ནས། མདང་བྱེད་ལ་ཆེ་རིང་པོ་ཡོང་བའི་ལྷས་ཤིག་བྱང་གསུང་། ལྷས་རི་ལྷར་
ལགས་བྱས་པས། བཙུ་ཕྱག་བརྒྱད་ལྷག་མཚོན་པའི་སེང་ཁྲི་ལ། སྐན་པའི་རྒྱལ་པོ་
དབུ་སྐྱ་དུང་མདོག་ཅན། ཁྲོས་འཆད་ཆེ་རིང་ནད་མེད་ལྷས་ཡིན་གསུང་། གསང་
ཕུར་བཞུགས་དུས་བྲག་ཕྱག་ཅིག་དུ་ཐུགས་དམ་མཛད་པའི་མནལ་ལམ་དུ། བྱང་ཤར་
རྩྱགས་ནས་ཐུབ་དབང་གི་སྐྱེ་ཤིན་དུ་ཆེ་བ་ཞིག་གཟེགས། དེའི་མཛོད་སྐྱ་ནས་ཁྲོ་བ་
ཉ་གང་བའི་ནམ་པ་ཞིག་རང་ལ་ཐིམ་པ་ཆིས། དེ་ཆོས་རྗེ་ཤེས་རབ་སེལ་ལ་བྱས་པས།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་འདུག་ཅིང་ཆེ་རིང་པོ་འོང་བའི་ལྷས་ཡིན་གསུང་། ཡང་དེ་
དུས་མནལ་ལམ་དུ་ཨོ་ལྷ་གྲི་ཤ་རི་མྱི་ལ་རྒྱའི་ཡི་གེའི་གཟུགས་སུ་ནམ་མཁའ་ནས་ལྷེ་
ཐོག་དུ་བབས་པ་དང་། ང་འཆོང་ཟེར་བ་དུས་མཉམ་དུ་བྱང་གསུང་། ཡང་གསང་ཕུར་
བཞུགས་དུས་ལྷ་མོ་ཤ་མ་ཁའི་སྒོ་ནས་སྐྱེ་བ་བཟླ་པ་མཛད་པས། མནལ་ལམ་དུ་རྗེ་
བཙུན་མ་པམ་པ་ཡིན་ཟེར་བའི་མི་གཅིག་བྱང་བ་ལ། བདག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་ཤུག་ཐུབ་པ་ད་ལྷ་ག་ན་བཞུགས་ཞེས་དེས་པས། བྱང་ཤར་མཚམས་མེ་ཉོག་བཀྲམ་
པ་ཞེས་བྱ་བའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་བཞུགས་ཞེས་གསུང་། བདག་དེར་སྐྱེ་བའི་
ཐབས་ཡོད་དམ་བྱས་པས་དེ་རང་དཀའ་གསུང་། འོ་ན་བདག་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བའི་
ཐབས་ཡོད་དམ་བྱས་པས། དེ་ཡོད་གསུང་། རི་ལྷར་བཞུད་ལགས་བྱས་པས། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་མུ་ངན་མེད་མཚོག་དཔལ་ལ་སོགས་པས་ལུང་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་
གསུངས་ནས་མི་དེ་མི་སྤང་བར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་གསུང་། དགེ་ལུན་དུ་བཞུགས་དུས་མནལ་
ལམ་དུ་རྒྱའི་དབུ་བ་ལྷ་བུ་ཕྱི་གསལ་ནང་གསལ་ཞིག་གི་ནང་ན། འཕགས་པ་གནས་
བཟླ་བཙུ་བྱག་ཞལ་འདོན་གྱི་སྐྱ་ལྷང་ལྷང་འདུག་པ་ལ། ཕྱི་ནས་ཕྱག་བཙུལ་ཞིང་
དངོས་གྲུབ་བྱ་བྱས་པས། གཙང་གི་རྒྱགས་ལྷག་ཁམས་སུ་འབྱེར་བར་ཤོག གསུང་བ་

ཞིག་མིས་གསུང་། སྤར་ཐང་ནས་ལ་སྟོད་ལ་ཆོས་བར་ལ་ཐེགས་དུས། མི་ལམ་དུ་ཁྱོད་
རྒྱལ་བ་འོད་དཔག་མེད་དང་འཕྲིན་ལས་མཉམ་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པའི་ལུང་བསྟན་ཅིག་
བྱང་གསུང་། དིང་རི་སྤང་འཁོར་ལ་ཐེགས་དུས་པ་དམ་པའི་སྐྱ་གདུང་ཀ་རུ་ལ་བྱ་བ་
མང་ལ་བའི་ཆོ། མཐོང་ཚུལ་སྤྲོ་ཆོགས་འོང་བ་ལ་སྤྲོ་མ་ཆེན་པོ་འདིས། དམ་པ་རང་གི་
སྤྲར་དངོས་སུ་གཟེགས་པ་ཡིན་གསུང་། ཤེལ་དཀར་དུ་བཞུགས་དུས་མནལ་ལམ་དུ་
རྒྱལ་ཆབ་རིན་པོ་ཆེ་བྱོན་ནས། སྒྲོལ་གསོལ་གྱི་མཛུག་དུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་མཆོད་
བྱས་པས། །བདག་གིས་དགེ་བ་ཅི་བསགས་པ། །དེས་ནི་འདིག་ཉེན་མ་ལུས་པ། །ཞེས་
སོགས་སྟོན་ལམ་སྒྲོ་ཀ་འདི་ལན་གསུམ་གསུམ་གྱིས་གསུང་བ་ཞིག་བྱང་། མནལ་སང་
པའི་ཆོ་རྒྱུད་པ་གསུམ་ཐུགས་ལ་འདུག རྒྱུད་པ་བཞི་པ་དེ་བསྟེན་འདུག་པས། བདེ་བ་
ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་ཤོག ཅེས་པ་དེ་དང་རང་གིས་བཅུག་པ་ཡིན་གསུང་།

ཡང་སྟོ་སྟོད་ཀྱི་གང་སོ་བྱོགས་ལ་དཔོན་སྟོབ་འགའ་ཡར་གྱི་ཆར་འབབས་ལ་
བྱོན་པའི་དུས། ཡུལ་མི་ཁ་ཅིག་གིས་འདི་པ་ཆོ་རང་རེའི་གཞི་བདག་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་
པ་ཡིན་པར་འདུག་ཟེར་འཕྲོག་འདོམས་དང་གཞོད་པ་སྤྲོ་ཆོགས་བྱེད་དུ་བྱང་བའི་
རུབ་མོ་མནལ་ལམ་དུ། དཔལ་མགོན་གདོང་བཞི་པ་བྱོན་ནས་ངའི་གྲོགས་ལ་ཆོས་རྒྱལ་
ཐོང་དང་། དེད་གཉིས་ཀྱིས་འདི་ཆོ་ཐལ་བར་གཏོང་བ་ཡིན་ཟེར་བ་ཞིག་བྱང་གསུང་།
སྤར་ཡུམ་ལས་འཁྲུངས་པའི་ཆོ་བྱ་རོག་ཅིག་གིས་སྤང་བ་དེ་ཡང་མགོན་པོ་འདི་ཡིན་
པར་འདུག་གསུང་། ཕྱིས་ཀྱང་མགོན་པོ་འདིས་ཁྱོད་ལྟ་བུའི་བསྟན་འདོན་ལ། ང་ལྟ་
བུའི་བསྟན་སྤང་དགོས་པ་ཡིན་གཏོར་མ་རེ་ཡང་མི་སྟེར་བ་ཟེར་ཅིང་ཡུས་བྱེད་པ་ཞིག་
བྱང་བས། རི་ཁྱུང་དུ་ཆོས་རྗེ་ཨ་ནན་ད་པ་ལ་འདིའི་རྗེས་གནང་དང་སྐབས་སྟོར་ནམས་
ཞུས་ཤིང་། བྱང་ཆེན་དུ་མགོན་པོ་འདིའི་བསྟོད་པ་ཀ་ཁ་སུམ་ཅུ་ལ་བྲས་པ་དེ་བཙམས་
པ་ཡིན་གསུངས། ས་སྐྱར་ཐེབས་དུས་དགུ་རུམ་གྱི་དཀོན་གཉེར་ལ་མགོན་པོ་དང་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་དང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་ནམ་ཐར་ངོ་མཆར་མཛད་པ་བཙུ་གཉིས།

མཛེལ་བར་ཞུས་པས། ཁོ་ན་རེ་ངས་མགོན་པོ་ལ་ཞུ་ཡིས་ཟེར་ནས་རེ་ཤིག་ལོན་ནས་
བྱང་སྟེ། སྤར་ཐང་དུ་སྤང་པའི་མི་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་ནང་དུ་བཏང་ཆོག་གསུངས་ཟེར།

རེ་ཁྱད་ན་བཞུགས་པའི་ཆེ་མནལ་ལམ་ན་ཆོས་རྗེ་རྒྱལ་ཆབ་པའི་གདུང་རུས་
ཡིན་ཟེར་བ་སྟེར་མ་གང་གཅིག་གིས་སྤུལ་བྱང་བས་ཕྱག་དུ་བཞེས་པའི་ཆེ་འབྲུ་རུ་
སོང་བ་མིས། དེ་རི་ལྟར་ཡིན་ནམ་དགོངས་རྟ་ནག་གི་སྤུ་ན་ཆོས་རྗེ་དོན་ཡོད་པ་ཞེས་
བ་མདོན་པར་ཤེས་པ་མངའ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཞུ་ཡིག་སྤུལ་ཏེ་བཟག་པ་ཞུས་པའི་
ལན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བྱང་དུ་སྟོན་ཆེན་སྒྲུབ་པོས་ཞུ་བ། འདིར་
ཞལ་ཏ་གནང་བ་བཞིན། འདས་མ་འོངས་གསུམ་ཤེས་པའི་ཡོན་ཏན་མི་བདོག་གསུང་
ལ་བཅག་ཐབས་མེད་པས། གང་ཤེས་ཀྱིས་བཟག་པ་བྱས་པས་སྐྱེ་ཆེ་སྤྲ་མ་ལ་བལ་
ཡུལ་དུ་པར་རྒྱུ་འདི་ལྟས་སྤངས། ད་ལྟའི་སྐྱེ་ཆེ་འདི་ལ་སྐྱབ་པ་ལྟར་སྤངས་ན་སྐྱེ་ཆེ་མཐར་
འཁྱོལ། ཆེ་མཐུག་གྲུབ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། བཤད་པ་མཛད་ན་སྐྱེ་ཆེ་ཅུང་ཐུང་། འོན་
ཀྱང་ཡུལ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་པས། གནས་ངེས་མེད་མཛད་ན་སྐྱེ་ཆེ་ལ་མི་གཟན། སྤར་
ཀྱི་དེར་བཞུགས་ན་སྐྱེ་ཆེ་ལོ་དྲུག་ཅུ་ཅམ་ལས་མི་ཐུབ། སྤང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་བྱེད་ན་
རྟ་མགིན་ཀྱི་སྐྱབ་པ་གསང་ནས་མཛད་ན་ནན་ལྟར་དགའ། ཡི་དམ་འབྲེལ་བ་འཇམ་
དབྱངས་ཞི་ཁོ་ལ་ཡོད། འདིར་ཡང་དེ་ལ་སྐྱབ་པ་མཛད་ན་སྐྱབ་ཐག་ཉེ། ཆོས་སྦྱོང་ཕྱག་
དྲུག་པ་ལ་སྐྱེ་ཆེ་སྤྲ་ཕྱི་འབྲེལ་ཆེ་བྱེད་ཀྱི་སྤྲ་མ་དམ་པ་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་དབྱས་ན་
ཡོད་པས་བྱོན་ན་མཛེལ། མ་བྱོན་ན་རེ་ཤིག་མི་མཛེལ། སྐྱབ་པ་མཛད་ན་སྐྱེ་ཆེ་བདུན་
ཅུ་ཅམ། བཤད་པ་མཛད་ན་དྲུག་ཅུ་ཅམ་ཐུབ་ངེས་ཡིན། ད་ལྟའི་ས་དེར་བཞུགས་ན་
གོང་བཞིན་གསལ། ཐུགས་དམ་སྐྱབ་པ་གཙོ་བོར་མཛད་ན་འདི་ནས་དགའ་ལྡན་དུ་
འཕོ། བཤད་པ་གཙོ་བོར་མཛད་ན་རྒྱ་ནག་དུ་མཁས་པ་པར་རྒྱུ་འདི་ལྟས་ལེན་ཞེས་བྱ་བའི་
བཟག་པ་བྱང་ལགས། ཞེས་པའི་ཞུ་ལན་བྱང་བ་ལགས་པར་གདའ།

དེ་ནས་དབུས་ལ་གསང་ཐབས་སུ་བྱོན་ཏེ་དགེ་འཕེལ་དུ་སྒྲག་ཅིག་གསང་
ནས་བཞུགས་དུས་ལུབ་གཅིག་མནལ་ལམ་དུ། རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་རི་ཞིག་གི་ཆེ་ལ་དཔལ་
དང་གཟི་བཏུང་འབར་བར་བཞུགས། རི་དེའི་དཀྱིལ་སྒྲིབ་ཅམ་ན་ཞལ་སྒྲ་ནས་ཉིད་
བཞུགས་པ་ལ། ཡ་ཚད་ན་དྲུང་འདུལ་བ་པ་འདི་འདུག་པས་ཁོང་ན་རེ། རྩེའི་ཞལ་སྒྲ་
ནས་བཀའ་ལུང་གཅིག་གནང་གིན་འདུག་པས་གསན་མཛོད་དང་ཟེར། དེར་ན་བ་
གཏད་པས་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཅེས་བོས་ནས། ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་འདིར་ཆད་
མའི་བསྟན་པ་དར་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུང་ཞིང་། ངའི་མིང་འདི་ལ་འབྱུ་སྟོན་ཞིག་
ཀྱང་མཛོད་བྱུང་གསུང་། དེ་དུས་མནལ་ལམ་དུ་ཤར་བའི་རི་དེའི་དབྱིབས་དེ་ནི། ཕྱིས་
བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོའི་རྒྱབ་རི་འདི་ཁོ་ནར་སྤང་བས་དགོན་པའི་ལུང་བསྟན་མཛོད་པར་
འདུག་གསུང་།

དེ་ནས་དབུས་སུ་འབྱོན་པའི་ལམ་ཁར་སྟེ་མོར་ཕེབས་ཙ་ན་འཁྱུ་བའི་བསྟན་
བྱུག་པོ་གཅིག་བྱུང་བས། ཆད་པ་ཡིན་ནམ་དགོངས་ནས་ཞལ་འཛོམས་པར་མཛོད་པ་
ལ། ལུབ་གཅིག་བྱུང་མེད་རུས་པའི་རྒྱན་དུག་གསོལ་བ་གཅིག་གིས་ལག་ན་ཏ་མ་རུའི་
སྒྲ་འཁྲོལ་ཞིང་། སྟོང་ཁར་སྒྲ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཤར་བྱས་པས། ཞེས་སོགས་དབྱངས་
འཐེན་པ་གཅིག་ཟིན། འོ་ན་ནད་འདི་གང་བ་ཡིན་འདུག་སྟུང་ནས་ཞལ་སྟོན་ཟས་
བཅུད་ཅན་བསྟེན་པས་ལྷུར་བར་བསོས་སོ། །དེ་དུས་སྒྲ་ཞང་ཆོས་རྩེ་ལ་འཆི་བདག་
འཛོམས་པའི་བཀའ་ཞིག་ཀྱང་གསན། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་དབེན་གནས་ཐེག་ཆེན་པོ་
བྱང་དུ་ཐུགས་དམ་སྒྲུབ་པ་གཙོ་བོར་མཛོད་དུས། བྱང་མེད་དཀར་མོ་གཅིག་གིས་རིན་
པོ་ཆེའི་སྟོན་བདུད་ཅིས་བཀའ་བ་ཞིག་བྱིན་པ་ཟིན། ཡང་སྐབས་ཤིག་དོར་གྱི་རྒྱབ་
རིའི་སྟེང་ན་རྡོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་དཔའ་གཅིག་པ་ཞིག་བཞུགས་འདུག་པ་གཟིགས།

གཞན་ཡང་གནས་དེར་བྱུག་དུག་པ་དང་གདོང་བཞི་པ་སོགས་ཆོས་སྦྱོང་མང་

ཡུལ་དབང་སྐྱེའི་དང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་ནམ་ཐར་ངོ་མཆར་མཛད་པ་བཙུག་ཀྱིས།

པོའི་གཟིགས་སྒྲུབ་ཡང་བྱུང་བར་གདའ་སྟེ། སྤྱི་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་སུ་མཛད་དོ། །ཡང་གནས་དེར་མནལ་ལམ་དུ་སྐྱེས་མཆོག་ཨ་ནན་ད་པ་བྱོན་ནས། བྱེད་པ་སེམས་ཅན་ཀུན་དོན་བྱེད། །གསུང་བ་ལ། འོང་བ་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་དོན་ཡང་མི་འོང་བེར་བ་བྱས་བཞད་པ་ཞིག་མིས། བོ་དོང་དུ་ཆོས་བར་ལ་བཞུགས་དུས། དཔལ་ལྷན་ལྟ་མོ་འདི་བྱོན་ནས་ཕྱག་མཛུབ་ཤར་ངོས་ལ་གཏད་དེ། བྱོད་ཀྱི་དགོན་པ་དེ་མ་གི་ན་འདུག་ཟེར། འོ་ན་ངའི་དགོན་པ་དེར་གདུལ་བྱ་དང་འཕྲིན་ལས་རི་འབྲ་ཡོང་རྒྱས་པས་ཕྱག་གཉིས་བེད་བེད་མཛད་དེ་ཆེན་པོ་འོང་བེར། དགོན་པའི་མིང་རི་སྐད་བེར་བ་འོང་རྒྱས་པས། སྐུ་བྱུང་ཅན་བེར་བ་འོང་གསུང་། སྐུ་བྱུང་ཅན་བེར་བ་རི་ལྟར་ཡིན་རྒྱས་པས། དེའི་དོན་བྱིས་ནས་གོ་བར་འགྱུར་གསུང་།

ཡང་སྐུ་བས་ཤིག་ལ་ལྟ་མོ་འདི་བྱ་ངན་གྱི་ནམ་པ་མཛད་དེ་བྱུང་བས་དེ་ལྟར་ཐུགས་ངན་མཛད་པ་ཅི་ཡིན་རྒྱས་པས། ངའི་མིང་པོ་བསྟན་པ་ལ་ཕན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་དུ་འཆི་བར་འདུག་པས་མ་དགའ་བ་ཡིན་ཟེར། དེ་སྐུ་ཡིན་རྒྱས་པས། བྱོད་ལ་མི་འཆད་བྱོད་བྱ་ངན་སྐྱེ་བར་འདུག་གསུང་། དེ་ནས་ཁྱེད་བགཉིས་ཅམ་སོང་ཅ་ན། དགེ་ལྷན་དུ་པ་ཤེས་རབ་སེལ་གཤེགས་པའི་གཏམ་ཞིག་སྤྲེལ་བས་བྱུང་གསུང་། བཟ་ཤེས་ལྷན་པོའི་དགོན་པ་བཏབ་ནས་གྱུར་དཀར་ཞིག་གི་ནང་དུ་གཟིམ་ནས་བཞུགས་པའི་ཐོ་རངས་ཁ་ནམ་མཁའ་ནས་བཟ་ཤེས་ལྷན་པོ་ཞེས་པའི་སྐྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུང་བས། དེ་ནི་དགོན་པའི་མིང་ཡིན་པར་སྤྲང་། གྲགས་པ་ཆེན་པོ་འོང་བར་འདུག་དགོངས་པ་བྱུང་། སྤར་ལྟ་མོས་དགོན་པའི་མིང་སྐུ་བྱུང་ཅན་བེར་བ་ཡིན། དེའི་དོན་སྤྲད་ནས་གོ་བར་འགྱུར་རོ་གསུང་བ་དང་། ལྷན་པོ་གསེར་གྱི་རི་བདུན་ལ་སོགས་པའི་སྐུ་བྱུང་གིས་བསྐྱོར་བ་ལ་དགོངས་པར་འདུག་གསུང་། བྱིས་བསྐྱབ་བརྟུས་གསུང་བའི་ཆོ་འཕྲོས་ཤིག་ལ་འོ་སྐོལ་གྱི་དགོན་པའི་མིང་འདི་ཡང་ལྷས་བཏགས་པ་ཡིན་གསུང་ངོ་། །

རུབ་གཅིག་མནལ་ལམ་དུ་སླ་བྱང་སྟེང་ན་རྒྱལ་མཆོན་བརྩ་གཅིག་བརྩུགས་
འདུག་པ་མིས། དེ་ནི་སླ་རབས་བརྩ་གཅིག་གི་རིང་ལ་ལེགས་པོ་འོང་བ་ཡིན་ཆོད་དུ་
འདུག་གསུང་ཞིང་། སླ་བྱང་གི་མིང་ཡང་རྒྱལ་མཆོན་མཐོན་པོ་ཞེས་བཏགས་སོ། ཤག་
གི་སྟོང་དཀར་དུ་བཞུགས་དུས་ཇི་བཙུན་ཤེས་རབ་སེམྱེ་བྱོན་ནས། ཆོས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་
སེམས་བསྐྱེད་ཡིན། །ལྟ་བའི་མཐར་ཐུག་སྟོང་ཉིད་ཡིན། །རྒྱུད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་གསང་
འདུས་ཡིན། །གསུངས་ནས་རལ་གྱི་ཕྱག་ཏུ་གཏད་བྱུང་བ་མིས་གསུང་། མན་ལུང་དུ་
བན་སྟོན་མཐའ་བལ་གྱི་སྐྱེ་འབྲེལ་བྱང་དུ་ཞག་གཅིག་བཞུགས་པས་སྐྱེ་འབྲེལ་འལ་
ནས། རོན་ཙམ་ཞེས་པའི་གསུང་ལྟངས་གིས་བྱོན། བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོར་མནལ་ལམ་དུ་ཇི་
བཙུན་ཚོང་ཁ་པ་བྱོན་ནས། བདག་གཞན་བཞི་བའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་སྟོམ་གྱིན་
ཡོད་དམ་གསུང་། ཡང་ལན་ཅིག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་རེའི་པ་མ་བྱས་པ་
ཤ་སྟག་ཡིན་པས་བྱམས་པ་དང་སྟེང་ཇི་བསྟོམ་དགོས་གསུང་བ་ལ། བདག་གིས་ཀྱང་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་པ་དང་མ་བྱས་པ་ཡིན་ཞུས་པ་ཞིག་མིས་ཏེ། འོ་སྟོལ་ཉིན་མོ་
གང་བྱུང་ལབས་པའི་བག་ཆགས་དེས་མདང་རྐང་བྱངས་གསུང་། ཡང་ལན་ཅིག་ཇི་རེ་
ཞེས་ནས། སྤྱ་པ་ནམས་ཀྱིས་ཁྱོད་ཀྱི་ཁ་ལ་ཉན་པོ་བྱས་སམ་གསུང་བ་ལ། ལ་ལས་ནི་
བྱས་ཁ་ཅིག་གིས་མ་བྱས་ཞུས་པས། དེ་ལ་མི་དགའ་བ་མེད་པར་བཟོད་པ་སྟོམ་དགོས་
པ་ཡིན་གསུངས་ཏེ། རྒྱས་པར་ནི་བདག་གིས་མ་འཆོལ་ཏོ། །

སླ་མ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ནམ་ཐར་ངོ་མཆར་མཛད་པ་བརྩ་གཉིས་པ་
ལས། ལུང་བསྟན་ངོ་མཆར་སྤྲོ་ཆོགས་བརྟེས་པའི་མཛད་པ་སྟེ་དགུ་པའོ། །

༡༡༽ རྒྱལ་བསྟན་འབའ་ཞིག་གཅེས་པར་བཟུང་བའི་ངོ་མཆར་མཛད་པ།

བརྩ་པ་ཐུབ་བསྟན་འབའ་ཞིག་གཅེས་པར་བཟུང་བའི་ཚུལ་ནི། སེམས་དཔའ་
ཆེན་པོ་འདི་ནི་སྐྱེ་ཆོད་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྤྲོ་རོལ་ནས་དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པའི་སྟོན་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་དང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་ནམ་ཐར་ངོ་མཆར་མཛད་པ་བཙུག་ཉིས།

ལམ་ལེགས་པར་གྲུབ། སྐྱེ་ཆེ་འདིར་ཡང་ཉིད་ཀྱི་སྟོག་ལའང་ལྟོས་པ་མེད་པར་སྐབ་པའི་
བསྟན་པ་གཅིས་པར་བཟུང་བས། རྒྱལ་བའི་རིང་ལུགས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་སྤྱོད་པའི་
མཆོག་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཏེ། བསྟོན་པ་ལས། བྱ་རམ་ཤིང་པའི་རིང་ལུགས་སྤྱོད་པ་མེད།
ཡོངས་རྟོགས་ཉམས་པ་མེད་པར་སྟོན་པ་ལ། མགོན་པོ་ཁྱོད་ནི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་མེད། སྤྱོད་པ་
གཞན་ནི་ཆུ་ཤིང་བཞིན་དུ་གྲུར། ཅིས་པ་ལྟར་རོ། ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་
ཆེ་ཆུང་དང་། ལྟ་དང་སྤྱོད་པའི་བསྟོན་པ་སྟོགས་ཀྱི་རབ་བྱེད་ནམས་སུའང་། དམ་པའི་
ཆོས་འདིན་པའི་སྟོན་པ་མཁའོན་འབྱུང་སྟེ། སྤྱིང་འབྱུང་ཆེན་པོའི་མཁུག་ཏུ། བདག་
ནི་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་བསྟན་པ་ལ། གཞོན་ཅུའི་དུས་སུ་རབ་བྱུང་ཐོབ་གྲུར་ཏེ། འདུལ་བ་
འདིན་པའི་མཆོག་ཏུ་ལྷང་བསྟན་ནས། བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་འདིན་པ་བཙོན་པར་
ཤོག ཅིས་རི་རྒྱུད་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །

དམ་པའི་ཆོས་འདིན་ཅིང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་གསལ་བར་མཛད་ཅུས་པའི་རྒྱ་
ནི་གསུམ་སྟེ། པོ་རྟོ་བའི་བེའུ་བུམ་ལས། དེ་ལྟར་སྤྱོད་པའི་མན་ངག་མང་ཞིང་། བྱུགས་
དམ་ལྟ་ཡི་ཞལ་ཡང་གཟིགས་ལ། རིག་པའི་གནས་ལྟ་ཀུན་ལ་མཁས་པས། བྱང་
ཆུབ་ལམ་ནི་གསལ་བར་མཛད་ཅུས། ཞིས་གསུངས་པ་ལྟར། རབ་ཡི་དམ་ལྟའི་ཞལ་
གཟིགས་པ། འབྲིང་རིག་པའི་གནས་ལྟ་ལ་མཁས་པ། ཐ་མ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་ནས་བཟུང་སྟེ། དམ་པ་བར་མ་ཆད་པའི་མན་ངག་དང་ལྟན་པའོ། བདག་
ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ལ་ནི་རྒྱ་གསུམ་ག་མངའ་བ་ཡིན་ཏེ། ཡི་དམ་ལྟའི་ཞལ་གཟིགས་པ་ནི།
བཅོམ་ལྟན་འདས་སྐབ་པའི་དབང་པོ་དང་། འདྲེན་པ་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། རྩོ་མ་
ཡིད་བཞིན་འཁོར་ལོ་དང་། རྩེ་བཙུན་མ་སྟོལ་མ་དང་། རྩེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་དང་།
གཤིན་རྩེའི་གཤེད་ལ་སྟོགས་པའི་ཡི་དམ་གྱི་ལྟ་དང་། མགོན་པོ་གྱི་གྲུག་ཅན་དང་། གྲུར་
གྱི་མགོན་པོ་དང་། བྱུག་བྱུག་པ་དང་། དམ་ཅན་ཆོས་རྒྱལ་དང་། སྟོབས་འཕྲོག་ནག་པོ་

དང་། བེག་ཅེ་ལྷམ་བུ་དང་། འདོད་ཁམས་དབང་ཕྱག་མ་ལ་སོགས་སྤང་མ་ནམས་
ཀྱི་ཞལ་དངོས་ཉམས་མི་ལམ་ཅི་རིགས་སུ་གཟིགས་ཤིང་། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱང་གསན་
ལ། ཐེ་ཆོམ་གྱི་བུ་བ་མ་ལུས་པ་ནམ་པར་བསལ་བར་མཛད་དོ། རིག་པའི་གནས་ལྷ་ལ་
མཁས་པ་ནི་སྤར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

དམ་པ་བར་མ་ཆད་པའི་མན་ངག་དང་ལྷན་པ་ནི། ཟབ་མོ་ལྷ་བའི་ཕྱོགས་
ནམས། འཕགས་པ་རྒྱ་སྐབ། ཟླ་བ་གྲགས་པ། རིག་པའི་ཁྱུ་བྱག་ཨ་ཏི་ཤ འབྲོམ་སྟོན་པ།
པོ་ཏོ་བ། ཤ་ར་བ། གཏུམ་སྟོན་སྟོ་གོས་གྲགས། དཔལ་རྩོུ་ཆེ་ཆེན་པོ་ནས་ཉེ་བར་བརྒྱད་
པ་ནི། མཁན་ཆེན་གྲུབ་པ་ཤེས་རབ་ལ་གསན་ལ། རྒྱན་སྤྲ་ནས་བྱ་ཡུལ་བ། དཔྱེར་ཁྱུ་
དབོན་ནས་ཉེ་བར་བརྒྱད་པ་ནི། རྩོད་པའི་ཕྱོགས་ལ་བྱམས་པ་ཐོགས་མེད་ནས་ཉེ་བར་བརྒྱད།
འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་དཔའ་བོ་རྩོུ་ཆེ་ཆེ་ལ་གསུངས་པའི་ལྷ་བའི་ཁྱིད་ནམས་ནི་རྩོུ་
ཉིད་དང་། རྩོུ་བྱ་ཆེན་གནས་བརྟན་ཆོས་བཟང་བ་དང་། མཁས་གྲུབ་ཤེས་རབ་སེངྒེ་
ལ་ལེགས་པར་གསན་ཏོ། རྩོད་པའི་ཕྱོགས་ལ་བྱམས་པ་ཐོགས་མེད་ནས་ཉེ་བར་བརྒྱད།
རྩོུ་བོ་ལྷ་གཅིག འབྲོམ། པོ་ཏོ་བ། ཞང་རོམ་ཆོས་ལུང་སྐྱ་གཤེགས་ནས་བརྒྱད་པ་ནི་
མཁན་པོའི་བྱང་བྱ་གསན་ཅིང་། ཞང་རོམ་ནས་བྱ་འཆད་ཁ་བ་ལ་བརྒྱད་པ་ནི། རྩོུ་ཉིད་
དང་། རྩོུ་བྱ་ཤེས་རབ་སེངྒེ་ལ་གསན་ལ། རྒྱན་སྤྲ་བ་ནས་བྱ་ཡུལ་བ་ལ་བརྒྱད་པ་ནི།
རྒྱན་སྤྲ་རིན་ཆེན་འཕེལ་ལ་གསན། རྩོད་པའི་ཕྱོགས་འཇམ་དབྱངས་ནས་ཞི་བ་ལྷ་ལ་
བརྒྱད་པ་ནི། མཁན་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། རྩོུ་བྱ་ཆོང་ཁ་བ་དང་། ལྷ་བསོད་ནམས་
རྒྱན་གྲུབ་ནམས་ལ་གསན་ཏོ། །

གསང་སྤགས་ནང་གི་ཕྱོགས་ལ་ལྷ་རྩོུ་འགོས་ནས་བརྒྱད་པའི་དཔལ་ལྷན་
འདུས་པའི་བཤད་སྟོལ་སྐྱེས་མཆོག་མར་པ་ནས་བརྒྱད་པའི་རིམ་པ་ལྷའི་མན་ངག་
གི་གནད་ནམས་ནི། རྩོུ་ཞལ་སྤྲ་ནས་དང་། རྩོུ་བྱ་ཤེས་རབ་སེངྒེ་ལ་གསན་ལ།

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་དང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་ནམ་ཐར་ངོ་མཚར་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས།

མ་རྒྱུད་བདེ་མཆོག་འཁོར་ལོའི་སྐོར་རྣམས་མེ་ཉིད་ལ་གསན་ཏེ། །རྡོ་བོ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་
གསང་ཆོས་སྒྲུགས་བམ་རིན་པོ་ཆེ་ནི། རྒྱུད་གཉིས་སྐྱེ་བའི་དབང་པོ་ཐུགས་མེ་དཔལ་
ལ་གསན་ཏེ། རྩ་ཕྱིར་ལན་མང་དུ་ཡང་གསུངས་པས། དེང་སང་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་
རྒྱས་པར་རྒྱར་པ་ནི་བདག་གི་སྒྲ་མ་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་རིན་ལགས་སོ། །སྤྱིར་ན་ཐེག་པ་པོ་དང་
འོག་དང་། ཐེག་ཆེན་ལ་གསང་སྒྲགས་དང་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་གཉིས། པར་ཕྱིན་ལ་དབུ་
མ་སེམས་ཅམ་གྱི་ལུགས་གཉིས། གསང་སྒྲགས་ལ་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་བཤད་སྲོལ་དང་མན་
ངག་ རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་ན་མེད་པ་ལ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་ཤིང་རྟ་ཆེན་
པོའི་ལུགས་སོ་སོ་བ་རྣམས་བརྒྱུད་པ་རྣམས་པར་དག་པ་ལས་འོངས་པ་སྒྲ་མ་ཆེན་པོ་འདི་
ལ་མི་མངའ་བ་མི་སྣང་སྟེ་ཞིབ་དུ་མ་བྲིས་སོ། །

ཡི་དམ་གྱི་ལྟའི་ཞལ་གཟིགས། རིག་པའི་གནས་ལྡེ་ལ་མཁས། བརྒྱུད་པ་རྣམ་
པར་དག་པའི་མན་ངག་དང་ལྡན་པ་དེས་ན་བསྟན་བཅོས་ཚུམ་པ་ལ་དབང་བ་ཡིན་ནོ།
།

ཚུམ་པ་རི་ལྟར་མཛད་པ་ནི། ཆད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རྒྱུ་ཆོག་དོན་གསལ་
བ། དཀའ་འགྲེལ་རིགས་པའི་རྒྱན། དབུ་མ་རྩ་འཇུག་ལ་ཆོག་འགྲེལ་གསལ་བ་རེ་རེ།
འདུལ་བའི་སྤང་འབྱུང་ཆེན་མོ། འདུལ་བའི་རྒྱུ་ཆེན་མོ། སོ་ཐར་གྱི་རྒྱུ་ཆོག་དོན་
གསལ་བ། གཞན་ཡང་ལྟ་དང་སྒྲ་མའི་བསྟོད་པ་དང་། རྒྱབ་ཐབས་ལ་སོགས་པ་དང་
སྟོན་ལམ་མང་དུ་སྣང་ལ། དབུ་མ་རྩ་འཇུག་གི་དཀའ་གནས་ལ་ཟིན་བྲིས་དང་། མཛོད་
ཀྱི་ཟིན་བྲིས་ཆེན་མོ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟོང་གི་ཟིན་བྲིས་ཆེ་ཆུང་གཉིས་དང་།
འདུས་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས་དང་། ལྟ་བའི་ཟིན་བྲིས་ལ་སོགས་པའི་ཟིན་
བྲིས་ཀྱང་མང་དུ་མཆིས་སོ། །

སྒྲ་མ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྣམ་ཐར་ངོ་མཚར་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་པ་

ལས། སྤུལ་བསྟན་འབའ་ཞིག་གཅེས་པར་དགོངས་ཏེ་དམ་པའི་ཆོས་འདིན་པའི་མཛད་
པ་སྟེ་བརྟུ་པའོ། །

༡༡༽ སྐལ་ལྷན་སྟོབ་འཁོར་རྒྱ་ཆེན་བསྐྱངས་པའི་ངོ་མཚར་མཛད་པ།

བརྟུ་གཅིག་པ་སྐལ་ལྷན་སྟོབ་མའི་འཁོར་ཆོགས་ངེ་ལྟར་རྒྱས་པའི་ཚུལ་
ནི། དགྲའ་ལོ་སོ་ལྷ་ནས་བརྟུ་རྟུ་གྱ་བཞིའི་བར་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བཤད་ཉན་མཛད་
པས། སྐལ་བ་དང་ལྷན་པའི་གདུལ་བྱ་མཁས་པ་དང་བརྟན་པ་དང་བཟང་པོ་དང་། རྣལ་
འབྱོར་ལ་བཙོན་པའི་སྟོབ་མས་གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་མ་བྱབ་པ་མི་སྤྲང་ལ། ཞལ་
མཐོང་བ་དང་། གསུང་ཐོས་པ་དང་། ཞབས་ཀྱི་རྒྱལ་ལ་རེག་པས་ཐར་པའི་ས་བོན་
བསྐྱན་པ་ནི། རྒྱལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་བགྲང་བར་མི་སྟོད་དོ། །དེ་དག་ལས་བདག་གི་
མཁན་པོ་འདུལ་འདིན་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནི་གསང་སྤྱད་ཉན་མཛད་དུས་
ནས་ཞབས་ལ་གདུགས་ཏེ། རྟེ་སྟོད་མང་དུ་གསན་པས་ལྷང་དང་རིགས་པའི་བདག་
ཉིད་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ནི། གཙོ་བོར་སྤྲ་མ་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་ངིན་ཡིན་ཞེས་
གསུང་ཞིང་། སྤྱ་ཆང་དུ་བྱར་ཆོས་པའང་ཡུན་རིང་དུ་མཛད། ཞལ་ལྷ་ནས་བྱི་མ་དབུས་
ལ་ཕེབས་དུས། ལོ་གསུམ་ཀྱི་བར་དུ་སྤྱ་ཆང་བདག་པོ་མཛད་དེ་སྟོབ་མ་བསྐྱངས། བཀྲ་
ཤིས་ལྷན་པོ་བཏབ་ནས་ཀྱང་ལན་མང་དུ་ཕེབས་ཏེ། ཆོས་རྗེའི་བཀའ་ལྷང་ལ་བརྟེན་
ནས་བསྐྱབ་བྱ་དང་ལམ་རིམ་ལན་མང་དུ་གསུངས་ཏེ་སྤྲ་མའི་དགོངས་པ་བསྐྱབས། སྤྲ་
མ་རིན་པོ་ཆེ་བསྟེལ་བའི་ཆེ་སྐྱ་རིམ་དང་། ཞི་བར་གཤེགས་ནས་དགེ་འདུན་གྱི་གཙོ་
བོ་མཛད་དེ་དགོངས་རྒྱུ་གས་བསྐྱབས། གདན་ས་བསྐྱོ་བཞག་མཛད་པ་སོགས་སྤྱི་བར་
གསུམ་དུ་སྤྲ་མའི་འཕྲིན་ལས་བསྐྱབས་པར་མཛད་པས་སྤྲས་ཀྱི་སྤྱ་བོ་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་འདུལ་འདིན་དཔལ་ལྷན་བཟང་པོ། རོ་རྩེ་སྟོབ་དཔོན་བཟང་པོ་
བཀྲ་ཤིས། འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀུན་དགའ་བདེ་ལེགས་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་དང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་ནམ་ཐང་རོ་མཆར་མཛད་པ་བརྟུན་ཉེས།

བཟང་པོ། རབ་འབྱམས་བསྟན་པའི་ཉི་མ་སྟོན་ལམ་དཔལ་ལེགས་པའི་སྟོ་གོས། མཁན་
ཆེན་བཟོད་པ་དཔལ་གྲུབ། མཁན་ཆེན་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཛན། མཁན་ཆེན་གྲགས་པ་
ཤེས་རབ། གཞུང་བརྒྱ་སྟོབ་བཟུ་ཤེས་བཟང་པོ། ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་ས་ལུང་བསྟན་པའི་སྟེང་
དཔལ་ལྡན་ཚུལ་སྤྲིམས། རྒྱགས་འཆང་བཟང་པོ་རྒྱལ་མཛན། ཡོངས་འཛིན་ཆེན་པོ་
རི་མ་མེད་པའི་བཤེས་གཉེན། རྟེན་བདུན་གྱི་བདག་པོ་སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པ་འཆར་
ཀ མཁས་པ་དཔལ་ལྡན་ཆོས་སྦྱང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་དཔོན་པོ་སྟོབ་ཟུང་ཉི་
མ། དཔལ་ལྡན་ལུང་དང་རིགས་པ་དང་མན་ངག་གི་རྒྱ་མཚོ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་
ཡེ་ཤེས་ཅེ་མོ། བྱ་བཏང་སེམས་དཔའ་དགེ་འདུན་བཟང་པོ། བྱ་བཏང་མཁས་པ་རྟོར་
བཟང་རྒྱ་མཚོ། དཔལ་འདར་སྟོན་བྱང་ཚུབ་དཔལ། བཅ་ཆེན་ཀུན་རིན། རབ་འབྱམས་
པ་རྒྱལ་མཚོག སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་སྟོབས་ལྡན་འོད་ཟེར། སྟོབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་
འབྱོར་དཔལ་བཟང་། རིགས་པ་སྟོབ་སངས་རྒྱལ་དཔལ་རིན། དཀའ་བཞི་འཛིན་པ་
དགེ་འདུན་བསམ་གྲུབ། བྱམས་ཆོས་པ་གྲགས་པ་ཡོན་ཏན། དཀའ་བརྟུ་འཛིན་པ་
དབང་ལྷག་དཔལ། དཀའ་བརྟུ་པ་དབང་སེང་། དཀའ་བཞི་པ་དོན་ཆོས། དཀའ་བརྟུ་
འཛིན་པ་དཔལ་ལྡན་བཟང་པོ། དཀའ་བརྟུ་འཛིན་པ་རིན་ཆེན་རྒྱ་མཚོ། དཀའ་བརྟུ་
པ་ཀུན་དགའ་དཔལ་རིན། དཀའ་བརྟུ་པ་རྒྱལ་བཟང་། དཔོན་པོ་མཁྱེན་རབ། གནས་
བཟན་སངས་ཚུལ། དཀའ་བརྟུ་པ་སྟོབ་སེང་། རྒྱུད་སྟོབ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་སྟོབ་པ་དཔལ།
རྒྱུད་སྟོབ་འཛིན་པ་གྲགས་བཟང་། དཀའ་བརྟུ་པ་ཀུན་དགའ་དོན་གྲུབ། དཀའ་བརྟུ་པ་
ཤེས་རབ་དཔལ། དཀའ་བརྟུ་པ་ཚུལ་སྤྲིམས་བཟང་པོ། དཀའ་བརྟུ་པ་དོན་གྲུབ་དཔལ།
རིགས་པ་སྟོབ་ཤེས་རབ་ཆོས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར། དཀའ་བརྟུ་པ་ཡེ་ཤེས་བཟང་པོ། བཤེས་
གཉེན་གྲགས་པ་བསམ་གྲུབ། སྟོང་བ་པ་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པ་བརྟུན་པ་རྒྱལ་བ་
བསམ་གྲུབ། གསང་ཕུ་མིང་སྟོན་སྟོང་གི་གདན་ས་སོགས་མདོ་དང་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་སྟོལ་

འདྲིན་པ་དང་། སྤྲོ་མ་སྤྲོ་ལུང་པ། སྤྲོ་མ་ལྷན་ཅེ་བ། སྤྲོ་མ་ཡོན་ཏན་དཔལ་འབྱུང་པ།
སྤྲོ་མ་ཨ་མོ་གླ། ལྷ་བཅུན་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་སོགས་མན་ངག་གི་སྒོ་ནས་འགྲོ་བ་ལ་
པན་པར་མཛད་པའི་སྒོ་བ་མ་ཡང་མཐའ་ཡས་པ་ཐོན་ཅིང་། ཆོགས་དང་དབེན་པ་ཅི་
རིགས་པར་བཞུགས་ཏེ། སྤོམ་ཁྲིམས་དག་ཅིང་བསམ་གཏན་དང་སྒོག་པ་ལ་བཙོན་པ་
ཡང་དཔག་ཏུ་མེད་ཅིང་བསམ་པར་མི་སྟོད་དོ། །

སྤྲོ་མ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྣམ་ཐར་ངོ་མཆར་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་པ་
ལས། སྐལ་ལྷན་སྒོ་བ་མའི་འཁོར་ཆོགས་ཅི་ལྟར་བྱང་བའི་མཛད་པ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་
པའོ། །

༡༩༽ ཞིང་འདྲིའི་གདུལ་བྱ་ཆོགས་ནས་རེ་ཞིག་ཞི་དབྱིངས་སུ་གཤེགས་པའི་ངོ་མཆར་མཛད་པ།

ལྔ་བཅུ་གཉིས་པ་ཞི་བའི་དབྱིངས་སུ་སྐྱེ་གཤེགས་ཚུལ་ནི། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་
འདི་ལྷགས་པོ་ལྷག་ལ་སྐྱེ་འབྱུངས། བཙོ་ལྷ་པ་ཤིང་བྱ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་། ཉི་ཤུ་པ་ལྷགས་
སྐྱག་ལ་བསྟེན་པར་རྫོགས། ཉེར་ལྷ་པ་ཤིང་ལྷག་ལ་བཤེས་གཉེན་རབ་མཆོག་སྒོ་གྲོས་
ཀྱིས་འབྲེན་པའི་སྒོ་བ་དཔོན་མཛད་དེ་དབྱས་ལ་ཐེབས། ལོ་དེ་ཉིད་ལ་འོན་གྱི་བག་
ཤེས་རྟོ་ཁར་རྩེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་མཛུལ། ལོ་བརྒྱའི་བར་གསང་བུ་སྟེ་འཕྲོ་ཐོག་
དང་། རི་བོ་དགེ་ལྷན་དང་། འཕན་ཡུལ་གྲོ་ས་ལ་སོགས་པར་བཞུགས་ཏེ། མདོ་སྐྱགས་
གྱི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས་ཤིང་མི་འདིགས་པའི་སྒོ་བས་པ་བརྟེས།
སོ་ལྷ་པ་ཤིང་སྐྱལ་ལ་གསང་བུའི་འཆད་ཉན་མཛད། སོ་དྲུག་པ་མེ་རྟ་ལ་རྩེ་བཅུན་ཤེས་
རབ་སེལ་དང་དཔོན་སྒོ་བ་ལྷན་དུ་གཙང་ལ་བཏེག་ སྤར་ཐང་བྱང་ཆེན་དང་། རི་ཁྱུང་
དང་བྲག་དམར་སོགས་སུ་བཞུགས་ཏེ། ལོ་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་འཆད་ཉན་དམར་
ཞིང་གྲུ་ཆོགས་འཕེལ་བར་བཞུགས། དེ་ནས་སྤྲོ་མ་དོན་ཡོད་པའི་ལུང་བསྟན་དང་།
གཞན་ཡང་དགོས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས། ཉིད་ཀྱི་ཞེ་བརྒྱད་པ་ས་རྟ་ལ་དབྱས་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་དང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་ནམ་ཐར་ངོ་མཆར་མཛད་པ་བརྟུ་གཉིས།

སུ་ཕེབས།

དགེ་ལྷན་དུ་ཀུན་མཐུན་ནམ་མཁའ་དཔལ་དང་། འཆད་ཀར་ལྷ་རིན་པོ་
ཆེ་བསོད་ནམས་ལྷན་གྲུབ་དང་། རྒྱལ་སྤེང་དུ་སྐུན་སྡེ་རིན་ཆེན་འཕེལ་དང་། ཞེ་སྤི་
དུ་འཇམ་དབྱངས་རིན་ཆེན་རྒྱལ་བ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས། བཀའ་གདམས་གཞུང་
གདམས་ངག་དང་། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པའི་འདོད་ཆོས་མང་དུ་གསན། སློབ་
མ་བྱུང་དུ་ཉེ་བར་འདུས་པ་རྣམས་ལ་འང་རང་རང་གི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་
བསྟན། སྤར་ཆོས་རྗེ་དོན་ཡོད་པའི་ལུང་བསྟན་ལ། ཁྱོད་ཀྱི་སླ་མ་དམ་པ་བྱད་པར་
འཕགས་པ་དབྱས་ན་ཡོད་པས་མཇལ་ཞེས་པའང་ལྷ་རིན་པོ་ཆེ་བསོད་ནམས་ལྷན་
གྲུབ་ཡིན་ཞེས་གསུང་། སླ་མ་འདི་ལས་བྱང་ཚུབ་སེམས་ཀྱི་རྟོགས་པ་འཁྱུངས་པས་
བཀའ་ངིན་ཆེ་བའི་སླ་མར་མཛད་ཀྱིན་གདའ། འཇམ་དབྱངས་རིན་ཆེན་རྒྱལ་བ་དེ་
ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གཉིས་ཀས་བསྐྱངས་ཤིང་སྐྱེ་ཆེ་སྡེ་མ་ནས་འབྲེལ་
བའི་སླ་མ་ཡིན་གསུང་། དེ་དུས་སྤྱགས་ལ་སྐྱབ་པ་ཉག་གཅིག་བྱ་དགོངས་པ་ལ། གཙང་
ནས་གདན་འདྲེན་པ་བྱུང་བས། ད་དེ་ལྟར་དག་སྟམ་ནས་ལྷ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་བརྟག་པ་
ཞུས་པས། ལྷ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ཞལ་རུབ་ཕྱོགས་ལ་གཟིགས། ས་འཇའ་ལི་ཞིག་གི་སྤེང་
ནས་བརྟག་པ་མཛད་ཅིང་སྤང་བས། སྤྱགས་དགོངས་ལ་ད་རེས་གཙང་ལ་བརྟག་པ་
འབབ་པ་འདྲ་སྟམ་འཁྱུངས། ཅོད་པན་དེ་ཡང་རྒྱང་གིས་རུབ་ལ་བསྐྱོད་པ་གཟིགས། དེ་
ནས་གཙང་ལ་འབྱོན་པར་སྤྱགས་ཐག་བཅད། བྱང་ཅེར་ཡང་ཞལ་ཏ་ཞུས། དགེ་ལྷན་ཁྱི་
ཐོག་ན་ཆོས་རྗེ་ལེགས་པ་བ་བཞུགས་པ་ལ་འང་ཆོས་འབྲེལ་ཞུས། ལོ་ངོ་གསུམ་དབྱས་
ལ་བཞུགས་ནས་ལྷ་བརྟུ་པ་ལྷགས་པོ་སྤེའུའི་ལོ་གཙང་ལ་བྱོན།

བྱང་ཆེན་དུ་སྐྱེ་མཆམས་ཡུན་རིང་དུ་བཅད། དེའི་བར་དུ་ཡང་གྲ་ཆང་བདག་
གི་མཁན་པོ་འདུལ་བ་འཛིན་པས་བསྐྱངས། སྐྱེ་མཆམས་གྲོལ་ནས་འདུལ་བ་འཛིན་

པས་བྱ་བྲལ་ལ་ཐེགས། ཆོས་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་བརྟག་པའང་མཛད་པས་ལེགས་པར་བྱང་སྟེ།
 བཤད་ཉན་གྱི་གོ་ཆ་དང་སྟིང་སྟོབས་ལྷག་པར་འཕེལ་ཏེ་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བའི་
 བར་དུ་བཤད་ཉན་མཛད་པའི་དམ་བཅའ་མཛད། ཤིང་མོ་སྤང་གི་ལོ་ལ་རྗེ་བཙུན་
 ཤེས་རབ་སེམས་དགེ་ལྷན་དུ་བདེ་བར་གཤེགས། དགེ་ལྷན་དུ་དགོངས་རྫོགས་བཟང་པོ་
 བསྐྱབས། ལོ་དུས་ཀྱི་མཆོད་པ་ལ་རྒྱ་བ་ལྷ་པའི་ནང་དུ་ལོ་རེ་ཞག་བདུན་བདུན་གྱི་བར་
 ལ་གསང་འདུས་མི་བསྐྱོད་དོན་རྒྱལ་མཆོད་བཙུགས། ནང་ཉེན་དུ་བྲག་དམར་ཆོས་
 རྩེར་སྤུབ་དབང་གི་གསེར་སྐྱ་ཆེན་མོ་བཞེངས། ཉིད་ཀྱི་ང་བདུན་པ་རབ་བྱུང་ཞེས་པ་
 མེ་ལོས་ཀྱི་ལོ་ལ་བཟླ་ཤིས་ལྷན་པོ་དཔལ་གྱི་སྟེ་ཆེན་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་
 རྒྱལ་བའི་སྤིང་བཏབ། དེ་ནས་ལོ་བཙོ་ལྷ་འདས་པ་རྒྱ་པོ་རྟའི་ལོ་བལ་པོ་ལྷ་བཟོ་བ་
 སྟེབས། དོན་གསུམ་པ་རྒྱ་ལྷག་ལ་བྱམས་ཆེན་གྱི་སྐྱ་བཟླ་ཤིས་འོད་འབར་གྱི་རབ་དུ་
 གནས་པ་མཛད། དེ་རྗེས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་རོ་འཆལ་བཞེངས།

དོན་དུག་པ་མེ་པོ་ཁྱི་ལ་སྤྲར་ཡང་བལ་པོས་རྩོ་མོ་ཡིད་བཞིན་འཁོར་ལོའི་
 སྐྱ་རོ་མཆར་ཅན་བཞེངས་པས་དགྲའ་ལོ་བཙུང་བར་དུ་བསྐྱངས། དེ་ནས་སྤུབ་དབང་
 གི་གོས་སྐྱ་བདུན་རིམ་གྱིས་བཞེངས། བརྒྱད་ཅུ་པ་ལྷགས་སྟག་ལ་འདུལ་བ་མདོའི་
 རྟེན་ཆེན་བརྩམས། གྲག་ཅིག་པ་ལྷགས་ཡོས་ལ་སངས་རྒྱས་སྟོང་གི་སྐྱ་རྩོ་ལ་འབྱར་དུ་
 བརྟེན་པ་བཞེངས། གྲག་ཉིས་པ་རྒྱ་འབྲུག་ལ་དགེ་འདུན་སྟོང་ར་ཅན་ལྷག་པ་ལ་ཆོས་
 ཐོག་གཉིས་ཀྱི་བར་གསལ་ཕོགས་སྤུལ་ཏེ་སྟོལ་མ་གཙོ་བོར་བསྐྱེལ་པས་སྟོལ་མ་འབྲུམ་
 ཐེར་བཞི་བཙུ་ལྷག་ཅམ་སོང་ཟེར། གྲ་བཞི་པ་ཤིང་རྟའི་ལོ་རྟོར་རྒྱ་དང་པོ་ཆོ་འཕྲལ་གྱི་
 རྒྱ་བ་ལ་ཞག་བཙུ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་མཆོད་པའི་སྤྱན་གྱི་ཕུང་པོ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་
 པས་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་མཉེས་པར་མཛད་ཅིང་། སྐྱེ་བོའི་ཆོགས་དཔག་དུ་མེད་པ་ལ་
 ཐར་པའི་ས་པོན་བསྐྱབ་པར་མཛད་དོ། །དགོན་པ་བཏབ་ནས་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་དང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་ནམ་ཐར་རོ་མཆར་མཛད་པ་བརྟུག་ཉིས།

བསྟན་པའི་བདག་པོ་མཛད་དེ། བཤད་ཉན་ནམ་ཡང་ཆག་པ་མེད་པའི་ངང་ནས་རྟེན་
བཞེངས་རྟེན་ལ་མཆོད་པ་དགེ་འདུན་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བ། བྱིས་པའི་སྐྱེ་བོ་དག་ལའང་
ཕན་གདགས་པར་མཛད་དོ། །

ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་ལོ་གསར་མཆམས་ཞག་བདུན་གྱི་བར་བྱང་དུ་དགེ་ཚུལ་ཡང་
མེད་པའི་སྐྱེ་མཆམས་དམ་པ་ཞིག་མཛད། སྐྱེ་མཆམས་དེ་གྲོལ་རྩེས་ཚུ་སྟོ་ཕྱགས་སུ་
ཐེགས། དེ་ནས་སྐྱེ་གི་བ་ཅིག་གི་རྒྱུན་གྱིས་སྐྱེ་རྟེན་ཅུང་ཟད་བསྟེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས།
ཕྱག་འཁར་བསྐྱམས་ཤིང་ན་བཟའ་གཞན་གྱིས་འཁྱུར་དགོས་པ་ཞིག་བྱུང་། ཤིང་པོ་
རྟེན་སྟོན་གཞུག་ཆབ་ཆན་ལ་སྟང་དེ་ཉང་སྟོན་ཕྱགས་ལ་འདོལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐེགས།
ཞལ་མཐོང་བ་དང་གསུང་ཐོས་པ་དང་བསོད་སྟོམས་བདག་གིར་མཛད་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོ་
ནས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བར་བྱ་བ་ནམས་བདུལ་བར་མཛད་ནས། མར་ལམ་
ཚུ་སྟོ་ཕྱགས་ལ་བྱོན་ནས་བསྟན་པའི་འབྱུང་གནས་སྤར་ཐང་དུ་ཐེགས། གཙུག་ལག་
ཁང་མངལ་བ་དང་རང་གི་སྟོབ་མ་ནམས་ལ་ཞལ་བྱི་མ་བསྟན་པར་མཛད་ནས་དཔལ་
བཀྱ་ཤིས་ལྷན་པོར་ཕྱགས་ཐེབས། ད་ནི་རང་གི་གནས་སུ་སྟེབས་སྟོ་བདེའོ་གསུང་། དེ་
ནས་དགུན་ཆོས་དང་པོ་རྒྱར་བར་བཙུགས་ཏེ་བཤད་ཉན་དང་རིགས་ལུང་འཕེལ་བར་
མཛད། སྐྱེ་ཁམས་ཅུང་ཟད་ཞན་པས་གྲུ་པ་སོ་སོ་ནས་སྐྱེ་རིམ་སྐྱབ་པ་ནམས་ལ་ཡང་
བྱིད་ནམ་པ་ཆོའི་སྟོབ་གཉེར་ཆག་སྟེ། ནད་པ་འདི་ཡུལ་གཉན་པས་རིམ་གྲོ་ལ་འབད་
པ་མཛོད་ཅིག་ཅེས་གསུང་། སྐྱེ་རིམ་ཞིག་གི་དུས་རིན་པོ་ཆེ་འདུལ་བ་པ་སོགས་ལ་བྱིད་
ནམས་གྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་སྟན་སྒྲའི་མཆན་འདི་ལེགས་པར་སྟོགས་ཤིག མཁན་
ཆེན་གྲུབ་པ་ཤེས་རབ་པ་དེ་བཞུགས་ཏེ་ཞིང་ཁམས་སུ་གཤེགས་པ་ཡིན་པར་གདའ་
གསུང་། སྤར་གསང་སྤར་མནལ་ལམ་བརྟག་པ་མཛད་པས་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བའི་ལུང་
བསྟན་བྱུང་བ་དང་། བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་

པའི་མཆོན་བརྗོད་པ་བས། འདྲན་པ་སྤྲོན་གྱི་སྒྲ་བཞུགས་འོད་གྱི་མཆོན་བརྗོད་པ་མཐུ་
ཆེ་བར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བདུན་གྱི་སྒྲོན་གྱི་སྒྲོན་ལམ་གྱི་བྱང་པར་རྒྱས་པའི་མདོ་
ལྷེ་ལས་གསུངས་པ་ཡིན་ཞེས་སོགས་འཕྲོས་དང་བཅས་པ་གསུངས་པར་སྤང་།

དེ་ནས་དགུན་སྒྲ་འབྲིང་པའི་ཆོས་བདུན་གྱི་ཉེན་འདུལ་འཛིན་སེམས་དཔའ་
ཆེན་པོས་གཙོ་མཛད་པའི་ཆོས་སྤྱོད་པའི་སྒྲོན་དཔོན་རྣམས་ཞབས་བྱུང་བསྐྱུས་ནས།
བྱེད་རྣམས་ཀྱི་རིམ་གྲོ་ལ་འབད་ཚེལ་བཏོན། དེད་རང་ཡང་སྤྲོད་པར་འདོད་པ་ཡིན་པ་
ལ་ད་ལྟར་བྱུང་འགྲོ་བར་འདུག འོན་ཀྱང་འགྲོད་པ་མེད་པར་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་པ་ཡིན།
དེད་ཀྱི་ཆེད་དུ་རྟེན་བཞེངས་དགོས་པ་མེད། དའི་སྤྱར་འདི་བསྐྱེད་ལ་མི་འཁྱུགས་
པའི་སྐྱེ་སྤྱོད་རྩ་གཅིག་ཐོབ། འོན་ཀྱང་དེའི་བཞུགས་ཁང་གི་རྟེན་བཞེངས་ནའང་
བདུབ། དེད་ཀྱི་དགོངས་རྗོད་དང་སྒྲོན་ལམ་དེ་ལྟར་ཅིག་བྱུང་བས་ཆོག བྱེད་
འཆད་ཉན་པ་ཆོས་དེད་ལ་བསམས་ནས་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱུན་པ་ལ་
ཕན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛོད་ཅིག ཅས་གསུངས་ནས། ལྷེ་མིག་རྣམས་སྒྲོན་དཔོན་རྣམས་ལ་
གཏད་པ་ལགས་པར་གདའ།

དེར་སྒྲོན་དཔོན་རྣམས་ཀྱི་མ་འདི་རི་ལྟར་བཞི་བྱུས་པས། བྱུང་འདུལ་
བ་པ་དང་བྱེད་རང་ཆོ་གོས་བསྐྱུན་ལས་གྱིས་ཞེས་གསུངས། དེ་ནས་སྒྲོན་དཔོན་རྣམས་
ཕྱིར་ཐེགས། འདུལ་འཛིན་གྱིས་རེ་ཤིག་བཞུགས་ནས། ཐུགས་དམ་གྱི་གསལ་འདེབས་
དགོས་སམ་བྱས་པས། མི་དགོས་པར་སྤང་ཞེས་གསུངས་ནས། མཆོན་མའི་སྤྱན་དང་པོ་
ལ་ཡི་དམ་ལྷའི་བསྐྱེད་རིམ་དང་། ཡི་དམ་ཆོས་སྤྱོད་གི་གཏོར་ཆོགས་རྣམས་སུལ། བྱང་
ལ་བྱང་ཟད་མཁལ། སྤྱན་ཐ་མ་རྒྱང་རྩི་རྩི་བསྐྱུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲོད་པ་བཞི་རིམ་ལ་
འབྱོར་ལ་སྒྲོམས་པར་བྱགས་སོ། །དེ་ནས་དགུང་ལོ་གྲ་བཞི་པ་ (རབ་བྱུང་བརྒྱད་པ་)
ཤིང་པོ་རྟའི་ལོ་ (བྱི་ལོ་ ༡༩༥༩) ཏོར་སྒྲ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་སྐྱེ་རིངས་ཤར་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་དང་མོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་ནམ་ཐར་ངོ་མཆར་མཛད་པ་བརྟུ་གཉིས།

བའི་ཆོ། ཕྱི་མཛོན་པར་བྱང་ཚུབ་པ་སྟོང་པ་བཞི་འཛིན་ཅིམ་པས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འོད་
གསལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཛོན་དུ་མཛད་དེ། ཞག་སྐྱེ་མཛོན་ཅིམ་ཀྱི་བར་ལོ་གསར་ལྷགས་སྒང་
ལ་བསེར་བྱ་ཕྱ་མོ་ཅིམ་ཡང་གཡོ་བ་མེད་ཅིང་། ས་ཚུ་ཐམས་ཅད་རྩོས་ཏེ་ལོ་མ་ཁ་འབྱ་
བ་དང་། སྐྱེ་བྱེད་ཅིམ་ཡང་མེད་པའི་ནམ་མཁའ་ནམ་པར་དག་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་
ཐམས་ཅད་ལ་ལྷ་བ་ནམ་པར་དག་པ་ནི་འདི་ལྷ་བྱའོ་ཞེས་གོ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་གྱུར་
ཏོ། །

སྐྱེ་མ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ནམ་པར་ཐར་པ་ངོ་མཆར་མཛད་པ་བརྟུ་གཉིས་
པ་ལས། ཞི་བའི་དབྱིངས་སུ་གཤེགས་པའི་མཛད་པ་སྟེ་བརྟུ་གཉིས་པའོ། །

༡༤༽ གདུང་རྟེན་བཞེངས་ཚུལ་དང་ནམ་ཐར་ཀྱི་སྐྱེ་ཐོམ།

༥ དེ་ནས་སྐྱེ་བྱང་དང་གྲུ་ཆང་སོ་སོ་ནས་དང་། སྐྱེན་བདག་ནམས་
ཀྱི་དད་པའི་མཐུ་ལས་བྱང་བའི་ཡོ་བྱད་སྐྱེ་སྐྱེ་ཆོགས་པས་ཞག་བརྩའི་བར་དུ་
མཆོད་པའི་སྐྱེན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་ཅིང་། དགེ་འདུན་ཀྱི་བསྟོན་བཀའ་སྐྱེན་མེད་པ་
བསྐྱབས་ཏེ་གདུང་མཆོད་རྒྱས་པར་སྤུལ། སྐྱེ་གདུང་རིན་པོ་ཆེ་ནི་དེ་བཟང་གིས་སྐྱགས་
པའི་གོས་དར་མང་པོའི་ན་བཟང་ཞུས་ཏེ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱེ་ཀྱི་ནང་དུ་རེ་ཤིག་བཞུགས་
པར་གསོལ་ཏེ་མཆོད་པའི་ཆོགས་གྱིས་མཆོད་པར་མཛད་དོ། །

དེ་ནས་ཤིང་མོ་ལྷག་གི་ལོ་གསར་ཀྱི་ཡར་ངོའི་ཆོས་གྲངས་བཟང་པོ་ལ། ལྷེ་
སྟོན་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྟེ་བཞི་ལ་མི་འཇིགས་པའི་སྟོབས་པ་དགེ་བ་ཅན། རྩོམ་སྟོབ་
དཔོན་ཆེན་པོ་རྩོམ་བཅུན་བཟང་པོ་བཟླ་ཤིས་སེམས་ཀྱི་ལོ་བཞུགས་སུ་གསོལ་ཏེ་རྒྱལ་
ཆབ་དུ་དབང་བསྐྱུར། འདུལ་འཇིན་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་མེ་ཏོག་གཏོར་ཏེ་ཤིས་པ་
བཙུང་པར་མཛད་དོ། །

དེ་ནས་མེ་མོ་བྱའི་ལོ་ལ་རྩོམ་བཅུན་བཟང་པོའི་མཆོན་ཅན་གྱིས་སྐྱགས་ཁུར་

བཞེས་ཏེ། སྐྱེ་གདུང་ཁྱུགས་ལ་ཞེན་པ་དང་། རྒྱ་དདུལ་བཟང་པོ་ལས་བྱུང་པའི་གདུང་
ཁང་གི་མཆོད་རྟེན་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་བཟང་པོས་སྤྲས་པ་བཞེངས་པར་མཛད་ཅིང་།
སྡེ་སྡོད་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་བཤད་ཉན་ཉི་ཟླ་ཤར་བ་ལྟར་མཛད་དེ་ཐུགས་ཀྱི་
དགོངས་པ་སྤྲོ་ན་མེད་པ་སྟོང་བར་མཛད་དོ། །

སྤར་ཡང་སྤྲས་པ། དང་པོར་ཁྱིམ་གྱི་བྱ་བ་བཏང་། ཁར་དུ་ཆོས་བརྒྱད་ཞེན་པ་
རྣམས་ཀྱི་ཐ་མར་ཞི་བདེ་ཕྱོགས་གཅིག་སྤངས། ཁྱོད་ནི་སྤྱིས་བྱ་ཆེན་པོ་ལགས། དང་པོར་
ཐོས་ལ་ནན་ཏན་མཛད། ཁར་དུ་བསམ་པའི་སྟོང་རྩོལ་ཞིང་། ཐ་མར་སྟོམ་བྱུང་རྟོགས་
པ་བརྟེས། ཁྱོད་ནི་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའང་ཡིན། དེས་འབྱུང་ཚུལ་གྱིས་ཡོངས་སུ་
གཙང་། འདུལ་བ་འབྱུང་སྡེ་ཐུགས་སུ་རྒྱུད། བཅས་པའི་མཆོམས་ལས་མི་འདའ་བ།
ཁྱོད་ནི་གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་ལགས། ལྟག་པའི་བསམ་པས་རྒྱུད་སྤངས་ཤིང་། རྩོན་
དང་འདུག་པའི་གྲིམས་དང་ལྷན། རྟག་ཏུ་གཞན་གྱི་དོན་བསམ་པ། རྒྱལ་སྤྲས་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོ་ཁྱོད། དབང་གིས་ཐུགས་སྤོང་དམ་ཆོག་ལྷན། བསྐྱེད་རིམ་ལྟ་ཡི་རྣལ་
འབྱོར་བརྟན། ལྟན་སྤྱིས་རྩི་རྩེའི་ཐུགས་མངའ་བ། རྩི་རྩེ་འཛིན་པ་ཀུན་གྱི་རྩེ། དང་
པོར་རིག་གནས་སྤྱན་མོང་བསྐྱབས། ཁར་དུ་སྡེ་སྡོད་གསུམ་ལ་སྤྱུངས། ཐ་མར་རྒྱུད་
སྡེ་མཐའ་དག་མཁྱེན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའང་དོན་དང་མཐུན། དང་པོར་ཡོངས་
འཛིན་མཁས་ལ་གཏུགས། ཁར་དུ་སྟོ་ལྷན་ཆོགས་པ་བསྐྱུངས། ཐ་མར་མཆོག་གསུམ་
སྤྱན་གྱིས་བྱུང། གཞན་དོན་འཕྲིན་ལས་ཆེན་པོའང་ཁྱོད། ཁྲང་དོར་སྤྲོ་མོའང་ཐུགས་
སུ་རྒྱུད། ཉེས་ལུང་ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་ལ་འཛིན། གཞུ་སྤྲོ་སྤྲོ་མོ་དག་ལ་འཛིན། ཁྱོད་ནི་མཁས་
བཅུན་བཟང་པོ་ལགས། འཆད་ཆེ་སྤྱིང་གི་སྤྱན་པ་སེལ། རྩོད་པས་ས་རོལ་སྟོབས་པ་
འཕྲོག། སྤྱན་དག་རྩོམ་ལ་ཐོགས་མེད་ཁྱོད། མཁས་པའི་བྱ་བ་གསུམ་དང་ལྷན། དང་
པོར་བསྟེན་ཅིང་སྤྱབ་ལ་བཙོན། ཁར་དུ་དག་སྤྱང་བསམ་མི་བྱུང། ཐ་མར་ལུང་བསྟན་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་དང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་ནམ་ཐར་ངོ་མཚར་མཛད་པ་བརྒྱ་གཉིས།

ཐེས་གནང་ཐོབ། །ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ལགས། །

དེ་ལྟར་རྗེ་བཙུན་སླ་མ་ཐུགས་རྗེ་ཅན། །ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་སྤང་པོ་མཐའ་མེད་
པ། །དེ་ཡི་ནམ་ཐར་མད་བྱང་རྒྱ་མཚོ་ལས། །ངོ་མཚར་མཛད་པ་བརྒྱ་གཉིས་ཆུ་ཐེགས་
འདི། །སྐྱེས་མཆོག་གང་དེའི་ཐུགས་རྗེའི་སྐྱུན་རས་ཀྱིས། །རུང་ཟད་བཙས་པའི་དགེ་
སྤྲོད་སྤྲོད་བ་པ། །ཡུལ་བྱང་དགའ་བས་སྐྱུར་རབ་སྤངས་ཏེ། །རང་གཞན་དད་པའི་
ཉེན་དུ་ཡི་གེར་བཀོད། །འདི་ཡི་དགེ་བས་ཆེ་རབས་ཀུན་དུ་བདག་ །རྗེ་བཙུན་ཁྱོད་ཉིད་
མཉེས་པའི་མཐུ་དག་གིས། །མདོ་སྤྲུགས་རྒྱལ་བའི་ཆོས་ཚུལ་མཐའ་དག་ཀུན། །མ་ལུས་
འགོ་བའི་དོན་དུ་འདྲིན་གྱུར་ཅིག །

སྐུལ་པའི་སྐྱེས་མཆོག་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡཔ་ཆེན་དགེ་འདུན་
གྲུབ་པའི་ནམ་པར་ཐར་པ་ངོ་མཚར་མཛད་པ་བརྒྱ་གཉིས་པ་འདི་ནི། དགེ་སྤྲོད་སྐྱེས་
ལས་པ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་སྐྱུར་སྤངས་ཏེ། དཔལ་ཆེས་ཐང་གི་ཆོས་སྡེ་
ཆེན་པོར་མེ་མོ་སྐུལ་གྱི་ལོ་ལ་ཉུང་ཅུར་སྐྱུར་བ་ལེགས་པར་གྲུབ་པའོ། །འདིས་ཀྱང་
སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་དཔལ་ལྷན་སླ་མ་མཆོག་གིས་རྗེས་སུ་འདྲིན་པའི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག
།སུ་མཁྱེད་ལོ།

ཞིབ་བསྟར་ཁྱད་ས་བཅོལ་ཡིག་ཆ།

༡༽ བོད་ཤིང་པར་དཔེ་རིང་ལ་ཤོག་གངས་ ༡༥ ར་ས་གངས་སྐྱིད་བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་གི་དེབ་

འཁོད་ཨང་ ༢༤༩༠

༡༽ སེར་གཙུག་ནང་བསྟན་དཔེ་རྒྱུ་འཛོལ་བསྐྱེད་ཕྱོགས་སྒྲིག་ཁང་གིས་བསྐྱེད་པའི་གངས་ཅན་
ཁྱད་ནོར་དཔེ་ཆོགས་ཀྱི་སྒྲིའི་དེབ་གངས་ ༡༤༩ པ། ཕྱི་ལོ་ ༡༠༡༡ སེར་གཙུག་ནས་པར་འབྲེམས་བྱས།
ར་ས་གངས་སྐྱིད་བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་གི་དེབ་འཁོད་ཨང་ ༡༣༧༢༤

༡༣॥ རྩེ་བརྩན་ཐངས་ཅད་མགྱོན་བའི་གསུང་འབྲུམ་ཐོར་བྱ་ལས་རྩེ་
ཉིད་གྱི་རྣམ་ཐར་བཞུགས་སོ།།

༡༽ མཆོད་པར་བརྗོད་ཅིང་རིགས་རུས་ཀྱི་བྱུང་བ་དང་སྐྱབས་ལྷུ་མས་པའི་མཛོད་པ།

༦༡། རྒྱལ་བའི་རྣམ་འཕྲུལ་རྫོ་བོ་ཡབ་སྐུ་དང་།

རྒྱལ་བ་ཀུན་འདུས་མཉམ་མེད་ཅིང་ཁ་པའི།

ཞབས་ཀྱི་པརྩོར་བཏུང་ནས་གཞན་དག་གིས།

བསྐྱེད་ཕྱིར་རང་གི་བྱུང་ཚུལ་ལོ་རྒྱུས་བརྗོད།

དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་གྱུ་བ་ཀྱི་སྐྱ་སྐྱེ་འབྱུང་བའི་སྒྲིང་གཞི་
ནི། རྩེ་བཅུན་སྒྲོལ་དཀར་གྱི་གསེར་སྐྱ་ཆེན་མོ་ལེགས་པར་གྱུ་བ་པའི་རྩེས་སུ་བཀྲ་ཤིས་
སྐུན་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་རྣམ་པ་ཞབས་བྱུང་ན་འཁོད་པ་ལ། དང་པོ་རྟ་ནག་སུའི་ཐ་མ་དོན་
ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མངོན་མཁྱེན་མངའ་བ་ཞིག་ལ་བརྟག་པ་ཞུས་པས། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་རྒྱ་
ནག་ཏུ་སྐྱེ་གསུང་བ་ཞིག་བྱུང་ན་ཡང་། དེ་ན་ཡང་ཆོས་དར་པོ་མེད་པ་འདུག་པས་སྐྱེ་
བའི་ཤེས་འདོད་མེད། བྱུང་ན་ཉེ་སྒྲོར་འདི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ལེན་འདོད། འཕ་བུའི་སྐྱེ་
བ་གར་ཡོད་མི་ཤེས་པས་བྱུང་པ་སྒྲོབ་དཔོན་རྣམ་པས་མི་ངན་མ་མང་ད་ཅེས་གསུངས་
པའི་སྒྲོབ་དཔོན་རྣམ་པའི་ཁྲོད་ན་ཆོས་རྩེ་མཆོག་ལྟ་བུ་དེ་དུས་བྱེས་ཀྱི་སྒྲོབ་དཔོན་ཁྲོད་
ན་བཞུགས་པས་དངོས་སུ་གསན་ནས་གསུང་ལས་དེ་ལྟར་ཐོས།

འདི་པའི་རིགས་ནི་སྔོན་ཚེས་སྐུལ་ཁྲི་སྔོང་ལྟེ་བཅན་གྱི་སྐབས་སུ་རྗེ་ཞེད་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་གཉིས་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རང་རྣམ།

པོ་ཁྱུང་བཞི་ལྟ་ངོ་བོ་ལྷམ་དང་ལྷ་འབངས་ར་སྟོག་ཅན་དང་དྲུག་བསེ་འཛག་ཉིས་
དང་བཅས་པ་རྣམས་ཆད་པ་མདོ་ཁམས་སྒང་ནས་ཆད། ཆགས་པ་གཡས་རུ་ཤངས་སུ་
ཆགས། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོད་གནས་ལ་སྒྲ་བ་སྟེག་སྟོན་དར་མ་ཞེས་བྱ་བའི་
རྒྱུད་ལ་སྟེག་སྟོན་སྟོམ་བཅུན་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་བས་དཔལ་ཆ་ལའི་ཉེ་གནས་བྱས། བདེ་
མཆོག་དང་མགོན་པོ་ཕྱག་བཞི་པའི་གྲུབ་པ་བརྟེས། དེ་དག་གི་རིགས་ལས་ཅིང་གདོང་
སུ་ཤར་དུ་པ་རྒྱུད་ཀྱན་དགའ་བཟང་པོ་འཁྱུངས། དང་པོར་ཅིང་གདོང་བདག་པོ་དབང་
རྣམ་སྲས་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་དཔོན་ཡིག་མཛད། ཕྱིས་སྟོ་བ་སྟེས་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་སྦྱུལ་
སྟེ་བསམ་སྤིངས་པ་བསོད་ནམས་སྟོ་གྲོས་དང་འབའ་ར་བ་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ། ཉ་ནག་
ཆ་ཆ་མའི་གྲུབ་ཆེན་མགོན་པོ་དཔལ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ནས་དྲུགས་ཤངས་
ཀྱི་བཀའ་རྒྱུད་གསན། རྟོགས་པ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པར་གྱུར།

དེའི་སྲས་ལ་དབང་མཆོག་དོན་ཡོད་རྒྱལ་མཆོན་ཞེས་བྱ་བ། དུས་གསུམ་ལ་
ཆགས་ཐོགས་མི་མངའ་བའི་མདོན་ཤེས་མངའ་བ། སྤར་གྱི་དྲུགས་ཤངས་ཀྱི་བཀའ་
རྒྱུད་ཀྱི་སྟེང་དུ་གསང་སྟགས་རྟིང་མ་སྟོར་གྱི་ཆོས་བཀའ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། ས་སྦྱུ་པ་
ནམ་མཁའི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་པ་པ་དམ་པའི་རྣམ་འཕྱུལ་དུ་གྲགས་པ་ཞིག་ལས་ཞི་བྱེད་
བརྒྱུད་པ་སྒྲ་བྱི་བར་གསུམ་གྱི་ཆོས་སྟོར་རྣམས་གསན། སྤར་མ་ཡབ་སྲས་དེ་གཉིས་ཀ་
ཡང་སྟགས་གསར་རྟིང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཀའ་ལུང་མན་ངག་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བ་གསན་
པའི་མཁས་ཤིང་གྲུབ་བརྟེས་པ་ཡིན་ལ། ཆོས་ཇེ་དོན་ཡོད་པའི་སྲས་སུ་གྲུབ་མཆོག་
ཀྱན་དགའ་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་པོ་འཁྱུངས།

སྤར་གྱི་ཡབ་མེས་ཀྱི་པ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ། ཇེ་བཅུན་ཤེས་རབ་སེམྱེ།
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་ཡབ་སྲས་རྣམས་དང་། བོ་དོང་ཕྱོགས་ལས་
རྣམ་རྒྱལ། ཆོས་ཇེ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན། ཆོས་ཇེ་དཔལ་འབྱོར་རྒྱལ་མཆོན། ཆོས་ཇེ་

བཟང་རྒྱན་པ་སོགས་ལས་བཀའ་གདམས་དང་། རི་བོ་དགེ་ལྷན་པའི་སྐྱགས་མཚན་
ཉིད་ཀྱི་སྒྲིང་། རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ། རྒྱབ་ཐབས་རྒྱ་མཚོ་སོགས་ཀྱིས་གཙོས་པའི་སྐྱགས་
གསར་རྟིང་གི་དབང་རྗེས་གནང་ལུང་མན་ངག་མཐའ་ཡས་པ་གསན། དཔལ་ཏྲ་
མགྲིན། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་པ། ཆོས་སྦྱོང་བཅའ་ཅི་ཅན་སོགས་ཡི་དམ་ཆོས་
སྦྱོང་དུ་མའི་ཞལ་གཟིགས། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལྷ་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་དང་།
ནི་གུའི་མི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་སྤང་ཐམས་ཅད་གཏོན་ལ་འབབས་རྒྱས་པ་སོགས་
ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་ཏེ། སྤྲེལ་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་ཡི་གེ་
ལོགས་སུ་ཡོད་པས་དེ་དག་ཏུ་གསལ།

དེ་ལྟར་ན་རུས་ནི་སྤྲེག་མི་ཞེས་རུས་ཆེན་དུ་གཏོགས་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། ཞལ་
སྤྲེལ་ནས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དགུང་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ཙུ་ཙུ་ལྷ་བཞེས་པའི་དུས་སུ་མ་གཅིག་ཀྱང་
དགའ་དཔལ་མོ་ཞེས་བྱ་བ། སྤར་རྒྱལ་བ་ཤོད་ཆང་བའི་དྲུང་ན་ཡོད་པའི་མཁའ་འགོ་
མ་འགོ་བ་བཟང་མོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྦྱེ་བ་ཡིན་ཞེས་གཞོན་ནུའི་དུས་སུ་སྤྲེལ་བ། གསང་
བདེ་འཇིགས་གསུམ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་བཅས་པའི་མདོན་དཀྱིལ་ཆང་མ། སྤོན་སྤྲེལ་
འཇམ་སྤུང་བཟང་གསུམ་སོགས་སྤྱགས་ལ་བཞུགས་པ་མཐའ་ཡས་ཤིང་། སྒོ་མ་ཕྱོགས་
སྒྲོར་དང་། དགེ་ལྷན་པ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཟབ་འབྲིད་མང་པོ་ལའང་ཉམས་ལེན་མཛད་པ་ཞིག་
གི་མངལ་དུ་ཞུགས་ནས། བོད་ཀྱི་ལོ་ལྟར་ན་ (རབ་བྱུང་བརྒྱད་པ་) མེ་པོ་སྤུ་ལོ། (བྱི་
ལོ་ ༡༩༧༦) ཏྲར་གྱི་ལོ་ལྟར་ན་ཤིང་མོ་ལུག་གི་ལོའི་རྒྱལ་གྱི་ལྷ་བའི་ཆོས་གསུམ་གྱི་ཉི་
མ་རྩོས་གདལ་བའི་སྐབས་ལ། རྡོ་རྗེ་གདན་གྱི་གཟིམ་ཁང་གི་ཤར་ཕྱོགས་ལ་ས་དཀར་
གསོལ་བེན་ནས་སྒྲོ་ཕྱོགས་ལ་ས་དཀར་གསོལ་བའི་སྐབས་སུ་ཡུམ་སྤྱགས་དམ་ལ་
གནས་བཞིན་པའི་ངང་ནས་སྤྱན་རྒྱུག་སོགས་ཡེ་མེད་པར་སྦྱེས་ཏེ། སྦྱེས་མ་ཐག་མིག་
རིག་རིག་བྱེད་ཅིང་བཞིན་མཚོག་ཏུ་མངོས་པས་མདུན་གནས་པ་དག་ལ་འཇུག་སྟོན་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་གཉིས་པ་དག་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རང་ནམ།

པ་དང་། ཁ་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོ་ཕྱོགས་ལ་བསྟན་ཏེ་ལག་པ་ཐལ་མོ་སྒྱར། ལུས་ཤེལ་དཀར་
ལྷར་དྲངས་ཤིང་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་ཞིག་སྒྱེས། དེ་མ་ཐག་ཡབ་རིན་པོ་ཆེས་འཁོར་ལོ་
བདེ་མཆོག་གི་ཤིས་བརྗོད་རྒྱས་པར་མཛད་དེ།

༡༥ མངལ་དུ་འདུག་པའི་ཆོ་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ལ་མི་ལྷས་བྱང་པར་བ་བྱང་།

དེ་ཡང་དང་པོ་མངལ་དུ་འདུག་པའི་ཆོ་ཡུམ་གྱི་མི་ལམ་དུ་གསུང་རབ་གྱི་
སྒྲུགས་བམ་གསེར་ཆོས་མང་པོ་ཉེར་ནས་ཞལ་དུ་སོང་བ་དང་། ཤོག་བུའི་དུག་གིས་
ཕོ་ནད་རྟིང་པ་འདིའི་རྟིང་དུ་ཕོག་ནས་ན་ཨེ་ཡོང་སྟམ་པ་ན། དེ་འདྲའི་སྒྲིན་མི་ཡོང་
ཞེས་པ་མིས་པ་དང་། ཡབ་གྱི་མནལ་ལམ་དུ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དོ་མེ་གདན་གྱི་
དབེན་གནས་ཡོལ་དཀར་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེར་སྐྱེ་མཆམས་ལ་བཞུགས་ཡོད་
པས་བྱིད་ལ་སྐྱེ་མཐུན་དུ་ཤོག་ཟེར་བཞེ་གཞོན་ནུ་ཞིག་བྱུང་སྟེ་དེ་དང་འགྲོགས་ནས་
ཡོལ་དཀར་དུ་བྱོན་པས་བྱག་སྒྲིའི་ནང་ན་དབུ་སྐྱེ་རིལ་ལེ་བཞུགས་འདུག དེད་གྱིས་
འདིར་མཆམས་ཤིག་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉིད་ད་བར་མ་བྱུང་། ད་ཆོས་གསུམ་ལ་མཆམས་
གྲོལ་ཡོང་བས་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོར་སྒྲོལ་མ་ལ། ངའི་སྐྱམ་སྒྱུར་དང་ལྷུང་བཟེད་བྱིར་
ཤོག་གསུང་བ་མཛོད། ཅེས་བཀའ་ལུང་བྱོན་པ་ཞིག་མིས་གསུང་། སྐྱེ་ལ་ཁད་པ་ན་
ཡུམ་གྱི་མནལ་ལམ་དུ། བྱིད་ལ་བྱ་ཞིག་སྒྱེ། དེ་ལ་མིང་སངས་རྒྱས་འཕེལ་ཞེས་བྱ་བར་
ཐོགས། འདི་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གྱིས་བཏགས་པ་ཡིན་པས་བསྐྱུར་
དུ་མི་བཏུབ་ཟེར་བ་ཞིག་བྱུང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རབ་དུ་མ་བྱུང་གོང་གི་མིང་ཡང་དེ་ག་
ལགས། གཞན་ཡང་དེ་དུས་ཡུམ་གྱི་མི་ལམ་དུ། གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོ་ཞིག་ལ་ཡབ་
ཆོས་མེ་ཉིད་གྱིས་དུས་གྱི་འཁོར་ལོའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནམས་ལྷ་བྲིས་པ་མཁས་པས་འབྲི་
བ་ལྟར་རྫོགས་པར་བྲིས་པའི་མི་ལམ་ཡང་བྱུང་ཞེས་སྒྲིང་།

༡༦ སྐྱེ་གཞོན་ནུའི་སྐྱབས་ནས་ཐོན་གནས་ཆེས་དྲན་གྱི་གསུང་ཐོགས་འཕྱུག་མེད་པར་འདོམས་ཤིང་

ཡུལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ།

ཡུལ་བ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་སྐྱེར་ཞལ་གྱིས་བཞེས།

དེ་ནས་ལོ་ངོ་གཉིས་ལྷ་བ་སྤྲུང་བྱད་ཤེས་པ་ན་དག་ཏུ་རྒྱ་རེ་རང་འདྲེན་པ་
ཞིག་ཡོད། དེ་ནས་གྲིབ་ཏུང་བྱད་བྱུང་སྟེ་ཆེ་མ་བདེ་བར་བར་སྐབས་སུ་རྒྱ་རེ་མ་འགྱུར་
བར། སྤྲུང་ཞེས་འདྲེན་པ་ཡང་བྱུང་། དེ་ནས་ལོ་གསུམ་ལོན་པའི་སྐབས་སུ་ཏུང་བྱད་
ཡུམ་གྱིས་བཀའ་བཀྲོན་པའི་རྣམ་པ་མཛད་པས། བྱ་ཚད་ནི་མི་སྟོད་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོ་
ལ་འགྲོ། ཁང་པ་ཡང་འདི་བས་སྦྱིད་པ་ཡོད། བྱ་རམ་བཟུང་ཡོད་ཟེར། སྦྱེ་བ་བྱན་
པའི་ཆོག་ཐོག་མ་དེར་འདུག དེ་དུས་ཡང་ཡུམ་གྱིས། ལན་གཅིག་བསྐྱབ་ཉིས་བྱས་
པ་ལ་འཐབས་པས། བྱིད་རང་ང་ལ་མ་འཐབ་གསོལ་བ་ཐོབ། ང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་
མཁན་མང་དུ་ཡོད། འཐབ་ན་སྤྲིག་པ་ཡོང་བེར། དེ་ནས། བྱིད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་
མཁན་བྱུང་དོགས་མེད། འདེབས་ན་ཅི་ཙུག་འདེབས་གསུངས་པས། དེ་དུས། དགོས་
འདོད་ཀྱན་འབྱུང་ནོར་བུ་བསམ་འཕེལ་བྱོད། ཅིས་སོགས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་འདི་སྤྲུལ་
ཆོགས་བཅད་རྩོམ་པའི་ཐོག་མ་ཡང་འདི་ཡིན། དེ་ལ་ཡུམ་དགྲེས་པ་ན། བྱིད་རང་ལ་
ཡང་ངས་བསྟོད་པ་གཅིག་ཨེ་རྩོམ་སྤྲུལ་པས། རྩོམས་དང་ཞེས་གསུངས། ཨ་མ་བྱི་ལས་
ཐུ་བའི་བྱི་ཐུ་མ། ཨ་མ་བྱི་ཐུ་མ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། ཨ་མ་སྟག་ལས་ངར་བའི་སྟག་
ངར་མ། ཨ་མ་སྟག་ངར་མ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། ཨ་མ་དོམ་ལས་འདྲིགས་པའི་དོམ་
འདྲིགས་མ། ཨ་མ་དོམ་འདྲིགས་མ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། ཞེས་སྤྲུལ་སོ། །

དེ་ནས་ལོ་ལྔ་ལོན་པའི་ཆེ་སྟོལ་གྱི་ཤོ་མ་ལུང་བེར་བར་ཡབ་ཆོས་རྗེས་ཐོག་
བྱངས་དཔོན་སྟོབ་རྣམས་རི་སྐར་མཛད་བཞུགས་པ་ལ། དབྱར་སོས་འབྱུག་གི་སྤྲུལ་ཞིག་
བྱུང་བས་ཡབ་ཀྱི་པང་ན་ཡོད་པས་མགོ་བཏེག་བྱས་ནས་བལྟས། ཡབ་ཀྱིས་ཅི་འདྲ་ཞིག་
བྱུང་གསུངས་པས། ས་སྟོབ་བཟང་གྲགས་པ་ཆོས་གསུང་བའི་སྤྲུལ་འདྲ་བ་ཞིག་བྱུང་བེར།
ས་སྟོབ་བཟང་གྲགས་པ་ཆོས་གསུང་དུས་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་འོང་གསུངས་པས། རྟེན་གྱི་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་གཉིས་པ་དག་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རང་ནམ།

གཟེངས་བསྟོད་དེ། འོ། བཤེས་གཉེན་དུལ་བ་ཞི་བ་ཉེར་ཞི་བ། ཁྱིམ་སྐོན་གྱི་ཆོག་ས་
བཅད་འདི་ཆང་མར་སྟོན། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཤས་ཆེར་རྗེའི་པར་སྐྱ་ཆུང་ཆུང་ཞིག་ཡོད་
པ་དེ་ལ་པ་སྟོ་བཟང་གྲགས་པ་ཡིན་ཟེར། གཞན་རྡོ་སྐྱག་པོ་བཟོ་ལེགས་པོ་ཞིག་ལའང་
པ་སྟོ་བཟང་གྲགས་པ་ཡིན་ཟེར། གཞན་ཡང་རྡོ་ཆུང་ཞིག་ལ་སྟོལ་མ་ཡིན་ཟེར་བ་དང་།
ཡང་བཅུན་ཆུང་ང་ཁ་བ་ཡིན་ཟེར་བ་ཞིག་ནམས་དུས་རྒྱན་དུ་ཆེད་མོ་ལ་མི་འབྲལ་
བར་འབྱེད། འགྲོ་བའི་ཆོ་ནམས་གོས་ཀྱི་གདང་ཁུར་བྱས་ཏེ་འཁུར། རྟོད་སར་ཁྱི་ཆུང་
མཐོན་པོ་བཅིགས་ཏེ། དེའི་སྟེང་དུ་པ་སྟོ་བཟང་གྲགས་པ་འདྲིལ་དེ་ནམས་ལ་ཆར་སྐོག་
ན་དུ། གཞན་ཡང་རྡོ་ཆུང་མང་པོ་བསགས་ནས་ལ་ལ་སྒྲ་མ་བྱས། གཞན་ནམས་ལ་གྲ་
པ་བྱས་ཏེ། གྲ་ཆང་མང་པོའི་བཀོད་པ་དང་། ཆོས་བཤད་ཉན་དང་། རིགས་ལྷང་བྱེད་པ་
སྐོན་གྱི་ཆེད་མོ་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་བྱིས་པ་གཞན་གྱི་ཆེད་མོ་འདྲ་བ་གཏན་མི་བྱེད།
རེས་གཅིག་ཕུར་མགོ་ཕུར་ནས་ཤེས་བྱ་འདི་ལ་བསམ་མཐོ་ཞིག་གཏོང་བ་ཡིན་ཟེར་
རྟོད་པ་ཞིག་ཡོད།

ཡང་ལོ་གསུམ་ཅམ་གྱི་སྐབས་ཤིག་དུ་སྟེ་བ་བྲན་པའི་སྟེང་མོ་བྱས། དེ་དུས་
ཡུམ་གྱིས་བྱེད་གང་ནས་འདིར་འོངས་པ་ཡིན་བྱས་པས། ང་ཤི་ནས་དབྱ་མཛད་སངས་
ཚུལ་བས་ཐག་པ་གཅིག་གིས་བཀྲིག་བྱུང་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་ཕྱག་དུག་པ་
འདི་ལྷགས་ཀྱི་ལྷམ་ཞིག་བཞེས་ནས་བྱོན་ཏེ། དེ་དང་འགྲོགས་ནས་ནག་པོ་དཔུའི་གྲ་
ལ་བྱས་ཏེ་འདིར་འོངས་པ་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། ཡང་ལན་གཅིག་གི་ཆོ། ངས་ཐོག་མར་
དགའ་ལྡན་དུ་བྱིན། དེ་ན་རྗེ་བཅུན་བྱམས་པ་དང་། རོ་བོ་ཡབ་སྐུ་རྒྱལ་ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་
ནམས་པེབས། གསུང་ཆོས་མང་པོ་གསུང་གི་འདུག་པ་ནམས་ཉན། དེ་ནས། བདག་འགྲོ་
དོན་ལ་གང་དུ་བྱིན་ལེགས་ཞུས་པས། མེ་ཏོག་པར་གཅིག་དང་། སེར་བ་རྟོག་པོ་གཉིས་
གནང་སྟེ། འདི་ནམས་གང་དུ་སོང་བར་འགྲོ་དོན་གྱིས་གསུང་། དེ་ནམས་མཁའ་ལ་སྐྱུར་

ཡུལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ།

བས་ཡོལ་དཀར་དུ་པར་དེ་བབས། མེར་བ་གཅིག་དབྱར་སྟོང་ཕྱོགས་སུ་བབས། གཅིག་
མདོ་ཁམས་ཕྱོགས་སུ་བབས་ཞེས་ཀྱང་སྒྲས་པར་གྲགས། ཕྱིས་ཆོས་རྒྱུ་ལ་འབྱམས་པ་
སྟོན་ལམ་དཔལ་གྱིས་ཀྱང་འདི་ཁོ་ན་ལྟར་གསུང་སྟེ་ཡིད་བརྟན་ཡོད་མེད་ནི་ཆ་མེད།

ཡང་སྟེ་ལ་དུ་རི་ལ་བཞུགས་པའི་ཆེ་རུབ་ཅིག་སྟོང་ལ་གྱང་རུལ་དང་འཛིགས་
སྒྲག་གི་ངང་ནས་ཡབ་ཀྱི་སྐུ་པག་དུ་ཉལ་བའི་ཆེ་ཡབ་ཀྱི་ཞལ་ནས། ཅི་འདུག་གསུང་།
བརྗེ་རས་ཆམ་དང་སག་ཐེབ་ཀྱོན་པ་ཞིག་གིས་ངའི་རྒྱུ་པ་ནས་འཐེན་གྱིན་འདུག་པ་
ལ་དཔལ་ལྡན་ལྟ་མོ་དེའུ་ལ་ཆིབས་ཏེ་ཕྱོན་ནས་དེའུ་ལས་བབས་ཏེ་ཁོའི་ལག་པ་ལ་བེ་
ཅོན་བརྒྱབ་པས་ཁོ་ལག་པ་ན་ནས་སྤར་སྤར་བྱེད་ཅིང་བྲོས་སོང་། ལར་ཡང་། ང་དང་
པོ་དཔེ་ཆ་ལྟ་ཅན་ཡང་རྒྱལ་པོ་གཡུ་འཕྲེང་ཅན་འདི་ཡང་ཡང་འོངས་ཏེ་བར་ཆད་བྱེད་
པ་ཞིག་ཡོད་ཟེར། དེའི་སང་ཉིན་ཉུག་ནས་འབྲུལ་པ་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་བས་དེའི་ལྟ་
སྟོན་གྱི་དེ་དག་གི་ཆེ་ཆེ་རབས་སྤྲེལ་མའི་གནས་ཚུལ་དྲན་པ་ལ། ངའི་མའི་མིང་ལ་ཨ་ཅི་
བྱུང་བའི་ཟེར། ང་རང་གི་མིང་ལ་པར་དོ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཟེར་བ་དང་། རི་ལ་དོ་པོ་བཟང་ར་ཟེར་
བ་ཡོད། གཞན་ཡང་རྒྱབ་བཞི་སྟོར་དོ་དང་། ཅེ་མོ་སྤྱང་རི་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད། ཅས་སོགས་
མང་དུ་སྒྲས་སྤང་སྟེ། ཐམས་ཅད་བྲིས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད།

༤༽ ཡུལ་བ་སྐྱེ་གོང་མའི་ཉེ་གནས་ནམས་ཀྱང་ངོས་འཛིན་དང་གདན་ས་བཟུ་གིས་ལྷན་པོར་ཆེད་
ཐེབས་གྱིས་དགེ་འདུན་ལ་བསྟེན་བཀྱར་མང་པོ་ཞུས། ཡབ་ཆོས་རྒྱུ་དག་འུལ་མཚན་ལས་པ་
མས་ནས་བརྒྱད་པའི་ཆོས་སྟོར་དང་གདམས་པ་མང་དུ་གསན།

དེའི་ཆེ་རྟ་ནག་ཕུ་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྐྱེ་སྐྱེ་ཡོད་པ་འདུག་ཟེར་བའི་
གྲགས་པ་ཆེན་པོ་བྱུང་། དེའི་ཆེ་ཆོས་རྒྱུ་ཆོས་འཕྱོར་བའི་མནལ་ལམ་དུ། རི་མིག་བརྒྱ་
ཅམ་ཞིག་གི་ནང་ཐམས་ཅད་ན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྐྱེ་སྐྱེ་ཡིན་ཟེར་བ་རེ་འདུག་
དབྱས་ཀྱི་རི་མིག་དེ་ན་སྤུལ་སྤུལ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་ཡིན་ཟེར་བ་ཞིག་འདུག་པའི་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་གཉིས་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རང་རྣམ།

མནལ་ལམ་དང་། ཡང་ལན་ཅིག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རང་བྱོན་ནས། ངས་བྱམས་ཆོས་
འདི་ལ་རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་འདི་གཉིས་དུ་བྱོན་པ་འདྲ་བ་ཞིག་བྱེད་པ་ཡིན་གསུང་བའི་
མནལ་ལམ་ཞིག་བྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས། སྐུ་སྐྱེ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་གང་ན་བཞུགས་
པ་དེའི་དྲུང་དུ་དགེ་སྤྱོད་ཆོས་འབྱོར་དཔལ་བཟང་གིས་ཁྱེད་ཀྱིས་ཞུགས་ཀྱི་ཁྱེད་ཀྱི་གཞི་
གན་སྟོན། གསོལ་ང། རྒྱན་འབྱུང་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་དང་བཅས་པ་བསྐྱར་བྱུང་བ་ལ། ཡབ་
ཀྱིས་ཁྱེད་ལ་མཛད་པར་བརྩམས་པས། ཁྱེད་ལ་དང་རང་གིས་བྱེད་ཟེར་ནས། ལྷ་མ་དེའི་
དྲུང་དུ། ཁྱེད་ཀྱི་གན་སྟོན། གན་འབྱུ། གན་ང་སྤར་གནང་བ་སྤྲུགས་ལ་བཏགས། ད་དྲུང་
གནང་བ་ཁྱེད་ཀྱི་ཐེང་བའི་ཁྱེད་ལ་ཡང་བྱས་འདུག།

དེའི་ཆེ་གསོལ་དཔོན་སྟོལ་མས་སྐད་ཆ་ཆོར་ནས་མངལ་དུ་འགྲོ་དགོས་སྟུང་
ནས། དེ་ལྟ་བུ་ལམ་བསྐྱུགས་པས། སངས་རྒྱལ་གྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་གྱུར་
ཅིག་ཅེས་པའི་སྐྱེ་ཞིག་གྲག་པ་མིས། སང་ནམ་ལངས་ནས་སྤར་གྱི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པའི་དཔོན་ཡིག་དམ་པ་སངས་རྒྱལ་ཞེས་པ་དང་འགྲོགས་ཏེ་སྟོ་རྩེ་དོན་པ་ན་བསམ་
འབྲུབ་ཆེའི་ཆ་དྲུང་བཏང་བ་དང་འགྲིག། དེ་ནས་སའི་རྫོང་དུ་སྐྱེ་བ་པ་ན་ས་པ་ནང་
པས། རྩོམ་གདན་ན་རྩོམ་ལྷུ་ཞིག་བཞེངས་པའི་ལྷུགས་གཏོང་བའི་སྐབས་ན་
ཡོད། དེ་རིང་ལ་འདི་ཁར་ཐེན་ལ་བཞུགས་གསུང་བ་ལ། དེ་མ་ཐག་རྩོམ་གདན་གཟིམ་
ཁང་སྟེང་དུ་དར་འཕྱར་སྟོན་མཐའ་ཡས་པ་བྱེད་ཀྱིན་འདུག་པས་རྟེན་འབྲེལ་གྱང་
ལེགས། ལྷུགས་ལེགས་པར་ཐག་ཆོད་ཟེར་ནས་དེ་མ་ཐག་ཕྱིན་པས། སྟོལ་མས་ཡོང་བ་
ཞེ་ཡིན། རྒྱུད་ལ་སྟོབ་དཔོན་རྣམ་པས་བྱམས་པོ་ཞེ་བྱས་ཞེས་དིས། འོ་ན་དེའི་འགྲམ་གྱི་
དེ་གང་ཡིན་དིས་པས། དམ་པ་སངས་རྒྱལ་ཡིན་པ་འདུག། ཅི་ཞུམས་རྒྱུད་ལགས་ཟེར།
དེ་ནས་བཟོ་བོ་དང་གྲལ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ངས་ངོ་མ་སྟོན་ལའི་རྩིས་གནང་བྱེད་ཟེར་ནས།
ང་འཕྱང་བའི་དཀར་ཡོལ་གངས་སྤྲུག་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་སྟེར་མའི་ནང་དུ་གཏོར་མའི་

ཆབ་ལ་བཞག་སྟེ། གསོལ་དཔོན་སྒོལ་མ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མགོ་ལ་བཞག་ནས།
ཇམ་གླ་ལ་ཁས་ལོང་ཞིག་ ཅེས་དབང་བསྐྱར། གཅིག་གི་མགོ་བོར་ཇམ་གླ་ལ་ཇེ་ལེན་
བྱ་ཡེ་སྟེ། ཞེས་དབང་བསྐྱར། གསོལ་དཔོན་དགའ་ཞིང་དད་ནས་མཆི་མ་ཕྱལ་ཕྱལ་
འདོན་ཞིང་འདུག གཞན་ཡང་ན་ཚོད་དེ་དག་གི་ཆེ་མཆན་མོ་དང་ཉིན་མོའང་མིག་
ཚུམ་བྱས་པ་ན་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིའི་ནམ་པ་སོགས་སྣང་བ་ལ་འདི་འཆར་
འདི་མི་འཆར་གྱི་དབྱེ་བ་མེད་པར་སྣ་ཚོགས་ཤིག་འཆར། རེས་འགའ་དེས་སྒྲག་པའི་
རྒྱན་ཡང་བྱེད་པ་ཞིག་ཡོད།

ལོ་བདུན་ལོན་པའི་སྐབས་སུ་ཡབ་ཚས་རྗེའི་ཡུམ་མ་གཅིག་སངས་རྒྱས་རྒྱལ་
མོ་ཞེས་བྱ་བ། དགྲང་ལོ་སུམ་ཅུ་ཅ་བྱུག་ནས་བརྒྱད་ཅུ་ཐམ་པའི་བར་དུ་བྱུག་སྒོ་འདག་
སྒྱར་དང་། རི་མི་འབབ་མཛད་དེ་ཐུགས་དམ་ལ་བསྐྱེལ། ལན་གཅིག་སྒྱུན་འགྲིབས་
པ་ལའང་འཕགས་པའི་ཐུགས་རྗེས་འབྱེད་མ་དགོས་པར་རང་བྱེ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ།
ཞི་བྱེད་པ་ནམས་ཀྱི་སྒོལ་ལ་ཡོང་བ་ཡིན་ཟེར་ཆུ་སེར་གྱི་མཉེལ་གཞི་ཤིག་ནད་དང་
བཅས་པ་ཞིག་བྱུང་བ་ན། ཡབ་ཚས་རྗེའི་བྱང་ཡང་ཐུགས་དམ་གསལ་འདེབས་ལ་
ཐེབས། དེའི་ཆེ་ང་ལ། ཚོ་མོའི་བྲག་ཤིས་ལྷན་པོ་བ། བྱེད་བདེན་ཆོག་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་
ཚོ་མོ་ལ་ལུས་འདི་འདྲ་ལ་མ་ཆགས་པར་མཁའ་སྟོད་དུ་སོང་གསུང་སྒྲུལ་མ་མཛོད་
ཟེར་བ་དང་། མ་གཅིག་སངས་རྒྱས་རྒྱལ་མོ་ནི། །མཁའ་སྟོད་གནས་སུ་ཐེགས་ཅ་ན།
།ཆེབས་སུ་སེལྟེ་དཀར་མོ་ཆེབས། །ཆེབས་སྣ་མཁའ་འགྲོ་སྟེ་ལྷས་ཁྲིད། །དར་ལམ་དཀར་
པོ་ན་ར་ར། །ནམ་མཁའ་འཇའ་དང་འོད་ཀྱིས་ཁེངས། །འཁོར་དུ་དཔའ་བོ་དཔའ་མོས་
བསྐྱོར། །མཁའ་སྟོད་གནས་སུ་ཐེབས་ཅ་ན། །དམ་པ་ཚོས་ཀྱི་ཁྲི་ལ་བཞུགས། །ཆོས་ནི་
དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོས་ཉན། །རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་ཐོགས་མེད་དུ་
བརྩམས་པས་ཤིན་དུ་དགྱེས་པ་ན། ཡང་ལོག་གཞོན་འདི་ལྟར་བྱས་ཏེ། ཏ་ར་ཏུ་བྱ་ན་

ལ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་གཉིས་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རང་རྣམ།

ར་ར། །ཁྱལ་ཚུ་ནག་ཚུ་ཉིལ་ལི་ལི། །ཤིག་དང་སློ་མའི་བན་གོང་ཆགས། །ས་པའི་ནད་
ངན་ཐམས་ཅད་འདུས། །འཆི་འདྲེ་མེད་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་སྒྲུས་པས་ཐམས་ཅད་
བཞད་མོ་མཛད། །ཕྱིས་གཤེགས་པ་ན་གོང་གི་བསྟོད་པ་དང་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་མཐུན་པའི་
གྲོངས་རྟགས་དང་བཅས་ཏེ་གཤེགས།

ལོ་བརྒྱད་ལོན་པ་ན་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོར་མང་ར་ཁྱ་བ་དང་བཅས་རབ་བྱུང་
ལ་འགྲོ་བའི་གྲབས་བྱས། དེའི་ཆོ་དགོང་ར་ཞིག་གི་མཐུག་ཏུ་མེ་ལྡེ་བ་ན། ས་རི་དཀའ་
བཞི་པ་ཟེར་བའི་ཡབ་ཆོས་རྗེའི་སློབ་མ་ཞིག་གིས། རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་ནག་པོ་ནི། ཟེར་
བ་ལ། ངས། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་འདིགས་པའི་གཟུགས། ཞེས་དེའི་ལྷག་མ་བཏོན་
པས། དེད་ལ་ཆོས་སྦྱང་འདི་འདྲའི་ཆན་ཡོད་པ་ཡིན། ཆོས་སྦྱང་མོ་རེང་མོ་གཅིག་ལ་
བྱེད་པ་དང་མི་འདྲ་ཟེར་བས། ངའི་ཆོས་སྦྱང་མོ་རེང་མོ་དེ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་སྦྱང་ཐམས་
ཅད་ལས་ལྷག་ང་དེའི་བསྟོད་པ་ཞིག་ཚུམ་པ་ཡིན། བྱེད་རང་སྒྲག་ཤོག་གྲབས་གྱིས་ཟེར་
ནས་བྱས་འཕྲལ་དུ། རི་རབ་ལྷན་པོའི་གདན་སྟེང་ན། །ཁྱ་ལས་བྱུང་བའི་ནག་མོ་ནི།
།ཞེས་སོགས་ཀྱི་བསྟོད་པ་འདི་ཐོགས་མེད་དུ་བཅུམས། ལོ་ལྔ་དྲུག་ནས་བཟུང་སྟེ་འདི་
འདྲའི་རིགས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་ཚུམ་པ་ལ་བསམ་མཐོན་གཏོང་མི་དགོས་པར་ཐོགས་མེད་
དུ་འོང་བ་ཞིག་ཡོད།

དེའི་ཆོ་ལན་ཅིག་མི་ལམ་ན་ལག་པ་གཉིས་སུ་གཏུགས་དང་རྒྱལ་མཚན་
ཐོགས། དེས་གཤོག་པ་བྱས་ཏེ་ནམ་མཁའ་ལ་འཕུར་ནས་རི་བོ་བོ་ཏ་ལ་ཡིན་ཟེར་བ་
ཞིག་གི་ཆེ་མོར་བྱེན། དེར་སླེབ་དུས་རི་རབ་ཀྱི་རྣམ་པར་འདུག་དེའི་སྟེང་ན་འཁོར་ལོ་
བདེ་མཆོག་གི་སྟོང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྒྲོས་བསྐྱང་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཞིག་འདུག་པའི་
ནང་དུ་ཞུགས། གཙོ་བོ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་བཞུགས་འདུག་པའི་མདུན་དུ་བྱིན་པས།
ཐུགས་འཁོར་གྱི་ཤར་རྩེབས་ཀྱི་ཐད་དེར་སྟོད་གསུང་། ང་ལ་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་ཞིག་

གནང་། དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་ལའང་གསེར་དང་དངུལ་སོགས་རིན་པོ་
ཆེ་སྣ་ཚོགས་པའི་འཁོར་ལོ་རེ་གནང་གིན་འདུག། འཁོར་ལོ་དེ་བྱིར་བས་ནམ་མཁའ་
ལ་ཐོགས་མེད་དུ་འགོ་ནུས་པ་ཞིག་བྱུང་། རི་རབ་ཀྱི་སྡེ་ན་རིན་པོ་ཆེ་མང་པོ་འདུག་
པ་འཛམ་བུ་སྤྱིར་གི་ཕྱོགས་སུ་གཏོར་ཏེ། འཛམ་བུ་སྤྱིར་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་
ཐོགས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྒྲོན་ལམ་བཏབ་པ་ཞིག་ཟིན། གཉིད་སད་དུས་སྟག་པར་
ཡང་དགའ་བ་ཞིག་བྱུང་སྟེ་ཨ་མ་ལ་བཤད། དེ་ལ་དཔགས་ན་འཁོར་ལོ་བདེ་མཚོག་ལ་
ཡི་དམ་བྱས་ན་ལས་འབྲེལ་རུང་ཟད་ཡོད་པ་འབྲས་སྒྲུལ་པ་ཞིག་ཤར།

དེ་ནས་ཡབ་ཚས་རྗེའི་བྱང་དང་བཅས་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོར་ཕྱིན། དགེ་འདུན་
ལ་མང་ང་ཁྱུས། འདུ་ཁང་མཆོད་ཁང་རྣམས་མངལ་བ་ན་འདུ་ཁང་དུ་སླེབ་མ་ཁད་ཁྱི་
ཁར་འཛེགས། ཀླང་པ་བརྒྱུད་ས་བསྐྱམས་ཡོད་པ་བྱས། ང་དང་པོ་ཚོས་འཆད་དུས་སྡོད་
ཚུལ་འདི་ལྟར་བྱེད་གྱིན་ཡོད་པ་ཡིན་ཟེར་སྒྲུས་འདུག། གཞན་ཡང་གཞན་གྱིས་བཤད་
པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཚོས་རྗེ་དཔལ་འབྱོར་བ་དང་། གནས་བརྟན་དགེ་འདུན་རྒྱ་དབྱངས་
ཟེར་བ་སོགས་སྤར་གྱི་བྲ་བུ་སློབ་རྟིང་པ་མང་པོ་ངོ་ཤེས་པ་དང་། བདག་མོ་ཆེ་རིང་
མས་སུལ་བའི་མངོ་མོ་རྒན་མོ་ཞིག་ལ། མངོ་མོ་འདི་ད་རུང་མ་གྱི་བ་འདུག་ཅེས་སྒྲུས་
པ་སོགས་གྱིས་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཆེས་ཆེན་པོ་སྦྱེས། འོན་ཀྱང་མཁན་སློབ་སོགས་གང་
ལ་འཆོལ་མ་དན་པ་ལ་བརྟེན་རབ་བྱུང་དེ་དུས་སྟབས་མ་འགྲིག་པར་དོ་རྗེ་གདན་རང་
ལ་ལོག། སྟོག་དང་ཡི་གེ་སོགས་ནི་སློབ་པའི་ཚུལ་བ་མ་བྱས་པར་རང་བབས་སུ་ཤེས།
དེ་དག་གི་སྐྱབས་སུ་ཡང་ཡབ་ཚས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་བྱང་དུ་བདེ་མཚོག་ལུ་ནག་དྲིལ་
གསུམ། འཛིགས་བྱེད་བཅུ་གསུམ་མ། ཞེ་དགུ་མ། རོ་ལངས་བརྒྱད་བསྟོར། མགོན་པོའི་
རྗེས་གནང་། དགེ་ལྷན་པ་ལ་གྲགས་པ་བཅུ་གསུམ་མ་དང་། ཤངས་སྟོར་རང་གི་དེ་ལ་
མི་ཐེ་བ་དུ་མ་དང་། མགོན་པོ་ཕྱག་བཞི་པ། གྲུ་། ཚོས་བདག་ཆེན་པོ་ཨ་ལྷོ་ར་ཕྱི་ནང་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་གཉིས་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རང་ནམ།

གསང་གསུམ། དམ་ཅན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། རྣམ་སྤྲུལ་སྒྲོར། དཔལ་ལྷན་དམག་བོར་རྒྱལ་
མོ། ཆོས་སྦྱང་བཅའ་ཅེ་ལྷན་དཔལ་སྤྲུལ་ཆོས་སྦྱང་སྒྲོར་གྱི་རྩིས་གནང་། ཡིག་ཆ་རྣམས་
ཀྱི་ལུང་སྤྲུལ་དང་རྒྱ་རོ་ནི་གྲུའི་ཆོས་དྲུག་གི་འཁྲིད། དྲགས་ཤངས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་
པོའི་སྒྲོར་མང་པོ་དང་། སྤྱུ་ཁ་ཆོས་དྲུག་ ཞི་བྱེད་བརྒྱད་པ་སྡེ་བྱི་བར་གསུམ་གྱི་ཆོས་
སྒྲོར། བྱད་པར་བརྒྱད་པ་བྱི་མའི་དབང་། རྩིས་གནང་། གདམས་པ་ཆ་ལག་དང་བཅས་
པ། ལྷ་རྒྱན་བསྟེན་སྤྲུལ་གྱི་སྒྲོར། སྦྱོད་ཡུལ་ཟབ་དོན་སྒྲོར། པོ་ཏྲོ་པའི་དཔེ་ཆོས་སྒྲོར་ཆ་
ལག་དང་བཅས་པ། གཞན་ཡང་དབང་ལུང་གདམས་པ་མཐའ་ཡས་པ་བྱས་ཤིང་། བྱད་
པར་མགོན་པོའི་རྩིས་གནང་བར་ཆད་ཀྱན་སེལ་དང་། ཆེ་དབང་གྲུབ་རྒྱལ་མ། ལྷ་དགུ་
མ། འཆི་སྤྱད་དང་བཅས་པ་ནི་བརྒྱ་ཆར་མང་པོ་དང་། ཏྲ་མགྱིན་ཡང་གསང་བློས་པའི་
དབང་རྩིས་གནང་སྤྲུལ་ཆོས་སྒྲོར་ཆང་མ་དང་། ཤངས་ལུགས་ཀྱི་ཏྲ་མགྱིན། རྒྱ་རོ་
མཁའ་སྦྱོད་ཀྱི་ཆོས་སྒྲོར། འངམ་དབྱངས་ནག་པོ། འབིར་སྤྱང་། འབིར་སྤྱབ་སྒྲོར་ལ་
མཁའ་འགོ་མ་སེང་གདོང་ཅན་གྱི་སྒྲོར་སྤྲུལ་སྤྱུ་པའི་ཟབ་ཆོས་སྒྲོར་མང་པོ་དང་།
ཡེ་ཤེས་བྱང་ཁྲ། ཕྱག་རྡོར་གཏུམ་པོ་ཆེ་རྒྱུང་སྤྲུལ་ཕྱག་རྡོར་གྱི་རྩིས་གནང་། འཁོར་
ལོ་ཆེན་པོའི་དབང་། བཀའ་གདམས་ལྷ་བཞིའི་རྩིས་གནང་། བཅུ་གཅིག་ཞལ་གྱི་ཆོས་
སྒྲོར། ཆོས་རྩིས་རྒྱལ་སྤྲུལ་པའི་བཀའ་འདུམ། བཞོད་ཀྱན་བཟང་དང་ཆོས་རྩིས་དོན་ཡོད་
པའི་བཀའ་འདུམ། ཡང་དགོན་པའི་རི་ཆོས་སྒྲོར་དུ་མ། བྱ་རུ་ཞི་དྲག་སྤྲུལ་མདོར་ན་
དབང་རྩིས་གནང་ལུང་མན་ངག་རི་སྟེད་ཅིག་བྱས་ཤིང་གོང་དུ་སྒྲོས་པའི་ཆོས་སྦྱང་དེ་
རྣམས་ཀྱི་མདོན་རྟོགས་བསྐྱང་གསོ་བསྟོད་པ་ཆོ་གའི་ཆ་ལག་རྣམས་དཔེ་ཆ་ལ་གཏན་
འཛིན་མ་སྦྱང་ཞིང་། ཡབ་ཆོས་རྩིས་ཕྱགས་དམ་ཕྱག་བྱི་ལ་བསྐྱད་པས་རང་ཤུགས་ཀྱིས་
ཤེས་པར་གྱུར།

དེ་ནས་ལོ་དགུ་ལོན་པའི་ཆེ་གུ་གེ་བདག་པོ་སྒོ་བཟང་རབ་བརྟན་པ་གཙང་།

ཕྱོགས་སུ་བྱོན་ཏེ། སྤུང་བ་སྤྲོད་ཀྱི་མུ་དུ་ཡི་ཚལ། ལེགས་པར་རྒྱས་མཛད་བཅོམ་ཡི།
ཁྲེ་བ་པ་ཤ་ཆེན་དགེ་འདུན་གྱི་བ། རྒྱུ་བ་ཕྱོགས་བདེ་བ་ཅན་དུ་གཤེགས། རྟེན་གངས་
ཅན་བསྟན་པ་ཡི། ཀྱི་མུ་དུ་ལུ་པ་མ་བཟོད་ནས། མཁུན་བཅེའི་འོད་དཀར་དང་ལྷན་
པའི། སྤར་ཡང་རྒྱ་བ་གསར་པ་ཆོས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྟན་དག་ཕྱག་རྟགས་གནང་བུང་
བ་ལ། དེ་དང་མཐུན་པའི་ཁྱེ་ལན་ཡང་ཆོགས་བཅད་དུ་བསྐྱེབས་པ་སྤྲུལ། དེ་དུས་གྲག་
བདག་པོ་བ་ལ་ཆོས་སྦྱོང་ཞལ་བཞི་པ་འདི་ཅུང་མི་དགེས་པའི་ཆོས་སྦྱོང་གི་ཆོ་འཕྲུལ་
དུ་མ་ཉམས་སྤང་མཛོད་སྤུང་དུ་འཆར་བ་བུང་། གཞན་ཡང་ཆོས་སྦྱོང་འདི་ལ་གཏོར་
མ་འབྲུལ་དགོས་པའི་སྤྲུལ་མ་ཆོས་སྦྱོང་རང་གིས་མཛད་པའི་རྣམ་པ་བུང་བས། ཡབ་
ཆོས་རྒྱུ་དེ་གོང་ཆོས་སྦྱོང་འདིའི་རྒྱུ་གནང་མ་གསན་འདུག་ཀྱང་འཕྲུལ་དུ་གསན་
པ་སོགས་མཛད་ནས་གནང་བ་ཡིན། ལོ་དེ་ཉིད་ལ་རྒྱུ་བ་ཅིག་སོད་ལ་ཆོགས་བཅད་
མང་པོ་སོགས་མེད་དུ་བཅུམས། ཡི་གེར་མ་འཁོད། ཐོ་རངས། རྒྱལ་མཆོན་ཏོག་གི་ཡིད་
བཞིན་ལོར་བ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་འདི་རྣམས་སྤྲུལ་པ། རྒྱུ་མར་སྤར་ནས་
ཡབ་ཀྱིས་ཕྱག་བྲིས་སུ་མཛད་དོ། རྟེན་ཡན་ཆད་རབ་དུ་མ་བུང་བའི་བྲིས་པའི་སྤྲུལ་ཀྱི་
ཀྱན་སྦྱོང་དུ་གདའ་ལོ།

༥༥ སྤྱོད་མའི་གདན་ས་མཐིལ་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོར་ཕེབས་ཏེ་ཆོགས་སྤུང་མ་དགེ་བསྟན་དང་དགེ་
ཚུལ་གྱི་སྤྲོམ་པ་བཞེས། གནས་རྟེན་ཀྱན་དགའ་བདེ་ལེགས་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཆོན་སོགས་དགེ་བའི་
བཤེས་གཉེན་དུ་མའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ནས་མདོ་སྤྲུལ་གྱི་ཟབ་ཆོས་རྒྱ་ཆེར་གསན་སྦྱོང་གནང་
ཡང་སྤྲོ་བ་དབར་འགལ་བྱེད་ཞིག་ཤར།

ལོ་བཅུ་ལོན་པའི་ཆོ་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོར་རྣམས་བཀའ་བགྲོས་ཏེ་སྤྱི་སོ་ནས་
གསོལ་དཔོན་སྤྲོལ་མ་དང་དཀའ་བཅུ་པ་རྟོར་རྒྱལ། དཀྱིལ་ཁང་ནས་ཆོས་མཛད་རྒྱལ་
བ། ཐོས་བསམ་གྱིད་ནས་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་། ཤར་ཅེ་ནས་ཆོས་མཛད་ཁ་རག་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་གཉིས་པ་དག་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རང་རྣམ།

པ་རྣམས་གདན་འདྲེན་ལ་མངགས་ནས་དེ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོར་
ཡོང་།

རྟ་ལོ་རྟོར་ཁླ་བྱུག་པའི་ཆོས་བཞི་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་དུས་ཆེན་ལ་སྐྱབས་ཅན་དུ་སྒྲིག་གི་རྒྱལ་མཆོན་བྲངས། པཌ་
ཆེན་ལུང་རིགས་རྒྱ་མཚོའི་དྲུང་དྲུ་དགེ་བསྟེན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བྲངས། མིང་
དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་དཔལ་ལྷན་བྱ་བར་བཏགས། དེ་ནས་ལོ་དེའི་དབྱུག་ཆོས་ཀྱི་
ཆོ་འཕགས་པ་སྐུན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷུག་གི་རྣམ་འཕྲུལ་དོན་གྱི་སྦྲད་དུ་མཆོན་
ནས་སྒོས་ཏེ། བདག་གི་མཁན་པོ་རིན་པོ་ཆེ་གནས་རྟིང་པ་ཀུན་དགའ་བདེ་ལེགས་
རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་པོ་ཞལ་སྤེལ་ནས་རྟ་སྐྱོ་ཕྱོགས་ལ་ཕེབས་བཞེད་ནས་
ཐེགས་པས་རུང་ཟད་སྟབས་མ་འགྲིག་པར་བྱིར་ཕེབས་པ་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོར་གདན་
བྲངས་ཏེ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཁན་པོ། པཌ་ཆེན་ལུང་རིགས་རྒྱ་མཚོའི་དྲུང་གིས་སྒོ་བ་དཔོན།
དབུ་མཛད་སངས་ཚུལ་པས་དུས་གོ་བ་མཛད་དེ་དགེ་འདུན་གྲངས་ཆང་བའི་དབུས་
སུ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་བྲངས། གནས་རྟིང་པའི་ལུགས་ཀྱི་མགོན་པོ་འཁོར་བརྒྱད་ཀྱི་
རྩིས་གནང་དང་། མགོན་པོ་སྟོང་ལྷགས་འཕོ་བ་དང་བཅས་པ་ལྷན། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་
ཆོད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་བཟུང་སྟེ་རྒྱགས་ཆང་བར་ཆོས་རྩེ་ལ་སྤུལ། ཆོས་རྩེའི་
དྲུང་དྲུ་བསྐྱུས་པའི་ཟིན་བྱུན་བྱུན་མོང་བ་རྟགས་རིགས་སྟོ་རིག་སོགས་སྟོར་ཆོས་བྱས་
ཏེ་ཉན། མཁའ་འགྲོ་མ་སེང་གདོང་ཅན་གཙོ་འཁོར་གསུམ་པའི་བཟླས་ལུང་ཞིག་ཀྱང་
ལྷན།

དེ་ནས་དེའི་དབྱར་པཌ་ཆེན་ལུང་རིགས་རྒྱ་མཚོས་གདན་ས་བཞག་ནས་
ཀུན་སྦངས་མཛད། སྟོན་ལ་བབ་པ་ན་པཌ་ཆེན་ལེ་ཤེས་ཅེ་མོ་གདན་སར་ཕེབས། དེ་
ཉིད་ཀྱི་དྲུང་དྲུ་ཐོག་མར་རྩེ་ནས་བརྒྱད་པའི་མགོན་པོ་བར་ཆད་ཀུན་སེལ་གྱི་རྩིས་

གནང་ཞུས། དེ་ནས་དབྱིད་སྤར་ཐང་དུ་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབང་ཚོག་དབང་
གོང་མ་དང་བཅས་པ། བདག་པོ་ཆེན་པོའི་དབང་མ་གཏོགས་ཚང་བར་ཞུས། གཞན་
ཡང་མགོན་པོ་བརྟུ་གསུམ་གྱི་དབང་རྩིས་གནང་། ཡིག་ཆ་ནམས་ཀྱི་ལུང་། སྤྲུགས་རིམ།
བདེ་མཆོག་རྒྱུད་རྒྱུ་ཆེན་དང་བཅས་པ། བརྟུག་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུད་མཁས་གྲུབ་ཚོས་རྩེའི་
རྒྱུ་དང་བཅས་པ། དཔལ་གྱི་རྩི་རྩེའི་བསྐྱེད་རྩོགས་སྦྱིན་སྲེག་སོགས་ཀྱི་ལུང་སོགས་
སྤྲུགས་སྦྱོགས་དུ་མ་དང་། བཀའ་གདམས་སྤྲུགས་བམ་ཆ་ལག་དང་བཅས་པ། རྩི་བོའི་
ལམ་ཡིག་ནམ་ཐར་ཚོས་ཀྱི་འབྲུང་གནས། ཚོས་རྒྱུད་བརྒྱ་ཙམ་ལེ་བའི་ལུང་། རྩི་
རིན་པོ་ཆེ་དང་མཁས་གྲུབ་རྩི། ཚོས་རྩི་རྒྱལ་སྤྲུགས་པ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་
གྲུབ། འདུལ་འཛིན་སློབ་གྲོས་སྤྲུགས་པ་ནམས་ཀྱི་བཀའ་འབྲུམ་གྱི་ལུང་། དུས་འཁོར་རྒྱུ་
ཆེན་གྱི་ལུང་སོགས་མང་པོ་དང་བཅས་པ་ཐོབ་ཅིང་། དཀྱུས་ལ་གསུངས་པའི་དཀའ་
ཆེན་བཞིའི་མཛུབ་འཁྲིད་ཅམ་མ་གཏོགས་མཆན་ཉིད་ཀྱི་བཙེ་གཞག་རང་ནི་འདོད་
པ་བཞིན་མ་བྱུང་།

དེ་ནས་ལོ་བརྟུ་དུག་ལོན་པའི་སྟོན། དེ་གོང་རྩིས་གནང་ཡབ་ཚོས་རྩེའི་དུང་
དུ་འཇམ་དབྱངས་དཀར་པོའི་རྒྱབ་སྒོར་གྱི་ལུང་ཞུས་ནས་བསྟེན་པ་ཞིག་བྱས་པས་
བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་མཆན་མ་ཁྱད་པར་ཅན་བྱུང་། དེ་དུས་འཛིན་ཡངས་པ་ཞིག་
ལ་ཤེས་འདོད་ཡོད་པས་བྱིན་རྒྱལ་ལ་བརྟེན་ནས། རྩི་བོའི་བསྟོད་པ་སུམ་ཅུ་པ་འདི་
སྤར་མཐོང་མ་ཁྱོད་བ་ལ་ལན་གསུམ་བསྐྱགས་པས་སློ་ལ་བྱེན། རྩི་ཉིད་གྱིས་མཛད་
པའི་རྩི་བརྟུན་བྱམས་པའི་བསྟོད་པ་ཚངས་པའི་ཅོད་པན་མ་དང་ནམ་རྒྱལ་གྱི་བསྟོད་
པ་འཆི་མེད་གྲུབ་པ་གཉིས་སྤྲུགས་པ་ལ་ཤོ་ལོ་ཀ་བརྒྱར་ཉེ་བ་ཅམ་འདུག་པ་ཉུང་ང་
འདེབས་གཅིག་གི་རིང་ལ་ཤིན་ཏུ་བྱང་བར་སློ་ལ་བྱེན། དེ་བཞིན་དུ་ཤོ་ལོ་ཀ་རེ་རེ་
དཀའ་སྤྲུག་ཅི་ཡིན་ཡང་སྟོག་ཐེངས་རེ་ལ་མི་བྱེན་པ་མེད་པ་བྱུང་བས་སྦྱི་དོན་རིགས་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་གཉིས་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རང་རྣམས།

ཐུན་དང་། ཆོས་རྗེ་སྟོན་ལམ་དཔལ་བའི་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རྒྱུ་སྟོ་ལ་ཕལ་ཆེར་བབྱང་
ནས་དགུན་ཆོས་དང་པོ་ལ་བསྐྱུས་ཟླ་བྱས། གཉིས་པ་ལ་རིགས་ཚུངས་ལ་བསྐྱིགས། དེ་
དུས་དེད་རང་གི་རྟོག་པ་ལ། ཁོང་ལྷ་བོ་རྣམས་སྟོབ་དཔོན་ལ་བཅི་བཞག་ཉན་པའི་
བཤད་པ་བཟོ་སྒྲིང་སོགས་གང་ས་ནས་ཡང་དག་ཡོད། དེད་རང་དཔེ་ཆ་རང་ལ་བརྟེན་
པར་ཁོང་བས་རྩོམ་གས་པ་ཞིག་མི་ཡོང་སྟམ་པའི་ཁུམ་པོ་རང་ཡོད་ཀྱང་། ལྷ་བོ་རྣམས་
ལ་གཞུང་གི་སྦྱོར་བ་དང་འཕྲོས་ལོན་ཅམ་རེ་དང་། བཟོ་སྒྲིང་ཟེར་རེ་བ་རེ་མེན་པ་མི་
འདུག་པས་སྟོབས་པ་སྦྱིས་ཏེ་དབྱིད་ཆོས་དང་པོ་ལ་རིགས་འབྲིང་བྱས། དེར་ཡང་ལྷ་
བོ་རྣམས་ལས་དེད་རང་བཤད་པ་སོགས་གང་ས་ནས་སྐྱག་པ་འདུག་པ་དང་། ཆོས་ཐོག་
གསུམ་ལ་རིགས་ཆེན་བྱས་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོང་བ་འདུག་སྟམ་པའི་སྤྲང་ཤས་དང་སྐྱགས་
དབྱིད་ཆོས་གཉིས་པ་ལ་རིགས་ཆེན་ལ་སྐྱིག་པ་ཅམ་བྱས།

དེ་ནས་བབྱང་སྟེ་ལོ་བརྒྱ་བདུན་གྱི་རྩ་ཆུན་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རིགས་ཟླ་འགྲིམས།
དེ་ནས་རང་སྟོག་འགྲོའི་ཟླ་ཆ་དེ་ཕྱི་པ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱི་དོན་བཞིན་བལྟས། བྱད་པར་
དཔོན་སྟོབ་ཀྱི་ལས་འགྲེལ་ཡོད་ཆོད་འདུག་པས་འཇམ་དབྱངས་ལེགས་པ་ཆོས་འབྱོར་
གྱི་ཕར་ཕྱིན་འགྲེལ་བྱུར་བཀོལ་སོགས་ཟླ་པ་འགའི་ལག་ན་འདུག་པ་མཐོང་བས་སྟོ་
ལ་ཤིན་ཏུ་འབབ་པར་བྱུང་སྟེ་སྟོ་ལ་བབྱང་ནས་ལུང་ཆེན་རང་ལ་བསྐྱིགས། དེ་ནས་
བབྱང་སྟེ་དབྱར་དབྱུ་མའི་བསྐྱིགས་དང་། དགུན་དབྱིད་ཕར་ཆད་སྟེལ་གྱིན་བྱས། ལོ་
བརྒྱ་དུག་པ་དང་བརྒྱ་བདུན་པའི་ཆེ་སྟོན་ངག་ལ་སྟོའི་སྤྲང་བ་ཐོབ་ནས་རྒྱལ་བ་ཙོང་
ཁ་པའི་བསྟོད་པ་ལེགས་པ་དེ་དང་། དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོའི་མདོན་རྟོགས་བསྐྱང་གསོ་རྒྱུང་
བ་བསྟོད་པ་དང་བཅས་པ། གཞན་ཡང་འཇམ་དབྱངས་དཀར་མེར་དབྱངས་ཅན་མ་
སོགས་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དུ་མའི་བསྟོད་པ་དང་། གཞན་ཡང་རང་རང་གི་སྐུ་ལ་
མཁན་རྣམས་ཀྱི་འདོད་དང་སྦྱར་བའི་སྒྲ་མ་མང་པོའི་བསྟོད་པ་གསོལ་འདེབས་སོགས་

མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་བརྩམས། དེ་ནས་ལོ་བཅུ་བདུན་འགྲོ་བའི་བྱི་བ་ལོའི་རྟོར་ཟླ་བཅུ་
གཅིག་པ་ལ་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོ་བ་དཔོན་སློབ་རྣམས་གནས་ནིང་ནས་ཆོས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་
འཇམ་དཔལ་སྟིང་པོས་བདག་ཁྱེན་མཛད་དེ་གནས་ནིང་དུ་ཆོས་བར་ལ་ཕེབས། དེར་
ཆོས་ཐོག་གཉིས་ཀྱི་བར་བཞུགས། ཞལ་སྤྲ་ནས་མཁན་པོ་རིན་པོ་ཆེས་ཆོགས་པ་ལ་
རྗེའི་གསང་བའི་རྣམ་ཐར་གསུངས། སློས་སུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་
ཐུགས་དམ་ཆིག་བརྒྱད་སྟོལ་དཀར་སྟུན་བདུན་མའི་རྗེས་གནང་སོགས་ཞུས། དེ་དུས་
མཁན་པོ་རིན་པོ་ཆེས་གསར་དུ་བཞེངས་པའི་གོས་སྐྱ་ཆེན་མོ་ཆོགས་པ་ལ་གཟིགས་
མོ་གནང་། རྒྱ་མེར་གྱི་ཁྲོམ་མཐའ་ཡས་པ་འདུས་པ་ལ་ཐུག་དབང་ཞུ་མཁན་སོགས་
ཀྱིས་སྐྱ་ངལ་དོགས་ཞལ་སྤྲ་ནས་པར་ཆེན་བྲིམས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱ་བསྐྱངས་པ་ལས་
བྱིན་ལྷབས་ཞུ་མི་ཐམས་ཅད་ངའི་ཕྱོགས་སུ་བྱིན་ལྷབས་ཞུ་བ་ལ་ལུར་ཏེ་བྲིམས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་ཞལ་སྤྲ་ནས་པར་ཆེན་བཞག་ནས་བསྐྱང་དགོས་པ་བྱུང་། དེ་ལའང་ཞལ་སྤྲ་
ནས་ཀྱི་སྟེ་གནས་རྣམས་ཡིད་བྱུག་ཏུ་ཅན་དུ་གྱུར།

དེ་ནས་བྱིར་ལམ་དཔལ་འཁོར་བདེ་ཆེན་དུ་སློབ་དཔོན་རྣམ་པས་ཐོག་བྲངས་
དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་བཀྲར་སྟེ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་བྱས་ཆོས་ལུང་ཡང་མང་དུ་
བཤད། འབྲོང་ཅེར་ཆོས་རྗེ་ཆོས་སློབ་དང་། ནང་སོ་ཆེ་དབང་བས་ལྷ་འབྲིད་དང་ལུ་
རྒྱན་བསྟེན་སྦྱབ། བི་གུའི་ཆོས་དུག་གི་འབྲིད་སོགས་མང་དུ་གསན། གདུལ་བྱ་ཡང་
མཐའ་ཡས་པ་བྱུང་། དེ་ནས་མན་ལུང་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བྱ་ཆེན་ཆོས་རྗེ་མན་
ལུང་པས་གདན་བྲངས། དེར་ཡང་ལུ་རྒྱན་བསྟེན་སྦྱབ། ཏེ་མཁྱེན་གསང་སྦྱབ་ཀྱི་རྗེས་
གནང་སོགས་གསན། ཞབས་ཏོག་ཀྱང་རྒྱ་ཆེར་མཛད།

མདོར་ན་ཉང་སྟོང་ཕྱོགས་སུ་གདུལ་བྱ་ས་ལུར་ལ་སོང་། གཙོ་བོར་དེས་ཁྱེན་
བྱས། བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོར་སྟོང་དུས་ཀྱང་གྲུ་པ་སློབ་གཉེར་བ་རེས་ཀྱང་ཇ་འདེབས་རེ་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་གཉིས་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རང་ལྷན།

ལས་མ་འགྱོར་ཀྱང་བྱངས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེ་གནས་རྣམས་ཕྱག་དོག་པ་དང་། སྤར་
ཐང་མཁན་ཆེན་ཤེར་རྒྱལ་བར་བྱགས་པ་དེ་དང་གྱི་ཡབ་ཆོས་རྩེ་ལ་ཤིན་ཏུ་མི་མཉེས་
པས། མི་དཔེ་བྱ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྐྱེ་སྐྱེ་མི་འོང་ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་
རྩེའི་ཞལ་སྤྲ་ནས་པཎ་ཆེན་ཡང་གནང་དཀར་གཏད་དེ། ང་རང་གི་ངོས་ནས་སངས་
རྒྱས་དངོས་གྱི་འདུ་ཤེས་ཡོད་ཅིང་། བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀའི་སྒོ་ནས་བསྟེན་ཚུལ་དུས་
དེང་སང་མི་ལ་རས་པ་དང་འབྲོམ་གྱི་རྣམ་ཐར་བཞིན་བྱས་སྐྱམ་པ་ཡོད་ནའང་། ཐུགས་
ཅུང་ཟད་མ་མཉེས་པའི་ཚུལ་སྟོན་གྱིན་འདུག་པས་བཟུ་ཤིས་ལྷན་པོར་སྟོན་རིང་
ལའང་ཐུགས་ལ་ཕོག་དོགས་ཤ་སྟག་བྱས།

དེ་ནས་སྟོབ་དཔོན་རྣམ་པས་ཀྱང་བཀའ་བཏོས། རེ་ཞིག་བསྐྱད་ན་མི་ལགས་
པའི་ཞལ་ཏུ་བྱུང་བས། སྤར་གནས་རྟིང་དུ་ཆོས་བར་ལ་འགོ་དུས་མི་ལམ་དུ་བྱུང་མེད་
ཅིག་གིས། སྟིགས་མའི་དུས་འདིར་རྒྱལ་པོའི་བར་ཆད་འབྱུང་། ཏེ་ལ་གསོལ་བ་ཐོབ་
ཟེར་སྤང་བ་ཞིག་བྱུང་ནའང་། ཏེ་མགྱིན་གྱི་བསྟེན་སྦྱབ་སོགས་ཀྱང་འདོད་པ་བཞིན་མ་
ཐུབ། དེ་དུས་ཞལ་སྤྲ་ནས་པཎ་ཆེན་རང་ལ་ཡང་རྒྱལ་པོའི་བར་ཆད་གྱི་རྣམ་པ་དངོས་
སྤྱ་གཟིགས་པ་དང་མནལ་ལམ་དུ་ཤར་བ་སོགས་ངེ་སྟོན་ཅིག་བྱུང་འདུག་པས། སྟོན་
ཡུན་རིང་ན་རྒྱལ་པོའི་བར་ཆད་གྱི་རྣམ་པས་ཞལ་སྤྲ་ནས་དེང་རང་ལ་རྒྱ་མེད་པའི་
ཐུགས་ཁྲེལ་ཆེན་པོ་འདུག་པ་འདྲ་བསམ་པ་ཤར་བ་དང་། སྤར་ནས་ཀྱང་ཆོས་རྩེ་སྟོན་
ལམ་དཔལ་བས་དབུས་ཕྱོགས་ལ་ཅིས་ཀྱང་ཡོང་དགོས་པའི་བྱག་ཐམ་རིམ་པར་ཕེབས།
རང་ཉིད་ཀྱང་འགོ་འདོད་ཆེར་ཡོད་ནའང་། དེ་དུས་ནི་སྟོབ་དཔོན་རྣམ་པས་མ་བཏང་།
ད་འགོ་དགོས་པ་འདུག་སྐྱམ་པ་ཤར་ཏེ། རྩི་རྩེ་གདན་དུ་དགོངས་པ་བྱས། ཆས་ཀ་རྩོང་
བདའ་གནང་། ཞལ་སྤྲ་ནས་པཎ་ཆེན་བྱུང་དུ་བྱི་བྱག་ཅིག་འབུལ་བར་ཡོང་ཨེ་ཆོག་ཞུ་
བའི་ཞུ་བ་ནན་གྱིས་ཐུལ་ནའང་མ་སྒྲིན་པས་སྟོན་ལས་སྤྱོད་ཤིང་། སྟག་ལོ་ལྷ་བ་གཉིས་

པའི་ནང་དུ་བཟ་གིས་ལྷན་པོ་ནས་བཏེག

༥༽ རྩོན་གྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་དུས་སུ་སྒྲིན་པ་ལྟ་བུར་དཔལ་ལྷན་འབྲས་དཀར་སྤངས་པའི་སྤིང་གིས་
མཚོན་གདན་ས་གསུམ་དུ་རིམ་མེབས་གྱིས་འཇམ་དབྱངས་ལེགས་པ་ཆོས་འབྱོར་སོགས་ཚྭ་གསེས་
མེད་གྱི་མཁས་པ་མང་དུ་བསྟེན་ནས་མདོ་སྟགས་རིག་གནས་གྱིས་བསྟུས་པའི་ཆོས་བཀའ་དགོངས་
འགྲེལ་མང་དུ་ཁྲིད་ཞུས་དང་ཚོམ་གྱི་འདུག་སྟོང་ཡང་འཕེལ།

སྤངས་སུ་ནས་ཉི་ཤེས་སྐྱེལ་མི་སོགས་གྱི་མཐུན་ཁྱེན་མཛད་དེ། རྒྱན་པའི་ཉེ་
གནས་འཇམ་དཔལ་ལྷགས་དང་། རབ་འབྲམས་པ་དར་མ་བྱི་ལ་ཁྲིད་དེ་འབྲས་སྤངས་
སུ་སྐྱེབས། འཇམ་དབྱངས་ལེགས་པ་ཆོས་འབྱོར་གྱི་ཞལ་སྤྲ་ནས་ལོ་སྤྱར་ཐེགས། ཕྱིར་
མེབས་པ་དང་འགྲིག་བསུ་བ་དང་གདན་བཞེས་སོགས་ཉེན་འབྲེལ་ལེགས་པར་སྒྲིག་པ་
མཛད། དེའི་ཆོ་རུབ་ཚྭ་གསེས་ནས་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་ཤར་བ་སོགས་མནལ་ལམ་ངོ་
མཆར་བའང་བྱང་འདུག དེ་དགོང་དོ་རུབ་ཉེན་འབྲེལ་ཞིག་ཡོད་པས་འབྲས་སྤངས་
གཟིམ་ཁང་རང་དུ་ཉོལ་གསུངས་ནས་ཉལ། ཕྱིས་གདན་སར་སྐྱེབ་པའི་ཉེན་འབྲེལ་
དུ་གོ། དེར་རྩོམ་འདུག་གི་བཤད་པ་མཚུབ་འཁྲིད་དང་བཅས་པ་ཞུས། དེ་དུས་ཉེན་
འབྲེལ་བསྟོན་པའི་རྒྱུ་དེ་ཡང་བཅུ་མས།

དེ་ནས་བཟུང་ལྟོ་ལོ་གསུམ་གྱི་རིང་ལ་ཡར་ཆད། འདུལ་མཛོད། མདོན་པ་
གོང་ལོག་མདོ་སྟེ་རྒྱན། རྒྱུད་སྒྲ་མ། འབྲེད་རྣམ་གཉིས། ཆད་མ་མདོ། དྲང་ངེས་རྣམ་
འབྲེད་སོགས་མཚན་ཉིད་གྱི་གཞུང་དུ་མའི་བཤད་པ་མཚུབ་འཁྲིད་དང་བཅས་པ། རྩེ་
ཡབ་སྲས་གྱི་བཀའ་འབྲུམ། རྩེའི་རྣམ་ཐར་ཆེ་ཆུང་། འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྩེའི་རྣམ་
ཐར། རྩེ་བཙུན་མི་ལའི་རྣམ་ཐར་སོགས་གྱི་ལུང་མང་པོ་དང་། གསང་བ་འདུས་པའི་
དབང་བཞི་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པར་ཞུས་ཏེ། འགྲེལ་པ་སྟོན་གསལ་ཆ་ལག་དང་བཅས་པ།
རྒྱུད་གྱི་མཚུབ་འཁྲིད། རིམ་ལྡན་གསལ་སྟོན། གདན་རྩོགས། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྒྱུ་སོགས་

ཡིག་ཆ་མང་པོའི་བཤད་པ། གཞན་ཡང་། སྐྱགས་རིམ་ཆེན་མོ། བདེ་མཆོག་རྒྱུ་ཆེན་
ཀྱི་ལུང་བཤད། བདེ་མཆོག་འདོད་འདོ། རྫོགས་རིམ་རྣལ་འབྱེད་ཆེན་པོའི་རྣམ་བཤད་
ཀྱི་འབྲིད་ཡིག་སོགས་དང་། རྒྱ་རོ་ཆོས་བྱུག་གི་འབྲིད་ཡིག་ ཇི་ལ་བྱ་རིམ་ལཱའི་འབྲིད་
ཡིག་རྣམས་བཤད་སོགས་དང་། རྒྱལ་ཆ་བ་ཐེའི་དུས་འཁོར་འབྲིད་ཡིག་ ཆོས་རྒྱུ་བ་སོ་
བའི་དུས་འཁོར་གྱི་བསྐྱེད་རྫོགས། ཀྱི་དོ་ཐེའི་རྒྱུད་བརྟག་པ་གཉིས་པའི་མཁས་གྲུབ་
ཆོས་རྒྱུ་ཐེའི་རྒྱུ་ཐེའི་སྤྲོད་ནས་མཛུབ་འབྲིད། གཞན་ཡང་། ཀྱི་དོར། འཁོར་ཆེན། འཇིགས་
བྱེད་སོགས་ཀྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཟིན་ཐུག། གསང་འདུས་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཟིན་ཐུག།
རྫོགས་རིམ་ཀྱི་འབྲིད། སྤྲོད་པོ་དོན་གསུམ། ལྟ་འབྲིད། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་སོགས་མདོར་
ན་སྐྱགས་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་སྐྱོར་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ཉན། སྐྱན་ངག་མེ་ཡོང་གི་
བཤད་པ་ཆར་གཅིག་ཀྱང་ཉན་ནོ། །

དེའི་ཆེ་སྐྱགས་མཆན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོར་ཆོས་དགོས་པ་ཡལ་ཆར་རང་གིས་སྐྱོར་
མགོ་བྱས། མདོ་སྤེ་རྒྱན་གྱི་མཛུབ་འབྲིད་ཀྱི་སྐྱབས་ཉིན་རེ་ཡིག་འབྲེང་བདུན་མའི་
གཞུང་གི་ཤོག་བྱ་བྱེད་དང་གཉིས་ལྟག་ཙམ་རེའི་མཛུབ་འབྲིད་རྒྱགས་རེ་ལ་ཐོགས་
མེད་དུ་སྐྱོར་བ་བྱས། འདུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་གཉིས་པའི་མགོར། ཁྱོད་ཀྱིས་ལུས་
སེམས་ལྟ་བུ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་མཛུབ་འབྲིད་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་ཉིན་གཅིག་བཤད་པ་ལ་
འབྲམས་ནས། དེ་རིང་མཛུབ་འབྲིད་སྐྱོར་བྱུང་པ་ཞིག་མེ་ཡོང་འདྲ། སང་བསྐྱུས་ནས་
མཛུབ་འབྲིད་འཆོས་པ་ཡིན་བཀའ་ལུང་གནང་བ་ལ། ངས་བཤད་པ་དེ་ལ་དཔགས་
པའི་མཛུབ་འབྲིད་ཅིག་བཅོས་ནས་ཨེ་སྐྱོར་ཁྱས་པས། འོ་ན་དེ་བཞིན་མཛུབ་པས་ཆོག་
གསུང་། ངས་ལེགས་པར་བསྐྱུར་བས་ཤིན་ཏུ་མཉེས་ཏེ། འདི་འདྲ་ཡིན་ན་གསང་བ་
འདུས་པའི་རྒྱུད་ཆར་གཅིག་ཉན་པ་རང་གིས་རྒྱུད་ཀྱི་འཆད་ཉན་ཅི་འདོད་བྱས་ཆོག་
པ་འདུག་གསུང་བསྐྱགས་པ་ཡང་མཛད།

ཡ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ།

དེ་ནས་འབྲས་སྤངས་སུ་སློབ་པའི་སྟོན་ལྟ་མཆོད་ཆེན་མོའི་སྐབས་སུ་རི་བོ་
དགེ་ལྷན་དུ་དབུལ་གདུང་རིན་པོ་ཆེ་མཇུག་པ་ལ་བྱིན། གཟིམ་ཁང་ཅེས་ཤར། རྒྱུད་པ་
སོགས་ནས་བཀྱར་སྟེ་དང་བདག་གྱེན་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པ་གནང་། སློབ་དཔོན་ཆོས་
ཀྱི་རྩེ་ཡེ་ཤེས་བཟང་པོའི་དྲུང་དུ་སྤྲོ་མའི་ནལ་འབྱོར་ཞིག་གི་ཆོས་འབྲེལ་ཞིག་ཀྱང་
ཞུས།

ཡང་བར་གཅིག་དུ་མེ་རར་སློབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་རྩེ་དཔལ་འབྱོར་ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་
ཞལ་སྤེལ་ནས་ཅིས་ཀྱང་ཤོག་གསུང་བ་ལེབས་ནས། འབྲས་སྤངས་ཆོས་རྒྱུད་དགོངས་
པ་ཞུས་མཇུག་དུ་བྱིན། དང་པོ་ཆོས་འབྲེལ་རང་གི་འདུན་པ་མེད་ནའང་རྩེའི་རྟོགས་
བརྩོན་གྱི་ལུང་དང་། བར་ཆད་ཀྱན་སེལ་གྱི་རྩེས་གནང་རྩེ་ལས་གྱེ་རེ་བ་དཀའ་བཞི་
པ་ལ་བརྒྱུད་པ་གནང་། དེ་ནས་ངེད་རང་ཡང་དད་པར་བྱུང་ནས། རྣམ་རྒྱལ་དང་རྣམ་
འཛོམས་གྱི་རྩེས་གནང་ཞིག་ཀྱང་ཞུས།

༥༽ འབྲས་སྤངས་སུ་ཆོགས་བྱི་མ་བསྟེན་རྫོགས་སྤྱབ་པ་དང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་ལས་
དབང་ལུང་ཁྲིད་མང་དུ་ཞུས་ཤིང་འབྲོམ་གྱི་གདན་ས་རྩ་སློང་སོགས་སྟོ་ཁ་སྟོགས་སུ་གདན་ཞུས་
བཞིན་ལོ་ཤས་རིང་ལེབས་བཞུགས་གྱིས་སྐྱེ་མེར་གྱི་སྟོན་ཆེན་འདུས་པར་འདོད་ཆོས་གྱིས་རེ་བ་
བསྐྱངས་པ་དང་སྤྱབ་པ་ཉམས་ལེན་ཡང་ལྷུར་སྤངས།

དེ་ནས་ཡོས་ལོ་རྟོར་ཁླ་གཉིས་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་ཆོ་འཕུལ་གྱི་དུས་ཆེན་ལ་
ཆོགས་སྤེལ་མའི་མཁན་པོ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ཉིད་གྱིས་མཁན་པོ་དང་། འཇམ་དབྱངས་
ལེགས་པ་ཆོས་འབྱོར་གྱིས་ལས་སློབ། ར་ཆག་ནས་སློབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་སངས་རྒྱས་
བཟང་པོ་བས་གསང་སྟེ་སྟོན་པའི་སློབ་དཔོན། དྲུང་འོལ་ཁ་བ་སངས་རྒྱས་བཟང་པོ་
བས་དུས་གོ་བ་མཛད་ནས་དགེ་འདུན་གྲངས་ཚང་བའི་དབུས་སུ་དཔལ་ལྷན་འབྲས་
སྤངས་སུ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་སྟོན་པ་ཡང་དག་པར་སྤངས། བར་ཞིག་དུ་སློབ་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་གཉིས་པ་དག་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རང་ནམ།

དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་སངས་རྒྱས་བཟང་པོའི་བྱང་དུ་བྱིན། ཕག་མོ་བརྟུག་སུམ་མའི་དབང་
སོགས་ཕག་མོའི་ཆོས་སྒོར་མང་དུ་བྱས། རྗེ་བཙུན་མའི་སྐུ་བྱུང་པར་ཅན་དང་མཇུག་
བས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་མཚན་མ་རུང་ཟད་ཀྱང་བྱུང་། འབྲས་སྤྱངས་ཆོས་རྗེའི་
བྱང་དུ་བསྐྱབ་བྱ་ཆེན་མོའི་བཤད་པ་རྫོགས་པར་བྱས། དེ་དང་འབྲེལ་བར་བསྐྱབ་
བཅུས། ཚུལ་ཁྲིམས་ལེའུའི་ནམ་བཤད། ཚ་ལུང་ནམ་བཤད་ཆེན་མོ། སྒྲ་མ་ལུ་བརྟུ་པའི་
རྗེ་མཆོད་འདུག ཆོས་རྗེ་བྱམས་པ་སྤིང་པའི་བཤེས་སྤྱིང་རྗེ་མཆོད་ནགས་རིན་པ་
ནས་བརྒྱུད་པའི་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དུག་སོགས་ཀྱང་ཉན།

དེ་དུས་སློབ་གཉེར་འཕྲོ་རྫོགས་པ་དང་གཙང་ཕྱོགས་ཀྱི་རི་སྐྱག་འགོལ་ས་
ཞིག་དུ་སྐྱབ་པ་ཞིག་བྱེད་སྐྱམ་པ་ཡོད་པས་དེ་ལ་བསམས་པའི་འཇིག་རྟེན་མངོན་
པར་དགའ་བའི་སྒྲོས་གར་ཞེས་བྱ་བའི་རང་གི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱང་
བཅུམས།གཙང་ལ་འགྲོ་བ་ཤར་ན་རྩ་སྤྱིང་མ་མཇུག་དོགས་ཡོས་ལོའི་སྟོན་ལྟ་བ་དགྲ་
པའི་དུས་ཆེན་ལ་གཏད་དེ་གྱེ་རེ་བས་མཐུན་སྦྱེན་བྱས་རྩ་སྤྱིང་དུ་བྱིན། ཞག་ལྷ་ཙམ་གྱི་
བར་དུ་རྟེན་མཇུག་དང་གནས་གོང་འོག་ནམས་མཇུག་བསོགས་བྱས། རྩ་སྤྱིང་བའི་སྐུ་
སེར་མང་པོ་ལ་ཆོས་འབྲེལ་དང་སྟོན་ལམ་འདེབས་པ་བྱས་པས་མེ་ཏོག་གི་ཆར་བྱམས་
ཀྱི་ཐོག་གིས་མ་ཐུབ་པར་ནང་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་པ་བབས་འདུག ཁོང་ནམས་དད་
པ་ཆེ་བ་དང་གནས་བཟང་བའི་སྐྱབས་གྱིས་ཡིན་པ་འདུག་སྐྱམ་པ་ཤར། དེ་ནས་ཕྱིར་
འབྲས་སྤྱངས་སུ་སྤེལ་པ་དང་ལོ་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོ་སྟོན་ལུག་ཤེས་རབ་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་གདན་
ཁྲི་འཇིན་པ་པཎ་ཆེན་མཆོག་ལྷ་འོད་ཟེར་བ་དེ་དང་བྱ་ཡིག་འབུལ་རེས་རེ་བྱུང་བའི་
སྐབས་སུ་ངོ་མཚར་བའི་མནལ་ལམ་གྱི་ལྷས་མང་པོ་བྱུང་འདུག་པ་དང་། སྤར་ཐམས་
ཅད་མཐུན་པའི་ཞལ་ཆེམས་དྲན་པས་སྦྱེན་བྱས། འཕྱོང་རྒྱས་ནས་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོ་རྟོ་
རྗེ་ཆེ་བརྟན་པ་དང་ཡོན་མཚོད་བཀའ་བཏུགས། འཕྱོང་རྒྱས་སུ་ཡོང་དགོས་པའི་གདན་

འདྲེན་ནན་ཆེ་བར་བྱང་། དེ་དུས་འབྲས་སྤྲངས་ཆོས་རྗེའི་བྱང་དུ་དགོངས་པ་ཞུས་པས་
ཞལ་ནས། མདང་ངའི་མི་ལམ་དུ་སྐྱེ་མཁུན་ནས་རིན་པོ་ཆའི་ཁྲི་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་སྟེང་
ན་ན་བཟའ་བཟང་པོ་དང་བཅས་པ་བཞུགས། ཁྲིའི་རྒྱུ་པ་བཞི་བྱད་མེད་རྒྱན་འཛོར་
པོ་མི་ལས་འདས་པ་བཞིས་བཏེག་འདུག་པས་ཐེགས་ན་འགྲོ་དོན་ཆེན་པོ་ཡོང་བ་
འདུག ཁ་སང་རྒྱེད་ལ་ཐེགས་དུས་ཀྱང་རྫོང་པོ་འཕྱིར་དཀར་བ་དང་བསྟན་མ་རྣམས་
ཀྲིས་བསྟ་བ་ཡང་བྱུང་གསུང་།

དེ་ནས་གཞིས་ཀ་སྟེན་ནས་ནང་སོ་རྣམ་རྒྱལ་བའི་བྱང་གིས་མཐུན་རྒྱུན་རྫོང་
བདའ་མཛད། འབྲུག་ལོའི་སྟོན་གྱི་མཁུག་གསེར་ལ་ལ་བྱས་ཐོག་མར་བསམ་ཡས་སུ་
ཕྱིན། སང་གཙུག་ལག་ཁང་རྣམས་མཇལ་དགོས་སྟུང་དུ་ཡོད་པ་ལ་དེ་དགོང་མི་ལམ་
དུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གཞོན་ནུ་ཞིག་བྱུང་ནས། མཆོད་ཁང་རྣམས་ངས་གཟིགས་
འབུལ་བེར་ཕྱིན་པས་ཐམས་ཅད་ཆང་བར་བསྟན། སང་མཇལ་དུས་བསྟན་བྱེད་པ་
ལྟ་བུར་བྱང་། གཞན་སྟོར་དུ་མཇལ་བ་དེ་འདྲ་ལ་དགོན་གཉེར་རྣམས་ཀྱང་འདྲོམ་
དཀར་བ་ཡིན་འདུག་པ་ལ་དེའི་ཉིན་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་སྟོ་རྩེར་སྟུག་སྟོད་བྱས་པ་
འདྲ་བར་འདུག ཕྱིས་བསམས་དུས་བསམ་ཡས་ཀྱི་གཞི་བདག་ཆེན་པོ་འདིས་ངེད་རང་
གི་ཞབས་ཏོག་བྱས་པར་འདུག་སྟུང་པ་ཤར།

དེ་ནས་རྩེས་ཐང་དུ་ཕྱིན་ཞག་འགའ་བསྟན། བྲ་བུ་སྟོབ་འགའ་ལ་འདོད་ཆོས་
ཀྱང་སྟུལ། ཆ་བ་བྲ་པས་གདན་དྲངས་ཁྱ་འབྲུག་གི་གཙུག་ལག་ཁང་མཇལ། འཕྱིར་
རྒྱས་སུ་རིམ་པས་སྟེན་སྟེ། པཌ་ཆེན་མཆོག་ལྟ་འོད་བེར་གྱི་ཞལ་ནས། བྱིད་ནི་འབྲོམ་
སྟོན་པ་དངོས་ཡིན། ང་རྟོག་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ་མ་ཡིན་ཡང་དེའི་གདན་ས་པ་ཡིན་
པས་ངས་གསོལ་བ་འདེབས་པས་བཀའ་གདམས་སྟེགས་བམ་ཞིག་གསུང་དགོས་
གསུངས་པ་དང་དུ་སྤངས་ཏེ་རི་བོ་བདེ་ཆེན་གྱི་དཔོན་སྟོབ་རྣམས་ལ་ཐོག་མར་རྗེའི་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་གཉིས་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རང་རྣམས།

གསང་བའི་རྣམ་ཐར་ཚར་གཅིག་བཤད། དེ་ནས་བཀའ་གདམས་སྒྲིགས་བཅ་ཡོངས་
སུ་རྫོགས་པ་དང་། དོན་གཉེར་ཅན་འགའ་ལ་འདུག་པའི་མཚུབ་འཁྲིད་བཤད་པ་དང་
བཅས་པ། བྱི་གུ་ཆོས་རྒྱལ། སྙིང་པོ་དོན་གསུམ་སོགས་དང་། ཆོས་རྗེ་པཌ་ཆེན་རང་
ལ་དཔལ་ལྷན་ལྟ་མའི་རྗེས་གནང་། འདུས་པའི་འཁྲིད་སོགས་དང་། རང་སོ་དོ་རྗེ་ཆེ་
བརྟན་པ་ལ་འདམ་དབྱངས་ཆོས་སྒྲོར། གཞན་ཡང་ཐུགས་བཞེད་ཀྱི་རྗེས་གནང་དུ་མ་
ནང་སོ་མེས་དཔོན་རྣམ་པས་གསན། དེད་རང་གིས་ཀྱང་ཆོས་འཁོར་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྒྲོར་
བའི་ཐོག་མ་དེ་ཡིན་ནོ། ཆོས་རྗེ་པཌ་ཆེན་གྱིས་ཐོག་དངས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དད་པའི་
ས་ལ་བཀོད། མེ་ཏོག་གི་ཆར་ཡང་མང་དུ་བབས་ཤིང་། གཞན་ཡང་བཀའ་གདམས་
སྒྲིགས་བཅ་བཤད་པ་པལ་ཆེ་བར་མེ་ཏོག་གི་ཆར་འབབ་པ་བྱུང་། ཆོས་ཀྱི་ཡ་མཚན་དུ་
གོ།

དེ་ནས་ཁང་མཁར་བས་སྐྱབ་དངས། སྐྱབ་གཡས་ཁང་མཁར་སོགས་སུ་བྱིན།
སྐྱེ་བོའི་ཆོགས་མཐའ་ཡས་པ་ལ་ཁྲིམ་ཆོས་ཀྱང་བཤད། ཐམས་ཅད་བསྟེན་གནས་སྤང་
བ་སོགས་དགེ་བའི་ལམ་ལ་བཀོད། དེ་རྗེས་སྐྱབ་གཡས་མཁན་ཆེན་བཟླ་ཤིས་ལེགས་
པས་གདན་དངས་ཏེ་ཆོས་བྱ་ཆེན་པོ་ཅེས་ཐང་དུ་སླ་མ་སློབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་
དངས་ལྗེ་སྟོན་འདྲིན་པ་དུ་མ་དང་། དགེ་འདུན་ཆེས་མང་པོ་ལ་བཀའ་གདམས་སྒྲིགས་
བཅ། རིམ་ལྡན་གསལ་སྟོན་གྱི་བཤད་པ། སྙིང་པོ་དོན་གསུམ་སོགས་ཆོགས་ཆེ་བ་དང་།
ནང་དུ་དབང་འཁྲིད་རྗེས་གནང་མང་དུ་བྱས། ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐུགས་རངས་ཤིང་དད་
པའི་ས་ལ་བཀོད། འབུལ་བ་བསྟེན་བཀྱར་ཡང་སྤར་ཅེས་ཐང་པས་སླ་མ་གཞན་ལ་འདི་
འདྲ་བྱེད་མ་མྱོང་ཟེར་བ་བྱུང་།

དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ལོ་མང་བོའི་བར་དུ་ལོ་ལོ་བཞིན་ཤས་ཆར་ཅེས་ཐང་དུ་
དབྱིད་སོས་འཕྱོས་པའི་སྤྱིལ་བྱར་རྫོད་ས་བྱས། ལམ་རིམ་ཆུང་བ། རྗེ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་

བཀའ་འབུམ། བསྐྱབ་བརྟུན། འདུག་པའི་མཛུབ་འབྲིད་བཤད་པ་དང་བཅས་པ། བྱང་
ངེས་རྣམ་འབྱེད་སོགས་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བས་ཕྱོགས་དེར་བསྐྱབ་པ་སྤྱི་དང་།
ཁྱད་པར་མེད་པའི་བསྐྱབ་པ་ལ་ཕན་ཆེ་བར་བྱུང་ངོ་ཞེས་ཀྱུན་མཐུན་པར་སྤྱིང་། ཅེས་ཐང་
དུ་ཚོས་བཤད་ཅིས་ཀྱིས་ཚོས་གྲོལ་འཆམས་སོགས་སུ་དགེ་འདུན་གཏོས་ཆེ་བ་དང་
བཅས་ཁྱ་འབྲུག་དུ་སྒྲོན་ལམ་མཆོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་པ་བྱས་ཤིང་། འཇའ་
ཆོན་ཀྱི་གྱུར་དང་མེ་ཏོག་གི་ཆར་ལ་སོགས་པ་ངོ་མཚར་བའི་ལྷས་མཐའ་ཡས་པ་བྱུང་
ངོ་། །རི་བོ་བདེ་ཆེན་དང་ཅེས་ཐང་ཚོས་བཤད་པའི་ཐོག་མ་དེ་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་པའི་
སྐབས་ཡིན།

དེ་ནས་ནང་སོ་འཕྱོས་པས་འཕྱོས་སུ་གདན་བྱངས། ལོ་ཤས་འཕྱོས་ཆོར་ཕལ་
མོ་ཆེར་བསྐྱད་ཅིང་། རི་བོ་ཚོས་རྫོང་དུ་དབྱར་གནས་བྱས་དགེ་འདུན་བྱིངས་ལ་སྒོ་
སྤྱོད་བསྐྱབ་བརྟུན་སོགས་དང་དཀའ་བར་པ་སྒོ་གྲོས་ཚུལ་བྲིམས་པ་སོགས་དོན་གཉེར་
ཅན་འགའ་ལ་རྒྱུད་སྒྲ་མའི་མཛུབ་འབྲིད་ཀྱང་བཤད། དེ་ནས་རྟ་ལོ་སྤྱིད་ཤོད་ཀྱི་བདེ་
གཟར་ཆེན་མོ་བྱུང་བའི་རྗེས་སུ་ལུག་ལོའི་དབྱིད་འོལ་ཁ་ཕྱོགས་སུ་རྗེའི་སྐུ་བ་གནས་
ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་མཇུག་པ་ལ་བྱིན། འོལ་ཁའི་སྤང་ཁ་རྒྱ་ཆེན་དུ་མཁས་སྐབ་ནོར་
བཟང་རྒྱ་མཚོའི་ཞལ་སྤྱ་ནས་ཀྱང་མཇུག་པ་ལ་ཕེབས། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ལ་ཤིན་
དུ་གྲུས་པར་འདུག་པ་དང་། མནལ་ལམ་དུ་འང་རྒྱབ་ཕྱོགས་ནས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་
ཞིག་ཤར་བྱུང་འདུག་པ་ནས་དེ་རིས་རྒྱུ་ལ་བྱག་འབུལ་མཛད། དེད་རང་གིས་ཀྱང་
དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཚོས་སྐྱོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཞིག་ཁྱེད་འདོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་
སྤུལ།

དེ་ནས་རྫོང་ཕྱིར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཁས་པ་མཁན་ཆེན་སངས་རྒྱས་
ཚུལ་བྲིམས་པས་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ། མཁན་ཆེན་པས་ཐོག་བྱངས་རྫོང་ཕྱི་སོགས་འོལ་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་གཉིས་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རང་རྣམ།

ཁ་སྟོད་སྤང་གི་དགེ་འདུན་གཏོས་ཆེ་བ་སྐྱེ་བོ་མི་ནག་པའི་ཚོགས་ཤིན་ཏུ་མང་བོ་དང་
བཅས་པ་ལ་བཀའ་གདམས་སྒྲིགས་བཅ་བཤད། དང་པོ་ཁྲོམ་ཆུང་དུས་མཚན་ཁང་རང་
དུ་བྱས། དེ་ནས་མཚན་ཁང་དུ་མ་ཤོང་བར་སྤྱིའི་ལྷག་ཏུ་ན་ཁ་ཆེ་བ་ཞིག་གི་སྟེང་དུ་
བཤད། ཐམས་ཅད་ཀྱང་དད་པ་ཐོབ་ཅིང་དགེ་བའི་ལམ་ལ་བཀོད།

དེ་ནས་བསམ་གཏན་སྤྱིང་། བྱང་ཆུབ་སྤྱིང་། རྒྱ་སྟོན་ ལྷ་སྤྱིངས། བྱམས་པ་
སྤྱིང་སོགས། རྗེ་ཉིད་གིས་གང་བཞུགས་པའི་གནས་རྣམས་མངལ། བྱང་པར་ཆོས་ལུང་
དུ་འོལ་ཁ་སྟོད་སྤང་གི་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་འདུས་ཏེ་ཁྲོམ་ཆོས་ཀྱང་བཤད། དེ་
ནས་རྒྱ་རི་རྫོང་དུ་ནང་སོ་དབྱེ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་གཤེགས། མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་
རྒྱ་མཚོ་ལ་ངོ་ཆེན་ཞུས་ཏེ། དེའི་དགོངས་རྒྱུ་གི་གྲུལ་དབུ་ལ་བྱིན། ཞེ་ཕྱོགས་གི་སྐྱེ་
སེར་མང་པོ་ལ་ཆོས་ཀྱང་བཤད་དོ།

ལུག་ལོའི་མཇུག་ལ་འབྲས་སྤྱངས་ཆོས་རྗེ་མངལ་བ་དང་། འབྲས་སྤྱངས་དང་
དགེ་ལུན་དུ་མང་པོ་ཞིག་ཞུ་བའི་ཕྱིར་སྐྱིད་ཤོད་དུ་ཡོང་། ནང་སོ་བྲག་དཀར་བ་སྤྱི་ཚོད་
རྒྱལ་པོས་སྐྱལ་མ་དང་མཐུན་རྒྱུན་མངོན་ནས། ལྷགས་པོ་སྤྱིའི་ལོ་རང་གི་ལོ་ཉི་ཤུ་
ཙ་ལུ་པའི་སྟེང་དུ་ཡེར་པར་བྱང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་གི་དཀའ་འབྱེད་དེ་དང་གྲུབ་མཐའ་
སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་ཅིག་བརྩམས། ཡེར་པར་ཡང་བཀའ་གདམས་སྒྲིགས་བཅ་པལ་ཆེ་
བ་བཤད། མེ་ཏོག་གི་ཆར་དང་། སྤྱགས་དམ་པ་འགའ་ཞིག་གི་མནལ་ལམ་གི་ལྷས་ངོ་
མཚར་བ་དག་ཀྱང་བྱང་སྤྱང་དོ།

དེ་ནས་གདན་ས་ཐེལ་དུ་བྱིན། ཞག་གསུམ་ཙམ་བསྐྱད། ཉེན་གསུམ་རྣམས་
མངལ། ངོ་མཚར་བའི་སྟོད་མ་བྱང་། དེའི་དབྱར་སོས་རིན་ཆེན་སྤང་དུ་བསྐྱད་ནས་
མཁས་ཤིང་གྲུབ་པའི་དབང་ལྷག་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་དྲུང་དུ་
དུས་གི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་འབྱེད་གི་རྩིས་ཆ་ལག་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པ་དང་། རྗེ་ཉིད་

གྲིས་མཛད་པའི་དུས་འཁོར་སྤྱི་དོན་གྱི་བཤད་ལུང་སོགས་དང་། ཟབ་ལམ་ལྟ་བུའི་གནད་དུ་མ། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་གནད་དོན་རྫོགས་པ། སྒྲོལ་དཀར་ཡིད་བཞིན་འཁོར་ལོའི་རྗེས་གནད་ལུང་སོགས་མང་དུ་བྱས་ཤིང་། རྒྱགས་མཚན་ཉིད་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཙུག་ལག་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྩིས་ཀྱི་སྐོར་སོགས་དང་། བྱང་པར་ལྟ་བུའི་གནད་དང་ངེས་ལྷན་འབྲེད་སོགས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནས་མཐའ་ཡས་པ་དཔོན་སྒོལ་འབེལ་གཏམ་གྱི་ཚུལ་དུ་ཡང་གནད་སྟེ། མདོར་ན་སྤྱི་མ་དེ་ཉིད་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པ་རྗེ་རྒྱལ་ཆེན་འཆང་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་རིང་པོར་མི་སོགས་པར་མདོན་སྤྲུལ་དུ་མཛད་པའི་གསང་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་དཔག་པར་དཀའ་བ་རྣམས་ཀྱང་མཐོང་བས་རང་ཉིད་ཀྱང་མཆོག་ཏུ་དད་ཅིང་། སྤྱི་མ་དེ་ཉིད་ཀྱང་མཆོག་ཏུ་དགྲེས་པར་བྱང་། བྱང་པར་ངེད་རང་གི་དང་ངེས་རྣམ་འབྲེད་ཀྱི་དཀའ་འགྲེལ་སོགས་བཙུམས་པ་མང་པོ་སྤྱོད་ལམ་དུ་ཕབ་པས་ཀྱང་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་རངས་པར་གྱུར།

དེའི་སྟོན་རྒྱུ་ལྟེ་མཁན་ཆེན་སངས་རྒྱས་ཚུལ་ཁྲིམས་པས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་དཔོན་སྒོལ་ལྟན་དུ་རྩ་སྤྲོད་མཇུག་པ་ལ་ཐེགས། པར་ལམ་ལོ། བྱ་ལྟ། ལམ་ལུང་། ཐུ་ཆུང་། པོ་རྟོ། རྩེ་ལུ་བྱར་སོགས་བཀའ་གདམས་ཀྱི་གནས་རྣམས་རིམ་པས་མཇུག་ཏེ་སྟག་ལུང་གི་མཆོད་ཁང་ཡང་མཇུག། རྩ་སྤྲོད་དུ་ཞག་བཅུ་ཕྱིན་བཞུགས། རྩ་སྤྲོད་གི་སྐྱེ་ཁེར་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱང་བཤད། དེའི་ཆེ་བོད་པ་ཉལ་ལུ་ཞེས་བྱ་བའི་ཤུག་པ་ཞིག་བསྐྱམས་ནས་རྒྱན་རིང་དུ་སོང་བ་ལ་ལོ་མ་གསར་དུ་སྤྱིས་པ་དང་། ཚུ་མིག་གསར་པ་ཞིག་ཀྱང་རྫོལ་བ་སོགས་བྱང་བས་ཐམས་ཅད་དད་ཅིང་ངོ་མཚར་བར་གྱུར། དེ་ནས་ཀ་མ། དགེ་གོང་། རུག་པ་སོགས་མཇུག་ཏེ་སྤྱིལ་བྱར་ཕྱིན། ཉེན་ངོ་མཚར་བ་འདུག་པ་རྣམས་ཞལ་བྱེ་བས་དེའི་ཉིན་འཇུག་ཆོན་གྱི་གྱུར་དང་མེ་རྟོག་གི་ཆར་མཐའ་ཡས་པ་བྱང་། ཐུག་རྩ་མཁན་པོ་རིན་པོ་ཆེ་བཞེས་པོ་ཞིག་འདུག་པས་ཀྱང་དད་ནས་ལྟ་འཁྲིད་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་གཉིས་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རང་རྣམས།

སོགས་ཆོས་འབྲེལ་ཁྱད་གསལ། དེ་ནས་ཕྱིར་འཁོར་ཏེ་དགུན་གྱི་རིང་ལོའི་བྲག་གཞིར་
དུ་མཚམས་བཅད་དེ་བསྟན། དེའི་ཆེ་མི་ལམ་དུ་ལུང་པ་སྤར་མཐོང་མ་ཁྱོད་བའི་ནེའུ་
ཁ་སྤང་སྡོངས་བདེ་མོ་ལ་བྲག་དཀར་པོ་ཆོལ་ལེ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་འདུག་པ་ལ། བྲག་
དེ་རྣམས་ལ་ལག་པས་རེག་པས་རྗེས་ལམ་ལམ་འོང་གིན་འདུག འདི་དགོན་ཅོག་གི་
ཐུགས་རྗེ་ཡིན་ཟེར་བ་ཞིག་ཟིན། ཕྱིས་རྒྱལ་གྱི་དགོན་པ་འདི་ཐེབས་པའི་ལྷས་སུ་གོ།

དེ་ནས་རྒྱན་ཕྱན་ཆོགས་ཤིག་ལ་བརྟེན་ནས་རྟ་བདེན་གྱི་རྣམ་པས་ལག་པ་
གཡས་པ་འདི་ཆག་པ་ཞིག་བྱུང་ནའང་བྲག་རྩ་མངོན་པ་ཆེར་མ་བྲག་པ་ཅམ་ཡང་མ་
བྱུང་ཞིང་། ཞག་གཅིག་གཉིད་ཆག་པ་ཅམ་ཡང་མ་བྱུང་བས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། ས་ཐོབ་
པ་ཞིག་ཡིན་པ་འདུག་ཅེས་སྒྲིང་བ་བྱུང་། དོན་ལ་དགོན་ཅོག་གི་ཐུགས་རྗེར་འདུག

དེ་ནས་ལྷ་རྒྱ་རི་བས་གདན་བྲངས། དཔྱིད་སོས་ཨེ་ཕྱོགས་སུ་ཕྱིན་པའི་ཐོག་
ཏུ་ནང་སོང་ང་སྐྱལ་བ་རིན་ཅེན་དཔལ་བཟང་བས་གདན་འདྲེན་ནན་ཆེ་བར་མཛད་
དེ་གཉལ་གྱི་ངང་སྐྱལ་དུ་སྡེ་བྲག་འདུས་པའི་ལུང་ཤུ་ཆེན་མོའི་གལ་དབུ་ལ་ཕྱིན། དགེ་
འདུན་སྟོང་ཕྲག་ལྷག་ཅམ་དང་སྐྱེ་བོའི་ཆོགས་མཐའ་ཡས་པ་ལ་བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་
རིམ་པ་ལས་བཅུ་མས་པའི་ཁྲོམ་ཆོས་དང་། དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་རེད་རང་གི་བྲང་
ངེས་རྣམ་འབྲེད་གྱི་རྒྱུ་གང་འགོ་ཞིག་གཟབས་བཤད་བྱས་པས་དགེ་བཤེས་མཁས་
པ་རྣམས་ཀྱང་ཡིད་སྟོགས་ཤིང་། ཐ་ན་ཉིན་རེ་བཞིན་མང་རྩ་ཆར་སོགས་ཡས་གཏམ་
བསྟོར་བ་མང་པོ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་འདུག་པ་རྣམས་ཀྱང་རྟིང་པ་ཡེ་མ་བྱས་པར་གསར་དུ་
ཚྭ་པ་མི་འབྲ་བ་རྒྱང་པ་བྱས་གཏམ་བཏང་བས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྟོ་ལས་འདས་པའི་
ངོ་མཆར་གྱི་གནས་སུ་བྱེད། རབ་བྱུང་བསྟོན་རྗེས་ཀྱང་བརྒྱ་ལྷག་ཅམ་བསྐྱབས་པས་
བསྟན་པ་ལ་ཕན་པར་བྱུང་།

༡༽ གནས་ཆེན་རྩ་རི་དང་རྟོ་ལ་ཨེ་དང་འཕྱོས་རྒྱལ་མཚན་ཅེར། གཙང་རྟ་ནག་རྩི་རྩི་གདན། ཅིང་

ལ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ།

ཐང་། ལྷ་རྒྱ་རི་སོགས་ཡུལ་གྱི་ཆེ་ཆུང་དུ་མར་གདན་ཞུས་བཞིན་ཆིབས་བསྐྱར་གྱིས་སྦྲིས་ཆེན་དུ་མའི་
མདུན་ནས་དབང་བཀའ་ལུང་ཁྲིད་རེ་ཞུ་བ་དང་། མཚན་བརྗོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཆེན་མཛད། སྦྱོང་བ་བརྒྱ་ལྷོད་
མང་པོར་ཟབ་ཆོས་མཐའ་གྲས་པས་རྒྱས་སུ་བསྐྱུང་།

དེ་ནས་བྱ་པ་ནང་སོ་ཆེ་དབང་པས་རྩ་རིའི་གནས་ཆེན་མཇུག་བར་བཞེད་
ན་ཅིས་ཀྱང་ཐེབས་པ་ཞུ། དེད་ཀྱིས་ཞབས་ཏོག་བྱེད་གསུང་བྱུང་བས། དེད་ཀྱང་ཤེས་
འདོད་ཆེ་བར་ཡོད་པས་འགྲོ་བར་བརྩམས། རིམ་པས་རི་སྟོང་བྲ་གོར་རྣམས་སུ་ཆོགས་
ཆོས་བཤད། ཆོས་རྒྱལ་ལྷན་པོར་ནང་སོ་སྟོན་གཅིག་པས་ཞབས་ཏོག་སྤུལ་དུ་བྱིན་པ་
མཛད། སེལྟེ་རྫོང་དུ་ཟངས་རི་གཉིས་ཆོགས་པའི་དགེ་འདུན་དྲུག་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་དང་
སྦྱོང་བའི་ཆོགས་མཐའ་ཡས་པ་ལ་ཆོགས་ཆོས་བཤད། ཐམས་ཅད་ཀྱང་དད་པའི་ས་ལ་
བཀོད། གསེར་བྱེ་འབྲུམ་པ་ལ་མཆོད་པ་འབྲུལ་བ་དང་སྟོར་བ་སོགས་བྱས། ཐོ་བྲང་
ཡང་ཆེ་དང་པརྫོ་བཀོད་པ་སོགས་སུ་ནང་སོ་ཆེ་དབང་པས་གྲས་མཆོད་མཐའ་ཡས་པ་
མཛད་དེ་ཆོས་རྒྱལ་ལ་བརྒྱུད་ནས་ཐང་པོར་བར་ཞག་བྱས། རོ་བོ་ལ་ནས་རྩ་རིའི་ཡུལ་
སྟོད་དུ་སླེབ། སྤང་ཆུང་ཞེས་བྱ་བ་གཡོན་གྲལ་བའི་སྤང་མོར་སླེབ་མ་ཁད་ནམ་མཁའ་
གཡའ་དག་སྟེ་སྤང་མོ་དེ་ཉིད་ནས་དག་པ་ཤེལ་རི་ཤིན་ཏུ་གསལ་པར་མཐོང་བ་དང་།
རྩ་རི་མཇུག་བར་བྱིན་པའི་དེད་རང་གི་བྲ་པ་མང་པོས་རྩ་རིའི་གཡུ་མཚོས་ཐོག་དྲངས་
མཚོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆུ་སྐྱབས་སུ་ཏེ་སྦྱུག་དོང་དུ་སྦྱག་པ་དང་མཚོ་དེ་སིན་རྩུ་ར་སོགས་
འབྲུལ་དུ་བྱུང་བས་ཉེན་འབྲེལ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པ་བྱུང་། མཚོ་རྣམས་པར་མཇུག་མ་
དགོས་པར་ཚུར་མཇུག་ཡོང་བ་ལྷ་བུའི་སྤང་བ་ཤར། མཚན་ལྷན་ཐོད་པའི་དྲུང་བཟ་
ཤིས་སྤང་དུ་ཞག་ཏུ་ཉལ་ཞིང་རྩེ་བཙུན་མ་བརྩུག་སུམ་མའི་སྦྱབ་མཆོད་དང་ཆོགས་
མཆོད་བྱས་པས་མི་ལམ་གྱི་ལྷས་བྱུང་པར་ཅན་ཡང་མཐོང་།

དེ་ནས་སུར་ཆེན་སུར་ཆུང་མཇུག་དུ་བྱིན་པས་རི་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་ནས་ནམ་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་གཉིས་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རང་རྣམ།

མཁའ་གཡའ་དག་ནས་དག་པ་ཤེལ་རི་དང་། གཞན་ཡང་ངོ་མཚར་བའི་མཚོ་དང་རི་
ནམས་ཀྱི་རྟེན་བཤད་དེ་ཁ་ནས་ཕྱག་ཆེན་པས་བྱས་ཆོག་པ་དང་། སུར་རྩུང་གི་ཅེ་ནས་
སྤྱིའི་ཡུལ་ནམས་ཀྱང་འདི་ལྟར་ཡོད་ཀྱི་རྟེན་བཤད་ཀྱང་བྱས་ཆོག་པ་བྱུང་། དེ་ནས་
སྦྱིད་ཚལ་ཟེལ་ཆེན་སོགས་མངལ། ཡུལ་སྦྱང་ལ་བྱིན། གནས་འབྲེལ་འོས་པ་ནམས་
བྱས། བདོར་ན་རྩ་རི་དེར་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པ་དབྱར་རྟེན་རེ་ཙམ་ཡང་དཀའ་བ་
ཡིན་འདུག་པ་ལ་སྤྱོད་རིང་རྟེན་མོ་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པ་འབའ་ཞིག་དང་མཚན་
མོ་ཆར་འབབ་པ་དང་། བྱང་པར་སུར་ཆེན་སུར་རྩུང་མངལ་བའི་རྟེན་མངལ་ཆར་
ནས་ངས་མར་རི་ལ་ངེ་ལྟར་བབས་པའི་རིམ་པ་བཞིན་སྐྱགས་པ་ཞལ་ཁེབས་བཏང་
བ་བཞིན་བྱུང་སྟེ་ཡུལ་སྦྱོད་དུ་སླེབ་པ་དང་རི་ཐམས་ཅད་སྐྱགས་པས་གཡོགས། ཆར་
བབས་པས་ཐམས་ཅད་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར། དེ་ནས་བྱར་སྦྱང་ཀྱི་ངོ་བོ་བེ་ཁ་མངལ། དེའི་
ཕུའི་ལ་ལ་བྱས་ནས་ཟངས་པོ་ཆེར་ཞག་ནི་ཤུ་ལྷག་ཙམ་ཀྱི་བར་ཟངས་རི་གཉིས་ཀ་
ཆོགས་པའི་དགེ་འདུན་མཐའ་ཡས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར། རབ་བྱུང་བསྟོན་
རྒྱུགས་ཀྱང་མང་དུ་བསྐྱབས།

སྐར་ཡང་ངང་རྒྱལ་དུ་ཁེབས་ནས་བྱུང་བསོད་ནམས་གྲུབ་པ་བས་ཆོས་གོ་
གྲོང་མཁར་དུ་སྐྱབ་བྱངས། འབུལ་བ་བསྟེན་བཀྱར་ཆེན་པོ་བྱས་སོ། །དེ་དུས་ལོ་ནི་ཤུ་
ཅ་དུག་འགྲོ་བའི་བྱ་ལོ་ཡིན། དེ་ནས་བྱི་ལོའི་སོས་ཨེ་ནས་འཕྱོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ཅེར་
སླེབ་ཐོག་གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོས་ཀྱང་དེར་བྱགས་བྱིར་ཐོག་མར་སླེབ། རྟོན་དཔོན་སློབ་
ནམས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཞལ་སློབ་རྟིང་པ་དཀའ་བཅུ་པ་བསོད་དཔལ་ཞེས་པས་
སྟོ་བྲག་ནས་གདན་འདྲེན་ནན་ཅན་བྱུང་བ་དང་། གྲུབ་ཆེན་བྲག་རྡོར་བའི་སྐྱ་གདུང་
མངལ་འདོད་ཀྱང་ཆེ་བར་ཡོད་པས་སྟོ་བྲག་ལ་བཏེག་ ཐོག་མར་འཕྱོང་རྒྱས་སུ་ནང་
སོ་ཞལ་ངོ་ནམས་ཀྱིས་ཞབས་ཏོག་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་མངོན། དེ་ནས་རྒྱ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕུའི་ལ་

ལ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ།

ལ་བྱས་ཏེ་བཀྲ་ཤིས་ཚོས་སྤྱིང་དུ་སྟོགས་གཅིག་གི་རིང་བཀའ་གདམས་སྟོགས་བཅ་
སྟོགས་སྤྱི་ཚོས་དང་རང་རང་གི་འདོད་ཚོས་མང་དུ་བཤད། དེ་ནས་ཐིག་ཕྱིར་གྲུབ་ཆེན་
རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་གདུང་དུང་དུ་དཀར་མེ་མཐའ་ཡས་པ་སྟོགས་མཆོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་
ཐུལ། རྟོར་བ་དང་སྟོན་ལམ་མང་དུ་བྱས།

དེ་ནས་སྟོང་རི་ཉི་ཤར་དུ་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པས་གྲུབ་ཆེན་སྟོ་བྲག་པ་ལ་བསྐབ་
བདུས་སྟོགས་གསུངས་པའི་བཞུགས་སྤིང་སྟེང་ནས་སྐུ་ཁེར་འདུས་པའི་ཚོགས་ལ་
ཚོས་བཤད། དེའི་ཆེ་ནམ་མཁའ་ལས་ཚོས་སྤི་ལ་འཇའ་ཚོན་ཐལ་བྱུང་དུ་བྱག་པ་དང་
མེ་ཏོག་གི་ཆར་མཐའ་ཡས་པ་ཀུན་གྱིས་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པ་བྱུང་། དེ་ནས་བཙན་གྱོ་
སྟོགས་སུ་འགོ་དོན་རིམ་པས་བྱས་ནས་སྤྱོ་བོ་དགོན་པར་གྲུབ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་དཔོན་
པོ་རྣམས་ཀྱིས་གདན་དྲངས་ཚོས་འཁོར་བསྐོར། དེའི་ཆེ་འགའ་ཞིག་གིས་མཐོང་སྣང་
ལ་བུད་མེད་རྒྱན་འཚོར་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཆེབས་པའི་རྐང་པ་ནས་བཏེག་སྟེ་ས་ལ་མི་རེག་
པར་འགོ་བ་དང་། བསམ་ཡས་ཀྱི་གཞི་བདག་ཆེན་པོ་སྟོགས་ཡུལ་ལྟ་གཞི་བདག་མང་
པོ་ཚོས་གྲུར་ཚོས་ཉན་པ་མཐོང་བེར་ཏེ་ཡིད་བརྟན་དཀའ། གྲུབ་ཆེན་སྟོ་བྲག་པའི་རྣམ་
ཐར་ཐང་སྐུ་གྲུབ་ཆེན་པ་རང་གིས་ཞལ་བཀོད་མཛད་དེ་ཤངས་མཚལ་ལས་བཞེངས་
པའི་བྱིན་རྒྱབས་ཅན་དེ་ཡང་ངེད་རང་ལ་ཐུལ། ད་ལྟ་རྒྱལ་གྱི་རྩེ་བཙུན་བྱམས་པའི་
ནང་བཞུགས་བྱས་རྒྱལ་ན་བཞུགས། དེ་ནས་ཡར་ལྷུང་དུ་སླེབས།

ལོ་ཉི་ཤུ་ཙུ་བརྒྱད་འགོ་བ་ཁྲག་སྐྱུག་ཅེས་ཚུ་མོ་པག་གི་ལོའི་དབྱར་འཕྱོས་
རྒྱལ་མཆོན་ཅེར་བྱ་འདབ་ནས་ཞབས་ཏོག་མཛད་དེ་མཆོན་ཡང་དག་པར་བཛོད་པའི་
རྒྱད་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སེམས་འགྲེལ་རྟོར་གསུམ་དང་མཐུན་པར་བཀའ་བའི་སྟོན་
མེད་པའི་ལེགས་བཤད་དེའི་རྩོམ་པ་གྲུབ་པར་བྱས། རྒྱལ་མཆོན་ཅེར་སྟོན་པའི་སྟོན་
མའི་དུས་ཚོས་རྩེ་ཁམས་པ་བ། སྟོ་གྲོས་གྲགས་པ་བ་སྟོགས་དུ་མ་ལ་འདུལ་བའི་རྒྱུ་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱོ་ཐེང་གཉིས་པ་དག་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རང་ནམ།

ཆེན་ཉིང་ནས་བཤད་པ། ཡི་དམ་གྱི་བསྐྱེད་རིམ། བདེ་མཆོག་གི་བསྐྱེད་རྫོགས། ཉིང་
པོ་དོན་གསུམ་སོགས་མང་དུ་བཤད་ཅིང་། ཕྱིས་རབ་འབྲམས་པ་བཟོད་པ་བ། གནས་
བརྟན་ཀྲན་དགའ་སླ་མ་བ་སོགས་ལ་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཛུབ་འཁྲིད་བཤད་པ་དང་
བཅས་པ་སོགས་ཆོས་མང་དུ་བཤད།

དེ་ནས་པག་ལོའི་སྟོན་ཡབ་ཆོས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་དང་མཇལ་འདྲིམ་གྱི་བཀའ་
བཏོས་ཤར་ནས་གཙང་ཕྱོགས་ལ་བཏེག་ ཡོལ་རིན་ཅེན་སྤིང་དུ་ཆོགས་པ་མཁན་ཆེན་
སློ་གོས་མཚུངས་མེད་པས་གྲུས་པ་ཆེན་པོས་ཞབས་དྲོག་མཐའ་ཡས་པ་མཛད། དེ་དུས་
ཡོལ་ཕུ་རི་གོང་གི་མགོན་པོ་བར་སྤང་མ་མཇལ་དུ་བྱིན། དེའི་ཆེ་མི་ལམ་གྱི་ལྷས་ལ་
སང་མཇལ་དགོས་སྐམ་པའི་རྒྱབ་ཨ་ཙ་ར་སྟོན་པོ་རས་ཀྱི་ཤམ་ཐབས་ཅན་ཞིག་བྱང་
ནས། སངས་རྒྱས་གཉན་སྟོན་རི་གོང་ན་བཞུགས་པ་ལ་ཨ་ཙ་ར་ཞིག་བྱང་སྟེ། བྱིད་
དགེ་སྦྱོར་བྱེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་རྟེན་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་པས་ཨེ་བཞེངས་ཟེར་བ་ལ།
འོ་ན་ཅིས་ཀྱང་བཞེངས་པ་ཞུ་ཞུས་ནས་འདིམ་པ་དང་རིན་པོ་ཆེ་མང་པོ་སྤྱངས་པས་
བཞེངས་མ་དགོས་པར་མགོན་པོའི་སྐུ་རང་བྱོན་དུ་བྱོན། ཨ་ཙ་ར་དེ་ཡང་དེ་ལ་ཐིམ་པ་
ཡིན་ནོ་ཟེར་རྟེན་བཤད་བྱས་པའི་མི་ལམ་ཞིག་བྱང་། ཕྱིས་ནམ་ཐར་བལྟས་དུས་ཀྱང་
མཐུན་པར་འདུག་གོ།

དེ་ནས་སྤང་ཕུར་སླེབ། སྤང་ཕུ་ནས་བརྒྱུད་དེ་བཀ་ཤིས་ལྷན་པོར་མང་ཇ་ཞུ་
བ་དང་། པཌ་ཆེན་བྱང་དུ་བྱག་འབུལ་ལ་ཡོང་ཆོག་པའི་ཞུ་བ་ནན་ཆེར་སྤུལ་ནའང་
ཉེ་གནས་ནམས་ཀྱི་སྟབས་ཀྱིས་མ་སློན་པར་བྱང་ཁ་བརྒྱུད་དེ་རི་མཁར་དུ་སློབ་དཔོན་
ཆོས་ཀྱི་རྗེ་ལུང་རིགས་རྒྱ་མཚོའི་བྱང་དུ་མཇལ། དེ་ནས་རྡོ་རྗེ་གདན་དུ་སླེབ་སྟེ་ཡབ་
རིན་པོ་ཆེའི་བྱང་དུ་སྐུ་ཐབས་རྒྱ་མཚོ་ཆ་ལག་དང་བཅས་པ། ཀྱེ་རྡོ་རྗེ། འཁོར་ཆེན།
ཀྲན་རིག་ མི་འཁྲུགས་པ་སོགས་ཀྱི་དབང་། ཤངས་པའི་རྒྱུད་སྟེ་ལཱའི་དབང་གིས་ཐོག་

ལ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ།

བྲངས་པའི་ནི་གྲའི་ཚོས་བྱུག་དང་རྩེས་སུ་འབྲེལ་བའི་དབང་རྩེས་གནང་ཚང་མ།
གཏུགས་དཀར་གྱི་དབང་ལེགས་ལྷན་མཆེད་གསུམ་གྱི་རྩེས་གནང་དང་བཅས་པ། རྟོག་
གསུམ་གྱི་རྟེན་འཛིན་བཤད་པ། འབྲེལ་འཁོར་ནམས་ཀྱི་ལག་ལེན་ཡི་དམ་གྱི་སྤྲུལ་བཏུའི་
རྩེས་གནང་དང་བཅས་པ། གཞན་ཡང་གཤེན་རྩེ་གཤེད་སྐྱོར་གྱི་རྩེ་ཡབ་སྲས་དང་རྩ་པ་
སོགས་ནས་བརྒྱད་པའི་མན་ངག་ཟབ་བྱད་ཅན་དུ་མ། ཆོ་རིང་མཆེད་ལྗེའི་རྩེས་གནང་
སོགས་སྤར་མ་ཐོབ་པའི་ཚོས་ཆན་མཐའ་ཡས་པ་ཁྱུས་ཤིང་། ཆོ་རིང་མཆེད་ལྗེའི་རྩེས་
གནང་མཛད་པའི་སྐབས་སུ་ཚོས་སྦྱོང་དངོས་སུ་འཁོར་བའི་ལྷས་བྱད་པར་ཅན་ཡང་
བྱུང་།

དོན་རྩེ་གདན་དུ་རྟ་ནག་སུ་མདའ་ཕྱོགས་པན་ཚུན་ནས་འདུས་པའི་རྒྱ་སེར་
ནམས་ལ་བཀའ་གདམས་སྒྲིགས་བཅ། སྤྱིང་པོ་དོན་གསུམ་སོགས་བཤད། གནས་དེ་
དང་ལེགས་པ་སྤེལ་སོགས་སུ་སྦྱེ་པོ་སྟོང་ཕྲག་མང་པོ་བསྟེན་གནས་དང་། འཕགས་
པ་ཞལ་བཅུ་གཅིག་པའི་རྒྱུང་བར་གནས་པ་ལ་བཀོད། ཡབ་རིན་པོ་ཆེའི་བྱང་དུ་ཡང་
བཀའ་ལླང་ནན་ཆེ་བ་ཐེགས་པ་ལ་བརྟེན་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྟོམ་པ་དང་ལྷ་བའི་
གནད་དུ་མ་སྤུལ། རྟ་ནག་མདའ་བར་དུ་ཞལ་སྤྲུལ་ནས་ཀྱང་སྦྱེལ་བྱང་གི་ཚུལ་དུ་ཐེགས།
སུ་མདའ་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་དོན་རྒྱ་ཆེ་བ་བྱས་ཏེ་སྤར་དབུས་ཕྱོགས་སུ་སྤེབ།

ཅེས་ཐང་དུ་དགེ་འདུན་ལྷ་བརྒྱུ་ཙམ་ལ་སྐྱབ་ཐབས་རྒྱ་མཚོའི་རྩེས་
གནང་ནམས་ཀྱིས་ཐོག་བྲངས་ཚོས་མང་དུ་བཤད།

ཅེས་ཐང་ནས་མོག་ཐོག་པ་བྱང་བཟང་བས་ཤེལ་བྲག་དུ་གདན་བྲངས། ལུ་
རྒྱན་སྤྲུལ་པ་མཛལ། དེའི་ཆོ་མེ་རྟོག་གི་ཆར་ཆེན་པོ་བབས། ཤེལ་བྲག་གི་དགེ་འདུན་
མོ་མོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཚོགས་ཚོས་བཤད། ཐམས་ཅད་ཀྱང་དད་པའི་སེམས་དང་ལྷན་
པར་གྱུར།

ལ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་གཉིས་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རང་ལྷན།

དེ་ནས་ཨེ་ཕྱོགས་སུ་ལྷ་རྒྱ་རི་བས་གདན་དྲངས་ནས་དེར་ཡང་ནང་སོས་ཐོག་
དྲངས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉིན་དུ་མ་དང་བཅས་པ་ལ་སྐྱབ་ཐབས་རྒྱ་མཚོ་བཤད། ཨེའི་
གསལ་ཡངས་སུ་ཞི་བྱེད་བརྒྱད་པ་ཕྱི་མའི་ཆོས་སྐོར་ཐོགས་གཅིག་བཤད་ནས་ཡར་
ལྷང་ཕྱོགས་སུ་སླེབ།

༧༽ རྩ་སྐྱེང་དུ་སྐྱབ་པ་ལྷུར་ལེན་དང་གཙང་སྟོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་དད་ལྷན་སྐྱེ་རྒྱ་རྣམ་དཀར་གྱི་ལས་ལ་
འདུག་པར་མཛད། རྒྱལ་མེད་ཀྱི་ཐང་དུ་བསྟན་པའི་གནས་གཞི་དགོན་པ་གསར་འདེབས་སོགས་སྤྱི་
སྟོན་གྱི་འགོ་དོན་ཕྱོགས་བརྩུར་འཕྲོས་སྤར་པར་ཆེན་ཡེ་ཤེས་ཅེ་མོས་དངོས་མཛལ་གནང་བའི་སྟོན་
ལྷ་འབྱོར་པར་བཀའ་ལན་འཕྲོས།

དེ་ནས་རྩ་སྐྱེང་ལ་ལན་གསུམ་ཙམ་བྱིན་ཀྱང་ཞག་ཏུ་ཅང་མང་བ་མ་བསྐྱད་
པས་ཐོགས་གཅིག་སྟོད་པའི་འདུན་པ་སྐྱེས་ནས་ཐོག་མར་དགེ་འདུན་ལ་མང་ང་ལྷ་བ་
དང་བཅས་རི་བོ་དགེ་ལྷན་དུ་སླེབ། དེར་རྒྱད་པ་སྟོད་སྟོད་ལ་འབྱོན་པའི་སྟེ་སྟོད་འཛིན་
པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་དྲངས་ལུང་རིགས་སྐྱབ་དུག་ཅུ་ལྷག་ཙམ་ལ་སྟོང་པོ་དོན་གསུམ་
དང་། ལྷ་པར་ཟབ་མོ་ལྷ་བའི་དཀའ་གནས་པལ་ཆེར་གཏན་ལ་པབ་སྟེ་བཤད། དེ་
ནས་ཞོགས་གྱི་ཕུ་ལ་བྱས་རྩ་སྐྱེང་དུ་སླེབས་ནས་སྐྱབ་པ་གཅིག་ཙམ་གྱི་རིང་ལ་མཆོམས་
བཅད་དེ། སྐྱེ་འབྲུ་རིན་པོ་ཆེ་དབུ་ཡོན་མ་སྤུས་མགོར་སྐྱབ་དྲངས་ནས་གསོལ་བ་
འདེབས་པ་དང་། ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་མང་པོའི་བསྟོན་སྐྱབ་བྱས། དེ་ནས་བསག་སྐྱེད་བྱས་ན་
ལེགས་པར་མཐོང་སྟེ། ལྷང་ཆོགས་ཐོན་ནས་རྩ་སྐྱེང་གི་དགོན་གོང་འོག་གི་དགེ་འདུན་
རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་དྲངས་ཆོས་ཉན་གཏོས་ཆེ་བ་ལ་བཀའ་གདམས་སྟེགས་བམ་གྱི་ཆོས་
ཐུན་རེ་བཤད། གཞན་སྤྲ་དགོང་བྱིན་སྤིང་སྟོར་བྱས། ལྷ་པར་ཀ་གཉིས་མ་དང་སྐྱབ་སྤྲ་
སྐྱེ་འབྲུམ་སོགས་ལ་སྟོར་བ་རང་བྱས། གཙང་ཕྱོགས་དང་འོལ་ཁ་སོགས་ལ་འཕྲིན་ལས་
འདུག་པའི་སྟོན་ཡོད་པའི་ལུང་བསྟན་གསལ་བ་དང་། འཕྲོམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་བྱིན་

གྱིས་བསྐྱབས་པའི་ལྷས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་། རྩ་སྤྱོད་གི་ཚོས་སྤྱོད་གཞི་བདག་རྣམས་
གྱིས་མི་ལམ་དུ་ངོ་མཚར་བའི་ལྷས་མང་པོ་བསྟན་པ་དག་ཡོད་དེ་མ་བཞོད།

དེ་དུས་རྒྱ་མ་ནས་སྤྱན་ལྷ་སྤོ་གྱིས་འདིགས་མེད་པ་རྩ་སྤྱོད་མཇུག་དུ་བྱོན་ཏེ་
དབུ་ཅེ་རིན་པོ་ཆེར་སློན་ལམ་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་འདེབས་པ་དང་འབེལ་གཏམ་ཡང་
མང་དུ་མཛད། དེར་སྐྱབ་བ་གསུམ་ཙམ་བསྟན་ནས་ངོ་གདན་དགོན་གྱི་ལ་ལ་བྱས་ཏེ་
སྟབས་དཀའི་མཆོད་རྟེན་རྣམས་མཇུག། དཔལ་འབར། འབག་ཆག་སོགས་སྤྱོད་ཚོས་
བཤད་དེ་རྩུ་རབ་ཀྱི་རྩེ་བཙུན་གྱི་སྤྱོད་པར་ཅན་མཇུག། བྱ་ཡུལ་སོགས་བཀའ་
གདམས་ཀྱི་གནས་ལྷག་མ་འགའ་མཇུག་ཏེ། སྤྱན་དུག་རྫོང་དུ་ནང་སོ་རྣམ་པས་ཞབས་
ཏོག་མཛད་དེ་འོན་གྱི་ལ་ལ་བྱས་འཕྱོས་སྤྱོད་སྤྱོད། དེ་དུས་གཙང་ཕྱོགས་སྤྱོད་ཡབ་རིན་པོ་
ཆེ་གཞན་དོན་དུ་དགོངས་པ་ལ་ཉེ་བའི་མཚན་མ་ཤིན་དུ་གསལ་བ་བྱུང་སྟེ་སྤྱོད་མཇུག་
དུ་མི་གཏོང་བ་སོགས་ཀྱང་བྱས། དེ་ནས་སྤྱོད་ཁམས་མཉེལ་བའི་ཚུལ་བསྟན་ཏེ་འཕོད་
མི་ཡང་གནང་བྱུང་བས་བྱང་ཁ་བརྒྱད་དེ་དོན་ཅེ་གདན་དུ་བྱིན། དངོས་སྤྱོད་མཇུག་ཐུབ་
པ་ནི་མ་བྱུང་། ཞག་བཙོ་ལྷ་ཐུགས་དམ་ལ་བཞུགས་ནས་གྲོལ་བ་དང་འགྲིག་ཐུགས་ཀྱི་
དགོངས་པ་ཡོངས་སྤྱོད་གསུམ་པའི་ཐབས་རྣམས་ལེགས་པར་བསྐྱབས། དེ་དུས་གཟིམ་
མལ་བྱིས་སྤྱོད་ཞིག་བཞེངས་པ་ལ་རབ་དུ་གནས་པ་བྱས་པས་མེ་ཏོག་ཐུགས་ཀར་ཆགས།
ཞག་མང་དུ་མ་ཟགས་པར་བརྒྱུད། འདི་འདྲའི་རིགས་དབུས་གཙང་དུགས་ཀོང་སོགས་
སྤྱོད་བ་བྱངས་མང་པོ་ཡོད་དེ་མི་རྣམས་ངོ་མཚར་གྱི་གནས་སྤྱོད། རེད་རང་ནི་
ཡིད་བརྟན་ཆེར་མེད་སྟུང་།

དེ་ནས་ཡར་ལྷུང་འཕྱོས་སྤྱོད་སྤྱོད། ལྷ་རྒྱུ་རི་བས་གདན་བྱངས་ཞེ་ཕྱོགས་སྤྱོད་
སྤྱོད་པ་ལ་མཐའ་འཁོབ་བསྟན་པའི་སློན་མེ་སྤོབ་དཔོན་ཚོས་དཔལ་བ་དཔོན་སྤོབ་
རྣམས་གྱིས་དུགས་པོ་ཕྱོགས་སྤྱོད་ཐེབས་དགོས་པའི་གདན་འདྲེན་ནན་ཆེན་བྱུང་བ་ལ་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་གཉིས་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རང་རྣམས།

བརྟེན་སྤྱད་ལྟར་ལ་ལ་བྱས་ཐོག་མར་དྲགས་པོ་ལ་གོང་སྡེ་བརྒྱད་དུ་གྲགས་པར་སྟེ་བ།
བྲག་སྟེང་། བསམ་གཏན་སྤྱིང་སོགས་སུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱོར། ཐམས་ཅད་
ཀྱང་བརྟེན་གནས་སྤྱད་བ་དང་སྟོག་གཅོད་སྤྱོད་བ་སོགས་དགེ་བའི་ལམ་ལ་བཀོད། དེ་
ནས་བྱེ་ཉིལ་དུ་སྟེ་བ། སྟོབ་དཔོན་ཆོས་དཔལ་བས་མཆན་ཉིད་ཀྱི་གྲ་ཆང་ངེད་རང་ལ་
ཐུལ། སྐམ་པོར་སྐྱེ་འདྲ་རིན་པོ་ཆེ་མངལ། རི་པ་རྣམས་ལ་མང་ང་དྲངས། ཟངས་ལུང་
གི་དྲགས་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་བཞུགས་ཁྱིའི་སྟེང་དུ་བཞུགས། སྐྱེ་མེར་དུ་མ་ལ་ཆོས་འཆད་
པ་སོགས་རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་ཆོགས་སུ་འགྲིག། གོ་མདར་ནང་སོ་ཡོན་མཆོད་རྣམ་པས་
བརྟེན་བཀྱར་ཞིང་དགོན་གསར་ཞིག་འདུག་པའི་མིང་དགེ་ལྷན་ཆོས་སྤྱིང་ཞེས་བྱ་
བར་བཏགས།

སྤྱད་དྲགས་པོ་སྟོད་དུ་སྟེ་བ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྒྱལ་མེ་ཏོག་ཐང་དུ་དགོན་པ་
འདེབས་དགོས་པའི་ཁྱེ་བ་ནན་ཆེར་བྱང་ཞིང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་པ་སོགས་གང་ས་ནས་
ལེགས་པ་བྱུང་། ད་རིས་འདེབས་པ་ནི་མ་ཤར། རྒྱལ་དུ་ཞག་ས་བྱས་ཡར་ངོའི་གསོ་སྦྱོང་
ཞིག་དང་འགྲིག་བྱུང་བས་གསོ་སྦྱོང་བྱས་ཏེ་རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་པར་བསྐྱེགས།

འོལ་ཁ་གཞིས་ཀ་ནས་གདན་འདྲེན་བྱས་ཏེ་ཞལ་ངོ་རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་
གདམས་སྟེགས་བམ་སོགས་ཆོས་བཀའ་མང་དུ་གསན། དབྱར་དེར་བསྐྱད་ནས་ཡབ་
ཆོས་རྗེའི་གདུང་ཁང་གསེར་འབྲུམ་མཐོ་བརྩ་གཅིག་ཡོད་པ་ཞིག་ལེགས་པར་བཞེངས།
གདན་དྲངས་གཙང་ཕྱོགས་སུ་སྟེ་བ་སྟེ་རོ་རྗེ་གདན་དུ་སྐྱེ་གདུང་བཞུས་ལ་ཐུལ་བས་
ཁུན་ཐིགས་ལ་རོ་རྗེ་པག་མོའི་སྐྱེ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་འབྱར་དུ་དོད་པ་ཞིག་རིང་བསྟེལ་
དང་བཅས་པ། གཞན་ཡང་སྐྱེ་གདུང་རྣམས་ཤེལ་ལྟར་དྲངས་པའི་རིང་བསྟེལ་སྟོན་པོ་
དུ་མ་དང་། རྟེན་པར་སྟོན་པོ་མཐའ་ཡས་པས་བྱུར་བྱར་གཏམས་ལ་བྱོན། སྐྱེ་གདུང་
པལ་ཆེར་གསེར་འབྲུམ་དུ་བཞུགས་ཤིང་རབ་ཏུ་གནས་པའི་དགའ་སྟོན་རྒྱས་པར་བྱས་

ཏེ་ཕྱི་ནང་གི་རྣམ་པར་ཐར་པ་སྟན་ངག་གི་ལམ་ལས་འོངས་པ་ཡང་བཙམས།

དེ་ནས་སྤང་སྤྱད་དང་ཐོན་སོགས་ནས་ཞབས་ཏོག་ཡང་དག་མཛད་ནས་ཡར་
སྤང་ཕྱོགས་བརྒྱད་དྲགས་ཕྱོགས་སུ་སྤེལ། མཆན་ཉིད་པའི་གྲ་ཚང་དཔོན་སློབ་དང་
ལྟན་ཅིག་པར་ཆོས་བར་རིམ་པས་བྱས། སློབ་དཔོན་ཆོས་དཔལ་བ་དང་ལྷང་གོ་དཀའ་
བརྩ་པས་ཐོག་དྲངས་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་བཀའ་གདམས་སྤྱོད་པས་བམ་དང་དྲང་ངེས་
རྣམ་འབྱེད་སོགས་ཆོས་མང་དུ་བཤད་ཅིང་། ཐོས་བསམ་གྱི་དུ་རྒྱལ་གྱི་དགོན་པ་
འདེབས་པའི་བརྟག་པ་བྱས་པས་བཟང་བར་བྱང་།

བང་རིམ་ནས་གདན་དྲངས་ཏེ་ནང་སོ་སྤྱད་པོན་རབ་བྱུང་མཛད་པ་དང་།
མཁན་ཆེན་པ་ཁྱི་ཐོག་དུ་བསྐོ་བ་མེ་ཏོག་འཐོར་བ་སོགས་དང་། རྒྱུ་བའི་ཆོགས་མཐའ་
ཡས་པ་ཆོས་ཀྱི་ལམ་ལ་བཀོད་ནས་ནང་སོ་འོལ་ཁ་གཞིས་ཀ་བས་སྦྱིན་བདག་གི་གཙོ་
བོ་མཛད། དྲགས་པོ་ལ་གོང་སྟག་གཞིར་བ་སྤེ་དང་བཅས་པས་སྦྱིན་བདག་མཐའ་མ་
བྱས། དཀར་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ས་མོ་སྤུལ་གྱི་ལོ་སྦྱོན་གྱི་ཟླ་བའི་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་གཟའ་སྐར་
དང་འཕྲོད་སྦྱོར་སྟན་སུམ་ཆོགས་པ་ལ་རྒྱལ་མེ་ཏོག་ཐང་དུ་གྲ་ཚང་དང་དཔོན་སློབ་
རྣམས་ལྟན་དུ་ཕེབས་ཏེ་དགོན་པའི་འགྲམ་འདིང་བར་བཙམས་པ་ན་སྤར་བསམ་ཡས་
ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་དུས་བྱུང་བར་གྲགས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་འགྲམ་
འདིང་བ་ཙམ་བྱས་པ་ཞིག་འདུག་པ་དེར་འདིང་ངམ། ཡང་རི་ལོགས་དེར་འདེབས་པ་
ཐམས་ཅད་ཞལ་མ་འཆམ་པར་ཐེ་ཆོམ་དུ་གྱུར་པ་ལ་ཅིག་འགྲམ་བཏིང་བ་དེའི་གོང་
ཙམ་དུ་མཛོ་དཀར་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་རྩ་རྩ་ལ་སོགས་ལ་སྟོས་པ་མེད་པར་དེ་ཉིད་དུ་
ཞག་གཅིག་གཞི་ཡབ་ནས་ཉལ་བྱུང་བས་དེར་བྱེད་དགོས་པར་གོ་སྟེ། བརྟག་པ་བྱས་
པས་ཀྱང་དེ་ཉིད་དུ་བབས། བབས་མ་ཐག་མཛོ་དེ་ལངས་སོང་བས་གིན་དུ་ཡིད་ཆེས་
པར་བྱང་སྟེ། ལག་གི་སྤྲ་བསྐོ་བ་དང་། ལྟོ་འབྱེད་ཐིག རོ་བ་བཏོག་པའི་མཐའ་ལས་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་གཉིས་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རང་ལྷན།

བྱང་བའི་རུང་ཁང་གཅོད་པ་སོགས་སྐྱེགས་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་རྣམ་པར་དག་
པས་གཙུག་ལག་ཁང་དངོས་གཞི་ལ་ཀ་ཆེན་བདུན་ཅུ་ཐམ་པ། གཙང་ཁང་ཀ་ཆེན་
བརྒྱད། སྒོ་ཁང་ཀ་བ་བཞི་ཉེ་ཀ་ཆེན་བརྒྱད་ཅུ་ཀྱ་གཉིས་ཀྱི་འགྲམ་བཏིང་སྟེ། དེའི་ཆེ་
དགེ་འདུན་དར་ཞེས་པ་ཞིག་གིས་འགྲམ་བྱས་པའི་འོག་ནས་དུང་གཡས་འཁྱེལ་རང་
ཕྱོན་གཅིག་དང་། རྫོང་པད་འདབ་ཅན་བཞི་ཡང་བྱུང་ངོ་། རྫོང་རྣམས་བྱམ་གཏེར་དང་
བཅས་ཏེ་སྐར་ཟུར་བཞིར་འགྲམ་ཀྱི་འོག་ཏུ་རྒྱུད་པར་བྱས། དབྱར་ཐོག་དེ་ལ་ཆེག་པ་
ཐོག་སོར་འཁྱེལ་ལ་ཁད་པ་ཅམ་བྱུང་། མཁར་ལས་ཀྱི་ཆེ་ཡང་མེ་ཏོག་གི་ཆར་ཉིན་རེ་
བཞིན་འབབ་པ་སོགས་འདུག་ཅེས་སྟེང་ཞིང་། ས་རྫོང་རྣམས་ཀྱང་གང་དགོས་དགོས་
འབད་མེད་དུ་འབྱུང་བ་སོགས་བྱུང་། བྱང་བའི་རྗེས་སུ་ས་རྫོང་རྣམས་གང་ནས་བཏོན་
པའི་ལྷལ་མི་མངོན་པ་དང་། གཞི་མ་དག་པའི་འབྲུ་སྤྱིན་སོགས་གཏན་ནས་མེད་པ་
དང་། མཁར་ལས་འགོ་བརྒྱམས་པ་ནས་བཟུང་མཐུག་མ་རྫོགས་ཀྱི་བར་མཁར་ལས་
ཀྱི་སྒྲོར་ལ་བཞེན་པའི་ལས་རྒྱལ་རྣམས་ལ་བསྐྱད་ཡར་སོགས་གཏན་མེད་ཅིང་། ཐམས་
ཅད་ཀྱང་མི་ལྷས་སུ་སྤྲིག་པ་འདག་པའི་རྟགས་རྣམས་མཐོང་བ་སོགས་ངོ་མཚར་བ་
བྱུང་།

དེའི་སྟོན་དཔོན་སྟོབ་རྣམས་ཉང་པོ་ཕྱོགས་ལ་བྱོན་ཏེ་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་
ངག་དབང་ཆོས་གྲུབ་པ་སོགས་རི་ཁང་། འབྲི་སིང་གི་ཆོས་སྟེ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲ་མ་དགེ་
འདུན་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་བྱངས། སང་འདས་རུ་བའི་བར་ཀྱི་ཉང་པོ་སྟོན་སྟོན་ཐམས་
ཅད་ལ་རང་རང་དང་འཆམས་པའི་ཆོས་གདམས་ངག་བསྟན་ཏེ་དགེ་བ་ལ་བཀོད།

དེ་ནས་རྟ་ལོའི་དབྱར་རྒྱལ་རང་དུ་གཞི་སཔ། དྲགས་པོ་ལྷ་ཆང་དཔོན་སྟོབ་
རྣམས་དང་། སྐར་པའི་ལྷ་ཆང་འོལ་ཁ་སོགས་ནས་དགེ་འདུན་ཁ་འཐོར་འདུས་པ་
དང་བཅས་པས་ལས་རྒྱལ་མི་གཙོ་བོ་བྱས་ཏེ་དེའི་དབྱར་འདུ་ཁང་གི་ཐོག་ཆང་མར་

ལ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ།

ཕུབ། ཐིགས་ས་དགོན་པར་ཡོད་པ་ལ་མགོན་གཡག་འགས་ཁྲུངས་བཅའ་བ་འདྲ་བའི་
སྒོ་ནས་སྤར་ལྷང་པའི་མི་ནམས་ལ་རྒྱས་མེད་པའི་ཐིགས་ས་བཟང་པོ་ཡང་བྱུང་། དེར་
འདུས་པའི་རྒྱ་སེར་ནམས་ལ་ཆོས་བཀའ་རྗེས་གནང་ཡང་མང་དུ་བྱས་ནས་བང་རིམ་
ཕྱོགས་སུ་སྒྲ་ཤས་བསྒྲད། མཁན་ཆེན་པ་སྐུ་མཆེད་ལ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་
དབང་སོགས་ཆོས་རྗེས་གནང་མང་དུ་བྱས།

ལུག་ལོའི་དབྱར་རྒྱལ་དུ་དཔོན་སློབ་རང་གིས་བདག་རྒྱུན་བྱས་ནས་ལྷང་
རིགས་སྤྱོད་བ་སུམ་བརྒྱ་ཅམ་ཆོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་ཞག་བཅུ་ལྷག་བྱས་ཏེ་སློགས་ལ་
ལྷང་རིགས་སྤྱོད་བ་ནམས་འབེལ་གཏམ་ནམ་པར་ངེས་པའི་ཆོས་ཀྱི་དགའ་བས་རོལ་
བར་གྱུར། དགུན་ཨེ་ཕྱོགས་སུ་ཕྱིན། རྒྱ་རི་རྫོང་དུ་ཏྲོར་སྒྲ་བཅུ་གཉིས་པའི་དགུ་གཏོར་
དང་། ཆོས་གཅིག་གཏོར་མ་ནམས་རྒྱ་བཟང་ཞིང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་རྒྱན་བཟང་པོས་སྤྲས་
པ་གཞན་དག་གི་སྒོར་མི་ཤོང་བ་བྱས། ཆོས་སྦྱོང་མཆོད་པའི་གཏོར་མ་ལས་བདུད་རྩི་
དཔག་ཏུ་མེད་པ་བབས་ཏེ་ནང་ཐམས་ཅད་བདུད་རྩིའི་རྩི་བཟང་གིས་གང་བ་བྱུང་། ལ་
གསར་གྱི་ཆོས་གཅིག་ལ་གཏོར་མ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་འདི་ཐོག་མར་རྟ་ནག་རྩོ་
རྗེ་གདན་དུ་ཡབ་ཆོས་རྗེའི་བཀའ་བཀོད་པེབས་ནས་བྱས་པ་ཡིན། དེ་ནས་ད་བར་རྗེ་
བཟང་ལ་སོང་།

དེའི་དབྱར་དྲགས་པོའི་མི་ཆན་ནམས་ཀྱིས་ཆོས་འཁོར་དང་གཙུག་ལག་
ཁང་དང་མི་ཆན་སོ་སོའི་སྤྱི་ཁང་སོགས་ཀྱི་མཁར་ལས་གང་འོས་བྱས། རྒྱ་རི་རྫོང་ནས་
ལྷ་འདྲིལ་རྟེན་དབང་ལྷག་ཆེ་འདོན་གྱི་མེ་ཏོག་འཐོར་དུ་སྤོགས་སུ་སྤྱོད། དེ་དུས་བཀྲ་
ཤིས་ལྷན་པོ་ནས་སློབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་པཎ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་རྩེ་མོའི་ཞལ་སྤྱོད་ནས་ཀྱིས།
བདག་གི་སྤྱོད་མ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་དགེ་འདུན་གྱུབ་པ་དཔལ་བཟང་པོ་དེ་ཉིད་སྤར་
ཡང་བསམས་བཞིན་སྐྱེ་བ་བཞེས་པ་དེའི་དྲུང་དུ། སློབ་མའི་ཐ་ཆུང་ཡེ་ཤེས་རྩེ་མོས་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་གཉིས་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རང་རྣམས།

ཞུ་བ། ཞེས་སོགས་གཟེངས་བསྟོན་དང་བཅས་ཏེ་བཟླ་ཤིས་ལྷན་པོའི་གདན་སར་ཅིས་
ཀྱང་སླེབ་དགོས་པའི་བཀའ་སྩལ་ནན་ཆེ་བ་པོ་ཉ་དང་བཅས་པེབས། སྤར་མཇལ་ཁ་
ཇི་ཅམ་ཞུས་ཀྱང་མི་གནང་བ་ལ་ད་ལན་ཚུར་ལ་འདུད་པའི་རྣམ་པས་འདི་འདྲ་གནང་
བ་འདི་ཡང་རང་གིས་བཤེས་གཉེན་བསྟན་ཚུལ་མ་ལོག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་གོ།

སྦྱར་ཡང་མཛུབ་མོ་ནང་དུ་བཀྱག་ནས་ཇི་ཅམ་བསམས་ཀྱང་བཤེས་གཉེན་
བསྟན་ཚུལ་ལ་དུས་དེང་སང་ལ་སྟོས་པའི་འདི་མན་ལས་འགོ་རྒྱ་མེད་སྟམ་པ་མ་
གཏོགས་སེམས་གནོད་དགོས་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད། ད་ལྟ་ངེད་རང་ལ་ཡོན་ཏན་ཅམ་
མེད་ཀྱང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟན་འདྲིན་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་དངས་ཆོས་
འབྲེལ་ཡོད་དོ་ཅོག་ལ་ཤིན་ཏུ་དད་པ་འདི་ཡང་དེ་ཁའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་སྟམ་པ་ཡོད།
དེ་རིས་ལ། རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཅུར་སླིག་གི། ཞེས་སོགས་ཞུ་ཡིག་སྟན་དག་གི་
ལམ་ནས་འོངས་པ་ཡང་རྟེན་ཆས་བཟང་པོ་དང་བཅས་ཏེ་སྤུལ། སྤར་མའི་བཀའ་སྩལ་མི་
རུས་པ་ལ། མི་རུས་དེ་ལ་ཆོག་གིས་སྦྱང་། ཞེས་པ་ལྟར་གྱི་བཤད་སྦྱང་དང་བཅས་པའི་
ཞུ་ལན་སྤུལ་ནའང་སྤྱུ་ལོའི་སྟོན་ཆོས་རྩེ་རུབ་ར་བ་དཔོན་སྟོབ་རྣམས་བཀའ་ཤོག་
ནན་ཆེན་པོ་དང་བཅས་ཏེ་འོལ་ཁ་གཞིས་ཀར་གདན་འདྲན་ལ་བྱོན། དང་པོ་ངེད་རང་
ལ་དགོན་པ་ཅི་འདྲ་ཞིག་གི་བདག་ཁྱེན་བྱང་ན་སྟམ་པའི་ཤེས་འདོད་མེད་ཀྱང་། བཟླ་
ཤིས་ལྷན་པོའི་གདན་ས་བྱང་ན་བྱེད་ཀྱང་བྱེད། འོས་རིས་ཀྱང་ཡིན་སྟམ་པའི་སྟོ་ཡོད་
ན་ཡང་། བར་སྐབས་སུ་བསྟོད་པའི་གནས་ཚུལ་བརྟེན་སྟོའི་འཁྲི་བ་ཆོད་པ་དང་། རྒྱལ་
གྱི་དགོན་པ་ཡང་བཏབ་ཟིན་པས་བཟླ་ཤིས་ལྷན་པོའི་གདན་ས་ནི་རྩ་བ་ནས་མི་བྱེད།
འོན་ཀྱང་སྤར་མཇལ་སྤར་ནས་པཎ་ཆེན་ལ་ངེད་རང་ངོས་ནས་བསྟན་ཚུལ་འབྲོམ་གྱིས་
སྤར་མ་སེ་བཙུན་ལ་བྱེད་པ་བཞིན་བྱས་ནའང་། ཐ་ན་ཞལ་ལྟ་བུའི་སྐབས་ཀྱང་མེད་པ་
ཞིག་བྱང་བས་ད་མཇལ་ནས་དཔོན་སྟོབ་སྤྲུགས་ཡིད་དག་པ་ཞིག་བྱང་ན་ང་རང་ཡང་།

ལ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ།

བསམ་པ་རྫོགས་ཤིང་། གནས་ཚུལ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་མ་གོ་བའི་སྐྱེ་པོ་མང་པོ་ཞིག་གིས་
ངེད་དཔོན་སློབ་ལུལ་དུ་བྱས་ནས་ཕྱིག་པ་གསོག་པའི་སློ་ཡང་འགག་པ་འདུག་སྟེ་
པའི་བསམ་པ་སྐྱེས་ཏེ་འགོ་བར་ཆས།

ཐོག་མར་ཆེས་ཐང་དུ་ལྷ་མཚོད་ཆེན་མོའི་སྟེང་དུ་སླེབ། ཆེས་ཐང་ན་སྤྱོད་
ལྷ་མཚོད་ཆེན་མོ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་འདུག་ནའང་འཕྱོས་པའི་སྤྱིལ་བྱར་ངེད་རང་གིས་
ཆོས་བཤད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་ལྷ་མཚོད་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱང་གནས་དེ་ཉིད་དུ་
ཆོགས་པ་དང་། སྤར་སྤྱིང་མེ་སོགས་མེད་པ་ལ་སྤྱིང་མེ་མཐའ་ཡས་པ་དང་བཅས་པ་
ཚུགས་ཡོད་པས་དེ་རིས་ལྷ་མཚོད་ཀྱི་གཤམ་དབུ་བྱས། དེ་ནས་ནང་སོ་བྱིང་པས་གདན་
བྱངས་ཞབས་ཏྲོག་མཐའ་ཡས་པ་མཛད། དེ་ནས་དེའི་ལ་ལ་བྱས་འཕྱོས་སུ་མདར་
སླེབ། ཡར་རྒྱང་མཐིལ་ལ་བརྒྱད་དེ་བསམ་ཡས་སུ་དཀར་པོ་ཀུན་གྲགས་པས་མཚོད་
ཁང་ཞིག་གསོས་བྱས་འདུག་པས་རབ་གནས་ཞབས་ཏྲོག་ཀྱང་ཡང་དག་བྱུང་། དེ་ནས་
སེར་ལ་ལ་བྱས་བདེ་ཆེན་ཅེར་སླེབ། ནང་སོ་བྱག་དཀར་བ་ཡུམ་སྤྱོད་ཀྱིས་ཞབས་ཏྲོག་
མཛད། ཆོས་བཀའ་མང་དུ་གསན།

༡༠༽ སེ་འབྲས་གཉིས་དང་སྐྱེ་གོང་མའི་གདན་ས་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་རྒྱུ་ལག་གི་
བཞུགས་ཁྲིར་མངའ་གསོལ་ཞུས་ཏེ་ཡོངས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ཀྱིས་གསོལ་བཏབ་བཞིན་དབང་
བཀའ་བྲིད་རྒྱུ་གནང་སོགས་མཁས་པ་མཁུ་བའི་ལེགས་བཤད་ཀྱིས་འཁོར་བ་མཐའ་ཅན་བྱས།

དེ་ནས་ཆོས་འཁོར་ལྷ་སར་སླེབས། ཆེན་ཤི་ཚུལ་བྲིམས་དཔལ་དང་། གོ་ཤི་
མཐོན་པོ་རིན་ཆེན། ལྷག་ལུང་གོ་ཤི་སོགས་རྒྱ་བན་རྣམས་བྱོན་པ་དང་འགྲིག་ ཁོང་
རྣམས་ཀྱིས་ཞབས་ཏྲོག་དང་འབུལ་བ་མཐའ་ཡས་པ་བྱས། སློབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་
དཔལ་འབྱོར་ལྷན་གྲུབ་པས་བཀའ་གནང་སྟེ་སེ་རར་གདན་བྱངས། ཆོགས་པས་བསུ་
བ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་གསུངས་ནས་ཆོས་རྒྱུ་ལེགས་ཁྲིའི་སྟེང་ནས་སེ་རར་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་གཉིས་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རང་རྒྱལ།

ཆོགས་པ་ལ་ཆོས་འབྲེལ་ཡང་བྱས། མཁས་པ་དོན་ཡོད་དཔལ་ལྷན། རྩེ་བཅུན་ཆོས་ཀྱི་
རྒྱལ་མཆན། ཆེན་པོ་དོན་གྲུབ་པ། ཆེན་པོ་ཡོན་ཏན་བཤེས་གཉེན། རབ་འབྱམས་པ་
ཚུལ་ཁྲིམས་འོད་ཟེར་སོགས་སྤྲུལ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་བྲངས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དད་གྲུས་
བསམ་གྱིས་མི་བྱའ་པ་མཛད།

དེ་ནས་འབྲས་སྤྲངས་སུ་གདན་བྲངས། དབུ་མཛད་དཔལ་འབྱོར་རྒྱལ་མཆན།
དབུ་མ་པ་རིན་ཅེན་དར་མ། མདོ་སྨད་པ་ཤེས་རབ་སྒོ་གྲོས། དཀའ་རབ་འབྱམས་སྤྲུལ་
སངས་རྒྱལ་ལེགས་པ། སྒོ་བ་དཔོན་རྒྱལ་མཆན་ལེགས་པ། རབ་འབྱམས་པ་རིན་ཅེན་
རྣམ་རྒྱལ། བདེ་མཆོག་པ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཆན། འདུལ་བ་པ་རིན་ཅེན་གྲགས་པ།
མངའ་རིས་པ་དཀོན་ཅོག་བཟང་པོ། ཆོས་རྩེ་དཔོན་པོ་དཀོན་ཅོག་དར། སྒོ་བ་དཔོན་
དཔལ་ལྷན་འོད་ཟེར་རྣམས་ཀྱིས་གཙོས་པའི་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གསུང་ཆོས་
གསན། དབུ་ཞུ་འདིང་བ་དང་དད་གྲུས་བསམ་གྱིས་མི་བྱའ་པ་མཛད། མདོར་ན་དེ་རིམ།
རྩེ་བཅུན་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་བྱིན་ཆད་ནས་སྤྲུལ་ལ་ཡང་འདི་འདྲ་མ་བྱུང་ཞེས་སྤྲེང་།

དགའ་ལྷན་ཁང་གསར་དུ་དཔོན་ས་ཡུམ་སྲས་རྣམས་ཀྱིས་གསུང་ཆོས་གསན།
ཞབས་ཏྲོག་སྤུལ་དུ་བྱུང་བ་མཛད། དེ་ནས་ལྷན་གྲུབ་སྤྲང་དུ་ཐོན་པའི་ནང་སོ་ཞལ་ངོ་
རྣམས་ཀྱིས་ཞབས་ཏྲོག་མཐའ་ཡས་པ་མཛད། ཆོས་ཀྱི་རྩེ་དགེ་ལེགས་རྣམ་རྒྱལ་བས་
གདན་བྲངས་ཏེ་རྒྱལ་བྱེད་ཆལ་དུ་ཆོགས་ཆོས་བཤད། དེ་ནས་བཞུ་བཞིར་སྤྲང་སྤུ་བ་
དཔོན་སྒོན་གྱིས་གཞི་ལེན་ཞབས་ཏྲོག་མཛད་དེ་སྤྲན་དུ་དཀའ་རབ་འབྱམས་སྤྲུལ་བ་སྒོ་
གྲོས་རྒྱ་མཚོ་དང་། དཀའ་རབ་འབྱམས་སྤྲུལ་བ་སྒོ་བཟང་བཤེས་གཉེན་པ་གདན་འདྲེན་
ལ་བྱོན། བཟླ་ཤིས་ལྷན་པོའི་ཆོགས་པས་བསམ་གྲུབ་ཅེའི་ཟམ་སྟེ་ནས་སེར་སྤྲེང་མཛད།
སྤྱི་པོའི་བྱིན་རྒྱབས་ཞུ་བ་དང་། ལྷན་མོ་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱའ་པ་ཆོགས། དེ་ནས་
བཟླ་ཤིས་ལྷན་པོའི་གཟིམ་ཁང་རྒྱལ་མཆན་མཐོན་པོར་སྟེན། ཞལ་སྤུ་ནས་པཎ་ཆེན་

ལ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ།

བྱང་གིས་ཀྱང་བཞེངས་ནས་ཕྱག་ལན་མཛད། ཕྱིས་དེ་འདྲ་མི་གནང་བའི་ཁྱ་བ་ཕྱུལ།
ཞབས་ལ་བྱིན་སྐབས་ཁྱས་པས་སྟོན་རིང་ཞབས་རང་ལ་བྱིན་སྐབས་ཁྱས་ཆོག་པ་བྱུང་།
དེ་དགོང་མང་ཇའི་སྟེང་དུ་དགེ་འདུན་ཆོགས་པ་ལ་སླ་མའི་ནལ་འབྱོར་གྱི་ཆོས་འབྲེལ་
བྱས།

དེ་ནས་གདན་ས་བྱེད་མི་དགོས་པའི་ཁྱ་བ་ནན་ཆེར་ཕྱུལ་ནའང་། དམ་ཆོག་
ལ་དགར་བའི་བཀའ་ལྟངས་གནང་ནས་རེ་ཞིག་ཁས་ལེན་མི་འབྱུལ་ཁ་མེད་བྱུང་བས་
དགེ་འདུན་ཆོགས་པ་ཉིས་སྟོང་ལྷག་པ་ཅམ་ལ་མང་ཇ་སྟོས་འབྱེད་དང་བཅས་པ་
བྱས། ཞལ་སྡེ་ནས་ཀྱི་བྱང་དུ་འབྱུལ་ཆེན་ཞེ་བསྐྱེད་པ་ཕྱུལ། དེའི་སྟེང་དུ་ཉེན་འབྲེལ་
གྱི་གནང་སྐྱོན་དང་བཅས་མེད་ཏོག་འཁོར་བ་གནང་སྟེ་བྲི་ཐོག་དུ་སྟེབས། ཞལ་སྡེ་ནས་
གཟིམས་ཁང་སེར་པོར་ཀུན་སྤངས་མཛད། དགུན་ཆོས་རྒྱག་ནས་སྡོ་ཆད་མ་ནམ་
འབྲེལ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྒྲིག་འཁོར་ས་བཅད་གཞིར་བཞག ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་
དང་མཁས་གྲུབ་སྒྲིག་ཆེན་སྐབས་སུ་གང་བབ་གྱི་སྟེང་དུ་ལྷ་ཤྲག་སོགས་འབྲེལ་ཆེན་
ནམས་ཀྱི་བཤད་པས་བརྒྱན་ཏེ་ལེགས་པར་བཤད་པས་མཁས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཐུགས་
རང་དབང་མེད་པར་སྟོགས། གཞུང་ཆོས་ལ་དགེ་འདུན་བྱེད་དང་སྐྱམ་བརྒྱ་ལྷག་ཅམ་
མ་ཆག་པར་བྱུང་། སྟོན་ཆད་བོད་དུ་ཆད་མ་ནམ་འབྲེལ་གྱི་གཞུང་ཆོས་ཕྱོགས་གཅིག་
དུ་ཉན་མཁན་འདི་བས་མང་བ་མ་བྱུང་ཞེས་ཀུན་མཐུན་པར་སྟེང་། དེའི་རྗེས་ལ་མངོན་
པ་མཛོད་དང་འདུག་པའི་སྒྲིག་ཆེན་གྱི་བཤད་པ་བྱས། ཕྱི་རོ་ཕར་བྱིན་དང་འདུལ་བ་
མདོ་རྩ་བའི་མཚུབ་འཁྲིད་བཤད་པ་དང་བཅས་པ། གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུད་སྟོན་
གསལ་མཆན་མའི་སྟེང་ནས་བཤད་པ་མཚུབ་འཁྲིད་དང་བཅས་པ་བྱས། སར་བྱིན་གྱི་
མཚུབ་འཁྲིད་ལའང་དགེ་འདུན་བྱེད་དང་ཉིས་བརྒྱ་ཅམ་བྱུང་བ་ཀུན་ཀྱང་ཆོས་འཆད་
ཚུལ་ལ་ཐུགས་ཁེངས་ཏེ། ཞལ་སྡེ་ནས་པཎ་ཆེན་གྱི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། ཉིད་གྱི་ཆོས་ལ་

ཡུལ་དབང་སྤྱི་ཐོང་གཉིས་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རང་རྣམས།

ཐམས་ཅད་མགུ་འདུག་གསུང་བ་མེད་པས།

དེ་ནས་ཕྱི་རྫོང་འཁར་རྩེ་བཏང་སྟེ་ཆོག་པ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རྩི་བོ་ཡབ་སྐུ་སྐྱེ་གསུང་དག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བཀའ་གདམས་སྟེ་གས་བམ་རིན་པོ་ཆེ་ཡོངས་སུ་རྩི་གས་པར་བཤད། རིགས་ལུང་ལ་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུ་ལྟག་ཅམ་དང་། ཡོངས་རིལ་དགུ་བུ་ལྟག་ཅམ་བྱུང་། དགེ་འདུན་ཏུ་ཅང་ཆོག་པ་པ་སྤྱི་ཕྱི་ལྟ་བུ་རྣམས་སུ་མི་ཤོང་བ་ཅམ་བྱུང་སྟེ་སྟོབ་དཔོན་རྣམ་པས་ཁྱུ་བ་ལུ་ནས་གཟིམ་ཁང་གི་ཕྱག་འདེབས་ཆར་མ་རྣམས་སྟེ་ལྟ་བུ་འདྲི་ཁང་སར་བྱིན་ཏེ་སྟེ་ལྟ་ས་བཟུང་བ་བཞི་བུ་ལྟག་ཅམ་དང་། རྩི་གས་པར་གྲུབ་པའང་ཉི་ཤུ་ཙམ་གྱངས་བྱུང་སྟེ། ན་སོ་སྤྱི་མོའི་དུས་བཟུ་ཤིས་ལྟན་པོ་རང་ན་ཡོད་དུས་ཤིག་མི་ལམ་དུ། ཞལ་སྤྱི་ནས་པའ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་ཆེ་མོའི་རྩིས་སུ་དེད་རང་གདན་ས་བྱེད་པ་དང་། དེ་དུས་ལྟར་རི་ཆུན་དཔོན་པའི་སྤྱི་གིས་ཁེངས་ཤིང་། དགེ་འདུན་ཡང་སྟོང་དང་དགུ་བུ་ལྟག་ཅམ་ཆོག་པ་པ་འོང་བའི་ལུང་བསྟན་ཞིག་བྱུང་བ། དེ་ཤོང་ནི་ཤོང་གི་གནས་ཆུ་ལ་དཔག་ན་མི་བདེན་པ་འདུག་སྟམ་པ་བྱུང་ནའང་། བར་སྐབས་སུ་བར་ཆད་ཅུང་ཟད་བྱུང་བ་མ་གཏོགས་དེད་རང་གཞི་མཐ་སྟོད་རྒྱ་བྱུང་ན་དེས་པར་བདེན་པར་འདུག་སྟམ་པའི་དེས་ཤིས་ཀྱང་སྟེ་སྤྱི་

གཞན་ཡང་དཀའ་རབ་འབྱམས་སྤྱི་བ་སྟོ་གོས་རྒྱ་མཚོ་དང་། སྟོ་གོས་རྒྱ་མཚོན་པ་སོགས་ལ་འགྲེལ་བ་སྟོན་གསལ་ཆ་ལག་དང་བཅས་པ། དྲང་དེས་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་བཤད་པ། དཀའ་རབ་འབྱམས་སྤྱི་བ་སྟོ་བཟང་བཤེས་གཉེན་པས་ཐོག་དྲངས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བུ་ལྟག་ཅམ་ལ་རིམ་ལྔ་གསལ་བའི་སྟོན་མེའི་བཤད་པ། གཞན་ཡང་གངས་ཅན་ནས་དཀའ་བུ་འདྲིན་པ་ཆུ་ལ་སྟོ་བ་དང་ཆོས་སྤྱི་བ་དཔོན་སྟོ་བ་ལ་སོགས་ཏེ་ལྟན་པོ་ཆེ། སེལ་ཆེའི་ཆོས་སྟེ། སྟོན་པོ་རི། པོ་དོང་ཞེ། སྤྱི་མང་། གནས་རྟིང་། ལྟ་ལྟ། དཔལ་འཁོར་བདེ་ཆེན་སོགས་མདོར་ན་འཇད། ཏུ་ནག་སྤྱི་མང་། རི་པོ་དགེ་

ཡུལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ།

འབེལ་གྱི་སློབ་དཔོན་རྣམ་པ་སོགས་ཕྱོགས་རིས་གྱི་སྤྲོ་མ་བྱོན་པ་རྣམས་དང་དཀའ་
བརྩུ་རབ་འབྱམས་རྣམས་གྱིས་གཙོས་པའི་དོན་གཉེར་ཅན་མཐའ་ཡས་པ་འདུས་ཏེ་
ཆོས་འཇིག་རྟེན་གཉིས་ཀའི་སྤྱན་ཚོགས་རྣམ་མཁའ་དང་མཉམ་པར་བྱང་།

པཌ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་ཆེ་མོའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་སྟོན་པ་གྱི་ལམ་ལས་འོངས་
པ་ཡང་བརྩམས། སྤྱན་ལམ་དུ་ཕབ་པས་མཚོག་ཏུ་དགྱེས་པ་ཆེན་པོ་མཛད། དེ་དུས་
པཌ་ཆེན་བྱང་དུ་ཐིག་ལེ་བརྩུ་བྱས་པའི་དབང་། སྤར་ཐང་གི་ཆོས་སྦྱོང་བཞི་སྟགས་
གྱི་རྗེས་གནང་། སྤྱབ་རྒྱལ་མ་གསང་སྤྱབ་གྱི་དབང་། བཤོན་པོ་ཕྱག་བཞི་པ་གཉེར་མ་
དང་སྟག་ཞོན་སོགས་གྱི་རྗེས་གནང་། དམར་པོ་སྒྲོར་གསུམ་སོགས་ཟབ་ཆོས་ཀྱང་མང་
དུ་ཐོས། དཔོན་སློབ་འབེལ་གཏམ་སོགས་ཀྱང་མཛད་པས་ངེད་རང་ལ་ཤིན་ཏུ་དགྱེས་
ཤིང་ཐུགས་ཡིད་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པའི་ལེགས་ཚོགས་ཅན་བྱང་ངོ་། ཉེ་རིས་བསྟོན་
རྗེས་གསར་དུ་བསྐྱབས་པ་ཉིས་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་དང་། དགེ་ཚུལ་སྤྱབ་མི་བརྒྱ་ལྷག་མང་
པོ་བྱང་། སྤར་རྟེན་འབྲེལ་རུང་ཟད་འབྱུགས་པ་དེ་མ་གཏོགས་འདི་ཁར་སྟོན་རྒྱ་བྱང་
ན་བསྟན་པ་དཀར་ལམ་ལ་འགྲོ་བ་འདུག་ཏེ་སྟོན་པ་ཡང་བྱང་། བཟླ་ཤིས་ལྷན་པོའི་
གདན་སར་ལོ་སྟམ་རུ་སོ་བདུན་གྱི་ཐོག་ཏུ་སླེབ་པ་ཡིན།

༡༡༽ ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་དང་དྲགས་ཀོང་སོགས་ཕྱོགས་རིས་མེད་ཀྱི་སྤྱི་འགྲོ་གངས་མེད་པར་ཆོས་གྱི་
ཆར་ཆེན་འབེབས་པ་དང་། དཔལ་ལྷན་ལྟ་མོའི་སྤྲོ་མཚོའི་གནས་སྤོང་ཡང་བྱས།

དེ་ནས་བྱ་ལོའི་དབྱར་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་འཁོར་ནང་སོ་འོལ་ཁ་བས་གཏོང་རྒྱ་
ཡིན་པས་གདན་འབྲེན་ནན་ཆེ་བ་བྱང་བ་ལ་བརྟེན་རྒྱལ་དུ་སླེབ། འོལ་ཁ་ནས་ཞལ་ངོ་
རྣམས་ཀྱང་བྱོན། ཆོས་འཁོར་ཡང་བཟང་བར་བྱང་ངོས། རྒྱལ་གྱི་དགོན་པའི་ཆ་ལ་ཀོང་
ལོང་སྟོན་སྟངས་རྣམས་དང་ཡོན་མཚོད་འབྲེལ་ཡོད་པ་ཞིག་མ་བྱང་ན་གཏན་མི་བརྟུབ་
པས་ཅིས་ཀྱང་ཕེབས་དགོས་པའི་ནང་སོ་ཀུན་སྤངས་སྟོ་གྲོས་བསམ་སྤྱབ་པས་གདན་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་གཉིས་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རང་ལྷན།

འདྲན་བྱུང་བ་ལ་བརྟེན་སྐྱེ་རབ་པ། གྲོ་མདའ་བ། བང་རིམ་པ། ལྷང་ར་བ་སོགས་དྲགས་
པོའི་སྡེ་པ་ནམས་ཀྱིས་ཞབས་ཏྲིག་མཐིལ་ཕྱིན་པ་བྱས་ངོས། བྱ་སྤྲད་ནས་བཟུང་སྟེ་དེ་མོ་
ལ་ཁ་ཡན་གྱི་ཀོང་པོའི་ཡུལ་པལ་ཆེ་བར་ཕྱིན། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོ་ཞོ་ཕུལ། གང་སྟེ་བ་
དུ་སྐྱེ་སེར་མཐའ་ཡས་པ་ལ་ཁྲོམ་ཆོས་བཤད། ཐམས་ཅད་ཀྱང་བསྟེན་གནས་སྤྱང་བ་
སོགས་བསྐབ་པའི་གཞི་འདྲིན་པ། སྟོག་གཅོད་སོགས་སྟིག་པ་སྤྲོང་བ་ལ་བཀོད། བཀྲ་
ཤིས་རབ་བརྟན་དུ་བསྟན་འདྲིན་སྟོ་གྲོས་དབང་པོ་དང་དཔལ་ལྷན་སྟོ་གྲོས་པས་ཆོས་
རྩེ་རིན་ཅེན་ཅན་རྒྱལ་བའི་ཕྱི་རྟེན་དུ་རྩེ་བཅུན་བྱམས་པའི་སྐྱེ་བཟངས་གསེར་ལས་བྱུབ་
པ་ཞལ་རས་ལ་ཁྱུ་གང་ལྷག་ཅམ་གྱི་ཆོད་ཡོད་པ་ཞིག་བཞེངས་འདུག་པའི་རབ་གནས་
ལ་སྐྱུན་བྱངས། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་སྟོ་ནས་རབ་དུ་གནས་པ་བྱས་པས་འཇའ་
ཆོན་གྱི་གྲར་མེ་ཏྲིག་གི་ཆར་སོགས་མཐའ་ཡས་པ་བྱུང་། སྟོ་གསལ་འདུས་པའི་ཆོགས་
ལ་ཆོས་ཀྱང་བཤད།

དཀའ་བཅུ་པ་ཀྱན་དགའ་སྟོ་ལྷན་པས་རི་བོ་དགེ་ལྷན་དུ་གདན་བྱངས། ཆོས་
འཁོར་བསྐྱོར་ཞིང་བསྟན་འདྲིན་དཀོན་ཅོག་འབྱུང་གནས་པ་དང་འཕགས་པ་རྒྱལ་
མཆན་པ་སོགས་ཀྱིས་དེ་མོ་ལ་ཁར་གདན་བྱངས། ཆོས་མང་དུ་བཤད། མདོར་ན་ཀོང་
པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རི་བོ་དགའ་ལྷན་པའི་བསྟན་འདྲིན་ནམས་ཀྱིས་ཐོག་བྱངས། ས་སྐྱེ་པ།
ཀམ་པ། ཆོལ་པ་སོགས་ལ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་དད་ཅིང་། ཕྱོགས་རིས་མེད་པའི་
འགྲོ་པན་རྒྱ་ཆེ་བར་བྱུང་། དེ་དུས་སྤར་རྒྱལ་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་གཡམ་གཙམ་
འདིང་བའི་གཡམ་པ་བསྐྱངས་པས་འོལ་ཁའི་འུ་ལག་གཅིག་གིས་གཡམ་པའི་སྟོ་མ་བྱ་
ཞིག་འདུག་པའི་ནང་ནས་གནམ་ལྷགས་ཀྱི་རལ་གྱི་བྱུང་གཅིག་རྟེན། དེ་དུས་ངེད་རང་
ལ་ཕུལ་ན་ཁོ་རང་ལའང་དངོས་བྱུབ་འོང་བའི་རིགས་སུ་འདུག་ནའང་ཁོའི་རྟོག་པ་
ལ་གསེར་ཡིན་པ་འདུག་སྟུང་དུ་བསམས་ཏེ་སྐྱས་ནས་འོལ་ཁར་བྱིར། སྤིང་མོ་བཅུན་

ལ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ།

མ་ཞིག་གི་སར་གྲོས་བྱས་པས་དེ་ནང་གིས་བཏབ་སྟེ་མཚན་གཉིད་མེད་པ་དང་། ཉིན་
མཚན་ཀུན་ཏུ་ལྷན་ལ་བྱ་རོག་གི་བྱ་ཆེན་པོ་འཐེབས་ཏེ་ཤ་ཐམས་ཅད་འཐོག་པའི་
སྤང་བ་ཤར། དེའི་ཆེ་སྤྲ་ཐབ་པས། རྒྱལ་ན་དཔལ་ལྷན་ལྟ་མོའི་ཕྱག་མཚན་གྱི་རལ་གྱི་
ཡོད། དེ་གནས་སྟོང་འབྱེད་པའི་ལྷ་མིག་ཡིན་ཟེར་བྱང་ནས། ཁོས་རལ་གྱི་གཅིག་བཞིག་
ནས་དེའི་ཆབ་ཏུ་ལྷགས་གྱི་རལ་གྱི་ཞིག་བཅོས། དེ་དང་གནས་ལྷགས་གྱི་རལ་གྱི་
དངོས་གཅིག་ཕུ་དེ་གཏོར་གསོས་དང་སྤྲུགས། གནས་བཏབ་སྟོང་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་བ་གཞིའི་
བསྐྱང་གསོ་རྒྱན་པ་ལ་ཡོད་པ་ལ་ཕུལ་འདུག དེས་གཏམ་སྟན་འབུལ་བ་ཡང་ཀོང་པོར་
སླེབ། ཉིང་ལ་ངེད་རང་རྒྱལ་ཏུ་སླེབ་དུས་ཀྱང་ཁོ་བཤགས་པ་དང་གཏོར་གསོས་ལ་བྱང་
ནའང་། གནས་ལྷགས་གྱི་རལ་གྱི་གཅིག་བཞིག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱིས་རྩ་ཆད་ལ་སོང་
འདུག གནས་ལྷགས་གྱི་རལ་གྱི་དེ་ད་ལྟ་རྒྱལ་ན་བཞུགས་ཤིང་།

དཔལ་ལྷན་ལྟ་མོའི་སྤྲ་མཚོ་གྲགས་པ་ཅན་འདི་ནི། དེ་གོང་ལྷག་ལོའི་དབྱར་
སྤྲ་ངེད་རང་ལ་མཚོ་བྱང་པར་ཅན་དེ་འདྲ་ཡོད་པའི་སྤང་བ་ཤར་ཏེ་ཆད་དབྱད་པས།
ཡུལ་མི་རྒྱས་ཅན་འདྲས། མཚོ་ཤིན་ཏུ་གཉན་པ་འགྲམ་དུ་སྐྱད་ཆེ་བ་བཏོན་ན་ཡང་
སེར་བ་འབབ་པ་སྐྱད་འདོན་པ་ཞིག་ཡོད་ཟེར་བ་ཐོས་ནས་ཐོག་མར་འཆོལ་དུ་བཏང་
བས་བྱངས་རྟེན་དེ་ངེད་དཔོན་སྟོབ་བཅུ་ལྷག་ཅིག་གནས་སྟོང་འབྱེད་དུ་བྱིན། སྟོང་གི་
མཚོ་ཆུང་ཞིག་འདུག་པ་དེར་གཏོར་མ་བཏང་ནའང་། ཤིན་ཏུ་གཉན་པར་འདུག་པས་
བསྐྱད་ཡར་མ་བྱང་བ་མ་གཏོགས་རྟ་བརྒྱུས་ཤིག་ཀྱང་བྱང་། དེ་ནས་མཚོ་ཞལ་ལ་ཁར་
སླེབ་པའི་ཆེ་མཚོ་དཀར་ཆེལ་ལེ་བ་ཞིག་འདུག དེར་དཔལ་ལྷན་ལྟ་མོ་བསྐྱེད། ལྷན་
བྱངས་པ་ན་ཤར་ཕྱོགས་ནས་བུ་ཡུག་ཅིག་བྱང་སྟེ་མཚོ་དེ་ལ་བབས་པ་དང་དེ་མ་ཐག་
མཚོ་དེ་སྤར་བས་མདོག་འཁྱར་ཏེ། རེས་འཇའ་ཆོན་སྤུལ་ལྷའི་བྱ་བ་དང་། རེས་པོ་བྱང་རྒྱ་
ཐིབས་དང་བཅས་པ་ལྷ་སྤྲུགས་ཤིག་མདོན་སུམ་ལྟ་བུར་སྤང་བ་དང་། ཡང་མཚོ་དེ་ནམ་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་གཉིས་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རང་རྣམ།

མཁའི་མདོག་ལྷ་བྱ་གཉིས་སུ་སོང་བ་འདྲ་བའི་ནང་ནས་དབྱིབས་བྱ་བཞི་དང་། བར་སྐབས་ཡོད་པའི་རི་དེའུའི་རྣམ་པ་ཅན་གཉིས་སྤར་མེད་ལ་ནམ་མཁར་སྟེག་པ་བཞིན་ལངས་ཏེ་ཤིན་ཏུ་འཇིགས་ཤིང་ལྷད་མོ་ཆེ་བར་བྱུང་། དེ་གཉིས་ཤས་ཆེར་གདོང་ཅན་གཉིས་ཀྱི་ཆོ་འཕུལ་དུ་གོ། རེས་མཚོ་ཐམས་ཅད་གནམ་དུ་ཁོལ་བ་ལ་འོ་མའི་མདོག་ལྷ་བྱ་དང་།

མདོར་ན་རྒྱ་རང་ག་པའི་མདོག་ཏིལ་ཅམ་མེད་ཅིང་། གཟིགས་སྤང་ངོ་མཚར་བ་དེ་སྟོད་ཅིག་དེད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐུན་པར་མཐོང་། དེ་ནས་བབྱུང་སྟེ་ད་བར་མཚོ་མངལ་ལ་མང་དུས་ལྷ་བརྒྱ་ལྷག་ཅམ་འདུས་པ་ལ་ཡང་མཐོང་སྤང་མཐོང་ཚུལ་ཕྱོགས་གཅིག་པར་དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོའི་གཞལ་ཡས་ཁང་། ཕྱག་མཚན། ཆིབས་ཀྱི་དེའུ་ཆེ་ཆུང་ཁ་དོག་མང་པོ། རྒྱང་ནག་འཆུ་བ་མ། དཔག་བསམ་ཀྱི་ཤིང་སོགས་འདི་འཆར་དང་འདི་མི་འཆར་ཀྱི་དབྱེ་བ་རྫོང་མི་ཤེས་པ། སྤར་མ་མཐོང་བ་རྣམས་ཀྱིས་གཏམ་ཐོས་ནའང་སྒྲོར་མི་ཤོང་ཞིང་མཐོང་ན་སེམས་དད་པས་རང་དབང་མེད་པར་བྱེད་པ་རྒྱན་མ་ཆད་པར་ཡོད་ཅིང་། འོལ་ཁ་བའི་རིགས་གྲུའི་སྐབས་སུ་ནི་ནང་སོ་ཆོས་རྗེས་མཚོ་ཞལ་ལ་བྱོན་དུས་དེད་རང་གིས་ཀྱང་བྱིན་པས་མཚོ་ནང་ནས་དངོས་སུ་དཔངས་ཐོག་ཆད་གསུམ་ལྷག་ཅམ་ཡོད་པའི་རྟ་པའི་རྣམ་པ་གཙོ་འཁོར་གསུམ་དང་། མི་བོངས་ཉིས་འཁྱར་སུམ་འཁྱར་ཅམ་ཀྱི་ལུས་ཆད་དང་ལྷན་པའི་རེས་དགེ་འདུན་ཀྱི་རྣམ་པ། རེས་སྐྱེ་བའི་རྣམ་པ་ལྷ་བརྒྱ་ཅམ་ཡོད་པ་འདྲ་བ། རེས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འདུ། རེས་སྒྲོར་ཆོམས་བྱེད། རེས་མཚོ་ནང་ལ་འགོ་བ་སོགས་སྒྲ་ཆོགས་པ་ཞིག་དེ་ཉིན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཟིགས་པར་བྱུང་ངོ་། །

དེས་ན་གནས་འདི་དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོས་སྦྱོང་བར་ངས་ཤིང་། དེའི་ནི་རྒྱས་དབང་དག་གི་འཕྲིན་ལས་མཛད་པའི་ཚུལ་བརྫོང་ཀྱིས་མི་ལང་སྟེ་བྱར་ཅམ་མོ། །དེད་

ཀྱང་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོའི་གདན་ས་ལ་འགྲོ་བའི་སྐབས་ནས་བཟུང་དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོ་
ལ་བསྐྱང་གསོ། གཏོར་མ་ཐུན་གསུམ་རེ། དགོང་རེ་བཞིན་ཐུན་གཏོར་བཤགས་པ་དང་
བཅས་པ་ཆག་མ་ཐུང་ཞིང་བྱི་ལོའི་ཆོས་གཅིག་གཏོར་མ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཡེ་ཤེས་མགོན་
པོ་ཕྱག་དྲུག་པ། དམ་ཅན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོ། ཆོས་སྐྱོང་ཞལ་བཞི་
པ། ཆོས་སྐྱོང་བེག་ཅེ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱང་གསོ་ཡང་མ་ཆག་པར་ཚུགས་ཤིང་། བདེ་
མཆོག་རིལ་བྱ་ལུས་དཀྱིལ་ལ་བཞུགས་པའི་དགེ་སྦྱོར་ཆག་མེད་འདི་ཡང་ཀོང་པོ་འོར་
ཞོད་དུ་སླེབ་པ་ནས་རྒྱན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །

༡༡༽ ཉང་ཕྱོགས་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོན་པ་བསྐྱམས་ཤིང་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོ་དང་དཔལ་ལྷོར་བདེ་ཆེན་
སོགས་གནས་དང་ཡུལ་གྱི་མང་པོར་ཕེབས་ནས་སྐྱ་སེར་གྱི་ཁྲོམ་ཆོགས་སུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེན་
བསྐྱར་ཏེ་རབ་དགའི་ས་ཐོབ་བཞིན་གནང་།

དེ་ནས་ཉང་ཁ་ཕྱོགས་བརྒྱད་ལོང་ཉང་སོགས་སུ་འགྲོ་དོན་ཆེ་བར་བྱང་། སློ་
བོ་ནས་གདན་འདྲེན་ནན་ཆེ་བ་བྱང་ནའང་འགྲོ་བ་མ་ཤར། དེ་ནས་ཉང་པོར་སླེབ། རི་
ཆོས་གཉིས་བྱབ་མཐའ་གཅིག་ཀྱང་ཆགས་སྤང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་འཐབ་ཚྭ་འཁྲུག་
ལོང་མང་བ་དང་། བྱང་པར་སང་སིང་གི་དགོན་པའི་སྤྱིལ་བྱ་ཐམས་ཅད་ཞིག་ དགོན་
པ་སྟོངས་པ་ཐུག་འདུག་པས་ངེད་རང་གིས་བར་ཐང་དུ་སྒར་པལ། རྒྱ་དངོས་དཀའ་
ཆོགས་ལ་མ་ཆེག་པར་མཐུན་བསྐྱིགས་ཏེ། སློབ་དཔོན་འཇམ་དབྱངས་སློ་གྲོས་པ་
དང་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ཐོག་དྲངས་རི་ཁའི་ཆོགས་པ་དང་། སང་སིང་གི་སློབ་
དཔོན་རྣམ་པས་ཐོག་དྲངས་ཏེ་ཆོགས་པ་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསགས། ངེད་རང་
གི་གཏོར་འོག་ལ་དྲངས་དམ་ལ་བཞག རྒྱབ་གཉེར་ཐོག་ཁ་ནང་སོ་ལ་བཅོལ། དེ་ནས་
བཟུང་སྟེ་རི་ཆོས་གཉིས་ཀར་ཚྭ་སྒྲོམ་མེད་ཅིང་འཆམ་པས་ཉང་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རི་
བོ་དགེ་ལྷན་པའི་བསྐྱན་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་པན་པ་བྱང་། དེར་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོ་ནས་ཐོས་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་གཉིས་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རང་རྣམ།

བསམ་གླིང་པའི་སློབ་དཔོན་དཀའ་རབ་འབྲམས་སྤྱོད་བསྐྱེད་བཤེས་གཉེན་པ་
དཔོན་སློབ་ཀྱང་གདན་འདྲེན་ལ་བྱོན། དེ་ནས་ཉང་པོ་འབྲས་ལ་བརྒྱད་དེ་རྒྱལ་དུ་ཞག་
ཤས་བཞུགས། དེ་ནས་ཡར་སྐྱོད་བརྒྱད་མེར་ལ་ལ་བྱས་གསང་སྤྲུགས་མཁར་དུ་ཕེབས།
ཆོས་རྒྱུ་སློབ་ཤེས་གཉེན་པ་དེད་ཀྱི་མཁན་པོ་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་ཆོས་ཀྱི་བཤེས་
གཉེན་པས་ལས་སློབ། ཐོས་བསམ་གླིང་པས་གསང་སྤྲུག་མཛད་དེ་བསྐྱེད་པར་རྫོགས།

བྲག་དཀར་བ་ནང་སོ་ཡུམ་སྤྲས་དང་། གསང་སྤྲུག་མཁར་པ་དཔོན་སློབ་
ར་བ་སྟོད་པ་དུང་ཆེན་ལེགས་པ་བཟང་པོ་དཔོན་སློབ་ཀྱིས་ཐོག་དྲངས་སྐྱེ་མེར་འདུས་
པའི་ཆོགས་དང་བཅས་པ་ལ་ཆོས་མང་དུ་བཤད། དེ་ནས་དཀའ་ལྷན་ཅེར་ཞབས་ཏྲོག་
མཛད་པའི་ངོས་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོར་སླེབ། སྤར་ཀྱི་དཀའ་ཆེན་བཞི་དང་གསང་བ་
འདུས་པའི་རྒྱུད་སོགས་ཆོས་འཕྲོ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་
ཀྱི་ཟེན་ཐུན། དབུ་མ་འདུག་པའི་མཛུ་བ་འཁྲིད། མཁས་གྲུབ་འོར་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་དུས་
འཁོར་ཀྱི་སྤྱི་དོན། དེད་རང་གི་མཆན་བཛྲོད་ཀྱི་ཁྲིམས་ ལྷ་འཁྲིད་ཆེན་མོའི་བཤད་པ་
སོགས་དང་། བྱི་གུའི་ཆོས་རྒྱལ་གི་འཁྲིད་སོགས་མང་པོ་བཤད། སྤྱི་ཆོས་ལམ་རིམ་ཆེན་
མོ་ཞི་ལྷག་གཉིས་ལ་ཐུག་པར་གཟབས་བཤད་དང་། ཞི་ལྷག་གཉིས་ལམ་རིམ་ཆུང་བའི་
ཐོག་ནས་བཤད་ཅིང་། དེ་དང་དུས་མཚུངས་སུ་བཀའ་གདམས་སྤྲུགས་བམ་ཡང་འཕྲོ་
ཅན་དུ་ཡོད་པ་བཤད།

དེ་ནས་བྱི་བ་ལོའི་སོ་ག་གནས་རྟིང་ནས་འཕགས་པ་འཛིག་རྟེན་དབང་ཕུག་
གི་རྣམ་འབྱུང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་རིན་ཆེན་རྫོ་རྒྱུ་བས་ཉང་སྟོད་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས་དགོས་པའི་
གདན་འདྲེན་བྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ཐོག་མར་འབྲོང་ཅེ་ཆོས་སྤེར་སླེབ། རབ་འབྲམས་པ་
སློབ་ཤེས་མཚུངས་མེད་སོགས་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་དྲངས་སྐྱེ་མེར་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་
བཤད། དེ་ནས་གནས་རྟིང་དུ་བྱིན། སློབ་དཔོན་རྣམ་པས་ཐོག་དྲངས་ཆོགས་པ་ཆང་

མས་གདུགས་དར་ཆ་དང་བཅས་ཏེ་སེར་སྤྲངས་མཛད་། སྤར་རི་བོ་དགེ་ལྡན་ཁྱི་ཐོག་
ནས་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེ་ཐེབས་པ་དང་ད་རེས་མ་གཏོགས་གནས་རྒྱིང་གདུང་རྒྱད་
ལས་གཞན་སེར་སྤྲངས་དེ་འདྲ་བྱེད་མ་ལྟོང་བེད། གནས་རྒྱིང་དུ་ཆོས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་
དང་གསེར་སྤྲངས་པ་འོད་བེར་བཟང་པོ་བས་ཐོག་དངས་སྤྲ་མ་ནམས་དང་དགེ་འདུན་
འདུས་པ་རྒྱ་མཚོ་འོ་ཆོགས་དང་། རྒྱེ་བོའི་ཆོགས་སྟོང་ཕྱག་མང་པོ་འདུས་པ་ལ་ཆོགས་
ཆོས་དང་། རང་རང་གི་ཐུགས་བཞེད་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་མང་དུ་བཤད། རབ་བྱུང་
བསྟེན་རྫོགས་སྤྱི་བའང་མཐའ་ཡས་པ་བྱུང་ཞིང་། གནས་རྒྱིང་གཟིམ་ཁང་གྲ་ཆང་སོ་
སོ་ནམས་ཀྱིས་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོའི་དགེ་འདུན་གྱི་སྟོ་རྩོམ་གྱི་མཐུན་རྒྱུན་དུ་མར་རྒྱལ་
བརྒྱ་ཕྱག་ལྷག་པས་ཐོག་དངས་འཕུལ་བ་ཞབས་ཏོག་མཐའ་ཡས་པ་བྱུང་། དེད་རང་
གིས་ཀྱང་གནས་རྒྱིང་ཆོས་རྗེའི་དུང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དང་མགོན་པོའི་འཕུར་ཐང་སྤྱི་
བོར་བཞག་པའི་བཀའ་བསློལ་ཆོས་འབྲེལ་ཡོད་ཅམ་ཞིག་བྱས།

དེ་ནས་དཔལ་འཁོར་བདེ་ཆེན་པས་གདན་འདེན་བྱུང་སྟེ། གནས་རྒྱིང་ནས་
སྤྱེལ་མ་དང་། དཔལ་འཁོར་བདེ་ཆེན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་ནམས་ཐོག་དངས་རི་བོ་དགེ་
ལྡན་པ་ལ་གཏོགས་པའི་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་བསུ་བ་ལ་བྱོན། ས་སྤྱི་པ་ལ་གཏོགས་
པ་ནམས་ཀྱང་ལ་ལ་དད་པ་དང་། ལ་ལ་ལྟད་མའི་བྱིར་ལྷགས་ཏེ་སྤྱེལ་བོའི་ཆོགས་ཐམས་
ཅད་བྱིན་རྒྱབས་ཁུ་བ་ལ་ཞོམ་ལོག་ནས་བསུ་སྤྱེལ་སྟེ་འཕྲོད་པས་སྤྱི་སེར་གྱི་ཁྲོམ་ཆེན་
པོས་ས་གཞི་གོ་མཚམས་མེད་པར་གང་སྟེ་དེད་རང་ལ་བརྟེན་པའི་མི་ཆོགས་དེ་རེས་
ཁོན་ཆེ། དཔལ་འཁོར་བདེ་ཆེན་རྒྱལ་སྟོན་འགྲམ་དུ་རྟ་འབབ་པ་ན་འང་མི་ཁྲོམ་རང་གི་
སྤྲོང་མ་གཏོགས་རྟ་འབབ་ས་མི་རྟེན་པ་བྱུང་། དཔལ་འཁོར་བདེ་ཆེན་དུ་བྱང་མོ་ཆེ་པ།
འོར་བུ་དགེ་ལྡན་པ། གསེར་ཁང་གོང་པ། ལས་བྱུང་པ། ལྷ་ཁང་པ། ཞི་གནས་པ། བདེ་
འབྱོར་བ་སོགས་དཔོན་སྟོབ་ནམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་གྲ་ཁང་དུ་ཞག་རེ་རེའི་ཞབས་

དྲོག་རེ་མོས་བྱས་ཏེ་འབྲུལ་བ་ཞབས་དྲོག་བཟང་འགྲན་བྱས། འབྲུལ་བ་འབྱེར་མི་
ནམས་ཀྱིས་སྤྱངས་བྱས་པས་མཚོད་རྟེན་ཆེན་མོ་དང་གཙུག་ལག་འཁོར། སྤྱིང་གསེབ་
རི་སྤྱང་ཐམས་ཅད་དམིགས་བཅེ་མ་དང་། དགོས་འདོད་ཀྱན་འབྱུང་གི་ཁྱར་རྒྱུངས་སུ་
སོང་། བྱང་མོ་ཆེ་པ་དང་ལྷ་ཁང་པས་སྤྱན་དྲངས་པའི་རེས་ཕྱི་རུ་ཆོགས་ཆོས་བཤད། སྐྱེ་
མེར་མཐའ་ཡས་པ་འདུས། མེ་དྲོག་གི་ཆར་འབབ་པ་སོགས་མཐའ་ཡས་པ་བྱུང་ཞིང་།
སྤོན་ཆད་གཞན་སུ་ལའང་འགྲོ་དོན་དེ་ལྷ་བྱ་མ་བྱུང་ཞེས་སྤྱིང་། བྲ་ཆང་ནམས་སུ་རང་
རང་གི་བྲ་ཁང་དུ་ཆོས་ཀྱང་བཤད། རྒྱལ་མཁར་ཅེ་ནས་སྤེལ་དཔོན་སློན་ནམས་ཀྱིས་
ཀྱང་བཀྲུར་སྟེ་དང་འབྲུལ་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་མཛད། ཕྱིར་ཐེབས་དུས་སྤར་གྱི་
ཁྲིམ་དེ་འདྲ་བྱུང་ན་འཐབ་ཅོད་བྱུང་དོགས་ནས་རྒྱལ་མཁར་ཅེ་ནས་བཀའ་བཀོད་
གནང་། སྤེལ་པའི་བྲིམས་པ་དང་། དཔལ་འཁོར་བདེ་ཆེན་གྱི་ཆོས་བྲིམས་པ་ནམས་ཀྱང་
གདན་འདེན་ལ་བྱོན་ནོ། །

དེ་ནས་བཀྲུག་ཤིས་ལྷན་པོར་སྤེལ། སྤོན་ལམ་ཆེན་མོ་ལའང་སྐྱེ་མེར་གྱི་ཆོགས་
ལ་ཁྲིམ་ཆོས་བཤད། དེ་རྗེས་སྟོང་གཤེར་འབྲོག་པས་གདན་དྲངས། ཐམས་ཅད་ཀྱང་
བསྟེན་གནས་སྤྱང་གནས་སོགས་ཆོས་ཀྱི་ལམ་ལ་བཀོད། སྤར་ཡང་བཀྲུག་ཤིས་ལྷན་
པོར་སྤེལ། དགེ་སྲོང་དུག་ཅུ་ཙམ་དང་། དགེ་ཚུལ་བདུན་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་དང་བཅས་ཏེ་
དབྱར་གནས་མཛད། ཆོས་ཤིན་ཏུ་འཕེལ་བར་བྱུང་། དེའི་སྟོན་གནས་པ་ཁོ་སྤྱུ་ཀྱན་
སྤངས་པ་སོགས་ཀྱིས་གདན་འདེན་པ་བྱུང་བ་དང་། ཁོ་སྤུའི་རྗེ་བཙུན་མངལ་བ་སོགས་
སྤར་ཐང་བརྒྱུད་ཁོ་སྤུར་བྱིན། རྗེ་བཙུན་གྱི་དྲུང་དུ་ཞག་འགའ་སྤོན་ལམ་བྱས་ཤིང་སྐྱེ་
མེར་མཐའ་ཡས་པ་ལ་གང་འཆམ་གྱི་ཆོས་བཤད། གངས་ཅན་ཆོས་རྗེ་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་
པོ་ཚུལ་བྲིམས་སྟོབས་འབར་འོད་ཟེར་བས་གངས་ཅན་ཆོས་འཕེལ་དུ་གདན་དྲངས།
ཆོས་རྗེ་ཉིད་དང་སྟོབ་དཔོན་ནམ་པས་ཐོག་དྲངས་དགེ་འདུན་ཆོགས་པ་ལ་སྤྱི་ཆོས་

དང་སྒོས་ཚོས་མང་དུ་བཤད་པས་ཐམས་ཅད་མཚོག་ཏུ་དང་པར་གྱུར་ཏེ་བཟླ་ཤིས་ལྷན་
པོ་དང་དགོན་མ་བུ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས། བོ་དོང་ཨེའི་དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོ་མངལ་ཞིང་
ཕྱག་མཚན་ནམས་རང་བབས་སུ་བྱུང་བ་སོགས་ཏེན་འབྲེལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ། དེ་
དང་རྩོག་ཚོ། སྤྱི་དབུ། འཇད་སྤྱུ་མདའ། ཏྟ་ནག་སྤྱུ་མདའ་སོགས་སུ་འགྲོ་དོན་སྤྱད་པའི་
ནམ་ཐར་མཐའ་ཡས་ཏེ་ཞིབ་པར་མ་འཁོད། དེ་ནས་དགེ་འཕེལ་དུ་ཚོས་རྗེ་ལེགས་སྒོ་
བ་གཞན་དོན་ལ་དགོངས་པའི་དགོངས་རྗེགས་གྲལ་དབུ་ལ་གདན་དྲངས། དགེ་འཕེལ་
བའི་ཚོགས་པ་དཔོན་སྒོ་བ་ནམས་གྱིས་ཐོག་དྲངས་ཡོན་མཚན་ཐམས་ཅད་ལ་ཚོས་མང་
དུ་བཤད་ཅིང་། ཤངས་བར་ཆོགས་དང་མདའ་སྒྲོར་གྱི་དཔོན་སྤྱུ་ནམས་གྱིས་ཞབས་
ཏོག་གདན་འདྲེན་སོགས་མཐའ་ཡས་པ་མཛད།

དེ་ནས་བཟླ་ཤིས་ལྷན་པོར་སྤྲེལ། ཚོས་མང་དུ་བཤད་ཅིང་། རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་
བསྟན་འཛིན་ཆེན་པོ་སྤྱད་གྱི་ཤེར་བཟང་ཞེས་གྲགས་པའི་གདན་སར་ཆབ་མདོ་བྱམས་
པ་སྤྱིང་དུ་ཡོང་དགོས་པའི་ཆབ་མདོ་བ་རང་དང་མཐའ་བཞི་མཁན་པོ་སོགས་གྱི་བྱ་
ཡིག་འབྲལ་བ་དང་བཅས་པ། རི་བོ་ཆེ་ནས་ཚོས་རྗེ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱག་པའི་ཕྱག་
ཐམ་ནན་ཆེ་བ་དང་བཅས་པའི་གདན་འདྲེན་ཡང་སྤྲེལ། ལྷ་བ་ནན་ཆེ་བ་བྱུང་ནའང་།
སྤྲེལ་མི་སྤྱབ་པའི་ལྷ་ལན་རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་པ་བྱས་ཏེ་འགྲོ་བ་མ་ཤར། བཟླ་ཤིས་
ལྷན་པོ་རང་དུ་བསྐྱད་ཚོག་པ་བྱུང་ན་བཤད་ཉན་གྱི་འཕྲིན་ལས་ཆེར་ཡོང་བ་འདུག་
ནའང་། ཏེན་འབྲེལ་སྤྱ་ཕྱིར་འབྱུགས་པའི་སྟོབས་གྱིས་རྒྱལ་གྱི་འཛིན་སྐྱོང་ལ་མི་སྤྲེལ་
ཁ་མེད་བྱུང་བ་ནས་གདན་ས་བསྐྱོག་ཞག་གི་བཀའ་བཀྲོས་ཤར། ཕྱི་ནས་འོས་རིགས་
འཚོལ་བ་དང་། ནང་ནས་སྒོ་བ་དཔོན་ནམ་པ་གསུམ་བསྐྱོག་བཀའ་རིགས་བརྟག་པ་བྱས་
པས་ཚུང་ནང་ནས་བསྐྱོག་བ་དྲག་པ་བྱུང་། སྒོ་བ་དཔོན་ནམ་པ་གཞན་གཉིས་ལ་སྤྱགས་
བཞེད་མི་འདུག་པས་ཚོས་རྗེ་ལྷ་བཙུན་སྒོ་བཟང་བསྟན་པ་བ་མཐུན་སྤྱབ་གྱིས་བསྐྱོ་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱོ་ཐེང་གཉིས་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རང་ཆ་མ།

གཞག་བྱས། དེ་དུས་འབྲས་སྤྲངས་ཀྱི་གདན་ས་ལ་སླེབ་དགོས་པའི་ཞལ་སྡེ་ནས་ལྷ་རི་
བའི་བཀའ་ཤོག་དང་འབྲས་སྤྲངས་སྤྱི་སེའི་ཁྱུ་ཡིག་ནན་ཆེ་བར་བྱང་ཡང་ཁས་ལེན་
མ་བྱས། དེ་ནས་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོ་ནས་ཕྱིར་བཏེག་ དགོན་པ་ཕྱི་རྗེས་སྐྱོང་བའི་རྟེན་
འབྲེལ་ཀྱང་བསྒྲིགས། ཤངས་མཁར་ཆེན་ཆེར་གདན་དྲངས། ཞབས་ཏྲོག་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་
པ་མཛད། ཤངས་མཁོང་སྟོན་དུ་སྒྲེ་པ་གཞིས་ཀ་རིན་སྤྲངས་པ་དཔོན་སྟོན་དང་མཛད།
བཀྱར་སྟེ་དང་མཁོང་གཞོས་ཆེ་བར་མཛད།

༡༩༽ ལྷ་རི་ལེབས་ཏེ་བྱབ་དབང་བསྟན་པའི་རྟེ་མ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་བྱང་ནས་དབང་བཀའ་ཁྲིད་རྗེས་
གནང་བཅས་མང་དུ་ཞུས། འབྲས་སྤྲངས་ཀྱི་གདན་ས་བ་གནང་དགོས་པའི་གསོལ་འདེབས་བསྐྱར་
ནན་བཞིན་གནང་། ལྷ་ལྷན་ཆོ་འཕུལ་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོར་སེའི་འབྲས་གཉིས་ཀྱི་དགེ་འདུན་པ་སོགས་
སྤྱི་སེའི་ཁྱུ་ཆོགས་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་དགར་དགེ་བའི་ས་བོན་གོང་ན་མེད་པ་བསྐྱར་པར་མཛད།

དེ་ནས་སྡེ་སོར་ཞལ་སྡེ་ནས་ལྷ་རི་བའི་བྱང་དུ་ཆོས་བཀའ་བཞིན་ཁྱུ་བའི་
འདུན་པ་ཡོད་པ་དང་། འབྲས་སྤྲངས་གདན་སའི་སྐྱོར་གྱི་བཀའ་བཏོས་ལ་ལྷ་རིར་སླེབ།
ཐོན་ནས་ཞབས་ཏྲོག་ཕུལ་དུ་བྱང་བ་མཛད་དེ་ལྷ་རིར་བྱབ་པའི་དབང་ཕྱག་མཁས་
བཅུན་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་བསྟན་པའི་རྟེ་མ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོའི་བྱང་དུ་རྗེ་
ནས་བརྒྱུད་པའི་བདེ་མཆོག་ལྷ་རིལ་གྱི་དབང་། རྗེས་རིམ་གྱི་འཁྲིད། སྤྱི་མའི་ནལ་
འབྱོར། རྣམ་སྤང་མཛོན་བྱང་གི་དབང་། དམར་པོ་སྐྱོར་གསུམ། འཛམ་ལ་དགར་དམར་
རྣམས་ཀྱི་རྗེས་གནང་། ཕྱག་རྗེར་འགྲོ་བཟང་ལྷགས་དང་། ལྷ་ཙཱ་གྱི་རྗེས་གནང་། རྣམ་
སྤྱི་སྐྱོར་གྱི་རྗེས་གནང་བརྒྱད། བྱར་ཞལ། དུར་ཁྲོད་བདག་པོ། ལྷ་མོ་བྲ་མ་ཤ། འཛམ་
དཔལ་རྒྱ་གར་ཀླ། རོ་བོ་ཆེན་པོ་ནས་བརྒྱུད་པའི་སྟོན་མ་ཉེར་གཅིག་གི་རྗེས་གནང་
སོགས་བཀའ་ལུང་རྗེས་གནང་བཟང་འཁྲིད་དང་ཞལ་བཞེས་སྐྱོར་སོགས་མང་དུ་ཞུས།
འབྲས་སྤྲངས་ཀྱི་གདན་ས་བྱེད་མི་རྣམས་པའི་རྒྱ་མཚན་སྟོན་མ་ནས་ཕུལ་ཀྱང་། སྤར་

དེ་དང་གི་མི་ལམ་དུ། རྒྱུ་རང་གི་རྒྱུ་ལྟ་བུ་དཔེ་མཛོད་ཅན་མས་རྒྱུ་བཟུང་བ་
ཞིག་གིས་གདན་ས་འདྲིན་ཟེར་བའི་ལུང་བསྟན་ཡོད་པ་ཐོག་ཏུ་བབས་པས་ཅིས་ཀྱང་
མཛད་དགོས་ཞེས་བཀའ་ལུང་ནན་ཆེར་གནང་ནས་རེ་ཞིག་གང་སྟོགས་བྱེད་པའི་
ཁས་ལེན་ཕུལ། འབྲས་སྤངས་སྤྱི་སོར་ཡང་ཁས་ལེན་གྱི་གསལ་ཁའི་ཁྱུ་ལན་ལྟ་རི་ནས་
བྱས། དེ་དུས་ནམ་མཁུ་ཕྱག་མཆན་བཞི་པའི་རྒྱུ་གནང་ཁྱུ་བའི་སྐབས་སུ་ལྟས་དང་ཆོ་
འཕྲུལ་མང་དུ་བྱུང་། ཞལ་སྤྲེལ་ནས་ཀྱིས། འདི་ཤིན་ཏུ་འགོ་བར་ཡོང་བ་འདུག་པས་རྒྱུ་
གནང་ལ་དམ་དོག་ཆེ་བ་གྱིས་ལེབས།

དེ་ནས་སྟོད་ལྷང་མདར་སྟོབ་དཔོན་ནམ་པས་གདན་འདྲིན་ལ་བྱོན། དགེ་
འདུན་ཆོགས་པས་ཀྱང་རོལ་ཆ་དང་སྒྲགས་སེར་སྒྲིངས་མཛད་དེ་འབྲས་སྤངས་གཟིམ་
ཁང་དུ་གཞི་པལ། གཟའ་སྐར་ཆོས་གྲངས་བཟང་བ་ལ་གོང་མ་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོ་དག་
གི་དབང་ཕྱག་བཟླ་ཤིས་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆན་དཔལ་བཟང་པོས་སྟོན་འཇའ་གནང་
སྤྱིན་དང་བཅས་པ་མཛད། ཞལ་སྤྲེལ་ནས་ལྟ་རི་བས་ཀྱང་དེ་ཐོག་ཏུ་མང་ང་འགྲེང་ཆས་
བཟང་པོ་གནང་ཞེ་གདན་སར་སྟེན། སྟོབ་དཔོན་ནམ་པ་ཆང་མས་ཐོག་དངས་ཆོགས་
པ་ཐམས་ཅད་ལ་བཀའ་གདམས་སྒྲིགས་བམ་པ་ཆོས་བྱ་ཆོས་ཆང་བར་སྤྱི་ཆོས་ལ་
བཤད། དོན་གཉེར་ཅན་ནམས་ལ་དྲང་ངེས་ནམ་འབྲེད། འདུག་པའི་རྒྱུ་ཆེན་གྱི་
བཤད་པ། སྟོབ་དཔོན་ནམ་པས་ཐོག་དངས་དགེ་འདུན་ཉིས་བརྒྱ་སྟོར་ལ་ནི་གྲུའི་ཆོས་
དུག་གི་འཁྲིད་སོ་སོའི་དམིགས་སྟོར་དང་བཅས་པ་སོགས་འདོད་ཆོས་མང་དུ་བཤད།
ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཆོག་ཏུ་དད་པའི་སྤྱུ་ལོང་གཡོ་བའི་ངང་དུ་གྱུར། དེ་དུས་དབུས་
གཙང་གི་དོན་གཉེར་ཅན་ནམས་ཀྱིས་བསྐྱལ་ནས་ནི་གྲུའི་འཁྲིད་ཡིག་ཀྱང་བཅུ་མས།

དེ་ནས་དབྱར་སོས་ཡར་ལྷང་བརྒྱུད་ནས་རྒྱལ་དུ་བྱིན། མཁར་ལས་འཕྲོ་
བཞིན་དང་། ཆོས་འཁོར། སྤྱི་སེར་ནམས་ལ་ཆོས་འཆད་པ་སོགས་བྱས་ཏེ། དགུན་ཆོས་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་གཉིས་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རང་རྣམ།

ལ་འབྲས་སྤྲངས་སུ་སྒྲིབ། འབྲས་སྤྲངས་ཀྱི་གདན་སར་མེ་མོ་སྤང་ལ་སྒྲིབ། སྤར་ཚོས་
ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་སློན་ལམ་ཆེན་མོ་མཛད་པའི་རྗེས་ནས་གཞིས་ཀ་སྒྲེའུ་
པའི་སྒྲེ་སྤྱིད་གནས་ཀྱི་བར་དུ་འབྲས་སྤྲངས་པས་སློན་ལམ་ཆེན་མོ་སྤར་ཆགས་སུ་
མཛད་ནའང་། སྤྱིད་ཤོད་དུ་ཁ་བདག་གཞིས་ཀ་རིན་སྤྲངས་པས་མཛད་པ་ནས་བཟུང་
གསང་སྤུ་བ་དང་ཀམ་པ་སོགས་ཀྱིས་སྤང་ལོའི་སློན་ལམ་ཆེན་མོའི་བར་ལོ་བཅུ་དགུ་
མཛད། དེ་ནས་ངེད་རང་གིས་སྤར་སྒོལ་ལྟར་འབྲས་སྤྲངས་པ་སོགས་ལ་གནད་དགོས་
པའི་ཁྱེད་གནད་སྤུལ། བོད་མ་ཆེན་པོས་ཀྱང་དགོངས་པ་བཟང་པོ་གནད་།

སྟག་ལོའི་སློན་ལམ་ཆེན་མོ་ནས་འབྲས་སྤྲངས་ནས་དགེ་འདུན་ཕྱིད་དང་
ཉིས་སྟོང་ཙམ་དང་སེ་ར་སྤུམ་བརྒྱར་ཉེ་བ་ཙམ་ཐེབས་ཏེ་སྤུལ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་ར་
ས་འཕྱལ་སྤང་དུ་བསྟན་པ་དར་ཁིང་རྒྱས་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་བདེ་འབྱུང་བའི་
སློན་ལམ་རྣམ་པར་དག་པ་མཛད། སྤར་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་སློན་ལམ་ཆེན་མོའི་སྐབས་སུ་
སློབ་དཔོན་དཔའ་བོས་མཛད་པའི་སྐྱེས་རབས་ཀྱི་ཆོས་ཐུན་རེ་གསུང་བ་གནད་འདུག་
པས་དེའི་མཛད་པའི་སྒོལ་དང་མཐུན་པར་སློན་ལམ་ཆེན་མོ་ལ་ཐེབས་པའི་གྲ་ས་ཕན་
ཚུན་ཀྱི་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་བྲངས་སྐྱེ་སེར་ཀྱི་ཆོགས་པ་སྟོང་ཕྲག་མང་པོ་ལ་
སྐྱེས་རབས་ཀྱིས་ཆོས་ཐུན་རེ་ཡང་བཤད། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ས་པོ་བྱི་བ་ལོ་འདིའི་སློན་
ལམ་ཀྱི་བར་ཀྱི་བྲལ་གཙོ་སྤར་ཆགས་སུ་བྱས། མང་དུས་དགེ་འདུན་སྟོང་ཕྲག་གཉིས་
ལྟག་ཙམ་ཡང་འདུས་ཤིང་། སྐྱེས་རབས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱང་མ་ཆག་པར་བཤད་པས་སྐྱེས་
རབས་སོ་བཞི་པ་གཟུབས་བཤད་སོང་བ་ལྟ་བུར་ཡོད།

མཐུག་དུ་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་ཐུགས་དམ་ཀྱི་རིམ་པ་སོགས་དང་སྐྱེ་སེར་
བྱིངས་ལ་བསྟེན་གནས་དང་སྤྱང་བར་གནས་པ། སྟོག་གཙོད་སོགས་སྟོག་པ་སྟོང་བ།
ཡི་གེ་དྲུག་མ་སོགས་ཁ་ཏོན་ཀྱི་རིམ་པ་རྣམས་ཀྱི་དམ་བཅའ་ལོ་ལོ་བཞིན་སྤངས་ཤིང་།

ལ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ།

ལྷ་ས་སྤུལ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཡིན་ཚུལ་དང་། རོ་བོ་རྣམ་གཉིས་རང་བྱོན་ལྷ་ལྷན་
སོགས་སངས་རྒྱུ་དངོས་དང་ཁྱད་མེད་པ། དགེ་འདུན་ཚོགས་པ་རྒྱ་མཚོའི་ཚོགས་
དང་སློན་ལམ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འདེབས་པ་ཤིན་ཏུ་དོན་ཆེ་བའི་ཚུལ་སོགས་བསྐྱགས་
པ་དོན་ལ་གནས་པ་མང་དུ་བརྗོད་པས་སྤུས་སློན་ལམ་འདེབས་པ་ལ་དགེ་འདུན་
རྣམས་དགེ་སློས་ཀྱིས་བསྐྱུལ་ཁྱད་ཆང་བར་མི་འབྱོན་པ་ལ། དེད་རང་གིས་སློན་ལམ་
ཀྱི་མགོན་བྱས་པ་ནས་བཟུང་དགེ་འདུན་བྱམས་གར་མི་ཤོང་བ་ཅམ་དུས་རྒྱན་དུ་
འབྱོན་པ་འདི་བྱང་བ་ཡིན། སྤྱིར་ཡང་གཙང་བོ་དོང་། ཀོང་བོ་དེ་མོ་ལ་ཁ་ཡན་དེད་རང་
གིས་གང་བྱིན་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྲིམ་ཆོས་བཤད་ནས་པན་བཏགས་པ་ལ་དུས་དེང་སང་
དེད་རང་དྲག་ཤོས་སུ་ཡོད་སྟམ་པ་ཤར།

༡༩༽ ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་འབྱུང་གནས་རབ་བྱུང་དང་བསྟེན་རྫོགས་མང་དུ་སྦྱབ། འབྲས་སྤྱངས་
དང་རྒྱལ། བཟ་ཤིས་ལྷན་པོ་སོགས་ཕྱོགས་མཐའ་དབུས་བྲལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་གནས་གཞི་དུ་མར་འདོད་
ཆོས་སྤུལ་བ་དང་། རྒྱལ་ཀྱི་དགོན་པར་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ་བཟང་པོའི་བཞུགས་སྐྱབས་ཅན་
དད་ལྡན་སྤྱི་རྒྱའི་བསོད་ནམས་གསོག་པའི་ཞིང་སར་གསར་བཞེངས་ཀྱིས་རབ་གནས་བྱིན་འབེབས་
གནང་།

སྤྱིར་རབ་བྱུང་བསྟེན་རྫོགས་བསྐྱབས་པ་གངས་མེད་པ་ཞིག་སོང་ཞིང་ཐོག་
མར་འབྱོང་རྒྱས་དང་ཅེས་ཐང་དུ་ཆོས་བཤད་པ་ནས་བཟུང་དེང་སང་ཡན་ལ་དེད་རང་
གིས་མཁན་སློབ་བྱས་ནས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་ཡང་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱལ་བ་ཅམ་སོང་
སྟམ་པ་ཡོད།

ས་པོ་སྟག་ལོ་དེ་ལ་གོང་མ་ཆེན་པོས་དགའ་ལྷན་པོ་བྱང་ཡང་གནང་སྟེ། ལོ་ལོ་
བཞིན་དགུན་དཔྱིད་འབྲས་སྤྱངས་དང་། དབྱར་སྟོན་ཤས་ཆེར་རྒྱལ་དུ་བསྐྱད། འདིར་
ཡང་བཀའ་གདམས་སྤྱོད་པས་བམ་ཆར་གཉིས། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་བཟབས་བཤད་ཆར་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེས་ཐེང་གཉིས་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རང་ལྟར།

གཅིག་སོང་ནས། སྤར་ཡང་འགོ་བཅུགས་ཏེ་ད་ལྟ་སྐྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་འགོ་ན་སླེབ་ཡོད།
གཞན་ཡང་འདུལ་བའི་སྤང་འབྲུམ་ནམ་འབྲེལ། འདུག་པ་སོགས་ཀྱི་མཚུབ་འཁྲིད་
བཤད་པ་དང་བཅས་པ། ཡི་དམ་རྩོམ་ཆེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་བཤད་པ་དང་
བཅས་པ། རྩེའི་བཀའ་འབྲུམ། རིམ་ལྡན་གསལ་སློན་གྱི་བཤད་པ། སློབ་དཔོན་ནམ་པས་
ཐོག་དངས་ཏེ་སྤེ་སྤྱོད་འཛིན་པ་དུ་མ་ལ་དུས་འཁོར་ཁྱེད་ཀྱི་བཤད་པ། ཡང་
བཟླ་ཤིས་ལྷན་པོ་ནས་ཤར་བ་སློབ་ཤིས་རྒྱ་མཚོ་བ། རབ་འབྲུམ་པ་ལེགས་དོན་པ། སྒོ་
མང་བའི་སློབ་དཔོན་གྲུང་ཅུ་རིན་བྱང་བ་སོགས་དོན་གཉིས་ཅན་དུ་མ་ལ་མཁས་གྲུབ་
ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་དུས་འཁོར་སྤྱི་དོན་གྱི་བཤད་པ། དེད་རང་གི་མཆན་བརྗོད་ཀྱི་
འྲིམ་འཛིན་བཤད་པ། སྤེ་སྤྱོད་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་རྩེ་བཅུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆན་དཔལ་བཟང་
པོ་སོགས་ལ་འབྲེལ་བ་སློན་གསལ་ཆ་ལག་དང་བཅས་པ་དང་།

ཡང་ཡོས་ལོའི་དབྱིད་ཆོས་ལ་དབྱར་སྟོད་དུ་ཕྱིན། སྤྱིད་ཤོད་ཀྱི་དགེ་འདུན་
སྟོང་ཕྲག་གཅིག་དང་བརྒྱད་བརྒྱ་ལྟར་ཅམ། སེར་འབྲས་གསང་གསུམ། ཆལ་གྲང་ཐང་
སོགས་ཀྱི་སླ་མ་མང་པོས་ཐོག་དངས་པ་ལ་སྐྱབ་ཐབས་རྒྱ་མཚོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་
བྱས། ཉི་མེད་ཆོས་རྩེ་དཔལ་ལྷན་འོད་ཟེར་བས་ཉི་མེད་སུ་སྐྱེན་དངས། ཁོང་རང་
གིས་བཞེངས་པའི་རྟེན་གྲིས་འབྲུར་ནམས་ལ་རབ་གནས་དང་། སྤྱི་སློབ་ཀྱི་ཆོས་མང་
དུ་ཁྱེས་ཤིང་རབ་བྱུང་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱང་མང་བར་བྱང་།

རྒྱུད་པ་སྤྲད་ནས་བསྟན་འཛིན་ཆེན་པོ་ཆོས་སྐྱོང་རྒྱ་མཚོ་བ་དང་། སྟོད་པ་
བསོད་ནམས་གཤམ་པ་སོགས་ཀྱིས་རང་རང་གི་བྲམ་ཆང་དུ་གདན་དངས། སྤྱི་ཆོས་དང་།
སློབ་སྐྱེད་བཞེད་པ་ལྟར་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་གསན། ཡོས་ལོའི་དབྱར་སྤྲད་རྒྱལ་ནས་དཀའ་
བརྒྱུ་པ་ཆོས་ཀྱི་ཆེ་དབང་དཔོན་སློབ་བར་ཁམས་ལ་རྟེན་ཆེན་བཞེངས་པའི་འབྲུལ་
སྤྱད་ལ་བརྗོད་སྤྲོད།

ལ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ།

ལྷགས་མོ་འབྲུག་གི་ལོ་འཁོར་སོས་ངང་རྒྱལ་བ་ནང་སོ་རིན་ཅེན་དཔལ་བཟང་
བས་གཉལ་གྱི་ལུང་གྲ་ཆེན་མོའི་གྲལ་དབུ་ལ་གདན་དྲངས། འགྲོ་དོན་ཡང་ཆེ་བར་
བྱུང་། རྒྱལ་ན་བཞུགས་པའི་ཇེ་བཙུན་བྱམས་པ། རོ་བོ་མི་བསྐྱོད་དོ་ཇེ་འཁོར་རྒྱ་ལི་དམར་
ལ་གསེར་གསོལ་བ་གསུང་བྱོན་མ་བྱིན་རྒྱབས་ཅན་འདི་གཉིས་ཀྱང་གཉལ་ནས་
ཐེབས་པ་ཡིན། དབྱར་སྐད་རྒྱལ་དུ་བསྐྱད། ལྷོན་ལོང་པོ་ནས་ཡོན་བདག་པམ་རྒྱལ་
པོས་གདན་དྲངས། ཉང་ལོང་གཉིས་སུ་འགྲོ་དོན་རྒྱ་ཆེ་བར་བྱུང་། དེ་ནས་སྤྱིར་འབྲི་
གནག་གི་འབྲུལ་བ་མང་དུ་བྱུང་བ་དང་། བ་གོ་དང་འབག་སོགས་སྟག་བཤེར་གྱི་ཡོན་
བདག་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་གྱི་དཀར་མེ་དང་། དགེ་འདུན་ལ་ཞོ་ཚུལ་གྱི་རུ་བ་
ཡང་ཚུགས། དེ་དུས་གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོ་ཡ་མའི་ནད་གཞི་ཞིག་གིས་ཤིན་ཏུ་ན་བར་
བྱུང་། སྤན་བཅོས་རིམ་གྱོ་སོགས་ཅི་བྱས་ཀྱང་མ་ཕན། རྒྱ་མདར་འཆི་བ་ལ་ཉེ་བ་བྱུང་
བ་ན། ཁོང་རང་ཡང་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་གང་ལའང་ཆགས་ཞེན་མི་འདུག བྱུང་པར་དེད་
རང་ལ་སངས་རྒྱས་དངོས་ཡིན་སྟམ་པའི་དང་བ་ལྟང་བ་ཞིག་སྦྱེས་མ་ཐག་ཏུ་སངས་
རྒྱས་མིན་རི་ཞེས་མནའ་བསྐྱུལ། དེད་རང་གིས་ཀྱང་དོ་རྒྱབ་ནས་དྲག་ཡོང་ཞེས་ལུང་
བསྟན་པས་ནད་ལས་གཞི་མེད་དུ་གྲོལ།

ལྷགས་མོ་རྒྱལ་གྱི་ལོ་འཁོར་དགུན་ལྷོད་རྒྱལ་ལྷ་ཁང་དུ་རྒྱལ་ལྷོད་སྐད་གྱི་དགེ་
འདུན་རྣམས་ལ་བཀའ་གདམས་སྒྲིགས་བཅ་གྱི་ཆོས་མང་དུ་བཤད། དབྱར་སྐོ་གསལ་
སྤྱིང་ནས་དུང་ཡོན་ཏན་འོད་པས་རིགས་གྲ་བཏང་བའི་གྲལ་དབུ་བྱས།

རྒྱ་མོ་རྟའི་ལོ་འཁོར་དཔྱིད་ནང་སོ་ཐོན་པས་གོས་སྒྱ་ཆེན་མོ་བཞེངས་པའི་རབ་
གནས་ལ་གདན་དྲངས། ཞལ་ངོ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་དྲངས་སྒྱ་སེར་མང་པོ་དང་། ཆོས་ཇེ་
བཀྲས་འཕགས་པ་དཔོན་སྟོབ་ལ་ཆོས་མང་དུ་བཤད། ཆོས་ཇེ་ཆོས་རྒྱལ་བས་བསྟེན་
རྒྱུ་གས་ཀྱང་མཛད།

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་གཉིས་པ་དག་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རང་རྣམ།

ཐུ་མོ་ལུག་གི་ལོ་ལ་ཐུ་སྟོད་ཀྱི་རྩ་བ་ཉིས་བཅེགས་བྱུང་བའི་སྤྲུལ་མའི་ཆོས་བཅུ་
གསུམ་གཟུང་སྐར་དང་འཕྲོད་སྦྱོར་སྤྱན་སུམ་ཆོགས་པ་ལ་མངའ་རིས་པ་དག་སྟོང་
སྟོན་ལམ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མངའ་རིས་སུ་འབྱུང་སྟུང་ལ་ཕྱིན་ཏེ་གྲུ་གེ་དང་སྟོ་བོ་སོགས་
ནས་བདག་ཁྱེན་ཡང་དག་པར་མཛད་པ་ལ་བརྟེན་ཟངས་གསེར་གྱི་འབྱུང་བ་མང་དུ་
བྱུང་བ་དང་། དབུས་གཙང་ནས་ཀྱང་ཟངས་གསེར་མང་དུ་བྱུང་བ་ལ་གཞི་བྱས། བལ་
པོའི་དཔོན་མོ་ཆེ་མཁས་པ་ཉི་མ་དཔལ་གྱིས་ཐོག་དྲངས་པའི་བལ་པོའི་བཙོ་བོ་མཁས་
པ་དཔོན་སྟོབ་བདུན་འཁོར་གཡོག་དང་བཅས་པས་རྗེ་བཙུན་མི་པམ་པའི་སྐུ་རྒྱབ་
མཐོ་དྲུག་ཅུའི་ཆད་དང་ལྷན་པ་ཞིག་བཞེངས་པའི་བཙོ་ཐབ་ལེགས་པར་བཙུགས།
དེའི་ཆེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐུན་སྣང་དུ་གྱུབ་པ་ལ་བཙོ་རྩ་ལ་འཇའ་ཆོན་སྣ་ལྔ་ཐལ་བྱུང་
ཡང་ཡང་ཟུག་པ་དང་། འཇའ་ཆོན་གྱི་གྲར། མེ་ཏོག་གི་ཆར་འབབ་པ་སོགས་ངོ་མཚར་
བའི་ལྷས་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་བྱུང་། བཙོ་བོ་རྣམས་འཕྲལ་གྱི་ཞབས་ཏོག་ནར་མ།
འཇུགས་སྟོན་བསྐང་སྟོན། ཞག་བཅུ་ཆོགས་ཀྱི་སྟོན་མོ་སོགས་ཀྱིས་མཉེས་པར་བྱས།
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་དད་པས་ཀྱན་ནས་བསྐང་སྟོན་སྐུ་མི་དགོས་པར་ཉིན་མཚན་དུ་
བཙོ་ལ་འབད་ཅིང་། སྐུ་རྒྱུའི་སྟེང་ནས་ཟངས་ཉག་གང་དུ་ལོངས་པ་དང་གསེར་སེ་བ་
གཅིག་ལའང་གཡོ་འགྲུལ་མི་བྱེད་པའི་ཁོང་རང་རྣམས་ཀྱིས་དམ་ཆོག་བྱས་ཏེ་ལེགས་
པར་བཞེངས། བསྟན་འཛིན་དམ་པ་སྟོ་གསལ་བཤེས་གཉེན་པས་དྲགས་པོ་སྟོད་སྟེང་
ན་ཅིས་སུ་ཆེ་བའི་གཡུ་མོ་ཆེ་ཞིག་ཀྱང་ཉེན་ཆེན་གྱི་མཐུན་ཁྱེན་དུ་སྤྲུལ། གསུང་རབ་
རྒྱ་མཚོས། ཉེན་ཆེན་བཞེངས་པའི་ཞབས་ཏོག་ཀྱང་ང་རང་གིས་ཐུགས་གཙུག་པོ་མི་
དགོས་པ་བྱེད། ཞལ་སྤྲུལ་ནས་རང་གི་སྐུ་འདྲ་སྐུ་ཆད་ཅིག་བཞེངས་ཆོག་པ་དགོས་ཟེར་
བས་ངེད་རང་གིས་ཀྱང་གནང་བ་བྱིན། དེའི་བཙོ་ཐབ་འཇུགས་དུས་ཀྱང་འཇའ་ཆོན་
ཟུག་པ་སོགས་ངོ་མཚར་བ་བྱུང་འདུག བྱད་པར་ཉེན་གྱི་ཞལ་རས་ལ་གསེར་གསེལ་

ཡུལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ།

བའི་ཚེ་ཡང་འཇའ་ཚོན་གྱི་གྲར་དང་མེ་ཏྲོག་གི་ཆར་མཐའ་ཡས་པ་བབ་ཅིང་། དབྱར་གྲང་རང་སྐྱུ་གསེར་ལྷ་བ་སོགས་ལས་གཤམ་ཆེ་བའི་ཚེ་ནམ་དགོས་སྤྱི་ཆར་འབབ་འཕྲོ་ལ་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པ་སོགས་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་བ་བྱུང་། ས་ཁད་མཐོ་བའི་གྲང་ས་ཡིན་ཡང་དགུན་གྱི་ཆེ་དབྱར་ལས་ངོ་བ་བྱུང་། ཉེན་བཞེངས་པ་ལ་ལོ་གསུམ་ཙམ་འགོར་ཞེས་བཟོ་བོ་ནམས་ཀྱང་སྐྱེད་བ་ལ། བར་ཆད་ཀྱི་ནམ་པ་རུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མེད་ཅིང་ཤིན་ཏུ་མཁྱོགས་པར་སྒྲུབ་སྟེ།

ཤིང་པོ་སྤྱེའུའི་ལོ་རྟོར་ལྷ་བརྒྱ་པའི་དཀར་ཆེས་ཀྱི་གཟའ་སྐར་བཟང་བ་ལ་དཀར་ཆག་ལོགས་ལ་ཡོད་པ་ལྟར་གཟུངས་གཞུག་ནམས་རྒྱུད་སྟེ་དང་མཁའ་པའི་ཕྱག་ལེན་དང་མཐུན་པར་བྱས། དཔལ་ལྷན་རྩི་རྩེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞལ་བྱེ་སྟེ་ཞག་བདུན་གྱི་བར་སྐྱབ་ཅིང་མཚོད་པ་དང་དབང་སྤང་བ་སོགས་བྱས་ཏེ་ཆེས་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཉེན་གཟའ་སྐར་དང་འཕྲོད་སྦྱོར་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པའི་ཆོག་ཡོངས་སྤྱོད་གས་པར་བྱས་ཤིང་དེའི་ཆེ་ཡང་ངོ་མཚར་བའི་ལྟས་མཐའ་ཡས་པ་བྱུང་། བར་སོ་རྒྱ་རི་རྫོང་པས་སྐྱུ་གསེར་ལ་ཞོ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་དང་། འོལ་ཁ་ནས་དཔོན་ས་བཀྲ་ཤིས་བྱ་འདྲེན་པས་ཀྱང་སྐྱུ་གསེར་གྱི་མཐུན་ཁྱེན་མཛད།

གཞན་ཡང་བྱི་ནང་ནས་དད་ལྡན་གྱི་སྦྱིན་བདག་ནམས་ཀྱིས་ཐོ་རེ་བ་ཕུལ་བ་དང་། ལྷན་བར་ངེད་རང་ལ་སྤྱིར་འབུལ་བ་བྱུང་བ་ནམས་ཚུད་མ་ཐོས་པར་གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོས་དོ་དམ་བྱས་ཏེ་ཡོངས་རྒྱུ་གསེར་ལ་ཆེས་ཐང་རྩིའི་ཞོ་སྟོང་ཕྱག་ལྷག་པ་དང་བཅས་པ་སོང་ཞིང་། ཁམས་ནས་འབུལ་སྤྱད་པ་དཔོན་སྟོན་གྱི་དཀར་བརྒྱ་པ་ཡོན་ཏན་དོན་སྒྲུབ་ཉིད་སྐུལ་ལ་བཏང་བས་སྐབས་སྤྱི་བབ་པར་སྟེན་པ་དང་། ཆོས་རྩེ་འཕྲིན་ལས་པས་ཀྱང་ནས་ཁལ་སྟོང་ཕྱག་ལྷག་ཙམ་གྱིས་འགོ་བྱས་ཁོང་རང་གི་ཕྱག་རྩིས་ཡོད་འབུལ་ལྟ་བུ་མཛད་པ་དང་།

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་གཉིས་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རང་རྣམ།

གཞན་ཡང་འོལ་ཁ་སྦྱིད་ཤོད་ཐོན་སོགས་ནས་སྦྱིན་བདག་རྣམས་ཀྱིས་དང་
འབྲུལ་གང་བྱུང་རྣམས་ཀྱང་ཆུད་མ་བོས་པར་བྱས་ཏེ། རབ་གནས་ཀྱི་ཉིན་རང་བཟོ་
བོ་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཚྡངས་སོགས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཆོག་དུ་དགྲེས་པར་བྱུབ་པ་བྱས་སོ།
ཡོན་ཚྡངས་ཀྱི་ཁྲ་མ་ནི་བྱུར་ན་གསལ་ལོ། དེ་དག་གི་ཆེ་ཆ་དཀར་ནས་ཆོས་སྒྲུབ་ཤེས་
རབ་འཕེལ་བའི་མནལ་ལམ་དུ་བྱད་མེད་རྒྱན་བཟང་པོ་མི་ལས་འདས་པ་སྙམ་ཆ་བྱད་
ཅན་ཞིག་བྱུང་བ་ལ། གང་ནས་འོངས་ངེས་པས་རྒྱལ་ནས་ཡོང་ཞེས་ཟེར། ད་གང་དུ་
འགྲོ་ངེས་པས་རྒྱུང་ནས་རྡོ་བོ་འཇམ་དཔལ་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་གྱི་ཉེན་ཆེན་གྱི་རབ་གནས་
ལ་སྦྱན་འདེན་དུ་འགྲོ་བེར། འདིར་ཅི་ལ་འོངས་བྱས་པས། ཁྱེད་ལ་ཐམས་ཅད་མཐུན་
པའི་བཀའ་ལླང་ཆོག་གསུམ་ཡོད་པ་སྦྱར་དུ་འོངས་པ་ཡིན་ཟེར། བཀའ་ལླང་ངེ་ལྟ་བུ་
བྱས་པས། ཡི་དམ་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒོམས། ཆོས་སྦྱོང་དུ་ཉོན་མོངས་གཉེན་པོ་
སྟེན། གཅེས་སྤྲས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་གྱིས། འདི་གསུམ་ཡིན་ཟེར་བ་ཞིག་དང་།
རྒྱལ་དུ་རབ་གནས་ཀྱི་སྐབས་ཙམ་དུ་བྱད་མེད་དེ་འདྲ་མང་པོ་ནས་དཀར་མོ་སྟེར་མ་
བྱུར་བ་གང་རེ་ཐོགས་ནས། ལུས་ལ་ཆོས་གོས་གསུམ་གྱི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག །ངག་ལ་སྟེ་
སྟོང་གསུམ་གྱི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག །སེམས་ལ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག །ཅེས་པའི་
ཤིས་བརྗོད་པ་ཞིག་བྱུང་འདུག དཀའ་བརྒྱ་སྟོ་གྲོས་དཔལ་ལྷན་པ་དང་ཁོང་དཔོན་སྟོབ་
གཉིས་ཀའང་ངེད་རང་དང་དམ་ཆོག་གཙང་ཞིང་དད་པ་ཐོབ་པའི་སྟོབ་མར་ཡོད་པས་
ཡིན་ཆོད་དུ་འདུག

ཐུར་སྐྱེ་རྒྱུའི་འབྲུལ་སྦྱུད་ལ་གནས་བརྟན་ཡོན་རྒྱལ་གཙང་ཕྱོགས་སུ་བཏང་
བའི་སྐབས་སུ་གཡང་པ་ཆོས་རྗེ་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་བའི་མནལ་ལམ་དུ་ལྟ་སའི་ཐད་
ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལ་ཐག་པ་དཀར་པོ་མང་དུ་བཏང་འདུག་པ་ལ་སྦྱེ་བོའི་ཆོགས་གངས་
ལས་འདས་པས་འཇུས་འདུག་པས་དེ་ཐམས་ཅད་ངེད་ཀྱིས་དགའ་ལྷན་ལ་འདེན་པ་

ཡིན་ཟེར། ཐམས་ཅད་འགོ་གྲུབས་བྱེད་ཀྱིན་འདུག་པས། གནས་བརྟན་ཡོན་རྒྱལ་ཡང་
ཐག་སྡེ་གཅིག་ལ་འདུས། ཚེས་རྗེ་གཡང་པ་རང་ཡང་དགའ་ལྷན་ལ་འགོ་བེར་བ་ལ། ང་
ད་ལན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཕྱག་ཕྱི་རང་ལ་སྡོད་པས་མི་འགོ་ཞེས་ལན་བྱས་པ་ཞིག་
བྱང་འདུག་པས་རྗེ་བཙུན་གྱི་སྤྱི་ཕྱོགས་སུ་འབད་པ་བྱས་པ་དང་རྒྱ་བཏང་བ་ཐམས་
ཅད་དོན་དང་ལྷན་པའི་རིགས་ཁོ་ནར་འདུག། དེ་རང་གིས་ཀྱང་བདེ་ཆེན་ལྷན་གྲུབ་
ཅས་སོགས་ཀྱི་སློན་ལམ་འདི་ཡང་སྤར་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་མའི། བྱམས་པའི་སྤྱོད་གཞུགས་སུ་
བྱང་བཞེངས་པ་ལ། །མཐུན་རྒྱུན་སྤྱོད་ཅས་སོགས་ཀྱི་སློན་ལམ་དང་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་
དུ་བཅམས་པ་ཡིན་ཞིང་། བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པའི་རྗེ་བཙུན་གྱི་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ཀྱང་ཅན་དུ་
ཡོད་པས་འདི་བཟང་པོའི་བཞུགས་སྤངས་ཅན་བྱས་པ་ཡིན། དབྱས་ཕྱོགས་ན་བཞུགས་
པའི་བྱམས་པའི་སྤྱོད་ལ་འདི་སྤྱོད་ཆད་ཆེ་ཞིང་བྱོན་མཚར་པའི་དཔེར་བྱས་ཆོག་པ་ཡོད་
དེ་གཟིགས་སྤྱོད་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པ་གསལ། དེ་ནས་དྲགས་པོ་བྱ་མཐའ་བས་གདན་
བྱངས། འབུལ་བ་ཞབས་དོག་དང་འགོ་དོན་ཡང་ཆེ་བར་བྱང་།

མེ་མོ་བྱ་པའི་དབྱར་རྒྱལ་རང་དུ་དྲགས་པའི་མཚན་ཉིད་སྤྱོད་ཆང་། སྤར་པ་
དཔོན་སློབ། འོལ་ཁ་བསམ་གཏན་སྤིང་པ་དཔོན་སློབ། དྲགས་པོ་ནས་བྱ་སྤྱོད་། བསམ་
གཏན་སྤིང་པ་དཔོན་སློབ་སོགས་དྲགས་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་དགོན་པ་སོ་སོ་ནས་འདུས་པའི་
དགེ་འདུན་དང་། མདོར་ན་ཅེས་ཐང་ཕྱིན་གྱི་དགེ་འདུན་ནམ་དག་ལྷ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་
དང་། སྤྱོད་པའི་ཆོགས་ཆེས་མང་པོ་ལ་རབ་དུ་གནས་པའི་དགའ་སྟོན་རྒྱས་པར་བྱས།
བྱམས་པའི་སློན་ལམ་ཆོས་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཞག་མང་དུ་བྱས་སོ། །ནམ་སྤུ་ལྷ་
ཅེར་དཔོན་ས་བདག་མོ་སངས་རྒྱས་དཔལ་འདོམས་པས་ཀྱང་སྤྱོད་པོ་ནས་བཟུང་སྤྱོད་
ཕྱིར་གདན་བྱངས་ཤིང་འབུལ་བ་ཞབས་དོག་མཐའ་ཡས་པ་མཛད། བྱང་པར་སྤྱོད་པོ་
ལྷང་དུ་ལྷ་ཆེན་དང་བཀའ་འཁྱུར་གྱི་འགོ་ཚུགས་པ་མཛད་པ་སོགས་ལ་རབ་དུ་གནས་

དེ་ནི་སེར་འབྲས་གཉིས་ཀའི་བདག་བྱེད་པ་འདིའི་ལྷས་སུ་གོ། སེ་རར་ཡང་རྗེའི་རྣམ་
ཐར་ཆེན་མོ་སྤྱིང་པོ་དོན་གསུམ་ལྷ་འབྲིད་རྒྱས་པ་སོགས་ཆོས་མང་དུ་བཤད།

ཁྱི་ལོའི་ནང་དུ་འང་བཀའ་གདམས་སྒྲིགས་བམ་པ་ཆོས། བདེ་མཆོག་འདོད་
འདོ། ནི་གུའི་ཆོས་དྲུག་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་སོགས་ཆོས་མང་དུ་བཤད་ཅིང་། སྤྱི་མ་
རྣམ་པས་ཐོག་དངས་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཆོས་ལྷ་མ་ཆག་པར་མཛད། སྤར་སེ་
རར་ཆོས་ཉན་པ་དེ་ལྷ་བྱ་མ་བྱུང་ཞེས་སྤྱིང་དོ། །

དེ་ནས་མེ་མོ་པག་གི་ལོའི་སྟོན་ལམ་གྲོལ་ནས་འབྲས་སྤྱངས་སུ་ཆོས་མང་དུ་
བཤད་ཅིང་། དབྱར་སོས་ནས་རྒྱལ་དུ་དཔོན་མོ་ཆེ་བསོད་ནམས་ལྷན་གྲུབ་པ་དཔོན་
སྟོབ་རྣམས་ཀྱིས་ཞལ་རས་ལྷ་ཁང་ལ་ལོགས་བྲིས་མཛད། མཆན་ཉིད་ལྷ་ཆང་གིས་ཐོག་
དངས་གཞི་བྱས་ཀྱི་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་བཀའ་གདམས་སྒྲིགས་བམ། དང་ངེས་རྣམ་
འབྱེད། རིམ་ལྷ་གསལ་སྟོན་སོགས་ཆོས་མང་དུ་བཤད། དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་མང་ང་
མ་ཆག་པ་དང་། ཐོགས་སོགས་ཀྱི་ཞབས་ཏྲོག་ནང་རང་ནས་བསྐྱབས།

དེ་ནས་སྟོབ་དཔོན་བསོད་གྲགས་པས་འབྲས་སྤྱངས་རིགས་ལྷ་ལ་གདན་
དངས། དགེ་འདུན་བྱེད་དང་སུམ་སྟོང་ཅམ་ཆོགས་པ་ལ་ཞབས་ཏྲོག་ཀྱང་མཐའ་ཡས་
ཤིང་ཆོས་ཀྱང་མང་དུ་བཤད། དགུན་དབྱིད་རྒྱལ་དང་། དྲགས་པོ་ལ་གོང་འོག་སོགས་
སུ་འགོ་དོན་བྱས། ཨོར་པས་གདན་དངས་ཏེ་བང་རིམ་པར་བྱིན། འགོ་དོན་རྒྱ་ཆེ་བར་
བྱུང་། ཀུན་འདྲིན་ཞེས་བྱ་བ་ས་པོ་བྱི་བ་ལོའི་སྟོན་ལམ་ལ་སྒྲིབ། སེ་རར་སྒྲིགས་བམ་བྱ་
ཆོས་དང་། ཚ་ཤེའི་རྒྱུ་ཆེན་གྱི་བཤད་པ། འབྲས་སྤྱངས་སུ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་འཕྲོ་
དང་། རྗེའི་བཀའ་འབྲུམ་ཐོར་བྱ་བ་སོགས་བཤད་ཅིང་། ལྷ་ས་པན་ཚུན་ཐམས་ཅད་དུ་
ཆོས་འཕེལ་ཞིང་དགེ་འདུན་སྤྱགས་མཐུན་པ་སོགས་ཀྱི་ངང་ན་གནས་པ་འདི་ལགས་

ལ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་གཉིས་པ་དག་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རང་ནམ།

སོ། །

དག་ལེགས་འཕེལ།

ནམ་ཐར་འདི་ཞིབ་བསྟར་ཁུངས་བཅོལ་ཡིག་ཆ།

༡༽ རྩི་རང་གིས་མཛད་པའི་རང་ནམ་ལ་དཔེ་རིང་ཤོག་གངས་ ༩༩ བཅུགས། རྩི་གངས་སྦྱིད་བོད་
ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་གི་དེབ་འཁོད་ཨང་ ༡༣༠༤

༢༽ སེར་གཙུག་ནང་བསྟན་དཔེ་རྟེང་འཚོལ་བསྟར་ཕྱོགས་སྒྲིག་ཁང་གིས་བསྒྲིགས་པའི་གངས་ཅན་
ཁྱད་ཅོར་དཔེ་ཆོགས་ཀྱི་སྦྱིའི་དེབ་གངས་ ༡༤༩ བ། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༠ ལྷང་གོའི་བོད་རིག་པ་ནས་པར་
འགྲེམས་བྱས། རྩི་གངས་སྦྱིད་བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་གི་དེབ་འཁོད་ཨང་ ༡༣༩༥༢

ཐུགས་རྗེ་ལེགས་གསོལ།

༦༡༥། མདོ་སྨད་དབུས་སྤྱི་ཁབ་རྒྱུན་ལས་ཁང་གིས་ཆེད་འདུགས་གནང་བའི་ཡ་སྤྱིའི་
ཀྱ་སྟོན་གོ་སྒྲིག་ཚོགས་ཚུང་ནས། ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྱིར་དང་པོ་ནས་བཅུ་གསུམ་བར་
གི་འབྲུངས་རབས་མཛད་ནམ་ཁག་ལྷ་སྤྱིག་པར་གི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྤྱོད་ཆ་ལྷ་སྤྱིག་
སོ་རུ་དར་རྒྱས་བསྐྱོ་བཞག་བྱས་པ་དང་། ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྱིར་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་
མཆོག་གི་དགྲའ་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་བར་གི་མཛད་ནམ་སྤྱིང་བསྐྱུས་ཆེད་ཚོམ་པར་ཚོམ་པ་པོ་
ཤེས་རབ་དར་རྒྱས་མཆོག་བསྐྱོ་བཞག་བྱས་དོན་ལྟར་ཁོང་ནམ་གཉིས་ཀྱིས་ལྷ་དག་དང་
ཚོམ་སྤྱིག་གི་ལས་དོན་ལ་ཞིབ་ཚགས་ལྡན་པའི་བཙོན་པ་རྩུར་བསྐྱེད་དང་། ཆངས་
དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་ནས་རྒྱབ་ཤ་ཁག་རྩས་འགོད་ཀྱིས་དུས་ཐོག་ལེགས་གྲུབ་གནང་བ་
དང་། བོད་གཞིས་བྱེས་མདོ་སྨད་པ་ཡོངས་དང་ལྷག་པར་དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་སྨད་མཁན་
བྱུར་འབྲས་སྤྱངས་སྒོ་མང་སྤྱི་འབྲུམ་དགེ་བཤེས་ལྟ་རམས་པ་ཨ་ལགས་ཡོངས་འཛིན་
རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དང་། ལུང་སིར་གནས་བཞུགས་འབའ་གསེར་རྒྱ་མོ་ནང་མི། ལྷི་
ལིར་གནས་བཞུགས་མདོ་སྨད་དབུས་རྒྱུན་སྤྱོད་སྟོན་བྱུར་པ་སྤྱོ་བཟང་སྤྱན་ཚོགས་
ནང་མི། མདོ་སྨད་བྲག་དཀར་སྤྱིལ་རྫོང་གི་ལྷ་སྤྱིག་ཤ་སྤྱང་ཆོ་དྲུག་ནང་ཆན་བྱི་རྒྱལ་ཆོ་
བ་བཅས་ཀྱིས་དམིགས་བསལ་མཐུན་འཇུག་སྤྱར་བ་དང་། འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་
ཁག་དང་དཔེ་མཛོད་ཁང་། སྤྱི་སྤྱིར་ཁག་ཅིག་གིས་སྤྱོ་ཀྱན་ནས་དབྱུང་གཞིའི་ཡིག་ཆ་
སོགས་མཁོ་སྤྱོད་གང་ལེགས་གནང་བ་བཅས་ལ་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྟ།

བོད་རྫོངས་མདོ་སྨད་ཆོལ་ཁའི་ཡ་སྤྱིའི་ཀྱ་སྟོན་གོ་སྒྲིག་ཚོགས་ཚུང་ནས། ཕྱི་
ལོ་ ༢༠༡༥ ལྷ་ ༩ ཆེས་ ༡ གཟའ་ལྷག་པའི་ཉིན།